Sex sunt etates [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

Liber Rasis

Iste liber est universitatis de libraria artistarum maioris collegii

Liber Rasis in medicinis

N. Inv. 837.

837.

[illegible]

[illegible]

[illegible]

L 91
43.

Caputpurgium ex solida ex calida causa

Recipe Opii ʒ iii
Zuccari an ʒ ii
Amidi
Spodii ʒ i
Croci ʒ s
Fiat pille que dissolvantur cum aqua frigida

Caputpurgium ad debilitatem tenebrositatem et lacrimas oculorum post purgationem

℞ Succi coriandri
Rute
Eupatorii
Celidonie an ʒ ii
Eufrasie
Fel tauri
Granis
Lucii
Ex omnibus fiat caputpurgium

Electuarium ad debilitatem visus

℞ Eufrasie ʒ ii
Maratri ʒ ii
Anisi
Cubebe
Cinamomi an ʒ i
Piper longum
Gariofili
Mellis despumati lb i
Succi feniculi ʒ i
Succi celidonie ʒ s
Coquantur in melle et confitiantur simul. Dosis eius est ʒ i cum vino

Caputpurgium ad fistulas capitis

℞ Camphore an ʒ ii
Croci
Spodii ʒ iii
Succi centaurie
Confice cum albumine ovi et fiant pille et comminute sint dissolvantur cum lacte mulieris ro. vi

Caputpurgium ad sodam ex frigida causa

℞ Spodii ʒ iii
Opii ʒ ii
Croci ʒ ii
Confitiantur cum oleo nenufari vel violaceo et lacte mulieris et inde liniantur

Caputpurgium ad sodam frigidam

℞ Armoniaci ʒ vi
Opoponaci
Fellis lucii an ʒ ii
vel alterius piscis
Serapini an ʒ i
Origani
Terantur et fiat pillula et imponatur cum oleo amigdalarum dulcium vel avellanarum

Caputpurgium ad lacrimas oculorum et sodam et tinnitum

℞ Fel aquile an ʒ s
Fel tauri
Misceantur et fiat caputpurgium

Embrocatio que resolvit residuum humorum

℞ Absinthii
[illegible]
Aristolochie longe et rotunde
Rose an m i
Bulliant in aqua et fiat embrocatio et fiat inunctio cum oleo de spica

Fomentatio que resolvit materiam celerius et confortat membra

℞ Malve rotunde
Lactuce
Coriandri an m i
Semine
Bulliant in aqua fit acetum et in eo ponantur ...

Pomum ambre

℞ Laudani ʒ vi
Rose rubee ʒ i ʒ s
Storacis calamite an ʒ i
Gariofili
Dissolvantur cum ... calido et valet contra reumata capitis

Pomum ambre contra aerem

[illegible]
℞ Storacis ʒ iii
Laudani ʒ iii
Gariofili an ʒ iii
Ligni aloes ʒ i
Musci

Caputpurgium quod valet ad sodam antiquam ex vetustate et flegmate ad dolorem oculorum et tinnitum

℞ Castorei an ʒ i
Croci orientalis
Dissolvatur una pillula cum aqua et ponatur in naribus in naso

Aliud contra lacrimas oculorum et sodam et tinnitum

℞ Fel aquile an ʒ s
Fel tauri
Misceantur et fiat caputpurgium

Caputpurgium quod valet ad sodam antiquam ex vetustate et flegmate et dolorem oculorum et antiquum tinnitum

℞ Fel musci
Mirre an ʒ
Aloes ʒ s
Terantur et fiant pille et cum volueris dissolvatur cum aqua decoctionis feniculi et imponatur in naso

Caputpurgium quod valet ad fistulas capitis

℞ Camphore an ʒ ii
Croci
Spodii ʒ iii
Succi centaurie
Confitiantur cum albumine ovi et fiant pille dissolvantur in lacte mulieris ...

Caputpurgium ad sodam antiquam que fit ex flegmate

℞ Opoponaci
Fellis lucii an ʒ ii
vel alterius piscis
Armoniaci ʒ iii
Serapini an ʒ i
Origani
Fiat pille et ... cum oleo amigdalarum dulcium vel avellanarum

P Pillule auree
℞ Diagridii ʒ ii
Aloe ʒ 6
Fo. ru. an ʒ 4
Se. apii
Anisi an ʒ 3
Masticis
Colloquintide an ʒ 2
Mastic
Fiant pille cum aqua [illegible]
P Pillule alie pro capite
℞ Aloe ʒ 8
Colloquintide
Turbit
Sticados
Mastic
Fo. ru. an ʒ 2
Cassia lig.
Cinamomum
Scamonee
Fiant pille cum succo feniculi

P Pillule de aloe
℞ Masticis
Cassia lig.
Aloe
Cubebe
Gariofolorum
Folii an ʒ 1
Colloquintide
Agarici
Turbit
Sene
Epitimi
Eli. ru.
Reubarbari ʒ 1 ss
Aloe ʒ 8
Conficiantur cum succo rute in quo dissolvitur
Scamonee ʒ 2
Dosis est ʒ ii
Valet ad inflacionem faciei et dolorem capitis et omnes dolores oculorum et sumatur de sero hora dormiendi

P Pulvis pigre qui intrat in multis pillulis
℞ Fo. ru.
Nardi
Mastic an ʒ 16
Xilo. b.
Carpo. b.
Cinamomi
Cassie lig.
Se. apii
Assari an ʒ 16
Aloe
Fiat pulvis

C Caputpurgium ad sedandum ex flemmate
℞ Castorii
Opii an ʒ 1
Croci
Fiant pille dissolvantur cum aqua sambuci et ponantur cum nasali

C Gargarismus qui mundificat caput et deponit flemma
℞ Piretri
Piperis lon. an ʒ 2
Zinzi. ʒ 6
Sinapis
Grana paradisi ʒ 2
Conficiantur cum melle et gargariset cum aqua calida

C Embrocatio que resolvit frenesim et melancoliam
℞ Camomille
Apii
Rose
Mellilloti an ʒ 1
Altee
Malve
Bulliat et fiat embrocatio super membra ab alto post hoc ungatur cum oleo de camomilla sic fiat bis in die

C Epitima sedans dolore ex frigida causa
℞ Flores camomille
Mellilloti an ʒ 1
Aneti
Pulverisentur parte et misceantur cum mussilagine malve visci et fenugreci seminis lini et cum oleo camomille vel aneti et parum aceti cum pecijs epitimentur

P Pillule contra [illegible] valent
Ad omnes dolores capitis aurium et oculorum ex frigida causa
℞ Pulvis pigre ʒ 10
Colloquintide
Scamonee an ʒ 7
Turbit
Sticados
Fiant pille cum succo rute vel apii

C Gargarismus contra flemma capitis
℞ Sinapis
Aceti
Mellis
Salvie
Ex omnibus fiat gargarismus

C Potio de sticados contra tremorem membrorum torture paralisis dantur cum aqua decoctionis sticados et mellis
℞ Pyonie ʒ iii
Ysopi ʒ ii
Sticados ʒ 1
Confice cum mussilagine dragaganti et melle rosato

C Clistere que fit in principio melancolie paralisis torture ex frigida causa confortat cerebrum
℞ Agarici
Colloquintide an ʒ ss
Centaurie
Blete an m. 1
Porrorum
Pistentur et bulliantur decoctio sumatur lib. 1 ss
Olei ʒ iii
Mellis ʒ 1
Salis quod sufficit

C Clistere lenitivum quod fit in febribus et frenesi
℞ Fiole
Lactuce an m. 1
Papaveris
Malve
Bulliant in aqua de [illegible] aque lib. ii
Olei violati ʒ iii
Sirupi violati ʒ 1

Sal quod sufficit hoc est
clistere sompnum inducit

Unguentum preciosum cum quo curatus fuit rex Anglie et multi alii. Cum eo in quinimus temporibus curatur lepra et omnes scabies et flegmina impetiginibus et serpiginibus et ad maculas ... et ad omnes superfluitates in quacumque parte corporis fuerint

R Tartari
Salis ar[moniaci]
Auripigmenti ru[bei]
Auripigmenti citrini
Vitri
Salis gemme
Aluminis ro[che]
Aluminis scaiole
Aluminis zuccarini
Mirre extracti an ʒ ii
Mastic[is]
Olibani
Plumbi usti
Serpentarie ablute
Baccarum lauri
Piretri
Saxifrage
Nigelle
Sulfuris vivi
Ciclamen[is] i panis porcini
Piperis nigri
Gallarum
Amdfer
Calcecumnon
Euforbii an ʒ iii
Elleb[ori] albi
Elleb[ori] ni[gri]
Aloe epatici
Rathinne lb i
Aristolo[gie] lo[nge] et ro[tunde]
Aluminis
Alkali an ʒ i
Limodaci
Boracis
Scitute an ʒ ii
Camphore
Coralli al[bi]
Santali
Filicis an ʒ v
Centaure vir[idis]
Capitelli an q[uantum] suff[icit]
Olei co[mmun]is
Et fiet ad modum unguenti albi. Capitellum quod hic dicitur fiet ibernienses ... sicut ... quinque folia retro

Pilule bone in principio melancolie paralisis et tortue et subvenit et attrahit flegma a capite et humores frigidos et alleviat cerebrum et confortat caput
R Agarici
Colloquintide an ʒ ss
Centaurie
Ffbilor blete an m ss
Porrorum
Ysterie et bulient[ur] ... donec post decoctionem ... lb i et ss ius istius aque et misceantur cum ea
Olei ʒ iii
Mellis ʒ iii
Salis ʒ i

Electuarium de pionia valet ad epilempsia paralisim spasmum et ad omnes egritudines frigidas cerebri. Detur in quantitate ad modum nucis et post bibat aqua mellis et vinum limphatum
R Mirabolanorum an ʒ ii
Anacardi
Pionie ʒ i
Liquiricie ʒ v
Nucis muscate
Ensulorum
Ffilii an ʒ ii
Zz
Piperis lon[gi]
Cardamomi
Macis
Croci
Spice an ʒ ss
Coralli ru[bei]
Margaritarum
Mastic[is]
Musci ʒ 6
Ambre
Terantur et cribrentur optime et confitiantur cum melle despumato vel cum sirupo facto ex zucaro

Collirium ad fumositatem cathar[acte] ... reddit puritatem tollit visum clarificat
R Pelvim mundam et unge intra cum melle ... et fode foveam unam intra et reple eam tunc postea funde desuper urinam ... pueri sex vel septem annorum et pone pelvim desuper ita quod aer non possit subintrare deinde appone ... et pelvim totam cooperias tunc tunc ... cum urina pueri et omni die appone ... super ... usque ad novem dies postea
R Celidonie
Millefolii
Apii
Betonice an m i
Eufrasie
Salvie
Radic[is] feniculi
Radic[is] ... an m i
Radic[is] ...
De omnibus exprimatur succus et revolue ... et ipse succus ponatur cum duabus libris vini albi et sic dimitte per quatuor dies coopertum. Postea recipe aloes epatici ʒ ii pulverisa et commisce cum recept[is] supradictis et bulliet simul et serva in vase vitreo

Jef q[uod] impedit ne bucca ulceretur
R Antimonii an ʒ v
Ematitis
Acacie ʒ iii
Aloe ʒ i
Confitiantur cum succo solatri vel aqua pluviali

Jef carne ... in ... oculorum
R Climie
Tutie an ʒ ii
Antimonii
Thuris
Mirre ʒ i
Sarcocolle ʒ i et ss
Sang[uinis] drac[onis]
Aloe an ʒ i
Opii

Ief albū sic fit
℞ Cerusę ablute ʒ v
Dragāti
Gummi arab' aā ʒ e
Amidi
Aq̄ cendinę ʒ ij
Opij ʒ j
Conficiant' cū albū ovi

Ief ad mollicie oculoꝝ ꝛ
panni sanguine redit
℞ Ceruse ʒ ij
Eris usti ʒ j
Draganti
Gummi ara· aā ʒ j
Gummi oliue
Gummi cino fruoꝝ
Castoree
Aloe aā ʒ j
Epatici
Olibani albi
Opij
Margarite nō pforate
Camphore aā ʒ j
Tere quodlꝫ pse subtilit'
ꝛ tempa cū succo menite
nō multū moll' ꝑ admo
dum pill'. unge manū
tuam cū oleo hinodactili
auricoꝝ ꝛ duc cū manib'
ꝛ fac magdaliones ꝛ fer
ter digit' ad modū pedo
ne ꝛ unge semp digitos
cū oleo predco ꝛ pone ad
solem sup lapidem ut in
uenbra in mundo loco ꝛ cū
uis opari accipe totem ꝑ
lapidem cū quo barbitoso
res effilant rasoria ꝛ la
ua bene excipe illa ex qua
bolimis dare sicut postea mit
te una guttam aque sup
lapidem ꝛ duc sicut sup la
pidem q̄ cum mat ut ꝑpos
tasis admodū unguenti ꝛ ac
cipe sup digitu tuu tociens
ꝛ pone sup uiridū ꝛ mitte
in oculos ꝛ hoc sicut ualet
ad mollicie oculorum

Ief q̄ ualꝫ hijs qui nō ui
dent bn̄ ꝑpt' fumositate p'
ocasionem solis usq̄ q̄ ocli
ꝛ panū corrodit
℞ Succi menite
Celidonie
Opoponac' aā ʒ ij
Storac'
Calamite

Sarcocolle sicce ꝛ ꝑpate
insucco maiorane ꝛ oleo
ovi aā ʒ iiij
Gummi arab'
Draganti
Aloe aā ʒ ij
Epatici
Succi celidō
Castoree aā ʒ j
Apij
Quodlꝫ pse puluisa sub
tilit' ꝛ tempa cū succo
spine albe ꝛ fac ut dcm̄
est ꝑ totum nisi mollifica
bis cum aqua rosaꝝ

Ief q̄ ualꝫ ad restringendum
lacrimas ꝛ nō dimittit uenire
apostemate ꝛ torredit pa
nū in oculis
℞ Tutie ꝑpate insucco ma
iorane ʒ iiij
Eris usti
Thur
Draganti
Gummi arab' aā ʒ j
Castoree
Ematitis
Costi aā ʒ iiij
Sarcocolle ʒ ij
Margaritaꝝ nō pforataꝝ
Et corticib' ouoꝝ
Sanḡ dra·
ꝛ sandi aā ʒ j
Lig' aloe usti
Gummi sumaki aā ʒ f
Gummi cefa cerasę
Puluiset' q̄lꝫ pse subtilit'
ꝛ mitte ʒ ij de sumak in
molli in aqua rof ꝑ unu
diem ꝛ noctem postea
duc sumak' cum digit' tunc
optime pacato in predicta
aqua ꝛ cola inpdcto puluę
ꝛ pmitte stare ꝑ unu die
post unge manus cū aq̄
ros ꝛ fac magdaliones
ꝛ postea fac sicut admodu
pedonu stacoꝝ ꝛ fac i oib'
sicut dcm̄ in primo cap̄ primi
sicut illud sicut uera costi
tum

Ief q̄ ualꝫ ad mollificatiom
oculoꝝ panū corrodit ꝛ
ualꝫ ad inflatiom palpebꝝ
ꝛ redit sanguine ꝛ pdest do
lori palpebraꝝ
℞ Puluem de corticib' ouoꝝ
laboratoꝝ ut sup dcm̄ est

De corticib' ouoꝝ laboratꝝ
ut dcm̄ est sup aā ʒ iij
Amigdalaꝝ amaraꝝ
Gummi arab'
Succi menthe aā ʒ ij
Olibani albi
Lig' aloes coquassati non
multum
Antimonii cocti
Margarit' pforat' aā ʒ j
ꝛ nō pforat'
Aloes epatic'
Epatici ʒ iij
Sarcocolle ʒ iij
Calami arō' ʒ j
Quodlꝫ res pse puluiset'
ualde bn̄ ꝛ postea misceat'
simul ꝛ redic in mortario
ꝛ tempa cum succo beto
nice ꝛ fac sicut ut sup

Ief constringens lacrimas et
panū siccans rodens ꝛ ex
pellit sanguine ꝛ uocat' albu
℞ Ceruse lauate in aqua rof ʒ iij
Calcis corticu ouoꝝ
Coculaꝝ calcinataꝝ de gallina
Sarcocolle aā ʒ ij
Thur
Gummi arab' aā ʒ j
Draganti
Quodlꝫ ꝑdictoꝝ terat' pse
subtil' puluiset' ꝛ cū albu
ovi tempe nō multu mol
li ꝛ fac magdaliones et
unge manus cū oleo a
migdalaꝝ amaraꝝ ꝛ fac si
cut pomem modu ut dcm̄
est supius ꝛ qn̄ uis opari
mollifica ipm cū aqua
pluuiali ꝛ pone in oculo
q̄ est sicut constrictiuum

Ief de plumbo q̄ incar
nat ꝛ solidat
℞ Plumbi usti
Tutie ꝑpate
Eris usti aā ʒ viij
Gummi arab'
Dragāti
Opij ʒ f
Fiet sicut cū aq̄ pluuiali

Ief rubeū q̄ remouet sa
guinem ꝛ sebel
℞ Ematit'
Vitrioli combusti aā ʒ ij
Eris usti
Mirre aā ʒ j
Croci
Piperis ʒ

teratur partes et spissantur
ex vino veteri et fiet sief

Sief de vitriolo quod confert vn-
gule et maculis albis sic
fit
℞ Eris usti an ʒ vj
Vitrioli usti ʒ ij
Floris eris
Sal armoniaci
Baurac an ʒ j
Arsenici sublimati
Terantur et per ebdomadam
dimittantur in succo rute in
quo armoniacum sit dissol-
lutum et fiet sief

Sief quod valet ad pannum ocu-
lorum corrodendum et ad sang-
winem et ad mollificacionem
℞ Lapidis lasuli et tere subtiliter
et ablue quater vicibus cum
aqua rosarum an ʒ ij
Antimonii
Gummi arabici
Rubei tinctorum an ʒ ij
ʒ ʒ
Fellis porci masculi an ʒ ij
Succi herbe cimide petro-
sine ʒ j
pulverisentur omnia per se et terantur
subtiliter et temperentur cum lac-
te caprino non multum mol-
le nec multum durum sed
ad modum magdalionis
pille et unge manum tuam
cum oleo amigdalarum a-
marum et fac sief cum re-
digitis ad modum pedone
ut deinde est super et pone su-
per marmor et sicca et cum vo-
lueris operari fac ut dictum
est excepto quod pro qualibet vice
tam unam aque rosarum su-
mas

Sief de memita quod ponitur in
principio optalmie et super
fronte post flebotomiam
et purgacionem capitis
℞ Sief memite
Ro. ru.
Aloe
Licii an ʒ ij
Sandali rubei
Gallarum
Croci
Fiet sief et dissolvatur cum
succo endivie vel aqua rosarum
Per sief memite volunt in-
telligere trociscum factum ex suc-
co alicuius herbe ut est sp-
bine vel celidonie agrestis

Sief album sic fit
℞ Ceruse ablute ʒ v
Dragaganti
Gummi arabici an ʒ ℈
Amidi
Aque endivie ʒ ij
Opii ʒ j
Conficiantur et subtiliter confi-
ciantur cum albugine ovi
et in tenuitate sicci ʒ iij

Sief bonum ad illos qui pa-
tiuntur punctiones post ascelli-
tus et sepe ex acuitate
humorum
℞ Aporum remi capparis
Corticem exorticatum
risum
Omnia simul decoquantur et co-
lentur et addatur vitella ovorum
assatorum oleo rosarum

Sief album sine opio
℞ Ceruse ablute ʒ v
Draganti
Gummi arabici an ʒ ℈
Amidi
Aque endivie ʒ ij
Fiet sief cum albugine ovi

Colirium album.
℞ Armoniaci
Floris eris
Arsenici ru. an ʒ ij
Salis ru.
Tuthie ʒ j
Vitrioli ʒ iij
Succi rute an ʒ j ß
Succi celidonie
Succi feniculi ʒ j ß
Terantur et fiat mixtura et
distillentur per alembicum valet
ad omnes maculas lippitu-
dine confortat visum et ponitur
mane et sero ante comestionem

Colirium quod confortat visum
et lacrimas exsiccat
℞ Vini granati lib. ij
ponatur ad solem per viij septi-
manas et super clarum addatur
ʒ v pulveris qui sic fit
℞ Aloe
Piperis nigri
Piperis longi an ʒ iiij
Salis armoniaci

Colirium quod valet ad corro-
dendum pannum veterem visum
clarificat vngulas de novo
stas destruit et sanguinem
corrodit in oculo
℞ Vrinale vitreum et mundum
a putredine vacuum cum mel-
le albo et pone in sal armoniaci
optime pulverisati ʒ ij
et divide pulverem per totum ur-
inale et postea fac foveam per
terram in qua pone de-
super unam scutellam cineris et de-
super [illegible] per iij [illegible] vel a-
nos ad magis postea pone
predictum urinale super cineres et ap-
ta ita quod non intret aer nec
ventus et fac stare urinale su-
per dictum cinerem per diem et noc-
tem et iterum adde de predicta
urina super cinerem et trade ur-
inale et fac sic per viij dies vel
per novem deinde ℞ radices
Feniculi et
Apii
Celidonie
Rute
Betonice an m j
Lingue canis
Eufrasie
vel herbe helene
Et pista herbis predictis ℞ ij
de vino albo acerbo ad mo-
dum agreste et trade viride
eris quod in urinale est me-
dietatem et alia sua in urina-
li cum medietate predicti vini et
deinde vinum cum dictis herbis
pone in urinale et ducantur per
deinde urinale fricando cum
herbis donec videre eris a
urinali removeatur postea co-
la medietatem dicti vini urina-
lis ut melius potes in tes-
ta vitrea

Colirium quod pruritum pannum
sanguinem removet
℞ Tuthie ʒ viij
Tere bene in mortario
Vini albi lib j
et tere cum tuthia paulatim im-
bibendo postea omnia bulliant
simul et depone ab igne et su-
per adde Aloe ʒ j

Colirium quod minuit optalmiam
et dolorem mitigat
℞ Radices feniculi
Celidonie an m j
Apii
Vini albi lib j
Omnia dimitte insimul per tres
dies et noctes
Aloe epatici ʒ j
Vinum cum radicibus permitte bu-
llire post remove ab igne et
adde tunc aloe super dictum ʒ j

Ollirium quod purgat oculos
et palpebras
℞ Celidonie
Apii
Coriandri
Betonice ana m j
Millefolii
Verminalar
Menthe
Foliorum spinealb ana ʒ j
Florum vite silvestris
Contunde herbas in urinali
cum stamonee ʒ j
et extrahe aquam et pone ad
solem per tres dies postea
recipe os ampulle et fiat

Ollirium quod valet ad dolorem
palpebrarum
℞ Rute
Radicis feniculi
Coriandri
Verbene
Betonice ana m j
Verminalar
Portulace agrestis
Semper vive
Oculi cristi
Omnia supradicta terantur et po
nantur in olla et extrahatur aqua
et mitte ad solem per tres di
es postea addatur castor ʒ j
pulverisati et mitte ad solem

Ollirium ad fumositatem cata
racte et dolore palpebrarum
constringens lacrimas et rubo
rem delet
℞ ʒʒ albi mundati
Curcume ana ʒ ij
Cinamomi
Vini albi lb ij
Bulliant simul ad ignem lento
in testa crea postea accipe
thutie preparate que ligatur in
panno lineo et extinguatur in
vino predicto et exprimatur
et iterum intingatur et exprimatur
quousque tuthia totum consu
matur

Ollirium contra optalmiam ca[illegible]
℞ Antimon abluti in lacte mulieris cum aqua
pluviali vel rosarum ʒ xx
Tuthie ana ʒ ij
Cathimie auri
Margarite sit ablute
Margarite non perforate ana ʒ ij
Coralli rubei
Croci ʒ ß
Camphore ʒ ß
Musci ℈ ij
et pone cum stillo in oculo

Ollirium ad opposita et feto
rem oculorum
℞ Tuthie ʒ j
Aloe epatici ʒ j
Terre sigillate preparate ʒ j
℞ ʒʒ albi mundati
Curcume ana ʒ j
Piper longi
Omnia pulverisa et pone in
vino lb ij
et fac bulire et cola et misce
omnia simul in mortario cum
Castor ʒ j

Pulvis albus qui oculos con
fortat et humorositate et lip
pitudine depellit
℞ Mirre ana ʒ ß
Sarcocolle
Succi mente ʒ ij
Terantur et mollificantur in lacte
mulieris et exsiccentur

Pulvis Alexandri imperato
ris valet ad pannum et fetorem
tem cataracte visum clari
ficat et prodest senibus
℞ Stercus lacerte ʒ v
Radicis celidonie
Radicis mandragore ana ʒ iij
Auripigmenti [illegible]
Sarcocolle cocte in lacte a
sine
Foliorum mandragore ana ʒ ß
Margaritarum perforatarum et non
perforatarum
Antimonii
Cornule gallitie ana ʒ iij
Calcanti
Pulverisentur omnia preter excepta
sarcocolla trita cum aqua rosarum
postea accipe
Foliorum auri [illegible] et pone
cum pulvere in mortario et
optime incorpora et exsicca
ad solem et iterum pulverisa
et tempera cum sarcocolla su
pradicta et exsicca

Preparacio thutie
℞ Sepia lb ß
ante in molli aque rosarum
postea calefac thutiam super
[illegible]
[illegible] aqua rosarum postea po
ne tuthiam in agresta in
scutella quod supernatat [illegible]
[illegible] et ad solem per [illegible] di
es [illegible] postquam exsicca
ta fuit [illegible]

Preparacio alia
℞ [illegible]

[illegible] et impone tuthiam [illegible]
que in primus postea [illegible]
succum coriandri et extrahe
tuthiam calida et impone
et steterit ad solem et cum sicca
ta fuit ℞ tuthie ʒ j
Piperis longi [illegible] ʒ j
Ex omnibus fiat pulvis et po
natur in oculo

Preparacio luminis
℞ Aluminis [illegible] lb ß
et dissolve super laminam ferream
et permitte infrigidari et eode
modo fit de [illegible]

Preparacio sarcocolle
℞ Sarcocolle ʒ iiij
Mamorine ʒ ij
et tere cum lacte asine et [illegible]
[illegible] et
permitte assare ad ignem

Preparacio secunda sarcocolle
℞ Sarcocolle ʒ ij
et tere cum lacte mulieris et [illegible]
[illegible] et assa.

Preparacio et decoctio aluminis [illegible]
[illegible]
[illegible] quod fit ut supradictum
est de alumine [illegible]

Pulvis mente qui valet ad
dolorem oculorum et sanguinem
corrodit
℞ Tuthie et absconde in pul
mone hirci et decoque ʒ ß
Antimonii cocti ʒ iij
Succi mente ʒ ij
Pulveris spice ʒ j
Piper longi ana ʒ j
Zinziber
Omnia pulverisentur et misceantur
cum succo mente castor
Castor ana ʒ ij
Thure
et pulverisa et insimul misce

Preparacio tuthie
℞ Tuthie lb ß
et fac cum succo maiorane ut
supradictum est postea cum agres
ta et sic fac [illegible]

Pulvis citrinus qui restringit
humores et lippitudinem oculorum
℞ Sarcocolle preparate ʒ iiij
Aloe ʒ j
et fiat pulvis

4

P reparacio tuthie sicut superius est posita
R Tuthie ℔ s
Curcume ℥ ii
piperis lon ℥ i
ffricata omnia grosso modo et
desuper posita agrest ad al
titudinem trium digitorum exsiccata
tum sint iterum superadde de a
grest et sic ter exsiccetur

P ulvis exoptime et bonus val
de cuius similem reperire non
potes
R aqua de qua extinguntur vasa terrea
Spume maris
Sterquilinii [?] ligni [?] lucide an ʒ iii
Simmak
Alumi citrini [?]
Celidonie an ʒ v
Acari
Aque ℔ i
Omnia pulverisentur et bulliant
usque ad quartam partem consumptionis
cum celidonia et acoro ex illa
aqua imbibantur pulveres re
rum superdictarum et exsiccentur in
umbra et iterum terantur super
marmor et sic imbibentur et ex
siccentur quater et pulverisentur et
serventur in vitro hec enim me
dicina removet albedinem

P ulvis ad pruritum oculorum
R Tuthie laborate ℥ iii
et terantur primo et postea cum
aqua rosarum cum pistello cur
cume
piperis lon. an ʒ 4
℥ mundati ʒ ii
pulverisa subtiliter et pone
super tuthie et acoro et misce
te fortiter cum pistella et
pone ad solem et reiteratur
multotiens et serventur

P ulvis niger restringens la
crimas et fetorem oculorum
R Antimonii conteri ʒ v
Tuthie laborate ʒ iii
ligni aloe assati super carbo ʒ s
Ossi dactilorum combustorum ʒ ii
Omnia pulverisa optime et
pone ad solem et exsicca de
inde R
Ambre
Camfori [?] an ℥ i
et incorpora cum predictis in mor
tario et exsicca ad solem et
pulverisa et serventur in vitro

P ulvis restringens lacrimas
R Tuthie laborate ℥ ii
Simmaki ʒ iii
pone simmak in aqua rosarum per
tres dies deinde in baculo
mundo move et cola cum petia
subtili et pone tuthiam cum sim
mak et dimitte per tres dies et ex
trahe tuthiam et pone eam super
laminam ferri calidi mundi
et pone super eam alumine et aqua
simmak et exsicca ad solem et
sic fac ter

V ngentum contra dolorem palpe
brarum
R Tuthie argentee i. terra de
montiro ʒ 6
Baurac
Sarcocolle an ʒ iii
lapidis ematite ʒ ii
Camphore ʒ s
Avellis despumati quantum sufficit

V ngentum contra apostema in
buccam et cornealem [?]
R Succi menthe
Succi celidonie an ʒ iii
Thuris masticis
Mastici an ʒ iii
Sanguis draconis
Sarcocolle
Olei violati
Ceruse an ʒ 6
Pinguedinis sperme
lapidis ematite ʒ 4
Mirre ʒ ii
Cere ʒ 4
Inde cera minuatim et mis
ce cum pinguedine sperme et cum
oleo et dissolvatur ad ignem
et super pone pulveres predic
tos et incorpora in mortario
calido et si sunt minus dura
addatur modicum de altea

V ngentum rubeum
R Sarcocolle
Mastic
Olibani an ʒ iii
Gummi arabici
Ematite an ʒ ii
Antimonii
Serapini
Simmak an ʒ iii
Succi menthe
pulveris de motiro
Aloe
Amidi an ʒ 6
Avellis despumati
Camphore ʒ i
Ex omnibus fiat unguentum cum
melle calido

V ngentum album ad dolorem
palpebrarum
R Baurac
Alumi an ʒ 4
Ceruse cocte an ʒ ii
Thuris
Mastic
Ematite ʒ iii
Omnia incorporantur cum melle ʒ 6
et pinguedine porci masculi ʒ 4

V ngentum contra dolorem ocu
lorum
R Arvina porcorum ʒ i
Baurac ʒ vii
incorporentur simul

C ollirium viride contra vinculam [?] et lac
mam et fistulam
R viridis eris ʒ iii
Vitrioli combusti ʒ 6
Spume maris
Baurac an ʒ i
Salis armoniaci an ʒ s
Arsenici ru
Armoniaci ʒ ii

C ollirium de olibano quod incarnat
mundificat et consolidat
R Antimonii
Armoniaci an ʒ 6
Sarcocolle
Thuris ʒ v
Croci ʒ i
Confice cum mussilagine psil
lium vel fenugreci

C ollirium ad pannum et rubedinem ocu
lorum
R Succi mente silvestris
Succi feniculi sic an ʒ ii
Succi betonice sic
Tuthie nutrite ʒ iii
Thuris
Gummi arabici an ʒ ii
Draganti
Cristalli ʒ i
Omnia pulverisentur et misce cum
succo unius silvestris et fiet siefus
et utetur cum aqua rosarum

C ollirium album contra optalmiam calidam
et sedat mirabiliter dolorem ocu
lorum
R Ceruse ablute cum aqua rosarum ʒ v
Sarcocolle ʒ iii
Draganti ʒ i
Opii ʒ s
fiet siefus cum albumine ovi
et utetur cum aqua rosarum fri
catur super lapidem

M Jes de calcato q singula lat
mat ⁊ delet pannum
℞ Vitrioli ʒ 6
Flor' eris ʒ ij
Salis armo^a ʒ j
Baurac
Arsenici sbliati an ʒ ß
Omnia pulverisent' ⁊ dimitte'
p septimam in succo rute ⁊
fiet trociscus

B Jes cont' singula stabie et
corredit pannu
℞ Vitrioli libeati ʒ j
⁊ misce cu agrest' p sex di
es deinde costita ⁊ pulvisa
ta decoque ℞ ʒ 6
⁊ cu urina pueri masculi cu
annor' misce i mortario do
nec no fenores appitate dei
de sal armoniaci
Scamonee an ʒ ij
Stercor' pueri cu annor co
busti ʒ iij
Pulvisa omnia p se ⁊ tpa cu a
qua ros ⁊ fiat magdaleon
in buctu mann cu oleo a
mygdalar' amarar' ⁊ fiet si
c ⁊ utet' cu aq ros uel plu

P illule fetide almansor dant'
ur paralisim ⁊ omes egritu
dines capit' frigidas pode
gra antiqua coliconibus in
digest'
℞ Pulvis picre ʒ v
Pulpe colloquintide an ʒ v
Centauree
Se plagis
Euforbii ʒ iij
Castor' ʒ j
Ase fetide
Serapini
Oppoponac' an ʒ j
Cassie lig
Sinapis
Piretri
Serapinu ⁊ asa simul made
fiant in succo porri uel ru
te uel aqua eius exconfi
ciant' pille dos eius est
ʒ j ⁊ ß plus ⁊ mi^9 sm uiru
tem recipientis

℞ Gemar' pulverizatur ʒ ij
saphiri ʒ ß cristalli ʒ ß
[illegible] an ʒ j
[illegible] an ʒ ß
[illegible] ʒ ß fiat pulvis
[illegible] ʒ ß

℞ Aq rute ʒ ij aq celidonie aq
[illegible] an ʒ j aq eufragie
ʒ ij ß aq rosar ʒ j ß aq fe
niculi ʒ ij tutie p pati ʒ j ß
antimonii ʒ ij

℞ Emutucis an ʒ ij
Coliconar' combust
Eris busti ʒ ij
[illegible]
[illegible] an ʒ j
Piperis longi ʒ ß

napmeus valet ptisicis tussien
tibus ⁊ multiplicat desiderium
coitus pulmone ⁊ cor leti
ficat
℞ Pinee mundate lb j
Croci ʒ ij
Cardamomi elect ʒ ij
Terant' spes pt crocu ⁊ cri
brent' postea crocus cu p
na quantitate aque decocto
nis liquiricie tc[illegible] ⁊ cu
illa aqua dissolvant' lib'
tres zucari ⁊ fiat sirupus ⁊ deponat' ab igne ⁊
cu spatula lignea lente i
corporent' ⁊ ponant' sup mar
mor inunctu cu aqua ros

D yacurdumai valet ad digesti
one stomacha co fortat
appetitu excitat apit opi
lacion splenis ⁊ epatis uero
pus ⁊ in omnibus egritudinibus
frigid'
℞ Cardamomi ʒ j
Galange
ʒʒ
Cinamoi an ʒ ij
Piperis lon
Reubarbari ʒ ij
Gar'
Nuc' mus
Folii an ʒ ß
Grana pad'si
Cubebe
Confitiant' cu sirupo facto
ex aqua decoctionis ro ⁊
zucari lb v

D yaturbit
℞ Turbit ʒ ij
ʒʒ ʒ j
Sene ʒ ß
Reubarbari ʒ ij
Zucari q' sufficit

D yagalanga valet melanco
stomatic' exfrigida ca
dat in aurora
℞ Zucari lb j
Passular' ʒ 9
Pendii ʒ ij
Galange ʒ ij
Ro ʒ ij
ʒʒ
Cinamoi
Garioff'
Cardamoi
Car. kal.
Nuc' mus an ʒ j
Piperis
Api
Petroselini

℞ Cinamomi [illegible]
[illegible]
ʒ j ⁊ ß piperis [illegible]
[illegible]
[illegible]

Basiliconis
Lign aloe
Mac'
Oss' cordis cervi an ʒ j
Sandali rubri
Citri ligni
Zeduarii
Zucari lb 6
Ambre ʒ 4
Musci ʒ j
Confitiant' cu sirupo facto ex
zucaro ⁊ ros

D yastomaticon
℞ Cinamoi an ʒ ij
ʒʒ
Garioff' an ʒ j
Galange
Nuc' mus
Nardi
Lign aloe an ʒ ß
Cardamoi
Mac'
Confitiant' cu sirupo ros lb ij
⁊ ponant' sup marmor. Si
aut volueris ipm facere lax
ativu purgans colam pone
in unaquaq libra
Scamonee ʒ j
Ysex turbit ʒ ij
Dos' eius ʒ iij

M el laxativum
℞ Sinnak
Ebuli an ʒ ij
Sambuci
Hermodactili
Coque succos cu melle ⁊
misce cu hermodactilo

Tarea laxativa
℞ Esule ʒ 4
Nuc' mus
Ligni an ʒ j
Cinamoi
Feniculi
Anisi an ʒ ß
Mastic'
Dosis eius est ʒ 8

A qua vite sic aromatiset' ⁊
valet cont' omnes humores
frigidos
℞ Cinamoi ʒ ij
Garioff'
Cubebe
ʒʒ
Galange an ʒ ß
Cardamoi
Nuc' mus
Mac'
Musci an ʒ ß
Ambre
Ova dimittant' i aq vite

Vomitus sine molestia
℞ Succi radic[is] lilij
Salgeme an ℥ ß
Olei communis
Omnia dentur in aurora

Clistere lenitivum ℔ j
℞ Aque decoctionis blete
Olei violar[um] ℥ iij
Mellis ℥ iij
Salis ℥ ß
Hoc clistere attrahit materias a stomacho et intestinis et confortat cerebrum et acuit visum
℞ Cinamomi ℔ iij
Zinziberis ℔ j
ffolij
Galange an ℥ iij
Piperis lon[gi]
Piperis nigri an ℥ ij
Cardamomi
Spice ʒ 6
Mellis vel zucari ℔ 9
Vinum quod sufficit hoc claretum valet contra ventositatem stomachi et intestinorum confortat cerebrum et acuit visum

Emplastrum super stomachum frigidum calefacit
℞ Resine munde et colate ℔
Cere ℥ iij
Olei mastic[is] ℥ ij
Cinamomi ℥ j
Bdellij
Mastic[is] an ℥ ß
Verinsij
Mirre
Picis navalis
Calami aro[matici]
Rosarum
Nucis an ʒ ij
Cipressi
Galange
Piperis
vel gariofilorum
Aloe ℥ ß
Spice
Croci an ʒ j
Terantur et fiat emplastrum et extendatur super corium et cooperiatur cum panno serico super stomachum

Emplastrum quod confortat et calefacit stomachum et appetitum excitat
℞ Laudani
Cere an ℥ j
Armoniaci ʒ ij
Olei mastic[is] ʒ ij
dissolvantur ad invicem et malaxantur manibus et extendatur super corium

Emplastrum quod confortat et calefacit stomachum et appetitum excitat
℞ Boli ar[meni] ℥ j
Cere
Laudani an ʒ j
Armoniaci
Mastic[is]
Dragaganti
Gummi arabici an ʒ ij
Sang[uinis] dra[conis]
Gariofilorum ʒ j
Olei mastic[is] quod sufficit et fiet emplastrum hoc enim ventrem stringit digestionem confortat

Emplastrum quod opilationem aperit et calefacit stomachum
℞ Gariofilorum
Mastic[is]
Nardi an ʒ ij
Galange
Piperis lon[gi]
Laudani
Cere an ʒ j
Armoniaci
ffiat emplastrum cum oleo nardino et ponatur super corium

Electuarium de menta provocat appetitum et stomachum calefacit
℞ Succi menthe an ℥ iij
Vini malorum granatorum
Zucari albi ℔ j
ffiet electuarium et aromatizetur cum galanga
Cinamomo
Pipe lon[go]
Grana paradisi

Emplastrum dissolvitur armoniacum et ponatur super splenem quem dissolvit
℞ Absinthij
Eupatorij
Pistentur et misceantur cum farina lupinorum et cum decoctione feniculi sanat splenem et duritiem dissolvit

Salie mustate
℞ Olei sambuci ℥ 9
vel lilij

Gummi arabici ℥ j
Cinamomi ℥ ß
Mastic[is] ʒ ij
Gariofilorum an ʒ j
Nucis mus[cate]
Camphore ʒ j
ffiant trocisci ex rebus supradictis

Oleum de mastice confert dolori stomachi et apostemati
℞ Olei ℔ j
Mastic[is] ℥ j
Thimi ℥
Misceantur cum oleo in vase vitreo et bulliantur in vase duplici per vj horas et deponatur ab igne et dimittatur

Oleum laterinum confert omnibus egritudinibus frigidis et dolori aurium lapidosi vesice et ad
7 unctes paralisim frigidam cum eo fit inunctio aut bibitur sciatice artetice et ad dorsum et si dissolvatur cum eo armoniacum et ponatur super splenem dissolvit omnem duritiem et si ponitur in naso epilemptici confert et si inungitur pes posterior capitis confert oblivioni et si ponitur in vulnera cohibet [illegible] mortuum et si ponatur in aure cum lana [illegible] confert aque descendenti in oculo et omnibus venenis frigidis et puncture scorpionis et qui venantur vel piscantur inungunt retia ex eo aggregat pisces ad ipsum
℞ Lateres quos aqua non tetigit antiquos frangantur et accendatur super eos ignis tam diu quod rubescant et submergantur in oleo alkakengi et cooperiantur ne aliquid respiret post ea colantur et distillantur per alembicum

Oleum balsaminum valet ad vitium lapidis et nervos mollificabit confortat contra paralisim et albuginem oculorum removet oblivioni et stupori confert
℞ Capo bal[sami]
Nucis indice an ʒ ij
Mirre
Ypericon
Terantur omnia grosso modo et ponantur in oleo bal[sami] ℥ x vel latino quod verius est et maneat in vitro per dimidium annum

Oleum balsaminum quod ponitur loco balsami et nobilius
Rx Olei laurini lb ii
Mirre
Xilobalsami
Armoniaci ana ℥ ii
Serapini
Nucis indice
Yperico
Macis
Gummi arabici ana ℥ i
Thuris
Draganti
Tebentine ℥ 6
Terantur omnia et ponantur ut distillent per alembicum hoc enim oleum maiorem confert pre omnibus oleis supradictis

Oleum de vitellis ovorum carnem generat in ulceribus et ea consolidat et ardorem et adustionem removet
Rx Vitella ovorum elixatorum dura et pone in sartagine et versentur fortiter ita quod distillat ex eis oleum aut exprimendo in tortulam aut distillando per alembicum sicut fit ex vitellis

Oleum castorinum scilicet ei oleum dat frigidis in lateribus epatis et stomaticis et aperit opilationem
Rx Olei lb ii
Cassie ligni ʒ 6
Foliorum marrubii ʒ 4
Costi amari ʒ 4
Terantur grosso modo et ponantur in vino per noctem et misceantur cum oleo et decoquantur in vase duplici donec consumatur vinum

Oleum de costo confert paralisi tortura apoplexie et in doloribus nervorum vetositate resolvit
Rx Costi amari ℥ i
Piperis
Piretri ana ʒ iii
Euforbii
Castorei ℥ 5
Terantur et misceantur cum ℥ 6 olei laurini et fiat ut decoctio

Oleum de amigdalis sic fit
Rx Amigdalarum amararum vel dulcium et mundentur perforentur et pistentur vel trita pistentur et involvantur in stamine et calefiant in stamine in equo volutis et in stamine et postea exprimatur oleum cum torculare vel tortula vel sic fiat

Oleum de aloe quod nervos confortat materia frigidam resolvit per putrefactionem prohibet materiam currentem ad locum debilem
Rx Olei communis lb ii
Ro. m
Mirtilorum ana ℥ ii
Aloes mundati ℥ 4
Terantur omnia grosso modo et mitte cum oleo in vase vitreo ad solem vel bulli ad ignem sed erit melior ad solem

Oleum nardinum confert stomacho cibum digerit ex frigida causa
Rx Olei lb i
Nardi ℥ 5
Mastic
Costi
Ciperi ana ʒ ii
Squinanti
Calami aromatici
Mitte ad solem in vase vitreo

Oleum nardinum fortius et valet contra omnes frigiditates et sedat dolorem stomachi epatis et ventris calefacit
Rx Olei lb vii
Calami aromatici
Ciperi ana ʒ ii
Foliorum lauri
Xilobalsami
Folii
Nardi
Omnia terantur grosso modo apponatur vinum per noctem et addatur oleum et coquantur in duplici vase per septem horas et colentur et fiat

Oleum camomille
Rx Olei lb iii
Fenogreci ℥ ii
Florum camomille ℥ 4
Ponantur insimul

Oleum absinthii
Rx Absinthii ℥ ii
Olei lb i
Sinentur in loco calido

Oleum de lilio confert ad frigiditatem matricis et calefacit renes
Rx Cassie ligni
Costi
Carpobalsami ana ℥ i
Mastic
Cinamomi
Croci
Terantur grosso modo et misceantur cum olei lb ii
Lilii 30
Et remota titimitate fiat

Oleum rosaceum vel violaceum
Rx Olei lb ii
Rosarum vel violarum vel nenufari ℥ ii
et ponantur insimul ad solem

Oleum de lilio simplex
Rx Olei lb ii
Lilia xxx
Postquam preter titimitate valet contra frigiditatem [illegible]

Oleum de scorpionibus
Rx Asse fetide
Aristologie longe
Gentiane
Ciperi ana ʒ i
Corticum capparis
Et pone in vase vitreo cum oleo amigdalarum amararum lb i
et dimittantur per ebdomadam
Scorpiones x
et pone ad solem per mensem deinde coletur et utere lapidosi ad renum et vesica et puncturas scorpionum

Oleum de scorpionibus aliud
Rx Scorpiones x
olei amigdalarum amararum lb i
dimitte per mensem in sole et coletur

Oleum de aneto resolutivum eodem modo fit oleum de meliloto
Rx Olei lb ii
Seminis aneti ℥ i
Contundatur et coquatur simul et stet ad solem per mensem

Oleum quod ponitur loco balsami et facit omnem operationem ut balsamum confert omnibus doloribus matricis et abstergit pannum ex oculo et provocat urinam et menstrua et ex

stant hundi mint et contra fetu et secundina et valet si supponatur ad in... cum lana
R Olei laurini ʒ v
Galange ʒ ij
Myrre
Carpobalsami ana ʒ ß
Nucis indice
Ypericon ʒ ij
Terantur grosso modo et distillent et in fine addit
Musci ʒ v
Ambre ʒ iij

P Pillule de mastice que dantur post cibum et ante confortantes et valentes contra fastidia et debilitate appetitus
R Aloe ʒ iij
Masticis ʒ j
ffiant pille cum succo solatri dosis patet

P Pille stomatice que faciunt appetere cibum et valet et valent ad stomachum epar et splene et mundificant sensus et intestina reducunt superfluitates ex toto corpe et coleram et melancoliam
R Mirabolanorum kebulorum ʒ 6
Absinthij
Agarici
Scamonee
Assari ana ʒ xviij
Anisi
Apij
Turbit
Pulvis pigre ʒ vij
Epitimi ʒ v
Gariofilorum ʒ j
ffiant pille cum aqua decoctionis pendiorum dosis ʒ ij

P Pille fetide maiores conferunt ad dolore colice et podagre et resolvunt humores grossos et confert spleneticis melancolicis
R Bedelij
Serapini
Armoniaci
Oppoponacis ana ʒ x
Armel
Coloquintide
Aloe
Epitimi ana ʒ 6
Scamonee
Cinamomi
Spice
Croci ana ʒ ij
Castorij
Euforbij

Infundatur granum in aqua porri vel succo eius et fiat pillule magne ad modum ciceris dosis ... ʒ ij

P Pille de hermodactilis valet ad podagram et arteticam calidam
R Hermodactilorum alborum ʒ iij
Scamonee ʒ ij et ʒ v
Seminis apij ʒ ß
Conficiantur cum succo apij

P Pille de hermodactilis valet ad arteticam et podagram frigidam
R Hermodactili albi
Satirion
Seminis plantaginis ana ʒ j
Pulvis coloquintide
Bedellij
Centauree minoris ʒ ß
Euforbij
Castorij ana ʒ xx
Opoponacis
Asse fetide
Galbani
Scamonee ana ʒ j
Pulvis pigre
Piperis
Sinapis ana ʒ ß
Cassie ligne
Conficiantur cum succo apij vel porri

P Pulvis imperialis qui ponitur super omnia cibaria ... ventositatem dissolvit et digestionem facit odorem oris repellit et bonum colorem facit
R Cinamomi ʒ 4
Zinziberis ʒ ß
Cardamomi
Gariofilorum
Nucis muscate ana ʒ ß
ffoli
Cubebe
Galange
Liquiricie
Piperis ana ʒ ij
Apij
ffeniculi
Zeduarij
ffiat pulvis cum quo misceatur
Zuccari lb j

P Pulvis qui fit pro ... et febricitantibus ... ventositate dissolvit

digestione bona facit
R Cinamomi ʒ 4
Piperis longi ʒ iij
Zinziberis ʒ ß
Gariofilorum
Cardamomi
Nucis muscate
ffoli ana ʒ 6
Galange
Cubebe
Liquiricie
ffeniculi
Zuccari lb ij

P Pulvis alius ad idem
R Gariofilorum ana ʒ ß
Nucis muscate
Cinamomi ʒ j
Cardamomi ʒ j
Ex omnibus fiat pulvis

P Pulvis qui ponitur super cibaria et valet contra ventositatem N
R Anisi
Ameos
Amomi
Carui
Petrosilini ana ʒ ij
Calamenti
Pollegij
Apij
Levistici
Origani
Cimini ana ʒ j
Piperis
Cinamomi
Zinziberis ana lb ß
Liquiricie
Omnia terantur ... tificat ... provocat appetitum opilacionem ... splenis

P Pulvis alius ad idem
R Carui
Ameos ana ʒ 4
Amomi
Eufrasie
Piperis longi
Siseleos ana ʒ ij
Zeduarij
Apij
Ex omnibus fiat pulvis

P Pulvis alius ... ventositates dissolvit et ... in fine comestionis
R Zuccari lb j
Piperis longi ʒ j
ffiat pulvis
... pulvis ...

Capitellum quod prius obmissum est circa illud sufficit in sit fit
℞ Calcis vive
Cineris terri
Aluminis — an lb j
Cetis vini
Bulliant omnia magis donec parte res resolvatur in predicta aqua et dicta aqua misceatur cum rebus supradictis in mortario paulatim cum modico oleo ti pressimo donec reducatur in formam unguenti semper miscendo et reservetur in vase vitreo vel plumbeo et cum utere volueris unguantur partes lese fris prius purgatoriis vel infallibiliter et hoc receptum misit Rex Anglie

Trociscus de karabe valet ad omnem fluxum sanguinis
℞ Karabe
Gummi arabici — an ʒ v
Nucis cipressi
Balaustie
Ypoquistidos — an ʒ j
Opii — ʒ j
Amustilagis psilii
fiat trociscus de ʒ ij cum aqua decoctionis vel plantaginis in aurora et in cena cum febre et absque febre

Trocisci alii ad idem
℞ Karabe — ʒ ij
Thuris — an ʒ iiij
Sanguis draconis
Balaustie — ʒ iij
Ematites — ʒ 4
Terre sigillate — an ʒ iij
Aluminis adusti
Opii — ʒ ij
Seminis plantaginis — ʒ ij
fiant trocisci cum succo plantaginis

Ulcus vesice clarificat
℞ Rute
Eufrasie — an ʒ iij
Matricarie
Siler
Cimini — ʒ j
— ʒ ij
Piperis
Cubebe
Carpobals. — an ʒ ij
Zedoarie
Apii — ʒ iij

Absinthii tota colica
℞ Olei deruta
Olei castorei — an ʒ j
Olei laurini
Cere quod sufficiat

Clistere quod colica et removet ventositatem
℞ Ameos
Carvi
Turbit — an ʒ j
Agarici
Calami aro.
Polipodii
Flores camomille
Colloquintide — ʒ ij
Contunde grosso modo bulliant cum aque — lb ij

Clistere ad idem fortius intestina mundificat a fleumate et vermes interficit
℞ Centauree
Sicle — an m j
Bulliant in magna et in lb j
Semis mellis — ʒ iij
Olei deruta — ʒ iij
Salis — ʒ j

Clistere quod fit in dissenteria et excoriatione et lubricitate intestinorum
℞ Rose
Viole — an ʒ v
Mirti
Balaustie
Capilli veneris — an ʒ iij
Copule glandium
Aque — lb 4
Bulliant usque ad lb ij et in lb s. misceatur vitella ovorum assatorum iiij misce cum oleo et ungatur cum os marmoris
Gummi arabici
Carte combuste
Amidi — an ʒ s
Ceruse
Sanguis draconis
Acacie
Omnia pulverisentur et clisterisentur cum aqua frigida

Clistere ad idem
℞ Sanguis draconis
Ceruse
Carte combuste — an ʒ j
Gummi arabici
Vitella ovorum assatorum — iij
Olei rosarum — ʒ
Succi ordei — lb s

Decocti cum sepe capitum vecti et fiat clister

Gargarismus qui vocem clarificat et mundificat canalem pulmonis et totum caput et catarrum
℞ Ysopi
Yreos
Liquiricie — an ʒ ij
Croci
Tere subtilissime et misce cum melle rosarum fiat gargarismus cum aqua decoctionis liquiricie

Gargarismus qui mundificat et resolvit superfluitates gutturis
℞ Oximel squilliticum vel acetum eius et dissolvatur cum aqua calida decoctionis ysopi

Gargarismus ad paralisim et contractiones lingue
℞ Sinapis
Origani
Piperis al.
Piperis lon. — an ʒ iij
Nigelle
Zinziberis
Piretri
Baurac — ʒ 4
Ysopi
Radicis lilii celestis
Radicis capparis — an ʒ 4
Staphisagrie
Seminum [illegible] — an ʒ 8
Flores sambuci
Terantur et conficiantur cum melle dissolvatur cum aceto et aqua et fiat gargarismus

Gargarismus contra squinantiam et dolorem gutturis
℞ Succi mororum
Succi nucum immaturarum
Succi berbaris
et vinum confiatum cum aqua calida confert per materia amplificante

Iste bebeke quod tussim siccam removet a cerebro
℞ Succi liquiricie — ʒ 4
Candi
Dragaganti — an ʒ 6
Amidi ʒ s
fiant pillule et ponatur sub lingua cum ministrabitur febris
Extomorum

P. Ille de berbere
℞ Succi liquiritie
Amidi
Dragaganti an ʒ ii
Amigdalarum excorticatarum
Gummi arabici
ffiat pille

Gargarismus impositus optimus omnibus squinantie ffiat gargarismus cum cassia fistula et succo solatri

V
nguentum dissolues scrofulas cum scrofula
℞ Litargiri ℥ i
Olei liliorum ℥ iii
Mastice ferventi ℥ ii
Mastice malucinate ℥ ii
Omnia bulliant et misceantur cum spatula donec spissentur

P
ille de storace valet ad tussim et inducunt sompnum et sumantur tres vel due de illis hora dormiendi
℞ Mirre
Storacis liquide an ʒ ii
Apii
ffiant pille parve ut piper

P
ille de cinoglossa
℞ Mirre
Opii
Jusquiami an ʒ v
Olibani
Ligni aloes ʒ vi
Cinoglosse ʒ iiii
Storacis calamite ʒ v
Seminis plantaginis ʒ iii
Dentur vii hora dormiendi

V
nguentum de calce sanat omnia ulcera facta ab igne per aquam bullientem remota fuerit
℞ Calcem vivam et abluatur cum aqua frigida vii vicibus et in fine residentiam permitte ita quod melius separari possit et tunc addatur oleum rosarum et misceatur cum eo agitando cum spatula forte

V
nguentum viride quod mundificat fistulam et ulcera mala mundificat et stringit sanguinem
℞ fflorum eris
Aluminis an ʒ ii
Auripigmenti
Mellis

Terantur omnia simul forte et misceantur

E
lectuarium quod prosit
℞ Zucari rosarum veteris ℔ ii
Rasure
Margaritarum an ʒ i et ß
Ossis de corde cervi
Sanguinis draconis
Macis
Croci an ʒ ß
Opii
Omnia terantur et misceantur simul dentur in aurora et per unam horam ante cenam et in postea bibat lac caprinum vel aquam ordeaceam

E
lectuarium de galanga
℞ Galange ℥ ii
Zinziberis
Cinamomi
Garyophilorum
Cardamomi
Carpobalsami
Nucis muscate an ʒ i
Piperis
Petrosilini
Seminis apii
Seminis basiliconis
Ligni aloes
Macis
Ossis de corde cervi
Sandali rubei
Succi liquiritie an ʒ ii
Zeduarii
Rose
Zucari ℔ i
Penidiarum ℥ ii
Pessulatarum ℥ iiii
Conficiantur cum sirupo facto ex aqua decoctionis rosarum rubearum cum zucaro ℔ 6
et addatur species ambre ʒ iiii
ultimo cum aqua rosarum
Valet melancolicis epilepticis cardiacis paraliticis scotomaticis ex frigida causa de lege aurea
vel saxifragie

S
axifragium bonum
℞ Saxifragie
Apii folia
ffilipendule
Pentafilon
Paritaria an ℥ iii
Rubeatorum
Lapis lincis
Siler
Mastice
Seminis basiliconis
Gummi edere
ffeniculi

Petrosilini
Spice
Brusci an ʒ 6
Anisi
Levistici
Granorum etiam maiorum
Betonice
Enule acori an ʒ iii
Cartami
Acori
Cicerum rubeorum
Spice nardi
Cicute
Zinziberis an ʒ ii
Galange
Cinamomi
Cimini
Assari
Saxifrage an ʒ i
Caulicule agrestis
Omnia pulverisata in optimo vino vel in musto calido quod melius est ponatur per mensem

T
rocisci alkakengi
℞ Seminis citrulli ʒ x
Boli armeni
Gummi arabici
Thuris
Sandali
Dragaganti
Seminis papaveris albi amigdalarum excorticatarum an ʒ ii
Succi liquiritie
Amidi
Amomi
Seminis apii
Granorum solatri ʒ iii
ffiant trocisci cum mucilagine psilii et sit unus eorum ʒ ii

T
rocisci ad idem
℞ Seminis melonis ʒ v
Seminis citrulli ʒ v
Seminis cucurbite
Seminis portulace
Seminis jusquiami albi an ʒ i
Seminis altee
Amigdalarum excorticatarum
Dragaganti
Amidi
Succi liquiritie an ʒ ß
Papaveris albi
Zucari
ffiant trocisci cum mucilagine psilii sit unus eorum ʒ ii
Omnes isti trocisci dentur cum sirupo facto contra ardorem urine et dantur in aurora et ante cenam cum aqua decoctionis lactucarum vel endivie proveniat urina si dentur cum aqua decoctionis apii et herbe petrosilini

Trocisci qui valent ardori urine et ulcera renum et vesice

℞ Seminis melonis
Cucumeris
Cucurbite
lactucarum
S. cucurbitarum portulacarum
S. papaveris al.
Endivie
Jusquiami ana ʒ ß
S. apii
Ameos
Amomi
Sang. dra.
Corticum mandragore
Cinnami
Liquiritie
Terantur et cribrentur et incorporentur cum mucilagine psilii et fiant [illegible] trocisci ʒ 1

Fermentum quemes quod valet ad ventum lapidis renum et vesice et ipse contra dolorem contingentem ex desprisie arenule vel lapidis ad vesicam
℞ Sang. hirci rubei pascentis per annum vel medium quanto aliis melior est ederam
Ederam
vel saxifragiam
et omnes herbas diureticas et exsiccentur in furno vel ad solem et fiat pulvis et detur cum vino decoctionis reubarbari
Seminis apii
milii solis
et radices herbarum diureticarum
vel detur cum tyriaca vel cum [illegible] ciceris et vino [illegible] et balneo repellit lapidem repertum in renibus urine et removet opilacionem absque dubio
Dosis eius est ad plus ʒ 1 vel ij

Collirium quod mittitur in vesicam sedans dolorem et consolidat vesica
℞ Ceruse
Sarcocolle
Thuris
Gummi arabici ana ʒ ij
Amidi
Opii
Sang. dra.
fiat collirium cum aqua decoctionis opii et [illegible] cum aqua decoctionis seminis lactucarum et cucurbite et lacte mulieris

Pillule ad lapidem
Carpobalsami
Seminis [illegible]

Melonis
Dauci ana ʒ 1
Petroselini
Cortices capparis
Opoponacis
Amigdalarum amararum
Baccarum lauri
Sinapis
Ciperi
Nardi
Cassie ligni
Carvi
Scolopendrie ana ʒ ß
Arnici
Seminis genciane
Aristologie ro.
Assari
Bdellii
Armoniaci
Serapini
Sauine
Piper comune
Solvatur bdellium armoniacum serapinum aurea in vino albo aut in aqua mellis [illegible] et fient pille et dentur in potu omni die ʒ 1
vel [illegible] cum aqua
ffeniculi et
Capilli veneris
et mutantur cum aqua ciceris
et oleo amigdalino et quicumque [illegible] hoc cum medicamine qui volunt molles balsamum vel [illegible] detur [illegible] omni per quindecim dies ʒ ß

Provocantia menstrua et emorroides
℞ Ciclamen
Ele. al.
Calamenti ana ʒ ij
Serapini
Euforbii
Terantur et incorporentur cum aqua decoctionis sauine et fiat suppositorium vel lanium et ponatur in vulva

Unguentum quemes ad dolorem matricis
℞ ffarine ana ʒ v
Lini
Altee
Vitelli ovorum ana ʒ ij
Croci
Opii ana ʒ 1
Jusquiami
Adipem gallinae ʒ ij
Conficiantur et agitentur cum [illegible]
fiat suppositorium

Trocisci [illegible] provocantes menstrua et abstrahunt fetum [illegible]

℞ Rute
Opopon.
Galbani ana ʒ 1
Serapini
Cassie fis. ʒ ß
ffiant trocisci cum succo rute et ex eis fiat suffumigium cum hora

Trocisci ad idem
℞ Ciclamini
Ele. al.
Calamenti ana
Serapini
Euforbii
ffiant trocisci cum aqua sauine et supponatur in vulva educunt fetum mortuum et vivum et [illegible] eminentie non debent dimitti ad plus ii ad horam, eo quod facerent fluxum sanguinis [illegible], qui si [illegible] ut dictum est

Decoctio que ponitur cum pessario hoc est instrumentum factum ad modum virge vel admodum clisteri valet ad dolorem matricis ex [illegible] et ventositate matricis
℞ Sambuci
[illegible] vel mente
Sticados vel pulegii
Abrotani
Seminis cumini ana ʒ 1
ffenugreci
Lini
Camomille
Melliloti
Decoquantur omnia [illegible] et fiat pessarium et sedeat in eo juvat cum [illegible] quamvis [illegible] fit propter humiditatem matricis

Clisterium quod confert ad impregnationem
℞ Galbanum dissolvatur cum lacte caprino et clisterizetur [illegible]

Unguentum ad conceptionem fiat [illegible]
℞ Carpobalsami
Xilobal. ana ʒ ij
Spicam
Nuces indice
Terantur grosso modo et misceantur
Olei nardini ʒ iij
Musci ʒ iij
Ambre ʒ ij
Suppositorium hoc in vulva cum lana [illegible] post purgationem menstruorum continue fiant usque ad dies septem vel sex et tunc illis diebus [illegible] coitum et hoc [illegible] post sit semper in vulva et videbis mirabile

P[illegible]

ovum quod ponitur in ano cum lana et
contra fluxum et mordificationem ven-
tris et similiter litum quod ponitur in ano
contra tenasmon
R(ecipe)
Croci
Thuris ana ʒ ß
Lucij
Opij ʒ ß
Dissolvatur opium in vino et ...
aut alie medicine cum eodem
vino et involvatur ex lana
Lucij ana ʒ i
Gummi arabici
Opij ʒ ij
Informentur licinia cum filo lon-
go et supponatur

S Suppositorium quod urinam provocat
R(ecipe) Semen apij
Feniculi
Capilli veneris
Scolopendrie
Semen cucurbite ana
Melonis
Cucumeris
Endivie
Lactuce
Cicoree
Pistentur et bulliantur in aqua
cum zucaro [illegible]

P Pessarium quod ponitur in vulva
sedans dolorem ex materia ca-
lida vel adusta vel ex salsa
Recepte
R(ecipe) Cere
Olei camomille ana partes equales
Adipis anseris
Opij
misceantur simul cum lana ipo-
natur

T Trocisci de mirra allevantes
partum et provocantes menstrua
R(ecipe) Cinamomi
Mirre
Foliorum [illegible] rute
Calamenti
Carvi ana ʒ ij
Polleti
Rute
Serapini
Opoponacis
Fiant trocisci et sit [illegible]
ʒ ij et dentur in aurora cum vino
et aqua decoctionis savine

A Aqua que mittitur in vesica cum
siringa sedans dolorem et pro-
vocans urinam
R(ecipe) Ordeum et bulliatur in aqua do-
nec tumescat aliquantulum
R(ecipe) De eadem aqua lb i
[illegible] ʒ ij
Pulvis dragaganti
Gummi arabici

Thuris
Sanguinis draconis ana ʒ ij
Opij
Papaveris albi
Semen lactuce
Melonis
Cucurbite
Bulliantur iterum cum aqua
decoctionis floris [illegible]
et imponatur cum tepida
fuerit

C Confectio abscindens sanguinem
emorroidarum
R(ecipe) Carvi
Gummi arabici
Amidi ana ʒ [illegible]
Lactuce
Balaustiarum
Ypoquistidos
Fellis lucij
Opij ʒ ij
Thuris ʒ ij
Terantur et fiant trocisci et fi-
at suppositorium cum muscilagine
psilli et sit [illegible] ʒ ij
et detur cum aqua [illegible]
vel [illegible] in ieiunio [illegible]
[illegible] in die [illegible]
sit menstruum [illegible]
ad conceptionem

D Dentifricium
R(ecipe) Ossis sepie ʒ i
Tartari ʒ ij
Terantur et cribrentur et cum pul-
vere fiat dentifricium cum digi-
to involuto in panno lineo

D Dentifricium quod carnem mortificat
et [illegible]
net
R(ecipe) Mirre
Sarcocolle ana ʒ i
Alumi
[illegible] ana ʒ ß
Florum [illegible]
Vitrioli
[illegible] quantum sufficit
Fricentur dentes vel gingive
et fiat ablutio cum vino ca-
lido

A Ablutio dentium
Abluantur dentes omni die
sive mundificatione cum aceto
[illegible] in quo dissolvatur
mastix et vernix [illegible]
[illegible]
[illegible] dentium

D Dentifricium
R(ecipe) Ossis sepie ana ʒ i
Mirre
Sarcocolle

Fricentur dentes [illegible] et post
fricationem abluantur dentes cum
aceto calido admixto

D Dentifricium
Fiat pulvis solum ex tartaro
calcinato sive pulverizato
cum quo fortiter fricentur dentes
cum digito involuto panno
lineo vel stamine et post frica-
tionem abluantur dentes cum
vino calido

D Dentifricium
R(ecipe) Farine lupinorum
Ossis sepie ana ʒ i
Fiat pulvis et dentes cum eo
fricentur et abluantur cum vino
decoctionis ossis sepie

D Dentifricium firmans dentes et co-
fortans gingivas observata
regula mundificationis den-
tium cum ferro
R(ecipe) Coralli rubei ʒ i
Masticis ana ʒ ß
Vernicis
Terantur et ferro fricatione ali-
qua huius pulvis leniter super
gingivas ponatur [illegible]
[illegible]

E Emplastrum [illegible]
purgationem
R(ecipe) Stercoris columbini
Sinapis ana ʒ ij
Ficus sicce
Ficus sicce pistentur primo
cum aceto et fiet emplastrum et
supponatur et post rubificationem
[illegible] cum oleo rosato

E Emplastrum [illegible] arteticum do-
lorem si post purgationem po-
natur super locum dolorosum
R(ecipe) Calamenti
Cassie
Sinapis ana ʒ ij
Corticis radicis [illegible]
Ficus
Ex omnibus fiet emplastrum

E Epithima sedans dolorem arti-
cularem et stupefactionem
R(ecipe) [illegible] ana ʒ ij
Corticis mandragore
Opij
Semen apij ana ʒ i
Aneti
Terantur et misceatur cum musci-
lagine psilli et oleo rosato et parum
aceti et panis infusis [illegible]
[illegible]

F Unctacio ubi remansit residuum
salsi flegmatis
℞ ffumiterre
Mellilotti an m.
Camomille
Sene an ʒ i
Opimi
Olei ℥ vi
Bulliant omnia in aqua et
utere sepe

F Unctacio contra duriciem mem-
bri restaurati vel consolidati
℞ Malvemisci
Mellilotti an m. i
ffenugreci
Lini
Olei communis ℥ iii
Decoquatur in aqua tamdiu quod
aqua viscositatem acquirat et
utetur

F Unctacio que est contra duri-
ciem membri restaurati vel
consolidati et mollificat omnem
duriciem et relaxat ligamen-
ta contracta
℞ Malvemisci lb i
Incidatur et bulliatur in vino

F Unctacio ubi remansit re-
siduum flegmatis
℞ Centauree
Absinthii an
Calamenti
Pulegii
Bulliant in aqua et aceto

Item sedans dolorem et punc-
tionem
℞ Sanguinis draconis
Boli ar.
Cerusse an ʒ ß
Mastic
Opii an ʒ i
Croci
Conficiantur cum succo plantaginis
et vino pontico et informen-
tur cum filo et continue teneatur
in ano sompnum inducit

Item sedans dolorem et punc-
tionem
℞ Mirre
Boli ar.
Acacie an ʒ ß
Ypoquistidos
Croci
Opii ʒ i
Fiat forma pira cum filo
ut dictum est et conficiantur cum
vino pontico et supponatur
in ano

C Listere resolutivum amordicative
in ano

℞ Sanguinis draconis
Cerusse
Carte combuste an ʒ i
Gummi arabici
Amidi
Vitell cum ovorum
Olei ro. ℥ iii
Succi ordei lb ß
Decocti cum corpo tepato sine
sale misceantur et ponatur tepidum

V Unguentum contra paralisim et spe-
cialiter sciaticam et arteticam
℞ Succi briome
Consolide maioris
Ebule
Herbe paralisis
Thapsie barbasse an ℥ vi
Pine
Iare
Castorii
Euforbii
Zz.
Elli. al. an ℥ i
Elli. nigri
Staphisagre
Pinguedinis vulpis et ursi
Cere omnia quod sufficit

V Unguentum quod lenit duriciem et
lapiditatem
℞ ffenugreci
Amigdalarum amararum
Armoniaci
Bdellii
Hec omnia resolvatur cum oleo
de lilio vel aneto

V Unguentum fuscum
℞ Picis navalis an ℥ ß
Cere
Colofonie ℥ ii
Mastic
Galbani
Olibani an ℥ i
Terebintine
Serapini
Conficiatur cum oleo lb y
et fiat unguentum fuscum

V Unguentum detersivum
℞ Cerusse ʒ vi
Litargiri ʒ ii
Storacis ʒ i
Dragaganti ʒ i
Cere albe liquefacte ℥ i
Cum oleo ros. ℥ ii
Terantur et incorporentur omnia
simul et fiat unguentum

V Unguentum citrinum
℞ Cere ℥ iii
Resine ℥ vi
Thuris ℥ ß
Ex omnibus fiat unguentum hoc
enim carnem mundificat vulnera
consolidat

Unguentum de palma
℞ Axungie veteris mundati lb i
Incidatur frustratim et misceatur
cum eo oleum veteris litargiri
et ponatur omnia ad ignem cum
spatula palme agitando si-
cut lignum ad gladium vel pal-
me frustratim in unguento po-
natur et decoquatur donec fiat spis-
sum. Hoc enim unguentum conso-
lidat omnia vulnera et incar-
nat et mollificat

V Unguentum ad crepaturam
℞ Nucis cipressini ℥ 9
Cipi
Sambuci
Sanguinis draconis
Gallarum an ʒ ii
Acacie
Thuris
Gummi arabici
Aggregentur cum glutine dissoluto
in aceto et fiat emplastrum omni
die sumat de pulvere nucis
cipressi cum vino et aqua mixto
et erit utile valde

V Unguentum ad plagas
℞ Cere
Resine an ʒ 9
Aristologie lo.
Thuris
Mirre
Galbani an ʒ x
Bdellii
Litargiri ʒ x
Infundatur bdellium in aceto
unum postquam fractum fuerit
dissolvatur omnia cum tunc
bdellio et cera ad ignem postquam
omnia soluta fuerint coletur
et addatur pulvis agitando cum
spatula donec infrigidatum
fuerit. Hoc enim unguentum curat
fistulas et mundificat vulnera
et consolidat

V Unguentum detersivum. Hoc unguen-
tum ponitur super membrum adustum
hora in qua incipit appare-
re vel elevare. Confrigidat in-
terius et removet arsuram et
inducit flecmm salsum et co-
seruam adustam
℞ Cere ℥ i
Olei ros. ℥ ß
Dissolvatur cera ad ignem in
casiola postquam incisa fuerit
frustratim et deponatur ab igne
et ponatur in una scutella vi-
treata et addatur tunc de pulvere
cerusse agitando et miscendo
continue cum spatula donec inspissetur

misce cum eis albumine duorum
ovorum postquam infrigidata
fuit et in fine adde aliquid
camphore

V Ungentum citrinum quod coquitur in
vitro
R Boracis ʒ iiii
Camphore ʒ ß
Coralli al-
bi, lacce marini ʒ ß
~~amandorum~~
Dragaganti
Cristalli ana ʒ iii
Sandali
Olibani
Nitri
Spermatis ceti ʒ i
Cerruse ʒ vi
Conficiantur sic et terantur in
marmore
Dragaganti
et emblici marini
Omnia alia terantur per se et
debent cribrari per pannum sub
tilissime postea recipe
Axungie recentis lb i
Sepi caprini ʒ iiii
Pinguedinis gallie ʒ
Omnis pinguedo in aqua bu
liatur et fiat ungentum

V Ungentum de litargiro
R Litargiri ʒ vi
et imbibantur cum aceto et oleo
rosarum donec induretur et al
bificetur aut albificetur hec bona
litargirum album deinde sumatur
Plumbi usti
Antimonii
Balaustiarum
Cerusse
Sandali
Gallarum
Dragaganti
Seriti combusti
Aluminis
Kathimie argentee
Superfluitas que remanet
in cufentia vasis magis purifi
catur argentum pulverisentur et
misceantur cum litargiro albo
cum pistello in mortario donec
fiat satis

V Ungentum optimum mollificativum
duriciarum
R Radicis malvavisci decoctas
in aqua vel in oleo camomille
et est melius et grece deinde mis
ce cum bdellio puro vel aceto
mollificato cum eo et ex alia
parte tolle ficus siccas pingues

contusas in modum electuarii et cum
adipe caprino et confusa iterum
cum malvavisco et spissentur et
cum axungia de porco vel
recenti vel de gallina vel cum
butiro et fac illud super stellas
et est optimum et axungia me
lior est et omnia bona in corpore
hoc enim emplastrum perfectum est
in omni duritie et ipse resolvit
vapores quod ipsa astringit
aut quod calefaciunt calefacere
vehementi et erit ex siccitate
et non aperiant grossa tunc
propter viscositatem ventosam
que cum vaporibus eorum exem
plum et emplastrum farine ordei
vel tritici
Ciceris
Fabe
Fenugreci
Et magis utilior est ex farina
lolii
lupini
panicii

V Ungentum quod resolvit tumorem
ventosum et vaporosum
R Farine
Ciceris
Fabe ana
Pulveris cumini
Cyclaminis
Farine fenugreci
Coquantur cum aqua decoctionis
rute
Agni casti

V Ungentum resolutivum tumorum
ventosi flegmatici ubi remanet
digitorum impressio et si sit ibi
etiam aliquis vapor
R Ciceris excellati partem I
Salis partem I
Farine fabe partem I
Furfuris subtilis partem I
Stercoris columbini partem I
Aceti ciati
Mellis lb ß
Lixivii quod sufficit coquantur
usque ad spissitudinem et me
lius est istis spongia mari
na infusa in lixivio for
ti et parum aceti et parum salis
ponatur et ligata et sepe teneat
ta super membrum ubi est tu
mor talis

V Ungentum valde bonum quod appos
citum impositum ad palpebras
inferiores rubeas et plures [illegible]

stadium cum eis folia absin
thii
Folia urtice
Apii
Calamenti
et similia combustionis utroque [illegible]
apostemati calenti cum primitus
et multis aliis
R Foliorum ana
Malvarum
Seminis ro.
Coque in aqua et exprimatur ab
aqua et terantur cum gladio
in modum unguenti et quidam [illegible]
ponunt in eo tenendo
parum aceti
et parum olei rosarum
Et quidam ponunt inde et quidam
de absinthio
et quidam de floribus camomille

als armo[illegible]

R Picis grece ʒ in litargiri armoniaci
opopanaci galbani sinnac
mastic bdellii terebintine
serapini indici consolide
maioris et minoris ana ʒ i
visci quercini [illegible]
gipsi [illegible] ʒ vi aloes ari
stologie longe et rotunde
[illegible] ʒ vi sanguinis draconis
libra i et conficiatur hoc
[illegible] pelle [illegible] remotis
et in aqua coquatur ita quod tota pell
liquefiat et permitte aquam illam
[illegible] horarum residere
Deinde accipe [illegible]
[illegible] et excellatas cum forti
aceto et sanguine et pone in ca
bo cum aqua superdicta calida et
tandiu bulliat donec ad spissi
tudinem veniat Signa autem
decoctionis hec sunt spissitudo
et nigredo Fac ergo exinde em
plastrum et pone super crepaturas
Conveniet cum purgatione et bu
[illegible] Deinde appone
Emplastrum et una quaque die
utatur hoc emplastro. Et
Picis grece cere rubee ana ʒ iiii ar
moniaci litargiri gallarum masticis
Terbentine consolide minoris ana ʒ ii
visci quercini gipsi [illegible] ol
ibani ana ʒ i aloes aristologie
longe et rotunde [illegible] alia [illegible]
[illegible] ʒ vi et pilos leporis minutis
sime [illegible] adde deinde confice cum
melle despumato et utatur [illegible]
[illegible] Signa [illegible]
[illegible] vel [illegible] die [illegible]
[illegible] vel passiones [illegible] et
[illegible] postea si non [illegible] dies
[illegible] surgere [illegible] Et si postea
non [illegible] ad [illegible] dies surgere
non [illegible] totaliter
[illegible]

Albubetri Rasis filii Zachariae liber incipit translatus a magistro Gerardo Cremonensi in Toleto de arabico in latinum quem ab eo Almansor vocatus est eo quod regis Almansoris Isaac filii editus est.

Verba Albubetri. Intentio mea in libro isto cum vita ... aggregare ... de aggregatione et similibus et aggregationes et locis ... doctrine medicinalis ... ad compositionem ... de conservatione sanitatis et ... curationes egritudinum ... et quod ... intromissione ... et quod ... nature ... iuvamentis ... et ... et ... apparere medicine ... quod raro ... de proponendo et ... carnis doctrine ... in arte ... distinguam ... et ... capitula ... alphabeti ... signata ... quod ... ut ... posset ... dimittere ... et ... proponere ... et necessarium ... Sequitur

Tractatus primus de forma membrorum. Tractatus secundus de natura complexionum et humorum ... et ... phisonomie ... Tractatus tertius in virtutibus ciborum et medicinarum simplicium. Tractatus quartus de conservatione sanitatis. Tractatus quintus de decoratione ... Tractatus sextus de regimine itinerantium. Tractatus septimus de aggregationibus et similibus et cirurgie et solutione et apostematum. Tractatus octavus de cura venenorum et de morsibus venenosorum. Tractatus nonus de curatione egritudinum ... accipit usque ad pedes. Tractatus decimus de febribus et ... que sequuntur ... vitia ... carnis.

Capitula prime partis et sunt xxxvi

De aggregationibus et similibus membrorum ... permittere ...

- De forma ossium
- De forma cartilaginum
- De forma nervorum
- De forma venarum que ... pulsatiles
- De forma arteriarum
- De forma cerebri
- De forma oculi
- De forma narium et ...
- De forma lingue
- De forma gule et oris
- De forma pectoris et pulmonis
- De forma cordis
- De forma meri et stomachi
- De forma intestinorum
- De forma epatis
- De forma splenis
- De forma cistis fellis
- De forma renum
- De forma vesice
- De creationibus similibus et ... nationibus virtutis instrumentorum nutritionis
- De forma ... peritonei ventris
- De forma testiculorum et virge
- De forma mamillarum
- De forma matricis

Capitula secunde partis et sunt lv

- De similibus ... et compositione complexionis
- De signis corporis equalis
- De signis calide complexionis
- De signis frigide complexionis
- De signis sicce complexionis
- De signis humide complexionis
- De signis calide et sicce complexionis
- De signis frigide et humide complexionis
- De signis complexionis cerebri
- De signis complexionis cordis
- De signis complexionis epatis
- De signis complexionis pulmonis
- De signis testiculorum
- De signis ... complexionum ...
- De signis ... et ... complexionem
- De signis debilitatis nervorum
- De cognitione complexionis membrorum et humorum
- De cognitione complexionis
- De ... superhabundat
- De signis colere rubee
- De signis colere nigre
- De signis flegmatis
- De significationibus sanguinis
- De signis ... capillorum
- De significationibus capillorum
- De significationibus coloris
- De significationibus oculi
- De significationibus superciliorum
- De significationibus narium
- De significationibus oris et labiorum et dentium
- De significationibus faciei et forme
- De significationibus aurium
- De significationibus vocis
- De significationibus ...
- De significationibus risus
- De significationibus motuum
- De significationibus colli
- De significationibus dorsi
- De significationibus spatularum
- De significationibus brachiorum
- De significationibus ... manuum
- De significationibus ... et ... et pedis
- De significationibus passionis
- De significationibus audacie
- De significationibus timoris
- De significationibus hominis ... et ...
- De significationibus hominis phisionomie
- De significationibus hominis ...
- De significationibus ...
- Signa hominis ... morum
- De signis ... et ... amore ...
- De moribus feminarum ...
- De moribus eunuchorum
- De ... et ... phisonomie

Capitula tertie partis et sunt xxxvi

- De ... et ... medicinarum ...
- De ... virtutibus ... et ... solet ...
- De ... que sunt ... et ordo
- De virtute ...
- De potibus ... et ...
- De ... et ...
- De virtutibus ... membrorum animalium
- De virtutibus que acquirunt ... artificio
- De virtutibus ...
- De ovis
- De lacte et ... que ... fiunt
- De virtutibus piscium
- De ... et ... ventris
- De oleribus et que admiscentur ...
- De ... et ...
- De fructibus et pomis
- De ...
- De ... odoriferis
- De unguentis
- De ...
- De ... et aere
- De ...
- De ...
- De ... virtutis

Capitula quarte partis et sunt xxxiii

- De ... aggregationibus ... sanitatis et ...
- De ... motus et dispositione ... et ...
- De ... sompni et ... et ... ipsius
- De regimine comestionis
- De regimine bibendi
- De ... corporis ...
- De ... et ... ipsius
- De ... et ... amari ... augeat
- De ... cogitationum
- De custodia ... et ...
- De ... incontinentiam ...
- De ... vini ... potibus que ponuntur loco vini
- De ... et ... fieri
- De ... balneum et quod ... fieri
- De ... corporis ...
- De ... labiorum ... et ... debeat fieri
- De ...
- De ... auditus
- De ... et ... fieri
- De ... et ... ad aliud
- De pestilentia et cautela eius
- De regimine corporis ...
- De regimine ... fetus ipsius
- De ... partus et regimine ...
- De regimine infantis
- De eligenda nutrice et regimine ipsius
- De regimine omnium etatum

Capitula quinte partis et sunt xxxx

- De ...
- De ... capillorum
- De ... capillorum ... et ... capillorum ...
- De ... capillorum ... et ...
- De ... capillorum
- De crispatione capillorum
- De planatione capillorum
- De ... ad ... capillorum
- De rubificatione capillorum et ...
- De albificatione capillorum
- De rebus que capillos radicitus ...
- De illis rebus que capillos destruunt ...
- De illis ... odorem
- De illis que ... aduste
- De ... faciei et capitis
- De albificatione faciei et cutis ...
- De rubificatione faciei
- De illis que ... colorem
- De illis que ... colorem
- De illis que ...
- De ... magnis et parvis
- De illis que auferunt ...
- De illis que auferunt rubedinem in facie ...
- De illis auferunt ... loco remanet ... et ... illa resolvatur
- De illis que auferunt ...
- De his que ... variolarum et ...
- De ... et scabie et ... pustulis
- De ... et ... scalpat
- De ... et ... et ...
- De impetigine
- De morphea alba
- De morphea nigra
- De albaras
- De lepra
- De ... vel ...
- De ... palpebrarum
- De pediculis in palpebris ...
- De ... palpebre
- De ... oculo ...
- De ...
- De fetore narium
- De fetore oris
- De illis que ... et ...
- De illis que ... et ...

... palpebre ... palpebre ...

pessio q m gin guis qui innum cuio

De illis que prohibent super… ventrem abortus apostemata formi…
De illis qui abstergunt dentes et destruunt albaras
De illis que prohibent corrosionem dentium
De illis que prohibent dentes motos cadere
De sputamento carnis per gingiva
De illis que aufert fetorem ascellarum
De illis que prohibent sudorem pedum
De illis que faciunt tegmentis bene redolere faciunt
De diminutione fetoris urine et egestionis
De custodia corporis mortui ne putrefiat et ne cito fetreat
De illis que prohibent ne puellarum testiculorum et puellarum mamillarum crescant magis
De his que ungulis de feditate accidunt
De fissuris faciei labiorum et manuum
De rimis et pruritu qui accidunt digitis in autumpno et yeme corporis
De his que ingrossant
De his que maiorem faciunt corpus
De his que auget et sperma et que valet ad erectionem
De illis que ingrossat virile membrum
De illis que constringit vulvam
De illis que auferunt humiditatem in vulva
De illis que addunt in desiderio coytus
De sanatione illius que in coytus egerit allio
De sanatione illius que ex nimio coytu debilitatur
De illis que diminuunt sperma et rigentem erectionem
De illis que valet ad impregnandum
De illis que prohibent impregnari et aborsum faciunt
De his que mitius faciunt bibere
De his que cito inebriant
De illis que alleviat ebrietatem et per que ebrius ipse cito auferetur
De sanatione ebrietatis

Capitula vi partis et sunt xvi

De cautela itineris agentis in calore et auxilio nocumento eius accidit ei ab ipso
De cautela dierum cum clavio et frigiu corporis que ex his accidunt
De custodia sitis et compulsione nocumenti eius
De regimine eorum que peregrino sunt sub frigore magno
De sanatione congelati a frigore
De sincopi que fit ex fame et eius sanatione
De regimine congelatis digitorum pedum et manuum ne a frigore corrumpatur
et succisa sunt incepta fuit corruptio, et sanatione eius quod corruptum
De immobilitate colli communiter
De adustione et dolore que accidunt oculis et frigore cum vento
De adustione et dolore que accidunt oculis
De labori sanatione debilitatis et labori magni
De preparatione corporis ad ambulandum et regendum in itineribus
De ablatione nocumenti quod visit aquarum
De mutationibus aquarum
De regimine mare nubia
De prohibitione generationis pediculorum et destructione eorum qui generati sunt
De his que prohibent sole a sole vel a vento
De his que preservant de … que fuit in calcaneis
De … que accidunt ex quantitate vel galea … Secundum

Capitula vii partis et sunt triginta duo secundum

De cura et percussione que sunt in capite vel in alia parte corporis
De cogitationibus et collectionibus cirurgie doctrine
De mollificatione duritiei que remansit membro post cirurgiam vel restaurationem
De collisionibus et aggregationibus sanationis vulnerum et apostematum
De remedio … granulibus carnis
De medicinis minuentibus carnem superfluam
De his que consolidant vulnera
De his que aperiunt magna apostemata et ne cum fuerint aperta occupat
De scrophulis
De cancro
De carbunculis
De apostemate calido
De apostemate molli
De apostemate duro
De nodis …
De formica
De herisipila
De adustione ignis et aque et olei bulientis
De panariciis
De ictu sagittarum a vulnere
De flebotomia
De ventosis
De sanguisugis
De vena mediana
De contritione telarum et spinarum
De fractura capitis et fractura cranei
De dislocationibus

Capitula viii partis et sunt …

De collectionibus et aggregationibus sanationis venenorum et morsu venenosorum animalium et cavella eorum
De morsu tyrie
De morsu scorpionis
De morsu …
De morsibus … et sibit aranee
De morsibus vesparum et apium et formicarum vel sanatio
De morsibus lacerte et …
De illis que fugat serpentes et venenosa animalia et lupos et interficiunt ea
De morsibus canis non rabiosi et lupi et hominis
De morsibus canis rabiosi
De his que in potibus napellus
De his que in potibus recipiunt cornua cervi
De his que in potu … pauli supposuit
De his qui in potu supposuerunt fel tyrie
De his qui in potu supposuerunt sublimatum …
De his qui in potu supposuerunt … stafisagriam …
De his qui in potu supposuerunt opium
De his qui in potu supposuerunt iusquiamum
De his qui in potu supposuerunt mandragoram
De his que in potu supposuerunt nuces et …
De his qui in potu supposuerunt beng
De his qui in potu supposuerunt coriandrum viridis
De his qui in potu supposuerunt psilium
De fungis et tuberibus …
De coagulatione lactis vel sanguinis in stomacho
De … que corrumpunt … corrupit
De … frigidis
De lacte putrefacto
De … fructuum … que sunt rancida
De his qui in potu supposuerunt ranas … vel que moriuntur in stagnis
De his que in potu supposuerunt leporem marinum
De his qui in potu supposuerunt … castoreum
De his que in potu supposuerunt super …
De his qui in potu supposuerunt oleandrum
De his qui bibunt aquam …
De his quibus …
De his quibus … aq…
De his que in potu supposuerunt gypsum
De his que in potu supposuerunt argentum vivum vel … que in potu supposuerunt …
De his qui in potu supposuerunt cerusam
De his qui in potu supposuerunt calcem et auripigmentum simul vel arsenicum sublimatum vel tuciam …
De his quibus nocuit squama ferri vel …
De his que in potu supposuerunt florem eris
De his que in potu supposuerunt …
De his qui in potu supposuerunt tytimalum …
De his qui in potu supposuerunt elleborum album
De his que in potu supposuerunt elleborum nigrum et …
De his que in potu supposuerunt …
De his qui in potu supposuerunt euforbium
De his que in potu supposuerunt mezereon
De utilitate medicinarum laxativarum et …
De exemplo …

Capitula ix partis et sunt de … membrorum

De cephalea et emigranea
De flebotomia
De frenesi
De appoplexia
De … dormiendi
De … que … oculos aptas
De paralisi …
De stupore et tremore
De tortura oris
De spasmo
De epilepsia
De incubo
De mania
De catharro
De fluxibus oculorum
De … que fiunt in oculis
De his que … cadit in oculis
De macula oculorum vel albugine
De scabie palpebrarum et … i. de vermibus que sunt in … albugine oculorum
De … qui in … oculi sit
De ungula oculi
De rubedine oculorum
De lacrimis
De debilitate visus
De tumore palpebrarum
De pilis palpebrarum qui … oculum
De cataractis
De his qui … visum

De dilatatione pupille
De fistulis que fiunt in [illegible] oculis angulorum oculi
De dolore aurium
De sonitu et tinnitu aurium
De gravitate auditus
De vermibus auricularibus et animalibus intrantibus aurem
De hiis que in aurem cadunt vel que ea i[illegible]
De sanguine fluente de naribus
De vulneribus que fiunt in [illegible] naribus
De polippo narium et emoroidibus ipsorum et amissione olfactus
De dolore dentium
De corrosione dentium et ipsorum corrosione
De stupore dentium in [illegible]
De dolore dentium et tactu rei frigide
De scola in ulceratione oris cum pravis pustulis
De fluxu sanguinis gingivarum
De casu uve
De sanguisugis que bibuntur
De hiis que intrant gulam
De gravitudine lingue
De [illegible] sanguine
De nodo qui [illegible] nascitur et [illegible]
De apostematibus que fiunt in lingua
De angina id est de hiis que nascuntur in gula et squinancia
De tussi
De asmate
De pleuresi
De peripleumonia
De sputo sanguinis ad tussim vel vomitum vel rasuratione
De ptisi
De pulsu cordis
De colerica passione
De fortitudinibus stomachi
De doloribus et nascentibus stomachi
De singultu
De amissione appetitus
De dolore epatis
De ictericia
De ydropisi
De dolore splenis
De colica
De fluxu ventris
De difficultate mingendi
De lapide
De nascentibus renum et vesice
De ardore que fit in mictu
De mictu sanguinis vel puris
De hiis qui non possunt retinere urinam
De lumbricis et vermibus qui nascuntur in ventre et ano
De emoroidibus et fistulis et ragadiis que fiunt in ano

De coitu matricis
De constrictione ani et menstruorum
De hiis que fiunt in matrice vel in vulva
De plagis et cancro que fiunt in matrice vel in vulva
De precipitatione matricis
De mola
De ruptura in genitalibus
De podagra et sciatica
De [illegible]
De [illegible]
De elephantia
De doloribus lumborum
De dolore posteriorum membrorum
De prologo tituli x libri
De febre effimera
De febre [illegible]
De causone
De synocho
De cottidiana que vocatur flegmatica
De quartana
De febribus continuis
De febribus compositis vel erraticis que accidunt et quanto in quantitate vel tempore in sexto die pauci plures sparsim simul
De febribus [illegible] quibus accidit simul calor et frigus
De rigoribus febrium quibus non calescit paciens
De febre sincopali que fit ex malicia humorum et corporis [illegible]
De febre sincopali que fit ex multitudine et [illegible]
De febribus que [illegible]
De febribus que ex pestilencia fiunt
De febribus compositis
De variolis et morbillis
De hiis que corporum sanitatem [illegible] ad regimen pacientium [illegible]
De bonis signis
De malis signis
De [illegible] febris
De cognitione digestionis et male
De crisi
De signis et pronosticis crisium
De [illegible] per que fit crisis
De signis pronosticis [illegible] vel malicia [illegible]
De febribus [illegible]
De urinis
De egestionibus
De pulsibus
De quibus pulsuum que [illegible]
De regimine pacientium [illegible]
De regimine [illegible]
Sunt autem predicta capitula quadringenta [illegible]

Explicit Registrum super novem libros [illegible]

Sequitur Registrum super libro divisionum Rasis. Cuius liber est de divisionibus infirmitatum corporis humani

Capitulum primum de allopicia
De canicie
De casu capillorum
De dolore capitis
De emigranea
De vertigine et scotomia
De frenesi
De litargia
De epylensia
De incubo
De malancolia
De mania
De amore
De apoplexia
De paralisi
De tortura oris
De stupore
De spasmo
De tremore
De [illegible]
De catarro
De obtalmia
De ulceribus in oculis
De albugine in oculo
De sanguine in oculo
De sebel
De rubedine in palpebris et eorum grossicie
De ungula
De [illegible]
De casu pilorum in palpebris
De macula nubea
De debilitate visus
De pilis [illegible]
De [illegible]
De nictilopa
De dilatatione pupille
De fistula lacrimali
De pediculis in palpebris
De [illegible] continuatis ad pediculos
De [illegible]
De dolore aurium
De sonitu et tinnitu
De surditate
De fluxu sanguinis narium
De ulceribus in naso
De polippo
De amissione odoratus
De fetore in naso
De dolore dentium [illegible]
De [illegible]
De fetore oris
De pustulis [illegible] in ore
De casu uvule
De [illegible] lingue
De squinancia
De tussi

De sputo sanguinis et vomitu eius et rasuratione ipsius
De pleuresi
De ptisi
De peripleumonia
De [illegible]
De egritudinibus cordis
De egritudinibus stomachi
De colica passione
De singultu
De egritudinibus epatis
De ictericia
De ydropisi
De asclite
De timpanite
De egritudine splenis
De fluxu ventris
De dissinteria et tenasmon
De colica
De egritudinibus renum
De retentione urine
De insensibili fluxu urine
De distillatione urine
De adustione urine et ardore
De lapide in vesica et renibus
De apostemate in vesica
De ulceratione virge
De diminutione coitus
De nocumentis que fit de spermatis contentu
De erectione assidua
De egritudinibus matricis
De fluxu menstruorum
De ulceribus virge et matricis vesice testiculorum et ani
De apostemate calido in matrice
De duro apostemate in matrice
De cancro in matrice
De mola
De precipitatione matricis
De difficultate impregnationis
De sterilitate
De hiis que prohibent impregnationem
De hiis que partum facilem faciunt et educunt secundinam et egredi faciunt fetum
De coitu matricis et ani et umbilici
De signis impregnationis
De signis masculi fetus et femine
De egritudinibus ani
De fistulis in ano et omnibus que effundunt saniem
De eruptione venarum in ano
De mollificatione ani
De vermibus
De hernia et ruptura et apostematibus in testiculis
De podagra et doloribus iuncturarum

De sciatica et dolore iuncture anche
De dolore spine dorsi
De gibbositate et ventositatibus
De varicibus
De elephancia
De coagulatione et grossitudinibus que sunt in manifesto corpore
De furfure in capite
De lentiginibus et et [illegible]
De rectificatione coloris
De cura paloris
De pannis in facie
De morphea
De vestigiis variolarum et ulcerum
De vestigiis percussorum
De [illegible]
De alguosim
De morphea
De
De lepra
De pruritu et scabie
De sare
De assafati et pustule parve
De verrucis
De ragadiis in facie et labiis et pedibus et palmis
De apostemate calido
De apostemate frigido
De cancro
De scrophulis
De nodis
De carbunculis
De bubonibus
De balbariti et vesicis et formica et miliari et igne persico et pustulis
De vesicis
De formica
De igne persico
De herpete estiomeno
De [illegible]
De adustione ignis
De panariciis
De sua curacione ulcerum et ulcerum veterum et putridorum et antiquorum
De fluxu sanguinis ex vulnere
Sua curacio alterius et dislocacionis et fracture
De aliis pungentibus et mordentibus et [illegible] venenum
De eis que accidunt ex medicinis solutivis et vomitivis

De remediatione gravida medicinarum
De speciebus febrium
De hiis que sedo febrium que sunt putride
De febre synocha que est febris sanguinis
De febre [illegible] prodi
De flegmatica [illegible]
De febre quartana
De febribus que faciunt paroxysmum in quibus diebus et in plurimis
De quartana continua
De febribus compositis
De complexione [illegible]
De febre accidente ex pestilentia
De variolis et morbillis

Explicit Registrum super librum divisionum Rasis

Incipit Registrum super antidotarium Rasis

De [illegible] capillorum
De allopicia
De furfuribus
De zaphati
De scabie in facie
De morphea alba
De morphea nigra
De pannis
De impetigine
De sanguine mortuo ex casu et aliis
De eis que delinguntur vel [illegible] vaiolarum et ulcerum
De [illegible]
De melancolia
De colica [illegible]
De eis que faciunt [illegible]
De dolore capitis [illegible] et [illegible]
De emigranea
De [illegible]
De paralisi
De coriza
De epilencia et [illegible]
De [illegible] flico
De medicine lubricorum
De fissura [illegible]

De fissuris
De adustione ignis
De eis que delent ulcera et faciunt nasci carnem
De medicinis oculi
De medicinis dentium
De medicinis oris
De medicinis aurium
De medicinis nasi
De [illegible] et asmate et [illegible]
De tussi et [illegible]
De medicinis stomachi
De eo qui [illegible]
De faciendo bonum colorem
De sincopi
De ydropisi
De medicinis epatis
De medicinis splenis
De colica
De fluxu ventris
De tenasmo
De excoriacione
De urina
De ruptura
De [illegible] [illegible]
De [illegible] [illegible]
De testiculis
De lapide
De duobus lapidibus
De emoroydis
De [illegible] ani
De [illegible] matris
De eis que calefaciunt matricem
De eis que adiuvant ad [illegible]
De lacte
De spermate
De podagra frigida et sicca
De [illegible] [illegible]
De podagra calida
De algebra
De morbillo et variolis
De pleurisi
De ptisi et sputo
De eis que [illegible]
De eis que [illegible] corpus
De singultu et [illegible]
De nausea
De colica passione et vomitu

Explicit Registrum super Antidotarium Rasis

[illegible marginal notes]

[illegible]

fra[ncie] laudat — [illegible]

ala dracu[m] — [illegible]

Ca[pitulum] pestilencie

[illegible]

[illegible] pestilencie — causa pestilencie est aer putridus et corruptus [illegible]

[illegible]

de tempibus anni

Ver est calidum et humidum [illegible]

[illegible]

[illegible] et tenet r[ati]o[ne] plana

[illegible]

[illegible]

[illegible]

de forma [illegible]

[illegible]

Primus liber est de figura et forma simplicium membrorum

In dei nomine. Iste est liber de arte ... Abubetri Mahumeti filii Zacharie de Rasi qui mansorius appellatur a mansore rege ... magister Gerardus ... transtulit de arabico in latinum

14

Abubecr Rasis filii Zacharie .i. liber incipit translatus a magistro Girardo cremonensi in toleto de arabico in latinum qui ab eo almansorius vocatur eo quod regis mansoris ysaac filii precepto editus sit.

In hoc libro meo aggregabo regi cui benedicat deus aggregationes necessarias et exceptiones congruas contingentes medicinali arti et hec faciam compendiose. dicam quidem in eo modum conservandi sanitatem et curandi egritudinem et ea que sine intermissione sequuntur ista. nec non et ea que scire necesse est et prout est possibile acumen humani ingenium equiparare medicis. Ea vero que viri solent actitare postponam et dimittam ea in quibus est minima contingens proficuitas. Hunc autem librum in .x. distinguam partibus et unicuique parti capitula signavi litteris alphabeti secundum ordinem et numerum imposui ut cito possit inveniri quod queritur. Cum hoc autem decenter implere valeam divinum imploravi ducatum et auxilium ut et ipsi prius deo dirigi placeam eique incessanter adherere valeam. Pars prima de figura et forma simplicium membrorum. Pars secunda de notificatione complexionum corporum et de iiii humorum et significationibus phisonomie collectam et compendiosam. Pars tercia qua continetur scientia virtutum nutrimentorum et medicinarum simplicium. Pars quarta de conservatione sanitatis. Pars quinta de pulcritudine. Pars sexta de conservatione regimine viantium. Pars vii de aggregationibus et summis cirurgie i. curationes membrorum dissolutionum et vulnerum et apostematum. Pars viii de cura venenorum et de morsu venenosorum animalium. Pars viiii de infirmitatibus que accidunt omnibus membris que fiunt a capite usque ad pedes. Pars x de febribus et de his que sequuntur eas et que sunt necessaria ad perfectam curationem ipsius. Et aggregationibus et summis iuvamentum membrorum quorum omnes professores nescire non possunt huius artis.

De forma ossium
De musculis
De nervis
De figura venarum que pulsant et que non sunt pulsatiles
De arteriis
De forma cerebri
De forma narium
De forma oculi
De forma auris
De optica nervi
De forma gutturis et oris
De forma pectoris et pulmonis
De forma cordis
De forma meri et stomaci
De forma intestinorum
De forma intestinorum
De forma epatis
De forma splenis
De forma cistis fellis
De forma renum
De forma vesice
De nocumentis sumptis et collectionibus iuvamentum membrorum nutritorum
De forma inferioris pellicule ... mirac
De forma mamillarum
De forma matris
De forma testiculorum virge

De collectionibus et aggregationibus quod necessarium est. Finit prologus. Incipit tractatus. Verba abubetri.

Capitulum primum de forma ossium

Creator omnium deus ossa condidit ut per ea corporis sustentaret et confirmaretur. alia vero unam partem corporis a ligari sine alia necesse est moveri et ideo non unum os in corpore toto fecit. Similiter quibus tribuit figuras ut ad id apta forent quod per ea fieri necesse est. Enim autem necesse fuit ut quedam corporum quandoque singillatim quandoque coniunctim moverentur et eadem quandoque sic quod extremitas unius ossis extremitatem penetravit et cum alterius ossis extremitate continuavit. hec autem sunt ligamentum vocatur quod est corpus album durum non habens sensum. In uno quoque ossis extremitate additamentum fecit. In alterius autem ossis extremitate concavitatem in qua recipitur additamentum et ut ... colligari recipi fecit. Et cerebri dispositione ossium invicem preciperet ... quibus apta membris fuerunt quando simul quando separatim. Ossium autem ligamenta non plurimum que membris insipidi ac firmitatis unum esset membrum moveretur. Cum enim totam manum movere volumus eam cum universis membris ac si ea tamen unum os esset uno motu movemus ita quod non prohibetur una iunctura cubiti neque facere ... digitorum. Unam autem eius partem sine alia aliter movere voluerimus coniunctura illi prius faciemus. Ossibus igitur ad duos motionis modos ... et similiter ... nervorum movetur ... ossa ex sua essentia non moventur sed per motorem ad modum perfectum omnis fuerunt ea a principio ... motus impositi origine quod cerebro continuitatis quidam quod sunt nervi. Nervi vero isti non per se ut simplices sunt ossibus coniunguntur sed prius cum cartilagine et carne et ligamentis commiscentur. Nervus vero ille non per se grandi membro coniungitur vel nullo modo vel ... ipsorum movetur quod obedire non aliquando ... quod ... motum ... continuatur et subtiles et minime carnis partes et ligamenta ... dimensionibus contexuntur et quod ex toto perficitur musculus vocatur. Et est huiusmodi corporum magnitudo secundum magnitudinem corporis quod primum movetur et situs eius in parte ususque motus ipsi membri fuit. Postea vero extremitas duarum extremitatum musculus quod secundum usus partem membri quod movetur quidam nascitur filum quod corda vocatur. ipsum autem est compositum ex nervo quod ad membrum dirigitur et ex ligamento quod crosse ... fuit et ... separata accurrens quod in musculo erit. Cordam vero precendi quousque ... extremitati membri quod primum debet moveri coniungitur ex qua dispositione contingit ut ex parte extremitatis omnia musculi usus partem sue radicis trahit et membrum cum sua ultimitate moveatur. Est enim huiusmodi extremitati omnia.

De cerebro

Nota partem de Nervis

Cerebrum quoque fecit deus ut esset origo ossium et motus voluntarii et ab eo producit nervos qui membris ... et ... sensus et motionis modos. Hos vero ostendemus unde oriantur nervi cum de eorum anathomia tractabimus. Et quia partes corporis inferiores sunt a cerebro multum remote et sensu et motu indigent. motum autem et sensum absque nervis habere non possunt. Nervi autem si a cerebro recta via prodirent et longitudine distenti ... debilitarentur. Ideo eorum proventus ... firma fecit ... eas sub eminentes foramen per quod producit partem cerebri que nucha vocatur. que quia nobilis erat ad ipsius custodiam spondiles et firmamenta ossa fecit. Quemadmodum ad cerebri custodiam ossa composita dedit craneum quod taliter munivit secundum longitudinem corporis prolongavit. Ex qua etiam cum in longitudine aliquod membri quod ei appropinquat nuche producit qui per spondilium foramina exeunt et ipsi coniungitur membro taliter ei sensum et motum. Cerebri igitur sibi supponens accensus totius corporis sensus et motus assumunt. Nuche vero ... membrum quod in illa parte nuche procedentes coniunguntur et sub eis sunt acquirunt sensum et motum. Cerebrum enim quod fons sensuum et motus voluntarii. Illa vero nucha vero sicut fluvium magnum a cerebro manans. Nervi vero qui ab eo procedunt sunt sicut rivuli parvi ex eo exeuntes. Si cum fonti accideret aliquod impedimentum erit ... Nervus vero si ... dentur nocumentum erit prius loco ad quod ipsi diriguntur. Rivuli etiam ... unusquisque nervi oriatur et ad quod dirigitur membrum in arte medicine utile. Quod G. testatur in libro de passionibus membrorum interiorum sic inquiens quidam in urbe romano de mula cadens cecidit super lapidem a quo unum ex spondilibus lesum fuit. Ex cuius lesione digiti auricularis et medii ... Ex quibus medici emplastra et alia medicamina superposuerunt ex quibus nullam sensit iuvamen. ... medicamina spondilibus a quibus nervi qui ad predictos digitos perveniunt superposuit et sic in brevi reddidit eum sanitati. Nervi quidem qui sunt ex cerebro et nucha nascuntur molles et ipsi cerebro vel nuche similes. Cum autem magis elongan-

Nervi ... et motu ... membris ... de ... plexus ... in ... cerebro

[illegible]

capiunt induunt. Docet presentem formam nervorum suscipiunt.

Tunica igitur nervorum sua est que ipsi sunt instrumentum aut motus et sensus reddit omnibus membris et transfundit. Unde si ceciderit substantia ... incidunt aut sensum aut motum auferunt membris aut utrumque adeo ipsi diriguntur. Nuca vero si constringatur aut extenuatur incidatur sensus et motus omnium membrorum quorum nervi a locis qui sub illa sunt incisione procedunt auferuntur. Si in longitudine autem licet ipsi incidantur non multum impedietur. Similiter quoque nervorum incisio in longitudine si accidit non magna fit lesio. Ex transverso autem si accidit actio extra destruetur in insulam qua incisio penetraverit et per ea usque adeo penetraverunt. Cerebrum autem preter hoc quod ipsum est origo sensus et motus voluntarii est etiam ymaginationis et cogitationis et memorie fundamentum. Ymaginatio enim in duobus ventriculis anterioribus perficitur. Cogitatio vero in medio completur, memoria posteriorem possidet ventriculum. De corde

Cor vero fecit deus ut esset fons et origo caloris et ut ab eo toti corpori pervenirent que ab ipso procedunt ad omnia membra calefacienda. Unde si aliquod membrum arteriis que ad ipsum veniunt consuerint amiserit congelatur et motus et sensus induratur, postea vero destruitur et postremo quasi mortuum redditur. Musculi enim et nervi nec ipsum cerebrum ut in sua consueverint non calent actiones. Eisdem caloris indiget in sua ... arterie transmisse sunt. Et quoniam alia super vegetabilia habent. Est primum vivam quod a corde contrahit. Sed quod cerebro habet quod est per eo et adeo toti actiones intentio et voluptas conpta fuerunt. Quod autem ab epate habet vivam et est cor cum necessariis etc. Si non habet ab eo nisi nutrimentum et augmentum sed qua cordi ut in sua consuetudine necessaria actiones frigidius. Attamen non sunt necessaria et actiones in suis conatibus nimis calefacta expulsio. Facta sunt ad aerem attrahendum instrumenta scilicet pectus et pulmo et inter ipsa et cor et eorum cavitates foramina posita sunt per que aerem trahere possit et infundere. Que ad ... tractatu de his dispositione sumus dicturi. De epate

Epar autem ad sanguinem generandum atque ipsi putrifactionem factum est ut vene ab ipso manantes ad omnia membra dirigantur ad nutrimentum ipsorum et sanguinis divisionem per ut unicuique est necessarium. Quemadmodum nutrimentum assiduo corpori quod sic fiant remanere perficit et eorum augmentum quod eius sit ut fiant nulla enim ut fiunt remanere. Ubi quod nil exeat dissolvitur sed iacet autem mittit. Corpora solum in eisdem restaurant sed atque maris quod licet cotidie magna pars eius dissolvitur tamen ab introitu fluminum singulis diebus restaurationem accipit. Ideo semper eadem forma remanet ferre bene custodita tanta quanta fuit.

Corpora igitur animalium que exeat que dissolvuntur opposita sunt non fuit possibile ut in suo statu nec augmentum nec permanere possint absque beneficio nutrimenti. Et quoniam nutrimenta non sunt unius speciei dissolutis in corpore membris adeo portum quod ipsa indissolutum similitudinem permittere. Nutrimenta vero que non totaliter convertuntur sed quedam pars eorum convertitur et assimilatur pars autem remanet et quod si ... non recipiens conversionem nec similitudinem eorum que dissoluta sunt que in corpore remanserunt et materiam gravium egestionum generarent ideo parata sunt instrumenta exeuntium et emanalis.

Et quoniam nutrimentis opus in tribus perficitur locis superfluitatum tria sunt genera. Una superfluitas digestionis prime que in stomacho fit et intestinis et vocatur stercus sunt egestio. Alia vero secunde digestionis superfluitas que in epate cum sanguis generatur perficitur et ipsa et eorum rubea et eorum nigra. Hec autem separata habent receptacula a quibus suscipiuntur sicut fel eorum rubee, melancolia splen et urina renes suscipiunt. Quod ad dicturi sumus manifestiori tractatu cum de eorum membrorum fecerimus sermonem. Digestionis vero superfluitas que in omnibus membris fit cum assimilantur membris. Neque unicuique dividitur et sicut grossities et quedam ex superfluitatibus ambobus exeuntibus eiaculatur ut mucillagines et sputum medietas et his similia. De diversitate membrorum

Prepositorum modi membrorum in corpore sunt iiij. Sunt principalia que in vite conservatione sunt valde necessaria. Quorum quedam nutritionis sunt instrumenta sicut stomachus et epar et eorum canales et vene que ad ipsum pervenerunt ut os et stomachus et reliquie vene que ab eis exeunt ut intestina. Quedam vero sunt instrumenta naturalis caloris et conservationis ipsius quorum principium sunt cor et arterie. Sed vero pulmo et pectus et cetera que valent ad aeris attractionem que ad in suo loco dicturi sumus. Alia vero eorum sunt instrumenta motus et sensus et intellectus et aliarum actionum et ipsius sunt cerebrum et nucha et nervi et musculi et cordis et eorum in his similia sunt necessaria et valentia ad complendas actiones et passiones. In unoquoque autem istorum unum est principale et quorum alia ut conservantia et ipsum est in suis actionibus adiuvantia. Instrumentorum vero nutritionis est epar principale, instrumentorum caloris naturalis est cor principale. Instrumentorum vero sensus et motus et intelligibilium actionum est cerebrum principale. Et unumquodque istorum aliis duobus conexum est et eis indiget. Epar enim omnibus aliis nutrimentum transmittit neque resolvitur et etiam nisi calorem a corde haberet non servaretur ei status neque compleret eius actio. Cerebrum quoque si ab arteriis non calefieret nec a venis que ab epate procedunt nutrientur ei non servaretur natura que sua habet perficere actiones. Musculi et pectoris nisi a cerebro moventur impossibile foret attrahere aerem in corde si servaretur salus que calor est que est in corpore et eventum.

Quatuor vero modi membrorum principalium sunt instrumenta generationis que sunt matrix et inguina et testiculi et vasa spermatica. Sed vero instrumenta non sunt necessaria ut unum singulare producant sed ut species permaneat et servetur. Quare enim deus qui omnia dividet sit cum omnibus et corporibus dissolubilibus fecit non durabilibus nec stabilibus. Unum cum non fuit possibile ut unum singulare semper permaneat fecit generationis instrumenta per que species saltem durare possit. Sed autem que primissima sunt aggravatione et summe de membrorum dispositionibus ... convenientis que toti nunc dicere clarius et plures diceres summas colligere non dimittentes. Huius enim libri intentio non fuit omnia postrema inquirere. De forma capitis

Caput secundum naturam sed non extrorsum capitis rotundum est in quo instrumenta sunt foraminum. Per multa in exeunt et multa intrant nervorum. Et ipsum quoque anterius in parte frontis et posterius in occipite est eminens per in utraque aurium parte est planum. Foraminum autem omnium que in ipso sunt maius est illud quod est in occipite per quod exit nucha. Et prima ex multis composita ossibus quorum alia continuant loca vel coniunguntur. Certa coniectionum similiter appellatur. Continuatur autem craneo mandibula superior in qua maxille et dentes continent superiores que et continentia composita ossibus que unum alii ad serre similitudinem continuatur. Post hinc autem mandibula inferior in qua sunt dentes inferiores. Eius quoque ossa non ad serre similitudinem ut predictum sed solis vinctura. Mandibula enim inferior motu indiguit quod quidem superiori mandibule continuatur in loco quod arabice ceri vocatur. Hec autem exceptis dentibus ex duobus componitur continua ossibus que ad serre similitudinem in medio mento continuatur. Et prima sub craneo in parte posteriori. Quedam os magnum quod est inter ipsum et craneum et mandibulam superiorem positum atque diminutione quod in figuris ossium inveniunt compleret quod vocatur arabice algneceda. Omnia autem ossa capitis connumerata fuerunt xxvij. enim exceptis dentibus quorum vij sunt ipsius capitis xxiiij et unumquodque arabice vocatur algneceda. Superioris predicte vi sunt ossa et mandibule superioris erunt xiiij et inferioris his duobus in unaquaque mandibula

Nucha

De corde

De Epate

De diversitate membrorum

Nota instrumentum

De forma capitis

qui sunt dentes .xvi. quorum duo sunt incisores et duos quistos utrique sequuntur quadrupli nominantur. primo quos utrimque sunt duo qui uocantur canini. post quos .v. sunt molares dextri et quinque sinistri. Quidam tamen de molaribus minuunt unum et non sunt nisi .iiij. Molariorum autem superiorum quidam tres habent radices. quidam .iiij. inferiores uero molares duos habent tamen radices exceptis duobus molaribus ultimis qui habent tres. quorum unus est in dextro alius uero in sinistra. Alii uero omnes una radice continentur. Sunt ergo omnia capitis ossa .lxiij.

De spondilibus

Capiti autem iuxta magnum foramen per quod nucha procedit continuatur prima ex spondilibus colli que sunt .vij. hec autem quia ad latus dextrum et sinistrum diriguntur. Post has autem spondiles costarum sunt que numero sunt .xvij. quarum .xij. spondiles pectoris dicuntur eo quod mearum rectitudine pectoris sumatur. quinque uero que sequuntur renum sunt. Ergo omnes spondiles que a uertice nuche usque quo supremus locantur .xxiiij. quidam tamen addunt unum uel minuunt quod prius est. Illud uero os quod super renes continuatur spondilibus et illud quod ex tribus componitur partibus que sunt similes spondilibus cui os caude continuatur quod ex tribus sunt compositum est partibus. harum autem tertia que est in fine est caude que est os cartillaginosum. ab unaque autem iuncta spondilium procedit ... duarum partium egreditur unus qui ad ilia ... partem protenditur et in ipsam diuiditur. ab extremitate uero caude unius ... procedunt ... loci sed duo ossa annectuntur. quorum unum est in latere uno et aliud in alio et ea quod est super renes continuatur. Unum scilicet ab una parte aliud ab alia in quibus sunt pixides anche quos ossium capita que sunt in coxis intrant. que et ipsa uertebre uocantur et iste sunt forme ossium et spondilium que posterioribus a uertice nuche usque ad caudam sunt.

De ossibus

Nunc uero incipiamus nominare aliorum ossium formas. De ossibus que sub collo sunt quorum sunt duarum furcularum ossa et ossa spatularum et ossa pectoris et ossa manuum et ossa femoris et ossa pedum. Furcule uero os extra gibosum est et intra concauum. cui una extremitas humeri continuatur capiti scilicet ossis quod adiutorium uocatur. Alia uero sui talis extremitas cum summitate continuatur ubi est pixis gule. Spatula uero apte que coste supponitur lata est apte uero que furcule propinqua est rotunda est ubi et caput habet cartillaginosum in quo est pixis que caput ossis adiutorii recipit uocatur ...

De forma capitis

Ossium autem pectoris amplitudo uel spacium ex .vii. componitur ossibus in quorum extremitate est cartillago. quorum primum est apud gulam. finis uero est infra partem sub mamillam que est angustior locis aliis locis qui sunt inuentis que cum palpantur mollia uidentur ossa ... uero cartillaginis ossa sunt inuenta. latera .xij. et sunt curua. quorum ... longius est medium ... una duarum extremitatum que scilicet est posterior spondilibus coste continuatur quorum extremitates ... flectuntur que posteriores uel coste nominantur et quod sub amplitudine pectoris conueniunt est totum molle usque ad femoris ossa.

De ossibus manuum

Nunc uero ossa manuum et pedum nominabimus. manuum quod illud os primum est quod adiutorium uocatur quod est os gibbosum intus concauum cui caput pixide pectoris intrat quod est suarum extremitatum. Extremitas uero alia est in cubito in quo est rotula instrumenti ... quia intrat superioris arundinis extremitatis. uero due sunt in longitudine que est in cubito usque ad rascetam. quarum una est minor que uocatur superior arundo. Alia que est uero maior et uocatur inferior arundo. quarum unaquaque in suis summitatibus quibus aptibus rascete sunt. quedam habent additamentum per quod fit iunctura que ab ipsis rascete perficitur. Rasceta autem ex viij. ossibus componitur. quorum .iiij. que in latitudine sunt disposita. Alia .iiij. eodem ordine dispositis coniunguntur in latitudine que cum sint minuta dura medulla carent. quorum figura est parua curua ex qua figura rasceta perueniunt. post uero rascetam est pectus quod ex .iiij. componitur ossibus que ossibus rasceta continuantur ligamentis quibusdam ualde firmis pectinis uero ossibus continuantur ossa digitorum que in unoquoque eorum sunt tria. quorum unum cum nexionibus ligamentis continuatur

manus continuatur loco iuncture. omnia ergo ossa manus sunt triginta. os scilicet quod adiutorium nominatur et ossa duo que arundines nominantur. rascete uero ossa que sunt .viij. et nouem digitorum. os autem pollicis primum superioris arundinis extremitati continuatur in loco iuncture amplo et lato. quod ideo factum est quia magno indiget motu ut reliquis .iiij. digitis. post adiungi Ossium uero pedum et primo coxe. quod exterius est gibbosum. intus autem latum cuius extremitas superior est rotunda que uertebra coxe uocatur. hoc quidem anche pixidem intrat a quibus prima pedum iunctura generatur. Eius uero que inferior extremitas pixidem ossis que alio cruris est osse magno intrat. quod autem crus uocatur est id quod usque ad genu a dealtrum ... protenditur. quod autem his duobus ossibus minus est inferior arundo uocatur. Hoc autem duorum summitates calcaneo continuantur a quibus tertia iunctura pedis oritur. iuncture autem que in genu sunt suppositum os rotundum cartillaginosum quod os genu uocatur a quibusdam molaris. Calcaneum uero inferioribus ossi quod mascla uocatur coniungitur. insuper uero coniungitur cuidam ossi quod uocatur aribus rasceta pedum que ex tribus componitur ossibus continuatur ex quibus forma peruenit que ad id quod est hic necessaria est apta.

De rascetis pedum

Rascete autem pedis pectus continuatur. que ex quinque componitur ossibus quibus digitorum ossa continuantur que minores sunt tria excepto magno digito in quo sunt tamen duo ossa. Omnium pedum ossa sunt .xxxix. anche scilicet et cruris .ij. et calcaneum. os quod uocatur achillis et tria ossa ex quibus rasceta componitur et alia .v. ex quibus pedum componitur. Digitorum quoque ossa sunt .xiiij. et os genu. et omnia pectoris ossa ... fiunt ut G. manifestauit et .xlviij. excepto osse quod est in epiglotto quod laudis littere grece os similitudine nuncupatur cuius figura hec est. Λ. os quoque quod est in corde ... quibusdam nominatur. que sunt in iuncturis replent et uocantur ei ... materialia.

De musculis

Musculi qui in toto corpore reperiuntur secundum G. iuxta sunt ... quingentorum et .xxix. inueniuntur corporibus ... tractatu loqui. Musculorum compositionem dicimus ex carne et ... ligamento. ipsi quoque uoluntariorum motuum sunt instrumentum. quorum figure scilicet suorum locorum diuersitate ... et est necesse diuersificari. plures autem ... ita ut carne sunt inuolutum producitur quousque ad extremitates inferiores perueniant. Et quia extremitatibus quidam exeunt cum quod cordi uocantur que quousque illis ... extremitatum que per ipsum motum dicti ... sic colligatur autem et ad partem suae in ... trahit. ubi totum membrum retrahit et ad illam partem ad quam colligit est musculus. Si autem membrum quod mouet magnum sit musculus quoque ipsum mouet. Magni et crassi erunt a quo una ossa aut plures oriuntur corde que membrum quod mouit dicitur continuatur plurimum et multi musculi minimi membro motu sibi inuicem continuatur et ... qui autem musculus paruum mouet membrum paruus est et subtilis musculus est quod est in eo et totum eius mouet magnum ualde. Musculi uero superiores palpebre mouentes minimi sunt parui et subtiles a quibus cordi non ... Membrum quodque omne quod motu uoluntario mouetur quod si apte mouetur contrario inuicem contrario musello habet ab unoquoque quorum ad suam trahit partem. Quidam totaliter mouetur musculus uero exterius alium ... Cum autem quisque in suo contrario ponit suam silis perfecit actionem membrum tunc erit erectum in neutrum duarum declinans partem. Ubi quidam manus contrahitur a musculo qui est in parte brachii domestica trahit continuatur iniuncto suo a musculo qui est in parte brachii siluestris trahit flectitur extensius. cum uero ab utroque similiter mouetur et recta. motus autem uoluntarij qui fiunt in corpore sunt hii motus scilicet qui est in frontem et motus oculorum et maxillarum et motus summitatis narium et labiorum et lingue et epiglotti motus. motus mandibule inferioris et capitis motus et colli et motus iuncture spatule et adiutorii et motus iuncture qui fit in summitate adiutorii et arundinum et motus iuncture arundinum et rascete et motus digitorum et unguis ... suarum iuncturarum

nota quod uocat manum quod est ab humero usque ad extremitatem digitorum pedem partem que est ab ancha usque ad extremitatem digitorum ... ossa que adiutoria uocantur ... magnum ... ossibus ... adhereat ... superioris ...

De ossibus pedum

De musculis

nota 2... ossa corporis humani sunt 248 exceptis ossibus quibus iuncture replentur et osse epyglotti

musculi sunt 528
nerui sunt 38

7 mot' mbrorum qui sunt ingula. 7 alii duo mot. qui inferius labium mouent. 7 mot pectoris uel pectinis. qui in attractione aeris fit. 7 uge motus 7 mot uesice. qui pretermissa urina claudit. 7 motus sumitatis recti intestini. qui fit ut stercus exire phibeant. 7 mot' uenis. 7 mot iuncture qui fit abancha 7 coxa 7 mot genu 7 mot iuncture pedum cum crure. 7 mot digitorum pedis. quorum unusquisque musculos habet. habentes figuras aptas contentioni 7 extensioni quibus mot predicti perfici possunt. quos omnes musculos si inuestigare incipiam. 7 diuidere augmentabitur liber 7 prolixitas ad eo ex quo non magis proueniet utilitas. hoc enim est possibile ut musculorum forma sermonibus uniuersis ita ut aliquis menti imprimatur quemadmodum in neruis 7 ossibus 7 uenis. 7 arteriis. minus enim i. musculi frequens nocens est usus 7 minus utilis. Ad musculorum qui in membris sunt numerum tamen modo ostendam. Dicemus itaque quod in facie sunt [illegible] musculi. xlv. 7 ad oculorum 7 super palpebrarum mot. xxiiij. ad mot uero mandibule. xij. 7 faciei partibus que uoluntarie mouentur. ix. quorum unus est subextensione cutis frontis. cuius auxilio fit ut magis sit aptio oculi 7 alii duo a quibus narium extremitas mouetur 7 alii duo quibus inferius labium mouetur. preter hos duo sunt musculi qui maxillas mouent. musculi a quibus caput 7 collum mouetur. sunt. xxviij. quorum quidam solum modo mouent apte in qua est musculus. Alii uero 7 cum capite collum mouent. 7 sunt alii qui ipsum mouent sursum. 7 eorum quidam mouent ipsum anterius. quidam uero posterius 7 alii dextrorsum 7 alii sinistrorsum. linguam uero mouentes ix. sunt qui autem mouent linguam 7 epiglottum sunt xxij. 7 uniculique autem [illegible] motores sunt. vij. qui omnes ipsi perficiunt ab unaquaque parte. sunt. xiij. qui mouent adiutorium. Adiutorio quoque ab una parte supponuntur. iiij. quorum duo qui sunt inferius. brachium trahunt intus. 7 duo qui sunt in parte superiori ipsum extendunt 7 in unaquaque sunt. vij. x. quorum vij. in parte siluestri. 7 vij. in parte domestica locantur a quibus manus intus 7 extra apte pollex 7 apte auricularis mouetur 7 trahunt digiti 7 extendunt. [C] In unaquaque autem parte manus ab unaquaque parte sunt xvij. a quibus digiti uersus pollicem uel uersus auricularem mouentur. ad motum pectoris. c. 7 vij. musculi sunt instituti quorum quidam dilatant. Alii ipsum constringunt. Qui uero omnes motus costarum perficiunt sunt xlvij. 7 sunt alii. vij. qui super uentrem locati amplitudinem pectoris conferunt usque ad femur protendunt. qui in longitudine quadam in longum extenduntur a quibus hic mot uentris quod comprimendo uel constringendo fiunt. 7 perficiuntur. horum autem auxilio Alii sunt mot in masculorum uero testiculi. iiij. in uenientur musculi preter quos alii inueniuntur musculi. preter quos alii mouent uirgam. 7 unus qui collum constringit ne inuoluntarie urina egrediatur. in longitudine illi. sunt. iiij. qui eum tenent orificium ne inuoluntarie stercus exeat. In naribus 7 pedibus sunt. xxvi. a quibus coxe mouentur. coxe uero supponuntur. xx. mouentes. crura ad motiorem autem pedum quidam suorum digitorum suppositi sunt cruribus. xxviij. s. cum reliquis pedum digiti mouentur. xxij. super pedes locati sunt.

De Neruis quam habet formam

Neruorum ortus. aut a cerebro. aut a nucha. de neruis nucha autem a superiori parte cerebri egreditur quam prominentiam cerebri inuoluit. hic notabimus cum de [illegible] cerebri narrabimus. [C] Pedilibus quoque coopit usque proueniat ad os quod ut diximus caudi dicitur abhac nucha per unamquamque duarum spondilium. uectura unius in uos exonatur. quorum unus dextrorsum 7 alius sinistrorsum uadit. quod tam diu fit quousque proueniat ad locum qui cauda notatur a quo neruus qui par caret egreditur. quorum imparis dicitur. Neruorum a cerebro egredientes paris inueniuntur. quorum unus dextrorsum. alius sinistrorsum. ut predixi dirigitur. [C] Horum uero vij parium neruorum. qui a cerebro proueniunt. [P]rimum duos habet neruos. qui in anteriori parte oriuntur 7 oculis directe situm eius in prant quorum unusquisque concauus est. qui cum a cerebro orti aliquantulum elongati fuerint coniunguntur. 7 ad utrorumque concauitatibus una ex uenit concauitas. antequam cranium exeat separantur quorum unusquisque actatio uero exiens. oculo apte sua distento dirigitur. [S]ecundum par autem post posterius a loco nascitur loco. a quo 7 primum ortum fuit quod post foramina que in situ oculi sunt exit a cranio 7 per musculos oculorum spargitur dans eis suos mot. [C] Tercium uero posterius a loco exoritur a quo secundum exortum fuit cuius ammixtio una que a primo uentriculo ad secundum porrigitur. aperitur quod posterior notabilis. Quarto quoque pari quod est post ipsum amiscetur a quo deinde separatum in iiij. diuiditur partes. quarum ad uentrem subdiafragmate separatur descendit. [C] Aliarum uero quedam per loca faciei. 7 aurium 7 narium spargitur. quedam a pari qui sequitur par coniungatur par quoque quintum posterius a loco a quo. 7 tertium exoritur par. 7 per palatum spargit. dans ei proprium sensum. Quintum autem par est per uiam unam partem audiendi sensus fit 7 palatum mouent musculi qui faciem mouent. par uero vi. est cuius una pars gule transmittitur 7 lingue. Alia uero musculis est. qui in spiritus 7 in fibris que sunt circa ipsum dirigitur. pars uero tertia per collum descendit. qui aliis multos ramos emittit. quorum quidam ad musculos qui sunt in epiglotto uadunt. qui cum ad pectus uenerit in tres diuiditur. quarum partes quedam sursum redeunt quousque musculis qui sunt in epiglotto coniungantur. Alii uero per cordis capsulam spargitur. 7 per pulmonem 7 meri 7 per loca hiis uicina que uero extra pi uentriculum est que ei est maior pars protendit quousque perueniat ad diafragma cuius maior pars ori stomachi coniungatur. Alia uero pars ei epati 7 spleni coniungitur. in 7 renibus paruis quedam partes ei coniunguntur. septimum autem quod est in parte posteriori cerebri a qua oritur nucha generatur. quod per linguam 7 epiglotti musculos diuidit.

De Neruis [illegible] motibus a Nucha

Spondiles sunt duplices colli et dorsi

[N]ucha uero. xxxi. paria oriuntur. 7 unum 7 unum qui caret pari quorum. vij. a spondilibus colli oriuntur. xij. uero autem a superioribus costarum spondilibus nasci inueniuntur. ea. s. que in ipsorum rectitudine site sunt alia uero v. paria que sunt post illa ab illorum costarum spondilibus nascuntur ab osse a quarenibus supposito oriuntur alia tria que post que in ea grosse caude exoriuntur. a cauda a summitate unus carens pari oritur. primum autem istorum. a nucha procedentium. [P]rimum a primo spondili colli foramine oritur quod caput ascendentes per musculos ipsi spargitur. [P]ar secundum a foramine quod est inter primam spondilem 7 secundam exortum receptis cum coniungatur capitis dans eis tactum. [C] musculi quorum colli 7 maxillarum dirigitur dans eis motum. 7 par tercium a foramine quod est inter secundam spondilem 7 terciam. exortum in duo diuiditur partes. quarum una musculis qui maxillas mouent transmittitur. Alia uero per musculos dispergitur qui inter utrasque locantur spatulas. par quintum. [C] Quartum inter terciam spondilem 7 quartam exoritur 7 in duas diuiditur. quarum unum posterius per musculos costarum partitur. Aliud uero anterius per sessum per musculos spargitur quod in rectitudine posteriorum pectorum reperiuntur. [Q]uintum uero par. inter spondilem quartam 7 v. egressum in tres diuiditur partes. quarum una diafragmati dirigitur. Alia uero musculis qui caput mouent. 7 collum porrigunt. tertia uero ad musculos spatularum protenditur. [C] Et vi. similiter par. inter quintam spondilem 7 vi. nascitur. Septimum uero oritur inter spondilem vi. 7 vii. ubi spondiles colli finiuntur. [N]eruorum autem ab hiis tribus procedentium quidam per musculos capitis colli 7 per humerum et quidam per musculos costarum 7 diafragmatis exceptis hiis que ab viii. procedunt pari. quorum nullus proueniat ad diafragma. 7 quidam ad adiutorium 7 brachium 7 manum uadunt. Sexti uero paris partes quedam ad musculos spatularum dirigunt. Alie uero mouent adiutorium. alie uero superioribus partibus dant sensum adiutorii. [C] Septimi itidem paris quedam partium 7 initium musculis qui sunt in adiutorio. Alie uero mouent brachium. Alie uero per cutem adiutorii dispergunt dantes eis sensum. [O]ctaui uero paris partes quedam per cutem brachii dispergunt dantes ei sensum. Alie uero ad musculos brachii protenduntur motum prestantes manui. Nonum autem par inter. viij. spondilem 7 ix. egreditur in spondiles costarum initium sumunt. cuius quedam partes per musculos qui in carnibus sunt separantur. Alie pectoralis musculos petunt. Quedam ad manum descendentes sequuntur per eam dantes ei sensum 7 motionis partem. [D]ecimum quoque par inter nonam

spondile n exeuntur et decima cui una ps cum inmissa adiutorii dat ei sensum. Reliq uo ps diuidit cum quedam ps. intius pgressa p musculos qui sunt int costas. 7 p musculos qui uestiuntur sr pectus dispgitur. 7 alia cum ps p dorsi et spatularum musculos diuiditur. 7 ad hunc quidem modum pgeditur 7 diuiduntur reliquorum parium neruus usque ad nonum decimum. Par aut uicessimum e pmum cuius nerui ab inferiorib; dorsi spondilib; exeunt. 7 int nonodecimam 7 uicessimam egrediuntur spondile. 7 ad hunc modum int spondiles .v. oriuntur paria. Quorum nerui quidam uadit ant. 7 p musculos qui supponuntur uentri diuiduntur. Alii aut p musculos peruniunt qui sunt sup lumbos. Tria aute horum quinq; paria supiora neruis qui descendunt a cerebro miscetur. Reliqua uo duo paria que sub istis tria existunt ramos extra magnos mittunt qui a dextra descendentes usq; ad extremitates pedum puenerunt. Succesiui aut quinti paris nerui. sunt pmi qui a pmo tum ossium alahauis egrediunt. Alcedo autem osse horum tum ossium sm exit atq; a tio. tertium pcedit. h aute tria paria omnia nervis miscetur qui ab inferiorib; dorsi egrediuntur. quorum magna ps ad pedes descendit. Sz tria paria simul cum duo pari carent alossib; alhohosos exeuncia. Ad uuluem mbrum 7 ad musculum 7 ad uesicam. 7 ad musculum ppe his locis positum. pruo dnt.

De Neruis ... neruorum a ... spondiles ... ... colli ... dorsi

Vene omnes a gibbosa epatis pte oriuntur. De uenis

Epar n. intius concauum e extius gibbosum. Sup gibbosa uo ipius pte. quedam mag oritur uena. que quidem cum parum elongata fuit. in duas diuiditur ptes. quarum una que magna est. ad inferiores ptes corporis deriuatur. ut omnia mbra ibi repta. ipa imbibat. Secda uero ad supiorum cordis mbrorum imbibitionem sursus uadit. Que usq; adeo sursum tendit quousq; diafragmati continetur ubi ipa in duas diuiditur ptes uenas. que pcdiafragma ubi nutriat ipm disgregantur Que postea pforat diafragma. post cuius pforationem uene subtiles ab eis disgregate. panniculo qui pectus in duas diuidit ptes. 7 cordis cassule atq; glandule qui amedi ... uocatur morum continuant. 7 p pfecta spgitur mbra. quarum formas in subsequentib; demonstrabo. Postea uo quidam magnus ab eis separatur ramus qui uni duarum cordis auricularum dextre scl continuat. 7 in tres diuidit ptes. quarum una dextram cordis ingreditur concauitatem. que 7 alia maior existit. Secda uo ea que extius sunt in cordis supficie circuit. 7 p ipm totum ptitur. Tertia autem in inferiorib; pectoris ptib; coniungitur. 7 mbra que ibi sunt. nutrit. que p quam ptransit cor in rectitudine porrigit. quousq; in furculam directo sit. In h aute rectitudine ramusculi ab ea subtiles unaquaq; duarum segregantur ptium. qui mbra que in corum locatur rectitudine ul circa ipos imbibunt. Extius 7 ase ramos emittit. qui in musculos extius impositorum mbrorum rectitudine que intius sunt reptos. humectant. A qua cum in rectitudine ascelle fuit. ramus quidam magnus extius egreditur. qui ad manum que est expte ascelle ipius ptenditur qui basilica nuncupatur. h aut e in rectitudine fuit medietatis. que int duas existit furculas. que lube uocit. in duas diuiditur ptes. Quarum una ad dextram ptem. Alia uo ad sinistram tendit. harum aut utraq; in duas iterum diuiditur ptes. quarum una humor sinior sua ad manum apte silum tendit. 7 uocatur cephalica Alia uo utriq; in duas diuiditur ptes. quarum una per inferiores colli ascendit ptes. quousq; cranium ingreditur et ptes mbrum cebri 7 suorum panniclorum ibide reptas. ibi bit. 7 inmissa ei p collum usq; ingredit cerebrum. rami ab ea subtiles diuidunt qui mbra occulta in collo humectat. hec aut uena guidez uocatur occulta. Alia aute manifesta ascendit quousq; pfacie. 7 cap. 7 oclos et nares diuidatur. 7 mbra h omnia nutriat. q 7

que guidez manifesta uocatur. Altera uo humeralis dum ptubitum transit rami quidam subtiles separantur a quib; ea que in adiutorio extius sunt manifesta imbibuntur. Simili quoq; modo a basellari segregantur uena rami subtiles qui occultas adiutorii cunnes nutriunt 7 cum humeralis uena 7 ascellari ppe cubiti iuncturam ueniunt. due ab eis separantur ptes una scl a basellari. 7 altera ab humerali. 7 9 iuncti descendunt quousq; una ex eis fit uena que ppurea uocit. Alia uo humeralis uene pars. ptendit p manifestis adiutorii ptes. 7 sup focile altum transit et uocatur h funis brachii. Ascellaris uo pars altera que est inferioris loci p ptem brachii que est in pfundo transit q usq; adeo ptenditur. quousq; ad cap inferioris focilis puenit. 7 fit ex uno suorum ramorum uena. que e int medicum 7 auricularem que saluatella uocitur. Pars autem que a dorso inferiori descendit sup dorsi spondiles transit. q descendendo intius porrigitur. a qua rami egrediuntur. qui ad renum fascias et suorum panniclorum 7 ad mbra que his conponuntur. tendunt 7 ea nutriunt. A qua postea duo magni separantur rami. qui renum ingrediuntur concauitates. post quos duo alii repiuntur qui ad testiculos uadunt. Principis etiam ab eadem indirecto cuiq; spondili duo alii separantur rami qui ab utraq; pcedens latera mbra que circa ipos sunt. que ul occulta sunt ut matrix ul uesica ul manifesta. sicut anus 7 ylia humectant. Que cum ad ultimam puenit spondilem in duas separatur ptes. quarum una ad dextrum pedem. ad sinistrum alia tendit et ab his segregatur ptes. que coxas nutriunt musculos quarum quidam sunt occulti. a quib; occulti nutriuntur musculi quidam manifesti que manifestos humectant hi musculos. q cum ad genu puenit. in tres diuidit ptes quarum una p medium transit. cuius rami cruris omnes cruris nutriunt musculos qui intius 7 extius repiuntur. Alia uo ad ptem cruris domesticam tendit. q usq; adeo talis incedit. donec sup cauillam interiorem apparere incipit. 7 ex ea fit uena que saphena uocitur. Pars uo tertia ad ptem cruris siluestrem tendit que similiter occultatur quousq; ad cauillam puenit exteriorem q uena 7 dr sciatica. Ab unaq; aute istarum cum ad pedem puenit. separantur ptes que p pedem segregantur. quarum ille que in ptib; digitorum minimi scl 7 sibi ab eo repiuntur uene sciatice ptes sunt. Que uo in ptib; pollicis uene saphane ptes sunt.

Zaphena

Sciatica

De Arteriis

Arterie omnes a cordis pcedentes ab eius sinistra oriuntur concauitate. ab hac aut due exeunt arterie. quarum una que minor e una tm uelatur tunica que 7 duab; aliarum arteriarum tunicis gracilior existit. h quoq; in uene etiam transiens pulmonem ingreditur. 7 p ipm ptitur. Ab alia uo que multo maior est in sua pma egressione duos separant rami quorum unus qui minor e ad dextram cordis tendit concauitatem. Alt uo ad ea que circumquaq; cordis existunt supficie. transmittit. d in ingreditur ipsum 7 in ipo spgitur. huius aute arterie ps que post duorum ramorum pdcorum separationem ab ea remansit in duas separatur ptes. quarum una quidem ad inferiores cordis descendit ptes. Alt uo. supiora petit cordis. h aute pars supiora potens in ramos dispgitur ad utraq; tendens latera que mbris inpositorum rectitudine existentib; continuantur ut ei calorem cotribuant innatum. hii aute rami tam diu sic ptenduntur. donec in directo ascelle existant. ubi a pdca arteria. unus egreditur ramus qui una cum uena ascellari ad manum uadit. 7 p ipm diuidit. que eadem uena diuidi diximus. Ab h aut ramo separantur rami. ad occultos 7 manifestos adiutorii musculos. tendentes. Ipe tm semp coopertus e 7 occultus usquequo ad cubitum puenit. ubi in multis corbus

ipsius apparet pulsus. Item quaedam tamen diu sub uena assellari et continuatur donec sub cubito parum descendit. Ab hinc uero intus penetrat magis et dilatatur a quo rami separantur admodum capillorum subtiles qui brachii continuantur musculis. quod tamdiu fit donec magnam pertransit brachii partem. Post hoc uero in duas scinduntur partes. Quarum una per superius transiens focile ad auricularem uadit. et haec est arteria quam medici tangunt. Altera similiter cum per focile transiens in thenar ad pollicem tenditur quae est minor arteria. Hec autem utraque pro illum patiuntur quarum pulsus in dorso uolae quandoque apparet. Hec de arteria quae ad corporis superiora pertendit diximus. Cum ad locum qui duarum medius est furcularum uenerit in duas separatur partes. quarum una quaeque in duas scinditur partes similiter. quarum una quidem uenae conjuncta occulte et tandem ascendit donec cranium ingrediatur. In hoc autem suo itineris ascensu rami separantur qui in membris oculis et ceteris continuantur: sicut in uenarum diximus tractatu. Sed cum cranium ingressa fuerit mirabiliter ibi diuiditur et fit rete illud quod super cerebrum expansum uocatur quod est corpus multas similes retibus. quorum unum alii supponitur. Post hic uero retis diuisionem adunantur et exeunt a pectore et arterie eque magne ut erant ante quam in pectore diuiderentur rete. que tunc subiam ingrediuntur cerebri et per ipsum separantur. Alia autem duarum istarum pars quae minor est superiora a faciei et capitis superficiem tendit ubi per membra diuiditur manifesta sicut quidem manifesta. cuius quidem pulsus. aliquando post aurem apparet in tempore. Pulsus autem qui iuxta quidem apparet non est huius arterie pulsus. Sed est maioris partis que quidem continuatur occulte. et hee due arterie litharigice uocantur. Pars autem alia duarum cordis arteriarum ad inferiores corporis descendens partes super dorsi spondiles posita descendit in renes. A qua uero unaquaque spondile quidam separantur rami. Quorum quidam dextrorsum tendentes et alii sinistrorsum. membris qui in corpore locantur rectitudine continuantur. Primus autem ramus ab ea egrediens. est ille qui ad pulmonem uadit. postquam sunt alii qui ad musculos inter costas existentes tendunt. post istos autem sunt alii rami ad diafragma pertendentes. quos alii sequuntur qui ad stomachum et epar et splenem et omentum suum reticulum et intestina et renes et ad matricem et testiculos et uesicam et uirgam dirriguntur. Quorum et quidam pertenduntur dorsi exterioribus musculis qui in horum reperiuntur locorum rectitudine conueniuntur. et cum hic isti rami ad ultimam uenerit spondilem in duas separantur partes ad pedes descendentes. Que eodem modo quo et uenae diuiduntur. et nichil inter est aliud nisi quod arterie per membra profunditatem uadunt. quarum pulsus in inguinibus et sub cauilla intus et extra et in pedis dorso prope magnam cordam apparet.

(margin: intra [?] est ... uenam [?] uadit arteria ... uena ut ... arteria [?])

(margin: De situ cerebri)

Capitulum de cerebro

Cerebrum non est solidum. Sed quasdam habet concauitates que ipsius dicuntur uentriculi et sunt secundum Galenum quattuor. Inter quos etiam quidam reperiuntur transitus quibus ab uno ad aliud peruenire possit. Quorum duo maiores cerebri parte statuuntur et unus in medio. Alius autem in occipicio sistitur quorum hec est figura.

(margin: ... uentriculos [?])

Verum apud istos transitus quidam reperiuntur partes aptis habentes figuras ad hoc ut aperiant eos aliquando et aliquando claudant. duo quoque habet addita initia a duobus anterioribus uentriculis exorta quae mamillarum capitibus similantur. Ad os quod assimilatur colatorio tendunt. quibus sensus qui dicitur odoratus perficitur. Hoc uero os multis perforatum foraminibus non equalibus. hoc se uenit in loco cranei ubi nares figuntur positum est. Cerebrum

(margin: Dura mater)

quoque predicti duos habet panniculos. Quorum unus crossius est alter subtilis. Subtilis uero cerebro multum uicinatur et in quibusdam ei locis miscetur. Crossus autem cranio adheret. Et in quibusdam locis cerebro firmiter uicinus et in duobus locis multis perforatus foraminibus quorum unus est iuxta foramen ubi nares cranio iunguntur. propter os quod colatorium nominatur. alius est iuxta os perforatum quod est iuxta palatum. per primum uero os quod superiori narium extremitati coniungitur anteriorum uentriculorum superfluitates ad nares descendunt. Per secundum autem os quod est in palato medii uentriculi superfluitates et posterioris. ad os effluunt. (margin: uel uris [?]) Horum autem superfluitatum expulsione. et cerebrum multis malis egritudinibus illesum conseruatur. Sub cerebro quoque et sub eius panniculo crosso est textum in rete simile quod ex arteriis capud ascendentibus generatur. A qua due ut cum arteriarum diximus. Arterie exeunt que panniculum interius et illum cerebro continuantur. Vero autem uenarum a cerebro procedentium sufficienter in uenarum tractatu diximus.

(margin: De situ oculi)

De oculo

Oculus ex septem tunicis et tribus compositus inuenitur humoribus. Cuius quidem compositionis modum nunc dicturi sumus. Neruus namque oculus qui a cerebro primus egreditur ad sinum oculi tendens. Cranium egreditur hic autem in suo exitu. duobus cerebri uelatur panniculis. Qui cranium egrediens ad sinum oculi ossis peruenit. ubi ab eo crossius separatur panniculus qui in uestimentum et tandem superficiei ocularis. ossis transit panniculum. Hic autem panniculus a chirurgicis tunica uocatur sclirotica. Subsequitur quoque a predicto neruo panniculus separatur subtilis qui sub sclirotica in aliud transit uestimentum quae secundina uocatur eo quod sine multorum similitudine existit. Dilatatur preterea neruus ipse et sub predictis duobus fit ex eo panniculus quidam qui retina uocatur tunica. In huius tunice medio quoddam preterea molle generatur corpus humorosum quod in colore uitro assimilatur. uitreus appellatur humor. In eiusdem simili medio aliud pereatur corpus cum rotunditate quandam participans latitudinis. Et quia instar rachiationis grandini simile est. grandineus uocatur humor. Cuius medietas pro uitreo circundatur humore. Alia autem ipsius medietas quadam circundatur tunica que multum luminosa cum aranei tele sit simillima. aranea nominatur tela. Super hanc autem quoddam liquidum locatur corpus. Quod quia albugini oui assimilatur. albugineus dicitur esse humor. Cuius corpori supponitur subtile ... a parte humoribus albuginei rugosum. exterius uero tenue. Cuius quidem color in corporibus diuersificatur. Aliquando enim est multum niger et quandoque minus. Aliquando est uarius. In huius medio in loco scilicet ubi grandineo opponitur humori est foramen quod quandoque dilatatur. quandoque constringitur propter grandineo humori cum luminis necessarium fuit. Constringitur cum lumen est multum. et dilatatur cum est in obscuro. Hoc autem foramen est pupilla. Predictus uero panniculus. uuea nominatur tunica. Huic uero tunice aliud quoddam supponitur corpus eam cooperiens. spissum et durum. clarumque. albi cornu frustulo simile quod cornea nominatur tunica. Que super tunice quae supposite colorem coloratur que uuea nominatur. quemadmodum cum uitro in anulo incluso aliquid supponitur a quo colorem recipit susceptum. et super istud fit uestimentum non tamen super totum sed usque ad nigredinem oculi pertingens aliud uocatur corpus quod est durum et albi coloris. et coniunctiua uocatur tunica. quae est id quod in oculo album apparet. Tunica autem ista exeunte quae exterius supponitur cranio nascitur. Cornea uero a sclirotica oritur tunica. Vuea autem nascitur a secundina. Et aranea tela a retina pereatur.

De naribus. De forma narium

Rūm fōramina ascendendo ī duos sequit̄ pces quoꝝ
unū minus adhuc tendit ecẽ mitt̄e. Aliud uō supi⁹ usq;
ados q̄ dilatat̄ ostiū porgit̄: q̄ dā duo cōbi
adducta mitq; mamillaꝝ similiꝝ adductiuāꝝ poti⁹ est. per
hōc aūt transitum fit odoratus. Sz p primū fōrām quod
oꝝ q̄ungat̄ ecẽmitq; solutꝰ aeꝝ pueit ad cerebꝝ. ñ
tñ q̄ q̄q; solet fieri ꝛc. de auribꝰ

Auris fōrām mosse duos q̄ uocāt̄ pcessus ī uentr̄.
Ḥ aūt os. ualde tortuosū ē. et multis ht̄ ī uolutiōēs
et tāt̄ p̄ducit̄ usq; ad nuū q̄m pars quā accēdit
ꝛoꝝit̄ pq̄ fit auditus. de lingua

Lingua ē caro mollis et alba q̄ multis pus cirūdat
uenis inquib⁹ existit sanguis. q̄ ad obziem es⁹ loꝝ in
nibꝰ mutat̄: subpte uerꝰ cuꝰ inhōr uene sunt
et arie multe et nūi multi: quoꝝ oīum magnitudo
lingue supat ī sua. Sunt ī subeꝰ ostia duo aquib⁹
exit dict̄ saliua. q̄ usq; ad ām̄ glandulam. ī molle p
pe lingue posita prendunt̄. Ḥ aūt caro saliua ge
neris nōiat̄: ī duo pcī ostia saliua emittēda uo
cit̄: pisi. n. duo. huoꝝ ipsis inlingua ī eis q̄ sunt
circa ipam remanet. de tracha arteria ⁊ meri

Ostis exitꝰ adduo tendit foramina quoꝝ unū
quidē q̄ animus locat̄ trachea ē arteria q̄ aeris ad
pulmōis dilatat̄. Alterū uō posticus adpte collū sup
eius uidelicet spondilē posit̄. mī uocat̄. p quod
alys transit et potus. p trachea uō arteria. nō transit
ī aer qui attrahit̄ ī emittit̄ phanelā fui q̄d
coopt̄oriū ipam comittis ferē ē cū eam q̄d alys tra
hit̄ coopit. Q̄d iō fit̄ ē. ne aliquid coꝝ q̄ tha
rūtur ipam ingrediat̄. Nam cū sa aliquid ingrit̄
hoī ostiū aeris ī trachea nocibil dispō simil dispōi q̄ aeris
alicui. Cum ī nūys ad ponit̄ usq; ad sinuositatis
apiat. tocē q̄ mō ostiat pulmo. ī fit ī eo tussis fo
ris. quousq; illd q̄d intrachea est arteria phiatum
fuisse. Ista aūt membroꝝ dispō ualde bñ facit ad q̄
phi fōrām ad pulmonē fit mīstrus. Cumq; pulmo mu
cationis instrumentū nō sit. ḥ attrahendi aerem. nec
ī huic pfōrat̄. q̄n si ipam ad tacēt aeris accio angu
staret. sec̄ fuit ut aperiret. fuit utiq; sanq
q̄ true pmumitū ne istud accidē possit ī nare. Q̄d
ē sal' accit cū homo aut tussit. aut clamat. aū
loquit̄ ī trahē cibū ī simul attrahit aerem. Q̄d
cū accidit nō quiescat tussiendo. donec totū illū
expellat̄. In hoc quoq; loco mīstrū aduocās gñēm
apti facti fuer. nō ad unus solū uocās gñonem
ḥ ad omē eius gñandos modos. Quoꝝ unum ē in
strm quod epiglotis uocit̄ que exmbꝰ talis q̄po
mit cartillaginibꝰ q̄d aduocās gñēm fit apti. Alt
ud uō ē corpus q̄dam q̄d lingue assimilat̄ fistu
le. q̄d omibꝰ aliis uocis mīstris. nobilius exist. Alia
aūt sūt musculi multi adgñandos motus apti qui
ī hoc loco sūt necāi. p quoꝝ duo sitiet figuraꝝ duisi uo
cās puenit modi. Omia aūt in uno h. scī trachea
arteria ⁊ adcanales pulmōis. ⁊ tocul ⁊ pulmo. pec
quoq; totū cū omibꝰ suis musculis. suisq; pānicul'
et diafragma. pp aeis attractōem fcā sūt. postea uō
alia adhēdē aeris pcipiglotī. ⁊ corpus lingue fistule.
assimilarū. q̄uenit uoꝝ. post h tonsillis. ⁊ lutē. aqui
luo lingue. ⁊ labioꝝ. ⁊ dentium. ⁊ oīum coꝝ q̄ sūt
ī ore pficiunt̄. de dispositione toti⁹ ptis

Oncauitas totius ūtris quic afluntul' usq; adduo an
chay ossa ī uentur ī cubus magnas sepatur pres
quay una q̄ supior ē pulmonē ommet. ⁊ cor. Alia
aūo q̄ est ī fior sin̄ continet. ⁊ mediastina. ⁊ ep. ⁊ sple
nem. ⁊ fel. ⁊ uenā. ⁊ uesicam. ⁊ matricem. hac autem
ocultatur q̄dam sepatur mbꝝ q̄ diafragma nūcu
patur. diafragma quidem incipit ab ā. ⁊ ey
transūso tendit in cue. aduq; lumbꝰ. de duodime
spondilꝰ q̄ mutatur dorsi. sepās eam que sup ipm sunt
abbis que sunt subip. Supior quoꝝ q̄ultis. ī duas
partes distribuitur p̄ quaꝝ alius pānicul⁹ distinḡ
diafragmatis. similiꝰ. tendens p medium eaꝝ. quousq; dor
si q̄nuatur spondilibꝰ. ⁊ fit hay trium q̄ultis. figu
ra talis. [figure]. tot⁹ uō supior q̄ultis pcis uocat̄
tur. cuius supioris cornua sunt similia. In hoc uō diafra
gmate uidem mlatitudinē duarū. ⁊ h q̄d dixim⁹
est pectoris figura. Pulmoīs aūt cavalis. sinoꝝ ut
diximus exmitt̄e mat. Q̄d ā ad locū qui ē subtus
cui' pueni. ī duas diuidit̄ pces. quaꝝ una q̄q;
ī multis sequit̄ pcem tocū. ī t quis cauo q̄ ē ī pul
mone texit̄. ⁊ solidat̄. ⁊ exilis cavalis. qui sic diui
ditur ⁊ ey uenis que ad eos uenūt. nec nō exclu
q̄ eos circūdat corpus grāt̄ pulmōis. Cui' una me
dietas ī ante q̄ultis pectoris pectoris dext. Alia uō ī si
nistra locat̄. Arta aūt trachea ex cartillaginibꝰ du
as imperfectas q̄ultas habētibꝰ partes q̄ponit quar exclu
sas pānicul' molliꝰ. rectum ī ordinē linuam cō
tinuat. ut ī hac apparet figura. Int istos uō anu
los molles cōtinuē pānicul'. Ipi uō anuli. duī sunt
⁊ cartillaginosi. Pars autem anullox. gibbosa exteriꝰ
impte corporis manifestā ponit. que ⁊ manu tangi potest
locus uero cuius nectus. mediꝰ quingit̄. Q̄d si ali ymagi
nāris duos cānulos pax lōgis. exima quax tam lō
dendo auferas prem. ⁊ postea saldare loca pgamenis
claudas cū longitudine cānā alium tegni adiacis.
pfaciet tussis. qua trachea arteria ⁊ mī q̄ ulterius foris
intelligi pōt. Toti aūt supior cōcauitas nō obstando
est ad ut aer attrahāt. Pectus enī cū dilatat̄ trahit
pulmonem ⁊ ipm dilatat. ⁊ cum pulmo dilatat̄ exte
riorem attrahit adiacentem. ⁊ fit una duax pcī hanelā
que ē aeris accio. Postea uō q̄ stringit̄ pectus quo ad mi
nuit et pulmo. ⁊ fit exclusio cuius acis exclusio q̄ est
hanelatus pp sca. Expulsoris aūt aeris accio ⁊ ipius expl'
sio. adcordis cuīdam fuit natā. Pars enī actis ac
tis pforantia que int pulmonem existūt ⁊ cor. adcor
uadit que ē calefactiū. fuit. negē ē expll' ⁊ mutat. sāq;
pectus q̄ stringit pulmonem qui q̄ stans aeri expellit. sed
dilatatur pectus. ⁊ dilatat pulmonē qui dilatatus. ad
ud attrahit aerem. q̄d fit in follibus quibꝰ cudentur
ignis. qui cū dilatant̄. aerem implent. ⁊ q̄ cū stringū
tur aliqua exalant̄. Sic pectus in lōgitudinē ī duas
diuisū fuit q̄ultatibꝰ. ⁊ munaḡ pulmōis cauo me
dietas locata fuit. ut hanelatus duo hūt instā. q̄m
si um aliqd malū q̄ringēt accidens. cū alio adiud q̄d
necāe fuit ē tempan possi. Q̄d simili ī cauo fit
actionē. ḥ sal' hanelatus p sue nobilitatis uehemā
⁊ uehemā necātis ipius ut uita pluret. et multū
q̄uatē. nec cum fuit quod pcto bñ fit fuit. pcto
ri cū sepe accit pulsio. et qui una eius pfōrat̄ cō
cutis. sz cū alia ū hanelatū pfaciendū. sz q̄d ei nec
est tempan. duo uō eius latī si sunt pforati. ī
mal ut diximus uiue potūt qūa illud q̄ suffocat̄.
Sz q̄ trachea arteria apte cauitati mī adiūcta fuit
q̄d ē foram p quod alys transit ⁊ potus. ō pascal'
moll' apte pcī mī eam ipm nimū q̄ pleīt replēs.
cedat ei. ⁊ non angustet̄ meatū. Nō uellem sin sutil
huius lib̄ q̄ suare. mīstoꝝ imbroꝝ formis. ⁊ pōꝝ u
uaīs ubi amplificemus. Q̄d dinumeres sūmā

de fōr
cerebri

de fōr
linguē

de fōr
vēb

q̄ epiglot ⁊ uuula
q̄ trachea arteria

de forma
pectoris
⁊ pōis

2 vult ... vadit ... illis ... refertur ... compulsio ... continuo ... veterō

De figura cordis

comprehendendo ubi valitudini insistimus in quantum possumus. de figura cordis

Cor in figura sua pinee assimilatur. Cuius quidem caput sursum quod quodam modo acutum est ad inferiora corporis tendit. Basis vero radix superius est. Cor autem capsulam habet que ex spisso constat panniculo ipsum circumdante. hec autem non contingit. sed tamen prope suam radicem ei continuatur. Cor autem in medio pectoris positum est. cuius caput ... ad sinistram parum declinat partem. ... magnum tamen oritur arteria. Unde et pulsus in sinistra magis apparet parte. Duos preterea magnos habet ventriculos. quorum unus in dextro est latere. alter in sinistro. Invenitur et iuxta originem vel radicem suam quedam quod cartilagini assimilatur quod quasi totius cordis est basis. Inter dextrum autem ventriculum ac sinistrum quedam reperiuntur foramina. Dexter vero venter duo habet orificia. Quorum unum est per quod vene quod oritur a hepate concavitati infigitur. et per quod sanguis ad dextrum cordis transit ventriculum. Super quod et os panniculi existunt. Quorum incessus de foris incipiens intus completur. Alterum vero os est. Quod ideo fuit ut reflectantur ad illud quod ingreditur. Alterum vero os est os vene que ad hunc ventriculo pleroni continuatur. Que et cum sit vena et non arteria. sue tamen tunice grosse sunt et spisse. Quam ob rem ab anathomicis vena vocatur arterialis. Arteriarum enim tunice grossiores sunt et duriores et spissiores tunice venarum. Quod ideo sic esse debuit. quia arterie assidue moventur quam diu homo vivit ex quo motu si contingeret eis rumpi maius sequeretur nocumentum quam ex venarum ruptura. Super hoc os panniculi locantur quorum incessus ab inferioribus incipiens foris finitur. Ad hoc ut reddatur et ut reflectatur id quod ad cor egreditur. Ventriculus vero sinister duo habet orificia. Quorum unum est os magne arterie a qua totius panniculi reperiuntur. quorum incessus ab inferioribus incipiens foris finitur ad hoc ut redeat et reflectatur ad id quod a corde egreditur de spiritu et sanguine. Aliud vero est os vene quod ad pulmonem tendit. et in quo aeris est penetratio per quod a pulmone aer ad cor transmittitur. Super quod et duo reperiuntur panniculi quorum incessus de foris incipiens intus completur. ad hoc scilicet ut aptamente et apte fiat ut aer post ad cor intrare possit. Duos preterea habet additamenta auricule similia quorum unum est dextrum. aliud sinistrum. Pulmo quippe cor est cooperiens. prohibens ne ossa pectoris aliquam partem ipsum tangant. de meri

In precedentibus iam est ostensum. in oris extremitate duos esse meatus. quorum unus ut aer ad pulmonem trahatur. Iste est qui trachea est arteria. Alter vero ut cibaria et bibita per ipsum ad stomachum transeant qui est ysofagus. Meatus autem hic qui meri vocatur super colli spondiles retro positus est. qui in suo descendendo usque dum perforet diafragma. semper existens ligatus cum spondilibus panniculis quibusdam. qui postquam perforat diafragma dilatatur et est illi membro quod vocatur stomachus. Gratia per posteriorem perforationem diafragmatis in partem parum inclinat sinistram. Unde caput stomachi ad sinistram partem inclinatum reperitur. Fundus vero ... ad dextram inclinat partem. Quod situ et magnitudine cucurbitam rotundam longi colli superius cum ab inferioribus aliquis continuetur collum eius sic videres stomachi et eius figuram. Stomachus preterea apte quod est in parte dorsi est aliquantulum latus. Cuius unum caput quod est superius est meri. Alterum vero quod est inferius principium est intestinorum. et est ligatus cum spondilibus et aliquibus tenuibus ligamentis firmis. que eum firmiter tenent. firmitudo autem ligationis et sustentationis omnium interiorum est propter corporis expetit nobilitatis. et eis necessarium fuit et timor sui est. Meatus autem stomachi qui est in fundo portonarium vocatur. Qui postquam cibis istis ad ultimum fuerit contrahitur et claudit intantum quod nichil ab eo etiam aqua exire potest. donec digestio compleatur. Deinde aperitur vel cibus expellatur. Deinde aperitur donec quod in stomacho est ad intestina currat. Hic locus quidem ut predictum est omnium intestinorum principium est. Stomachi quorum corpus ex tribus componitur tunicis quarum una villos suos in longitudinem habet transeuntes. Alia vero eos habet in latitudine tendentes. Tertia vero habet eos obliquos extensos. transeuntes quorum ... Longum est per singula enarrare experimentorum vero tunicas. de intestinis

Stomachi vero sinuositas quedam adherens reperitur sicut stagnatio. Intestina vero omnia sex tamen sunt. quorum tria superiora sunt gracilia. et alia tria sunt inferiora. sunt grossa. Gracilium autem primum est intestinum quod inferiori ori stomachi continuatur invenitur quod et duodenum nominatur. Hoc autem aliud sequitur intestinum quod vocatur ieiunum. Que duo erecta stant et in longitudine extenduntur corporis. Orificia tamen per que epati venit nutrimentum plura in isto sunt intestino quam in alio quod in epatis dextri nominabuntur. Gracilium vero intestinum sequitur quod dicitur aliud. quod minutum vocatur quod multas in volutionibus et involutionibus invenitur. Horum autem trium intestinorum amplitudo portonarii amplitudini in magnitudine reperitur equalis. Post hoc vero aliud sequitur intestinum amplum unum tamen habens foramen ac si esset sacculus vel marsupium. habet quorum os unum per quod illud hora una ingreditur alia egreditur hora. quod et in dextro locatur latere. Post istud autem continuo sequitur intestinum quod colon vocatur. cuius quidem principium in dextro existit latere. Sed ipsum per latitudinem ventris usque ad latus sinistrum porrigitur. Post hoc autem rectum intestinum in quo cum ampla habeat concavitate colligitur stercus. quod in vesica adunatur urina. huius autem intestini extremitatis anus est. super quem est musculus prohibens exire stercus. donec obsidium sit quod ipsum solvat. de epate

De epate

Epar in dextro latere positum sub costis est superioribus. quod et posterius locatur. Cuius quidem figura est lunaris. habet preterea additamenta quedam que quinque vel quatuor inveniuntur. quod et dextrum latus stomachi completur. Aptea autem diafragmatis invenitur eius gibbositas. et est ligatum ligamentis que continuant ex panniculo qui est super ipsum. Ex huius concavitate canalis quidam nascitur qui porta vocatur epatis. cuius figura vene tenet similitudinem. sanguinem vero non retinet. hic autem canalis in multas separatur partes. que iterum in multas dividuntur partes. Quarum multe divisiones ad inferiora tendunt stomachi. et multe ubi ad duodenum. et deinceps multe ad ieiunum vadunt. et sic et ad alia pertenduntur intestina. deinde ad intestinum perveniunt rectum. et ista quidem sunt orificia que nominavimus per que nutrimentum epati trahitur quod in suo transitu non cessat ire ex strictioribus ad loca ampliora. donec aggregetur in canali qui est epatis porta. Partes autem canalis interioris epatis per partes ad modum capillorum subtiles dividuntur. in quibus nutrimentum que fuit tracta ad epar dispergitur. et ab epate tam diu coquitur donec sanguis fiat. A gibbo vero epatis quedam magna exoritur vena. a qua omnes totius corporis vene originem sumunt. quemadmodum in venarum diximus anathomia. huius quorum vene radix in partes ad modum capillorum subtiles segregantur que partibus a foramine qui vocatur porta segregatis coniunguntur. et sic fit ut cum sanguis ... porte ascendens. ad partes vene que a gibbo oritur transeat qui postquam in partibus a gibbo venientibus fuit. tam diu de gracilioribus parte ad ampliorem transeundo elevatur. donec totius sanguis inveniens que de gibbo egreditur epatis congregetur. de splene

De forma splenis

Splen secundum suam figuram longus est. qui in sinistra positus parte quibusdam nectitur ligamentis que panniculo que est super eum continuatur. et a una parte adheret stomacho. ab altera vero costis dorsi continuatur a quo duo exoriuntur pori. quorum unus ad os stomachi alter ad epatis tendit concavitatem

De forma fellis

Fel super epar locatum. de cista fellis

duos similiter habet poros. quorum unus ad epatis vadit

concauitatem. Altera uero in partes separatur quarum ad superiora tenduntur intestina et ad fundum stomachi. De renibus

De forma renum

Renes autem epati ab utraque parte spondilium dorsi positi sunt quorum dexter altiorem tenet locum. Vnusquisque autem eorum duo habet colla. quorum unum a latere in quo est ad magnam que est in gibbo epatis uenam tendit. Alterum uero inferius descendit donec uesice mirabiliter continuatur. Isti autem que ad uesicam descendunt pori uritides sunt et uocantur emunctoria. De uesica

De forma uesice

Vesica urine est uas et ipsius receptaculum. que inter femur locata et anum. ex duabus componitur tunicis. Super os uero eius quidam sunt musculi qui ipsum constringunt et prohibent ne urina a uesica inuoluntarie egrediatur. donec uoluntas eam dimittat ad uesicam uero a renibus per duo colla profluit urina que emunctoria uocari diximus. Que cum ad uesicam peruenit. unam suarum perforant tunicarum et postea inter duas ipsius transeunt tunicas donec ad collum perueniunt uesice. ubi aliam perforantia tunicam ad uesice descendunt concauitatem. De natura oris

De utilitatibus [illegible] superiori

Os super sensum tactus qui omnibus membris est communis. gustum in se sensum habet proprium. Quod ideo factum est ut inter ea que suauitatem et delectationem afferunt et ea que horribilitatem discernat. Res enim delectationem afferentes plus aliis nutriunt et proficiunt. Lingua quoque preter magnum iuuamentum quod in loquele formatione tenet. cibum cum masticatur in ore reuoluit prout est necesse. donec equaliter molatur. In quo molendinarii manum similitudine tenet que ea que ei mollitioni sunt necessaria reuoluit. Dentes quoque ipsi eius sunt. Eorum enim quidam sunt ad incidendum apti de quibus quidam dicuntur duales. Alii quadrupli. Alii uero facti sunt ut aliqua constringendo apti essent et ipsi sunt canini. Alii autem ut apti fierent ad molendum et sunt molares. Et preterea in dentibus quiddam quod mirabile est alcius sapientie. scilicet quod maiores et quadrupli sibi adinuicem obuiando cum necesse fuerit se tangunt. Quod ideo contingit cum aliquid fuerit mordendum. quod nullomodo fieri posset nisi inferior mandibula tam diu procederet anterius. donec dentes inferiores superioribus obuiare possint. ut in rectitudine iungantur. Cum autem cibus masticandus uel molendus fuerit. mandibula inferior ad locum suum redit et maiores et quadrupli inferiores minus tanguntur superioribus ut prius non occurrunt. et accidit cum hoc ut molares superiores super inferiores cadant cum necesse fuerit. Quod tunc accidit cum masticando fuerit. Impossibile enim erat ut duales et quadrupli superiores suis occurrendo inferioribus [illegible] ita quod mollares sibi inuicem obuiarent. quod eis accidit cum aliquid frangitur. Molarium preterea radices aliorum dentium radicibus plures sunt. quare ipsorum actio multa est et longa. molares autem qui sunt superius plures habent radices quia pendent. Maxima quoque adhibita est cautela ne ad cor quod comeditur tracheam ingrediatur arteriam. sicut superius fuit ostensum. In hora enim transglutiendi. meri descendit in fine et epiglotis eleuatur superius et tunc trachee arterie suum optime adheret cooptorium. et taliter quod est transglutiendum super predictum dorsum transit cooptorii. donec peruenit ad meri. Sed postquam ad stomachum descendit quod comeditur stomachus ipsum circumdat et portonarium clauditur. quod sic manet donec digestio compleatur. Iste et stomachus apte dextra ab epate et a sinistra a splene. Anterius uero a [illegible] et posterius a [illegible] dorsi circumdatur. Que omnia idcirco sunt composita. ut calorem retineat et ut ipsum stomachum multum calefaciant. Cibus autem in isto taliter moratur. tamdiu digeritur donec succo assimiletur. quare per delicata orificia que ad epar tendunt ad epar transire sit aptus. Que ideo multa fuerunt [illegible] si unum tamen esset et ad unum solum teneret locum. deficeret ei

De Epate

De forma splenis

De forma fellis

quod cibus descendit. adeo et egrederetur penitus. Quam ob rem predicta orificia multa fuerunt que maiori concauitati intestinorum parti continuantur ut quod unum de predictis orificiis preterit ab alio trahatur. Intestinis quoque fuerunt multe reuolutiones ut quod comeditur tam diu retineri possit. donec totius succositas que est in ipso attrahatur. et cibus non cito [illegible]. [illegible] hoc scilicet attrahendi in intestino perficitur et compleatur quod monoculum uocatur quod non alibi sic egreditur intestino. nichil in se retinet quod ad nutriendum ualeat. Nam putridus multum intus preualet. Et quia quod ad epar trahitur. ipsius carne tamdiu coquitur donec in sanguinem transeat. et necesse fuit ut quod attrahitur tamdiu paratur. donec parua eius quantitas a multa epatis carne circumdatur: quantitas eius in illo uelox sit et facilis. Ideo canalis qui porta uocatur epatis cum quicquid trahitur ad nutrimentum adiungitur. in partes minutas in epatis concauitate separatur. Quod similiter factum est ut quod attrahitur in sanguinem uelociter et facile conuertatur. Et quia membra nutriri et augeri absque sanguine mundo et quieto non possunt. Cum sanguine autem simul due generantur superfluitates. quas uero generari tunc impossibile est. eo quod in omnibus accidentibus et digestionibus sic fieri contingit. quarum una feci assimilatur altera spume similiter inuenitur. necesse fuit ut sanguis ab illis mundaretur. Quapropter factum est fel. huius collum quod [illegible] prendit donec epatis ingreditur concauitatem. per quod colla [illegible] rubea que simul cum sanguine generatur nigra. Remaneret quod sanguis tenuis. nichil in se decoctum rubea uel nigra huius non quod est necesse. Subtilior tamen est quam necesse sit. Oportet quod ut et aquosa superfluitas que intus remanserit ab ipso expellatur quod tamdiu donec faciendum est donec constitutionem habeat qua ad carnem generandam aptus fiat. Quam ob rem facti sunt renes. ab unoquoque collum largum prensum fuit. tendens ad uenam que est in gibbo epatis. a quo loco aquosum quod est in sanguine antequam sanguis eleuetur et bibat membra per predictum trahit collum. Cum uero sanguis a tribus predictis purgatus fuit superfluitatibus. sua tunc completa erit mundificatio et erit aptus nutrire membra et augmentare ea prout eis conueniens fuerit et in tales magnitudinem iuuamenti quod habet ex purgatione sanguinis ab istis superfluitatibus cum accidentia que inde eueniunt insinuamus consideramus. Fel enim cum colam non trahit rubeam. sed cum sanguine tamdiu dimittit donec ad membra uadit nutrienda. multe que ex cola rubea fiunt egritudines accidunt. sicut ycteria et pustule rubee [illegible]. et formica. et rubedo que accidit cum pruritu. et febris acute. et his similia. Splen quoque cum colam nigram non trahit. eo modo egritudines accidunt. sicut ycteria nigra. et morfea nigra. et impetigo. et lentigines. et lepra. et alia his similia. Aquositas uero superfluitas si non transit ad renes una duarum specierum ydropisis ascites uidelicet uel yposarcha generabitur. Nisi quod tria predicta forent instrumenta predicte assidue acciderent egritudines. Quod autem collum fellis et collum splenis [illegible] concauitatem uenientia. que expellenda erant ab eo trahunt. mirabiliter est acutum ac sapientie. Renibus autem ad uenam ab epate ascendentem duo diriguntur colla que inde aquosam trahunt superfluitatem. Quod ideo est factum quia quoniam sanguinem fuit necessarium ut ad hoc eleuaretur locum in membris in subtilitate capillorum minutis. tunc oportuit ut hec aquositas in ipso relinqueretur. quatinus sua subtilitas sibi remaneret ad uenas ipsum sua uelocitate ascensionis sue in membris. Quam ob rem in stomacho trahens ipsam. non illic continuatum fuit. sed postquam ascendit in membris subtilibus. ubi penetrauit. et peruenit ad uenam [illegible]. euacuatur quod est a sua subtilitate. et indiguit [illegible] [illegible] sua [illegible] est ei illic. Et quoniam ascendit ad uenas istas. sanguis [illegible] diuiditur

Splen quoque [illegible] fuit [illegible] collum ad epar tendens quo alia [illegible] superfluitas [illegible] [illegible] generatur [illegible] remanet

cor' ut omnia corporis imbibat membra et suam unicuique secundum proporcionem quod secundum ipsius quantitatem ipsum iuvet contingit. quem ad invenias exterius dicione. Sanguis autem qui membris siccis diuisus inmanet; ipsorum in ipsius convertitur naturam. et sic nutrit et auget ipsum si corpus ad hunc indiget incrementum. Si autem ea que ab eo sunt dissoluta restaurat. si nondum minuitur corpus. Si autem iam minui incipit. minus eo restauratur quam dissolutum est. Actio autem quam modo diximus finalis existere quam omnibus nutritionis instrumentis indigent aliter et ne per here superfluitates a quibus sanguis purgatur omnino inutilis inveniretur. Fecit eis deus qui sit benedictus. Alius magnus utiles inuamus. Fel enim uno solo collo. sanguinem a colera purgat rubea. uero per eadem. Alio collo ipsam dirigit intestinis. uero ipsa colera acuitate et puncione sua. intestina ad secessus expulsionem commovere facit. et hoc est causa qua corpus a stercore purgatur. et secessus a sua diuturnitate et ipsius retentione. Splen quoque feculentam trahit superfluitatem a qua sanguinem purgans. continet eam ad se. deinde ipsam acetositate sua acetitate ponticitate. Postea uero orificio cibi ad cotidie mandat aliquam acredinem et ponticitatem. Appetitum eos excitet et commoveat quam postea simul cum stercore eicitur. Renes autem ut pellicula est aquosas traxit superfluitates sanguinis et expanite que eis convenit in pelliculas superfluitate repetinuntur. Reliqua uero est pars per duo foramina quam nominavimus ad uesicam transmittit. Vesica uero ampla fuit ut non sit necesse animal continue ad mingendum surgere. Super os musculus quidam positus est. qui ipsum adeo constringit. ne ad ab ea exeat. non plena fuit. et estuare incipiat per multitudinem urine et eius acuitatem. et tunc uoluntate solvatur et ista expellat. Duorum autem foraminum renum transitus mirabilius et sapientis est. Videmus enim quod cum uesica inflatur uentus tamen ab ea non egreditur. quamuis in ea duo foramina sunt que per radios ingrediuntur per que et sanguis aquositas que est urina a renibus ad uesicam dilabitur. quod ideo fit quia duo colla predicta unam uesice perforant tunicam. Et perforando inter duas ipsius tunicas transeunt. deinde collo adiunguntur uesice ubi et aliam perforant tunicam. Ideo omnia uesice concauitate intrinseca eius interiorem distendunt tunicam. et exteriori approximare faciunt. Unde et quanto magis impletur. tanto magis eius tunice coniunguntur. quare obiecte foraminum positionum adeo contrahitur ut nec exitum postque in uesica fuit retro redire possit. Unde quoque facile emulgere non cessat urinam emulgendo ad uesicam fluere. deinde ab ea graviter. Que postquam estuationem illam persentit. Laxatur musculus ue sice constringens. uesica et elabitur urina. Stercore autem spisso postquam illud quod ad nutrire potest abstractum fuit. quod relictum fuit ad rectum mittitur intestinum quod amplum habet concavitatem. ut quod ibi congregatur ex stercore. colligere sit necesse. Quod postquam ab eo quod ibi retentum est aggravari uel pungi incipit sentit ex illa actione istam. et aliter uoluntate musculum laxat qui ipsum claudebat. et egreditur stercus. Et ad hec modi nutritionis procedit regimen. ex quo ad nutriens ingeritur corpus. deinde ipsum corpus ex eo quod ipsum nutrire debet. nutritur. et superfluitas ab eo divisa expellatur.

Subcute que venit *De siphac*

Sexius cooperitur. intus octo inveniuntur musculi quos nominavimus. post quos intrinsecus est panniculus quidam rugosus qui vocatur siphac. post quem est ttribum uero. sunt intestina. Ruptura uero quam inmiriach accidit est quando rumpitur hoc siphac.

Ex osse femoris quod dixi corporis *De virili membro*

Nervosum exoritur. multa habens foramina. sub quo inter ample existunt arterie. super id quod est inter mensura et uene. corpus enim predictum virile est membrum. Siphac predicti duo descendunt canales. qui eis quam arenibus adiungebantur est inguinibus prendunt foraminibus in suis rursus similes aspiciuntur. Ex quibus postea dilatatis inferiores folliculi testiculorum tunicae generantur in quibus ipsi continentur testiculi. Veniunt quorum ad partes testiculorum ad partibus inferiori uenarum rami quidam qui multipliciter circumvoluti actione glandosi et alba complectuntur. quam quicquid sanguinis in eis est adeo immutat quod album fit. et fit tunc aliqua pars uentuosa spermatis. postea uero ab hac actione ad testiculos transmittit. ubi sua complet ... et in sua transiens specie perfectum sit sperma. Ibique duo generantur foramina quam ad uirgam uadunt. Cuius erectio fit cum ipsa quam in uirga sunt foramina ventositate replentur unde ... et eius uene similiter replete fuerint et non quiescat erectio sua quam extendit et ... uasa ex quibus est sperma et commouent ad expellendum quod est in eis. propter multitudinem et mordicationem suam. que cum in eis expelli appetunt. ut quod sperma quod in eis est. est multum. uel quod est acutum. Una autem exercicium ex quibus hoc contingit est cum caput uirge aliquod corpus sibi obviam habuit in ipsum se confricando uel ... Ex his enim spermatis uasa tenduntur et ut evomant quod in eis est mittuntur. Capitulum de figura mamillarum

Mamille exarti in uenis et neruis ... positum inveniuntur inter quam carnis glandose et albe spes solidi et spissi inveniuntur. et quia eius natura lactis assimiletur nature. dixit eum deus qui sit benedictus ad lactis conversionem et generationem apta foret. Vene autem iste et arterie in mamillis subtili et clauduntur. et iste arterie in mamilla in dicione subtiles clauduntur. et revoluuntur. et in uoluunt involutionibus multis et comprehendit illam carnem lactis generatiuam et convertit quicquid est in concavitate sua de sanguine propria assimilatione cum in sua. quod ad extremis partibus passionibus illius secundum quod ascendit trahit. et ab intestinis tamdiu continetur. deinde fit sanguis. Capitulum de figura matricis.

Matrix inter uesicam et rectum posita est intestinum. Superior est tamen quam uesica. quam in uirginibus et que nondum pepererunt parua est. In eis autem qui iam pregnantes fuerunt uel pepererunt. magna inveniuntur. que ligaminibus quibusdam ligata non ualde strictis et ipsa neruosa existit ut extendi possit. cum necesse fuerit. et ampliari et colligi et constringi cum amplificatio necessaria non fuerit. propter hoc aliud et neruosa fuit ut in partu multiplicem amplificationem queat. cuius ligamenta non multum stricta hoc ampla sunt que duos habet uentriculos qui ad unum perveniunt orificium. duo predicta habet addictamenta. quam ipsius cornua vocantur. Post ista autem duo addictamenta. mulier locantur testiculi. qui virorum testiculis minores sunt et latiores. a quibus mulieris sperma ad concavitatem descendens mittitur. Matricis predicta collum ad mulieris porrigitur uuluam quod in muliere est sicut in uiro uirga. Vulue autem orificium in uirgine constrictum est et rugosum. In rugis autem ipsius colli. uirginales sunt uene contexunt subtiles. quam quando corrumpitur virgo. abrumpuntur. Os matricis in tempore constringitur. ut etiam acus ipsum ingredi non queat. Cum uero pariendi hora evenit uel nocumentum aliquod fetus. accidit ex quo corporis paciatur. pellicula eius adeo dilatatur. ut infantis corpus per ipsum exire possit. Infans autem per suam etatem. ex spermate generatur. sed crescit et augetur ex sanguine menstruo. Cuius forma si masculus fuit. prius complectur quam femine. fetus et quandam continuatur uene quam ad umbilicum venientes ipsum fetum tamdiu nutriunt. deinde completur. qui postquam completus fuit. ab eo quod ipsum dirigit sufficienter foveri non potest. Quare dicunt mouetur et fortiter et abrumpuntur retinacula quibus matri alligatus erat et consequitur partus. Expletus est tractatus primus cum dei auxilio cum gracie sint infinite. Tractatus secundus de cognitione complexionum corporis qui .lviii. continet capitula. Collectio aggregatoris de cognitione complexionis.

Corporis complexio ex colore et eius habitudine. et ex tactu. et ex operationibus. et ab exeuntibus a corpore cognoscitur. Color namque albus et fuscus et ex albedine et glaucedine mixtus et gypseus. et plumbeus. frigidam innuunt complexionem

rubeus uero et subrubeus. et rufus. et in opos omnis isti complexionis demonstrat caliditatem. et si claritas et subtilitas colori coniugatur. horum claritas declarat et subtilitatem. Turbulentia uero si ei ammisceatur. et crossicies horum significatur crossitudo. Albus preterea color cum subtilitate et claritate rubedo ammisceatur. complexionis demonstrat equalitatem. Quod si rubedo superauerit et claritas fuerit maior sanguinis significabitur dominium. rubedo autem si adeo fuerit diminuta ut colori appareat eburis. sanguinis innuit paucitatem. Quod etsi adhuc magis diminuta fuerit ita scilicet ut exea foret nichil appareat. proueniet color qui gypseus a medicis appellari solet. Qui utriusque colere ac sanguinis paucitatem et flatis dominium in corpore portendit. hic autem cui uiriditas sit ammixta approximetur. color prosequitur quem a medicis pluribus appellatur. qui sanguinis ac colere rubee diminutionem ostendit. et colere nigre. uicinatur uel ei misceatur. sanguinis crossum etiam demonstrat sed quantitate qua ei approximatur. uel quia ei ammisceatur rubedo. Color autem pure fuscus qui uiriditati appinquat colere nigre hostendit dominium. Corpora uero rufo colore colorata que scilicet albedini magis inueniuntur propinqua frigidioris sunt complexionis. Uiriditati autem uel glaucedini si magis appinquauerint. Calidioris erunt complexionis ad hunc modum. Citrina uero alia sunt que albedini propinqua subtilitate participant qui color in ictericis lescentibus uel a quibus sanguinis multitudo per fluxum inuenitur et fit hec citrini coloris species. Quia sanguis diminutus est non propter colere dominium. et corpora ista non sunt citrina nisi accidentaliter. Alia uero uere citrina sunt et pauca clara que omni tempore talia perseuerant. et ista sunt corpora colerica. Et preterea eorum quedam que cum citrinitate uiriditati et fusco appinquat colori parua participantia pulcritudine quibus utraque dominatur colera. quorum complexio omnibus aliis deterior complexionibus. et epar quorum et splen. huiusmodi habent complexionem plerumque sunt egri. et horum corporum sanitas nec est firma nec permanens. Corpora uero colore in operi hiatia que citrinitati magis sunt propinqua. calidioris sunt complexionis. et colore rubee uicinia. que autem uiriditatem habent ammixtam minus sunt calida. et colere attinet nigre. Ex formis quoque corporis complexionum cognitio habetur. Crossum namque et crassum complexionem significat humidam. Gracile et macrum si fuerit corpus complexio monstratur sicca. Siquidem quoniam crossitudo est ex carne solida et dura et est rubedo et sanguinitas apparens in colore complexio similiter cum humiditate caliditatem obtinebit ad hunc modum. Quod si crossitudo ex pinguedine fuerit et corpus fuerit molle et in sanguine diminutum complexio frigida similiter erit et humida. Membrorum equalitas et proportion obseruatia in suis mensuris. quoniam unum alii comparatum fuerit suam propinquitatem complexionem ostendit. Quod si in hoc diuersificatur. innuit quod eorum complexio nec una est nec propinqua. Largitas uero foraminum que sunt foraminum in membris et suorum canalium calidam hostendit complexionem. Eorum autem angustia et paruitas. frigidam significat complexionem. Ex tactu quoque dignoscitur complexio. Nam corpus quod semper est tactu calidum inuenitur. calidam habere uidetur complexionem. quod uero semper sentitur frigidum. complexionem habet frigidam. Si autem corpus cum tangitur lene sentiatur. complexionis erit humide. asperum uero sicce. Si autem caliditas tactus ipsius lenitati ammixta fuerit complexionem calidam demonstrabit et siccam. frigiditatis quoque tactus lenitati ammixta. frigidam et humidam declarat complexionem que uero cum aspiritati ammisceatur frigidam et siccam portendit complexionem. In pluribus tamen corporibus tactus frigidus lenitati ammisceatur quam aspiritati. Si ex enim corpus reperiri potest quod frigide sit complexionis et aspere. asperum autem et molle si fuerit corpus. humidam monstrat complexionem. Solidum uero et durum sicce phibetur esse complexionis. Proprietates quoque naturalis sic appetitus. digestio. et augmentum et pulsus cum fortes fuerint et ueloces. calidam significabunt complexionem. Debiles uero si tardi fuerint frigidam demonstrabunt complexionem. et animales similiter operationes et ingenii acuitas. et loquendi uelocitas et uelox motus atque audacia. calidam significant complexionem. hic uero que complexionem demonstrabunt frigidam. Superfluitates quoque que a corporibus solent egredi. ut stercus et urina et sudor et capilli et alia multa complexionum sunt declaratiua. Velox namque capillorum ortus et spissitudo et nigredo et crispitudo et crossitudo atque aspiritas. omnia hec complexionem significant calidam. Contraria uero hiis frigidam innuunt complexionem. Sudoris et fecis et malus in corpore. caliditatem declarant complexionem. Sudoris quoque multitudo. complexionis significat humiditatem. Que uero contraria hiis sunt. frigidam hostendunt complexionem. Egestio quoque pauca et sicca. et urine tinctura. ac ipsius fecis. complexionem significant calidam. hiis uero que contraria frigiditatem declarant.

De signis equalis corporis. Color corporis huius equale est albo. cui rubeus ammisceatur. Tactus uero ei non est frigidus. nec in colore fuerit fluxus. neque mitius apparet lenis. lenitati tamen et caliditati magis quam frigiditati et aspiritati approximare inuenitur. huius quoque corporis habitudo inter maciem et carnositatem media existit parum tamen plus carnositati quam maciei uicinatur. Proprie sic regimen illius est tranquillitatis et regimen et quietis. Cui capilli sunt subtiles et crossos atque inter nigros et ruffos et inter lenes et asperos medii existit. Corpus preterea huiusmodi neque mitius pilosum neque ualde capillis nudum. cernentibus apparet. operationes insuper eius omnes tam naturales quam animales. conueniente tenentur adeo ut neque multum debiles sint neque fue cupiditatis in tamen debilitent ut qui mortue in uenerunt neque multum sit uigilans neque multum dormiens. neque multum quietus. Superfluitates quoque ab ipsius egredientes corporibus mediocres existunt. et sudores et adultimum eius dispositiones equalitatem excedentes existit medium. Vene quoque eius non occulte sunt et anguste nec ample et manifeste. Vox etiam eius et ipsius hanelitus et pulsus. et eius motus omnia hec inter paruum et magnum et uelocem et tardum mediocria sunt.

De significationibus corporum calidorum. Hec citissime crescunt que et tangentibus calida occurrunt et macra existunt et gracilia. Vene quoque eorum sunt manifeste. et motus uelox. et omnia que in eis operantur uelocia. Obstinati sunt preterea. pauci sompni. multorum capillorum crisporum et in nigredine intensorum. eorum color rufus atque rubeus cum obscuritate quadam.

De significationibus corporum frigidorum. Hec tarde crescunt. capilli quoque tarde eis nascuntur. hebetis existentes ingenii. et tardarum operationum. pulsus eorum paruus et anelitus occultus tangentibus apparet frigidi. et huiusmodi homines corporum non sunt in coitu potentes. et sunt paucos generantes filios. debiles et desidiosi et multi sompni.

De significationibus corporum humidorum. Horum tactus multum inuenitur lenis. Eorum quoque caro mollis et membra laxa. Inueniuntur et eorum ossa occulta. Similiter sunt pauci et parum patientes laboris et cum laborant cito dissoluuntur. et uelociter apparet in eis ex labore dissolutio. Corpulenti preterea sunt. et multum dormientes. et debiles et paucos habentes pilos.

De significationibus corporum siccorum. Hec corpora aspera sunt et macra et dura et fortia et multum rigida et multi patientia laboris. quorum uene et corpus manifeste multorum preterea sunt capillorum et pilosi.

De significationibus corporum calidorum et siccorum. Hec corpora in ultimo plurimis habundant capillis. nigris et spissis. maxime quorum ultime reperiuntur. Que et tangentibus calida occurrunt cutis habundant spissitudine et aspiritate. et uenos fortes. que

Citrina
2 in medio de habitudinibus
3 in medio
4 in medio Iste operatur per ualeb
4 in medio
De signis corporis equalis
De signis calide complexionis
De signis humide complexionis
De signis sicce complexionis
De signis frigide complexionis
De signis frigide et sicce complexionis

De signis frē t hu. go⁹

cordis quoꝝ hñt manifestiores. t ossa. t ñcturas. t
pauciores sõpni. t pulsus ineis sunt uelociores. t mores
similes. t tactus calidiores t siccior. audatiores. t obstinatiores.
Ce inultimo tangẽdi. d signis cordis cõplexi. t hũdoꝝ
mollia sentiẽtes. et aplis denudati. t ei pilloꝝ hñtes le
nes. et uenas angustiam. t ñcturas occultas. t sunt cor
pulẽti. t multũ hñtes pinguedinem. t layã. multũ hñtes
sõpnũ. pigri. motus cordis tardiores. ¶ Corporis aũt fr̃is.
t ei. t humidi. dispõnẽtes ex simplicibꝰ dispõibꝰ mixte sunt.
ex quibꝰ ꝙ posite sunt. quẽadmodũ sal' unã ex. 4. ꝑmquat. aurũ
uero ex his mẽie existunt. d signis complexionis cerebri t sue fo.

Forma cerebri forma sequit animã. paruũ nanq; si fuit cerebrũ.
cerebꝝ quoꝝ paruũ erit. t sicubi figura cor unpiẽs cerebꝝ ꝑtem
figurã corrumpit. Quia ꝑ cap̃ i ꝑtem sup fluũ. necesse est
malũ. et cui figura exhibet fedã. sic ꝙ palmam. aut similẽ. ipsi
simil'. mala ẽ. Caput aũt melius ꝙ dicit in magnitudiẽ mod
uũ existit. dicitur hñs rotunditatẽ ꝙ sal' aũ. t retro pauci emi
neat. t abuntis ꝙ aũ. pauũ hãt cõplexionẽ. ¶ Cõplexionum
aũt cerebri que calida ẽ capitis t siccã tactum sup fluentium
reddit. t nocul' quoꝝ nigros. t uenẽ in eis appent manifesto
res. t capilli coꝝ incipiẽte ato nascuntur. t sunt spissi. t fortes
t nigri. t aspi. t sopnus coꝝ pauus. t leuis. huiusmodi ꝑtes la
benes ꝙ plurim. Actualis aũt lectiõe ecrebꝝ. t coꝝ capita ei
to grauantur. t replentur. t nocturnalibꝰ quoꝝ ueloces sunt
t mobiles. t multe mutationes. t sup fluentes. t sunt. 4. cutis. t uelo
ces i opinibꝰ. aũ libꝰ. ¶ Frã aũt cerebꝝ ꝙ plio. huic omnibus
ꝺ̃ia operatur. Est nanq; sopnolentus. t hebes. t tarde. t tũc
Capilli quoꝝ capitis eius. lenes. t pauci. nigri. uelocit̃ cadentiũ
paucitas. aũ detegẽte capite ẽ nocuũ. eius. t palpebre tarde
mouent̃. t pigre. ¶ Si siccũ cerebꝝ fuerit. capilli incipiẽte
ato nascuntur. t ato ceciti fiunt. t uigilantes erit. et nanibus
quoꝝ mẽ ꝺ fluere ñ pauci. t capitis tenuissimi. et non i
accidit ñs cõtra. ¶ Humidi aũt huic ꝺ̃ii ẽ. ei nanq;
capilli subtiles sunt. t tarde nascuntur. nanq; ceciti fiunt. humoꝝ
quoꝝ et nanibꝰ simꝑ ꝺfluit. t remanentiũ

autem complexio sicca erit: sperma in quantitate paucum invenietur et spissum. Virga vero non solum erigetur verum etiam debilis erit. Cum autem complexio humida fuerit: sperma in quantitate multum et in qualitate subtile erit. virga vero non erigetur: est enim laxa et non fortis. Cor et renes similes ei invenientur. Ipsius vero cutis lenis est cuius locus a pilis nudus existit. Et cum complexio calida et humida fuerit et multa erit virge erectio et sperma multum. et erit venenus et multum invenerit potens. Frigida autem et sicca cum fuerit omnia huic accident contraria. Capitulum de notandis summis extrinsecis et necessariis quarum auxilio aliquis complexiones cognoscere potest.

Totius corporis complexio membrorum principalium et precipue cordis epatis et cerebri et testiculorum complexionibus similis invenitur. Corpora quoque in quibus istorum membrorum complexiones equales fuerint invenimus. alius sunt decliora corporibus. Hec namque corpora in excellentia in firmitate.

Etates quoque et regiones non minima in complexionibus operari videntur. Etatis namque puerilis omnibus aliis humidior invenitur. Senium autem omnibus est frigidior. Iuventus autem a maturitate usque ad senium dum siccari non cessat. unde in eo fit. Senium namque non est aliud nisi magnum in corpore siccitatis elementum. Superfluitatibus autem multarum que senibus cum tussi et emunctionibus prefluunt eam esse quod foramina suorum membrorum superfluitatibus et humoribus eorum plena sunt. Ipsarum quoque venarum et suorum membrorum corporum in ultimo siccitatis existit. et siccitatis et fuscedine coloris et pulcritudinis ac teneritatis. et humiditatis minoratio in eis manifesta sunt. Puerorum quoque calitas per quantitatem maior est. iuvenum autem in qualitate fortior. Senium preterea complexio respectu eorum qui in senio sunt constituti. calida est et humida. In iuvenibus vero compatione. frigida est et sicca.

Ex regionibus vero que calide sunt. complexionem reddit siccio rem. et corporis superficiem adhurendo inficiunt. Intestina vero et membra interiora frigida efficiunt. Regiones autem que frigide sunt. humores in corpore conservant. corporis quoque superficiem in levitate et nuditate corporum relaxatorum dispositionem similem reddunt. Sed intestina et alia interiora membra sunt ualde calida constituunt. Unde nigris capillorum crispitudo et maxillibus color rubeus. fuscus hinc convictum. non absolute significat quod corum complexio sit calida. lenitas quoque cutis parthorum et eius a pilis nuditas atque albedo. non significant eorum complexionis frigiditatem. immo parthorum interiora nigrorum interioribus multum sunt calidiora atque omnia nigrorum corpora parthorum corporibus valde sunt sicciora.

In regionibus autem que inter caliditatem et frigiditatem temperate existunt. signum ex qua superficie habet notitia sumitur ipsius interiora veritate firma. Consuetudo et in complexionibus diversa operatur. Comedendi enim et bibendi et dormiendi diligentis complexionem facit humidam. his vero contraria siccam reddunt complexionem. Qua propter cum hominem crossum et carnosum videmus. cuius preterea ample sunt vene intelligere debemus. huius corporis magnitudinem non naturalem. sed accidentalem fore. Quamobrem inter carnosum corporis et pingue diversitatem dicere debemus. Carnis namque multitudo. sanguinis multitudinem. et frigidam et humidam imitatur complexionem. Capitulum de notatione signorum particularium que ad alias quasi iuvant significationes in cognoscendis complexionibus.

Vox grossa caliditatem et siccitatem significat complexionis. Gracilis vero. complexionis in mutationem frigiditatem. loquendi velocitas calidam significat complexionem. et velocitas aperiendi et claudendi oculos. caliditatem significat complexionis. Nasi acuitas et colli longitudo et epiglotis foris prominentis. et vox acuta et pulcra complexionis demonstrat siccitatem. Oculorum magnitudo foris prominentium humidam portendit complexionem. Oculi in latitudine cordis tendentes parthorum oculi similes. cordis simulis humiditatem designat. Capillorum crispitudo qui sursum elevatur. complexionis caliditatem demonstrat. Narium amplitudo et in maxillis carnium multitudo et rigentis pilorum paucitas complexionis significant humiditatem. Et maxillas vero humiditatem innuit complexionis.

Fetor oris. calidam demonstrat complexionem. Color citrinitati particeps propinquus et facies parum tumida et palpebris inferiores tumorem ordeolo similem habentes. omnia hec epatis in vitium debilitatem. Ventrum tarditas et eorum debilitas tociusque corporis imbecillitate et urine albitudine significatur. Nasus quoque curtus et os parvum et dentes curti et crossi. humidam declarant complexionem et frigidam. Extremitatum lenitas et earum tenuitas atque equalitas humiditatem demonstrat complexionis. manus et pedes cum pulcri fuerint et parvi. totius corporis complexionem esse debilem et ipsius exilitatem fore pauca demonstrant. Signa debilitatis membrorum.

Pauca laboris tollerantia et cum fortis sit opus. interiorum membrorum debilitas incontinentia atque etiam frigida potui laxatio et victualium prunitas. accordant subtilitas et cutis et forme eius tenuitas. quod debilitas humidis hominibus complexionibus magis accidit.

De complexione membrorum et humorum.

Cor omnibus membris corporis calidius est. ab eo enim calorem totum recipit corpus. unde ipsum est fons et minatum caloris origo. invenitur. Epar vero post cor in caliditate primum existit. post epar vero sunt carnes. adeps vero et eius frigidior est. Cerebrum complexio frigida et humida. Ossis preterea complexio frigida est et sicca. Cartilagines vero et ligamenta ac corde. et et corde venarum atque paniculi. omnia hec complexionem habent frigidam et siccam. minus tamen quam os. Cutis complexio temperata est. precipue tamen ea que in volis manuum temperati hominis reperitur. Nervorum complexio dividificetur. Nam qui a cerebro nascuntur humores sunt. Qui vero a nucha oriuntur minus complexione cutis complexioni vicina. Glandularum complexio que lac et sperma et salivam generant frigida est et humida. Carnis vero subtilia in membris diversa invenitur que unumquodque membrorum propriam tenet complexionem. Carnis enim pulmonis complexio a complexione carnis renum. diversa est. Sermo in hiis diffiniens ab huius libri intentione remotum invenitur.

De humoribus autem et humoribus sciendum est quod colera rubea omnibus aliis humoribus est calidior. et cum hec flamis et sanguinis comparatur est sicca. Flama vero omnibus aliis humoribus frigidius invenitur et humidius. Colera quoque nigra respectu sanguinis est frigida. Aliorum vero humorum est frigida. comparatione est sicca. Preterea sanguis respectu flamatis et colere nigre calidus. utriusque vero colere comparatione humidus comparatur. Cuius quidem species diverse est. sicut et flamatis. quarum una frigidior alia habetur. fellis similiter species. aliis est acutior et siccioris qualitatis. Sanguis tamen quiddam alio temperatus est. ita ut sit comparatio ad sanguinem bonum. colericis et flegmaticis et melancolicis. De regitione replexionis.

Si quod in venarum foraminibus invenitur tante fuerit magnitudinis ac multitudinis quod venas extendat et in fletu pervenient dispositio que a medicis replexio secundum foramina vel ex foraminibus vocatur. et quando id in eis est ex quo corpus nutritur debet. mensuram adeo excedit quod natura aliquid ex eo ut in corpus nutrimento non necessarium eliminat quod virtutes illud non potest. et ei contrarium pervenit in dispositionem. quam medici secundum virtutem replexio notatur. hec tamen utrique dispositiones cognitu sunt gravative. Replexionis autem illius que sunt secundum foramina. significatio est coloris rubedo et corporis calidioris. cum eadem intensione. Alicui quoque et oscitationum multitudo et sompnus multus. et venarum replexio cum ipsarum tensione. Sanguis similiter exeuntibus et gingiuis gutium fluens. cum utrique parum tacte fuerint. et capitis precipue atque oculorum et temporum gravitas. et ingenii atque sensus turbulentia. et pulsus magnitudo cuius et dispositio sit similis sive dispositio cum lassus est et quando cum multa comestione et potatione fuit usus et sompno superfluo ac multa quiete. Replexionis autem que per virtutem comitantur significationes iste sunt appetitus eius et admotores gravitas et pigritia et dissolutio et laxitas. omnia enim hec si sine coloris rubedine et membrorum extensione fuerint precipue feliciter significant replexionem. Pulsus quoque in hac specie replexionis non est magnus. urina quoque non est tincta nec cocta.

Spiritus debilitate fuerit ista

de nimis debilis

manus parve et pedes

Nota complexiones cordis et omnium membrorum

cutis complexio
nervorum complexio

nota complexionem humorum

De signis siccitatis
De signis humiditatis
De signis frigiditatis
De signis
De signis frigiditatis
De signis caliditatis
De signis frigiditatis
De signis humiditatis
De generatione complexionis
De genere repletionis

De epiglotto

Nota hic quod de uoc. quatuor humorum sup... hinc dicit

Significatores omnes prime **de cognoscendis .iiij. humorum** hu-
ctuariis replecionis species. sanguine dominante hoc indicitur. Pri-
mis preterea locis ex quo sanguis solet minui et orificium locus
per solum et parue more uesice. et in corpore cibus facilis. atque
urina rubea et spissa. et si preterea ista etas sit iuuenilis et corpus bone
sit habitudinis multas habens carnes. et cibaria quibus in precedenti
tempore usus fuit. sanguinis generatiua fuerint. procul dubio sanguinem
habundare significatur. **De significatione dominii co. rubee.**

De habundancia cole rubee

Color citrinitas oris amaritudo atque multa fore siccitas
et sitis multa ac appetitus debilitas. et nausia atque uomitus
cathus et uiridis et amarus et egestio mordicativa ac lingue sic-
citas et ipsius asperitas. et eorum que in albis oculorum apparent
citrinitas. et urina tenuis ignea clara quecumque harum signa-
tionum apparuerit si cum hoc tempus estiuum fuerit. et etas iuuenilis et ci-
baria quibus ante usus fuit pauci. uel calida et labor precessit
multus et sompnus paucus. atque corporis complexio calida inuenitur nulla
fiducia habenda est de eius dominio. **De significatione co. nigre.**

Ad corporis notitiam. multitudo ciminum appetitus et fuscus color et san-
guinis nigredo ac spissitudo et urina magis uel rubea fusco parti-
cipans colore uel liuiditati appropinquans. corpus preterea tale sit
in quo sit magis gravitas solet colera in corporibus enim albis et essis
et nudis apparet. colera nigra uel raro uel nullo modo generatur.
In coloribus autem bruno colorato colore et macies atque colo-
re habitibus ex rubeo et fusco commixtum et musculosis et coloribus
rufis et rubeis quoniam multum laborat uel male regitur et si cum hiis
cibaria quibus prius usus fuit co. ni. generatiua fuerint et ipsi
regimen simile. et corpori preterea accidunt scabies et morfea
nigra et pustule male. et splenis augmentum. quoniam ista affuerit
non est amplius dubitandum. coleram. ni. dominari. **Si-**

De signis flate

Multitudo uiscose saliue **gnificationes dominii fleumatis.**
et sitis paucitas. et urina alba et pigritia et hebitudo et inc-
tonia sompni. atque corporis mollicies et digestionis tarditas.
et preterea si cum hoc complexio fuerit fri. et tempus yemale. homo et
ante hoc prius fuit usus motu et pauco exercicio et multa
comestione. cibaria etiam quibus usus fuit sed maio-
rem partem flegmatis generatiua fuerint. atque aqua dulcis
balneo usus fuit. he significationes fortiores erunt
et firmiores in flatus dominii significatione. **De sompniorum**

Sompnia quod facient ... bo

Sompniorum preterea significationes **significationibus**
perfectis multis amisceri solent. Cum enim aliquis in sompno
pluuias multas uidet et mare et fluuios. multa in eius
corpus humiditas adesse significatur. Ignes uero et fulgura ac li-
tes cum quis in sompnis frequenter aspicit. colera ru. in ipso habundare
monstratur. Colores autem rubeos et tictos ac nuptias et ab-
aria dulcia et uiscosas atque fluxus sanguinis et flothomia
si quis sompniauerit. quod sanguinis multitudo sit declaratur.
Cumque multa fusco colore tincta atque nigredine. timores
ac pauores in sompno aliquis aspicit. cole. ni. copia signifi-
catur. Et cum aliquis uidet se manere quasi in loco niuis
uel frigido aquo lectatur. frigoris significatur uictoria. huius
autem contraria si uisa fuerint. contrarie erunt significationes. Et
si quis uidet se quasi in balneo. uel in sole. uel quasi camerallanbus
exponatur diebus uel igne excessus significat caliditatis
Et fortasse cum quis sompniauerit se quasi uolare et uiam
dare et capere siccitatis demonstrabit excessum atque huius
leuitatis et subtilitatis. Si quis uero se quasi ab aliquo grauari
sompniat. replecionem laborare ostenditur. Cumque se
per loca quasi cenosa incedere. uidet. fetidum habentia
hodorem. putridos in corpore demonstrat habere humo-
res. hiis uero contraria. contrariam habent significationem. Cumque
in sompnis uidet. quasi incedat portos bonos habentes ho-
dorem suorum significat equalitatis humorum. et quoque aptitu-
dine ualde sunt remoti. per loca uero angusta et per fora-
mina siquis se ambulare conspicit. infirmitas habebit

graue pati egritudine. demonstratur. que ipsum tantam aeris
quantitatem attrahere uetat. quanta ei necessaria. **De comparatione**
In primis capitum color cum sua diligentia **capitulorum**
inuenire oportet. Color enim cum inrubedine minuitur. capitis
infirmitatis uel splenis uel stomachi significat. uel quod emorroi-
das patiatur aquibus sanguis effluit multitudo. post hoc
uero totius corporis supponens in loco claro luminoso. considera-
dum est. ne morfea subintret sui ipso fuit uel impetiginis ini-
cium occultum possint. Morfea. n. in suo initio ualde est
occulta. Ipsa namque non est nec albedo. uel nigredo sed
uel quod paulatim procedendo cum sui addicione completur. Impeti-
go quoque non est aliud in suo initio nisi crispitudo que
loco accidens cum addicione semper de die in diem crescit. Preterea
si in aliquo loco corporis nouum uel cicatrice similitudinem
uel signum aliquod habuerit. cum suo studio considerandum est ne in
hoc loco forte habuerit baras. propter quam combustus sit. uel exco-
riatus uel exercitus est. ut occultum possit. Que cum senium
uel longi fuerint temporis. tincturam quam debilem amittet. et amplifi-
catur albatis. ultra locum occurrere excoriatoris. Cumque
neum dubitatio occurrit ipse in balneo ponatur. et cum
aqua calida fortiter prius fricetur. et cum semine alusnen
et baurach atque aceto. deinde consideretur. et si in loco in quo coctum
uel excoriatum fuerit non solum fuerit coctus uel excoriatus. suspec-
tiorem habere debes. id magis frictum debes. preterea siminitas et ext-
remitas occurrere cum magna inquisitione considerari debent. In hiis
enim locis euidentius apparet. postea uero queritur quod querendum
est. et quid dicitur scatur. deinde uero capitis pili atque tem-
poris considerandi sunt. an sit in eis furfur uel rubor. Audi-
tus quoque acuitas perquirenda est. et ubi ipsius et sensus atten-
denda sunt. Pupille et attendende sunt. an sint in magni-
tudine equales eiusque uisionis acuitas. et albedinis que
in oculis est clitas considerandum sunt. Cum enim in eis est fuscus
color turbitate participans. lepram designat. et quoniam in eis est
citrinitas egritudo epatis significatur. Et quoniam rubee mul-
te manifeste sunt in eis. patitur sebel. Palpebre quoque
eius considerande sunt. si mundi sint et cito mobiles. Grosse
autem si sint. plerumque fiunt scabiose. uel sunt ad scabiem prepa-
te. Que uero grauiter mouentur et difficile sunt male. Op-
portet. n. illum cui talis est dispositio. suas quoniam a sompno excita-
tur tam diu fricare palpebras donec aperiantur. Lacrimale
quoque quod apparet naris est. exprimendum est. decurret
enim forsitan humor albus occasione fistule si ibi est.
Pili preterea palpebrarum et aliorum perquirendi sunt. Si enim
fuerint tam malum significabunt. et precipue si cum hoc taleus
fuerit et faciem habuerit rubeam. Deinde cum magna dili-
gentia anelitus oris et nares attendatur. ne ma-
lus ibi sit hodor. Narium quoque figura consideretur. Co-
Magne enim et torte si fuerint fistulei inde continebun-
tur inspici debent. Item anelitus attendendus est
si sit facilis. Dencium preterea modus obseruandus est.
utrum si sint recti et fortes. et mundi. et si aliqui e-
orum mouentur uel corrodentur. dentes. n. fortes diu
permanent. minuti uero uel debiles cito cadunt. post
hoc quoque totius corporis debilitate proficiunt. Dein-
ceps eius collum considerent si est equale. et comparatur quod
aut si est ab aliquibus locis tumidus uel cicatri-
ce habens. Fortassis. n. glandule ibi erunt. ex quibus scro-
fule cito generabuntur. Pectus quoque attendatur si
est amplum et multas habens carnes. Paruum enim si fuerit
et macrum et spatule foris prominent. ptisis signifi-
catur. Post hoc uero supinus iacens statuatur. et to-
tus enim uenter perquiratur. attendo si tumor uel dolor
inueniatur ibi cum comprimitur. et precipue in loco epatis
et splenis et oris stomachi. deinceps perpiatur ei ut se ceant

Cuius gressum attendatur levitas. Et si aliquid constringet
liberatur. et sue constrictionis fortitudo consideretur. Debilis enim
si fuerit omnium nervorum debilitatem demonstrabit. Postea vero pre-
cipiatur ut audiat et attendatur ut post cursum anima in-
vadat vel tussis. Preterea manus ipsius et pedes ad minimum
operando respiciantur. Una enim fortissime. Alia maior
invenietur. Iunctura quoque eius consideranda est. Si
ad motores videlicet separate sint. Deinde aures sunt inspici-
enda an in eis vene magne et grosse et ample inveni-
antur. Ex hiis enim varices et elephancia sepe accid-
unt. Alia et omnia que in complexionum cognitione attendenda
fore diximus. Alias res advenient cognoscendas.

Capilli lenes timoris. **Capillorum significationes**
sunt significativi. Crispi autem audaciam significent. Inve-
nire et pillorum multitudo repta. luxuriosum demonstrat.
Super dorsum vero si multi fuerint pili. audacia indicabitur.
Si si sunt spatulas et collum multitudo fuerit pilorum dementia
et obstinatio significabuntur. Invenitur quoque et pectore pi-
lorum multitudo repta sapientem innuit pauciatem. pili in ca-
pite vel in toto corpore stantes repti timorem significant.

Color rufus vel rubeus. **coloris significationes**
sanguinis et caloris innuit multitudinem. Color vero in-
ter rubeum et album medius equalem complexionem. si cum hoc ca-
nis aspersus nuda fuerit. Cuius autem color est velut flamma ignis
iracibilis est et maniaticus. cuius et color rubeus et clarus con-
spicitur verecundus est. Cuius preterea color viridis vel niger iracibilis est.

Cuius oculi sunt magni **Significationes oculorum**
piger est. cuius quoque oculi in profundo sunt positi. callidus est
et deceptor. Cuius oculi foris prominent inverecundus est. et
loquax ac stolidus. Qui vero autem oculi in corporis longitu-
dine positi fuerint. Callidum et deceptorem demonstrabunt.
Cuius vero pupille multa participant nigredine timidus
est. Cuius oculi in colore capre oculis similis existunt
stolidus est. deceptor est et callidus. atque latro. Cuius oculi ad
eo sunt immobiles ut quasi lapides sint. callidus est. Cuius vero in-
tuitus mulieris intuitui assimilatur luxuriosus est et inverecundus
est. Quando autem ita ac si puer esset intuetur atque tota eius
facies et oculi quasi ridere videntur letus est et diuturnam
poterit vitam. Cum oculi magni sunt et tremuli homo
piger est. et spatiosus et amator mulierum. Cuius oculi pi-
ni sunt et tremuli acuati valde est inverecundus et mu-
lierum amator. Cum oculi in rubore prune assimilantur
homo pessimus est et obstinatus. Pupilla si est nigra pi-
griciam portendit et hebetem. Oculi varii suo colore cer-
titatem hominis amicitie. qui quasi croco tincti esse videntur
pessimos significant mores. Macule multe circa pu-
pillam in oculo apparentes malum significant hominem. Qui si
cum hiis et fuerit varius erit deterius. Oculi si parvi fuerint et
foris prominentes ut oculi cancri stulticiam significabunt
et stoliditatem et luxus sequentem cupiditatem. Cum oculi
fuerint parvi et mobiles. palpebre quoque frequenter palpi-
tantes. hominem significabunt pessimum. pupille in quarum
circuitu magis apparet similitudo. hominem demonstrat
invidum. et non bonum et timidum et pessimum. Oculi qui
sunt vacantes oculis similes amicitiam portendit. Cum pupilla
nigra existens talem habet claritatem radiantes. aut
ut color lapidis fissuris unius. hominem significat
malum. Preterea homines cum hiis habentes in oculis macu-
las rubeas aut albas aut sanguineas omnibus hominibus
sunt deteriores et magis deceptores. Qui autem pupillam
foris prominentem totius oculi sub ea latitudine habet
est amens. Cum oculi profundi fuerint et parvi. callidum
et deceptorem et invidum iudicabunt. et cum pili palpe-
brarum curvantur in sursum vel ad innata naturaliter premi

Cui oculi circumvolubiles et acute [illegible] tentes.

no pessimus

h
[illegible] audacia apparet hominem malum
[illegible] sanguineum [illegible] apparet et declarat.
Oculi semper [illegible] oculi [illegible]
[illegible] rubei [illegible] et magis hominem
pessimum stolidum [illegible] stultum [illegible] Oculi
[illegible] nigri et va-
rii [illegible]
[illegible] vel rubedo [illegible]
apparet oculi cuius est bona [illegible]
Oculi varii [illegible] radiantes

torquentur. in dacem significat et callidum et stultum. homines
oculos valde tremulos malus est. Cum oculi fuerint parvi
homo erit malus et stultus. Oculus vero si fuerit magnus
minor erit malicia et stulticia maior. Qui oculos habet
varios vel virides malus est et latro. Oculi quorum palpebre cum
magna palpitant frequentia. hominem timorosum manifestant
declarant. **Significationes superciliorum**

Qui in superciliis pilorum habet multitudinem. multarum est
cogitationum et multe tristicie atque eius loquela feda est
et grossa. Cuius supercilia longa sunt arrogans est et inverecundus.
Cuius supercilia inferius descendunt a parte naris et superius
elevantur a parte naris et superioris elevantur a parte temporis
inverecundus est et hebes. **narium significationes**

Cuius narium extremitas est subtilis. homo est diligens lites.
Cuius nares magne sunt et grosse. pauce sapientie homo est. Cuius
narium extremitas longa est et festinus est et stultus atque
levis. Cuius nares late sunt luxuriosus est. Cui narium fora-
mina valde sunt aperta iracibilis est. **frontis significationes**

Cuius frons plana est. rugas non habens. litigiosus est et eo
moventes iras. Cuius frons est rugosa ad medium sui frontis
declinans iracibilis est. Qui parvam habet frontem stolidus est.
qui vero magnam habet frontem est piger. Cuius frons vehementer
est rugosa inverecundus est. **significationes oris et labiorum et dentium**

Qui magnum habet os gulosus est et audax. Cuius magna sunt labia
stultus intelligitur et hebes. Cuius labia non bene sunt
tincta egrotans est. Cuius dentes debiles sunt et rari et minu-
ti. totum eius corpus est debile. Cuius canini sunt longi et firmi
gulosus est et malus. **significationes faciei et forme.**

Cuius facies ebriosi hominis faciei ebriosum ei assimilatur
ebriosus est. Iracondi vero cum assimilatur iracibilis est. Cum
autem inverecundo invenitur similis verecundus est. Cuius facies
carnosa est piger est et stultus. cum maxillarum circa grossa est.
grosse est nature. Qui subtilem habet faciem multarum est
cogitationum. Cuius facies vehementer rotunda est stultus
existit. Cuius facies est prolixa piger est. Cuius facies
est valde parva malus est et callidus et adulator. Cuius
facies est deformis mores habet non potest bonos nisi raro. Cuius
facies est longa inverecundus est. Qui tempora habet inflata et venas
inflatas grossas iracibilis est. **significationes aurium**

Cuius aures magne sunt stolidus est et longe vite.

Cuius vox est valde grossa. **significationes vocis et anhelitus et lo-**
audax est. Cuius loquela est velox. festinus **quele**
est et parvi intellectus. Cuius loquela cum quadam festinatione
velox est iracibilis est et malorum morum. Cuius anhelitus largus
est vilis est. Qui vocem habet gravem sive ventris fuerit fuiens est.
Cuius vox est aspera invidus est et malum moris tenet
occultum. bonitas vocis stulticiam et pauca demonstrat sa-
pienciam. **Significationes carnium**

Carnes multe dure grosse declarant sensum et intellectum. Car-
nes vero lenes bonam naturam significant et intelligentiam. **Signi-**

Qui multum ridens est omnibus benignus **ficationes risus.**
est conveniens. nec precibus aliquibus sollicitus est. Qui vero
parum ridet huic contrarius est. displicet ei omnia hominum facta
Qui alta ridet voce inverecundus est. Qui autem cum ridet
tussit aut inspirandi difficultatem patitur inverecundus
est et tyrannus. **significationes manuum**

Motus tardus significat hebitudinem. mores festini levitatem signif.

Qui collum habet curtum. callidus est et tunc **significationes colli**
ingeniosus. Cuius collum est longum et graciale stolidus est.
et gracilis atque timidus. Qui grossum habet collum durus ac
forte iracundus est et festinus est. **Significationes ventris.**

Costarum fortitudo et super ipsas carnium multitudo stolidi-
tatem declarant. Corporis subtilitas multam significat astu-
ciam. Ventris magnitudo libidinis declarat nimietatem.

garrulus

Costarum gracilitas. ac earundem subtilitas cordis imbecillitatem. Dorsi significationes.

Dorsi amplitudo fortitudinem declarat et arrogantiam atque ire vehementiam. dorsi vero curvitas mores innuit malitiam. Equalitas dorsi bonum est signum. Significationes brachiorum.

Cum brachia adeo sunt elongata ut manus ad genua attingant. subtilitatem anime et arrogantiam ac regnandi designat cupiditatem. Cum brachia multum curta sunt. hominem timidum et malicie amatorem significant. Significationes volarum manuum.

Manus lenes et subtiles. sapientiam multam et bonum designant intellectum. Manus valde curte stultitiam significant. manus graciles et multum longe tyrannidem declarant atque stultitiam. Significationes ancharum, coxarum, crurum atque pedum.

Pedes in quibus est carnis multitudo. atque ipsius duricies mali intellectus hominem portendunt. pedes parvi et pulcri. hominem fornicatorem et iocosum innuunt. Cum calcaneum est gracile. timorem significat. Grossum vero cum forte fuerit fortitudinem iudicabit. Cum cavillis utrimque atque crura grossa sunt. hebetem et inverecundum demonstrabunt. Coxe cum extremis multas habent carnes fortitudinis imbecillitatem atque lasciviam declarant. Cum coxarum ossa foris prominuerint. audaciam significabunt. Ancharum quorum ossa cum extremis tenduntur fortitudinem demonstrant multitudinem. et virilitatem. Ancharum gracilitas. amatorem significat mulierum. et corporis debilitatem. atque timorem. Passuum significationes.

Cuius passus ampli sunt et tardi. spaciosus est. cuius passus veloces sunt. et breves est festinus et pravus quibus valde sollicitus est quos tamen disponere ignorat.

Audax cuius capilli sunt. Significationes audacis. fortes et aspri et statura ipsius erecta. ossa quoque fortia et extrema atque coste. nec non ventris fortitudine habentes et magne. pectus preterea magnum et ventrem magnus. ac spatule magne. Collum quoque grosse et magne et grossum in quo carnis non sit multitudo. est et torax latus et coxe absconditate atque lacertus qui in pulpis cruris abundanti invenitur. in suis descendit. Cutis et eius et carnes siccitatis sunt. coctionis frons quoque venas habens et nigri circensis. nec est sine pillis. Sunt preterea audacie signa. cranium equalitas et stature circum ac vicinitatem digitorum fortitudo et ventris gracilitas et quod eius nates vel omnino parve videntur deleti et quod utrisque spatulis magnum distinguunt spacium. et qui supercilia sunt erecta. et frons non est rugosa. ipse quoque est iracundus. et simpliciter consentiens. Est et in pectore pilosus et spatulis. Significationes timidi.

Timidus est cuius capilli sunt plani et statura curva. et musculi cruris minores sursum ascendunt. Color citrinus et oculi debiles. et frons sit palpitantes. manus quoque et pedes subtiles et macri. Intuitus vero eius intuitu simul est.

Cuius. Significationes hominis boni intellectus et bone memorie. signa sunt quod carnes sunt lenes et molles. et parve medium inter crassum existens. et macrum. non multas habens in facie carnes. et ipsius spatule sunt elevate cuius dorsi carnes non habet. et eius color inter rubeum et album est medius. et tener et lucidus atque clarus. Cutis preterea est subtilis Capilli et non sunt multi et duri. nec multum nigri. Cuius oculi sunt inter varios et nigros medii sunt et molles. Huius signa sunt quod inter longum et curtum. et crassum atque macrum. Significationes cordis bonam

Huius signa sunt quod inter habentis naturam. longum et curtum. crassum atque macrum medium invenitur. et est album. paucam habens admixtam rubedinem.

Manus quoque et pedes inter magnos et parvos atque inter multas habentes carnes et paucas medii existunt. Caput preterea corporis magnitudinem proportionale. In eius collo pauca extat grossicies. Capilli quoque eius inter lenes medii et asperos. in rubedine parum inclinantur. faciesque eius rotunda et nares extere et propulsate et in magnitudine equales. Oculi et sunt inter nigros et varios medii. in quibus humiditas existit et claritas.

Cuius signa sunt. Significationes hominis philosophi. quod eius statura est erecta carnis quorum tenera equalitate et est parvus albus parvam habens rubedinem admixtam. Capilli eius inter multos et paucos et planos et crispos. sunt medii. et nigros et rubeos. manus quorum sunt plane. digitos habentes divisos. frons et est magna et oculi inter varios et nigros sunt medii. molles quoque sunt. et quod eius intuitus ridendi vel gaudenti invenitur. Significationes hominis quiete

Cuius signa sunt vel quod est multum grosse nature. albus vel multum brunus vel fuscus. Sunt quoque est magna et digiti curti. et facies valde rotunda. atque in maxillis carnis multitudo. de suis preterea significationibus est. quod in collo et pedibus et ventre quod est inter ea multa existit carnositas. Venter quoque cum rotunditate foris prominet. et quod eius spatule sursum sunt elevate. et frons in rotunditate. pile similitudinem ac si esset gibbosa tenet. multas habens carnes. mandibule et magne. et crura longa. Significationes inverecundi.

Est etiam longa facies. et collum grossum. Inverecundus est cuius oculi multum sunt aperti et foris prominentes. et acute intuentes. Eius quoque palpebre grosse. Statura autem eius. non multum longa. cuius vero incedit. pectus prius anterius tendit Cuius preterea spatule elevate sunt. motus festinus. Colorem rufus multum habens sanguineum. Facies rotunda. torax parum gibbosus. de suis insuper significationibus est. quod oculi aperiuntur multum. Et sunt acute intuentes. est et multum loquax.

Cuius signa sunt Significationes hominis malorum morum. facies feda. colorem cum quadam obscuritate rubeum habens. cutis faciei sicci. totius corporis macies. rugosa facies ac capillorum nigredo et lenitas. Significationes luxuriosi.

Cuius signa sunt. albedo coloris rubedinem habens ammixtam. capillorum multitudo et grossicies. lenitas atque nigredo. preterea quod super tempora multos habet capillos et quod eius oculi sunt crassi. Significationes femine.

Hominibus animalium generibus. femine magis mortuum habent animum. minusque sunt pacientes. et citius quam viri persuntur. citiusque irascuntur. et velocius sedantur. maiorisque sunt calliditatis. sunt preterea precipites et inverecunde. caput et habent parvum. et faciem et collum subtilia. pectus quoque et spatulas habent magis angusta. atque costas minores. Coxas quoque utrique habent grossas. et nates similiter. Earum insuper crura gracilia sunt. Manus autem et pedes tenues. quam in omnibus animalium ut predictum est generibus masculi et timidiores et demum inveniuntur morigerate. Significationes eunuchi.

Eunuchus malorum est morum. est enim stultus. est et cupidus. et presumptuosus. qui autem castratus non fuit. sed sine testiculis natus. vel paucissimos habens eunuchus apparet. cui undelibet barba numquam nascitur deterior est. Summa eorum quam inportet ut cum consideratione phisiognomie sententia.

Cum iudicare volueris. non unam tamen attendas significationem sed in quantum vales ad ipsarum intendas aggregationem. et si quam significationum accidit contrarietas. ipsarum virtutes et testimonia metiaris. et in ad fortiores ipsarum declina. et earum iudicia testimonio et similiter quam plures sunt. preterea lene de eis quam faciei significatio. et super omnes oculorum omnibus aliis significationibus in fortitudine et firmitudine precedit. Completus est sextus tractatus auxilio dei cui gratie sint infinite.

Incipit septimus tractatus vigintiquinque continens capitula.

Sermo agitatus cuius auxilio intimis ab(or)um et medicinarum habetur sciencia.

Dulce calidum est. licet modice lenite non sit calitinis cuius caliditatis fortitudo non apparet nisi cum aliquis eo frequenter uti ceperit. ut(er) cum eo utentis caliditatem aptis sunt. sicut febricitantes. et qui calidam habent complexionem. et qui dulcibus usus sunt multi. colera rubea in eo citatur. generatur ac sanguinis multitudo et egestes extensisque factis removet. opilacionem quoque generat et apostemata in epate et splene. precipue si hec membra ad hoc fuerint preparata. successive in eadem fluxus eorum sequitur. et mollificat stomachum. pectori uero et pulmoni confert. corpus inde impinguat. et augmentum spermatis tribuit.

De acido

Acidum frigidum est. licet uehementis non sit frigiditatis. coleram rubeam et sanguinem reprimit atque uentrem stringit. Si autem flatus in eis fuit si stomache et intestina munda fuerint multitudo uentris efficit fluxum. et corpus infrigidat. utitur (?) quoque debilitat digestiuam. et precipue in epate. nimius uero et uiciosis membris nocumentum affert atque corpus desiccat. utitur autem appetitum excitat.

De unctuoso

Unctuosum uero stomachum mollificat et uentris fluxum facit ac sacietatem affert. unde quando homo ciborum et uentris sibi necessariam assumat. et calefacit maxime cum febricitantibus. uel habentes epar uel stomachum calida. corpus pinguescere (?) facit atque humectat. Ita uero auget et cogitacionem reddit hebetem. et augmentum sompni.

De stiptico

Stipticum autem corpus infrigidat et desiccat. carnium quoque ac sanguinis minoracionem facit. Si quis eo multum utatur. stomachum quoque confortat ac uentrem plurimum constringit. et sanguinem generat melancolicum.

De amaro

Amarum calefacit et desiccat. fortiter. fortem cito ad adustionem sanguinem perducit et melancoliam. coleram quoque rubeam in sanguine augmentat.

De acuto

Acutum multo plus calefacit quam amarum. unde et calorem auget. et corpus uelociter inflammat ac sanguinem adurit. primoque prius incolam nutrit rubeam. postea nigram.

De insipido

Insipidum est aliud quod magis nutrit quod equalitati uicinum est. aliud uero quod temperate calefacit. et aliud est quod temperate infrigidat. cum quo similia sunt humiditatis humectatibus. Cum autem fuit siccum desiccatibus. Cum autem predictorum saporum unum aliquod in eo fuerit dominatus. ut assiuus non possumus dominium perpendere. aut si fuerit parum tamen occulte. sentitur. erit tamen in corpore eius operacio quod diximus. Duo autem sapores si equaliter dominati fuerint. operacio eorum compositi equaliter erit secundum hoc. Capitulum

Tercium de uirtutibus granorum et seminum usi(tatorum).

Triticum temperamento est uicinum licet caliditati parum attineat. quod autem ponderosius et solidius inuenitur et solidius maioris est nutrimenti. hominibus quoque aliis granis magis conueniens et magis proprium inuenitur. Sanguis ex eo generatus. omni sanguine qui ex aliis granis nascitur temperatior existit.

Ordeum equalitati est propinquum. licet frigiditati attineat. cuius nutrimentum tritici comparacione est paruum. Est enim inflatiuum infrigidatiuum. solitis autem uentositatibus. ac egritudines fumosas et colicam parit. impedit. Calefaciens uero et qui carnium uolunt adipisci maioritatem confert. Sanguinem uero eo mediocrem generat.

Orizi temperies que est inter caliditatem et frigiditatem uicinum existit. et uentrem stringit. Solum autem colicam parit. nocet. Quod si multum nutriat. et uentre in non facile descendit. non coquitur cum aliquo multum uiciosi tunc fiunt. Quod autem cum lacte coquitur et cum zucaro comeditur plurimum nutrit atque sanguinem augmentat.

Fabe temperamento proxime existunt. licet frigiditati parum attineant quam multum inflantes scotomiam generant. capiti preterea g[rauitatem] ...

[Col. 2]

...uant corpus totum dissolutum efficiunt. Guttur uero leniunt quando eius apozima bibitur et semen sale comeditur. Cum aceto autem siccate fuerint uentrem stringunt. Solius uero parum uentositate stringit. ex colica uel ex ruptura male sunt. Uides autem fabe humores generant crudos et uiscosos ac in intestinis augmentant flatum et in ipsis uentositatem excitant.

Cicer calidum est inflatiuum ac menstrua prouocat et auget sperma. Uinum preterea cicer mittit et intestinis multas generant. Sunt ablutiones fabe. tamen cicer si assentur minuetis sunt uentositatis.

Lenticule frigide sunt et sicce. quare sanguinem generant melancolicum. corpus desiccant. sperma quoque diminuit atque sanguinem sedat cuius extingunt caliditatem. infrigidant enim atque oculorum tenebrositatem et multas efficiunt egritudines. cum aliquis in comestione eis frequenter utitur. Que autem ex eis assantur nimis inflant. et magis desiccant.

Ciceres frigide sunt et sicce. minus illis sunt inflatiui. ipsorum nutrimentum fabarum ac lenticularum nutrimento minus inuenitur.

Lupini crossi sunt. ad digerendum duri. Cum autem dulcorantur et comeduntur. non calefaciunt corpus. cum uero amari sunt. non ad nutriendum sed ad medicinam sunt apti. dissoluunt enim scrofulas. et abstergunt fortiter. quando amministrantur non multum dulcorati. Uermem quoque ac menstrua prouocant. Aborsum preterea faciunt. et lumbricos atque humores de uentre expellendo educunt. Emoroidarum in super ori apponunt.

Faseoli inflant. et impinguant corpus. Uermem quoque ac menstrua prouocant. Uentrem et reddunt molle. Galli precipue efficiunt. qui rubei sunt corpus calefaciunt. capitis efficiunt scotomiam. ac mala sompnia uidere faciunt.

Robellie frigide sunt et sicce. quare parum nutrientes malum generant sanguinem. nulla que impedimentum prestant.

Panicum atque milium frigida sunt et sicca. que licet parum nutriunt uentrem tamen constringunt.

Dora sicca est. quare et parum nutrit. et uentrem stringit. De hiis que ex tritico et ordeo fiunt.

Panis qui ex tritico fit. pluribus hominum conueniencior est. qui et melior redditur quando multum salis habens et multum fermenti bene fermentatur. et coquitur. unde et cicius digeritur et magis tenuiter et subtilior inuenitur.

Azimis autem panis durior digeritur. tardeque de stomacho descendit. qui in uentre dolorem efficiunt. in epate opilacionem. atque in renibus lapides creat.

Simila ex qua fit darmacha. et ipsa darmacha maioris sunt nutrimenti. tarde tamen descendunt.

Cornutis autem farina cicius descendit minus nutrit. Sanguis uero ex eo generatus. talis parum attinet.

Panis preterea qui in patella coquitur. omnisque panis non bene coctus. ad digerendum inuenitur durius. et uentris dolorem facit. cuius parum frequenter comestionem nesciunt. non qui multo utuntur labore et exercicio.

Tri uero atque panis diesseimegi atque cipule et arcoleon. et cuscula omnia hec. sunt ut panis azimus. Eorum quanque hora cum oleo lacte conferunt sunt fortius extant (?) atque magis nutrimentum. maioris tamen etiam nutrimenti.

Ordeacius autem panis. tritici panis comparacione. frigidus reperitur. qui parum existens nutrimenti uentositatem et colicam atque egritudines. facit frigidas.

Panis uero naturam qui ex aliis fit granis. est in granorum natura. ex quo esse fit.

In amilo autem uiscositas. qua membra excoriata plana sunt atque lenia inueniuntur. quod epiglottum ac pectus lenit. cum pultes ex eo. aut zuccaro. et oleo amigdalino fiunt. sepe autem comestum in esse opilacionem creat. Ex aqua et furfuribus fiunt quam pulticula quam humectes tersione. pulmonem mundificant.

Aqua uero ordei acute febri citantibus confert. et lenit pectus. atque sitim sedat et ardorem.

Simila tritici calore et sitim extinguit. epar quoque hominibus calidum confert sicut aqua prius bene abluti. de eadem ...

[Marginal notes]

Nota Gal(ienus) ... de ciceribus lenticule ... corroborant ac dyaria et dis... [illegible] ... aqua ... [illegible]

Simila ... [illegible]

laudes aque clare et dulcis

mulier aqua calida ac tandem cum zuccaro mixta bibitur. Medicina non simila. magis infrigidat. Vinum hoc magis nutrit. et magis lenit ac temperatior est. **De virtute aque.**

Aqua naturales in corpore conservat humores quod cibum subtilians penetrare facit. Ipsa quoque calorem reprimendo calefactis. calidamque habentibus complexionem plusquam vinum convenientes. Aqua insuper que et pondere levior est. caloreque et frigiditate velocius suscipit. saporem retinens meliorem. que ad dulcedinem propter inclinatur. melior iudicatur.

non — Aqua preterea malum saporem aut odorem mala est. nec est bibenda. quamvis tamen quidam cum medicine bibunt aquam. Turbida autem aqua in se opilacionem et in renibus lapidem generat.

Salsa et aqua [illegible] ventrem solvit. postea vero constringit. Si quis eam consuete bibent. corpusque desiccat in quo [illegible] scabiem atque ragadias generat. Aqua vero stans et putrida. splenem augmentat ac complexionem corrumpit et generat febres. Aqua vero cum nive infrigidata [illegible] hoc [illegible] invenitur. stomachum [illegible]. Si aliquando bibatur. hoc [illegible] multum infrigidat. quam multi ieiuni bile [illegible] nisi calefacti conferre eis. hoc modo. [illegible]

Aque consortat digestionem — utilis — aut acceptam. stomachum corroborat. et appetitum auget ex qua parva sufficit quantitas. Aqua vero que ex frigiditate sui non pervenit ad [illegible] ut delectet ventrem inflat. et sitim non minuit. sed appetitum destruit. et corpus dissolvit. et adulterium non est congrua.

Aque cocta — Aqua preterea cocta quousque minor reddatur eius substancia. minus est inflativa. [illegible] descendit. Pluvialis autem aqua. hiis qui [illegible] in [illegible] currunt febres. mala est. et maxime si longo est tempore que tamen in suis aliis dispositionibus est bona. Aqua et tepida nauseam facit. Aqua autem calida quia [illegible] in bibitu stomachum [illegible] superfluitatibus lavat. que ventrem fortasse solvit. Si autem frequenter bibatur stomachum corrumpit et debilitat. Aqua et in qua balneantur. non est multum bonum esse calidam vel multum frigidam. sed convenit ut inter hec duo temperiem teneat. hec enim temperatis corporibus magis confert. Aqua vero frigida corpora pinguia corroborat. ac calidiora reddit. quia prius [illegible] senibus que nocet et corporibus humidis debilitat.

Calida — Calida autem aqua frigiditatem removet et dolorem minuit. atque asperitatem mollificat. Corporisque auget pulcritudinem et ipsius carnes atque ventrem provocat. corpus tamen dissolvit. ac sanguinem aquibus exire consueverunt cito fluere facit [illegible] virtutem quoque debilitat.

non — De aquis preterea calidis que sunt sulfuree et bituminose. [illegible] calefaciendo frigidis [illegible] egritudinibus confert quando eas ingrediuntur pacientes. Scabiei quoque et pustulis et proficiunt. Interdum vero fortiter calefaciunt et [illegible]. Aqua vero tale [illegible] malum [illegible] ventrem laxant. cum bibuntur. vel cum in eis sedent aut cum clisterizantur. Aqua autem calida que sunt aluminose [illegible] emoptoice atque multis menstruorum [illegible] pacientibus. et emorroidibus confert. febres tamen in calidis generant corporibus.

Colicis et [illegible] — Aqua vero naturalis calida que bullitur et adhuc [illegible] colicam dissolvit. atque grossitudinem [illegible] et spasmum expellunt huius [illegible]. Aqua [illegible] que super terram currit [illegible] ferri. magnum habentibus splenem confert. Que vero super terram ex qua fit [illegible] complexionem humidis corruptam [illegible] comprobantur. **De virtute vini**

a. i. [illegible] pati lepra

De virtute vini — Vinum multis modis diversificatum et mutatum invenitur. [illegible] Vinum quo omne quod inebriat corpus calefacit. Vinum autem album et clarum quod non [illegible] aque complexionem [illegible] minus est calefaciens. [illegible] est magis [illegible] Vinum colore vero igneum et amarum [illegible] maiore post [illegible] reddit. [illegible] calefacere

Vinum preterea novum sanguinem ingrossat ac venas [illegible] implet [illegible] aut vetus [illegible] invenitur.

[illegible] Sanguineum et grossum atque dulce in quo est potencia [illegible] est nature. Vinum preterea generaliter stomachum et epar semper calefacit. atque nutrimentum penetrare facit. Sanguinem quoque ac carnes et innatum calorem augmentat. — utile non

[illegible] et minus acrioribus [illegible] adiuvat. [illegible] et digestio fit fortior et superfluitatum expulsio et earum egressio fit facilior. et hec est causa quare sanitas et grossitudo et fortitudo [illegible]. Vinum preterea animum letificat. — utile

Si [illegible] immoderate sumatur. capiti et cerebro ac nervis impedimentum facit. tremorem quoque atque spasmum. nec non paralisim et apoplexiam. ac mortem generat subitaneam. Item parce autem si bibatur. multe bonitatis eius in corpore existit et insomnibus quam maxime. — non plus / non utile

Vinum autem prius cum pauca [illegible] miscetur aqua. hiis qui [illegible] inveniunt [illegible] ventositatem pati. et quos [illegible] confert. Vinum preterea [illegible] multa [illegible] hiis qui ex vino dolorem paciuntur capitis ut ex eo invenitur auxilium prestat. licet ventrem inflet. — Dolor capitis

Vinum grossum et dulce et novum minoribus hominibus opilacionem vel grossitudinem nocivum est. Cito autem [illegible] macilentis impinguat. bonum est. Potus de uvis passis unde fit est ut virtus vini nigri et grossi. licet minorem eo habeat caliditatem. Quia autem [illegible] habet [illegible] grosso vino est calidius. [illegible] multitudine vel eius [illegible] in ipso existentie.

a. i. sine ad mixtione [illegible]

Potus de melle factus vehementer est calidus. qui et colericis [illegible] est [illegible] et calidam habentibus complexionem non est congruus. frigiditatis tamen pacientibus egrotes confert. — impinguat

Potus qui fit de [illegible] est [illegible] malus est. et sanguinem [illegible]. atque in minoribus opilacionem generat. et [illegible] si novus et dulcis fuerit. Corpus tamen [illegible] pinguat. et in ipso sanguinem augmentat. **De virtutibus potuum non inebriantium.**

Cervisia de ordeo facta nervos impedit caput dolere facit. et inflat. [illegible] provocat ac calorem ex ebrietate reprimit. Que vero de [illegible] fit cervisia [illegible] Que vero de pane [illegible] [illegible] calefaciente et indigestis et corporibus calidis non est bona.

non de [illegible] melle [illegible]

Oximel est vinum quod calorem reprimit ac coleram rubeam atque sanguinem et [illegible] dulcedine. [illegible] multa [illegible] dulcedine et complexionem aperit. [illegible] preterea provocat. [illegible] pectus [illegible] cum [illegible] acetositate [illegible] vel [illegible] aliquid pacientibus mali [illegible] laborantibus [illegible] frigidos [illegible]

Cenipus [illegible] est temperatus [illegible] Exstinguit enim [illegible] colere ac [illegible] inflamatio [illegible] febre acuta cum nive [illegible] reprimit. — i. simply

Cenomel [illegible] frigidas pacientibus egritudines remedium affert. [illegible] species apponuntur. magis [illegible] est. [illegible] et calefactis nocet. et [illegible] confert. [illegible] ac calefacit. Nervis preterea calore [illegible] provocet rubeam. **De virtute [illegible]** — non

Istea que [illegible] uvarum [illegible] passis vel [illegible] fluxum facit. sanguinem quoque commovet atque coleram rubeam. Que de [illegible] fit de melle cum [illegible] **De [illegible]**

Rob [illegible] frigidum est. [illegible] Regimen ac pectori confert stomacho [illegible] malum est. ventrem non solvit. [illegible] — i. simplex / i. simplex et sapa

Nota quod vinum [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible marginal note]

iniqua bullientes recentes rose multotiens posite fuerit. et quamvis uve fuerint renovare nauseam faciat. Uvarum vero solutio. Rob de citoniis acetosis simplex. ventrem stringit. ac stomachum corroborat. et aufert sitim. Rob de malis granatis acetosis simplex. vomitum retinet et ventrem stringit. atque crapulantis et nausie ac dolori capitis. et eis pula venientibus confert. Rob de succo uve acerbe. colleram reprimit. et sanguinis vehementiam. ac stomachi ardorem et sitim que ex caliditate procedit sedat. ventrem quoque atque vomitum astringit. Rob de ribes est sicut rob uve acerbe. et parum plus operatur. Rob de succo pomi citrini. operatur ut predicta. ventrem tamen ut ipsa non stringit. sed calorem fortius istis reprimit et extinguit. Omnia preter rob de ribes que dicta sunt ei manus pectore et asperitati nocent. Rob de prunis sanguinem et colleram calorem extinguunt. ac ventrem laxat. gutturi et non multum nocet. De virtute carnium et suarum speciebus

Caro omnibus nutrientibus vehementius nutrit. Corpus preterea impinguat et corroborat. Qui autem ea utitur multa est repletione. Ideoque frequentius indiget flebotomia et sepius si quis cum ea vinum bibit. Alium vero de speciebus et pinguitudo carnis et eorum quod conveniens est multum in parum extrahitur. mala est. quia est in eius comestione multitudinis. Que autem inter istas duas media reperitur melior existit. Que cum sit animalis multo magis quam alia iuvenis existentis: erit humidior. Et quia sit animalis multum in senectute putredini erit siccior. Universaliter autem omnis caro calefacit quam febricitantibus ac replectorice patientibus incongrua iudicatur. Caro preterea rubea sine pinguedine maioris est nutrimenti quam que est cum pinguedine. quia et pauciores generat superfluitates. et stomachum plus corroborat. Caro multum crossa laborantibus conveniens est. Subtilis autem hiis qui pacientes sunt congruentior. Hedulina caro est temperata. nullam in se habens malicie amaritudinem. quia licet temperatum generet sanguinem laborantibus tamen non congruit. et non ut super eam eligatur eis quorum dispositio huic dispositioni est contraria. Non est enim debilis ut eorum virtus destruatur. nec eius nutrimentum adeo est multum et crossum ut ex eo in corpore puerorum repletio et crassus generetur sanguis. Sanguis quoque qui ex ea generatur. inter subtilem et crossum. ac inter calidum et frigidum existit. Arietina autem caro. edulina caro crossior est. unde et plus augmentat et plures efficit superfluitates. que in bonitate edulinam sequuntur carnem. Caprina vero caro. arietina caro frigidior est. paucas habens superfluitates atque urinas minus acuens faciens et minus nutriens. que frigidam habentibus complexionem. atque hiis quibus frigide accidunt egritudines incongrua existit. quibus arietina plus confert. Calidam vero habentibus complexionem atque hiis quibus frigide accidunt egritudines incongrua existit. quibus arietina plus confert. Calidam vero habentibus complexionem et hiis quibus calide ex repletione solent accidere egritudines. plus confert caprina. Caro vaccina crossa est. multumque nutrit. sanguinem quoque spissum ac crossum generat. nec congruit nisi hiis qui multo utuntur exercicio. A cuius comestione abstinere debent. quibus melancolice accidunt egritudines. Caro azemina. calida est et crossa. sanguinem crossum generat. cuius finis ad melancoliam ducit. Caro camelina vehementer existit calida. melancoliam generat. hanc non tamen carnium. nulla est comedenda nisi ab hiis qui multum laborant inter illas tamen. vaccina melior existit. Caro gazel inter silvestres carnes melior habetur. Sanguis quoque ex ea generatus. paucas efficit superfluitates quantum cum sicce sit misce attinet. Hyrcorum vero silvestrium caro. crossior est ac melancolie propinquior. Cervina similiter caro atque onagrina. eadem operantur. Onagrina tamen manifestius calefaciat. Omnis carnes iste sanguinem generant melancolicum. Leporina non caro. sed sepius generantur operatur. ipsa enim plus aliis. melancolie generativa existit. De avibus

Sane caro omnium carnium avium. melior invenitur atque hiis qui subtili volunt custodiri regimine convenientior. Post istam autem coturnicis caro in bonitate secunda existit. que perdicum generans superfluitates non multum calidissima iudicatur. Caro vero pullorum post istam ponitur. Coturnicis tamen caro melioris est generativa sanguinis. et spermatis augmentativa. Pelicis caro istis crossior existens ventrem stringit et multum nutrit. Caro alaude quam perlicea dicitur. ventrem stringit. cuius ius. et multum fluere facit. Caro passeris. calidissima est. luxuriamque commovet. Pulli columbini sunt vehementis caliditatis. qui et sanguinem generant inflammatum. et caro febrem facit. Anatis caro plures efficit superfluitates. ac plus calidiorem facit. et maioris est caliditatis. non tamen plus nutrit quam caro gallinacea. Caro gruis est crossa. que et tarde digeritur. et sanguinem generat melancolicum. Strutionis caro omnibus crossior iudicatur. Caro fasianis et aliarum avium silvestrium quanto maiori participat rubedine tanto calidior. atque sanguini melancolico propinquior videtur. Que autem illarum avium malum habet odorem sanguinis generati deterioris est. Ideoque nullo modo comedi debet. Volatilium autem caro in fluminibus vel lacubus morantium. multum est superfluitatum effectiva. quia si malum habet odorem deterior iudicatur. De virtutibus membrorum animalium

Caput est crossum quod multum nutrit malum. Cerebrum calefacit. nec est comedendum in temporibus febris. Ex eo enim febres multotiens generantur et colice. minus tamen confortat. sanguinem quoque ac spermam auget. Cerebrum cum sit frigidum nauseam facit. ac stomacho nocet. quod debet hiis qui oportet cum sumendo est cibum. minus calefaciunt superfluitates. Calidam preterea habentibus complexionem confert. quibus non frigide accidunt egritudines non congruit. Medulla inter caliditatem et frigiditatem temperamento vicina existit. caliditati tamen magis appropinquat. et spermatis augmentativa. et stomachum mollificat. Uber est frigidum et crossum quod licet multum nutriat. tarde tamen digeritur. stomachum vero et epar habentibus calidum confert. Epar calidum est et humidum. quod tarde digeritur et grave existit. Renes tarde digeruntur. qui nec bonum generant sanguinem nec multum dant nutrimentum. Splen malum existens nutrimentum. tarde digeritur. ac nigrum generat sanguinem stomachum tamen confert. sed tarde facit. Venter tarde digeritur. qui frigidus existens parum nutrit. atque flegma generat sanguinem. Cor calidum est et durum substantie. quod tarde digeritur et non multum nutrit. Pulmo tamen digeritur. parumque nutrit et est frigidus. Musculi sunt lacertorum. sanguinem multum habundanter. multasque generantem superfluitates efficiunt qui in se viscositatem retinent minoris est caliditatis. Caro sine pinguedine puri rubei. unde licet sanguinis sicci est generativa. paucas faciens superfluitates magis tamen nutrit. Pinguedo sanguinem generat humidissimum. multas faciens superfluitates. minoris tamen est nutrimenti. Caro vivari que solum inter pinguedinem et macram existit. sanguinem generat temperatum. Cauda est calida quam stomacho nocet. fastidium facit. ac colleram

Marginalia: a. i. de floribus salicis torrentibus — De virtute carnium — plectorica et utile — laborantibus — Vaccina — Silvestrium — De virtute avium — passeres — De virtutibus membrorum animalium — febris colica — i. caro que circa nutres

[illegible cursive marginal notes]

generat rubeam. Cuius frigidum generat sanguinem in quo multa existit viscositas. et opilationem faciunt. Pedes sanguinem generant viscosum. qui frigidior ac lenior eo existit quem caro generat. Animalium minora leviora sunt et calidiora. posteriora vero graviora sunt et frigidiora. Diversitatibus que cibaria exercitii eis acquirunt.

Utile — *Caro assata*

Caro super prunas assata multum nutrit. corpus namque corroborat. atque velociter nutrit. Hec autem qui multi sanguinis fluxum passi sunt conferet. tamen non digeritur. atque vix unquam tota omnino digeritur que nec post alium sumenda est cibum. nec cum eo aliis sumi debet cibis. post cuius comestionem potus sumendus non est nisi in parva quantitate. maxima tamen cogente necessitate.

Caro frixa

Caro autem cum pinguedine frixa fastidium facit. atque de stomacho tarde descendit. cuius nutrimentum validum est. Gravior tamen ea est que super prunas assatur. que autem frigitur in oleo levior est atque digestibilior. Caro que in patellis posita in furno coquitur mala est. parum enim nutrit. accidit tamen vacantibus conferet. Similiter autem vero omnis modo taliorum ac patellarum species prius probus nutrimentum respectu cibariorum [illegible] habitum. multos tamen habentibus humores conferet. ac corpori suo desiccare et subtiliare volentibus auxilium prebet.

Caro in veru assata

Caro quoque que in veru assatur crossa est. et multum dat nutrimentum quod non digeritur nisi cum stomachum invenit robustum ac calidum. ventrem vero stringit. et hoc ipse facit cum carne illud quod est pingue non comeditur. Iudebegi ante omnem cibum comedi debet cum res ventris solutiva sit admixta. ex eo enim sepe colica accidit. propter tamen quando cum multis comeditur herbis. post cuius comestionem aqua in potu sumitur.

Triticum

Triticum coctum quo usque album sit. et quasi pultis. omnibus cibis plus nutrit. et maxime si cum lacte coctum fuerit. Hiis qui nimium indigent augmento confert. et qui corporis desiderant crassitudinem. aliis quoque natura atque macie nec non qui multum laborant. et exercitant auxilium prebet. dispositionem vero habentibus contrarias. caro replet venas atque ad febres et arteriarum pervenit dolorem. lapides quoque in eorum renibus atque flegmones. et magna generat apostemata. Caro cocta cum aqua cui postea admiscetur acetum et crocus. est frigida. quod sanguinem et coleram reprimit rubeam. atque calidum habentibus epar. non hiis qui sepe opilationem atque yctericiam febres paciuntur confert. Flebotomatis beneficium prestat. hiis vero qui cauticam habent servit illis qui in renibus lesionem paciuntur suum qui corpus habent macrum et debile. neque habent corroborant atque in pinguedinem nocumentum tribuit. desiccat enim et subtiliat. Carnium vero et sanguinis habentibus multitudinem atque hiis quibus sanguis et colera rubea multitudo nocet congruit. ventrem stringit.

Caro cum aqua cocta et infrigidata cum uve acerbe admiscetur succus. frigida est. qui sanguinem et coleram reprimit rubeam ac ventrem stringit. Sed tamen non subtiliat nec opilationem aperit ut predicta caro cum aceto fiat cum tamen assimilat.

Caro cocta cum ribes vel sumac. detinentibus est quietis te conferet. quando cucurbita vel portulaca vel citrulli vel similia admiscetur ei. omnia vero hec. atque caro supradicta est aceto preparata. pectoris habentibus asperitatem nocet.

Utile caro

Caro cum aceto cocta temperate nutrit. stomachoque ac epati confert. quod carnis predicte cum aceto preparate bonitatem in se habens. nullum ei retinet nocumentum. Caro cocta cum tritico et lacte crossa est. quod et multum nutrit. et calidis nature atque macris congruit. quibus vero frigide ex more accidit egritudines incongrua est. hiis quibus febres acute ac terme consuete accidunt beneficium prestat. Caro cocta cum lacte acetoso. similis est ei que cum lacte coquitur et tritico. Caro cocta cum aqua ordei est sicut illa cum qua aqua ponitur succi acetose. hec tamen inflativa est. Caro cocta cum ovis et pipere simpliciter calida est. et ipsa est cibus yemalis que et corpus corroborat. et plus omnibus cibis nutrit. diversificatur tamen secundum quantitatem admixtorum calidarum specierum. salsa secundum quod habet eis admixtas vel non. hec preterea sperma et sanguinem augmentat. corpus et robustum reddit et humectat et pulcrum atque forte et crassum efficit. In estate vero fastidium generat et calefacit. ac lapidem creat. Diversitatibus que de pheluciz multum e melle conficiuntur.

De hiis que e melle conficiuntur

Pheluciz nutrit multo tamen diu moratur. Hiis autem qui ipso utuntur in mesenterio opilationem creat. Gutturi vero et pulmoni hiis non habentibus debile ac vacuum confert. Caubet pheluciz levius existit. minus tamen nutrit. atque magis a generatione opilationis mesenterii est longinquum. Canahadha est sicut pheluciz. in eo ponitur sisamo. multum nutrit. et corpus valde robustum reddit. Sanguinem quoque ac sperma augmentat. Catauf est crosse nature. quod fastidium facit. et corpus impinguat. Leozmegi simile est catabif. levius tamen multo plus iudicatur. Zuleuge calefacit. ac fumum generat et ventus fumosus perit. Similiter autem omnia que de melle fiunt sanguinem augmentant et sperma. corpora impinguant. epati quoque ac spleni. que replecionibus et apostematibus apta sunt. nocumentum prebent. Gutturi vero atque pulmoni conferunt. medullo quoque et cerebro augmentum tribuunt. que omnia si loco mellis zuccarum habent. minus redduntur calida quam cum ex melle fiunt. Unctuositas preterea que que eis admiscetur plus confert. oleum est amigdalarum. Ea vero que de melle cum nucibus vel fisticis fiunt nuce medica. fiunt superflue in calida sunt. Diversitatibus ovorum.

Ova plus aliis hominibus convenientia gallinarum sunt et perdicum. Postea ova anatis in bonitate existunt. quamvis malum efficiant nutrimentum. Alia vero ova. sive ea que sunt parvarum avium atque magnarum comedenda non sunt. nisi medicine causa. duo vero ovorum prius dicta genera. gallinarum videlicet et perdicum. sperma valde augmentant. atque ad coitum stimulando incitant. Anserum autem ova fastidium faciunt. grave habentia odorem. Sed gallinarum et perdicis ova temperata calida sunt convenientia. Vitellus quoque ovi in utilitate temperius existens bene nutrit. Album vero frigidum et viscosum. durius digeritur. Sanguis et crea generatus non est bonus. Ova cum elixantur et dura sunt. plus nutriunt. ac digeruntur tamen tardiora. tardiusque de stomacho descendunt. Mollia vero ova ad descendendum velocia. hiis a quibus sanguis fluxit multitudo ac vires sunt imminute conferunt. Tremula vero quoniam dura sunt nec mollia inter duo media existunt. Ova preterea gutturis et pulmonis conferunt asperitati. a quibus sanguis temporis a multitudine avium ipsa quoque quando aliquem uncie carnis tenent. quibus valde pingues uti non debent. Diversitatibus lactis dulcis et acetosi et butiri quoque et casei. ac seri lactis preterea coagulati et lactis acetosi et farine ordei atque seri.

Lac recens mulctum. temperamento lactis acetosi et butiri casei existit vicinum. licet frigiditati et humiditati parum approximet. quare humectat et impinguat. et ethicis in super ac ptisicis. nec non sicce tussi. atque ardori urine. et quibus [illegible] datur auxilium prebet. Corporibus siccis optimum tribuit nutrimentum. atque ad temperiem ducit. Sanguinem quoque ac sperma augmentat. eius tamen consitione velox est. qui propter acute febricitantibus vel quibus capitis dolor ex more accidit. colicis quoque a quibus frigido ex consuetudine accidit egritudines. nullum est tribuendum. quod multiplicat [illegible]

sitientia inveniuntur. videlicet secundum animalis speciem ac secundum eius etatem seu loci in quibus pascitur ac secundum propinquitatem sui temporis partus. Asininum enim lac omni lacte aquosius. aliud alio crassius. pinguedinem adipisci volentibus convenientius existit. Asininum omni lacte subtilius est. quod in pulmonis patientibus dandum est. Caprinum vero lac inter hec duo temperamentum tenet. Set ovinum plures quam aliquod aliud procreat superfluitates. Camelinum preterea dolorem in epate patientibus dandum est atque opilationem habentibus corruptam. Lac vero animalium pinguium et iuvenum que [illegible] bonas pascuntur herbas. et partum adhuc vicinum existit. temperatum et melius iudicatur. quod autem huic contrarium est contraria operatur. Lac iumenti [illegible] faciens dies. [illegible] pingue efficitur quod arabice vocatur seres lactis. recente frigidus est. quod calorem extinguens ante omnem comestionem dabitur cibum. in die tamen [illegible] ac caloris. Rail vero seres multo est frigidius quod stomachum calidum atque calidis nature convenientius existit. nervis ac frigidis egritudinibus nocet. Lac autem quod post butiri extractionem extinguatur remanet. fluxui ventris ex acumine colere rubee patientibus. crassusque habentibus maculam ac debile confert quare ad hoc melius erit si ferrum ignitum totiens in eo post butiri extractionem extinguatur quo adinspissetur. Hoc enim modo spissatum et fluxui ventris ex colera rubea acumine et intestinis vulnera patientibus utile existit. Serum colera expellit rubeam scabiei quoque ac pustulis. nec non [illegible] atque ei cum forti [illegible] auxilium prebet. Azubed asperitati gutturis ac impetigine patientibus. nec non robori faciei cum asperitatis crassitudine atque pustulis siccis et asperis quando fricantur cum eo auxiliatur. fastidium tamen fiat atque superius ad stomachum ascendit. Butirum coctum stomachum debilitat ac duritiam mollificat apertam. quando ex eo fit emplastrum morsibusque viperarum atque acutis venenis ac acutissimis confert. qui autem eo in comestione usus fuerit. fluxus patietur egritudines. Nutribilius quoque omnibus viscosius atque maioris existit virtutis. Caseus recens frigidus est et crassus qui omnis augmentativus existens ad [illegible] reprimit stomachum non natura frigidus. bonus dicitur. Vetus autem per vetustatis quantitatis calidus efficitur. qui enim acuti est saporis calidus est ad hurens atque sitim faciens ac male nutriens. Similiter tamen cum post comestionem parva ex eo sumitur quantitas. os stomachi corroborat. saciet atque quoque nimium atque fastidium [illegible] ex [illegible] et viciosis in ore stomachi provenit [illegible] affert. Similiter tamen cum post comestionem parva ex eo sumitur quantitas. os stomachi corroborat saciet atque quoque nimium. os ut recens dimittit et vetus. Lac similiter spissum ordo [illegible] est generat enim in lapidem in renibus eo utentium. Lac coagulatum fastidium facit atque grave existens. appetitum vero irritat ut caseus nec sitim facit quod in sapore lacte atque caseo viciosius sistitur. Oxigala infrigidat fortiter atque sitim et coleram reprimit rubeam. nervis ac egritudinibus frigidis malum est. Serum lactis acetosi huius minus prebet impedimentum quam mala. <u>De virtutibus piscium.</u>

Pisces recentes frigidi sunt et humidi. Omnes vero pisces ad digerendum sunt duri. et in stomacho fiunt morem (?) sunt quos tenent. sanguis autem ex recentibus generatus fluxus est. hii autem pisces corporibus humectant ac sperma augent qui coleras atque his quibus frigidus accidere solent egritudines mali existunt. Complexionem autem habentibus calidam atque his quibus colera dominatur rubea confert. licet eorum nutrimentum ordo sit malum. Alii preterea ab aliis [illegible] ac colore rubea [illegible] sunt meliores. pisces enim semper in stomacho longam faciente moram. sitim generantes malas in corpore adunant viscositates. ex quibus multe proveniunt egritudines. Omnibus autem piscibus extimis et bonis sunt meliores. et est similis. Postremo quoque illi sunt eligendi pisces quorum caro non est viscosa. neque multum crassa. neque gravem habens odorem. neque cito putrefiens. Ipsi insuper neque in lacubus impuris. neque in locis sordes habentibus sunt capti. neque in luto mali habitantes odorem. neque in immobili aqua habentes herbas. sint nutriti maximi sint. huiusmodi enim pisces omnibus sunt meliores. Qui vero his sunt contrarii sunt deteriores. Saliti autem pisces nullomodo sunt comedendi nisi in die quo ad se medicum voluerit. Si tamen eos aliquis appetit. parva ex eis sumatur quantitas qui cum rebus viscositate [illegible] habentibus et [illegible] habentibus sunt [illegible]. Ipsi quoque sint vero sunt ut in aqua calida posita comedantur. appetitum parum corroborant. Recti autem saliti pisces et in stomacho [illegible] calorem [illegible] in se retinent. neque enim in [illegible] neque calidiorum generant extractionem. neque in [illegible] neque subtiliores efficiuntur. quando stomachum [illegible] facientes moram sitim generant. <u>De virtutibus salis et similium.</u>

Sal calidus est et siccus. quia ab eo quod cibum quando cum eis miscetur eo aufferet fastidiendi nocumentum. <u>De virtutibus pistarum.</u>

Sal subtiliat atque appetitum excitat et [illegible]. Eorum preterea sanguinem qui multum ex eo sumunt quantitatem ad hunc visum quoque debilitat atque sperma minuit et pruritum generat et scabiem. Acetum frigidum est et siccum. quod et maciem efficit et virtutem destruit. sperma quoque minuit. colera [illegible] corroborat nigram. Rubeam vero coleram ac sanguinem debilitat. cibosque quibus admiscetur subtiliat. Muria [illegible] totum quod sal operatur licet fortior sit eo et subtilior quia vero [illegible] et viscositatem incidit. cibosque subtiliat crassos sitim quoque fiat atque stomachum et corpus calefaciat. Piper calidum digerit ac urinam [illegible] dissolvit vehementer calidum existens et siccum. quoniam calefacit atque corpus. [illegible] cum videtur est fortis existit corpori habentibus calidam et frequenter inestate nocumentum prebet. Coriandrum. Siccum est et. [illegible] naturi est quod nutrit [illegible] tam diu moram faciat quo ad eius compleatur digestio. Semper ne deo [illegible] crosse nature multum ponat. Ciminum calidum est et siccum. quod digestionis auxilium prebet inflationem dissolvit minus tamen quam piper. Canella in [illegible] et siccum. [illegible] existit. habilior tamen non est. atque convenientior ventre quoque [illegible]. [illegible] calidum est et siccum. quod digestionem adiuvat ventositatem dissolvit. Zinziber calidum est et siccum. quoniam stomacho diu morando inflationem non dissolvit. luxuriam tamen commovet. Origanum calidum est et siccum. quod valde existens habile multum ad digestionem. excitat enim appetitum. atque ventositatem expellit. Cinamomum calidum est et siccum. quod stomachi et epatis dolorem ad digestionem adiuvat. atque ventositatem expellit. Galange calidum est et siccum. quod ventositatem dissolvit. ac digestionem adiuvat. Cinamum cinamomo minus existit. licet eo sit debilius. [illegible] calidum est et siccum. quod stomachum corroborat atque epar. <u>De virtutibus quorundam que in cibariis poni solent.</u>

Lactuca frigida est quod calidi stomachi ardorem reprimit. atque sperma minuit sompnumque facit. Endivia frigida existens extractionem male malegisit calidis quod stomachi ac epatis ardoribus confert. opilationem quoque dissolvit. Porrum calidum est et siccum. quod licet appetitui auxilium tribuat. capitis tamen dolorem faciat. sompnia quoque mala demonstrat. atque huic qui cephaleam pati solitus sunt. et qui a colore [illegible] dicunt malum existit. Coriandrum recens frigidum est. de quo non multa sumenda est quantitas. forsitan enim mortem ex eo sequeretur. cuius parva quantitas eiusdem et lactuce operatur. [illegible] tamen non inveniatur. Eruca calida est quod in flatum existens. capitis creat dolorem. tardeque digeritur. sed [illegible] erige fiat. Nasturcium calidum est et siccum. appetitum adiuvat. licet inflationem et capitis et capitis efficiat dolorem digestionem preterea retardat. Fenugrecum calidum est et inflationem non facit. Andracoca dolorem faciat capitis quod calida existit et inflativa. Triantthon. calida est et [illegible] que inflat ac digestionem retinet. Ruta calida est

Salsi pisces
De sale
Acetosa
De muria
De pipere
De coriandro
De cimino
De canella
De zinzibere
De origano
De cinamomo
De galanga
De cinamo
Gal. in libro de bonis et malis [illegible] quod [illegible] coquitur [illegible] ac [illegible] digeritur quod [illegible] tarde decoquitur [illegible] tarde digeritur
De endivia
De porro
De coriandro
De eruca
De nasturcio
De fenugreco
De andracoca
De triantho
De ruta

et sicca que et subtiliat atque cum tenuitate 7 inflatione dissoluit. Melissa calida est quod subtiliatiua existens cordis pacientibus tremorem contingentem atque inflationem faciens. virgam erigit. Desiderium preterea comedendi tribuit. vomitumque aufert 7 singultum. Albetharangi calidum est. quod et dolorem efficit capitis 7 male mitt... cuius comestio uentrique uisum turbat. cum eo multum utuntur. Sperma quoque ac lac. desiccat. cor tamen stomachi confert. corroborat enim. ipsum atque cordi auxiliatur. Apium est calidum quod oppilationem aperiens inflat. luxuriam commouet atque malo oris odori remedium tribuit. nec est comedendum ubi scorpionum timetur punctura. Apium romanum est sicut predictum. licet subtilius sit. atque fortius operetur. Allia calida sunt 7 sicca. humorem afferunt. libidinem efficiunt atque uentositatem expellunt. 7 cor calefaciunt regionibus uero ac temporibus. nec non corporibus calidis nocumentum prestant. conuenientia eis que ultra sunt contra. Cepe calide sunt 7 sicce. que sitim faciunt atque appetitum adiuuant. libidinemque augmentum prebent. dolorem preterea capitis faciunt sicut id comedant insto quoque humores generant superfluos atque flatus. Tyrimel agreste. domestice similis existit subtilior tamen est. atque fortius operatur. Arsefe calidus 7 siccus. 7 stomacho congruunt. Caulis romanus 7 caulis domesticus quod impialis dicitur. calidus est 7 siccus. qui colam generans in. sompnia mala uidere facit. Comminuit guttur ac pectus lenit. uentrem quoque fluere facit atque ebrietatem aufert. Impialis inter eadem operatur. licet minoris sit caliditatis. Alii preterea inueniuntur caules qui mosili 7 amedeni uocantur. frigidiores existunt quorum operationes naporum operationibus similes sunt. Sperma quoque augmentant. Melongia calida est et multum sicca. que 7 coleram gignat nigram 7 sanguinem adhurit. atque in ore pustulas facit siquis ea usus fuit. Si uero cum aceto coquatur in ore pustulas non facit. sed colam fortem reprimit. tuberum epatisque. ac splenis aperit oppilationem cuius comestionis modus tercior est. quando cruda comeditur. postque est modus ipsam comedendi assatim. post hunc uero est ille modus quo in patella coquitur. Napi calidi sunt 7 humidi qui inflationem ac cruditatem generant flatum. Sperma quoque acuunt atque gutturis 7 pectoris leuitatem efficiunt. Renes et dorsum calefaciunt. Baucie calide sunt 7 inflatiue que ex dure digeruntur ac spermati acuitatem tribuunt. urinamque expellunt. Asparagi calidi sunt 7 humidi quod spermati augmentum tribuentes renes calefaciunt. stomacho tamen non sunt congrui. immo nauseam aliquam faciunt. Cubebe frigide sunt 7 sicce. flegma quoque generant crudum quod aut ex eis nitrose fiunt. humores mala existunt quorum multa comestio colicam generant. neque abeisque calidis sunt edenda cocti mitis. Fungi tubibus ualde frigidiores quorum quidam hominem tranquillitate atque occidunt. qui etiam boni existunt in corpore uiscosum generant flatum. Artosof. calidi sunt que ad appetitum adiuuantur. spermati augmentum tribuunt atque urine prouocatiua. siue expulsiua existunt. sudoris quoque fetorem auferunt. cum ex eis multi sumuntur quantitas ac renes calefaciunt. Bolie sunt frigide 7 humide quod tubibus propinqua existentia minus sunt frigide atque eis meliori. Felsich est frigide 7 humide. quod bolie minimum existunt. Caner calidum est 7 inflatiuum. quod sperma augens. dolorem capitis 7 nauseam facit. Sahar calidus est 7 siccus. stomachum quartam corpus desiccat. Cusaithe calidum temperate 7 siccum existens. stomachum atque corpus robusta reddit. Talea frigide est 7 siccum. quod stomachum faciendo robustum desiccat atque sanguinis ebullitionem reprimit. Sicle calidus sunt. stomacho quoque

male existentes uentrem fluere faciunt atque flatus iedis. firsir. frigidus existens sitim aufert. Portulaca frigida est. que sitis 7 adustionem extinguens uentrem stringit. ac dentium aufert congelationem. 7 colere rubee. superfluitatem humoribus. huius qui coleras rubeae fluxum paciuntur uentris confert. Sperma quoque minuit. Atriplices frigide sunt 7 humide qui uentrem mollificantes. bene nutriunt. uesicis quoque atque calidum humoribus ex beneficium prestant. Olera sunt blita amplioribus uicinantur. calidiores tamen atque minus humida existunt. Olera amplioribus uicina existunt sed eis est leuior. Spinachia sunt temperata quod gutturi atque pulmoni nec non stomacho atque epati conuenientia uentrem leniunt. quorum nutrimentum bonum existit 7 optimum. Corrigiola calida est. que stomacho mala existens uentris facit fluxum. ac nauseam efficit 7 angustias. Acetosa frigida est 7 sicca que 7 uentrem stringit. 7 stomacho confortat. colamque rubeam 7 sitim extinguit. Cucurbita frigida est 7 humida que stomacho mala existens appetitum destruit. sitim quoque sedat. 7 epatis ac stomachi ardorem extinguit. Anetum calidum est quod stomacho inconueniens nauseam facit. lac quoque augmentat atque uentrem lenit. Rafinus calidus est 7 grossus qui in stomacho faciens longam moram flatum inducit atque cibum adque leuat stomachi. uomitum quoque commouet. Cuius folia cibum digerunt 7 appetitum adiuuant quando eis parum sumitur. Sene[uum] fluxum facit uentris epatis quoque atque splenis oppilationem aperit. Enula calida est 7 sicca. quod stomacho multis repleto humoribus bona existens epatis atque aperit oppilationem quia aut ex ea multa comeditur quantitate. sanguis patietur corruptionem. ac spermatis incitet minorationem.

Dicuntur ab altauguamith 7 almaguadir 7 sibagat. i. salsamenta ligda in quibus aliquid tingitur ut caro uel alii

Garus calidus est 7 siccus. sitimque facit. Comminuit assiduate purgit. malorum oris odorum beneficium prestat. Almieri calidus est 7 siccus. que sitim faciendo. stomachum quod abradendo acesso purgat flegmate. Eo aut utentis sanguis corrumpitur atque ex eius esu. scabies 7 ei similes generantur egritudines. Ebuche calidi sunt qui appetitum comedendi facientes. sitim prestant atque ad spermatis emissionem stimulant. Sumeliett calidi sunt. qui stomachi abradentes sunt faciunt. Cipparis salmuria. calida est 7 sicca. que stomacho mala existens sitim inducat. atque corpus macrescere facit. Amiden siue conditum. uehementer est calidus. doloremque facit capitis. stomacho quoque multis repleto humoribus multis atque cui digestio ualde existit adulta. auxilium prestat. Anetum sale conditum calidus est. quod uomitum uolentia congruit. 7 quando post cibum comeditur obest. Communiter uero omnium modorum sale conditorum utriusque est ut eorum quibus sunt utiles existunt. que preterea ex sale 7 putrefactione scelum adipiscuntur naturam. in qua superfluae siccitatis atque caliditatis 7 acuitatis existunt. Omnia uero que aceto condiuntur multis ex ipso acquirunt subtilitatem. epar quoque infrigidant. Capparis que cum aceto conditur. minus calida est ea que in salmuria ponitur. oppilationi quoque epatis ac splenis congruit. Cepe aceto condite. nec calefaciunt nec infrigidant nec sitim faciunt. sed adiuuant appetitum. Citruli 7 cucumeres aceto conditi uehementer infrigidant atque cum hoc subtiles existunt. Omnia aut aceto uel salmuria conditi igitur ture asperitatem humoribus nociua existunt. Salmuria preterea conditi eis quibus scabies 7 pruritus atque scabia eis accidit nociua inueniuntur. atque quibus egritudines pestilentie similes euenire solent. que ex sanguinis adustione atque ipsius generantur corruptione. Sinapi calidus fortis existit 7 acutum. quod 7 flatus abradit. atque stomachum 7 corpus calefaciat. Ipsum preterea sepe comedens non est eius in naque calor fortis existit. nec comedi debet nisi crossis

De Napis — amisceatur mentibus. Napi aceto conditi. frigidi existunt qui licet inflationem non faciunt. coleram tamen extingunt rubeam. Olive de aqua. calide sunt et sicce. que si ante cibum comedantur: ventrem movent. et os stomachi robustum reddunt. Olive autem de oleo calidiores sunt que cor stomachi corroborant ac ventrem minus fluere faciunt. Simigar aceto condita calefacit ac digestionem adiuvat. Feniculi qui salsi non sunt. parum calefaciunt et inflativi existentes. sperma augmentant. Salsi vero plus calefaciunt ac sitim efficiunt. et sunt mali nutrimenti. sanguinem quoque adurunt. Salsa quoque ex aceto fit et carnis cibum digerit et non multum calefacit. que vero ex allio fit vel sinapi. in qua non ponitur acetum. calidissima est. Illa vero in qua lactis acetosi seu ponitur eorum reprimit calorem. Phezpherzegi. calida est. humorem quoque qui ex ea fit malus est. que nervos impedit. atque inflationem facit.

De virtutibus fructuum et pomorum

Persici calidi sunt et crossi. multumque dant nutrimentum qui si comestione multo accipitur usu. sanguinem in cruoribus generant crossum. deterque corrumpit sanguinem quod atque flegma accrescere faciunt. Rotundi minus calidi sunt qui lentiscit existentes stomachum rectificat. Uve multum dulces calide sunt minores tamen sunt caliditatis quam dactili. nec oppilacionem ut ipsi faciunt. Inflative vero sunt et ventrem movent. atque corpus velociter impinguant. virge quoque erectionem augmentant. que autem ex eis cortice habent subtilem. cicius descendunt. minusque inflant. his autem que contraria operantur. Ille in quibus existit acetositas non calefaciunt. immo cum aqua frigida abluuntur atque in cibum comeste. calorem quoque extinguunt. Acerbe vero uve frigide sunt quoque ventrem stringunt et co. ru. reprimunt ac sanguinem. Uve autem passe in calore sunt temperate. que bene nutrientes. oppilacionem ut dactili non faciunt. licet ipsius fortis et plus nutriant. Ficus calide sunt que cum sunt recentes. ventrem inflant et leniunt. humore carentes non mali. Sicce vero multum nutriunt et calefaciunt. quarum multus usus. pruritum et pediculos creat. ventrem quoque leniunt quando ante cibum comeduntur. Iumez calidi sunt. qui stomacho mali existentes nauseam faciunt. atque subtiliores nate sunt quam ficus. cito descendunt. Thuti calida est. que cum stomacho sit mala. fastidium facit. citoque in coleram convertitur. ru. appetitum quoque aufert ac lenit et gutturis removet asperitatem. Camamilis temperate est calida. que et guttur lenit et urinam provocat. ardorem pectoris qui in pulmone sentitur aufert. ac tussi auxilium prebet. Malagranata dulcia non infrigidant sed inflationem et sitim faciunt atque guttur leniunt. acetosa vero pectoris asperitatem faciunt. stringuntque et ep. infrigidant ep. impetum. que co. le. ru. ac sanguinis calorem extinguentia febrem reprimunt et vomitum. Citonia dulcia et acetosa stomachum efficiunt robustum. licet acetosa adhuc sint fortiora. appetitum insuper excitant. quorum proprietas est ventrem stringere. si autem post cibum comeduntur. stercus cito descendere faciunt. atque a ventre expellunt. ante cibum si comedantur totum illud prohibent. Illa autem que acetosiora sentiuntur in ventris constrictione sunt fortiora. Pira que sunt dulcia multum non infrigidant. omnia tamen ventrem stringunt si non post comedantur. Sic enim comesta stercus cito expellit post eius expulsionem eorum est finis ventrem stringere. pira autem silvestria licet minoris sint nutrimenti. inventa tamen constrictione fortiora existunt. ac sitim plus sedant. Sorbe frigide sunt que et ventrem stringunt. et coleram reprimunt rubeam. Nabac frigide sunt et sicce. que et ventrem stringunt.

et coleram reprimunt. r. que vero ex eis sunt dulces ad hoc sunt de biliosa. Cerosa que sunt dulcia mediate sunt temperata et mediocre fastidium faciunt. Acetosa vero frigida sunt que ventrem commovent et sanguinem fortem reprimunt. Poma frigidiora sunt acetosiora et magis stringentia que licet cor confortant stomachum. ipsum viscositatibus replent. Pruna frigida sunt que licet ventrem movent. coleram tamen reprimunt rubeam. atque appetitum auferunt. Duplicia frigida sunt et crossa que licet ardentem confortant stomachum. dure tamen descendunt. atque in sanguinem dure convertuntur. qui autem eorum esuus fuerit. febrium flancum manet generationem. Crisomila. frigida sunt. que ventrem stringunt commovent atque inflant et coleram reprimunt rubeam. stomachum preterea debilitant et extinguendo calorem quibus qui frequentes usus fuerit in consequenti tempore febres patietur. Ribes frigida est. que ventrem constringit. ac coleram rubeam et sanguinem extinguit. Melones dulces in coleram convertuntur ru. alii vero sitim sedant et humectant. atque urinam provocant. melonibus augentur liquis in comestione multum usus fuerit colica patietur passionem. Cucumeres et citruli. frigidi sunt qui et sitim faciunt. et stomachum infrigidant atque urinam provocant. Glandes frigide sunt et sicce que ventrem constringunt atque urinam. Castanee meliores glandibus sunt nutrimenti minus que stringunt. Nuces calide sunt. que more vesicas faciunt. et calefaciunt. ac capitis generant dolorem. Amigdale dulces in calore sunt temperate que licet lenitatem in gutturis faciant. graves tamen existunt diu in stomacho morantur ex ipse non solum oppilacionem aperiunt. atque urine sedant ardorem. et cum zuccaro comeste. sperma augmentant. Fistici calidiores existunt amigdalis. atque epatis aperiunt oppilacionem. Avellane nucibus sunt minus calide graviores que ipsis existunt. que a scorpione punctis beneficiunt prebent. Narigil calide sunt. que et sperma augmentant. et renes calefaciunt. et ea que sunt matrimonii eorum. Tharo ozzulana calida est. que spermatis tribuunt augmentum. et renes calefacit et impinguat eos. atque menstrua provocat. Fistici grana calida sunt. que et sperma augent et corpus impinguant. Pini fructus multum calefacit corpus. qui aliquibus in rebus timore patientibus atque asmaticis confert. sperma quoque auget. Kibil calida sunt. que et sperma augent. et dolorem facit capitis. Cerarum zelen calida sunt. et sperma augent. Carapis semen calide est que fastidium facit. et malum in ore generat odorem stomachum quoque mollificat. ac ventrem lenit. Papavis albi semen. frigidum est. quod gutturi et pectori bonum existens. sompnum auget. Golora frigida sunt et sicca. que et ventrem stringit. et vomitum abstinet. Iuiube in caliditate sunt temperate. et sunt bone gutturi et pectori. sanguinis quoque acuitatem parum extinguit. Siliqua que nuncupatur ierosolomitana. temperatum habet odorem. ventremque stringunt. que vero in aliis nascuntur terris in ventris constrictione fortiores existunt. in ea in eis caliditas. Aluti comestionum frigida est. quod os stomachi robustum faciens fastidium qui post comestionem fit. aufert. atque in ore bonum efficit odorem. qui autem ex eo maximam resumitus comedit quantitatem epatis oppilacionem atque sue complexionis patietur corruptionem. Tuti lene calidum est. que in epate generantem oppilacionem. atque splene ingrossat. et destruit appetitum. et sordidat stomachum. Pemdij calidi sunt. qui guttur et ventrem ac vesicam lenientes ea que in canali renum sunt calefaciunt. Mel calidum est. atque in coleram vertitur ru. atque fla. quod in aetate [illegible] vivit quod senibus et ac frigidis hominibus complexionem mali existit. Zuccara. Guttur et ventrem lenit nec cale—

Marginal notes (left): De Portulaca; i. de quibus fit olim [illegible]; De Asphodelus; De blitis; fit ex radice [illegible] et aceto; i. una species [illegible]; De Caprulis; i. silvestris; De sparagis; De Rosa; De Cerasis; De Uvis; Ficus et renes abarenis [illegible] clificat; De cerasa; De dactilis; De Malis granatis; De citoniis; De Pomis; De Piris; De Sorbis.

Marginal notes (right): De pomis; De prunis; De Ribes; De Melonibus; De Cucumeribus; De Glandibus; De Nucibus; De Amigdalis; De Avellanis; i. nuces indice. i. grana viridia sunt alcadia; De fructibus pini; i. piper ethiopum; Carapi semen capiti nocet malum [illegible] et [illegible]; De [illegible]; i. [illegible] sapida que est ad comedendum; De pemdij; De melle; De zuccaro.

Note at foot of page: [illegible] et accidentibus [illegible] atque alie egritudines graves. sed postquam [illegible] sanitate de[illegible] ad hoc [illegible] ut a fructibus recentibus michi caverem. [illegible] non posset in adveniente [illegible] Cum multum [illegible] egrorum regimine laboro. Omnes preterea amici mei qui in [illegible] a fructibus abstinuerunt recentibus, in sua permanserunt sanitate.

i. fructus [illegible] i. [illegible] silvestres

facit non parum. ¶ Terianilium calida est et uentositatem soluit atque gutturi leuit. **De herbis et rebus bene redolentibus et earum virtutibus.**

Celibran calidum atque quia sit ipsum aqua rosie rositi infundat ac sompnum prouocat. ¶ Maiorana calida est et subtilis. omnibus his passionibus que in cerebro fiunt proficiens. ¶ Nemen calidum est et subtile. ¶ Rosa frigida est capitisque dolorem ex caliditate proueniente remouet. atque crapulam aufert. reumatismum tamen et constitutionem inducit. ¶ Viole frigide sunt ac sompnifere que capitis dolorem a calore factum sedant. ¶ Myrtus. frigida est et sicca. que et debilia membra reddit robusta. quando sunt ei epithimata. ¶ Poma citrina cortices habent calidos atque subtiles quorum cibo licet sit temperati adigendum tamen est grossa. ¶ Acetositatum uero eorum frigida est et sicca. colamque reprimit tamen. Semina autem eorum omnibus uenenis utilia existunt. ¶ Mandragore poma frigida sunt que quidem in capite grauedinem atque stuporem efficiunt. comesta uero nauseam ac uomitum inducunt. et faciunt stuporem. atque forsitan interficiunt. ¶ Nenufar frigidum est. atque somniferum dolorem quoque capitis sedat. ¶ Bothoen est calida grauedinem faciens et pruris et facit stuporem. ¶ Sleha flos calidus est et siccus. qui naribus humidis opilatis remedium affert. ¶ Geusimin calida est et sicca que opilationi ac dolori capitis ex frigiditate uel grossa humiditate accidentibus proficiens. cerebrum robustum efficit. ¶ Nesrin. calida est et sicca. que quidam calidam habentibus complexionem capitis uelociter affert dolorem. Frantiscais calidus est et subtilis. cerebroque auxilium prebet. ¶ Felengemisch calidus est et subtilis. tremorique cordis et alguasi remedium prestat. ¶ Flos kilec. frigidus est atque cerebrum corroborat. fumumque reprimit calidum. ¶ Keiri calidi sunt et subtiles et [illegible]. Omnes preterea habentes in quarum odore sentitur acuitas et acritas et stimulatio ut flos sueidos arabice et mirta siluestris frigida existunt. **De speciebus bene redolentibus et earum virtutibus.**

Muscus calidus est et siccus. qui frigidis natura capitis dolorem uelociter inferens. omnibus passionibus que in capite ex frigiditate fiunt. ualde conferunt nausieque bonus existit. atque appetitui ciuetibus confert. ¶ Ambra calida est. cerebrum quoque atque cor. combusta efficit. ¶ Camfora frigida est et humida atque subtilis que dolori capitis in omnibus eius calidis confert et fluxui [illegible] quo in toto operatur corpore. Sed qui eius odore multum usus fuerit uigilias sentiet et [illegible]. Bibentis eam preterea renes infrigidant atque testiculi. cuiusque spuma congelatur atque frigidis eger [illegible] penetrabuntur locis. ¶ Xiloaloes calidus est et siccus. humiditatemque ac uiscositatem repleto egritudini existit. ¶ Zafaran calidus est et siccus. quod in egritudinem existit nauseam capitisque grauedinem et dolorem facit. sompnique prouocat. ¶ Sandali frigidi sunt et sicci. qui acutis conferunt egritudinibus quam pacientes eos odorant. uel cum eis epithimatur. totum preterea corpus si cum eis in balneo epithematur fuerit. [illegible] apparitu. ¶ Bune calidus est et siccus. quod in egritudine existens. mali sudoris odorem atque [illegible] madidum aufert. ¶ Mahaleb calidi sunt nimis grossiciae humores mollificientes quorum egritudo diuturna cronica fuit. ¶ Aqua rosata. frigida est et subtilis que dolorem capitis ex calore remouens crapulam atque nausiam soluit. multum tamen ei utente. cito canescere facit. ¶ Gariofili calidi sunt et sicci. stomachum quoque atque cerebrum robustum faciunt. ¶ Sigia calida est. capitis faciens grauedinem ac dolorem. ¶ Blacce bizancie calide sunt. que in capite grauedinem atque dolorem creant. ¶ Costus calidus existens et siccus. opilationem aperit et purgat. cerebrumque corroborat superfluum. qui reumatismum ex frigiditate patientes si nares cum eo suffumigent adiuuat. ¶ Ciperi calidi existentes et sicci. malo oris odori atque humido stomacho secositate repleto conueniunt. ¶ Xysme calida est et sicca. que purgat et aperit opilationem cerebrique corroborat superfluum atque [illegible] oleum [illegible] bonum habentium odorem quam plures. calidi sunt nisi ille ex quibus fit [illegible] illud quod in debemus sicut fiunt ex aqua rosata et camphora et sandalis. **De nominandis liquoribus uel unctuositatem habentibus.**

Oleum calidum est. In quo autem maior mordicatio atque fortior odor sentitur calidius existit. Ipsum preterea fastidium ut alia unctuositate habentia facit. Nec eorum hic grossitudine. Oleum de nucibus uehementer calidum est atque dissolutiuum existit. Oleum quod fit de [illegible] et apis calidus existens calefaciens tenues. Oleum resinum. calidum est nimisque. [illegible] quantum adheret purgat. ¶ Oleum amigdalarum temperatum est. quod pectori atque pulmoni nec non uesice et renibus auxilium prestat. Fastidium tamen facit. tardeque descendit. ¶ Oleum sencinum. [illegible] lauatum facit. quod simulticum [illegible] bibitur rigidum [illegible] ac tonus corporis aspiratur auxiliabitur. ¶ Oleum [illegible] eminum calidum est et subtile atque dissolutiuum. dolori aurium ex frigiditate uel grossa uentositate medela conueniens. Oleum de ben. calidum est et mollificatiuum. ¶ Oleum de lilio calidum est et subtile. neruos lenit doloribusque [illegible] proficiens. ¶ Oleum de narcisso. est sicut illud quod fit de lilio. Oleum uiolarum frigidum est et sompniferum. Oleum de nenufar similiter est huic. fortius tamen operatur. ¶ Oleum de semine cucurbite uel duobus simile iudicatur. quod et calori atque uigiliis congruum existit. ¶ Butirum omnibus unctuositatem habentibus plus nutrit grossum existit. ¶ Oleum rosatum frigidum est. dolori capitis antiquis et egritudinibus ex calore euenientibus remedium tribuit. Id ultimum uero omnia unctuositatem habentia eorum ex quibus fit in similitudine retinet. ¶ Oleum communum calidum est nimisque calefacit. tremulosis ac paleticis auxilium prebens quod stomacho frigido cum eo epithimetur confert atque siue simplex munitum fuit. auxiliabitur. ¶ Oleum mirtinum frigidum est. capillosque efficit robustos. ¶ Oleum de keiri calidum est et subtile. lenitiuum et resolutiuum. et ipse quod excitatiuo conficitur. ¶ Oleum narcissinum calidum est quod stomacho frigido cum eo epithetur congruit. ¶ Oleum narcissinum similiter simplo anxietatem atque stomacho [illegible] potum uel et in simplicis potum beneficium prestat. **De uestimentis**

Omne uestimentum lene et tenuem minore uestimentis grossis affert calorem. quod aduestiendum in estate melius existit. cui simile iudicatur uestimentum. [illegible] manet quod autem pilosum est nec [illegible] spissum inuenitur corpus magis calefacit quo in yeme est utendum. Lineum uero omnibus uestimentis frigidius corpori existit eique minus adheret. Sericum et minus calefacere iudicatur. Vestimentum autem de coto factum lineo calidius est. atque corpori magis adheret. Sed uestimentum de serico factum. lineo calidius est. de coto uero factum frigidius existit. Carnem quoque auget. Omne preterea uestimentum asperitatem habens carnem macrescere ac exsiccari sentitur hic. Quod autem huic contrarium existit. [illegible] Vestimenta uero de lana uel pilis facta calida sunt et aspera. corpus [illegible] state. Que autem de pilis camelorum uel caprarum fiunt calidissima sunt. corporique multum adherentia. ac uehementer calefaciunt. Gausiam tamen calefacit quantum uestimenta de lana. uel pilis texta. [illegible] in membris noceat. pellis quoque asinzeb omnibus pellibus pillos habentibus minus calida existit. Vulpina autem omnibus est calidior que calidam habentibus complexionem nullo modo confert. postquam silens pellis [illegible] existit. Phanech autem et chalaallim atque alguasil. temperate calefaciunt. leues existunt. corporaque temperata habentibus conferunt. Alie uero pelles atque pilli quorum non fecimus mentionem cum in quantitate sit superflua. nullis nisi corpora habentibus grossa et aspera conferunt.

De herbis redolentibus et earum virtutibus

De maiorana — Sem. alba huius sapore manet. Celebran est grecum et interpretatur regis. et ipsum est basilicum. originale. plus huius folia. similiter quorum hic longam in qua eius nascitur flores. quorum color est ut color uiolarum.

De rosa

De viol[is]

De myrtus

De pomis

De aceto

De mandragora — [illegible]

De nenufar — Bothoen [illegible]

i. sueidos arabica

i. sambac domestica.

De sueidos — i. sueidos arabica

De nesrin — b. i. lilium

[illegible] i. flos [illegible]

De speciebus redolentibus

De ambra

De camphora — non

De xiloaloes — a i. [illegible] orientalis. cordi et [illegible] confert [illegible] est [illegible] accelerat [illegible]

Sandali

a fructus [illegible] arboris [illegible]

De aqua ros[ata]

De gariofil[is]

i. storax liquida.

Costus — b Carne superflua [illegible]

Siperi [illegible] confectore [illegible]

[illegible] palmi [illegible] sapore [illegible]

Ulis [illegible]

De liquoribus unctuositatem habentibus

a dissolutiua uehemens

b i. species [illegible]

quod fit de semine [illegible]

quod fit de sisamo.

Butirum

Adamitum

t flores citrinis uiolarum

De vestibus

non

non [illegible]

i. [illegible]

wlp.

De ventis

Ventus apolo veniens atonali parte. Orientis aere.
viridi et minoris urse ac minoris. frigidus est et siccus. quia cor
efficiens duritiam reddit robustum. lenis quoque ac capud le
ve existit. Iste et omnibus ventis melior existens putrefac
tionem plus removet. tussim tamen facit. Egritudines quoque
que in pulmone ac gutture fiunt nec non reumatismum sive
corizam adducit. ventrem in suo stringit. Si ventum pruriat ve
ro as apolo veniens in meridiano parte subhel. corpora dis
solvit sensusque turbat. atque dolorem capitis et oculorum
egritudinem facit. epiliam quoque [illegible] consueta [illegible] accelerationem
facit. Febres inde parit propter suam putredinem. Gutturi
tamen et pectori et pulmoni contrarietatem non attribuit. Est et
plus omnibus ventis egritudinem inferre paratus. et quia ma
xime si mestus fuerit vel [illegible] ventis. Ventus autem qui ab
extremitate ortus usque ad [illegible] usque ad extremitatem ortus yemis
perflat. atque ille qui ab extremitate occasus usque ad [illegible] usque
ad extremitatem occasus yemalis venit in caliditate et frigiditate
temperati existunt. Qui autem ab oriente ad nos tendit melior
est. Sed qui ab occidente deterior et crossus magis existit. Aer
preterea omnibus melior. clarus est et subtilis in quo nec
multi existunt vapores. nec quietus. nec perfectius inve
nitur. si venti venientes ad eum commovent ipsum atque cum
attrahuntur. deliciatus fuit. qui velociter post solis occasum
infrigidatur. Aer vero omnia que diximus huius contraria. omnibus deterior
iudicatur. qui autem ori stomachi atque cordi qui in passionem infirme
sentitur. atque ex multa sua caliditate et crossitie [illegible]
[illegible] suum retinet. atque ille in quo multe fiunt vapores
crossi putredinem [illegible] et stagnorum in quibus atque in
veniuntur. similiter vel in quibus [illegible] putridis. vel civita
tibus existunt aut in quibus est calor vehementer ardens.
vel qui contritus [illegible] non movetur. omnes tamen generaliter
pestilentiales existunt. Aer quidem perfectius in locis que
[illegible] multas [illegible] fiunt [illegible] vel que montes altissi
mi et [illegible] circundant. ad quas non [illegible] veniunt venti.

Sciendum est quod maiorem [illegible] De regionibus sive civitatibus
[illegible] latitudine. Civitates
enim que sunt aquilonales. frigidiores existunt. meridionales
vero existentes calidiores sunt. Sunt autem civitates saniores
sunt. [illegible] corpore maiores sunt et fortio
res atque melius digerentes. et colore pulcriores. ac levi
[illegible]. Calide autem omnibus hiis contrarie sunt. Civita
tes inde orientales [illegible] montes quia ab oriente
ales venti [illegible] minus veniunt. utilitates quas
septentrionales eis venti [illegible] amittunt. quia
[illegible] meridionales venti ad eas transeunt. fit eis [illegible]
calida et humida. Sed civitatum orientalium complexio frigida exi
stit et sicca. paucas febres atque paucas efficientes pu
trefactiones. Civitates autem meliores sunt et temperatiores que cum
ab oriente sint discooperte ab occidente cooperte inveniuntur.
Quibus contrarie deteriores iudicantur. Civitates preterea que a parte
aquilonis habent mare. septentrionales sunt. que vero a parte
[illegible] montes habent. et a meridionali sunt discooperte
meridionales dicuntur. Civitates inde quas undique montes
circundant. que sol [illegible] existunt [illegible] egritudines oculorum
generative existunt. Civitatum autem malo situ que [illegible]
plantantur [illegible]. Aer bene redolens ac subtilis existit.
Ille similiter civitates. in quibus aquarum multitudo ac
multe inveniuntur arbores. humidiores sunt. in quibus egri
tudines oculorum semper generantur. Civitates autem in planis
site. que [illegible] ab [illegible] nude existunt. in quibus
aquarum est paucitas. sicce sunt. que si [illegible] lapidee sint sicce.
sicciores iudicantur. Civitates similiter quarum lutum rube
um habet colorem inter humiditatem et siccitatem mediocres existunt.
quarum autem lutum nigrum et cenosum existit atque in sua
calorem habet odorem. male sunt ac putide. [illegible] palu
dem que cum aere existit calidiore. quia quamquam frigida
minorem habet maliciam. Ad ultimum vero civitas calida
calorem atque corpus [illegible] afficit vel nigredine
que carnium et sanguinis minorationem faciunt. corpus
debilitat. atque virtutem dissolvunt. Frigida autem existens
civitas. huic omnino contraria existit. humiditatem quoque atti
nens civitas capillos longos et corpus lene ac pingue
[illegible] efficit laxos. Sicca vero existens civitas hanc red
dit contrariam.

De virtutibus electuariorum ad comedendum
[illegible] que confectionibus fiunt et vocantur arabice muriba [illegible]

[illegible] rosatum sed humoribus repletis [illegible]. Si [illegible] sumatur. et bene masticetur confert. quia per ipsum
aqua bibitur calida quod hiis qui calore patiuntur et ardore
nullomodo comedere debent. et maxime siccitatis fuerit calefa
cere enim et sitim affert. quod si ipsum propter illud quod diximus
comedere necesse fuerit cum sirupo acetoso. de zuccaro sed co
medatur accipiat. Zuccarum violarum guttur leni
et tussim mitigat. facileque reddit serenitatem. stomachum tamen dissol
vit. et appetitum destruit. Electuarium de mirabolanis
indis cum zuccaro stomachum corroborat et confortat. a quo humorum su
perfluitates ex cibo [illegible] remanentes exprimendo educit.
Quo si quis sepe utitur. colorem acquirit bonum ac cani
cies tardantur. Trifera tamen minor in istis actibus
fortior existit. licet sperma minuat. Zinziber conditum
cum melle. vehementer calidum est et siccum atque [illegible] calefaciendo
cibi adiuvat digestionem [illegible] quoque erigere facit.
Secacul conditum [illegible] appetitum destruit
sperma tamen vehementer augmentat. quia ex eo aliquis sepe [illegible]
fuerit. Piper nigrum conditum et longum. zinziber condito
[illegible] existit. Alia vero electuaria [illegible]
[illegible]

Capitulum de speciebus quibus omnium horum multum est inter
[illegible] arabicorum ordine dispositum est cuiusque speci
nomen incipit ab A. invenies similiter quoque finalis sunt litteris

Capitulum [illegible]

Asarum calidum et siccum. [illegible] quia opilationem habentibus
confert. urinam provocat. atque ypostasi [illegible] pacientibus au
xilium confert. Squinantum. calidum est et siccum. duro apati
stomacho atque epati. beneficium prestat. quia ex eo fit emplastrum de
super. [illegible] existens calidum. quod vomitum [illegible]
[illegible] stomachum efficit rigidum. Antimonium siccum est et frigidum
quod oculum efficiens robustum. et plus custodit sanitatem.
Ebhel. calidum est et siccum. menstrua vehementer provocat atque
abortire facit. Acacia est frigida [illegible] quia sanguinis [illegible]
fluxum. atque [illegible] educit. [illegible]
quoque stringit. Sarcocolla in oculis pacientibus lippitu
dine confert. plagis et recentibus remedium prebet.
Epithimum calidum existens colera [illegible] expellit nigram
ac tumorem minuit. Berberis siccum est quod ventrem
stringit et sitim aufert. stomachum quoque ac epatis ardorem pacie
tibus remedium affert. Emblica siccum est et frigida quod
stomachum facit robustum et capillorum corroborat radices.
Azedaracth. calida est et sicca. hec opilationibus que sunt in capi
te confert gratia existens. capillos prolongat. fructus tamen eius
valde existit stomacho nocivus. qui etiam quamquam periculosus in
venitur. [illegible] calida est quod coeundi stimulus vo
luntatem. de pectore viscosum expellit flegma. urinam movet
Coagulum est calidum est. quod et ventrem vehementer con
stringit. atque sanguinem fluere non permittit. Squilla
calida est et acuta. hec autem epilensie ac tumori splenis
[illegible] non est magnitudini. atque [illegible] morsibus et [illegible]
[illegible] auxilium tribuit. Absinthium calidum et siccum est.
quod stomachum reddit robustum. [illegible] aperit opilationem. aut
febribus longi temporis auxiliatur. Stecados calidum est et [illegible]

Marginalia: no — no — no melioria [illegible] — Cardone — no — unde pestilentiales sunt venti — no pestilentie — [illegible] — no — no [illegible] — Ortos [illegible] — [illegible] — Civitates bone — Civitates male — no — [illegible] auget et [illegible] — Dicit Gal. [illegible] — i. semen iunipi — azedarach [illegible] arbor [illegible] — [illegible] — Absinthium — Stecados

Arnaldus [illegible] medicinalium [illegible]

et fla expellit. epilie q̄ ac mlie bñficiū p̄b cū multos
bibit ut uētris faciat purgationē. ¶ Mellilotū calid'
existens dura apata i(n) artub; ul' i(n) i(n)teriorib; nata mollificat
animū calid' ē q(uo)d dissolutiū uentositatis existens. eparis
apir opilationē coeūdi stimulat. ¶ Armoniacū calidum
existens dura apata mollificat scrofulasq; dissoluit.
Balsami semē atq; lignum uipax. caplm d'b.
[B]ac scorpionū morsib; nec nō matricis dolori cōgrua ex
istūt. ¶ Anacardi calidissimi sūt. fri(gidi)s egnib; 7 obliui
oni auxiliū ferentes. Sanguinē tñ generant adustionē ac
fortasse adamētiā p(ro)ducit. ¶ Baurie calid' ē 7 sic. qui
uomitū prouocatiuus existit. uentrē cū suppositū molle
reddit. ¶ Corallus. frid(us) ē. qui b(e)n(e) tritus ac potui dat'
emoptoice auxiliat'. oculū p(re)terea corroborat atq; lacri
mas cōstringit. ¶ Bedeguar. celitati attinet. ac febr(ibus)
longi t(em)p(or)is remediū affert. ¶ Ebul calid' ē qui dura a
pata mollificādo resoluit. 7 faciei suppositus pānū eius auf
fert. Cui' uētuositatis crossitudini i(n) imbre p(er) lui rectifica
tionē remanēti cōfert. cordasq; siccisq; molles efficit.
tiuus p(re)terea calefacit. Nō tñ malus existit. nauseā facit.
atq; uentrē laxat. ¶ Faugenkest. cal(id)' ē 7 sic. q ē ru
mori ep(at)is p(ro)ficiat. uigā tñ exigi nō p(er)mittit. ¶ Os uul
quamis sp(eci)es i(n)ebriant. 7 stuporē faciūt. d'uius aūt omnib;
nigra iudicat' q(uia) mtfic'. Iusqmū aūt tritū atq; apatib;
i(n) quib; uehemēs pulsus ē suppositū d'struit siccū. ¶ Psi
liū frīm ē quod si cū iuleb bibitum fuīt. febre extinguit
acutā. ardorēq; sedat. pectus quoq; lenit atq; i(n)testinis
uulnā hītib; sanguinolēta. assatū 7 bibitū auxiliat'.
Si aūt cū aceto mixtū moueat' dēt coagulet'. atque
artub; calida pacitu' apata supponat'. dolorē sedat.
¶ Been rubeū calid' ē. 7 coeūdi incitat desideriū. ¶ Cap
illus ueneris cal(id)' ē. qui si adustus fuīt. 7 loci capillis
denudata. ex eo fiunt i(n)iecta. capillos nasci facit. 7 scr
ofulas dissoluit. pulmonē quoq; acrossis humorib; q(ui)b'
ē i(n) bibitus. mūdat. ¶ Bulbus ē cepe q(ui) comeditur
qui coeundi p(re)terea stimulat desideriū. atq; faciei sup
positus eius delz pānū. ¶ Satirion cal(id)' ē. qui 7 sp
matis augmētatiu(us) existit. 7 podagre cōfert. ¶ Polipo
diū calid' existens. colam expellit. m. colicā dissolu.
Borrigi fla atq; ascaridas expellit. ¶ Bellia i(n) sua
ñ emblicos uicinatur nature. capl'm d'g.
[G]alsoreū calid' existens. tīuos calefacit. ac mēstrua p
uocat. tumoresq; dissoluit. ¶ Gilbenech calidū est
q(ui) uehemēt' uomitū facit. cōfert paraleticis. si cū eo uo
mere cogantur. cui' acto opponi elli. uicina existit. d'
quo nō ē dand' n(isi) fortius egritudine uniu'. fortasse n. ex
multo uomitu qui fit ex eo. p(er)ueniet mors. ¶ Nux me
che fac stuporē q(uo)q; p(er)nitiosa existēs inebriat 7 nau
seam ac uomitū i(n)fert. ¶ Nux muscata calida ē 7 s.
q(uia) uentrē stringens. stō atq; ep(at)i. fri(gid)is cōfert. ¶ Genciana
calida existens. p(un)cture scorpionis ac ep(at)i fri(gido). splenis
q(uo)q; opilationi atq; tumori cōgrua existit. ¶ Oppoponac
calissimū ē q(uo)d cū uehementer uentositas sit dissolutiū
his quib; crossa accidit uentositas. cōfert. doloriq;
mitiis. ex fristate auxiliat'. ¶ Jadie calida ē q(ue) ...
capit gnēr dolorē. febr(ibus) tñ longi t(em)p(or)is atq; ydropisi n̄
non ualet atq; p(un)cture scorpionis. remediū affert.
¶ Gipsū frid' ē 7 sic. q(uo)d sanguinē cū albumine oui mixtū
atq; locum suppositū. retinet. Ipsū n(am)q; nullomodo
bibendū ē. bibitū enī. forsitam p(er)niciē affert. ¶ Ba
laustie frī sī 7 sic. que 7 uentrē stringūt. ac sanguisē
fluere non p(er)mittunt. Capl'm d'D.
[D]arsesahan. calid' ē 7 poticū q(uo)d uesicis oris si cū eo
fiat gargarismus. ul' ei' apozimate os abluat' est
p(ro)babile. mictus p(re)terea difficultati. atq; duor(um) mollia
ei p(ro)ficit. fetori quoq; narium si licinium mel' apozimate
i(n)tinctū narib; inmissū fuīt auxiliat'. ¶ Dulb folia et
nuces. frī sūt 7 sic. que trita 7 aceto mixta. atq; p(er) p(ro)
loco igne supposita. remediū affert. Cui' cortex ē aceto
coctus dolori dentiū cōfert. si eo os abluat'. ¶ Dilsare
cal(id)' ē 7 sic. qui uentositatē dissoluit atq; apata. ¶ Si
ler frī ē. uentrē quoq; stringit. plagasq; recentes cōiūg(it).
¶ Daurunech calida ē. que crosse cōferens uentositati do
lori matricis existitur. tremoriq; cordis cū frigiditate ac
p(un)cture scorpionis auxiliū p(re)b(et). ¶ Oleander calida est
scabiei atq; pruritui cōfert. Alinos 7 aīalia ac hōies co
mesta interficiens. antiquis tñ dolorib; 7 uetustis genu
ū 7 renum remediū affert. si ex ea fiat emplim remediū
affert. ¶ Dendar uehemēt' ē calid' q(ui) fri(gi)dis egnib; crebri
7 diuor(um) cōferens. stō ac ep(at)i. frīs bonū existit. cui' ē p(ro)p(ri)e
tas applicare atq; palisi remediū p(re)bere. ¶ Fex uini cal(id)a
existens dura dissoluit apata. ¶ Fex aceti n(on) calefacit i(m)mo
apatū calore frī ipsa epithima reprimit. caplm d'he.
[M]irobalani omni colam m. educunt. ¶ Nigri ũo stim p̄
pando corroborat. emoroydasq; cōfert. ¶ Ylbec calida
est 7 sic. atq; subtil'. stō 7 ep(at)i auxiliū p(re)b(et). ¶ Ypericon
calida ē 7 subtil' q(ue) 7 opilationis ē aptiua. 7 dolori coxar(um)
cōfert. ¶ Ypoquistidos q(ue) barba uocit' yrcina. frī ē 7 potica
qua utitur ubi necessa ē retētio 7 stipticitas. Caplm d'u.
[U]ncorus cal(id)' ē 7 sic. qui crosse uentositati ul' gruau.
ac spleni duro. nec non grauedini cōfert. ¶ Usia
lima. calida ē 7 potica cū qua capillor(um) fit tinctura.
[Z]inzib' calidū est 7 humidū. q(ui) 7 calidū. Caplm d'ze.
digerit. 7 uentrē mouet. stō atq; ep(at)i fri(gi)dis cōfert. ob
scuritati intus oculor(um) ex humiditate i(n) ocul' positū ul' cōestū
auxiliat'. ¶ Omēs aristol' sp(eci)es calid' sunt. opilationem a
periētes. 7 scorpionis p(un)cture cōferētes. q(ue) 7 mēstrua p(ro)uo
cāt 7 abortū faciūt. ¶ Ysopus q(ui) uegetit' calida ē 7
q(ue) ut origanū uuluisit. pectus ac pulmonē purgat.
asmati p(re)terea ac uetuste tussi 7 anniq; cōfert. flamin' 7
iunes corpore educit. Ysop' aūt humida q(ue) 7 ceroteos d'r q(ue)
ex lane sordib; fit. dura maturat. 7 mollificat apata.
¶ Izurubet calida ē 7 sicca. q(uo)d uentositate dissoluit. ueneno
sor(um) aīaliū morsib; ualde p(ro)ficit. atq; i(n)pinguat. ¶ Ar
geñ uiuū q(uo)d extinguit' ardens ē. q(ue) 7 scabiei 7 pe
dicul' auxiliū p(re)b(et). ¶ Azeg calidū existit 7 siccū. sca
bie ex humiditate desiccat. atq; labatin. ex humiditate
siccat. emidat. sanguinēq; ex naribus i(n)fluentē naribus in
suflatū. 7 sanguinis fluxū expulsiōe suppositū. stringit.
¶ Arsenici om(ne)s sp(eci)es calide sūt. 7 incendentes cōfert scabi
ei 7 pruritui. 7 sabati huius. Brepti p(re)terea ethomeno
atq; pedicul' remediū affert. Asmati p(re)terea si cū eo
suffumigatio ul' epithima fiat cōfert. maculā i(n) super
ex sanguine mortuo accid' p(er) percussionē. remouet. ¶ Sp
uma maris plures hēt sp(eci)es. que oēs calid' existentes.
7 sicce. scabiei et morfee. atq; allopicie auxiliant'.
¶ Spt fetris ē. lapidē qui i(n) uesica gnātur frangē. furfu
res p(re)terea aufert. si cum eo capud lauetur. ¶ Zarn
ab calidū existens 7 sic. stō atq; ep(at)i. frīs. uentrēq; stringit.
Zinziar calidū ē 7 corrodit carnē. Caplm d'ha.
[A]amomū calin' ē 7 sic. q(ui) opilationi ep(at)is ex frigiditate p(er)
ueniens. dolorē aufert matricis. Incipiente tñ gueduine
7 dolorē atq; scothomiā generat. ¶ Alcapna pustul' q(ue) ē
i(n) ore 7 adustionē ignis affert. ¶ Lintū int' calitate 7
siccitate t(em)p(er)atū existens calis oculor(um) apatib; cōfert si ad
eo epithemetur. q(uo)d mollit atq; soluens apatib; cōfert
7 pānū faciei epithatū. nec nō i(n) gutture cōsgluciedo
duriciem. gargarizatū affert. oris q(uo)q; pustul' auxiliat'

Margin notes: Mellilotu(m) · Corallus · Ebul · Psiliu(m) · Bulbus · Polipodiu(m) · Bellia · i. ydropicor(um) ... nux uomica · Nux muscata · Genciana · i. potu(m) ... Gipsu(m) · Balaustie · i. lignus ... · Fex uini · Mirobalani · i. ciccolla maior · Aristol' · Arsenici · Amomū ... · licinid fit de aqua in qua decoquntur cortices arboris ...

Chorf calidissimu existens siim 7 ep calefac. uentremq mollificat ac umores euentare ecluc. coeundi preterea stim ulat desideriu. 7 pulmonem mundat asmati quoque 7 teros sicci spleni prodest. aborsum ind facit. Chasse calida est que i oculis posita ul comesta. visus debilitati co fert. asmatiq prodest. Facit aborsu addigendu insuper cibu adiutorium prebz. Charmel calidu existens inebriat 7 dol capitis facit. uomitumq commouet. urinam quoque 7 menstrua prouocat. Chassech frigida est cuius apo zima bibitu lapidem frangit. 7 spma auget. atque uentrem soluet costrictum. Chabenil flegma expellit. 7 mor fee albe atque albaras auxiliatur. 9turbationem tamen 7 nausiam facit. Colloquintida calida existens 7 sicca. exositu cepllis fla. ac capud mundat. 7 iuncturarum dolori at 9 sciatice passioni. nec non podagre frigide 7 elefancie beneficium parit. Cferri squama. siim corroborat. 7 emoroydas stringit sanguinem. aqua uero in qua extin guitur ferrum. coeundi stimulat desiderium exossoque 9fert spleni. Csempuiua frigida e. que calidis apatibus acadu sioni 7 oculorum egritudini epithimata 9grua existit. Caplin de ta.

Tamariscus frigida est 7 humida. sicca. ex eius foliis emplm sup molle apata positu. auxi liatur. Eius autem apozima in ore tentu. dolorem dentium se dat. ymu preterea in quo folia cocta fuerint. bibitum spl ene subtiliat. Sed quoque fit umu ul sirup acetosus. cum pauo sipho ex eius radice fco si diu bibitur. Ctub lup. e frigida apatibus calidis cum cera emplm desup ponitur 9fertis. Caraxint frigida e 7 sicca que uentrem stringit. et sanguine exire prohibz. Cspodium frim e 7 sic. q febr acute ac siti 7 nimio fluxui uentris. 7 uomitui 9fert. pustul quoque que in ore 7 lingua nascuntur atque tumori cor dis auxiliatur. Cterra sigillata 7 armena utraque sangui nem spuentibus atque emoroidas pacientibus. nec non omni loco ex quo sanguis fluit 9ueniunt. Alia uero terra que aliqui dam 9suete comeditur in epate creat opilationem 7 co plexionem destruit. 7 proprie eorum qui adhuc parati sunt. ostm suoi rigidu reddit. fastidium exeat fastidiosis factu atque nausiam remouet. Ctilisakir. calida e 7 sicca. q fluxu uentris atque ulcera intestinorum 7 emoroidas remouet. Caplin de Ge.

Mandagora frigida e. faciens stuporem que si in uino mittit ualde inebriat. mechanis aut amiyra dolorem auf fert. de qua si maxima bibat quantitas pniciem inducit. Gimmalli multe sunt spes q oes calid existentes adhu rit ac soluunt uentrem. nausiam efficiunt. co q ulcerant. Genbut frigidu e 7 sic. prohibens fluxum uentris. Succus eius bibit' vesice medetur. caplin de K.

Kerfes de qua fit umu folia ul spuma eius. 7 more empli sup calida apata posita. atque dolorem capitis. beneficium prebz. Succus preterea ipsorum si bibatur uentrem quoque ac uomitum stringit. gummi preterea eius lapidem frangit 7 scabiem remouet. Cthus calidus existens 7 siccus. car ne i uulneribus creat. uentrem quoque ac uomitum aceet. 7 melleum acuit. de quo tamen si multa sumatur quantitas ad hunc sanguinem 7 efficiet alguem sequentes. tumori ind cordi auxiliatur. Ckamepitheos calidus e. 9 strictioni urine atque vesice. 7 sciatice passioni. 9fertis. Ccondisi calida e. quod vehementer uomitum ac uentris solutionem prouocat. sinuitatem quoque commouet. Ckamemelich-f. est 7 sicca. quod 7 uentrem reni 7 fluente sistit sangui nem. dentibus preterea qui frangi inciperunt atque moueri auxiliatur. Ckarsbe. frigidu existens 7 siccum. menstru orum superfluitati atque emoroidis. 7 emoptoicis. nec n cardiacis ac cordis tumori remedium 9fert. C Ke

ile calid sunt 7 sicce. qui cum cor inpinguent sto loi ex sunt. C kiesse calidu e. corpusque inpinguat. ac sto 9fert. C Cubebe calid e. opilationem apiens q 7 iunctide poros mundat. 7 guttur mundificet uentremque stringit. C Sussur calid e. q adustionem faciens scabiei 9fert. si cum eo fiat i unctio. atque asmati si bibitur auxilium prebz. C Camedreos calid est. qui cum opilationem aperit. splenicis 7 iti ciem atque vesicam remouet. C Dragagantu guttur lenit atque pulmonem tussi quoque 9fert. Kebikegi. calida existens adhurit ac sitim facit. scabiemque remouet si ex eo inunctio fiat. C Kildanu calid e. 7 expellit as caridas. Caplin de lom.

Lenigdale amare calid sunt que epatis opilationem apientes. asmati atque lapidi qui in renibus 7 vesica e 9ferunt. plantigo frigida e. congrua existens apatibus calidis. 7 adhu sionem ignis quando more empli suppositum. dolori quoque au ris auxiliatur. si ex elilichtitate fuerit. cuius sem ulceribus 9fert intestinorum. C Dricontea calida e. que opilationem api ens desiderium stimulat coeundi. atque antiquo asmati beneficium prebz. C Lacca calida e dolori epatis atque ydropic pficiens. C Lingua auis spmati augmentu tribuens ac cordis remouet tremorem. C Buglossa mlicis e bona. tremori cordis atque vesicas oris 9fens. C Laghiu calida e atque adhurens que 7 uentre solu. 7 uolit fiat. Caplin de mun.

Mus calidu existens urine 9st gruit 9strictioni si bibatur. ul sup femur more em pli ponatur. C Mastix calidu existens. siim 7 ep coro borat. C Bdellium iudaicu calidu existens q duri dis soluens apostemata. emoroidis utile iudicatur. bdelli u cum de mecha. frim e 7 sicca. uentremque stringit. C mu mia ermoptoicis bona existens rupturam ul fractu ram uelociter restaurat. dolorem gutturis ac clislo calidis 7 9 tussis 7 plagas sedat. Illi aut qui dixe runt q pfte emendat. mirati sunt. dolori insuper ex frigiditate naribus cum oleo sambucino i instillata auxiliatur. C Meizahara calida e. que uomitu soluens. podagre ac coxarum 7 costaru dolori co fert. C mirra calida e. q tussi antiq congrua existens. uoce efficit clara scothomia tamen inducit. dormire preterea faciens mest rua prouocat ac punctis scorpionum bibita beneficium plet. C Meremithe frim existens apatibus calidis mo re empli suppositum 9fert. C Marchasitha calida existens. oculu facit rigidum 7 abradit fortiter. Meu cubedhena calid sunt. uentremque soluunt atque uomitum prouocat uehementer. podagre quoque 9ferunt. Mstihagira calida e 7 adhurens. q 7 pediculos i tfic. ac scabiem remouet. de qua paruu accepta quan titas. uomitum prouocat. ipsi tamen dare timorosum est. fortissime enim pniciem affert. C Celidonia calida e. q albedini oculorum 9gruit. uisumque acuit. C mu garth. bona existit. si cera emplm sup dissoluta mbra fiat. C mezerion calida e. que 7 bona est. et multum acuta 7 licet aquam citrinam uehement expellat epi tamen nocet. C metriasengi frim est 7 sic. q excoriationibus atque fetori sudoris. 9fert ci neque augmentu tribuit. i emplis preterea ponitur. Omnia fell' genera calida existunt. oculorumque aufert tenebrositate. C Mescammesir. calidu existens prouocat menstrua. Caplin de non.

Nenufar calidu existens et poticu. de siccat apata mol lia. C Ameos calid est 7 sic. siim calefaciens 7 ep. lapidemque frangit atque urinam prouocat. C Nitru calidu e. abradens 7 mundans. C Taly calida existens adhurit. atque carnem superfluam corrodit.

-i. herbi. Cubebe
Dragagantu
Amigdale amare
Dragagantu
Buglossa
Gentimalli
-i. meu.
Mastix
Bdellium
Mirra
Merid
-i. catapucie.
Vocat herba yrundinu ul uena citrina. Celidonia
C mugath dr ee radix granate agrestis. 7 dr ee radix nesem. i. tremule arboris.
C mezerion .i. leo terre q aquibdam dr laureola. 7 a quibdam anabula.
C Neremisli dr ee rosa alimina
-i. puluis de plubo combusto. 7 sp quocdam litargiu.
-i. pulegium ceruinu.
-i. indicum.

Fluxum preterea stringit sanguinis q cum lauatur adhu
stioni ignis confert. Sal amoniacum calidum est qui in
uule cadenti ac dolori gutturis quando primitur cum
glutire. et albedini oculorum auxilium prebet. Nehe
remisch calida est stomacho et epati frigidis remedium tribuens
Naptha calida est que asmati atque ventositatibus congrua
existens. cum mox pauca ano supposita inficit. Capitu
Spica indica calida est. que stomacho ac lu de S.
epati frigidis auxiliatur urinam et provocat. Cipi cali
dum et sicci. qui stomacho ac epar calefacientes. frangunt
lapidem. et putrefactioni. ac malo odori qui in naribus
atque in ore sunt. beneficium tribuunt. Saleghcha cali
da existens et sic. acuit visum et urinam provocat. Folium calidum
est. et urinam provocat. timori quoque cordis atque fetori
auxiliatur. Sandanos sanguinem vomentibus atque
emoroidibus confert. Sel. calidum est. dolori renum ac
ventositatum conferens. Cipsi nuces et folia calida et sicca
sunt. et pontici que rupture inguinis auxilium prebent.
si ex eis fiat emplastrum. Sumach frigidum existens et siccum
ventrem stringit ac stomachum confortat. Sidie frigidum est et sicci.
ventrem stringens. Cancri citro pulsis auxiliantur
ac spermam augmentant. Hermodactili podagre con
ferunt. spermam quoque augent. Scolarium frigidum existens
siccus et sic. retinens sanguinem. ac capillos ne cadant
confirmat. Sumbedigi dentium concavitates radendo
abstergit. Sceincur calidum est. coeundi stimulans
desiderium quod eius renes pre opantur. Liquiri
cia gutturi confert ac pulmoni superfluitatem eius excute
da expellendo. Sinapi preterea atque urine ardorem aufert.
Seuesten gutturi et pectus lenit. Siselcos calidus
existens asmati et ictericie urine atque inflationi ventris
confert partum accelerare facit. Sekebinegi calidum est
que crosse ventositati ac colice. nec non epilensie.
ac paralisi conferens. oculorum tenebrositatem aufert. et
scorpionis puncture auxiliatur. Sacilisfunduon
calida est. spleni grosso ac stringuine. et lapidi reme
dium affert. Scamonea colam ru. vehementer expellit
stomacho atque intestinis. et epati nocumentum parit. Capitulum
Harar est arbor cuius fructus calidus existens. Sham
provocat urinam ac stomacho confert. Hasarigi frigidum est calidus
apostematibus beneficium tribuit. quando more empla
stri supponitur. Haelch alumbit calidum. fistulis et plagis
congruit. Piretrum calidum existens. dolori dentium
atque pustulis oris congruum existit. Hasfur calidum est
siccus. morphee et panno auxiliatur. Solatrum frigidum
est ardenti epati remedium tribuens. Curcuma
calida est. que cum sit abradens visum acuit atque albulam
delet. Jujube in calore se temperate que gignunt levitur.
et sanguinem licet parum clarificat. graves tamen sunt et fa
stidium faciunt. tarde que descendunt. Capitulum de F.
F. calida existens provocat urinam. Felenge est calidum
et siccum. Fel calidum est dolori renum proficiens. Festi
ce calida est que cum sit detergens et abradens panum et len
tigines magnas delet. Fesarisin brionie simil
est. menstruum urinam provocat atque epilensie proficiens.
Argentum frigidum est. cordis passioni proficit timori. Fulfelemi
ne calidi sunt. colice atque ventositati congruentia.
Faufel frigidum est quod apostematibus calidis epithimatum bene
facit. Euforbium vehementer est calidum est. quod et aquam
expellit fortiter. atque paralisi et similibus egritudinibus confert.
In oculis vero positum incipientem aquam catarrhorum auxi
liatur. Feluzahangi capillos facit nigros. nigredo
Cinamomum calidum est. distinic proficiens. et difficultati ha
nelitus atque vesice. Mentastrum calidum est et siccum

quod et vero asmati atque difficultati mingendi auxilium
prebet. Peonia pueris epilensiam patientibus confert. si
super eos aperta fuerit. vel ex ea suffumigetur. Chuba
calida existens urinam atque menstrua provocat. morphee
nigre alle. atque albaras epithima confert. Capitulum de C.
Coclee marine ad usum abradendo purgant dentes
Ceynon adustus vero et tritus. emplastrum factum et adustum
omni ignis suppositum sanat eum. Capo calidus existit
qui ulcerans corpus. in ipso fortem efficit ablutionem.
Aloes calidum est. coleram rubeam expellens. et caput ac stomachum pur
gant. cinnemque creat. Gummi arabicum. frigidum existit
ventremque stringens intestinorum excoriationi confert. Co
dumeni calidum est quod epilensie atque asmati et paralisi con
ferens. expellit ascarides. atque scorpionis puncture
remedium affert. Capitulum de caph.
Calamus aromaticus calidum existens stomacho atque epati modo empla
stri suppositus. auxiliatur. Cartimum calidum est. quod et ventrem
solvit. et spermam auget. stomacho tamen nocet. Citrum vehementer ef
ficit calidum quod menstrua provocat ac fetum expellit. Aqua vero
in oculum descendere prohibet. Scibici preter. spermam ita
immutat. quod ex eo embrion generari non potest. Centaurea
crudum sua ex corpore educens. renum dolori ac colice confert.
Curth frigidus est. ventrem quoque stringit. Cambil calidus existens
expellit ascarides. Kerse calidus est siccus. calefacit et nau
siam reprimit. Chilium solis calidum est. quod et urinam pro
cat. et lapidem frangit. Kinna calida existens provocat
menstrua ac ventositatem dissolvit carnem preterea in vul
neribus creat atque scrofulas dissolvit. Cathima argen
scibici que in corpore oriuntur ac pustulis que sunt in oculis congrua exi
stit. Cathima auri et subtilior est quam et albula que est in oculo
removens. Calcantum corrosivum et calidum est. pontici que exi
stens. polippum narium removet. Capitulum de R.
Bacce lauri existentes calide. puncturis confert scorpionum
quando cum vino bibuntur. atque naribus insuflate tortura
confert oris. Gummi pini calidum existens carnem in vulneri
bus creat ideoque ponitur in emplastris. Rasilici calida est. car
nemque educit. et urinam provocat. cuius semen spermam ac lactis
incrementum prebet. Reubarbarum calidum est quod stomacho et epati confert
calidum atque passioni bibitum remedium tribuit. Ruis
calidus est et sic. qui et adustionem facit. et mollia dissolvit apo
stemata. Femaculum calidum est et urine provocativum ac antiquis
conferens febribus. quod cum recens est lac generat. Cuius succus
in oculo positus. acuit visum. Capitulum de S.
Sesilen est calidum et dissolvit apostemata. Sletirigi ca
lidum est et acutus. morphee quoque albe atque lepre
cum aceto epithimatis confert. Senecion est calidum quod mo
re cum aceto epithimatur atque yctericie et crossitudini splenis
bibitus confert. Scirian est calida que coleram rubeam.
et aquam atque flegma vehementer purgans epati existit noci
va. Sapum est dissolutivum est atque mollificativum.
Sarcolion calidum existens. crosso spleni confert. Ste
terigi calidum est. scibici atque pruritui valens ulcerisque
efficit solutionem. Slecine frigidum est et stiptica. atque in
pulveribus ponitur oculorum. Alusti vehementer existit
stipticum. dentes quoque motos confirmat. Slebenic
calida est que fluori albore in feminarum decurrenti atque
epilensie remedium affert. Slachalbic calidus existens
tenebrositatem visus atque oculorum albulam removet.
Sluchacha calida existens. antiquis confert febribus.
Sluniz. calida est et acuta. que flegma qui liberando destruens
auferens reumatismum atque ventositatem expellit.
Syberi est calidum et augmentat spermam. Capitulum de Te.
ac puerorum remedium affert. Tamarindi frigidi exi
stentes ventrem solvunt. ac colam. r. et sanguinem

Tamarindi

Sal arm. · i. petroleum · Cipi · i. cassia lignea · Folium · i. sambucus · arbor cuius fructus est nabac · hermodactili · i. smerigi cum quo alii lapides perforantur · i. stincus de mari rubro · liquiricia · i. opopanacum · i. scolopendria · Scamonea · i. iuniperus · i. virga pastoris · i. gummi fistici · piretrum · Solatrum · i. crocus ortulanus · i. vena citrina · Jujube · i. fistici · Fel · i. vitis alba. i. brionia · i. vitis agrestis que vocatur labrusca · i. unicella · i. radix piperis et suum lignum · Euforbium · i. avellana indie · i. ydropiperum · i. fel elephantis · Cinamomum · Mentastrum

Peonia · Aloes · Gummi · i. carui agreste · Calamus · i. semen citri ortensis · Centaurea · i. lucius de quo fit acia · i. cinamum · i. galbanum et gummi pastinace · Bacce lauri · est in folium simile · i. capsula · i. pes columbinus cum quo tingunt oculi · Storax · i. fumus terre · i. emathites · herba marie. i. athanasie · i. flos papaveris rufi · Juniperus nascitur

reprimunt. Terebintina bene temperata est ventremque solvit. Turbit utilis existit ad oculi frigiditatem faciendam ascellarumque retinoris fetorem. Tinci calidum est atque aperitivum conorum frigidum existit. Turbith calidum existens expellit flegma. **Capitulum de thesifie.**

Thesifie calidum est multum atque adustivum faciens quod aliquam pacientibus pilos renasci facit mollificationi preterea si ex ea fricatur corpus auxilium prebet. nihil provocat urinam et frangit lapidem. **Capitulum de chamedrios.**

Chamedrios calida existens. colice atque paralisi confert cum quod mollificat si ex ea fiat emplastrum. Sinapi calidum est. quod in palato positum sternutationem facit. humores preterea expellit atque apostemata maturat. Camomilla calida vel sicca temperata est que apostemata mollificans. dolorem sedat. sompnum movet. si cum eo et aceto in sole epithima fiat atque ardori auxiliatur. Elleborus niger expellit. albus vero vomitum vehementer provocat. multum vomere facit. ipsum tamen bibere non est securum. Cassiafistula ventrem solvit. et apostematibus interiorum confert. Fenum grecum de farina tritici doloribus qui sunt in plantis pedum. si ex eo fiat emplastrum auxiliatur et apostemata maturat. **Capitulum de chel.**

Cantarides calide sunt et acutissime que licet scabiei conferant vesicam tamen si ex eis multum sumatur quantitatis vulnerant. ac sanguinem mingere faciunt et inflationem ex quibus parva accepta quantitas urinam vehementer provocat atque albugo cum aceto epithemate remedium affert. Cauda equina herba est que ventris fluxum pacientibus et emoptoicis ac aliis auxiliatur apatibus. **Capitulum de althea.**

Althea ventris dolori et vesice oris atque intestinorum maximum affert remedium. **Capitulum de galbano.**

Galbanum apostemata maturis confert. atque puncture scorpionis et dolori dentium auxiliatur. quod totum semen et oleum operatur nausiam tamen atque vomitum faciunt. Gluten de corticibus facies pustulas que cum cutis elevatione et rubore consistunt confert atque emoptoicis auxiliatur. Agaricum calidum existens. epatis aperit opilationem. asmaticis quoque atque epilepsie. nec non veteris febribus remedium affert. humores preterea grossos a capite expellit. Casia fistula epatis opilationem aperit. ac veteris febribus auxilium prebet.

Expletus est tractatus tercius auxilio dei ducentis et xxx vi continens capitula. Incipit tractatus quartus xxxvi continens capitula. De rememoratione aggregationis conservationis sanitatis et aliarum summatim.

Sanitas conservatur bonitate mensurationis motus et quietis atque comestionis et potus nec non expulsionis superfluitatum accidentiumque et locorum in quibus homines manere debent. malorumque accidentium quam augmentum recipiat sucurssus atque aliarum cogitationum sibi convenientium et consuetudinum auxilio. Nos autem in unius istorum tractatuum quantum modus competit tractatum si deus voluerit.

De mensura motus et dispositione ac suarum horarum.

Sanitatem conservare volentem ante comestionem moveri necesse est. motu autem quisque uti debet sibi consueto. quod vires ipsius non excedat. Sit autem motus deambulationis vel vectationis quo nemo tam diu uti presumat donec fatigationem et multum sentiat gravedinem. Sed cum utitur motu ex quo lassari se senserit. dimisso motu ante quam aliquam consequatur lesionem quiescat. De natura enim motus est quod quantum comestionem. fit calorem acrescere facit in natura. Quamobrem et cibus calorem invenit accensum et corpus in grossitudinem et tollabilitatem et vires acquirunt. Sumno preterea observandum est. ut qui fortibus et gravibus vel vilis motibus gravatus in eis procedit. non de quiete ad gravem motum subito transeat. Venter quoque eius si genuis fuit et magis laxatus constringendus est et scias. Post comestionem a forti motu ac longi temporis omnino est cavendum. Sicut enim motus ante comestionem factus sanitatis est conservativus. ita post comestionem contrarius invenitur gravativus.

De mensura sompni et sue hore atque sui augmenti.

Oportet ut tam diu post comestionem quis se sompno abstineat. donec cibus a loco stomachi descendisse atque inflatio et gravedo minui atque inferius migrare sentiantur. Quod si tardetur non incongruum est. ut paulo utatur deambulatione donec descendat. Est et observandum ne de uno latere ad aliud se pre volvatur. tardatur enim in digestione. atque inflatio atque rugitus sequitur. Oportet ut pulvinar sit altum et precipue si cibus nondum a loco stomachi descendit. Sompni autem utilitas anime auferre laborem. eamque reddit subtiliorem atque cogitationem et rationem que hebetes erant. et que fesse. sublimat et acuit. corporisque fatigationem mitigat ac digestionem meliorem efficit. ac corpus impinguat. Interim dormire corpus desiccat. ac tenerum efficit. Sompnus quoque multitudine in eo erat. ipsum quoque infrigidat. quod in corporibus grossis et pinguibus precipue operatur. Vigilie vero multe calorem intendunt. ac formam corrumpunt. corpusque desiccant. atque colorem rubeum in ipso augmentant. quod precipue operantur cum corpora sunt macra. Oculos itaque ut anima vigilie non cogatur cum dissoluti et stupida fiunt. in addormiendo et cetera. cum exercitati atque subtiles et acuti fiunt. motusque leves et sensus fortes.

De regimine cibi.

Comedere postquam cibi precedentis fex inferius descendit et pars ventris superior levis efficitur in qua nulla tensio sit. et motus precessit conveniens. Appetitiva quoque prevalet. melius iudicatur. Est preterea cavendum ne comedatur postquam appetitus affuit tardetur. nam appetit fuit minima [illegible]. sicut ebrius ac fastiditus accidere solet. Sed postquam homo qui ebrius non est appetere incipit. et cibus qui precessit nec multus nec grossus fuit ipsa hora comedere debet sine dilatione aliqua. hoc namque melius est. Si enim comestio adeo tardetur quo ad appetitiva destruat quam prius inventa erat. sirupum vel acetosum vel aquam calidam sumere debet. aut comestionem una hora tardare donec vomatur aut appetitiva excitetur et reddatur. Quibus vero rite paratis. comestio subsequi debet. Caldus quod cavendum est: censemus ne cibo adeo impleatur homo ut stomachus tendatur vel multum gravetur. aut anhelitus angustetur. Quia propter hoc aliquid accidit cibus sumptus antequam descendat evomi debet. Quod si evomi non potest sompnus et motum incrementum recipere debet. atque ea que ventrem solvunt sumenda sunt. Cibus preterea quo uti consueverat in sequenti die minuendus est. Est et studiose observandum ut cibos sibi consuetos quisque accipiat. et totiens edat quotiens consuevit. nisi consuetudo prava fuit. Aqua omnino permutanda gradatim debet. quam tamen non repente. si ordinate paulatim videlicet de illa ad bonam transeundo deserere debet. ut sani inter diem et noctem ad minus semel. ad maius autem ut bis in die. et quod temporis est inter duos dies ter reficiantur. Semel autem comedere in die. cor hominibus macris siccis nocet. bis vero in die reficere cor hominibus grossis pinguibus ledit. preterea multo utentes motu. ac multum laborantes maiori et grossiori indiget cibo. Hiis autem contrarius

conuenit. Quia autem quedam est consuetudo. quisque ei cibus conueniens sit interrogandi. Sepe enim contigit ut cibaria aliqua que mala sunt aliquibus conuenientia reperiantur. A quibus ipsi sicut alii sibi cauere non debent. Et fortassis cibaria aliqua existentia bona aliquibus maligna inueniuntur. et a quibus penitus sibi cauere debent. Si autem sint aliqua cibaria aliquibus conuenientia que ipsi appetunt licet bona sint. appetitui tamen tribuenda sunt nisi omnino pessima fuerint. Non tamen malis semper utendum est cibis. Quare si aliquis hiis egerit. solutiuos mediantibus humores ex tali cibo generatos. moueat solutiuis utendo. In hora quoque qua tali comedit cibum aliquid cum eo comederit uel post ipsum bibere debet. quod eum temperet et in ... malum faciat. sicut si deus uoluerit dicturi sumus. Quando autem digestio fit mala et corrumpitur tamen quod cibi multi et diuersi in una sumuntur hora. Et quod cibus crassus ante subtilem comedatur. Et cum multa cibaria cum iure habentur miceis panis accipiuntur. atque quoniam inter principium prandii et finem multa fit mora. Oportet preterea ut in yeme sit cibus actualiter calidus in estate actualiter frigidus. Est etiam abstinendum a cibis calidissimis. qualis est. et cum ab igne remouentur et ab illis qui sunt uehementer frigoris. sicut qui sunt niue refrigerantur. quibus nullus uti debet. Cibo enim super niuem infrigidato nullo modo est utendum. nisi in tempore magni caloris. corpore quasi inflato existente. Meliores quoque hore ad sumendum cibum. hore sunt fixe. Quod si hore fixe esse non possunt. mansiones saltem sint fixe. Sit ... hore comestionis. postquam dormire et gestare possunt. Fructus etiam qui in prandio sumendi sunt. ante omnem edendi sunt cibum. ... hiis qui in isto faciunt moram atque tardant ... in quibus est ponticitas et acetositas ut citonia et poma et mala granata. Si autem de hiis causa medicine parum sumere uoluerint comedant. Melius tamen in ... sanitate iudicatur ut omnes recentes fructus dimittant uel parum ex eis sumant quantitatis. Ex quibus si multum comederint cum medicinis solutiuis et motu eis succurrendum est. Est et diligenter obseruandum ne recentibus utatur fructibus, in die quo multo usi fuerint exercicio. atque in isto ardor sentiatur. Est enim conueniens in hac dispositione recentes comedat fructus. Dico sunt ficus et uue et pira et mora et citrulli infrigidati in aqua. Postquam autem perfectos comederint fructus aliquo interposito spacio cibum quem debent sumere edant. A ... preterea summo opere est cauendum. Quod si aliquis esuriendum passus fuerit. in eadem die minorem cibum. atque in sequenti sibi alleuiet cibum. Sed si multis diebus et totis nimis fastidiosus fuerit. medicinam bibere debet non multum solutiuam qua ... ut stercus expellatur ac ... et ... foramina mundificare solet. sicut trifera minor et pigram recipit et turbit. uel pille que species recipiunt redolentes. uel pille de mastice et aloe confecte. uel diacatonum solutiuum. uel electuarium laxatiuum. de diacart. uel ... et hiis similia. Sunt et homines in quibus crossa bene digeruntur cibaria. et corrumpuntur in eorum stomachis cibaria subtilia ... quam ea que non in isto corrumpuntur tribuenda sunt et que digeruntur. Huiusmodi autem dispositionis hominibus grossa danda sunt. et expedit ut plus nutriant aliis in quo aliquis humoris genero corrumpitur ... sibi in febris nocumentum. Sit huic ... ipsi ... prohibeat. De regimine potus.

De potationis regimine. Hoc obseruandum est singulariter ne aqua bibatur uel sumatur in ieiunio. sed postquam comederint et uentris superiora alleuiata fuerint. sumere parum sumant. Si tamen eis causa refrigerandi statim uti uoluerint non ad sacietatem. sed parum ex ea assumant. Postquam uero uentris superiora ut post dictum est alleuiata fuerint. cibusque ab eo descenderit. saciari ex ea uel uino debent. Summo opere tamen cauendum ne aquam nimis aliquam bibant neque aqua in mensa accipiant. nisi festim. Set enim cum fuerit parua ex ea sufficit quantitas. Ab aqua preterea nimis nerui hominis debiles. quos tussis et ... fieri sunt. atque qui indigestione sua inuenerit ... debiles ... sibi cauere debent. Qui uero carnosi fuerint et sanguine multi atque colorem rubeum habent. quorum et appetitus fortis existit. Nichil ab aqua timere debent. Nullus et ieiunus aquam bibere debet, nisi qui magnum sit ardorem uel qui est ebrius. Debet insuper quilibet ieiunus uel post balneum uel post coitum. uel post fortem motum qui hominis anhelitum frequentem facit. ne subito multum aque sibi bibat. Si parum ex ea paulatim sumere debet. Quod donec usque faciet debet. donec illud remoueatur accidens. atque eius extinguatur impulsio. Aqua et noctu bibenda non est. Si sitis molesta fuerit. Signum uero huius est. quod sitiens ebrius est. uel iam bibit aquam sibi sufficientem ante quam dormiret. sicut consueuerat. Quod si contingat aliquem aquam bibere multam et sitim augmentari. a potu ipsius abstinere debet. atque sitim ... tolleraret. cito enim remouebitur sitis. Homo autem famelicus et uacuus uinum bibere non debet. neque post cibum acutum. neque post balneum. neque post fortem motum. neque post ciborum ... nisi postquam descenderint cibi. neque post crapulam. neque uini tanta sumenda quantitas. ut ex ea grauetur ... et tendatur. Si aliquis post eius potum sibi medicari uelit. debet et quilibet uinum eligere quod sibi conuenientius est secundum quod diximus. ... enim uinum in suis speciebus multiplicatur. Frequenti quoque ebrietate nullo modo est utendum. malas enim generat egritudines. Sana autem ebrietas uel due in mense se auxilium prebent si non sint continue. ... horas in climate ... . Et ... quod sibi conuenientius est. Sunt enim qui cibum sine uino nullo modo digerere possunt. et sunt alii qui uino grauantur et in quibus cibus cum uino corrumpitur quibus calorem atque replecionem facit. febremque cito adducit. De mundificatione corporis a superfluitatibus.

Ut corpus a superfluitatibus mundum permaneat tibi. ... conuenit. ... solutione ac urine prouocatione. nec non motu et exercicio. fieri potest. Unumquodque enim membrorum aliquam superfluitatum speciem a corpore expellit. Qua propter si eorum ... assumptorum ... in uentre ... atque minorem quam esse consueuerat. uentrem cum aliqua re temperate hoc facientem soluere debemus. Urinam quoque si minuatur sibi ... prouocare debemus. Quod uini subtile et sinapis acetositas atque melonum et citrulorum semina. nec non ... apium et feniculum. et cucumeres et citruli. et melones. et hiis similia faciunt. Quod si autem quod per sudorem expelli solet minuitur. atque longum iam preterit tempus ex quo non magno usi fuimus exercicio. neque aer circumdans est calidus cum exercicio nec balneis sudorem prouocare debemus. et si contingat ut cibis ... generatis utamur. rem ipsam ... expellentem sumere debemus sicut ... carni. et pruna et tamarindi. et ... succus granatorum cum pulpa sua tritorum. Quod si ...

Melius dimittendi

causa errores dimiserimus. de humoris huius maxima quantitas in nostris ad humectationem corporis. fortioribus eum uti et uti oportebit. medicinis quas in parte de curandis egritudinibus in locis illarum nominate egritudinibus nominabimus atque eum forti oportebit nos uti medicina sine qua egestiones mediocres. Non sic sanitatem conseruat. Si autem cibus colam in generare solet. mirobalanos indos atque polipodium nec non epithimum sumere debemus. Et si humores generare solet. trifera minore. picram et tibir. recipientem. uel electuario ex zinzibere et turbith ac zucaro facto. ut conuenit. Stomacum quorum si uiderimus. quasi stupidum et sine sensu atque appetitum destructum. et hoc tam non appetit nisi acuti atque cibaria eum grauiant. et propter dulcia et unctuosa. vomitum ex hoc modo prouocandum erit. prius comedere res salsas et sinapi aut siccas aut rafanum. postea bibere simplum acetosum. vel ydromel aut medicinas que tempore purgare solent quas nominauimus. Corpus autem si quis inflatum est atque admotiones graue. colorem quorum rubeum et tactum calidum uiderimus. uenasque eleuatas ac plenas conspexerimus. sanguinem minuere festinabimus atque ciborum mensuram minuemus carnem quoque acumina nec non omnia dulcia dimittere cogemus. et intenuatur ad hoc ut omnia cibaria sint pontica. uel acetosa. quod cum diu fieri conuenit. donec peccata cessent accidencia. Sunt preterea ac mulieres cum appetitum coire debent. quod quidem faciant. nature non repugnantes. Sunt et quedam alia que cum summa diligentia fieri debent ut dentium et gingiuarum ac labiorum cum corticibus radicum nucum fricatio. et gargarismus. atque instructio in aliquibus horis superfluitatum quorum nulla est retinenda. Euenit etenim uite mingendi accidit difficultas. Egritudines quoque que uesice et suis partibus solent euenire. euenit ergo non retenta uentositate et tenasmo. atque malum colici. nec non appetitus destructionem ac fastidium generat.

Oportet attendere ne de mansionibus et domibus tepentis. In his locis sit calor talis ex quo corpus in sudorem resoluatur. et hiscitationem. neque frigus tantum sit ut ex eo corpus constringatur et compleatur. Terra quorum non sit mollis. nec humida neque multum sicca. neque sit sordida. neque puluerulenta. sed sit mediocris dispositionis mediocris. quod erit si locus sordidus. et puluerulentus ita irroretur aqua ut ex ea respirat temperamentum. et si fuerit molli fuit lectus uel insolanibus. Sedeatur. Mansiones sic pericula est tempore corporibus quorum sanitas est perfecta et nature temperata conseruat. Corporibus non dispositionem his similibus contrariam. quod salsa macra sunt et colica. mansio molles et humida congrue existunt. Si cum hoc et frigida fuerit. Sicce autem et calide mansiones que cum hoc mollicie non habent. corporibus dispositiones istis similibus contrariam auxiliant. quibus ille que abitus quod calide in uenuste nocumentum proueniet. Decet preterea summo cauere opere. ne in aliis sentiatur odor. qui si forte affuerit suffumigationibus erit emendandus. Significatione malorum accidentium et modo succurrendi eis antequam preualeant.

Capitulum hoc ex elementis constituendi et augmententur. sanitatem uolumus exequi. et esset satis quemadmodum uti ipso multiplicaremus uerba. et usque adiungere ea que ipso sunt considerenda plurimum. Sed quoniam nimis non libet intentionem protendere nolumus. in multis suorum mora faciemus capitulorum. Egritudines et summas appetentes paucas dicemus quod cum capitis dolor fortis est et maximus uel emicranea. Conueniens est ne ad oculos aqua descendat et dilatetur pupilla. Quia propter hoc si dolor capitis diu perseuerando grauiter infestauerit ne medicinis releuari potest. Infirmitati succurrendum erit cum excitatione attrac

que intemporibus pulsant. Saltus faciei diu permanens si multus et fortis omnis tortura adeo portendit. uicinam ut statim in iactationem debeant. Postquam ergo illud sentiri incipit. medicine uehementer soluentes ac uomitum dari debent. Facies quoque cum forti aceto quod de uino factum sit. in quo mentis sine sit decoctum. fricari conuenit. et coitus pauca erit danda. Summo preterea abstinere debent. fortibusque euacuationibus. ac fricationibus. nec non gargarismis et sternutationibus. utendum erit.

non saltus faciei

Totius uero corporis saltus multus et diu permanens. spasmum pronosticat. Oportet ergo cum ista accidit. fortiter euacuare. et fricare corpus. et impulsire gimen subtiliare. medicine quoque calide quas in suo nominabimus capitulo.

non saltus tocius corporis

Stupor pallisim portendit quare propter cum accidit regimen subtiliandum erit. corpusque cum medicinis acutis quas in palisis capitulo nominabimus. euacuandum erit.

Stupor

Facies et oculorum rubedo. atque uenarum in ipsis manifestatio. et lacrimarum descensus. et claritatis luminis pacientis impotencia. omnia hec si cum forti dolore capitis affuerint. frenesis pronostica erunt. Succurrendum ergo erit cum flebotomia ac uentris solutione. Caput quorum oleo rosato cum aceto mirto. infundendum erit. totumque corpus in frigidam.

Inanibus et uigo si diu perseuerauerint. fortesque extiterint epilensiam portendere. Non est ergo negligendum. quin taliter laborantibus succurremus cum hiis qui in capitulo de epilensia dicturi sumus. Tristicia absque manifesta causa diu permanens et cordis malignitas atque de spatio maliciam significant. quia propter succurrendum est ut dicturi sumus. Cum ante oculos quasi musce uolare uel quasi pilos stare aspexerit uel maculi coram quod aspiciat. quasi fumum uel uaporem uiderit. principium descensus aque innuitur. hic igitur diligenter est considerandum. ut in suo dicturi sumus capitulo. et ut mei ceatur frenandum. Reumatismum et corizam si frequenter euenerint. ne ptisis uel asma uel pulmonis paciatur passione. timendum erit. Idcircoque statim erit succurrendum.

Reuma quod facit

Sudor multe et diu persiciens corporis significat repletionem. Subueniendum cum ergo erit cum flebotomia. atque cibi paucitate. Si autem sudor male fuerit olens quod febris sit iam uicina significet quare propter ea que ruborem soluunt colam. danda erunt.

Sudor fetidus

Cordis tremor cordis fortis et frequens. mortem portendit subitaneam. Ideoque cum flebotomia et medianis uentris leuiter solutionibus succurrere oportet. Repletio superflua timorem emoptoice passionis futuram atque apoplexie. et mortis subitanee affert. Unde statim cum flebotomia subueniendum oportet.

non multa mala

Si sensuum turbatio ac motuum debilitatio cum repletione affuerint. ne superueniat apoplexia. timendum erit. Succurrendum igitur erit cum flebotomia et gargarismo. Grauitas si in dextro fuerit latere apud costas postiones. et puncture atque tensiones. epatis significant lesionem. Subueniendum ergo erit. prout in suo dicemus capitulo. Ergo plus solito sitis ydropisim significat.

Ictericia

Faciens et ac palpebre. et extremitates si inflate fuerint pronosticabunt ydropisim. Egestionis fetor. fastidium atque grauedinem que existit in uentris innuunt. Fetor qui est in urina putrefactionem significat. et quod febres euenire debent. Lassitudo et dissolutio cum destructione appetitus febrem significat. Aperitiue autem et destructio et nausia. innuunt colicam. Succurrendum est ergo cum tago solito. et cibi abstinentia post cum medicinis quas ibi nominabimus. Grauitas et tensio in inferioribus uentris. et yliorum cum urine dispositione solita prouitatione. nocumentum inuenimus in capitulum de mostrat. Ideo cito succurrendum erit. Syncopis ardor diu perseuerans uesicam et uirgam pustulis iudicabit. Subueniendum igitur erit. sicut in suo dicemus capitulo. Mollium egestionum adhesione ac putredinem faciens dissinteriam de

dissinteria futura

monstrat futuram. Subueniendum est igitur. ¶ Pruritus ani fistulas significat emoroydas si non ex puorum timum multorum ibi existencium contingat. ¶ Ex multitudine ad eme[...] mil. magne existunt aduentus timetur. ¶ Ex mulis magne collectionis suspicio exoritur. ¶ morphea alba albis albe timorem incutit. ¶ Capillus fiat rubor cum obfuscatione et hanelitus angustia et uocis raucedo. lepram aduenire que iam incepit accidere timere faciunt. ¶ Si autem aliqua dispositionum corporis sani preter solitum permutatio fuerit ut saliua appetitiua fortior uel debilior existit. uel a corpore plura fuerit uel pauciora. uel somnus longior sit. aut breuior. uel agitatio uel adsit uel sudor. preter solitum ex corpore decurrit. uel ea que a corpore manere soliti erant retineantur. ut emorroidarum et menstruorum sanguis. atque sanguis uomitus qui statutis diebus euenire solitus erat. uel sanguis qui ex naribus fluere consueuit. uel si totius corporis dissolutio fiat. uel ingenium pigricia. aut in ore extraneus sentitur sapor. aut ea que non consueuerit delectationem afferant. aut econtrario. aut coitus desiderium ad augmentum sumat uel diminutum. uel in sompno oriatur sompnus quod non consueuit euenire. uel corporis color commutatur et mutetur aut tactus preter solitum. et ad ultimum cum id non assuetum accidit. et permanserit ac augmentum ceperit. pronosticabunt egritudinem futuram. Quamobrem custodibus pro corporum cum subtili est inuestiganda et ad eius sanationem festinandum.

¶ In corpore quorum signum replecionis significatio uisa fuerit et ipsius stomacus. elaborandum erit. ac comestio minuenda. Si si aliquem alicuius humoris dominii significatio apparuit. sic curandum erit cum solutione eius. et cum huiusmodi medicinis quibus humor ex corpore educi consueuit. ¶ Preterea si infirmitatem aliquam cum periodo nota superuenire consueuit ante quam proxima hora accedat stomacum debet. uel quod assellare faciat imbuendo. Omnia quorum alia que post egritudinis aduentum fuit exercenda. quemadmodum si de uoluerit in suis capitulis dictum sumus. De cogitationibus.

Quoniam exillis animam gaudere atque letam facit. robur uiribus tribuit. et naturam excitat. et in suis adiuuat actionibus omnibus que sanis confert in his qui eius minorationem eo quod superflua sit indigent qui tamen sani non existunt. et econtrario. Quia uero tristari facit omnibus sanis nocumentum infert. exceptis hiis qui eius indigent minoratione. De seruatione consuetudinum.

Consuetudines conseruare et secundum eas incedere regulam non sint pessime. Oportet. Que sunt sic. ab eis paulatim ac ordinabiliter est recedendum. Quia quisque caueat debet ne alicui rei sibi consuetudinem faciat. quia ipsum obseruare oportet. Exercitus obseruatione consimiliter paratur. ut si quis uno cibo consueuerit semper utitur uel aliquo potu uel omnino aliquis abstinet. uel dormire uel moueri uel egerere. uel coitu consuescit. et ex aliquo istorum grauitate constringi maximum incurrere nocumentum. ¶ Quia quisque corpus suum sic disponere debet. ut caloris et frigoris paciens esse possit. et admotiones et cibaria sibi necessaria aptum rediat. ut et sompni et uigiliarum horas atque mansiones et domos sine lesione permutare possit. fortissimis enim ex necessitate h[...] agere cogetur. De hiis que acribus inuenientibus nocumentum expellitur.

Saluus existit aciborum malicia qui non eis utitur. Quod si aliquem eis uti contingit. sibi subuenire debet. cantaticum humorem ex eis generatum expellens sumendo. multis tamen aliquis eorum euadet nocumentum. si ea temperauerit. temperamentum aut possunt si ante ea uel post ipsa aliqua eorum quod reprimat maliciam ac eius gendo ducat ad temperiem. declarat. ut si quis dulcia diligit a quibus tamen ledatur post ipsum sirupum uel acetosum bibat uel acetum cum aqua. uel comedat post ipsa mala granata.

acetosa. et ad summum quelibet sumat acetosa. et stomacum incipiat. et citrinitas colere rubee. solutionem. ¶ Si qui cibaria diligit acetosa. et alcharis sicut est caro cum aceto cocta et almosos et hiis similia. Ex quorum esu contrahat nocumentum. post ipsa comedat mel. et uinum uetus et forte bibat. Quibus uero uentuosa nocent cibaria. post ipsa pontica et stiptica atque amara. et salsa et acuta comedere debet. sicut sunt lentes et glandes. et alumun. et garus. et caulguamiech que tale condiuntur. et cepe et allia. quibus autem ista nociua existunt ipsorum refrenare maliciam debent cum uentuosis. et huius ac solum. Sed quibus crossa incongrua existunt cibaria. ut tricum est aqua similiter cocta. uel cum lacte. et his similia. et tamen ex eis edunt. ante ea uel post ipsa de almum parum sumere in potu debent. Motum quoque et exercicium augere conuenit. atque diaciminum et diacopipeon sumere conueniens est. Qui si ex eis nimis comederint uentrem forti medicina sic expellente soluere debent. ¶ Siquis autem in pectore grauedine atque plenitudine propter crossorum ciborum comestionem pati solitus est. sirupum acetosum cum multis radicibus et seminibus factum assidue bibat. ¶ Siquis preter exercitibus fructibus multum comedit. sirupum acetosum post esum dulcium sumat ut sunt dactili rotib. et musi et melones dulcissimi. et ficus post acetosorum uero et stipticorum comestionem. bibat ydromel. ut sic comederent ut sibi medicaret postquam inflationem fecerit. Diaciminum sumere conuenit. et uinum forte et uetus bibere et aquam sominum et his similia. ¶ Post fructus autem siccos. et quorum tamen minora comeduntur que comedentes calefieri consueuerit sirupum uiolaceum acetosum. et apozimati. que fiunt ex succis fructuum acetosorum ad spissitudinem decoctis bibere conueniens est. et cibaria acetosa. Post fructus autem qui inflare. et appetitum auferre ac disturbare consueuerit. mirra sumenda est. postea quam comedat diaciminum piperon. et zinzibere conditum. Aqua uero crossa que tarde descendit. nequaquam absque uino est sumenda. Siquis preter aquam nimis sepe in potu superfluerit. eius uero adeo sepe intret balneum quo ad sitet. et incipiat sumere medicinas uentris solutiuas. quas cum de [...] tertibus egritudinibus notabimus.

De uino

Si uinum expertis acetositas colore celestinum existat. multe aquam amixtionem habet bibere est. post quod granata acetosa sunt edenda. et acetositas citri sumenda et his similia. Ipsum quoque tunc erit bibendum quando cibaria comedunt acetosa. sicut ea que nunc acerbe fuerit habent amixtum. et eis similia. ¶ Quod siquis ex uino grauis capitis incurrit dolorem. uinum non bibat nisi clarum. quod multum habeat aquam amixtionem et dum ipsum bibere appetit. citonia et his similia stipticitate habentia edat. deinde uero post ipsum potum cibariis utitur leuibus in quibus stipticitas sit et uaporis extinctio. sic sunt cibaria in sifelati. uue acerbe et succum habentia et his similia. ¶ Siquis uero uirtutis inflationem uel dolorem patiatur. uinum purum bibat. aut parum amixtum. cum quo nichil crossiens hiis comedat. nec post eius haustum comedat.

De uino

Uinum sanum et ex calefaciat. et inflationem quorum dissoluit. Cibumque digerit. atque urinam prouocat. et uentrem soluit. et preter hoc animam letificat ac gaudere facit. Hinc autem postremum bonitatis uini modum fiadum inuenimus aliquid quod uicem uini compleat. In alius autem medis quam reperiri possit quidam uini uicem supplenti. licet minus operibus debiliora uino existit.

¶ Sirupus calefaciens stomachum et remouens inflationem et cibi adiuuat digestionem. et nutrimentum penetrare faciens. Recipe mellis apum lib. i. aque lib. vi. si mixta tamen diu coquuntur et spumetur. donec uelox teneat similitudinem. deinde in una hora huius ydromel quod remansit pulueris sub

Margin notes: .i. carbunculorum · .i. glandulosis · lepra · nota de [...] galieno · flora · purgacio · Vide quod flebotomia debet ante horam accessionis et non debet [...] · superius · .i. pessime · De auferenda malicia ciborum in [...] · nota [...] · Alcharis est sic [...] · Almosos [...] · Epar · .i. [...] molle multum · .i. puri · Fructus [...] · De nocumento uini auferendo · Dolor [...] · De aliis potibus [...] · [...] laxatiuus

Alcharis est [...] caput et pedes agni cum aceto [...]
Almosos est [...] columba [...] cum aceto [...]

tilissimi in panno lineo subtili ligatus cum ℞ ʒ iij piperis nigri et longi cinamomi gariofili spice ana ʒ j et in ipso mane dimittatur et postea calidum bibatur. ¶ Si autem venter solutivus ¶ Accipe ficus albas quinque quibus aque duarum sextariis superfundatur et tandem coquantur donec dissolvi incipiant et per noctem una dimittantur. Postea vero colentur et in colaturam illa [illegible] medietatis mensuram ponatur et bulliat et dimittatur a mane reddat similiter et reponatur. ¶ Sunt autem quidam qui vinum [illegible] lib. huic sirupo & lacti sui [illegible] amiscent ut ventris solutio magis existat. De minutionis flebotomie et eius nocumento et quando debeat fieri sequitur tractatus.

Minutio sanguinis extractione corporis malignitatis et ydropisis atque senectus ac appetitus destructio pulsusque parvitas asthmi ac [illegible] et cordis debilitas tremor quoque ac palisis visionis appoplexia et postremo omnium virtutum naturalium imbecillitas sepissime evenire solet. ¶ Cum negligentia autem extractionis eius tamen aliquis ea indigeat et accidunt dolor de [illegible] et apostemata et exitur et febres conclusae ac frenesis et pleuresis et variole et morbillus et passio emoptoyca et mors subitanea et pestilencia atque appoplexia sanguinea de qua factus viridis apparet vel magis et sinanchia et lepra. ¶ Flebotomia perfecta magis existat medicina in sanitate conservanda vel proficiens et ad egritudinem curationem congruens sint quod fiat. ¶ Item vero flebotomia plus aliis tollere possunt sicut hy in quorum corporibus vene manifeste erunt et ample et quorum corpora pylosa vel bruna vel rubea vel retenta et carnosa consistunt non pigriora fuerint. ¶ Sunt etiam qui flebotomari invenes vel senes infantes cum et decrepiti flebotomari non sunt non magis innuete [illegible]. ¶ Item non ea similiter indiget hy sicut pustule et maxima apostemata atque de membris accidunt et febres. ¶ Hys quoque necesse est flebotomia qui multa carne et vino ac dulcibus consueverunt uti. ¶ Illi vero a flebotomia abstinere debent qui stomacum et epar habent debilia atque qui debent qui stomacum [illegible] egrotus non in isti absque magna fit [illegible] solet egrotus non in isti absque magna flebotomari sit necesse. ¶ Alia non quod de flebotomia faciendis sit ea in suo divisionis tractatus. ¶ Est etiam sincope da sicut in flebotomia caveri ne in tempore calidissimo multa sanguinis flebotomia caveri ne in tempore frigidissimo. De minutionis fiat extractio neque in tempore frigidissimo.

Solutione ventris sola et vetus et eius nocumento et quando debeat fieri

Ventris uti possunt quod summa est. Medicina ad sanitatis conservationem magis probes administrari licet a possibile ut huiusmodi opus causa corporis abluere cum post ciborum errore vel ex dicte negligentia vel cum ex corporis in patientia solutio gravari videtur. Obstat ergo esse potest ut corpus indutum semper consistat et neque sine eo superfluitates ad egritudinem generationes apte retineantur quod propter medicinam ventris solutiva cuiusque uti debet quod humore quod a nocte solet vel qui in eo existeta corporis dispositione plurimum generari consueverunt a tali errore sine roris expellere consuevit. ¶ Oportet etiam ut a medicina quod humorem producto humoris generationem eductione solita ei sibi caveat. Hominis enim accionis notitia maxime consistit secundum quod humore vinagmeque species ventris solutiva educat ea in suo tractatus nominamus. ¶ Item non ventris solutione plus indiget est qui

corpus habet magnum et pinguior et qui est gulosus atque qui multos comedit cibos et fructus parum movetur et ociatur. ¶ Item ad ventris sunt lenit solubiles et magis vel sepe solvere mittunt atque enim consuetudinem [illegible] accidit et propriae si fortes fuerint a ventris solutione abstinere debent. ¶ Medicinales quoque ventris solutiones sepe sumere corpus debilitat et ad eticam atque plurimum adducat praecipue si fuerit corpus huius siccum. ¶ Est etiam summopere observandum ne aliquis medicinam ventris solutivam sumat nisi plus ventre cum membris mollificatum unctionibus et balneum per duos dies ante acceptionem necessitatibus fuerit et corpus in balneo multa aqua tepida infundit vel in eis sedit et sirupo [illegible] bibit. ¶ Hoc quoque ne medicinam ventris vehementer [illegible] ne medicinas ventris in diebus calidissimis vel frigidissimis sumat. ¶ Post sompnum quoque omnino post solum recipit est abstinendum neque tibus aliquo corpore medicinae eructuado [illegible] re consensit utendum erit et quando solo sit debilitatem vel diminuitur donec non compleat operacio. ¶ Quod sint dolor purgando soluta fuerit traphica dari ei bibere debet de aqua non ardentis secundum mediocriter sumere. De [illegible] vel de [illegible] quod solum saturari debet secundum mediocriter et refundens si ad cotidie fiat aliquid superfluae solum tibana vel succo malorum granatorum acetuosorum vel de succo [illegible] fiat debet sumere pulsus de tempus autem comedat pulles de cornibus fetus in potu sumere debet. ¶ Quod si donec corpus cum medicinae austu fortis [illegible] medicinam tollerare talesque fuit vel medicinam tollerare corpus solum fuerit ut eius potus sit pregnatus superfluerit ut eius potus sit. Et non vel sit purgatus interim necesse est non vel sit purgatus neque sit soluta rob pomorum. ¶ Item si fortis fuerit soluta rob pomorum vel citoniorum vel malorum granatorum et simul bibere debet et est necesse ut quando solutus est abstineat a multis et sirupo solito et abstineat acetuoso et ydromelle. ¶ Si vero accidat ut cum medicina corpus calefiat neque acetuoso et aliquis cum aqua per se vel neque ad aque vinum temperatum colera nigra educitur aqua vino temperata consumenda, quod si fuerit impossibile est ea vellere temperata. ¶ Quod si contingat medicinam solutionem nullam plus operari quod debebat quod ea assumpsit in balneo ponendus erit. ¶ Item si hoc constrictus non fuerit pulvis de malagranatis uti debet quod si sufficerit defectum erit sine ac hoc pulvis dandus erit. ¶ Item ℞ [illegible] coriandri desicca ʒ et thimus bolarmeni cinnamomi semen granatorum omnium vel terentia tritorum ana ʒ j seminis mirtiamini albi ʒ x dentur vero pulvis cum sumere debet tribus vicibus continue longuo tantum potest quod si istud non condolent trociscis de balaustia et thuris silia quod in talis de ventris solutio notabitur dabitur. Ei autem nimium contingat debilitatem et admirabilitas et sincopi devenire

Vtis

In phthisi nocet

Aliquis dicit

Quid sit dicendum de fine et quod fine capit vult vomitum

Nota quibus vomitus specialiter non competit

Vtis in coitu

Iuvenes illi fiunt et ... mediis ... coitus

Ista mala facit coitus

Summe timeat a coitu

Itaque ... ad

ex subventione eius sequitur in talibus declinatio passionis dictum est summa. **Summa de vomitu et eius nocumento**

Vomitus sunt de tempore **continentie et quo debeat fieri**

Vomitus fiat stomachum et purgat et digestionem efficit meliorem corpus rigat et sudat caput quod et sensus alleviat visum quod acuit. qui si multi fuerint cor desiccabit et epar et pectori nimium ocule et plurimi nocebit venas quod scindit atque rumpit. exemplo causa passio emoptoyca. In eius autem secundo ... adveniat ... sanitas vomitu confirmanda est. tunc signa ... nimium et ... ut ... est semel in mense vel bis vti quod ... per tibi sanitatem fieri oportet. vomere non sine stomacho replere durus est. neque aliquis magis labore et studio fit. **Vomitus** postea non fiat si debet corporis custos et ipsius destruitur. **Est** in obsinando ut tu aliquis vomere voluit duos pannos ... in rotunditate ... involuat et ... ponat et tu primo ... aptius liget neque inde auferatur donec sit vomitus completus. Post vomitum aut ... faciens ... stomache ... et os ydromel vel syrupus acetosus est colluendum. Cum non colluit sunt longum et epigletum ... pruritum ... phthisim, constrictum et catarrum mendum ... a vomitu omnino abstinere debet. **De summa coitus et eius no-**

Coitus corporis repletum **centum et quo debet fi-** alleviat et animam illuminat et leta efficit ... lenitatem ... sedat ... ac cogitationes ... et ... in quibus fit dolor melancolia eius ... quod sanat ... sequens et amorem mulieris ... ardentissimum ut ... ad mortem deveniat. contra ... travers ... vti ... ea quod diligit non potest. ... eius ... eius amor. **Coitus** postea ... alleviat atque ... **Ad vitia** vero si quis ... fuit coitus ... malum ... **Est** et valde obsinandum ne quis contra ... vult ... ... velociter debilitatem ... ac appetitus ... corporis destructor. oculos quod ... ... et ... corpora ... ut ... sufficiente ... cavere debet. quod est ... valde vsus fuit ... **Convalescentes** quoque et debiles atque macri ... illa et ... ... sunt et ... ... quod ... sunt debiles contra ... ... debent. **Coitus** ... et ... nervus magis ... ... oculos quod ledit et corporis virtutes destruit corpus quod corrumpit ac debilitat. ... ... corpora ... robusta ... venas ... et grossa et sanguinem ... ac venas ... et ... colorem rubeum ... pilos ... ... **Corpora** vero ... ... magis ... **Contra** ... ... ac ... et ... ... neque ... ... neque ... ... **Est** vero ... valde ... fuit contra ... ne ... balneo et flegmata abstinere debet. et ... cavere ... ... et angustiis ... ... et grossa ... ... corpus ... ... **Summa**

Corpus balneo **balnei et eius nocumento et quo debeat fi-** ... et ... possibile est ... corpora ... et ... balnei ... ... quod cavere debet ne ... balneo ... ... et ... ... et vapor ... ... **Corpora** ... ... et ... et ... ... et ... ... corpus leve et ... ...

fiat. deinde cavere debet ne aqua calida super se proiciat sed aqua frigida semel ... ... et ... ... oleo **Si** quis autem ut corpus ... balneo ... ... et ... ... et ... farina fabarum ... ... et ... **Comestio** quoque post balneum ... ... est tarda ... et ... ... vti ... **Est** et ... corporis ... et ... ... appetit ... et sordes ... ... quod ... et ... ... ad ... **Calor** balnei ... dolores ... ... atque ... ... corpus ... ... **Super** vero nocumento sunt ... ... et ... ... ut ... ... nausea quoque commovet ... ... vel ... ... corporis ... ... et ... ... **De for-** **corporis laudabili**

Corpus valde ... ... est ... dispositionem ... ... morte ... ... **Corpora** autem ... ... et ... ... **Corpus** non ... ... ut ... ... **Summa de fricatione laborum cum cortice vnctionis et eius** **nocumento et quo debeat fieri**

Fricatio ... ... corpore ... ... **Caput** quoque ... ... et ... ... **Fricatio** ... ... **De consuetudine ...**

Syncope ... ... et mel ... et ... **Multo** post vomitum ... ... cavere debet. ... ... **De ...** **sanitate ...**

Recipe ... ... **De ... oculi et eius clarificatione**

Oculi ... ... **Calida** ... ... et ... et ... ... **Visum** ... ... et ... ...

Nota ... ...

Nota ... ...

... ...

Nota ... ...

Sompnus post comestionem

Ista ... ...

Galienus in libro simplicium medicinarum et in libro de pulsu aqua calida et dulcis est nobis plus aliis conferens ei qui laborat ... ... et siti ... ... superfluitates quoque ... ... solutionis fuerint dissolvit et ad ... ...

31

ponatur. Ad hoc quod ampulla liti aque solum aliquid in me
se in oculis ponere licet non phisicis humores malos ad oculos
descendere. ¶ Est preterea docendum modo quo oculos acuunt atque
in tunc etiam atque per magnum spatium oculos aptos tenere
hec enim claros faciunt eos et rigidos et uelociter quod
corroborantur oculi cum ab libro incipit inspicere tunc littere
non sunt subtiles et intendere incipit quod in eo sit. uel quod
sit in pictura quod oculi conseruat sanitatem atque absterget. tuthia est cum succo sansuci confecta. ¶ Sunt et
quidam qui oculos abstergunt ut recte feniculi succus
in oculis ponatur. uel collirium de malis granatis granatum
granatum unum dulce et aliud uel acetosum. deinde
conterantur utriusque succus spatio atque in duabus ampullis [illegible]
[illegible] oppilata sub sole aprica die iunii usque ad ultimam
augusti suspendantur in singulis mensibus quod subtile fiat
[illegible] et quod consumitur [illegible]. postea uero de uno quoque
partes summantur equales et misceantur. et in una [illegible]
commixtione libra pulueris aloes piperis [illegible] et [illegible]
salis armoniaci drachma [illegible] ponatur subtilissime tritorum et
reponatur et sic enim collirium quanto fuit uetustius
tanto melius erit. in quo stilus intingitur et sic in oculis ponitur
[illegible] in oculorum abstersione. Collirium quod oculorum
confortat sanitatem. et ipsos ne cito substipiat [illegible]

Recipe antimonii [illegible] aqua abluti. Unctum phisicis pota
quod postea per dodecim [illegible] aqua pluuiali lauatur
[illegible] tuthie [illegible] fiat ablutio cum antimonii [illegible]
[illegible] tuthie et cathimie ablutorum ut diximus
[illegible] margaritarum
[illegible] non perforatarum [illegible] coralli [illegible]
[illegible] camphore [illegible]
[illegible] lapides [illegible] cum aqua
[illegible] deinde omnia misceantur et re
pluuiali [illegible] et in nocte ponatur
[illegible] et in palpebris mane et in nocte ponatur. De custodia auditus

Uentositates que fiunt in auribus [illegible] summo studio insistendum est [illegible]
sanatione dictum fiunt atque ne [illegible]
[illegible] quoque oleum amygdalarum
amararum auribus est infundendum. ¶ Sed [illegible]
ne doleat [illegible] non [illegible]
[illegible] et ne aliquid ad [illegible] et ne
pustula in eis nascatur [illegible] custodire potest
[illegible] pustulas
nasa [illegible] dolores [illegible]
[illegible] et [illegible]
[illegible] in aceto et in aure
ponatur [illegible]
[illegible] custodi
[illegible] non [illegible] pleno dormiat. De cautela estatis

Terra ignea antrax et pestilencia fiunt est fugienda [illegible] non potest et
[illegible] in loco [illegible]
[illegible]
[illegible]. ¶ Estiuales uero que [illegible] ad aliud
[illegible] et febres pestilenciales
[illegible]
[illegible]. ¶ [illegible]
[illegible] ad aliud
[illegible] ad aliud
[illegible]. ¶ Est insuper summopere obseruandum ut ab eis
[illegible] egritudinibus [illegible]
[illegible]. De pestilentia et cautela eius

Pestilentia plerumque in fine estatis et autumpno [illegible]. ¶ Est
[illegible] in estate [illegible] plu
[illegible] nubes [illegible] et pluuias [illegible] nocte et die p
[illegible] meridionales uenti [illegible]
[illegible] aer [illegible] ut non [illegible]
[illegible] est meridional [illegible]
[illegible] et [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] comede
[illegible]. ¶ Euod quoque fructuum [illegible]
et [illegible] et granatorum
acetosorum et malorum acetosorum atque de succo sumach
et acetositas citri sumenda erit. ¶ Sirupus preterea

[illegible] sit [illegible] in sole
[illegible] et [illegible]
[illegible] magdaleonis [illegible]

Et aqua [illegible] fiat [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
acetosi [illegible] quantitatis sepe bibenda erit. ¶ Et si mag
[illegible] carnes comedere [illegible] galli et starne et par
dices [illegible] edulis quoque et uitulis [illegible]
[illegible] et [illegible] sumach et [illegible]
[illegible] et [illegible]
[illegible] in corpore sanguinis aliquid apparuerit [illegible]
absque mora insistendum. ¶ Mansiones quoque in quibus [illegible]
frigide esse debent quorum porte et foramina apte
septentrionalis sit apta est enim possibile ut hec
[illegible] regimine [illegible] ne et
[illegible] ac morbillis [illegible] et mal
[illegible] at febre [illegible] cuadat
¶ Preterea [illegible] fuit tempus [illegible] et [illegible]
[illegible] ac corpora [illegible] grossa et colore rubea
[illegible] alius custodiendum erit. ¶ Cum autem in fine estatis
multus fuit calor autumpnus quoque [illegible]
et [illegible] et frigus et
pluuia [illegible]
frande et [illegible] panis grossi aqua [illegible]
atque [illegible] et aqua in [illegible]
[illegible] quoque ac [illegible]
erit. ¶ Corpus aqua frigida ablutum lauandum
et aqua [illegible] in potu bibenda [illegible]
in [illegible] aqua [illegible] et pauco aceto bibendo
erit et aqua in [illegible] potanda [illegible]
non calefactis et [illegible]
[illegible] fuit aqua [illegible]
[illegible] atque [illegible] et portulaca et [illegible]
[illegible]. ¶ Summopere quoque [illegible]
[illegible] ne in sole fiat [illegible]
[illegible]
[illegible] dormire [illegible]
[illegible] frigidis. ¶ Cibaria quoque
[illegible] piscis [illegible]
[illegible] assatos [illegible]
[illegible] acetositas [illegible]
[illegible] singulis diebus aqua [illegible]
[illegible] et [illegible] corpora [illegible] calida
et sicca [illegible]
[illegible] et [illegible] est possibile febribus acutis
pessimus et calidis in [illegible] tempore [illegible]. ¶ [illegible]
[illegible] in nocte [illegible] apparuit [illegible]
[illegible] et aliquis color [illegible]
[illegible] est. et uenti quoque flant [illegible]
[illegible] et animalia egrotant in nocte [illegible]
et aere [illegible] et splendor atque egrotantes
[illegible] morte [illegible] aer [illegible]
[illegible] et egrotantium [illegible] fetidum [illegible] odore
[illegible] quoque [illegible] angustiat [illegible]
magnum [illegible] et siti [illegible] uehementer ac [illegible]
[illegible] extremitates et uomunt et
[illegible] fedos et [illegible]
et [illegible] tempore [illegible] et
aqua [illegible] est manifesta bibenda est
in mansionibus quoque [illegible] et aer [illegible]
[illegible]. ¶ Domus preterea quaque die aqua
aceto mixtis cum rosarum et [illegible] in aere
odoris putridi et fetet [illegible]
[illegible] sandalis et camphora [illegible] atque
aqua rosata rorandi. Domus [illegible] cum costo et thure
et storace et [illegible] et sandali ac camphora
[illegible]. ¶ Cibaria non sunt [illegible]
[illegible] et sumach et [illegible]
aceto quoque cum aqua [illegible] est bibenda et [illegible]
[illegible]. ¶ [illegible] quod [illegible] in potu [illegible]
die [illegible] camphora [illegible] est [illegible] aqua
[illegible] bibenda et aqua frigida ablutione. ¶ Unde
[illegible] antiquorum [illegible] si [illegible]
[illegible] et [illegible] uini [illegible]
[illegible] in [illegible] pestilencie
[illegible] singulis diebus
[illegible] maximum affert remedium.
[illegible] mediam
in [illegible] mortalitatis bibisse quos euasisset

Margins: tuthia; [illegible]; non abaria grossa; ne pustula nascatur in aure; [illegible]; [illegible]; [illegible]; Sameh i. ordeum uel tritici [illegible]; Utile ualde; no; [illegible]; [illegible]

Habet quod ducit quod bonum armeniacum cum aceto et aqua bibitum [illegible] dispositionem [illegible] et [illegible] [illegible] et convenit [illegible] predicte dispositioni si [illegible] suffumigatio cum costo [illegible] et storace et [illegible] aloes et bench atque sandali et camphora et mirra fiat. Caveat quod ut in aquis [illegible] in vere squinancia nullatenus invadit quod mala et [illegible] periculosa [illegible] itaque in hoc tempore [illegible] prouenire ac flegma [illegible] vetus solone ac gargarismus [illegible] diebus et noctibus cum aqua rosacea fieri debet [illegible] et cum rob mororum et [illegible]. Ut aqua [illegible] [illegible] appoplia et paralisis et [illegible] convenit [illegible] [illegible] cum pilulis [illegible] gargarismus atque [illegible] et unctionibus [illegible] [illegible] vinum [illegible] ad subtiliandum. De regimine corporis in quattuor temporibus anni. Rubrica.

Oportet ut in vere flegma et vetus solone [illegible] vinum [illegible] calor [illegible] cum [illegible] in ipso vinum [illegible] cibus et cibus comedenda [illegible] dulcia [illegible] et bibenda et [illegible] et papue [illegible] debet [illegible] convenit [illegible] etiam ut cibis subtilibus et [illegible] convenit [illegible] quibus in estate uti convenit [illegible] et labor [illegible]

Cum autem venit estas motus minuatur et labor [illegible] cibaria [illegible] [illegible] semel cibo repleri debet [illegible] cibis diversis [illegible] et aqua frigida [illegible] [illegible] [illegible] est potandum in potu [illegible] et sirupus acetosus et [illegible] fructibus acetosis [illegible] et [illegible] acetose [illegible] atque [illegible] et abstinendum [illegible] acetosis et [illegible] frigidam [illegible] vino [illegible] [illegible] et [illegible] fructuum comestio vitanda [illegible] [illegible] ne in meridie soli [illegible] [illegible] custodire debet [illegible] ne aquam bibat frigidam [illegible] et coitu abstinere debet [illegible] ne in locis dormiat in quibus [illegible] post cibum dormiat [illegible] frigida [illegible] aqua [illegible] et non [illegible] ut vomitu [illegible] febris fiat. Caveat [illegible] ne famem [illegible] [illegible] [illegible] vel aqua [illegible] bibat [illegible] [illegible] tempore [illegible] custodia et [illegible] [illegible] [illegible] autumpnum [illegible] custodia [illegible] [illegible] autumpno [illegible] [illegible] cum veteri solone et flegma [illegible] autumpno [illegible] [illegible] corporis [illegible] [illegible] tempore [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] regimen [illegible] in yeme [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] in vere [illegible] flegma [illegible] [illegible] [illegible] et vetus solone [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] De regimine [illegible] [illegible] [illegible]

Pregnans a cibis [illegible] in [illegible] et [illegible] abstinere debet ut sunt [illegible] et [illegible] in [illegible] et [illegible] [illegible] [illegible] ruta [illegible] custodiri debet et papue in [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] nam [illegible] [illegible] cibis subtilibus [illegible] bonorum [illegible] ac nausee [illegible] et [illegible] corroborantibus [illegible] [illegible] et [illegible] vino [illegible] bonum odorem [illegible] bibat [illegible] sit aquatum [illegible] in potu sumat [illegible] [illegible] et [illegible] [illegible] [illegible] ut nausea [illegible] [illegible] [illegible] et [illegible] et caveat ne in balneo [illegible] [illegible] faciat moram. [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] et [illegible] [illegible] cibum [illegible] comedat [illegible] cibis semel repleatur [illegible] appetitus [illegible] [illegible] et [illegible] et [illegible] appetitum [illegible] [illegible] [illegible] mala [illegible] et [illegible] comedat [illegible] mala [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] et custodiri debet [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] De facilitate partus et regimine partus. Rubrica.

Cum hora partus appropinquat [illegible] [illegible] in balneo [illegible] singulis diebus [illegible] [illegible] [illegible] cum oleo [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] et oleo [illegible] Sanguinis vero si non sequatur [illegible] [illegible] fluat [illegible]

suffumiganda est parturiens fumigiis supradictis de quibus in urina [illegible] et medicari [illegible] cum medicinis quas in parte de menstruis provocandis diximus sepius hec autem non est omittendum neque vilipendendum [illegible] fiunt [illegible] cum [illegible] dure et male

¶ De regimine infantis nota

Infantis autem statim post partum [illegible] est facienda [illegible] ne lac aures ingrediatur [illegible] et nares cum aqua calida et oleo [illegible] mundificentur [illegible] ipse [illegible] cum sale [illegible] in una quaque parte [illegible] et rectificanda [illegible] et nares [illegible] custodia [illegible] ¶ Mamillas [illegible] sugat [illegible] et dissolucio et pigritia neque [illegible] ¶ Postea vero in aqua balneetur et [illegible] mamillarum suctione [illegible] solito [illegible] ¶ Cuna igitur eius [illegible] ¶ Oculi quoque eius in primis nativitatis diebus [illegible] sunt cooperiendi [illegible] in loco sit multum luminoso et radioso [illegible] margarite [illegible] colores [illegible] ¶ Cantilenis quoque [illegible] et actibus et [illegible] ¶ Postquam vero loquendi tempus appropinquaverit nutrix eius linguam frequenter fricet [illegible] et melle [illegible] est loquendi [illegible] et facilia et levia est docendum ¶ Cum ut nativitatis dentium tempore appropinquat gingivas singulis diebus cum butiro et adipe galline [illegible] cum oleo [illegible] et rosis [illegible] modico aceti [illegible] fiat ¶ Lacti quoque [illegible] suppositorium [illegible] supponendum ¶ Cum ad [illegible] comedere incipiat fiat [illegible] et lacte [illegible] et infanti in manu tenenda [illegible] gradatim ad aliquid disponatur [illegible] ¶ [illegible] et appetere cepit [illegible] mamillarum paulatim minui incipiat [illegible] non permittatur [illegible] gradatim [illegible] ¶ [illegible] ut tempore calido ablactetur

De eligenda nutrice et regimine ipsius nota

Nutricem oportet esse iuvenem colore [illegible] clarum [illegible] sit alba rubedinem habeat admixtam neque [illegible] neque ab eo multum remota neque leprosa [illegible] neque infirmitati sit [illegible] ¶ Mamillas quoque habeat magnas et pectus amplum ac pinguedinis corporis mediocritatem teneat ¶ Ipsa [illegible] neque salsa comedat neque acuta neque acetosa neque stiptica neque [illegible] in quibus est fortis caliditas neque porros neque cepas allia quoque atque erucam [illegible] ¶ Nutrienda vero est cibariis [illegible] et [illegible] fructibus et carnibus [illegible] et [illegible] menstruorum provocationibus sibi caveat [illegible] lac [illegible] de farina fabarum [illegible] panis de simila facta et lacte [illegible] ut [illegible] ¶ [illegible] est [illegible]

subtile [illegible] multum ac subtile ¶ [illegible] autem [illegible] lac fuit subtile [illegible] cibaria et grossa [illegible] augmento [illegible] ¶ Sed si infans [illegible] neque dulcia neque [illegible] sunt tribuenda [illegible] corpore infantis [illegible] neque dulcia neque calida comedat [illegible] ¶ Infans quoque si [illegible] post menses [illegible] ¶ Lac [illegible] melius [illegible] cum una gutta [illegible] distillata [illegible] lac vel male oleum [illegible] infantis est [illegible]

¶ De regimine [illegible] etatis

[illegible] flemma [illegible] sunt medicandi [illegible] custodiendi sunt ne multum [illegible] vel fructibus comedere permittatur [illegible] ¶ Lacte quoque [illegible] grossis abstinendi sunt ne in corpore [illegible] lapis generetur [illegible] melona [illegible] sunt tribuenda ut urine [illegible] ne lapis [illegible] si incipiat [illegible] multum repleri non est permittendum neque [illegible] permittatur [illegible] sit digestus et postea [illegible] ¶ Adolescentes ac iuvenes [illegible] sunt custodiendi [illegible] et augmentet ¶ Senes vero [illegible] sunt ut ad corpus [illegible] cum flemma [illegible] corpora ne ad malum deveniat [illegible] ¶ [illegible] nisi [illegible] sunt removendi [illegible] balneis uti debent ac multum dormire [illegible] suffumiga- [illegible] vinum [illegible] subtile atque [illegible] bibat [illegible] mediocriter habeat [illegible] ¶ [illegible] custodia [illegible] et tempore [illegible] deveniant atque [illegible] corpora neque [illegible]

¶ De probatione medici sequitur

Quia comparari [illegible] in quibus vita sua [illegible] atque de quibus [illegible] medicorum [illegible] librorum [illegible] bonum [illegible] ¶ [illegible] et [illegible] ¶ [illegible] ¶ Item [illegible] ¶ [illegible] medici [illegible] ¶ Item [illegible] ¶ [illegible] libri [illegible] ¶ [illegible] medici [illegible]

Iste vero credunt

certi fuerunt. Et quis autem huius doctrine nomen sit adeptus qui libris non novit vera eius intelligere. neque etiam cum sapientibus moratus fuit nec eis consociatus. Et eo neque sic sapiens est eciam minime sciendum cum illos posse perfecte.

Impossibile est enim et unum eciam si longo tempore vivat huius doctrine per maximam aliquam partem nisi studium precedente inceperit regulam huius cum doctrine quantitatibus intelligencia hominis multum opportet quod non in hac doctrina unum et plures invenire doctrinas.

Item autem detrahat doctrina usque nunc a quo sit scripta paucus fuerunt neque in brevi hec conscripti fuerunt. Si fuerunt mille et in mille annis qui adepti quod libros secundum quos scripta conscripti fuit in brevi omnibus videt videbit ac si ille mille annis vixisset et illorum libros mille annis pertulisset. Si quis eorum negligens libros hos in vita sua quidem presentem potest et eius comprincipal vel in vetulam quod necessariam habuit, et si diebus hominibus sit doctor atque auctor exemplar et quibus libros non perpetuam ac certitudinem formas non intelligit, autem eas videat quibus ipsas multociens videat quod dimittit eas quas non cognoscit et absolute perfecit eas nullos aliquid eas intelligendo.

Completus est tractatus quartus et deinceps continetur quintus de decoratione omnibus corporis vel capillorum.

De fluxu capillorum

Inprimis removent omnia abradit. Et postmodo caput et singulis in ungendo noctibus et postea mane cum aqua calida multa abluendo in balneo vel in domo que non sit non sufficeret cum farina ac nis et seminis altee et aceto tribus lavet diebus. Similiter quoque cum aqua fluida cocta sint et baurach panno caput est abluendum.

Recipe farine ciceris ℥ .c. farine fenugreci furfuris tritici panis .ʒ. x. albi et tritici et sinapis omnium ana ℥ .xv. altee ℥ .x. et misceat cum paucco aceto et aqua et una quaque ebdomada la vet caput ex ea. Quod si post predictorum adhibitorum furfures prius asstruit oleo roseo cum paucco aceto mixto caput quaque nocte est infundendum. Verum quod sicavit e solucionem capilli capitis vel barbe.

De casu capillorum

Caudit loquus cum panno aspero est fricandus donec fiat rubeus postea cum capitis forti fricet donec pacientis a loco illo in tersionem sentiat et ardorem quem die illa ac nocte sic permanere permittatur in mane ac sicut regat et si in loco ampulle apparueruit cum anatis vel galline unguatur et fricatis aliquod relinquatur diebus et oleo in quo keiron capillorum venis et camomilla faciunt cocta in unguat et hoc modo fiat.

Recipe istorum ℥ una simul et ea posita fluant usque ad dissolucionem coquantur quibus decoctis aqua colatur. Coquatur libra una olei debent misceri et suavit usque adaque consumpcionem coquatur quod ac remanet absque deposita reponatur et usum cum opus fuerit. Et caput ...

Est autem pilis cum huius medicinis non nascat et in ipsis est inquirendo quod in praeteriti usus sunt. Tunc ac quod pis dispositio quia in ea hora sit investigandum. Quia in malo decoquendo humores in corpore dominantur et in talis dentitis ciborum continue et si coquendo fuit ipsius aliquam flatus quartana frequenter comedisse color eius citrinus aqua pilis cadunt albedinem acturne videat pilule iste dande sunt.

non
utile

Recipe turbith albi pulveris preparati, ana ℥ .x. collequintida ℥ .iii. et trita et (cum) his tribus et imbellates ac oleo violarum inunctis informentur pilule que quibus ℥ .i. vel in pondere ter in mense vel quater tribuantur.

Paciens consuetudinem intendens cum cibis bonorum humorum generativis postea vero reiteratis adhibenda ad quibus loco medicinarum solet.

Item si paciens cibos cole rubee generativos comedit consuevit et color eius citrinus fuit corporis dispositio hec eadem significant. pilule iste quas novabis multociens erunt dande ipsius quod regimine ad eius humorum generativas flegma ...

Recipe mirobalanorum citrinorum ℥ .ii. et reubarbari ana ℥ .i. aloes citrini ℥ .ii. scamonee ℥ .quartam partem cum omnibus fiat pilule et pondere generacium cundent.

Item si paciens cibis colericis generativis melancolie nutriuntur et color eius loci obfuscatus et cuius apparitas hec mostrant locis et venis videntur prius quod dicitur apozimata depurando et epithimum eiusque et thyspilla cum colam nigram expelle consuevit sic in capitis senilia dictum sumitur danda sit paciens quod dominus vitare cibis et postea ad medicandum cum loco reddendum erit.

Recipe sperme maris euforbii ana ℥ .ii. staphisagrie cantarides ana ℥ .i. cum oleo veteri misceatur. Et prius locus cum capitis fricatus fuit epithetur ut si in loco apparuerunt ampulle pilis diebus dimittatur et cum adhuc ...

... anatis et unguento deterusa donec cadant donec sederitur petra vero hec eadem rectitudinem erit si utile fuit.

De generacione capillorum in locis in quibus volunt et aliorum pilorum in locis denudatis.

Si barbe vel aliorum pili cupiles ac in locis denudatis molles fuerint locus fricandus erit cum spuma maris et tunc keiron cum oleo veteri mixta singulis noctibus ex eis in unguendos pacientes quod vinum forte bibat ... regimine ad ea quod spatie calefaciunt reducendum est.

Recipe olei keiri ℥ .i. catarundarum alarum et capita abscissa ℥ .iii. et conficiatur sic catarundis trite in oleo mittantur. deinde oleum cum igne in olla prima posita super prunis igne cum ligno frequenter commiscendo coquatur donec ... inspissetur postea absque deposita reponatur. Cum ... ambre est admiscendo ut bene redolat ... si locus fricatus fuit donec vesicas faciat apparebit citissime pilorum nativitas.

De faciendo longos capillos.

Absinthio facies capillos longos. Folia agrestis simul et capillus veneris ... et mirobolanorum emblici et ponatur in ablucione et cooperiat caput cum ea post quam aqua madefactus fuit in aqua emblici fuerit posita.

Aqua in qua sicla cocta ... la fuit simul in qua parum sinapis ponatur et cum ea capilli lavantur postea vero inbuguatur oleo et aug... ...

Oleum mirtinum ... De confirmacione capillorum ... frequenter capilli eo inunguntur cos etiam confirmat si laudanum in vino resolutum equale mensura cum oleo mirtino sit admixtum cum frequenter eo utitur. Si ut ca pillorum radices eo in nocte fricentur et postea in mane balneum ingressus quum patiatur cum aqua calida eos lavet.

Emblica et folia ... mirti simul et in aqua coquantur usque quod aqua turbida fiat postea ad vinis aque libras una olei ... libras accipiatur et mixta cum aqua consumpcionem postea vero ei quod ex decoctione remansit ℥ una laudani in vino resoluta addatur et capillorum radices ungit et oleo fricetur.

Recipe foliorum mirti ... ...orum papaveris rufi capilli veneris spice nardi ... seminis sicle seminis apii emblicorum ana quartam in una ...mum capiti sit hec ac omnia in tribus libris aque donec ad unam redeat libram coquenda sit et postea colanda deinde colatura hinc cum una libra olei ... cum ... fienda et usque ad aque consumptionem coquenda cum postea admiscenda ℥ .i. acacie et hinc omnis corticis ... deinceps vero reponendum et singulis diebus ex eo ... unctio est facienda.

Recipe capillorum veneris foliorum mirti corticis pini thuris ana partes equales que assari debent donec terri possint postea vero admisceatur eis laudanum et mirre ana quantum ... vino quoque predictorum quibus cum vino veteri et oleo ... semine rafani mixtis caput in nocte epithetur et in die lavetur et assiduetur hec. Si enim calvicie ... in ...

De confirmacione capillorum qui cadunt et ... calvicii

Si capillus hic cecidit accius aqua et oleo ... donec bene confirmetur frequenter erit in unguendum donec bene confirmetur ... frequenter erit inunguendum et psilly et foliorum ... et si ... si ista non sufficerit ...

... diet ... angustiare debet ... et si figura ... erit ... ac vinum sit inimicum.

De ... capillorum

Capilli frequenter sunt fricandi cum foliis ... dit albe et gallis ... farina fenugreci ... et galle ac ... capilli fricent.

De plapandis capillis

In hac medicacione eis est utendum quibus capillos ... curant ... et in unctio ... tepido ... facienda super capillos quoque aqua calida sepe est ...

De nigrificandis capillis

Sumatur ... vini librae gallarum et inbugantur oleo et frequenter donec nigri fiat et fundat. Deinde ... cris usti dragaganti ana ℥ .x. salis gemme ℥ .x. alumini ℥ .i. ... omnia ad modum collirii. Deinde aqua calida ... ad modum masse ... caput et barba prius abluta cum aqua calida et postea ... manibus ... predicta medicina et folia ... postquam ... horas ...

De ... capilli ... et galle et ... capilli ...

alinasal .i. q(uan)do radices capillorum apparent albe cum ... [illegible]

+ a .i. [illegible] fit cooptor et cord et ... cum [illegible] oleo ... [illegible]

tepida lavari debet. ¶ Sumat merda ¶ de sperma alii tecte
sepium et kalcis non extincte amborum partes equales liti
gium depilatis duobus terrise quantum ... coquis.
omnibus aqua [illegible] rubigat capilli et folles despe
raverunt et postea partes horas [illegible] induserunt cum
aliquibus laudem mucillaginibus pervenit eius quod
sit nigredo pulvera ¶ merdasangui et ¶ de sperma alii tecte
calce sumat et super ea septuplum aqua fundat et a sole siccat
primo partes dico dimitta frequenter commiscendo et
fudit aqua sicut colet et mitta in ea lana que se dinigret
bono est. Si autem se non tinxerit in hac aqua ... per merda
sepium et calcis ut prius ... et vise dimitta
quod tandem si quer ... lana immissa tingatur. postea vero
albana ... aqua predicta ... fuerat dimitta ...
tinctura facienda est. denigrat enim perfecte et valet ad
... lana in hac aqua tincta pilos ...
fricet. ¶ Contra canos qui vel ne canicies adveniat precipue
Sepe aliquibus hominibus canities cito in tempestiva videlicet
... solet ... et ... ¶ Contra ...
... canities tardam ... est sic ...
... in mane ... sumat ... ¶ ...
mirobalanorum nigrorum ... partes equales te
rantur et in oleo inungantur et cum melle confitiantur. ...
singulis diebus in mane ad ... magnitudinem ...
... quibus ... fit ... alegre et assu
... abstineat ... et ... mitras
... et ... que sunt ...
et asinicto cocto et ... cum melle confitiantur.
... aqua ... et ... aqua potu ¶ ... ac
... medicine bibenda est vel ... ca
... et ... est ...
... et ... est ... et ...
... est potandum ¶ ... pita cum ...
... est ... calore ... cum
aceto et sirupo acetoso ... ut ...
... et ... aqua rosata ...
... est ... capillis aqua rosata fundit
et ... capsisora ... et ...
... est ut ... unguentis ...
in quibus ... et ... ponunt
... est oleum ... ad ...
... ad claritudinem ... accipi
... ¶ De rubificatione
... ¶ Contra casum capillorum et fractionem
Sumat ... ¶ ...
... ʒ. v. ... ʒ. v. ... glandis
... ʒ. iii. ...
... et aqua ... fundat et ...
... et ... aqua ...
... postea vero capilli ...
... lavantur ...
... et ...
postea vero ... ¶ De albificandis capillis
Sumat stellis ... et ... et ... et sulfur
et semina ... et ...
et flos ... capil
... aceto collectis ...
... sulfure ... suffumigati et
... et ... suffumi
... lavet ... fieri ...
... oleo ... frequente
... ¶ De rebus que capillos radicitus tollunt
... albe et ... et ...
... sumat ... et ... et ...
... partes ... quod ... aqua in
... ut ... mane ... dimittatur
... ma
... partes ... et ...
... et ... vel barbe
... que capillos ...
...
... farina ... fabarum vel ...
... ¶ De rebus que capillos destruunt semel
... est ... fundat et ...
... sumat super ... septuplum aqua fundat et ...
... sic ... colet et sic partes ...
... aqua ...
... et ... dimitta ...
... postea ... corpus ... medicetur
... pilos ...
vero ... oleo ... erit ¶ ... et que
capillos sic modo destruunt est ut ... pili
et ... loca ... et aceto ...

... et ... et aceto ... loca depilatis
... in unga
... vel ... loca depilatis
oleo ... usque ad ... dissolvere
... oleo ... et
... pilis quasi ...
¶ ... et que pilos in ... et barba atque ...
... in ... est ut ...
et ... sumat partes equales ... partes
... et ...
... et ...
... vehementer ... et fortasse
... phibet ¶ De illis que destruunt
... folio ... et ... ¶ De rebus sive ...
Bortolam et ... et ... et ...
sive ... fricari debet ¶ De illis que ...
... adustionem ... et sanationem ...
P... adustionem ... phibet ...
... corpus et ... et corpus ...
... oleo ... corpore
pustulas ... et ut ... aqua calida ...
... et postea ... aqua frigida ...
... corpus et aqua frigidissima super ...
et ... loca in quibus pustule nasci solet et
... fieri. Si autem adustio fiat ...
... aceto et aqua rosata et ...
...
... et ... unguento ...
... et oleo rosato et albumine
... pustulas in corpore ...
... et ... aceto et oleo
... rosato ... ¶ De saphati .i. pustularum faciei et capitis
H... ¶ ... capitis
... venam que est in ... capitis
... aures et ...
... acutis et ... abstineat et ...
... et ... potest
... et ...
... cum ...
¶ ... aceto ... sumat
... aceto et oleo rosato ...
... ¶ ... saphati ...
sumat sal et ... sulfur ...
... galle ...
... oleo et rosato
... ¶ ... saphati ...
et alba ... cum oleo et cera ...
... lavanda et ...
... et aqua calida ...
...
¶ ...
...
...
...
... aceto et oleo ...
... saphati ...
... aceto et sale et ...
... et ...
... ¶ De albificanda facie et cute ...
¶ De ...
Sumat farina ... et fabarum et ...
... et ... et ...
...
et aqua calida ...
... ¶ De rubificanda facie
¶ Sumat ... et ...
... et ...
... et ...
...
...
... ¶ ... que colorem faciat ...
... que colorem rubeum faciat ... rubeum ...
... partes equales ... cum lacte

faba fricetur cum aceto ... crustas et scabiem ...
... et ... ...

bullientes fundantur et pro nocte dimissa fricentur et
colentur et in potu sumatur. Vel aut coquantur fortes
opabuntur. istis quoque quidam addunt fenic et fumus
terre ex quibus cottidie ʒ duas si bibendo.

Rc mirob citrinorum pti una
fenic et fumi terre an pte una drami succi ab
sinthii quantum ad corpus sufficiat compone alexandrini
aut addit. Hec medicine absinthium quantum ...
ptes mirobo et conficiuntur omnia cum melle et sumi
tur ex ea cottidie quantum est avellane magnitudo
confert preterea pruritui succo in aqua calida balneari
et corpus in balneo cum aceto et oleo rosato et succo
apii confricare. Serum quoque cum mirobo et zuccaro
in potu sumere ampolla. Si at confricatione cor
pus emaciatum remedium non percipiat custodiatur
cottidie in sero et in mane per solis occasum tritican
confricatur cum aqua calida et zuccaro albo
potu cum tribus lac quoque vaccinum acetosum po
tare debet. Quum at scabies patitur et pruritui ab
stinere debet a salsis et dulcibus et acutis abstinere ab holeribus
ovis et salsis et rebus acetosis et lenibus carnibus
aut frigida aer et rebus acetosis et lenibus carnibus
et dum vinum quoque si bibat et mixtum aqua
conditur.

Rc baurach tosti salis gemme
an ʒ i nigelle ʒ vii aceti et olei rosati quantum sufficit ad
sicut corporis quod in balneo epithimetur et postea
sicut lavetur et tamen ... manet et postea lavetur
pro ... simul ... distincte

Rc argentum vivum extinctum alcali mer
cachimia argenti ... alcali mer
dasegin cum istis cum aceto et oleo et rosato mixtis
fiat epithima et pro tota nocte sic maneat in
mane vero balneum ingrediatur patiens et cum aceto
et ... ... fricetur per aut aqua lavet
calida et cum istis confectis aqua frigida si ipsum sudat
et oleo inunctis rosato egrediatur. Scabiem quoque
vetustam iuste ampliat. per unam quaque trium die
rum sume aloes pondus unius aut per unum tribus
mittat intrinsecis diebus et faciendo sic per hec
secundas ... curatio erit hec cum scabie et
pruritu destruit.

Rc merdasengi atramenti ... pondus equalia
pulverizata ad solem frigatur cum aceto terantur
ponatur ex quibus cum fuit necesse fiat epithima
ponatur ex quibus ... ¶ De assa et pruritu et ... sine sanie ...

Quando assa et accidit passio ... et si vel mollis fuit assa ... eius
sagiens minuit et si vel mollibus ... at sanguis fuit
... succo ... minorum si at ... cottidie
...s ... potentibus et mitte ... cum ... et ... que recipiunt
bent ... in aqua calida ... et ... et ... que ...
in aqua calida ter et ... et ... oleum trapsus cum
aceto et oleo et amigdalarum oleo ... et mirobolanis cum
in oleo amigdalarum atque ... et mirobolanis ...
bus et ... amplificat ... et ... ul ...
aceto et ampliat ... de ... et ... passio
... cum succo quatuor ... aceto ...
permanente fuit ... vetus ... adustionem
... et si ... forte ... et ... potra
teratur ... ad ... suo et ... et ad ...
... quod cum ... albo ... et ad balneum
... ... confert ...
tribuat ... portulace atque psilli
et potare cum ... et ... et ... aceto et sumach
an ʒ iii et cum ... ptisana ¶ De alafef ... in ...
... cum ... et ... peri ... ...

Desudatio non egreditur ... et ... ...
unde ex sudatu multum cum in frigidis morantur dicitur
... et aqua frigida et dulci lavare loca que in quibus
desudatio oriri solet et ... frigida et rosata et
olei ... in unguentum mediocriter afferunt. Hec preterea
confert per ... fuit cum ... et
aceto ... et oleo rosato epithima alega
... et lac sumatur et ... aceto ...
locis ... in balneo epithimetur ... ...
... et ... per ... lavet et ... sit ...
... tradet ¶ De impetigine ... ...

Impetigo quod incipiens fuit ... ...
... frigida sanari potest ... ...
... ul cum cera et oleo ... ...
... oleo ... ...

... ...
... ...

fricetur et hec cum dulci aqua tepida sive cum frigida at
... qui colera ... ... nigra abstineat que patitur
... et ... ... et ... cum assumitur
... apparet corpus cum ... et apozimate
... ...
et in ... ... ¶ Sagit... post sagwisugas
... preterea loco si supponatur ... ... sugentem
loca aqua calida lavanda est et ... ¶ Sagittu...
... ...
fiat ... ... ibi est ... ...
removeatur et post hec epithima de stafisagria ...
ponatur que si non fecerint ... ... forte ...
... sanguinis ab eo fluat et ... ...
... pulvis ... ... que ... fiat ...
sana et rubea ... apparet ... ...
... ... ¶ ... ... impetiginem
... et fricatio ... fit cum ... acetosa ... et
... cum aceto vel cum massa ... ...
... et epithimata ... ... et aceto ¶ Oleum
... ... valet impetigini ¶ ... ...
... fit et in ... vitrea ... ...
... ponatur ... ... pilis ... ...
... ...
... ...
... ...
... ...
... ...
... ... et per ... ...
... ...
... ...
... oleo ... ... et ...
impetigo epithimatur ... ...
... ... ¶ De morphea alba

Morphee albe ... ... et ... ...
... ... et cum forti aceto
... et ... ...
... ...
... ...
... ... ʒ ii sumat
... ... ʒ i ... ...
... ...
... ... est ʒ ... ...
... est ... ...
... ...
et eo ... ... ¶ De morfea nigra

Qui morpheam patitur ... ... epithima
nigra ... ... est et ... ...
... ...
... ... et aceto ... epithimetur
... ...
... ...
¶ De albaras

In albaras curatione ... ... morphee albe ...
... ... est atque ...
... ...
... ... et ordinatim ... ad electua
... ... epithimate
... ...

Rc ... ... stafisagrie ...
... ... equales ... ...
... ... rubea et ... ...
... ...
... ...
epithima ... ...
nigra ... sanguine est ... ...
... ...
... ...
... ... removeatur ... ...
... ...
... ...
ubi est albaras ... ...
... ... rubeus
... ... ¶ ... ... albaras ad
... corpus ... ... ¶ ... ...
... ... rubea ... sumat et ... ...
... ...
... ... et ... ...
... ...
... ... sanguinis ... ...
erit ... et ... ...

... morphea ... et albaras ... ...
... ...
... ...
... ...
... ...

de fetore narium ... in nares ... mihi ... i hac specie ...

Hec omnia terantur quibus ita pactis paries vinum per nares fugat ubi viciis malis adconsendat seu nimium de predicto medicamine in nares insufflet vel eius licinie in eo intincto ponatur in naribus ¶ Ad fetorem narium

¶ Rx calami aromatici seminum nasturcii et rose silvestris garofili ana ʒ.i. gallitrici nucis ana ʒ.i. musci quarta porcio unius grani omnia terantur omnia et ... ad eius nares ¶ Theriaca almed valet bonum

¶ Rx mel gallie garofili ana ʒ.i. coquantur omnia in duabus libris vini boni donec ... que nares fugat et ex eo gargarismus fiat licinium quoque in eo post in naribus immittatur ¶ De fetore oris sequitur etc.

Si in ore dentes corrupti fuerint aut in gingivis putrefactio in quibus mali consumat odor procedere ... dentes gingivas cura cum calefactionem in ... facto ad gravitatem et in nos ... si palla to in ... humor malus huius sapore ... quem eger ... gargarismus faciat ... aceto ... cum sinapi postea vero in eadem die fiat gargarismus et vino in quo quirga et gallie et spica indica et ciperi cocti fuerint. Si autem cum fetore oris ... fuerit ... postea quam res salsas et sinapi ac pisces comederit et biberit ... et dia ... de pigra ... frequenter et cuius ... cum ... et grossis ... comedat ... et ea que in ... panis quoque in ... bibat ... comedat ... et quo ... bibat ... comedat vinum cum quo ... et ... ac garofili. panis ... cum ... ciperi et spica ac garofili ... ana ... ¶ ... de ... garofili cinamomi ... ciperi spice cortice garofili ... ana partes equales musci ... ... partes ... quibus ... cum vino ... fiat pillule ... et ... sumat quas eger ... masticet ... omnis fetore ... medicamine probatum ... oris ... est ... est cum ... medicamine ... comedat est ... medicamine ... simulat ... ¶ Aliud medicamine ... et ... ... et ... odore ... est aquis ... est adiecta ... terantur ... in ... magdaleones ... quorum ... in hora dormiendi sumat.

¶ Rx spice ciperi rose foliorum gallie cortice citri garofili cortice ... ligni aloes mastic salis ... ana partes equales misceat et ad eius dentes fricet ¶ De hiis que occultat odorem vini et fragrant corpore

Si ciperi per vinum masticet eius reprimit odorem et ... cubebe ad eius fuerint ... sortem ... ¶ Ciperi cubebe zeduaria masticent et ad eius dentes fricet ... quoque vini reprimunt odorem ... per eius haustum ... et ... res acetosas ... post ... et ... bibe et ... ¶ De illis que occultat aliorum ... ¶ et porrorum

Assens in parua frustra masticet ... ¶ et porrorum ... frigus ... qui ... puluerem ... comedit ... coriandro ... per ... fortis ... masticet ... sine ... ad ... fabe ... assatas comedat ... masticet ... ruta et ... ... est ... odore ... zeduaria masticet et ... masticet per eius ... ... sumat ... masticet ... et per ... sumatur ¶ De illis que prohibet fluxum ... ab oculis ...

Qui in ... et ... comedat ... quoque ac ... frequenter faciat et ... frequenter ... bibat ... vomitu ... calida ... bibe et ... et vinum ... et ... frequenter et assatum ... et comedat ... cum almum ... ¶ De illis que abstergunt dentes et destruunt alma ... [illegible]

Dentifricium quod dentes abstergit et ... salgemma et ... frequenter terant et ... dentes fricent ... cum est ¶ Aliud ... alkali salis ... ... partes ... equales ... ¶ Alium ... dentes ... alkali partes ... optime terant et ... fricet dentes ... gingivas ... custodia dentes quoque ... sed ... ¶ De illis que prohibent corrosionem dentium

Lumen ... corrosa masticet ... et ... vel dentes qui ... incipiunt ... medicamine ... et ... cum ... fricet vel galle cipressi et ... et fructus ... terant et fiat ... ¶ ... et ... dentes ... rubea ... et ... ... et ... abstinendo ... est ... corporis ... grossitiem ... ¶ De illis que prohibent dentes motos cadere sequitur

Balaustie alume gallia ... terant et ... dentium motorum ... fricet et ... quoque ... gallarum cum ... alumus partes ... equales et ... et fiat ... et ... motorum dentium ... fricet quod si ... moueat ... cum salis ... sequitur ¶ De ... curam preparanda sequitur

Cum hora fuit dormiendi ... aurium ... et ... balneum ingrediatur et ... in quo est auris ... iaceat et aurem ... balnei ... fiat ... donec ... egrediatur ... et per ea que remansit ... tolui ... capella ¶ ... aurium etc.

Aceto et ... aurium ... per ... remanserit ... in balneo ... et aurium ... est ... post ... ab ... est etiam ... ut balneum ... et prohibet ... fiat ¶ De illis que ... ¶ prohibet fetorem ...

Lithargiri albi ... sumat et ... aqua rosacea ... fit ... ... et ... et sic ... medicamine ... cum aqua et sale lauata ... rosa et ... fiat ... cum ... rosarum ... lib. i. gallie spica ... alumus ana ʒ.i. et ... cum aqua rosacea ... ¶ De illis que prohibent sudorem pedum

Si pedes ... alumine in aqua ... fricet ... ¶ De illis que sudorem ... ¶ et dolo ... faciunt

Cadoni ... comedat et ... ... in potu ... ... cassiali ... corporis ... ... nodiuiam ... fiat ... vinum ... bibat ... et ... comedat ¶ De ...

Vinum bibendum ... est ¶ fetoris nimium ... frigidis ... et ... cassia lignea ... cibus quoque ... cinamomi ... galange ... sicut ... et ... et ... et porros et sinapi ... comedat et ... ¶ De custodia corporis mortui ... ¶ et ... rubeo ... fiat suppositorium et in ... pona ... et ... suppositorium

vnus ... folia ... i ... de ... cortice ... in ... ac ... ... de aloe ... tertio ... at zeduaria ... masticet

egrediatur postea de eodem aliud fiat suppositorium fiat quod
tandem succedunt est hoc totum stetis quod est in ventre
et cum eius gestis aloes et mirta et accacia et ramnich
et capillorum simul et gethis cimibus in aqua resolutis
suppositorium fiat [illegible] deinde diutius toto
in hac resoluta medicina compleatur et postea in aceto et
aqua fuerint resoluta et aqua roseata cuius cum intus
inunguatur postea [illegible] subtilis et fiat ampulla naribus
ei cuius argento vivum [illegible] et demum
duo foramina [illegible] constringatur et
ipsum cum alloe et mirta et gallia et alumine et sale
equali mensura suscipitis. ¶ Omnis itaque mortuus quod
super suam iacet faciem venter eius habet inflatum et cum
cuius naribus argentum ponetur vivum [illegible] non
despicit. De hiis quoque qui moventur putrefieri non permittit
est ut cum albicari limatur. ¶ De illis que prohibent ne puerorum
testiculorum et puellarum mamillarum crescat magnitudo

Cyminum teratur et cum aqua confecta emplastrum fiat quod desuper
cum panno lineo in aceto et aqua infuso ligatur. neque
insuper addicis tres dissolvantur quibus infricetis [illegible]
albi lilii terantur et cum aceto et aqua imponatur fiat
emplastrum desuper ligetur et pectus sic manebit dicens non dis-
solvatur quod aliquibus viribus in [illegible] ¶ Duos preterea
lapides [illegible] in silvis cum aqua et aceto [illegible]
et cum quod albis resolutum testiculi et mamille [illegible]
sic [illegible] aluminis cum oleo roseo teratur
et mamille cum eo inunguatur [illegible] preterea
dum [illegible] medicamine consumatur [illegible]
[illegible] cum melle [illegible]
epithima fiat quod postea [illegible] non
lac [illegible] et istud in mensibus [illegible] fiat vir
[illegible] ¶ De hiis [illegible]
testiculos confricat [illegible] non permittit est ut simul
[illegible] et [illegible] epithima fiat
[illegible] et oleo mirtino [illegible] epithima fiat
sic eius neque testiculos crescere neque [illegible]
nasci permittit. ¶ De hiis que unguibus desedunt accidunt

Ungues si intus enati fuerint [illegible] emplastrum
de adipe super se [illegible] dissolvatur quod si postea
ab eis soluti fuerint et [illegible] molles [illegible]
[illegible] hoc [illegible] fiat et si necesse fuerit
[illegible] hoc [illegible] fiat quod si in unguibus
cum [illegible] fiat cum
aceto et [illegible] sale et [illegible] epithima fiat
et fiat emplastrum [illegible] et oleo [illegible] ung-
ues [illegible] fiat [illegible]
[illegible]
[illegible] unguentum cum terra et oleo ac
adipe et medulla mollificandi [illegible]
quod unguibus accidit epithima [illegible]
[illegible] alba in eis apparuerint
[illegible] epithima [illegible]

Ungues preterea qui [illegible] sunt cum fumo
[illegible] et labore sic curandi [illegible]
[illegible] hoc mollificat et [illegible]
[illegible]
et [illegible] tangatur [illegible] tercio de [illegible]

Sumatur terra citrina. ¶ Fissuris faciem labiorum
oleum roseum ysopum [illegible] adipis anatis [illegible]
amidum dragagantum [illegible]
et [illegible] hoc unguento conficiatur terra oleum adipis
dissolvantur quibus alia dissolvantur et [illegible]
[illegible] hoc in vino [illegible] corpus et fiat
[illegible] balneum ingrediatur
et [illegible] mollificata fuit [illegible]
[illegible] Medicamina confectionis fissuras magis

Si fissure magne fuerint terantur galle cum melle
et fiat [illegible] epithima vel [illegible] oleo et [illegible]
[illegible] et adipe [illegible] epithima fiat
de galle ut [illegible] terebentine de oleo [illegible]
[illegible] et fiat [illegible] epithima vel fiat
epithima [illegible] et mastice et ysope [illegible]
et melle. si ac fissura [illegible] labia [illegible] aliqua
[illegible] panniculus [illegible]
et adiuncta. De pruritu et tumore qui accidit digitis in

Super digitos aqua salsa. ¶ [illegible] et yeme
[illegible] est [illegible] in aqua salsa [illegible]
[illegible] fuit [illegible] inungendi [illegible]
[illegible] vel [illegible] oleo [illegible] magnum
fiat emplastrum de sale et [illegible] et oleo vel

[illegible] fiat. ¶ De hiis que ingrossant corpus

Qui corporis grossitiem [illegible] cibis unctuosis
et dulcibus et cum [illegible] utatur sicut
de tritico cocto et pullis [illegible] et [illegible]
[illegible] et salsis et acutis [illegible] et ut ap-
petitum [illegible] abstineat. [illegible] quoque
in domibus [illegible] utatur [illegible]
preterea [illegible] balneari et oleo [illegible] inungi ac
postea aqua tepida super corpus [illegible]
[illegible] ut ante cibum subtile [illegible]
[illegible] abstineat. ¶ Lectus
preterea eius sit mollis et [illegible] gaudia [illegible]
[illegible] et [illegible] ad cibum [illegible]
[illegible] comedat et [illegible]
[illegible] balneum ingrediatur vinum quod [illegible] rubeum
[illegible] et grossum [illegible] dulce. ¶ [illegible]
que impinguant sunt [illegible] tritici cocti
[illegible] cum lacte [illegible]

¶ [illegible] preterea [illegible] simulagines [illegible] et fa-
rina fabarum et risi et [illegible] cum [illegible]
[illegible] et [illegible] fructus [illegible]
comedantur [illegible] ut amigdale et avellane et
[illegible] et [illegible] dulces [illegible] corpus
impinguant. ¶ [illegible] grossum faciunt sunt
caro [illegible] et galline et ova assata et [illegible]
et [illegible] et [illegible]
[illegible] et [illegible] ac [illegible] et gaudiis semper
[illegible] et [illegible] non fiat et
non [illegible] balneari neque laborare neque [illegible] neque
[illegible] ac [illegible] corpus
grossum faciunt. ¶ Medicamina ad impinguandum bona
¶ [illegible] corticata [illegible] terantur
et cum lacte vaccino [illegible] et fiat [illegible]
[illegible] in mane [illegible] sumantur
et [illegible] cum lacte et [illegible] ¶ Sorbiciuncula
[illegible] et [illegible] et [illegible] risi et lacte
et butiro et [illegible] fiat et bibant. ¶ Sorbiun-
cula que impinguat farina risi et farina [illegible] ac
[illegible] et amigdale decorticate sumat [illegible]
sorbiuncule cum lacte et [illegible] fiat et [illegible]
[illegible] balneum ingrediatur [illegible]
[illegible] medicamine impinguans [illegible]
¶ Amigdale decorticate et avellane et [illegible]
[illegible] butiro [illegible] et [illegible]
[illegible] butiro [illegible]
[illegible] in mane et [illegible] nocte
[illegible] ¶ Suppositorium impinguativum. Caput
[illegible] et [illegible] sumatur ac [illegible]
[illegible] libre [illegible] et due libre lactis
ac tritici et risi et [illegible]
[illegible] libre addatur [illegible] ut
[illegible] et sic [illegible]
dissolvatur et [illegible] colatum [illegible] et [illegible]
[illegible] et olei [illegible]
sumatur [illegible] in nocte [illegible] suppositorium
fiat [illegible] tota nocte [illegible]
[illegible] fiat [illegible] plus fiat
De hiis [illegible] corpus impinguat [illegible] comedit [illegible]
[illegible] et [illegible]
[illegible] ¶ De hiis que macrum faciunt corpus

Si quis corpus macrum efficere voluerit [illegible]
[illegible] quoque [illegible] et lac
[illegible] dulcia [illegible] plurimum [illegible]
[illegible] et [illegible] comedat salsa et
acuta et [illegible] et [illegible] salucae [illegible]
[illegible] quoque ac sudorem provocet et labores [illegible]
[illegible] et [illegible] comedat in balneo
[illegible] balneum comedat
[illegible] et [illegible] dormiat
[illegible] ad comestionem [illegible]
[illegible] vinum quoque vetus et subtile bibat et
[illegible]
quoque [illegible] corpus [illegible]
[illegible] et [illegible]
[illegible] atque [illegible]
[illegible] comedat [illegible] appetitus [illegible]
[illegible] famem [illegible]
ac [illegible] in balneo [illegible] et [illegible]
[illegible] et dormire in lecto duro et morari
sub sole atque in [illegible] calidis. ¶ Medicamen

o a h' Sef pdat capc cum
suo Anselmo hospa & Angelam

dptu fruali nominand & pessimum go alchimian q
sacro iure vel oppidi colloquiti & ut dicham
stat' a' sacrod iure bibi. Dehyb aut q sacro venit
hemet appellat est cotid pgrati tribue z.m. &
me samine dm dicebat. Primitiis mistus sebid
passi fuit q stridere primittida est sang ut
dr strepit simulat' dor d eis vrina atz sudore seib
elect odor foetat hyb ptes omib q i cib & nu
strumo pvocante ac dfrali ptu dupy vtedz
a' electuaria dafa ei dr. Electuariu q i labor
sid sacdo valid oprat. Hyc seib bebet z.y. md
tastir sem foliozp iure. Any z.yp nubes cordu
nem. Privilegy enim any z.yp hoc ord pulmpa
ta ausfacte sicut i nocte elixtari q fiat' dego
i mac & ea nocte admag' & vnig nabathe
sumat. Dehyb que ultimo sacmt bibere ut
Ejus i potu multo vino ut vti opt ut cadec
nidulto triplea' cibo neqz dulcia comedat tapide
dny bructuosti porbeat & nugis plenis molest
& vluctuosis comedat carne pinguedinis nuq
tal sutez trahe edat neqz bua die ad comestio
nem laborat sed sicut pg quod oppetit sitly sint
bibi incipiat. Isto & pdict pdest. Dicy cibo no
ciuedez hyb. Dehyb ptea q ad potum vlde ad
mundi & ad no rubidi & ad rubiandu nec
leutibus pg vinu q cum acetositate a' nbez
a' cithonia a' siculi acetosi ul reb acetosis
a' salsis simile napis anetho' Hyeranud
q ebrietate retardat. Ejc caulid nabati scid
cimino amygdalis & coriandris nictas sale
ne ab sanitiu rutu sicud auicen q hyb dby
sunt tritis z.y. pdy ad aq sidu ac minio sid
mat' sc q simile dy calore no hz. q st cibo
re pcia' imultat adhuc ptea inducto prat
ut hy vt bibi amigdalas salidas a' olyribus
sile q vinis a' capparis concedat. D'illis q' ato
dragoc opy luppiteri nig. Inebriat'
dny ay sumd' mcis mupratez.y. gall' alocis
ay z m. pb q hyb omib tritis tda sti i sor
mct' q vng ad vno dissoluty sunt vehemct
inebriabt. Dehyb q q inebriat. Sut nu spuma
nuc nigru & corticis madragoc i aq dont
rubei fiat coqua' q pcia vno tomsteri de
Ejc dicatur aliud lenit pmo aq m stulen coqu'
smula' & ea vno mustea' a' aqua & qua nsuen
a' q' zelo alocis mad sitis sti sunt & a' pmo
aliud q' ultd & fortis. Ejc myrr sagie opy
ay z.y. tria gr tria sed pmo mysta tbicat'
D'illis q allemat ebrietis & q hys ipa ratoan
aqua & acetosa multoies giada st & a' Ejcrnit
aceto sa tribuda st actu quocz & aleid vo sir
cipt st fricda ch cipheria dag' vo nanb
aplicida sunt ut cas aberet. Ejc sto ch st ale
qua pb y mi remanent nu pbz cuguat. est
cogedy. Ejc ayang ptea cumb & pedis d aq fri
gida sint mittedi & ad sale frictdi ac huiste
panis i sacro vne alle ut fuse st trit ad le
tibus cochis caulis cia torti a' camagnut
dadi cruc. Decimatione ebrietatis Sequitur
Opter cmpulatiu dm dormic. ic pcip dm emgi
lauit habuit negotii vbi dicis scdm tpus &
hy quid spy. pmus caput aq tepid multis sispa
fuit qcat & pullid ad sacro vne alle nuc
thamis & ulcu atz hystilia. concedat. Deinde
alia vice dormit q st caput dolet. fuit caput
qacto & alec. rosed mupto nisidat & sup
acto & aleid sup nuc infidati in sugdatis
quib uta gossip ubi dormit. Si at pgit cmpu
le sanitas redeunt pazy vinu & al multu ag
bulat. Dehyb q q cmpila removet st multu
liquet & lenga sicut nuc. vid & olemy
nolitu ac flores salicis nuc rosab & cmpho
ra & aqua rosata ostructue atz aq tepida
caput nisi. Ejc aliud sentis scatolie scitz caul
bettonic & radati a sues gnis simulis letiud q
cochleatoz rosato sredy ay z.y. sumd' aquis
z.m. md sp z vnig de spho. & md z.y. auctositas

actu dtocte ad sp̃ssitucz & ad succo malignitati ac
topi nec ad rubez sue potadu. Aliud dehyb ad
dri sem tpto incipio ut rubias alleo cuius gustus
cuig ipm est quib pt nubi tribuaz vlcib. Rob
ad q ad capule valet st rob de pcato vne alle
et rob de cocto spte acu et rob de rubez. Aliud aq
i q sumach et tamarindi atz pruna sucant
nu fista simulat' et qd succo acetosi ut acu cuig
quib ly rubedo. quib by cichan quib cortic d
dda' q simd usty ad sp̃ssitucz st ad sida qd qb
pg ac qi sorbedo aliq d sumed. Hoc pliat et incip
tractatus sexty xpm qui es capitula de cautela
nib agentis in calore et dufendo nocu' q agit a
Oportet ut qm i magne altitudinis fabrip
tre & ateragat alio no sit repletz neqz ste
ebrius neqz cad i ca hora vinu bibent nec
sit mantius neqz alio ul vno ul vno alio
vacuus nisi fastidiu pena' q si passus fuit omd
abstine. nichy est atq deste & nichu dormic dor
fastidiu renoca' q si no fuit fastidit animo
appetitq aliquitulu i pdo vigilent medicant ato
refina' qui ly pitutu attricat. Calbana vo' qui
hub vt' frida sint atz ad gustu dazut sit vsq
medu ut st albane alnba et vne sicle succus
et actid ad oleo et hyssopulia. Dehyb q st frida q
st nulles comed dispdeunt calore q sup stimu
sicut. Ejc sent tritico cocto fructu ad aqua multa
ad rubias' et aq frida bibit parum hystus no sta
ti cat si patrip nocet & prapue si nitaz aq bibit
de cui stad nocty sunt nbi. Hostis qui bibit
stat ac male dijcent. Si ut uentositas bibit to
gent patrip bibat et quq i aliq sporn fortitu
nicedit et ad nigb sunt a sole custodia' prap' capt
et q maxie si du ablue dpdunt. Qui cui ad forti
sunt calor accid z ramare corpb magis pfig gressu
vo mig nocet q ly repunt' cet' q qb pdicta sequnt
Nec at ia dicta i hac mea libro ad nutrimentu
huc ista distingue ac dicue. Coptet cui nob be hic
p fidig nutrire doctuaz. Duo ea que sequnb attde
bolet. g sdam. Vty ptea i est nlagila quuct pte
Corpa magis calore ad labore ul frigue sue alia
g sicca sit a sueta et hys fortior. atz nlagis tol
leuia tuberibus aquib cui negligedit' qua ea
q hys a sueta nec sile postq ib q iter acc' nccpt
suu p stre iter. Aliquitulu p q quesite et diuersaq
tepida et dula balnea' p ea fricty ac calbana in
frigida aq et hymectuca comedit et d loco ad locu
opposito demuc vtile cui q sint corpe cui
p mittat cupy ad balne si sient cui aqua
so sal et rob. Colco ac acto cocta' atz balneo
sapiq vtra' calbana cui aq qb vtit' frigidaria
et ginita maxie alimcat. Colcu ptea molestia
ad diuersitate scab a' g stomb salicy hy efficat
Qi at ut male sp̃rit suu pmut iter q si ad
ci accidit ab initio tridui suspecta'. Dor q lenit
stomachu cta' Si at mozi no potit pmolitu
dat scdm hip' a sole custodicto ab et q ingt
reput ea q nesciunt si ea gustauit bibit sic
ordiu fricte et cocto mixto cui cubas' et q
aq vo. ac mi alligie pulty a' nilq ne aq dicta
ad ab q erit cibo et fructibz i fridis et facte
si cui fit scbis cui mi bapzit mihi. Ejc si
bquis fuit nocty. lac' nocty butiro nocty aliq arbor ac
q lacte sedu attingt. pstimat post multu dor
tosis fuit lac cui acetosi et sentic sipho et
mgis fuit. Hinc ad mozi dubium. Sebyb no si pdu
rauit mundi i ai digestiu q sinde q q i st cibo
applicare volucz q st cui hys nocty medicy et cibis
vtilitq q ai nigat nec cui desebio cuiq q
sunt nro ptuct labo si deq volunt dicty ca
Qtinctis diez cautelaru et signis ostq q am at
q cum dgeby cautelis ab i cedet cognit q hybus
medicet. cibi ifidy ocie vnctuosi qui pp
acrop apetu multe agt abstinc dy cipt q de fruc
paub huic sibi. cognat q' pacies sunt q si ip
hy ad nocumentu nolestant. Hoc agit obmittc nil pdu
ad sanit atz ad aliud q' dinet. pte si potuit ad quie
ply potitis ocdet. ob q' aq st collinat q' nd bibant

note pleb
& aqua

+a lac acetosi cole
tu sine sale
+b tpc su & lacte
tuctosi et sulua
orda et cibus

cu fuit frigida calor at si ei pulsu vicerit capit sp
corpus teneat oleu qui cucurbitis vel dulcibus amig
dalis sp odorit et spoca sp pare trahat petti qui acue
tre al itinere incep cosp copsillu mulilagie al cosuco.
portulace cu oleo cucurbitis et albumine ovi max
tib qnilhet ramos .2. portulace si sp supscit i media
bi et qui maior sitis cu lacte ulde acetoso et butiro
coctis ang eat comedit et si lac acetosu i pem
no potit massal cu butiro ytra si in tib camilian
fmonz vocat ac siti et si ab ang etc tapiat de
oleo cucurbitaz magna supponit gatez camelaru
aceo i moncbz noca dehis 2 q upoz i vltio noci
i monet et ut tepe icst i lacte acetoso pote vna
vel plg iace pmitta degibz autz accedat comedat
pq qz acep dolacte illo bibat si ooes sp tollbat
et qd frida parum trahat pqht ac dehis q infri
gidat quem volut edat pq quoz acep comestioz
aq paulati bibat sit cu tepe si ab vpz fuit apti p
aq fruabr pincosa si deq volut De sedatione sitis et co
struabr pincosa si deq volut (Compulsione noculi enib)
Optet qualz sitim vicinc tiuic
Item dabi satiuitat angz eat abstinc doolorbus
tz infrigidantibz ac fridis et acetosis paz comc
bat a cosanuz cd dulcio et ulta aq frissima bi
bat ave no salse vel dulcis vel acris comestione
abstineat et ppe apiyitibz ta rortibz qz salsis ac
salmunia qditis et omnio abanibz coz speb ipo caia
pitis si effectum et canipliamich et gina lactis que
salita vel acetosa salmuria qduit dmuttat et
capparis ppc et olivas qz st sitim faciebs
Cope vo in aceto nusse et q ab simulant siti sedat
Ppuy et cuia obstinat opz ne velbat inceedat si sua=
vit incedat et cu mora tz velox gra incessibus
boies fucipiut anhelac ac vehemet fac ea i sitis
provocatione omnibz dehis qosistit anulta et locone

Sed Aut
abstinc dz ulta cna locuco sitim cau sat
apuy loqui vett fuit submissa voce quntucq pole
est loqua clamor cu caloez ac siti cat q sita
sedat et dui i monet sic lac ulde acetosu et por
tulaca ac lactuca et cucurbita et citrulli et melo
nes no dulces ac pira ulde humuosa et paru
stiptica no ualtu dulca poma qz ac malagna
ta et quidz fructibz acetosis sic ab silia et ace
tositas citri ac vue acebe pueri et ribes et pma
si ab oiu ang eat sit comedent siti no poteet
Dehis quoqz q in ore tenenda i hoia eudi tpnz
adducut in sitis ablatoe sic pura sera acetosa
tu vna pq vnud sumut et camamach et gnata
acetosi qua ac et massa parum assidue sumc
et i ore dot dyssolua tenec inqic tz no qfert re
bus simuachi et necz hyssoplia Item ac
lieet paru qfert cristallu in ore tenec et sadap
plia al argetu meru tersim Labia ipca forti
ter strigt ac acre ulla pos atrahe qfert si eo
maior potit sit age studuerit aliq quoqz de
rebz fridis odore reddatibz uua Alia pq alia odo
ret ac olera friditia olfaciat venti qz qolerio
fridis emplm supponat ipm cocipitthalabz q
i camiclarib iorata sic qnthmet qz si aq sint
paua tez acta et comusceat prima cu quttatibz eig
dut supra vehemet sitim sedabit ea vo q sita
pagitunt edat et ea q ipsz afferut dlinqueat Ista
Trotista q calore potnigitunt et siti sedant febri
bus acutis ignitis in vlto qferut si dey volut
coquebus si ang eat et in hora eadm aliquid i
ore teneat siti removet Ite citrulli cucurbite
seminu qitrectatazp ptes equales semib lactuce
semib portulace ang qz an pte media sacti

vide

Margin notes (left): Odoratu; i..; a i lac acetu fit in fane... ; a ut spuit pis ... harfenatz; q sitim; canpa... ... lactis
Margin notes (right): ... calori 2 .. sal; no; ... aq qua ... supplet ... eleuat; ... tuosa

liquiritie purum quantitatem vnius partis teratur cui hec et cum
succo portulace aut psilii mucillaginis conficiantur ex quibus
trocisci quasi ad lupinorum similitudinem formentur ex quibus
quidem incidit vnum post vnum in ore teneat quod non masticet · sed sinat donec paulatim dissoluatur et quod ex eo dis-
solutum fuerit trahiciat autem non quod tantum vel cum predictis febris
acute sedare volunt pondus ʒ iii · cum rebus adiungentibus acetosi quos nominauimus
Cat' ardori vrine ¶ Si autem in pectore aliquis
fuerit asperitas ipsos cum melle vel syrupo violato
bibat hec predicta trocisci ardori vrine in ultimo confert
¶ Cum autem quis in nimia siti pati vehementer ceperit ne statim
aquam frigidam attrahat circa ubi venit sed os ex ea longo colluat
spatio et ex ea parum trahiciat in quod eam sub
mittat extremitatibus faciem suam ex ea lauet · atque
in eam si voluerit inguinat neque ex ea bibat in parum
de qua eam minus quod poterit paulatim sorbendo vnam
vice post aliam sumat post hoc ante electuariis quos
nominauimus comedat et paulatim in potu cum
aqua ex sanguinetto sumat de qua tamen non satietur
· Et quanto plus sitim sustinuerit fesent potum

Elazegi . i . quando dicit capud ... vel ... lo... ... fit ... quando loquitur ... fervet ... sed ... ut ... ad loquendum ... fiunt ut ... ut ... fluxus ... y ... videtur

[...]ferit. potum si uoluerit augmentet donec faciet. Cum hoc
enim regimine a sui principio si atque animal accidentibus
ipsum committentibus preservari potent.

De regimine eorum qui peregrinari uoluerint dum frigus est magnum.

Quemadmodum ex longo
itinere in tempore multi caloris siccitas contingit atque passio
ac dolor capitis necnon febres et huic similia accidunt
ita ex itinere in tempore multe frigiditatis alie eveniunt egritudines
ex quibus sunt congelatio et fames et sincopis atque spasmus
et stupor ac exsolutio et elazegi et extremitatum putre-
factio et horum similia. Horum tamen egritudinibus homines vel prope accidunt
qui ad eas naturaliter dispositi sunt. sicut fortitudo
quorum amplior his repugnat egritudinibus atque corpora
frigori vehementi exponi consueta sunt. huiusmodi non
accidunt egritudines nisi raro. et cum fuerit vehementissima
nec quoque nullo dicemus simile eius. que in precedentibus
diximus. Dicemus igitur quod si quem in vehementis
frigoris tempore incedere oportuerit. cibo prius repleri atque
uini magna bibere quantitate debet. post quorum acceptionem
iter incipere necesse. aliquantulum postquam sumpserit donec cibus calefiat et
motio que in corpore fit fuit sedata. Cibaria autem quibus utatur
actualiter ac potentialiter simul calida sunt. Quod si fuerit
fortissimum fuit atque ipsum statim post comestionem iter
incipere necesse fuit. uinum purum tepefactum bibat. aut
uinum cum tantum aqua calide admixtum est ut ex ea tepefieri
possit. Vinum uero si forte et subtile superfluitate careat
et acetositate faciet et fortiter subtili cooperiat panno. et
capud si sue faciei quis preservauit inunctis fridus. Ab hiis
autem ille pro pue custodiendus est. qui in pectore
asperitatem sentit vel tussim patitur vel cuius pulmo aut
pectus debile est. hic enim aere attrahit frigidum. ad tussim
sive ad sanguinis sputum velociter perueniet. Exeuntes
uero quando in tempore vehementis frigoris cum incessu fuerit similiter
sunt cibaria cum nucibus et alliis facta et cepis et butiro et al-
liis quidem et nucibus vehementer perficiendi adhuc in corpore
totum namque calefaciunt corpus calore adeo augmentant in natura
donec per totum diffundatur corpus. Et multiplicat in extremi-
tatibus ne cum in corpore medietatem. Alia quoque similiter op-
atur. si una . ʒ . ex ea cum fortissimo lib . i . vel cum ydromelle
superfuerit. piper uero et si ex eo in cibo multum ponatur. Et cum
ydromelle bibatur eius donec est iuuamentum. Sepe preterea cum de-
atque porro et fasei alba in aqua multum ponitur decoquendi
addito (?) ... fervet. Hoc autem non statim post itineris perfectionem et dimis-
sionem eius. ad ignem se calefaciet. in balneum ingrediens neque
dormire. sed per horam unam calidum locum in quo sit ignis
a longe circumstet. Deinde uero igni per gradus paulatim appropin-
quare incipiat donec intime obsequendo. post hoc autem si itinere
magnum tetigerit ei frigus. balneum ingrediatur in quo
diu morando fricetur. quod si balneum ingrediatur in eo
non potest in domo igne calefacta tam diu fricetur donec
corpus ipsius rubere incipiat. deinde molli lecto diu dor-
miat. possibile est enim ut qui hoc usus fuerit regimine
a febre preservetur si deo placuerit.

De sanatione congelationis
et congelatio et a frigore.

Congelatio ex frigore accidit de quo nocumentum sit dispensandum. Primo est
ei locus igne calefactus qui intus non sit expositus
in quo cum fuerit fortiter et velociter calidissimus fricandus est manibus.
Quod ideo fieri convenit ut totum corpus simul calefi-
at capite excepto. que calefieri. pannis calefieri oportet.
Cum autem totum corpus fricatum fuerit. homines corpora
calida habentes cum eo in lecto iacere debent. Quorum corpori
ipsius corpus tangere et qui maxime iuvenem et dorsum
atque pectus convenit. Cui post hoc paruum assem et minime atque
piperis. cum uino forti. necnon aqua carnis dandum debet.

postquam autem ei anetum missus fuit extra fei album mixtum
atur uinum quoque non in magna quantitate ei tribuatur. Deinde quoque
mollis ei sternatur in quo multis cooperiatur pannis et diu
dormiat perpatiatur. postquam autem experrectus fuerit et qualem
se incipit. balneum ingrediatur calidum in quo longam
faciens moram. multum fricetur. et ex oleo liliaceo vel nardino
vel cum costus et castoreum ac muscus et euforbium admixta
fuerint. inungamur.

De sincopi que fit ex fame et eius sanatione.

Aliqui in agentibus in tempore vehementis frigoris fames accidit
ualida. deinde uero non moriantur ut sedeat fames illa.
et superuenit ei sincopis. et extasis vehemens. qui fortasse in-
moriuntur. Cum quis hoc fames incipit velociter et subito se
cibandi ex pane in uino forti madefacto. vel quos artisfex vel
mollium sorbeat eius est clandum. uino quoque forti calefacto in quo pauci
sit positi piperis sunt potandi. qui si citari non fuerint non prius ex-
cusserit sincopis. aqua rosata sunt rorandi. nares quoque ipsorum
ex musco et calamo aromatico sunt insufflandi. Labia quoque
atque gingiue et alga illa inungi debent. Pedes preterea ac
extremitates tam diu fortiter sunt fricande. donec rubeant in
capiat. deinde uero ita ligaturis extrema sunt constringenda ut
doleant. postquam autem a passione euaserint sincopi ut predictos
sunt regendi. Si uero non euaserint. uinum et aqua carnis per-
guntur sunt facienda. qui manibus diu sunt fricandi
et aqua rosata rorandi. atque vocitanda. vel manibus tan-
gendo. excitandi. Quod si extasim passi fuerint eis prohibe-
illos ab eo quanto plus possibile fuerit. ita ut manus atque
pedes in hora eorum una uice post aliam et moueas eos et uoci-
fera sunt eos. Vinum preterea cum pipere calefacto eis ad bibendum
tribuendum est. Hiis in tempore delazgenei paruum aut dolor
euasi fuerit clamandum est. quos preter hoc igni applicando corpora
eorum cum oleo decocto. aut oleo de euforbio munge.

De regione extremitatum digitorum pedum et manuum ne a frigore cor-
rumpatur. et successu si incepta fuerit corruptio et sanatione eius que corrumpitur.

Pedum digiti prius manibus absque ullo liquore ve-
hementer sunt fricandi. deinceps uero ex oleo ueteri inungendo fri-
catio facienda est. postquam pannis cooperiendi in ipsos ac
sub ipsis et sint ipse in pendendo pannos. Subpone et toto
ac super ipsum lana mollis mittenda. Deinde uero caligis subti-
libus et mollibus calgandi. Quod si hiis subtularibus calce-
autem suo ope caute debet. ne subtulares madefiant aut
ex aliqua re sibi accidente humectentur. De hiis quoque
extremitates faciet nocumentum ex frigore adueniens repe-
llunt. Sed olea calida sicut sambucinum. et arazilli. et olim debet
et liliacum atque laurinum. Alkitran uero in hiis vehementer operatur
quam superlinitorum aliquid. ipsum enim non solum frigus extremi-
tes corrumpere non sinit. Sed etiam ne id quod corpus corporis putrefi-
at prohibet. Viator preterea sibi cauere debet. ne sitim
pati nitatur. aut frigus. in quo extrema ledantur.
fortassis enim ex hoc velociter corrumpent. huius autem signum est quod
frigus quod ei nocebat. iam alleuiari sentitur. licet eorum
opinium non sit mutatum. in augmentatum. nec abiacere
frigus sit remotum. Hoc enim tamen non euenit nisi ex sui in eis
nocumento. Verum oportet ut cum frigus nocere cepit pe-
dum opinium statim mutetur. multaque in eis fiat fricatio
postquam opinant. ac in incessu moueant. Nichil enim est de-
tius ad uelocitatem affondium frigoris nocumentum quam
ut pedes sint suspensi. Si autem contingerit eos apparari corrum-
que sensus minui adhuc curari poterunt. nisi unitatis aut
nigri fiant. si in aqua mittantur in qua tritici palea coc-
ta fuerit. aut in aqua napi vel caules bullientes. aut anetum
aut camomilla aut sticados arabicus. aut sisimbrium in
lenitiue. aut mellilotum siue lini semen. aut fenugrecum. u-
nusquisque separatim. aut omnia simul. et si cum aliquo ex oleis
quod indicauimus et iuxta ignem et sepe fricati fuerint. Si

ridēs aut ul' nig. si fiant. uelocit' sunt scalpellandi. 7 ad eo pfunde ut ad animem pueniatur 7 sanguis abeat si uere pmittitur. deīde pse restringantur. Ipsi quoq; sunt i aqua stent calida q' ideo fit ne i ore ueniat. aut i uulnib; sanguis cogeletur. deīde ptrahat postquā aūt sanguis restinctus fuit. 7 eius minuit fluxus. epithima de bolo armeno ī aq 7 pauco aceto. dissoluto. sup ponendū est. 7 ibi p dieum 7 noctem dimittendo. dem de ex uino tepefco. aut ex aqua et aceto. lauando. post h quoq; simil' hic aut epithimo ds et ad ulcimū pfecto epithymate tam diu utendum. donec loca denigrata uideas. tamen esse facta dura 7 retenta. Q.d si in scalpellatione, ad h puntū fuit ut locus solutur donec 7 malū reddat odore atq; imputretūe ul' ta fuit. Scalpellatio aūt nullomō pficiet. Nam necesse ē omia q fuit i ill' loco cadē. qua pp auxiliū ut cidamr pbendū ē. q d uelocit' si cueniet neusq; ad sanam cutem illi loco uicinā lesio pueniat. Multi tn medici minus astuti a pheciis locis cute remouet. 7 q d i eis putrefcm ē cū ferro aufert. lic; nō ibi magna tepid ē eminentia. h sit locus tenuis. Qua pp multoq; tuos 7 cordas multū timo sas talit' opando extrahūt 7 ostendunt 7 scindūt. Vn faciūt malas gnari egritudines. Caro naq; puerla cū ferro ambro remolliēda nō ē. imo emplastri ex foliis sicle aut caul' coctis. 7 calido butiro amiccie 7 modo panis cfectis si conuenit 7 calid' suppositis ē. q' i die multos est mutādū. postquā aūt cū putrila erat a deo cecidit 7 nigredo ut uiditis nullomō remansit considerand' erit. an putrefacto os ingsta sit ut nō. Q.d si ipm i gsta nō fuit ex his q emē creuit locus est medicād'. Si aūt ipm os i gsta fuit. tc est necesse aut ipm radē aut aliqua eius sectio aut totū os aut cura remouere. Sermo aūt d h. ē cogitiens abinde ... tractatus qm ē ptransiens. ius' q' ille facere pot qui nō est hi artis indigens medicāte sciētie. pio. **De oculo cum cogelatur 7 pma nimis albedine nō pōt uidere.**

Qui hanc egrinē sius pmesar ocul'. acede nigris uestiatur i dumtis. atq; pano caps' cooptatur nigro. oculis simul' panū sē ponat nigrum. q d si id sī cōuenit ut pānū ocl's semp i tueatur. aut i manu pannū teneat nigrum quē semp aspiciat. Omēs quoq; circa ipm incedentes nigris sint opti uestimētis. Vhis pterea ad h i ultimo cōferunt Est sup oculos ligare rem quā patit i suis uti cōsueuerunt tratribus q' sēlit ex pilis texitur nigris qui d'cendis aialiū dicitur. **De dolore 7 ardore cum ocul' accīt uehemētia fri**

Quandoq; in hac dispōe oculo accidit ardor **gons seu uēti.** et dolor fortis. ac motionis palpebrarū difficultas 7 ipa nicessitudo. Vn ocl's fortissime fit rubeus. 7 fortisse obtalmia fortis 7 mala excitatur exēi. Qua pp suo ope ab hiis erit ciuendū. vn oculus quanto plus possibile fuit est opiendus. 7 circa ipm panus subtil' i uoluendus ut ex eo nich sit dis cooptum. n' q' ē ualde necessariū. facie pterea ab initio opone quanto plus potit remouet. Q.uī i sit oculum aliquid ligauit inquo aūt pupilla sit fortiore magnū senciet remediū. Si aūt adeo magnū fuit ut totā cauidet faciem erit melius 7 maioris utilitatis. Vinū q; bibē. h remouet malū semp. Vaporare aūt oculos oi hora hac dispōe magnus ē error. Oculus naq; cū exembrocatione calefit. ipedimtū a frigore. mag' ultimū erit. Oculo aūt si qn; accidit q' diximus h conferet. ut uapore aq i qua fuium palea. bulliēte i facie recipiat aut facie sup decti sansuci uapore aut aneti aut cammomille unicuiq; sepm. aut oiū simul ponat. Vhis q; q ad pdicta ual d ualet. Est ut lapides deīde rubei fiant ignitanti 7 i uinū uer' mittantur. 7 nouū ē mag' ultimū. aut uinū sē lapides torret. sup cuius uapore facies erit tenenda. sed nutatō 7 ad h remediū afferet rubor. aūt si oculo accidērit, sperandū ē. ut d'uena cephalica uelocit' sanguis minuatur. post h aūt in sequēti die balneū ingrediatur. cū ad comedendū aliquid erit tribuendū. 7 uinū forte 7 purū ad potād'. dandū. post quoz acceptionē diu est dormiendū. Q.d si aliquid remansit. tc iter embrocationem plus 7 mag' ultime quā fēc. 7 reliquo regime plus 7 excepta sola flōmia erit utendū. Venē quoq; forte erit soluend'.

De sanatione debilitatis 7 laboris magni.

Omnis qui fortis labor ac fatigatio accidit cū adeo ii pueniit pḣori unam quiescat. deinde balneū ingrediatur. Si aūt balneū non inuenit aquam calidā una hora in gredatur. q' et faciat deīde caro lenis fiat. 7 rubea. Cuius totū corpus post h h lenit fricetur. et uicte cū pollice qui cōprimendo palpent. postq; si yeps fuit ex oleo in quo anetum coctū fuit aut camomilla. inungendus erit. 7 pcipue ipius tibie. Estas uo si fuit cū oleo uiolato idem fiat. deīde uo quiescat 7 dormiat diu. lectaq; augmentet mollicie 7 pluri sup se ponat oprimēta. Cū aūt a sopno expgefactus fuerit ad sui redeat fricationem 7 ad balneādi usum atq; ungendi. deinde uo ad suū reuertatur usum. **De pparatione ad bulandū 7 regimine itinerantiū in cibo.**

Qui longū uult pagere iter ante ipius acceptionem Romani ac medicinā uentris solutiuā sumē debet 7 pcipue si longū fuit iter. ex quo neruoz cor, pegit. Q.ui iter enī agere corpe non mundificato uoluerit. uix febres poterit euadere. Q.d si eas aliqn euasit ex eius cor dissolutū est. atq; cum rara non euadet excituras. in pustulis. in alias apatū spēs in catarrū. Si quoq; studend' ē ut consuetudinē suam suam incam transmutet consuetudinem. quam nunc eum ut oz. in cibo. aut in sopno aut i motu. Si enī i itinere ipm uigilare necesse fuit. 7 aūt itineris i ceptionē ut uigilet inter d'bz. Sil' comestionis horā ad horā in qua i itinere se posse quiescere sciuit. pmutare d'bz. Exercitio atq; motu. plus solito uti cōsueuit. 7 nun ut absq; balnei usu esse possit. Cum aūt iter incepit d' mediocris quib; uti cōsueuerit sciā differre d'bz. Vsu aūt cibi quē i terra sua habuit dimittat. aut exercit qb; uesci solitus erat. nullomō comedat qui cibo multū nutriunt 7 pauce quantitatis utatur. neq; aūt quā hospitetur 7 quiescat comedat. Si aūt comestione multū i diguerit. lic; paru sumat. nō tn cibū totū sibi necessariū. ne; totum potū. nisi postquam quieuit. accipere p sumat. Cholera uo pcipue atq; fructus nullomō accipiat. h enī uenit ab h magno repletur nocumento. 7 i corpe humores crudos gnant 7 malos. Si aūt i tpe calido eis i cōuenerit comedat exeis sicut iam cōstituimus. Q.d si i nocte necesse fuit ipm incedere. nō erit cenandū. h sic comestionis i fatigatione ubi i tpe in quo diu se posse quiescere sciuit i mittat. a fastidio atq; motu uentre pleno oīo abstine d'bet. h namq; apostemata gnant 7 excituras. balneo quoq; uti cū potit. cōueniet.

De his q nocumēta exaquaz diuisitatib; pueniētia 7 eoz malicia cū possibile fuerit remouent.

Vhis q nocumēti exaquaz diuisitate remouet. Est ut non simplices bibantur. s; ut cullz maliciis aqua cū aqua procedentis tempe maliciois. apum etiam miscēdo ad h quoq; ualet aquis diuisas uino aut aceto i mixtis q scdm differat bibē. Impedimētū pterea diuisitatis aquaz remouet. cepas aut allia. aut lactucis ē aceto comede. Vapori ms ad h cōfert. limū sue terre scdm differe d'quo cū quieuit paru accipiat. 7 cū aqua misceat. qua sic dimittat deīde limū descendat. 7 aqua clarificet' exq; postea bibat. Aq aūt male i quib; manifeste cognoscit' qualitates. separari d'bnt sic dicem aqua crossa 7 turbulenta clarificanda ē. ipam multocies d'uno uase i aliud mutādo.

Margin notes: nō q' cū putrida fit ferro ambu... ē remouenda — nō p to — ...ueliūt — nō vale — Eub° — De debilit' et magno labore — co 7e — De ītinerantis... — nō p to — nō ber — Balne — **De ablatione nocumenti ex aquaz diuersitatibus** — Ga 7 — nō p to — nō — nō ꝑ agua...

Quo si fieri non poterit. per collatorium quod ex farina tortellarum manu facta sit coopertum coletur. Et huiusmodi qui aquam colant. Est ut bulliatur parum et postea infrigetur et coletur. Ex hiis autem qui ipsam colant. est ut in ipsum parum aluminis [illegible] proiciatur. hoc enim eam [illegible] clarificat atque colat. Salsa autem si fuerit aqua. cum aceto erit bibenda et [illegible] in ipsam mittendum erit. aut semen [illegible] aut sorbe. aut [illegible] coriandri. aut qui eam uti voluerit citonia comedat. Citonia enim ab aqua salsa nocumentum removet. Quod si ualde fuerit insipida et oportuerit uiatorem ea uti. ipsam in ollam mundam mittat uel in uas lapideum ponat. Cuius orificio ligna extensa super ponat super que uellus lane aut lanam carminatam mundam mittat. quibus ita paratis igne subtus accendat. et quod in illa lana colligitur exprimendo colligendum erit. et quod ab ea emanauit. bibat. Acetum quoque aque salse saporem reprimit. atque sirupus acetosus ad hoc ualere existit. Aqua uero si fuerit stans putrefacta in se habens amaritudinem cum rob de fructibus acetosis misceatur. sicut est rob quod fit de succo uue acerbe et granatorum et malorum. Cum autem aqua illam in potu sumit. omnes cibos calidos dimittat. [illegible] nullo modo bibat nisi fuerit cocta. hec enim aqua stans est que citius generare potest febres quam res alia aliqua. Quod si in aqua fuerit amaritudo eadem bibatur [illegible] admisceatur. aut zuccarum [illegible] comedat dulcia. Aqua autem si uentre soluit ea que uentrem constringunt comedat [illegible]. Si in aqua fuerit res minute aut herbe in quibus est [illegible] malicia. cibos unctuosos semper comedat. et ad ipsum colligendum sit sollicitus. Aqua quoque non bibat nisi [illegible] et precipue si in ea fuerint sanguisuge. Urina uero si ex aqua restringatur. uinum habens aquam [illegible] in qua [illegible] apium coctum fuerit erit bibendum. Aqua uero si fastidium fecerit cum rob granatorum erit bibenda. et [illegible] considerandum erit quid ei accidat. et exitus [illegible] erit regendum.

Illis qui sunt **[illegible] qui sunt in castris** in estivis si estas fuerit in altis locis atque in collibus maneant. temporibus quoque [illegible] ad uentum [illegible] atque inter unum [illegible] ad aliud magnum [illegible] spacium. bestie quoque quanto plus possibile est elongande sunt. In yeme autem sit [illegible] regimen huiusmodi. scilicet in locis maneant profundis et [illegible] ac collium [illegible] [illegible] et hostia ad meridiem et orientem [illegible]. Si uero aer australis et humidus fuerit [illegible] minuatur ac unum penitus dimittatur. hoc exercitium [illegible] et sicut fuerit. huiusmodi fiat. quia si multi homines ibi egrotent. [illegible] longe maneant ita ut non super [illegible] statuantur. Et si in locis castrorum mala fuerint reptilia. quanto plus possibile fuerit [illegible] [illegible] a locis illis expellant. et [illegible] quod dicti sumus. Hec quoque aut arbores male si ibi fuerint ex quibus odores acuti aut nociui proueniant. [illegible] aut a parte earum [illegible] uentus erit sedendum. Cibus [illegible] quia multi [illegible] egrotant [illegible] considranda. et que ei [illegible] esse possunt adhibenda aut ipsa penitus dimittenda. **De regimine [illegible] agentium**

Oportet ut qui per mare uult ire **per mare** rob de fructibus atque de medicinis quibus uti consueuit. secum deferat. Antequam tamen mare ingrediatur. per aliquot dies comestionem quam uti consueuit minuere debet. quo tempore cibo utatur qui sit exhaustus quam stomachum confortet. ea quoque die qua primum mare ingreditur aqua non [illegible]. sed ea odorare atque comedere paulatim [illegible] que nauseam sedant. que in suo loco nominabimus. Quibus ita gestis si nausea accidit atque uomitum

aliquando uomere permittendus erit. hoc enim namque ei non nocebit. Si autem illud multiplicetur. de rob fructuum qui sorbe [illegible] bibat et sumat. [illegible] et his [illegible] et tribuant. Quod si superfluum eum grauet [illegible] nec uomitus cum medicis colice passionis curetur. **De prohibitione pediculorum ne generentur et prohibitione eorum [illegible]**

Aliquando ex [illegible] aque et ex multo labore et exsudore. atque ex sordicie. et ex paucitate balneandi et mutandi pannos contingit corpus et pannos pediculis repleri. hec quoque sunt res que uiatori necessario accidunt. De illis uero qui uias prohibent. est ut studeant in usu balnei et lauandi pannos plus quam poterit. et propter hoc pannus qui cum eo adheret sit lineus. tarde enim repletur pediculis. De illis uero qui eos qui sunt grauiter inficiunt. Est argentum uiuum extinctum cum oleo admisceatur. et ex eo cingulum ex filis lane [illegible] inungitur. quod super se aliquis appendit aut quo cingitur. aut folia azedaracht uel oleandri in oleo [illegible] [illegible] ex quo paciens inungatur. aut corpus singulis decem diebus. ex senico rubeo et stafisagria atque [illegible] [illegible] et bauracis cum aceto epithemetur. postquam quod prohoram [illegible] sic dimissum fuerit. cum aqua marina calida lauetur [illegible] cum [illegible] aut lupinis. uel foliis zadarache aut [illegible] suffumigetur. paciens quoque ex oleo in quo [illegible] argentum uiuum positum fuerit. aut in quo [illegible] missum fuerit. inungendus erit. **De hiis que prohibent faciei [illegible] colorem mutari.** [illegible]

Ex hoc [illegible] ubi [illegible] facere. et faciem ex panno cooperire. Quod si fieri non poterit [illegible] et [illegible]. atque gummi arabici et psilli mucilago. ac seminis citoniorum. mucillago sumatur. et lauetur [illegible] hoc fiat aut ex unoquoque per se. aut ex omnibus simul. ad hoc ualebit. ad hoc et [illegible] fere [illegible] in aqua infundere dissoluatur. ex quibus facies epithemetur aut epithemetur ex albugine oui et draggaganto. Si autem faciei color mutatus fuerit. et [illegible] ei in nocte epithemetur [illegible] que fit ex cera et oleo que et ad solem ponitur dies [illegible] [illegible] et cum adipe galline. et farina [illegible]. Quod si mutatio coloris faciei fuerit multa ex [illegible] [illegible] nominauimus curanda erit. **De hiis que prohibent fissuras que in calcaneis fi-**

unt Fissure in calcaneis atque in inferioribus pedis partibus sic prohibentur. Si pes in aqua uehementer calida teneatur. donec mollescit. postquam de aqua exierit. draggagantum ut alcohol desuper ponetur puluerizatum. Deinde fortiter fricetur. remouebitur enim et prohibebit calcaneum findi. et ex pice liquida epithemetur. aut pannus oleo infusus pedi superponatur et sic calciatus. et a puluere sibi caueat. Et si multum [illegible] ut sepum caprinum sumatur et liquefiat. Cui parum gallarum tritarum ut alcohol desuper puluerizetur. quod postea [illegible] liquidus fuerit uel molle in antiquis ponatur fissuris [illegible] [illegible] que in carne penetrant [illegible] ut [illegible] [illegible] [illegible] sumatur. que cum oleo [illegible] amixte in [illegible] ferreo coquantur. et tunc [illegible] [illegible] donec fiat. ut alkitran. cui postquam tale fuerit. ʒ. iii. ponderis de galbano. quod uocatur [illegible]. addatur. et coquatur donec spissum fiat. Cum autem [illegible] fuerit. fiat [illegible] liquida. de quo calido et liquido super fissuras cadendo distillet. Antiquis et fissure usque adeo ne penetrent auxiliatur. ut sandaracha. et [illegible] [illegible] sumatur. et in ea coquatur. donec in spissitudinem et guttatim desuper [illegible]. aut adeps porcinus. sumatur cui parum galbani addatur. et deinceps parum coquatur. donec [illegible] [illegible]. postea [illegible]. Oportet et ut antequam fissure sanari incipiant in aqua mittatur calida. donec

viii. liber est de aggregatoribus et summis cirurgie id est de rectificatione membrorum dislocatorum et vulnerum et capitis sanatione

mollescunt. et cum cito siccetur: postea uero albugine et desiccentur: et siccum mecsleneis curetur. deinde post mesclenitiocem calcietur. De excoriatione que accidit ex cal

Cum aliquis corporis calcaris uel equitationis locus excoriatione uel ex alia causa excoriabitur. exigitur ut statim postquam quieuerit. ex multa frigida aqua tam diu roretur. donec eius calor sedetur. quo facto discooperiatur locus et flabelletur. Quod si possibile non fuerit. panni linei in aqua rosata infrigidati in ipsis desuper ponantur. at cum iterum locus tepere incipit iterum panni madefacti superponuntur. postquam autem quod ex caliditate et acuitate exiit in eo quieuerit ex litargiro et eo cum aqua rosata mixto epitima fiat. ardor autem et dolor si remanserit cum unguento de cerusa curetur. Vesice uero que ex stricturis calciamenti fiunt. pungi et findi et postea ex aqua rosata rorari debent donec ex licio et acacia epithimando. aut ex bolo armeno aut ex galla cum aqua frigida. aut balaustie bene trite desuper ponantur.

Si ex casu uel casu aut percussione cuiusque corporis contigit. dorsi uel dorso. aut ex alia causa capiti aut alii parti corporis euenit percussio. optimum est ut paciens ex parte opposita statim flebotometur. et a cibo abstineat. et precipue a uino. locusque epithimetur aut emplastrum cum fortis... eis superponatur. quod si ex casu in capite fuerit lesio. ex uena que uocatur cephalica flebotometur: post flebotomiam uero capiti acetum mixtum cum oleo rosato. quod acetum sit triplum. superponatur spanius quoque in aqua rosata infusus. desuper ponatur pa... aes si a quo ordei in mane. et mixti nocte est potandus. quod per tres dies nichil aliud sumat. donec sit securitas quod a parte capitis illa pte cerebra non oriatur. Signum autem quod loca ista atque cerebrum sint sana. est quod intellectus non conturbatur. quod si percussum turbatus fuerit. et ut sanguis tunc maior fiat extractio et capud ex aqua rosata et oleo rosato. cum aceto uini infundatur. post hoc est foliis mirti et balaustie et corticis granatorum in aqua et aceto usque dissoluatur coctis. parum mu sci. et gallie. et xiloaloes ac calamus aromaticus. ammisceatur. ex quibus omnibus cum aceto et uino ueteri ac stiptico confectis. quibus de quo emplastrum conficiendo fiat. et capiti uero emplastrum superponatur. Fiat quoque ex succo fructuum leni enemate. soluatur. eiusque extrema fricentur. Ad huc quo modo cerebro ualde confert. est ut paciens galliam cerebelli edat. de quibus post euacuationem primum quantum sumere potest ei tribuatur. Aut non sola ordei aqua in potu utatur cui parum succi granati mixti sit ammixtum. hoc enim ad hoc quod hic uolumus melius existit. lesio autem que ex casu accidit si in pectore et aliis partibus fuerit ex basilica flebotomia facienda erit. eiusque regimen subtiliandum. quod si sanguis spuit. aut uomit. aut mictus. aut ei cum egestione exitus accidit ex mechenis quas modo nominabimus, aliqua in potu dentur. Si autem ista diu ista perseuerauerint eorum curationis perfectionem summe ex locis in quibus has nominabimus egestiones. Signum uero an fortis lesio ex casu sit in capite. est intellectus turbatio. Istud enim erit mensura fortis lesionis in capite. aut de uehementia lesionis aut pectoris aut uentris ex casu est mensura angustatiois attrahendi aerem. et exitus sanguinis signum.

Medicamen quod ad bibendum datur cum casus aut fortis acciderit percussio. Recipe reubarbari barbarisini. partem a. rubee. lacce in date. boli armeni. aut terre sigillate. omnium ana partes s. dosis huius medicine sit ad uales .ʒ. usque ad .iiii. cum aqua in qua cicer in fusum fuit. huic autem ad comedendum tribuatur mes et rizi. et lentes. et cicer. Medicamen ad forte casum. et adueniens sanguinis sputum. mumia. et bolum armenum. ana in trita sigillata cum parum uini stiptici quantitate ad potandum detur. Epithima ad percussionem et ad remotionem carnis de loco suo.

Recipe mugath. mes excorticatorum partes equales. boli armeni. parte mediam acacie. aloes. ana quarti unius partis. conteratur omnia ex aqua mirti. ex quibus locus debilis uel quem mouet epithimari conuenit. Aliud epithima ad cessum quando in eo febris et apostema calidum fiunt. Recipe rosarum rubearum lentium excorticatarum. boli armeni. mirte. memithe. sandali. sauselli. ex hiis omnibus cum aqua rosata collectis epithima fiat. Medicamen quod ei datur ad potandum a quo sanguinis multitudo aut expulsio aut ex casu fluit. Recipe terre sigillate boli armeni. sanguinis draconis lacce. partes equales. Ex hiis autem collectis .ʒ. iii. ad potandum tribuantur. cum una ʒ. aq. in qua sumach fuit infusum. et opii recentis sexta parte .ʒ. i. Istud enim illico sistit sanguinem. paciens quoque stiptica comedat. Medicamen ad leuem carnis motum. et delitate quod eo fortior et dolorem sedat. locus ex oleo rosato inungatur cui desuper puluis mirti spargatur. et mediocre ligetur. Vestigia autem uidua que post percussionem aut casum permanent. curentur ex medicinis que sunt in tractatu ubi de decoratione nominauimus.

Expletus est tractatus septimus. Incipit viii. De collectionibus aggregatoribus doctrine cirurgie. Capitulum primum de casu et percussione in capite uel in alia parte corporis

Plerique eorum qui hanc exercent artem et eius restitutores. non bene eam exercent. nec sapienter. nec subtilitate ratione ad quam medicio fiat. immo maior eorum pars casualiter operatur et sic ab alio edocti fuerunt. Raro que inuenies eorum aliquem qui huius artis libros legerit. aut quem a magistro qui nouit litteras didicerit. immo quia magis eam exercent sunt idiote. et rustici. et stolidi. idcirco propter sue stoliditatis causam egentes pessime in hominibus operantur. Nos uero huius artis summas atque aggregationes tales referemus quas cum aliquis astutus medicus fuerit. poterit per hanc artem quicquid uoluerit optime operari. Inprimis quoque de regimine dicere et post de extensione et rectificatione ac ligatione et de fracturis rumpentibus in quibus tenues ossium partes et acute. nec non frustula comprehenduntur. et postremo de dislocatione tractabimus. Homines stolidi precipiunt. ut quando fracturam aut dislocationem aut carnis contusionem passus fuerit. cum alacritate nutriatur. et ab arboribus et ex carne assatis uescatur. aut in prunis. et bibat uinum. Nichil autem est quod apostematis calidi generationem uelocius afferat. quia regimen fortis aut ex quo in firmo fractura aut dislocatio aut carnis contusio accidit regimen aliquid dies subtiliari. Cui et uinum si ipse fortis fuit est soluendum. et ipse simili flebotomandus quod diximus. Quod si id non conuenit ut sit securus quod materia ad locum non fluat. quia magis apostemata atque putrefactiones generari potest. postquam autem dies aliquot transierint. et securus fuerit. quod apostema calidum non accidat. ergo semper uero ad regimen quo consueuerat uti reducitur. Si eius egritudo dislocatio fuit. aut carnis contusio. Qui autem fracturam patitur uiscositatis atque crossities eius sanguini sunt addende. ut natura materiam habeat partium ex qua porus fracturam ligans generetur. Ex hiis autem que hic operantur est frumentum adeo coctum ut quasi pulis uideatur. et therich. Capita quoque ac pedes animalium. nec non eorum agnorum et uitulorum corium. et uacearum ueteres atque oua et rizi. ac pisces recentes. et eorum nutrimentum filia in quibus est crossitudo et uiscositas. de quibus in hoc tempore comedere debet. et post eorum acceptionem uinum bibere crossum. ex hoc enim regimine fractura melius et uelocius ligari poterit. In primis tamen

bola fiat. 7 multa guarat. tunc comedat de hiis 7 carne aui um 7 edmam. Vino aut nullomodo appropinquare presumat.

Cum quo distendere ac rectificare necesse fuit. oportebit ut ita mitissimo leniter fiat. quatinus dolor quanto minus possibile. sentiatur. Nichil enim plus affert apostema quam dolor. horum aut stolidorum plerique loci debilia distendunt 7 rectificant. ubi 7 magnum mittitur facere sonitum. quam uulgus eos bene operari putet. At uero non oportet ut cum uetustum in qua non est dislocatio deleret. premiatur ac distendatur aliquo modo. Immo emplastrum quod dicturi sumus ei superponendum est atque ligatura adeo suauis facienda ut ex ea nullus sentiatur dolor. Istorum preterea medicorum plerique decipiunt uulgus. Cum enim in membro fuit dolor quod fractura aut dislocatio in eo sit dicere presumunt. Set fracture et dislocationis adeo est eis manifestum quod occultari non potest. Extendi enim sequitur quod figura membri cum torquetur 7 cutis ex una parte fit gibbosa 7 ab alia concaua. Quapropter si quis diligenter consideraverit. impossibile est ut occultetur ipsi quid illud contineat. In iunctura adiutorii. cum humero aut anche cum coxa fuerit dislocatio.

Caput namque adiutorii quando dislocatur. concauitate que est subascella ingeritur. Caput uero coxe carnem glandosam que est in inguine parte anche intrat. Unde eminentia ibi sit earum. contorsio non est ibi ualde manifesta. Signum in quod uenit humeri dislocationem semper comitatur. est rotunda eminentia que subascella accidit signum est eminentia exterior in inguine. 7 quod egro non permittitur ut expandat uel curuet quod est in utroque. et coxa. nedum iunctura dissoluta. fracture enim in minima fuit cum eam manu diligenter inuestigaueris gibbositas ab una parte et concauitas ab alia non occultabuntur. crepitusque ossis sonum percipies cum ipsum manu attractaueris.

Cum aut in loco non manifesta contorsio nec gibbositas nec concauitas fuit. nec cum locus manu inuestigatur. ossis crepitus percipitur. non dislocatio. nec ossis fractura que extensione aut forti indigeat compressione ibi erit. Non est enim ibi nisi contusio aut fractura minima. Quapropter distendendo nullomodo est motu facienda. Extensio namque loco maiorem generat angustiam. unde maior contingit error.

Quapropter si aliquis stolidorum in his locis extensione aut compressione uti uoluit. prohibendus erit ab his. Set percipiendum est ut locus leniter palpando ligatur 7 post suauiter ligetur ne inde dolor sequatur. Nichil enim amplius hic est faciendo.

Ego uero in multis istorum deceptorum sollicitudine uidi. Et qua uehementer miratus fui. Quidam namque forte fuit locum qui est in medio adiutorii accidit et dolere cepit. Unde puer ibi cepit oriri apostema. Quod cum ceteris uidissent stolidus ipsius adiutorium esse dislocatum dixit. In quo et hic tumultum capite non erit. ut dislocationem sciret non posse accidere nisi in iuncture. 7 non in ossis medietate. Quamobrem se parauit adeo ex utraque parte fortiter extendens. quod ipsum facere non permisi. Immo locum ex oleo. ro. puluerem terra mirto puluerizaui. atque post hoc suauiter ligaui 7 exaltius partis brachio (?). postquam uero dies aduenit tercia. ligaturam remoui 7 quod non ampliori indiget cura. cognoui.

Verbum autem de hiis quo unumquodque corporis subtilis membrorum de extensione 7 rectificatione atque ligatione necnon ex reliqua indiget curatione. decet eius complectar tractatus extra hunc in libri instructura. 7 ipsius intentione repetitur. In hunc namque in quilibet istius in tractatus multiplicibus modis indigemus. atque postea esset necesse ut quod opus fiat oculus uidet.

Nos quorum illis in eo libro non ea quae cum homines boni ingenii legerit. 7 ipsis medici fuerint. hec medici non sit. hominis tamen medicis equipari ac sociari poterint.

Ligatura aut cum fit oportet ut locus fracture tribus aut iiii. ligatur fasciis. Quarum prima ad partem tendat superiorem que sit fortior circa iuncturam supra locum infirmum existens. a quo cum se separare ceperit. suauiter relaxari incipiat. 7 quanto magis in firmo est longius loco. tanto magis lenta fiat. Hec autem ligatura etiam ut prendenda est. decet sine partis maxima occupet quantitate. post hec autem alia sumatur fascia que post loco superponitur infirmo. 7 deinde descendendo ad partem tendat inferiorem. Cuius strictura aut relaxatio. ut in prime fascia obuolutione diximus. fieri conuenit.

Inter has uero ligaturas astelle sunt locande. quatinus membri partes rectificet. ne gibbositas aut concauitas in ipso remaneat. Deinde uero totum ista alia inuoluenda est fascia. ipsum suauiter cingente. Cuius inuolutiones ubique equales esse conuenit. Super quam 7 astelle sunt ponende. 7 cum alia fascia sunt ligande. Cuius strictura in omnibus locis aliis equitur stricturis. Hec autem omnia de hiis filiis ligenitur. ligature hic modus esse debet.

Deceptores autem ligature principium in finis faciunt locis ubi ligando uehementer constringunt. Deinde relaxando ad locum descendunt infirmum qui ligature modus pessimus est. 7 omnibus deterior.

Sanguis autem adunabitur (?) ab aliis partibus ad locos tumefactos infirmos. In quibus apostemata 7 uulnera generantur. Unde herpes estiomenus 7 erisipila. atque putrefactio eius multociens accidit.

Ligationis aut mensura talis esse debet. quod infirmo nullum inferat dolorem in pulsimum (?). nec adeo sit relata ut ex ea nullo modo eam sentiat. quod si ex ligatura apostema initium aut fortis accidit dolor. ita ut uiride fiat ex ea quod est ex ligatura atque sanguine impleatur. illico erit soluenda 7 eius constrictio minuenda. Et si infirmus in loco ligature forte sentiat pruritum. atque necessitate soluatur. 7 locus ex aqua infundatur que ita calida sit. ut ex ea delectetur quod sic conuenit. decet pruritus cesset. postquam autem locum primum fere horam sic permansit cum suis ligatur fasciis. quod aceto 7 aqua rosacea. ac oleo. ro. simul mixtis. 7 optime moti sunt infuse.

De tempore ligature et mensura et quando astellas ponere

Tempore uero ligature mutande. hec est. Oportet enim ut in principio singulis soluatur diebus 7 percipere si apostema aut dolor ibi fuerit. quod si istorum neutrum sibi constat non erit solo facienda. nisi duobus aut tribus intermissis diebus excepto si res aliqua euenerit propter quam solo fiat. ut est necessario fuit. ut est dolor aut pruritus. Si enim aliquanti dies preterierint in quibus ligature non soluatur 7 non apparuit ibi apostema. nec dolor maior. non soluatur nisi post iii. aut v. dies. 7 quanto plus tardius soluetur. tanto plus ad consolidandum aptior erit.

Oportet preterea ut cum plus accidit egritudo. ligatura sit relaxata. ne dolorem faciat nocuum in infirmo. post hec autem quinque dies uel paulo plures preterierint. 7 abasate locus securus fuit. ligatura paulatim strictior esse incipiat. Cum uero multi transierint dies. 7 fractura consolidata fuit. 7 fuit necesse ut cum fracture superposita coaguletur. oportebit 7 tunc ut ligatura paulatim relaxetur. 7 dieta augmentetur sicut diximus.

De positione astellarum

Forarum ut astelle sunt ad quod mollicie fiat ponantur. 7 ut earum extremitates nichil attingant. ubi non sit molle. atque in maior exeat 7 grossior in parte lacertus ad quia os decima uel.

Cum autem in fractura frusta ossium cum uulnus uenit. oportet ut fascia prima non super ipsum uulnus. sed iuxta ipsius os ponatur. atque duris fasciis inuoluatur aut inuolutio ascendendo ad partem tendat superiorem. Alia quoque fascia iuxta os uulneris ad partem inferiorem est ponenda que descendendo in huius tendat. Os uero uulneris discoopertum dimittatur. ligatura 7 tota mollior sit 7 partem plus relaxata. Que cotidie est soluenda a duobus intermissis diebus. Ora autem uulneris cotum superpositum. decet cum unius minui incipiet. 7 locus ab abasate fluerit securus. calorque remotus fuit. unguentum contis (?) generatiuum quod dicturi sumus uulneri supponatur.

Fracture

uo in quibus sunt ossium pectoris partes. Asselli similiter que cutem non fregerunt nisi uehementer stimulet. nec rectificande erunt et stringende quanto magis possibile fuerit palpando eas et leniter ligande. Quod si simul lauerint atque uehementer intulerint dolorem. ligande non erunt quia cum apostema aut putredinem in toto osse. Ex loco te fundendus erit et aselle ab osse separate fuerint. extrinsecus aperta conformatur cum fferri erit secunda et deinde que medicine fracturarum competenter erunt curande oportet

De dislocatione

ut dislocationes cum acciderint illico ad locum reducantur prius antequam ibi apostema incipiat fieri. Si enim dislocatio in principio sui dimissa tamdiu sic permanserit donec apostema ibi fieri incipiat non erit ingeniendum ut in toto hora ad suum reducatur locum. Nam si diu talis fuit extendatur. egroto plerumque accidet spasmus. Et hic autem in tectionibus atque summis quas diximus non cum congruo obseruantur. pessimum accidit in fortunium cui nemo succurrere potest quia sed si chirurgicis qui nichil sciunt proprie in abominibus istis sibi caueant. Ab eorum libabis malo. et eorum mala tibi opera erit profutura. De mollificatione duricei que in membris post cyrurgiam remanet.

Plerumque post fracture rectificationem aut dislocationis ad suum locum reductionem durities atque constrictio in membro remanent. Consueuerunt que multos nocue existere membrorum motus prohibentes. Hoc quoque propter accidit cum perfecte res uirtute iuncture fuerint. has autem oleum et aqua calida cum locus multociens manibus fricatus fuerit atque aqua calida ab alto per fistulam defluens loca superfusa fuerit. et adipes ac medulle quorundam exeis fit emplastrum. mollificat. Est et cum expertis medicaminis medicamen componitur cuius effectus simplicium oportere fortior existit. Medicamen strictura et duricie que est ut corda et tessionem lenies. Recipe cere citrine. adipis anatis. resolute et colati ana. ℥. i. olei de lilio. ℥. vi. medulle uaccine cruris. ℥. ii. ex hiis commixtis. fiat medicamen. Aliud medicamen forte membris que contractiora sunt propinqua confessim. Recipe fecis olei de lilio fecis olei de seminibus lini. bdellii ana. ℥. i. storace. galbani. oppopanacis. amoniaci. omnium ana. ℥. s. adipis ursini. ℥. ii. Quod si adeps ursi non inueniatur loco eius adeps anatis. aut galline ponatur. Et tamen in hac intentione melius est adeps porci loco superdictorum adipum mittatur. Deinde unguentum in mortario cum pauco uino dissoluatur. quibus non ualde mollificantis alia amisceantur. et in mortario donec unum fiant agitentur. Aliud bonum de liciis coquens. Recipe cere citrine. ℥. i. olei de ben ℥. vi. mastic nigri storacis ana. ℥. s. Ex hiis commixtis fiat medicamen. De aggregationibus et collectionibus sanati

Dispositio a scriptorum omnis uulnerum et capitum. Huic arti propinqua est dispositio restauratorum quando minimum impatientia scientie tractauerunt et canonum quibus curationis rectificatio competens redeat. Quia propter de huius principiis hoc oportet nos dicere illud. quo a magno errore quorum corrigit curatione conseruatio fiat. Dicemus itaque quod cum uulnus primum fiat. possibile est ut quando ligata ipsorum capita occurrant sibi adiuncte partes. et continuet eis concauitas tota. non enim alia indiget curatione. nisi ut duarum astellarum auxilio sustentetur atque ligetur ligatura que a duobus incipiat capitibus. Eger quorum a replone et uino omnino custodiatur et ne pilus aut unguentum inter labia illius cadat. cauendum est hoc namque consolidationem fieri non permittit. Istorum autem stolidorum plerique hiis que diximus contraria operantur. Ponunt enim in uulnere oleum infirmoque carnes et pultes crassas et duras comedere precipiunt. Unde egroto apostemata mala atque uirus in uulnere acquiritur quod longo durabit uulnere tempore. ex quo fortassis membrum ad putredinem deueniet. et frequenter in estate labra uulnera que diximus sola ligatura sanari possent. ab uno die usque ad tres nulla alia indigentes medicina. Uulnus autem cum magnum est atque profundum indiget tunc hec cum medicinis quas nominabimus que sunt carnis generatiue sanentur. et uulnus ab apostemate custodiatur. tamen in loco cum acetum pannus aceto et aqua infusus superponatur. et epithimatibus hiis epithemetur. et singulis horis infrigidetur. et precipue si calor ac dolor ibi fuerit. et sanguis paucus ex eo manauerit. Nam in hac dispositione oportet ut infirmus extra dieta stomacum totumque corpus nec non totum ipsius regimen in frigidanda est. Quod si uulnus profundum et non amplum fuerit. Cauendum erit ne unguentum contrarius continuet os supponatur. Os namque uulneris profunditate nocitiua consolidatione si continuetur. multum ideo adiuuabitur. Quod ut ipsum tectum aperiatur oportebit. et membris fortasse incipiunt putrefieri. ac uulneris malum. et pessimum ibi fieri. Qua propter in huiusmodi uulneris ore. totum est prouidendum. Si autem uulnus consolidationem properare uideris. butiro aut oleo ipso infundes. et ex hiis quidem perfectam extrauerit stolidorum. quando oleum in uulneribus. quorum omnium in curatione erat possibile. posuerit. Oportet preterea ut omnia medicamina que huiusmodi in minus uulneribus. aut tenuis adhereant. aut pauci sanentur. Cum autem uulnus profundum fuerit. ipsius os amplum coartat ligatura. Situatur quod te oportebit et sic illud primum cum uulnus in corpore fecerit latitudinem ligature non uehementiori inuolutione et retentio sint apud uulnus profundum. et eorum leuior sit apud ipsius ossibus quorum talis est figurando figura. ut uulnus sit inferius. quantum uirus ab ipso fluere possit. Quod si illud in ple fuerit. oportebit te in uulnus indie fo atque quanto considetur. Cuius profunditas si minus inceperit. et in uirus nec putredo multa ibi continui inueniatur. curatio non erit mutanda. Si autem uirus ab inferiori parte ad superiore uideris. ad ipsius uideris os cum prossis manare confertim uenis. conuenientius est ut in inferiori loco ibi existente ipsum in fuit proferes apud finem profunditatis uideris. Quod si non fit ut uirus te habeat unde possit manare. Infirmitatibus quoque regimen in alio parti in capitulo de algebra chirurgie ordinetur atque subtilietur et a principio uulneris cum acciderit per aliquot dies in fieri. Iste quorum si repletus fuerit. erit stomachus et solutiuus si longum fuerit tempus. et quod non fuit solutum. ideo ut reddatur securus ne apostema accidat. Deinde uero ipsius regimen paulatim per eorum precessum erit in crassanda ut carnis natiuitas augmentetur. Uerum ut cum extreme mature fuerint. et aperte indigueritque profirentur in loco in loco qui ipsis inuenientur. et intenuioris et magis gibboso si possibile fuerit. Aperto tamen in corporis longitudine et non in ipsius latitudine cum in membris extensis fit quod curuantur et dilatantur tendatur. In hiis uero que curuantur et extenduntur in alio per ipsius loci curuatiuem et extensionem tendere debes. Oportet ut cum extrema in loco sibi ueniant multitudo fuerit. aut eius incurtus. in alio propter fiat. Si enim in huiusmodi loci incisio cum tarditate et non uelociter fiat. os quoniam in fine eminebit. et ligature ligamentum discooperiet. Carnosa autem loci bonum est. ut sic dimittantur. donec bene sint matura. Si autem antequam bene sint matura perforentur. uirus ab eis diu manabit. atque ulcus multa sordicie ac putredine habundabit. Labia quorum eius. quoniam atque ipsius profundum dura fiet. ipsumque uulnus pus et uirus continuo emittet. Quod si excitura maxima fuerit. totum eius interius non subito est extrahendum. et frequenter sic egerit fuerit de libet. Uulneris autem tardatur sanitas. aut propter sanguinis

De tardatione uulnerum

a duobus dicitur ligatura incipiens ex partibus, cum ligamus unum caput in una duarum partium, aliud in alia ut in hac apparet figura

C ff

penuria que est in corpore. aut propter eius maliciam. aut quia
tius uel superius labia caro dura extitit. aut caro in
nascitur. aut quia ibi est caro mala. aut quia os uel put
do est intus. aut quia medicamen quo curatur non est ei conue
niens. aut quia uulnus iste ipso est profundo et saniosum et malum. Cum
ulceris aut eorum que in ipsius circuitu consistunt. nisi pu
fuerit. ipsa quoque abrasa fuerit securi atque fieri. et aliquantulum du
fuerit. ipsa quoque ab ipsa re securi atque fieri et aliquantulum
ra fuerint. Corpus quoque macrum ac pauci sanguinis. causa
quare ipsius retardetur sanitas. non est in sanguinis penuria
locus quem cotidie multociens aqua calida madefaciendo est in fu
tendum. deinde ruleus fiat. et ei regimen in crassando. ipsi imp
est unguento nigro curandus. ac in ipsius circuitu corpus fricetur.
Color uero corporis si malus fuerit atque eius forma mala. causa
illa est sanguinis malicia. Ossa quoque atque uniuscuiusque solide est plus
ueniens. deinde ad uulnus curationem est redeundum. Sin au
bia quoque ulceris si caro dura fuerit. fricatio ibi est facienda
donec sanguis inde fluat. Si autem crassa fuerit plus est incidenda.
et postea curanda. Et si hec in ulceris fundo fuerit eius ore sic
eo et fusco aliquid in ipso est inmittendum et fricandum donec san
guis a beo mane incipiat. deinde ... curandum. aut in fundo
ulceris perforato fiat. postea fricetur et cum butiro medicetur
donec malo caro penitus corrodatur. deinde cum hiis que exspe
curationis remanserint curetur. Ulceris autem si plus claudi
tur ipsa oriatur aptatur uniusque uniusque subtile a
beo fluat. et longo tempore sic dispositum maneat os corruptum
est in eius fundo. teneri igitur in intromissa tempore et cum
in uentum fuerit. perforetur ulcus donec ad os perueniatur. quod
erit fricandum. aut serrandum donec abscidatur per quod ipsius
corruptionis multitudine uideris. postque cum uulneribus cam
bis curetur granatus. quod si ipsum perforari fuerit impossibile
cum medicamine corrosiuo et butiro subueniendum est. donec
os discooperiatur. post hec cum hiis que dicturi sumus curetur.
Ulcus autem si fuerit profundum et eius caro mollis et mala. me
dicamen corrosiuum erit ponendum. donec caro illa desiccetur. deinde
in uulnere butiro mittatur. donec tota mundetur atque tamen diu
cum butiro medicetur. donec escara in uulnere exorta cad
at et postea curetur. Ulceri uero si matricis uarices superue
nerint. eger flebothometur ipsiusque uene multociens solu
atur. et ex apozimate epithimi. suoque nutriatur cibo. deinde
ulcera curetur. medicamen quoque si uulneri fuerit inconueniens. quia
fortassis ipsum plusquam debet calefacit cuius est signum. quia
rubore atque calore apparens principium ei cum augmento fit quod
dicturi sumus erit curandum. aut fortassis ipsum plusquam
infrigidat quam debet. cuius est signum quod ulcus tunc est uiride.
aut nigrum et durum et firmum. unde tunc cum unguento nigro est
medicandum. aut fortassis minus desiccat quam deberet
cuius est signum quod ipsum est molle et laxum multum habens humorem
unde tunc cum unguento uehementer desiccatiuo est curandum. uel est
illud quod tunc est in eo lucet. quod fit ex balaustiis et galla. aut
fortassis nimis mundificat et absterget quam debet. cuius est signum
quod putrefactionis multitudo. carnesque male et molles ei ad
herent. locum cum medicinis uehementer mundificantibus est curan
dum ut est unguentum uiride. aut quia mordicat et ipsius
consumit carnem. Cuius est signum. dolor. calor. et ardor.
et apparens principium. et quod ulcus cotidie dilatatur. unde tunc ad
unguentum quo eo sit suauius est facienda permutatio. hoc
quoque plerumque aduenit quia curandi applicatio adunata deli
nat extremitatum. quare tunc rebus sibi conuenientibus curatio est
facienda. Siccissima namque corpora exigunt ut unguenta qui
bus medicentur. cum caro in ipsorum ulceribus est generanda sepe ue
hementer desiccatiua. haud amictis. humida uero corpora
unguentis indigent mollibus et humidis. ¶ Uulneri
bus autem uniuersis accidentibus atque ipsum distrumpentibus medice
sapientes ac suauiter operantes necessarium est. Nos tamen hic amodo

collectiones et unum ipsum timeatur error. dicemus. ¶ Cum in pectoris
na ac thiribus puluis exierit et inflata intromittantur
potuit. pannus uino uel calefactus. infusus desuper ponatur
donec remoueatur ipsorum inflatio quia remota intromittantur
tur. Quod si locus aut tempus frigidum fuerit. Eger balneum in ap
ducatur. et permaneat et pes eius suspendatur quamdiu ipsi cur
uentur dorsum et uuulnus accipiet. Et huiusmodi enim dispositione
in testina leuius intromittentur. Tribus uero si uelociter au
quam uuulnus fiat. aut nigrum ei succurratur in uentre est reducendus
quod si ei non subueniatur. donec uiride fiant. quicquid exeo
uiride factum est mactetur. postea intromittatur. et uuulnus fiat
uiride factum est inclaudatur. postea intromittantur et uuulnus fiat
¶ Et si in testina propter parui magnitudinem in fusionem intromitti non po
tuit. fissura amplificetur et sic intromittatur. quibus intromis
sis uuulnus suatur plus. post puluis consolidans desuper ponatur.
atque ut eger supinus iaceat. talis ut dorsum aliquantulum
gibbosum existat precipiatur. cuius regimen est subtiliandum. nec ei
bus inflatiuis ullomodo est tribuendum. ¶ Uulneri prefecti si in
uenti diuum uel in duo fuerit. neutrumque existit non consolidetur
donec aliquot preterierint dies. et abrasa fuerint secure. immo
medicamina apposita desuper ponantur. et locus totus ex
oleo inungatur tepido. postquam autem duos dies aut tres.
preterierint ac dolor sedatus fuerit. et locus abrasa fuerit securius
consolidatiuis uti modo donec uulneris cura. ¶ Si autem spasmus
extiterit quod est in uino alicui accidat egro. cito ei succurr
atur et corda que sunt in ipsis in latitudine incidantur. spongia ex
oleo palpando et permixtum inungere. ¶ Olim autem sit mollificatum.
et tepidum. Si autem aliquod uiridis ulcus quod parum bullis membra. de
uno ad aliud transiendo locum. et corrodat carnem. cito sue
curre incidendo aut comburendo et destruendo carnem ibi exi
stentem. cum quando multum dilatatur. deinde ipsum cura in medicinis
quibus reliqua consueuimus ulcera sanare. hec et sume
et tetes quas cum homines non obseruat. egro uehementer in
ferunt nocumentum. quando uero eis incentiue medicantur. et eis mi
nuitur maximum praebent iuuamen. cum dicatur annuit.

Medicamen quod carnem

Regenerat et recentia continuat uulnera. mirabile existens
Recipe olibani. aloes. sarcocolle. sanguinis draconis. partes eque
les teratur et uulneri desuper ponatur. et desuper ligetur. hec enim
ualde existit mirabile. Unguentum incarnatiuum generatione mi
rabile.
Recipe lithargiri triti ut alcohol. ℥ .i.
cum amissa olei ℥ .iii. coquatur agitando donec resoluantur
postea olibani sarcocolle. sanguinis draconis. galbani.
colofonie. ana ℈ .ii. sumatur que pelliere decoctioni
amicta. coquatur donec incrassentur et medicetur ex eo ulcera
cum sanguinolenta non fuerint. ¶ Unguentum carnis ge
neratiuum. quo in estate et cum uulnere calor et ardor fuerint.
tempore fuerit calidum in uulnere eius est utendum. lithargiri.
triti donec sit ut alcohol. ℥ .v. sumatur quod cum aceto. donec
resoluetur. et molescat. teratur et inde olim rosarum
desuper fundatur. et teratur donec incrassetur. dum autem sic teratur
semel ex aceto et alia uice ex oleo. ro. est infundendum
donec inde densetur et ad magnitudinem deueniat et fiat un
guentum. Cui postea cerusse ℥ .v. et camphore. parum
addatur conueniens. et teratur cum eis et eo incurati uti. ¶ Un
guentum nigrum quo utendum est cum uulnus est siccum
et fuscum. Cere. oli. uisci. picis. partes sumantur equales
et resoluantur. et quod ex eis fit. est unguentum nigrum. Deme
dicat quod carnem superfluam minuuit.

Unguentum uiride
Uulnera contamur ualde et super locum ubi
superflua est puluerizetur. Eum enim hoc facit. ¶ Aliud
isto fortius. chalcanthum teratur et desuper puluerizetur. aut zimar.
tritum desuper puluerizetur. ¶ Descriptio unguenti uiridis.
corrodentis et ulcera saniosa mundificantis. Recipe zimar pu
ri. mellis. ana ℥ .i. ex hiis simul tritis medicamen fiat.

Margin notes: .i. tardatur sanatio — de recidiuis uulneris — de uulnere intestinorum — de cura uulneris spasmati — ¶ Unguentum tetrafarmacon. — ¶ Unguentum egyptiacum. — [illegible]

[illegible]

Calidicon

Sunt autem quidam qui huic ungento sarcocolle. ammo
niaci ana ʒ. v. addunt. terentes hec omnia cum aceto et uiride
amiscentes. et est hec medicina similis que sunt in animalia.
conferens. omnia atque famosa mundificat uulnera. et carnem
corradit mortuam. Medicinam que uocatur calidicon.
carnem mortuam corrodens. et fistulis atque putrefactioni que
est in sanguine. et in eo ac mortuo corpore confert. Recipe calcis
uiue. partem unam. arsenici citrini. chal. achaac. arse
nici rubei. olium ana partem mediam. omnia hec cum aqua que uoca
tur prima terantur. aqua autem prima sic fit. calcis uiue. chali
partes sumantur equales. chali prius teratur. postea in sex ad plu
periodis ipsorum ex aqua amisceantur partes ebdomadas tenean tur
dies. cotidie tribus uicibus agitando. postea colet. et tunc
donec fiat ut cristallo. et in sole dimittatur donec inspissetur. deinde
fiant ex eo trocisci. et desiccentur. et in loco ubi ab humiditate
que non possint. recondantur. et cum necesse fuerit unus ex eis teratur
et fiat ex eo medicina. Confectio bengi. medicina acu
ta et corrosiua. Recipe arsenici. citrini triti. chal. calcis zi
mar. olium ana libram mediam. argenti uiui. libr. i. sa
lis armoniaci. quartam partem lib. unius. terantur omnia
cum aqua prima donec argentum uiuum sit extinctum. postea de
siccentur. et desiccata iterum terantur. deinde in instrumento quod alchimi
a facientes uocant aluthel. ignem subtus faciendo. donec ele
uentur sublimentur. et quod ex eis sublimatum fuerit. sumatur. et in
ampulla uitrea recondatur. ex quo emorroides exclusas cum
super illas cane appenentes et curo fulle quorum desiccatur destructo
postquam fuerint ulcerate puluerentur. et ad ultimum in omnibus
quorum destructio et dissolutio desiccatur. eo utendum est. Extremi
ut cauterium ignis ita ut desiccet. et denigret atque combustionis
uice in multis teneatur locis. Pulueres que consolidant ulce
ra. et ulceribus multam habentibus humiditatem. carnem generant
et ipsorum remouent humores siccitate. Recipe litargirum puluerizatum
sumatur. et ex aceto et aqua. et oleo simul in mortario imbi
batur donec intumescat et albificetur. deinde cerusa et lauate (?)
antimonii. balaustiarum. uenarum. curcume. gallarum. sanguinis
draconis. sereco. aluminis. cathimie argenti. olii [?]
quantum est sexta pars totius ungenti sumantur. Postea hec omnia post
ista puluerizata desuper mittantur donec unita sint. agitentur.
deinde ex hoc ungento tam diu in uulneris curatione utendum
est. donec cinis in eo tanta generetur quantitas que ei sufficiat. et
ipsum induret. et cutem perfecte inducat. Hoc ungento omnia ul
cera humore multum habentia curanda sunt. Qui ulcera con
solidat puluis. Recipe aloes. balaustiarum. cathimie argenti
te. calcis cerusa et lauati. partes equales. et bonum
puluis sit uulneri puluerizetur. Alius puluis fortis. Alo
es uenarum. curcume. balaustiarum. mirre. gallarum. partes
sumantur equales ex quibus fiat puluis qui super uulnus pul
uerizando spargitur. hic enim puluis congruit ad hoc existit.

De hiis que incidunt ... [?]

Ad hoc quod excoriatas rumpunt ita quod non sit necesse ea perforare

Nullis anacardi. picis liquide. olium partes de ferro.
sumantur equales que in eodem ferreo commixte ca
lefiant. donec misceantur. et cum apta sint ferro commixte cale
fiat donec misceatur. et cum apta sint ferro aperire uolueris
loco in quo foramen uis facere coniungi. quod deprehendo ungento
in unguento per medium dimittere. corrodet enim illud. De scro
phulis. Scrofule in collo et in inguine sepius
nasci consueuerunt que plerumque multum simul existunt
unum cum in hac hirundine locum uideris apostemosum quem
tangendo inuenies durum. nec maturare possibile fuerit. sed
fuerint quasi glandule ut nuces. scias uero esse scrofulas que
ex ligonis maliaca atque ex [?] accidit. et multos
crescunt. donec maxime fiant. Quarum curationis principium est
ut eorum semper fiant [?] et eorum dimittere faciat. neque
multam aquam bibere permittas nec crossa nutriatur dieta. que

.i. oli. de umpi.

Emplastrum

Diaquilon ... frigidi [?]

humoribus corpore superfluitas fuerit. cum stomachi atque
ipsius uentrem solue. et malagma emplastrum. ad hoc ualens
eis adhibe. Quod etiam erit melius. et magis conferet. si puluis ex
radicibus yreos sicce. quantum possibile est in duplici lo mit
tatur. et cum eo emplastrum fiat diaquilon. Recipe litargirum triti. ʒ. i. fit.
cum in patella locate oli ueteris ʒ. ii. et sic fuerit addicantur. et agi
tentur. et lentus ignis subiciatur. et coquatur donec totum sol
uatur litargirum. deinde mucillaginis fenugreci. mucillaginis
lini seminis ana. ʒ. ii. mucillaginis maluauisci. ʒ. i. sumatur
et pellicans adiungatur. post hec totum agitando donec mero fietur
agiter coquatur. et cum autem coctum fuerit ab igne deponatur.
agitando tamen non intermittatur. quod postea tenendo malaxetur.
donec spissitudine fiat et uiscositate. ac tamen recondatur et ui
sui respuet. aut stercus caprinum antiquum sumatur et ex aceto
et melle simul calefiat. donec commisceantur. conspargatur. Est enim
ualde ad hoc ultimum. aut semina rafani supra. cum amigdalis
amaris terantur. et fiat ex eis emplastrum. Aut stercus uaccinum siccum
sumatur. et ex mucillagine maluauisci conspissitum desuper. aut
fenugrecum. et semina caulis. ac semen lini supra. terantur et ex eo
et ex mucillagine maluauisci conspissata loco superponatur. De can
cro. Cancer est egritudo in qua maxima est fatigatio. cris
ac ferit incurabilis existit. cum si illico ex quo incipit sucatur
aut dilatatur. fortius stabit ut est nec augmentabitur. Cu
ratur autem semper sic permanebit quin deterior erit si ulceratur.
Cancer namque durum est apostema. magnam in corpore hunc radicem
quam uene uirides in quibus est caliditas inbibuntur. Vlceratum
quod incidendo fuit. est fessum labia huius crossa. et uidua fois
conula. huius uero ortus principium. quod est ut cicer aut faba q
postea augmentatur. donec fiat ut magis milon. et maiora
fortasse oritur hec apostemata in locis hanelatis aut conglutinen
tibus. et est fortasse ad malum adducere. Ex quibus plerumque in
fiant. Quia uero hec apostemata ferro incidatur non plus inuenitur quia
quod carnem ulceratum faciunt nisi totus sit loco ubi incidit et perit
destruat atque combuit possit. et eradicetur. Huic uero cum incip
confert stomachi. ex uena media. et uentrem ex apozimate de
epithimo frequenter solue. Eger quoque ab his cibum generan
tibus nigram. abstinere debet. et sunt lentes et caules et caules ipsi
les. atque caro uaccina. et azeuina et uinum nigrum et crossum
et similia. his que humorem generant ualde malum. Oportet preterea
ut dieta ipsius sit caro anserina et starne. et uinum subtile
et aeris custodiatur. calis quod in ipsis sanguinem denigrent. Postquam
uero creuerit et ad sui peruenit profectum. non est necesse nisi ut ei
blandientia blande adhibeantur ne ipso ulcus fiat. et hoc
est uero summopere custodiatur. ne unquam calefiat. aut ex medicis
calidis rebus. immo ex nobilibus rebus infrigidetur. et tenendo
superponendo. Ipsi uero si aliquando ulceratum fuerit. hoc unguentum sibi
confert. Recipe cerusse. thutie. lauate. partes equales terantur ita
cum oleo ro. et succo portulace. aut succo solatri. et mucilla
gine psillij. aut succo cic. aut citrulli. cum quoque istorum
hic ponatur. et ponatur super ipsum. hec namque ungentum cancro
in quo nocumentum fortius fuerit ulcus. et cum quod in eo fiat timendum est.
Carbunculi cum multo sanguine et uice De carbunculis.
caliditate. et labore post sitimentem oriuntur. qui postquam
acciderint non est negligendum quin eis succurratur. fortissimis
enim toti corpori mi. in uno corporis loco colligetur ex quo fieret ex
turbatus. Eis autem qui ex genere non permittit sed stomachum
et uentrem. et urinis solutis ex ... cuminis. et sene. et fu
mo terre. et prunorum acetositate et tamarindorum. et infusionem se
pe potare. et dulcium comestionem minorare. nec uinum
dulce et crossum bibere. in cibaria aceto sal et sinapis et eis que
has eius qualitates aggregant. comedere. ut caro cum succo
uue acerbe. cocta. et cum ribes et cum pomis. et sucha lbegi et cli
nis. et bulem et mulsos. et similia his. Si autem fuerit necesse.
ut paciens cibum carnibus bibat uinum. uinum de sectum et cla

De ech[e]d[e]minibus siue scrophulis [?]

... ur nascitur [?]

Nota pro ... [?]

Vitulus [?]

nificatum sume de ber. quod fert enim ei. postquam autem carbunculus accidit. non est necesse nisi ut in ipsius maturatione studium impendatur. Vobis quos que carbunculos cito maturant est ut exeuntes uiscosos in mittis in quibus est multum mel. fiat emplastrum. aut ex eruine uue passe cum butiro panis mixti emplastrum supponatur. aut emplastrum diaquilon desuper mittatur. quod ad hoc utile existit. Quod si carbunculus ad maturandum durus existat. sinapi cum ficubus pinguibus et pauco oleo liliaceo conteratur et desuper ponatur. et si eius apostema post hoc tardauerit perforare. et comprimatur donec quicquid continet in eo effluat. atque melius erit unguentum exercuti. et super ipsum unguentum exmelle ponatur. Unguentum exmelle. Recipe sarcocolle. mellis. partes equales. de in sarcocolla puluerizata desuper mittitur cum melle misceatur et incorporatur. Sunt tamen qui solum mel coquunt donec inspissetur. deinde sarcocolla puluerizata desuper mittunt et commiscent. hoc namque unguentum de uulnus saniosum mundificat totumque remouet uirus.

Cum autem carbunculus mundificatus fuerit. ipse per se cito consolidabitur. Si autem ipsius consolidatio aliquantum tardauerit. cum unguento cimi grauato curetur. Et si carbunculus ardens fuerit. atque in eo calor magnus fuerit rubor: uelociter ex unguento quod fit ex cerusa curatio erit grauandi et ipsum est unguentum camphoratum sicut quod dicturi sumus.

De apostemate calido.

Cum in aliqua corporis parte calidum exortum apostema cuius tactus sentit calidum. eius cura a flebotomia est incipienda. ut si in parte dextra fuerit dextra. in sinistra de uena mediana fiat flebotomia. et econtra si in sinistra in dextra flebotomia erit facienda. flebotomia tamen ex uena basilica aut mediana est facienda. quod si basilica inueniri non potest. in uno extremis ipsius flebotomia est facienda. Si autem in eis que sunt supra furculas ortum fuerit. flebotomia fiat ex cephalica. deinde fiat ex epithimatibus infrigidantibus epithimetur. regimque subtilietur. et acetre et aumo ac dulcibus uentosis. nec non acidis custodiatur. et cibis acetosis alatur. et dum ipsum tactu calidum sentit epithimatibus infert. Cum hoc enim regimine tueri potest ne in eo sanies generetur. Quod de sinis apostemate in quibusdam dispositionibus. fortis pulsus et calor fuerint periculum bis sanies in ipso colligi. Quia propter hoc non est utendum non pars infirmantibus. Si tamen existit calor nec ardorem nec sedauerit nec minui uideatur. abstinet adeo quod sani faciunt te tris fert. Quod non sic conuenit. ut ad collectionem uelociter perueniat. postea uero extraxit ut diximus est sananda.

Medicine uero que saniem faciunt. sunt ei que diximus carbunculorum aptorem faciunt. Influentes uero medicine que aptiori conferunt. sunt hee medicine que aptiori conferunt sunt hee medicine quas dicemus. atque hanc quid est notandum. Emplastrum mediciam quod ensipile epithima uocatur. quod et omnibus [illegible] in quibus apostema calidum est. si ex eo epithima conferet. Recipe sandali. mes frenemithe. fausfel. cerusse. boli armeni. partes equales. corticum mandragore. opii. aliorum quantum est medicis uni sufficit. Ex hiis omnibus ex aqua colleris forme auellanis similes fiant. Ex quibus cum necesse fuerit. ad supra terantur et ex eo cum aqua rosata et pauco aceto madefacto. epithima fiat. et desuper mittatur. qui postquam tepefactum fuerit. remoueatur. et alius recens infusus. loco eius supponatur. hoc enim bonum et maximum afferens iuuamentum existit.

De apostemate molli.

Apostema molle quod digito cum premitur cedit. aliquando quantum comitatur egritudinem [illegible] egritudines que corpore corrumpitur. autem prius adest. accidunt quod cum ita fuerit. non est tamen de ipso curandum. quantum in illis egritudinis cura est studendum. quod autem per se accidit aut febres longas cum sanatur comitatur. ita sanandum erit. parum aceti cum oleo rosato. et aqua rosata. et aqua mitti. et aqua ex qua fit sapo. misceatur. et pannus in eo madefactus. desuper ponatur. et ligetur non tamen fortiter. ligatura uero inmediate apostematis fortis constringat. quod adiuuamque propter tendit. Ex hiis quorum quod ipsum dissipetur. est aqua cinis sic fit. Sarmenta comburuntur et inter cineres aqua missa per totam unam diminuatur. deinde colatur. et acetum ei commisceatur. In qua postea panni infusi fuerint desuper ponantur. unum aliud cum ligatura. cum ungendo autem apostema si ualde molle fuerit. ex sale et oleo fricetur. aut folia tamarici. aut mirti. aut dissipata desuper ponantur. aut ex bolo armeno. et aceto. epithima fiat. eger quorum suum arte nuet regimen. a fastidio se custodiat. et a multiplicatione aque. Epithima quod mollificat ac relaxat ubicumque accidit conferet. Recipe aloes. mirre. licii. acacie. sief memithe. api. de oriental. boli armeni. omnium partes equales. ex hiis omnibus commixtis simul. forme auellanis similes fiant. ex quibus cum necesse fuerit. in pauco aceto et succo caulium simul commixtis aliquid dissoluatur. et si egritudo in facie [illegible] in oculis extiterit. in aqua rosata et succo endiuie et [illegible] aceto. ex eis fiat resolutio.

De apostemate duro.

Cum in aliqua corporis parte durum ortum fuerit apostema quod in tactu calidum sentiat nec sit cancer. ex hiis ab omnibus eius quos in capitulo de cancro uitandos esse precipimus abstineat. Et autem quibus ipsum erit curandum sunt omnia que mollificant ut medulle omnes et adipes. et bdellium molle. atque ammoniacum. et storax ac galbanum. et hiis similia. Si autem locus in quo est non sanatur. studendum erit ut in [illegible] ab eo transponatur per flomia. et unius solidum. Ex hiis quod colum expellit nigrum. ne magnificetur et augmentetur apostema. Emplastrum quod durum resoluit apostemati. Recipe bdellii mollis. ammoniaci. galbani. partes equales. quod cum oleo mollificate in mortario terantur. Deinde tamen fit de lilio aut de ben. deinde mucillago fenugreci et seminis lini. qui eiusdem sint quantitatis. et sic omnia [illegible] sumantur. et omnia terantur simul. donec uniatur. deinde ex eis cum ceteris pinguibus mixtis. emplastrum [illegible] ubicumque fuerit in corpore supponatur.

De glandulis.

Cum in aliqua corporis parte aliquam apostema fuerit adeo ut quod cum tangitur et ad latera transponitur cum continuatum non inueniatur. nec durum nec molli. hoc talis existens ac si a corpore separata foret. nec radices nec principium in eo habere erit glandula. Glandule uero in magnitudine [illegible] unum eius distinguitur species. Earum tamen cura est una. scilicet extractio. Si autem glandula diminuatur quia parua est. et ei negligatur cura. augmentatur. Sed postea ad summam extrahendam medicus transferens est necessarius. Nos tamen in quibus error contingat dicemus. et hoc est quia maior earum pars in panniculo continetur. qui glandularum saccus uocatur. quia propter saccum eius ita extrahendum. ne ex eo ibi aliquid remaneat. quod si ex eo aliquid ibi retentum fuerit. quamuis paruum sit. plerumque redire consueuerit. locus in quo continetur findendus est sicut precauendo ne contineat eius saccus. uero cum uncino eleuetur. et per se excoriet. donec glandula et eius saccus integre extrahi possit. hoc namque melius cura melius existit. Quod si saccum quantum rupi contingat. cum uncinis est eleuandus. et [illegible] frustratim extrahatur. contineat tamen est inuestigandus. postquam uero extractus fuerit. ex reliqua cura quam in ulceribus notauimus erit curandus. Preceptores tamen inuenimus quidam. qui fraude facit capientes ex sacco parum dimittunt. [illegible] scilicet ut in eis cura diu uaus morentur. Que autem saccum non habent extrahenda sunt. et uulnera consolidatione tamen studium impendendum.

De nodis glandosis.

Cum nodi in aliquibus corporis locis. et sic interdum in magnitudine auellane. magnitudinis auellane existis [illegible] parum minus apparent. que glandulas assimilari plerumque in dorso manus. et in locis ubi uenarum est multitudo generantur. quod cum fortis percussio aut fricatio fuerit. euacuabitur et statim perit remouebitur. postea tamen quandoque redibit. et quandoque nullo modo

De chedium [illegible] scapularis
[illegible] nasticam

nō ptm

reſtrictur: qua ꝑ locū ꝙ ꝑmḋ⁊ ſnciḋ⁹ ent dē
cuacuē⁊ equal fiat. poſtea ſtruſtillū plūbi retūdū
ſumatur⁊ loco ſtippoſitū dē foris ſtingatur⁊ pueꝛ cibꝫ
ſic manē pmittatur: poſtea nō ꝛecipiāt dē calce ꝙ
thimatuſ ligetur. Si em poſt cuacuatōem ſtrictꝰ fuīt
locꝰ ñ reſtrēt. Si ſi nō fuīt ſtrictꝰ plenꝫ reūn ꝙ ſuccī
ꝛrictū. ¶ Pro mica.

1 Si aliquib⁹ ēſt locꝰ cum puo aſpare. puc puſtule cum
pruinis ꝛꝛoꝛe⁊ colore uehemēs mitigāt. q̄ſi ſ̄ ꝙ ſuc
uenīt. q̄ ꝛꝛoꝛe uleꝛāt. q̄ poſtea dum uleꝛāt fiūt
uicina loci pumbulare i apiūt⁊ cōfluūt. ſ̄ūt ꝙ ex his
q̄ colam cepliāt rubeam. ē ſolūmḋ. ut ſūt mimbꝛāi
⁊ ſcam. cū aqua ꝺ ſtuenb⁹ locꝫ qui uleꝛāt ē ſcuti ex
epithimate ꝙ ex pticlo ꝺ calo aſpare nōiaum ē epithi
mū ꝺ hlē ū ūgīm ꝺ cerulo ē ſuſpend. Si ſi nōn uleꝛāt
fiūt uleꝛa. loāſ tonſe ex his epithimate ente epithimū.
ꝙ ſi cum his apoſtemare. calo⁹ ſuppluſe⁊ tulos affimme
ente cuꝛi aſſ̄bmia mape. ꝺmḋ reliquū ꝙ ducimus
regīm. totū ꝙ ente ad reliqua infirmia. reducī.

nō ptm 4 Aliquib⁹ mbꝛis pruinis⁊ feruo⁹ ¶ Digne ꝑſio. ut hec ſpla
mtollibile q̄ſi accidāt ut ſuccudere ipi ampule aqua
ſubtilei plene gttant. Oꝑtet ꝙ ut cū maliquo mūſ
ad tale ſmāt uclaūt ſ̄omia ſubuciantur. ꝙ ſi ñ ꝑ ꝙ
ampulle ibi ereꝛte ſit ſuccurāt. Ampulle ſuſpend
ſe⁊ totū unus qd ieas cōtinet eſt expli nō. ꝺmḋ
empl̄m ex ūgīo ꝺ cerula ſcō ſuſponatur. q̄ capitlō
digniꝙ buſtione nōiaumuꝙ. ampulle uō ꝑ dicte
nō ſt elimināḋ. dē aqua aliquo aliquo mō i eis ad
unetur. ſi m aꝛcuiu ex ꝑay ex bolo armeno⁊ aq̄
⁊ acero⁊ olō epithima ē faciendi ſi ꝺ uolūt. ¶ Pro bu

Si cū aliq̄s hoꝛ ſtione ignis aut aq̄ aut oleu
accidāt illico qui curare ꝺ by ꝑſeuc. ſūt. p̄noc i aliq̄
ſiāt aut i aqua roſei ſūt nue m ſiāti mad fiat⁊ ꝺ ſup
ponat. q̄ui ꝑ q̄ſa ꝺ ſtacin fuīt remouendi eſt. ⁊ aliq
ſāt. ꝑ an ſuppoſendi. q̄ ſi⁹ magnū ſūt ex late ḡio ſō
mia eſt faciēda⁊ ūgīm eſt ſubuliand⁊ m ſ̄ imbus
uteſtū ⁊ olor⁹ ār fortiſſimuꝙ ſi ubi affumt. uteſti oluoꝛ
cū olō. ro. aqueū cū coco ꝺ ſſ ſūt pēndi. ¶ Si uehe
mis nō fuīt ibi dolor. līnes excoꝛticate⁊ cerula tūd
⁊ ſimul cū acero miſcem. ꝺ ſſ pāuāt. ꝺ ſ̄ pānuꝙ
aqua. ro. ſūt nue i ſtāta i fuſuꝙ. ſūt mutāt⁊ ſuc
ſice ubi fiat. cū ungīo ꝺ cerula aurem. q̄ ⁊ nō fit. ex
ui colatā⁊ ipiuꝙ quadruplū dolo. ro. ſtimāt quib⁹
reſoluas tñ cerule q̄ntum poſſūt expe. ādiaāt⁊ in
cētum moueāt ꝺ ſ̄ poſtū i ſtāta cepit. Albumen ouī
ꝑſicaꝙ amiſceāt. dē m ſpiſſet. ſ̄ ſ̄ mittēdo aq̄
ꝺ ſ̄ reāclauāt. quidā ⁊ pay cōmple ibi amiſcent.
Si aſt ulaꝙ ubi fiat. q̄ ſit magnū quidā cū ungīo de
ceſſe curand ente. q̄ ⁊ nō fit. Calx alba⁊ munda ſu
mat. tm̄q; aq̄ ei ſuſ̄ ſundāt. ut ex ea coopiat. ꝺ ſ̄
pelluꝙ horis ſic dimittāt⁊ aqua ꝛeſtet. ⁊ ꝺ calce
ſeperet ꝺ ſ̄ alia aqua ſ̄ calē fundat. q̄ poſtq̄
quāt fuīt debit⁊ ſuſpe ſtib⁹ ſlomia ſuꝛe debeꝫ. pauo
ꝺ huiꝙ quoꝙ q̄ adꝰ uulḋ⁊ ſcuꝛ. eſt ut locuꝙ ſepe ex
acero⁊ opio limatur. dē ſuſ̄ locuſ cū ſtum ſit epithi
ꝺ ſ̄ pſtuū cum acero⁊ aqua cōquaſſatū ſuppoſitur
⁊ ſuſp ⁊ totum pumuꝙ aqua mutꝙ m ſiſtuꝙ. mittatur
qui una hoꝛa ſtūſeacta remouēt⁊ aluuꝙ loco eſt ibi

locetur. ⁊ multꝙ faciendo uiab. .q. ꝺ ſi ⁊ loco uehe
mens fuīt pulſuꝙ. medicam̄ iſtud ul ei ſimile ꝺ
em unam ei ad h ente curatu quo fiō ſi ꝑfecta ñ uid
nꝙ ſedim. accidēt epithima loco ul emplm̄ ex aliquo
eoꝝ quib⁹ ſ̄ bimaloꝝ epithō nōiaum̄ ſuſ̄ pē. admanſ̄
tūt nūmq; deuenīt. ⁊ adptiocm̄ atq; ꝙ eſt ſ̄ mina
bit. ſ̄ñ cum ungīo quod uulnꝰ ſanum q̄ ſuccuēt. locum
aura. Origini quoꝝ unguīt ſi preuenīt accidt. unguꝙ ei
det. qua ꝑ poſt ꝑiuꝙ ei ſtum ñ cum eo ente ludendum
ñ ꝑ uilomodo mouēdꝙ ne unguꝙ quirenouent
totuꝙ egrediatur⁊ aſp. ¶ Ad cu ſanguīꝙ

Si cu uilne continuāt ſanguīſ tanti fluāt multitu
do ut ñ unquꝙ timeāt debilitus. m̄bꝛ fiat ſſ ē en
gendū. ⁊ tollē locandū. ne meo dolor ſentant. poſt h ū
lepoīe pli ei albumine ouī murꝛ⁊ aloe⁊ thure ac ſang
ne draconis. ana ʒ uelunꝙ. uulnꝰ ſūt ſ̄mittendi. aū fila
ex lino ſubtilia minuſ̄ inalu⁊ ex q̄ dicim̄ ſ̄ uolutꝛ. ſunt
ſtilē ſ̄mittenda. aut uulnꝰ cuacuet⁊ ex la replean̄. ¶ San
guīꝙ ꝑtet ſi ei ſalua fluāt. d ñ redit uelociꝰ⁊ mat ex
arūſ ſanguīſ egrediat⁊ ſcis. O. ut ſi uno egrediē modo
ex uene ē malioꝝ. que ei his q̄ dicim̄ ſūt tamē ꝺ li
gand⁊ ſi ſ̄ nō ſtinēt ſanguīꝙ. bñ ente. O. ꝺ ſi ꝑ ſ̄ non
ſi ſtinē ſanguīꝙ. arūa illa aut uena ē ſcidenda. Cuuꝙ
malio ē. ut uena ul arūa ei uenano eleuata ſi nud⁹ po
tent ſuſpendat⁊ extendat. ꝺ ñ medat⁊ locuſq; ex huiꝙ
q̄ dicim̄ poſt illū repleat. O. ſ̄ ſi poſſibile nō fuente
aut medicine non ꝙuleſcē. locuſ⁹ ꝺ uiat⁊ ꝺ. nō ū ei
uñ quo fit ebullitio uulḋ ſit ignis⁊ ꝛuehemēt ru
beū. ū ſuope ē auerē ne ſuſ̄ ruum ponat. ¶ Ubiq;
ꝑtet q̄ ſanguinem reſtingāt. Eſt ut uulnꝰ calce repleat
aut azegi⁊ liget. ¶ Medicam̄ forte. Calcis calcot
ar. ſanguīſ draconis. aloes cypſi. ana quiſtace. thuris ut
aloes hol. ana ſumant equalē. ꝺ m̄ ſilla mala cū albu
mine ouī. myrꝛa accipiāt. ⁊ ꝑtem medicame ī uolūa
tur exquibuſlic ꝑtib⁹ uulnꝰ impleat⁊ aut ei q̄ ſt ipius
cutis explicato puluē pulueꝛizent⁊ ligēt. adulum loc⁹
Ente q̄ exeoꝛe m ſ̄omia medi ¶ ſ̄omia.

Solūt ſūt cephalice⁊ mūe uene⁊ uena q̄ ex fumis
brachio⁊ baſilice⁊ ſalualelle⁊ ſaphene⁊ uena q̄ ē
poplicē cumatura ſube⁊ ſciatica⁊ ſtōie uen ⁊ alle
q̄ ſt mū poꝛib⁹ utriq;⁊ due q̄ dñt algidi⁊ ſt in
gula⁊ uene q̄ ſt ī anguſ oculoꝝ. uteꝛa naſi⁊ alle q̄
ſ collo ſt utriq; atq; uene q̄ ſūt ſub lingua⁊ alie q̄ ſūt
ī utriq; labiis. Cephalice uō⁊ mūe⁊ baſilice ī alibꝫ
cumatura ab mūoꝛib⁹ repūt. Baſilice ñaq; ē uena q̄
ī ipius domeſtica oſpiciuꝙ. q̄ alioꝝ qui ē ſubalcella ue
nit ad ipām. Cephalice aut ē ī pte ſuſi⁹. ⁊ expte ſpi
tule uenit ad illa. ⁊ cumat. aū uena. ex uno ramo ce
phalice⁊ alio baſilice cōmixtis cōponit. q̄ ī iſtā me
dio poſita ē. Vena aū q̄ brachiū fimicē ſcuti ſiniſtꝛi ma
nuū ſiſtpoſt. Salutelle uō loc⁹ m̄ doſo manuꝙ exiſt
ut. ī loco qui ē mt auricul⁹ uē digitū⁊ medicū. ¶ Sa
phene aut locus ē apd calcaneū impte domeſtica. Sic
ſciatice locus ē apd calcaneū impte ſiſtuꝙ. ſtōis uō
uena ē q̄ ī medio uiſtris cōſiſtit. Si uene timpoſ ſunt
due uene q̄ ſūt timpora ī uoluūtur. Duc ꝑtere ue
ne q̄ ī anguſ oculoꝝ ſt. plenꝙ ſūt manifeſtiꝙ ī an
guſ. Et aliq̄n nō appent. niſi hoīs guttur multum
ſtrigitur. Naſi aū uena manifeſta nō ē. ſi ſūt epta ſ̄o
mia. cū locuꝙ qui pulpatus ſentiunt ſubtuꝙ lancecla u
ulnerat. ¶ Genaū uō locus q̄ uocāt⁹ quedagi ē ī collo
⁊ eſt q̄ dicū algeberich. eſt m labiis. ſ̄omia quoq;
ſubtatis cōſuuntē ac egnū curāt. maxima opoſitme
i labiis cōſuuntē ac egnū curāt. maxima opoſitme
dicme pars eſt. ſi qua ex ſ̄ fiat. Cū ꝑtereā que

Genaū

Stricture vene 30 phe cum epione

Oculi

Ca ſimope ⁊ obſcuā debes ⁊ ſtoia ꝺ ſ̄ ſuꝑ Et vedeꝛ oc⁹
ue ſꝛ ad ras, apa ut ſmarꝛ ⁊ oc⁹ hos ſtos ꝙ ex ſanguīs ſuꝛ
Copto oc⁹ ut cata ſꝛ ſtyuda // ſſuetudo ex ſſuetudo nasꝰ mayoꝛ
ꝓ ſcē ꝙ ꝙa dignuſ⁹ ꝙto ſanguis ꝙ ſꝛ ꝙhedo // ꝙ
ꝑeuꝰ ne ſꝛ oſtas ⁊ hyemꝰ. Stas ne ſꝛ puer nasꝰ deſpꝰ
Negro ne ſꝛ uiſto ſta ⁊ uiſto cata // dry ne ſꝛ uiſta ne vz
au hab⁹ hyer uehemētiꝰ cuoꝛ // ſꝛ ne ſꝛ timaſta ap̄ cuoꝛ
apebꝛ uſpuū. Sed cuꝛ ꝙ ſta cuoꝛ ꝙquꝰ uiſto ē ꝙhedꝰ ſan
ſuꝛ alia ꝙquꝰ pauꝰ ꝙot cuoꝛ ne uiſto ſꝛ calidꝰ nasꝰ uiſto
uenē ad ꝑuiſtū. Nasꝰ ꝙgnas parad. ⁊ ꝙ ꝙ ſꝛ uiſtū
titū tam⁹ debes, ut aut ꝙ ſto dimittaꝰ ſlomꝰ ⁊ ſta
ꝙhedo ꝙ ⁊ duꝑs ea ꝙhedo ꝙb⁹ vi. gra ſ ſmarꝛ affuꝛ ⁊
ꝑſpa vtry ſuꝛ debit ⁊ duꝑs ꝙb⁹ ſlomꝰ ſuꝛe debes, pauo
quaꝝ uice ꝙhedo ea ad ꝙ ꝙb⁹ alys obſcuā debes ea ſuꝑſ
dry cras ⁊ ꝙ ad ꝙs debes dry ꝙgio ꝙto ſoꝛte ſlomꝰ valen
ꝙos ⁊ ſmarꝛ ꝙto ꝙ⁹ ⁊ aut, hoꝛ ſuꝛ ꝙſeda medꝰ⁹

Oculi

Oculi

Oculi

flomiam plus tollerare possunt. sunt que venas manifestas et amplas habent. pilosa sunt et bruna atque ex colore rubeo et fusco mixtis sunt colorati. Et iuvenes et adholoscentes et senes non decrepiti. pueri vero et infirmi minuendi non sunt. nisi maxima imminente necessitate. Oportet quoque cavere quantum possibile est ne flomia in tempore calidissimo aut frigidissimo fiat. nam hiis quorum sensus et cetera in frigore cutis pori existunt. porro cum cephalica in flomia incidatur. sanguis qui est sub similis velociter per eam egreditur. quia propter cum egritudo in illis existit locis. flomia ex ea erit facienda. sed ex basilice incisione sanguis qui est in pectore ac toto unitur velociter per eam transit. Cum igitur horum locorum sanguis est evacuandus. vena hec in flomia est incidenda. que si inveniri non potest. ex ipsius ramis aliquis est flomandus. Vena vero matrix. sicut ex hiis duabus componitur venis. sic sanguinem ab istis duobus locis simul trahit. Ex ipsa igitur flomia est facienda. cum egritudines istis duobus acciderint locis. aut cum totum corpus est evacuandum et alleviandum. Aut cum perfecte due vene investigare inveniri non possunt. Differentia vero inter flomiam ex cephalica et flomiam ex basilica. maxima est. cum egritudo fuerit in capite et egritudo. matrix tamen vena quamvis sanguinem qui est in capite minus quam cephalica trahat. Et qui est in unitate minus quam basilica. melius tamen est ipsam flomare cum in unitate existit egritudo. quam cephalicam. Item quando cum egritudo est in capite. ipsam incidere melius est quam basilicam. Cum itaque cephalicam flomandam incidere volueris et non inveneris aliquem ex suis ramis forte incidere melius est. quam matricem venam. Hos autem ramos ut multum in suum parte brachii reperies. Item cum basilicam incidere volueris. non inveneris aliquem ex suis ramis incidere melius est quam purpuream. Hos quorum ramos in parte brachii domestica plerumque invenies. Quod si illos invenire non potes ad flomandam ex matrice redi. Vene vero que in poplitis curvatura subtus reperiuntur. et vena que saphena vocatur. flomande sunt cum sanguis ad inferiore corporis parte est trahendus. et cum egritudines huic accidentes parti sunt cronice. et immunitas ac renibus et dolor. et cum menstruorum desiderat provocacio. Sciatica autem est flomanda. cum dolor ab ancha usque ad pedem protenditur.

Salvatella vero dextra quidem pepsis in firmitate et sinistra pugne splenis est flomanda. Sed dicunt vene que dicuntur guidegi sunt flomande cum anhelitus in leprie propter apio maxime angustiatur. Due venis vero que est sublingua fit flomia cum sinanchia adest. cephalica tamen prius flomanda. Vene vero que in labiis sunt inciduntur cum in aliquo multiplicatur aloola et ulcera in ore et gingivis. cephalica tamen prius flomanda. Vena autem frontis flomanda inciditur pro antiquis egritudinibus que in facie aut in oculis existunt cephalica tamen prius flomanda. Vene vero in temporibus existentes inciduntur. propter causam emigranee. ac vehementis doloris in capite. propter oculorum obtalmia que diu permanet. Hee vero quando extrahuntur et inciduntur. Vene sunt que in capite sunt propter salhapha. et mala ulcera que sunt in capite inciduntur. Magnus vero error qui plerumque ex pro flomia habet verum autem est hic natio tibi. In cephalica namque cum non una tamen sed pluribus vulneribus percussionibus. et quando foramen existit angustum postea consolidatur et flectitur. aptius ad sedationem autem cum fortius movetur et manu aliquod perficit opus. Aut labore pati cogitur. apta sic consuevit. que tamen sanitati melior aptatur. omnibus aliis venis in flomia securior erit. Oportet quoque ne percussio cum flomo in latus fiat incisio. sed locus inquiratur mollis et ibi fiat percussio. Cum autem submatrice vena rivus existit. si lanceole extremitas usque ad ipsum pervenerit. atque pungat post flomiam stupor accidit mansurus que forsitan semper manebit. Quapropter quisque cavere debet ut lanceole extremitas non adveniat ubi rivus esse sentitur. Sed ad partem aliam remotam perveniat. Si autem ipsa inter duos existat rivos. vena in longitudine est findenda. et hoc modo est cavendum. Rivo qui vene inmanatur cum sensui occurrerit. Si autem forte contingat rivum subtilissimum subesse qui sensui manifestari non possit. et incidatur destruetur ordo. si lanceola cum sit flomia ad fundum pervenerit. et in brachio fiet stupor qui in longum perdurabit tempus.

Non est igitur saevius custodia melius. quam ut flomie vulnus ad fundum deveniet. Si tamen aliquem prius rivum quando ex toto incidi contingat. vitent eius nocumentum. Ut rivi qui sensu deprehenduntur. Illud ergo quod vulgus et stoli dicunt. scilicet quod manus ariditas ex hoc sequatur incidente. nam si quis et voluntarie totum hic incidet rivum. non tamen plusquam illud quod diximus inde accidet. Sub basilica autem magis locatur arteria ei existens vicina. Quare propter flomiam in ipsa cum maxima sit convenit in cautela. omnia ob (?) capite si non grossa et manifesta et plena apparuerit fuit. Eius autem custodia. est sicut diximus. Cum non invenis basilicam et fuit necesse ut prius cum in unita minutio fiat. melius erit ut eam dimittas ad aliam accedas. Unde oportet vero aliquam ex ipsius ramis perquiras ut est vena ascellaris et que ei similes. Quod si ex ipsa tamen minutionem facere volueris. locus ante brachii ligationem est tangendus. Et postquam locus pulsus cognitus fuerit. erit signandus. deinde ligetur et sive per obscurum quatinus a loco signato quanto magis procul fuerit. eligatur percussio. et ad partem manus descendendo fiat. arteria namque quanto plus ad partem manus descendit tanto plus profundatur. et a basilica separatur. que separatio in cubiti in capite curvatura.

Cum autem ligaveris brachium. si locum noveris pulsus elevari. et inflari et percepis. ne illam tangas venam caveas. In flatio namque. non est nisi arterie et timor et ipsius repletio. Unde sine tamen incisionis. et sanguinem cum saltu exire conspexeris. qui subtilis sit et rubeus. scias ipsam arteriam fluere. Oportet igitur te ut vulnerum ex toto cito facias. et albuginem ovi. in fusam pulvere ex aloe et thure. et sanguine draconis involutas desuper pone. hoc namque medicinam vehementer stringit. Post hec locum liga quem prius non solvas. sed super ipsum aquam assidue rorando fundas. ne locus calefiat. hoc tamen totum necessarium facias. non postquam prius quod sit locum est forte ligaveris quoto hic convenit ut sanguis restringatur et refrenetur. quia postquam hec feceris quod volueris agere poteris. Cum autem dies affuerit tertia. loco suaviter solve. et si videris medicamine adherere. non ab eo removeas. sed in eius circuitu defluendo medicamine pone. et ad ligandum iterum redi. Quod si ex medicamine aliquid separatum videris. digitum tuum loco lenius velociter super pone. et quod separatum est forte suaviter remove. et deinde medicamine super pone et cum pulvere eum liga. Stringetur enim sanguis arterie. Hoc modo et arteria ad similitudinem que ibi talis solet accidere ut in hemorrosis curatur ebitur et sanabitur in usu diu. Si autem ex basilice flomia eminencia que tactu mollis sentitur accidit. et quando super eam premis descendit. erit mala quia est arterie eminencia. Unde talis paciens timeat et caveat ne aliquid quod ipsam dissipet tangat. Sanguis enim continuo exiens manabit. Si ex rebus stipticis emplastrum semper super ponatur quod ideo sit ut locus indurescat. et sic erit ei aliqua securitas. In arteriis vero que sunt in temporibus flomia fiat. non sequitur tumor. quia si ascelle suppositae fuerint et ligate. restringetur sanguis. Cum autem de sophena vena. et ea que in inferiori poplitis curvatura existit. flomanda erit. ligatura cum corda in superiori loco ut in brachio. erit facienda. deinde pes super frustum lacteli. aut super mortarii manum cum erit ponendus et stringendus. et sic flomia erit facienda.

Cautela

Cautela ... ne arteria non incidatur

Signum si arteria incidatur

Emminencia

Cautela

Quod zophena sit incidenda

Sciatica que dicitur mediana

Salvatella que dicitur mediana

Si autem secatio fuerit facienda oportebit

Insensatica vero quicquid a branchia est usque ad partes que super calcaneum per spacium latitudinis unius manus existunt ligari debet. Ille namque non manifestabitur. Quod si aut hoc non apparuerit in balneum mittatur eger et multum aqua calida super pedes fundatur donec manifestetur. Si autem nec sic apparuerit, loco eius alia que ceramis qui per pectus exire prendiuntur in parte silvestri flebotomia sic est facienda. Illic tamen melior est qui inter minimum digitum et eum a deo reperitur. Salvatelle autem flebotomia sic est facienda ut manus in aqua teneatur calida donec locus flebotomandus inflectur. Ideo ne sanguis in ore vene flebotomate coagulentur et exire prohibeatur. Cum autem exea manavit quod voluit parum olei et salis desuper ponere. Ideo scilicet ne vulnus cito consolidetur quod et in omnibus decimo ac flebotomia facta te fieri oportebit ut in forte cicatrices et in debili tardius fiat. Et non oportet quod difficilius fit sanguinis exitus in scelatice. ut comprimatur et flectitur violenter locus. Sic ut aut sic clivitatur est nullum ex hoc sequatur malum aut quod ex sanguine super os vulneris congelatum fuerit cum latere lanceole removeatur. Hoc namque melius existit quam ipsum contorquendo aut ungue feriendo movere, ut stolidi facere consueverunt. Locus quorum percussiones si apparet fuerit flebotomia ex loco qui est superior eo si sanguinis exitus necessaria fuerit fieri convenit. quod si possibile fuerit flebotomia punctum aut duos dimidiet dies a flebotomia minime cessandum erit. et postea flebotomia redeundum. Observandum est etiam ne post flebotomiam locus stricte ligetur hoc namque apostema afferre consuevit. nec multi panni superponantur. neque super eum locum aliquid corporis liniatur quibus causa redolendi quidam se pungere consueverunt. Locus quoque si igneus fuerit nulla hora sic ligatus debet … remittendus. Si vero infrigdatur aqua rosata aut aqua dulci super nivem infrigidata est irrorandus. Comminus et nullo modo balneum ingredi debet. Et precipue si locus fuerit igitur donec vulnus consolidetur. et calor atque apostema ipsius sedentur. Cinnui et qui talis se habuerit nullomodo presumat bibere. nec membra in quo est flebotomia moveat. nec aliquod opus eo perficiat. Flebotomatus preterea nec in die flebotomie nec in die secundo multo repleatur cibo. immo se moderate cibo et levi … repleat. et ex tingente nutriatur sicut est succus … fortis aceto sitiens. Si non in pectore asperitatem habuerit que hoc prohibeat. Quam si paciatur … excepte agnina. … comedat atque ova mollia. Est etiam observandum ne ebrius aut fastidiosus flebotometur. Donec ab eis omnia sint remota. nisi ex flebotomie retardatione magis imminet timor sicut cum acutis accessio est angustissima aut timor … est fortis et spissus qui cum … rubedine aut nigrescat aut sinanchia aut sanguinis fluxus vehemens et repentinus. talia namque cum affuerint flebotomia qualibet hora diei vel noctis est facienda. Cum autem nulla in eis fuerit necessitas ut in superdictis bonum est ut flebotomia fiat postquam due aut tres hore diei preterierint atque postquam digestio sua expleverit operationem et fecum superfluitas fuerit expulsa. Si vero alicui ex flebotomia consueverit sincopis accidere. Oportet ut ante flebotomiam parum panis succo granati … infusum comedat. aut in succo uve acerbe aut in … similibus madefactum. Sanguis quoque quem ipsum minuere oportet non semel sed tribus vicibus aut quattuor extrahatur. Sincopis enim plenum fit ex superflua minutione in hora qua egreditur ex eo sanguis multus in tempore parvo. Hoc namque … ex forti flebotomia .i. cum post flebotomiam parvo intermisso spacio multus extrahitur sanguis plerumque accidit. Quod si illud fuerit oportebit ut eius exitus prohibeatur hora post horam. Hos quos nominabimus nunc caveres si … quod ex flebotomia accidit. caveat ne adeo ullo modo flebotometur post passionem colicam et vomitum et ventris fluxum. et post multum coitum et post laborem et vigilias. et postremo post omnia que corpus

dissolvunt aut fortiter calefaciunt. Sanguis autem mensura qui est extrahendus eorum ut sit per usum et per dispositionem aliis cum flebotomia exercetur atque secundum virtutem. Qui autem calidum apostema patitur ut plenissime aut eius simili egritudinem cum flebotomatur mutationem coloris sanguinis apparet dispositione attendere debet. Apostematis autem carens cum flebotomatur non debet hoc in suo sanguine observare. cum totus eius sanguis sit equalis. In hiis quorum apostema calidum cum flebotomantur si sanguinis tardaverit mutacio et timor destructionis virtutis affuerit. sanguis est restringendus nec est expectandum donec sanguis mutetur. Quod si aliquis in die flebotomie biberit donec inebrietur. ipsius brachium duabus stringatur ligaturis. cum in super vigiles qui ipsum custodiant adhibeantur. In pluribus quoque enim eorum sanguis adeo decurrit donec quidam moriantur et quidam morti approximent. Quia propter cum huiusmodi aliquid accidit et postremo cum sanguis undecumque fluxerit multitudo donec virtute prosternatur. aqua cinnus et vinum subtile ac bene redolens in quo sit fortitudo in fumo subito ebibatur et res bene redolentes ei exhibeantur. Quod si ad hoc tamen primum fuerit non tamen nichil … possit. donec … aptantur et aqua cinis cum pauca mula muscata et vino bene redolente in ipsius os mittatur. toti corpori res bonum reddentes odorem et precipue pectori et vultui adhibeantur. Nares quoque per horam suffumigentur. coriis cum facie pulli discerpant assati. atque ipsius naribus cibi redolentes qui appetitum excitare consueverunt applicentur. ut sunt tuceta et assis … et similia copiis quid quod simul apud flebotomiam accidit. etc. … per plenum prohibet. Si cum flebotomia nausea evenerit penna in os in … ut vomat est mittenda. Deinde aqua … frigida super ipsum est rorando atque fundenda et in ipsum est mittendus et est clamore vocandus atque movendus. Qui si cum hoc ad memoriam non fuerit reductus musco eius naribus est insufflandus et in ipsius os gallia mittenda. vinumque cum pauca aqua temperatum fundendum. Os quoque stomachi fricetur et reliquum corporis eius donec ad … os emissionem atque ad totum ipsius regimen redeundum. Sincopis vero non adeo est nausea. mala existit quod propter ut vomitus sequatur non est ingeniandum. Sed in ipsius … est studendum. atque sine ope elaborandum ut succus … et vinum subito ei tribuatur et alia ei adhibeantur. Ipse quoque fortiter moveatur et clametur et aqua super eum roretur. Plerumque etiam qui sincopim patitur ex sompno tympanorum et fistule atque ex linguis necnon exclamoribus ad memoriam redit. De ventosis.

Ventose sanguinem non ex puris venis et in cute dispersum trahunt. sed sicut flebotomia virtutem non debilitat. Sed corporis minuunt repletionem. Loca vero in quibus ventose poni solent. sunt ista scilicet locus qui est inter duo cornua occipitii. et locus qui est sub mento. et alius locus qui inter duas invenitur spatulas. et loci qui in circuitu pulpis inferioribus inveniuntur. Ventosa autem que in loco qui est inter spatulas constituitur ponitur gravedini atque humiditati que in capite existunt confert. Sed sanguis qui cum ventosis que in duobus ponuntur cornibus extrahitur faciem atque capud necnon oculos alleviat gravitatem. que est in capite et doloribus qui in dentium radicibus fiunt auxiliatur et fortasse perlaticis actiones. quando flebotomia adiuvat. Ventosa vero que sub mento ponitur puris pustulis que sunt in ore et dentibus nocumentum prohibent. remedium affert. atque gingivarum corruptionem. necnon hiis similibus quandoque in ore fuerit remedium. Illa autem que inter spatulas locatur timori cordis qui est cum repletione et calore valet. Sed illa que in cruris pulpa ponitur repletionem vehementer minuit. et antiquis doloribus qui in matrice aut renibus aut vesica fiunt confert. et provocat menstrua. Corpus tamen plerumque macrescere facit. sincopisque ex ea accidere consuevit. Quibus

aut pustule et carbunculi accidere solent. auxilium prebemus.

Sanguisuge cum in locis ponende sunt ubi est **De sanguisugis.** impetigo aut salsa phlegma. aut vulnus malum et antiquum cor-
ruptum prius fomenta calida auxilium prebent. postquam vero ceciderint
loca adhuc si ut ibi permaneant fuerit possibile unctuosus est sugge-
dus. et multa aqua calida lavandus et fricandus et comprimendus quantum
diximus possibile fuerit. Et melius est ut post unctionem earum et po-
sitionem sicut diximus lavetur. quia post ipsarum casum sanguis refu-
dare cepit. pannus lineus aceto infusus superponendus erit. et si ita
non perseveravit. terra figulorum aut tegule recentes trite vel aloe
hol. et balaustie combuste et contrite desuper erunt ponende. Est et ob-
servandum ut cum sanguisuge capiuntur per diem media sic exim-
tatur. deinde in membro. postquam confricatum fuerit. aut aqua calida
super fusum donec rubeum fiat. sunt ponende. et si adherere no-
luerint. locus ex sanguine recenti liniatur. et si volueris ut a cor-
pore cadant. tunc pulverizatum sit locus in quo sunt suspense. sale
aut cinerem. **De vena cruris.**

Hec egritudo corporibus calidis et squalidis et macris in quibus est pa-
uca humiditas accidit. Que licet in cruribus plerumque egrotat. quandoque
tamen et in aliis locis. Ante vero quam apparere incipiat in membro
accidit fervor. postquam aliquis eius locus vesicatur. a quo
post hec vena exire incipit. Ex hiis autem que hanc prohibent egritudinem
accidere est coitus cum cibo et balneo hiemare et non holera fructus
in regionibus in quibus hec egritudo accidit. colubris comedant. prohibe-
Hec enim que modo notavimus periculosam generant egritudinem. Sed cum locus
ampullam incipit et vena adveniens festinat. convenit ut eger
in die prima ℥ .i. de aloe et in secunda ℥ .i. et mirra ℥ .ii. bibat. et
locus ex aloe epithimetur. deinde stuph. n. apponimus oleo. postquam vero
exierit que extra foras apparet. super arundinem parvam ex plumbo
factam. cuius pondus sit ℥ .unius. est involvendum. et cum porcione ci-
na ligandum. et ut pendeat dimittendum. Expedit namque quanti-
tate incipiet de foris. et plagam et crus egredi. et cum exierit ali-
qua pars exiens circa plumbum involuatur. ne tamen trahatur affe-
ratur. est observandum. quia si sic factum fuerit. contrahetur et ibi
carne et apostema putridum et ulcus malignum generabit. Quapropter
huic egritudini blandiendo est subveniendum. et paulatim vena est ex-
trahenda. donec omnino egrediatur. et nichil extra in corpore remaneat.
Si autem ipsam radiari medicus contingat. in ipsius foramine ponatur
radius. et in longum findatur. et bene aperiatur. donec quicquid ex
sua materia continetur. evacuetur. Butirum quorum per aliquot dies
superponatur. donec purificetur. et ei consolidetur materia. deinde est hic
que carnem generat curetur. **De extractione sagitte et astule.**

Cum sagitta **Spinarum.**
in profundum vehementer penetraverit. non est fortiter agitanda ne
rumpatur. Si autem possibile fuerit ut instrumentum quod sagitta
vocatur forceps mittatur in vulnus. donec astulam preveniat
immittendum est. Sed si fuerit hoc impossibile. vulnus prius dilatandum
erit. deinde in istud illud mittendum et adeo in profundum donec astulam
mordeat. Quod postquam ita gestum fuerit istum instrumentum extremi-
tatibus que sunt extrinsecus erit stringendum. deinde aliquibus motibus
agitandum. ut per hoc probetur firmitatis quantitas. postea vero extra-
hat. periculum vero instrumentum postquam sagittam momordeit.
nix ab ea separabit. quia eius os est ut luna. Item expauca con-
strictione in eius extremis facta fortiter comprimitur sagitta. Sagit-
ta quorum si in lacertum penetraverit adeo ut locus prius in-
travit adeius extremum sit diminus. et altius partis locus adipi-
scitur. extractionem sit facilis. findatur alia pars. et tamen extrahatur. Spine
vero et astelle et zizania. preter talia adibit que corpori intrant. Ex-
plo diebus relaxantibus. facto super posito sunt extrahende. Cum enim
locus mollificatus fuerit. id quod corpus fuit in illum adeum
egredietur. Unde et quidam sunt qui has medicinas extractivas
vocant. Ex hiis autem que predicto modo operantur. est armoniacum. quod cum aceto
cum melle mixto emplastrum loco superponitur. Aut ex cepis narci-
sci cum melle tritis. fit emplastrum. quia tunc eorum opus validior erit.

Cum ex capitis percussione **De fracturis capitis.** defracta cum ...

Corpus [illegible] ad [illegible] ... capitis comprehendit ... et [illegible] ... ad [illegible] ... melle ... [illegible]

os non fuerit fractum. pulvis ex aloe et mirra. et sanguine draconis. et olibano et corallis. desuper est aspergendus. ex hoc enim velociter
sanabitur. Si vero fractum os si fuerit. ut inferius descendat et abscindatur cranei non est hoc negligendum. Quia ex hoc intellectus turbatur
et spasmus accidit. et postea mors festina consequitur. Os quidem illud
velociter est extrahendum. et ne panniculus qui est sub osse
rumpatur observandum est. ad hoc autem operandum mediocris et sapi-
entis et suavissime operantis est necessitas. Quod autem de hoc mentionem in hoc
loco faciamus nisi ut ostendamus quam magnus ex hac
egritudine sit timor. et ut subito in ossis extractione studium impendi.
antequam predicta contingant accidentia. que mala sunt et vitari
non possunt. et medicus quidem caveat omnibus modis quibus pre-
ne panniculus qui est sub osse rumpatur. **De fraudibus deceptorum.**

Deceptorum fraudes tot sunt quod hic in libro nostro totas
comprehendere non possumus. Eorum quorum audacia et iniquitas
consilia nec non confessio. qua cognoscunt se pro nichilo affligere
homines. in ultimo finis que alius non reperitur existunt. Sunt
namque ex eis quidam qui epilemsiam sanare se profitentur. et in dorso
capitis ita in posterioribus in modum crucis findunt. et quendam qui in se
manibus exuunt ferre hominibus tamen fidem faciunt. quod ex predicta incisione
ei extraxerunt. Alii quorum sunt qui faciunt ut credatur quod
ex naribus parvam extraxerunt lacertam. naribus infirmi tentam acu
tamen aut ferrum immittentes acuum cum quo tandem incipiunt. donec san-
guis exeat. deinde agunt in rem quam in manu tenent lacerte similem
a naribus extrahere videatur. Quia ex venis epatis faciunt. Sunt et alii
qui faciunt ut credatur. quod albuginem ab oculo auferant. Qui cum
ferrum in oculum miserint. prius cum ipso fricare incipiunt. deinde in oculo
subtilem mittunt panniculum. quem cum ferro extrahentes quod de oculo
extraxerint dicunt. Sunt preterea alii qui dicunt se aquam exaurire sug-
gendo extrahere. qui aquam in ore tenentes. arundinis una
extremitate in suo ore. et aliam in aure infirmi ponunt. et sugge-
re deinde parumper aquam quam tenebant in ore expellunt. dicentes se
exaurire exaurire extraxisse. Alii vero sunt qui vermes in aures et
in dentium radices occulte mittunt. et dicunt quod ex locis illis e-
duxerunt. Sunt et quidam qui faciunt ut credatur quod ranula de sub
lingua extrahant. Item ibi incidendo fissuram faciunt et quam
glandulam que adheret ponunt. deinde eam extrahunt. Curant nonnulli
illos qui in vulneribus et ulceribus ossa mittunt. et postquam per aliquot
dies ibi stare permiserint extrahunt. Cum frequenter hoc faciunt.
Sunt et quidam qui cum dissicci quandoque lapidem extraxerint. alium
adhuc ibi esse dicunt. Item faciunt ut credatur quod in aliud extra-
hunt lapidem. quandoque tangunt vesicam. non pro certo scientes quod
in ea sit lapis. medicus tamen et si non invenerit ibi lapidem immit-
tunt et extrahunt. Quid autem attinet dicere de hiis qui curare emi-
croranias emoroidas in ipso esse dicentes cum hoc sepissime faci-
ant. et ademoroidas et vulnera pessima que non prius aderant
provocant. Et sunt non nulli qui flebotomiam ex cornu aut in uno
membro. aut ex quocumque loco eorum voluerint. se extrahere affir-
mant. Item locum scarificando scindunt. et cum embulo quam illi loco
superponunt. aut super capud virge multos suggendo humorem
aliquem quem in ore absconditum tenent per embulum in cornu in simile
fundunt. Sunt et quidam qui profitentur se omnes egritudines que sunt in cor-
pore uno congregantur ex loco. et inde extracturos. Hii autem locum cum
lichingi fricare incipiunt. unde ibi pruritus et vehemens ardor
fuerit. qui postquam hoc egerint se remunerari expetunt. ut a predicto
loco egritudinem removeant. Remunerati vero locum oleo in unguento
et sedant pruritus eius. Sunt autem alii qui hominem suspicionem fa-
ciunt. quod aut pili. aut unus ei dati fuerint. Qui pennam acci-
pientes in os eius mittunt. deinde extrahunt res multas huius generis
quas ipsi faciunt. Unde et hominibus maxima in ferunt nocumenta. et for-
tassis quandoque eos interficiunt. Hec autem omnia non ob aliud sunt sapientibus
occulta nisi. quia se committunt eis. non estimantes quod in eis sit malum.
nec ibi dubitantes. Sed quandoque eorum cordibus aliqua ardent suspicio
et eorum ceperint facti perscrutinium. oculis multis id suspicientibus eorum
prava labuntur iudicia. Quapropter sapientes eorum manibus se committere

no[ta] p[ro] ... utilissima

Octavus liber est de conservatione venenorum et de morsu venenosorum animalium.

Margin: Incipit tractatus 8 de cura venenorum et de morsibus venenosorum animalium

nonsbunt. in aliquid exmedicinis quas ipsi dant sumere quia multos iam interfecerunt. Explicit tractatus vii.

Incipit tractatus octavus. De morsibus reptilium et aliorum venenosorum animalium et eorum quantitatem quibus ca...

Quia album aut nitens ad suspectum habent. or ut in quo est superflua dulcedo aut superhabundans acetositas. et adultimum quicquid saporem habet sui habundantem et fortem. nequaquam comedat. periculose enim meste nullomodo miseri possunt in talibus nutrientibus. malum quod si habuerit cibus odorem. dimittendus erit. Siquis propter timorem ne venenum ei tribuatur. aliquam exmedicinis que venenorum operationem removeant a debilitate consueverit. assidue sumere debet. si eas hauriendo in potu venenum pervenerit potest. quas in fine huius tractatus nominabimus. Quod si quis contingat ipsum ante eorum potu venenum sumere. or ut ei hora qua mutationem estuationem sentire cepit. aqua tepida et oleum sisaminum cum potu tribuatur. de quibus tantum sumat donec venter repleatur. decimum ut vomat persuadendum. Si autem vomitum tardantem et pigritantem consperens in aqua coquantur anetum cum impetu aqua. mel. et baurach. et salem amisce. Cumque cum multos vomere fecis attendas. an in inferioribus uncis estuationem sentiat. Quod si ita fuerit. collium ano supponere. aut cum clisti ventrem solve. Postea autem si predicta senserit accidentia. medicamen est ei tribuendum. ex quo bibit solvatur. Est enim melius ut utraque simul perficias. et si post hoc ex abominibus quod sentiebat quieverit. utile erit. Si autem non. considera que accidentia ipsum commiserit. videlicet si est stimulo. et in alio. et in aliquo loco unius corrosio. aut si est fervor et sudor et faciei rubor. vena timor angustia et sincopis et fetor oris. ac oculorum citrinitas. aut congelatio et elatio. et stupor atque stibet. aut si nullo predictorum in ipso apparet. ipse tamen detriora in capite. aut sincopis et sue virtutis dissoluto supervenit accidunt. Accidentia namque que prius nominavimus venenorum calidorum et corrosivorum sunt. Secunda autem que modo retulimus sunt accidentia venenorum que cum tota sua substantia hominum contraria inveniunt. Quod si prima inveneris accidentia. lac et butirum et oleum amigdalarum dulcium ad potionem egro tribue que confectura ex succo calidas et subtiliatus est oleo amigdalarum dulcium sumere facias. Hoc namque veneni acuitatem frangit. et eius reprimit mordicationem. Secunda autem cum intellexeris accidentia aqua cum nive et lavic. cum aqua et nive et succo. atque aqua. rosacea. adbibendum tribue. Trociscos quoque de campora eum sumere facias. oleum quoque rosarum infrigidum ut bibat suadeas. Preterea attende in quo loco corporis vehementiorem sentiat inflamationem. cum ex lenticula aqua in nive infrigidata emplastrum superpone. quod tamen diu mutando renovabis. donec locus ex frigoris immietate fiat stupidus. deinde psillium atque lac vaccinum de quo butirum extractum fuerit. nec non frondium fructuum succum eis tribue. In quo si replectionis apparuerint signa ipsum stomachum et ventrem quoque si siccitas fuerit. cum medicina solve. deinde ciba eum cum extremis et infrigidatis. Tercias autem significationes si consperis. Allium et sinapi et exmedicinis data egroto tribue. unumquodque vetus et forte ac purum cum potare facias. Ipsum tamen dormire non permittas. Hoc facto cum sumere. corpus fricari. atque caput et pectus cum panno calefacto calefacias.

Significationes autem quarte cum apparuerint. cito sicut erit. hec enim venenorum significationes omnibus sunt deteriores.

Margin: No[ta]

Margin: De potu veneni

Margin: Simplicia ad medicinam veneni

ut potest necesse vel locus inferius. Tiriacam vero diuturnis aut mitridatum eis statim tribuas. Unumquodque ei ad potus tribue dans. et extremis odoriferis ei adhibeas atque succo eius ipsum conforta. Eum quoque in loco ventoso ac frigido sedere facias. que subtilissimis camisiis in aqua rosacea sandalum habente rubeum infusis. vestire debes. locusque qui est more sedi ipsius fricare convenit. Eum quoque aliquibus horis stimulare convenit. Cum si frequenter accidit sincopis que fortis existit. et oculorum pupille. pulsus quoque atque hanelitus adiutum pueri at debilitatis. et sui venerit sudor parvus et frigidus. procul dubio morietur.

Venenosorum autem animalium punctura et morsus. si cuius sint ignoratur. illico ex quo morsum sensit paciens ea parte quod loco morsus superior est liganda est. locusque suggendus. Si mora quoque quoque vehementer ignita. aut ventosa cum scarificatione loco superponenda est. atque ex pullis in medio scissis calidis existentibus emplastrum super locum pacientem est ponendum. postquam vero eger dolorem iam quievisse. nec ad corporis profundum penetrando accedere persenserit. iam domini species adest. Quod si non hoc modo fuerit. emplastrum ex fimo columbino et stercore anatum exsiccati phuir. et urina. aut ex isto emplastro superponatur quod sit ex stercore caprini. alei sulfuris. fimi columbini. mentastri. pulegii. ciminii. omnium partes equales. pices et olei venis quantum ad eorum commixtionem sufficere possit. Ex his omnibus in mortario contritis et equalitatis. donec uniantur. fiat emplastrum. Infirmi autem sicut prius in membro frigiditate patiuntur. ex huius emplastri superpone. remedium sentient. Extremis calidis ipsum curare studete et conforta. Si autem ad hoc punctum fuerit. ut infirmus in loco morsus aliquod unum de accidentibus que nominavimus persenserit. Exmedicinis quas ibi retulimus sanetur. Ideoque or ut nemo cum illis ludat vigilanter. nec rem quam nesciat in os suum mittat. nisi cognoscat suum extra finem. Faciat in mansionibus quoque ubi huiusmodi animalium timor existit fenestre claudantur. et se in potu ea dicemus si non placuerit custodiat. De septem medicinis Salsa que ad ista venena consistit ad victum scorpionum et utile morsui nec non egritudinibus frigidis confert.

℞ foliorum rute sicce. costi. mentastri sicci piretri. cordumeni. omnium partes equales. alei. quantum est omnium partes quarta. mellis quod sufficit. dosis eius quod in potu sumitur a magnitudine incipiens avellane usque ad nucis protenditur magnitudinem. Medicamen de vulneribus ubi nec efficit venenis reptilium.

℞ nucum acutibus corticibus excorticatarum partem unam. sal grandinosi. foliorum rute. amborum ana seventi unius partis. ficuum albarum quantum ad perfectorum sufficit commixtionem. Ex quibus cum commixta fuerint. nucis fiat similitudo et comedatur quibus vel incipiat quicumque ne veneno timeret. et sumat exea ante cibum suum. Hoc namque est medicamen quod venena expellit.

Tyriaca de terra sigillata que est experta. Nam si erit aliquis potavit qui venenum suspicit. vomere non cessabit. donec totum evomat venenum.

℞ terre sigillate. baccarum lauri. utriusque partes equales terantur. et cum butyro. vaccino in ungantur. et cum melle confitiantur et recondatur medicamen. de quo ante cibum in quo mala habetur suspicio. aut post eum aliquid sumatur. vel aut et cum malum superveniat accessio. Nam si ei unquam venenum suspicit. illico eum vomere faciet. et si venenum non accepit. nequaquam vomitum advenire faciet. quapropter donec vomitus affuerit. ipsa in potu danda erit. post hoc autem significationes que apparent sunt attendende. et exmedicinis quas diversis cura adhibenda. Modi metelativi quod est medicamen nobile quo siquis assidue utatur cum postea species tribuatur pernitiosa. non ei nocebit. cum hoc quoque cibi appetitum confortat. coitumque commovet. et colorem reddit pulcrum atque malas cogitationes excolera nigra. et contribulationem

anime pervenientes removit. Sanne quos difficultate re solvit. et antiquo ventris fluxui auxiliatur. visui et nec non omnes alios acuit sensus. Recipe mirre. cc. orientalis agarici. zinziberis. cinamomi. ø. ana. ʒ. x. thuris masculi. siseleos. costi dulcis. galbani. therebintine. macropiperis. castorei. ypoquistidos. storacis liquide. oppopanacis. folii. opii ana. ʒ. viii. cassielignee. melanopiperis. mellilocii. psillii. scordeon. dauci. opobalsami. carpobalsami. medici minus confusio bdellii iudaici. opii ana. ʒ. vii. spice celtice. amoniaci. mastic. gummi arabici. seminis feni. rosarum siccarum. olivarum. cordumeni. gentiane romane. pulegii. cumini. opii ana. ʒ. v. ar. mei. achacie. seseleos. ypericon. inguinis [illegible]. opii ana. ʒ. iiii. asari. sapini. amborum ana. ʒ. iii. opii. ʒ. v. foliorum rute. ʒ. ii. et s. conficiatur sic. gumme vino infunduntur veteri et in mortario donec mollescunt cum pistillo agitantur. deinde cum melle dispumato quod sufficit conficiantur. Datur autem medicamentum. quantum est avellana aut parum plus. aut parum minus est dandum. Cum autem aliquod supervenit accidens. et fuit necesse hanc medicinam loco tyriace sumere. bibatur exea quantum est nux una.

¶ Tyriaca diffusio quod in mentato recipitur. Recipe passuli mudatarum. ʒ. iiii. therebintine. ʒ. xiiii. mirre squinanti. amborum ana. ʒ. iii. calami aromatici. ʒ. viiii. cinamomi. bdellii. blacce bizancie. spice celtice. xilocassie. mellilocii. api. baccarum lauri. opii ana. ʒ. iii. cc. orientalis aspalati amborum ana. ʒ. ii. et s. conficitur sic. ea que mollificare possunt in vino veteri posita resolvantur. donec liquida fiant. Alia autem omnia trita et cribellata cum eis coniungantur. et cum melle dispumato confecta et mixta reponantur. Hec namque est summa curationis venenorum. quorum non habet noticia. cum autem quod sint ex eorum signis que dicturi sumus sciri potest. cum cura quod eis est propria sanentur. De puncturis viperarum.

Cum vipera aliquem momorderit. locus qui est sub morsu vipere fortissime est ligandus. quod si morsus in membro fuerit pro. fuerit que morsus generis viperarum quod pessime esse cognoscitur. de quibus non speratur ut ab eis morsi evadere possint. membrum illico sub ligatura abscidatur. Si autem vipera talis non fuerit. pacienti illico detur tyriaca de vipis facta. Non enim usque ad hoc tempus invenimus quod amplius morsibus magis hac medicina iuvare possit. propterea quod recens est. Quod si hec tyriaca non est presens tyriaca metridatis. et trocisci de herbo dentur. Trociscorum vero de herbo hec est descriptio. Recipe seminis anadracne. aristologie rotunde. pigami. fanne herbi. omnium partes equales. exinde trita. et cum aceto commixtis fiant trocisci. de quibus pondus unius auri. cum uncia vini veteris in potu tribuatur. hi namque medicine. virtutis opotii. maioris tyriace in hoc casu. vicinia consistit. Aut etiam detur pacienti poculus duorum aureorum [illegible] cum uncia una vini. Butirum quoque [illegible] et mel multum atque cibos [illegible] et allia multa et nuces comedat. et vinum vetus in potu sumat. Cibarium et cepe alia et allius eis [illegible] post cuius comestionem. vinum vetus et fortissimum bibat. loco preterea in quo est morsus ventosa cum scarificatione superponatur. Emplastrum et quod in capitulo de ulceribus diximus adhibeatur. et loca que sunt in circuitu putrefactionis ex bolo armeno. et lentibus excorticatis. et aceto vini epithimentur. Ergo quos [illegible] deinde quod [illegible] rerum quod maiorem ei inferat timorem consideranda. Scilicet an accidentia quod loco morsus accidunt. aut ea quod toti accidunt corpori. Nam si sincopis et calidus. ac sudor fridus ei accidunt. tunc tua sollicitudo sit magis ad resistendum istis quam eis quod in loco morsus fiunt. Quia propterea locus qui morsus est. non est curandus nisi cum eis solum quod tribuunt. postquam vero iam dicta accidencia omnia quieverint et remota fuerint. et egro non timetur [illegible] ex loco morsus. ne scilicet in eo ulcera mala et putrefactio fiat. tyriacha. tunc ergo non approximet. nec vinum nec medicine calide sunt ei tribuende. Sed in ipse est minuendus. et ipsius regimen est infrigidandum. et locus cum medicamine ulcerum pessimorum est curandum et [illegible] ab scandendus. Cum hec necesse fuerit. videlicet si videris putrefactionem cito de loco ad locum transire. De hiis autem quod adin parum morsus presentiae faciunt. est ut cancer [illegible] tacens dentur. Et ecce hic tyriaci ultima per qua magni fecit [illegible] philosophorum. iam testificatum est quod ad morsus viperarum quantum tyriaci valet. cuius hec est descriptio. Recipe [illegible] anisi. ʒ. x. piperis. ʒ. iii. aristologie ro. castorei. abrotani ana. ʒ. ii. et s. conficiatur cum careno. Quia quantum est nux magnitudo in potu tribuatur. Qui vero ampla morsus est. aut qui napellos in potu sumpserit. ne ea die dormiat phisbedus est.

¶ Tyriaca de vipis. et ipsa est tiriaca magna. Recipe trociscorum viperarum. poculus. xxiiii. auri. trociscorum squilliticorum pondus. xlviii. auri. trociscorum andarischaron. auri. xxiiii. opii. cinamomi. rosarum rubearum. [illegible] seminis napi. silvestris. scordeon. yreos. agarici suci liquiritie. balsami puri. opii ana pondus. xii. auri. mirre. cc. orientalis ʒʒ. raundseni. radicum pentafilon. [illegible] prassii. olivarum. steccados arabici. costi amari. leucopiperis pulegii cumini. olibani squinanti floris. therebintine. xilocassie. nigre. spice indice. polii. opii ana pondus. vi. auri. storacis liquide. seseleos api. seminis api. siseleos. nasturcii babilonici. ameos camedreos. camepitheos. ypoquistidos. spice celtice. folii indi. genciane romane. seminis marati. terre sigillate. calcothar. amomi. nasturcii albi. acori. carpobalsami. ypicon. su. gummi arabici. cordumeni. anisi. acachie. sapini. ø. ana. auri. iiii. dauci. galbani. aspalati. oppopanacis. centauree minoris. aristologie ro. castorei. opii ana. ii. auri. mellis dispumati lib. x. vini boni redolentis et clari ac puri. lib. iii. opium et mirra et ypoquistidos. et sapinum. et succus liquiritie. et storacis liquida. et acachia. et oppopanacum sumatur. et omnia hec in mortario posita cum pauco melle dispumato moveantur donec molescat. deinde in [illegible] vino infundantur. et per tres dies in vase vitreato manere permittantur. postea spica et cinamomum. et cc. et cassielignea. et nasturcium amica storeum. et folium. et terra sigillata. et calcothar. et aspalatum. ac amomum. omnia hec trita in mortario commisceantur et [illegible] aspergatur donec unitur. deinde mel et gummi arabicum. et therbentina. et galbanum. et balsamum sumatur. et in cazola posita donec mixta sint agitentur. que taliter preparata aliis medicinis que in mortario sunt adiungantur. et omnia simul fiunt. [illegible] agitentur donec bene sint mixta. deinde quod [illegible] fit in pixide argentea aut stagnea que medicamen hec mediabus partibus sui capere possit. reponatur. vas autem hoc non sit plenum. cuius os cum corio optime ligetur. cotidie tamen discooperiatur. ac pruina horum mane permittatur. Ex hac quoque medicina non nisi post sex menses aliquid sumatur.

¶ Tyriaca de vipis. Vipere femine quibus hec discernuntur. quod plures duobus habent dentes masculini vero sexus. duos habent dentes. Ex quibus eligatur ille tamen que ruffo vicinatur colori. et sit cito mobiles. capud frequenter agitantes. et quod sunt bone habitudinis et pingues. oculos habentes rubeos. et capitis lati. quarum anus [illegible] cauda inveniuntur. Que in tempore veris colligantur in eius scilicet medio. Ille tamen que in litoribus maris morantur. aut in lacubus vel in locis quod aque salse vicina [illegible] sunt. nequaquam accipiatur. Cum autem collecte fuerint illico [illegible] capitibus et caudis. quantum est. iiii. digitorum in [illegible] abscidatur. et si post abscisionem moveantur et agitentur.

Tyriaca de vipers

i. ripium.

Tyriaca de vipis

sanguinisque albeis fluxerit. multitudo. comestio sit
et cognitio. Quod si huius ... contingat. nullo modo in mei
camine erit ponendus. de mane eius coria detrahant et abiciant
et quod in eius ventribus est extractum expellatur. quod autem reli
quum est cum aqua dulci lavetur et mundetur et postmodum in testum
in celldariam munda cum aqua et sale et aneto. donec dissol
vatur et caro separetur ab ossibus coquatur. deinde prohiciantur
ossa et usque acinum coletur. Ignis vero cum quo coquitur sit
fortis qui de carbonibus illius vel quercinis fiat. Caro quoque
preparatur ut humor qui est in ea exsiccetur. de hinc de ea in pondere
sumatur cui quantum est eius quarta pars de trocellis amisceatur
quod pari fermentum habent. azimo pani sint mane. nichil acetositatis
in se habentes et optime desiccate. tantum donec sint
ut alcohol. deinde recipe cum carne simul tantum et ex pura quanti
tate unius in fundant. ex quibus postquam mixture tritae et bene
fuerint commixte. trocisci informentur subtiles. Qui vero eos confice
mani et digitos ex balsamo inungat. quos in umbra desiccet sin
gulis horis revolvendo. Qui cum desiccentur in vase sicco nichil
hudrositatis habente esse debent. postquam autem bene desiccati fuerint
in vase vitreo recondatur. Trocisci squillitici. Cepe squil
le vocatur in tempore quo metitur triticum sumatur. quod sint ma
xime et purissime et ex pasta coopertae in furno sub lateri
positae assari permittitur. Cum autem pasta qua coopertae sunt as
sata fuerit extrahatur et prohiciatur pasta et quod ei adhesit.
et quod intus est accipiatur. cui quantum est eius medietas de fa
rina herbi trita et cum subtilissimo panno cribellata am
misceatur. quod postquam sic fuerint. tantum et misceatur aliquan
tum et ex vino. donec bene sint mixta inbibatur et informetur trocisci.
Qui autem eos informat. ex oleo ro. inungat manus suas.
et trociscos informando eos sicut diximus faciat. et in vase vitreo
recondat. Trocisci andarochoron. Recipe clarisel. ... cala
mi aromatici. costi. xilobalsami. asari. poli. amomi. masti
cis. floris cotile. ... ana aureos. xx. spice indice. foli
aloes ana. aureos. xvi. mirre. aureos. xxiiii. ... orientali aureos
xii. tantum omnia et cribellentur et conficiantur. ex quibus informentur
trocisci et siccentur in umbra. Probatio tyriace: pullo autem
gallinaceo ... pars de napello detur. aut vipera sive serpens eum mordeat que
ipsum mordeat. in quibus ore pars de tyriaci illico ponatur et si e
vaserit illesus sit uti voluit. Aut sermo de ea ad bibendum ei tri
buatur cum prius vina fluere cepit. tyriacha tribuatur ad a
vellane magnitudinem et restringent urinam. pacienti quoque
vomitus mutatur et vehementer sudor facit. De maioribus vero vi
tatibus est contra morsus vipera et avenenatis prime in feminibus quod
quibusdam dant. illesos conservat. et quod lepre confert adm
ta preter alia remedia que affert excepto istis. De punctus
scorpionum.
De his que scorpionum scorpionum
conferunt puncturis. est bibere poclus unius aurei cum aqua
autumno extractibus colloquintidarum siccis. aut unius
aurei poclus ex medicamine dato. cum una uncia vini au
lum quod est sub punctura stringitur et oleo de ben et aqua cal
embrocatur et cum sambucino in quo castoreum et euforbium
confecta fuerint inungere. atque cum eo locum fortissime
fricare. Tyriacha que valet scorpionum puncturis perficit.
Recipe radicum corticum capparis. absinthii. nabun. aristo
logie. genciane. omnium partes equales. dosis eius in potu
3. iii. sicut est cum congrua. Tyriacha diatesseron que
puncturis scorpionum et aliorum reptilium et pruriosis venenis
confert. et magne tyriache in bonitate vicina existit.
Recipe gencianne. aristolog. baccarum lauri. mirre. ana partes
equales. hec cum melle confecta in vase reponantur. et ex hac
medicina cum necesse fuerit in potu albino auri usque ad
duos et dimidium cum uncia .i. veteris vini sumatur.
Tyriacha que scorpionum puncturis vehementer auxi
liatur. Recipe gencianne. aristol. mirre. costi. castorei. rute.

mentastri sicci. piretri. ana. piperis. nigelle. ase. omnium par
tes equales. conficiantur cum melle detur ex ei ad nucis
magnitudinem cum vino. Quod si de prelictis medicinis nul
lam habuis. unum veteris et allia. ad comedendum tribue
atque ex eis loco emplastri superpone. locum quoque assidue cum
igne calefacias. et cum medicinis calidis quas habere poteris.
Cum autem tyriacha dederis. et dolor sedatus fuerit. si febris
supervenerit. sequenti die summo opere mane. extra flomata et aqua
ordei ac cibaria ultime humiditatis ei tribue. et ipsius
cautela ne egritudinem incurrat. Acutam flatue. Omnes
preter abstinende. Asapu comestio qui in locis sunt ubi
scorpionum multitudo aut varietas habetur in beo. De pun
His sunt scorpiones parvi valde turris algerum. in abex
caudas post se trahentes. et sunt in ista chora. cum histores ti
riacem optimam invenerunt quod ex certitudinem dicatur tyria
cha. cuius hec est descriptio. Descriptio eiusdem. Recipe corticum
radicum capparis. radicum colloquintide. absinthii romani.
aristol. ro. herbe que vocatur lingua caldeorum. bzez. tro
ximel silvestris sicce. ex hiis omnibus bene pulverizatis. 3. ii. tri
buantur. Illud preterea quo medici utuntur in huius egri
tudinis cura. est quod ei qui punctus est. de troximel
silvestris sicci. quantum cum manu tua comprimi potest tribuantur.
et quoque poma aceto sa. dantur ad comedendum. et quod de sanie po
morum cum aqua fieri donant. aut cum iulep. Quod si multus
ei fuerit calor. aquam ordei ad potandum tribue. et si
ventris dolorem cum incisione sensit. da ei ad potandum
oleum. ro. cum aqua ordei. et citruloc. ac cucurbitam et
lac acetosum ei tribue. In loco quoque puncture ventosi
ponatur. et illico suggatur: locus preterea comburatur. et medi
cine calidissime desuper ponantur. negligentia vero in harum
puncturarum cura. licet dolor qui in eis sentitur sit debili
habenda non est. Existis namque puncturis in principio
fortis non accidit dolor. post unum autem aut duos dies
pessima consequuntur accidentia. lingua namque fit vi apo
stematibus plena. Accidunt et ei sanguinis mixtio et
sincopis. ac cordis tremor. Si autem venter eius qui pun
ctus est sit stipticus. et in tectio ex succo sicle et baurich.
et oleo violato. ex pelisse fiat. Cum si fortiter in ventre an
gustiam. succus malorum acetosorum et granatorum acetosorum
et olei rosacei. atque aqua ordei. et lac statim mulsum
tribuitur. Si vero in firmum sanguinem mingere contin
gat ipsum prius flomata. deinde de medicinis ad hec nota
tis ei in potu aliquam tribue. ius quoque pinguium
pullorum eum potare facias. lingua quoque si quasi apo
stematibus plena fuerit. vena que est sub ea incidatur
atque gargarismus de succo endivie. et sirupo acetoso.
ei fiat. tremor autem cordis vehemens si accidit. sanie
de pomis cum sirupo de pomis. atque lac acetosum cum tro
ciscis de campha. pacienti dentur. Istis enim medicinis
et earum similibus utuntur medici. cum morsus curare cu
rare volunt. tyriacha tamen eisdem non ob aliud hec
ponitur nisi pro fama quod apud vulgus est. scilicet quod scorpion
puncturis proficiat. Tyriacha que morsibus convenit
curare. Recipe troximel silvestris sicce. foliorum malorum ace
tosorum. coriandri sicci. omnium partes equales. bibatur
ex ea quantum tribus digitis ore capi potest. Quod si corrosio
in loco morsus accidit. cum medicamine acuto curetur.
et eo quod sit in ipsius circuitu ex bolo armeno et forti ace
to epithimetur. et cum aliis medicaminibus que in cura pessi
morum ulcerum et corrosivarum notavimus sanentur. De punc
tis et morsibus rutele araneae et spaltangii.
Rutela est animal parvo
araneo assimilatum qui vocatur Kibit. muscis ve
rum solitus. Si spaltangium vero magno araneo longos habens
pedes assimillat. Rutele vero multe sunt species quibus

Trocisa squillitici

Trocisa andarochoron

Probatio tyriace

De puncturis scorpionum

Tyriaca

Tyriaca

Tyriaca

Scorpiones ... tria chorum ... locum ubi ... in elusie ... grag.

In alio ...

.i. rapax.

Apposita ... plura ... sunt predicta · cum ... supra ... ex ... ex ...

egyptiaci detior iudicatur. Exeis autem multe sunt species que
dam quam plurimum nocet. ex morsu autem eius que est rubea. sequitur
ista fortis videlicet dolor regendi clunicies. Ex morsu
autem que est viridis. accidit paruus dolor et pruritus qui velo
citer sedatur. Et ex morsu eius quod de picta apparet. accidit
ea ista sequuntur. fortis dolor et in corpore sitis et tremor
Exalbe autem rutele morsu. paruus dolor et pruritus. atque
uentris fluxum accidunt. Set ex morsu eius que sunt dorsum luce
tes habent lineis et vocatur linea stellata. paruus dolor et pru
ritus atque stupor et corporis relaxatio consequuntur. Ex morsu
quoque eius que est citrina sunt se villos habens. accidit dolor ue
hementissimus et tremor ac sudor et uentris inflatio et fortasse mors
inde sequitur. Omnium uero curatio eadem est. ut patientes in aqua
calida calidum statim promittatur. donec albeis remoueatur. tamen
cum in ea per horam unam sederit. quiescit hora. Cum autem ex ea
exit sedari omnes species. locum ex aqua in qua multum sal
resolutum sunt. line corpora quoque eorum calefac. Eosque ei
die balneum ingredi fac. et eos sudare fac. et chelis per aliquot
locorum emplastrum exeunt qui fit de ligno fici et calce et chali.
ex aqua calida cum specibus superpone. pacienti quoque quantitatem
duarum dragmarum nigelle tribue. Ille vero que superius memorauit
curatur. Tiri
ac cum talis medicinis quale est istud. Tiri
aca alia ad morsus rutele ualet et plurima. Recipe nigelle.
x. clauci. cimini. amborum ana. ℥. v. semis. habel. gallis
capsii. amborum ana. ℥. iii. spice ind. baccarum lauri. aristo
logie rotunde. carpobalsami. cinamomi. genciane.
seminis. andracoche. semis apii. omnium ana. ℥. ii. con
ficiantur cum melle. detur ex ea ad nucis magnitudinem
cum uino ueteri. Ad hoc preterea confert ut medicine scorpion
detur. Carmeorum uero quidam sunt. Exquorum morsu ad
eo sensu consequuntur. accidencia ut extremitates infrigide
et cutis compleatur atque lingua exigatur et tendatur
et uentris uento impleatur. His uero ruta sicca et api cum
uino dari debent. et ut in balneo sudent eis laborandum.
num quoque plurimum toto illo die licet paulatim in potu est e
bibendum. De punctura uespar et apium et formicarum uo
lantium.

Dolori confert locum ex aceto et luto mollissime
liniri. pannumque aceto infusum et super niue in frigidum de
poni. hic salicium quoque prestat. emplastrum ex lenticula de stag
ex aceto inbibita superpositum ex aqua niuis eo ubi de
super pede fundi. donec locus redeatur stupidus. multum au
xiliatur. post hoc autem locus ex camphora et aqua rosata
liniatur. quod non semel sed multotiens fieri debet. panni quoque
in aqua rosata infusi et niue desuper sunt ponendi atque de gl
acie ano aliquid est immittendum. de aqua et cum niue in
multa tamen in potu sumat. donec sacietur qui post hoc est fo
lie basilicon aut cum muscis est fricandus. Quod si fortis in eo
calor accidit. rob de suco uue acerbe et psilium in potu
sumat. Est preterea multum excitatiuus et endiuius ac lac
tucis calor. et aquam et acetum. nec non sirupum uehementis ace
tositatis. cum suco granatorum et psillio bibat. locus et mor
sus suggatur. Cui confert ut cataplasma aut portulaci
aut solatri. aut simpuiua. aut huius silua superponatur. ad hoc
etiam ut coriandri sicci et puluerizati quantum cum manu ca
pi potest. cum zucco et aqua frigida ad bibendum tribuatur. tum locum
cum foliis lemburth fricetur. De morsibus stellionis et lacer
tarum

Cum hec animalia aliquem mordent. dentes
in loco morsus dimittunt. ideo dolor perdurat. donec dentes
ibi eleuantur. de hiis uero quod eos eiciunt exire. est ut locus est oleo
exeunte fricetur. donec extrahantur. deinde ex cinere est oleo confecto
emplastrum loco superponatur. Quod si dolor preualuerit. locus su
geclus erit. Preterea infirmus in aqua calidam mittendus
et de tyriaca ad rutele morsus facta erit ei tribuendum.

De hiis que uenenosa fugant animalia ut serpentes et bellvas rapaces.

Celi et fumo nec. ac pallones. nec non grues et aquilaria
uolatilia et his similia. quorum natura est uenenosis ca
pere animalia. in mansionibus sunt nutrienda et tenenda. In
locis uero ualde timorosis et putridis. alenda sunt etiam et fumo
nes. ac smaradus melior que potest haberi tenenda est. lapis
quoque ualde luminosi lapis ac lecto remoti ibi est ponendus.
iuxta quam sunt homines. qui in eis ssimo dormiant sed lectos
iacentes. Qui legunt loquuntur uocibus tamen mediocritatem
non excedentibus. Venenosi namque animalia a de eos ibunt
de hiis autem que precipue serpentes expellunt. est ut domus
cum cornibus ceruinis. aut ungula capre et sulphure. et cum
capillis. humanis suffumigetur. hallech quoque si in
serpentum foraminibus mittitur et si domus cum galbano suffumi
gata fuerit. serpentes fugient. Domus et si ex aqua in qua sal
amoniacus dissolutus fuerit roretur. serpens nullo modo ei appro
quabit. et si de hac aqua in eorum fundatur foraminibus morientur.
siquis et salem amoniacum in ore tenuerit donec dissoluatur
et postea in eos spuerit serpentes morientur. Domus preterea si ex pice
aut bdellio fuerit suffumigata. fugabuntur serpentes. Similiter
et fugiunt. si ex sapino fiat suffumigatio. Ex panis quoque ex ...
litam in uncus et in ipsorum foraminibus missis expelluntur.
locus etiam si ex abrotano stratus fuerit fugient. ab eo ser
pentes. Ideoque si in orto exeo multum fuerit. fugient ab
eo. fumus quoque qui fit de lignis granatorum. expellit ser
pentes. et uenenosorum animalium plurimum. Sinapi etiam tritum
et in ipsorum foraminibus positum. fugat serpentes. Dicitur et
quod si ui pa baum inuenitur smaridum. mox eius oculi eli
quantur et fluunt accipite. Si aut scorpiones multi capiuntur
et ex eis domus suffumigetur. Omnia alia fugiet. Domus preterea
si cum sulphure. et ungula asini et galbano. suffumiga
ta fuerit fugabuntur. Oleum quoque impositum foraminibus
si fusum fuerit. non inde ulterius exibunt. imo fugient
formice preterea comedunt scorpiones. et propter eos que ueniunt
generentur. Asa quoque si in aqua dissoluatur. et ex ea locus roretur.
non ibi appropinquabunt. et si pene liniantur ex allium. au
ex alie soluta. et ipsorum foramina ex eis inungendo cimicibus
non exibunt inde ulterius. Quoniam aut herba que uocatur cancar in
lecto posita fuerit. stupefiunt pulices et inebriantur. et in saltu
in se mouere possunt. imo facile capiuntur. Domus quoque si ex
aqua in qua absinthium et coloquintida et nigella cocta fue
rint. rorata fuerit efficaciter. Quidam uero dicunt quod si in medio
domus calcando fiat fouea. in qua pix liquida fundatur.
omnes illa congregabuntur. domus et si ex aqua in qua hallech
cocta fuerit roretur. pulices omnino destruentur. Aqua similiter
in qua ruta coquitur. aut oleander. eos interficiet. Cimi
ces uero atque scarabei ex fumo palee. et ex fumo stercoris
uaccini et aqua maxime ex fumo azegi et nigelle fugantur.
Et si fumo ex pellicis suffumigetur licet postea mordeant.
non tamen multum inferunt nocumentum. Saphei quoque
erea oleo inuncti et iuxta locum posita interficit. Quidam
preterea dicunt. fumum ex foliis dulp. scarabeos fugare. Mu
scis quoque aqua in qua niger coquitur ellis interficit. et artemisia
citrina odorata ac suffumigatio cum olibano eas necat.

Mures autem interficiunt si ex cimdasengi et ex squama fer
ri et gallia metallina et ex ello quod libet ipsorum accepto et
cum farina simul cum ipso et pistato comederint et fimet eos
oleo. Si si domus cum azegi suffumigata fuerit fugiunt.
Quidam refferunt quod unus ex muribus castretur et dimittatur.
de alios interficiet mures et fimet eos oleo. Et quod si unus
ex muribus capiatur et sub illi corda in medio domus ligetur. alii
ab eo fugient. nec de suis egredietur foraminibus. Dicunt et quod
siquis unum cepit murem et eius excoriauerit faciem et dimi
sit eum. omnes alii fugabuntur. Formice inde fugiuntur
ex allium et ex sulphure et ex ala. et si exisus in eorum fora

De illis que fugiunt venenosa
alia ut serpentes

Nota pro ... ...

Nota [illegible]

Ad fugandum serpentes

Sal ar[illegible]

De foraminibus expellitur

Ad fugandum scorpiones

Scorpiones

cancar ... herba ...

Ad fugandum pulices

Nota pulices ...

... herba est ipsa super terram multos
habens ramos ... impar...
... eius spinosum ... acor.
Nota plura

Muscas interficit

pulius de ... [illegible]
Nota [illegible]

... armarium

Formice

minibus aliquid mittatur morientur. et si ex eo cura
foris in epithima fiat. non evadunt. Ebelius autem dicunt
quod leo propter gallum album et propter murem fugit. et ad ibi a
proximat loco ubi est squilla. dicunt quoque quod leopardus
fertur propter arborem que vocatur leopardi arbor. et quod leo
timet propter lignum quod vocatur sindali. Cati autem silvestres et
dalac ex suco rute et amigdalarum amararum fugiunt. Cepe
quoque que vocatur squilla et elle. porros et canes atque leones.
nec non ebelius plurimas inficiunt. herba quoque que leopardum
strangulans vocatur. leopardum cito inficit. De morsu ca
nis non rabiosi.

De morsu canis non rabidosi vel lupi vel hominis — *nota pro*

Horum morsus est deterior cum sunt famelici quorum confert
morsibus cepis et salem ac mel pariter unum. et nocere sunt
ponere. deinde cum unguento nigro curetur quod fit ex cera et se
po et pice atque galbano. hoc enim unguentum plus omnibus
aliis unguentis morsibus et fortitudinibus que ex unguibus
avium fiunt confert atque omnibus vulneribus in quibus
accidit attritio aut separatio magis auxiliatur. Et est utile
ut morsus canis et hominis a principio cum isto curentur
unguento. Morsibus leonis vero atque leopardi et phebet in
primo sunt ea adhibenda que attrahant. deinde loci cum aceto et
sale lavanda. ad ultimum cum isto unguento medicanda si
tu volueris. De morsu canis rabiosi.

De morsu canis rabiosi — *nota pro*

Nocumentum quod huius canis morsus sequitur vehementissi
me magnum iudicatur. Idcirco nos omnibus notandis signis
quibus hic canis dignosci queat amplificare verba qua
tinus ab eo fugiatur. aut cito inficiatur. Dicemus ita
que quod canis iste plerumque incurrit rabiem in diebus cani
cularibus. et quandoque in yeme qui postquam eam incurrit
a comestione prohibetur. aquam quoque si viderit ab eo fugit
atque quando moritur cum aqua inimicus fuit. os quoque suum
aperit et linguam foris extrahit. ac ab eius ore spuma
fluit et ex naribus suis humiditas. Oculi eius preterea ru
bent ut sanguis. caputque suum ad terram inclinat. et cau
dam relaxat inter coxas dimittit. dulsisque ut ebrius va
cillat motibus. et ad quos vadit quod videt. et eos vult mor
dere. dominos insuper suos non agnoscit. alii inde canes ab
eo fugiunt. Ipse quoque non latrat nisi parum. et cum latret ipsius
vox eius rauca auditur. Iste igitur cum in eane vitali(?)
fuit aut aliquis ex eis mox inficiendus est et ab eo fugiens.
Ille quem canis iste mordet non existimat in principio
quod ipsius morsus multum eum laedat. Sed mala accidentia
parum post ei eveniunt. Ex ea namque terretur cum bibit
immo eam videns tremit et anxiatur et fortasse spasmat
ac moritur. Ex eo preterea te humidi et liquefacta terret et fug
ab ea. et de siti moritur. Ipse itidem quando incurrit rabies
et frigedo tenet homines et mordet eos. Ex eius morsu acci
dit idem quod ex canis rabiosi morsu evenire solet. Cum

Signum hominis qui est morsus a cane rabido — *nota*

ergo canem qui hominem momordit cognoveris et quod in eo aliquid
istorum signorum fit propere cito succurre et unctio eius morsui
si possibile et diutissime ac multum suggatur. scarifica quoque
ac sanguis extrahatur multum. deinde sunt loci morsus
medicamina que ipsum dilatent et consolidari prohibeant
posita ut sunt sicla et eruca atque cepe cum butyro confecte.
Unguentum quoque quod locum ulcerat est adhibendum quod fit ex liq
re anacardi et pice. sicut est in suo capitulo nominatum.

Curacio

Si autem in principio ex quo morsus fuit locum combusseris
multum confert. Ventosas tamen atque combustionem usque ad XL
dies. eius non stringas. quia venenum in corpus totum diffu
sum est. sed vulnus nullo modo consolidari penitus permittas.
Ita vero emplastrum ex eruca et butyro et ex aliquo eorum que diximus
super ponas. deinde recti adiutorem perfecti antequam ab aqua
terreri incipiat. quia postquam ab aqua terreri cepit. cui
de non potentem. Horum vero quidam sunt qui post ebdoma

Signum morsus — *nota*

dam unam ab aqua terrentur. et sunt alii qui post duas eb
domadas. Alii autem qui post XL dies terrentur. quidam etiam re
periuntur quidam qui non nisi post VI menses aut annum unum
terrentur. et isti quidem sunt complexionis habentes humidissimas.

Cura

In principio itaque curationis conveniens cum pillulis et medicinis
nominatis incipiendo melius solvere materie. Exhinc eodem
cibo ac balnei regimine confortant. lac quoque atque vinum
cum aqua multum temperatum eis adhibendum tribue. et studeat ut
eorum corpora in crassitie augmentur. Post incipitur de me
lancolia dicti sumus. cibetur quoque cum carne et confectio
nibus ex menelle(?) et vino amplifica. Eis insuper semper ut mul
tum dormiant. et lectetur atque quiescat. et ad ultimum regime
nem habitum eorum confirma. Medicinam quoque quam Galenus eis ad
bibendum tribue. ¶ Descriptio medicinae Galeni. Recipe

Cancros fluviales sume. in olla positos in furno decoque et
comburere. et ne multum frangantur cave. de quibus postquam triue
ris partes X. et olibani partem I accipe et conterantur simul et
deinde recondatur. et cum opus fuerit egro coclearia III. in mane
et alia duo circa noctem cum aqua frigida. Hunc diebus quibus
non das medicinas ventris solutivas adbibendum tribue.
Hoc vero multis vicibus facere debes. Galenus namque refert se nunquam

nota probatum hoc

quemquam vidisse aliquem a cane rabioso morsum ab aqua
terre factum fuisse postquam autem eger ab aqua territus
fuit. vix unquam liberabitur. In isto tamen quidam spei licet
parum habemus. Ipsum namque in loco frigido statue. et inge
nia qualiter in os eius legam mittas embula. primus
locum occultum ne eam videre possit. aquam immittas. Caput
et ipsius ac totum corpus ex oleo roseo infunde. deinde aquam
ordei et oleum roseum ac succum psillii et portulace et huius si
milium. pelisse in ce. ut videlicet ut de eius sim aliquid mini
geritur. Nos quoque in hospitali quendam quem canis momor
derat rabiosus habuimus qui in nocte latrabat. et in die que
ab aqua que ei dabatur non terrebatur. immo eam petebat. et ex
forti siti conquerebatur. Cum autem ei in quandam darem ipsam
abhominabatur. et dicebat quod sordes in ea erant. Et cum quererem
que sordes ipse essent. dicebat intestina canum et cattorum in
ea esse. et rogabat nos ut aliam aquam ei daremus. Cumque
aliam ei afferremus aquam dicebat ut prius et lingebat nobis
cum. et nasebatur atque rogabat. et adiurabat nos per deum
ut aquam mundam et bonam ei daremus. Medici quoque omni

Nota experimentum medicorum de probatione an canis fuerit rabidus vel non qui hominem momordit

sollicite cavere. quod si canis aliquem momorderit. et igno
raverit utrum sit rabiosus an non. Accipiat unum frustum
panis et tingat in sanguine qui exivit ex morsu. et alii
det cani. Qui si comedit sciat canem qui eum momordit
rabiosum non fuisse. Quod si non comedit canis procul dubio ra
biosus fuit. aut ex nucibus contritis emplastrum loco superpone.
per noctem unam dimittatur. deinde gallo aut galline multum
famelicis prebeatur. Nam si canis rabiosus fuit non
ea comedet. Aut si comedit in mane morietur. Ista quoque signa
cum apparuerint. vulneris illico est medicamine quo nominavimus
cum ampliando. Si autem non apparuerint. vulnus tamen clau
dendum erit. De hiis quibus napelli dantur.

De hiis qui in potu sumpserunt napellos — *nota pro*

Is cui napelli dantur vertigine incurrit. et epilensiam. ac de
inde sincopis eum frequenter inuadit. cuius lingua aperatur
et oculi foras prominent. multum hic vomere cogendus est. postquam
conditione sumpserit aquam in qua semen napi coctum fuit
cum butyro vaccino recenti. postquam autem multus vomi
erit vicibus ex glandibus in vino coctis. quaternorum ʒ. cum ponde
re mediae ʒ. electuarium muscatum cum serta pro uni ʒ. de
musco bono sunt amicta detur. De hiis vero quod ad multum
valent sunt butyrum vaccinum. Lapis qui vocatur bezahar

Lapis qui videtur expellere omne venenum

citrinus vel rubeus purus et probatus. et tyriaca de vipis
et metridatum. Oportet itaque ut si una ex hiis VIII. medi
cinis habeantur cito succurratur aliquid in potu de ea [illegible]

bibatur. Quod si tiriaca nulla habeatur hoc quod eligimus multis
fiat vicibus. Una preterea antiquorum secreti dixit quod radix cap-
paris talis est quod napellum opponitur ut bezahar. Napellus nam-
que venenum forte est. idcirco pauci ipsum evadere possunt. De hiis quibus
[I]s cui hoc datum fuerit. cornua spice data sunt.
sanguinem mingit. atque ipsius lingua denigratur. plurimum-
que plerisque accidentia comitantur. hic igitur talis est curandus
potius unius aurei ciphe cum 3 i aq. ro. est ei tribuendum
Epatis quoque emplastrum ex campha. et aqua ro. tritis est sup-
ponendum. Deinde lauch de ordeo cum multa aqua musis et iulep
ei dandum. Sucus autem eius granati acetosi multiplicanda
sunt. Lac et acetosum atque aqua ordei. nec non solatri sucus
in potu sunt danda. De hiis quibus fel leopardi datur.
[I]s cui leopardi fel datur. colam incidit
subito vomit atque in suo ore saporem aloes sentit. Si quis
et oris eius flatum odoratus fuerit hic idem senciet. Oculi inde
eius citrini fiunt. huic ergo de hiis de hac mechiamie dandum est quod
sic fit. Recipe boli armeni. bacciarum lauri. amidi ana partem
unam. coaguli gazel. partes iiii. foliorum rute. minte. ab..
ana partem. s. conficiatur cum melle. et detur de ea ad nucis
magnitudinem. Et quando diu vomitus eum tenuerit de hac me-
chiamie ei datur. qui in aqua ponatur in qua hoc bene olen-
tes cocte fuerint. et solatri cum est calida. Quod si per tres
horas diei vixerit. possibile est evadere. Curandus est igitur
sicut cum medicinis colice passionis. De hiis quibus fel vipe-
[I]s cui datum fuerit vi[pere] datum fuit
evadere potest. nisi virtus divina ei auxiliata fuerit. Si
tamen est aliquid quod ab hoc valeat. ipsum est tyriaci de vipis et
metridatum si tamen ei cito succurratur. De hiis preterea quod ad hoc
magis confert est bezahar si inveniri potest. si vero inveniri non
fuerit. butyrum calefactum in cibum ab bibendum detur. cum eger
cum eo vomere cogatur. et si sincopis accidit in ipsius os vi-
num et ius de carne pullorum proiciatur cum parva quantitate e-
lectuarii muscati et musci ipsius. De hiis quibus sumitas caude
[I]s cui caude [...] data fuerit.
cerinine sumitas data fuerit multociens vomere cum butyro
recenti multo et melle tepefacto et aqua ro. est cogendus ad
quod excessum multociens est reducendum. Deinde avellane et fistici
et bezahar sumantur et ex omnibus hiis simul mixtis ad avel-
lane magnitudinem cotidie exhibetur quater in die donec
[E]ius cui ex hoc (De hiis qui in potu susceperunt [...] dedit ex [...] mg.)
aliquid in potu datum fuit apparuit facies et viridis fit. Si
[ty]nachia quoque ipsum invadit atque ex eius corpore sudor mul-
tus fetidus decurrit. Cum ergo vomere fac. cum aqua et melle mul-
tociens. ac deinde rob de musto et oleum roseum sepe sunt ei tri-
buenda. Cum [...] anstol. pondus medie 3 et sal gemme [...]
cum aqua tepida propinetur ac de tyriacha terre sigillate
detur. De hiis quibus sudor anim. in potu datus fuit.
[C]um cuiusta in potu data fuerint. femoris
dolor et punctio atque incisio. nec non urine ardor. In ad [...].
Sanguinem quoque cum vehementi dolore mingit. cuiusque uri-
cernis quamque intelludit. Deinde egeritur cum sanguine et mo-
sura et ardore vehementi. Virga quoque atque femur. nec
non ea que sunt inter eorum circuitum. apostemantur. Oris preterea
ac gutturis ardor et inflamatio fortis atque febris ei ac-
cidunt. Eiusque turbatur intellectus. Oportet igitur vomitum
cum aqua calida et oleo sisamino. atque aqua in qua fi-
cus cocte fuerint multociens provocet. Deinde lactis lactis mul-
titudo multis vicibus adhibendum tribuatur. et psillii muci-
lago cum iulep. aut succi portulace ei tribuatur. de bu-
tyro quoque recenti multum comedat. et clistizetur ex aqua
ordei et malvavisco et albumine ovi. Virga quoque inunga-
tur per siringam oleum rosarum. atque in potu detur ius
de pullis pinguibus et oleum amigdalarum et in tina sedeat

ac ficus comedat. et aquam in qua ficus cocte fuerint cum
sirupo violato bibat. Lac quoque frequenter bibat. quando
diu punctum sensit et incisionem. Quod si in partibus femo-
ris maximam sensit gravedinem. aut si est diu ex quo i[n]
flo. matris non fuit ex basilica flebotomandum vena. Cetero vero di-
ximus unge esse immittendum. non pinniectorum super instru-
mentum consumentis [...] rose ubi semen existit simile est.
postquam flores ablati sunt et sic factum exceri penna
perforatum infusus huic est immittendum. De hiis quibus

De hiis qui in potu susceperunt iusquiamum

[H]uius clue 3 et quod in potu datum fuit opium.
ulcus et stupor. necnon in [...]. Ipsum vero bibenti accidunt
alasegi et livor. atque in eius corpore plerumque multi fiunt
pruritus. In ipsius quoque ore plerumque odor fit opii.
a toto corpore cum fricatur. quoniam opii odor percipitur. Oculi
et quoniam profundantur et lingua retinetur. unguium color
fit fuscus. et sudor frigidus ab eo emanat. Adveniente quoque cum
approximat morti. spumatur. huic vero ignis magis proprium
signum est. livor ac sudor. odor opii a corpore procedens. In ei
curatione ergo incipe vomitum cum ydromelle provocare. et
aneto et sale indi. sicut diximus. Deinde cum clistere in capi-
tulo colice passionis nominato clistizetur. vinumque vetus et purum
in quo cinamomum pulverizatum fuit positum ad potandum
ei frequenter tribuatur. et inunctio cum cominum et castoreo provi-
deatur. Accipiatur capud cum embrocatione fiat. Sompnum dormi-
re prohibeatur. cum de hac tyriaci ab avellane usque
ad nucis magnitudinem. sed hoc scilicet contra accidentia forciora
aut debiliora fiunt. est detur in die. Tiriaca valet contra [...]
in potu opium datum fuit. Recipe castorei. ase piperis
seminis [...]. omnium partes equales. conficiantur cum melle
apium. aut detur ei sagzenea. accomedandum. Preterea dy-
bis nuces et allia. ex quibus pulmentum fiat cum butyro et
de coclinum. Simul et forte et purum in quo positum sit
cinamomum tribuetur. Corporis inde eius totum ex oleo co-
stino et liliaco calefaciens inunges. Castoreum quoque simp-
bibe dabis. quod pruritus magnus fuerit. cum in aqua cala-
mite. ad hoc quoque valde confert acetum acerrimum et calidi
simul bibere. De hiis quibus in potu datus fuit iusquiamus niger.
[C]ui hoc datum fuit accidunt visus obfuscatio et stra-
gulatio. atque extremitatum frigiditas et alioquin. Is igitur
vomere cogendus est. Deinde ex hiis que diximus clistizandus
postea vinum forte singulis horis est ei tribuendum. Ex ty-
riacha quoque de semine vipe [...] aut ex tyriacha que
fit contra opium. multociens est ei dandum. cum iud. pondere 3.
i. piperis cum 1/2 i. vini datum confert. De hiis quibus man-
[C]ui illud datum fuit dragora in potu data fuit.
[C]et in primis ex potu eius accidit vertigo. deinde in eb-
riatio. et oculi eius rubei fiunt. postremo stupor fortis ac
[...] ipsum ei accidit. Is ergo vomere cogendus est et clisti-
zandus. cuiusque capiti oxirodinum super ponendum. Cui acetum
acerrimum in quo aloes et absinthium posita fuerint. in po-
tu tribuatur. postquam autem facies ac oculorum rubor quie-
verit. et stupor remanserit. detur ei ad bibendum tyri-
aca contra opium cum vino. Ei quoque omnia que in capitulo
de opio diximus. ei adhibeantur et cum eis curetur. De hiis
[I]s cui de istis nucibus quibus in potu date sunt nuces methel.
athy 3. usque ad unum 3. mechetice datum fuit tantummodo
fortiter inebriabitur. Si autem multa ex eis data fuerint
quantitatis morte interficit. Is ergo eisdem curandus est medicinis
quibus et ille qui mandragoram sumpsit. Vomitum ei vero bu-
tyrum calefactum tepidum aut crudum trahiciat. Eiusque ex-
tremitates in aquam calidam sunt mittende. et [...]
tociens est elaborandum. Deinde cum hiis que diximus est curandus.
[C]ui illud De hiis quibus semen iusquiami albi datum fuit
in potu datum fuit. fortis ebrietas ac membrorum relaxatio

Marginalia: n° pro; De hiis qui in potu susceperunt opium; elle

accidunt. Spuma quoque albens ore defluit. oculique ni bent. huic igitur cum vomitu ex ydromelle et aqua in qua ficus et baurach cocti fuerint in principio est succurrendum. deinde lac recens mulctum multotiens ei tribuendum et sic sufficiat quod electum. Si autem non sufficiant ex medicinis opus curandus erit. **De hiis quibus succus coriandri viridis in potu datus fuit.**

[C]ui ex isto pertinaciter comedie lib. datum fuit. aut ex ipso recenti. multum eos terret. fortis vertigo ac intellectus turbatio. et postea suber accidit. preterea in toto eius corpore coriandri odor sentitur. eiusque vox fit rauci. In primis ergo ut evomat est ellaborandum. deinde ovorum vitelli molles cum pipere et sale sunt dandi. Jus et de gallinis pinguibus est tribuendum. post cuius acceptionem vinum forte et clarum paulatim in potu est dandum. Quod si hoc non sufficerit. vinum cum cinamomo aut pipere ei donetur. **De fungis et tuberibus ex pinitosis.**

De hiis quibus succus foliorum de psillii datus fuit.
De hiis qui in Potu sumpserunt Psillium

[C]um psillium tritum et eius succo multum bibitur: angustia et meror. atque hanelitus angustia et vilitas ac pulsus cassus. necnon sincopis accidunt. Is quoque qui ipsum bibit. plerumque moritur. huic ergo succurrendum est et ut evomat cum ydromelle calido ac aneto et baurach et sale inde est elaborandum. deinde ovorum vitelli molles cum sale et pipere sunt dandi. Alia quoque est tribuenda et vinum purum ac forte paulatim in potum ducendum. **De lacte et sanguine qui in stomacho coagulatur.**

De fungis et tubibus
De fungis et tuberibus venenosis

[F]ungorum quedam species male reperiuntur et proprie fungorum. Ab eis igitur omnino cavendum est nisi in locis collecti fuerint nonis. Isti namque fere nichil nocumenti inferunt. Ex eis et si sit boni non multum est comedere. Ab illis autem in quibus est nigredo et viriditas aut color pavonis. aut a quibus malus prodit odor. aut qui iuxta venenosorum animalium foramina nascuntur et utrum boni sint an mali ignorantur. aut iuxta arbores malas qualitates habentes. Abstinere convenit. Ex multorum preterea comestione fungorum quamvis sint boni. accidit strangurria et colica passio. ex malis autem cum comesti fuerint. accidit hanelitus angustia et sincopis ac sudor frigidus. quin et si bibito inficiunt. Cum autem istud accidit. os ut patienti cum sale qui in pane coquitur ponitur. aut sale inde illi co in potu detur. aut succus rafani cum baurach. aut mirasitri succus cum siropo acetoso et baurach tribuatur. aut siropus acetosus ex melle factus. cum pauco baurach detur. Aut lignum ficus comburitur. et mel cinerem cum aqua miscatur. deinde coletur. ex qua detur aliquis postquam vomitus cum ydromelle ei provocatus fuerit. diaciminum electuarium diatritonpipereon et diaciminum et hiis similia danda sunt. Vinum quoque vetus et forte purum est sumendum.

De Coagulatione lactis et sanguinis in Stomacho

[L]ac recens [illegible] **De lacte et sanguine qui in stomacho coagulantur** multum cum bibitur. multotiens in stomacho coagulari **coagulatur** solet. et proprie si spissitudo et crossicies in eo fuerit. Ex quo cum coagulatum fuerit in stomacho sincopis et sudor frigidus et rigor accidit. plerumque et interficit si non succurratur. et detur de coagulo leporis. pondus unius aurei. cum fortissimo aceto. ʒ. i. aut ut donetur ei [illegible] ad fabe magnitudinem. aut ut detur ei de lacte fici siccato quantitas ʒ. i. et cum pauco nasturtio et aqua calida bibatur: aut [illegible] ei tribuatur. vel siropus acetosus ex melle factus qui multum acer sit ei donetur. postquam autem lac vomitu aut egestione pulsum fuerit. aut ex illo da ei aliquid mel cum aqua in qua apium coctum fuit ad bibendum. Aqua quoque calida multotiens est danda et [illegible] preterea accidentibus plerumque contingentibus. sanguine in stomacho congelato. quod est [illegible] medicandum erit. Sed si sanguis in vesica congelatus fuit: ex medicinis quibus lapis purgatur curandus erit. **De assaturis suffocantibus.**

De assaturis que cooperiuntur ne fumus abeat cooperte

[S]i quod assatur et mox cum removetur ab igne suffocatur et multis obvolutionibus ante quam per horam exspiret vaporem eius exire prohibentibus involvatur: Comestum fuerit prevenit. ex ipsius comestione fluxus ventris ac vomitum nec non accidentia colice passionis et nausia consequuntur et fortissime plerumque interficiat. deinde hoc totum penitus removetur. Cui igitur ex comestione assaturarum tristicia et vertigo accidunt et interrogatus per eo et quod istud accidit tibi relatum fuerit succurrere cito et siccum multis modis vomere et pro qua eum purgaveris. da ei mirra et mellis et vinum bene odoriferum cum succo citoniorum et malorum. Quod si vomitus et multus ventris fluxus acciderit. ex medicinis colice passionis ipsum cura. **De comestione piscium frigidorum.**

[C]um pisces assantur et infrixi in loco steterint humoroso et sequenti die comesti fuerint seva accidentia que ex malorum fungorum comestione solent evenire accidunt. Is ergo cui talia evenerint accidentia vomere cogendus est. deinde vinum cum pipere est ei dandum. et ad ultimum ex medicaminibus eorum qui fungos penitus [illegible] sumpserunt est curandus. **De comestione lactis corrupti.**

[L]ac quando in mala convertitur qualitate latum ab aceto in tante in quam sepius mutari solet. ad putrefactionis ac malignitatis eius pro trasmutitur. Ex cuius quidem comestione colica fortis accidit passio. Si quem autem ex comestione lactis malum habens odorem nausia et vertigo ac oris stomachi compressio invaserit cum ydromelle vomitus illico ei provocetur. deinde vinum purum cum diatriton pipereon tribuatur. stomachus quoque cum oleo de nardo embrocetur. **De nucleis radicis et [illegible] corruptis et ex quibus malus accidit odor. et oleis inspissatis.**

[S]i quis ex istis nucleis multis corruptus fuit. omnino malus erit. ut sunt nuces et nuces indice et eis similia. sicut olim [illegible] et [illegible] mix[illegible] Omnia enim hec penitus mala sunt et quando maxime siquis ex eis multum comederit. Quod si quis [illegible] egerit. vomitu preterea medeatur. deinde vinum [illegible] et malorum [illegible] atque ribes et horum similium in potu tribuatur. cibariis quoque lenibus ac appetitum irritantibus nutriatur.

De hiis qui in potu sumpserunt tineas

[S]i quibus **De hiis quibus hee tinee. Clauales fuerint date** huiusmodi tinee date fuerint. oris mollicies et mollificatio atque coloris tenebrositas. nec non spermatis egestio. eis accidit. Quod si [illegible] res et dentes atque pili cadunt et patientes vomere sunt cogendi. deinde sal mundificetur. post vomitum ac ventris fluxum. balneum ingrediantur in quo tantum sufficiat morari ut bene in sudore corpus resolui possit. deinde electuarium diacimina [illegible] dentur. quod si illud [illegible] ex eis qui in suo capitulo scripta sunt curentur. **De hiis quibus in potu lepus marinus datus fuit.**

[C]ui hic in potu datus fuit stomachi gravis dolor ac ventris solutio et urine constrictio et hanelitus angustia et sanguinis sputum et fetens sudor et multus vomitus accidit. Qui nisi cito morte preoccupatus fuerit. incidet in ptisim si non competens medicamine ei subveniat. Et si non lac [illegible] aut [illegible] aut unumquodque per se multotiens dati fuerint. Tamen istud dari convenit. scilicet citruli succum et malorum [illegible] foliorum succi in potu sumat. Indie autem secundum presentia accidentia quiescunt. pille ex scamonea et elleboro nigro et agarico. succi liquiritie. dragaganti. equalibus partibus confecte dentur pondere ʒ. i. cum iulep. Si autem illud pervenerit ad tussim ac asma supervenerit. eius cura ex suo sumatur capitulo. post [illegible] et remediis [illegible] in pulmone patientibus curetur. **De hiis quibus malum castoreum datum fuit.**

[S]i qui ex malo castoreo multum comederint et [illegible] mala supersentiunt. calida frenesis accidentia incurret. et fortasse cito morientur. postquam ergo vomitus eis pro

uocatus fuit. succum acetose habe. aut acetum uini. aut lac uaccinum aceto sum. aut malorum acetosorum succi sume debent. Est namque acetosorum pomorum succi efficacis. eis quibus castoreum datum fuit confendi. lac asininum adiciem perit.

Accidit ex hoc De his quibus garitum datum fuit in potu. in gutture et stomacho ardor. mox ulcerabitur. oculi quoque foras e gredientur. et facies rubet. atque sanie corpore nascitur. hi igitur primus uomitu cogendus est. deinde lac et butyrum multo cienes in potu sunt tribuenda. aqua quoque ordei decoctio acetu sedentur sume conuenit. deinde gargarismus ex lacte et oleo. fit conueniens est. De his quibus cantaridus datus fuit in potu.

Ex huius bibitione accidunt egestiones. accidit excoriatio. In primis quod butyrum cum fortissis alquesugues. accidit excoriatio. In primis quod butyrum cum ordum et cecum et oleum sisaminum. deinde sugitio et mordicatio sudum ex eis aliquid inuenitur sentitur. ac guttur. sedentur. sunt cibaria. postea uero aqua ordei et lac uaccinum aceto sum in potu sumatur. et oleum uiolaceum olficiat. Caput quoque ex mechas sumatur. et oleum uiolaceum. Et quod in eis dalguesgues. nocent epithimet. Sed et psillium quod in eis dalguesigues. nocent epithimet. ei quibus mucillago cum iulep et succo granatorum in potu sumatur. ei quibus consumuntur semper in fauces huiusmodi sit. Ex his autem quod cum efficatie in eis existente sanaciaciu ualent. sunt in eis quod adhuc ualde sunt utiles. De his qui in potu sumpserunt o

Huius efficacie est interficere asinos et domesticos leandrum animalia exsiliuntur quam plures et homines. Nocumento uero ipsi affert remedium. ut post uomitum elacteolorum et fenugreci apozima sumatur. Semen quoque agni casti ex efficatie sua ut de quod est ideo si in comestione aut in potu tribuatur remedium affert. Non solum hominibus sed et animalibus. manifeste enim remouet nocumento quod fit a bolemdro ex efficatie quod est ei. Ex eo mestice aut oleandri. accidit uentris inflatio et tristicia et inflamatio. Si autem illico post eius haustum uomitus prouocato. succus herbarum mucilaginosarum sicut malua uiscida sumi tribuatur. remedium affert. quod et operatur ut uentuosarum dosis. ut butirum crudum et coctum. ad hoc similiter confert elisterizari prius cum ydromelle et bauric. et postea cum mucillaginibus et oleis. ficus quoque comeste et mel. ac zucarum. et ariob(?) de musto. et omnia clulari et uentuosa. auxiliatur. Aliquando uero inquit

citur oleo caminum ne ullo modo est bibenda in aqua ut multitudo in eis congregetur. quod tamen si excrescit in cerere sumenda sit. rei dulci ut iulep et similibus amiseda erit. De his quibus squilla intulit nocumentum.

Ex quis ma ...
Eximia squille quantitate sumpserit. fiunt in intestinis acuenis etiam ulcera. Cum igitur ex eius haustu punctio et scissio accidunt. et ut lac cum frustis ferri igniti coctum detur. puluis quoque de seminibus ad sorbendum tribuendus est. Nutriendus autem est cum uitellis ouorum et medicinis de extrinsecis mediciis quod in capitulo de uariis ulceribus intestinorum notauimus.

Qui hoc bibit semen De his qui biberit urtice semen fortissime incurret accidens quod squillam bibentibus accidit. curandus est igitur ex eorum curis. et fortissime tussis ledens accidit ex hoc. Sed cum curam adhibere conuenit. ex ptisana cum iulep et remediis tussim lenientibus. De his quibus potus nimie aque frigide nocuit.

Ex potu aque nimis frigide cum ex ea post egestionem de balneo. aut post exercicium cum aiere uino sine precedenti crapula sumitur. accidit fortissima stiburi(?) in corpore dolor. ex quo adeo plures maliciam atque ydropisim perueniunt. Cum hec igitur quod notauimus accidit. cum forte bibere debet. et assiduus per aliquot dies abstinere debet cibis. bibendo quoque diuisa debet uina deponere. Sed ex parte emplasm calidis quod in suo notabimus capitulo superponendo.

Ex potu gipsi De his quibus in potu gipsum datum fuit. fortissime accidit colica ualde fortis. et in singultatio gutturis. et oris siccitas. patienti itaque aqua mellis. ac res mucillaginose. dande sunt prius. deinde psillium. ℥. iii. semen ... ℥. i.

cum iulep tribuitur. et cum ... ex hoc paciens mortuus fuit. attendendum est. an accidentia que paciebatur sit sedata. erit namque utile. Sin autem sedata fuerint erit namque utile. tercio mouendus est. quod si dissinteria inde exorta fuerit. ex eius dissinterie medicetur. De his qui in potu lithargirum sumpserunt. ...

Ex eo namque urine stiptico retentio et lingue grauitas. et oris asperitas est. ergo dandum apozima dactilorum et aneti et uini et si leniter uomere prouocatus fuerit. tercio fiat. quod si uomitus purus fuit et sinthomata fient fortiora. secundum sicut diximus in potu est tribuenda. Cum quod mortis opus steterit. de his medicinis quae sunt dicti dari conuenit. Cuius confectio recipe seminis apii. absinthii. ex his partes decem. ex eo pondus duorum aureorum. cum ℥. uini et apozimatis apii et parum urine prouocata fuit. et urine solutus. restitutus est sanitas.

De his qui in potu sumpserunt argentum uiuum. vel in quod ... auribus fuit infusum

Non quidem existimo ex argento uiuo. cum sanum bibitur. aliquid magnum sequi nocumentum. non inuenit intestinis dolor fortis. quod postquam egestitur sanus est et primum hoc quod super sit ipsum se mouerit. ego quoque sume quod habebam ipsum in potu dedi. nec uidi quantum aliquid aliud in interiore accidere non quod dixi. Sed quid percepi ex hoc quod contraxit et uentrem sepe ore mordebat. manibusque suis trahebat quoddam tamen antiquorum dixerunt. quod ex eo id sequitur quod accidit ex lithargiro. et quod paciens ex hoc eisdem curandus est medicinis. Cum autem in aure funditur. seu non generat nocumentum. Extinctum uero ac sublimatum precipue. pernitiosum est ac ualde malum. Commouet enim ex eo fortis in uentre dolor et punctio ac sanguinolentia ergo. Curetur quod ydromel quod multum bibendo. et ex eo cum lauatiuis elisterizando. deinde uentre aliquociens eua cuetur. medicine quoque dissinterie conferentes in potu dentur. sicut ficus cocte et semina lini et mucillagines ac sepum yrcinum. Clistere quoque ex his et horum similibus quod in capitulo de dissinteria notabimus fiat. Ex eo autem quod in aure funditur. dolor accidit uehementissimus et intellectus priuatio et spasmus ac punctio. cum grauedine fortissima. pars in qua fusum est. debet igitur quod hec patitur ad partem illam inclinare caput. ac multociens aliquam rem in nisus sursum unum pede salire. Instructio quoque cum coclearis est ei prouocata. de quo ad morem tenere debet. Aurium uero oleum ualde calidum. quod tamen tollari generatur. infundendum erit. quod cum fuerit in summum eiciendum erit et aliud loco eius iniciendum erit. paciens uero super ipsum latus latus iacere debet. Caput tamen non in puluinari sed ultra ipsum teneat. fiat quoque tandem de plumbo qui cum in aure mittetur et mouetur in eis cantum. extractus inuenitur cum argento uiuo. quod sibi adhesit. Qui postquam abstractus fuit atque id quod de argento uiuo sibi adheserat ab eo fuit separatum. tercio erit in mittendus. quod de et multociens fit quod uenit. et fortissime ex argenti uiui ingressu in aurem non malum sequitur accidens. quod tamen illico egeritur. quod nisi uero motus in eius perueniet ex eo aliquid ad bucinum auris. et adheret ibi. et pessima ex ipso peruenerunt accidentia. quod dam namque mihi retulit medicus. se uidisse quandam epilemsiam de in appliam. ex eo incurrisse. Exurzitur autem et fiat acceptione. accidunt ei quod ex argento uiuo extincto tamen dolor existit. Quam in pluribus et dixerunt quod ex eo nec euadit. curius tamen curi est. ut argentum uiuum atque arsenicum.

Ex cerusam. De his qui in potu sumpserunt cerusam.

Qui in potu sumit lingua eius albescit. et multociens accidit singultus et tussis. membra quoque ipsius non mollificantur. ficuum quoque apozima aut ydromel cum oleo ei tribuantur. Quod tam diu fiat donec uomitus prouocetur. hoc tamen fit conuenit. postquam de semonei quod tum est quanta uini. ℥. super cum ydromelle fuit. postquam uomitus prouocatus fuit. sedabuntur accidentia. Si autem consueti fuit uomitum prouocantia sunt danda quod in suo notatum est ei.

Vomitus quoque prouocetur ad bibendum quoque succi absinthii cum ydromelle multociens uini autem ei post tribuatur.

Marginal notes: "de quo quere ... minium ut ... capitulum ..."; "i. non extinctum uel sublimatum"; "sinatur"; "... pro ... et ... " ; "de his qui potu ... "

De his quibus calx. aut arsenicum seu semicum. seu hoc in simul. seu arsenicum sublimatum. aut cum guttur pulvis ingressa fuerit.

Exitus punctio fortis. et mala in intestinis ulcera accidunt. Est igitur aqua calida cum iulep. multotiens data. donec alveus quam plurimum lavetur. Deinde aqua rizi aut ordei aut huius similia. que intestinorum conferunt vulneribus tribuantur. Ex quibus et clisterizari convenit. Cum autem acciderit tussis. nociva. exterius lenibus erit medicandi.

De his quibus ferrugo ferri nocuit. aut eius limatura.

Accedit illis in ventre fortis dolor et in ore siccitas. et inflammatio atque in capite fortis dolor. quibus lac cum aliquibus laxantibus dare convenit. Deinde butirum crudum et coctum. ad bibendum tribuatur. donec sinthomata cesset. Capud vero eorum inde cum rosaceo mare infundendum est consilit eum ei si ... voluerit. **De his quibus cinnar datum fuit.**

His accidunt fortis dolor et vomitus. et in intestinis ulcera et in ore siccitas et excoriatio. hiis igitur medicandi sunt ut qui arsenicum biberunt. **De his qui aluminis multum sumpserunt.**

Ex huius duobus tussis sicca adeo **aut dragaganti.** nociva sequitur quod ducit ad ptisim. Lac igitur cum zuccaro et butiro crudo pacienti est dandum. hic namque omnibus medicinis magis est conveniens. **De his quibus titimallus datur.**

-i. lacterola.

Titimallus est omnis herba habens lac calidum quod corpus ulcerat. sicut scamonea. et sebram. et aosiro. et laghia. et his similia. Ex istis enim si multum bibatur. necesse afferret nocumentum. Quod si ex eis moderate sumatur. fit medicina conferens. eorum autem nocumentum omnino removet. Lac et butirum crudum et coctum. Hoc enim eorum fortitudinem debilitat et acuitatem. huius autem datis accidentia que ex eis venerint. consequentur sunt curanda. Sunt enim quidam ex eis ex quibus vehemens ventris fluxus. et multa consequuntur. et sunt alia ex quibus sanguinis micuis proveniunt aut vomitus sanguinis. horum sanatio ex eis sic convenit quod incipiatur de curationibus egrum singulariter possumus. **De his qui ellam albam aut**

Cum ex aliquo istorum **vincem vomitam aut similia sumpserunt** multa sumitur quantitas. provocat fortiter vomitum **mit.** et fortisse ex multitudine humorum quos ad ysophagum trahunt. cum subito egredi volunt. sequitur suffocatio. et fortisse proveniunt ex eis sincopis. Fortis et cum vomitus non provocatur cadit ex prolixa sincopi virtus et pulsus. Sincopis quoque frequenter accidit. et sudor frigidus exire incipit. atque nisi succuratur. sequitur mors. Aliis autem fortisse sequitur ex eis sincopis. et vomitus longo tempore et multe quantitatis. et corporis tremor donec spasmus proveniat. Cum ergo primum sinthoma accidit. infirmus ex collo quintida et baurich clisterizandus erit. et quidam humores ad inferiora inclinabuntur. Quod si vomitus gravius evenerit. et paulatim cum forti labore et nocivo. aqua tepida frequenter est tribuenda. et elaborandum ut ex ea multum sumatur. donec vomitus sedatus provocetur. Cum autem vomitum vero danda erit. quia levius provocabitur vomitus. et sepe. quoque tristicia levior fiet nausia. post hoc autem curabitur ex medicinis colice passionis. Quod si spasmus supervenerit. lac et butirum coctum sepe ad bibendum sunt tribuenda. Collum quoque ac pectus. et aures et coxe atque brachia fricanda sunt. et ex oleo tepido inungenda. Vinum preterea preter aquam hinc amurtem in potu sumendum. Quod si inceperit spasmus ex inanitione cupidum aq calidis ponendus erit. et ex oleo tepido quod non sit calidum utatur in ungentis. et ungendo ac fricando nec non mollificando dirigatur operatio ad nervos membri spasmati et ad ipsum membri quedam modo incipiendo de spasmo notabimus. **De his quibus**

Siquis ex ello nigro multum **bibitus fuit elleborus niger.** Si in potu supercedit fortissimum ventris in ante fluxum. huius igitur virtus debilitari convenit exudacione lactis. et extinctionem pacientis in aqua frigida et excessive est sic ipsi egri plorando tempus ea quoque sunt exacerbationi fructum aceto sororum ad ventris constrictionem ... danda sunt. **De his quibus data est pendi.**

Eis proveniunt fluxus ventris fortissimus. Eius autem actio reprimenda est ex donatione lactis. ea quoque que ventrem stringunt danda sunt. **De his qui sumpserunt euforbium.**

Hec species est acris. et movet ventrem cum inflamatione et estuatione. Cuius vis cum butiro crudo et cocto debilitanda est. Deinde oleum rosatum dandum. Cum autem sinthomata leviora fieri ceperint triticum frictum cum multa aqua coctum cum iulep. et cum aqua et nive in potu tribuendum est. Et quoque in aqua frigida sedeat. et sorbeat ex aqua rosata. et frequenter bibat succum malorum granatorum et macianorum que muzum habent saporem. **De his quibus mezereon** eis sequitur **datum fuit.**

Vomitus et ventris fluxus fortissimus. Est igitur huius nocumenti virtus debilitanda ex butiro et lacte frequenter multotiens et iulep. in potu ea frequenter danda. Cum quoque ventris reprimatur ex aceto cum frequenter in potu datum fuerit. postquam autem diebus aliquot vomitus et ventris fluxus cessaverint. sirupus acetosus et endivie sunt dandi erunt. **De notatione mediciarum que solvunt et eorum utilitatibus.**

Scamonea

Scamonea. coleram rubeam vehementer expellit. minimum autem quod ex ea datur est sexta pars ʒ.i. plus vero quantitas duarum tertiarum ʒ.i. et cum eius timuerimus nocumentum et remove voluerimus fit ipsam cum succo citrini acetosi. aut mali maciani. aut cum aqua rosata. aut amurtum sit sumach tante quantitatis ex qua possit coquere fieri. misce de hoc musc. Ex qua sic imposit. et malaxata fiat fursa rotunda subtilia. et pila ad modum teresorum et siccetur in umbra. et sciatur quanti ponderis fuit antequam conficeretur. et detur ex ea a pondere ʒ.i. usque ad mediam ʒ. — Pondera ... medicine

Colloquintida pulpa. vehementer expellit fleuma. quod si aliquando sinciam pacienti aut qui cum cito solvi in cibum. danda fuit. amiscenda erit dragaganto. cuius quantitatis cum ipsa est. et in mortario utraque miscebimus. tundendo donec unita sint. et fiant ex eis trocisci. subtiles. et in umbra siccentur. ex quibus detur a quarta ʒ.i. ad media ʒ. — Collo

Turbith expellit humiditates que sunt in ore stomachi. et intestinis. et non indiget emendatione alia. nisi ut excorietur. et illud eligatur ex eo quod bonum est. et frangitur. de quo sumendum est a buna ʒ. usque ad duas ʒ. quod si in decoctionibus sit mittendum sit a tribus ʒ. usque ad iiii. et eius quemlibet est rectificatio cum oleo amigdalarum dulcium. quod sit bonum in hora sui usus misceri convenit. — Turbit

Agaricum cholicos expellit humores ex quo dantur ad bis ad unam ʒ. usque ad duas. nec est necesse ipsum emendare. nisi quod ex eo eligendum est bonum. Album scilicet recens. Siquis tamen sibi ab eo cavere voluerit cum sirupo acetoso. ipsum conspergat. — Agaric

Aloes coleram rubeam et humores expellit. ex quo ab uno aureo usque ad duos est sumendum. Siquis autem in ano paciens non calidus fuerit conplexionis ipsum sumere voluerit cum bdellio misceat ipsum. Qui si calidus fuerit complexionis dragagantum amiscebit ei. Qui autem in stomacho aut epate egritudinem patitur. cum mastice et rosis mixtum aloen sumat. — Alo

Spicadis actio colloquintide actioni atque quantitati nec non emendationi vicina existit. Centaurea in suo effectu et emendatione huic similis invenitur. Ex ea tamen plus est sumendum. Sebrum et mezereon calida sunt quorum acuitatem reprimit acetum cum in eo infuse fuerint et ex eis mensurate sumuntur. Est enim ex eis sumendum a media ʒ. ad ʒ.i. De titimallis quoque que eis similantur sic fiat. De lacte sebram non aliud dicemus nisi quod de scamonea diximus. ipsum enim et aliis et aliis titimallis aquam et coleram rubeam. fortiter expellit. Euforbium est calidum et expellit aquam et spissos humores ex quo sumendum est a sexta ʒ.i. et adipiscitur tantum. cuius reprimitur acuitas

cum oleo amigdalino et diagridio conspergitur. Albenile. scilicet adustum expellit quod cum sumitur scilicet adustum expellit cristicia et nausiam vehementer gravat de quo aimbus ℥ ad unum sumendum est. postquam fuerit excorticatum. Celicides aquam et colam rubeam educunt que citrinalis similes existunt. Camerzana de citrinalis est unus. qui tamen articulorum confert dolori et humoribus spissis ac frigidis. Sticados colam nigram lenit educit. de qua adultis ℥ ad iii. sumendum est. nec indiget emendatione. Que tamen si cum sirupo acetoso sumpta fuerit, melior erit. Epithimum colam nigram educit de quo aquatior ℥ ad vi. convenit. est. et non indiget emendatione. Si quis tamen emendare voluerit cum oleo amigdalarum dulcium misceat. Sene et fumus terre humores expellunt adustos scabiei quorum atque prunum confert de quibus a iiii. ℥ ad vii. dari convenit. Mirabolani citrini colam rubeam et humores educunt. ex quibus quantitas datur a x. ℥ ad xx. Tamarindi autem et cassiafistula atque violis siccis et prunis siccis. non est nobis necesse loqui. parum enim inquietant. Omnia coleram rubeam suaviter expellunt. Ea quorum que in isto sunt ad intestina descendere faciunt. Sufficiant ea que in isto nominavimus capitulo. In his enim libro nominavimus simus omnium locorum solutiones in quibus eorum invenimus nominatione. Quod taliter faciem ne nos in eis ad renovare oporteat. De exemplo compositionis medicinarum laxativarum.

Exemplum namque esse de quibus medicina componenda est tamen sumendum. quantitati uni dosis semel ad expletionem sufficiat. postea vero sicuti quod componitur ex iiii. componatur hoc bis. quanta sumatur pars. et si de quinque quinta. Quod si medicinam laxativam ex scamonea et aloe atque agarico et colloquintida componere voluerimus. sumemus aloes ℥ iii. et colloquintide ℥ ss. et scamonee sexta ℥ i. et agarici ℥ i. et turbith ℥ i. de quo cum necesse fuerit sumatur ex hoc composito ℥ i. et quarta unius. Si autem alicui grave est decoctionem in potu sumere. sumat ex pillulis et confectionibus que illum humorem quem vult expellere educere consueverunt illa decoctio. Expleta est pars octava tractatus nos adiuvet cum gratias sint infinite. Incipit pars nona de curis egritudinum et accidentium ipsarum que a capite usque ad pedes proveniunt. Et primo de cephalea et emigranea.

Quando rubedo et tensio et calor in facie et oculis cum istis affuerint et tactus calidus sentitur et pulsus fuerit magnus. ex cephalica facienda est flebotomia in parte in qua est dolor ut in qua magis dolor infestat. deinde aqua rosacea et oleum rosaceum et acetum sumatur et simul mixta agitentur donec inspissentur. et in fronte in panno super caput fundantur. Eger vero a carne abstineat et vino et comedat ad esum citrina et tipsanam et holera frigida. ac siliquas fructus. Sint autem solvat extremitas sol(ummodo) citrinis et prunis ac tamarindis et zuccaro albissimo. Quod si ista non suffecerint. semina malvasei in aceto posita agitentur quousque ad spissitudinem perveniant. ex quibus emplastrum capiti supponatur. ex psillio quorum et aceto emplastrum fit utile est. Si autem cum istis fuerit in pulsu velocitas et in tactu sentitur caliditas. sed non in facie. nec in oculis fuerit rubedo nec tensio. in principio solvatur venter. deinde fiat ea que diximus. Naribus autem iniciatur oleum violaceum. aut oleum cucurbite [illegible]. aut nenufaris oleum. aut oleum de floribus salicis. quorum quodlibet fuerit in [illegible] capiti fundatur et utantur ut prediximus. Eger vero odoret caphoram et aquam rosaceam et salicem et violas et his similia. Quod si egritudo multum invalescit. sumat opium et camphoram. unciarum [illegible] pondere duo grana ordei que dissoluta in oleo de salicibus. mittantur in nares et aures. Si autem ista non fuerit aliquid eorum que diximus de rubedine in facie et fuerit egritudo antiqua in principio venter cum pillulis cochiis solvatur. quas ego feci. Pille cochie. Recipe pulveris pigre ℥ v. colloquintide ℥ iii. et scamonee ℥ ii. et s. turbith sticados ana ℥ v. fiant pille ex istis et sunt dosis v. Postquam vero venter solutus fuerit. infundatur caput ex oleo sambucino et oleo de ben. et mittatur in nares. Eger quoque odoret algaliam et insufflatur muscus naribus. Quod si egritudo multum infestaverit ne. sumat euforbium et castoreum. amborum ana sexta pars ℥ i. et dissoluta in pauco sambucino. mittatur in aure et in nares. In cephalea vero calida. emplastrum super frontem et tymporibus est imponendum. Emplastrum in cephalea calida. Recipe semen lactuce. sief memitte. sandalum album et rubeum et faufel. rosas. opium. fiat ex eis emplastrum postquam aceto et aqua rosacea infusus. Qui cum repefactus fuerit tercia in fundatur. et desuper ponatur. Linimentum cephalee frigide. Recipe castoreum. euforbium. piper. sinapi. storace. rutam maribium que siccata et pulverizata et [illegible] misceantur et conspergitur vino veteri. ex quibus fiant trocisci. et desiccentur. Et quando necesse fuerit ex vino veteri. aut oleo costino vel camomellino dissoluto frons multotiens liniatur. hoc enim linimentum omni antique cephalee confert. non solum super frontem sed et auri [illegible] que sequitur illud tempus. per quam in aliquo de pelliculis resolutum fuerit. Ego vero unum [illegible] et forte dandum est. Cum autem cephalea per ebdomadam unam perseveraverit. eger in balneum mittendus est. atque super caput ipsius aqua in qua [illegible] et sansucus et [illegible] et nemem cocta fuerint simul aut singulatim fundenda est. Quod si cephalea cotidie ante comestionem invadat. et post comestionem recedat. succurrendum est in [illegible] ante horam qua venire consuevit. dando ei bucellas panis in succo granatorum aut uve acerbe. aut horum similium infusas. Si autem cephalea contingat propter multam in sole moram. sufficient ex oleo rosaceo et aceto infrigidatis capiti imponi. Que tamen si ex hoc non quieverit ex aliis in [illegible] curanda erit. Si autem adhuc sola perseveraverit et fortior fiat nullomodo removeatur. et timeatur ne eger visum amittat. et aqua ad oculos descendat. temporum arterie sunt incidende et extrahende. Sed tamen quod necessarium loquitur est post nostram intentionem in hoc libro.

Cum aliquis quod illud. De vertigine et scothomia.

Quod autem cum est. circulantur moveri videntur. et oculi tenebrescunt. et cadere voluerit. et facies et oculi rubuerint in eadem hora vene quorum que sunt post aures. grosse apparuerint. ex cephalica venis facienda est flebotomia et ventose in collo [illegible] sunt ponende. Quod si pellicie vene non apparuerint vene et facies fuerit rubea. sanguis ex basilica est minuendus. et ventose in tibiis erunt ponende. In hac preterea scothomie specie et etiam antiqua diximus. caput ex oleo rosaceo et aceto est infundendum. Eger quoque cibaria vitare debet. Inter vero ex apozimate [illegible] in capitulo de cephalea diximus solvendus est. Cum autem non in facie rubedo. nec febris cum scothomia fuerit. attendendum est an sit stomachi subversio et nausia que ille affuerint. per vomitum cogendus est. deinde pillulis cochiis dosim unam sumat et a frigidis abstineat cibis. Si autem non adest subversio. nec nausia affuerint nec caliditatis signa appareant. venter ex pillulis cochiis multociens solvatur. alvum quorum frequenter oleo ungetur et gargarismus fiat ex stafisagria de ponatur. In naribus quoque post illa ponatur aliquid de his que nominavimus quo caput calefiat. De frenesi.

Quando alique febris conclusa continua

Lynimentum ad confortandum cerebrum egri [illegible] folia lauri et de [illegible] et [illegible] fiat [illegible] plus [illegible] lauri.

Ad dolorem capitis [illegible] dolor

[illegible]

unu[illegible] cū fortu ci[illegible] 7 oculoꝝ grauedine. ⁊ ībrie atq; actis uehemꝫ fuit rubed⁊ ci[illegible] dolor⁊ horor lumiꝫ affluīt. ⁊ in pullu uelocitat⁊ fragine supfluit⁊ inuenient. ⁊ signa frenesis certissima iudicib⁹ sūt: qđ si lingua nigra aut arida fuit⁊ pmi sentiūt intellectus⁊ multū fuit alienatus. ⁊ ungl[illegible] multū iam frenesis pfēt ent. Egro igitur aī quam p̄dicti cōplent ac cadentia est subueniendū. ⁊ linguā extendē. ⁊ uentriꝫ solue. cū suco fructuū. Fluxum uō eius fit aqua ordi. semel aut bis ī die fūpta sed ō̄s fluxuositate quā impr̄ habuit. Capō aūt oleū rosatū. ⁊ ante hec fumigat. ⁊ ante cibū. ⁊ post cibū. ⁊ ante somnū. ⁊ post somnū

rem eius et frontem ex oleo costino inunge quoniam et corticis de anacardino unius aureus sumendum potius. et si passio hoc modo soluta non fuerit. adiuvari solutionem egri per servitutem tedeum est. De tortura vero que non repente sed paulatim accidit non loquimur. Ipsi namque non contingit nisi infrenesi putridosi. morte iam iminente et est celeritate.

De spasmo.

Cum aliquis membrorum alicui contrahitur ad suum redit originem. aut plerique ex membris hec disponuntur. ipsa spasmata esse pronunciamus. Spasmus autem aut subito aut paulatim invadit. Sed spasmo subito evenienti. eius superanda est cura. quam palisi conferre docemus. In eo tamen fricatione magis et unctione ex oleo costino plus utimur. Spasmus vero qui non repente sed suaviter accidit post febrem aut multam ventris solutionem aut multum vomitum aut sanguinis fluxum malus est et vix curabitur. Quicquid tamen accidat ei mederi incipiemus. Egro namque ordei aquam et vina vetulosa et mollia ministrabimus. et in aqua dulcem tepidam ipsum mittentes et ungemus ex oleo violato tepido. et oleo de seminibus dictis et precipue nucum et in quibus spasmus est radices. Insuper quoque diu moretur et ex oleo violato mungatur. de vino bibat parum tamen multum bibat aquam amixtum et ex cibis nutriatur humidis.

De epilentia.

Cum quis cadit intimum et torquetur et commovetur et intellectum amittit. eum ipsum epilenticum fore. Quod si spuma exit pos aut se commingit. aut spuma egeritur aut [illegible]. tunc passio est peius et vehementior. Si autem eger ante accessionem sentit quasi aliquid ex aliquo suorum membrorum elevari et ascendendo caput ferire. et deinde sincopizatur et cadit. tunc ora in hora qua sentit illud antequam illud accidat membrum a quo procedit quod pelvimus fortiter ligare prohibebit namque hoc accessionem venire. In tempore vero quietis corpus multum erit evacuandum cum pillulis cochiis et locus a quo oritur passio ex sinapi et pipere et euforbio et mille anacardi erit epithimandus vel et epithima dimittendum erit donec locus vesicetur et vesice rumpantur et aqua que in eis collecta est effluat. Ipse quoque non cito sunt consolidande. quoniam in eo dimittendus ut quod in eis colligitur emanet. deinde consolidentur. hoc enim modo huius egritudinis certa salus extitit. A dulcimum vero se cum pauci sanificatione sui potere utile est. Eger vero si ante accessionem nausiam aut tristiciam aut cordis timorem sentiat. et deinde egritudinis accessio sequitur. cogendus est multotiens vomere. ex aliquo vomitu. deinde pigram in potu sepe accipere convenit. sit quoque emplastrum ex spica. rosis. et mastice. et cortice thuris cum vino odorifero ponendum est. Nutrimentum preterea eius totum tale statuendum ut paucum sit superfluitatum sicut caro [illegible] in sartagine et caro cocta in [illegible] que fit de ave quadam que habet in palato dentes et vocatur [illegible] et caro de volatilibus et cetera. Quod si cum epilentia sensuum affuerit tenebrositas et debilitas. non aliqua de [illegible] significationibus invenientur. Egro pillule cochie multotiens sunt tribuende et eius conservatio subtilianda et cibaria que diximus danda. Gargarismus quoque fiat de his et sternutatio ex his que diximus provocanda ac naribus peonie pulvis subtilissimus qui similetur alcohol. insufflandus. Si quis autem cum epilentia in facie et oculis rubedinem habuit et venas grossiores. flomandus ex vena erit. Sanguis ex carnositate tibiarum cum ventosis erit extrahendus. Capiti preterea oleum rosarum et acetum superfundatur et abstineat a vino et a cepis et allis ac sinapi et porris et apio et fabis et [illegible] et postremo ab omnibus fumum capud ascendentem et replentem generantibus. Electuarium quod omni epilentie speciei remedium affert. Recipe pireti. siseleos. sticados. omnium ana ʒ x. agarici ʒ v. cordumeni recentis et acuti. ase optime. aristologie rotunde omnium ana ʒ v. deinde extrahatur succus ex squilla et mixtus cum parte que rite mellis coquatur et confiantur ex eo species et fiat electuarium ex quo paciens cochlearia sumat. et caveat sibi a grossis cibis. Electuarium hoc omnibus epilentie speciebus excepta una sanguinea quam 6 notavit. et nos quoque experimus mirum opitulatur. cui vero conferre flomia ex saphena primus et postea ex basilica. deinde eius regimen sit ex his que sanguinem in corpore minuunt. et ipsum in [illegible]. a carne preterea et vino abstineat et bibat [illegible] fructuum. capiti quoque supponantur ea que ipsum infrigidant.

De incubo.

Cum quis in sompno quasi rem gravem super se cadere sentit. morbum pati denunciatur. Impius itaque cura non est tardandum. Ipse enim epilentie preambulus est quoniam procedit. Eger ergo si in colore rubeus fuerit et venas habuerit plenas. ex saphena erit minuendus et ventose in carnositate tibiarum ponende sunt. Eger preterea a potu vini et rerum dulcium comestione abstinendus erit et precipue ab omni re que multum generat sanguinem. Quod si huic dictum accidit. sumat ex pillulis cochiis multociens erit soluendus et eius regimen subtiliandum exercicio quoque utendum erit et membra inferiora erunt fricanda.

De melia.

Cum alicui cogitationes male sine causa accidunt. et timor et tristicia in eo prevaluerint melancolie principium in eo erit. Cum autem res ad hoc devenerit ut que cogitare cepit ore pronuntiat [illegible] sua atque actus promisceat. iam melia perfecta est. Cui ergo hec male cogitationes et tristicia et tribulatio accidunt. antequam prevalere incipiant succurrendum est. Quia si prevaluerint cura erit difficilior. Quod si cum melia fuerit dolor ventris et inflatio et malus color et digestionis corruptio et vomitus acetosus et excreationum multitudo. Incipiendus est cura cum flomia ex basilica aut saluatella sinistre manus. et si sanguis visus fuerit niger. dimittatur egredi in quantitate multi sed si autem rubeus fuerit illico restringendus est. Eger vero cerebri lenientibus est nutriendus ut sunt [illegible] que sunt ex carne edina et arietina et [illegible] neum in quo non diu moretur. post hoc autem decoctionem de epithimo quam ego composui utatur. Et hoc est decoctio de epithimo. Recipe mirobolanorum indorum ʒ x. polipodii ʒ v. sene ʒ viii. turbith ʒ iiii. sticados ʒ x. passularum enucleatarum ʒ x. epithimi cretensis ʒ x. omnia excepto epithimo in tribus libris aque coquenda sunt. donec ad unam libram et dimidiam redeant. Cumque hec facta fuerint addatur epithimum et illico ab igne removeatur et dimittatur donec infrigescere ceperit. Cumque infrigidata fuerit. manibus fricata coletur. deinde sumatur agarici the[illegible] ʒ i. salis indi ʒ v. elli. nig. quantitas vini ʒ [illegible] et conficiantur cum melle aut cum iulep. et fiant ex eis pille que per tres horas ante decoctionis acceptionem sumende erunt. postea sumat decoctionem. deinde in tribus diebus quiescat. In his autem diebus quibus quiescit. nutriatur ex his que precepimus. In potu sumat vinum subtile et clarum et bene odoriferum. post hoc quoque iterum solvendus est ut prius. Hoc vero ita ut preceperimus tociens iterandum est. Quartana quoque precio eidem da est. Eger ab omnibus que coleram generant nigram abstinendus est. ut sunt carnes silvestres omnes et caro vaccina et hircina et magnarum caprarum et fabe et caro salita et caseus et lentes et omnia holera non humefacientia. Sit preterea vinum grossum et labore et vigilias non paciatur famem nec sitim. vino [illegible] vero subtili in potu utatur et perfectum est ei ut dormiat. et studens in splenis curatione ex his que in sequentibus in capitulo de splenis curatione que augmentatur dicturi sumus. Os quoque stomachi confortandum est et se ex medicinis quas mentionem in sequentibus facturi sumus cum egritudines stomachi nominabimus. Si autem cum melia eaque

neriaum non fiunt. accidit quoque post frenesim. aut longam moram sub sole. aut percussionem incipere. In principio ex cephalica flobotomia est facienda et capitis studium adhibendum ex reliquo regimine quod diximus supra. Aqua frigida tepida ab alto loco super caput fundenda est. deinde oleum roseum cum aceto vini capiti infundatur. et lac mulieris desuper mulgeatur. Naribus et oleum de semine cucurbite dulcis. et lac mittatur. In balneum quoque sepe mittendus est. et multum ex aqua tepida caput est superfundendum. Eger et omnia odorifera que frigida sunt odoret. Si autem cum illa nichil fuerit eorum que diximus. In principio matrix vena dextri brachii aperienda erit. et sanguis considerandus et ut posuimus faciendum et regendum ut diximus. et postquam hoc regimen in firmo adhibueris per aliquot dies quiescere dimittendus est. deinde ut prius in cura eius incipiendum donec sanitas fiat restituta. Studium vero totum circa melancolicos est observandum est ut impinguentur et carnosi fiant. Ex quo enim pingues et carnosi fuerint. illico sanabuntur. Cibi autem illi qui illis congruunt sunt caro arietina et hedina et gallinacea et panis de simila. Optimus autem panis nullo modo est eis congruus. Vinum quoque subtile et clarum eis conveniens est. vinum enim grossum non est eis bonum nigrum. Lac autem recens ab uberibus extractum dum adhuc calet eis confert. et pisces recentes et silami de zuccaro facti. et oleum amigdalinum. Preterea audire cantilenas et gaudere et habere ante se res delicias et dormire plurimum confert eis. Econtrario vero cogitare et solus morari et vigilare maxime nocet eis. Pillule que colam nigram expellunt ex quibus dantur hiis qui decoctionem sumere nequeunt. Recipe epithimi attensis ʒ. xx. polipodii. agarici. anabulorum ana ʒ. x. ellebori nigri. salis indi. albi ana ʒ. v. sticados ʒ. vii. pulveris yerepigre ʒ. xv. bibat ex eis ʒ. iii. In diebus vero quibus quiescit eger debet sumere electuarium quod vocatur letificans. Recipe melisse corticum citri. gariofili. gallie muscate. mastice. ce. orientalis cinamomi. nucis muscate. cardamomi. neheremich been albi et rubei. zedoarie. doronici. seminis ozimi maioris. seminis ozimi. gariofilati. omnium ana partes equales. musci quantum est decima pars unius. deinde sumantur hebuli xx. et emblici xxx. et teruntur. et in tribus libris aque coquantur. donec ad unam redeant et colentur. In colatura vero mittatur mellis lib. i. deinde bulliat donec aqua consumpta sit. postea ex hoc melle conficiantur predicte species ex tantum in pondere sit triplum ad species. De quo cum necesse fuerit ad magnitudinem avellane sumendum est. hec enim medicina letitiam et colorem pulchritudinem et digestionis operatur bonitatem. Tenetur ca-

Capitulo de catarro.

Cum autem caput alicuius nos egressione balnei calefactum fuerit aut post exercitium aut post aliud. fuerit aer frigidus et ventus septentrionalis et accidit in naribus et palato pruritus et motus et stillatio. pannus tunc calefaciendus erit. et capiti superponendus in quo tam diu moretur. donec ex calorem in capitis penetrasse perfectum sentiat. deinde nigella odorare incipiat. et provocetur sternutatio. et caveat ne supinus iaceat et comedat parum. A vino quoque omnino abstineat. Quod si passio ex apostemate pannum calidum allevata non fuerit nec minuit proprium. fiat flobotomia ex cephalica et solvatur natura cerebri. que non aspiciat sic hoc decocto quia in potu sumitur. debet qui nullum patitur. et in pectore aspiciat habet et in digerere unctus solebat. Recipe iuiubas xx. sebesten xxx. passularum enucleatarum ʒ. x. siccarum viii ʒ. ii dierum liquiritie ʒ. v. ficus citrinas x. coquantur in tribus lib. aque. donec redeat ad unam et colentur. in colatura dissolvantur cassiefistule ʒ. vii. tamarindi ʒ. x. Quod si nec flobotomia profuerit nec ventris solutio et materia ad pectus descenderit. et commoveantur tussis et febris. Illico fiat flobotomia et paciens a cena abstineat et vino. et in potu sumat aquam ordei. et mirtilla et violarum quam diu calor febris perseveraverit. et tussis fuerit sicca et aspera. Set postquam calor quieverit et tussis mollificata fuerit et febris recesserit hoc decoctio quaque die cum mirtilla violarum danda erit. donec pectus mundificetur. et tussis sedetur. et vox clara reddatur. Recipe ficus citrinas v. iuiubas v. sebesten xv. passularum albarum et enucleatarum ʒ. x. liquiritie excorticate ʒ. v. coquantur usque ad dissolutionem et colentur. et dentur ex hoc omni die ʒ. iii. in potu. cum mirtilla violarum ʒ. v. Si vero tussis inveteraverit diuque permanserit. ut hostenderemus qualiter curanda sit. cum de tussis cura tractabimus. Quod si cum hoc in naribus diu perseveraverit. et non fuerit calor. fluxus erit restringendus suffumigando nares per decoctum. et si per nares exierint subtilem et acutum ac carnosum fuerit. suffumigatio fiat ex sulphure infuso prius in aceto et postea siccato aut ex fabis aut ordeo ex cortice. et in aceto prius infusis et post siccatis. aut ex succo allio et sandalo albo. Quod si nec calor nec rubedo in facie fuerit suffumigatio fiat ex costo aut thure. hoc namque suffumigatio fluxum restringit.

De obtalmia

~~De ulceribus oculorum et pustulis.~~

Cum ea que in oculis alba sunt in rubedinem mutata fuerint. fluxerintque lacrime. et in angulis oculorum lacrimalibus lippitudo collecta fuerit. dicemus ex eorum parte obtalmiam. et quanto plus sinthomatum vehementia aut ipsorum affuerit multiplicatio tanto erit obtalmie fortitudo aut debilitas. deterior autem obtalmia est cum alba oculorum videntur inflata et adeo elevata ut oculorum cooperiant nigredinem et palpebre intumescant. In principio vero curationis obtalmie cephalica est flobotomanda ex manu vel brachio eiusdem partis in qua est oculus infirmus. si levis fuerit obtalmia quanto fortior fuerit obtalmie tanto plus est minuendus extingue. deinde vinum ex mirabolanis citrinis et tamarindis. et succo fructuum solatri [illegible] acetum et in mor... cum herbis [illegible] et album minuere. Quod si ista non sufficiunt. sief album in lacte puellarum lactantis fricandum et in oculo instillandum. et si lippitudinis multitudo in oculo collecta fuerit. melius coctio in vino lavatur et mane fiat in aqua. et cum eo oculus a villa lippa mundetur. deinde pulvis albus aspergatur. et superponatur oculis aliquid. sic aut superponatur et ligetur. et eger in domo tenebrosa mittatur et iaceat quantum possibile est ut sopor provocetur. caveat tamen ne super oculum infirmum dormiat. et ne caput depositum sit sed supinus. elevatum sit nec in initio morbi capitia sint stricta. neque in faciem se diu prostrat. Si autem oculus levior fiat. et dolor sedetur. ac lacrime minuantur. flobotomia tunc facta et ventre soluto. balneum in multis et frequenter ingrediatur. Ex his enim passionis reliquie dissolvuntur. Quod si in oculis humiditas et gravedo remanserit. pulvis citrinus erit immittendus. ex hiis autem que huic obtalmie multum conferunt est ut frons et palpebre ex hoc linantur epithimate. Recipe sief memite. rosarum. aloes. licii. sandali rubei. fel. croci orientalis omnium ana partes equales. fiant exinde pille. Cum necesse fuerit resolvatur una ex eis in succo coriandri. aut in succo endivie aut cum aqua rosacea et liniatur cum eo si ut voluerit. Sief album. Recipe cerusse ablute ʒ. x. aloes ʒ. ii. ce ʒ. ii. [illegible] ʒ. i. licii ʒ. ii. ex eis optime tritis immittatur pulvis cum opus fuerit. Pulvis albus. Recipe sarcocolli albam et pinguem que nutritur in lacte mulieris ex mense erit cum aliis [illegible] fuerit et [illegible] in libra donec siccetur et terat optime et de hoc ʒ. x. [illegible] addatur de sief memithe ʒ. ii. que optime teratur et cum opus fuerit in oculum mittantur.

Hec sunt purpura [illegible] oculis
Feniculus
Eufrasia
Celidonia
Ruta
[illegible] capitis
[illegible] viridia
[illegible]
[illegible] ab omnibus obscuris
Submergere oculos in aqua frigida
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] aque decoctio [illegible]

Cum in oculo fortis dolor et punctio **De ulceribus oculorum et pustulis.**
nocivi. ac pulsus senciuntur et lacrimarum fluit multitu-
do et cum palpebre elevantur et oculi aperiuntur locus qui fuit
in albis ipsorum invenitur rubeus et circumcirca fuerit rubeum
et in nigris locus locus magis rubere invenitur. aut in nigredine
locus quasi albus apparet. pustulam in oculo iam exorti est.
ad hanc vero curandam passionem necessarius est medicus in curis
oculorum valde instructus. Nos tamen curationes ipsius summas
et aggregationes dicemus. dicimus itaque quod ulcera que in eo
in oculi nascuntur. hec est in albis oculorum non adeo sunt
timenda ut ea que in cornea. hec est in oculi nigredine
fuerit. deterius vero ulcerum est illud quod in nigredine sub pupilla
existit. Eminencia namque ad istud est velocior. Horum autem
ulcerum curam cum flobotomia incipere debemus. et sanguinis
extrahere multitudinem. si quod possibile fuerit. Consequenter
autem venter solui inducere. et eger sibi caveat de hiis. a cimine et
vino dulci. et est contentus hiis fuerit et in potu sola aqua
uti. In oculo vero in initio. sief album cum lacte mulieris
est mittendum. et si pulsus vero alleviari et sedari videtur.
sperandum est quod generatio solvetur sine saniei collectione. quod si
pulsus post sanguinis extractionem et ventris solutionem. ac
sief albi in missionem quiescere non videtur. parva fidu-
cia in hoc quod diximus est habenda. Est itaque tunc sief de oli-
bano mittendum in oculum et pila aliqua oculo suppo-
nenda et cum ligatura stringenda. Aliam vero quam hec eveniat
oculus suaviter est ligandus et sine superpositione pile. et non
cesses in oculum de sief de thure se distillare. donec sa-
nies in pila videatur. Ex quo enim hec visum fuerit. sief de
plumbo uti necesse erit. usque quo profunditas erit fi-
at plana et tota caro generetur. Et tamen que diximus tunc
sunt facienda cum pustula non est magna. Cum autem
magna fuerit. fuerit que iuxta pupillam aut in ipsis ex-
erit tunc necesse cum electuario medicetur ne oculus emine-
at. ad pile quoque superpositionem et ligaturam erit recurrendum.
Eger preterea semper supinus iacere debet. et a forti motu
abstinere. Cum autem caro in loco ulcerum perfecte generata fu-
erit. remanebit ibi in oculo albedo. Quod si ulcus
fuerit profundum albedo erit grossa et si in superficie tamen cor-
nee fuerit. erit subtilis. Ulcus quoque si a pupilla fuerit
remotum et sief fuerit separatum positum. vestigium illud quod rema-
net nichil mali faciet. Si autem iuxta pupillam fuerit
quoniam post ulceris curationem vestigium remanens prohibe-
bit visionem. Quapropter tunc utendum medicinis quibus
vestigium quod diximus absterg[i] et deleri possit. Sief
ex de thure. Recipe amoniaci. sarcocolle. ambarum ana ʒ. v.
thuris ʒ. x. croci ʒ. ii. conficiantur cum mucilagine
ex fenugreco et fiant exeis sief. Sief de plumbo. Recipe
plumbi adusti. antimonii. thucie. ablute. calcaree
caumenon. gummi arabici. draganti. omnium ana ʒ. viii.
opii ʒ. s. terantur et cum panno serico qui sit subtilis-
simus cernantur. et conficiantur ex aqua pluviali et fiant
exeis sief. Sief ex quo curo muliebres oculorum ge-
neratur et ulcere egressie prohibentur et vestigium sub-
tiliatur. Recipe climie ablute. thucie ablute. cerusse
antimonii. thuris. omnium ana ʒ. ii. mirre ʒ. i. sarco-
colle ʒ. i. et s. sanguinis draconis. aloes. opii. omnium
ana ʒ. [illegible] fiant exeis sief. Electuarium quo est utendum
cum timetur ne exulceratur ulcera sequitur egressio. Recipe
antimonii. emathitis. ambrorum ana ʒ. v. acacie
ʒ. iii. aloes ʒ. i. terantur et fiant exeis sief. et ami-
strent apud necessitatem. **De hiis que extrahit de oculi eis que**
Cum intrant **ex extrinseco accidunt.**
Si festuca et pecia [illegible] trahantur et extrahit illud quod in ocu-
lo accidit. [illegible] **De albedine que fit in oculo.**

Albedo que in oculo contingit est vestigium post ulcerum
curationem remanens quod non consolidatur. Que vero est in oculis
puerorum fit. levior est ad curandum quia cum accidit in annosis
cum enim in annosis sit ad sanandum fortissime in [illegible] pos-
sibile existit nisi subtilissima fuerit. hec autem passio ex
hiis medicaminibus curanda est. postquam est balneum
egressus fuerit. aut faciem super vaporem aque calide usque
quo rubei fuerint tenuerit. si tamen ex hiis medicaminibus
ne [illegible] fuerint oculi rubedo et dolor pervenerint per aliquot
dies ab eo quiescendum donec oculus quiescit et postea ad
id redeundum. Medicamen valde utile ad albedi-
nem removendam et ad eradicandam. ego quoque non
vidi quod ... melius aut equale esse ad albedinem
delendam. Recipe malagme. spume maris. stercoris ma-
... gummi [illegible] ... zuccari [illegible] omnium ana par-
tes equales. deinde sumatur aceti celidonie [illegible]
ana ʒ. x. coquatur in libra una aque donec ad quartam re-
[illegible] et coletur. et ex hac aqua imbibantur species que pre-
diximus ita quod cooperiantur ex ea et siccentur in umbra. de-
inde [illegible] terantur et conficiantur ut prius. et siccentur
et teratur in oculo mittatur. hoc enim medicamen nullum
prediximus compar existit in remotione albedinis. Re-
movet enim hec medicamen crossam albedinem et exco-
[illegible] **De scabie et sebel que in oculis**
apparent. Cum [illegible] palpebra in [illegible] et intus
apparet rubei et aspera. Scabies adest. et cum super
alba oculorum ac super nigredinem videtur similitudo
panniculi exeuntis rubeis et grossis textis adest passio
que vocatur sebel. hee vero due passiones graves
sunt et cronice. et vix curabiles. paciens tamen dum san-
atur flobotomia ex brachio et fronte et ventris solutione uti
debet. et in comestione vitare dactilos et similes de [illegible]
et vitet ebrietatem. et qui non est plenus sepe ingredi bal-
neum est ei utile. et frequenter intimittere oculo sief rubeum
similiter confert. Sief rubeum. Recipe emathitis. colcot-
har combusti. aboris ana ʒ. iii. eris usti ʒ. ii. mirre
[illegible] aboris ana ʒ. i. piperis longi ʒ. s. conficiantur ex
vino veteri et fiant exeis sief. hiis preterea confert [illegible]
sief viride. cuius descriptio in capitulo de ungula con-
tinetur. Quod si passiones iste vetuste fiant scabies fricati-
one indigebit et sebel collectione. non tamen insistere hic
libri cogitur ut de hiis tractemus. **De lacrimalibus**
[illegible] diuturna [illegible] simatur **cum prurito**
[illegible] et fiat circa magdaliones [illegible] et oculo
[illegible] ligantur et oculis superponatur. et in hora [illegible]
[illegible] ligentur. rosatum tamen melius est et [illegible] fit
[illegible] non sufficerit. lentes absque corticibus et sumach
et rose rubee et granati [illegible] Sumatur [illegible]
ex earum conficiantur et more emplastri superponatur. quod
si non sufficerit. ex cephalica [illegible] flebotometur paciens
deinde exeuntia frontis et ex venis que sunt in angulis la-
crimalibus. Venter quoque frequenter solvatur et balneum mul-
tociens ingrediatur. **De ungula.**
Cum aliquid [illegible] panniculo simile ex angulo qui est
apud nares oriri videtur et album oculi cooperire et per-
venit usque ad nigredinem. generatur passio que ungula dicitur
cuius nocumentum tunc solum est peius cum pervenit
ad nigredinis premium que est iuxta pupillam. hec igitur pas-
sio dum subtilis est cum sief viridi et sief de calcantho est
medicanda. Si autem vetus fiat et grossa est ferro est ex-
polienda. Sief viride quod confert sebel. et scabiei et un-
gule et albedini. Recipe zinziber ʒ. iii. colcothar usti
ʒ. vi. arsenici rubei. baurach. spume maris. omnium
ana ʒ. i. sal amoniaci ʒ. s. amoniaci ʒ. ii. amoniaci

i. hominibus multos annos

no. optimum

de scabie [illegible] palpebrarum

electuarium

2

insuco rute dissoluatur. et spce ex eo conspergitur et fiat ex eis sief. est enim mirabile. Sief de calcantho quod confert ungule. Rx eris usti. calcanthi. ambor ana ʒ v. ʒ iiii ar. ʒ ii. sal' amoniaci. baurach. arsenici sublimati ʒ i. omnium ana ʒ i. terantur et per diem mediam unum dimittatur. de cum fiat ex eis sief. et fricetur ungula cum eis.

Cum in oculo exp. **De varphati et macula rubea.**
Cussione aut exitu alia punctum rubeum fit convenit contingit. sanguis quibus est dissolutus est. postquam estuatio quieverit. Sumatur g. e arsenici rubei. olibani. mirre. amoniaci. omnium equales partes et fiant ex eis sief qui in succo coriandri fricetur et in oculum distilletur. Quando dum hic dolor perseverit. Albugo ovi tenuida est et oleo ro. misce da. et cotum ex eis involutum oculo est superponendum. **De lacrimales.**
Cum lacrimales oculorum anguli semper humidi videntur: mittatur paciens cotidie ieiunus balneum ingrediatur et in oculum alcohol istud mittit. Istud autem alcohol. Rx tuthie ʒ x. corallii rubei. mirobalani citrini fricati. aloes. omnium ʒ iii. piperis ʒ s. fiat ex eis pulvis qui assidue mittitur in oculo. **De visus debilitate.**

Si cum debilitate visus humiditatis signa apparuerint manifesta. quod in tempore famis et exercicii parum solum. inde mittitur pillule cochie multociens erit assidue tribuendum. Nutrimentum quoque pacientis. desiccativum esse debet. et eger sepe vomere cogendus est. pulveres et desiccativi oculi sunt inmittendi. Quod si cum pelicata egritudine assumitur siccitas et corporis obfuscatio. nutrimentum erit augmentandum. et vinum in potu tribuendum ac super caput eius aqua tepida fundenda et in eam acetum fit ei faciendum. balneum preterea ingrediatur in quo tamen non multum sudet. Naribus quoque oleum de amigdalis dulcibus atque aliis est inmittendum. Oculis vero lac mulieris ad hoc sectis quod iam dicte est incidendum. Quod si frequenter fit convenit. hic quoque debilitatis visus species fortior sit in tempore famis et dum unus uicius fuerit. **C**onfectio alcohol quod valet ad id vitium quod cum humoris debilitatur. Rx tuthie ablute et siccate ʒ xx. de qua extrahatur succus sanctici viridis. et ponatur una residet dimittatur et colet ex quo tuthia conspersi dimittatur quousque siccetur. postea teratur. deinde sumatur. ʒʒ. piperis nigri. marci piperis. celidonie. omnium ana ʒ ii. sal' amoniaci ʒ i. cum tuthia sunt ʒ xx. post hec omnia terantur. et succo teneri feniculi conspergantur et siccata iterum terantur et reponantur. et cum necesse fuerit oculis inmittatur. Ad hoc preterea valet confert sief de fellibus.

Epithimet ex epithimate quod in eo. ~~Dementacius~~. **Si palpebre tument.**
Si pilus fuit unus. **De in curvature pilorum et palpebrarum.**
aut duo. alius palpebrarum pix cum mastice aut oleo sani sunt anectendi. aut trahatur evellantur et loca a quibus evulsi sunt cum ferro acuto ut acus adhueri tur. Si autem multi fuerint. necesse est ut tanto palpebre incidantur. loqui tamen de hoc nostri libri mensuram pregreditur. **De aqua descendente in oculo.**

Quandoque alicui videtur quod ante se habet cimices. aut alia pura corpora subtilia et radiosa. quoque aliquando cum sit aliquando ex parte nocumento ipsius oculi contingit. Inter diffinita inter hec duo considerandum est. nam in parvo est timendum cum hoc accidens evenit. Ex eo namque quod cum sit accidens non est multum timendum quod oculo nocumentum inferet. Ex eo vero quod ex parte uitio oculo contingit. valde timendum est. hoc enim aque principium existit. Hec autem passio dum recens est et in principio est medicabilis est. Sed cum iam ad perfectionem devenerit curari non potest nisi cum incisione et forte ista incisio perfecte non poterit. Quapropter differentiam inter hec duo pendenda diligenter est intelligenda vestiganda. que est per dicemus. Quando ymaginationes que videntur utrique apparent oculo. extimandum est contingere hoc ex vitio stomachi. et cum ymaginationes in hora famis et labore male digestionis.

plura solito videntur in hora autem famis et laboris paucio ra apparent. extimandum est hec ex stomacho esse. Et si ex quo iste duo ymaginationes accidunt duo preterierunt menses. aut plures. et in pupilla non fuerit aliqua conturbatio. extimandum est hoc ex stomacho. quando autem iste extimationes tibi agnite fuerint pillas cochias in potu tribue. et si passio omnino removeatur. cum ex ymaginationes perfecte certificate fuerint. Si vero cum in oculo apparuerint. et uno modo in omnibus horis permanserint. extimandum est initium aque adesse. perspice cum in pupilla non fuerit obfuscatio. Obfuscatio namque si fuerit in pupilla. dubitatio tamen erit sublimata. Cum autem passio hec in oculo perpensa fuerit prohibendum est infirmo ne cum uxore sit minuat sanguinem nec exhilaratio. nec comedat pisces. nec omnia que humectare possunt. Venter vero frequenter solvendus est ex pillulis cochiis et ex eis electuariis et siccativis nutriendus est. ydromel preterea in potu ei tribuendum. et in oculis sief de fellibus mittendum. **Sief de fellibus proficit aque in principio et dissolutioni pupille et nocticlupe et tenebrositati visus humoralis. Recipe.** Rx fellis gruis. fell' tal... fellis yrini. fellis accipitris. fellis aquile. fell' porc. omnium siccorum unum aut plura. Sumatur quoque ponderibus ʒ x. mirri siccorum. euforbii. coloquintide. serapini. omnium ana ʒ i. trita aggregentur ex succo feni teneri. et mittatur in oculo.

Ad hoc utile existit **De nocticlopa quod non videnter per occasum solis.**
Accipe caprinum fundere et ponere et sub una sectione piperis longum. et coopere ipsum ex alia sectione pipe longo in medio consistere. deinde pone ipsum in fumo. et dimitte ibi donec assetur et non desiccetur. Quo facto piper longum quod in medio erat sumatur et in oculum mittitur. Aut fel caprinum cum mille mixtum in coquina sit igne misceatur. deinde cum radius eo illiniatur inmittatur oculo. Quod autem ad hoc magis valet est ut sief de fellibus in oculo mittatur. Si autem non sufficerent unus solvatur. et sanguis exclusus cephalicis. et ex fronte minuatur. et regimen subtilietur. **De dilatacione et dissolucione pupille.**
Cum pupilla hec est foramen quod est in medio oculi adeo dilatatum videtur. et undique pertingat ad albedinem fuerit. hec post vehementer cephalee dolore. pura habundans fuerit et cura. Sed si dilatatio pura fuerit. tunc assidua solutione ventris ex cochiis multociens. et sief de fellibus in oculo mittendum. quod si pupilla post percussionem dilatari contingit. non est tamen timendum. quia removebitur. Fiat itaque emplastrum ex farina fabarum et camomilla. et cum succo et vino et aqua. **De fistula que fit in lacrimalibus.**
Cum angulus lacrimarum residat. et cum premitur sanguinis aliquo egreditur. fistulam pro mellis. quam cum quando curatur. de hec tamen loqui plus est quam huic nostro attinet libro. Nos tamen iam ei adinvenimus medicamentum per quod si adhibitum fuerit. ipsum per multos menses adeo retinetur fiat. ut eger sanus videatur. **C**onfectionem autem aliud. Rx cillas thuris. sarcocolle. sanguis draconis. balaustie. ammoniaci. aluminis. omnium partes equales. teratur quantum est quanti per unius. fiant ex eis sief. Cum necesse fuit. fistula inmittatur ut quicquid fistula contineat egrediatur. deinde infirmus super latus in quo non est fistula iaceat. et de predicto sief ad dissoluatur in aqua de quo in angulo lacrimali inter gutte aut iiii. in quo maneat. magno existente in illo. inter pretiosiores unius gutte et alterius. quo facto eger per tres sic iaceat horis. Permanere quoque sequenti die. similiter fistula bene premitur. et fiat eadem cura. Quod de per diem mediam unum fit convenit. et dum ibi erit donec nichil a fistula egrediatur cum premitur. Ex hac namque cura locis siccis multis mensibus permanebit. Namque oculorum quando huic loco necessarium esse putavimus iam satis expeditum esse credimus. Alia vero quia

[Marginalia: "i. pterbaro"; "i. pr[...]"; "de tumore palpebrarum"; "oleo p[...] i. ol[...]"; "et ad dilatatio[nem] i. almisar"; "[...] et [...]"; "[...]"; "de dilatacione i. almisar"; "i. aloe"; "unde est i. viride est"]

Rx quod conveniat ad cataractas ad corporis adparandum [...] et adprobatum [...] [illegible] lapis calamitis quod vulgariter kalmi vocatur et [illegible] et [illegible] [illegible] et pulverenza [illegible] ʒʒ albissimi [illegible] una camphore [illegible] una [illegible] et pulverenza [illegible] pulvis lapidis [illegible] calamitis [illegible] et [illegible] pulvis [illegible] et [illegible] in oculis mitte

sunt de aure que perfectam exercent dignitatem quia multis indigent medicaminibus. Sunt tamen quedam exercitia que in locis in quibus decorationem [illegible] et sanitatis custodia continetur

De dolore auris.

Si cum dolore qui fit in aure fuerit insidue inflammatio et pulsatio sanguis ex cephalica erit minuendus. et oleum ro. aut oleum de floribus salicis tepidum cum pauco aceto auri erit immittendum. hec quoque ita calidum ut cum mamilla egeritur multotiens distillandum erit. [illegible] inter predicta cum mirobalanis citrinis et scam. et aloe vehementer solvunt. Quod si non fiet. mirobalan. et scam. et aloe vehementer solvunt. Quod si non fiet. mirob. et scam. [illegible] et pulverizentur in duabus libris aque coquantur ad tertie addas unam libram [illegible] et colentur. post hoc fiunt de aloes. ʒ. i. scam. serti ps. ʒ. i. aggregetur cum rob de citoniis et fiant exercitia pillule que per duas horas ante decoctionem sumantur. deinde bibatur decoctio. quod si dolor non quievit paratur de opio in oleo ro. resolutum in aure mittatur. et si pulsatio redierit et tribus diebus perseveravit. oleum sisaminum in quo anatis aut galline adeps fuerit resolutus in aure sepe mittatur. Ibi namque est pustula que maturatione indiget. Cum autem dolor quievit. puto quod iam collecta erit. Itaque pus subito cum sanie de aure egreditur. Cum autem dolor in aure fit post cibum iam satietate. aut post vinum fortis. oleum in quo ruta aut cepe cocta fuerint in aure distilletur et si hoc non sufficit. oleum in quo absinthium coctum fuit distilletur aut oleum de lilio sumatur et cum quarta [illegible]. exeo misceatur cum bis recentis. ʒ. i. et castorei. ʒ. i. Si hoc non sufficit venter cum pillulis cochiis solvatur. paciens vero balneum ingrediatur. in quo sudet. Vinum quoque vetus et forte bibatur. Si autem cum dolore auris fuerit sonitus et tinnitus atque ventositas. panicum seu milium in sartagine torrefactum calidum multotiens superponatur. Auris quoque sit vapore aque in qua cocta sint mentastrum et siccados arabicus et sansuc reverentur de castoreo preterea et euforbio in oleo sambucino dissolutis. quorum unum quodque quatuor grana ordei pondere in aure mittatur.

De ulceribus auris.

Cum pus ab aure egreditur. ydromel tepidum multotiens in una die in aure est distillandum. deinde hoc medicamen optime faciens ad hoc est immittendum. quod fit de sarcocolla. aloe et sanguine draconis. thus. squama ferri. ʒ. [illegible] exeo in aceto dissolvatur et in aure mittatur et licinium melle illinitum in paciens in figuratur et sic mittatur. paciens itaque ex hoc medicamine ydromelle medicetur donec sanus sit.

De sonitu et tinnitu.

Hec fortasse quandoque contingunt ex debilitate sensus auditus et eius claritate. Cuius signum est quod tempore famis augetur et in hora ebrietatis et satietatis minuitur. Que fere non indigent cura nisi superfluitate obtinent. tamen de opio dissolutum in oleo immittendum est. quantum ordei duo grana ponderant. Si autem hoc cum gravedine capitis et auditus debilitate affuerint. oleum de semine raphani in quo castoreum fuit dissolutum sit immittendum. Auris quoque sit vapore aque in qua sansuc siccados arabicus. absinthium. mentastrum. origanum. cocta sit. ponenda est. et venter multotiens ex pillulis cochiis est solvendus. et cibaria minuenda et vinum dimittendum.

De gravedine auditus.

Cum in auditu contingit gravitas considerandum est an sit ibi sordicies que vocatur cera in aure. que si in vetustavit et evenit hoc post satietatem et cum processit aut egritudine acuta. auris ponenda est super vaporem aque in qua ea que predximus cocta fuerint tracterio imposito. quousque vapor ascendit. Quod hoc si [illegible] res iste in cucurma [illegible] coquitur. deinde tracterium oris cucurme superponatur et ne vapor egredi possit pannis obvolvatur et auris super os tractorii ponatur. Illud preterea sufficiet in aurem mittatur. quod fit coloquintida. ʒ. baurach. ciminum. ʒ. i. castorei. aristol.

mo. succi absinthii. omnium ana. ʒ. s. costi. [illegible]. ʒ. i. euforbii. serti. ʒ. i. fel vaccinum quantum sufficit ad predicta confacienda. fiant exercitia sic. Cuique necesse fuerit. unum in oleo de amigdalis amaris resolutum auri immittatur. hoc enim valde utile est in dolori flegmatico et ventositati sonitui et tinnitui qui ex crosso vento fuerit et surditati que ex crossis humoribus. Si autem debilitas auditus contingit post laborem aut vigilias. fuerintque facies extenuate et oculi concavi. Ergo balneum sepe ingrediatur et largiori cibo ac potu utatur et in sompno fiat perfundiores. super caput aqua tepida cum oleo fundatur donec sanetur. que si post frenesim contingat. exmedicis premissis curetur.

De vermibus auris et parvis animalibus ipsam ingredientibus.

Cum in aure fuerit titillicio et prurietur dolor. et deinde cadent vermes ab aure. in mittatur succus mentastri aut de foliis persicorum aut nucleis ipsorum oleum. aut aloes in aqua dissolvatur et immittatur. hoc enim vermes auris et parva animalium in gehenna. ipsam que in aure et inulceribus nascuntur interficiunt.

De hiis que aperta aure ingrediuntur.

Cum ad figitur in aure. oleum tepidum est immittendum et paciens balneum ingrediens ibi moram faciat. donec corpus mollescat deinde naribus in sufflectur eo donec sit et teneatur anelitus necnon sternutatio sequatur. forsitam enim sic egreditur. Si autem fuerit difficile. et non exierit erit necesse ut cum ferro auri immisso extrahatur. Quod si in naribus est faciendum si quis in gustum fuerit quod extrahi non possit. Quod si aqua auram intraverit capite ad partem auris inclinato saliat et si non exierit provocetur sternutatio ut diximus deinde oleum tepidum multotiens immittatur. nam hoc pravio est hiis et perpue si res mala hiis qualitate in gustu fuerit. ex ea namque gravis sequetur dolor.

De fluxu sanguinis e naribus.

Ex hiis que sanguinis e naribus fluxum retinent est succus allecedarigi cum camphora fuerit in eo dissoluti naribus immissus. confert enim ei qui hanc passionem in aure solet et ante eam incursus aut in hora egritudinis. Aut sumatur gipsum cinis carte de papiro. galle. sanguis draconis. calx. ʒ. [illegible] et pulverizata naribus insufflentur aut licinium in eis in tinctum mittatur in nares. aut alumen ramenti pulverizatum. aut alcohol. cum amilo eiusdem quantitatis naribus insufflet. quod si adhuc vehementer manaverit superiores adiutoriorum pres apud ascellas cum istici coxe apud inguina ligentur. et crurales sive fuit ligandi. Si enim passio invaluerit flomothomia cephalice eiusdem partis de qua fluit sanguis. Cum enim quod vehementer ut ad sanguinem constringendum. Sumatur calx allii et levis quam utitur aurifices et sepe naribus insuffletur sive in pollutione et licinium albumine ovi illinitum ea involvatur et naribus immittatur.

De escare narium.

Cum in naribus fuerint escare. cera et oleum ac adeps gallinaceus eis immittatur et aqua calidam naribus in mane multotiens per aliquot dies odoret. Cumque pustule egredi ceperint. licinium aceto forti infusum in quo sal positus sit. naribus immittatur. ac super eas similiter ponatur. sic [illegible] exsiccabuntur et non plagabitur earum mora. Quod si ulcera ibi affuerint. exungto dicentur curentur.

De polipo.

Cum intus in naribus caro superflua mollis et qui dissoluti. rubea aut alba. exorta fuerit. et nares in crossam ceperint. ac extrinsecus predicta repleri. cephalica prius erit flomandi. deinde licinium exungto virid quod in capitulo de corrodentibus cancere notavimus liniendum. et naribus erit immittendum. Si vero istud non sufficit medicamen acutum quod ibi de septum apponatur donec ex toto mundificet. hoc preterea quia cum ferro curatur [illegible] in cedendo. medici tamen quia hoc errant. un

Nota unum experimentum ad surditatem que surdis [illegible] [illegible] alicuius [illegible] grosse [illegible] aure [illegible] [illegible] Raphani [illegible] albi et fac unum suppositorium quod [illegible] aure infige [illegible] dimitte et suppone [illegible] aure [illegible] et deinde [illegible] licinium [illegible] [illegible]

Nota experimentum ad [illegible] vermes aurium [illegible] foliorum arboris [illegible] super aures [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] gordonus [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] sonitu [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

excorum cuius est maximum iuuamentum nocumentum. In his namque loco cancer plerumque exoritur. Hoc cancer quando in hoc nascitur loco. nisi acutis tollerit medicinis nec incisionem que fit cum ferro. immo indiget ut suauiter tractetur. et medicaminibus lenientibus et flomu et … solutum auxilium. Cognoscitur an id accidens sit cancer quia est durus. pungens quando usque ad palatum. Si cum nares sicce sint et dure. nec sit in eis humiditas aliqua. Summope cauendus. ne hec egritudo aut ei similis ferro aut acuto medicamine tangatur. Sin aut quod in naribus exoritur caro mollis est. fluxeritque ex eis humores. et cum nares stringuntur. inueniuntur molles. et cum tangitur caro non sentit solidus. non est timidum quin ex medicaminibus acutis et ferro mederi possint. De amissione odoratus.

Cum sensus quo odoranda percipiuntur amissus fuerit nec in naribus caro super flua creuerit. et aer ita leuiter non percipi… hitur. et oculi ac sensus naturaliter existunt. naribus erit insufflandus puluis adeo subtilis ut alcohol qui fiat ex condisi et anthamitha. et sale armoniaco. Ergo quando perpiatur ut nares uapori ex aceto calido precedenti multotiens apponat. Si hoc autem non suffecerit quod nominabimus naribus insuffletur cuius descriptio hec est. Recipe nigelle. fel gruis. colloquintide elli albi. omnium ana partes equales. puluerizentur. et ponantur in urine cameli arabici. quantitate tanta que ea cooperire possit et ponantur ad solem donec desiccentur. Deinde fiat ex eis sieff. Cumque necesse fuerit unum ex eis lenitis hominis magnitudine in oleo sansucino in tritum naribus immittatur. Optimum enim ad hoc existit. Si autem ex hoc quod naribus immittitur fortis sequitur dolor. Oleum de semine cucurbite eis immittatur et aqua calida super caput fundatur et sorbeat calida que humectant ut ptisana et quod fit de aqua furfuris. et de farina et similia. Et hec quidem est medicamen ad amissionem odoratus probatissimum. quod sic fit. Nigella puluerizetur. donec fiat ut puluis. et misceatur cum oleo ueteri. Deinde eger implens os suum aqua. reclinet caput retro quantum plus potest. et tunc ex predicto medicamine aliquante gutte distillentur naribus. Ergo quando perpiatur ut quantum ei placet acetum extinctum introrsus attrahere mittatur quod tribus diebus tribus uicibus fiat conueniens. Si autem mordicatio sentitur fiat hoc quod nominauimus. De dolore dentium.

Si gingiua cum dolore dentium fuerit sanguinolenta et apostemosa. et rubea. fuitque apostematio cum pulsatione extrahatur sanguis cum uentosis flomia excephalica post factum. deinde in ore aliquamdiu acetum et oleum roseum teneat. quod postquam eiecerit iterum faciat. post hec oleum roseum in ore teneat. et si ex hoc non euasit fuitque pulsatio uehemens. et cum inflamatione. camfora et piretrum … et in radicibus dentium ponatur. Cumque dissoluta fuerint item … tantur. Corium quoque oleo ro. illinitum desuper ponatur. Quod si dolor aliquando augmentetur et uehementior fiat. opium. sertare. partes. ʒ. i. in oleo. ro. dissoluantur. ex quo corium illinitum radicibus dolentis dentis adhibeatur. Si aut nec dum sedetur. locus scalpellandus est et sanguisuge supponende sunt. Gingiua uero si non fuerit sanguinolenta nec apostemosa nec dolor est cum pulsatione. nec in facie fuerit inflatio aut dolor accidit post fastidium ex satietate et quod … comedit ex cibo frigido multum. Uentrem ergo expilliis cechnis soluendus erit. et dolentium dentium radices ex his medicine fricentur quod sic fit. Sumantur piretrum. sinapis. sertaragidi baurach pip. ʒʒ. et ex eis puluerizatis dentium fricentur radices. Corium quoque eis illinitum super dentium radices ponatur post ergo os ex aceto in quo piretrum et mitius atque origanum cocta fuerint colluerit. Adoris preterea panicum sunt milium. in sartagine torrefactum super maxillam est ponendum. A capi pis puluis milii … et dens et eius radix fricentur.

et si hoc non suffecerit in dentium radicibus hec tiriacha ponatur. Recipe castorei. assa. piperis. ʒʒ. storacis. opii. omnium partes equales. conficiatur cum melle. et administretur. Ergo patiens parumper aliquantulum tempus a comestione abstineat. maneatque famelicus et ingestatur balneum et utatur motu. Si autem hec sic … escat. fiat igitur tiriacha dentis multotiens apponatur. Aut cum … nibus que nominabimus. et que sunt corosiua aut extrahatur. Medicamen. Medicamen ad dentem corosum.

Quod cum in dente coroso ponitur ipsius sedat dolorem ac ipsum constringit. Sumatur kebikegi et piper et trita alcatrano conspergatur. et impleatur ex eo. Medicamen quod dentes debiles ac dolentes qui sunt extrahendi extrahit. Cortices radicum mori et radicum cappari et piretri et lac titimalli. atque lac anabulle et arsenicum rubeum et radix colloquintide. Sumatur. et trita ex tanto aceto quod eis sufficiat. et conspergatur acetum quoque per ebdomadam unam semel in die ut plus addatur. post hec dentes in circuitu scalpellentur. et expeditis decies die epithimetur. donec ad mollitudinem sint facile. et sic extrahantur aut fiat epithima ex fece aceti acutissimi per multos dies. et postea extrahatur aut rane fluuialis in oleo coquatur donec dissoluatur. Cumque necesse fuerit dentium radices scalpellentur. et ex oleo isto multociens inungatur. donec facile moueri possint. postea cum isto extrahendi dentes euellantur. De dentium stupore sine malicia.

Portulaca et amigdale amare masticentur cum his similibus. aut fiat fricatio cum sale et masticetur cera. Istud capi… Oleum … in pane tulum est. De dentibus quando dolent ante fricationes. Os … et postea … aut uitellus oui assatus calidus multotiens masticetur aut calidus panem multotiens mordeat. Aut cum fricatio ex balsamo aut ex oleo de lilio siluestri. Ex cola et

Si pustule fuerint rubee. pustulis lingue. sumatur anthere. amili. spodii. lenticule excorticate. seminis portulace. coriandri sicci. seminis sene de mecha. omnium ana partes equales. camphore parum. ex his puluerizatis. fiat fricatio et cum aceto mirti. et oleo. ro. et aqua rosata. in ore teneantur. et sanguinis minutio cum uentosis fiat. Albe uero si fuerint pustule cum sale et melle fricentur. et simul acetosus teneat in ore cum alumine.

Cum ex gingiuis. De passione gingiuarum. sanguis subtilis assidue manauerit. utrique arsenici rubei et citrini. calcis. aluminis. gallarum. omnium partes sumantur equales. ex quibus puluerizatis et cum aceto mirtis. … formentur … cumque necesse fuerit ex eis puluerizatis sumatur quantum est sexta pars ʒ. i. et fricentur gingiue ex eo optime. et permaneat sic parum. deinde teneat oleum. ro. in ore. Est enim hec mirabile ad hanc egritudinem curandam. et putredinem et hec pre esthiomenum qui est in ore. De casu uue.

Cum quis senserit ad radicem lingue sue inniste aut guttur. tamen iubet aperire os ex … here lingua uidetur uuula eius tamen esse fluxa et elongata. … et sal armoniacus sumatur. et bene puluerizata cum instrumento insufflandi super uuulam insuffletur. et eis in summitate pellicam in isto aliquid ponatur. et radici uuule cum constringat. et ipsa cum in isto par … extrahatur. Aut granatum acetosum cum pulpa sua teratur. et fiat ex eo gargarismus. Quod si diu permanserit talis et elongata fuerit eiusque pars subtiliorata. et capud eius rotundatum fuerit tunc radicitus erit incidenda. Cauendum tamen est ne antequam ita ut diximus sit disposita incidatur. Ex hoc enim sequitur quando sanguinis fluxus qui constringi non potest.

Cum aliquis De sanguisugis quando gutture ingluitur sanguisuge … sensserit et sanguis …

Nota symptoma … doloris dentium
Calamento decocto cum uino
Radix raphani
Piretri ʒʒ

tilis inde manauit examinandum est et sanguisugam in ore
est. et precipue si aquam loci in qua sanguisuge fuerint bibit
os quoque egri est aperiendum. et linguam extrahenda et infe-
rius profunda. et guttur in sole est inspiciendum. et si sangui-
suga in loco propinquo pendens uisa fuerit. cum forcipibus
quibus sagitte educuntur extrahenda erit. Quod si modo
hec. caput a quo pendet est stringendum et sic extrahatur.
Quod si non fuerit fuerit manifesta. Eger multociens gargarizet
vel sinapi cum aceto et asa. aut ex aceto et sale. nigella pista
et sinapis trita in sufflentur gutturi. fiat et gargarismus ex
suco cepe. Si autem post eius casum. egro sanguinis refusio
fiat. gargarismus ex apozimate in quo cortices granati
et balaustie. et sumac. cocta fuerint. et gutturi insufflet. puluis
ex balaustiis. et thure. et sanguine draconis. et amido. Si
autem sanguisuga sic annexa fuerit. medicina quibus u-
mes expellitur in potu sumatur. Ex his et que sanguisugam
exire faciunt. est ut eger balneum ingrediatur. et moretur
in eo donec magnam patiatur sitim. et tunc aquam frigidam statim
frigidissimam scilicet in ore aliquamdiu teneat. Cumque ceperit tepe-
fieri eam expellat. et aliam sumat. sanguisuga enim quando
uenit ad eius frigiditatem currendo. De hiis que intrant guttur et abextra seu infra adherent.

Cum illud quod guttur ingreditur
deglutitur et infigitur in eo aut menti. fuerit bolus magnus
aut eius simile. de hiis que non habent frusta scissa grenta.
in eis autem acuta. confert. plerumque pruritus egro in collo prius
multociens. et aquam transglutire sepe. fortassis enim descendet in
fundus. Eger quoque balneum ingrediatur. et oleum multociens trahi-
at. quod postmodum factum fuit. magnos deglutiat bolos. quod si
non descendit instrumentum quo huic simile in fundus duci consueuit.
in os mittatur. Est autem instrumentum illud de plumbo quod cum sit re-
cti simile est longum gibbositatem in se habens. De grauedine lingue.

Cum lingua absque aliis membris
grauedinem passa fuerit. eger non habens febrem acutam incur-
rerit egritudinem. sal amoniacum. et piper. ana. et sinapi album
ac piretrum. et staphisagria. et bauric. auripigmentum. et sal indi.
et nigella. et sansucus sicce. sumatur. et in aqua coquatur. et fiat
ex eis gargarismus. Caueat tamen paciens ne ex eo aliquid
trahiciat. aut ex multis diebus gargarizet. alumen
nabati. aut fiat gargarismus ex aceto ex aceto et pire-
tro. postquam uero gargarizare cessauit. sumantur salis
amoniaci. piretri. piperis. sinapis. omnium partes equales. et ex eis
bene puluerizatis. lingua diutius fricetur. Quod si e lingue
grauedine audit ac reliquorum sensuum gustus fortis af-
fuisse et uidisse ipsum est gustum in loquela extenuatum et abui-
atum. et spasmatum. aqua calida ab alto super spondiles colli et
auris principia. fundatur cum oleo fricetur. Eger quoque
oleum tepidum in ore teneat diu. et si eluit ex quo loquela mi-
nuit non cessauit uel et simpliciter considerandum est an ligamentum
quo in fundus lingua connectitur. maius sit quam debeat. quod
si ita fuerit ex eo parum est incidendum et [illegible] puluerizatum
inmittendum. De ingrossatione lingue.

Cum contingit linguam adeo inflari ut pre magnitudine
os excludatur. fricanda est ex cepis aut grecum acetositate
aut cum tibes aut ex granato acetoso. donec saliua multi-
tudo prouocetur. hec namque modo detumescet et ad primam redi-
bit mensuram. Si autem non sufficit. fiat fricatio ex sale et aceto.
et si nec hoc sufficit. fiat minutio ex utrisque cephalicis pus
et postea ex uenis que sunt sub lingua. De glandula que est sub lingua.

Cum sub lingua glandula
nocua fuerit in principio ex sale amoniaco et gallis fricanda
est. Si autem uetusta fiat ex mechemine gingiue sangui-
nolente fricanda est quod medicamen acutum. Eger autem acetum
et sale in ore teneat. De apostematibus in lingua contingentibus.

Ista ex eisdem sunt curanda ex quibus alia que supra
supra nominauimus. et sinancia sanatur. De sinancia.

Cum in glutiendo sentitur angustia ad eam passio que sina-
ncia nocitur. Cuius grauitas uel leuitas ex angustie
quantitate deprehendi potest. Cumque cum trahiciendi angustia fu-
erit. in facie et oculis rubedo. et repletio. In principio curationis cepha-
lica flebotometur. et gargarismus ex suco granati musi cum
acetositate sua fiat. Aut ex rob mali maciani acetosi aut
ex rob mori de semi. et postea fiat gargarismus ex aqua rosea
in qua sumac fuerit infusum. Quod si postquam per tres dies sic fo-
uerit et non ex suco fructuum. sicut prunorum. tamarindi.
cassiefistule. et tamarindorum. solutus fuerit. fiat gargarismus
ex apozimate ficuum citrinarum. et passularum. aut ex medulla
cassiefistule cum ydromelle. Quod si passio inuetustatur. Ex garga-
rismis et insufflatione fortium medicaminum que dicenti sunt
curanda est. Si autem in facie non fuerit rubedo. fluxusque albe
saliue multitudo. et eger fuerit hebetus. In principio soluatur
uenter ex catharticis et fiat enema. ex clisteri acuto quod in cura de apople-
xia nominauimus. Cum autem passio inceperit fiat gargarismus
ex sinapi acetoso. aut ydromelle. et pipere. et oximelle. et demum
ex almusi nabati fiat et gargarismus ex ydromelle et si-
napi. De his post que male sinancie conferunt. est ut ex uenis
que sunt sub lingua fiat minutio et uentose absque scari-
ficatione in collo ponantur. et epithimetur collum ex melle anaci-
dino. donec uesice in eo generentur. et fiat gargarismus cum sina-
pi et gutturi fiat insufflatio ex hac medicinine que sic fit.
Sinapis. sal. amoniaci. piretri. nitri. asa. piperis. mirre.
fiat sumatur. et ex eis cum ydromelle fiat gargarismus.
Cum tussis accidit fuerintque aspera De tussi.

Cum tussis accidit
cum rubedine et calore. Egro mucillago uiolarum
et psilina tribuenda est. Sucus quoque ex corticatis et
spinachia cum oleo de amigdalis dulcibus in comestione accipi-
at. In ore uero semper teneat pillulas bichichas. Aqua autem
quam bibat. sirupus uiolaceus est amiscendus. Pille
bichiche. Recipe suci liquiricie. zuccari albi. ana. ℥. x.
amili. dragaganti. amigdalarum dulcium excorticatarum. omnium ana ℥.
ʒ. v. ex eis cum mucillagine seminis citonii confectis infor-
mentur pille. Quod si cum tussi multum affluit sputum. quod cum
expuendo expelli non potest nocumentum inferat. sine febris
in uehementi uentris solo ipsum comitante. Ex his trociscis da-
dum est in firmo. quod recipe seminis feni. se. apii. suci liquiricie.
capilli ueneris. amigdalarum. omnium partes equales. Ex his cum
mucillagine seminis lini confectis informentur trocisci. ex quibus
ʒ. iii. tribuantur. decoctum autem quod hac egritudine utendum est in cura
de catharro [illegible] cum ʒ. v. capilli ueneris su-
addendo. Quod si tussis antiqua et nociua fuerit. adeo ut
egrum in nocte dormire non permittat. pille storacine sunt
dande. quod recipe mirre. storacis. opii. omnium partes equales
informentur ex eis pille ad lupinorum similitudinem
ex quibus una aut due pacienti tribuantur. In potu uero
sumat sirupum de papauere. et comedat semen albi papa-
ueris cum zuccaro. Qui hanc preterea patitur egritudinem
uitet in comestione acetosa. salsa. acria atque amara.
Suffumigium ad antiquam tussim. Recipe aristologie. mirre.
storacis. galbani. omnium partes equales. arsenici rubei ad
pondus omnium. puluerizata ex butiro uaccino confingantur.
ex quibus magdaliones ad pile pue similitudinem informentur.
et cum necesse fuerit in ieiuno ex uno eorum per tectorium
suffumigetur eger. De asmate.

Cum aliquis assidue patitur tussim. et aerem attra-
hit quemadmodum fit post cursum. aut post uehementem
motum. et cum iacet supinus est ei durius. sed cum sedet est
ei melius. decoctio ei danda est. quod recipe ficuum citrinarum. ʒ. x.
dactilorum maiorem humiditatem habentium. seminis apii. seminis
feni. capilli ueneris. liquiricie. ysopi. psilii. omnium ana ʒ. v.

requiratur interius lib. aq. chulas decoct. recedant adiuua et colentur. de hac uero decoctione tribus cocleariis egro in potu tribuatur cum pondere duorum aureorum huius confectionis. que fit sic liquiricie. ysopi. capilli ueneris. ossium ana ʒ. x. coriandri piperis. amigdalarum amararum. aristologie rotunde. seminis urtice. olei ana ʒ. v. mellis despumati quantum sufficit. Haec enim confectio superfluitates que sunt in pectore mirabiliter expellit. et est optima. danda est ita per ebdomadam unam continuo. Deinde eger pro quinto medit sinapis et mel. uomitus agendus est. et ueniet ex hiis pillulis soluendus que fiunt sic. agarici grana ordei. xviii. colo quintidis interioris grana ordei. vi. elacterii grana. iiii. sinu liquir. ʒ. s. fiant ex hiis pillule. sufficiunt ad dosim unam. post hec quoque iterum redeat ad bibendam confectionem et decoctionem suprascriptam. et postremo uomitum et uentris solutionem ut prius. hoc sepe faciens deo dante eger sanitati restituetur. Interim tamen ab grossis et stipticis et acetosis abstineat. de pleuresi.

Cum aliquis sub costis suis dolorem sentit pungitiuum et ipse cum siccam patitur tussim et febrem expedit ut si dolor super partem costarum et fistulam tendit fiat minutio ex basilica eiusdem partis in qua est dolor nisi totum corpus multo sanguine repletum fuerit. tunc enim ex laeua parte sanguinis detractio facienda est. Egritudo quoque si iam per aliquot dies a sui principio infestauit egrum. flebotomia sinistre partis dolentis facienda est. Quod si dolor in flebotomia in fusus ad partem costarum posteriorum tendit. ueniet ex decoctione quam in capitulo de reumatismo descripsimus est soluendus. melius tamen est ut flebotomia fiat. deinde aqua ordei cum zucaro assidue tribuatur. et si uideris tussim eius uehementis siccitatis. da ei in diluculo omni die ulep. violac. deinde da ei aquam in potu ordei. et si eger fuerit debilis. nutriatur cum pane et zucaro. Si autem fortis fuerit aqua ordei usque diem quartum sufficiet. Cumque screare ceperit decoctionem quam in capitulo de reumatismo nominauimus. quod similiter est faciendum. cum saniei fit excreatio. Quod si in principio passionis quod excreatur nigrum aut ualde citrinum apparet. et sic permanserit. et febris non quieuerit. nec calor usque in diem. vii. timendum tamen est si cum hoc toto aeris attractio non alleuietur et in pectore fuerit ortomon. aut in maxillis rubedo. et in oculis labor mortem esse propinquam. Si autem exitus in latere apparuerit rubedo. aut apostemationem et cum premitur locus dolentis. ponatur desuper unctosa. aut emplastrum ex sinapi. et sicubi et cum ditatur ibi dolentis locus ulceratur. De hiis uero que exeuntur stolidorum ad augmentum nocumenti accidunt hanc egritudinem pacientibus est quod cum dolor in principio sentitur sub costis exitum aut crossam fore uentositatem. Ideo electuarium diamuscum aut ei similia egro tribuunt. cumque odio inficiunt. hec passio uocatur birsem cui enim est apta quod oritur inter eos sensus ypocondriorum. de peripleumonia.

Cum homini superuenit febris et in anelitu tantam patitur constrictionem ut se pro focem putet. et in maxillis tam uehemens fit rubedo ut tincte uideantur. et anterior pectoris pars dolet. et tussis adest. et quod ex ea tussi emittitur existit spumosum. et in pectore sentitur grauitas sine punctione et sine calore. cum omnia hec accidunt. acutum in pulmone patitur apostema. et uocatur hec passio peripleumonia. In principio igitur curationis eius basilica minuenda est. deinde eger exeis quibus medicatur pleresis curandus est.

Cum sanguis de sputo sanguinis.
cum rasuratione aut per uomitum qui sit sine tussi egeritur. non est egro timendum. potest enim sanari gargarizando ea que in capitulo de sinanchia nominauimus et regimen subtiliando. Cum uomitu quoque si exierit sanguis. non magnum affert nocumentum. curatur namque hic flebotomando egro et si comedit stiptica sicut sumach et sucus uue acerbe.

2

In potu preterea sumat ex boli armeni. gummi arabici. balaustie. sanguinis draconis. thuris. partibus equalibus dentur ex eo ʒ. iii. cum rob simplici decoctionis. quibus dantur in solo accide sanguinis exitus cum in potu laxate ex quo nullum sensisset nocumentum. immo remedium. ideo sic est eliminandum. Quod si cum tussi superuenit sanguinis egressio est timorosum. Est tamen incipiendum curatione eius. cum flebotomia ex basilica. deinde exercitiis nihil. in potu tribuendum. que fit sic. sanguinis draconis. amborum ana. ʒ. iii. terra. carabe. ʒ. v. emathites. terre sigillate. ʒ. iii. opii. ʒ. ii. rasure sem. ʒ. ii. ex hiis omnibus fiant trocisci. x. de quibus cotidie unum in potu sumat cum suco ozimi maioris. aut portulace. et si egritudo uehemens fuerit. alius circa noctem dandus est. Adiutoriorum quoque ac corporis partes superiores sint ligide. et extremitates fricentur. pectus et scapule si in eo fuerit locus doloris extrinsecus ponatur. cum aceto et aqua epithimetur. Eius preterea cibaria sucus uue acerbe et sumach. et eis similia amnyta hanc. et paciet suppositum lacteus. deinde terre sigillate aliquid post aliquid paulatim comedat. de ptisi.

Cum aliquis continuum diminutionem pati uidetur per tussim exeropica passione. et sputo sanguinis aut saniei procedente lac asininum in potu tribuitur. Quod si inueniri non potest caprinum cum pauco zucaro. dandum est. Cum quo et panem sepe comedat. ipsum quanto plus potest loco aque potu sumat. Sumum tamen subtile et spatium aliquando est ebuendo. Nutrimentum autem egri sit ex carnibus auium et edina. egrum preterea ante comestionem et post. balneum ingrediatur quod non sit calidum sed tepidum. et in semicupio moram faciat. Sudo pre cauendum est ne uenter soluatur. Cum tamen si solutus fuerit. ex hoc pulueris bibitione. succurrendum est. qui fit sic. gummi arabici. spodii. boli armeni. seminis mirtini. omnium ana ʒ. i. fiat ex eis puluis. de quo in die. ʒ. iii. cum sirupo de papauere albo. aut rob mirtino. detur. huius quoque pulueris bibitio omnibus uentris constrictione indigentibus qui tussim patiuntur remedium affert. cui plerique addentur xiloaloe. et de siria. et bdellium de mecha. quod si lac egro febrem generauerit auferendum est ei. Lac et ptisana quousque febris recedat danda. post cuius recessionem ut prius ad lac est redeundum. hoc autem semper est faciendum cum necessitas urget. et uenter sepe custodiendus ne soluatur.

Si cum cordis tremore fuerit pulsus de tremore cordis. uelocitas et febris. eger ex basilica est minuendus. et trociscis ciphorain cum suco malorum acetosorum in potu sit tribuendi. que fiunt sic. spodii. seminis cucumeris citruli. endiuie. lactuce. portulace. rosarum. sandali albi omnium partes equales. et pro unoquoque pondere auri unius ex eis. sumatur ciphe tritum granorum ordi parte. ex quibus cum suco maciani confectis fiant trocisci. de quibus in potu cotidie unius auri pondus quamque die tribuatur. quod per duas ebdomadas fieri conuenit. Si autem hoc non sufficerit. lac de quo butyrum fit extractum adbibendum detur. Ipse uero mittat ex pillis cum aceto et suco uue acerbe. et ex aceto solo sirupum preterea acetosum de zucaro facium. bibat. Si autem cum cordis tremore non fuerit febris. trocisci muscati in potu sumantur. qui fiunt sic. mastic. spic. xiloaloes. cinamomi. gariofil. gallie muscate. nucis muscate. cubebe. cardamomi maioris. et ibe lhee. corticis citri. omnium ana pondus unius auri. musci. sextam ʒ. i. ex hiis omnibus cum uino bene redolente confectis. fiant trocisci. Hii autem trocisci conferunt sincopi et timori cordis. ¶ Electuarium diamuscum preciosum quod ad sincopim et tristiciam et cordis timorem. et terorem faciens fit sic. mastic. cinamomi. seminis ozimi maioris seminis ozimi gariofilati. seminis melisse. seminis sisimbrii. seminis sansuci. macropiperis. omnium partes equales ex quibus omnibus

pulverizatis ʒ. x. sumatur margaritarum minutarum corallis rubei. carabe. sete crud. been albi. et rubei. folii. olium an. ʒ. v. musci tabasir. ladani puri ʒ. s. conficiantur cum melle dispumato. Hoc electuarium adstrictivum stomachi et digestive egritudine optimum existit.

De colica passione

Cum puncto et tortionibus aliquis surrexerit afflictionem et ei ubi sup. vomitus et vinitus solo. aqua calida multum cum inge in potu tribuatur: et si adhuc perseveraverint vomitus, vinitus fluxus. aqua calida tur: et si adhuc perseveraverint vomitus, vinitus fluxus. aqua cali tur et si adhuc perseveraverit ... secluditur. n. passio. Cum autem egritudo quieverit. ex balneum igeliatur. in quo pluribus hore spacium moretur. Exiens at de balneo leni alatur nutrimento. De in dormiat. Et si uomitus fluxus vehementes fuerint et sinthasis vel refrigeratio fuit venientur non tamen cum tardissime cum medicaminibus quae ego nolo ... succurrendum. Imprimis itaque trocisco de olibano cum aqua et nucibus succurrendum. ... et aqua inunde in stata se ... granatorum ... ligentur. et aqua in vie in stata ... et pectori fundatur. et in prima et intestina. Sunt quorum ex sandali et rosis. camfora. gallia. aqua rosata cum spargis epithimetur rosis. camfora. gallia. et pannus aqua. ro. in vie in ... in fusus desuper ponatur. quo postquam tepefactus fuerit et remoueatur. et alius ut prius desuper mittatur. Adpotandum autem paulatim tribuatur. vinum vetus tepi dum cum rob granatorum. et quando uomitus cogendus est sume cum non comedere que si uomuit iterum dandus est. donec quiescat. Quod si sincopis surrexerit. musco cum uino dare convenientes est. vini serendo. et sucis carnis edine et pulline cum pauco ci. coriandri succo et vino mixtis in potu est tribuendus. pulli preter se assandi. et ante nares ipsius ... Thus et dandum est ut ipsum masticet. et paulatim transglutiat et postremo bolum consistentem cum camfora coctionum tribuatur. Quicquid autem de huius passionis cura nec usque diximus donec vomitus sedetur. et stomachus cibum recipiat sive quiescit. postquam vero stomachus ipsius recipe petit. nutriendus est eger. et parum vini boni redolentis in potu sumat et dormire incipiat.

Trocisci de olibano ad uomitum dicti. Recipe boli. corasceni. thuris albi. an. ʒ. x. cubebe cardamomi albi. ana. ʒ. ii. et s. camfore gallie. garioffili ana. serici ʒ. i. fiat trocisci. pondere aurei. i. hii enim uomitum multum conferunt. rob de granatis succus granatorum aceto sorum sumatur. et per noctem una ad amplius dimittitur donec quod crossum est in fundo resideat. Deinde coquatur et dispumetur donec ut lep silinee habeat. in quo ab igne deposito. adhuc in calo. vitreuidis stipites mittantur. et ipse mane dimittatur quousque infrigetur. Cum quod in feiceti fuit extrahatur ad ... siliue sirupus de citoniis. et sirupus de mal maciariis similiter conuenit. Si autem uomitus hora aliqua nimis valuit et sup fluent magis ... stomacho superponatur.

Trocisci de rosis qui conferunt stomachum et aborum perficiunt digestionem. De stomaci debilitate

Cum stomacus debilis cum pauci siti. et tarda cibi descensione et accido ructu fuerit. fuerit omnia accidentia hic patiantur fiunt vetusta. stomachus ex trociscis de rosis est curandus quibus eger cotidie in mane aur. i. et s. cum ʒ. i. decocti omnis de seminibus sumat. decoctio autem de seminibus hic est. Sumatur ciminum nabati. et ameos. et bulliant in mina donec aqua fiat rubei. De qua postea cum trociscis de rosis ut perfectum est in potu tribuatur.

Trocisci vero de rosis sic. qui Recipe pulveris rosarum rubearum ʒ. iii. xiloaloes. spice mastitis xillocassie. squinanti. cinamomi. absinthii. omnium ana ʒ. i. conspergatur ex uino uetere et formentur trocisci. Nutriatur vero cibus qui cito digeruntur. et paucorum sed lenium ac paucarum superfluitatum que et ex redolentibus et seminibus sint condita sicut sunt galange et nux gariofilat. Ipse quoque ante comestionem multo utatur exercicio et aqua minus solito bibat. et post comestionem multum dormiat. De uino quoque ueteri puro parum bibat. totique nutrationem minuat. Quod si hec accidentia vetusta fuerint. electuarium diacimini et diolibani. amborum ana. uni. aur. potius cum ʒ. i. vetus vini.

puri in potu sumatur. Regimen autem est sicut prediximus.

Electuarium diaciminum. Recipe cimini carmeni ʒ. c. ʒʒ. ʒ. xx. piperis. x. x. foliorum rute. baurach panis amborum ana ʒ. v. hec omnia cum melle dispumato conficiantur. et detur de his electuario si uenter strictus fuerit. quod si solutus fuerit uinum electuarium diolibanum est dandum. cuius descriptio in capitulo de uinitis solo ne continetur. Si autem non sufficit hoc. squama ferri cum uino tribuatur.

Scorie ferri confectio hec est. quod Recipe seminis apii seminis feni. ana. cimini. ameos. anisi. origani. seminis caruii. seminis coriandri. melanopiperis. macropiperis. ana moi. thuris. spice. gariofil. nuce muscate. api ʒʒ. omnium ana. pondus aur. i. scorie. aur. x. omnibus sextaplum uini addatur. et coquatur donec ad medietatem redeat et coletur. Deinde egeris sit postquam colabitur potius. xxv. ʒ. cotidie bibat. et nutrationem alleviet. Quod si preteritis dies ebdomadas faciens caueat sibi ab acetosis. et a fructibus recentibus. et aliquam frida. Vinum vero in vitute bibat.

Emplastrum quod stomachum confortet et calefiat. Recipe storacis. spice. squinanti. absinthii. calamum aromaticum. mastice. ex his cum uino ueteri et succo citoniorum conspersis. Emplastrum super stomachum ponatur. Adhibitis preterea confectionibus ut stomachus fricatio in ungatur ex oleo, ex lasficato in voluta super stomachum ponatur et pauco ligetur. Eger quoque uinum uetus bibat aut mulsa. aut ydromel.

Cum autem hic morbus sit ex succus citoniorum mirorum sumatur et per diem et nocte in residentem possit diminutatur et coletur. Deinde eius quod clarum est partes due sumantur. zuccari partes. i. vini uetus. i. et incipiat coqui sub igne et dispumari. donec in ulep similitudinem consistat. postea per unamquamque libram ex toto sumatur ʒʒ. spice. cinamomi garioffili. omnium ana ʒ. i. mastice ʒ. ii. omnia hec pulverizata in panno ligentur. et tunc dum est calidum mittatur. et cum in sirupo ceperit pannus extrahatur et exprimatur. Deinde sirupus reconatur. Quod si digiuus debilitas fuerit cum multa siti et pauco ciborum appetitu et fetido ructu. sirupus acetosus de citoniis bibatur.

Sirupus acetosus de citoniis. Recipe succi citoniorum acetosorum partes. i. zuccari albi. partes. i. aceti clari quartam partis. i. coquantur omnia simul. donec in spissentur. Est autem sirupus iste stomacho confortatiuus et uehementer inflamatis. et incensionis qui in eo est sedat. eger vero nutrito sit res in aqua similiter cogitatur acetositas et stipticitas. ut est caro cum succo uue acerbe cocta. et cum mal maciariis. similiter cocta. et cum ribes et sumac ex halhulen. et almososi et illis similis. ex ab. De isto preterea detur pulvis ut transglutiat quod recipe rosarum rubearum ʒ. x. spodii ʒ. iii. seminis coriandri ʒ. sextarium dosis eius ʒ. duarum. cum succo granati muzi. et cum sirupo acetoso de citoniis. Si autem hec quod diximus fuit in corpore extenuatio et inflamatio. Ego lac et aqua ordei danda sunt. Ipse quoque ex his huctantibus est nutriendus. ut sunt lactuce maluae cucurbite. citruli. cicer edorum et agnorum lactentium et pisces recentes. Balneum preterea antequam comederit et post quam comederit. et una cotidie ingrediatur. et uinum clarum ualde temperatum bibat. et assidue utatur quiete. motum quoque et exercicium uitet. Si itaque totum eius regimen ut eius qui corporis extenuatione adipisci desiderat. et si cum hac dispositione inflamatio fuit et cessio uehementissima. stomachus ex rebus frigidis erit liniendus et aqua ordei danda. Si itaque eius regimen ut ethici humus.

De dolore et apostemate stomaci

Si autem dolore stomaci sanum fuit tribulatio et nausia. egro aqua tepida in potu est tribuenda. aut vomat sapiens. et si hec non sufficeret uenter ex yera pigra soluatur. quod Recipe pulveris rosarum rubearum spice. mastice. xilobalsami. carpobalsami. cinamomi. xillocassie. assari. omnium ana ʒ. v. Aloes secotrisis duplum omnium quod bene tritum est aliis misceatur medicinis tritis. et cum pano serico subtilissimo cribellatis quarum triturato cum aloe sic teratur. Cuius dosis sit a pondere duorum aur. usque ad ʒ. iii. Ego quoque cotidie detur panis in uino et succo

zi ptha t caq
in trinita rande

Fractio

Dieta

Ypostasis febris — i. de spiritu

Dieta

mali granati infusus et in sirupo acetoso de citoniis. Quod
si cum dolore fuerit nocumentum multitudo et extensio atque sin
gultus. egro electuarium diaciminum et de calamento et alie confec
tiones que ventositatem dissolvunt conferunt. que in capitulo
de colica nominabimus danda erunt. Cibaria vero eius sint cala
gine et [illegible] venat cum seminibus. vinum vero si purum pur
bibat et utitur motu et ingeliatur balneum. Sed quod
ex oleo de nenufare ut diximus in primo in voluto vapore
tur. Si autem cum dolore stomachi fuit febris et apostema mani
festum et cum tangitur sentitur calor. ergo prius ex basilicon
flebotometur et loco dolenti eius supponantur sandali et
rose et canfora. cum aqua rosacea et succo citoniorum. Nutrimentum
vero eius non sit nisi sola ordei aqua et aristolochia et acetum
et vino et confectionibus que similes fuerint et bibat succum granatorum
muzorum et roborum de fructibus frigidis. Cumque caloris vehementia
sedata fuerit. egro cassiefistula in succo endivie dis
soluta et bullita ad dispumata ad bibendum detur. cum
autem egritudinis dies elongati fuerint et calor omnis quie
verit. si remanserit apostema cum duritie. ex his emplas
tris humectetur locus. quod recipe violarum siccarum ℥. x. rosarum nile
ar ℥. v. spice odorifere. mastice. aloes ana ℥. iij. api
squinanti. calami aromatici. omnium ana ℥. ij. farine fe
nugreci ℥. xx. florum camomille. seminis malvavisci albi
farine ordei. omnium ana ℥. v. conspergitur omnia ex mucila
gine seminis lini. deinde locus ex oleo de nenufare tepefacto
in vetus emplastretur ex predictis per iiij. horas ante quam
comedat. et postquam cibus digestus fuerit. et sic ex lana
atus fuerit. ex oleo de nenufare cum lana ut diximus
vaporetur. Confectio olei nardini simplicis. Recipe
olei de ben. lib. j. spice ℥. ß. mastice. costi. api squinan
ti. calami aromatici. omnium ana. octavam ℥. j. hora
pulverizati in predicto oleo positi ad solem per ebdomadam. j. va
sis ore clauso. ebulliat. inde colentur et exprimatur
feces et sophe que in manibus remanserit. emplastrum omnino ce
atur. optime. n. erit. Cum autem apostema in stomacho invetera
tum sit. de spica erunt dandi. Recipe foliorum squinanti. spice ana
℥. iij. cinnamomi. an. costi. piperis. omnium ana ℥. j. bdellij ma
stic ℥. iij. mastice ℥. ij. amoniaci ℥. j. informentur trocisci quorum
unusquisque unum pondere aurei. ex quibus unus cum die cum
vino cocto detur. Emplastrum quoque istud fiat quod Recipe bdel
lij mollis ℥. x. amoniaci ℥. v. seminis ben. seminis api.
amborum ana ℥. x. spice. mastice nigre. aloes ana ℥. v. ce
℥. iij. olei de nenufare ℥. xv. gumme in vino dissolvatur
deinde omnia coniugantur et fiat ex eis emplastrum. A dolore
tamen stomachi et epatis curandum. medicus valde eruditus est necesse
qui ipsorum diligenter attendat differentias. Nos tamen aggre
gatas et summas ad hoc conferentes iam diximus licet in quintum
potionem in his abbreviavimus fineque. De singultu

Cum singultus post grossi cibi comestionem aut vini
validi temperati bibitionem fuerit aqua calida in qua cimi
num et mentha et mentastrum et pulegium bullierint multotiens in potu
erit sumenda et egro ut evomat est precipiendum et vigilare
studeat et ieiunandum est ei. Cum autem per multos dies accesserit
oc absinthium. iubendum est balneum sepe ingredi. de cetero pau
cis cibis deliciatis tamen est alendus. Sic sunt calige et nutrig
enat cum seminibus et vinum purum parum in potu tribuendum et si his
non sufficeant. trocisci isti dandi sunt. qui dicuntur trocisci
de thure et Recipe thuris ℥. v. enule ℥. iij. mirtilli foliorum
ruthe sicce amborum ℥. ij. seminis nemoris ℥. v. ß. informan
tur hic trocisci pondere unius aurei. ex quibus unus in die
cum apozimate cimini tribuatur. Quod si singultus post
febrem accidit. fuerit cum eo tribulatio aut nausea aut
sitis aut ore siccitatis. aqua calida multotiens danda
erit. non tamen repente sed paulatim et si sedatus non fuerit
aqua ordei cum oleo de amigdalis dulcibus de canna confecti sique
colli. et dentur. si ex oleo tepido vungatur et fricetur et vinum allago psi
llij cum iulep. succo granatorum. in potu. Singultum preterea
sternutatio cum fecerit retinere anhelitum. De canino appetitu.

Cum aliquis famem assidue patitur et cibus post comestionem adeo
gravet eum. ut eum vomere. aut per inferiorem regionem ipsum educ
cogatur. ei dandum est cibus quod diu coquitur ex liquore qui fluit ab
agno quod in furno assatur in piguatur et candet et eis sit. quod vinum
olsus est et vinum vetus purum dandum est. quantum potest bibat. deinde
precipiendum est ei ut evomat et hoc regimine confusum est doctus ne
quod si neque cibus cum gravat nec ipsum evomit nec per secessum
expellit carnes vaccine sed dandum et frumentum coctum ut pultes
et ei cum lacte et aqua frumenti in potu sumat et in aere frigido moretur.
hac autem egritudine laborans nil acetosum et stipticum nec acutum
comedat. sed cibis dulcibus et viscosis solummodo utatur. De dolore epa
tis.

Cum quis male fuerit colloratus et cum his
malam huius formam. habuerit cum dolore in dextro la
tere apud costas posteriores et fuerit eius malus color citrinus
et fuerit cum his ore siccitas et sitis vehemens aqua ordei et succi
[illegible] ut endivie et solatri et cum lacte cum sirupo acetoso ex
zuccaro albo facto in potu tribuatur. Emplastrum quoque ex sandalis
et rosis et canfora et aqua rosacea. cum panno lineo su
ponatur loco. quod hoc modo fiat. pannis in predictis involutus
supponatur. cumque tempore cepit removeatur et alius loco ei
apponatur. In potu preterea sumatur granatorum succum et rob
ub qui in sitim conveniunt. his quoque vinum et acetum fectioribus
quod similes fiunt sibi caveant et acutis calefacientibus et fiat
trociscos de berberis. qui Recipe succi berberis ℥. x. seminis endivie
citrulli. seminis portulace. seminis. omnium ana ℥. iij. rosarum ℥.
ij. reubarbari seni ℥. j. spice ℥. ß. informentur trocisci pondere aurei
j. ex quibus detur unus cum sirupo acetoso de zuccaro aut
succo granati. Vnde si necesse fuerit cum succo fructuum solui
ut sunt pruna et tamarindi. et zuccaro albo. Quod si malus
color qui est cum dolore epatis fuerit albus medici videli
ceat eum qui est cum flexibilitate et cum qui est cum timore
sumitur cum eo ventris solo et palpebrarum atque extremi
tatum tumor. trocisci de reubarbaro seni cum sirupo acetoso de melle
in potu dandi sunt. qui Recipe spice. mastice. succi eupatorii.
succi absinthii. seminis feniculi. an. omnium ana ℥. ij. reubarbari
℥. x. informentur trocisci pondere aurei. j. ex quibus unus in
potu omni die tribuatur. Sumat preterea spice. mastice. api
squinanti. calamus aromaticus. croci. [illegible]. de reub
marum et mastice in vino dissolvetur cum aliis misceantur
et ex eis emplastrum epati supponatur. Ergo vero acutis et stiticis
frigidis abstineat. Si autem his non suffecerint. trocisci de lacca
cum apozimate de radicibus sunt dandi. trocisci autem de lacca
sic. quod Recipe lacce. reubarbari seni. aloes ana ℥. iij. spice. seminis
apij. anisi. mastice. squinanti. seminis cumini. amig
dalarum amararum. costi amari. rubee. succi eupatorii. ar
stol. aristol. rotunde. gentiane. omnium ana ℥. j. et ß. Infor
mentur ex hiis trocisci. pondere unius aurei. Apozima de ra
dicibus. Recipe corticum radicis apii. feniculi. amborum ana ℥. v.
se. apii. se. feniculi. floris squinanti. anisi. omnium ana ℥. v.
rosarum rubearum. spice odorifere. aloes ana ℥. iij. coquantur
in libra. j. aque. donec ad tertiam redeat. et detur in potu cum pre
dictis trociscis. Si autem in epate apostema fiat cura superius
ut apostematum que in eo non ingenerantur. De ictericia

Si cum yctericia fuerit febris. succus endivie et solatri et aqua
ordei egro in potu tribuatur. Ipse quoque ex cucurbita et
ex solocena. et acetosis et his similibus utatur. Frictum attin
tibus nutriendus est et sirupum acetosum ex fortissimo ace
to in potu sumat. Epati preterea emplastrum ex luto sandalis
est supponendum et ventre ex succo [illegible] et zuccaro
soluendus. que si non suffecerint. trocisci de canfora cum succo

Oleum nardinum simplex

i. unguentum

Trocisci de spica

Emplastrum

Idem

[illegible]

Trocisci de singultu

de singultu ex [illegible]

Scrutatio

Dieta

Emplastrum

Trocisci de berberis

Trocisci de reub.

Trocisci de lacca

Apozima de radicibus

Apostema

gemator dandi sunt. trocisci de camfora. Rx zuccari. spo
dii. rosarum rubearum. omnium ana ʒ. iii. seminis endivie. seminis
citrullorum. cucurbite. lactuce. portulace. seminum extrinsecis
sandali rubei. omnium ana ʒ. i. Informentur ex his trocisci. pondere
duarum ʒ. ex quibus cotidie unus cum sexta ʒ. i. unus de capud hora
detur. Si autem eger venas habuerit plenas sanguine, diu ex quo
minutus non fuerit, flebotometur. Quod si yctericia fuerit sine febre
sumat ex his pillulis solvatur quarum Rx aloes ʒ. i. scamonee gr-
ana ʒ. i. agarici. partes duas ʒ. i. succi eupatorii. ... ʒ.
i. ex his cum succo endivie conficiantur. fiant pillule et sufficiet
ad dosim .i. deinde detur trocisci de lacca cum apozimate de radi
dicibus. Si autem yctericia in oculis remanserit. eger fortissimum a
cetum paulatim olfaciat et balneum ingrediatur. Eius quoque
oculis qui yctericia cum febre patitur aqua rosacea immittere
da est. hyctericie pedes valde conferunt. ut eger partes ebdoma
dis sex bibat. De ydropisi

Cum vero post epatis dolores et febres augmentum ceperit et qu
esse ab umbilico usque ad femur extius permanserit et cu
tis que ibi est subtiliantur et albere visa fuerint et cum venter
movetur audiuntur sonus quasi aque in vase non pleno mote
et si cum his urina fuerit rubea. parum humida est ficticia et pe
si virtuti non affuerit fortitudo. huius tamen si virtus fuerit fortis
et vehement venter siccus. pillule de iviunt seni sunt dande quarum Rx
mezereon. pillule autem de iviunt seni sunt quarum Rx iviunt seni. succi
eupatorii. seminis endivie. omnium ana ʒ. iii. agarici ʒ.
et mezereon ʒ. x. fiant ex his pillule quarum dosis sit ʒ. ii.
et s. ex quibus quaque ebdomada dosis una sumatur. Quod si
virtus debilis fuerit. trocisci de mezereon dandi sunt qui Rx seminis
endivie ʒ. x. mezereon ʒ. i. et duas tertias. agarici succi
eupatorii sunt tinde. rosarum seminis citrullorum. amborum an ʒ.
ii et s. Ex his omnibus fiant trocisci .x. de quibus unus in die cum sir
aceto so. Eger quoque nutriatur ex zezebregi et bibat siru
pum acetosum de acetosis et si vetus solum vehemens fuerit
citroniorum et ubi solum dandum est. Si autem cum hac passione non fuerit
urina rubea nec calor. pillule iste erunt dande. quarum Rx me-
zereon. sarapini. amborum ana ʒ. s. salis indi. fimi columbi
ni. amborum ana. sextam ʒ. i. pillule .n. iste aquam vehementer
de sede educunt. trocisci postea de lacca cum apozimate de radi
cibus dandi sunt. Emplastrum aschiti convenientius. Rx farine ordi
ei. stercoris ovini veteris. bauracis. boli armeni. omnium
partes equales. Ex his omnibus tritis. fiat epithima si vero ve
tre. huius namque speties est aque magnum pre magna extiterit.
Quod si in palpebris et extremitatibus fuerit apostema molle
et testiculi apostemantur. faciesque ac totum corpus molliatur quasi
teneatur erit tunc ydropisis species que yposarcha nominatur.
Egro itaque hac laboranti trocisci de lacca cum apozima
te de radicibus sunt tribuendi et inter quamque ebdoma
da ex pillulis de reubarbaro est solvendus. Eique preterea
est precipiendum ut exercicio utatur et famem ac sitim patiatur.
Si vero venter inflatus ac tensus fuerit et cum percutitur
sonum reddit ut tympanum. ydropisis species adeo signi
ficatur que tympanites dicitur. Quam qui patitur accessi
one holerum abstineat deinde atque eorum omnium que ventositatem
sunt generativa. Venter quoque omni die ex panico est vapo
randus et unctiones sunt vere ponende et medicamina tu
more dissolventia danda sunt. ut diacimimum et elect.
de bachis lauri. quod in capitulo de yliaca notabimus.
Eger preterea exercicio uti assuescat et famem pati et ex colliis
que ventositatem dissolvunt. quorum faciem inunctionem
sibi subiciat. Venter quoque cum mandili deinde incipiat tu
bere fricetur et ex oleo rutaceo clistizetur. De passione

Cum dolore splenis fuerit calor et urina rubea splenis.
do et febris. eger ex his trociscis sumat. trocisci de agno
casto. Rx seminis agni casti. tamarici seminis. amborum
ana ʒ. x. seminis endivie. seminis portulace. amborum
ana ʒ. v. ex his fiant trocisci de quibus concha detur unius
cum sirupo acetoso de zuccaro. cuius pondus sit ʒ. iii. Eger vero
si repletus fuerit ex silvatella que est in sinistra manu f
flebotometur. Splen quoque ex fustico filtri aceto calido in
fusi embrocetur et obstruatur a rebus calidis et ... estis
quod si cum pectori egritudinis non fuerit calor. Egro tro
cisci de capparis dandi sunt. Qui Rx cortice radicis cappar
seminis agni casti. amborum ana ʒ. x. scolopendrie ʒ.
vii. aristologie longe. foliorum rute. seminis agni casti.
nasturtii. acori. nigelle. omnium ana ʒ. iii. amoniaci ʒ.
iii. amoniacum in aceto dissolvatur. ex quo cetera confici
antur et formentur ex eis trocisci pondantes ʒ. ii. ex quibus
unus cum sirupo acetoso de melle et apozimate de radi
cibus impositi sumatur. Si autem splen tensus fuerit et cum p
mitur auditur sibilus virginis ex pectoris trociscis cum
apozimate de radicibus est dandum et vinum vetus bibendum
et potus aque minoretur quanto plus possibile fuerit. Em
plastrum adeundum et ventositatem que est sub splene faciens.
Rx foliorum rute ʒ. viii. x. baurach. mirastri. amborum ana
ʒ. iii. amoniaci ʒ. vii. amoniacum in vino veteri dissolvatur
ex quo cetera conficiantur et fiat ex eis emplastrum quod loco sit.
De colica passione.

Cum dolore ventris fuerit ipsius | post.
costo. et nausia sine febris nec calor affuerit. ei egro
dandi sunt que ventrem sine vomitu de fidio solvat ut est elect.
de gallia quarum Rx mastic. garr. ℥ melanopiper. macropiper
cinamomi. nucis muscate. gallie. omnium ana ʒ. x. seminis
ʒ. x. postea exprimatur citonia acetosa et recentia et succus
eorum cum eiusdem quantitatis mellis misceatur et coquatur
usque ad spissitudinem paulatim et conficiatur ex eo medi
camen quod in eis sit quantitatis cuius species sunt. cuius dosis sit ad
unam ʒ. vel ad duas ʒ. et s. Quod si nausie vehementia non
fuerit nec eger mecianus vomitus. pillule yliace sunt
dande. quarum Rx colloquintide. sarapini amborum ana ʒ. x. seminis
ʒ. iii. et dimidium. Informentur pillule de quibus unus aurei
pondus est dandum. Velociter enim passionem dissolvunt
yliacam. Si autem passio yliaca difficilis fuerit nec medica
mina vehementis solutiva ei contulerint. sub pede collium
quarum Rx sal. pars ʒ. x. colloquintide minoris scam. amborum an.
ʒ. ii. et s. fiant ex eis collia longa et super ponantur et si non
contulerint ex enemate ... clistizetur. quarum Rx ...
s. furfuris quantum manu una capi potest. malvam sa
manipulum i. his in panno ligatis et sicle folia x. in duabus lib
aque coquantur. deinde adiuncta redatur. deinde colentur et ponatur
sale cum baurach. pondus unius auri. olei sisami ʒ. i. et
fiat clistere ex eo. Si quis autem fortius et acutius facere vo
luerit. pondus aurei i. de collio quarum prius diximus admisceatur.
clistere vehementi solutiones quo tunc utendum est cum medicina
non conferunt nec venter solvitur. Rx colloquintidis in doris ʒ.
x. centaurie ʒ. v. bochor manen. arthanitha amborum
ana ʒ. ii. mirastri. rute. origani. omnium ana manipul'
unum. omnia in tribus lib aque deinde adduntur tantas libre unius
redeant. coquatur et coletur. deinde modo dissolvatur mel.
allutram. mellis. amborum ana ʒ. iii. castorei. sarapini.
oppopanacis collis quod prediximus. omnium ana ʒ. ii. mi
sceantur omnia et dum tepidum est fiat ex eo enema. et si sq
bale exierint intentur clistere. deinde exire videntur his nam
clisteri amministrari deinde. cum res fortissima est et pessi
ma in colica mala et est illa in qua fit nausia valde ve
hemens et in fluxus nichil egreditur. huic preterea egritudini quam
fenda supervenit eructuatio et plerumque stercus per os egreditur.
quod cum accidit sepe portendit mortem. quod si cum ventris
dolore non fuerit ipsius strictura. sed inflatio et ru
gitus ac tensio in ventre extiterit. confecto de bachis

Trocisci de camphora
De ydropisi
Trocisci de capparis
Confectio de bachis lauri

Cruda lien simplex [illegible]

lauri danda est q(uod) R(ecipe) foliorum rute. ficcorum. ʒ. x. ameos cimini. nigelle. liclsim origani. citui alexandri seis amigdal. amare. melano pipis. macro pipis. mirabol. clavi. acori. baccarum lauri. castorei. olium ana. ʒ. ij. serapini. ʒ. iiii. oppopanac. ʒ. iij. conficiantur cum melle et eius ponderis cuius dosis sit ut avellana aut nabucca mulsa sumi abs cum ℥. i. vini calesti. aut cum apozimate de tricabus. huic enim confectioni in removenda ventositate et dissolvenda nichil equiparatur. Hoc preterea suppositorium subiciatur quod cum sit ventositatis dissolutivum. R(ecipe) cimini. foliorum rute viridis. amborum ana. manipulum. i. bacciarum marien. auramithe. amborum ana. ʒ. ij. baurach. ʒ. i. conficiatur cum melle et supponatur cum spongia vel lana. hoc enim dissolvit ventositatem et inferius expellit. Unde quoque assidue ex panno calido vaporandus est. tegere intima intectus. si autem hoc non suffecerit ventosa igne in prendenda est et locus rubere donec incipiat fricandus. post hoc unctio fieri convenit ex oleo rutaceo et caulinus oleis [illegible] et exercitandus est postquam eis admixta sunt. castorei. euforbii. amborum ana. ʒ. v. haec vero solutis pati egritudinem cum sanus est. Caveat ne vinum aqua admixtum bibat. bibat nisi et sumat vinum non paruum et forte. neque aquam multum bibat et abstineat ab herbis et lacte et omnibus inflativis. Yliacum faciens yliosis cum maximo constante dolore et timeatur ne sincopis egro subveniat. ventositate cum [illegible] et sopori provocat. R(ecipe) pipis. ameos. foliorum rute. mirabol. castorei baccarum lauri. cimini. olium ana. ℥. i. opii. mandragore iusquiami. olium ana. ℥. v. conficiatur cum melle [illegible] quantitatis. detur exeo pondus unius aurei. hunc quoque electuarium addit plerumque seminum. ℥. [illegible] et fit hoc medicamen et ventris solutivum. Si autem cum dolore et febris affuerit. cassiafistula in suco endivie bullito et dispumato dissoluta. egro est danda. et sinapismus vel latus in potu est tribuendus. et nutritus est extrahere cum oleo de amigdal. dulcibus. [illegible] dissolutandus est. Cum autem locus doloris invenitur apparuerit. de [illegible] cassiafistula cum suco hoc [illegible] sepe danda et sit cibus eius cui hic dolor ex consuetudine accidit solus [illegible] ventuosa cum zucaro et oleo sisamino. et abstineat a cibis stipticis et acetosis et cibis crossis et [illegible] frigidis. Qui autem cum hoc dolore ventositate pati solutus est. cibetur calida gne. et [illegible] cum seminibus. et abstineat ab holibus et lacte et abstineat omnibus que inflant et bibat vinum forte. et non [illegible] aut ydromel cum speciebus predictis ponuntur ut pip. quas dicemus ydromellis confectio. R(ecipe) mell. indi. lib. i. aq. lib. vi. misceantur et coquatur diu et spumetur bene donec fiat ad similitudinem iulep. Cumque hoc fecerit in unaquaque lib. exeo mittantur ʒ. ij. pipis pulverizati in panno ligati. donec appinquet finis decoctionis eius et cum infrigidatum extrahatur pannus et exprimatur et cum necesse fuerit apprimetur. Confert et huic passio cum ventositate accidere solet. Oleum de liena recenti cum apozimate de seminibus [illegible]. Apozima autem de seminibus est quod R(ecipe) ameos cimini. liclsim. carui. origani. nigelle. olium ana pugillum. i. [illegible] admisceatur aq. lib. iii. et coquatur donec redeant ad libram. i. et s. de hoc itaque apozimate sumatur ℥. ij. quibus ʒ. iii. oli de liena addantur et multis diebus bibantur. Si si cum dolor iste cum calore fuerit veniente pruna. xx. et ficus cirine. v. et passarum enucleatarum ʒ. x. Sumatur et coquatur et colentur. deinde cassiafistula in eo dissoluta coleatur cum oleum amigdalinum admisceatur et sumatur et ex apozimate quod in eo decumatismo [illegible] in potu tribuatur. Sunt vero simulacra fiat ficus. predicto apozimati addantur polipodii. turbit. amborum ana. ʒ. ij. et coquatur cum eo et detur donec venter solvatur. Cum autem solutus fuerit removeantur polipodium et turbith. Electuarium quod ventositatem solvens inflationem solvit gravedinem. R(ecipe) turbith albi fricati et pulverizati ʒ. xx. zinzib. ʒ. v. zucari. ʒ. xxx. hoc pulvis ʒ. iii. ad bibendum dentur. Pille de quibus est qui ventrem solvere voluerit unam sumere debet quod et appetitum excitant et inflationem reprimunt et gravedinem ventris digerunt. R(ecipe) mastic. ʒʒ. cinamomi. gariof. [illegible] melano pipis. macro pipis. seminum. viol. zucari. olium ana ℥. i. ex eis fiant pille. ad magnitudinem ciceris et sumatur una. movebit enim semel. aut bis. De fluxu ventris.

Cum cibus inter more solito non moratur. immo cito egeritur non mutatus nec paruum et fuerit cum hoc morsicatio et dolor in ventre et sitis cum quo et plerumque accidit unius fluxus in quo post comestionem invenitur purulentum. detur egro rob de suco uve acerbe aut de suco ribes. aut de suco granatorum cum speciebus. rosarum amborum ana. ʒ. i. trocisci de spodio confectum. inde tribuatur. Nutriatur vero ex [illegible] cum ... et pull cum aceto coctis et assatis in suco uve acerbe positis. in potu autem sumat sumach cum aqua. ro. et deinde nutriatur ex herbo cum admiscetur sumach quod vocatur sumachia. Contingit quoque egrum adeo pervenire. ut infirmitate possit et constringere. Quod si non fuerit cum eo mordicatio in ventre. nisi quod egeritur plus habet admixtum. si est viscosum. et adest inflationis paucitas et nimius acidus. egro ficus et sinapi et pisces salsi tribuantur. deinde cogantur ei vomere. sumendo sale et mel. et aneum coctum. que si non suffecerit. medicamen quod expellit flegma tribuatur. Quod R(ecipe) aloes. ʒ. i. colloquintide interioris. ʒ. iiii. sal indi. ʒ. iiii. turbith. ʒ. i. ex his fiant pille et sufficiant ad dosim. i. Vomitus preterea sepe utitur et cibaria quibus utuntur in almuri prius infigantur et comedantur sulcati que sale condiuntur et que acrimoniam habent et que appetitum provocare consueverunt. Si autem est hoc quod diximus nichil egeritur quod sit superfluum nisi quod expellitur aliquid purulentum vel flegmaticum habet admixtum. egro vinum paruum et forte tribuendum est et cholibanum dando quod R(ecipe) olibani. ʒ. x. pipis. ameos. spic. liclsim. anisi. nigelle. de ana ʒ. ij. balaustie ʒ. x. mellis dispumati quod sufficiat ad confitiendum. detur ex eis in potu qui in omni casu est et vehementer desiccat. Apozima quoque de seminibus quod in eo colice nominavimus detur et assuescat in potu sumere vinum paruum. Si vero cibus non egeritur. sed res subtilis et alba et aquosa cum quibus sunt ea que epatis significant debilitatem. egro tribuantur ea que fit de scoria. et cholibanum et trocisci calefacientes ex quos nominavimus. et electuarium diacalamentum. quod R(ecipe) foliorum rute foliorum calamenti. ficcorum ameos. carui. liclsim. ʒʒ. cinamomi. macro pipis. olium partes equales. conficiantur cum melle cocto et dentur alia medicamina que nominavimus in eo epatis ex his que ipsum calefaciunt et confortant. Si autem cum predicta egritudine non fuerit significatio debilitatis epatis. immo quod egeritur est fluxum subtile est et album et fuerit in eo grumatus pulvis de granis ad transglutiendum dandus est qui R(ecipe) ossium granatorum aceto sorborum assatorum tritorum ut alcohol. ʒ. c. carui. se. coriandri amborum aceto acerrimo infusorum et postea assatorum ana. ʒ. xx. xiloaloe sumach. balaustie. de ana ʒ. x. pulverizetur optime et admisceantur et detur ex eis pulvis ad transglutiendum. Electuarium quoque quod dicitur chauzarfer. quod R(ecipe) amillorum passarum tritorum ut alcohol. lib. i. mirtillorum siccorum pulverizatorum ut alchohol. lib. v. xiloaloe nabati. balaustie. seminis tamarici. ameos. de ana ʒ. x. conficiantur cum melle decem mellis apum optime dispumato et electuarium sumatur. Si autem quod egeritur citrinum fuerit et animum mordicat. egrum sitim patiatur et febrem. trociscus sitium de spodio et aqua sumach ordeique dentur. Trocisci sitis

Apozima de [illegible]

Dieta colice

Trocisci sitium de spodio

tum de spodio. Rx rosarum rubearum spodii. ambarum ana. ʒ. v. seminis acetose. sumach. balaustie. gummi arabici. olibani ana ʒ. v. Informentur trocisci pondere. ii. ʒ. quorum unus cum ʒ. i. rob citoniorum simplicis sumatur. aqua vero sumach ordinata qua dixi. ita fit. cerebrum [illegible] in aqua ipsum cooperiente bulliat. donec aqua inspisseur. deinde coletur et bibantur cum ʒ. iiii. cum tribus ʒ. spodii. gummi arabici. eiusdem quantitate. Quod si cum fluxu ventris evenerit excoriatio. pulvis de bolo ad transglutiendum detur. Rx psillii. ʒ. xx. seminis plantaginis. ʒ. x. gummi arabici boli armeni. amborum ana. ʒ. iii. psillium assetur et gummi et bolus pulverizentur et omnia misceantur et sumatur in potu cum eo in mane ʒ. iii. cum rob citoniorum et in nocte similiter. Cibus vero eius sit pulmentum factum cum granis granatorum et passis cum aqua et aceto et albumine ovi cum suco uve acerbe et sumach. et talibus [illegible] cum amisceatur succus sumach et his similia cibaria. Contra fluxum de balaustiis qui cum nimie confertur clarrete. dandus sit cum fluxus fuerit superfluus. sive habet sanguinem. admixtum sive non. Rx gallarum. silliquarum. nabati. seminis tamarindi. olibani. balaustie. omnium partes equales. opii. gummi arabici. amborum ana partes v. Informentur trocisci pondere ʒ. ii. ex quibus unus cum vino sumatur si non calor affuerit nec febris. Sed si febris affuerit cum rob de citoniis acetosis sumatur quia dandi sunt cum urine fluxus fuerit superfluus. et tunc calor adtenasmo qui dandi sunt cum caloris absentia fuerit. et ventositatis erit nocua et somnus. Rx seminis iusquiami albi. seminis anethi. seminis feni. olibani ana. ʒ. v. anisi. ʒ. ii. et s. opii. ʒ. iii. seminis apii. ʒ. x. fiant trocisci. de quibus unus pondus auri in potu sumatur. Confectio de storace que antiquo invenit fluxui conferens ac tenasmo cum non febris nec calor affuerit sed acerit ventositatis nocua. danda est. Rx castorei opii assari. storacis liquide mirre. seminis iusquiami nigri. thuris. olibani partes equales. mellis quod sufficit ad confectionem specierum. Si autem postquam tenasmo decem transierint dies. non vi sit finis medicamina conferre. et eger super pectinem sentiat dolorem. redeundum est ad cliste. Cliste stipticum. Rx parum excorticati. et excorticati. lentis excorticate. rosarum siccarum. balaustie. cupularum glandium. de omni manipulum. i. omnia in tribus libris aque coquantur donec ad libram i. et s. redeant. et colentur. de quo sumatur coctio. cinis panni babilonici. adiecti papiris. amborum ana. ʒ. i. boli armeni. ʒ. s. vitellus ovi unius assati. olei rosei. ʒ. s. ex his omnibus in predicto apozimate facimus dissolutionis clistere. et semel aut bis. Quod si tenasmo fuerit longi temporis in quo non egeritur sanguis. sit rasura alba muscillaginis similis medicamini putredinis quod in capitulo de cura gingivarum putridarum notavimus dandum est ex quo in apozimate coctum quod notavimus fiet et dissolutio. clistere semel aut bis fiat et si cruentus fluxus in urina vehementis mordicatio secuta fuerit clistere fiat ex oleo roseo tepido. Si autem nullomodo mordicat clistere ex illo medicamine multum addatur. de sanie. Epithima de quo urine cum fluxus superfluit tutius est de bilicieti [illegible]. Rx gallie. acacie. opii. mirre. galliarum capsii. thuris. olibani partes equales. ex his omnibus vino veteri aut suco citoniorum conspersis linitur urina. Huic quoque quantum addatur panis bis coctis deinde. Si autem cum hac egritudine fuerit calor epithima sit quod conveniet ex dulcibus sandalis et rosis et bolo armeno. fusfel. et gallis et panis biscocto cum suco maciano et citoniorum et mirtino. quod si eger vehementer paciatur tenasmon. et sepe vadat ad sellam. et non nichil egeritur. collirium istud subiciatur. est enim mirabile ad sedandum tenasmo. quod Rx thuris. liaci. ce. gummi. arabici. de ana. ʒ. i. opii. ʒ. ii. in formentur collia et supponantur.

De difficultate urine.

Cum urina minuitur aut ex toto retinetur. non in se tumore apparet tumor. nec guttis. nec dolor in renibus sentitur. succurrendum est ex medicaminibus urine provocativis que notabimus unum quorum est hoc. quod Rx seminis. nitri. rubee. [illegible]. olivarum seminis. viminis seminis. asari. seminis milonis. de ana. ʒ. x. cantandarum quarum capita et ale abscisa. fuerint. ʒ. i. amoniaci. ʒ. iii. amoniacum in vino dissolvatur. et alie species ex eo conficiantur. ex quibus fiant forme avellaneis similes de quibus sumatur una. ʒ. ad iii. ʒ. hoc enim medicamine valde conferet cor cum dissolutionem patiatur. et lenitate. et ypostasis ad expellendum omnia accidentia cuius quorum corpus desiccari oportet. quod si contingit mingendi difficultas ex ventris aut passione in femore aut in ano aut in corpore circumcisi eger ex basilica minuatur. deinde in aqua calida loco sepe sit fundi et usque ad spatium medii diei ex oleis fricetur. Ego quoque precipitur ut urinam expellere mittatur. Si autem mingendi difficultas contingat vesica existente plena et extensa. et sit hoc pro sanguine aut sanie mixtum. medicamina que non hoc sanguis aut pus quod in vesica gravatur solvere consuevit. et liquare danda sunt. medicamen quod non hoc sanguis aut sanie que in vesica sit dissolvens. Rx corticum meni. mirre. rubee. de quibus igitur seminis iunipi. amoniaci. ase. omnium ana. partes equales amoniacum dissolvatur. et informentur pille ex aliis speciebus ex eo confectis. de quibus quinque in die sumantur cum apozimate de seminibus quod notavimus. Si nupus aceto sive ex forti aceto fiat. multo detur. per siringam. preterea inmittatur in vesicam aqua in qua dissolutus fuerit sal. aut aqua cineris. Crista est confectio aque que fit de anethi. Rx anethi de ylice cinerum de vitibus. calcis. calcem. his omnibus amisceatur aqua tamen cere cooperire possint et dimittatur sic per tres dies. deinde coletur et per siringam in vesicam mittatur. Hoc quoque croci ortolani et sulla coctis sit potatur. Urinam preterea assidue ingrediatur sic aqua in qua cocta sint camomilla. [illegible] arabice. samsuci. sisimbrium. aut in aqua coctum tres caulium et sulla. et fimus columbinus cocte fuerint. et eger in decoctione earum sedeat. et ex hoc bis istis sic cocte fiant emplastrum super femur. et pectinem et circum adiacentes et dum in ea moratur. sumatur ei in potu quod urine provocativum constat. Et si hec omnia non profuerint ad instrumentum cum quo urina provocatur est currendum. Si autem mingendi difficultas post lapidis signa affuerit. Eger supinus iaceat et pedes eius diu et clausis motis ex forti quaciendi sunt et si urina non egressa fuerit. oportebit ut cum instrumento curetur. propter quod in rebus immissum fit impulsio. Cavendum enim est ne ungem mittatur cum est ibi apostema. Ad difficultatem quoque urine valde confert sepe ingredi urinam. et ungere loci ex oleis et medicamina urinam provocantia in potum sumere. et abstinere a nutrimentis acetosis. et ponticis. et acris.

De lapide vesice.

Cum eger urinam sepe faciat. et manu tractat ipsam que egreditur. et acrescit. et urina difficultate et cum dolore egreditur in qua egredi videtur fortasse et logaon. quantum esse lapis in vesica esse significatur. Si autem eger senserit cum difficultate mingendi vehementem dolorem in renibus. et in emittendo urinam. et urine confectionem inveniens lapis esse significatur lapidi vero qui est in vesica. confectio mea valde extitit. et est optima ad frangendum lapidem. cum vetustus fuerit. Ego quoque eum fregi cum eo magnum lapidem in spatio minore. xl. dierum. cuius confectio. Rx carpobalsami. seminis risami. dauci. olivarum seminis. corticum radicis capparis. cortice radicis cipparis. amarum amigdalarum. daphnococtie. squinanti. spice. nardi. cassie lignee. sarcocolle. fumduricon. himel. genciane. aristol. rotunde. asari. cordumeni. amoniaci. saxifrage. bdellii. piperis. acori. omnium partes equales. Gumme sufficienti ballsamo dissolute malaxentur. et ex eis species conficiatur. ex quibus informentur pille. et sumantur ex eis in die. ʒ. i. cum apozimate de seminibus. Quantum sexti partem ʒ. i. de cinere scorpionum simul cum eis detur. Cinis vero de scorpionibus hoc modo fit. Scorpiones sumantur. et in olla novam nova potio os habente opilatum super laterculum in furno mittantur.

inquo nō sit uehemēs calor ɫ sint iii sex horas spacio de ind' extracti puluerizent' ɫ reponātur. Eg' uō nutatē ex aqua. acens. ɫ mutagenat. ɫ absinneat a lacte ɫ ca seo ɫ a balneis ab eostis. ɫ ingrediatur tinā inqua sit aq̄ i q̄ cocta sint folia caulium ɫ malua ɫ berengesis ɫ mirisī ɫ sim̄ colubinus ɫ medulla semis citri ozto lani. femur ɫ iungatur ex oleo d' scorpionib; ɫ distilletur ex eo i uirgā. Oleū de scorpionib; . ℞ aristol' rotūd'. genciane. api: corticis cappar . ō . ana ʒ . i. h omīa in libra una oli d' amig dal' amarū posita ad solem p ebdomadā . i. dimittantur ɫ colentur ɫ exprimantur ɫ p una quaq; lib' ex eo adiūgantur ei scorpiōes decē. ɫ totū i uas uitreos opilatū sit missum ad solem p alias septimanas moretur. d'in coletur ɫ repo natur. Est optimū ɫ mirabile. d' quo cotidie i uirga gutta ī fundendū ē. postquā eg' d' tina exierit. Qd' si lapis ma gnus fuit nō inuenitur aliud remediū nisi ut eū i asi one extrahatur. d' h' tn̄ loqui nō libri huiusmodi exce dit. / Cū aūt i renib; fuit lapis. Eg' frequēt' tinā i gtiatur ɫ renes ɫ ylia ex ol' ic i ungantur ɫ ei q̄ locum calefaciunt d' sup cū pāno ponantur ut sunt ea q̄ noīauimus. In potū quoq; sumantur ea q̄ lapidem frangunt. Si aūt lapis exci dit ɫ i uirga obstaculū fecit aqua calida ab alto distillatur ei sup fundatur. donec rubē uideatur. d'in oleum tepidum gutatī d' sup iaciatur ɫ fricetur ɫ si necē fuit a dextriora suggatur. ex h' enī mouebit' lapis ɫ exibit. Sz si mag' fuerit ɫ difficil' necē ē ubi uirga infius i cidatur ɫ ext rahatur. **D' lapide renum.** De nascētib; renū ɫ uesice

Apostema qd' fit i renib; ɫ i uesica committit febr' pri ta q̄ nō est uehemēs caloris cū qua est orripilatio ri gor ɫ frequēs mictus ɫ dolor i inferiorib; dorsi ɫ grauitas ɫ cū i pellitur uidetur egro qd' aliquid sibi suspēsū sit. Cū h' itaq; signa uisa fuerint. Eg' ex basilica flōmeur el pus i qua dolorē sentit ɫ grauedinē. loco quoq; emplā infirmitas sup ponātur ɫ si egritudo sic dissoluta fuerit bonū erit / Si aūt febris ɫ dolor ɫ grauitas p seuerauerint ɫ urī minuū ɫ frequēt' egrediatur. significatur pus ibi col ligi. Est g' ei sr' adesū emplm ex camomilla. semine lini. furfure. olo sisamino gspis poend' ɫ egro ū i tina sedat sapienciū. Si aūt eg' mixerit pus. semina q̄ no minabimus i capitulo d' ardore urine sūt danda donec pus minuatur. d'in dentur trocisci qd' i capitlo d'mic tu sanguis ɫ cameri noīauimus / Apostema uō q' i uesi ca fit. d' bñe commuta febris ɫ clusis ɫ difficultas mingēdi ɫ cissura ɫ femoris ɫ uirge dolor ɫ eg' ex basilica flō mādus ē ɫ fiat huī egritudinis cura quē ad mod' p dixi / est aūt q̄n renū apostema non puenit ad saniem i mo trāsit i duriciē. cū grauitas in renib; sim' fe. p se uerat. Est ergo eulsit zand' ex mucillagie fenugreci ɫ se mis lini ɫ apozimate camomille ɫ caulium ɫ mellilot ɫ maluauisci ac furfuris ɫ uomat frequēt' / ℞ enibus quoq; sup ponatur emplm ex h' q̄ noīauimus ɫ si u rina minui uidetur cum illo. uel q̄ puncta dentur h' quos ppāllo nō ē hnd' qz ex eo puenit ad ydropisi.

Cum eger dū ming' sentit **ardore urine.** Ardore ɫ puctiōem in uirga . a salsis ɫ acetosis ɫ acu tis abstinens ē ɫ nutiens' extāsis lenib; ɫ zibre begi ɫ eoz similib;. h' quoq; medicam ei dans ē. qd' ℞ semis milonis excorticati ʒ. xxx. semis citruli. se. cucurbite. se. portulace. se. albi papaueris . ō. ā. ʒ. iii. se. iusqami albi. ʒ. ii. zucci albissimi adpōdus oīu d' puluerē hoz cotidie i potu. ʒ. iii. i mane. ɫ alie. ʒ. iii. ea nocte cū ÷ a. sirupi uiolati. aut iulep sumatur. h' quos egritudo nō ē puependa . qz cū sit nimia ɫ p seuerate. pueniunt exere i uesica ɫ i ipso uirilib; i sui

Ulcera. **Emictu sanguis.** De emictu sanguinis

Cum aliquis p̄ casum aut passione sanguine mixerit ex basilica flōmeur. ɫ trocisci qui dant' trocisci d' carabe i potu tribuantur. trocisci d' carabe. ℞ carabe gū' tinulē arboris. amboz ana ʒ. v. balaustie ypoquistidos ambor ana. ʒ. ii. ɫ s. olibani. ʒ. ii. se. api. aboz añ. ʒ. i. i forment trocisci pōdc aur. i. ex quib; unus oī die cū apozimate sumach tribuantur. ad comedendū uō tribuatur cibo cocti cū sumach. ɫ cibo cocti cū suco uue acerbe. abstineat a cib acutis ɫ salsis. loco uō passiōis. sup pōatur emplm ex bo lo armeno ɫ acacia. ɫ aloe. ɫ licio. q' fecis cū aceto ɫ aq̄. Si aūt sanguis mictus euenit post comestiōem aboz acu toz aut potū uini acuti. flōmeēt eg' ɫ trocisci d' carabe i potu sumat. ɫ cōd' q' diximus gubernatur regimine. pus uō si minxerit eg'. trocisci isti dandi sūt. qui ℞ mi lonis se. citruli. cucurbite. oīum abstz corticib; ana. ʒ. xv. boli armei. gū' arabici. thuris. se. apij. ʒ. ii. i form ur trocisci. pōde. ii. ʒ. ex quib; oī die unus cū sirupo d' papaūe ÷ i. i potu tribuatur. uirge quoq; ex isto collio est i mittendus. Collirū d' cerusa. ℞ cerusē. sarcocolle. olibani. gū' arabici. opii. sanguinis draconis . ō. ptes eq̄les. fiant ex eis collia ɫ p siringam fiat pus i iectio ex y dromelle ɫ mingat eger. ɫ post eius egssiōem fiat in iectio istius collii dissolutī i lacte asine. **D' fluxu urine i sen.**

Cum eg' multū urine emittit ɫ i emissiōe ardorem nō sentit. aut ming' i sōno suo. nz patit' sitī nz corporis extenuatōem i currit / ei q̄ urīm cōstringūt dandi s. ore elicam cōstringēs urīm. ℞ glandiū. ʒ. i. olibani. ʒ. xxv. semis coriandri sicci. boli armei. gū' arabic. oīū ā. ʒ. x. fiat ex eis puluis. d' quo i mane ʒ. ɫ ēēi nocte totidem ad transglutiend' detur. Qd' si cū hac egrē sitis fuerit ualidissima elamosa ɫ aq̄ q̄ bibitur cito egditur. aqua ordi cū psillio detur. ɫ nutriatur ē suco uue acerbe ɫ suac ɫ silib; hoz nimicaū ɫ cū cibo qui fit d' simila ordei. ex aceto sū. da ei i potu. ɫ p hibeatur laborare ɫ cū muliere cōcūbe. Isti quoq; trocisci i potu sumant' q ℞ spo dii. ʒ. x. lactuce. se. portulace semis. amboz ana ʒ. xv. coriandri sicci. rosar' rubear'. boli armei . ō. añ ʒ. v. bala ustie ʒ. ii. cafore ʒ. s. sumātur i potu cū suco gramanā aceto si. h' b̄ē fit tamē ɫ sup renes ponēt' ɫ caueat ā acib calis ɫ uino ɫ ab omib; q̄ urīm prouocāt. Illud aūt qd' ex ma gno stollido extrēe puerit. est qz dant i hac passiōe egro medicinas calidas. q̄ illico ducūt ipm ad ptisi.

Si aūt h' nocumento **d' umib; qui in uentre gnant' ɫ ano.** Solutus ē ledi. acib eius sit ɫ unctuosis sibi caue' d' bet cotidie ante quam comedat sumat bucellā aliq̄s cū sinapi ɫ almuri. h' enī ipos gnari p hib;. Si uō eos ge nerari cōtingat nō cōuenit aliud n' ut expellāt'. medi cam ascarides expellens. burrigi excorticati i ualde famelie ē eg' ʒ. vii. sumatur. medicam magnos ex pellens lūbricos. ℞ burrigi excorticati. tinth. se. nil. oīū ptes eq̄les. lupinoz. nasturcii. cibil. oīū añ. prem mediam. sumatur ex eo i potu. ʒ. vi. pus tn̄ bibat eg' lac mox ut multū sint ptes dies. ɫ eg' ind' quaq; dietz se. ɫ d' p̄ceto medicamine i lacte aūt calido ū mulieū ē dissoluto ɫ aceto p̄ als cam elicus ē bibat / h' mes uō minuti qui i ano sunt fiunt / pacīum gnātur pu ritus ieo. ɫ id cōfricatur anus / expelluntur cū coni ex olo abluto i uoluto i mittitur. aut i uolutum olo d' cōmit aut suco mētastri. aut i uoluat exp ua q̄ntitate aloes ɫ felle uaccino supponatur. **Semor**

Cum sanguis **roydib; ɫ ragadiis ani.**

Creatū sine dolore p̄missiorem fluit ragiōem impo hac ta. nō ē cōstringēdus n' paciēs ex eo d' bilit'

amulat(ur). n(am) passionib(us) ex in(fer)i lib(er)atur. Si aut(em) d(e)biliter (et) reliq(ui)s
con(sid)erate. mastic(e) & cirile cu(m) suco sumac d(e)ntur. In comestione
quos sumat sumachu(m) (et) ribu(m) qui cu(m) suco uue acerbe fit. (et)
similia his. Illis qui nutriendi sunt. Si u(er)o multu(m) debilitent(ur)
nutriantur cu(m) suco carnis. cu(m) pleraq(ue) [illegible]
ouo (et) uitellu(m). [illegible] quos bibunt sirupu(m) (et) sic ex ponatur
emplastrum de spica q(uod) in ca(pitulo) de epate notauimus. (et) si ista non suffi
cerint co(n)fectio de scoria ferri detur. q(ue) R(ecipe) mirabol(anorum) nig(rorum). bell(ericorum)
emblicorum. o(mnium) ana ʒ. v. spice. squinanti. cipi. ℈. ℈. piperis
amomi. olibani. o(mnium) ana ʒ. ii. scorie ferri infuse in aceto per ebdo
madam. i. (et) postea torrefacte ʒ. xv. conficiantur o(mn)ia c(um) melle
despumato q(uo)d fuit coctu(m) cu(m) apozimate emblicorum. sic in ca(pitulo)
de milia notauimus. De quo cotidie ad magnitudine(m) nuc(is)
sumatur. H(ec) namq(ue) emoroidarum sanguine(m) (et) menstruor(um) co(n)
stringit. Fluxui quotuis longi t(em)p(or)is remediu(m) affert. Si
aut(em) in ano oriatur aliquid p(ro)minens extra. ex quo mag(nus)
p(er)uenit dolor. nec fluit ab eo aliquid. Succus cepe cu(m) pau
ca lana aut fel uaccinu(m) supponitur. Suppositum quos longu(m)
declamie. subsequitur quod paciens p(ro)tinus teneat tene
at noctem. (et) si contingat egestis remittatur. deinde fricetur. (et)
egrediatur sanguis. Cum aut(em) dolor uehementissimus fuerit. (et)
apostema magnu(m) in ano. [illegible] est. (et) emplastrum h(oc) supponatur
sedat n(am)q(ue) dolorem emorroidarum. cu(m) est apostema ex eis. q(uod)
R(ecipe) mellilotum camomill(e). q(ue) in diu in aqua coquantur. deinde dis
soluantur. deinde sumatur ex aqua decoctionis eorum quantu(m) manu
una teneri pot(est). uitellus oui assati unius. croci ʒ. i. opii
ʒ. ii. seminis lini tritici. fenugreci. maluauisci. o(mnium) an(a) man(ipulum)
i. conficiant(ur) o(mn)ia ex eis. in quo bdellii ʒ. iii. dissolute fu
erint. (et) folia sic posita. postquam cor(um) superficies exterius sicca
tur. in quo adeps gallinaceus fuit resolutus cu(m) ana
nis mixta fuerit more emplastri supponatur du(m) adhuc
tepida sunt. Aliud confectio dolorem (et) apostema sedans.
Cepe album optime coctu(m) teratur (et) cum butyro uaccino
misceatur ut molle fiat. (et) tepefactu(m) ano in quo est apa
supponatur. h(oc) enim dolore(m) uehementer sedat. Cum u(er)o in ano
ragadias huiusmodi paciens q(ue) eum ledunt cu(m) ipsius utitur sec
est. pillis de bdellio sepe utatur. quar(um) R(ecipe) mirabol(anorum) nig(rorum). kebl(orum).
amborum ana ʒ. x. sapini ʒ. iii. nasturcii albi ʒ. ii. bd
ellii mollis ʒ. ii. (et) pinguis ʒ. xv. dissoluatur bdelliu(m)
in suco porror(um) (et) ex eo conficiantur alia. (et) informantur ex eis
pille. (et) sumat ex eis frequenter ab una ʒ. ad iii. locis suo
si adustione(m) paciatur ex ungento de cerusa utitur. Si aut(em)
no(n) sentiunt in eo adustio. ungatur ex ungento q(uo)d fit ex
adipe qui in gibbo cameli inuenitur. (et) bdellio q(uo)d sic fit.
mirabilis unguentum de semen. R(ecipe) de citrine olei sisami ad
ipis anatis. medulle cruris uaccini. adipis qui est in
gibbo cameli. bdellii. o(mn)ium partes equales. bdelliu(m) pus
in mucillagine seminis lini. dissoluatur. deinde o(mn)ia misce
antur. h(oc) enim optimum existit. Si aut(em) est in ano ragadias
huiusmodi p(ro)fundas a quibus ferens uirus fluxit. medicam
acutu(m) q(uo)d in capitulo de ulcerib(us) descripsimus eis supponatur
quod est per duos ponatur dies. (et) si in eis aliquid rema
neat q(uo)d resudet. medicam iteru(m) apponatur. quo usque fi
at. deinde locus siccetur. (et) non resudet. Si fuerit p(ro)fundum
Q(uo)d si ea q(ue) ibi sunt eminentia extra (et) pendentia fuerint
mu(m) ut arescant. (et) nigrescant. butyru(m) tepidu(m) mul
tociens supponatur. deinde ingredo ab eo remoueatur. Si aut(em)
resudatio reuersa fuerit medicam acutu(m) iteru(m) ibi appo
natur. (et) si non resudauerit ex ungento de cerusa curetur. Est
(et) q(uando) eminentes emoroides extra. curatur cauterizando cu(m)
ferro. loqui tamen de h(oc) qua(m) huius n(ost)ri libri mod(us) requirit.

De fistula ani

Fistule u(er)o generantur in ano uelociter. quarum figura est sic illis
est necessarium. q(ue) aut penetrantes sunt. aut no(n) penetran
tes utrinque. Cum aut(em) perforate sunt utrinque. Stercus
uentositas non est penetrantis ab utraque parte. loquimur de eis
et aliqua p(ro)fecto plus est q(uam) h(oc) n(oste)r liber expetit. Si quid fer[illegible]
homines omnes semp(er) maximum incurrunt errorem in cura huius e
gritudinis. Et maximum sequitur nocumentum. nos exerci
tamus eos ad h(oc) q(uo)d huic egritudini cognitum erit. (et) ostendem(us)
qualiter a p(er)iculoso errore se custodiant. (et) dicemus q(uo)d fistula
utrimq(ue) p(er)forata cum ab ano remota fuerit. nullomodo ferro
est tangenda. ex incisione enim ferri contingit stercus inuolun
tarie egredi. Est (et) aliud q(uod) qu(ando) fistula ab utraque parte p(er)fo
rata. ferro tangi non debet. quia toto t(em)p(or)e uite egri sic p(er)
manere potest. non magnum faciens nocumentum. nec p(er)uenit
extra aliud n(isi) resudatio (et) fluxus. Si aut(em) illud q(uo)d ab ea fluxerit
fuerit acutum (et) mordicatiuum. (et) fetidum habuerit fetidum odorem
aliquem (et) q(uan)titas cotidie augeatur erit fistula putrida (et) cu(m)
h(oc) p(er)te estiomeno cui ex medicamine acuto (et) exeo q(uo)d co(m)pl(e)
omnia. succurrendum est. ante q(uam) dilatetur. (et) magnificet(ur).
Cum aut(em) non resudauerit nisi pau(cum). nec eius quantitas co
tidie augetur. nec malus odor ibi augmentatus fuerit. n(on) est in
ea aliquid q(uo)d sit timendum. n(isi) resudatio (et) fluxus. q(ue) medicam
post deinde succurritur. (et) detumescit. (et) non resudat. P(er) longu(m)
t(em)p(u)s. Si aut(em) resudatio redierit. medicam p(re)dictum adhi
beatur. (et) h(oc) modo potest [illegible] p(ro)tinus t(em)p(or)e uite egri
(et) no(n) nocebit. modus adhibendi medicamen huic egri
[illegible] q(uo)d in ca(pitulo) de fistula oculi notauim(us) sumatur (et) optime
teratur. (et) fistula p(er)miatur. deinde quicquid in ea continetur egrediat(ur)
(et) si strictius eum ingredi potest. inuoluatur coto. deinde in ex pa(n)do
medicamine postq(uam) mollificatum fuerit in [illegible] fistula
mittatur. Si u(er)o minime ingredi in eam strictius. dissoluatur
medicam in aqua. (et) subleuetur coxa eg(ri). supposito pul
uinari. (et) eo supino iacente. p(re)dictum medicam distilla
to sic fistulam fundatur. (et) fiat h(oc) in mane. (et) circa noctem.
p(er) tres dies. (et) sedeat in aqua de alcumina (et) lauetur exea.

Cum anus **De egestione ani seu matricis.**
exerit egeritur apostemate carens. (et) ita dispositur q(uo)d
si pellatur egrediatur. cerusse. b(alaustie). gallarum. aluminis
antimonii. omnium partes sumantur equales. (et) redigantur in
puluerem. (et) sup(er) anum exolo[illegible]. calefacto in [illegible] puluizet(ur)
(et) anus intromittatur. (et) stringatur. q(uo)d tamen si conueniens potest
est asella uel [illegible] fuerint. ne eum cito ad sellam sit necesse.
Sumatur (et) galle (et) balaustie. cupule glandium. folia mirti
(et) coquatur in aqua donec rubea fiat. (et) sedeat in ea (et) lauet.
exea. Q(uo)d si anus q(ui) apostemosus est ingredi minime
pot(est). est aquam calidam frequenter ingeliatur. (et) in ea sedeat.
(et) ungat anum exterius oleo camomelino aut anetino.
deinde ingrediatur. Cumq(ue) intromissus fuerit ex huiusmodi q(ue)
notauimus curetur. Vulua preterea si egressa fuerit simil(iter)
erit medicanda. Est tamen necesse ut fortiter ligetur (et) u(er)o eg(ra)
semp(er) supina iaceat. (et) coxa superius eleuetur.

Pro superfluis **De superfluo menstruorum.**
menstruis constringendis. trocisci de carabe per ebdomadam
unam sunt dandi. qui si non contulerint co(n)fectio de scoria
detur. (et) fiat minutio ex basilica. Ventose quoque ad mamillas
apponantur. (et) in comestione stipticis utatur cibis. (et) h(oc) me
dicam est sibi subiciatur. q(uo)d R(ecipe) olibani. balaustie. gallar(um)
antimonii. acacie. aluminis. o(mnium) ana partes equales. pul
uis hor(um) optime tritor(um) cu(m) pauca lana subiciatur. Femur
u(er)o (et) dorsum ex epithimatib(us) que in capitulo de fluxu uentris
notauimus. epithimatur. (et) sedeat in aqua de alcumi(na).
Q(uo)d si ista no(n) contulerint ex alio pessario acuto fiat in
missio (et) maneat in uulua. **De retentione menstruorum.**

Cum ex retentione menstruorum magna sequitur passio.
trocisca de mirra detur. Trocisca de mirra R(ecipe) mirre. ʒ. iii.
lupinorum optime tritorum ʒ. v. foliorum rute. mentastri. pu
legii. cimini. rubee. de qua tingitur. asse. sagapini. opopa

2

naris. omnium ana. ʒ. ii. informentur pill' tracisci ponderis ii. ʒ. ex quibus detur unus in die cum aqua in qua semen uiticis coctum fuerit. Hec namque medicamina adeo uelox mis existunt in prouocandis menstruis. ut et fetum excuciat si qua eo sepe utitur. Ventose quoque suffumigationi plus sunt ponende et fomenta ex sapharia facienda est. post modum quoque uentose femori sunt superponende. Dragadius

Hec curandi sunt ex medicamine **uulue.**

Heragadia. ana. pessarium quoque ex adipe anatis et ysopo cereo. et medulla cruris ceruini mixtis cum cera dissoluta in oleo de lilio aut narcisino subiciatur. si nec febris nec acuitas fuerit. Quod si illud fuerit cum calore et acuitate. oleum roseum adhibeatur. Ex unguento quoque de ceruisia similiter fiat pessarium. Si autem calor fuerit uehementior. sumatur succus portulace in lactuce aut mucilago psillii et fiat tabula de plumbo siue marmore in quo teruntur colores. hiis mediantibus libum pium et ponatur in ea aliquid de ponderis suas et cum pistillo plumbeo adeo super ipsam moueatur. donec de plumbo multum pondere liquori ammisceatur et inspissetur succus. ex quo fiat pessarium. postquam oleum roseum ei ammixtum fuerit et supponatur. Hoc enim medicamen citius iuuitato qui est in matrice optimum existit et aliis ei similibus. **De apostematibus matricis.**

pessarium

Si eum apostematibus est ad est calor et febris. Fomenta ex basilica fiant et panes ex aqua ordei numantur et liniantur renes et femur et ylia et sumen. ex epithimate a parte sculi et fricetur locus quantum possibile est. Si uero postquam febres et acuitas quieuerint. remanserit ex apostemate aliquid. ex in tectionibus liquidis curetur. et mulier in huiusmodi liquidis sedeat donec mollescat et maturetur. pessarium mollificans duram apostematis matricis et consernens doloribus in ea factis. et pustulam eius quiescere faciens. Recipe adipis anatis. medulle cruris ceruini. medulle cruris uacini. bdellii. mollis. ce. uitelli oui assati. fecis olei de sebo. fecis olei de lilio. ana. partes equales. dissoluatur in uino aut rob. et fiat ex eis pessarium. est enim optimum ad sedandum dolorem et mollificanda duritie nimias. paciens partes sedeat in aqua in qua cocta sint fenugrecum et semen lini. et camomilla et mellilot et caulium extremitates. sigillatim aut omnia simul.

Cum **De cancro in matrice et ulcere**

Cauculia fluxerit sanies spissa aut uirus tenue. si ex propinquo manat loco nec fuerit ibi profunditas fetida nec putrida. sumenda sunt aloes et mirra. et sanguis draconis et sarcocolla atque olibanum. et loco supponenda donec consolidetur. Si autem ex loco manauerit remoto. expessario quod nominauimus in cura de sanie fiat pelixima. Si autem cum fluxerit est fetidum. odorem huius mali expessario sedato acuto fiat in tectio. postquam locus autem mundificatus fuerit ex aqua et mille in tectis per instrumentum an cum. Si uero cum hoc quod fluit assumit punctio et dolor. Apostema durum quod tactu discernitur. suope cancrum est. ne ex aliquo acuto medicamine tangatur. Sed fiat in tectio ex confricatione plumbo quam elixiuius. aut ex unguento decetula. et fomentetur ex basilica. et custodiatur ab omnibus que colam gignunt nigram. et sellis et speciebus que precellimo ammiscetur cibis. **De suffocatione**

Cum mensium plagium ipsius **matricis.**

spacium retenta fuerit. aut mulier diu a coitu ipse uiri diu abstinuerit. licet ualde affectauerit. et euenient grauitas et dolor in inferiori parte fiunt. et sensit quam aliquid sursum trahi apte fiunt. fortasse post ista eueniet ei sincopis. et quasi mortua cadet. Pendi quoque uix potest quod ipsa attrahat aerem uel fiat pulsus. et fortasse profocabitur et morietur. et fortasse sanabitur laboriose tamen. Hec itaque passio illico ut euenerit curanda est. Cuius cura est ut pedes fortiter fricentur et ligentur. et uentosa magna sumi

supponatur. Obstetrica quoque preparatur digitum oleo bene redolente inungat. et circumcirca os uulue dum est intus bene commoueat. Naribus preterea galbani insuffletur. et circa aures ipsius uoces eliminande proferantur. et nichil quod bene redoleat olfaciat. Immo bene redolentia et algalia remoueantur. et pecten et cuius superiori extremis epithymantur. naribus mali redolentia odore applicentur ut sterc. et castoreum et sulphur. Cum autem sanitati restituta fuerit ex hac medicatione curetur. ne egritudo redeat. Quod si egritudo hec post menstruorum euenerit retentionem. ea dentur que menstrua prouocant. et in pedibus fiat minutio et uentose in eis apponantur. Si autem post longam uiri dissuetudinem contingat. Ex quo sepius accidit. maritum consuetudinem habere. aut obstetrix teneret illud sepe quod predximus in omni pauco tempore. aut medicamina que minuunt sperma dentur que prediximus. et dentur trocisci de mirra. quos in capitulo de menstruis prouocandis nominauimus. **De mola matricis.**

Mulieribus plerumque accidit passio ex qua pregnantium dispositionis similitudinem incurrunt. Fit namque crescit. et discolorate fuerit. et retinentur menstrua. mot tum qui est in hac egritudine. non est ut motus infantis. immo quoniam de suo mouetur loco cum clunem tangitur. Ad ultimum uero cum angustia et dolore frustum carnis informe emittitur. plerumque uero solummodo uentositas. et humorum multitudo emittuntur. et diminuunt uentrem. et remouent accidentia/ postquam ergo tempus preterit in quo solitum puerum debere moueri. si adest trocisci de mirra dandi sunt. et apozima de seminibus. et oleo de resina adiuuendum et pessarium de ruta et in castoro. et alia pessaria parari in ea de alleuiatione partus. sunt immittenda. dolores quoque de pillis fetidis. frequenter tribuendi sunt. Cum hoc enim cito euadent.

Cum aliquis in minach **Hernia et ruptura.**

Cuenerit huiusmodi eminencia que cum supinus iacuerit et locus digitis compressus fuerit remouetur. et cum sedet redibit. passio adest que ruptura dicitur. Quiescere itaque patiatur sibi caueat debet ne post comestionem moueatur. nec comedat fabas et hec que parent in faseolos. nec lentes nec holera. nec aliquem cibum inflatiuum. Studeat et debet ut eius uenter semper sit mollis. Hec namque regimine possibile est ipsum curare dolorem. loco preterea aliquid supponendum est est obstaculum et stringendum. et presertim cum se mouere uoluerit. Crossus quoque si fuerit et uentrem habuerit grauem. non debet uti motu nisi uenter prius subumbilicum ampliagatur fascia. Emplastrum ad rupturam. Recipe gallarum cipressi. ii. mirre. cipi. sanguinis. gallarum. achacie. olibani. gummi arabici. omnium ana. partem i. Gumme prius in uino resoluantur. et aggantur cum eis reliqua. et super rupturam egro supino iacente. ponatur. et stringatur locus. et non soluatur usque ad tres dies uel aut vii. dies/ postea egro supino iacente soluatur. et illo remoto de nouo emplastro supponatur. Ex hoc enim prohibet amplius in rupturi autem tenellorum pellis augmentatur. quod fit autem propter uentositatem aut propter aquam ibi que congregatur. aut quia intestina descendunt ad illum locum. Si uero propter descensum intestinorum contingat erit grauis et dolorosus et sentiet dolorem cum tanget. Talis itaque paciens sicut prediximus regendus est. et emplastrum predictum supponendum. et locus cum ligatura assidue est stringendus. Ruptura enim non constringitur. dilatatur. et augmentatur semper. Si autem cum aqua fiet locus apparet lucidus. et tlus. huic itaque confert epithimaum ex epithimate quod in cura de ydropisi nominauimus. Aqua quoque in hac egritudine plerumque in foris et fluit intra. Vnde ergo per aliquod tempus sanus efficitur. si postea redditur egritudo. postquam ergo aqua fluxerit. curandus est eger ex cauterio et medi

pessarium

De suffocatione matricis

.i. pectini.

cumme aceto. ex his enim plus curabitur. nec egritudo re
dibit. de his tamen loqui plus est quam hic non exigat liber. Cum autem
hec egritudo universitatis ei contingit: locus fricandus est. et ex
oleo sambucino in quo castoreum et euforbium dissoluti
fuerint inungendus. et ex eodem intus in virgam gutta
tim distillandum. De arteticia sciatica et podagra.

Cum in iuncturis fuerit dolor et apostema et locus cum tangitur
fuerit tactu calidus. et color rubeus. ergo si dolet in dextro pe
de ex dextra manu. et si in sinistro in sinistra est flebotomandus
et locus ex his medicaminibus liniendus epithima. Recipe rosarum
rubearum. sandali. fausfel. miefmemithe. boli armeni opii
omnium partes equales. Ex his in aceto et aqua dissolutis fiat
epithima. psillium quoque aceto infusum inpositum mittitur.
super ponitur. et repletum mutetur et loco eius aliud superponitur. vel
prius ex apozimate ... et hermodactili solvatur. Apozima
... cum hermodactil. Recipe mirobolanorum citrinorum ℥ xv. pul
vis turbith fricati. polipodii. amborum ana ℥ iii. sene. seis
fumi terre. amborum ana ℥ iiii. hermodactili albi. seis endivie
se. apii. rosarum. omnium ana ℥ ii. coquantur in tribus libris aque
donec ad unam redeant. deinde manibus fricentur. et colentur. et
bibat cum zucari tabarzet ℥ x. Si quis autem apozima ca
sufficienter: pillulas istas sumat. que non valentes in cede
surgere faciunt. Recipe aloes ℥ i. scamonee quartam ℥ i. rosarum
rubearum tritarum sextam ℥ i. hermodactili albi ℥ s. informentur
ex eis pille quarum dosis una. Ergo nutriatur ex cibis frigidis
... et abstineat a vino et a confectionibus que ex melle fiunt
et omne. Cum autem apostematis calor quieverit tunc in fine
ex eis quoniam calor apparuit reliquias resolvunt curent. quorum
unum Recipe ceram molo de lilio resolutam cum ammisceatur
mucilago fenugreci se. lini. deinde inuntur simul. donec uni
antur. deinde fiat epithima ex eis. In principio autem sive in columni
tatis tempore circa tempus in quo egritudo eum invadere consuevit.
et quia maxime in vere. assuescit flebotomia uti. et unctis so
lutivis ex his que coleram expellunt ex parte rubeam. et a potu vi
ni abstineat. et a comestione eorum que ex melle conficiuntur
et acetum. et sit eius cibaria aceto ... simplicia his similia ex
his que inflant. Ebria autem que hanc consueverit in cursu passi
one. minus solito labore pati assuescat. et precipue cum
tempus invasionis timetur. et cum corpus fuerit plenum et vene ple
ne. et fuerit diu ex quo nec minutus nec solutus fuerit.
Cum autem cum dolore inveniuntur nec calor nec rubor in colore
affuerit. frigidior ergo fluxus copiosior. et locus tactu sentitur frigidus.
In principio curationis eius. pille maiores de hermodactil dande
sunt. Pille maiores de hermodactil. Recipe hermodactil. turbith on.
mezereon. omnium ana ℥ v. yere pigre ℥ x. coloquintide
centaurie minoris. amborum ana ℥ v. euforbii ℥ ii.
turbith ℥ x. sticados ... sinapis. piperis. castorei ...
℥ i. Informentur ex eis pille ex quibus ... ℥ ...
sumat. hee itaque pille valde conferunt. quia non valentes
surgere in cede faciunt. Epithima ad podagram frigidam. Recipe sto
racis liquide. castorei. euforbii. mirre. aloes. acacie. omnium
ana partes equales. ex his omnibus in vino veteri ammixtis fiat epi
thima. Cumque iste dolor quieverit. succurratur pacienti ...
... multe calide aqua abalto. et in cera fiat ex oleo de lilio
et emplastrum ex bdellio molli. et storace ac fenugreco. et semine
lini. et amoniaco superponatur. quod hoc modo conficitur. Amoniacum
et bdellium in vino veteri resolvuntur. et alia omnia eis ammisce
antur. ex quibus fiat emplastrum. et superponatur. Hec namque egritudinis
species est que in lapidis duritiem transit. et rectificat membra et iuncturis
fugis ... Qua propter hanc hanc passionem assiduo et aliquando
... et ab his cautius et a fel... frequenti ebrietate custodiatur.
... precipiendo cum lanius est. motu utatur. et a coitu absti
neat. et precipue cum satur fuerit. nec balneum ingrediatur nec
exercetur post comestionem. vinum preterea veteris et purum bibat.

usque dum lanius est utatur que urinam provocare consueverit.
Dolor vero qui sciatica vocatur est qui ab ancha proximo to
tam usque ad genu in longitudine prenditur quandoque in longitudi
ne ad virge similitudinem extensus. preterea usque ad pedes descen
dit. et tunc si in repletione fuerit caloris dominium. et in vena tinctura ex
basilica manus eiusdem partis minutio facienda est. deinde ex solu
ti. Si autem ex repletione frigida fuerit et color fuscus. sepe provocandus
est vomitus. ex apozimate rafani. cum sirupo aceto so...
quorum ac partem eius. ex oleo in quo castoreum et euforbium et storax
sint resoluti inunguantur assidue. quod si dolor in coxa manserit
fiat. ergo ex almuri nabati et baurach clistere. et ex enema
te aceto quod in capitulo de applisia nominavimus. Collirium quoque
ex elaterio et coloquintide factum. supponatur. quod eo usque fit con
venit. donec ergo excoriationem inveniat. excoriatione enim dum accidit ple
rumque accidit sanitas. Si autem passio inveteravit. Sinapis sumatur
et cum fimo columbino et de quantitatis ... et ex apozimate fiat
... Ex quibus coxe supponatur emplastrum. quod cum
desiccatum fuerit. donec in loco vesice plene aqua fiant et fundantur
et effluat aqua que in eis. et vaporetur locus cum aqua calida. deinde
in ergo paucis diebus quiescere dimittatur. et si nondum sanitati
restitutus fuerit. ad hec eadem curam redeundum. Quod si egritudo
valde invaluerit. et longo tempore. et timetur ne ulceribus perforetur
aut confractum fuerit. locus ex instrumento quod vere assimilatur cau
terizandus est. et intelligitur cum coctura capitis anche ipsius coxe
huius tamen rei sine causa istius nostri operis metas transcendit.
talis preterea pacientes in quantum sospitatis vomere consueverit.
et solvere ventrem. et regimine subtiliare. et ab his cautius et
febribus frequenti ebrietate abstinere. De gibbositate.

Cum gibbositas hec incipit. pille maiores de hermodactil.
dande sunt et olei de resina cum apozimate de seminibus
sepe sumendi. locus quoque ex oleo sambucino in quo storax liq
uida et castoreum et euforbium resoluti sunt frequenter est inungendus.
et ab his et cautius abstinendum. Aqua et calida in qua cocta
sint ... et sansucus. et sticados arabicus abalto ... locum est
distillandum. deinde frequens fricatio et in unctio ex oleis calidis fa
cienda est. Quod si his qui hanc paciuntur egritudinem puer fuerit.
balneum solummodo et inunctione ex his que predicimus suffici
unt. Si autem cum gibbositas incipit affuerit febris ac predicto re
gimine omnino abstineatur. flebotomia quoque ex basilica facienda est.
et emplastra vehementia loco superponenda. De varicibus.

Cum vene crosse et plene et diverso modo curvate in tibiis in
venire apparuerint. egritudo que varices vocatur adesse significatur
Hec egritudo frequentius accidit his qui multum pedibus labora
re consueverunt. et qui cibaria coleram nigram generantia frequenter su
munt. In principio itaque curationis huius passionis basilica
minuere convenit. et ventrem ex his que coleram educunt
nigram solvere. quorum mentionem fecimus in capitulo de melancolia. Hec
sepe facienda sunt. et ab omnibus a quibus melancolia pacientes
custodiuntur. in hac egritudine abstinendus. postquam vero hec sup
ra diu adhibita fuerint. ex venis quas incurvate apparuisse
diximus. minutio fiat. a quibus sanguis cum diu fluxerit
diminuatur. donec quicquid in eis est evacuetur. deinde modo ...
pacientes coleram nigram expellentibus utatur. et minuatur ex ba
silica. et caveat sibi ab omnibus que coleram generant nigram.
Et passio postquam mansiva fit. De elefantia.

Hec incurabilis est. Cum autem incipit si ei subveniatur et ut debet
medicetur fuerit aut sanatur. aut manet sic. nichil addens.
cum ergo pedis crossities augeri videtur. et color obfu
scum. vene quoque que varices vocantur apparere ceperint. eger
assidue cogendus est vomere. et custodiendus ab ambulatione
nimia et statione. et vinum vomitu precedente expullis maio
ribus de hermodactil solvendus. deinde ad vomitum redeundum
post illud. hoc quoque multum valet. Ergo preterea a cibo crossis et
abstinendus. et tibia a calcaneo incipiendo sursum usque ad

De vena sciatica
Nota
Nota
de seminibus pentadactuli
Varices

genu stringenda. Ante tamen constrictionem epithimanda est ex aloe et mirra et acacia et ypoquistidos et alumine cum aceto forti dissolutis. Ex basilicon quoque manus confricare partis minutis fricanda est. Neque erectus stet: nisi prius pes stricte sit ligatus. Nec epithima ullomodo dimittatur. Somnum quoque vehementer vitetur. Quod si prius incessit spatium aprehendit (?) ventus et appetit quiescere. Vaporetur ipsum cum ... caulium. Siccandis aridis (?) eo. Cum decoctione lupinis et nitro et storace calamento et farina fenugreci et liniatur et ex aqua ... unius diei. Aut duorum. Ipsi enim huius egritudinis maximam resolvunt partem aut leniorem reddunt. De excoriatione et ulceratione que fiunt in membris ex iacere.

Cum aliquis longo tempore supinus super dorsum iacet excoriabuntur loci tenui plerumque rubent et mala ibi fiunt ulcera. Cum igitur loci ista rubent cum augmento visa fuerint: milium super panniculum aut folia salicis subtus sternenda sunt. Et ipse in die multotiens evolvendus. Loci quoque qui rubent aqua rosata sunt inungendi (?) et flabellanda ipsi. Quod si calor perseveravit, ipsa epithima de albumine ovi cum in capitulo de apostematibus notavimus. Et si vesice et ulcera ibi exorta fuerint exsiccatio decuria curentur. De dolore in membris visu manifestis accidente.

Cum dolor in manu aut in pede fit. Ex inquirendus est si ex percussione hic ei accidit. Aut si aliquid super ipsum membrum cecidit aut si super ipsum diu iacuit. Aut si contingit extra exterius facta. Si autem ab extrinsecus ei non contingerit. Locus dolentis considerandus est an sit magis rubeus quam reliquum corpus aut non. Si enim toto corpore rubicundior fuerit ex calidis apparentibus medicaminibus curandus erit. Et si nec membrum nec fuerit calidum nec rubeum. Sed tamen cotidie ... suscitatur et siccatur. Aqua calida ab alto super ipsum distillanda est et ex oleo et cera resoluta inungendum et ... sic dolor sedatur. Quod si locus qui ... videatur et tactu ... sentiatur frequenter erit fricandus et aqua calida in qua sambucus et camomilla et melilotum decocta bulliant. Cocta fuerint ab alto ut diximus super ipsum est distillanda et ex oleo de ... cetrino inungendus. Regimen quoque eius subtiliandum erit. Ipse vero multo utatur exercitio et in balneo sudet. Si autem non sufficerint. Ventosa ex his solvatur quam humiditas eveniat. Cum et preterea si tactu sentiatur frigidum fricetur prius et deinde inungatur ex oleo costino et laurino et oleo de ben tepidis et his similibus. Quod si ista non sufficerint ex unguentis que in capitulo de paralisi notavimus. In unguentis erit dictum finietur.

Explicit tractatus nonus. Incipit decimus. De prologo tractatus.

Febricitantes et precipue acute non solum necesse est ut medicus sepe videat sed et ut semper eis assistat. Nos tamen in hac parte ponemus summas et aggregationes ... et extremitatem continentes que utiles erunt prudenti et vigilanti. Licet in hac doctrina studuerit non sit per eam optimus. In pluribus enim medicorum consilio non indigebit. Atque errantium per eis cognoscet errorem. Sed tamen paucis comprehendemus ubi et dimittemus ... quemadmodum in aliis partibus huius libri peregimus. Et dimittemus universaliter subtilia et profunda huius doctrine perscrutationis. Hoc enim indiget qui multa vult investigare et ad ultimum doctrine pervenire. Ad hoc vero perficiendum divino invitabimur auxilio. De febre effimera.

Hec febris non habet periodos. Sed est unius paroxismi. Cuius prima significatio est quod non cum rigore neque horripilatione quam accedat. Precedit enim cum causis ab eo per quam eveniat consuetudo sicut superfluus labor. Aut ira. Aut angustia. Aut solicitudo. Aut nimii potationis vel multa potatio aut quia diu stetit ad solem. Aut sub aere frigido. Aut in aqua frigidissima. Aut quia calidum apostema quod accidit propter casum vel passionem in corpore fecerit. Aut propter dolorem qui in aliquibus contingit membris. Aut propter repletionem ciborum multam nutrimentorum aut grossorum oppilantium. Aut vehementis caliditatis. Aut propter fortem ... vel propter frequentem ventum fluxum et vehementem. Aut propter multam moram in balneo. Aut quia balneatur se in aquis in quibus veniunt ut sunt aque naturaliter calide. Aut quia non balneatur se ut consueverat. Aut quia medicinas calidas sumpsit. Vel quia multum comedit. Aut propter coitum et ... maximum. Aut quia diu ab ingestione abstinuit.

Urina quoque in hac egritudine nec in colore neque secundum substantiam nec secundum odorem multum mutatur ab hoc quod consueverit. Calor etiam cum corpus egri tangitur neque superfluus nec mordicativus sentitur. Cum autem egritudo minui incipit: totius cutis humectatio aut resudatio. Deinde sedatur perfecte. In hac preterea febre. Nec multus est timor. Nec est mala. Quamvis tamen malas malas transit febres cum in prius regimine et curatione error contigerit. Si ergo aliquis hac febre cum laboris incurrit. Oportet ut cum minui febris ei ceperit. Ex balneum ingrediatur. Et in domo media sedeat. Iuxta portam. Prius vero intrat domum primam quam ... faciem ipsius aperienda est. ... quoque locus sit talis in quo delectetur et nec ullomodo ... sudet sit possibile. Nec inflametur nec estuet nec cogatur anhelare vehementer. Sit autem locus talis in quo ipsum diu morari sit possibile. Ubi semicupium tepidam continens aquam in qua delectetur ingrediatur. Corpori vero ipsius aqua tepida sit fundanda et precipue in locis articulorum et fricetur suaviter et premetur molliter. Deinde corpus ipsius abstergatur et ex oleo violato tepefacto inungatur. Et maxima sollicitudo adhibeatur precipue circa iuncturas et colli spondiles et dorsi. Postquam autem hic aliquibus horis factum fuerit. Iterum in aquam calidam intrans est. Ad inungendum largitudo quoque fundendi aquam sit cum et inungendi ex oleo et hiis sint pro laboris vehementia accipit debilitatem. Post hoc vero egrediatur balneum et nutriatur ex holeribus ... recentibus. Et carne pullina et edina et piscibus quorum ... et ipsi sunt boni ... et abstineat a cibis calefacientibus. Et si consueverit vinum bibere. Sumat in potu iulep frigidum de zuccaro tabarzet. Et aqua rosata. Si autem solitus sit bibere vinum sumat ex eo minus solito. Quod tamen plus solito sit mixtum aqua. Lectus quoque eius mollior sit quam prius. Et plus solito dormiat. Et si post hoc aliquid de vestigiis et lassitudinis superfluit ad balneum ut diximus. Et totum regimen redeundum est dum se habeat ut solebat. Si autem hec febris ei cum vigiliarum aut nimie sollicitudinis contingat. Ex postquam ipsa minui incipit. Balneum ingrediatur. Et sit in loco balnei ... ut supradiximus. Nec ibi detineatur diu. Sed aqua tepida ... super caput ipsius fundatur. Et nutriatur ex cibis similibus hiis quos prediximus. Et vinum si bibere consueverit ... et ... utatur ab huiusmodi sollicitudine et impositione ... et aliarum calidis atque aliorum ludicra. Oleum quoque violarum olfaciat. Et dormiat in locis suaviter redolentibus et in strato molli. Quod si ex cumulatione tristitia aut cumulatione ire sit hec febris. Balneum cum minui cepit. Aut cumulatione ire fiat hec febris balneum cum minui cepit ingrediatur et intret semicupium aquam continens calidam in qua delectetur. Ex qua et super ipsum in domo balnei existentem copiose fundatur. Ipse preterea in loco balnei moretur ubi nec a vento nec a frigore patiatur tangatur. Aut moretur in prima domo balnei in qua tam diu sit donec cutis mollescat et rubeat parum. Deinde aqua frigida subito ingrediatur. Et ab ea citissime egrediatur. Cumque egressus fuerit aqua rosata ipsius capiti sit fundanda. Et pectus ex sandalis et aqua rosata et camfora liniatur. Et in potu granatorum ... succi sumat. Et ei similis potus ut rob quod fit de

ribes. 7 maciano(rum) acetosorum 7 acetositatis citri 7 nutriatur ex ho
libus sic 7 aceto. 7 ex olo' confecto cum zuccaro. 7 ex olo' amigdala(rum)
dumo autem olo abstineat. non maximum tamen consequatur nocumentum
tum. quod si in consequatur cum suco granati misceatur. 7 sur
nive infrigidetur. 7 ex aqua frigida multum bibat. 7 cum biberit
unum granati acetosi in aqua frigida abluti comedat. de in
aqua rosacea sit ipsum torcare 7 ingenietur qualiter eius in aqua
maneat quamque possibile fuerit. sedetur. Cum autem hec febris ex vi
ni multa potatione supervenerit aut fortis 7 puri. egro ali
quid de pomis quos nominavimus simplices scilicet absque alicuius
rei commixtione danda sunt. Cum aqua frigida nimis. ex quibus
non impetuose sed paulatim bibat. cumque febris sedata fuerit
balneum ingrediatur in quo moram faciat. in domo temperata in
sicut sic ostendimus. 7 multam aquam super ipsius caput fundat.
Et nutriatur ex tipsana 7 adesia carnium in frixaturis 7 his similibus ex crebris
sic mixtis cum suco granatorum 7 suco ribes 7 uve acerbe su
co 7 ex pisis qui vocantur ezie. coctis cum aceto 7 ol. Et cio
at olim violarum 7 dormiat diu. Cumque expergefactus fuerit
balneum iterum ingrediatur 7 ad predictum redeat regimen. dumo
autem olo abstineat. 7 in potu rob de fructibus sumat. Si autem
incipiente fuerit gravitas 7 in oculis rubedo 7 extensio sanguis
extrahatur cum flobotomia 7 ventosis. Cuiusque regimen totum sit
ut diximus. Venter quoque ex suco fructuum solvatur. Cum vero as
hanc febrem incurrat ex multa mora aut deambulatione
nimia sub sole. aqua rosacee per unam sumatur. 7 oli. rosei
permixta. 7 aceti partis unius quarta. 7 in ampulla vitream
mittatur. 7 coagulatur donec inspissentur. 7 ex eis in nuce
fundens super ipsum sinciput. paulatim funditur parum quoque eis
in fusis mittere in frixura. 7 in principio accessionis usque ad
quietem capiti superponatur. postquam vero quievit febris. eger
balneum ingrediatur. 7 sit in loco temperato ut diximus ubi aqua
tepida sit totum corpus ipsius 7 super caput fundatur.
In potu autem sumat frumentum fractum coctum cum aqua cui tamen
prius sit miscendum ablutum. cum aqua calida cui postquam
coctum fuerit multa aqua nive infrigidata admisceatur. quam
eger usque ad satietatem sumat. Cumque febris cessaverit ex
cibis quos prediximus utatur. Cum autem aliquis hanc pati
tur febrem eo quod sub frigido aere longam fecerit moram. totum
corpus eius a principio febris. ut quod sedetur usque quo se
detur sepe fricandum est. non tamen comprimendum. Cumque febris
cessat. domum calidam balnei ingrediatur in qua moram fa
ciat donec sudor egrediatur. postquam autem sudor egressus fuerit
cum ex olo' tepido cum fricatione inungatur. donec sudoris mul
titudo egrediatur. 7 eo usque dormiat. donec iterum sudet. post hec
in comestione cibos sumat subtiles. ex quibus quod leve est cum
mixtura sumat. Vinum preterea forte bibat. 7 si ex febre. 7
fractione aliquid remanserit. ad balneum. 7 ad totum regi
men quod prediximus. redeundum est. Siquis vero hanc febrem per
aquas naturaliter calidas patiatur. sicut sunt aque ille tales
ex admixtione azegi. aut salis aut ferri aut aliarum rerum.
que corporis superficiem exasperare 7 adhendo rugare consue
verunt eodem regendus regimine. quo is qui hanc incurrat
ex frigore. oportet tamen ne locus balnei in quo hic in domo cala
moratur. sit temperatus apud portam suam. 7 sit porta se
domus contra faciem ipsius aperta. 7 aqua calida super ipsum
fundatur 7 in eam ingrediatur. 7 inungatur cum olo 7 iterum ef
fusio aque calide. 7 introitus in eam. 7 fricetur multum unde
si. donec pori aperiantur. 7 corpus tumescat. 7 febris sedetur.
et corpus rubeum fiat. quod postquam factum fuerit egrediatur 7 in clu
mas suis involutus dormiat. deinde ex eis que prediximus
nutriatur. Cum autem aliquis hanc febrem incurrit
ex comestione calidorum ciborum. Oportet ut postquam
febris quievit ex aqua ordei multum bibat. Cuius
nutricatio sit post febris sedationem. Cibis ex aceto

confectis in quo non est caro. 7 est ingeniandum qualiter eius
venter solvi possit ex prunis 7 tamarindis 7 zuccaro tabarzet.
7 sirupum quoque acetosum simplicem de zuccaro bibat. 7 cetere
dat granata muza 7 acetosa 7 omnia alia poma his similia.
Ab omnibus vero cibis qui corpus calefaciunt. abstineat. Fe
bris enim hec ipse 7 illa que ex fortis vini potatione accidit u
trumque in putridam aliquando mutantur febrem. Cum vero aliquis
hac febre laborat. eo quod plus solito comedit aut cibum
multum nutrientem. aut grossioris nutrimenti sumpsit. quia
hec species effimere plerumque adeo per multos dies fit manens ut
sinochus esse videatur. non est expectandum donec febris a toto
corpore recedat. immo venter egri illico ex suco fructuum
sicut nominavimus est solvendus. 7 sirupus acetosus in potu
sumendus 7 ex ptisana tamen modo nutriendus. Sed postquam febris al
leviari videtur aliquantulum. eger in balneum est mittendus in quo non
longam faciat moram 7 sic in aqua calida tepida 7 exeat super
ipsum fundatur. Cuius 7 corpus ex furfure diu fricare convenit
de inde ex aqua locus egrediatur. 7 sic ad suum redeat regimen
adiunctis scilicet solutionem ex suco fructuum 7 ad sirupum acetosum
in potu sumat. 7 ad nutrimentum ex aqua ordei. Cumque febris parum
alleviari cepit. balneum iterum ingrediatur in quo longiorem quam
prius faciat moram 7 plus balneetur secundum quod febris diminuta
fuerit. In principio tamen huius febris absque magna cautela in
balneum minime ingrediatur. Observandum est enim ne in eo labore
paciatur 7 ne corpus calefiat. Et si contingat ipsum in balneo o
ppilatione pati. illico est extrahendus. quare in omnibus quibus
post febrem effimeram in balneo huiusmodi accidit oppilo' est ob
servandus. Hec namque accessio non cum effimera sed putrida per
venit. Febris autem per que signa 7 absque ulla ambiguitate febri
potest cognosci effimera cum aliis significationibus quas prediximus
est ut egro cum se balneaverit non superveniat oppilatio. Cum vero
hec species effimere cognita fuerit venter solvitur 7 cum processu
7 nutricatio subtiliata fuerit 7 ordo intrandi balneum 7 balne
andi secundum febris diminutionem observandus fuerit. adeo bene
transibit quod in febrem putrefactionis minime transibit.
Si autem in regimine error acciderit in febrem mutabitur putrida
que erit acuta in sinochum scilicet eo conclusam. Siquis vero hanc
patitur febrem quia in comestione nimia aliquid comedit ex quo
gravari cepit. Si gravitas in superioribus sentitur vitas. evomat
illud. aut supponatur collirium si in inferioribus sentitur gravamen
Cumque passio minui cepit. balneetur 7 sopitus aug
meatur 7 nutricatio subtilietur. 7 per aliquot dies a labore
abstineat 7 ex aliquibus cibis qui ventrem paucum solvunt moue
atur. de his quos iam nominavimus libro de sanitatis custodia
tractavimus. Qui autem hanc incurrit febrem cum apostemati
quod in aliquibus sit contingentibus membris. excepto contra minuendum est.
7 apostematis infrixandum. quemadmodum in capitulo de apostemate cali
do ostendimus. balneum nullo modo ingrediatur. nec bibat vi
num donec apostema illud sedetur. 7 eius igneitas reprimatur. Venter vero
solvatur 7 calor extinguatur sicut docuimus. 7 ex cibis infrigidan
tibus nutriatur. Cum autem aliquis hac febre laborat cum dolo
ris in quibusdam contingit membris que sit cum doloris consideranda
est. Si non est apostema calidum. aut causa ventositatis aut humor
mordicativus. aut quia multum comedit cum siccitatis ma
gna que loco dicatur aut complexio mala calida aut frigida simplex
aut cum materia adipsam causam removenda est omnino in tedes.
quemadmodum incipimus de causis dolorum 7 eorum curis docuimus.
febris. non illico sedabitur. cum causa remota fuerit. Cumque febris
quieverit eger leniter balneetur. 7 ex cibis quorum fecimus men
tionem nutriatur. Qui vero hac incurrit febrem. quia balne
usum ut consuevit evitat premisit balneum mittendus est eo
nec febris reprimatur. ubi multitudo dulcis aque tepide
super eum fundenda est. Ipse quoque ex furfure 7 semine milon
7 paucos post diu est fricandus. deinde egrediatur 7 ex cibis

Febris effimera ex potatione vini
Ex vino
Dieta
Ex estu in sole
Febris effimera ex deambulatione in sole
Dieta
Ex aere frigido
Febris effimera ab aere frigido
Cura
De febre effimera ex calidis aquis
Ex cibis calidis
De febre effimera ex comestione calidorum ciborum
i. albissimo
non in putrida
Ex comestione plus solito et multum nutriente cibo generatur febris effimera que sinochus esse videtur
Ordo balnei
Oppilatio
Signum febris effimere
Cura
De febre effimera ex comestione
De febre effimera cum apostemate
De febre effimera cum dolore in quibusdam membris
Febris effimera ex dimissione balnei

extinguentibus nutriatur et zumum album et clarum bibat uel temperatum. In mane quoque mittatur ad balneum et deinde ab eo egrediatur et sic ad consueta redeat. Qui autem hac laborat febre quia multam famem aut sitim passus est. si cum sola dolorositas et lassitudo et frictio eum inuaserit antequam febris in eo sit confirmata inuenitur. tunc tritum fractum multa aqua ablutum et coctum. et inde in fractum dandum est. et zuccara tabarzed. Si autem non inuenitur nisi postquam febris in eo inflammata fuerit. sapiendum est ei sepe ex aqua frigida paulatim bibere donec febris reprimatur. deinde paulisper in [illegible] in aquam tepidam est mittendus. et aqua super eum fundenda frigiditate est non ledatur. postea ptisanam bibat. et ex olibus [illegible] nutriatur. et a labore abstineat donec sanitati restituatur. Cum uero aliquis hanc patitur febrem ex coriza que ei accidit. flomandum est ei [illegible] ascendenti minutie [illegible] spacium aut si flomia pati non potest cum uentosis sanguinis extrahatur. et a cima et uino abstineat aqua ordei bibat. Et unctus ex his que in coriza notauimus soluatur. pectus quoque eius molliatur. et tussis sicut ibi docuimus sedetur. Cumque ad salutem peruenerit et reumatismus digestus fuerit et tussis sedata et febris quieuerit in balneum est mittendus et ordinatum ad consueta paulatim reducendus. huius autem febris cura. non est negligenda. Excitat enim plerumque peruenit ad pleuresim. Sed qui hac tenetur febre propter fastidium. hec enim febres cum ructus fuit fumosi et fetidi innata solet et uix accidit cum fuerint acetosi. Si unctus postea solutus fuit per se alia non indiget cura. nisi ut parum aque calide sorbendo [illegible] ciat. et balneetur. et ex cibis in frigidis [illegible] qui in [illegible] corpus nec constringatur nutriantur. sic sunt ea que ex suco uue acerbe et sumach. et granis granati et his similibus preparantur. potus quoque bibat qui his inueniuntur similes. A labore autem et statione abstineat. et a coitu abstineat. Quod si unctus per se solutus non fuit ex medicis quas in capitulo de custodia sanitatis notauimus soluendus erit. Si autem hec febris superuenit alicui in cuius [illegible] ad contineat quod euomi possit. ex aqua calida sorbeat. et cum ea ipsum euomat. Et si [illegible] in inferioribus uentris partibus sentiat. collirium aliquod supponatur. Cumque unctus per ut oportet mundificatus fuit et cum hoc neque ructus fumosus neque grauitas nec mordicatio in uentre sentitur nec nausia. balneandus est eger et nutriendus. et regendus eo regimine quod prediximus. Is quoque cui hec febris accidit cum frequenti assellandi. ex his que in suo notauimus capitulo curandus erit. Cumque ipsius febris repressa fuit. in balneum mittendus erit. et ex rebus quas in hoc libro notauimus nutriendus.

Est preterea ex holibus quidam qui cum cibos multi nutrimenti frequenter comedunt. ut sunt carnes graues et crosse et pultes uel de spisse. et frumentum coctum et zumum crossum. Hac incidit febre. Quia propter huiusmodi acriorum ciborum assiduatione abstinere debent et ex carne edina et pullina nutriendi et sirupum acetosum bibere debet. et de uino sumere debent. quod iam peruenit ad subtilitatem et claritatem. et in profundo penetrare potest. Is quoque que apponitas ledit ante comestionem uinum ex aqua debet. et uentris solutionem et flomia assiduare. Si enim hec negliges fuit. egritudines incurrere acutas et pessimas. Sunt et ex holibus que cum laborem et uigilias patiuntur. aut eorum tardatur comestio. aut ex cibis [illegible] aut siccis nutriuntur. ad febrem adueniunt. Quia propter huiusmodi holum genus. Ab his rebus abstinendum est. Cumque febris eos inuaserit succurrendum est cito cum eis que corpus humectant. ex hoc enim si neglectum fuit ad ethicam deueniunt. De ethica.

Cum febrit tribus diebus aut amplius permanserit nec se mouerit. nec inflamatio uehemens fuit nec accidentia que febres acutas comitari consueuerunt cum ea affuerint ut est pulsus magnitudo et calitatis. et inquietudinis uehementia et anxietas. et lingue siccitas. atque eius nigredo. [illegible] sic uno modo perseuerauit. nec post [illegible] de profundi dimissio aliqua. nec proxima. propter hoc et ipsa inuenitur quieta et quasi tepida. tunc ethica ad esse creditur. Est iterum ipsius uirtus sic experienda. Ergo ut in clausis comedat horis est sapiendum. Qui si inuenerit fuit semper post comestionem a febre magis infestum. Ethicam procul dubio esse pronunciandum est. Quod sic habet. facies ei iam esse extenuata uidetur. et oculi concaui et cito diminuta. atque cutis desiccata fuit. Ethica iam non est in principio. immo in ipso confirmata est et operata. et diu est ex quo ipsum inuasit. Hec autem febris que in principio sui cum nondum sat ad antiquitatem peruenerit. curabilis est. propterea iterum signa cognoscenda sunt. ut cum aliquis de egri sanitate confidit ad eam curandam properet. Dicemus ergo quod eius qui declinat in proximam [illegible] tempora uehementer plana sunt. et oculi concauantur. et nares subtiliantur. et fiunt tornatiles. Facies quoque fit tornatilis. et aures in minoratur. et eorum corpus subtiliatur. Faciei quoque aspectus tenditur cutis. Ac si esset corium. quod super ossa faciei desiccatum foret. et totum corpus similiter acsi [illegible] existit. Collum preterea tenue fit. et epiglotis foris prominet. Cumque pectoris ossa tactu aut uisu considerata fuerint. unumquodque eorum cum sui extremitatibus notum potest. et postremo corpus non uidetur nisi corium et ossa. Cumque uox exilis auditur et debilis. et uultus omnino destructa uidetur. et pulsus subtilis et debilis. et cum hoc et durus. Cordis quoque manifeste apparent quod eius dissoluta est. et uene [illegible] et a sanguine uacue. nec eius continuitatis magne rei capax existit. Pulchritudo quoque atque claritas ab ipsius corpore omnino recesserunt. et cutis desiccata est. et [illegible] existentis in seso [illegible] facti est. Venter et eius attenuatur. et distillatur. tamen uidatur. ac si costis adhereat. et quasi nichil in se contineat. intracto preterea uentris intime subtiliatur. ut non uideatur esse nisi solummodo corium. et post hoc spasmatur. et desiccatur et ungues curuatur.

Cum uero capilli cadunt alicuius et uenter soluitur. mors ei propinqua est. Cumque corpus adhuc diminutionis et debilitatis deuenerit in minus. nunquam sanari potest. nec meliorari. Sed dum carnis et sanguinis pulchritudinis et uirtutis reliquie in eo inueniuntur. et quod ex predictis signis [illegible] apparuit. nec uehemens est nec confirmatum sanari potest. et ad summum tenue disponi sicut uxor(?) subueniatur. Cui autem non fuit multa debilitas nec multa macies. nec longum intercessit spacium ex quo pati cepit. nec est ex signis ethice aliud apparuit nisi quod febris lenta adest. que iam perseuerauit dies. et quod cum ea par siccitatis et macies [illegible] huiusmodi paciens leuiter ratio sanitati restituetur. Sic uoluit. Hac ergo febre laboranti in primis aqua ordei danda est. et postquam ipsi de sito decedit. ex piscibus qui [illegible] uocantur super primis assatis aut in uetu nutriendus est. et ex holibus frigidis et humidis ut portulaca et molochia. et lactuca. et cucurbita. et citrulli. et cucumeres. Hic quoque cotidie antequam comedat balneum ingredi debet. ubi in loco moretur in quo aer calore ledi non possit. et in aqua tepida per aliquod tempus mittendus est. Deinde ex oleo uiolato ungendus. domus uero in qua moratur talis sit. cui aer frigidus sit et humidus [illegible] ex rebus [illegible] que frigide sint et humide sit sterni.

Panni quoque aqua rosata infusi in [illegible] in aqua camphorata et sandali dissoluti sint. pectori superponantur. quod si fieri consueuit. cum flos alleuiatus fuit. et cibus ab eo descendit. et antequam comedat. Cumque pellem tepefacti fuerint panni mutandi sunt. Quod et diu fieri conuenit. donec eger sanitatem senciat ad multa sui corporis profunditate peruenisse. Quod si ei huiusmodi curam superuenit ei [illegible] et postea acciderit ei calitas. tepefiunt panni et postea pectori superponantur nec remoueantur nisi est desiccati fuerint tunc. cum multum calefacti. Oleum preterea uiolatum. et oleum de seminibus cucurbitarum in potu danda sunt. et lectus solito mollior fiat. et quanto plus potest longo tempore dormiat. Uigilias autem atque cogitationem et amorem. et coitum. et astationem in locis calidis et siccis. et fame abstineat. Si autem cum hac febre fuerit nocumentum et acuitas

atque ardor. trocisci de camfora cotidie in matutinalibus horis tribuantur. Cum autem sol ortus fuerit aquam ordei bibat. Aquam vero quam in nocte bibitur est iulep cum mucillagine psillii admisceatur. nec cessandum est a motu in potione inflammationem in pectoris inflatione. Quoniam ex his epithimatibus et exholitis instantes epithimati. Cibaria vero non semel sunt tribuenda. sed ad multas vices partienda. et precipue si estas fuerit. Ex quibus eger non tantum semel sumere debet quantum est ei necessarium. et sibi caveat ne semel tantum comedat quantum est id quod eger. Ex aqua quoque frigida paulatim in potu sumat. nec famem aut sitim nullomodo patiatur. et ab omnibus que calefaciunt et desiccant omnino separetur. Cum autem ethici in medicina fuerint et ob siccatio ac carnis diminutio manifeste apparuerint. Quoniam ad minimum perque ipsam diximus esse insanabilem nondum pervenit ei laborans eodem indiget regimine quo prediximus. Oportet tamen ut super eum fiat assiduatio et perseveratio et frequentatio. et perveniatur cum eo ad ultimum et mittatur in balneum et maturam bis aut ter in die. ubi in tali disponat mane loco in quo calefactus eum nullomodo ledere possit. nec oppilatio invadat. Nos enim nequaquam volumus ipsum intrare balneum nisi cum semicupium invenire non possimus. nec aqua sit eum cum simplex. ne oppilatio eum invadat. Sudare autem et aerem attrahere calidum omnino ei deterior existit. Hac itaque patiens febrem in balneum mittatur. et semicupium postquam eluat horis spacium pertransierit. ex quo aquam ordei in potu suscipiat. et cum de semicupio egreditur ex oleo inungatur. Cumque vero ab aqua ordei alleviatus fuerit. nec inimicus sapor illius remanserit. iterum ad balneum ducatur ita tamen ut in eundo minime laboret. deinde mittatur in semicupium. et de aqua tepida tamdiu super eum fundatur donec ipsius corpus intumescat et paululum rubere incipiat. postea vero in aqua frigida semel submergatur ac ubi tamen frigiditate non ledatur. deinde ipsius corpus ex oleo violato et aliis similibus oleis inungatur. Quoniam super preterea regendi ipsum in balneo in aere … recipiatur. Cumque a balneo egressus fuerit. ex eis que diximus et prius fuit quam diximus cibetur et iaceat in domibus tranquillis huius bene olentibus in quibus sit aeris pravitas. ante ipsum vero panni in frigida infusi aqua. et parapsides magne ex ea plene ponantur. aut lacune sint coram eo. Folia quoque vitis et salicis atque rosarum et violarum et … et huius similium coram eo sternantur. Insuper in terris non sit in eius mansione ignis. nec fumus. sed frigidus attrahat aera. hoc enim maior ei existit cura. quod propter hoc ita consuluit quod non oportet eum emplastra nec epithimata que prediximus ex thus acceto dis confortationem apponere. Ex pannis quoque caligine et in pondere levibus cooperiatur corpus et precipue caput. ne cortex aut … ei superveniat. et extremitates leniter comprimantur. patiens quoque oleum de cucurbitis cum oleo de nenufarino … oleat. et dormiat diu. Quod si magnum diei superveniunt spacium. voluntate iterum antequam tenet nam ingrediatur faciat. quia conferet ei. et si non comedat et ante comestionem non ingrediatur balneum. et dormiat diu. Si autem siccitas et macies iam vehementer eum occupaverint. lac caprinum super ipsius corpus mulgeatur. et ex eo liniatur. atque aqua que est in semicupio ex ipso aliquid admisceatur. Cum de semicupio egressus fuerit. ex oleo violato. aut de cucurbita. aut de nenufare inungatur. Si vero neque caliditas nec acuitas fortis fuerit. vinum album et subtile quod tamen aqua sit a … mixtum ut sapor vini abscondatur bibat. Sed si acuitas fuerit manifesta iulep de zuccaro cum aqua frigida ei in potu tribuatur et ne venter eius solvatur summopere est cavendum. Ad cuius constrictionem si solum cepit est festinandum. huic preterea plerumque si calor fuerit fortis confert lac vaccarum iuvenilis etatis de quo butirum vehementer extractum est. Si fuerit acetosum et aqua ordei in potu est tribuenda. et si venter solutus fuerit ipsum cum tortellis sumat. et est necesse cum hoc que diximus ut ad infrigidandum et calorem extinctionem studium impendatur. Cum autem huius urina fuerit oleagena. aut in eius superficie petalla apparuerit unctuosa. aut frustris carnis sunt similia. aut ad simile furfure. multimo melius regimine est inventus. Sed si hac laborans egritudine corpus habuerit vehementer siccum. et vehementer macrum. nec fortis calor in eo assit. lac calidum ita ut ab uberibus extractum fuerit in potu sumat. aut cum eo micas panis comederet. conferet ei. Omnium vero lacte asininum ad hoc melius existit. et post ipsum est caprinum. In lacte vero recenti duo sunt observanda. ne scilicet in caseitatem transeat. et ne coaguletur. lac autem quod prediximus cum in stomacho fuerit non transit in caseitatem nisi raro. Quod si numquam in caseitatem mutabitur si parum zuccari ei admisceatur. Cum autem a lactis comestione quis egrum custodire voluerit. eius dispositionem in caliditate cotidie tangendo consideret. et qualiter aerem attrahat et reddat eiusque pulsum inspiciat et urinam atque sudoris ipsius quantitatem. Si autem invenerit hec omnia maiora quam prius erant antequam lac biberet vehementer augmentata fore. A lacte penitus erit abstinendum. et lac acetosum absque butyro aut aqua ordei in potu erunt tribuenda. trocisci de spodio et his similia. Venter quoque si strictus fuerit. cum apozimate prunorum et tamarindi erit solvendus. Quod de eo usque fit conveniat donec predicta removeantur accidentia. post quorum remotionem ad lac redire est ei perspicuum. Hec est eorum summa que ethicam patientibus adhibere conveniunt. Cum autem aliquis ethici laborantes ad hoc devenerit ut ossa rasceti et pectinis manifeste apparuerint. et pulsus deficiat. et mirach ventris consumatur. ad hec omnia quoque eorum ossa manifesta videantur et subtilia non est in eis laborandum ut ad sanitatem perveniat. Sed ut quoquomodo sustentetur. quod fit ex nutrientibus que velociter penetrant. et ex bonis odoribus. Caro quoque pullina sumenda est. et in parva frusta incidenda. et succus … salem hunc extrahendus. que ad alia carne succus extrahi consueverunt. … ex carne … in collo … ponitur. deinde huic succo parum de succo pomorum aut citoniorum. et parum vini admisceatur. Aut tortella bene trita ei admisceatur. et sic bibatur aut sorbeatur. Camisias preterea in cetis induat que ex sandal' aut musco si non capitis dolorem fecerint sit infecte. fumigium quoque ante eos fiat ex ligno aloes et necesse. et ante eos et coram … ponantur odorifera et confectiones odorifere. et aqua sit eos roretur. et olfaciant cibos odores habentes desiderabiles sicut est cibus qui fit de carne epatis et pulmonis minutim incisa. et postea in frixorio cum ovis et aceto cocti. et intestina ex carne frustatim in sale plena … pulli quoque assandi sunt et coram ipso … da ex quorum pectore carnem masticando succum solum trahat carnem autem proiciant. si multum fuerit debilis. Quod si quis ex hiis aliquantulum fortior fuerit pulli cum aqua et sale coquantur. quorum pectora postea concussa cum iure exprimantur quorum succus est pauco coriandro et pauco cimino conditus. et vinum atque tortellas hiis admixta in potu tribuatur. Quoniam autem ex veteribus medicis retulit se vidisse unum virum et multos pueros qui postquam ad ethicam ad hanc devenerint dispositionem sanati fuerant. Ego tamen numquam hoc vidi nec credo verum fore. et precipue postquam puerilem transierit etatem. Trocisci de camfora qui sunt cordis. epatis ac pectoris infirmitati. ethice que est cum ardore conferunt. Recipe rosarum rubearum ʒ. x. spodii albi quod sit magnum frustum. seminis cucumeris. amborum ana ʒ. v. seminis lactucarum ʒ. viii. seminis portulace ʒ. vi. seminis endivie ʒ. ii. seminis cucurbite dulcis ʒ. vi. tragacanthi ʒ. x. camfore ʒ. v. Ex hiis omnibus mucillagine psillii conficis in formam trocisci. quorum quisque duas ponderet ʒ. Quod si venter solutus fuerit. ex istis aliis trociscis de spodio qui sunt constrictivi dentur. Recipe pulveris rosarum rubearum. spodii ana ʒ. iii. seminis aceto se excorticati ʒ. iii. balaustie ʒ. i. et s. seminis

Ethici in cura …

Urina ethicorum

Regimen ethicorum qui sunt in … debiles

Trocisci de camphora

No. De febre tertiana

coriandri in aceto infusi et postea torrefacti ʒ. ii. fiant trocisci quorum quilibet cuius pondus est ʒ. ex quibus unus in mane et alius post solis occasum. cum rob simplici decoctionis. aut granatis. aut de ribes sumantur. tertiana.

De febre que una die interpolat alia vero non et vocatur

Huius febris principium cum forti accidit rigore aut frigore et pauco. sicut est dispositio pectis cum obtupescat. hic non prolongatur diu. sicut rigoris spacium prolongatur. hic corpus cito calefacit adeo vehementer ut si corpus egri tangatur manus mordicationem sentiat caloris. Accidit autem plerumque ut eger in tempore vehementie caloris huius febris et in eius fine. maniter loquatur. et precipue si calide fuerit complexionis. plerumque et ex ea accidit nausiare. estuatio. et vomitus. co. rri. venit quoque quando soluitur. et egeritur colera citrina. pulsus vero in statu huius febris. fuerit magnus et velox. et frequens. hic tamen eger. Urina quoque in colore est ignei. hic secundum substantiam non est spissa. hic tamen fetorem. et odorem malum ex putrefactione. hic autem febris sepius evenit complexionem hominibus calidis et siccis. et qui multum oppressi fuerint labore et vigiliis et ieiunio. et cibis calidis nutrimentum superfuit. et vinum forte et vetus biberit. in temporibus et temporibus in caliditate distemperatis. hic preterea febris non infestat egrum ultra horis. xii. quin immo sepe in horis paucioribus unde ipsius removetur proximus usque adeo vel hic horis. Cumque hora recessionis advenerit cum sudore removetur. et quando separatur a corpore. pulsus ab ea mundificatur. Cum quando hic accidit cum febre inveniuntur. aut ex eis plura. sciendum est febrem esse tertianam. Quod si cum predictis accidentibus. aut pluribus ex eis contingat. tertiana nulla hora nullus evenire absque omni dubitatione sciendum est ipsam esse tertianam. Ac si vidisses cum una die infestasse et alia quievisse. Cumque eger taliter dispositus fortis inveniatur. fuerit diu ex quo non fuerit solutus. pondus de myrobolanorum citrinis ʒ. x. in aqua die et nocte fervente infundantur. de inde manibus fricatum fuerit coletur. cui ʒ. xx. exterminabi misceantur. et in mane in potu tribuatur. Sem quoque recentis antiochene et boni quarta ʒ. i. et tanta quantitate iulep. et aqua que semel sorberi possit. dissoluatur et ad bibendum tribuatur. donec vehementer soluatur. Cum enim hic factum fuerit. aut febris nullo modo accedat. aut per se per alleviabit. de inde ex toto regimine quod narro regendus est.

Si autem eger fuerit deliciosus aut debilis. et tempus fuerit estas. per unamquamque noctem. pectus ʒ. x. tamarindorum et prunarum siccarum et cassia. xx. sumantur. et in duabus libris aque usque sint dissoluta coquatur. de inde manibus fricata coletur. et misceatur huic colature. zuccari tabarzet ʒ. x. et in potu antequam dormiat sumat. Cumque mane factum fuerit et sol elevari ceperit ex aqua ordei sed magna quantitate bibat. et in loco bene quieto vel olente moretur. donec cibus digeratur de inde ex holeribus frigidis et mulsi guarit in quibus est amaritudo nutriatur. acidis in quibus est cito abstineat. et comedat medullam cucumeris et citruli. et de suco cucurbite in tempore suo bibat. et de suco cucumeris saraceni et sumat in potu aquam cum iulep et sirupum acetosum. cum aqua bene quantitatis modus quoque infrandi et extinguendi secundum febris calorem obsuetum.

Venit preterea si ipse semel aut bis aut continue soluitur Apozima prunorum non est dandum. hic ex alius est regendus. In loco quoque apozimatis prunorum sucus granati mixti cum mucillagine psillii est tribuendus. Epar preterea in nocte in horis scilicet cum venit a cibo vacuus est. pannus sandali et aqua rosata infusus est suspendendus. Sumptis intra comestionem et vitationis principium. Legum tempus videlicet mutet tribus horis vel duabus antequam febris accedat. aut postquam recesserit. hic autem eger ab omnibus cibis calidis est abstinendus et in loco frigido sit semper eius mora. Quod si febris est magno calore et ardore eruditur ex suco cucumeris saraceni aut cucurbite aut citruli. et ex mucillagine psillii cum malis granatis aut iulep. plus erit dandum. et de aqua ordei plus bibendum. Si vero dies plurius fuerit aut eius cibus non cito eligitur. non convenit tibi ut ex aqua ordei trium et tribus post solis occasum. trocisci quoque de camphora condite cum sirupo acetoso de zucco in potu sunt dandi in mane ante quam ordei sumat per duas horas aut minus per i. horam. Cumque febris egrum dimiserit. nec ex ea in ipso aliquid remanserit. adhuc eodem regimine quo prius per febrem per tres dies erit regendus. quibus transactis pullina caro aut cetina danda. Initium tamen a balneo et sole et vino est abstinendus. deinde ad consueta reducendus.

Hec febris de genere est tertiane ea tamen fortior. de causone. et maioris caloris. que quidem una die fit validior. alia vero minus valida. A corpore tamen non separatur. nec orripilatio cum ea accidit. nec sudor. non cum recedit. Alia autem tertiana ne accidentia sunt cum ea. vehementiora tamen et firmiora. lingua preterea ac labia citrina fuerit. aut denigrantur aut absque dubio exasperantur. Si febris non valde fuerit fortis. In huius vero febris curatione tali indigemus regimine quale in tertiana predizimus est tamen in ea plus studendum. et diligentior cura est ei adhibenda. Propter quod hic est fortior illa et maioris incendii. Egro quaque nocte ex apozimate prunorum et tamarindorum quod prediximus est tribuendum usque quo venter cotidie bis aut plus aut soluatur. trocisci quoque de camphora cum succo rosarum aut cucumeris saraceni. aut ptisana semper in mane dentur. In die vero omni hora assidue cucurbite aut citruli loco sucus ei tribuatur. et exinici panis ablutis lacti aquo butyri sit ablutum cum zuccaro a myxa regatur. Quod si pax comedit aquam ordei trium sumatur sicut hostendimus. Aqua autem quam illi in potu ministratur pax psillii admisceatur. et expressus mucillagine cum iulep. aut suco granati in potu sumat. Asperitas vero lingue cum panno lineo fricetur. de inde psillii mucillaginem cum zuccaro lambendo hauriat. Nucleus quoque pruni pax adhuc carnositatis retinens in ore tenendus dentur. Panni aqua rosata infusi epati ac cordi in pluribus super ponantur horis. Si eger in interioribus apostema non habuit. nec stomacus. nec epar debilia erant. clarum esset in columnis. ex aqua frigida super nive infridata multum in potu sumat cum calor valde accessus fuerit. de qua usque adeo bibat. donec eius viridis fiat et tremat. Calor enim febrilis ex hoc illico extinguetur. de inde sudabit et evadet. aut a febre liberatus erit. Venter autem si vehementer soluatur. ordeum confractum et ablutum et cum aqua coctum cum trociscis constrictivis de spodio dandum est. Sirupum vero acetosum et iulep et zuccarum vitet. Rob autem simplex de granatis acetosis et maturis citoniis acetosis dandum est et extra in capitulo omnibus de ventris constrictione diximus regendus. Quod si a vigiliis et capitis dolore leditur. sicut in hoc capitulum continetur medicandus erit. Nos enim in hoc nostro libro non ponimus curas egritudinum. nisi simplicium. Sed cum egritudines composite fuerint. ex propriis capitulis sic est curatio sumenda. Sit preterea in hac febre. et in omnibus continuis febribus nutiendi tempus. et cum eger aliquam sentit alleviationem non sentit. sit in hora qua solitus erat comedere dum esset sanus. aut in hora qua dies insensitur et reparatur. In interpolatis vero sit hora comedendi. longe ante eam accessione quanto plus possibile fuerit. aut post eam recessione. Nos tamen ostendemus quomodo sue nutritionis regimen observari debeat. cum de acutis tractabimus egritudinibus. si deus voluerit.

De febre conclusa sanguinis que sinocha vocatur asmatica.

Tempus in quo accidit

no

Signa pulsus

urina

quibus accidit

Quantum durat febris per se

vide Sarmas

nota de infrigerandi

Camfora

Tempus cibadi

De causone

Signa eius

nox

Asperitas lingue

Sol b

Tempus cibandi

[illegible]

De Sinocho

Hec febris incipit sine tremore ac horripilatione accidit. immo cum calore incipit et est cum ea inficies in oculis et auribus et naribus rubedo. et tristicia et inquietudo. et inflammatio fortis. et inspiratio magna et frequens. Hanc preterea febrem ante quam accedat hec signa precedunt. egro namque adest in corpore gravitas et extensio et pigricia. et dispositio que lassitudini assimilatur et insompnietas superfluitas et amentia. et in capite gravitas. et frequenter in fronte et temporibus. Venarum quoque exuberatio et guttagi videtur. et pruritus in naribus. et in locis ubi ventosas apponere consueverunt sentitur. Hec quoque febris accidit adholoscentibus corpora habentibus humidis humoribus et eis qui ex carne et confectionibus de melle multum comedere et multum vinum bibere consueverunt. Contingit autem sepius in yeme et vere. Cumque corpus hac egritudine pacientis tangitur. sicut corpori de balneo exeuntis sentitur. aut qui super corpus suum multum ex aqua calida fuderit. Pulsus in hac febre magnus et sentitur et frequens. et urina rubea et grossa. Cum ergo in hac febre hec signa apparuerint aut plura ex eis. festinandum est ad egri minutionem faciendam. in qua ex sanguine multum est extrahendum. Ex hoc enim extinguetur hec febris. Si autem non prius subveniatur quam lingua nigra fiat et supervenerint accidentia causon. eger ut in ea diximus regatur. In hac tamen febre ei qui sanguine repletus manus sit danda si aut rob quod fit de suco uve acerbe. et de acetositate citri. et ribes et aceti. et malum granatum. preterea ad regimen egri subtiliandum est diutendum. et ad multam ipsius comestionem claudendam. Si quis autem egrum in sue egritudinis principio invenerit et flomia cepit. In potu preterea aqua frigida tribuatur et mixta de cisora et si necesse fuerit veniat ex apozimate prunorum et tamarindorum et zucco solvatur. aut exsilico solvatur. aut exsilico solvatur granatorum acetosorum et pulpa sua et zucco. Postquam vero febris recesserit. a carne et confectionibus que ex melle fiunt abstineat et vino donec ipsius sanitas sit confirmata. Hec quoque febris est continua tamen interpolata. nec vocatur triana. nec cum ea est aliquid exsiccationis et inflammationis et acuitatis quod cum causonide. nec in principio extinguatur. Hec preterea tres habet species una est in qua a suo principio non cessat augmentari malicia usque quo veniat crisis aut eger moriatur. Alia vero est que semper in una moratur dispositione. Tercia quoque est que cotidie a suo principio minuitur. Illa autem que semper augetur plus indiget minutione quam alie postquam ea que minus est timoris. sed eget. licet et tercia ei non sit prohibenda. Ille tamen due plus indigent et frequenter ea que est cum augmento semper. De febre que cotidie invadit et vocatur flica.

De Cotidiana

Hec febris cum horripilatione et non frigore in dorso et extremitatibus incipit et tempus frigoris in corpore prolixum fit. et tunc calefit. nec cito pervenit ad inflammationem et calorem sicut triana. cum in imo corporis calefactio in hac febre cum plurime et labore accidit. et plerumque calefit. et iterum infrigidatur. post etiam calefit quod postquam multum fractum fuerit. manifestabitur calor et fit in toto corpore equalis. post laborem tamen. Cumque calor incipit protinus ex corpus spargi et equaliter non est fortis. nec purus. nec in corpore est lenitas in exitu. nec mordicatio ut in triana et causonide. nec sitis est cum ea. nec vehemens inspiratio. si cum ea fuerit vomitus aut ventris solutio. humores albi et pure flegmatici egeruntur. urina cum pauca colera. Facies quoque in hac febre tumescit aliquantulum videtur. et corpus arescit. et virtus appetitiva destruitur. Pulsus quoque in hac febre secundum velocitatem et spissitudinem multo minor invenitur quam in triana. et preter hoc est clausus. Accidit autem hec febris sepius pueris et mulieribus et eunuchis. et corpora habentibus humida. et eis qui multum comedunt et parum evacuantur. et parum exercitantur. et in patriis et regionibus frigidis et humidis. Urina vero in hac febre alba est et subtilis. aut rubea et spissa et turbida. et frequens in principio est in prima dispositione sed postea succedente tempore maliciam mutatur dispositionem. Eius quoque interpolatio in pluribus in recessione diei contingit. et iuxta noctem. nec cum sudore recedit. separatur. et frequenter in primis diebus. Sudor autem cum ea fuerit. erit paucus et viscosus. Remanet autem cum recedit febris. non omnino actualitate purificantur. nec corpus ad neutralitatem. immo reliquie ex ea remanent que in corpore sunt usque quod alia veniet accessio. hec rursus cotidie invadit in qua tempus paroxismi prolixius invenitur tempore interpolationis. et fit longa et mansiva. Que plerumque multis moratur mensibus. preter hoc quoque est mala et mortis suspectionem secum habens. Cum ergo in febre hec signa inveniuntur. aut plura ex eis. Sciendum est ipsam esse flaticam. festinandum est ergo et a prima accessione huius febris sirupus acetosus de melle cum aqua tepida est dandus ad bibendum. quem si post ortidus est vomere. non tamen cogendus. Ideoque ex eo multum bibere debet de vomitu vero. ita sit ut res habitur. Sed autem non est fatigandus. et hoc modo omnino mundificet et ut prius investigetur. Gemochermie quod fit ex turbith quamque necesse est ei dandum quod recipe turbith fricati et enbellici et bellirici cum panno sericino qui vocatur ozile ʒ x. mastic. ʒ ʒ. ambor. ana ʒ i. zuccari quantum de omnibus exit quamque necesse pondus autem i. in potu detur nisi venter ad naturam hec aut amplius in medio die et noctem solvatur. Cumque mane factum fuerit. zelengebin de zuccaro ʒ v. et dimidium sed tulli eo post hec sirupi acetosi de melle colati ʒ i. et tribuendum hora quoque comestionis ab hora accessionis extra possibile fuerit est elongandum. Nutriendus vero est eger ex aceto solo ablutio et zuccaro et pauca micis et ex holeribus hiis similibus et acciamibus et simulis est abstinendus. Gallis vero in comestione utatur que ex aceto et almuri fiunt et regatur extrachelibus sicleis et extremitatibus eschitis ex aceto solo et almuri et sinapi. et aliis hiis similibus. Regatur quod eger sic per ebdomadam unam et si febris longitudo et accidentia minorari viderint. et hora sue invasionis retardari compiatur. ita erit regendus. Si autem invenietur augeri aut stare eger ex hac confectione solvatur. quod recipe turbith ʒ i. succi absinthii ʒ i. quarta. coloquintida ʒ i. sexta. agarici ʒ s. mastic. ʒ i. sexta. Conficiatur cum sirupo acetoso mellito et detur egro. deinde ad prius regimen est redeundum. quod si eger virtus debilitata fuerit. pulli assati et pani in patella dentur. et sepetur auere et mas. et si non supervenerint aliqua accidentia. aut fortis nausia ex eis qui cor capiunt nominantur curetur. Similiter quoque si mala accidit complio ut diximus subveniatur. Si autem febris quartam transierit ebdomadam. de trociscis rosarum completis in potu tribuatur. trocisci autem de rosis sic fiunt. Recipe pulveris rosarum rubearum ʒ x. succi eupatorii ʒ vi. succi absinthii ʒ iii. mastic. ʒ i. et s. spice. asari. floris squinanti asari. omnium ana ʒ i. Informentur trocisci quorum quisque sit ʒ iii. ex quibus unus cum ʒ i. huius apozimatis detur. quod recipe corticum radicis apii. et radicis feni. ambor. ana ʒ x. seminis utriusque ameos. cuscute. anisi. bedeguar. sice chalya. omnium ana ʒ v. coquatur in aqua lib. i. tunc ad medietatem redeat. et misceatur cum eo cum ʒ i. sirupi acetosi. et cum predicto trocisco detur. Egro quoque inter omnes duas horas noctis medietatem de turbith semel detur. ut venter moveatur. Si autem febris adhuc fortis fuit cum alia confectione solvatur. Carnes quoque et lagie et mutagenat detur ne virtus dissolvatur. Carnes vero et abuctuose et confectionibus que ex melle fiunt custodiatur et observandum

Urina

Sudor

dum durat

de pulvere ex turbit laxativo

Trocisci de rosis

Apozima optimum

Dieta

est ne aquam frigidam minime infrigidatam. paciens in hac feb-
re bibat. neque aliquid eorum que ei similia sunt cerebus
frigidis. quia enim si neglexerit febris fiet longissima.

Hec febris cum tremore adeo **de febre quartana.**
vehementi incipit. videntur quod frigere fracti et concutere
fuerunt quorum atque ossa dolent ac si aliquid super ei foret appen-
sum quod ei gravaret et pateret. Estque dispositio tremoris huius
febris sufficiens ad ipsum significandum. Non est enim talis tre-
mor in aliis febribus. pulsus autem in inceptione huius febris. exp-
uitate ac debilitate. raritate quoque et tarditate admirabile
pervenit dispositionem et si quis revelatus fuerit pulsus in firmi-
tate erit dum sanus esset. non indigebit alio signo in cog-
noscendo alio signo quod febris que incipit sit quartana. nisi illud
quod exercitu venerit ei manifesta habitudine de super fluitate debilitatis
et tarditatis et paucitatis ac minorationis. et quilibet sit grossum
ipsi pulsus febris flegmatice. Hec autem cum calefit et accenditur
valde cilior existit quam flegmatici. Non tamen ad calorem pervenit
terciane. nec tanta sitis. nec tanta inflatio. nec tanta esuatio. nec
tanta inquietudo. nec tantus dolor capitis. nec tamen alienationis
invenitur in hac febre quantum in terciana. Hec autem post longas feb-
res quarum circuitus planeti fuerint. sepius sigere consuevit. et
autumpno. et in fine estatis. et complexionibus hominibus siccis. Urina vero in
hac febre alba apparet et subtilis. aut appropinquat rubedini
et plerumque est clara. valde et cruda et grossa. aut rubea. propter-
terea si in hoc tempore multe febres quartane multis accidunt secu-
re credendum febrem esse quartanam. Cumque vero in hac febre rubea
et spissa urina fuerit. et corpus rubeum et vene plene. ergo ex basi-
lica minuatur. deinde totum regimen quod convenit ei adhibeatur. Si
autem hoc non fuerit vimus aliqua medicine que colam expellant nigram.
ex his que in capitulo de melancolia nominavimus detur. et medicina
quorum movens in sequenti die post febris laborem danda est. Cum
accessio incepit. sirupus acetosus cum multa tepida aqua.
est tribuendus ut eger ut ipsum evomat hortandus est. Quod
si vomere non potest. fiela et sinapi et salsa [illegible] sibi danda
sunt. Cui ubi siruptis. vinum multa aqua [illegible] bibat de
super. deinde sirupus acetosus in quo [illegible] fuerit infusus in
potu sumatur. in aliis quorum diebus vomatur. et regimen ei applicetur.
et de carnibus pullis et edorum et agnorum animalium [illegible] celat
autem tamen comedat holera. cum almini et oleo [illegible] et aqua cali-
da super se fundat. et [illegible] sedat antequam comedat. In balneum
quoque mutetur est in quo tamen non sudet. Laborem tamen atque vigili-
as minus solito paciatur. Somnum vero et quietem augmentet assu-
escat et vinum subtile et vinum [illegible] bibat. Dolo quoque vetere
assidue per unum diem antequam accessio veniat ei adhiben-
da est. Sed vomitus in die accessionis est claudendus. Aliis vero
diebus qualiter nutriatur et corpus ipsius humectetur est pre-
segendum. et est considerandum an febris et suis accidentibus et sue
accessionis longitudine videatur minorem. Ergo vehementer
est evacuandus. Quod si in ultimo fecerit fuerit non permanebit
febris. quod si ultra .xl. dies prolongata fuerit. ergo cum reliquis
medicationibus illius que diximus ad magnitudinem nucis de
athanasia [illegible] cotidie inmane est tribuendum. et remedium
[illegible] quod fit dari ad magnitudinem avellane dandum. Quod recipe
se. foliorum rute sicce. piperis. omnium equaliter. misce quod suffi-
ciat [illegible] sumatur ex hac medicine quantum est avellana
in hora dormiendi. et eger post ipsum dormiat. Balneum preterea
ingrediatur et sudet. ideo non tamen in die accessionis. Vinum vetus
et purum bibat. et si fuerit tempus estatis et corpus macrum et gracilis. melius
erit. ne excellentis medicinis detur. et cerebris nutriat humectans.
Vomitur et in prima accessionis in die qua cum in festat febris est sim-
po acetoso et aqua tepida provocetur. **De febribus compositis.**

Terciana. quartana. et cotidiana. plerumque fortasse non remo-
ventur. sed permanent semper. In hora tamen accessionis fiunt fortiores
postea repriment. Non tamen separatur ita ut corpus ab eis sit li-
berum. Sed inde iterum ut prius in hora accessionis invalescunt.
Accidentia harum febrium eadem sunt que respiciunt excepto
quod cum tremore non incipiunt. nec sudor in toto corpo-
re est cum istis nisi cum recedunt. maria enim illarum istarum
est maria. sed est in quantitate maior. et inquilitate deterior.
et plus timorosa. Eidem igitur cura istis subveniendum est. Ille.
medicus tamen in harum curatione magis studiosus et frequen-
tibus esse sollicitus. quam in predictis. **De febribus compositis que paroxismos faciunt. v. vel vi. die seu per amplius tempus.**

His febribus laborantes in singulis
accessionibus per unam diem antequam sunt solvendi. et in die acce-
ssionis ut evomant elaborandum. et post ista regimen quod in capitulo
de febre flegmatica nominavimus est. Cura eorum obfuscandum est. si eger
fuerit grossus. et comedendi avidus et gulosus. Si autem fuerit sic-
cus et macer. ex eis que colam purgant nigram. est solvendus. et post hoc regimen
quod in quartana diximus est. Cura eorum obfuscandum. Inveniuntur
vero que certos non observant paroxismos. fiunt autem propter apostema
quod in aliquibus membrorum fit. et precipue in renibus. aut quod in quanti-
tate [illegible] est. difficile tamen in [illegible] eius est quod cum prima est dolo-
ris in aliquo membrorum. aut in suis subdorso. aut in [illegible] ossibus
est lesio. Cum alia vero nichil horum invenitur prime quod
curatio est [illegible] infirmum sanare. quod fiet observando
ea que declaravimus in locis ubi de his tractavimus. Sed [illegible] autem
[illegible] semel evacuando. et alia vice calorem reprimendo.
quod ideo fieri convenit. ne humores [illegible] magis adhuriant.

Si cum febre **de regimine febrium in quibus calor et frigus**
[illegible] in lingua fuerit nigredo. et inspiratio **in una disposicione remanet.**
magna. et sitis multitudo et estuatio. fuerintque corporis superficies
frigida. erit significatio mala. Similiter que si extremitates corporis sup-
erficies fuerint frigidissime. et febris fit propter apostema quod est in inte-
rioribus. Ego cum tunc in hoc sermone. de hac tamen specie loqui
nolo. immo de omni febre in qua cumque corporis superficies
fuerint frigide cum qua eger frigiditatem et fractionem et febrem et ali-
[illegible] et solicitudines sentit. et pulsus est velox. et inspiratio similiter.
et calor continuus sentitur intus nec in [illegible] exigere
febris flegmatice erit [illegible]. Quod si in superficie corporis fuerit
calor febrientis. et pulsu tamen non sit velocitas nec in spiritu
sit spissa nec magna. nec eger ex calore febrili aliquid
magnum sentiat intus. immo tamen calorem et [illegible] et frac-
tionem in superficie corporis sentiat. fuerintque hoc cum [illegible] sirupus
acetosus. et [illegible] de zucaro egro detur. et ex aceto et oleo
amigdalino nutriatur. Balneum quoque conditione ingrediatur in quo
parum sudet. et multum ex aqua calida super eum fundatur. Que
si suffecerint. bene erit. et si non [illegible]
erit solvendus. et ad regimen erit redeundum. Quod si eger [illegible]
pilationem cum inflamatione senserit magnam. et inspirit propter
hoc inspirationem calidam. et pulsus fuerit velox. et senserit
calorem prius. et illud post frigus. aut prius frigus et post statim
calorem. [illegible] zucaro est solvendus. trocisci quoque [illegible] prius et trocisci
de spodio cotidie ponere [illegible] cum sirupo aceto de zucaro
et succo granatorum dandi sunt. Descriptio autem trociscorum
de rosis qui prius diximus ista est. Recipe pulveris rosarum rubearum ʒ.
x. spice nardi. succi liquiricie. amborum ana ʒ i. seminis citrullo-
rum. [illegible] ana ʒ ii. ex his cum [illegible] conficiantur et
formentur trocisci. et sumantur in potu. Descriptio trocis-
corum de spodio. Recipe spodii ʒ x. rosarum rubearum ʒ iii. seminis
citruli. se. lactuce. seminis cucurbite. omnium ana ʒ v. succi
liquiricie. [illegible] amborum ana ʒ v. ex mucillagine psillii
conficiantur. et fiant ex eis trocisci et bibantur. **De cura tre-**

Cum cum fuerit aliquis timor **moris cum quo non calefit eger.**
et cum in [illegible] supervenerit. nec calefit. immo eorum ad primam
redibit dispositionem post aliquod tempus. ab inchoatione
sua ad dispositionem suam. propter quod non consequatur ipsum febris.

Ergo ex eis que diximus in capitulo de febre flatica est cu-
randus. et ipsius regimen subtiliandum. et omnia que fla-
tus sunt generativa sunt prohibenda. Hoc preterea eger per doru-
itionis et in hora illius tremoris deambulatione utatur. et si hic eger
tardo cum utitur perseveratum exercitium usque ad advenie-
ntem illius magnitudinem ante horam tremoris dandus est. de-
inde exterius cooperiendus. et sapiendum est ei. ut vehe-
menter moveatur coopertus ne sepe volvatur. quod si cum
venit ut sudet et tremor removeatur. cerotum quoque de costo
est inungendus et aqua calida in potu multociens est ei tri-
buenda. Eger quoque coopertis dorso et capud ex liquo ex-
osso pino. faciem quoque aquam calidam ponat. cuius
vaporem in facie recipiat ut sudor provocetur. et donec re-
moveatur. vinum tridem forte et purum cum pipere in potu
tribuatur et tremor removebitur. De febre sinco[pali]

De febre sincopali.

Quandoque febris alicui supervenit
que secundum maiorem partem in die tua potissimum fit. cum
qua facies egri cito fit tenuis. et corpus macrescit. sunt
quoque que in pulsu attenduntur. cadit post unam aut duas
accessiones. Quod si accessio amplius advenerit. producetur
eger ad sincopim post ipsam. et fortissime moveatur ...
hec vero febris in corporibus semper generatur que sunt oppiloses
in ultimo calidis et siccis. Cumque hoc visum fuerit. egro su-
...um est. aqua ordei in potu tribuenda. cum qua ad-
granati musi est admiscendum et clandum. Eger quoque in
loco dormiat ventoso. et camisiam induat que aqua rosacea
et sandali sit infusa. venter et latera ex sandalis et aqua ro-
sata liniantur. et assidue panem sumat nutrimentum exercici-
panis similaginei in suco granati musi infusa. et fructus
cum et similium. ex pullis quoque cum suco uve acerbe con-
ditis. et cucumeribus et citrulis. ac pruneis et fructibus frigi-
dis. et aquam frigidam bibat. Cum quoque acce-
sionis sit principium. sucum granatorum in quo panis de
simila sit infusus in potu sumat. aut aquam ordei. Quod
si cum circuitus incepit antequam aliquid detur supervenit
sincopis. os egri in illa erit aperiendum. et elaborandum ut aqua
in qua pulvis corallorum sit infusus aut ptisanam trahiciat.
Si autem sincopis fuit fortissima in ... ut pars ex ro-
sell pulverizatis cum vino subtili hinc aqua frigidam suc-
ciatis [infrigidatis] ... trahiciat. Custodiendus est preterea ab aere
calido et balneo. et labore et vigiliis atque ab omnibus que cum
calore possunt. Ex aqua vero frigida est lavandus toto tempore mut-
andus. et si accessionis hora affuit. Si vero febris calidis
endus. et si accessionis hora ... febris calidis
cum incepit vehementissima fuerit cum siccitate. Lac
de quo butirum sit extractum cum trociscis de camfora in potu
sumat. De febre que est ex humorum crudorum multitudine et cum lipopotomia.

Sepe febris aliquem invadit et cum lipotomia
que secundum magis potissimum ut flegmaticis facit. in qua cor-
pus mollificatur. et facies tumere incipit. et si corpus non fuit
nutritum hic cumulatum supervenit egro in sincopis. et si nu-
tritum adhibetur mollities consequetur. et febris fiet vali-
dior. et in longum protrahetur tempus. huius itaque febris curationis
principium est ut eruta egri a genibus usque ad pedes cum pan-
nis qui inter lenitatem et asperitatem sint medii. fricentur de-
nique in quibus sublinitur vide muntur. de modo ... tenendus est. in quibus sublit-
rubere videantur. ... fricatio invehemens equalis. post hoc quoque manus eorum ab-
scessu usque ad ulnam ad pectorum similitudinem sunt frican-
de. de in pectus et dorsum. postque omnia ad pectum ac alior-
te. de in pectus et dorsum ... Cumque hi
membrorum fricationem sicut posuimus est reddendum. Cumque hi
mori paciens sint passius fuit. oximel in potu sumere con-
venit. faciem quoque cum hoc fuit. aqua ordei et panem. atque ydro-
mel mixtum zuccaro sumat. Cavendus quoque est ne aqua
frigida detur. Corpus autem inter fricationem et sompnum patiendum est.

ita ut medium reputatur fricationi. et medium sompno et quieti.
Hunc vero egro si cum solam ptisanam sumit non debilitatur.
aliud non est dandum in ipsa. et panis cum ydromelle.
Si autem debilitatis fuerit cum cibis quos in febre predixim[us]
flatici. erit nutriendus. et si venter constringatur. co-
llium ex suco sicle et nitro. supponendus est. Egro quoque omni
mane preter suspicata. predictus decoctio[ne] aut seminis api.
cum siruppo acetoso est dandum. Qui hoc modo usque
sanetur regendus erit. De febre que accidit propter apostema.

Febris que sequitur apostema quod accidit ex pessi-
one. aut cum ... aut horum similibus. de genere est effimere.
non est enim putrida. nec sit inde nocumentum. nec malicia
que vero comitatur apostema quod alicui in membrorum in-
teriorum in nasceatur. mala est. timoris enim magnitudo an-
putris qui fit de ei huius est. Existit ... in illo membro. febris
quoque que ipsum sequitur. est secundum apostematis magnitudinem
et ipsius quantitatem. febris vero que comitatur apostema quod
fit in panniculis cerebri. est mala. Ipsa namque est frenesis.
Cuius significationem et curam iam predixim[us]. Illius vero
que accidit propter apostema quod inguinum. et huius partibus oritur.
ex vero ... sinochia. ... noluimus. febre vero que fit ex apo-
stemate quod oritur in intestinis hanelitus. aut quod fit in carne que
est inter costas et in panniculo qui ibi sunt. et in ... frigma
et est pleuresis. et quod oritur in panniculo qui pectus in longitu-
dinem dividit et ex peripleumonia. ... in predictis de mon-
strantur. Ex eo tamen quod principaliter generatur in pulmone.
provenit hanelitus maior et spissior. et venit rubedo. tus-
sis quoque cum eo accidit cum qua excreatio sputi spumosi
advenit. quam et iam noluimus. Cum vero febre que fit propter apostema
quod generatur in mente. est dolor cum scipulum gravedine.
qui in hora transglutiendi gravior sentitur. ex febre
quoque que propter stomachi apostema accidit. provenit dolor et inflammatio
in ... partibus ventris. ex in fiori... Ubi pleu-
ra dolor et apostema cum est magnum sentitur. quod si non est
magnum dolor in loco illo ventris sentitur est ... Ad
hoc etiam ... apostemate sitis. et appetitus eius. Similiter quoque
si in aliquo intestino fuit apostema. loco ventris in quo
est. tactu sentitur calissimum cum quo sepe venire ... frigo-
ra. Cum autem contingit apostema in epatis generari. sequitur febris
fortissima. et sensuum turbatio. et urine constrictio. Sinautem
ex quo cum calidum fuit apostema. febris comitatur acutissima. scilicet
causon. et sensuum turbatio. Omnes autem febres que propter apostemata ge-
nerantur removenda sunt per evacuationem apostematis. quod fit aut mi-
nutione. aut emplastri suppositione. et preter hec evacuatione quam in
apostematis scripsimus capitulo. febris enim sequitur illud apostema
dum est calidum et ardens. Removetur vero febris. aut est calor
ipsius sedatur. aut cum lenes adiunantur.

De febre pestilentiali.

Febris que ex aeris corruptione in principio multa in esse acutis.
generatur. non videtur in principio multa in esse acutis.
nec calitas. cum tangitur eger. Sunt tamen in oculis corporis
partibus et in ipsius profundo magni nocumenti. et sic de corpore
et vehementis operationes. et sunt febres lente et tepide. Sunt adiu-
se. Cum hanelitus. et quicquid a corpore egreditur valde
fetida sentitur. his vero febribus laborantes tribulationem ma-
gnam et siti vehementer paciuntur. eorumque hanelitus au-
gmentatur. et sic spissus. Ex quorum corporibus cum vomitu
et egestione res fetida egreditur. et insolita. deinde in-
cipit eis supervenire sincopis et moriuntur. In hac igitur
febre curatione incedendum est aquam frigidam dando. et rob
ex fructibus acetosis et stipticis. ut est rob quod fit ex granatis
et ex suco uve acerbe et piris. et maciannis. et citri acetosi
te. Quod si nullum istorum habeatur. aceti est aqua eque dandum est.
et lac acetosum cum farina ordei. Atque lac valde acetosum.
ex quo nutriatur. Hac preterea laborantes passiones aliquo

Causa pestilencie ... aer corruptus et putridus ... [illegible]
[illegible]

Nota ... [illegible]
[illegible]

De febribus que eveniunt ex apostemate

Nota ... [illegible]

De febribus que ex pestilencia fiunt

De febre sincopali

De febre quotidiana ... [illegible]

Membris ... [illegible]

comede sunt cognoscenti. Plures enim ex eis nichil sumere volunt. et mitte eos in domos suas. et regredi sunt ex omnibus que in capitulo de ethica diximus excepto quod balneum non sunt ingressuri. neque aquam calidam. neque lacte recens in potu sunt sumpturi. domus autem in quibus moraturi sunt. cum hec que frigide sunt. sint et ventose. et ex aqua et aceto rorentur. pacientes vero herbas frescas et bene redolentes olfaciant. trocisci quorum de camphora cum rob de citris cotidie detur. et pectoribus eorum emplastrum ex sandalis et camphora et aqua rosata supponatur. Cumque eorum mansiones ex foliis salicis et vitis et malorum. et omnium aliarum rerum in quibus est frigiditas et stipticitas plene. et ex sandalis et camphora suffugentur. et ex aqua rosata multociens in die rorentur. De febribus compositis.

Plerumque supervenit egro due aut tres terciane febres. quandoque sunt unius generis ut terciana. quandoque diversorum ut cum egro superveniunt quartana et terciana aut flatica cum ethica. Sepe et una ex eis est continua et alia interpolata. et sepe accessionum principia variantur ut inicia sint horarum et sepe elongantur. Quia propter ordo paroxismorum ipsarum corrumpitur. et accidentia ita commiscentur ut cognosci minime queant. nisi ab eo qui cognoscendi species simplicium periciam adeptus est. Ideo febris eius genus non solum ex interpolatione sua sciri debet. sed ex accidentibus ipsam comitantibus, que sunt ei propria. Contingit enim duas habentem tercianas cotidie interpolationem habere pati. Unde si hec non cognoscentur, non ex interpolatione iudicabitur esse flatica. Cui si flatice regimen adhibitum fuerit. eger inficietur. quoniam propter species febris ex accidentibus que sunt ei propria cognoscenda est. et non ex eventu eius. Simul cum cura cum huiusmodi adhibetur febri. secundum accidentium fortitudinem et debilitatem. et eorum simplicitatem ac permixtionem. neque attendatur interpolationis ordo. cum accidentium testimonium ab interpolatione elusum fuit. licet enim cum aliquis duabus infestatur tercianis. cotidie a febre lesatur. non tamen cotidiane curatione ei subveniendum est. sed tamen adhuc et post supellicia omnino utendum est. et in cura eius studiose elaborandum. Si autem febris una die accidat. et alia non. accidentia tamen quartane sunt, ipsa non sit forcia. neque pura. immo de bilia et commixta. non est medicanda est sola terciana cura. immo ipsius cura expanda est. pro accidentium declinationem. Similiter autem de omnibus febrium compositarum curationem compositam debet esse. ex earum simplicium et duarum curationum commixtio. pro duarum febrium commixtione fit debet.

Plerumque tamen oportet nos studere. ut ad unam tamen febrem curandam intendamus. cum ipsa fuit. cum ipsa fuerit magis timida. Cuius exemplum est. quod si aliquis febrem patietur quartanam. et supervenerit ei aliqua febris. propter ipsa acuta in corpore aut similis. aut aliquo exembrie in instrumentis hanelitus. Dico quod in hoc loco cum hec accidit. studiose esset tendendum ad febrem curandam quoniam taliter accideret propter timorem ipsius magnum. sed in medicamentis aliquid continetur quod aliam febrem faceret validiorem. et si contingeret febrem una die infestare. et alia non. sed accidentia huius terciane non apparent pura. neque forcia. neque tremor ei esset pugitivus. neque calor cito post ipsum accensus foret. neque sitis multa neque estuatio. neque calor febris. neque dolor capitis. neque in anis locutio. neque sudor. sed forent omnia hec debilia et comparentur eis que in pura terciana vidi solent. et ponamus etiam quod post hoc febris ista prolongaretur. ad xiiii. horas perfigeret. diceremus quod hec febris non esset curanda. pure terciane medicatione. sed huius curatio ex flatice febris cura commiscenda foret. et debemus cingere intentionem nostram ad id quod fleuma atque coleram ab egro educere possit. Cuiusque nutricationis ac totius regiminis secundum hec esse ordinanda.

Nos quidem omnes compositas febres nominare non possumus neque cuique illarum propriam subicere curam. Oportet autem ut huius disciplinae inspector. simplicium febrium forciarum curationes optime cognoscat. et post compositarum cognitionem bene insistere. et eam curam ex duarum simplicium curis temperare sciat. De variolis et morbillis.

Cum febris acuta et continua pueris papule. aut in quibus evenire cepit. sunt cum ei dorsi dolor et narium pruritus. et in sompno timor. ac capitis gravitas et oculorum rubedo. et mox timetur pucio. Sciendum est quod egro aut variole aut morbillus citissime supervenient. quoniam propter si ante quam apparere incipiant medico egrum inveniat flebotomiam minuere. aut cum ventosis sanguis extrahatur. continuatur equidem sanguis multitudo. Consequenter vero trocisci de spodio cum suco granatorum acetosorum in potu tribuantur. eger quorum non nutriatur nisi ex ptisana. et hoc in mane et post noctem fiat. Quod si ipse largiorem appecierit nutricationem. fuentur ipsius vinus debilis. alia non detur. nisi lentes absque corticibus cum pauco aceto cocte. Aut sorbiciones que fiunt ex amilo et zucaro rosato. amigdalis. et pepulum que ex [illegible] fiunt que haberi possunt. paratur. Rob quorum que fit ex fructibus acetosis. aut stipticis ad bibendum detur. Si vero autem sitis fuerit infusiones cotidie in potu sumantur. Ex hoc enim autem omnis prohibet pustularum egressio. Aut si quis egressum fuit purus erit. Si vero eger a medico non prius fuit inventus. quam passio egredi incipiat. non erit tempus minuendus. neque trocisci de spodio ei sunt dandi. Sed corpus ipsius erit bene cooperiendum. ut sudor provocetur. Ex hoc enim levis fiet materia ad exeundum. Si autem videatur passio dura esse ad egrediendum. et eger videatur esse vehementis nausie. et cum multa estuatione. et accidit ei levitas in aliquibus horis. et apozima de ficubus. et vinis passis et lentibus absque corticibus. et semine feni. et fusalis de lacca in potu sumat. quod hoc modo fit. Cuiusque predictorum pugillus unus sumatur. deinde omnia in aqua coquantur. et colentur. quorum apozima multociens in die sumatur. Aqua preterea rosata in qua sumach infusum fuit. aut sucus qui ex carnositate granati exprimitur. oculis inquinatur. Aqua etiam frigida cum pauco aceto mixta in potu imbuatur. et gargarismus sit. ex ea fiat. Quod si non fieri queat. ne in oculis aut naribus aut gutture ex ea aliquid egrediatur. Armoniacum quoque cum suco coriandri fricetur. et in oculis multociens in die mittatur. Cumque tota passio egressa fuerit et maturata. eger super folia salicis ponendus est addormiendum. Aut lectus eius ex rosis tritis pulverizandus est. Si quid autem ex pellicula egritudine non cito siccatur quod sit magnum. et cum multo humore ex aqua salsa et coctu inbibatur. et si fuit tempus yemis. ligna tamarici ante eum sunt comburenda. Si vero estatis tempus fuit ex sandalis et foliis rosarum et mirti suffumigatio facienda est. Hec quorum omnia cum aqua coquenda sunt. in qua eger si siccatis predictorum tradatur sibi est infectus. Cumque illud quod predictum bene siccatum fuerit. et remanserit de super cortex fedus. et his exeuntis. ex oleo tepido cum coto multociens in die inungatur. Cumque omnes cortices ceciderint. et eger ex toto sanus fuerit fuerit. sed signa que remanserint removenda fuerint. ex eis que in capitulo de remotione signorum pre diximus. liniantur sepe. Balneo quorum et regimine quod ad huius curam valet utatur. Quod si variole et morbillus egrediuntur non minuitur sanguine. sucus duorum granatorum cum trociscis de spodio detur. et ex eo regimine quod prius in hoc tractatu regatur. pullos pre tamen non comedat nisi postquam omnes cortices qui sunt supra loca variolarum remoti fuerint. et febris a corpore atque omnis calor separatus fuit. Summopere est cavendum et ne aliquid quod ventrem solvat egro postquam variole aut morbillus apparere cepit.

De febribus compositis

Utile quid sit pro [illegible] aggrediu

Non evadit duplex terciana

Utile quod febres compositas debeant curari

Utile

Utile

Quando febres compositas cura[illegible]

De variolis et morbillis

Signa

dieta

Cura

Unguentum quod maserunt

Utile multum

tribuatur. Quod si fuerit multum solutus fuit. primo est spo
dio et grani arabico et bolo armeno atque rosis sic incipiendo
de fluxu ventris perlegimus in potu tribuatur. Omnibus vero
variolis ille quarum colores sunt violacei et qui sunt prave et du
re non maturantur sunt deteriores existunt. morbillus quorum cum colo
re ut viole color. similiter est malus. Si autem variole et mor
billus durent egroti et maturum videantur. nisi febris et mem
bris seclantur. nisi alleviantur et superveniunt post hec sinco
pis et cordis timor. eger proculdubio morietur est. Quod si vari
olarum egressio velox fuerit et maturitas velox. febris quoque
atque calor cito seclantur. Non erit ergo timendum. quia
nichil mali in pacient.

regimen

de hiis que sunt necessaria ad acutarum egritudinum regimen acutis

Qui congrue regere voluerit egrotos. prius cognoscere debet an sit
salutiferum an periculosum. et si sint breves aut longe. et finis erit
erit cum crisi. aut non. et in die qua fiet crisis. et cuius spei erit
Quod si vero est ante crisim et in tempore crisis. et post crisim et usque ad fi
nem huius et que ipsam sequuntur regendus sit. prosequere debe
mus quod in hoc nostro libro de hiis terminimus ut consuevimus
aggregatores eorum et summas ponendo. **de signis bonis.**

Perspicuitas coloris egri et motus sui levitas. et quod facile egri
tudinem tollerat. et pulsus fortitudo. et anhelitus bonitas. et in
tellectus stabilitas. et virtus appetitiva sibi manens. et so
pnus ut bene dormientis. et in lecto decenter iacere. Hec omnia signa
bona sunt et laudabilia. maturitas quorum manifesta et perfecta
annunciant bonitatem perfectam et salutem. **De signis malis.**

Hec signa multa sunt. quorum quedam scire licet que significant
diversificantur. Quia ergo cum signo cuiusque illorum ponemus
verbum quod quantitatem fortitudinis signorum demonstret. vocabi
tur n. signum quod est debilius. signum non bonum. quod autem eo forti
us. signum malum. et quod est fortissimum. signum mortale. Hec enim mo
pronosticum exeo supra venius erit et firmius. Pustulas colo
ris in corpore febricitantis reperta ut solis extremis vinum sit
calidum precipue si fuerit in parte ventris. et alia membra sit levia
frigida. signum est bonum. Facies quod multum removetur a consue
quam habebat in sanitate. et fit macra et mala. et tornant
et sicca. signum est malum. Si sic eger prius multas fuit passus
vigilias et clui. aut laboraverit. aut ventris constrictionem
passus fuit. aut aliam evacuationem medicinam. ipsius malicia
est minor. et si egri facies replecioni appropinquare visa fu
erit. nisi intercesserit spacium non parvum. exquo eger gravi fu
erit oppressus crapula. aut multis repletus fuit cibis. ma
licia similiter erit minor. Quod si facies in colore extenua
visa fuerit. fuitque hec propter aerem qui est talis ad quem paulatim
mutata fuit. et quia prius solitus erat. comedere cibos hu
moris generativos. qui huiusmodi est coloris. signum minus
magni mali erit. Vomitus preter niger atque sputum nigrum. et stercus
quod inferius egeritur similiter nigrum. huiusmodi signis existentibus
sunt mortalibus. Urina autem cum febribus magnis fuerit in cedis. signa
valde sunt mortalia. Fetor anhelitus et oris in acutis egritudinibus
signum existit mortale. Frequens in lecto revolutio et exalli
qua figura malam dicitur mutatio. et alia accidencia
exquibus homines verecondari consueverunt. ut cum aliquis vere
da discooperit. aut cum ventositas in flatus cum sono egeritur. si
gnificatio est non bona. Significant. n. egri inquietudinem.
et mentis eius perturbationem. Cum facies egri fiet extenuata. et o
culi insbibuntur concavi et tympora dilatabuntur. et aures frigide
fuerint. et in circuitu mutantur. et facies cutis tensa apparuerit.
et post hec color apparuerit citrinus. et viridis aut niger. nisi
eger prius multam fuit evacuationem passus. omnia hec signa sunt
mortalia. Quod si cum febribus eger nisi audiat nisi videat. aut ad
ex signis affuerit qui in mortis pronosticatione sunt vehementi
oris. mortem inevitabiliter significant. Parvitas unius oculorum aut
oris contortio aut aliorum que videntur in oculis cum clauduntur.

manifestatio post solutionem. Si dormire ita quod os non claudatur.
omnia hec signa sunt valde periculosa. Stridor dentium post solutionem
malum est signum si cum acutis accidat egritudinibus. Si eger quorum est acu
tis patitur egritudines. et faciem a lumine removerit. et a dextene
bris fugerit. et oculi in voluntate lacrimati fuerint. et a dextene
bris fugerit. nisi hec fluxus sanguinis ex naribus consecutus fuerit
hec duo signa sunt non bona. Rubedo malis oculorum. et vene
nitee aut nigre. in eis apparentes sunt duo signa mala. Oculi
congelati qui non moventur. et tremuli qui non quiescunt.
si fere ex multo tempore eversi videantur de signis existunt
mortis. Oculorum egressio ad exteriora aut in ipsorum profunditas
in acutis egritudinibus. et lippitudo in eis existens signa sunt non bona.
Quod si eger super aliquod ex lateribus non quiescit. si supinus iacere
semper appetierit. et post hec ad partem pedum descenderit. hec signum
est mortalle. Apostema magnum in ventre. et calidum cum febre
vehementi acuti signum est malum. et si ventris fuerit debilitas
calore in apparens. et febris adhuc perseveraverit. signum est valde
periculosum. Cum in acutis extremitatum egritudinibus adest frigiditas. si
gnum est non bonum. Quod si frigiditas augmentetur et fiat fortior
est malum. Et si cum hec magnus calor fuerit in ventre et sine
est mortale. et si hec superfluit multum. fuitque hanelitus spissus
et pulsus subtilis cum punctione et debilitate. mors est propinqua.
Cum extremitates et ungues in fuscum mutantur colorem
aut manus et pedes ex toto illius fuit coloris virtus tamen
nondum cecidit. immo cum hec augmentatur. et fuit hec in die critico
hec non est signum malum. immo bonum. quia eger signat evasionem
Quod si loca ista ulcerantur et corrumpantur ac putrificant. medici
nam confortativa non sunt supponenda ei. hec. n. si factum fuerit
egrotus mortem adeo recidiuit et cum mors fiat. Similiter quorum
qui de radice aurium cogitur cum rubedo ipsi apparuerit. fuitque hec
in passione que frenesis vocatur. aut oculi in sinanchia rubei in
si fuerint. aut aliquis locus pectoris in pleuresi. cum apostema suba
scellis. aut in mamille. non erit locus infirmandus. nisi quod ipsum con
fortent erit apponenda. hec emplastrum erit supponendum. et aqua
calida ab alto super locum ipsum erit distillanda. et unctio se sit
ponenda. Si macula ad ligationem admodum stupidi visa fuerit.
pueriente. Cum hec enim laborabit eger. Testiculorum et virge contractio
in acutis egritudinibus est malum. Signa que cum est ventre con
sueverint. si ante digestionem. et in die non critico apparuerint. nisi
crisis secuta fuerit. mali sunt significativa. Cum eger nocte
vigilat. et in die dormit laboriose cum et non continue signum
est non bonum. et si cum a sompno excitatur ipsius debilitatis ac
sue dispositionis malicia augentur. est periculosum egritudinis
calidis et fortes in senibus et in multiplicibus habitibus frigidis. et in re
gionibus ac temporibus frigidis. dolores sunt. quam quod in hominibus cuius
sinanchia cum febre fortis caloris periculosissima est.
Cum causon pacientem superveniet tremor semel atque
iterum. nisi sudaverit. et egritudo non fuit alleviata. sed
debilitas et dispositionis malicia augmentate fuerint. signum est
periculosum. Cum labia cum torquentur aut nares. aut pal
pebre aut supercilia in acutis egritudinibus. post multam
debilitatem. et postquam eger sensum amisit. tunc mors immi
nere significatur. Tremor cordis assiduus in acuta egritudine
signum malum. De singultu quoque similiter dicemus. et pre
terea si cum hec hanelitus fuit constrictus. et calor febrilis
augmentatus. signum est periculosum. dolor fortis cum febre
acutissima. periculosum est signum. et precipue si fuerit
in capite aut aure. aut ventre. Cum in corpore egri
fuit ulcus. et fiet citrinum aut rubeum. aut nigrum. signum
est periculosum. Oculorum congelatio quorum palpebre non
palpitant. accidens est mortale. Egritudo in homine semper
sano qui fere numquam egrotat timorosa est. cum virga
et testiculi in acutis egritudinibus perdiduntur. et testium
prolapsum fuerit. Signum est periculosum. Sanguinis ex naribus

paulatim et debilitate fluere et guttatim egredi non est bonum. et si hoc fuerit nigrum est deterius. et si in die cretico contingat est periculosum. Cum in aliquo membro oritur apostema aut dolor et sequitur post ipsum estuatio et inflammatio et sine inquietudo est malum. et si cum eo contingit tremor cordis est mortale. uomitus coloris fellis et fluxus uentris simul est malus. facie fetida et cum pulsus inest apparens in acutis egritudinibus signum est malum. Mortuorum nolo preferre signum est malum. Cum uomitus uenit in acuta febre multus fuit signum est malum. Et si singultus fuit sequitur erit periculosum. Cum oculis [illegible] fit cum aure egri et niger et eger subito preterit ita quod talia [illegible] non potest. signum est periculosum. Sitis uero et sudor [illegible] signum est periculosum. Anhelitus frigidus in acuta febre cum [illegible] egri morti signat propinquum. Cum in lingua apparent pustule [illegible] in magnitudine equales. fuitque febris fortis et acuta. Eger in principio frequentis diei moritur. Cum sudor fluit ut spergens est mortale. Cum apostemate [illegible] frenesim. tamen propter mortem est. Cum spasmus febri acute superuenit postquam aliquot dies apparuerit signum erit periculosum. Cum eger rem similiter simile uomitus signum malum erit. et deteriores febres incendentes sunt quas ista committuntur accidentia. Tremor in principio absque sudore qui ipsum sequatur paucus sudor et frequenter incipere et fronte et uehementia uigilie et estuatio et nausea et timor et sensuum perturbatio et extremitatum frigor et frequenter si fuerint non fuerint [illegible] et superficiei corporis frigus cum magno [illegible] et [illegible] et anhelitus spissus et extremitatum rubedo et urina nigra et pauca et uiridis et spissa quasi mel et sine aliquo calore febrili quiete destruitur et [illegible] et sic [illegible] et fluxus niger et uiridis et distillatio sanguinis nigri [illegible] fluentis. et egri reuolutio ab uno latere ad aliud et si ipsi sunt eius [illegible] disponibus et [illegible] et [illegible] et suspectae sunt omnia enim hec malum portenduntur. Cum [illegible] niger et acetositas [illegible] ebullit in qua cadit egestio [illegible] periculosum est. et si hoc cum uirtute fuerit debili mors [illegible] est propinqua. Cum [illegible] eger colica stillauit [illegible] aut uiridis signum malum erit. Cum eger parum sudauit aut eius [illegible] tantum fuit et frequenter [illegible] post hanelitum [illegible] mors propinqua esse significat. Sudor in fronte [illegible] uehementia et pulsus acuatur calidus signum est mortale. et si casus pulsus uehemens est mors [illegible] est propinqua. Cum eger potens usque ad [illegible] situm eleuauit et [illegible] signum erit malum et periculosum. Cum febris fuit adhurens fortis et deinde subito se alleuiauit et calor quieuit [illegible] euacuatione precedente nec eis [illegible] quam calorem extinguunt nec [illegible] in frigido aere pulsusque uelociter quieuit et motus fuerint debilitati et dispositio quieta [illegible] superuenit. signum est quod cito morietur. Cum os in frenesi contrahitur nec eger [illegible] lenior fit nec ei [illegible] accumerecut. signum est mortale. et si cum hoc lenior fuit et ad suum redeat sensum est bonum. Cum egro superuenit [illegible] ipsi egritudo non fuit alleuiata si potius augetur malum signum est mortale. Omnis sudor qui non toto [illegible] corpore est non bonus. similiter qui in die fit non cretico nec est talis quo eger alleuietur est non bonus. Si autem in die fiat cretico et fuerit calidus est bonus. Si si fuerit frigidus et paucus et fuit in capite tamen est mortalis. Sudor frigidus cum acuta febre periculosissimus est. Cum post sudorem timor sequitur signum est malum. Signorum uirtutes mutuo se confundunt. unde [illegible] cum aliis. Unum namque signum bonum cum fuerit forte multa mala [illegible] signis. plerumque et signis bonis. multa non bona significant [illegible] Pessima uero significant fere numquam signis malis bonis commiscentur. Cum igitur uirtus pulsu [illegible] sana fuerit et corporis motus facilis et appetitus bibendi et comedendi fortis

nec destruitur non est periculosum. nec accidentia multum terrificantia. Quod si cum hec manifeste digestio iam precessit nullo modo creticus est timendus. Sed cum hec sint est tenendum quod ipsa erit in crisi et frequenter si in die apparuerit quam diem creticum precedit. De cognitione huius

Egritudinis huius ex fortitudine nisi autem longitudinis febris sui nocumenti et sui impedimenti quod efficit cognosci potest. Improperium enim qualibus egritudines que uehementer nocent et impediunt diu permanent. Sed aut cito periculum afferunt aut mature cum crisi expelluntur. hoc autem hic est interius cum est [illegible] scilicet quod egritudo magis nocumenti durare non potest. Est et egritudo que plerumque licet parue sit lesionis et paruum inferat nocumentum cum hoc tamen non est durabilis in effimera. Ad morbi autem egritudinis breuitatem [illegible] tempus calidum et regio calida et [illegible] paucitas et ut corpus mollem habeat cutem et pauca et cutis sit laxa non plena et postremo omnia que corpus [illegible]. Ad prolongationem uero morbi horum contraria uiuunt et uehementia in eadem febris et accidentium ipsius fortitudo et eius conclusio tempus breue fore significat. Et paucitas caloris eius et accidentium leuitas ipsius significant prolixitatem cum ab hoc manifesta euenerit digestione. nec fuerint cum febre effimera. Cum autem contingit ut cum digestione accessiones currendo ad multum declarat augmentum. Egritudo huius fore significat. Nam si accessiones multum super primam in caloris uehementia et caloris fortitudine egritudinis perfectionem huius.

Quod si superatio fuerit parua aut fuerit accessio equalis prima. egritudinis demonstrat prolixitatem. Tempus quorum febris sui temporis spatium significat. Effimera uero ab uno die usque ad quatuor determinatur. Tertiana quorum puri [illegible] xiiii non transit dies. et sex maior in vii remouetur diebus aut plus aut paruo minus et est secura. Notha uero cum accidentia flatice accidentibus miscetur adeo in fit magna. ut plerumque perquarta anni aut amplius perduret. et est febris mala et non secura. Cum enim est acutis [illegible] generis [illegible] et uiscerum corruptio. Omnes preterea febres que sunt continue humores sunt interpolatis excepta ethica que longa est. quoniam enim calor in ethica uehementior fuerit erit prolixior et econuerso. Conclusio uero febres uehementis caloris et fortis existentes in acutum. ut tertiana continua et sanguinea quasi medici continuas egritudines et febres acutis uocant xiiii non transeunt dies. Quod si tamen sit cum non in ultimo caloris in acutu existunt. Cum enim ad ultimum est deueniunt febris finem in [illegible] et quinto die deliberant. Si in medio horum fuerint in vii. In his que febribus timor est maximus. Simplici uero quartana plures sunt. quartana tamen est multum secura. Febres et pestilentiales sunt febres triplices uero sunt plures.

Egritudinis principium de cognitione temporum

Aperiendum est. Ab hora in qua eger inuitione et agitatione in suo sentit corpore et cognoscit dispositionem suam a sanitate manifeste declinasse. ex hoc namque tempore usque aliquod signum digestionis apparet. huius uero sit oculatum tempus principii existit. Ex quo autem digestionis signum apparere incipit de digestione complete tempus est augmenti. Finis autem temporis augmenti est egritudinis status. Post uero horum omnium apparitionem tempus sequitur declinationis. Quod autem ad egritudinem acutarum curationem et ad sciendum aliquid egri dispositio sit uentura plus est necessarium est egritudinis statum cognoscere. non est enim terror nisi usque ad hoc tempus. nec nutritio minuitur nisi secundum hoc tempus. Eger enim nullo modo moritur post statum. Quod necesse in ferat. Quia propterea prognosticationem cognoscere aliquid egri dispositio sit uentura absque dubio et exquirite cum statu egritudinis quod [illegible] est suspensum. Egritudinis autem status perpenditur cum apparitione complete digestionis. Signa autem temporum in quolibet plerumque hinc et exiit accessionibus. Accessio enim secunda cum horam anticipauerit aut plus prima permansit et eius accidentia fuerint fortiora febris augmentum fore denunciat. Eius autem contrarium febris diminutionem eiusque declinationem significat. Ad hoc tamen non sufficit horarum accessionum augmentum aut eorum prepositio sola. Si enim

quedam febres quarum paroxismi ex suo genere semper horam anti-
cipant. et sunt alie quarum accessiones ex genere suo. quando illis [illegible].
vexationis et cum anticipationis quantitate aut postpositionis
cognovit aliquis ad quam extendit ordo. et dum in precepit in
declinatione febrium augmentum plus solito [illegible] significabit egritudo
ad augmentum tendere. et econtrario. In febre quoque accessiones habente cum
similitudine similis est dispositio. prolixitas autem temporis accessionis et suorum
accidentium dispositio. postquam enim hora a principio accessionis
retardata fuerit et prius mora fuerit brevis. et cum hec eius acci-
dentia fuerint fortiora et vehementia. firma erit significatio et vera.
quod egritudo adhuc tendit ad augmentum. Sed postquam
omnia hec quieta fuerint dubietas non erit remota. Egri-
tudinis parti accessiones cum fuerint equales. egritudo erit
in statu. Egritudines quoque longe tempora sunt longa. et brevis temporis
egritudines breves sunt. Inquietudinem namque et [illegible]. plerumque invenimus
accessiones equales. Invenitur autem etiam plerumque augmenti signa
in una apparent accessione. et diminutionis signa in paroxismo qui
ipsam sequitur videntur manifesta. Febrium autem conclusis temporibus
exacte cum augmento et eorum diminutione. cognoscenda sunt
signa tamen digestionis plus est credendum. Sed in cognitione temporum febrium
plus est succedendum et ea [illegible]. Cum fuerint acutiores et bre-
viores. febris enim tempora abbreviantur et immorantur secundum ipsorum acuitatem
febres vero secunde in inequalibus temporibus sunt equales. prolixiose
aut quando in statu necesse in augmento et in ascensione.

De cognitione digestionis.

Cum febris absque apostemate
sunt. digestio non est attendenda nisi in sola urina. hec tamen in singulari
ea notatum sumus. Cum autem febris propter apostemata mole-
stavit. cum urine inspectione. necessarium est et super fluitates que de
membro in quo est egritudo egrediuntur attendere. Considerabimus igitur in
egritudinibus pectoris et pulmonis. materiam quam exspuit eger.
dum enim nichil eger exspuerit. in nullo modo febris alle-
viata fuerit. nulla digestio adhuc ibi erit. Cum autem eger modicum
quid et subtile exspuere cepit. quod cum labore egreditur. licet
parum. digestio tamen iam incepit. Cum vero aliquid crossum et mol-
le et facile exscreare cepit. digestio iam completa. Ex speciebus
autem exscreandi mali et non secundum digestionis [illegible] incepit. et sic
sputum emittere. pure rubeum. quo deterius est quod est pure ci-
trinum. Nigrum vero omnibus istis malignius existit. hoc enim
licet cito appareat nichil tamen preter malum portendit. Si-
gnificat enim humorem de genere [illegible] que ad maniam [illegible]
ut non existit. Que vero nigre similia existunt. et vere
quasi que intus sunt. sed assimilantur. Sputum vero quod ad
maturitatem venturum sputatur est album aut illud in quo tamen
rubedinis aut citrinitatis continet. ex quo sputum nec [illegible]
[illegible] nec undique cooperiri possit. Sputum quoque quod perfecte
est maturum album existit. aut illud in quo maior pars alba
cernitur cum de subtilitate in spissitudinem mutatur. et de lubo-
rioso exitu in facilem mutatur egressionem.

De crisi.

Sanari autem et mori multis contingit modis. Est enim
quando egri dispositio paulatim tendit ad deteriora. donec egri mori-
atur. et est cum paulatim tendit ad melius. donec sanetur. Est
et cum egro dispositio subito accidit. et evacuatio que sanitatem
et perfectionem bonitatis ideo perficit. Est quoque quando cum evacu-
atione subito accidit ei alia dispositio que ipsum ducit ad mortem.
Dispositiones vero ex quibus egro subito evacuatio. et magna
superveniens mutatio. nominavimus crisim bonam et perfectam. que
vero ad meliorationem perducunt. dicimus crisim bonam et [illegible]
[illegible]. et de natura hec mutationis que subito contingit. est ut in acutis
eveniat egritudinibus. et quanto plus egritudo fuerit acutior.
tanto magis huiusmodi mutationes in ea plus fient. et fortiores.
Dispositiones autem que in prolixis attenduntur egritudinibus. paulatim
tendunt ad sanitatem aut mortem.

De speciebus crisis.

Crisim autem quam fiat. precedit fortis inquietudo. et frequenter re-
volutio. et alie dispositiones vehementer deficientes. Sunt vulgo

demum

et medici diminutio. et tenentur. et de egro diffidunt. et si fuerit
febris exeris que faciunt paroxismum. accessio hora in qua venire
consueverit. aut in qua gravius infestare. pervenit. et acciden-
tia in fortitudine augentur. Quod si fit. conclusi. acci-
dentia ante crisim fieri deteriora et fortiora. Ex signis autem que crisim pre-
cedunt est in illis est mentis disturbatio. et secundum horam et ver-
tigo. et egri inquietudo. et visio eius in figuris in locis et hac
[illegible] initio. et capitis dolor. et colli fortis et tristicia. et nausea.
et rubedo faciei adest. et ymagines ante oculos apparent. et lacri-
me involuntarie fluunt. et labiorum citrinatio. et in stomacho do-
lor aut in inferioribus urinis et dorsi. aut rigor et urine ac ege-
stionis clusura. et sitis vehementissima. et tremor. et contractio
pellis ypocondriorum ad superiora. Omnia hec crisim precedunt.
Quod si cum istis accidentibus deficientibus et extraneis egritudo
fuerit acuta. et aliquid ex signis quod iam apparuit visum
fuerit acuti. et aliquid ex signis pulsus cum hec in fortitudine augmen-
tatur. et digestione iam precedente. absque omni dubitatione et secure
iudicari potest. quod evacuatio sit consecutura. aut est sangui-
nis fluxu. aut vomitu. aut his similibus. et quod egri dispositio
mutabitur. aut ad bonitatem aut ad meliorationem. et precipue
si hec agitatio fiat in die et nocte que dici criticus continuatur. Si
vero hec significatio ante digestionem apparuit. et pulsus cum ea deci-
dit. sciendum est quod dispositio ad deteriorem mutabitur.

De cognitione speciei evacuationis crisis.

Crisis autem erit
per mutationem per quam materia de uno ad aliud mutatur
membro. sicut evenit in iuxta auris gravatur origine. cum debi-
lis ideo continetur ad illam expellit partem. et illud quod fit in
collo cum sinachia solvitur. et sicut apostema quod in manu aut
pede generatur. aut nigredo ibi orta in aliquibus acutarum egri-
tudinum cum materia ad illa expellitur loca. aut fit per manifestam
evacuationem ut fluxu sanguinis ex naribus. aut fluxu
ventris. aut sudore. et urine provocatione. Peritus sepe quoque
fit crisis febrium que non valde sunt acute. plerumque et contingit crisis
egritudinum que in membro generantur per apostemata que iuxta principium
auris oriuntur. cum non multi fiunt colores. febrium quoque
crisis que minor committitur apostemata fit per apostemata mala
et timorosa sit cum quibus lingua nigrescit. et membrum est valde
virtute in illis non fuit perfecta. immo parum debilis. aut cum dolore
acutum. egro accedere consuevit. Cum evacuatione autem mani-
festa pervenit crisis febrium acutarum. et multe caliditatis. et
precipue cum natura fuerit illis valida et fortis. Species quoque
evacuationis plerumque contingit. per in febris materia. Erit igitur
in continuarum febrium consumatio fit plerumque cum sudore. et fe-
brium exsanguineum consumatio fit. fluxu sanguinis ex naribus.
quando fit est sudore multo incipit. Crisis quoque febris que
epatis apostema comitatur. fit quando fluxu sanguinis
exdextra nare. quando fluxu urine. aut fluxu ventris. et in illo
sudore loci illius. Tamen autem febris crisis. plerumque fit et cum sudo-
re. plerumque vero contingit cum vomitu colerico. aut fluxu
ventris similiter colerico. Quartane quoque crisis. plerumque
fit fluxu ventris nigro. et fluxu urine nigre. Nothar autem
febrium crisis fit cum sudore. et ventris fluxu colerico aut flegma.
Ex his autem que consueverit non credere. fiunt enim per exitum
in aliquibus articulis futurum. est ut febris non sit valde acu-
ta. et ut eger aliquos exitibus prius doleat. et ut vena sit sub
tilis. Confirmatio quoque quod crisis sit futura fluxu sanguinis
ex naribus est faciei. et oculorum rubedo. et vena quoque in collo et
uncitur [illegible] exultatio. et radii ante oculos apparentes et
lacrime fluentes. et oculorum tenebrositas et narium pruritus
ac earum rubedo. et cutis que est cum sub ypocondriis ad superiora
contractio. et anhelitus constrictio. Certitudo quoque crisis cum
vomitu future. est nausea. et sub subrisio. et labii inferi-
oris extractio. et salivarum fluxus abore. Confirmatio vero
que crisis cum sudore sit futura. est ut vena [illegible]

Am.a
De signis que crisim precedunt

De digestione [illegible]

[illegible] diminuitur

De cognitione

Non [illegible]

De signis pronosticantibus bonitatem crisis vel maliciam vel perfectionem ipsius vel diminucionem

Perfectum fit crisis

Perfectum fit crisis
Crisis per [illegible]
Crisis per [illegible]

In [illegible] febres [illegible]

De [illegible]

Crisis [illegible]
Crisis [illegible]
Crisis [illegible]
Crisis [illegible]
Crisis [illegible]

Signum crisis per fluxum et de naribus

Signum crisis per vomitum

Signum crisis per sudorem

De signis pronosticantibus crisim

Non dispositio

Non [illegible]

Non [illegible]

[illegible]

Signa crisis cum fluxu ventris

De signis prognosticantibus bonitatem crisis vel maliciam vel perfectionem ipsius vel diminucionem

postquam signa crisis apparuerint. et venter constringatur. et pulsus sit lenis et plenus et corpus tactu sentiatur calidum et humidum. patiens tamen et calamitatem in eo existere. Confirmatio quoque crisis cum fluxu ventris future est ut prope hec signa sit in inferioribus ventris sub umbilico gravitas.

De hiis que significant qualis fiat crisis.

Crisis bona est. que post digestionem fit completa. Que autem contingit ante perfectam digestionem. bonitatis fit minoratio secundum hoc quod sit ante. quam aliquid exiguis digestionem portendentibus apparet est crisis mala. Omnibus autem melior existit crisis que post perfecte digestionis fit apparitionem. et aliquo ex diebus bonis creticis. et cum qua humor qui intulit egritudinem evacuatur. aut evacuatio fit per partem patientem. et non est in sua quantitate diminuta. et postquam eger multam sentit levitatem et quietem. et omnia que prius sentiebat quiescunt. adeo ut nichil excepta sola debilitate remaneat. Deterior vero crisis est que huic omnino contraria invenitur. De speciebus evacuationis.

Ipsa enim sive bona sit sive mala. crisis tamen erit diminuta. Hec evacuationes quas nominamus. non accidunt nisi raro egritudinibus. et accidit egritudinis mutatio magis in aliquibus diebus sepius. Horumque dies hii cretici vocantur. Dies vero qui inter egritudinis dies primus existit. non est creticus. nec secundus. Tercius vero creticus est. In eo enim plerumque consumuntur febres que sunt parve. Quartus vero dies creticus. Ipse enim prenunciat quid in die septimo. aut sexto sit futurum. Si enim in eo bonum apparuerit signum vere digestionis futurum. aut evacuatio licet diminuta. pervenient cum eo levitas et complebitur bonitas illa in die septimo. Si autem malum in eo visum fuerit signum. egritudinis dispositio aliquo modo deteriorabitur que deterioratio in die septimo complebitur. Quintus quoque dies est creticus. frequenter enim in eo fit bona crisis. Sextus autem dies. quamvis aut quintus non est minor per crisim que sepe in eo contingit. Crisis tamen bona fere numquam in eo fit. Quod si quando contingat evacuationem in eo fieri que egro conferat. Impossibile est quin post sequatur fortis egri labor et magnus timor. Neque ergo est securus quin aliqua ex materia egritudinis remanserit ex quo egritudo recidivam faciet. Septimus vero dies omnibus creticis diebus in sua malicia et bonitate superior existit. qui fere dici [illegible] est. Crisis vero que in eo levis est. et parvi timoris cum qua tota egritudinis materia ita evacuatur ut nichil extra remaneat. propter quod egritudinis fiat recidivatio. In octavo vero die fere numquam fit crisis. In quo si eveniat. rarissime tamen contingit et est mala. Nonus vero creticus est in quo sepe fit crisis quemadmodum in tercio et quinto. crisis quoque que in eo fit. est bona. et ipse portendit quid in undecimo sit futurum. In decimo autem crisis evenire non potest. quod si in eo contingat. erit mala. Sed dies undecimus est creticus. et est ut tercius et nonus. qui significat quid in quartodecimo futurum sit die. In duodecimo autem non contingit crisis. quia tertiusdecimus fit. nec in eo crisis quamvis licet non sepe. Quartusdecimus autem dies est creticus. et est ut septimus. secundum hoc quod crisis in eo frequenter fit que bona existit. Quintusdecimus autem est sicut tercius decimus. Verum in sextodecimo non evenit crisis qui est indignus [illegible] et duodecimus. Septimusdecimus vero dies creticus est qui existit cum nono existens quid in vicesimo futurum sit die portendit. In octavodecimo autem die crisis minus contingit quam in septimodecimo. quare fiat deterior invenitur. In nonodecimo quoque die fere numquam contingit crisis. quod si evenerit non erit mala. Rursus vicesimus dies creticus est quod sequens est quartumdecimum in multitudine crisis. que ipsa sepe contingit et bonitate sua. In die quoque vicesimo primo quoque fit crisis. sed multo minus quam in vicesimo. Vigesimus autem quartus dies est creticus. fit enim in eo multotiens crisis. quod et sequens est vicesimo in bonitate. Post hoc autem dies vicesimus septimus et trigesimus et quadragesimus cretici inveniuntur. In aliis vero diebus quos non nominamus. fere numquam contingit crisis. Post quadragesimum vero dies. fere numquam fit crisis cum vehementi expulsione et manifesta. neque egritudo consumitur nisi cum occulta resolutione. Crisis quoque dies fortiores sunt usque ad quartumdecimum ipsum et usque ad vicesimum dies non septimi ut septimus et quartusdecimus et vicesimus. et quarti sicut quartus et undecimus et septimusdecimus et vicesimus. et illi qui inter illos mediantes reputantur. ut tercius et nonus et undecimus et septimusdecimus. Fortissimi sunt dies in septimo. Ipse quartus fortiores existunt. Quod si egritudo vicesimum transierit diem signa dierum in medio cadentium debilitabuntur. Unde fere signa in eis fiet crisis. Virtutes quoque quartorum minuuntur in termino fortiores tamen septimis qui sunt vicesimus septimus et trigesimus quartus et quadragesimus. Quarti vero ut trigesimus [illegible] debiles sunt. postquam vero egritudo quadragesimum transit diem virtus expulsiva que viget omnino debilitatur. nec fit crisis nisi per [illegible]. aut cum resolutione. Cum signa crisis in die aut nocte qui cretico diei continuatur apparuerint confidendum est tenens ad bonum declinandum. quod signa illa non pervenerint ex egritudinis malicia sed propter crisim. et confidendum est crisim eadem die fore futuram. et precipue si dies undecimus tam signa venerint. Si autem in die aut nocte que cretico diei non continuantur apparuerint perfecta signa minime est confidendum. quod crisis sit futura et plus est contra tenendum signa illa non apparuisse nisi propter egritudinis maliciam. et precipue si digestionis signum nullum ibi apparuerit. Febris quoque cum ad malignitatem et fortitudinem ultimum pervenisse videtur et signa mortis cum hoc apparent. Eger ante quartum diem aut in ipso morietur. Quod si pravitas minor predicta videatur. erit cum significans salutem. et pervenit crisis ante quartum diem. aut in ipso. Quod si adhuc minor hac fuerit fiet crisis in die septimo. et precipue si in die quarto signum bone digestionis aut alicuius alleviationis visum fuerit. In die quoque sexto aut in nocte septimi. si evenerit huiusmodi acuitas et crisis signa iam manifesta apparent. confidendum est crisim in ipsum futuram fore. et est sciendum quod fiducia prognosticationis bone crisis et salutis plerumque est firmior et magis certa quam male crisis. Similiter quoque cum egritudo fuerit minoris acuitatis. crisis est sperandum. Est preterea attendendum quid in diebus iudicantibus eveniat et est timendum. quod res in die cretico perficiatur qui ei propinquior fuerit. si febris fuerit acuta. Si autem fuerint minus hoc timendum est quod in diebus septimis perficietur. Eorum enim virtus maxima est. Urina. Sequitur de urinis.

In urina attenduntur. color. substancia. odor. et illud quod in fundo residet. aut quod in medio pendet aut quod in superficie apparet. Color namque albus est subtilis qui aque similatur color. sepius apparet in diabete qui est egritudo propter quam patiens multum potat aquam. nec tamen eius sitis sedatur. quare illico est urina egeritur. Apparet quoque urina cum huiusmodi colore post multam comestionem et multam potationem antequam digerantur. Cum autem huiusmodi color in egritudinibus apparet diabete non ibi existente. nec multa potatione cum largo cibo precedente ultimam portendit cruditatem et digestionis privationem et [illegible]. Color autem secundus est in quo parum continetur glaucedinis sicut in aqua apparet quando cum palea cocta est. Qui digestionis lenitatem significat et debilitatem. Tercius quoque color est color citrinus qui caloris temperiem in esse demonstrat. qui nec maior est quam debet. nec minor. Color autem quartus est [illegible] et significat calorem augmentatum et inflammatum. Quintus

quoque color est color croci qui non plus demonstrat ci-
loris quam igneus. significat tamen sanguinem in corpore multum
habundare. et croco urine aliquid fore admixtum. Sextus
vero color est rubicundus. non valde clarus. qui colorem
rubeum significat. et sanguinem. Quod si in superficie urine
habentis huiusmodi colorem spuma fuerit citrina.
significat ycteritiam. Septimus quoque color est niger. et si u-
rina huiusmodi colorem habens post flavum apparuerit. et
rubeum. ultimam significat inflammationem. et incensionem.
que et in febribus acutis omni urina deterior existit. et precipue
si valde fuerit crossa. pauci quoque inveniuntur qui cum talem
evadunt. Urina nigra quandoque apparet post
menstruorum fluxum. aut post eorum retentionem. aut in fine
egritudinum. que ex colera generantur nigra. sicut est quartana
et splenis magnitudo. et melancolia et similia. tunc non malum
portendit. immo quandoque significat bonum. quod scilicet contingit cum in
fine egritudinum que ex colera generantur nigra apparet.
Urina preterea nigra quandoque apparet post urinam albam et
liuidam. et ex epatis frigiditate et caloris innati extinctionem sig-
nificat. tunc est in malicia minor prima. sed est cum ei formidan-
dum. Urina quoque quandoque tingitur propter alchanne liniamentum. et fu-
liginis rubei. quandoque ex potu cassie fistule. et aloes. et croci. et
ex multis rebus quibus est tinctura. Similiter autem quandoque ap-
paret in ea ex comestione holerum. et nigra quandoque videtur
mei ex comestione almuri. et ex potu vini nigri. quemad-
modum diximus. Urine preterea plus accidit tinctura. propter mul-
tam aque potationem. et quia parum antequam urina egrederetur.
comedit et bibit. Primo ergo attendenda sunt hec omnia. et sic po-
stea iudicandum. Tingitur urina quandoque propter dolorem vehementem
licet eorum non sit humor. sicut quemadmodum in colica. et cum dentis
dolore et auris contingit. testificatur quod ipsa in aliis talibus sig-
nificationibus. sicut cum istis significationibus. urina et fetor et permutatio
apparet quandoque propter ulcus. quod in interius oritur urinalibus. Sed
tamen cum suo fetore perturbatur. eius substantia permixta cum sanie
et urinis. tunc erit sanie cum ei febris acuta et continua. Ar-
dor tamen urine inequalis cum ea sentitur. Semper eius fetor
non assimilatur fetori qui in urina sentitur cum putrefactio est
in vesica. Substantia autem subtilis cuius subtilitas aque assimilatur
subtilitati. digestione in nunc debilitatem. Spissitudo que est
spissitudo spissitudini vel aut crossiciei liquoris qui
continetur in felle. assimilatur. superfluitatem in nutrimento digestie
et eorum superfluitatem humorum in corpore habundare. et precipue perfrum
dicitem significat. et precipue si cum hec fuerit paucitas. Inter hec
vero mediocris existens. bonitatem significat digestionis. et quod eius
dispositio et humores qui in venis continentur. est temperata. per-
turbata quoque humorum qui sunt in venis cruditate. et digestio-
nem cum caliditate que in eis operatur. prolationem significat.
Urina turbida cum cito clarificatur. et crossicies que in ea est ad fun-
dum descendit. magis propinqua ad maturitatis significationem exist-
it. sed tamen sine descensionis velocitate. Odor autem quando abierit
procedit simul ei qui ante acutus et siccissima dissoluitur.
maturitatis indicat superfluitatem. Qui quandoque in febribus
sentitur. et in epatis apostematibus. et ea portendit futura.
et quandoque contingit cum ulceribus in instrumentis urinalibus sicut
scabiem. Nos iterum divisimus inter illam et hanc dispositionem.
Urina autem odore carens odore in ultimo existit cruditatis et di-
missionis digestionis. Que vero in medio existit. digestionis sig-
nificat equalitatem. Urina vero que inferius descendit. et que superius
elevantur. et que in medio pendet. sunt modi ex quibus sumuntur
significationes digestionis que fit in venis. et ad illos intenditur in cogni-
tione maturitatis febrium. et hec est illud cui innitimur. Hec autem
in sua substantia distillationi que fit in aqua in aqua rosata assimilatur.
Hec eis quoque que in fundo descendit. melius iudicatur. id quod est
album et lene. et in fundo vasis residet. Cuius quoque dispositio ta-
lis permanet in clarius egritudinibus continuus. Hec autem lauda-
bilis ypostasis est cum melior ex coloribus qui est citrinus et me-
lior existit vicinus que inter subtilitatem et spissitudinem medi-
ocris existit. apparet et cum laudabiliore ex odoribus que
non inferiore superfluus est. non odore odore perfruatur. Hec ergo
urina omnibus aliis urinis laudabilior iudicatur. cum
est significatio perfecta est. significat enim dispositionis perfec-
tionem. et maligne egritudinis. et ipsius nequitie. nos
securos reddit. Illam autem ypostasim in bonitate sequitur
eneorima. cum sed hic reputatur modum. postquam est nefil-
o similis. Hec autem cum ei cadentia non sunt. immo in eis cum in aere
apparent egritudinibus magna invenitur significatio perfecte
maturitatis. et securitatis a malicia egritudinis. propinqua existit.
et cum eneorima apparuerit. et egro in illo non supervenerit
accidens. post parvum tempus descendet inferius. Nefil quoque cum iste
habuerit. consequenter ad locum descendit eneorimatis. Post
ad ypostasis. Color autem qui in ypostasi attendit melior
existit. albus cum longitudine forme existens. postquam est
rubeus. Significat enim rubeus salutem cum egritudinis prolixi-
tate. Glaucum vero sedimen quanto maiori participat citri-
tate. tanto est deterius. postea nigrum. Hec namque sedimine
significat quod materia egritudinis a maturitatis meta egre-
ditur. quando ad putrefactionis et corruptionis sedimentum tendere
maxime. dispositio quoque sedimentis nigri sed locum dispositioni albi
sedimentis quod invenitur. Sedimentis non nigri malicia cum est in
loco nefil. minor est quam ea quod est eneorima. et deterior cum
est ypostasis. Quemadmodum autem nigrum sedimen est deterius
et album melius. sic lividum est medium inter bonitatem et
maliciam. Cuius quoque dispositio mutatur. per quod uni ex eis
appropinquat. Sedimen quoque est malum. Quod si cum febre fuerit
acuta significat mortem. Hec autem sedimen magnis tritici furfuri
frustulis similatur. Significatio autem qua cognoscitur ma-
turitatis. quando habetur ex urina subtili et alba. quando exiga-
quando exercet. quando ex turbida. quando ex turbida et spissa.
Quam vero maturitatis significatio habet ex alba et subtili
plus glaucedinem acquirit. postea crossiciem. deinde paula-
tim incipit sic augeri. donec color fit citrinus. et substantia equalis.
Cum hac autem urina bona apparet sedimen. si inveniris multa
est superfluitas et repletione. aut color eius est crossus. Si
vero hec non fuerit erit illud id ad perfecte maturitatis sig-
nificationem sufficiens. Colores autem qui sunt extra quantitatem
paulatim denudantur. A substantia in qua sunt que paulatim tendit
ad subtilitatem. donec color fit citrinus. et substantia sit medio-
cris. Cum autem urina in febre a maturitate abstinata fuerit
aut eam transierit. Hec postea cotidie ad eam revertitur. febris
est salutifera. et humor est difficilis digestionis. non fraudu-
lente putrefactionis. Quod si eius dispositio prima semper eadem
manserit donec eius quod diximus significabit. et erit egri-
tudo trifaciens. et quod si cum hec virtus fuerit cadens. mortem
significabit. Si virtus fuerit fortis. egritudinis demonstrabit
prolixitatem. Horum primum in febribus apparet flaviis. et que
ex colera fiunt nigra. Sedimen vero in febribus fiunt acutis
inveniuntur que sunt multe malicie et iniquitatis. Si autem
significatio perveniendi ad maturitatem similiter abstinata tur-
bida et spissa. cotidie augetur ipsius claritas. et eius ypostasis
similiter in bonitate augmentatur. donec ypostasis ei
laudabilis fiat sicut diximus. Hec ostendit voluntas. Hec igitur
virtutis quantitas consideranda est. Cum enim adhuc permanens
fuit virtus. de morte egri non est timendum. Et si cum hec urina cito
fiet clara. sanitas cito perveniet. Quod si virtus fuit debilis
egro timendum erit ne moriatur. et si cum hec urina tarde perveniet
ad claritatem. et permanet diu ita quod nichil claritatis
in ea videtur. aut apparet in ea ex claritate aliquid sed est
modicum. mortem significat. Si autem in huiusmodi urina semel

apparet maturitas. si post iter signa cruditatis porte
dit. et acciderit multotiens tunc creditur febris permisceri. Scien
dum febris maxime ex multis constare humoribus. Est itaque
etiam considerandum quod egri sanitas sit futura. Propius tamen
fortitudine. Hec ergo summe et aggregationes eius quod
necesse est. sciendum deinde ad urinam pertinentibus preter feb
res. adhuc tamen de ipsius significationibus. Alia scribemus
non secundum ordinem nisi secundum continuationem. Urina sor
dida que est puri puleri. et cuius color est ut color musti
aut aque ciceris cum multum coquitur est humorum aposte
mati antiquum. et non acuti in uisceribus. Urina sero aut albe
ceruisie similis significat saniem in ea existere. et egrum in aliquo
ex foraminibus urine ulcus habere. Urina quoque aque que aci
ne recente fluit. cum lauatur similis inuenitur. puram san
guinis urine admixtum fore significat. Epatis quorum debilitatem
quandoque portendit. cum ergo purum minxerit sanguinem significat
quod aliqua ex uenis que sunt in renibus sit fissa. Cum in urina
fuit arena apparuerit, cum hec turbata. Si huiusmodi
facienti urinam prius euenerat in renibus dolor lapidem in
renibus significat. Si autem in urina plus apparuit arena
et postea ea remota ualde clara urina fuerit lapis in uesica
iam generatus est. Urina turbida que urine asini assimillatur
dolorem capitis et intellectus significat perturbationem. Cum
post febris remotionem urina remansit tincta. epar erat
ignitum apparuit. Urina preter colorem aut odorem aut subalba fe
da. quoniam sequitur post calida interiorum apostemata. Unde et eger
ex ea alleuiatur. et ipsius eclipso melioratur. et sue salutis
ei existit. Urina preter subalba odore similis. aut in eius superficie ap
paret pinguedo olei. erit cum ethica. Urina in cuius sup
erficie pinguedinis multitudo oleo similis apparet. significat
quod adeps renum liquatur. Si urina tenuis et alba in febre
acuta apparuerit. et in huiusmodi dispositione multis perseue
rauit diebus. Urinam ergo super urinam significabit. quod si cum
desipientia talis diu apparuerit. mortem annuntiabit futu
ram. Hec preterea urina. quoniam in febre apparet acuta. cum in mem
bro aliquo calidum fuerit apostema. Cum urina conualescentis
non cito ad dispositionem quam habebat cum esset in columnis re
dibit. timendum est ne egritudo reuertatur. Urina lacti autem sp
mati similis. si putrefacta fuerit paralisim et appoplexiam demo
strat futuram. Si autem in his egritudinibus multa apparuit
in parum portendit solutionem. Urina in qua sanguinis coagulati
frusta apparent. in febribus adhurentibus uicta est mala. Urina
lacti acetosi similis in febre apparens acuta. aut uelocem
portendit mortem. quod est cum calor febris non quiescit et leuis
fit. aut quando fit leuior. egrum ad ethicam peruenturum
significabit. Urina cuius color semper unus apparet. nec
mutatur in febribus. urine significat difficultatem. Ceterum
aut quando in urina multotiens inueniuntur ex sedimentibus et corpo
fissibus. una est ypostasis in qua claritas et raciositas apparet pul
critudo apparet. Cuius similitudo est. ut eius quod in aqua pulli.
aque rosate nascitur. Quando in ipsius raciositas maior
est adeo uidelicet ut ex frustulis glaciei cum unum ali
coniungitur. conpacti uidentur. In huius autem ypostasis colo
re qualiscumque fuit. uidentur raciositas et puncte. et ra
ritas. et claritas que malum non inueniuntur. Cumque
mouetur tota cum urina miscetur. Aqua tamen urina non turba
tur et ipsa non uelociter descendit in fundus. plerumque et non
descendit. et est superfluitas digestionis existentis in uenis quam
ante noluimus. Secunda uero est humor turbidus et si colo
eius est albus. in quo nec raritas nec raciositas inuenitur.
et est sepo liquefacto similis. Tertia autem est sanies que quando est
diuulsa ex qua commouetur urina turbatur. et ipsa non
uelociter. qua sursum eleuantur frustula. et deinde descen
dunt in fundus. cum qua in exitu urine ardor sentitur. et est ei

quoniam odor malus et fetidus. Quinta quorum est arenosa cuius
sunt due species quarum una limature auri similatur. licet sit
minutior que ex renibus egreditur. Alia uero est in qua in
uenitur omnino nulla glaucedo. sed eius color est ut color ter
re et quandoque est ut color luti. que a uesica egreditur. Quinta
uero pilis assimillatur. et ipsa est ex egestione corporis que pilis
non pure albis [illegible]. similia sunt. cuius lon
gitudo usque ad palmi mensuram augmentari inuenitur
que cum arenibus egrediatur nullum alium portendunt
nisi humores crudos in corpore habundare cum medicinis
contra et diureticis. Secta equidem est in qua frustulorum carnis
similitudines apparent que ex renibus egerunt. si cum
dolor in renibus fuit. Sed si cum febre fuerit adhurente
significat febrem corpori magnum prestare nocumentum.
Cum ethica uero si fuerit. solidorum significat liquefactionem
et dolorem ad membrorum carnem iam peruenisse. Septima quidem
est que lentum excorticatum furfuri assimilatur. caloris
superfluitatis in epate significans. Octaua autem furfuri assimilatur
que sepius per uesice egritudinem contingit. Cum autem si sic
fuit. sentietur ardor cum perseuerans. nec apparebit in ea co
lor extraneus. nec ualde remota est a maturitate. Quandoque
contingit per uenas que cum sic fuit. erit cum febre adhurente
forti. Cuius et color a maturitate ualde remotus. mortem por
tendit sicut ostendimus. De egestione. De Egestione

Egestio aliis melior est que mollis et continua uidetur cum
tinctura acuminitate sit. non tamen multa. et quod in hora egredi
solita. Ego autem ualde tincta et quod mordicat et exurit anum. (marg.: no pro)
significat coleram rubeam. Sicca quoque pauca significat siccitatem
et multum calorem. Que autem non inuenitur equaliter digesta non pre
ter cibo fuisse donatam significat. Stercus quorum quod multum (marg.: distole)
fetet. digestam ad bilem fore portendit. Simul autem stercus pre (marg.: put)
fecit potentiam in corpore significat. Stercus quorum cum multa
egreditur uentositas. caloris et humoris in uenis eminentiam. Ster
cus autem quod est sicut fex et lutum. malum est et mortale. Stercus (marg.: distole)
quorum prauum tinctura. significat ex poro fellis nichil ad
intestina transmitti. et stercus uentosum. membrorum liquefactio
nem significat et ethicam. Quod autem assumptorum quantitatem exce
dit. corpus debilitari et macrescere significat. Stercus autem quod
est in quantitate multum et diuersos in se retinens colores. malos in
corpore significat humores. Quod autem spumosum est et uiscosum
malum est utrumque. Unum namque est per uictoriam caloris. et ali
ud ex liquefactione corporis. Multa uentositas in fine cum cibus
non fuit inflatiuus. debilitatem in uirtute digestiua. Quod si nullo
modo egreditur uentositas. caloris paucitatem et frigus significat sup
fluitatis. Si uero cum hac affluit sonitus. aut siccitas humorem ad in
teriora corporis penetrasse demonstrat. Cum ei qui comedunt
ut prius fuerit. non multa egeritur. frigiditatis superflu
itatis portenditur. et facilitas expulsionis uentositatis et pu
tritatis expulsione eius cum impedimento in stomachi nutritio
nis debilitatem ostendit. De pulsu. De pulsibus

Oportet utique in pulsibus fore instructus esse doctorem et
eius uult significationes agnoscere. Sepe dum aliquis
sanus est. arteriam tangat. et firmiter et cum summo studio inspi
ciat. Ideo scilicet ut ipsius forma ante firmiter in memoria quantum
cum necessarium fuit inter eas proportionem inuenire sciat.
Phisici quorum unumquodque pulsus modum proprio appellant no
mine. eiusque causas ostenderunt. et significationes. Ego autem
ex hiis quod huius in ea libri attentiori simile inuenitur. et con
uenientes ostendam sicut uoluerit. Cum pulsus in brachii
longitudine tactui manifestior occurrit quam in ipsius latitudine.
ab phisicis longus uocatur pulsus. Cumque secundum latitudinem
maiorem digitorum tangentis quantitatem comprehendit. la
tus ab eis nominatur. Cum autem digito tangentis cinem
impulerit et magnam quantitatem. dicitur ab eis altus. Sed cum

Mortis signa

Kadunt

secundum si minor apparet quam sit fuerit uocatur magnus
Si autem in his omnibus fuerit minoritatis dicitur paruus
Cumque spatium temporis quod inter diastoles attenditur moti-
ones minus solito inuenitur: uelox appellatur. et cum digi-
tum uehementer et uirtuosi in pulsione percusserit. et cum stringi-
tur eius non destruitur motus fortis uocatur. Cum uero
huic fuerit contrarius. dicitur debilis. Cumque fuerit illud quod ex corpo-
re arterie tangendo digito occurrit: simile ei quod ex his generi
anime est impressum. et fuerit plenum. si contrarium. et non
extensum. non uocatur plenus sed uacuus. et dicitur secundum quod
sit forma in eo uita fuerit. Cum autem illud quod digito ex po-
percutiendo occurrit. simile fuerit filo et corde extense cum
ipsum percutit. uocatur durus. Si cum illud quod occurrit ex
eo est sicut quod occurrit. extensus. si non ualde existit tensu-
uocatur ab eis laxus. Cumque unaquaque harum pulsionum sue
partium in magnitudine et fortitudine et uelocitate. et aliis que sunt
preter ista similiter inuenitur. dicitur equalis. Et cum ita non fuerit
uocatur diuersus. Sed uero diuersitas quoniam in una inuenitur
pulsione. quod est ut inter principium percussionis et eius finem diuersi-
militudo percipiatur unius dicitur tactus. aut duorum aut
plurium. Medici quorum huius diuersitatis multas nominant
species. nominibus que in suis dicemus locis. Cum enim in nota
euenit circulum. et non se ab eo remouerit. uerbi gratia. ut cum post
tres equales percussiones una diuersa inuenitur. aut inter
omnes .iiii. inter omnes .v. aut cum inter quaslibet equales due
notentur percussiones diuerse. que deinde circulariter se exequantur
inueniuntur. pulsus nominatur ordinatus. Si uero diuersi-
tas secundum notum non inuenitur circulum uocatur inordinatus
Dystole — Arterie quorum motio que fit ab interioribus corporis ad exterio-
ra. uocatur diastoles. Motus autem hic quem omnes homines tac- — put
tu sentiunt. Arterie motus. et eius percussio que percutit ma-
num existit. Medici tamen in hoc consenserunt aliquid pluris
Sistole — isto percipitur motio arterie que fit ab exterioribus ad interiora
uocatur sistoles. De hac uero motione inter medicos diuersitas
reperitur. Sunt enim quidam qui eam sentiri dicunt. et sunt alii
qui non. Nobis tamen de hoc loqui in hoc loco non conuenit. Siquis
igitur discipulus in hac arte ad ultimum finis huius inten-
tionis licet peruenire non cupiat. scire tamen debet quod sistoles
non sentitur. et quod pulsus habet tempus motionis. quod est ex quo mo-
tio arterie sensui apparet. donec quiescit et occultetur. et pulsus
habet tempus quietis quod est ex quo motio illa occultatur. do-
nec iterum se manifestare incipiat. Inter unum autem istorum tem-
porum et aliud. inuenitur proportio propria in unaquaque etate.
Comparatio enim istorum duorum temporum in etate puerili. non similatur
comparationi illorum tempore in etate adholoscentie nec inuenitur
in senectute nec senum. Hec autem comparatio pondus uocatur. Quando
propter cum pulsus in aliqua etate propriam comparationem ipsius
etatis seruauerit. dicetur pulsus ponderis huius. et dicetur
boni et iusti ponderis. et nominibus horum similibus. et appellabitur
et cum hoc non seruauerit. sed ad pondus alterius etatis pro-
gressus fuerit. si dum est in etate puerili. ad pondus quod iuuen-
tutis est proprium mutatus fuerit. dicetur pulsus diuersi
ponderis. Quod si ad pondus senectutis aut senii mutatus
fuerit. dicetur mali ponderis. et uocabitur non ponderatus. et
nominibus horum similibus nominabitur. et quia corporis locus in
quo est arteria. quoniam sensu percipitur calidior. Alius locis.
ideo quidam medici presententia tenuerunt quod sit una
harum ex speciebus pulsus. De speciebus pulsuum que sunt .x.

Antiqui quoniam pulsus compositi. nominibus propriis nominauerunt.
Ex quibus est pulsus gazelans. et ipse quidem est pulsus qui
sentitur cum arteria atque atque iterum percutit digitum. tamen
quod non sentitur minus recessisse. nec sistolem fecisse. neque
quieuisse. Inquio et secunda percussio prima maior inuenietur.
Bis pulsans uero pulsus est cum arteria percutiendo occurrit
digito. et non sentitur quies que sistolem diastolem
sed sensum percipitur. alia percussio que prima debilior existit.
Pulsus quorum diuerse percussionis iudicatur. cum diastolis
principium. debile inuenitur. et eius fortis. aut econtrario que
est in eius principium. suo fine sit maius et uelocius.
pulsus quoque qui talis est. diuersus intra forti et percussione.
dicitur. Pulsus uero qui cauda uocatur secundum duarum
existit species. quarum una est. et una percussio aliqua alia
sit maior. et alia que ipsam sequitur minor. et alia itera
minor. et alia itera minor. et procedat ordo sic. donec ad una
extremis peruenit rebus. scilicet quod in aliqua stet percussione
et non tendat ad minorem eam. Aut non quiescit quoniam mi-
nuatur donec occultetur. et nullo modo sensu percipiatur. aut
cum ad aliquam paruitatis deuenit. minuitur. redire in-
cipit et augeri. Cum augeri et cepit redire. aut ad pri-
mam sui redibit mensuram. Aut ad minorem ea. primum
autem modus uocatur cauda permanens. Secundus cauda minues
et tertius cauda rediens. Ille quorum qui ad primam sui redibit
mensuram. cauda reuisionis completa uocatur. et secundus cauda
reuisionis diminute. Est etiam alia eius species. cum di-
minutione similitudine materie longitudine partis reperi-
contingit. ex qua in uno loco subito aliqua sentitur in
magnitudo. qua alia que ipsam sequitur parum minor. cum
tactus non subito abscinditur. sed tamen non quiescit quoniam se-
qui proportione paulatim minuatur. donec occultetur. Sed autem
quoniam contingit a duobus lateribus. et uocatur tunc pulsus curuus.
et quoniam sit ab una parte. et uocatur ad unam partem inclinatus
qui et pulsus in una percussione diuersus dicitur. Formicans uero est pul-
sus. quod cum inter [illegible] quod inter diuersas existit percussiones. talis
in parte inueniuntur diuersitatis. ut aliquis putet inter eius
percussiones interuenisse. cum non sit interuenit. Huic uero aug-
mentus contrarius inuenitur. permanens autem pulsus subtilis est diu-
rus. qui in una semper perseuerans dispositione. fere numquam remo-
uetur. Ab eis. Undosus uero est. qui secundum latitudinem digi- — i. fluctuans
ti occupat locum. cum leniter et repletione. cum eo tamen non
est magna eleuatio. nec subita. Sed uidetur quod eleuatio-
num eius una post aliam contingat. donec fit ut undis
assimiletur. quarum unam aliam sequitur. Et eis autem est
uermiculosus cuius forma est in forma undosi. in eleua- — [illegible] uermiculosi
tione. quoniam secundum diastolem eius inuenitur. non tamen est latus
nec plenus. cuius inundatio debilis existit. quoniam uermibus per
foram arterie discurrentibus assimilatur. Formicans uero
pulsus adeo inuenitur in ultimo paruitatis et spissitudinis
consistere. ut pulsui pueri nuper nati assimiletur. pulsus autem
qui serre assimilatur. et serratilis dicitur. Durus est. in
percussione et eleuatione inuenitur diuersitatis. ex quo quasi
percutit aliquem ex digitis cum ab aliis descendit. Tremu-
lus autem pulsus dicitur. cum in manu tremulis similitudo sen-
titur. Contortus uero dicitur cum arteria sentitur ut linea que
contorqueri et inuolui incipit. Preterea dicemus quod pulsus
uirorum plerumque inuenitur maior et fortior. et tardior. et ra-
rior. pulsu mulierum. Superfluitas tamen magnitudinis et for-
titudinis ipsius maxima est. et multum manifesta. tarditas
autem et superfluitas. pulsus est. raritatis uero multum superflui-
tas inuenitur. Infantium autem qui lac sugunt pulsus.
in ultimo spissitudinis et uelocitatis et paruitatis. inueni-
tur. Puerorum uero et adholoscentium pulsus. maior est
pulsu infantium. Iuuenum uero pulsus eo fortior. et tantum
et etatum. pulsu inuenitur. et propter eorum pulsus qui
in fine existunt iuuentutis. Senium uero pulsus tardior
est pulsu iuuenum. et debilior et minor existit. Eorum autem
qui sunt in senio constituti pulsus in ultimo debilitatis et
raritatis. ac paruitatis et tarditatis existit. Pulsus quoque
calidam habentium complexionem. maior et uelocior et durior

est. pulsus ꝯ plectionem h̄ntium frīm. In fortitudi͞c
uō forsam superfluit ei. 7 forsam ab eo minuit. Pulsus
ꝑterea corpus crossum h̄ncium. maius pulsu minor.
existit. Si si crossicies fuit ex carnositate. pulsus est ue
locior. 7 fortior. Si uero ex adipe fuerit. erit isto minor.
Pulsus ꝑterea ꝯ pliones h̄ncium humiditas. leuior est
7 magis latus. pulsus quoque qui in mediocritate ueris exi
stit. maior 7 fortior est quam in omnibus aliis temporibus. 7 ꝑt
h' est puus 7 d'bil'. in autumpno aut̄ minuitur eius ue
locitas 7 spissitudo ab eo que erat in estate. 7 non augme
tatur eius fortitudo. In yeme quoque existit pulsus i ultimo
puitas 7 tarditas 7 raritas. non tamen ē debil'. Sed i tp̄e
7 extimitat'. inuenitur c̄opositus ex eis. que inter duo ex
istunt tp̄a. Pregnantis tandem pulsus. maior 7 spissior est
quam eius cum nō est pregnans. De sompno uero surgen
tium pulsus illico cum surgunt. magnus ē 7 fortis 7 spiss'
ac tremulus. qui tamen cito post h' ad suam redit dispōem.
Motio ꝑterea ex qua aliquis non lassatur. magnitudi
nē 7 uelocitatē 7 fortitudinē. Que si pui sit ꝑ tp̄is qd'
exer actum arrie. cito quiescit. Si uō fuerit tp̄is. tard'
quiescet. Ex motione aut̄ p̄a aliquis ad ultimum lassitu
dis puenit 7 laboris fit pulsus puus. d'bil' 7 spissus sed'
ipsius quantitate. Balneum quoque magnitudini pulsus atque
eius lenitati 7 uelocitati 7 spissitudini. Augmentum ꝑ bet.
In quo si quis mor̄ fecit. fiet puus 7 d'bil'. eius tamen uelo
citas remanet. Cibus ex quo aliquid sumitur q' nullum
affert nocumentum. in estiuatiōe. pulsus fortitudinē uehem
t' auget. 7 ipsius spissitudinem ac magnitudinē q'm
post longum ꝯtingit tp̄s. Non enim illico cum sumptum fuit
h' operatur. Ille uō ex quo ad nocumentum puenitur 7 estiua
tionem ꝑ multitudinē suam. pulsum fac̄ diuersum.
Vinum similiter pulsum i fortitudine 7 uelocitate 7 spissitu
dine augmentat. h' tamen augmentatio eius aduenit ꝑ tp̄s.
quam ei q' sit ꝑ cibum. 7 citius ab eo remouetur. Ex rebus
enim ꝑterea 7 medicinis que calefaciunt. aut i frigidant
i mutatur pulsus. eorum ē que ex eis calida existunt. ꝑ
sue caliditatis quantitate. pulsum i uelocitate 7 sui
spissitudine ac magnitudine augmentant. 7 econtrario. Ira quoque
pulsum efficit eleuatum 7 fortem 7 uelocem 7 spissum
multus aut̄ timor. pulsum facit diuersum 7 uelocem
7 tremulum. Tristicia uero. pulsum d'bilem 7 tardum 7
rarum reddit. Gaudium uero pulsum efficit tardum 7 rarum
cum magnitudine 7 lenitudine 7 plenitudine. Dicem
7 qd' pulsus longus augmentum caloris aut cerne sequit
diminutionem. Et latus comitatur humiditatis aug
mentum. Eleuatus quoque caloris 7 fortitudinis sequitur au
gmentum sequitur. 7 si huius cum caloris fuit aliquid qd'
accidat. ut motus balneum. 7 ira. 7 hor' similia. pulsus
cito ad suam redibit dispositionem. Sed si eius cum fuerit
in sua 7 ira ꝑmanebit dum eum ꝑseuerant. paruitas
aut̄ 7 raritas. 7 tarditas. res sequitur in febribus. pul
sus ꝑterea fortis. uirtutis bonitate sequitur aut aere
nocua quiete 7 d'bilis inuenitur cum uirtus dissol
uitur. aut cum magnum in corpore habetur no
cumentum. diuisus quoque erit. cum natura rem expug
nat 7 erit diuisitas multa aut pauca ꝑ nocumenti q'
titate. Cum quoque natura re nocua fortior extiterit. nūs
peussionum fortium 7 magnarum erit maior ꝑ his 7 g'io.
Int' pulsus tamen diuisos. fortiores melior est nō or
dinato. 7 ꝑpue si nūs peussionum fortium 7 magnarum
ꝑ h' maior fuerit. Pulsus aut̄ plenus. sanguinis
7 uaporis humidi habundantiam in corpore significat
7 uacuus uō huius i nuit ꝯtrarium. Durus quoque cor
poris siccitatē 7 ariditatem portendit. Sed moll' hui'
demonstrat ꝯtrarium. Pulsus tandem qui extra pondus
ꝑpe inuenitur ad quod fuit facta mutatio significat. Qua
ꝑpe si pulsus mutatus fuit ad pondus cuius etas
est longinqua ab eo. magnam demonstrat mutati
onem 7 econtrario. Quoniam si mutatio facta fuit
ad pondus. quod est ei uicinum. paruam significat i
mutationem. In arteria cum tangitur si calor superfluus
7 manifestus maior q'm malus sentitur locis qui ei uici
nantur. cordis ꝯ pliōem iam calefactum fore significat
quod in habentibus ethicam aut ptisim ꝯtingit. 7
fortassis portendit sincopim. Pulsus aut̄ qui dicitur bis
pulsans. inuenitur cum febrili calor est super habundās
7 cum multa necessitas in eis erit pulsus. 7 in aeris attracti
one. 7 h' est cum calor innatus multum i flammat.
7 uirtus cum h' ē sana. 7 ꝑpue si sua pulsatio maior fuit.
Pulsus quoque in quo diastoles a sistole diuisa reperitur. fit
ꝑp pugnam nature. 7 si finis diastolis fuit fortior quam
eius principium 7 maior. erit melius. 7 econtrario. Sed si fi
nis diastoles fuit uelocior. superfluum putrefactionis signi
ficabit caloris. Pulsus aut̄ qui ꝯtinue minuitur. 7 d'
bilitatur. quē 7 quidam uocibimus formicans. fit cum
uirtus incipit d'bilitari 7 cadit. Sed eius malicia
erit ꝑ d'bilitatem 7 puitatē. Qui si ad fortitudinem i
reuersus fuit 7 magnitudinē uirtutē iam rediisse sig
nificabit. 7 si secūm unam remanserit mensurā tamen neque
ad magnitudinem pulsationis redierit. in ab eo in
quo steterat aliquo modo fuerit diminutus. quodam
modo est eo melior. qui minuitur usque occultetur 7
non appareat sensui. Iste enim naturā superatā fore 7 su
ccubuisse demonstrat. Pulsus aut̄ curuus 7 i unam
ptem declinans. in h̄ntibus ethicam 7 ptisim. inuenitur.
Sed formicans uirtutis significat casum. Vndosus cum neces
tas uehemens multa aeris indiget attractionem. ad
tens quoque fortitudinē cum necessitatis uehemēa si
gnificat. 7 tercius inuenitur postquam ethica 7 ptisis
ꝯ firmata ē. Vndosus aūt inuenitur cum ās balneatur
aut bibit uinum. Aut ꝯtingit ex omnis q' corpus humec
tat. paucis quoque sentitur in eis ydropisi 7 subeth
7 pleuresi 7 ꝑlmonia 7 asmate 7 palisi 7 appl'ia. In fe
bribus aūt significat sudorem. Formicosus uō pulsus cum
fortitudo succubuit. h' nō omnio. Sed formicās i uenit
cum uirtus oio cadit 7 mors ē ꝑpinqua. pulsus quoque q'
qui serre assimillatur 7 serrinus dicitur ē qui fit cum
magnum apa oritur i corpore. 7 ꝑpue si in mēbro fuit
nobili 7 neruoso. sicut est diafra. 7 pleuris q' fit i late 7 i
diafragmate. Tremulus aūt ultimam significat cali
ditatem. 7 q' uirtus humoribus sit honata. aut qd' apa fit
ibi. aut opilo que diastolē ꝑhibeat. Teretus aūt
i uenitur pulsus ap' pugnam diuturnā 7 sue sanita
tis ad ilsus egnem multimo magnitudinis q' cordi
7 suis ꝑtibus existit. De regimine acutum

Cum in principio hay egritudinum replio manifesta 7
fortis apparuerit. fuerintque humores pessimi quod ex
accidentium fortitudine cognoscetur. succurrendum
erit ante quam uirtus cadat. Sed eua euacuando cum fl'ōia
aut minutionis solutione. Sed in eius nutricio ꝑ status
uicinitate. aut longinquitatem est tum succurrenda. 7 sed'
egri fortitudinē. ac ꝑ qd' in tp̄i sue salutis futurus
paciens erit aut non. Status enim si fuit uicinus
7 eger fortis. ex aqua [illegible] ordinatus erit moderatus. Sed
si status fuit remotus 7 eg' d'bilior. aliquid modi
cum. erit ꝑ h' nutrimento addend'. Nutriendi quoque
hora que sit ꝯueniens est eligenda. ꝑ eg' aliquam
ancem 7 ulum quē in tp̄i sanitatis habebat. 7 sed'

febris accessionem. si est interpolata. Si uero interpola
ta non est. hora diei frigidior et magis temperata sicut di
ximus est eligenda. Cum crisis signa uisa fuerint
et status appropinquauerit. ergo a nutricatione est absti
nendus. et dieta ad ultimum tenuitatis est educendi
usque quo fiat crisis. Aut postquam facta fuerit. post e
sim uero si perfecta fuerit. ex regimine conualescentis e
rit gubernandus. et si non. predicto est insistendum. regim
de sanitatis compleatur si uoluerit deus. De regimine con
Qui ex morbis consurgit acutis ualescentium.
custodiendus est ne nutrientia quibus sani reguntur. set
ex eis quibus regebatur in egritudine. moderetur autem
paulo fortioribus. decimum uero ordinatim et paulatim ad cibos
perducatur sanorum. Sanum tamen a balneo custodiat et a labore
et uigiliis et coitu. et uino. et caueat. ne famem et sitim patia
tur. et ne animalibus sollicitetur curis. et ne sub sole moretur
et in locis iaceat calefientis. et precipue si ex egritudinibus acutis
consurgens. absque crisi euasit. ab omnibus predictis semper
que corpus calefaciunt. Ille uero in quo uestigia que egri
tudinis fuerit reliquias remanserunt. ut est calor
superfluus. qui in tactu sentitur. aut in anhelitu spissitu
do. et sitis. aut capitis dolor aut tinctura in urina. aut
constrictio que corporum accidit. et oris sapor extraneus. et in
sompno punctio et alienatio. et horum similia. precipue ad
egrorum regimen reducendus est. donec omnia hec signa consumantur
et corpus ipsius omnino sanitati restituatur: quoniam unum istorum
ipsum distemperat et calefaciat. et aliud eius corpus consumit.
Comedat autem multotiens parum tamen et paulatim et paulatim.
ex aqua quorum frigidam paulatim sumat. nec bibat exei semel
in multa quantitate. et precipue in principio auctumpni. exei et que
non est frigida nullo modo. Si autem ipsius appetitiua for
tis fuerit. et digestiua debilis et fatigata. non attendat
in comestione quantum appetitiue. sed quantum digestiue atti
net. quare custodiat donec digestiua melioretur. et tunc
quantum uoluerit comedat. post hec quorum ad motiones
et ad alia opera quibus erat sanus uti consueuerit ordina
tim reducatur. Si uero ex malis accidentibus aliquid rema
serit. uentre ipsius soluatur. aut minuatur. aut extinguen
tia ei tribuantur. Ex quibus omnibus illud erit eligendum
quod medico uidetur uidetur melius. et egri dispositioni
magis apparet. conueniens. hec quorum non est permittendus adeo
quibus utebatur cum esset sanus redire. quia diu hec acciden
cia in eo perseuerant. Cum autem alicuius conualescentis
appetitiua opposita opposita inuenitur. sciendum est reliq
uias egritudinis in corpore remansisse quas expellere necesse est.
et precipue si sapor oris fuerit corruptus aut sitis sit mul
ta. Si autem comedendi auidus fuerit. et ex comestione
corpus non resumat uires. sed uenter solutus fiat ex quan
titate nutrimentorum. et exhibitione aque post ipsam aliquid
est minuendum. et sirupus acetosus qui fit de succo citoniorum
est dandus. et emplastrum epithimatum suppendendum ex quo fortius
fiat et confortetur. Conualescens preterea separandus est a nu
trimentum comestione grosse nature. et dure digestibili
um. usque quo ipsius compleatur uirtus. Sintim uero nu
triatur ex eis que cito digeruntur. et si eius nutricatio
absque uino digeri non potest. uinum album aut clarificatum
dandum ei tribuatur. et a forti sibi caueat. Sirupus ace
tosus de succo citoniorum. Recipe succi citoniorum. aceto forti. partem.
1. zuccari tabarzet. partem .1. aceti quarta partem .1. de
in hec omnia coquantur. et diligenter dispumentur. et bibat
ex hoc conualescens. quibus multa clauatur ciliitas. et in
digentes eis quantum conforteset. Ille uero in quo parum inueni
tur ciliitatis. dummodo sic hec indiguerit sirupo. primam quartam
libra ex coctis sumatur mastice. gariofili. spice. ana .3. 1.

que triti et in panno ligati in sirupo dum coquitur
ponantur. et postquam omnes partes. et capitula exposui
mus. que in huius libri principio nominauimus.
totum igitur perfecimus. Qui sit deus cuius beneficio
et auxilio hec ad finem perduximus gratie sint infini
te.

Vlib divisionis translatus a magistro Ghirardo cremonensi in toleto.

Antidotarium et praxis.

Verba abubetri filii zacharie arrazi. Veni latam fuit in presentia cuiusdam, qui verbi remememoratio divisionis egritudinum et curationis earum. quod visum est michi ut ego ponerem librum hunc inter ceteros. cum utilitas esset communis et multi plures essent excusatio eius consideratione nimis in ipso et inventum eorum ipsa quia vidi in ipso utilitatem maximam et certitatem. Dixi itaque: post concessionem ad rectificationem sermonis et operis et auxilium, sicut sibi placet, et quo ei sit approximatio eum ipse sit noster gubernator. Et nos quod scripsimus modo secundum capitula signata ultimis. sicut fecimus in almansori. que sunt centum quinquaginta quatuor capitula usque in fine libri. In arabico posuit litteras alfabeti primo capitulorum ut sint in ordine: ut iste dicit. Sed quia mos iste latino est, ideo apposui numerum. Primum capitulum de allopicia.

Primum ergo itaque capitulum est de alopicia que est casus capillorum et tinea. Et fit propter flegma salsum adustum. Et signum eius sunt ut sit vertex eius albi coloris. Et signum cutis nimis mollis. Et sit cutis eius iam mortuum visu sicut ceteris et nive eius. aut colorem ei albedo coloris cutis eius cum casu pillorum albo. Et eius cura est ut solvatur venter eius cum yera rufini. aut yera pig. cuius dosis sit drachmarum .3. Aut suaviter colloquintide minoris. terra .3.1. et aloes et turbit ambo ana .3.1. et bdellii et mirabolanis et masticis omnium ana sexta .3.1. fiat solutio cum eo aliquantulum et conveniat per repletionem cibi cum sirupo acetoso et aqua eius. postquam decoquatur in ea infusus et sinapis et radicis anemum et rubitur aut suaviter aneti manipulus .1. et bulliat mediis libris aque donec dissolvatur anetum et rubitur aqua et coletur aqua ex eo et ponatur in ea mellis cum est calida et moveatur donec dissolvatur et bibatur ex ea cum est calida. Si vero advenerit vomitus, erit bonum et sanum. bibat mediam aliam libram. quod si vomitus post hoc non evenerit. suaviter condiatur et thuris ambo ana .3. .1. et tartari .3.iij. dissolvantur omnia in media libra huius aque cum quarta .3.1. salis nigri et bibatur. De sanguine.

Et fit ex sanguine in quo multiplicata est colera citrina. et signum eius sunt citrinitas coloris et extenuatio corporis et ex in firmitate assidue usus cibi calidi. Et cura eius est comedere cibos frigidos et balneatio assidua cum aqua dulci tepida absque longitudine sessionis. et potare aquam casei cum sene aut scamonee pondus quatuor .3. .1. in .vi. sextariis et quarta lactis acetosi. Et fit ex colera nigra et signum eius sunt corporis nigredo et extenuatio eius et siccitas ipsius et quod huius plurimus est usus cibo grossorum nigri. sicut lentibus et caulibus et carne salsa et sale et plurimus usus est labore. Et eius cura est ut suavitur in potu decoctionem epithimi aliquotiens et cibus pillis de scriptione quarum. Recipe epithimi et polipodii ambarum ana .3.x. agarici .3.v. colloquintide minoris .3.1. et .s. et salis naphtici .3.1. et granorum fillorum .3.1. informentur pillule quarum dosis sit .3.ij. et .s. Significatur vero quod que sunt secundum colorem cutis in huius duabus speciebus sunt debiles et quod medicina quorum in his duabus hic tertia procedit eas. Et omnis quod species alopicie indigent per purgationem et curationem curatio est curatio huius generis egritudinis. eius quibus locus curetur et loci quod curatio duarum est specierum. quarum una est in vitium corporis lenia. sicut in infantes et eunuchi et mulieres et illi quorum cutes sunt albe et nude. Curentur quod fricatione facta cum panno aspero. donec cutis rubeat. postquam pili abrasi fuerint. et hoc ut cum fricas eum consideres ipsum an si videris ipsum rubere fricatione plura. tunc est facilis curationis. et si non rubet et post fricationem plurimam. tunc est difficilis curationis et consideratio medicamini quod ponis super caput et tunc si videris ipsum calefacere plus quam oportet. frange acuitatem eius et permuta ipsum cum alio. Et curatio huius egritudinis que est incipiens et facilis est cum medicamine debili et quod antiquum est cum medicamine forti. Dixi fricentur eius cepa que comeditur. aut cum cepa narcisci et linatur desuper medicamine. Cuius descriptio. Recipe cineres corticum avellanarum et amigdalas amaras adustas et corticibus suis. fricentur in sartagine donec adurantur et fiant dum aggreganturque oleo et linatur cum eis. Et alia est in vitium corporis nigri

alicuius cutis. sicut pillorum. Ad quod cura ad miscetur cum illis. sicut quartam eorum sulphuris et sexta ipsorum gummi vitri et utrique speciebus quod ulcerentur et primo fiunt adulcerantur. fiat dissolutio in unctione cum unguento secundum vulsa donec sedetur. Dicitur. Secundum decasum capillorum.

Et causa eorum fit ex clamminositate nutrimenti aut ex corruptione humorum. a dilatatione pororum. Et signum eius sunt quando cor est siccum et extenuatum. Et cura eius est dilatatio in cibo et addito in sompno et balneo et potatione vini rubei grossi. Et fit ex spissitudine cutis. Et signum eius sunt quod sunt radices pilorum cum tenduntur fortes. non egredientes velociter. et sunt pili grossi vehementis rubedinis in gradibus. Deinde ad spissitudinem. Et curatio eius est balneum assiduum et post unctio oleo camomillato et linimentum ex capitibus maticis allopicie sicut amigdale amare. et secha adhuc. sicut cum spuma maris aggregentur cum oleo et linatur ex eo caput. Et fit ex mollitie cutis capitis. Et signum eius sunt putritas capillorum et subtilitas eorum et velocitas casus. Et curatio eius est oleum mirtinum et oleum arboris masticis cum laudano. quo pillorum radices liniantur. et cetera. et fiat illud postquam abraduntur pili. et fortius ut dissolvatur pondus .3.iij. aceti .3.iij. laudani. in media .3. vini puri et fundatur desuper media .3. olei mirtini. et cooperiatur cum eo caput. et quandoque fit oleum mirtinum cum laudano. quod fit ex diminutione nutrimenti .3. .iij. de dolore capitis.

Fit ex febre calida sicut in tyriana et causon, sicut aparitur in membro. Et signum eius sunt quod commovetur cum est calitas febris et cessat cum ipsa declinat. Et cura eius est cura febris. Et fit ex capite in membro et puncti eius. et signum eius assiduatio doloris capitis a principio egritudinis usque ad eius diminutionem et quod cessat ad vehementiam febris et vehementiam rubedinis oculorum et exitu ratio venarum et alienatio et corruptio rationis. Et cura eius est cura frenesis calide ex qua ego dicam. Et fit in fine febrium et est crisis. et signum eius sunt quando commovetur. postquam permansit febris .iiij. dies et sunt cum eo nausia et subversio et rigor. Et cura eius est adiutorium ad velocitatem vomitus si fuerit nausia vincens cum aqua calida et sirupo acetoso. aut subpositione collirii aut clisteribus enematis lenis convenientibus sicut aut fluxu cum eo commoto vel commoto sanguinis narium et si non ipsum non curetur ut ex egritudine cum aliquo. Et fit ex calliditate venenorum. Et cura eius est ut fundatur super calvam eius oleum ro. recens. aut oleum violarum in mane recentibus et non effundatur super occiput. quoniam est locus sensus et ex eo origo est nuce ut non perveniat ex effusione olei nocumentum. Et fit oleum quod effunditur super sinciput in figura et in vice. aut incursu aque frigide. aut confusione cum quarta et ceterarum ipsa aceti. Super infantium aut mulierum capita effunditur oleum camomillinum. Et fit ex frigore aeris. Et cura eius est effusio olei calidi. super sinciput. sicut olei rute. aut olei laurini. aut costini. aut alicuius et olei calefacientibus. Et fit ex multa siccitate sine multo dolore capitis. sed est debilitas humoris aqua in vice accidente siccitate in capite. Et eius cura est cum desiccatione et cum pillis siccantibus et vera. et colice desiccantis. Et eius curatio ex siccitate est balneum et in unctio ex aliquo oleo et humectatio cibi. Et fit absque febre. sicut propter vinum purum forte et signum eius sunt ut commoveatur post ipsum ut sit caput ex eo grave. Et cura eius est sompnus plurimus. Deinde introitus balnei et acceptio cibi pauci frigidi ex lentibus aut caulibus aut capillis veneris cum aqua agreste et cetera. et nimium camphore et rose et fricatio pedum. Deinde introitus balnei post sompnum longum quod si remanserit ex eo in capite residuum cum pulvere sompni fiat ex vino commixto plurimum acceptio cuius. Et fit ex casu aut percussione accidente in capite. Et curatio eius est flebotomia cephalice. Deinde effusio aque frigide super caput et facere emplastrum post illud ex foliis mirti cum pauco vinee et acatie et aqua citoniorum et olfactus odoriferorum frigidorum et cibum post illos ex cerebris gallinarum et cerebris arietum et edullorum et dimittere eum cibum calidum. et est vaporem facere ascendere ad caput et linatur non eius cum suppositorio facto ex sola pone aut ex clisteri facto ex aqua sicle et almuri et oleo violato. Et fit ex generositate fetida replente caput. Et curatio eius est olfactus redolentium frigidorum sicut camphore et aque rosate et violarum et sandolorum et odoriferorum olea eorum et nenufaris. Et fit ex olfactu rerum redolentium vaporis calidi replentis caput. sicut gallie et ambre. aut mu

[illegible later marginal note]

sci. aut silium. ex cibis redolentibus calidis. Et curatio eius est flo-
et effusio aque frigide super caput et olfactus unguentorum redolentium frigidorum ex
hiis que diximus et odorare olea eorum multotiens. Et fit ex do-
minio capitis caloris in sanguine. Et signum eius sunt exsiccati-
o corporis et extenuatio eius et velocitas pulsus et sitis et sic-
citas superiorum partium narium et vigilie. Et eius curatio est lenifica-
tio ventris cum aqua prunorum et sirupo ro. Deinde effusio aque
frigide super caput et potio aceti diluti cum aqua rosata et oleo ro. con-
gelati super ipsum et iunctio eius cum oleo vio. et oleo seminis cucurbite et
de amigdalarum dulcium et sternutatio et assidue uti cibis frigidis ut cu-
curbita et agresta et portulaca et lactuca et aqua frigida ex eis et acceptio
mucillaginis psillii et aqua granatorum acetosorum. Et fit ex dominio san-
guinis. Et eius signum sunt rubedo faciei et oculorum et gravitas capitis
et totius corporis et multitudo sompni. Et cura eius est flomia cephalice.
Deinde reliqua que diximus de cura doloris capitis accidentis ex colera cum
na et confert huic dolori capitis ipse cibum cum tussil et alentisu
et in sui infusa uti vinum. Et fit ex vapore grosso in capite.
Et signum eius sunt tinitus in radicibus oculorum et vehementia doloris ca-
pitis sine gravedine et vehementia pulsationis temporum. Et eius cura
est lenificatio nature cum ... et eis que sunt sicut in-
fusio aloes et pille de yera. Deinde inclinatio capitis super vaporem
camomille et sansuci et calamenti aliquotiens. Deinde in motione
vulnea. Et fit ex humoribus frigidis mulleis grossis aut flaticis
cum ipse incipiunt. Et signum eius sunt vehementia doloris capitis
sine caliditate incipiente et facie ab tactu et ... rubedo sine co-
lore ... ex usu ... Et curatio eius est solo-
e pill' cochie et yera ruf. et inclinatio capitis super decoctionem
calamenti et sansuci et odorare rutam et castoreum et sisimbrium
et sansuci et sternutatio cum pipere et ... et castoreum et gargarismi ex
sirupo acetoso et sinapi. Et dolor qui capitis assiduus comprehendens
caput totum nominatur ... galeam id est cephaleam. Et generatur et fit
ab humoribus malis in parte capitis aut in toto capite. Et eius signum sunt
quod eger lumen intueri non valet, intueri sic eius ... cum ipsum quam est
ex humore frigido in cerebro nec vocem audire potest. Et cura eius est cum
non cum eis que mundificant caput et stomachum. Et fit ex colera more stom-
achi sine febre. Et signum sunt nausia et que sedatur per vomitum. Et cura eius est ut
bibat sirupum acetosum et aquam calidam mixtam et evomat aliquotiens
donec mundificet stomachum et sedet nausia. Deinde comedat ex malis
citoniis et cibaria frigida et cum aqua agreste. Et fit per coitum et
curatio eius est ablutio cum aqua frigida et sompnus post et olivarum ...
olim et comestio pullorum et vitellorum ovorum et ministratio ene-
matis que impinguant teneris ... que diximus in capitulo coitus. Et
fit ex strictura oris stomachi et multitudine ... Et signum eius sunt quod
commovetur in matutinis et cum est famelicus et sedatur cum comedit
quibus comesticis. Et cura eius est ut bibat ... cum in ...
sauich et zuccaro aut sumat aliquid de fructibus stipticis sicut
pomis et citoniis et granatis mixtis. Aut comedat buccellam
panis infusi in aqua agreste aut aqua granatorum acetosorum. Et con-
fert omnibus speciebus doloris capitis lenificatio ventris semper et alienati-
onis omnis rei cum vapor velociter elevatur ad caput. iiii. De

Quartum fit ex caliditate. Et signum eius sunt pulsatio temporum. emigranea
et calefactio tactus partis et sedatio ex rebus frigidis. Et cura eius est
flomia cephalice et lenificatio non cum eis que diximus in dolore
capitis calido et assiduatio acceptionis coriandri et ... et psillii
in matutinis. Et fit ex vaporibus humorum frigidorum. Et signum eius sunt le-
vitas ex rebus frigidis et parvitas caloris in parte cum tangitur et que est longioris
et pluris assiduationis. Et cura eius est solo ... et ... ut co-
chiis et cum omnibus que diximus in capitulo apoplexie. Aut sumat ʒ.i.
olei diluto et distemperatur in eo pondus ʒ.ii. castorei ʒ.i. eu-
forbii et fricetur cum eo pars et distilletur in aurem que est illa parte
et quam preservat emigranea ... et prohibet oculo tenebrositas ...
omnis ... ut cito succurratur sublevando arteriam et cauterizando eam
et sinistra faciet ipsum incurrere alintisar id est dilatationem pupille
et destructionem visus. Et emigranea quod sui fit plurimum in parte

sinistra et illa in parte dextra. Et fit emigranea ex calore
ut dissolvatur ... ʒ.i. camphore et inguento lactis mu-
lieris et distilletur in aurem. Quintum de vertigine. Scotomia

Quod fit ex multitudine sanguinis. Et signum eius sunt rubedo fa-
ciei et oculorum et multa hora et excitatio venarum et alguadegi
et pulsus temporum et venarum que sunt ... et que rubet facies
et caput. Et cura eius est flomia basilice et mediane et cephalice
et ventosatio crurium et cibatio ex cibis subtilibus exsuguentibus san-
guinem sicut lentibus et aqua agreste et alchaius et administratio succi
cum psilio. Et fit ex colera et signum eius est quod commovetur cum ipsum
nausia. Et cura eius est ut vomat cum sirupo acetoso et aqua ca-
et bibat decoctionem mirobolanorum aut aquam casei et utatur aqua gra-
natorum acetosorum et aqua agreste et omni in quo est acetositas stip-
ticitatis. Et fit ex flate et signum eius sunt confusio sensuum et gravedo
doloris et multitudo sompni et sputum. Et cura eius est illo que dixi-
mus in capitulo doloris capitis facti ex flate. Et fit ex colera nigra. Et cu-
ra eius est sicut cura doloris capitis facti ex melia. vi. De dirsem. i. frenesis

Est apostema veniens in cerebro existens aut calidum aut frigidum et illud
quod est calidum accidit ex colera aut sanguine. Et frigidum aut ex hu-
moribus flaticis aut miliis. Et signum dirsen calidi ex sanguine
sunt febris continua cum rubedine faciei et oculorum et magnitudo pulsus
et repletio venarum et quia fit in corpore grosso plurimum sanguinis
et quod assidue fuit usus carne et vino et eius que ex illis fuit
ut sisami. Et curatio eius est flomia. Deinde potio aceti et aque
ro. et olei ro. congelatorum super caput et lenificatio cum enemate
leni et post aqua calide ordei et abstinentia a cibo grosso et potu et
aqua lenium excorticatarum et aqua agreste et in infusionem ...
et prunorum et psillii. Et fit ex colera citrina. Et signum eius sunt quod
est febris continua vehementioris caliditatis et sunt cum ea sitis et alie-
natio vehemens et levitas in capite et est rubedo inferior et co-
loris minor et fit in corpore extenuatio cum iam accidit cibum
ex rebus calidis sicut allio pipere et sinapi et melle et piscibus pinguis
salitis et similibus et accipere medicinas calidas sicut mel et similia. Et
cura eius est potare aquam prunorum decoctionis omni die cum aqua
ordei plurimum id est ... ordei et aquam cucurbite et aquam citri
in meridie et mucillagine psillii cum vespere fuit et sirup.
est ut cibet cum aliquo ... cum sauich et zuccaro et pane
torrefacto et non ... illi generat dirsen
sanguineum. Et dirsen aut fit qui nominatur litargia et fit ex fla- i. litargia
tico apostemate accidens in occipitio. Et signum eius sunt sompnus profundus id est subeth
cum febre continua non fortis caliditatis et gravedo lingue et diffi-
cultas aperiendi oculos et quod quando aperiuntur in dispositione redeunt ve-
lociter et clauduntur. Et cura eius est ut sumat colloquintide in-
terioris et centaurii ambarum ana pugillus i. et ... et seminis ur-
tice pugillus i. et calamenti manipulus unus et cortice radicis
capparis pugillus i. et decoquantur cum tribus lib. aque usque quo re-
maneat lib. i. et s. et coletur et fiat enema ex media lib. eius
aque et ʒ.i. muri nabati et ʒ.iii. ... ʒ.i. olei et ponatur in ipso ...
a prima die usque ad tertium diem super caput ipsius aceti et oleo ro. et
aqua ro. et post tertium ponatur cum eis aliquid castorei. Deinde superponantur
eorum prominentibus sisimbrium et calamentum. Continua infusa in naso
et provocetur eius sternutatio cum pipere et castoreo. Et fit ex ... ii. et signum
est quod remanent oculi aperti non palpitantes sicut oculi aperti in-
venientes in uno loco sine motu. Et cura eius est ut sumat
epithimi rubi pugillus i. et colloquintide interioris et polipo-
dii ambarum ana pugilli ii. et calamenti manipulus i. Decoquantur
et fiat clistere cum aqua eorum per decoctionem cum oleo camomillino. In-
fundatur super caput eius oleum ... et oleum ... tepido et fiat
caput pingui cum albis et fiat in potu aqua mellis loco aque ordei et
sit illo que est ex flate. vii. De epilia.

Et ex flate et signum eius sunt mollities corporis et albedo coloris et
corpori ... et multitudo usus ciborum frigidorum et multitudo sputi et mu-
cillaginis et ... et multitudo spume cum fit epilia. Et
Et fit epilia plurimum in augmento lune et plenitudine luminis

incubus est passio in qua homo sentit cum in sompnis ingreditur fantasma graue super se cadens et comprimens ipsum et dicit stat et ... et ... et ... et fortasse ... et ... et cum ... subito

et fit etiam cum diminuitur luna. Et cura eius est purgatio cum yera rufini et pillulis cochiis et pillulis G. et gargarismi cum sirupo aceto et sinapi et sternutatio cum pipere et diasi et castoreo et assiduatio olfactus rute et minoratio cibi et additio in labore. Sint summa cibi eius agriacis et fixa et capole. Et fit ex similitudine cole nigre in corde et signa eius sunt tenebrositas id est obfuscatio corporis cum extenuatione et multitudo comestionis et pulsus cordis et tremor eius et acetositas ventositatis spume. Et cura eius est ut soluatur aliquotiens cum decoctione epithimi aut yera G. Deinde cibetur cibo tenui. Cum ut sunt pulli et arietes et uitelli ouorum et uinum multe commistionis cum aqua et foretur caput eius olfactu musci et gallie et multitudo balnei post quod sudet in eo plurimum. Et fit ex uentositate sursum eleuata ex aliquo membro. Et signum eius sunt qui sentiunt in fine uentositatem eleuari ex manu aut de ... aut pede aut coxa et peruenit usque ad caput et fit epilentia. Et cura est ab humore malo naturali tam sicut uenenum resoluto in membro ex quo eleuatur uentositas ad cerebrum. Et cura eius est ut ligentur ligamina fiat super illud membrum in membro quod est super illud in hora qua incipit uentositas eleuari. Deinde liniatur locus cum melle anacardi et oleo et sinapi aut pipere donec uesicetur locus et ulceretur et quod curatur qui locus est et ponatur super ipsum uentose cum incisione. Et fit quando ex multitudine sanguinis et signa eius sunt quod implentur aliquando et facies et rubet. Deinde fit epilentia et quando procedit sanguis ex naribus eius. Et cura eius est flobotomia saphene et uentosatio crurum et minoratio cibi. xiiij de ...

Cum non succurritur huic qui assiduus fit multiplicatur caliditas et peruenit ad epilentiam et fit assiduatio multitudinis sanguinis in corpore. Et cura eius est uentosatio crurum assidua post flobotomiam saphene et minoratio cibi et dimissio uini. Et fit ex dominio flantis et signa eius sunt tarditas sensuum et multitudo sputi et inuallaginis et pigritia corporis et mollificatio eius. Et cura eius est cura epilentie exflantis. ix. de milia

Est tu medoris penes quorum fit ex adustione sanguinis et sit quod est in capite et signa eius sunt perfusio et tenebrositas cutis et multitudo motus fecit in sole et acceptio multa medicinarum calidarum et uini puri. Et cura eius est in applicatione effusionis aque tepide super caput eius et potatio uini commistionis plurime et facere caput pinguem cum oleis frigidis longitudo sompni et dilatatio in cibis bonis humidis et ponere super caput in olas humidas et corticis citruli et rasuram cucurbite et medullam eius et cum est a sole. Et fit modus sanguinis ex adustione sanguinis et superfluitate eius ita ut reddat et fiat in malie et dominetur in malie super corpus totum et signa eius sunt quod totum corpus est niger extenuatur cum iam occiditur et extenuatur et labor plurimus et assiduatio ciborum grassorum ut in alam sicut lentium et caulium et que sunt similia. Et cura est flobotomia mediane et solutio cum decoctione epithimi una uice et palam uice et dilatatur super eum sicut in mello cono sicut cambium pullorum et arietum et fusionis sicut cucurbite et oleo amigdalino et potare uinum album subtile clarum cum aqua plurima. Et fit modus fit pueniens ex plenitudine et mesaraica et signa eius sunt multi appetitus cibi et paucitas digestionis et inflatio uentris et leuitas eius cum multitudine uentositatis inuentis et ypocondriis. Et cura eius est ut sumat in potu .3. iiij. epithimi contriti cum .3. i. sirupi acetosi in ebdomada semel. Deinde teneatur medicine que exsiccant splenem exceptis quas diceremus et electuaria confecta sicut electuarium diacitoniten non solutiui et confectio nostra lenificans et electuarium de malis et electuarium de scoria ferri et uino et absentiae confectio. x. de mania

Est species una que fit ex adustione sanguinis et signa eius sunt ... uehementia cum tristicia sui multiplicis faciei et siccitas assidua et inquietudinis et alienatio in nocte. Et cura eius est cura malie quod est ex dominio malie in toto corpore et multitudo commistionis olei et lauacri et balnei et mediocritas sompnium facientium et que effunduntur super caput sicut decoctio seminis lactuce et corticis papaueris et mollificatio et emulgetur super caput lac et cibi facti ex lactuca et cucurbita cum oleo amigdalino. Et cura eius est assiduatio et ieiunium et deambulatio et ebrietas plurima assidue. xi. de ...

Fit ex sanguine et signa eius sunt rubedo maxillarum. de apoplexia xij. et faciei ita ut sit quasi suffocatus et ex inflatione alguidinis et ueni

Et cura eius est flobotomia amillarum cephalicarum simul in una hora et assiduatio uentosarum post illud superius et minoratio cibi et dimissio uini et lactis assiduatio balnei. Et fit ex humoribus crudis flantis et signa eius sunt mollificatio corporis et albedo coloris et multitudo mucillaginis et sputi quod adheret. Et eius cura est yera diacollogintidos et cochie et yera rufi et enemata acuta uel calida et olfactus plantarum redolentium calidarum et musci et gallie et odoramentorum et castorei et gargarismi cum sinapi et sirupo aceto et yera pigre et sternutatio cum pipere et castoreo et diasi et similibus. xiij de paralisi

Est duarum specierum quarum una fit ex dominio flantis super corpus et signa eius sunt signa apoplexie flantice. Et cura est sicut cura illius. Et species eius secunda fit successione percussionis aut casus et signa eius sunt quod mollificatum est corpus totum aut aliquod eius membrum post illud cum quo mollificatio remanet sed sua dispositione et non minuitur. Tunc non est ei cura omnino et quando minuitur et non remanet per sua dispositione tunc curatio eius est ut empleetur super locum quem accidit percussio cum emplastris calidis et ungatur confricando cum oleo calido sicut oleo de olinis in quo dissoluta sunt castorei .3. ij. et euforbii .3. i. et sicut hoc emplastrum recipe cere .3. v. et oleo de lilio et de narcisso amborum ana .3. xxx. et nitri et opopanaci amborum ana .3. v. et castorei .3. iiij. et euforbii pondus .3. ij. aggregantur omnia et fiat emplastrum excepto in latere alio. xiiij. de tortura.

Fit ex duabus rebus ex spasmo quod in una duarum partium trahitur et trahit latus aliud ad se et signa eius sunt strictura cutis frontis in illo latere et tensio eius in latere alio et paucitas saliue et sputi et aque fluxus et turtuosione non habet. Et cura eius est ut uaporet cum aceto in quo bullitum est calamentum et inungatur confricando cum oleo narcissino aut oleo tepido et fundatur cutis frontis ad inferiora et ligetur cum mitra. Et fit ex mollificatione et signa eius sunt mollificatio partis et debilitas motus eius et paucitas tensionis cutis et attractio palpebre ad inferiora. Et cura eius est cura paralisis cum gargarismis et masticationibus et thuris et anisi et confectio nuce indica et trifera et mora suo in hoc egritudine magis conueniens est. xv. de stupore.

Fit quod ex repletione sanguinis et signa eius sunt rubedo coloris uehemens quod trahit ad nigredinem. Et cura eius est flobotomia et minoratio cibi. Et fit ex humore crudo frigido et signa eius sunt mollities corporis et albedo coloris et grauitas sensuum. Et cura eius est sicut cura paralisis que ex frigore. xvi. de spasmo.

Fit quod ex siccitate. Et signa eius sunt quod accidit post uomitum et solutionem et laborem superfluum et febrem uehementis caloris. Et cura eius est difficilis. Veruntamen secundum dispositionem curatur cum introitu in aquam tepidam assidue et unctione confrictiua spondili et uectum cum oleo aliquo tepido et quando fit ut sedeat infirmus in oleo tepido aliquo et bibat lac dulce et detur in potu uinum cum aqua in ea. Et fit ex humore grosso et signa eius sunt quod accidit paulatim et cum repletione corporis et appetitu ciborum repletionis exflatis. Et cura eius est cura paralisis fit et confricatio corporis eorum assidua et ut sepeliatur in arena calida usque ad gulas eorum et in mente calo aut in furno in quo est aliquantulum calefactionis aut in domo in qua est aliqua calefactio. xvii de tremore.

Fit quod per casum intus pre egritudine. Et cura eius est additio in cibo et sompno et inunctio odorifera. Et fit ex assiduatione uini. Et cura eius est ablatio uini et assiduatio sudoris uel sudandi in balneo. Et fit ex dominio flantis et debilitate neruorum et cura est sicut cura paralisis ex frigore. xviii. de coriza.

Fit ex frigiditate adueniente capiti. Et cura eius est ut uaporet cum milio calefacto aut panno calefacto et introitu balnei in quo non madefaciat caput suum cum aqua et pinguiat super corpus suum et pedes aqua calida plurima et ungat pedes suos cum sambuco et dimissio uini et ablatio cursus ex naso perfumigationis et coctis de panno aut thure aut xiloaloe. Et fit ex calefactione adueniente capiti ex sole aut aere austrino. Et signa eius sunt pruritus et mordicatio et rubedo mollis. Et cura eius est balneatio cum aqua tepida munda dulci et suctio in naribus oli uiolarum et olfactus camphore et aque rosarum et abscissio cursus quod fit ex naso et sulfure in suo iacet in eo quo fiat suffumigatio et suffumiget cum camphora ...

Stupor est morbus ... ... naturali ... aut destructione aut ... ... aut mollificatione ... ... [illegible]

Tremor est morbus ... ...

... est mutatio ... et ... ... et ad ... ... [illegible]

anu

De cataro

De sanguine in oculo

et sepiat infirmo ut exhalet ventositatem venientem ad nares ut non descendat ad pectus aut pulmonem aut guttur. cum emunctione quoniam in hac est expulsio nocumenti catarri ab istis membris. et vaporet caput eius aqua calida. et exhalet per nares vaporem eius. et multiplicet [illegible] mictionem et ne dormiat super cenam. et dimittat viti longo sopno.

Fit cum febre aut absque febre. Et cura eius que est cum febre. **xiiii. de catarro** flobotomia. deinde sumere in potu aqua ordei cum violis conditis et oleo amigdalino. Et cura eius que sine febre est cum decoctione ysopi minoris et alkena tice abeis que sunt salvia et pontica et salsa. **de obtalmia.**

Fit ex multitudine sanguinis. Et signa eius sunt vehementia rubedinis oculorum et magnitudo inflationis. et multitudo tensionis. Et cura eius est flobotomia cephalice ex manu opposita oculo infirmo. et collirium album et distillatio in eo cum lacte. et fiunt lippitudines multitudo. [illegible] plus albis. Et fit ex colera. Et signa eius sunt quod sunt aperta et inflatio. et fusio et lippa et cursus lacrimarum minor. et adustio in oculis. et punctura sicut puncto acus et spine. Et cura eius est solutio ventris cum aqua fructuum et decoctione mirobolanorum. et assiduatio et emulsionis lactis in eo et effusionis eius super ipsum. et distillet in eo mucillago psilii. et mucillago seminis citoniorum. et collirium camphoratum et opiatum. et si dolor sit fortis comprimat pedes eius et fricet et ligent manus eius et pedes eius ligatura forti. Et fit ex flegmate. et signa eius sunt magnitudo inflationis et paucitate rubedinis et multitudine lippitudinis et lacrimarum. Et cura eius est sumere in potu yera diacolloquintidos. et ut distillet in eo mucillago fenugreci abluti. et [illegible] post cibum post duos dies aut tres et liniat super palpebras aloes et mirre et acacie et cerusa partes equales. Et fit ex melancolia. et signa eius sunt nigredo coloris corporis eius et extenuatio et inflatio parva in oculo et paucitas rubedinis et lippitudinis. Et cura eius est potare medicinam solventem coleram nigram et introire balneum et inclinatio capitis super vaporem aque calide. Et fit a sole et fumo et pulvere. Et cura eius est tranquillitas et quies ut videat lumen. Et omnibus quos diximus obtalmie confert balneum infirmibus ipsorum. et ut non intueatur lumen. **xxi. de ulceribus.**

Accidunt ex obtalmia multotiens. Et signa eius sunt quod dolor in oculo. et pulsatio sunt vehementes valde. et videtur in albedine oculi punctum rubeum in rubore augmentatum. sed rubedinem oculi [illegible] in nigredine eius punctum album. Et cura eius est flobotomia et solutio ventris cum aqua fructuum et [illegible]. et collirium album quod distilletur in eo cum lacte mulieris usque ad tres dies. Si autem dolor non sedet usque ad tres dies. distillet in eo mucillago fenugreci et mucillago psilii seminis lini. Cum si dolor sedet et fiunt super pupillam sanies. distilletur in eo collirium album [illegible] replent [illegible] cum [illegible] medicamine penetrativo et exsiccativo ulcerum et consolidativo corporis. fiat curatio cum eis que eradicant albuginem. Et ex ulceribus oculi est quod nominatur grando [illegible] in palpebris. Et cura eius est ut [illegible] folia [illegible] et cum eis fiat emplastrum. Solvet cum [illegible] voluerit. **xxii. de albugine in oculo.**

Alia enim est subtilis incipiens et in corporibus tenerorum [illegible]. Et cura eius est allusio [illegible] ut ligat lingua et ut pulverizent in oculo sarcocolla et zuccarum tabarzed et spuma maris. Et est alia grossa in corporibus duris. Et cura eius est ut ingrediatur balneum et ut inclinet caput super vaporem aque calide. deinde pulverizet spuma maris et borach [illegible] et sarcocolle et zuccari tabarzed et stercoris muris partes equales. cum assiduatione allusu et balnei. **xxiii. de scabie in oculo**

Quedam est incipiens subtilis. et signa eius sunt quod est in interiori parte palpebre [illegible] rubor et asperitas [illegible] et accidit post obtalmiam et ulcera. Cura eius est collirium rubeum lene et viride lene. et flobotomia et [illegible] solutio nature et assiduatio balnei. Et est quedam scabies cronica grossa. et signa eius sunt quod interior pars palpebre [illegible] est sicut que fissa est et palpebra est grossa valde. Et cura eius est post flobotomiam fricatio cum zuccaro tabarzed et cum instrumento quod nominatur rosa et est flobotomia capitis quod est sicut [illegible] cum quo fricantur [illegible] removetur asperitas et currit extra sanguis plurimum. deinde abluatur cum aqua que mixta sit cum aceto pauco. et distillet in eo ciminum masticatum [illegible] in sompno et in mane pulverizet pulvere citrino deinde curet collirio rubeo leni et viridi. Si remanserit extra reliquum et utatur fricatione. aut curet cum collirio viridi et rubeo citrinis. et fricet scabies cum [illegible] et similiter cum sale amoniaco. et emplastret in yeme cum [illegible] et amigdalis amaris. et estate cum vitello ovi et oleo violarum. Si remanserit extra reliquum et utatur fricatione aut curet cum collirio viridi.

Est quedam extra que est subtilis non cronica. **xxiiii. de sebel.** Et signa eius sunt quod [illegible] plurimi et videns eum cum aperit oculus [illegible] pupillam quasi tela aranee cum venis rubeis prius. Et cura eius est collirium rubeum et viride. et basilicon. et [illegible] alcohol acutum. et flobotomia. et solutio ventris et assiduatio balnei [illegible] et dimissio vini. Et est quedam extra grossa [illegible] et signa eius sunt quod videt illas venas maioris quantitatis [illegible] maioris quantitatis. Et cura eius est collectio [illegible] cum fil. et cum [illegible] et incidunt cum incisoriis. deinde curet cum aqua cimini. et est pulvere citrino [illegible] diximus. et si non colligunt. curet cum collirio rubeo et viridi acutis. **xxv. de sulach** in oculo [illegible] rubedo in palpebris [illegible]

Quedam est subtilis incipiens levis. et signa eius est pruritus in palpebris et lacrimatio. Et cura eius est ut ponatur desuper albugo ovi in nocte [illegible] cum [illegible] aut amigdale amare. [illegible] cum lacte et [illegible] balneum aut [illegible] caput super aqua calida et [illegible] cum oleo amigdalino. aut emplastret cum portulaca aut endivia cum oleo rosaceo. Et est quedam cronica grossa. et signa eius sunt rubedo palpebrarum et inflatio ipsarum cum pruritu. Et cura eius est flobotomia [illegible] et [illegible] ponderis super lenes [illegible] et ad [illegible] cum rob et assiduato balnei. **xxvi. de ungula.**

Quedam est levis subtilis non plurimum prohibens visum. Et cura eius est ut curetur cum collirio viridi et basilicon. Et est quedam que est grossa prohibens visum. Et cura eius est cum [illegible] i. suspendendo cum uncinis et incidendo. **xxvii. de [illegible]**

Est multitudo cursus lacrimarum. et fit aut post incisionem ungule. Et cura eius est post [illegible] aut fit absque incisione ex cursu materie que effunditur ad oculos. aut ex cerebro aut ex venis que apparent in temporibus. Et curatio eius est cum medicinis exsiccativis que confortant cerebrum quibus [illegible] fiat [illegible] post evacuationem et si sit emplastret vene apparentes in temporibus. aut fiet cursus in effusione [illegible] dolores ex venis et arteriis et [illegible] aut ex uno corporis extraneum [illegible] Et cura eius est elevatio vene et arteria [illegible] et sectio [illegible] eius. Et si fuerit effusio eius in [illegible] capitis [illegible] et [illegible] sanatur. verum curatur [illegible] dispositione [illegible] Et cura eius est ut fiat [illegible] x. et aloes. z. ii. et [illegible] mirobolanorum citrinorum. z. iii. et [illegible] z. ii. et fiat cum eis alcohol. **xxviii. de casu palpebrarum.** De casu pilorum palpebrarum

Fit autem rubedine [illegible] Et cura eius est [illegible] sulach. Et fit sine rubedine et sine pruritu. Et cura eius est ut sumatur [illegible] dactilorum. partes [illegible] et [illegible] partes i. et spice romane et lapidis lazuli. ambo [illegible] partes i. et fiat ex eis alcohol. et [illegible] palpebris. **xxviiii. de tarfati** i. macula rubea

Fit ex expulsione adveniente in oculi remanente albedine cum vestigio rubedinis. Et cura eius est [illegible] cum flobotomia cephalica et [illegible] cum pillulis [illegible] aut [illegible] bono [illegible] solutione. et est melior quam medicina. aut est [illegible] calida sicut est decoctio fructuum et [illegible] yera [illegible] pillule [illegible] sunt [illegible] calide. deinde distillet in eo [illegible] lac mulieris. aut sagis pulli columbini cum [illegible] Si [illegible] illo [illegible] distillet in eo arsenicum citrinum fricatum cum aqua coriandri et [illegible] arsenicum [illegible] ablutum. **xxx. de debilitate visus.**

Fit quod ex debilitate. et signa eius sunt quod [illegible] post [illegible] et sompni et sacietatem nausiam [illegible] Et cura eius est cum pillulis [illegible] et non distillet in oculo aqua [illegible] basilicon. et folia [illegible] que comedunt aut fel [illegible] et collirium [illegible] acutum et basilicon. aut fiat ei alcohol cum aqua [illegible] aut aceto aut celidonia [illegible] Et fit ex siccitate. et signa eius sunt quod sit fortis cum [illegible] adest. et [illegible] hora sompni et comestionis. Et cura eius est cum [illegible] capitis [illegible] et suctione olei [illegible] facta [illegible] et poterit [illegible] cum aqua plurima et

et assiduatio balnei sicci sudorem. et infundatur in oculo ex oleo amig-
dalino dulci et mulgeatur in ipso lac ex mamilla. et mane et igitur in
aqua calidam et aperiat in ea oculos suos magna hora. Et fit ex lesione
sto absque egritudine in oculo. Et signa eius sunt quod non est sp. immo fit fortis cum
est sacietas nausiativa et destruitur omnino tempore famis. Et cura eius est
studium adhibitum sto tribuendo in potu yera. deinde inferant minorem
et cucumerem ro. cum mastice. xxxi. de pilis inversatis.

Fit illud quo curatio fit. si est pilus unus aut duo pili ut incidantur et
cauterizetur locus eorum cum cauterio subtili aut acu ignita. aut in viscet cum aliis
pilis cum sputo aut mastice. et sistuntur plures curent cum incisione
palpebre aut suctione eius. et cauterizetur locus cum acu ignita ita ut egrediatur
acus magis salva amovatur. xxxii. de aqua descendente in oculum.

Quedam est incipiens. et signa incepcionis est quod patiens videt similia
cinnabaris pulveri et per pulverem ut quasi videntur in radio solis. et muscas coram oculo est
aspiciens fit simile illi a. Si autem est invertiscens oculus simul et allevatur tempore
aliquo et augmentatur alio secundum dispositionem sui. in alienatione et convenientie sui
a. et alio et si pupilla est conturbata eius sit in ea fumus aut nubes. tunc
non est alio. Et cura incepcionis eius aque est potare pillas cochias et dimittere
cere omnes cibos grossos. vinum et ventosas a piscibus. pre et fiat alco-
hol cum collirio de fellibus aut felle capre. aut rute. aut serapino. xxxiii

Et fit ex egritudine in oculo quod simile est aque descendenti in oculo. et xxxiii.
de alconamia et est pus generatum in tunicas oculorum grossum. Et cura eius est ut
infirmus sedeat super sedem sessione recta et commoveat caput suum motione
forti. tunc est manifeste videtur pus ad inferiora descendere. et dicitur est quod
in hac egritudine et in aqua descendente in oculum. Et que cum aqua descendit est ista
elevatur usque quod incumbere ad superiora multotiens et pus non elevatur omnino
propter grossitudinem suam. Et quedam est que est confirmata. et signa eius sunt quod prohi-
bet visum et videtur pupilla cum aspicitur oppilata. et habet spes plures et illa
que ex ea curatur cum instrumento. Et que cum aspicitur videtur clara. et cum premis eam pol-
lice tuo dilatatur. deinde redit et aggregatur. Nisi autem et illa que non mo-
vetur et illa que incidit cum premitur et non est facilis ei aggregatio non curatur cum
sto. xxxiiii. de panno. i. de catalopa

Fit ex humiditate grossa conturbante oculum. Et curatio eius est purgo
cum yera pigra et gargarismo et sternutatio. deinde fiat alcohol est collirio
de fellibus aut cum aliquo eorum que diximus in capitulo de fellibus aque et fit
eis per ut sumatur piperis et longi piperis et millis partes equales et fiat cum eis
alcohol aut fiat alcohol cum eo quod currit ex ense hyrcino assato.

In tertio alitudinem. de constrictio vel dispositio. xxxv. de alitudine dilatatione pupille
lumnis propter dilatationem pupille. Et fit autem ex humiditate aut ex siccita-
te. Et illa que fit ex siccitate. fit paulatim. Et illa que fit ex
humiditate fit velociore tempore quam illa. Et fit post percussionem in oculo
supervenientem et tu non timeas eam quoniam non redit et signa eius est di-
latatio pupille. Et cura eius est ut sumatur fabe cum aqua frigida et fa-
ciat ex eis emp. Et fit post dolorem capitis vehementem. et signa eius est
quod videtur pupilla dilatata ultra quantitatem quam habuit. Et in cura eius est quod
ut succurratur cum elevatione arterie lacrimalis et sui complexione sicut illa
dilatatio pupille et complexione non est ei cura. xxxvi. de gutta i. fistula lacrimali

Fit ex humiditate currente ex lacrimali. Et cura eius est ut exprimatur oculo
et distillet in ea de collirio aliquid dicto in almasore et antidota-
rio et iam dixi ipsum in libro quod medicine non conferunt. tres gutte in
lacrimali et post vero unam distillationem et alia tempore bonum et dor-
miat sic tribus horis. deinde abluatur lacrimale in mane et iteretur
super ipsum cura per ebdomadam unam usque quo fiat ita ut exprimatur et
non egrediatur ex ea aliquid remanens sicca. preterea augmentetur et si sunt
sic illud bene et si non curetur cum cauterio. xxxvii. de pediculis in palpebris.

Sectura eorum est solutio cum coctione et gargarismo est sicut acetum et sinapi
et mundificatio palpebrarum post illud. excise et abluto post illud ex aqua salsa a
cum aqua aluminis. Confectio epithimatis ad pediculos. Recipe staphi
sagre tere et commisceantur cum melle et linatur cum eo. et est sanum. xxxviii. de

Est apostema longum egrediens in palpebris. Et cura eius est ut linatur in principio cum diaclo-
sin cum aloe et lino. deinde vaporetur. s. super ponendo post illud cum cera cerata.

Fit ex repletione et multitudine sanguinis. xxxviiii. de dolore in aure.
Et signa eius sunt rubedo faciei et gravitas capitis et frontis. cum percutit
hic se super faciem suam et vehementia pulsationis. Et cura eius est flebo-
tomia cephalice. sumatur piperis d. ʒ. i. olei ro. ʒ. s. aceti et bulliat acetum donec
minuatur et distillatur ex eo tepido in aure aliquotiens et minuatur ex
cibo et dimittat vinum et leniatur venter cum aqua fructuum. Et fit dolor in
aure ab effusione materiei mordicante ab interiore parte auris aut ex
tivus. aut ab aqua intrante in ea. ex aqua balneorum. quoniam videtur est. ut in ea
Et cura eius est distillatio alicuius olei tamdiu donec impleat eam al
buginis ovi et lactis mulieris. omnia illa sunt iuvativa cum sunt tepida.
Et fit ex bothor aut apostemate egrediente sibi furunculo in concavitate. et est
vehementior dolor auris et maioris timoris. et est cum eo febris. et signa eius
sunt vehementia pulsationis et inflammatio faciei. Et cura eius est flobotomia
cephalice et multitudo extractionis sanguinis et ut effundatur in ea illud
quod diximus usque ad tres dies. quod si dolor fortior fiat et putrefiat et egrediatur ad
alienationem. oportet ut dissolvatur. Recipe opii in lacte muliebri. et di-
stillet cum oleo aliquo tepido in ea. Et quando confert ei et reliquis dolo-
ribus auris ut mulgeatur in ea lac et effundatur in ea vicibus pluribus et per
totum diem distilletur in ea mucillago seminis lini et mucillago fe-
nugreci et mucillago seminis alnuni. que iam sunt in lacte donec sedetur
et currat sanies. Et fit ex frigore et vento frigido advenienti auri.
Et cura eius est balneum et vaporatio cum milio aut cum fimo calefacto
et ut distilletur in eo oleum in quo bullita sit ruta aut cepa aut
aliquod oleorum calidorum. sicut oleum amigdalinum amarum et oleum nardinum
et oleum anetinum et oleum camomillinum. aut aristologie aut ellebori nigri
et embrice calide. Et fit ex ventositate grossa. et signa eius sunt vehementia
tensionis et multitudo sonitus cum levitate capitis. Et cura eius est ut di-
stilletur in ea aliquod oleum in quo decocta sit ruta. aut sumatur ʒ. i. olei a
lieni et dirumpitur in eo fod. ʒ. ii. castorei. ʒ. i. euforbii et distilletur
in ea aliquotiens dum est tepidum et distilletur in ea oleum tepidum aliquotiens
ensis et minoretur cibus et vitetur nausiata sacietas et coitus. Et fit ex
pure a vermibus ingredientibus eam et signa eius est quod sentiuntur in fine in ea deam-
bulantes. quod quando commovetur quando sedatur. Et cura eius est ut distilletur in
ea aqua in qua dissoluta sunt aloes et succi foliorum capparis. aut succi ab-
sinthii. aut acetum forte. et sit totum calefactum. cum quo sedatur dolor et re-
maneat, conviatus fit cum sternutatione cum condisi et retineat ambas nares et
fusum sit aut illud tepidum oleum. Et sic est cura vermis in aure. et signum
vermis est quod sentitur ambulatio levis sibi [illegible]. Et fit ex ex ensu
grani aut lapidis in aure. Et cura [illegible] sumatur tanta et in volvat
super eam lana aut cotum. et in volvat [illegible] gummi cot. aut visco et intra-
tur in aure et extrahitur res quod continet. aliquod non egreditur. fiat ei sternutatio
cum condisi et teneatur ei ambe nares et os. Et fit ex aqua calida in intrante
in ea. et signa eius est quod commovetur per introitum in balneum. Et cura
eius est ut effundatur in ea lac. Et fit ex aqua intrante in ea. et signa eius est
quod commovetur per natationem. aut introitum balnei duobus diebus aut
tribus. Et cura eius est ut effundatur in ea aqua. donec impleatur. deinde convertatur
tur velociter ad latus aliud. fiat illud multotiens. deinde distillat in ea oleum
ro. calidum. due gutte aut tres. et si sedetur dolor in ea bene est et si non. su-
matur cannula de aneto. et involvat super eam cotum. et accendat in ea
ignis. et ponatur inferior pars cannule in aure. et impleatur cavitas eius cotonis
vehementer et fiat in ea illud totiens donec sentiat infirmus quod non rema-
sit in aure quod egrediatur. deinde distilletur in ea aliquod oleum tepidum. Et
confert pluribus doloribus auris in pluribus dispositionibus ut sumatur flos vi-
ole sicce et tritice et camomilla et farina ordei et altea et conficiatur cum
aqua et oleo sisamino et emplastretur per totam doloris faciei et capitis et sit
calidum et permittatur quoniam infrigidatur. Et confert ei omnino ut distilletur in ea
adeps galline aliquotiens tepidum facte et minoretur cibus et dimittat
vinum. Et fit a percussione aut casu. qui fit cum obviatione et egreditur
ex aure sanguis. Et cura eius est ut sumatur renes tauri et ad ex ad
ipse eorum et saliatur et calefiat aliquantulum et distilletur illud quod egreditur ex
aqua deinde est tepidum in aure aut fiat opium et ferveat cum oleo ro. et di-
stillet in ea. quod si dolor fuit ex intus a percussione et dissolvatur mi-
nium thus cum lacte post coitionem sui et distilletur in aure. Et fit
ex ulceribus in aure. Et confert ei cum non est cronicum ut subtilietur ad
ex unguento albo cum oleo ro. et mittatur in ea super tentam. Cum est
cronicum. sumatur aloes et mirre et sarcocolle et sanguinis draconis
et olibani. partes equales et ponatur licinium in melle et involvatur in hoc

Margin notes: i. cataracta; rubedo in palpebris (?) [illegible]; dilatatio pupille; [illegible] palpebris

medicamine ⁊ mittatur in aurem. quod si fuerit profundum
longinquum dissoluatur hoc medicamen cum aqua mellis
⁊ effundatur in eam. Si autem fuerit antiquum vald. scoria
scoria ferri ⁊ effundatur in aceto uno mense aut plus ⁊ est
mellius ⁊ distilletur ex ea in aurem de aqua currit huius anti
quus multum. Et quando fit ex humectatione in aure absque
pus. Et cura eius est ut distilletur in ea acetum in quo bul
lita sunt folia mirti aut decoctio absinthii tepida. Et quando
egreditur sanguis ex aure absque percussione aut ulcere propter
quod natura expellit ipsum ⁊ est quando congelatur ⁊ opilat locum audi
tus. Et cura eius est ut distilletur sucus porri permixtus cum aceto. aut
sucus granati elixati cum aceto. Et si fuerit profundus longinquus dis
soluatur hoc medicamen in aqua mellis in quo sunt mel ⁊ sarcocol
la ⁊ fundatur in eam. Et si fuerit antiquus vald. sume scoriam
ferri ⁊ infundatur ea in aceto mense uno. aut plus quando erit me
lius ⁊ sit acetum apud te ⁊ effundatur ex eo in aurem. ex quo egreditur
bullitas ⁊ quando feruet scoria ferri in aceto ⁊ ammisceatur. xl. De soni
tu ⁊ tinnitu.

Fit ex replectione capitis ⁊ signum eius sunt quae accidunt propter planetatem
nausiam ⁊ multitudinem uini ⁊ sompnum post cibum. Et cura eius est
post yera collaquintidos ⁊ balneum in ieiunio ⁊ ut distilletur in
aurem quaedam quae narrauimus in dolore auris frigida ⁊ sumat ca
lamentum ⁊ sansucum ⁊ camomillam ⁊ sticados singulariter aut coniunctim
ut bulliant in cucuma ⁊ ponat aurem super eam. ut ingrediatur va
por eius in eam. Et si fit ex debilitate auditus. Et cura eius est ut distil
letur in aure aceti in quo bullitum est absinthium. Et si fit ex le
uitate capitis ⁊ subtilitate sensus auditus ⁊ signum eius est quod fit for
tis post uacuitatem ⁊ famem. Et cura eius est ut distillet in eam oleum
ro. decoctum cum aceto uini sicut diximus ⁊ sufficit. bonum est ⁊ si in
distillet in ea turbith opium ⁊ sunt duo grana ⁊ indum opium aut
in alio oli aut tria per .ʒ. aque unsquam. xli. De tarat. i. surditate

Quando cum ea nascitur non est ei cura ⁊ si fit post birsen ⁊ illa quae ex ea alle
uiet paulatim curatur. Et cura eius est ut soluatur est cum coctus
⁊ yera ⁊ distillet in aurem olium amigdalinum amarum ⁊ olium
costinum. aut olium in quo disruptum sit castoreum ⁊ fiat vapo
ratio eius cum vapore callamenti ⁊ reliqua quae diximus. Illa autem
quae non alleuiatur ex quo accidit curationem non habet. Et si fit ex carne
addita nata in aure. Et cura eius est ut suatur ferro uim. In
alio aut calce confecta cum aqua ro. ⁊ cinis ⁊ calx confecta cum aqua ci
ceris. ita ut fiat sicut mel ⁊ limatur ex ea lana ⁊ intromitta
tur super eum cum lana. Et si fit ex sordibus aut apostemate. si ... aut uentosi
tate grossa frigida. aut superfluitate grossa frigida ⁊ cognoscitur ut aspici
atur in sole. Deinde abstrahuntur sordes aut cum instrumento aut cinna
aut effundatur in nocte in ipsa olium tepidum ⁊ ingrediatur in mane bal
neum ⁊ ponat aurem suam super sartaginem callidam. donec currunt sor
des cum oleo. Et confert ei ut effundatur in eam acetum uini. aut
olium sisaminum ⁊ baurach ⁊ dimittatur in eam in mane una.
Deinde effundatur in eam olium calefactum ⁊ dormiat super ipsum hora
una aut duabus. Deinde ponatur aqua calida in uase manibus ⁊ ponat a
uris super fistulam aquam manibus ita ut ipsum ingrediatur vapor ⁊ cum
rat sordes. Et si fit ex tracturis ex frigore adueniente auri. Et
cura eius est ola calefacta cum eius quae diximus. Et si fit ex siccitate
in aure. confert ut distillet in ea olium tepidum aliquotiens. Deinde
ingrediatur balneum ⁊ sternutet cum condimento ⁊ teneat nasum. Ergo
dicetur cum sic uoluit. De fluxu sanguinis narium. xlii.

Fit propter crisim ⁊ signum eius est quod fit paliq. febrium acutarum ⁊ non oportet
ut restringatur nisi superfluat. Et cura eius est cum superfluit posi
tio uentosarum super uentrem cum suctione uehementi absque incisio
ne super latus dextrum. Si est fluxus sanguinis ex dextra parte aut super
sinistrum. Si est ex sinistra ⁊ infusio aque frigide vald. super caput ⁊ confert
ligatio utrorumque adiutoriorum ⁊ amborum testiculorum. aut crurium ⁊ in
guinum amborum ⁊ sumere in potu aque vald. infrigidatam. Et si fit
sine febre propter acuitatem sanguinis quae egreditur ex eis ⁊ signum eius est
quod aduenit paulatim ⁊ est subtilis uehementis subtilitatis. Et
cura eius est flomia ex latere ex quo egreditur sanguis ex naribus ⁊ si
sufficit bonum est ⁊ similiter stringant extrema ⁊ utatur potu aque frigide
cum niue ⁊ lacte acetosi infrigidati ⁊ distilletur in nasum aliquid
camphore dissolute in aqua albedarugi. aut sufflentur in ea
galle ⁊ puluis mollendini ⁊ olibanum ⁊ aloes ⁊ sanguis draconis
⁊ alumen coniuncti. aut singulariter. sed in naso ⁊ infundatur
licinium in albumine oui ⁊ inuoluatur in hoc medicamine ⁊ intro
mittatur in naso ⁊ sumat in potu aquam farinae ordei ⁊ mucillaginem
psilii ⁊ aquam coriandri humidi per unum ex eis. sed coniunctim ⁊ omnia quae con
gelant sanguinem si superfluit ⁊ infrigidat ipsum ⁊ confert ei mirtus
in aqua frigida ⁊ multotiens fit hic fluxus sanguinis post uariolas. Et si fit
fluxus sanguinis narium propter multitudinem sanguinis in corpore quae
rumpit uene aut arterie que sub cerebro ⁊ est difficilis in quo for
sitam non ualet cura. Et signum eius est quod fit post dolorem capitis uehe
mentem ⁊ rubedo in facie ⁊ oculi ⁊ precipue qui multum
utitur uino ⁊ minorat extractionem sanguinis ⁊ uenit cum im
petu uehementi. Et quando confert in eo ut distilletur in naso aque
niuis ⁊ quando fit cauterium cum aceto in quo dissoluitur est flos
eris ⁊ abscidit postea. ex eo egreditur plurimum ⁊ superuenit in fir
mo ante illud uel non ⁊ extremo quae ille in quo hec cura ualet. Et ex
ruptura uenarum ⁊ non arteriarum. xliii. De ulceribus in naso.

Plurimum quae in naso accidunt ex ulceribus sunt cortices ⁊ confert ei in
ungere bothor ⁊ assiduatio cere cum oleo ro. aut oleum ro. tun
aut oli amigdalinum cum cera ⁊ adipibus gallinarum ⁊ ut odoret
uaporem aque quae si illud non ualet. tunc adhibetur unguentum
de cerusa. xliiii. De fistula in naso. i. pollippo

Quandoque nascitur caro mala opilans locum anelitus ⁊ imple
cannam nasi. ita ut uideatur in profundo grossities extrinsecus ⁊ cura eius
est ut intromittatur in naso cum radio de plumbo licinium inuolu
tum in unguento uiridi facto cum flore eris. tam diu donec
consumat eam aut euellatur cum filo. Si fuerit res eius ista
⁊ ut sumatur filum de pilis ⁊ fiat super ipsum nodi duo aut
tres ⁊ intromittatur in naso cum radio de plumbo separato
ad illud ⁊ extrahatur ex palato. Deinde moueatur motu serre
tam diu donec euacuetur illa caro tota. Deinde cum ungue
to uiridi curetur. tam diu donec dilatetur anelitus ⁊ consumatur
illa caro. Deinde curetur cum unguento de cerusa. Et ex eis
que conferunt fistulis est ut sumatur mirre rube. aluminis ana .ʒ.
i. ⁊ corticis colloquintidos .ʒ. iii. ⁊ baurach rubei .ʒ. sexta ⁊ in
fundatur cotum in aceto forti ⁊ inuoluatur in medicamine ⁊ in
tromittatur in nasum aut suatur mirre ⁊ usnee fullonum par
tes equales ⁊ conterantur secundum artem primam. xlv. De alca
sen. i. amissio odoratus

Alcasen fit propter opilationem in meatibus nasi ⁊ eius signum est sen
prohibitio anelitus ⁊ illud fit propter carnem ortam. aut propter
uentositatem grossam ⁊ nos quidem iam diximus curam
carnis orte. Signum uero uentositatis grosse est quando nares
aperiuntur egreditur uentositas ex eis impetuose ⁊ uehe
menter ex latere uno. Et cura eius est solutio uentris cum cochiis
⁊ yere colloquintide ⁊ inclinatio capitis super uaporem
camomille ⁊ sansuci ⁊ sticados ⁊ sternutatio cum castoreo ⁊ pipe
re dici ⁊ assiduatio odorandi sansucum ⁊ similibus ⁊ cellach
tum. Et si fit ex opillatione collatorii ⁊ signum eius est quod meat
sunt opilati ⁊ non egreditur ex naribus superfluitates. Et cura
eius est. ut terat sal amoniac donec fiat sicut puluis ⁊ dissol
uatur in oleo antiquo ⁊ sternutet cum eo infirmus cum distilla
tionibus ex eo factis ore eius pleno aqua ⁊ precipiat ei ut attrahat
anelitum vald. cum iam inclinauerit caput suum ad posteriora
quantum plus poterit faciat illud tribus diebus ⁊ si sufficit uel in uene
rit adhuc siccitatem sugat naribus post illud olium ro. Et confert ad
illud ut naribus pulpam colloquintidos sugat aut eborum. aut
fiat ei cauterium cum urina cameli singulariter ⁊ coniunctim.
Et si fit propter alterationem complexionis frigide ⁊ male in meatibus cerebri
qui ueniunt ad nasum ⁊ est alcasen cronica ⁊ alcasen ori
ta cum eo curatio non habetur ⁊ signum antiquitatis eius sunt quae oculus
cum ea est conturbatus ⁊ quando olfacit absque aliis quosdam

de odoribus. Sunt enim quidam eorum qui sentiunt fetorem et non sentiunt bonum odorem et quidam econtra. Illi autem quibus non est cura cum eo non antiqua cura est solutio cum fortitudine et assiduatio odorandi rutam et que sunt ei similia et fiat caputpurgium ei qui non sentit bonum odorem fetorem cum ipsa et cum castoreo. illi qui sentit bonum odorem et cum serapino et similibus. xlvi. de fetore in naso.

Fit ex fistulis et ulceribus. Et iam diximus curam eius. Et fit quandoque ex vapore putrido in supremo palato. Et cura eius est ut naribus sugat vinum odoriferum et sufflet in naso calamum aromaticum et rosa nesrin et api et spica nardi singulariter aut coniuncti. Et exeis que confert ad illud mirabiliter. Et ut sumat extractum ab andarachuro qui ponitur in triaca et dissolvat ex eis aliquid cum vino boni odoris et distillet in naso multotiens quoniam sanat. Et oportet ut procedat exsiccatio capitis et confortatio eius postquam evacuatur totum corpus et caput. xlvii. de dolore dentium.

Fit dolor in dentibus aut cum apostemate gingive aut sine apostemate gingive. Et ille qui fit cum apostemate gingive fit propter acuitatem sanguinis et dolorem eius cum communicant dentes. Et signa eius sunt rubedo et inflatio et reges aliquando sunt. Et cura eius est flebotomia cephalice et ventosatio et incisio et aliebertich et retentio aque frigide in ore et aceto uno die et aque rosarum uno die et quando illud premittitur duobus diebus aut tribus. oportet ut teneat in ore olium rosarum in quo est iam dissoluta est ʒ i masticis. ~~xlviii. de cavatione et corrosione~~

Et fit dolor dentium absque apostemate in gingiva. tunc ipse fit ex frigore et ex humoribus grossis frigidis. Et cura eius est ut teneat in radice eius tyriaca de quatuor aut piper confectum cum allechiran et teneat in ore suo acetum in quo decocta est pulpa colloquintide aut decoctionem foliorum mirti maspilus i. et cortice ligni pini maspilus i. et sanguis draconis et sumach et alia ita grana et bulliant in aceto et teneat in ore dum est calidum. aut bulliant in aceto cortices radicis capparis aut spolium serpentis. Quod si dolor fiat fortior sufflingatur dens in vetustate cum semine iusquiami et storace de quibus facte sunt similitudines avellanarum similes aceti et teneat in ore oleum calefactum in quo decocte sunt radices altee et camomille. aut conficiatur opium cum vino et ponatur super dentem. quoniam est ultimum in removendo dolorem cum est a frigore et vapore de fortis cum aqua calefacta in qua decocta est camomilla et stringat dentem tenendo calidum multotiens donec calefiat et rubeat caro et compleatur mandibule et distillet in aurem illius lateris oleum amigdalinum tepidum aut sambucinum aut oleum lileum aut oleum violaceum aut oleum in quo decocta est aut in quo dissolutum est castoreum aut euforbium aut opium est vehementia est doloris et est timorosum. Quod si sedatur bene est et si non distilletur in aurem que est illo latere quantitas lentis opium et duarum lentium castoreum. Si autem non sedatur ignitur ferrum subtile et intromittatur in dente in concavitate fistule enee. Quod si fuerit corrosus impleatur in eo opium aut piper confectum cum melle. aut hoc medicamen quoniam est ultimum. Recipe castoreum et assam fetidam et storacem et opium ana et semen iusquiami et mirram et faciant confectionem cum melle. aut liniatur cedria et amisceatur ita ut fricetur cum eo radix dentis et impleatur corrosus. Et melior cura corrosi est eradicatio. Aut sumatur piperis partes ii. et euforbium pars i. et impleatur cum eis. Aut impleatur cum asa fetida et piperis partibus equalibus. Et dentes nigri curantur cum eis quibus curatur corrosus. Medicamen eradicans dentes confringens. sumatur frumenti farina et conficiatur cum lacte titimalli et iniciatur ei et ponatur in circuitu eius vel super ipsum folia volubilis confringet eum ipsum. Medicamen eradicans dentes. Sumatur cortices mori et piretrum et cortices radicis capparis et corticis assebran et arsenicum citrinum et ponantur in aceto ultime fortitudinis tribus diebus omni die hora i. et per residuum diei dimittatur infusa. Deinde incidatur in circuitu dentis et liniatur cum eo in die aliquotiens donec inveniatur mollificatum. deinde eradicetur. Et ex eis que statim faciunt corrosionem dentium est unum

pleantur galla et mastice. Medicamen stringens dentes commotos. Recipe balaustiarum et rosarum et galle et cipi et sumac omnium ana partem i. aluminis partem mediam. adhereat et liniatur super gingivam. Medicamen abstringens dentes. Recipe salgemam et spumam maris et testam [illegible] iudeum vel rubrum et alum alassur ana et contrita aggregentur et fricentur cum eis dentes et caveatur caro. De congelatione mashcerint portulacam et amigdale excorticate aut cera et confert denti qui dolet cum advenit ei res frigida. ut stringat primo calidum. aut sic vitellum ovi elixati calidi. multotiens donec lacrimentur oculi ex vehementia caliditatis eius. aut teneat in ore calidum calefactum. xlviii. de fetore oris. xlviii. de cavatione et corrosione in ore

Fit ex putrefactione calefacta putrefacta descendente ex capite et corrumpit gingivam. Confert medicaminibus valentibus ad illud. Recipe arsenici citrini et rubei et calcis et gallarum et aluminis iameni partes equales et terantur cum aceto vini per aliquot dies in sole in fervore estatis et cum necesse fuerit fatur unum ex eis et sumatur ex medicamine quantitas sextercii i. et fricetur cum ea gingiva et dimittatur hora i. et teneat post illud oleum rosarum in ore. fiat illud tamdiu donec removeatur putrefactio. pulverizetur desuper post illud. illud quod facit nasci pili carnem et indurat eam. et illud est ut sumatur olibanum et aloes et sarcocolle et sanguis draconis partes equales terantur et pulverizetur ex eis. l. de cola. xlv. de fetore oris.

Et fetor oris plurimum fit ex calitate stomachi et signum eius est quod allevatur cum sunt cibi. Et cura eius est ut bibatur in ieiunio conditum ex mirobolanis citrinis in matutinis. aut comedat ex huiusmodi aut exposita et bibat salicem cum zuccaro. aut comedat cucumeres aut melones in ieiunio et fervent sucus cum coriandro. Et fit ex flegmate corrupto in eo. et signum eius est quod est sputo non sedatur cum comedit nisi piper. Et cura eius est potare yeram multotiens et vomitus. Deinde accipiat zingiberis condimentum et assiduatio fricatio minoris. Et fit a carie in ore et ut expurgetur carne oris et menti et pulvis ei et confert ei pillule que conficiuntur. Recipe cortice citri et spice nardi et gariofili et galbe et ellialoes crudi. omnium ana ʒ i. musca karabe. Infor mentur pillule cum aqua malorum et vino arancio et teneantur in ore. Et illud esse valde valet ad fetorem oris qui est ex ebullante et humoribus putridis. Recipe citrinarum et indi. partes ii. et emblicarum et api et spice et cortice citrinarum et squinanti et mastice et galle muscate et gariofili omnium ana partes i. et conficiantur cum passis enucleatis et fiat ex eis pillule similes avellanis aut nucibus. li. de casu uvule. L. de cola oris.

botro

i. pustulis pruris mod

Alcola fit cum calitate in ore. et confert ei flebotomia et ventosatio et sumatur hoc medicamen et confert. Recipe spodium et rosas et coriandrum sicci et sumac et lentes excorticatas et semen portulace et lene de mecha et alcanam et confertur et teneant in ore cum pauca camphora et colentur post illud cum aqua rosarum et aceto. Et si fit ex eis que putrefacto et est sic est albedo in ore et confert ei ut fricet cum melle et attramento. aut fricet cum sucto [illegible] et colluat cum vino et teneat in ore memite et mirobolanos citrinos et partes. Et fit ex putrefactione et corrosione. Et confert ei hoc medicamen ei confectum. Recipe arsenicum et calcis et aluminis et gallarum et floris eius partes equales terantur cum aceto forti ebdomada i. et fiat ex eis trocisci et cum necesse fuerit eis loco putrido cum quantitate sextercii i. et dimittatur hora i. magis. deinde ungatur cum oleo rosarum. lii. de egritudinibus lingue. li. de casu uvule.

Fit quandoque cum vehementia rubedinis et caliditatis. Et confert ei flebotomia et gargarismum cum aceto et aqua rosarum et ut palato apponantur rose et sandali et balaustie et camphore parum et apponantur nunc cum coclear et comprimatur super eam compressione subtili et incidetur ad superiora eius. Et quando non est cum ea rubedo et est declivius ad albedinem. confert ei gargarismum cum muri et sinapi aceto et sinapi et confert ei sal amoniacum et fricetur cum galla et sale amoniaco et alumine. Et quando subtilis at radix eius et non est vehementis rubedinis incidatur et gargarizet primo incisionem eius cum aceto et aqua rosarum. aut cum aqua in qua decocta sunt folia rose. liii. de sinancia. lii. de egritudinibus lingue.

Egritudines lingue sunt aut apostema accidens ei aut spasmus. aut fissura. aut ulcera. aut grossities. aut ranula. aut abbreviatio ligamenti. aut magnitudo lingue aut rubedo et inflammatio.

Et apostemati quidem calido confert flomia cephalice. deinde uentosatio subito. et gargarizatio cum aqua et aceto. deinde omnia que conferunt alcola. et sinantie. et sinantie que est cum calitate sed que dicemus. Sed illi que est sine calitate cum multitudine cursus saliue. conferunt illa que diximus in capitulo alcola cum quo non est rubedo et calitas. et que dicemus in capitulo sinantie flatice. ¶ Ad fixuras autem confert psillium cum zucco. et potare aquam ordei et cituri pedibus coctis. et fricare ipsam cum spuma que egreditur ex maluis cum inciduntur. et fricantur ad inuicem. et tenere dragaganti in ore. Et ulcerum silis est curatio in altola. ¶ Spasmi autem qui est in radice eius. et est eius signum quod abuiat lingua et ingrossatur. cura est gargarizatio cum oleo de aneto. et oleo camomille et linire. uel embrocare ceruicem cum aqua calida. et inungere caput in oleo aliquo ¶ Et grauitas quidem lingue. est ex eis que accidunt post uirsem et si fuerit antiqua non sanatur. Et confert ei que non est antiqua ut fricetur sub ea cum salgema. et cum sale amoniaco. et omnia que faciunt currere saliuam extra. Et si fuerint incipientes in ea. et fuerint signa conturbationis motus graues cum ei. confert ei cura paralisis frigide. Et fit propter abuiationem ligamenti. et oportet ut incidatur illud ligamentum et ponatur super ipsum attramentum tritum. et signum eius est quod est adherens cum extremitate lingue extra. Et fit propter ranulam sub ea. quare oportet ut scindatur et extrahatur. si fuerint magna. et si fuerint parua fricentur cum medicamine acuto. quod est ad gingiuam sanguinolentam. ¶ Magnitudo autem lingue. ita ut non capiat ligamentum in ore. fit ex multitudine humiditatum que imbibunt eam. Et signa eius sunt prolatio eius extra. et retentio sputi in ea. Et oportet ut fricetur in eadem ore cum cepe. aut cum acetositate citri. aut similibus ambobus. adeo donec currat extra saliua. quoniam ipsa flectetur. Si igitur sufficit bonum est. et si non fricetur cum sale armoniaco. Et G. quidem dixit quod magnitudo lingue fit ex uentositate uaporosa implente ipsam et inflante. Et cura eius est euacuatio cum medicina soluta. sicut sunt pillule cochie. et positio frigidorum infrigidatiuum super ipsam linguam. et gargarizatio cum aquis infrigidantibus. et differentia in capa molle flatuum et inter inflamationem et uentositatem uaporosam. est quod inflatio non flectitur cum premitur super ipsam digitis. et flatuum flectitur. Cap. liiij. De sinancia.

de ranula

de sinancia

Fit ex multitudine sanguinis sine malitia in ipso et signa eius sunt rubedo faciei et oculorum et tensio totius corporis. et antecessio ciborum generantium sanguinem. et multa repletio corporis sicut sunt lac. et dactili et uinum. et cetera. Cura eius est flomia cephalice. deinde gargarizatio cum aceto et aqua et sirupo acetoso de zucco. et rob de moris. et aqua granatorum acetosorum et rob pomorum acetosorum et infusione sumac. et solutio eius est aqua fructuum. ut prunorum et tamarindorum et cassiefistule et tamarindi. et gargarizatio cum rob de nucibus. et aqua coriandri humida usque ad tres dies. et post tres dies gargarizet cum dulci lacte. in quo dissoluta sit medulla cassiefistule. tunc si iuuatur per hoc bonum est et si non. ponatur in omni libra aque ficuum decoctorum ʒ.i. baurac et mirre ʒ.ij. dissolute cum decoctione fenugreci et dactilorum. Et emplastretur guttur exterius sicut est eius circuitus cum rebus trahentibus ut attrahant materiam ad exteriora. et assiduetur illud. quoniam dilatat guttur. et si fortior sit res et constringit ualde guttur. tunc insuffletur in guttur ex hoc medicamine. cuius confectio. Rx seminis armel. et seminis rasani et asse fetide. et baurac armeni. et mirre et salis amoniaci. partes equales terantur simul cum conficiuntur. et tere alcohol. et suffla in guttur. Et si locus conglutiendi stringitur. pone super ceruicem uentosam magnam. quoniam conglutinet. et aperietur dum permanebit uentosa super ipsum. da ei in potu aquam ordei. deinde tenta uentosa. Et si due uene que sunt sub lingua sunt plene flomabis eas post flomiam cephalice. Si autem apparet apostema in gutture intus. scalpella uel incide ipsum post flomiam. Et fit ex colera et signum eius est quod non est cum ea de uehementia prefocationis. et incendio et calore. quod est cum sanguineo et sunt simul et inflamatio et dolor fortior. Et cura eius est post flomiam gargarizatio cum eis que dixi. et sumere in potu aquam ordei et mucillaginem psillij et aquam melonis indi et assiduatio gargarizationis.

¶ Et fit ex flate. et signa eius sunt multitudo cursus saliue. et paucitas doloris cum constrictione loci conglutiendi et paucitas rubedinis faciei. Et cura eius est si in firmitate fuerit stricta. ut cito succurras ei soluendo cum cochiis. et clisterizando ipsum cum clisteribus calidis predictis in capitulo apoplexie. et faciem gargarizare cum incipit egritudo est sicut aceto. millino. aut cum muri nabatino aut aqua mellis in qua iam libra posita est ʒ.i. sinapis. aut cum sirupo aceti. et aqua rasini expressi et cum decoctione ficuum et baurac. et suffletur in guttur baurac. et asa fetida. et sal amoniac. Et quoniam accidit sinancia post percussionem super uertebre colli. Et cura eius est flomia et reliqua que diximus. in capitulo sinantie sanguinee. quod si flebotomat spondiles colli et constringat guttur uehementer. tunc cura eius est ut fiat ei instrumentum sicut lingue fistula. et intromittatur in gutture. et subleuatur cum eo locus coartatus. Et quoniam accidit hec coartatio in uno. propterea quod apostema attrahit spondiles et non confert tunc hec cura. Et confert ad constrictionem gutturis et sinantiam cum ... extr... cum sale amoniaco. et stilli... stercus canis album. qui comedit ossa cum exsiccatur. et tere. et conficiatur cum melle. et liniatur cum eo guttur. Cap. lv. De tusse.

Fit tussis. aut propter aliquid quod est in pulmone. et est necesse quod egrediatur quod est autem sanies. aut sanguis. aut humor grossus. aut humor propter rem subtilem acutam descendentem ex capite. super commouentem canam pulmonis. aut propter humiditatem sui ipsius. aut propter siccitatem eius. aut propter calliditatem eius. aut propter ulcus aut apostema in ipso. Et apostema in ipso est aut apostema sanguineum. aut colericum. aut apostema ... flaticum. aut durum aut propter aerem frigidum cante pulmonis. et illa que fit propter rem in pulmone quam necesse est exire. et est aut sanies. cuius signum est quod ... post pleuresim. et dicam curam eius in capitulo pleuresis. aut est humor grossus. cuius signum est quod est ptisim. Et cura eius est cum decoctione ysopi sicut est sicce extra eis que dicemus. et oportet ut sumas decoctionem ysopi sicut uenit sicce ita quidem ut commisceas cassiefistule cum ea. Et si fuerit leuis. ut diureticis eam ... omnino in ea. Et autem que fit fortis propter in nocte et post sompnum. Cura est ut detur in potu sirupus papaueris et gargarizet aquam sompnum cum aqua in qua decocta sunt folia rosarum. et lu... et nil ... aut nabatte. Et teneat in ore suo has pillulas quarum confectio. Rx amili. et dragaganti. et amigdalarum dulcium corticem excorticatarum. et fabarum excorticatarum. et seminis papaueris. et corticem eius. et gummi arabici. et boli armeni. partes equales. conficiantur cum mucillagine psillii et mucillagine citoniorum granatorum. et fiant ex eis que sunt sicut luppini et teneantur in ore. Si igitur sufficit illud bonum est et si non. fiant thuris masculi Rx.i. et mirre et opii. et croci. omnium ana ... .i. et succi liquiritie ... .i. et fiant pillule pondere sexte ʒ.i. et sumat ex eis in nocte a tribus pillulis usque ad quatuor. Et fricetur caput in balneo postquam abraditur cum panno aspero uehementer tam diu. donec rubeat. et ... omni die. Si igitur sufficit bonum est. et si non. radatur caput et liniatur ex sinapi confecto cum decoctione ficuum. et dimittatur donec uesicet cutis et apiant uesice et non consolidentur spacio longo. et cauterizet locum commissurarum. et ... super illam que est in medio capitis et non consolidet in tempore longo. Et non negligatur hec tussis. quoniam ipsa multos perducit ad ptisim. Et quod cura confert omni ... capite descendit ad pectus eius cauterio super aut ad stomachum et fit cum ad solutionem. aut ad oculos eius et fit cum dolore et ulceratione eis. Et fit ex humiditate pulmonis propter flatem et ... et signa eius sunt multitudo sputi et habundantia eius et propter post sompnum et uiscositas flatus in gutture. et commotio omnis cum eo in pluribus dispositionibus eius. Et cura eius est ut decoctionem ysopi in potu sumat. Si igitur sufficit bonum est et si non. euomat. et soluatur cum yeralogodion et que diximus ex illis que scripta sunt cum ea. Et detur in potu pillulas de hoc medicamine. cuius confectio. Rx seminis feniculi et seminis apii. et radicis lilii. et ysopi. et capilli ueneris et seminis rasani omnium ana ʒ.i. et ficuum siccarum .x. numero. et dactilorum. tunde decoquantur cum duabus libris aque donec remaneat libra .i. et detur in potu omni die circa media libra. tunc si sufficit bonum erit. et si non. fiat in potu de hoc confectione. cuius confectio. Rx succi liquiritie ʒ.x. et ysopi sicce et capilli ueneris et seminis urtice et yreos. et co...

7 amigdalarum amararum ouum ana ʒ. ij. asefetide ʒ. i. conficiantur cum
melle. 7 fiant inde pille. 7 teneant in ore. [¶] Et si tussis in nocte
prohibuit sompnum 7 faciat uomitum. curetur cum eis que educunt hu
miditates ex pulmone. 7 fiant post illud de his pill. 7 teneat eas in
ore suo nocte. quarum confectio. ℞ mirre. 7 storacis liquide. 7 thuris
masculi. partes equales. 7 opii quartam partem i. 7 fiant pille unaquaque
quarum sit pondus sexte ʒ. i. 7 sumat sub die. Et fit ex siccitate
pulmonis. 7 signum eius sunt quod est sine sputo 7 alleuiatur cum sorbitione ami
li 7 ante introitum balnei. 7 aufert sompnum 7 comestionem 7 potum
uini plurimi 7 multitudinem. Et fit fortis cum adest famis. 7 sitis. 7 propter
labor adest. 7 est cum ea super aliquid constrictionis anhelitus. aut parum aut plu
rimum. 7 illud secundum quantitatem siccitatis pulmonis. 7 ex tenuatione cordis
7 frequentia impulsus cum paruitate. 7 uelocitate. Et cura eius est ut in
potu detur aqua ordei si res iam peruenit in eo ad hoc ut febrat bis in
die. media libra in mane. 7 post tres horas 7 intromittat in ima
secundum sex horas diei. deinde cibetur post illud ex lisen. 7 cucurbita. 7 que sunt
uel similia. ex olibus cum oleo amigdalino. 7 detur ei in potu in tempore
sompni. mucillago psillii 7 aqua citrolorum in tempore suo 7 aqua cucurbite
7 alter aqua cum iuleb. 7 teneat in ore ex his pill. quarum confectio.
℞ succi liquiricie ʒ. x. 7 seminis cucurbite. dulcis. 7 seminis citrulli. 7 seminis por
tulace ouum ana ʒ. v. conficiantur cum mucillagine psillii 7 albugine
oui 7 teneat ex eis in ore. Et si non peruenit res adhuc ut febrat.
tunc cura eius est sumere lac in potu 7 comedere panem cum eo 7 potare
ipsum cum est sitis. 7 sit lac caprarum pascentium ordeum humidum. 7 que sunt si
milia ei ex hiis. Et fit tussis ex caliditate pulmonis. 7 signum eius sunt.
uehementia sitis. 7 magnitudo anhelitus 7 pulsus. 7 rubedo faciei est
anhelitu ascendentium uice una post aliam. Et cura eius est aqua ordei
7 mucillago psillii. 7 fiat emplastrum pectori cum cera. 7 oleo ui
olatio. in bibito in mucillagine psillii. aut aqua portulace.
aut aqua lactuce. aut aqua citroli. 7 que sunt similia illi. Et teneat in ore
suo pillas quas diximus 7 cibetur pedibus. 7 pull. cum cucurbita. 7 alkiski
7 oleum amigdalinum 7 bibat sauich de tritico cum zucaro 7 aqua uel fiat
7 assiduet emplastrare pectus cum eis que infrigidant. [¶] Et fit tussis
ex apostemate in pulmone. 7 est aut apostema calidum. cuius signum sunt febris 7 constrictio
anhelitus superflua 7 frequentia pulsus magna. 7 uehementia rubedinis
maxillarum. Et cura eius est flomma 7 reliqua cura quam diximus in
tussi que est ex caliditate pulmonis. 7 siccitate eius. Aut apostema molle.
flaticum. cuius signum sunt uehementia constrictionis anhelitus. absque plurima
caliditate. 7 non est rubedo in facie 7 multitudo saliue 7 sputi. Et
cura eius est in principio cura apostematis calidi dum cum eo permanet febris. Cum
que protenduntur dies. 7 sedatur febris 7 caliditas. tunc cura eius est uomitus 7 so
lutio uentris. 7 productio sputi cum eis que diximus in capitulo tussis anti
que que est ex humiditate pulmonis. Et fit apostema durum in pulmone. 7
signum eius sunt constrictio anhelitus secundum dies. 7 tussis sicca sine sputo
7 non est caliditas in pectore sit angustia. 7 est difficultas attrahen
di uentum. 7 quod infirmus sentit constrictionem anhelitus. deinde debilitatur pau
latim secundum transitum dierum 7 non est ei sanitas 7 quamuis alleuiatur parum. 7 pro
ducitur dies cum habente eam. Sumat in potu aquam mellis subtilem. 7
teneat in ore suo semper oleum amigdalinum 7 trahat ipsum paulatim
7 bibat lac recens multum. 7 fiat ei sorbitio ex ipso cum farina
ciceris. 7 inungatur semper pectus cum cera. 7 oleo in bibito mucillaginis
seminis lini. 7 confert ei adeps galline 7 adeps anatis cum come
dit eam. Et fit ex uulnere in pulmone. cuius signum sunt egestio
sanguinis aut saniei. aut cortices egredientes in tussi. aut
fit post sputum sanguinis. aut post pleuresim. aut post catarrum calidum a
capite 7 extenuatur cum ea totum. 7 comittatur eam febris ethica.
Et cura eius est. si non est antiquum. 7 ulcus est recens adhuc
7 sanguis egreditur in tussi. ut sumat in potu aquam
ordei cum cancris fluuialibus 7 sit dispositio cum lacta
dum non constringitur anhelitus uel pectus. Et detur tisa
de papauere. quarum confectio. ℞ seminis papaueris albi. 7 medulle se
minis cucurbite. 7 seminis citruli ouum ana ʒ. x. thuris masculi. 7
boli armenici 7 sanguinis draconis. 7 carabe ouum ana ʒ. ij. 7 mirre
7 cinamomi. 7 opii ouum ana ʒ. i. fiat trocisci. sumat in po

tu cum sirupo de papauere. aut rob mirti. Et si fuerit antiquum 7 euenit
ut saniei cum sonitu 7 stringitur anhelitus quando retinetur. tunc
detur in potu decoctio ysopi. 7 que diximus ex illis que educunt
hanc saniem. est enim dilatatio. redditur ad ista 7 aministretur cum
constringitur anhelitus. Et aministretur reliquum regimen eius quod est propter
siccitatem pulmonis ex una ellutione. Et si fuerit putrefactio
7 fuerit illud quod uenit ex eo fetidum cum expuit 7 fuerit plu
rimum habundans in pectore 7 guttur congregando. oportebit ut cum
eo quod educit saniem lauat eum omni ebdomada semel ʒ. i. mirre
rute cum tribus ʒ. mellis 7 suffumiget guttur suum in trafectorio
cum istis pill. quarum confectio. ℞ aristolochie. 7 mirre. 7 storacis. 7 thuris
partes equales. 7 arsenici rubei quintum omnium aggregantur cum butiro ua
ccino 7 fiant inde pille ut auellane. 7 suffumiget ex eis pondere
aurei i. Et hoc quod suffumigo confert tussi plurime humitantis
sine ulcere. [¶] Et fit ulcus siccum 7 signum eius est quod fit post sputum
sanguinis 7 saniei. deinde absciditur sputum 7 remanet tussis sicca
sine sputo. 7 est lesio cum ea. Et cura eius est sumere in potu lac
7 omnia que diximus in capitulo siccitatis pulmonis. Et fit tussis
sicca ex frigiditate aeris. 7 signum eius sunt quod excitatur cum uehemen
tia frigoris est. 7 fortitudo in hyeme 7 dura 7 sicca. Et cura
eius est sorbitio calidi 7 prohibitio ab attentione aeris frigidi 7 introitus
balnei.

lv. De sputo sanguinis 7 uomitu eius 7 rascatione ipsius.

Sanguis exit aut ab ore. aut fit cum uomitu. 7 est eius exitus a stomacho 7 par
tibus eius cum sonitu rascationis sibili. aut cum tussi. 7 est eius exitus
ex pulmone. aut ex pectore 7 finibus eius. aut cum rascatione. 7 descen
dit ex capite 7 ex uua 7 palato 7 finibus eorum. Et in curatione
quod eius qui egreditur cum rascatione 7 sonitu sibi sibili facili 7 paruo si
est parue quantitatis sufficit. gargarismus ex rebus stipticis. sicut quod fit
cum aqua ro. in qua infusum est sumac. aut rob agreste. aut agreste.
aut aqua citoniorum et similibus. Et si est plurime quantitatis est
ut flomer cephalica. deinde gargarizet cum istis rebus. Si
aut in loco ouis fuerit ulcus recens inuiscetur super ipsum thus 7
sanguis draconis. 7 teneat in ore aqua ro. in qua bulliuerit ei
pulle glandium. aut camesich quod est semen tamarisci. Et si fuerit
ulcus mali putridum curetur cura corrosiue putride. Et consideretur
sanguis qui egreditur uomitu. Et si fuerit plurimum. assiduat plurimis
diebus flomer basilica. deinde comedat res stipticas 7 glutina
tionem facientes. paulatim una uice post aliam uice. 7 propter si egerit
in uentre dolorem. inter utrasque scapulas. tunc oportebit ut
trahiciat aquam citoniorum acetosorum in qua dissolutum sit ad
thuris uncibus plibus. 7 comedat ex glandibus. 7 xilocaracteris
7 pistis cum suis interioribus. 7 agresta. 7 sumac. Et bibat de hoc
medicamine quod est confectio. ℞ boli armenici 7 gummi arabici. 7 balaustiarum
sanguinis draconis 7 thuris partes equales. detur itaque in potu cum aqua cito
niorum. aut aqua malorum 7 post cibus agresta. 7 ei similia ex eis que
stipticitatem faciunt 7 diuertet omnem caliditatem acutam. [¶] Et fit
quidem egestio sanguinis ex pectore 7 pulmone cum tussi. Et ille
qui est ex pulmone est multus cum tussi parua. 7 ille qui est ex pecto
re est parum cum tussi plurima. Sit igitur plurimum tuum studium in hac re
est eius timorosa producens in pluribus dispositionibus ad ptisim. In ea
propter igitur flomma basilice. deinde in potu ei da hanc medicinam cuius confectio.
℞ thuris. 7 sanguinis draconis. amborum ana partem i. 7 endiuie. 7 ca
rabe amborum ana partem s. 7 emathitis 7 terre sigillate amborum ana
partem i. 7 s. 7 aluminis 7 balaustiarum. tertias duas unius partis 7 de
ex eo pondus in potu ʒ. ij. cum pondere keratis unius opii. 7 kera
tate seminis iusquiami 7 citonii tertia ʒ. i. aut spice. aut costi
aut mirte. 7 gargarizet cum aceto. 7 aqua ro. in matutinis
7 uesperis. Et melius est ut detur ei in potu hec medicamina cum aqua
albedinegi. aut cum aqua portulace si fuerit cum eo caliditas. Et si
inuenit in pectore dolor cum sputo sanguinis. tunc line locum
doloris hoc medicamine cum nutritio precessit. 7 da ei ex ipso in
potu postquam confecisti ipsum cum uino.

lvi. De pleuresi 7 est arsise.

Fit quidem cum sanguine. cuius signum sunt rubedo coloris. 7 repletio pulsus
7 uehementia constrictionis anhelitus. propter multam repletionem uenarum. 7 si

sputum iam incepit erit rubedo in eo plus. Et cura ei est
flomia basilice ex latere opposito. deinde in initio flomie ei ex
latere doloris in die tercio. et detur in potu aqua ordei. et violarum
conditarum. Et si non fuerit sicca humectetur cum aqua fructuum. sicut
aqua prunorum et violarum siccarum. et cassiefistule. et tamarindi. Et si fuerit
dolor et punctum vehemens. fiat emplastrum cum violis siccis. et ca
momilla et farina ordei. et altea. de unoquoque quorum fiat pugi
llus unus. et conficiantur cum aqua et oleo sisamino. et emplastretur
cum eo locus dum est tepidum. ¶ Et si similiter fuerit sicca et difficul
tas spuendi vehemens valde. tunc da ei omni die ante aquam ordei
hora .i. hanc decoctionem. cuius confectio. Recipe ficus albas .xx. numero et
sebesten totidem numero bulliantur cum tribus libris aque. tam diu donec
perveniat ad libram .i. et semis. et coletur. et detur ex ea in potu media libra
cum .ʒ. v. violarum conditarum et .ʒ. iii. olei amigdalini dulcis. Si autem
mundificatur et sanatur infirmus. tunc illud totum est et si remanent
ex ea reliquie. iam diximus curam ei. ¶ Et fit pleuresis ex
colera et signa eius fuerint puncta et dolor in latere et calitas fortior quam
que est ex sanguine et pulsus durior et minor. febris acutior.
Et cura eius est flomia. et si ex latere doloris in basilica. et em
plastretur locus cum eis que diximus. et leniatur si sedes quod dixi indi
guerit solutio ventris. Et similiter fiat reliqua cura preter quam necessarium est
in his species. ut extinguatur inflamatio colere superflua ex tien
one. cum eis que sunt sicut mucillago psilii. et aqua citroli. et aqua
cucurbite. et aqua melonis indi. quecumque est prescripsit. et pad addicionem
cum aqua ordei. Et sit cibus ex kisek et cucurbita et spinacia et
quod fit ex malvis cum oleo amigdalino. Et fit ex sanguine
adusto nigro. et signa eius sunt vehementia puncture. cum siccitate
oris. et fortitudo febris. et asperitas lingue et post positio sputi. et ru
ditas eius. et difficultas ipsius et nigredo coloris eius. Et plurimum ei
est mortale. Et cura ei est flomia. et omnia que diximus. verum
quoniam ut potentur eis in his egritudinis extinguentibus repleta et
trahiciat super iulep. et potest aqua ordei tribus vicibus in die. et
ingiliatur tamen semel in die. et non prolonget sessionem in ea. et lo
coleris embrocetur cum aqua calida et assiduetur desuper emplastrum
Et fit pleuresis ex sanguine in quo dominatur fla. et est magis generata
lenior. et febris cum ea non habet magnum dominium et non est punctura
in latere. et est sputum in his egritudine. et mixtum est rubedo pro
ua. Et cura ei est flomia est. deinde decoctio ysopi et violarum. di
te et reliqua que diximus. Verumtamen extenuatio et humectatio quoniam
ut sint minores. lvii. de ptisi.

Ptisis fit aut pleuresis aut post sputum sanguinis aut post coriza
et curatur plurimum ex capite aut per tussim longam. Et nos
quid iam diximus signa ei sunt et curam ipsius tussis. lviii. de pe

Peripleumonia est flastica secundum plurimum et quandoque est sanguinea est. pleumonia
Et diximus iam colica. sed raro. et accidit abapasite quod est in pulmo
ne. Et iam diximus signa eius. et curam ipsius in capitulo tussis.

Et tus dispnia plurimum quod fit ex flate grosso lviiii. de dispnia
implente canalia pulmonis. et sunt cum ea oregmo magnus
in pectore. et constrictio anelitus. et illud quod faciunt canes in hane
litu cum currunt. et fit apud motum. Et cura ei est ut excluciat
illos humores grossos ex pectore. et iam diximus modos in capi
tulis humide. Et quandoque fit ex siccitate pulmonis. et signa eius sunt
sitis et subtilitas vocis. Et cura ei est sumere lac in potu.

Egritudines cordis quas possibile curare est lx. de egritudinibus cordis
sunt calitatio complexionis et debilitas. Apostema autem et disruptio aut
corruptio complexionis confirmate non sunt faciles ad curandum. Et
signa doloris mortem inferentium sunt casus pulsus post vehementiam
diversitatis et magnitudinis. et citrinitas coloris subito post vehemen
tiam rubedinis et sincopis difficilis. tarde evasionis. et sudor
frigidus. Quod autem ex eis curatur est calitas cordis non confirmata. Et
signa sunt vehementia calitatis pectoris. et magnitudo pulsus
et velocitas eius. et frequentia ipsius et febris insepibus. Et cura
ei est sumere in potu lac acetosum. extractio butiro. et rob
acetositatis citri. et rob malorum et rob acetose. et aqua candidorum
et tecilsis de camphora. et emplastre pectus cum sandalis. et a
qua ro. et camphora in frigidatis super mine. et alteratur emplastrum
cum sit tepidum. et detur in potu aqua frigida et bibeat in locis
frigidis. Et est ex frigore complexionis est non est confirmata. et signa ei
sunt raritas pulsus. et anelitus. et pigricia et constrictio leticie fa
ciei. Et cura ei est detur in potu vinum forte odoriferum et pu
rum. pauce quantitatis. et odorare odorifera calida. et inungere
pectus cum oleo nardino et emplastre ipsum cum spica et costo et
lauana et zipis et cinamomo et gariofilis et foliis indi. fiat emplastrum
cum vino et aqua citoniorum et aqua malorum. et impleatur cum eo cor. et
comedat expulli columbarum et vitelli ovorum et pulli avium et fa
sianorum et similibus pluribus speciebus quibus confortantur cibaria. Et est ex complexione
sicca simplex confirmata est. et signa sunt ei quod cor iam extenuatum
est. sed non totum. et pulsus durus parvus frequens. Et cura ei est
aqua ordei. si est febris quantitate vini. et sint post lactis et in tro
itus tinee. et balneatio cum aqua dulci. sicut diximus in capitulo tis
sicce. et positio cere. et alicuius olei super pectus. et inter scapulas et
potare oleum amigdalinum. sicut vinum paucum his modis. media est
oleo amigdalinum infundatur sicut ʒ. v. vini et bibitur ima
tutinus. deinde sorbeat sorbitionem factam ex ordeo aqua et oleo am
igdalino et zucaro. deinde ingiliatur tamen peregiliatur. et impleatur
pectus cum eis que diximus et vitet laborem. Et his curationibus fo
rtasse non sunt egritudines in corde. Nam si dominatur in dispo
sitionis adeo donec necesse sit ut cordi dominetur. inde fiet velociter
et non expectat curationem. et fuit apoplexia et paralisis propter acce
ssionem dominum huiusmodi. ¶ Debilitatis autem signa cordis sunt
et tremor cordis sine calitate et non est velocitas in pulsu et con
strictio anelitus et dispositio sincopi. adeo donec fortassis superve
niat ei sincopis. Ista accidunt in firmo est commovet. Et cura
ei est diamuscum. quod reponitur et metridatum. Et confert ei hec
medicamina. est confectio. Recipe. masticis et cinamomi et piperis .i. et silii
et seleumeniis et behen et melisse et folii indi. et cariandri
sicci et spice nardi. omnium ana .ʒ.i. et coralli et carabe et margari
tarum perforatarum et spodii. omnium ana .ʒ.s. et musci sextam .ʒ.i. conficiantur
melle extracto a mirobalanis kebulis conditis. aut fiant embli
cis. et mirobalanorum nigrorum et kebulorum. omnium ana pugillus .i.
et bulliantur in aqua .iii. et effundantur in illa aqua post .iii. super .ii.
post mellis dispumati et decoquatur donec mediet aqua. deinde conficiatur
cum eo. et inungatur pectus cum eis quod diximus. de odoriferis calidis. et cum
galina. et utatur suffumigationibus. et vino odorifero et cibi ei sint
pulli et edi. et vitella ovorum sorbilium. et vitet ludus et augm
to in sompno. et divitiis musicis et dormiat tiis. Dimittat
coitum et laborem. Et tremor cordis plurimum fit cum calore. Et
cura ei est flomia cephalice ex latere sinistro et detur in potu
lac acetosum et tecilsis de camphora quod diximus. Et fit tremor
cordis raro tamen ex multitudine melie in sanguine. Et his speciebus
tremoris cordis. nec est species tremoris cordis. Et signa ei sunt
corruptio cogitationis. et timor. et silvestras. et dispositio prima
melie que est ex dominio colere nigre in sanguine. Et cura ei est
quod diximus in capitulo melie. quod est ex dominio colere nigre in sanguine.
Et sincopis quod fit propter dispositionem que accidit cordi cum constrictione
cerebri. Et cura ei est mora post. rotatio aque frigide. et effusio ipsius
et insufflatio musci in nasum. et fricatio extremitatum et pe
dum prostratio. et odorare vinum. et odorifera. et odorare odores ci
barum odoriferorum. et sumere diamuscum cum aqua malorum. et tortellas ma
tas cum vino odorifero. In dispositione autem que est propter hoc considerandum
an sit ex debilitate cordis. an ex siccitate. an ex calliditate et
curetur cura sua. lxi. de egritudinibus stomaci.

De egritudinibus stomaci. sunt debilitas digestionis et malicia ysstibie
et putridatis appetitus. et superfluitas ei. et dolor qui commovet
in eo sine comestione et dolor qui commovet post comestionem. et vomit
ei quod comedit. et apostema. et ulcera. et debilitas quod digestionis. fit
ex frigore stomaci. et signa ei sunt eructuatio acetosa. et lenitas
ventris. et ei inflatio. et multitudo ventositatis et longitudo

more cibi in stomacho. Et cura eius est cum oximel. et electuarium diaspi-
ton. et alexandrinum et diacalamentum. Et confert ei semina calida sicut
anisi et ciminum et carui et gariofili et origanum et alcanudem
et que sunt illis similia singulariter et coniunctim. Et fit ex humiditate
stomachi. et signum eius sunt multitudo sputi et assiduatio nausie et pau-
citas sitis et velocitas descensionis cibi absque plurima alteratione
in eo. Et cura eius est vomitus. deinde trifera minor et sconia ferri con-
fecta. deinde medicine que exsiccant sicut thus et ciminum et embli-
ci conditi et balaustie et cipi et silia. Et fit ex humiditate stomachi cum
frigiditate eius et illud quod est plurimum. Et signum eius sunt eructuatio
acetosa et paucitas sitis et inflatio ventris et velocitas descen-
sionis cibi. Et cura eius est electuaria composita ex medicinis ca-
lidis et stipticis. sicut illud de olibano et illud de agno casto. et homo-
rusie. et trifera minor composita in ea piper et cetera. et electuarium dia-
citoniten non solutivum et aurea alexandrina et quecumque sunt plenius post vomitum.
Et fit cibus ex extra plurima habentia semina et species quibus condiuntur ea
dantur. et vinum sit forte antiquum. Et fit propter caliditatem stomachi cum
humiditate. et signum eius sunt paucitas appetitus et multitudo salive et
nausie. Et cura eius est vomitus. et sumere in potu yera picra. deinde
electuaria exsiccantia absque multa calefactione. sicut mirobolani
nigri et kebuli et emblici. que conficiuntur cum pussilum confectis cum sucis
infrigidantibus. et celemabin de citoniis quod conficitur cum eo rose ture et spo-
dium. Et fit debilitas digestionis ex siccitate stomachi. et signum eius sunt ex-
tenuatio corporis et dispositio similis ethice et vehementia sitis. Et
cura eius est balneatio cum aqua tepida dulci. absque mora
in ea. et sumere in potu lac et aquam ordei in tempore siccitatis pul-
monis. Et fit debilitas digestionis ex debilitate virtutis stomachi. et
signum eius sunt quod fit post vomitum plurimum. et digerit paucum et gravat
illum quod est super ipsum. Et cura eius est trifera magna et sconia et in-
unctio cum oleo nardino et emplastrum cum cipero et spica et squi-
nanto et mastice et thure et aqua citoniorum cum vino stiptico. et
detur electuarium de xiloaloe. et electuarium diacitoniten si
laxativum et multiplex masticatio mastices et acceptio eius
cum rosis et cipero et thure et fiat pulvis ex eis quorum unius-
cuiusque sunt ℥ .ij. et bibatur vinum stipticum et comedat ex cibis et fru-
ctibus stipticis. Et malitia fit digestionis aut ex caliditate com-
plexionis stomachi. aut ex colera in stomacho. aut ex emlia. Et signa eius sunt que
ex caliditate sunt multa sunt sitis et eructuatio fetida cum siccita-
te oris. Et cura eius est sumere cibi acetosi grossi sicut illi qui sunt in fri-
giditate sunt et acetosi cum vaccina carne et illi qui fiunt ex
agresta et sumac et potare aquam nivis frigoris et emplastro eius cum herbis
frigidis. Et fit cum humor qui est ex colera rubea in debilitate eius
et signum eius sunt nausia et vomitus colere et eructuatio fetida post co-
mestionem et corruptio ciborum levium in stomacho. sicut carnium agni
et bonitas gressorum ciborum ut carnis vaccine. Et cura
eius est vomitus cum sirupo acetoso et solutio cum yera pigra. deinde cibi ag-
dicti ante. Et fit ex emlia et signum eius sunt incendium ante come-
stionem que sedat comestio. aut de quo comestio aliquod
minuit et magnitudo splenis et vomitus acetosus faciens
congelationem in dentibus et dolor stomachi propter ante comestionem.
Et cura eius est solutio cum decoctione epithimi multarum vicium
et flomia basilicon et cibi facti cum oleo et oleo amigdalino et
vinum dulce. Et fit item debilitas appetitus propter caliditatem
stomachi et multitudinem colere in eo. et nos quod iam diximus signum
eius et curam ipsius. aut propterea quod corpus non sollicitat pedo. et
signum eius sunt repletio et longitudo quietis. Et cura eius est minora-
tio vel paucitas cibi et motus et exercitium. Et fit debilitas ap-
petitus quando non resolvitur aliquid ex corpore. Et signum eius sunt du-
ricies cutis corporis et longitudo tollerantie famis. Et cura
eius est balneum et fricatio et exercitium et fricatio in balneo
cum baurach et furfure cicerum. et sudare plurimum et assiduatio
balnei. Et fit quando epar non trahit aliquid de plurimo. et signum
eius est egestio alba et humidis. Et cura eius sunt omnia que faciunt
cibum penetrare et nutrimentum. sicut vinum vetus amarum forte.

decoctio modicum detur in potu. et balneum ante cibum et ex-
ercitium. et omnia que calefaciunt epar et aperiunt opilationes
eius. sicut diacalamentum et diapipereon. et electuaria calida subti-
lia. Et fit propter retentionem eius quod distillat ex emlia in os stomachi et si-
gna eius sunt ut non patiatur famem quousque comedat in quibus da-
bo eis multitudinem unam digerit deinde. tunc est fames permanens et dispo-
sita. Et cura eius est assiduatio ciborum acetosorum aggravantium
acetositatem et stipticitatem. sicut acetosa et agresta et sumac et ri-
bes. et cibi infrigidantes et alkekengi et infrigidanti eis est fenum et aromi
ustratio. alcaucumber et dolores confectorum in quibus est calitas
sicut sunt cepe et allia et porri et piper et allium et sinapis et silia montana. de-
illis que excitant appetitum cum modicitate paucitatem que
in eam sunt. Et fit propter egritudinem in stomacho venientem ad os stomachi.
Et signum eius sunt ut non inveniat propter istas medicinas et cibos acu-
tos. suum aut plurimum sensum. et non accidit ei nausia. Et cura eius est
difficilis. attamen curatur per dispositionem cum confortatione cerebri et cum
emplastris calefacientibus de illis que ponuntur super os stomachi. Et fit dolor
stomachi aut ante comestionem. et dolor qui fit more stomachi ante co-
mestionem. aut propter apostema aut propter ulcera. aut propter acetositatem gressa-
rum extendentem ipsum. Et ille qui fit per comestionem. aut est cum
vomitu aut sine vomitu. et signum doloris qui fit ex apostemate calido in
stomacho sunt febris et apparitio apostematis in stomacho et appetitus casus omnino et
vomitus et sitis. Et cura eius est flomia. deinde vomitus et trocisci de spo-
dio cum rob agreste. et rob de citoniis et que sunt silia montana. Et ex-
sunt pedo. aqua ordei cum granatis. faciat illud usque quo allevie-
tur febris et calitas. et post illud sumat in potu aquam endivie in
qua dissoluta sunt medulla cassie fistule et trocisci rosati. Et quando
antiquatur sumat in potu trociscos de bdellio et emplastrum imponen-
tur eis sandali et ciphi et rosis. Et si sedatur calitas et fortior
fit tunc emplastrum cum cera et oleo nardino in quo iam priecta
sunt post tunc duo aurei aloes et duo aurei mastic et duo squ-
nanti et duo cipi et tres aurei bdelly dissoluti cum vino
Et si apostema quod accidit in stomacho. plurimum accidit in ore eius. et permutatur
ad apostema durum. aut collectionem saniei fit de elan. et ego di-
cam signum eius et curam ipsius cum dicetur ulcera in stomacho. Et fit propter apo-
stema flaumum et quod parum accidit in eo. Et signum apostematis flanci sunt feb-
ris levis et multitudo sputi cum calitate appetitus et inflatio stomachi absque
duricia magni. Et cura eius est ut detur in potu infusio aloes
et allevient cibi et aboreatur vomitus et emplastrum cum cinere ar-
boris vitis et cipero et squinanto et spica confectis cum aceto. Fit
apostema durum in stomacho et pars accidit incipiens. et non accidit nisi pro
apostema calidum et iam nos diximus curam eius. Si autem induretur
in dispositione sua valde. empletur cum fortibus dissolventibus.
sicut est hoc emplastrum. cuius confectio. Recipe seminis canulle et amigdalas ama-
ras excorticatas et bdellium et storacem liquidam et mirram et spicam
et masticem et ciperi et squinanti resoluantur gummi cum vino et aqua
gumiur cum eis reliqua et fiat ex eis emplastrum. Et fit dolor propter
ulcera in stomacho. et signum eius sunt quod fortior fit dolor cum comedit
res acetosas et acutas. et apparet in vomitu aqua ordei aut in
egestione sanguinis aut sanies cum dolore aut inter utrasque
scapulas. aut sub collo. aut super umbilicum. Et cura eius est
ut detur in potu aqua ordei. si fuerit calitas deinde detur in potu
post duas horas hec medicamina. cuius confectio. Recipe thuris et sanguinis
draconis ambonum ana ℥ .v. et rosarum et balaustiarum et gumme arabice omnium
ana ℥ .ij. boli ar. ℥ .iij. detur in potu cum aliquibus rob stip-
ticis. Et propter debilitatem in stomacho. et signum eius est ad ulcerationem in
stomacho quando sedatur febris et dolor per apostema calidum magnum sensu proprie
tamen velociter. Si autem remansit in stomacho. scias quod apostema iam collec-
tionem fecit saniei et indiget eo quod disrumpit ipsum. dentur
ergo in potu ei lac dulce et aqua calida una vice post aliam. et post mat
desuper et moveat. Si igitur commovetur timor et egestio sanguinis et saniei
et detumescit apostema. scias quod iam disruptum est. et si illud non est. tunc
cibum infirmi sinapi et da ei in potu aquam mellis donec disrumpatur.
Quod si disrumpitur. tunc da ei in potu aquam mellis vice una et bis me-

dicam uice una donec mundificet ipsum aqua mellis. et dissoluet ipsum hoc medicamen. Et fit dolor in stomacho ex uentositate tendente ipsum et signum eius sunt quod commouet post digestionem cibi in latere sinistro super splenem. et nigra eius primum dissup. Et cura eius est stare erect. et deambulatio. et aduocare eructuationem cuminum et masticationem thuris. et durando ... et cibos inflantes. Et fit dolor quod commouet post digestionem plenam. et corrumpitur cum eo digestio. et non commouet post comestionem primam. et non corrumpitur digestio. Et cura eius est ut comedat ... et doloris qui commouet post comestionem. signum est quod commouet post digestionem plenam. Et fit dolor in eo est qui non commouet post comestionem ... sedatur nisi uomitu. et est uehementior stomachi. Et cura eius potare infusionem aloes. deinde trociscos yleos. et dispone cibum in pluribus uicibus. et post motum ante cibum labinodes mellis. Et confert ei ut sumat uitella trium ouorum assatorum et 3 i. coriandri sicci triti et conficiantur cum melle dispumato. et comedant ante cibum omni die. et confert ei ut cauterizetur caput super commissuram media cautio longo

Et fit augmentum appetitus. aut propter uehementiam laboris aduenientis homini in ambulatione sua. aut propter multitudinem eius quod effunditur de colera nigra ad os stomachi. aut propter frigiditatem stomachi aut propter uehementiam ... corporis. Si autem est propter multitudinem effusionis colere nigre tunc signum eius sunt quod est cum multitudine comestionis multitudo egestionis. et in infirmo si non comedit excitatur mordicatio uehemens in stomacho suo. et non tollatur quousque comedat. Et cura eius est cibus pinguis et uinum clarum. et electuarium basilicon. et decoctio epithimi. et cauterizet uehementer uentose super splenem. Et fit ex frigore stomachi. et signum eius est. multitudo comestionis cum multitudine singultus. sine mordicatione. Et cura eius est illud quod diximus in stomacho frigido. At non oportet conforter et assiduet curationem. Et fit ex exilitate corporis. Et signum eius est. ut non sit in eo egestio secundum quantitatem ingestionis comestionis. Et cura eius est sessio in aqua frigida. et in locis frigidis. et inungere corpus oleo mirtino. et cera. et cibi grossi humidi tarde penetrationis sicut sumac. et agresta. et carnes uaccine. et arietine. et cibi uiscosi et opilatiui sicut phelugia et caseus recens. et panis azimus. Et fit aliud quod accidit ex uehementia laboris deambulationis. et signum eius est quod commouetur post famem uehementem sincopis. Et cura eius est ut in potu sumat uinum. et aqua carnis cum speciebus condientibus. et prohibeatur a sompno. deinde ingrediatur balneum. Et fit ex desiderio mali. et accidit aut mulieri pregnanti aut ei qui in stomacho suo habet humores malos. Et cura eius est ut detur mulieri pregnanti electuarium de xiloaloes. et diacitoniten uiolatum. et comedat de carne galline. et cerebell edi. et arietis assati. et euomat in quibusdam horis uomitu leui. et comedat remedium de cepe. sinapi. et allio. Illi autem qui desiderat res malas sicut carbones et lutum. euomat. deinde sumat in potu infusionem aloes. et detur eis post illud de trifera facta cum scoria ferri et sedet appetitus eorum cum excitatur. cum rosione ossium pullorum columbarum assatorum. et carne salita sicca preparata facta cum amomo et spodio. et nuce muscata. et alkekengi. et cardamomo. hec enim sedant omnia que diximus. lxvi. De colica passione.

Colica passio fit ex consumptione cibi in stomacho et intestinis. Et signum eius sunt antecessio sacietatis nausiate. et multitudo uentositatum in uentre. ante eam per dies aliquot. et quod incipit cum dolore ubi ilei. et punctura eius. deinde aduenit solutio plena. aut sine uomitu aut cum uomitu pauco. Et cura eius est ut bibat hora ... punctiuum et contorsionem. aqua calidam. in qua bullitum fuit ciminum multotiens. et requirat sompnum. et prohibeatur ab assellatione quantum possibile est. et infundat tortellas in uino ueteri. et comedat eas. Si autem sunt grauitatem in capite suo dormiat. et cum euigilat ingrediatur balneum et prolonget tempus. deinde redeat ad consuetudinem suam paulatim. Et fit effusione colere rubee in stomacho et intestino. est superfluitate. et est deterior ceteris et peior. et magis deficiens. et cum ea est nausia uehementissima ualde. et sitis assidua. et bibat aquam frigidam. et sedatur nausia eius. donec calefiat in stomacho. deinde euomit eam et quoniam est cum eo solutio uentris est. et quoniam superfluit adeo donec fiat super uenire infirmo sincopis et cadit pulsus. Et cura eius est ut sumat in principio cum incipit aquam calidam plurimum. ut euomat cum facilitate et egrediatur plurimum illius colere. Cum ergo peruenit uomitus ad hoc ut cadat uirtus. tunc ligentur ... ad uirtutem et infrigidet stomachum eius ut cum niue ponendo eam super ipsum et effundatur super eum aqua frigida. et da ei in potu rob granatorum purum una uice post aliam. et quando euomit ipsum. reitera et da ei in potu stomachum. et lutum anesum birum. et rosas siccas et dissolue ea in aqua malorum. et ei da in potu de aqua frigida. et quando euomit eum. reitera donec uideas uomitum aleuiari parum. et tunc fac cum sorbere aquam cum qua assumpta expulit omnia. et funde super eam puram aquam citoniorum et pirorum uini. et puluerizza desuper tortellas. et tortas. et si euomit eas reitera illud super illud eum donec recipiat illud. et da ei in potu aquam agreste. in qua infusi sunt pulli columbarum assati et triti. Et cum recipit cibum tunc da ei in potu uinum. et cooperi eum ut dormiat. nam uomitus sedatur cum sompno omnino. lxvii. De eructuatione. nō vou

Eructuatio simul multiplicatur. digestionem corrumpit. et quando minoratur inflat stomachum. et quando minoratur confert ei masticatio thuris et cimini. et quando multiplicatur utatur uomitu ante cibum et electuario diapipereos. et cetera. et conditio. et balneo. lxviii. De singultu.

Singultus fit aut propter rem mordicantem os stomachi. aut uentositatem grossam extendentem ipsum. aut propter apostema in eo est. aut post solutionem et eructuationem superfluam. et signum eius sunt. qui accidit a mordicatione oris stomachi. sunt quod fit post comestionem rei calide. aut uomitus colere rubee. aut uiridis. aut nigre. Et cura eius est trahere aqua calidam aliquociens. deinde sumat oleum amigdalinum. aut sumat de butiro paulatim. et tunc si sedatur dolor bonum est. et si non ... e uomitum dando in potu sirupum acetosum. et aquam calidam et euomat ea multociens. deinde da ei oleum et sorbitiones leues factas ex amilo et oleo amigdalino et zucaro. Et quando est ex uentositate grossa. tunc signum eius est quod fit post sacietatem nausiatiuam. et accidit infantibus plurimum post multitudinem suctionis mamille. Et confert ei ameos. et cetera. et calamenti et mastic. singulatim. et composite. et confert ei sumere in puluere folia sisimbrii sicca triti. aut folia rute aut calamenti aut semen eorum. aut de uncos quorum sumat pulueris pondere 3 ii. cum uino puro aut decoctione cimini. et calamenti. et dissoluat in aqua parum thuris. et det in potu et uaporet locus. et ingrediatur balneum calidum. et trahiciat aquam calidam non superfluam. Et eius quod fit ab apostemate epatis calido. signum sunt febris acuta. et nausia. Et cura eius est electuarium basilicon. et sumere in potu aquam ordei. et aquam granatorum. et emplastrare epar cum sandalis. et aqua rosacea. et aceto. et camphora. et sumere in potu aquam solatri et endiuie bullitam. et colatura cum sirupo acetoso. Et fit singultus accidens post dietam et solutionem uentris. et reliquas euacuationes. Et plurimum eius curationem non habet. et est signum malum. et curatur si disponitur sumendo in potu lac et sperma et sorbitiones leues. et uinum plurime commixtionis et aquam carnis. lxv. De egritudinibus epatis.

Egritudines epatis sunt. aut apostema calidum. aut apostema durum. et non forsitan sit flatus. aut opilatio. aut malitia complexionis calide aut frigide. aut debilitas eius tantum. aut uentositas grossa sulxo. Et ycteritia et ydropisis. Et signum apostematis calidi in epate sunt febris inseparabilis. et uehementia sitis. et uomitus colere. et quoniam sunt cum eo singultus. et ycteritia et tussis sicca et ea est quod non est sputum omnino. et casus appetitus. Et cura eius est incipiens. et usque ad ebdomadam unam est flebotomia basilice cephalice ex latere dextro et emplastretur epar cum sandalis. et camphora et aqua rosacea. et infrigidetur sperma et fit contritus pectus cum aqua ordei. et detur in potu aqua granatorum. acetosorum et aqua endiuie. et aqua solatri. cum sirupo acetoso. deinde puro acetoso. Cum ergo alleuiatur febris. sit cibus eius ex olibus et agresta et pulli et dimittat uinum omnino usque quo uerificetur ei sanitas et collectionem ipsi sequitur uomitus sanie. et sanguinis et egestio utriusque. et commit- duritiem eius ydropisis. et signum resolutionis est quod alleuiatur in fine post sedationem febris et quiescunt omnia accidentia et sedantur et redit cor-

ad dispositionem suam in colore et appetitu. et illud fit propter naturam cum est fortis. Sufficit enim post eam medicina et curationem quam diximus. Confortatio eius tamen. Curatio vero est ut post quietem vehementie febris detur in potu aqua endivie cum medulla cassie fistule et empletur epar cum cerato et oleo alkenne et camomillo et bdellio et semine caulis et cum cerato et oleo [illegible] spica et mirti et cipero et rosis cum vino et aqua citoniorum [illegible] secundum quantitatem diminutionis caliditatis. Collectionis autem causa in mea in separate signum est quod sedatur febris et accidit timor et vomitus sanie et sanguinis et ergo utrisque et quies a gravitate quam invenit vehementer [illegible] laxatur dextro et furcula ipsius. Et cura eius est ut sumat in potu aquam ordei aut aquam [illegible] aut sirupum acetosum secundum quantitatem residui caloris. Deinde post duas horas detur ei in potu de hac medicina cuius confectio. Recipe mastice aurei .i. thuris et sanguinis draconis et rosarum citrinarum et spodii omnium ana aurei .ij. et seminis endivie et seminis apii et terre sigillate omnium ana aurei .i. Summat [illegible] in potu de ea ʒ .iij. cum sirupo acetoso aut aqua mellis aut iuleb [illegible] diximus et empletur epar extrinsecus cum gallia et cimolea et cipero et thure et spica et mastice et calamo aromatico cum aqua malorum et aqua mirti et aqua citoniorum. Et cibetur infirmus in hac hora cum eis que addunt in fortitudine eius sicut pulli et edi et vitelli ovorum et parum vini albi subtilis. Et apostematis autem duri signum est quod apparet tumor sub costis dextris dura et corrumpitur color et minoratur appetitus. Et cura eius est ut sumat in potu diacurcuma et athanasiam et trociscos de bdellio quorum confectio. Recipe rosarum citrinarum ʒ .x. spice nardi ʒ .ij. croci ʒ .i. lacce ʒ .i. et ʒ. mirte ʒ .i. costi ʒ .i. et ʒ. mastice ʒ .ij. amigdalarum amararum ʒ .ij. bdellii ʒ .iij. resolvatur bdellium cum vino et conficiantur cum eo medicine et fiant isti trocisci et sumat de eis in potu ʒ .iij. cum aqua endivie. Si fuerit caliditas [illegible] cum aqua mellis aut cum vino aut cum aqua [illegible] et empletur cum emplastris que diximus. Opillationis autem signum est gravitas quam invenit infirmus sub latere dextro sine dolore et non est febris et puritas digestionis et levitas ventris. Et cura eius est si non est calida [illegible] fuerit caliditas sirupus acetosus cum aqua endivie. Et si fuerit causa frigiditas diacurcuma maior et cum aqua radicis et dimittere ei cibos grossos viscosos sicut pultes et [illegible] et panis azimi et pedes et caseus et omnia dulcia que habent grossitiem et comedat res cum quibus sit abstersio et apertio sicut [illegible] ordei et fabis et butirum [illegible] cum lacte et multiplicent sal et fermentum in pane suo. Malitiam autem complexionis in epate que calida est sequuntur sitis et febris et siccitas ventris multa et puritas appetitus et asperitas lingue absque gravitate et non est dolor sub costis dextris et rubet aqua valde. Et cura eius est aqua ordei et aqua citrulorum et aqua cucurbite et sirupus acetosus [illegible] et aqua endivie et aqua solatri [illegible] et assiduatio emplastrorum epatis cum sandalis et rosis et camphora et si sit [illegible] nisi acetum [illegible] pisces recipere cum succo [illegible] in frigidam [illegible] et lactucis [illegible] et aqua [illegible] frigoris et dimissio vini omnino. Malitia autem complexionis frigide est cum solutione ventris et mollitie corporis et corruptione coloris et tumore faciei et puritate appetitus et digestionis cum gravitate et dolore sub latere. Et cura eius est [illegible] calefaciat epar ex medicinis et cibis sicut piper et calamentum et [illegible] vinum vetus purum et [illegible] seminum et emplastratio extrinsecus cum cipero et spica et squinanto et mirra et costo et vino odorifero [illegible]. Debilitas vero eius tamen signum est [illegible] similis aque carnis aque recentis cum abluitur cum paucitate appetitus et extenuatione corporis. Et cura eius est emplastro cum rebus calidis stipticis extrinsecus que iam diximus. sicut sunt [illegible] piper et mastix et spica et thus et nux cipressi et gallia muscata et vinum vetus purum et absinthium. Et de medicinis sumat illam que aggregat stipticitatem cum aliquantulum caliditatis sicut hec medicina que est de septem. Recipe masticis aurei .i. et spice aurei .v. et seminis apii et ameos amborum ana aurei .i. et thuris aurei .ij. et cipi et [illegible] squinanti amborum ana aurei .i. bibat de eo pondus ʒ .iij. cum vino veteri aut cum aqua [illegible] diebus et fiat cibus eius ex granatis et passulis cum suis [illegible] que [illegible] conficiunt epar et impinguant ipsum et aqua in qua decocta sunt cuminum et [illegible] piper et silia.

cis. Et ceteris que conferunt dolori omnium generum accidenti in epate extra [illegible] complexionis. aut alius cum [illegible] ut [illegible] matur epar ad [illegible] exsiccatum [illegible] optime et bibat extra eo [illegible] et est duo aurei cum vino dulci et si firmus [illegible] cum aqua endivie aut cum aqua frigida solum. Confert ei [illegible] maximum qui in epate suo habet [illegible] et iam [illegible] sumat illud sufficienter et comedat passulas cum [illegible] postquam masticaverit eas si vult ut impinguet epar et confortetur. Ventositatis autem grosse que est sub [illegible] signum sunt [illegible] sub latere dextro que commovetur cum digeritur cibus et sedatio post [illegible] vehementem super ipsum et existimet stultus medicus quod est opilatio aut apostema. Et confert ei vinum purum forte cum bibitur extra modicum et minoratur aqua et misceatur cum ea vinum et cibi pauci et [illegible] flationis et dimissio inflativorum sicut [illegible] et [illegible] super ipsum et adherentia panni calefacti et vaporatio eius cum millio et [illegible] ante cibum. De yctericia

Hyctericia quidem fit aut propter caliditatem epatis multam in se ipso [illegible] aut [illegible] cum calefacit ipsum ex cibis aut medicinis calidis aut apostemate aut opilatione aut propter multitudinem colere rubee aut propter [illegible] quod non expellitur [illegible] aut ex morsu [illegible] animalium venenosorum calorum. aut propter debilitatem fellis ab [illegible] colere aut propter opilationem meatus quo attrahit colera ab epate. aut propter opilationem meatus quo expellitur colera ad intestina. et illorum quorum epata secundum naturam sunt colores sunt citrini semper et in albugine oculorum eorum est semper citrinitas et non accidit in eis magnum nocumentum nisi cum illud superfluit [illegible]. Et cura eorum est omne quod infrigidat epar sicut granata acetosa et multiplicatio potus aque ordei in mane et post [illegible] in diebus estatis et alienatio ciborum calorum et similium medicinarum et potuum calorum [illegible] plurimi [illegible] cum aqua et sint cibi eorum acetosi [illegible] que diximus. Calefactionis autem epatis ex [illegible] calido signum est quod accidit ex cibis calidis [illegible] medicinis calidis aut potu vini puri fortis aut similibus illi. Et cura eius est illud quod infrigidat epar ex medicinis et cibis et emplastris que diximus. Generationis autem multitudinis colere signum est quod sequitur cum vomitu et solutione ventris et hyctericia [illegible] sua dispositione. Et cura eius est solo [illegible] decoctione mirobalanorum aut cum aqua calida et cum lacte acetoso in quo dissoluta sint [illegible]. Deinde reditio ad cibos extinguentes. Hyctericia autem facta ex opilatione in ipso epate cuius signum est quod cum hyctericia est gravitas in latere dextro. Et eius cura est cura opilationis que fit in meatu quo trahit colera ad fel. aut est hyctericia facta propter opilationem meatus per quem expellitur colera ad intestina. cuius signum est quod accidit hyctericia fortis velociter cum gravitate prava in epate et albedine digestionis et amaritudine in ore et gutture et vomitu colere. Et cura eius est si fuerit cum caliditate aqua endivie in qua dissoluta est medulla cassie fistule et oleum amigdalinum dulce. et si non fuerit cum ea caliditas. tunc aqua apii aut feniculi aut aqua porri. Et aqua porri est convenientior in hoc loco. quoniam opilatio in his duobus meatibus scilicet a quo attrahitur colera et quo expellitur non forsitan accidit nisi ex [illegible] quod indiget eo quod resolvat ipsum. dissolvatur ergo in medulla cassie fistule in succo caulis et decoctione eius et distillet de super oleum amigdalinum amarum et detur in potu. Et fel quod tamen habet orificium adherens epati et orificium ad intestina et orificium ad [illegible] adherens [illegible]. Et opilatio accidit in his meatibus. In illa ergo que accidit in orificio adherente epati [illegible] et ergo sunt [illegible] ad albedinem [illegible] propter paucitatem effusionis colere ad intestina et non est [illegible] vomitus colere [illegible] amaritudo propter paucitatem effusionis colere ad stomachum. Et in illa que accidit in orificio quod est adherens intestinis. urina et ergo sunt albe propter paucitatem effusionis colere ad intestina. Et in illa que accidit in orificio adherente stomacho. urina et ergo sunt [illegible] rubee sicut bolum propter multitudinem effusionis colere rubee ad intestina. Illius autem que fit ab oppillatione meatus quo expellit cistis fellis colam ad intestina proprium signum est albedo egestionis et puritas tincture eius et difficultas exitus [illegible] ex urina cum fortitudine yctericie et non est cum ista de vomitu colere illud quod

De Ictericia

dan

attrapar ... cordium ...

est cum ea que est ex oppilatione meatus quo attrahit colera. Et cura eius est cum illa eadem. et confert ei potio clistia in quibus est acuitas. et quia in potu supra fuerunt illa que diximus. Hicteria autem que fit spera quia non expellit cum ad extremitatem corporis in fortitudine. fit per febrem. et in die critico; ut iuvet naturam ad expellendum ipsum per intrinsecum magis calida et sir. acetosi. Illa autem que est ex morsu venenosorum calorum. cura est sumere in potu lac sepe aut oleum amigdalinum. dimidium aque granatorum et mucillaginem psilii et aquam citrulli et poma acetosa. Debilitans autem corpus gravat nationem fellis signum est quod est cum yeteria et nausia et vomitus colere sine gravitate in mense. Et cura eius est cum confortans epatis. fel non; conferunt ponticitatem quam habet in mense. Et cum omnes modi yeteria curantur cum eis intersectus quibus indigent. tunc curentur que remanent in exterioribus corporis exercitii cum balneo et sudatione cum ... aceti fortis et faciendo alcohol. cum aqua ... De ydropisi

Ydropisis vero tres habet modos. aut enim aggregatur aqua in ventre tantum. et est asclites. aut mollificatur totum corpus et est yposarca. aut aggregatur in ventre quasi pars et ventositas plurima. et est timpanites. Et yposarca quidem est in qua mollificatur totum corpus. et fit ex frigore epatis et est levior earum et propinquior curationis et sanationis. cuius signum est albedo coloris urine. et solo nate et inflatio palpebrarum et extremitatum. Et cura eius est illud quod calefacit epar. ex eis que diximus in capitulo de frigore epatis et que provocant urinam cum fortitudine et confert sepelliri in arena calida et linire corpus totum luto et stare et sudare in sole. post calefactiones epatis. Et quando est hec ydropisis succedit potus aque frigide plurime post coitum. aut exitum de balneo et post motum plurimum. Cum ergo accidit hec egritudo dolor subsequens ex potu aque frigide o; tunc ut in potu tribuatur vinum purum et napo tetur ex eis que ipsum calefaciunt. Cum autem ydropisis prestat et prolongatur. tunc curetur cum que diximus et est facilior sanatio. Et quando accidit hec ydropisis post solutionem ventris longam. aut cursum sanguinis ex emoroydibus et menstruis. Et quando est ita. tunc cura eius est illud quod diximus de confortatione epatis et calefactione eius. et gradatione ad addendum in cibo et odoriferis et soporem utendum vino ut redeat sanguis et confortetur corpus ut restituatur et redeat ad dispositionem suam. Et quando accidit post magnitudinem splenis sicut diximus. Et cura est studium in splene secundum quod dicemus. Et quando accidit et post frigus epatis ex membris vicinis ei cum infrigidantur sicut stomachus et intestinum ieiunum et pulmo et diafragma et renes. Et accidit etiam cum multitudine exit sanguinis menstrui. et ex retentione eius. Et cura eius est illud quod diximus de calefactione et putus et confortatione eius et exinus et que provocant urinam secundum quod diximus.

De asclite

Asclites autem accidit cum apostema calido in epate et febre et rubedine aque et est durior corporis. Et cura eius est ex potione ex cura asclitis calidi in epate est cura ydropisis. Curentur ergo isti cum aqua endivie et sirupo aceti quando et cum eo quod evacuat aquam. per quod calefaciat plurimum. sicut cum aqua cardamomi et infusione mirobolanorum et trociscis de lbbis. Et quando fit ex apostemate duro et non est cum febre. nec rubedine magna. Et cura eius est illud quod diximus ex medicinis aperientibus oppilationem et resolventibus. a fortiori eis sicut diacurcuma et dialacca et confectio de costo. dentur ista postquam solutio facta fuerit cum foliis mezereon et ere adusto et euforbio et succo cucumeris asinini et mirob. cit. et yrea. et serapino. ammunistretur ista secundum quantitatem sedationis caliditatis et confortationis eius. dimittere provocantia urinam quando et ista epatis; et si vis da ei in potu exclichelengi in omni ebdomada dosim unam et in eo quod est illud ex diacurcuma magna. cum decoctione seminis feniculi et seminis apii. Si autem ingrossatur res in eade sub umbilico.

De tympanite

Timpanites autem fit ex aggregatione aque pauce que descendit in ventrem et ventositate plurima et fit post caliditatem in epate et est cum ea rubea. sunt plurimi et antecedit eam inflatio assidua in ventre et est difficilis resolutionis et difficilis cure et curatur secundum dispositionem prius resolutorum ventris. lenem cum facilitate ex eis que non plurimum calefaciunt vice una et cum aqua granatorum et infrigidatione epatis vice alia. et cum eis que evacuant facilius

hic est masticatio thuris et cumini. et inunctio cum aceto squilitico. et quod extrahit ventositatem inferius sicut hec medicamina cum confecto cumino et baurach et folia rute et conficiantur cum melle et supponantur cum aceto coto in die in strictorie et fricetur venter et emplastretur et non comedat inflativa omnino. De splenis vitio

De passionibus splenis

Egritudines splenis. aut sunt debilitas eius et abattmentum virtutis. aut magnitudo ipsius et magnitudo eius. fit autem per febres aut est febre. et est aut ex apostemate duro vehementi aut sine illo. aut est inflatio eius sola. Debilitatis eius et abattimentum virtutis signa sunt. corruptio coloris et conversio eius ad nigredinem et permutatio albuginis oculorum. cum tenuitate appetitus. Et cura eius est potio de trociscis super splene sine mensis vice una et emplastretur cum medicamine confortante splenem. alia et fricatio eius et commotio eius et motio ipsius cum manu et ex parte et exercitium. Magnitudo autem fit cum febribus apparet tactu in latere sinistro. Et cura eius est trocisci de vis et sir. aceti et ut vaporet cum aceto forti secundum quod narravimus. Magnitudinis autem que fit succedentis febribus cura est trocisci de agno casto et sir. aceti in die plurimi et seminum et vaporatio cum aceto in quo bullita fuerunt ruta et calamentum. Et fit magnitudo eius sine febre. et est aut antiqua durum vehemens aut inferius hec. Illa autem que non est dura nec antiqua. sufficit eius trocisci de agno casto secundum quod narravimus. similiter vaporatio quam diximus. Antiqua vero magne duritie appetitu sensibili valde manifesta est. Cura eius est trocisci de capparis et aqua in diebus et sir. aceto super amines aceto scillitico plurimum et vinum amarum forte purum. et dimissio aque omnino. aut bibere extra minimum quod possibile est. emplastrare ipsum cum emplastro de amoniaco. aut emplastro de sulphure et dimittere dulcia et cibos que faciunt bibere aquam. et comestio capparis cum aceto. sicut est eius amplitudo. Et confert omnibus doloribus eius. nisi illud quod faciunt ex inflatione. flobotomia basilice ex sinistro et salvatella. Inflationis autem signum est tensio sublateris sinistro. cum apostemate non duro quod fit planum quando super ipsum fit vehemens expressio propter quod dolent et quando provenit exitus cum vehementi premitur et super eructuatio aut rugitus. Et cura eius est sumere pulverem nasturtii et vinum vetus et dimittere omnia que inflant et ponere ventosas cum igne super ipsum. De fluxu ventris

Fluxus ventris fit. aut cum sanguine et sanie. aut sine sanie et sine sanguine. et ille qui est sine sanguine fit aut propter debilitatem epatis abattimentum. aut propter debilitatem sue abattionis adigere. aut quia cibus excoriat acuta ad intestina. aut propter velocitatem epatis descensionis cibi a stomacho et intestinis. et illud fit aut propter multitudinem flatus in eis. aut propter replexiones corporis et mollitiem ipsorum. aut propter lubricitatem accidentem in eis. aut propter lienterie in superficie corporis. Et quando fit fluxus ventris et multitudine colere nigre effusionis ad stomachum et ore effusa a capite ad stomachum. aut propter multitudinem potus aque super ipsum cibum. aut quia solutivus est in natura. aut propter errorem cordis eius. aut propter motum post ipsum. aut propter putredinem resolutionis corporis. Ille autem qui fit cum sanie et sanguine fit aut propter dubelati que rumpitur aut propter venam scissam. aut debilitatem epatis aut excoriationes accidentes. excoriatio autem fit in intestinis superioribus aut inferioribus aut in ano. Accidens autem ex debilitate epatis abattimentum fit absque sanguine. et signum eius est fluxus albus et mollis. et quod molle fit ex cibo et minoratur sanguis in venis eius et alteratur color et albificatur. Et cura eius sunt apparata sicut diapipero et diacalamintha et vinum purum forte quantitatis puritatis et emplastra confortantia epar et potio unctionis super ipsum vice una et ista emplastra alia et alia que sunt velocis penetrationis. Fluxus autem fit a multitudine effusionis colere acute que currit ab epate. signum sunt que fit per febres advenientes. aut acceptiones medicinarum acutarum. aut vinum purum et omnium que calefaciunt sequitur cum pungant excoriationem. Et cura eius est sumere in potu aquam sandali et succum granatorum aut trociscos de acetosa et lac acetosum decoctum cum lapidibus et ferro ignito. et quando prolongatur hec egritudo. et cum ... et vidis quod ... tunc cura eius est cibare egrum ex cineris lentibus pinguibus in die intromitter dando omni vice coclearium purum. Velocitas autem descensionis cibi a stomacho et intestinis fit aut propter

monum laboriosum post cibum. cuius cura est somnus et quies post comestionem. aut quia cibus in seipso nectivum facit illud. quoniam est lubricus in ipso sus. subtilis. aut pinguis. aut plurime quantitatis aut in ipso est virtus solutiva. Et cura omnium specierum huius est ut opponatur ei cum suo contrario.

Aut fit velocitas descensionis cibi per stomachum et intestina. et illud aut propter multitudinem flatus ventris cuius signum est fluxus albus. et multitudo sputi. et paucitas nausie. et sitis. et vomitus flatus. et erit ei cibo et mixti egestione cum eis. et egestio in qua non est plurima alteratio. Et eius cura est vomitus. et post vere. dandum electuaria aggregantia stipticitatem. et caliditatem extra ea que diximus in capitulo stomachi. et sui cibi. Aut propter mollitiem intestinorum et replexionem eius. cuius signa sunt hec. post quod cum eo non est vomitus flatus nec egestio. Et eius cura est exsiccatio. et electuaria que diximus. post vomitum et solutionem. Aut fit propter vorticem ventris. cuius signa sunt quod excitat post cibum dolorem in stomacho et intestinis in loco in quo non invenitur ante cibum. Cumque cibus descendit ab illo loco. sedatur ille dolor. et commovetur in loco alio inferiori ipso. donec sedatur et non cessat permutari sic. et quod est in egestione tenuis subtile et cibi etiam cum sua dispositione. aut non alteratur omnino. plurima alteratione. Et cura eius est cibi acetosi stiptici. sicut ribes et granata acetosa et citonia et cetera. et sumac et trocisci de acetosa. et pulvis manu supra degranatis granatorum. et pulvis lubricitatis intestinorum descendentibus sibi superius. aut propter lubricitatem accidentem in superficie stomachi et intestinorum cuius signum est exitus ciborum non alteratorum. aut parum alteratorum. et illud quoniam sunt velocis exitus descensionis. et precipue si movetur infirmus. Si autem infirmus non movetur. sunt tardioris exitus. et sentit gravitatis cibi descendentis subito precipitari ad inferiora. sicut lapis cadens. Et cura eius est exsiccatio cum electuario de siliquis et electuario de thure. et electuario de gallia. et dimissio aque calide et ministratio aque vel frigoris. et sumitur pulverem manibus asauch bone … et precipue asauch degranatis granatorum et algubete et sillium. Fiat autem a multitudine effusionis cole nigre ad os stomachi. signum est quod commovetur cum eo appetitus et invenitur cum hoc mordicatio oris stomachi et acetositas in ore et sedatio illius post comestionem. aut apud potum pauci olei et non sedatur cum cibis non unctuosis quam cum unctuosis. Et cura eius est flomma basilicon et solo cum decoctione epithimi et positio ventosa et cum igne super splenem. et sibi sequi ipsum cum medicinis confortantibus ipsum et assiduatio pulveris de epithimo et in mane sumatur aliquid sorbitionis unctuose. Fiat vero excitatio capitis signum est quod fit post somnum et diversitatem egestionis. donec retinet venter dum perseverat homo vigilans. Et cura eius est abrasio capitis. et fricatio eius est cum panno laneo aspero. et linire ipsum cum eis que vesiceant sicut diximus in capitulo tussis et que diximus in antidotario huius libri. et sternutatio et gargarismi. et dimittere somnum seducentem post replexionem cibi. et vomitus post expergefactionem cum aqua calida.

Ille autem qui fit propter multitudinem cibi. non fit nisi quod virtus appetitiva fortior est retentiva. cuius signum est vehementia appetitus. absque mordicatione oris stomachi. cumque comedit secundum appetitum. quantitatem cum qua solvitur non. Et cura eius est ut minuatur commestio cum quantitate qua non solvatur non. Et si ledit propter vehementiam appetitus accipiat cum comedit ex luto amisbutio rem modicam ante ex cibo dulci unctuoso buccellam. et expingui carne et cetera. Ille autem qui fit propter errorem in ordine est quia antecedunt ante cibum res velocis exitus. quare propter illud festinat exitus cibi. cuius cura est alteratio illius ordinis. Ille autem qui fit propter multitudinem potus aque super cibum. cura est in moratio aque et cito currere ad somnum et permixtum bibere vinum. ut festinet sedatio. Illi autem qui fit propter paucitatem resolutionis corporis. signum est multitudo carnis et paucitas appetitus et longitudo quietis et dimissio motus. Et cura eius est exercitium et fricatio et sudatio in balneo.

De eodem

Desintheria et tenasmon

Fluxus autem qui est cum sanguine et sanie. aut fit ex dubellatione que erumpitur. et illud fit aut per expulsionem et pervenit aut subito plurimum eius. aut paulatim. aut propter venam ruptam. aut propter debilitatem epilis ad digestionem. aut propter excoriationem. Et excoriatio fit. aut in intestinis superioribus aut in inferioribus. aut in ano. Illi autem qui fit propter dubellationem que rupta est signa sunt que ante cesserunt febres. et dolor et gravitas. et apparent in quibusdam membris vacuitatis ventris. donec sedatur fuit dolor. et pulsatio et tensio sit gravitas. donec accidit ei tremor subito et alleviatio est illa que vitalis. Et cura eius est si fuerit illud quod currit res valde plurima debilitatis infirmum ut detur omni hora de aqua carnis et panis vini et tortelle … et adhibeatur ei bonus odor ut non cadat virtus eius. ita ut est minorata eius egestio. detur in potu aqua mellis vice una. et medicamina incarnativa ulcerum intestinorum vice alia. donec consolidentur.

Ille vero qui venit paulatim fit etiam per exitum in vitibus que non habent meatus amplos equales. sicut pectus et filia illi … non pervenit ad stomachum et intestina in meatu amplo. Et signa eius sunt ista eadem premissa signa. Et cum ut considerentur ad quas latera expellat non illa sanie. et ad invenitur si fuerit ad partem intestinorum cum solutis lenibus. sicut aqua mellis et aqua zucari. si fuerit cum eo calliditas et sitis erit ad partem urine. cum semine apii et feniculi et dauco. et similibus. Deinde quod pervenerunt usque cum lenientibus. ita ut cum minorata quantitas eius dentur dentur in potu incarnativa una vice et aqua mellis vice alia sicut quod diximus. Fluxus autem fiet ex debilitate epilis ad digestionem signum est. egestio similis aque carnis recentis. ei unde abluitur. et iam diximus eius signa et curam eius in capitulo de debilitate epilis.

Excoriatio autem alia est mala putrida antiqua et alia cum qua non est putrefactio. et alia est que fit a colera. et alia que fit a flate salso. et alia que fit a colera nigra. et illa que dicitur accidit. alia est que fit in intestinis superioribus. et alia est que fit in inferioribus. Et signa eius est colera facta in intestinis superioribus sunt punctura. sunt punctura invenitur et egestio in qua sunt ventositates et mucillago et dolor super umbilico et descendit fex post dolorem et puncturam per horam unam. Et cum illa in qua est de mucillagine et sanie et sanguine. quod est vehementis commixtionis cum fece descendit colera et sunt cum ea tristicia et sitis. Et cura eius est scialementia et pulvis qui manu sunt de bolo. et aqua de salice odorum cum gummi arabico et lac acetosum cum ferro coctum. et cibi facientes glutinationem et stiptici. sicut vitelli ovorum et rizi impinguati cum adipe renum edorum et sumac et agresta et sauce algebre et sauch anabuc et omnia que diximus in capitulo egestionis colice. Illi autem que fit in intestinis inferioribus. signa sunt quod dolor est in testinis inferioribus umbilici. et sequitur exitum fecis punctura et non est vehementis commixtionis cum mucillagine et sanguine. Et cura eius est omne quod diximus de clisteribus sedantibus et facientibus conglutinationem. Excoriationis autem fit ex flate salso signa sunt quod fit post coricam et catarrum. et non est cum ea in egestione sanies plurima. nec colera. nec rubedo. nec viriditas immo flavus et viscositates. nec acuitas in est que pungat ea et ventositas cum ea est plurima. Et cura eius est semina acuta. et nasturcium decoctum cum aqua et oleo. Et curet caput cum eis que diximus in capitulo prohibitionis catarri. Et si fuerit in intestinis inferioribus. ponantur inclusa res calefacientes parum de illis quas diximus. et notatur clisteri sedativum quod non frigidum. Fiat autem ex melancolia est mala cronica. et signa eius sunt punctura assidua. et egestio nigra ex qua fiat bullitio et odoris extra odorem acetum et hec excoriatio si antiqua non sanatur. Sed vero fuerit non antiqua. tunc cura eius est sumere in potu semina lenia calida et diuretica in hac excoriatione res acetose et dentur facientes glutinationem. sicut vitelli ovorum et rizi cum adipe caprarum et cum amigdalis et … et cum papanice. Et omnis excoriationes que sunt in intestinis inferioribus. indigent medicinis superius cum clisteribus. Ille autem que sunt in intestinis superioribus. parum confert clisteria. Illa autem excoriatio que est cronica putrida. sive sit flatica. sive colerica. sive melancolica indiget clisteribus acutis extra ea que diximus. et melius quod abstergatur vice una. et eis que consolidant alia. Excoriationis autem que in ano fit et est tenasmon. signa sunt frequentia assellationis parve sicut

De Colica

sputum. ubi gravi cum dolore ledente prope anum. Et illud cui quo egeritur ergo non est proximum cum fece. Et iuvant inter eas suppositorie collirii pluries reliquis curationibus et ego dicam collia te nasmo.

De constipatione

Fit autem aut ex retentione fecis aut ex retentione ventositatis. et retentio quidem fecis fit ex siccitate et siccitas fit aut propter siccitatem ciborum ipsorum aut paucitatem quantitatis eorum. aut multitudine exitus urine. aut vehementiam virtutis corporis. aut multitudine laboris. aut vehementiam caloris aeris. aut propter vehementiam caliditatis aeris ventris. Et fit quandoque retentio fecis propter paucitatem effusionis colere ad intestina. aut quoniam super ea flegma est plurimum viscosum in intestinum super ea. et hoc est illud quod plurimum fit. aut propter siccitatem ipsorum intestinorum. aut propter apertionem eorum. aut destructionem sensus eorum. Ventositatis autem retentio fit aut propter multitudinem quantitatis eius. et fit multitudo ventositatis aut propter cibos inflativos quorum quantitas est multa. aut propter superfluitatem cibi plurimam. aut propter debilitatem caliditatis ventris. aut propter exarctationem ventositatis inter duas tunicas intestinorum. aut propter adherentiam flatus plurimi. et lapidationem eius. aliquando propter parvam aut propter coleram nigram effusam adveniente que inflat ipsum. Et retentio fecis propter siccitatem ciborum accidit post comestionem glandium. et rizi et alcalab et similium. Et cura eius est ut egrotus sumat in potu sirupum violarum aut iulep. aut decoctionem ficuum aut rob dulce. aut oleum sisaminum in quo dissolutum est decoctum rubeum quod tum ipsum est super ignem et penidiorum et supponatur collirium factum ex salgema et sint cibi unctuosi dulces et mollificativi. Et illa autem que fit ex multitudine exitus urine. signa sunt quod fit post multitudinem urine. Et cura eius est comedere caulem pussullarum et anatis et vitellos et sisamos factos cum amilo. et butirum recentium et crudum et penidios et assiduitate acceptionis medulle cassiefistule et sirupi violarum et pruna infusa in iulep et similia de illis que movent ventrem. cum opilatione meatuum. Illa que vero est propter vehementiam caliditatis ventris. signa sunt vehementia sitis et siccitas fecis super. Et cura eius est assumptio fructuum lubricativorum infrigidantium ante cibum sicut sunt pruna et similia bonis et uve et esomilla et similia de illis que infrigidant et lubricant ventrem. Illi autem propter caliditatem aeris aut propter vehementiam caloris laboris. aut propter multitudinem sudoris in balneo. aut alia. signa sunt quod retinet fecem et exsiccat per cibos similes post istos lubricativos. Et cura eius est sumere ciborum lubricativorum ventuosorum multe quantitatis. et fructus humidos et altare aerem. et dimittere laborem. et inungere corpus cum cera et aliquo oleo et intrare aquam frigidam. Illi vero que fit propter paucitatem corporis signa sunt paucitas fecis in omnibus diebus sanitatis et siccitas eius super plurima et multitudo famis et vehementia appetitus. Et cura eius est assumptio ciborum grossorum ventuosorum et inungere manifestum corpus cum cera et oleo ro. et introitus in aquam frigidam. At vero illi que fit propter siccitatem ipsius intestini. signa sunt extenuatio inanich ventris et subtilitas. et ut non inveniatur siccitatis fecis causa et difficultatis exitus. et est cum ea sitis. Et cura eius est potatio alicuius olei ante cibum. et introitus in aquam calidam et amissio vini et dulcis et ciborum ventuosorum. Illi autem que est ex flegmate grosso aggregato in intestinis et stomacho et est illa que plurimum. signa sunt quod fit post saturitatem nausiativam plurimam et retinet fecem et ventositas omnino et multiplicatur et fetet desuper eructatio et multiplicatur nausia et fortis fit dolor et sudat sudore frigido. Et cura eius est ut in horam quam tempus potissime succurrat cum clistere soluto leni. Signa sufficiat bene est et sic fit. etiam acuto soluto. Et teneat electuarium de dactilis. et electuarium diacitoniten solutivum et pillulis de magaritis et pillule albe. Iste enim albe valde veloces sunt in solvendo ventrem. Et inde autem qui non est proximum. caveat a saturitate nausiativa. et assiduet comestionem electuarii diacimini. et utatur in cibo suo alimentum ... et diminuat fructus humidos. et evomat cum aqua et melle cum repletur cibo. Et fit ei ea missa ex ficubus siccis. et nucibus fisticis. et penidiis et nuce indica. et vinum eius sit purum vetus amorum. et decoctio eius sit ex caulibus et aqua salsa. et sicla. et omnibus que solvunt ventrem et diminuat sumach et lentes et granata cum granis suis

et agresta et similia illis. et diminuet multitudinem potus aque frigide. et vinum acetosum et novum. et assiduet infusionem aloes cum oleo de liquiritia. et aquam radicis feniculi quam nominavi. ut servitium fiat ardentius si deus voluerit. At vero illi que fit propter paucitatem effusionis colere ad intestina. accidit ei difficultas exitus fecis. signa sunt albedo egestionis cum difficultate exitus eius. et inflatio ventris. Et cum est eius illud quod dixi. vero in capillo vesicule. que est ex opilatione meatus inferioris. et ut potetur in melle. alimurri. et sinapi. et similia in mare. aut distillentur in eo de lacte ficus stille aliquae. et sumat ante cibum olivas aque et sicla cum sinapi et teneat medullam cartami cum ficubus et sumat in ante cibum. Illa vero que est ex apertura intestinorum. fit ex apertione calida eius. et signa sunt febris et sitis. et vomitus colere. et inflatio maxima in superioribus ventris et pulsatio inveniatur. et si sit fortior est vomitus infirmi fecem et fit anelitus eius fetidus. et quandoque est eructuatio eius fetida et corpus totum simile. et est colica que nominatur yleos. cuius expositio est domine miserere. et quod peius est cura eius. si firmatur. In initio autem eius. ut flebotometur basilica. deinde saphena. deinde detur aqua endivie et aqua foliorum cicute humide. et aqua foliorum altee et malve. in qua dissoluta sit cassiefistule medulla et fundatur desuper oleum amigdalinum dulce. et linatur locus cum oleo anetinon. et camomillino. et fortiter excutiatur brachia lenium et ex decoctione capitis et aneti. et fortiter cum odoriferis. et aqua pullorum et clistere aque ordei et aqua altee et violarum et si fortior sit inflamatio clisterizetur cum aqua ordei et albugine ovi et muscillagine psillii. et cum clisteri infrigidante quod nominavi. et sumat in potu muscillaginem psillii. et aquam citroli. et similia de his que extinguunt decocte sedent inflationem. Deinde redeat ad lenientia apta cum lenitivis. sicut sunt mucillago fenugreci et semen lini et rob. et altea et oleum sisaminum et oleum amigdalinum. Et fit etiam ab humoribus malis et adherentibus. et fit cum ea vomitus plurimus frequens. et non quiescat quod est inconsuetudine ventris. et in ventre punctura et dolor. et aqua in superioribus ventris eius. et commovetur post comestionem. et non sedatur nisi cum vomitu. et sunt cum ea tristitia et frigus extremitatum quandoque. Et cura est eius cum yleos. et morsu stelle secundum quod dixi in capitulo suo. Et fit et ex torsione superiorum intestinorum et exsiccatione secundum [illegible]. Et cura eius est sirupus violarum cum scamonea aut oleum violarum. Colica autem ventosa est sicut illa que accidit exitibus inflatis. et signa sunt quod est rugitus inveniatur. aut angustiam quod non sanatur. nisi cum desuper vehementer vehementer opprimitur. et dolor difficilis ledens in umbilico et eructuatio difficilis plurime quantitatis et retentio ventositatis. Et suggeritur excrea aliquid. non egeritur cum quantitate quod sedet dolorem vehementem. et quandoque est cum hoc lenitas. cum invenitur ventrem lenem aut equalem. et dolorem vehementem. tunc colica erit ventosa fortis. Signa sunt post multum usum fructuum et humidorum. tunc ei erit cura ut in potu detur egro de electuario diacimino. cum aqua in qua bullita sunt ciminum et carvi. Signa sufficit. bene est et sic. tunc detur ei confectio dictus laudatus. Et si fortior fit dolor in dispositione. tunc detur ei filonium et vinum purum vetus et potu dum est ieiunium. et fit calidum. et calefiat umbilicus eius. et ligetur super ipsum pannus. et ploret sompnum et non comedat aliquibus multis diebus super illud tollerare. et si tollerare non potest. comedat buccellam panis infusi in vino veteri. et caveat ne bibat aquam frigidam. dolor namque commovet post potum eius. et si iam sedata fuerit tunc ingrediatur tinam quando commovet dolor et exeat extra quando debilitatur. et inungatur venter cum oleo quod exsiccat ventositatem. exeis que dicam. et suspendatur ollula parva cum igne. et clisterizetur cum clisteri. quod exsiccat ventositatem. ita ut cum sedatur dolor totus redeat ad cibum paulatim. et comedat ex vino allifidabegi. et diminuat aquam frigidam diebus multis. et ponat in vino suo galliam et sit purum vinum eius. et caveat ab holeribus et fructibus humidis. et granis inflativis. precipue apiis et morsibus rubi et cucumbita et citrulo et esomillis et similibus. et caveat plurimam commixtionem vini colantis et austeri et similia est cura eius quod est ex multitudine cibi est. Illi autem que fit ex arctatione ventositatis inter duas tunicas intestinorum. signa sunt vehementia doloris. et quod non egeritur extra ventositas omnino et quod non rugit propter compressionem desuper frigidam. Et confert huic cura tota

et pipue abstinentia acido et appositio ventosarum et vaporatio super locum doloris et unum pur. Et illi que fit ex flatu quod paulatim resolvitur et in flat. signum sui quod sedatur dolor quando commovet post duas horas aut tres. Et quando commovet eum vaporatio. Cum ergo vides dolorem vehementem post vaporationem. tunc precipe infirmo ut prolonget sompnum et calefiat ac minuat et diminuat cibum die una. Deinde vapores olula cum igne et suspendatur. Si ergo sedatur dolor tunc illud est conveniens et si commovet ipsum tunc ammustret sompnum et minoret cibum ut digeratur. illud ista totum. et ex [illegible] et resolvatur paulatim et non redit. Illi vero que fit ex melancolia que effunditur ad ventrem et inflat ipsum. signum sui acetositas eructuationum et inflatio ventris subito. cum dolore vehementi. Et cura est in hora quid potissimum. ut decoquatur cum aceto forti. calamintum et api et ruta et origanum et [illegible] nigrum et fiat vaporatio cum eis. et bibat aquam [illegible] in qua decocta sunt ciminum et carvi et clisterigetur cum clisteribus exsiccantibus ventositatis. In hora autem in qua non est potissimum. fiat cum assiduare potum decoctionis epithimi et ovum que educit mila. Et quando fit amplitudine serpentum et vermium in ventre et transfusant in eo. et involvuntur cum stercore et generant agitinam et saccietatis nausiative et comestio ciborum putrefactorum. Et sunt tres species. longi que sunt in intestinis grossis inferioribus et nominantur semina cucurbite. et [illegible] parvi. qui plurimum sunt in intestino recto. quod sequitur anus et significatio eorum est multiplicatio cibi. Et quando non comedit mordicat anus et accidunt amplitudine eorum accidia mala timorosa. Et cura illorum est eductio ipsorum cum eis que sufficiunt eos ex medicinis amaris. longos vero mittit absinthium. latos vero interficit sticha. et lupini amari et nasturtium et alchebegi. et decoctio ei cum bibit. Et illi qui in ano sunt cumunt cum involvitur lana in felle taurino et supponitur.

De vicio renum

De egritudinibus renum. sunt apostema et lapis et calilitas renum et macies eorum. debilitas ipsorum et eruptio sanguinis et difficultas urine facta ex eis. lapidis vero in renibus signum est quod dolor eius est similis dolori colice. et illud. quando non cum eo constringit et commovet nausia et inveniunt dolorem in yleis. Et omnis quod ut distinguit inter ipsum et inter colicam puram. cum enim est in ea sicut arena aut de consuetudine est egri. ut mingat post [illegible] doloris. lapidis aut iam mixtum ante illud. paliatur inter urinam nigram. cum qua fuit dolor in eatinu. tunc est lapis. et si non fuit aliquid horum signorum. et dolor post saccietatem nausiativa. est signum colice. et nausia cum eo licet plus est. et locus doloris ventris in colica est amplior et [illegible] in declivior. In lapide autem qui est in renibus est locus eius minor et ad posteriora declivior. et item dolor colice permutatur. dolor vero renum non permutatur. et item signum lapidis renum. est dolor in eatinu yleis et emulctorius cum gravitate et opillatione. ita quod sit suspensi aliquid in eis. Et cura lapis in renibus in hora commotionis doloris est. ut ingrediatur extra tinam et inungat dorsum et ylia cum oleo alkerii [illegible] in vectione et commoveat alcatim et exercet animal non suauit incedens. aut saliat super pedem unum et descendat de gradu ad gradum. donec exeo egrediatur lapis in urina. Si ergo sufficit illud bonum est et si non. sumat inpotu medicinas que lapidem in renibus frangunt et reducat ad vesicam inte sua. quod est alvi absisto et empletur catim et ylia eius. cum artetica et calamo et fenugreco et semine caulis et corticibus radicis capparis decoctis et dabis ei inpotu semper. medicinas frangunt lapidem in renibus et ante eas etiam olim amigdalinum et aquam malvarum et precipias ei ut saliat pro illud. aut descendat de gradu ad gradum et da ei inpotu de medulla cassiefistule cum oleo amigdalino. illud enim lubricare facit lapidem. Cum ergo egreditur lapis in urina et non sequitur ipsum mictus sanguinis. tunc est incolumis et plurimum illi fit cum lapis est lenis parvus. Et quando sequitur ipsum mictus sanguinis. Cuius cura est ut infirmo detur tunc de medicaminibus conferentibus excoriationi renum et emulctoriorum et flomet basilicon usque sanet. Et quando pervenit lapis in meatu urine. et illud fit quando est ei magnitudo [illegible] ut egrediatur in [illegible] quod tunc ponatur virga in aqua calida aut embrocetur cum aqua et oleo calidis et fundatur in meatu olim violatum cum mucillagine psillii et altee. et fricetur locus in quo continetur lapis et expellatur ad inferiora una vice post aliam. donec egrediatur.

quod si dolor fortior fiat. et locus aperitur. et non egrediatur hac curatione. fit infirmi sedantur findatur virga sub eo. et extrahatur. custodia vero a lapide ac generatione eius in renibus est ex dimissione ciborum viscosorum. sic caseus assus et panis azimus. et dulcium grossorum. et assiduationem seminum mundificantium renes. et siruppi acetosi pluribus. serum. et medicinarum. que frangunt lapidem. et lenificationem ex eis que dicemus. et abstinentia a sompno longo super collum. et longitudine strictu cingulorum. et multitudine equitationis. et labore dorsi. et utatur vomitu. cum est repleto. Apostema autem in renibus sequitur in principio sui febris punctive. habentes potissimum cum opilatione. et sentit infirmus eius [illegible] quod sentit suspensum in meatu suo. Et cura eius est. siccitas febris que est cum eo fuit vehementis fortitudinis. quod fortasse non fit in principio flomia basilicon. et detur inpotu aqua ordei. et medicamina de seminibus frigidis et sumat inpotu aqua citrolorum. et aqua melonum indorum. Cum ergo febris illud ab ebdomada i. et lenitur febris. et non sanatur infirmus. tunc macipe aliam curam. Et est illa que fit quando febris que est cum ea non est calilitas plurima. et da ei inpotu semina maturantia. ex eis que dicemus. sic semen altee et lini et silia. et fac emplastrum alcatim cum fenugreco et altea. et emplastris maturantibus. ex eis que dicemus. Cumque sedatur dolor tot. et remanet gravitas. tunc incipe ergo ut saliat. et ut descendat a gradibus cum velocitate. et commoveat exitum suum. et perrumpe ipsum sine incipit mingere saniem. tunc in sulbe ulcerum renum vice alia [illegible] saniem mingit. exitus obviam. Cum ergo mingit saniem. tunc incube super ipsum cum seminibus mundificantibus vice una et cum consolidantibus ulcera renum vice alia. donec sanetur. Apostema vero in renibus [illegible] ad unum [illegible] morum. aut enim exsiccatur. et sanatur eger [illegible] collectionem fit saniei. et mingit eam. aut fit apostema durum. quod est de [illegible] eorum. et signum eius est quod remanet gravitas. cum aliquanto dolore in eatinu et minoratur quantitas urine. et incipit venter inflari et fit ydropicus [illegible] et cura quod eius est difficilis. cum tamen pro disponere cum assiduatione emplastrorum resolutivorum super posteriora que alcatim et dorso. et sumat inpotu semina lenientia. ex eis que dicemus. Illi autem egritudinis que fit ex calilitate renum. et est diaria urine. signum sui sunt sitis fortis assidua et non [illegible] cum ea hora aliqua. et mingit sicut potavit aquam. et ut est alba et subtilis quod sit aqua. et extenuat corpus. et minoratur eius caro. et sucidunt velociter. qui veniunt ad ethicam. Et cura eius est in principio inceptionis. ut sit extra in loco frigido huius aeris. et dormiat resupinus super [illegible] et super lectos frigidos. et egrediatur est in die aquam [illegible] et emplastretur inferiora dorsi cum psillio conquassato cum aceto. et sandalo cum aqua rosarum. et sumat inpotu de trociscis diabetis. cum aqua granatorum acetosorum. et fit cibus eius ex sumac. et agresta. et que sunt illis similia. et sumat inpotu aquam ordei cum oleo amigdalino. et dimittat omne quod urinam provocat. et sorbeat sorbitionem factam ex amilo et oleo amigdalino. et zucaro. et teneat in ore pillas sitim sedantes. aut frustum metal. i. pille magne ex lacte. aut aliquid acetosum. ut sedetur sitis eius. Macies autem renum signum sui dolor in dorso. non fortis extenuatio corporis. et paucitas desiderii in coitu. multitudo urine et albedo eius. Et cura eius est ut regimen sit inpinguans corpus et dilatatio in cibo. et evacuatio ventosa et comestio medullarum eius est. et omnes cibi et medicine que addunt in sperme ex eis que dicemus. Debilitatis vero renum signum sui quod mingit sic lotium carnis cum dolore in dorso. et pinguedo apparet corporis. Et cura eius est flomia basilicon. ex late in quo sunt dolor. si vero dolor magnus non sunt. tunc fiat ex late dextro. et detur inpotu medicine conferentes mictui sanguinis et emplastretur alcatim cum emplastris infrigidantibus et confortantibus renes. sic rosis et sandalo. et acacia et tamarindi et mirto. in alio commixto. et corum inuncto sit cum oleo rosarum. et sisamino. Sanguinis autem eruptionis ex renibus signum est quod mingit infirmus subito sanguinem plurimum crudum aut propter percussionem super locum renum. aut propinquum ei. aut propter comestionem cibi acuti. Et cura eius est flomia cephalica. deinde medicina conferentis mictui sanguinis.

De stranguria (De retentione urine)

Hoc fit propter egritudinem in emulctoriis. aut propter egritudinem in meatu urine egritudo. aut est lapis in meatu urine. aut est caro nata. aut opilatio sanguinis. aut saniei. Signum in qua est quod fit ex emulctoriis

sunt grauitas in corpore et replecio vesice et urina. Cuius cura est sumere medicinas que frangunt lapidem. Et signum eius quod fit ex opilatione meatus uirge sunt replecio vesice et inflatio eius in tantum ut cor dis et quando grauitas in pectine et anelitus cum dolore uehementi et ru sticce superflua. Et fit autem propter lapidem obsessum aut propter apostema aut carnem ortam aut opilationem sanguinis aut sanie. Iam diximus signa lapidis et curam eius. Carnis autem orte signum est quod fit secundum plurimum post ulcera accidentia in meatu et non prohibet totam urinam sed modicum eius. Et quando est inceptio eius est exitum sic ueruce in meatu. Quod quod orta est in membro euius curationem non habet et si medicatur non cum tenta et emplastris lenificantibus ex eis que diximus in capitulo duricie ut leniat meatus et dilatet quod non egrediatur cum facilitate. Et difficilis fit exitus urine in dispositione quando spissatur et induratur. Sed quod est in meatu uirge quoniam egrediuntur cum eis que mingere faciunt. Oppilacio faciunt aut sanguinis et saniei fit post exitum sanguinis ex sanie. Et cura eius est si fiunt in duobus emunctoriis ut in potu sumat medicinas que frangunt lapidem. Et si fiunt in meatu uirge moueat et euacuet cum facientibus mingere. Apostemat autem in vesica signa sunt febris ualde fortis caliditas adustiua et uehementis dolores et punctura in uesica. Et cura eius est flebotomia basilice et potus aque ordei et embrocatio uesice cum aqua tepida et inunctio eius cum oleo uiolarum tepido etc. Et quando fit difficultas urine ex lapide cadente in ore meatus et non in meatu et signum eius est quod cum proicis infirmum super dorsum suum et eleuaueris pedes eius ad superiora et uehementer eum commoueris egredietur urina sine cessatione fiat ita donec egrediatur lapis aut frange eum cum medicinis que frangunt lapidem in vesica. Et fit quandoque difficultas urine ex mollificatione lacertorum vesice. cuius signum est quod homo non mingit cum facilitate quousque super uesicam fit compressio. Et eius cura est inunctio ipsius cum oleo nardino et costino et castoreo. Et quandoque fit difficultas urine propter uehementem retentionem urine. cuius signum fit si compressio fiat super uesicam egreditur urina tunc. Et confert quod pluribus … introitus in aquam calidam in qua decocta sunt folia caulis bismalue et citamus (?) et fenugrecum et rubi … et emplastra pectine … cum eis. Et confert quod medicine urinam prouocantes cum uesica est uacua nocent uehementer cum est plena.

De exitu urine

De nimio fluxu urine

Fit autem exitus eius multitudine cum caliditate aut siccitate. Et si fiunt ex caliditate cura est hec medicamen cuius confectio. Recipe seminis coriandri assati infusi in aceto uini die et nocte partem i. et embilici et sileados et boli armenii et gladioli siccati et carabe et lentium excorticatarum partes equales cum coriandro. sumat pulverem ex eo mane et sero pondere tum z. Et cursus cum frigore curatur hec medicamine cuius confectio. Recipe glandium siccatarum z. l. thuris z. xxx. mirre z. vi. granorum mulhileb i. uere et acori et piperis omnium ana z. x. sumat pulvis ex eo mane et sero z. iii. cum rob et inungatur pectine cum oleo oben aut cum oleo in quo decocta est ruta et in quo dirupta sunt euforbium et castoreum et in duraria uero urine que est diabetes iam diximus curam in antidotario et almansorem. item de eodem

De disallacione vrine

Accidit exitus urine et uolumtarie pullati et est duarum specierum aut cum adustione aut sine adustione et aut ex caliditate complexionis aut ex debilitate uesice et confert illi que sine adustione est retentor urine calidus et commede sit et uuas passas et fac genera confecta infata. sitque in dosi pondus z. iii. tiriace et medie z. fac cemee et amministret illud usque quo sanet. et dimittat ei cibos frigidos et humidos per euacuationes corporis exflare. Illi autem quod est cum adustione confert retentionem urine frigidus complexionis cum eo quod conglutinatione facit per euacuationem corporis ex colera rubea et dimittat cibos calidos et siccos. Illi uero que fit cum debilitate uesice cura est comedere electuaria aromatica calefacientia et inunge pectine cum oleo nardino aut oleo costino et emplastra … et cum emplastro facto ex spica et cinamomo et gallia cum cera dissoluta cum oleo aliquo.

De adustione urine

De adustione urine et ardore

Ortus est urina sine distillatione et non egreditur sine uolumtate sed uolumtate cum adustione uehementi. et est duarum specierum. aut enim est cum sanie aut sine sanie. Et illius quidem que est cum sanie nos diximus in capitulo ulcerum uesice. Adustioni autem urine sine sanie conferunt illa que sunt silia auellanarum facta ex seminibus et … et fu uiol et mucillago psillii et rob et aqua alkisech … cum … acetoso et aceto et … et labore et assiduet introitum in aquam tepidam et sorbeat oua sorbilia leuia et oleum amigdalinum et comedat uel galline pinguis cum … et cucurbita.

De lapide in uesica

Sibi quod fit d… simila… odez (?)

Lapis in uesica fit infantibus plurimum et in consistentibus et senibus et signum lapidis in uesica sunt albedo urine et subtilitas eius et fex arenosa post … eius et … uirge et quod puer plurimus scalpit ipsum et laborat cum ea et retentio urine et difficultas exitus eius cum dolore uehementi et exitum et habet species diuersas. Et aliud est qui rumpit cum medicinis et aliud est quod non frangitur quia propter … ut expiatis ipsum cum medicinis longo tempore ante sessionem et ex eis que frangunt ipsum est omnibus ab … sicut oliue in mature et capparis et amigdale amare et cinis scorpionum adustorum et oleum de scorpionibus et sanguis yrcinus et uinum adustum et carnes adustus et medicinam que frangit lapidem ex eis que diximus. Et hec medicamina frangunt lapidem sua proprietate mirabili cuius confectio. Recipe cinis scorpionum adustorum et lapidis iudaici et lapidis spongie omnium ana partem i. addens cum … lani sitque dosis eius z. i. Recipe cum uino albo subtili aut aqua mellis. et uti hec cura est fortior cum aut hec medicina et sit cibus eius cum eis que diximus et distillet in foramen uirge oleum de scorpionibus et inungatur. Et signum medicinarum fuit hec cura per misericordiam … urinam prouocant et infirmi non inuenit alleuiationem. aut non egreditur arena … tunc scias quod lapis est durus. plan… non obediens ad fractionem et dolor hic cum mingit est minor. tunc oportet curare cum ferro et non … ut dimittat cum eo per misericordiam quoniam perducit egrum ad ethicam cum assiduitate doloris et quod uulnerat uesicam cum hoc et … incipe ad … ipsum et … quando commouet dolor ut assisteret introitu in aquam calidam et emplastra uesicam et inunge ipsum cum eis que diximus in capitulo lapidis in renibus ut alleuietur dolor et non perducat egrum ad ethicam.

Humida et … nigra … Et medicis … costi et cassie et spica et … … capiunt (?)

De difficultate mictionis (?)

De signis ethice

Huius signum est adustio urine cum rebus similibus furfuri … cum extenuatione corporis. Et cura eius est aqua ordei et balneum lene. post aquam ordei et post cibum lene et uina pinguia et post oleum amigdalinum et fac enema uesice cum mucillagine seminum citoniorum aut cum lacte mulieris et oleo ro. et omnia que diximus in capitulo adustionis urine que est sine sanguine et sanie.

De apostemate in uesica

De apostemate … in uesica

Apostema quod in ea plurimum accidit est apostema calidum. cuius signa sunt dolor sunt dolor uehemens cum punctura in uesica et retentio urine cum febre calida adueniente et alienatio et nigredo lingue. Et cura eius est flebotomia et omnis cura bilis et linatur uesica super cum oleo uiolarum ad tres dies. deinde cum oleo camomillino et ut emplastretur cum rebus frigidis … cum rebus stipticis. immo emplastretur cum sisamo excorticato et lacte dulci et pane similagineo cum lacte. Cumque sedatur dolor et preterit ebdomada i. emplastretur cum lenientibus resoluentibus ex eis que diximus sicut camomilla et semine lini et farina fabarum confecta cum rob et res iuuantes post illud conueniunt ad sanitatem aut ad aggregandum saniem aut ad apostema durum. Cum autem conuenit ad aggregandum saniem tunc cura eius est illud quod diximus in cura renum et quod dicemus nunc in ulceribus uesice. Et si conuertitur ad apostema durum tunc cura eius est quod diximus et quod dicemus in apostematibus duris in uesica et signa eius sunt quod fit post apostema durum calidum et post percussionem et casum et apparet tactus aput commissuram que est inter testiculos et anum cum est magnum et difficilis fit exitus stercoris et urine. Et cura eius est sumere in potu medullam cassie fistule et oleum amigdalarum et aqua seminum prouocantium urinam sicut semen melonis et semen feni et apii et capillus ueneris et sorbere aquam caulium et aqua ciceris et oleo amigdalino et tunc emplastret locum apium siccatum et sinapis (?) emplastret commissura et pecten et uesica cum emplastris que diximus in capitulo renum et cum emplastro quod resoluit apostema durum in uesica et line ipsum cum oleo calido et inunge ipsum super et fac ipsum

assiduare. Et tamen inquam decoctae sunt radices capparis et camomilla in oleo et radices altee vel caulis vel radices. De ulceratione virge

Dolorem virge

Cum ulcera ista sunt in virga egrediuntur ante urinam sanies. Et invenit eger dolorem cum mingit in loco ulceris. Cum autem sunt apud vesicam egrediuntur sanies permixta urine et invenitur ei fetor. Et cura amborum similis est sumere trociscos alkekengi et aquam mellis et medicamina consolidativa ulcerum in vesica. Alia et ut iniciatur in vesica collirium album cum lacte. Cum dolor est vehemens, aut cum aqua mellis et sicut cum est sordities plurima et confert ei quod est in meatu propter illud quod vincit in primis plus quam quod bibitur. Et confert quidem unguentum consolidativum illi cuius ulcera pervenit ad interiora. Hoc namque unguentum confert cum decoctis cum collirio in ulceribus concavitatis renum. Ulcerum autem renum signum est dolor in dorso. Huius autem ulcera vesice invenit in renibus dolorem pectinis et difficultatem urine et quod egreditur ex ulceribus in renibus est furfurosum parvi corporis et ex ulceribus vesice cortices. Et dolor in ea est vehementior dolore in renibus et sentitur in ambobus lateribus gravitati. Et hec differentia est inter ulcera renum et vesice. Et quoniam est ulcus in meatu qui est inter renes et vesicam et cura eorum ulcerum est cura una. De paucitate coitus et debilitate virge

De diminutione coitus

Fit autem propter debilitatem desiderii aut propter mollificationem virge. Et desiderii quidem debilitas fit aut propter debilitatem in corpore et paucitatem nutrimenti eius aut absque debilitate. Et cum est sine debilitate corporis et cum sufficientia cibi est aut propter paucitatem spiritus et propter frigiditatem eius aut propter quietem eius et ipsius congelationem aut propter instrumenti siccitatem aut propter frigus aut propter longitudinem abstinentie a coitu aut accidentia animalia sicut in passionibus sollicitudo et timor et angustia et tristitia et castitas. Et instrumenti mollificatio fit aut propter causam animalem sicut estimationem et timorem et prohibitionem illud erigi aut propter longitudinem abstinentie a coitu, quibus cum contrahitur virga et detumescit, aut propter paucitatem sanguinis aut propter paucitatem ventositatis aut propter aliquid quod est contrarie paralisis in nervis qui veniunt ad virgam. Et cum est debilitas desiderii coitus cum attritione corporis et extenuatione eius et debilitate ipsius et citrinitate coloris et paucitate cibi tunc cura eius est confortare corpus cum regimine convalescentium et additione in cibis et potu et rebus odoriferis et sompno et dimissione coitus et si laborat quolibet labore dimittat donec corpus ad suam redeat dispositionem cum gaudio et tripudio et exercitio equitando et que sunt illis similia. Si autem corpus cum hoc fuerit forte et habundans carnis et non diminute tunc illud est aut propter paucitatem spiritus et putaret aut propter genus spiritus et putarem mordicationis eius et paucitas spiritus est aut propter siccitatem instrumenti spiritus et extenuationem in ipso aut propter frigus. Et signum eius quod ex siccitate est paucitas exitus spermatis a post coitum et putrefactio. Et cura eius est humectatio quod fit cum balneo et introitu in aquam calidam et saciari cibis humidis sicut hic et lacte et vino plurime commixtionis. Et dilatari in cibis precipue humectantibus sicut sunt pisces recentes cum comeduntur assati et comedatur cum eis cepe crudum et pulli et gallina et pulli columbarum pingues et comedere dactilos infusos in lacte et bibere vinum dulce et sorbere vitellos ovorum sorbilium et medicamina de genere cibi addit in spermate. Et quoniam est propter frigus tunc signum est quod sperma est plurimum a post coitum et subtile et difficilis exitus. Et cura eius est in unctionibus cum omni quod calefacit et assiduatio cum condito et macropiperis condito et confectio calida que addit in spermate et coitu. Et quoniam fit propter aggregationem ambarum intentionum frigiditatis et siccitatis et signa eius sunt paucitas spermatis et difficultas egressionis eius et paucitas carnis et sanguinis. Et cura eius sunt omnes cibi in quibus sunt grossitudo et calefactio et inflatio sicut cicer et caro pinguis cum cepis et triticum coctum quousque fit quasi pultes et cerebella passerum cum cepis et piper et diaspermaton quando assiduatur et secacul et bauce et eruce infusum in aqua et fabe cum comeduntur cum carne salita et alkitran. Quietis vero spermatis et congelationis

i. assa dulcis

inflationis eius et paucitatis mordicationis ipsius. Signum eius est quod est cum eo desiderium et egreditur cum fit coitus sperma plurimum congelatum grossum. Et cura eius est omne quod diximus exceptis que calefaciunt spermam sicut medicamina calida addunt in sperma et clisteria impinguativa calefactiva tenuia et inunctiones calide et suppositoria. Eius vero quod fit ex estimatione et sollicitudine et angustia et timore et ex consilio animali sicut castitas aut elongatio assiduationis cura est cum expulsione illius consilii a corde. Mollificationis autem instrumenti que est cum extenuatione corporis totius et debilitate cura est in vivificans quod diximus cum illo instrumento et inunctio eius cum unctionibus calidis quas diximus. Illius quod est propter paucitatem inflationis et virtute coitus. Et cura eius est omne quod inflat sicut uva et fabe cum comeduntur cum sale et alkitran et lac recens quando bibitur cum cinamomo et repletio ex cibo et ne coitus non calide excepto quod diximus. Illius vero quod est propter frigus est in nervis virge. Signum eius quod sperma habundans est subtile facile egrediens et desiderium constans sed erectio in eis parva est debilis. Et cura eius sunt clisteria calefacientia virgam et suppositoria calefacientia renum ex eis que diximus. De nimio coitu

De nocumento quod fit desiderii coitus

Fit illud propter multitudinem sanguinis. Cuius signum sunt vene corporis et paucitas debilitatis super multitudinem coitus et pollutionis. Et cura eius est flebotomia et solutio ventris et minoratio cibi et facere ipsum declinare ad acetositatem et bibere aquam ... et lentibus et agresta et granatis acetosis et comedere cibum congelatum et lactucas et infrictio in aceto et potus sirupi aceto et administratio medicaminum que minorant sperma et infrigidatio dorsi cum eis quibus emplastratur et dormire super ea. Et fit ex acuitate spermatis et signum eius est quod debilitat hominem cum ipsum egreditur et egreditur cum velocitate et mordicatione et nocumento et advenit cum eo adustio virge. Et cura eius sunt res humectantes et infrigidantes sicut cibus et potus et lactuce et blite et lac acetosum et administratio huius medicaminum et fit quod dixi et introitus in aquam frigidam et potare lac de quo extractum est butirum. Et ex multitudine huius tum spermatis ut flat sperma et signum eius sunt exsultatio spermatis et subtilitas eius et albedo coloris et multitudo inflationis. Et signum eius sunt cura eius est medicamina calida minorantia sperma et cibi exsiccantes ventositatem sicut origanum et ruta et calamentum et electuarium diacimini et similia. De satiriasi

De erectione assidua

Qui accidit erectio assidua noctis et perveniens ad spasmum et egestiones assiduas. Cuius cura est quando cum ea calitas cum flebotomia et reliqua que diximus excepto que minorant sperma. Quod est cum frigiditate et si est cum ea albedo coloris et paucitas sanguinis tunc administratur medicamen calidum minorans sperma. De retentione menstruorum et aliis causis matricis

De egritudinibus matricis

De eis que sunt retentio menstruorum et de eis que sunt cursus eorum et apostemata et ulcera et difficultas partus et difficultas impregnationis et mola et precipitatio et ventositas grossa in ea et fissure et disruptio et cancer. Et menstrua quidem retinentur aut propter paucitatem sanguinis in corpore aut propter grossitiem eius aut ex multitudine provocationis lactis aut propter egritudinem matricis. Signum si fit ex paucitate sanguinis tunc eius signa sunt extenuatio et citrinitas coloris et quod fit post egritudines et fluxum et ieiunium et vigilias et laborem et habitationem in locis calidis. Et cura eius est dilatatio in cibis et potibus et ... ad tentionibus in menstruis et sompnum et balneum. Verum si fuerit ex grossitie sanguinis et frigore eius signum sunt mollities corporis et pinguedinis multitudo. Et cura eius est medicine subtiliate et abbati aqua ciceris nigri et albi cum aneto et cimino et olo et dimittere cibos et medicinas stipticas et acetosas et ... et uti medicinis provocantibus menstrua levia. Post deinde media. Sed fortiore et ventosis ... ante horam egritudinis duobus diebus et flebotomia saphene et est ex eis que provocant menstrua sed flebotomia ex manu abscidit ea et quoniam provocant menstrua et positio ventosarum supra femur et suppositoria provocantia menstrua ex

fex que diximus. et suffumigationes. De fluxu menstruorum

Fit ex multitudine sanguinis et acuitate eius et subtilitate ipsius. et fit etiam propter difficultatem partus. et fit etiam propter emorroydas existentes in matrice. et ex ragadiis et ulceribus matricis antiquis. et fit etiam propter percussionem. et fit etiam ex declinatione unius venarum in corpore. et apparet illud in exitu eius et ex colore ipsius et substantia et qualitate ipsius. Et cura eius est parva. cum eo quod extrahit clima de vena terminata. Deinde post illud potius medicinis que constringunt fluxum. et exeas que confortant et consolidant et exsiccant corpus absque calefactione manifesta. Illius qui fit ex multitudine sanguinis. signum est quod cum eo est forte. sed debilitas et color eius cum sua dispositione non alteratur. quare non oportet ut laboretur in retentione eius. dum non apparet debilitas. et tunc fit alteratio in dolore nisi fiat egressio eius valde plurima iam nocens egre. tunc oportet ut flomet basilica. et stringantur radices mamillarum cum instita. et ponantur super pectus ventose cum igne. et supponantur collia retinentia menstrua. et medicine quas diximus ex illis que retinent menstrua. et sedeat in aqua frigida. et sit cibus ex stipticis et acetosis. et potus stipticus frigidus. et abstineat a vino. Illius autem que est propter subtilitatem sanguinis. et eius acuitatem. Signa sunt debilitas corporis alteratio coloris. et tenuitas eius quod currit de sanguine. Et confert ei idem regimen quod est antea. preter quod non oportet ut fiat flobotomia. et confert ei administratio ciborum. et potuum acetosorum et stipticorum. et infrigidantium. et ingrossantium sanguinem sicut sunt granata acetosa. et lentes et berberis. et que sunt illis similia. et ribes agresta et citonia et sumac et opilationem et facientia glutinationem et sicut alfelu dagi fel cum amilo et [illegible] et apthices. et alcanabegi. et sumentur in potu medicinas que retinent menstrua cum infrigidatione forti. et dentur in potu eadem vero quod diximus. Illi autem que fit propter difficultatem partus confert omnia que ingrossant sanguinem ex eis que diximus. et sumantur in potu trociscos de carabe et trociscos valentes ad ulcera et ragadias in matrice et reliquum regimen quod diximus. Illi vero qui fit propter emoroydas in matrice. signum est quod venit cum periodis. Aut a periodis menstruorum et cum repletum est corpus. Et cum eius est flobotomia basilice. et sumantur in potu trociscos de carabe. et clistizetur matricem cum enematibus que conferunt emoroydibus in ea. Illi autem qui fit ex ulceribus matricis in ea signum est fetor eius quod currit magnum. et quod virus est subtile. et non confirmatum. Et cura eius est flobotomia basilice. Deinde clistizetur matricem cum aqua mellis vice i. et cum medicinis conferentibus ulceribus matricis alia. Signum ulceris est recens. et est illud de quo currit sanguis et dolore pertinens. tunc oportet ut clistizetur cum medicaminibus incarnativis. et sicut illud quod currit ex eo fetidum et cursus antiquus. tunc oportet ut clistizetur cum medicamine callo. Si autem accidit cursus sanguinis ex matrice propter percussionem. tunc cura eius est flobotomia basilice. et sumantur in potu trociscos de carabe. et clistizetur cum medicamine incarnativo ulcerum humidorum.

Cum sunt pruritus in temporibus et non est in eis humiditas. [red] De uicio ... Tunc aloes tritum cum pulvere gallarum in eis. ea sanat. et tuthia exsiccat ea fortiter. cum autem est in eis humiditas. et conferunt eis cortex pini masculi. et emathites. quod si in eis est profunditas. misceat in eis thus. aut eius minutum. et si fuit vehementis humiditatis. tunc confert ei medicamen siccum factum cum cinere de panno combusto. et cum adusta. et alumine adusto. et quando sunt in matrice et vesica. et conferunt eis tuthia et aloes et indicum de cinere. quando iterum simul aut singulariter et miscent cum succo arnoglosse. et quod sunt similia illi. et clistizetur cum illis. Ragadiis autem matricis conferunt ea que conferunt ragadiis ani. et similiter emoroydibus accidentibus in matrice. conferunt ea que conferunt emoroydibus ani. et epithimatibus. et ventositati grosse in matrice. conferunt ea que conferunt ventositati grosse in colica. et suppositoriis. et aliis. et similiter disruptioni accidenti in intestinis et in ... et testiculis. Illi autem quod est ex apostemate accidente in ea. dicemus curam in eis que sunt post.

[red] capitulum de eodem De apostemate accidente in matrice

Quando accidit ex retentione menstruorum. aut ex difficultate partus. aut ex percussione super matricem. aut tensione in ea. et signa quidem apostematis calidi omnino sunt febris acuta. sicut febris birsen et nigredo lingue. et dolor capitis. et tinnitus. et cetera. et ... horum. et difficultas urine. et egestionis et frequentia pulsus et anhelitus. Et cura eorum similis est flobotomia basilice. Illud vero quod accidit in ea propter difficultatem partus aut ex percussione super matricem. Principium medicine eorum est unum. et signa apostematis acuti calidi est febris acuta. Deinde non videtur multitudo sanguinis plurimi. Et cura eius est flobotomia et ut clistizetur matrix cum mucillagine psillii. aut ex coloquintida. aut aqua arnoglosse. et regatur regimine ... patientis birsen. dando in potu aquam ordei. et alia si dolor sit fortior valde. et reuma. egestio et urina. Sedeat ergo in decoctionibus camomille et fenugreci et seminis lini et non transeat aqua umbilicum. sed egra diminuat potare aquam. et inungatur hic locus cum oleo camomillino et oleo de liliis citrina. et si non sufficit illud. non sufficiet illud usque ad ebdomadam i. Et ... apostematis acuti in matrice aut ad saniem sanitatem cum resolutione. aut ad aggregationem saniei. aut apostema durum. Et signa collectionis saniei sunt quies pulsationis. et cessatio febris. et dimissio opilationis in dispositionibus quibusdam. et signa apostematis duri sunt sedatio caloris febris et acuitas eius cum residuo gravitatis et magnitudinis in pectine. et ... quando apparet motum. Signum magnum et difficultas egestionis et urine. Et cura collectionis saniei est ut compleatur locus matricis per diem vii. a principio apostematis acuti. cum rebus lenificantibus et sedantibus dolorem sicut camomilla et altea et semine lini et fenugreco. et fundatur in matricem ex mucillaginibus eorum et assiduet sessionem sedere in aqua calida. et in unctione cum oleo aliquo tepido. tamdiu. donec appareant signa collectionis saniei. Deinde moveat ita ut descendat a gradu cum facilitate aut saliat aut fiat compressio super locum apostematis tamdiu donec egrediatur sanies. et quando procedit commovet opilationem et sedatur gravitas. et egreditur sanies. quare oportet ut in potu sumat semina provocantia urinam et mundificantia matricem tot diebus donec minoretur sanies. Deinde curetur cum medicamine incarnativo perlucide. et dentur in potu trocisci de carabe incarnativi et ponatur unguentum incarnativum cum ... profundatur super umbilicum vel locum in quo fuit dolor. Cuius quidem signa sunt ut demum est quies caloris febris et acuitas eius cum reliquiis gravitatis et magnitudo in pectine. et summitate. ita ut appareat quasi tactu signum plurima et difficultas egestionis et urine. quare oportet ut succurratur cum lenificantibus et resolventibus velociter. et non negligatur cum eum antiquatur. et non lenit non est possibilis eius resolutio. et fit cancer. Et eius cura est assidue emplastrum super ponere loco doloris. cum bdellio. storace et amoniaco. et reliquis que diximus ex medicinis et emplastris que resolvunt apostemata dura. et cum clisteribus cum mucillagine fenugreci et mucillagine seminis lini. et cum oleo anetino et oleo camomillino et oleo de lilio et narcisso. et storace liquida. et reliquis que narrabo ex illis quibus clistizatur matrix propter apostema durum. et si prius sit spatium inter ... in alio ... duorum. et non sedatur dolor ... et remanet gravitas et magnitudo. tunc iam incurrit duritiem. que resolvitur. quare tunc oportet ut medicetur egra cum ... et in unctione cum oleis lenibus. Si autem est cum hoc magnitudine antiqua dolor. tunc iam ipsum factum est cancer.

Quando induratur apostema acutum [red] capitulum de apostemate eodem in matrice et non resolvitur. et remanet in ipso cum duritie caliditas pauca et dolor et pulsatio non fortis. tunc apostema durum factum est cancer. Cuius cura est similis cure apostematis duri. ... in principio. nam cum antiquatur non sanatur. Unde non tollatur cancer emplastris. et clisteria. et suppositoria. in quibus sit debilitatem ... contrarium et illis quibus medicatur apostema durum. cum quo

et panis ...

+ De ulceribus virge et matricis ... et ani

De ... apostemate in matrice

De duro apostemate in matrice

De cancro in matrice

dolor non est permixtus. quapropter oportet ut curetur cum oleo de keyri et oleo camomillino et adipe galline et anatis in quibus dissolvantur ita ut cum augmentatur pulsatio curetur cum oleo rosato et mucilagine psillii. et cum emplastris mitigantibus tantum dolorem donec sedetur pulsatio paulatim. deinde redeat ad calefacientia cum facilitate et lenificantia. nam si tu non feceris illud ulcerabitur et cum ulceratur est de fetore quam tam esse potest. Et signum quod ulcerationis eius est quod currit ex matrice virus nigrum fetidum. tunc ergo medicari egram faciendo ipsam sedere in tina et clisteri cum lacte mulieris et cum collirio albo et aliquantulo opii et croci ut sedetur dolor et da in potu de medulla cassie fistule et oleo amigdalarum super decoctionem ficuum et passularum et iuiubarum et sebesten. Capitulum de mola et ventositate

Et hec egritudo inflatur venter et magnificatur sicut dispositio in pregnante et retinentur menstrua. ita ut non dubitet quin sit pregnatio et prolongatur tempus eius et distinguitur quod inter ipsam et impregnationem est vehementia magnitudinis ventris et mollities mamillarum. et quod pertransit horam in qua movetur embrio et non movetur in ea omnino. immo quando pervenitur aliquo loco propter positionem aliquam vehementem. deinde patitur propter laborem vehementem frustum carnis cui non est forma. et quandoque excluditur extra ventositas grossa et humiditates plurime tamen et detumescit venter et destruuntur accidentia et accidit mulieri hic dolor extremitatis spatii cum mulier est plurimi spatii per naturam et consueta viro. deinde absciditur illud subito adeo sic quod aperit in retentione menstruorum. Et cura eius est ut in potu tribuas aquam radicum cum oleo de keiri et yeram pigram et medicinas fortes in provocatione menstruorum et diamargariton et diaquilonem magnam et tyriacam diatesseron et sic cibus aque ciceris et aliis sicut dalegot et fytra et ea que sunt in particulis et da in potu ex pillulis fetidis solutis donec continuas et suppone in matrice collirium forte in provocatione menstruorum et bullitam aquam rute et decoctionem fenugreci et dactillorum. et quod diximus in provocatione menstruorum cum emplastro et evaporet ventrem cum panno calido et inungatur cum oleo in quo decocta est ruta et da in potu sic illud medicinas que expellunt cum embrione. De suffocatione matricis

Hec egritudo accidit mulieri propter similitudinem epilepsie. sed differentia inter eam et epilepsiam est quia mulier in hac egritudine non sentit in sua incursione corpus eius spiritum. et sentit quiddam elevari ex parte pectoris usque perveniat ad os stomaci. deinde cadit et supervenit ei sincopis et cadit quasi mortua et tunc non sentitur ei pulsus neque anhelitus et quandoque prefocatur et moritur. quandoque sanatur propter laborem et de spatio eius quod oportet in istis stringere eius pedes vehementer et ligentur et ponatur super sinum ei ventosa magna sine incisione et abstergat obstetrix digitos suos et extollat et fricet cum eis os matricis et sufflet in nasum eius condita et vociferet in aure eius fortiter et non faciat ipsam odorare res odoriferas. immo linet cum odoriferis sinum eius. Et fit autem propter retentionem menstruorum aut propter retentionem spermatis. Cum ergo menstrua sunt retenta et mulier est innupta. tunc cura eius est ut nubat. Si vero illud non fuerit sumat ergo in potu medicinas minorantes spermam ex eis quas diximus et inungat obstetrix digitos suos quibus dum odoriferis oleis et non mittat eos in matricem et fricet ipsam et supponat similiter cum oleo sambucino et similiter leniatur. tunc cura eius est cum oleo sambucino et apprimentur nares eius panno adusto et sulphure et ponantur ventose super inguina et fricentur pedes et comprimantur. In hora autem commixtionis ponuntur medicine que minorant spermam et quandoque consequitur ex obstructione anhelitus et pulsus quiddam in hac egritudine in hora paroxismi propter quod extimatur quod egra iam sit mortua et quandoque remanet die ac nocte et diebus duobus sic illud. tunc ergo oportet ut assiduetur fricatio oris matricis et odoret res fetidas et ponantur res odorifere super matricem et vesicam et sinum donec convalescat. Cum autem illud est ex retentione menstruorum oportet ut flebotometur saphena et ventosentur crura et ponantur ventose super inferiora ventris et dentur in potu ea que provocant menstrua ex eis que diximus. In dispositione autem paroxismi cura utriusque speciei est una.

De causis sterilitatis

Fit autem propter multitudinem adipis. aut propter pravitatem illa genere. aut quia ligamentum capitis virge ab vianum est et sperma tum non implet spiritum ad inferiora. aut quia mulier surgit cito post coitum et ambulat et movetur quare cadit sperma. aut propter ventositatem grossam in matrice. aut matrix est frigida. aut humida in qua sunt humiditates plurime superflue commixtionis infirmitate et humiditate. aut propter malitiam complexionis in multitudine caliditatis et siccitatis. aut est complexio spermatis mala et fit propter emorroydas et fit et ulcera mala existentia in ea. aut propter convenientiam complexionis viri et complexionis mulieris in malicia. aut propter opilationem meatus et illud fit propter adipem aut carnem ortam. Illi autem quibus multitudine fit adipis signa sunt manifesta. At vero quando non est fit pertinet mulieris et scapulas eius et adiutoria ipsius et coxas eius plurimum carnis et adipis. sic tenuitatem est plurime adipis. Et signum illius est descensio ventris vel mensurarum et frequentia anhelitus et movetur et leditur qualibet ventositate aggregata in ventre et constrictio recipientis. Et cura illius est illud quod extenuat et destruit adipem. ex eis que diximus in capitulo extenuationis pinguedinis de inde suppositoria adiuvantia ad impregnationem et similiter suffumigationes adiuvantes ad illud. Cum autem est opilatio propter carnem que est sicut verruca in meatu aut collum eius strictum tunc eius cura est timorosa. quoniam indiget medicamine consumentibus a lam carnem et non fit securitas quin commoveantur postea ulcera mala in matrice. que erunt difficilis sanationis. Illi autem que est propter pravitatem virge. cura est ut eligat ex mulieribus pulchrum et erigat caput eius cum coitu fit ad inferiora et elevat anchas ad superiora. quod si possibile est et vehementia continuationis ab evacuatione vel adhereat ut non moneat se. Illi autem que fit ex abbreviatione ligamenti capitis virge signum est quod caput virge est arcuatum curvatum ad partem testiculorum. Et cura eius est ut incidatur illud ligamentum paulatim et ponatur super aliquid equale et extendatur et equetur et ligetur. Illa autem que fit propter velocitatem erectionis mulieris et velocitatem motus eius post coitum. quare cadit ex ea sperma. oportet ut detineat post coitum ancas elevatas. capite elevato ad surgendum et ponatur super matricem ventose. que sunt cum igne. et emplastretur cum emplastris calefacientibus et clisterizetur cum eis que calefaciunt matricem ex eis que diximus. Cum autem matrix est frigida. tunc signa eius sunt subtilitas menstruorum et paucitas rubedinis sanguinis et paucitas pillorum in pectine et paucitas menstruorum et elongatio temporis eorum. Et cura eius sunt pessaria calefacientia et suffumigationes et epithimata que calefaciunt matricem et adiuvant ad ipsum ex eis que diximus et declinatio cibi ad ea que calefaciunt et acceptio electuariorum calorum. Illi vero que fit ex lubricitate matricis et debilitate ipsius signa sunt quod abortum fit embrionis antequam magnificetur et currit ex matrice assidue humiditates plurime quare oportet ut administret illam cum eis que excitant eam. deinde suppona collirium ex maioribus collaquintide et sarcocolla in recipiente. deinde clisterizet cum aliquibus odoriferis stipticis et illis que confortant matricem de illis que diximus et ponantur super ipsi emplastra et fiant ei balnea et stuphe et pessaria et administret regimen exsiccans. Illi autem que est propter ventositatem grossam in matrice signa sunt et flatositatis? ... in principio coitus et post mingentes? et abortus antequam magnificetur embrio. Et cura eius est aqua radicum et oleum de keyri in hora in qua non est pregnatio et omnia que exsiccant ventositatem et illa quibus medicatur sicut sunt ex suffumigationibus et aliis. Illi vero que est propter superfluitatem caliditatis eius. signa sunt extenuatio mulieris et multitudo pillorum in similibus et paucitas menstruorum et combustio eorum et nigredo ipsorum. Et cura eius est regimen impinguationis quod equat complexionem eius cum cibis frigidis et humidis et tepidis usque quo pinguescat corpus eius et minoretur calor inflammationis. Illi autem que fit ex siccitate matricis signa sunt extenuatio mulieris et paucitas menstruorum et siccitas vulve assidua. Et cura eius est dilatatio mentis vero et assiduatio balnei et vinum plurime commixtionis et assiduatio coitus et administratio olei et adipum et pessaria

De mola

De suffocatione matricis

De [illegible] in matrice

De [illegible] in matrice

De difficultate in pregnatione

dm1

lementia. Cassus autem que fit ex emoroydibus et mala illarum existentibus in matrice. cura est illorum quod diximus in matrice. nam pregnatio non fit nisi ex sanitate in matrice. Cassus uero que fit propter maliciam complexionis spermatis. ita ut sit uehementis caliditatis aut uehementis frigiditatis: signa sunt: et signa complexionis corporis calidi. et corporis frigidi. citrinitas spermatis et paucitas eius. et fetor sive boni odoris est significatio exitus eius ab equalitate ad calorem. et ex albatio eius et subtilitas ipsius significatio exitus eius ab equalitate ad frigiditatem. et non proueniunt malicia complexionis spermatis ultimitate et siccitate ad hoc ut prohibeat generationem. nisi contingat ut sociatur propriam conuenientem. et fiat fertilis tunc. Et cura istorum est cum declinatione complexionis calide ad frigiditatem. et frigide ad caliditatem cum cibis et medicinis et regimine subtiliante. et ut opponatur uirga hec contra mulieri fit complexionis et est. Et prohibetur ab impregnatione et ut sit complexio uiri conueniens complexioni mulieris in malicia et sint ambo simul male complexionis. et confert impregnationi cum opponitur complexioni eius eo quod ipsi est contrarium. Et uero que est equalis complexionis conuenit. que est equalis complexionis. et multiplicat corpus generatione aggregationem ipsorum. plures namque uirorum non generant ex mulieribus et permutant eam per alia. cuius complexio contraria est complexioni illius. et generant similes hominibus in mulieribus. considerate ergo illud prius in capitulo cognitionis complexionum. et fiat secundum suum esse. Et ad impregnationem quod iuuat semen huiusce quando potatur. et radix eius quando comeditur. Et ex rebus que supponuntur est amen [illegible] cum tiri. et miscetur cum medulla ossis cerui. aut uituli. et supponitur cum lana ante horam coitus. et similiter coagulum leporis quando permiscetur cum butiro cocto. aut stercus uulpis cum oleo rosarum. cum supponitur cum lana. et testiculus qui faciunt illud cum complexione sua est ut mulieri supponatur sine albulibus. cum lana. et similiter cum seminibus albulibus masculi supponitur post expurgationem parit mulier masculum. et quando supponitur semen femine. parit feminam. lx.li. de sterilitate.

At sterilitas autem in uiris aut in mulieribus. absque aliis causis equas ex eis sine propinquitate que est in spermate. sicut est dictum arboris non fructificantis. et primum quod dixerunt ad cognoscendum illud plura capitula eque non dicerunt amantes bunati. lx.lii. Prohibitio illius ex coitu mulieris uelocitate post coitum. et saltus. de esse que prohibeat impregnationem. Peius ad posteriora et ad partem illorum. et saltus frequens. descensus a gradibus cum uelocitate. et supponatur alkitran et aqua rute ante coitum et post ipsum. et suffumigatio in fetto ne ex unctione capilli. et sampsuco et mirra et comestio ex ruta et cepi et olibus acutis. et ut supponatur fel uaccinum et fructum cogerine. et eleuatio pectoris super pariete hora una. et ut bibat radicem nasturtii. et quod est super algarrib. et folia eius et quod est siluius. quando bibunt bibunt simul aut singillatim. et si bibit ista ante horam partus. iuuabit ad partum. 9 R. de esse quod paruum facilem faciunt et educunt secundinam et egredi faciunt fetum.

Facilis fit partus. si assidue ut mulier introit in urina. et balneum in die aliquotiens ante horam partus per mensem. et non prolonget sessionem in ea. et ut inungat dorsum cum oleo de narcisso et de ben. et de lilio. et similiter quod est inferius umbilici totum. et comedat ex cibis pinguibus. et cum presens est hora partus. non multiplicet permutationem. et statim ad lumbos sine extendat pedes suos. et stringatur super eos subito aliquotiens. et humefaciat os matricis cum oleo sisamino aliquotiens. aut oleo de ben. aut narcisso. et de lilio. aut effundat in ipsum mucillaginem feni greci aut altee. si fuit uehemens siccitatis. et non uideat humiditatem. et si difficilis sessionis fuit secundina. findat eam obstetrix unguibus suis. aut cultello paruo. et si difficilis sit partus. fiat in potu [illegible] secas de mirra et decoctione fenugreci. et dactilorum cum ruta. et fortes cum aqua caulis. et soluatur de galbania quantitas sexte partis ʒ i. in uino. et sumat ex eo in potu una uice. Et palma et suffumigetur cum mirra et oppoponaco. aut castoreo et [illegible] prematurum. et eicit fetum et secundinam. et stimulatio cum [illegible]. et detur in potu mirra cum aqua rute. de qua dicitur autem cum mella cum aqua rute. Si autem partus difficilis fiat et moriatur fetus. tunc da in potu trociscos de gummis qui mandorano. quando [illegible] eicitur partum statim. et suffumigetur mulier in aqua decoctum est calamenti campestre. Et ex eis que facilem faciunt partum cum proprietate que est in ipsis. est radix [illegible] quando ligatur super coxam mulieris. 9 q. de exitu matricis et ani et umbilici.

Confertur eis sessio in aquis stipticis. sicut aqua decoctionis quam diximus. et ut inungatur ex oleo rosarum et post ilueriatur de super medicaminibus stipticis. et infrigidentur. et post illud sedeat in aqua decoctionis et abluant cum ea. Cum autem ipsa matrix iam est egressa. tunc necesse est cum hoc. ut ponant uentose. aut olla super pectus coram duobus inguinibus. et ut frangatur cura. Confectio medicaminis stringentis umbilici. cum egreditur post partum. sumatur tenta et inuoluatur super ipsum panni et accipiat minutum et conficiatur cum albumine oui. et linatur cum eo super umbilicum. et impleatur ipso. Ope dientibus autem stipticis confectis. R. cortex et thus et balaustias et gallas et antimonium. et acaciam et alumen. et [illegible] conteratur et puluerizentur super anum et umbilicum. et quando additur in ipso ex cusa secundum mensuram unius illorum. 9 G. de signis pregnationis.

De signis pregnationis est quod uulua post coitum est sicca. in qua humiditas non est. et quod mulieri accidit pigricia et tarditas et declinatio ad sompnum. et coartatur os matricis post illud adeo ut in ipsum non ingrediatur stilus. Ista ergo sunt que faciunt certare. cum ergo pretereunt dies retinentur menstrua. et pupilla mamille denigratur. et commouentur desideria mala et nausia et apparent malicia coloris et pani. 9 A. de signis masculini fetus et feminini

Bonitas coloris mulieris et puritas appetitus coitus. et parui proueniunt sunt significationes quod est masculus. Et malitia coloris et multitudo malorum desideriorum. et cum superfluunt. significant pregnationem femine. et inflatio pupille dextre mamille et nigredo eius. significant masculum. et sinistre feminam. et aduenit sanguis ad foramen naris dextre. prius significat masculum. et similiter grauitas in latere feminam. et leuitas motus significat masculum. et similiter grauitas motus significat in [illegible] feminam. similiter grauitas in latere dextro. et rubedo pupillarum significant masculum. et cum nigredo significat feminam. 9 8. de egritudinibus ani

De egritudinibus ani sunt emoroydes et fistule. et [illegible] uenas. et mollificatio ani cum fit ego. de emoroydibus alie sunt eminentes et ragadie et humores proueniunt et exeunt ani et sit ego. de emoroydibus. alie sunt eminentes. alie sunt profunde. et de eminentibus quedam sunt uerruce dure. quedam sunt molles crudum eminentes humorem. et nominant morales. et quedam sunt habundare sanguinem. Et cura quidem earum que de motilibus sunt hucc. est ut capiant cum instrumento emoroydarum et incidunt radicem. et si fuerint plures uno incidant una uice. et proiciat super eas post incisionem alumen et acaciam et balaustie. et puluis mollendini. postquam eiecerunt ex sanguine res magna ultra conuenientes nisi retinent sanguis ex se ipso obediens. Si autem accidit in ano et dolor difficilis qui quidem plurimus sit cum dicis inciditur plurimum et finite et elaboratur subtile infundendo. et non descendit sanguis qui currit post incisionem. quando accidit in illa dispositione ut apertum ani adeo ut retineatur uir et sese et dolor fiat fortis. tunc oportet ut fiat sessio pro egritudine hac in aqua calida in qua decocta sunt folia altee et in qua proiecta fuerint semen lini et folia caulis. Custodio sanguis qui ex eis currit non fuit plio tuse flomes lustica et templetur emplastro cape et emplastro tellu ouis quod dicemus. et fiat minoratio cibi. et potest ne mipliceat uir et ego tribus diebus dom sedeat aqua. Et quando est caille qui incisionem cum ferro abhorret. ita ut ligetur est pil aut cum filo subtili forti. et quod si ex ligatione dolor commoueat aut aqua. aut anustriae ea que diximus et curetur cum medicamine acuto. ita ut puluizetur

Ani

bezarrd l' gul hamo

desuper una uice post aliam donec deungitur. Deinde emplastretur caulibus elixatis et butiro donec cadat. Et ferrum quod convenit ius est eis et magis in columne. Et medicamen autem acutum non fortasse salvatur ex dolore uehementi. aut excarificet et melius quod est cum uis incidere emoroydas aut ligare et medicare eas cum medicamine acuto. ut provocias ante illud floria basilicon. Et quidam suffumigant emoroydas cum anacardis et assiduant illud usque deungitur et extenuentur et cadunt. Confectio medicaminis eradicantis emoroydas mirabilis. Recipe musce atini sicci nigri. aurei .ii. et sucri in separatum al. aurei .iiii. aluminis iameni. calcadis ana aurei .ii. usturis. aurei .i. cerusse tantundem. terantur et misceantur cum cera dissoluta cum oleo ro. et liniantur super pannum et ponatur desuper quando sufficerit emoroydes infusis. tunc administretur hoc collirium quod eradicat eas cum fortitudine. Cuius confectio. Recipe arsenici rubei et citrini et aluminis iameni. et calcanti. partes equales. terantur et conficiantur cum aqua granatorum et liniantur cum eo loca eminentia et liniatur in circuitu eas cum cera separata cum oleo ro. et sedeat eger elevans coxas suas et expectet media hora nam emoroys detumescit et cadit et eradicatur radicitus et oportet ut cautio fiat hoc medicamine in sole aut iuxta ignem. Confectio medicaminis quod ponitur super anum post incisionem emoroydarum. Recipe aeruginis rubee pure et scorie plumbi. ambarum ana aurei .iiii. coriandri sicci aurei .ii. terantur et misceantur cribellata et conficiantur cum aqua et liniatur super pannum et ponatur super anum. Ex eis quidem sunt qui emoroydes et abscidunt eam et faciunt ipsi cadere cum facilitate in tempore longo. Et ut suffumigetur cum foliis mirti sicci et sedeat eger in decoctione eorum extenuant eum et deungiguntur. et similiter suffumigatio cum corticibus cappari et radicibus et pulpe colloquintide et mirta et nuce cipressi. et ista ualent emoroydibus prius. Ad emoroydas non magis fortes et plenas confirmatas non ualet nisi incisio aut medicamen acutum de quo super ea indulgetur donec deungetur. Deinde emplentur cum caulibus et butiro et iteretur illud donec finiatur tota eorum mala. Deinde curentur cum pulvere galatino cannis donec extenuentur et confortentur. In sanguineas autem sinodus sunt plene in quibus dolores disponuntur et inflantur et dolorem faciunt. oportet ut liniantur cum suco cepe. aut felle tauri. aut cum unguento uiridi acuto et tollat illud donec currat ex eis sanguis. nam si currit ex eis sanguis sedatur dolor et permutatur. ante illud flomia basilicon. Ipsum enim confert omnibus speciebus emoroydarum. Et cum emoroys est profundi sanguinea et caput est intra anum. oportet ut ponas uentosas super anum et extrahatur. Deinde curetur. Et confert emoroydibus abstinentia ciborum qui generant sanguinem grossum sicut lentes et caro uaccina et aliumae sud et caro saluta et fabe et caseus. et cibi et medicine acuti. vel calidi qui adurunt sanguinem et denigrant ipsum. nam emoroydes non generantur nisi ex adustione et acuitate in sanguine. sicut piper. et allia. et cepe. et conditura calida. nam in illo in cuius sanguine non est acuitas emoroydas nec eo generant et in hutibus non sanguine dulcem et carnes tenues. humidas. in fortasse generant emoroydes. quare oportet ut ille in quo incepit emoroys profunda aut sanguinea. flomentur ex basilicon et solutione educat melian. multociens diminutas cibos grossos et acutos. et uini nigrum grossum et omnia que inspissant sanguinem. 99. De fistulis in ano et omnibus que effundunt sanguinem.

De fistulis quedam sunt penetrantes. quarum signum sunt quod ex eis egreditur intensa uentositas et stercus. Et de eis sunt non penetrantes. ex quibus non egreditur uentositas. neque aliud. et penetrantes quidem non sanantur nisi cum ligatione et extractione cum falce. Deinde curantur cum medicamine connatiue. et ipsum quando conficitur in unguento basilicon et quando generat ex ligatura super hominem qui egreditur fex absque uoluntate quo adiunxerit post illud. quapropter ut caveatur

De fistulis in ano et in omnibus locis que emittunt sanguinem

ligatura que est secundum hunc modum. et hoc quod fit in eo in qua caput fistule est longinquum ab ano uale. In illa autem quando ano appropinquat non est timor. Non penetrantes autem oportet ut curentur cum medicaminibus acutis quos diximus superius in capitulo fistule. quod est in lacrimali et cum medicamine quod intromittitur in ea. Deinde infunditur in eum butirum recens. Deinde funditur in eam per illud medicamen in manafy quod subtiliatum sit cum aqua mellis. Ad ragadias autem confert cum hoc est febricitanus et est cum eis apostema antiquum inguibus cum dispositionibus flomia et unguentum de cerusa. Ad illas non cum quibus non est apostema neque acuitas vel caliditas confert et plurimum de uitello ovorum et in unctio cum oleo de nucleis casomillorum in quo ponitur bdellium. et similiter confert ragadiis pectinis et matricis et virge. ea que conferunt ragadiis ani et suffumigatio cum bdellio cum de sirup iacitur adeps et confert eis quorum sunt ueteres et cronice ut fluentur donec currat ex eis sanguis plurimum. Deinde curentur cum basilicon et confert ragadiis et speciebus emoroydarum pillule de bdellio et suffumigatio spolii serpentis et corticis radicis cappari et bdellium et serapinum. Et confert ragadiis et adeps galline et adeps anatis. cum triti cum diagito et sedeat eger in aqua calida. Deinde emplentur cum eis. et confert eis unguentum factum ex litargiro et oleo et gummi generorum alcadia cum ex eis inungitur. a. i. beey Illi uero qui leditur eo quod currit ex ragadiis confert sessio in aqua calida et adherere ano cotum uetus antiquum in bibutum aqua aneti exsiccatum post illud et pulvis molendini et pulvis ouorum abinsou. C. De ruptione uenarum in ano.

Disruptio quidem uenarum est quando currit sanguis ex ano cum distillatione aut impulsione [illegible] et non oportet ut abscidat iste sanguis dum non debilitat. Deinde prima in nigri eo loris. Si autem ingreditur cum in pulsu indispositione aliqua et facit in curte tremorem cordis. et debilitatem ambarum genetillorum et non retinetur oportet ut impotitentur in illa hora incisa de cambre. cum aqua sumac. et filonium. Quod ego dicam cum aqua sumach et comedat cibum conditum cum sumac. aut cum agresta et assiduet ante potissimum flomia basilicon et diminutione ciborum qui acuunt sanguinem et multiplicant ipsum et similia his que diximus quod multiplicant cursum sanguinis et si currit cum periodis in horis et non debilitatur corpus per ipsum et non oportet ut curetur abscindendo ipsum cursu namque eius aptissimus fit evasio egritudinibus. cum autem in summo habundat. tunc oportet ut non sit negligentia in ipso. facit enim incurrere ydropisim. 101. De mollificatione ani.

Ex ea quidem fit exitus fecis sine uoluntate. Si autem fuerit illud post ligationem fistularum aut cum casu super dorsum et mollificantur cum ea pedes et accidit illud subito. tunc non est ei curatio. Cum autem accidit ex expulsione illud aut causa plurium. tunc confert ei si emplastretur et inungantur spondilia inferiora. que sunt ex spondilibus dorsi cum eis que diximus in capitulo cure paralisis. et sedeat eger in aqua in cuius me quod decocta sunt cum mixtis nuxe cipressi et costus et spica nardi et mirtus et rosa et capita granatorum et similia. Ex egressione uero ani iam diximus cum diximus de exitu matricis. 102. De lumbricis

De eis quidam sunt parui. et quidam magni et largi eorum sunt pruritus et commixtio in ano. et quidam sunt similes seminibus casei. quorum cura est. supponere olim de oleis albis roseum ablutum. quousque fiat album quod ponitur in aliquo oleis. aut oleum de nucleis citri somillorum. aut oleum de retua. aqua tinte. aut aliquid de aloes. aut fel uaccinum aut aquam aloes. aut aqua centaurei. aut aqua lupinorum aut pulpa colloquintide. et salem. Et quidam eorum sunt longi et lati et curantur potu medicine educentis eos sequnaribus. Et oportet imprimis ut non cibetur in matutinis et tolleret illud donec laboret labore conuenienti super firmam

dum sorbat aliquid lactis. ita ut cum fecerit illud diebus aliquibus dissoluat medicamen in lacte et addat in illa die infirme et labore. Cum uero uiderimus ipsum post illud et cum expulsi fuerint humores. tunc abortat post illud cibum unctuosum et exteum et frumenti et viscosum et primo agrimi et caseum humidum et cibetur frigide famis buccellis panis cum muri et sinapi. autem sumat aliquid ex eiulus amaris et in maturis aut humilis cappanis. prohibet enim redire eos. Et signa humoris inuenitur sunt citrinitas coloris et uelocitas commotionis famis. et pruritus tollerantie ipsius et uehementia mordicationis. et sincopis et dolor in uentre. et iniurie famis. et sensibilitas eorum eleuationis. et in uolutionis ipsorum in illa hora. et aqua currens ex ore. et egressio eius ex inferiore regione aut superiori cum labor ad est. aut febris acuta. Cum ergo accidit dolor in uentre uehemens facit incurrere te similem epilesie. et sincopi et spasmo propter uehementiam suam. Si ergo uides illud in hoc egro in uentre egrediuntur. tunc scias quod est ex uermibus. incipe ergo et line uentrem cum pulpa colloquintide. et aqua rute et felle in uaccino. quod si dolor fuerit uehemens ualde et egrum iam in occurrit epliam propter uehementiam eius. tunc incipe et da in potu ei lac. in ut cum seduitur dolor paulatim line uentrem eius cum eis que diximus. Si ergo cecidit. tunc iam sufficit tibi. et si non cecidit. tunc da in potu egro medicamen ex ... eorum et non negligas te quoniam accidunt ex eis accia mala. 103. de hernia et ruptura

Istud fit propter egritudinem in mirach. et ruptura et apparitione a nerilum (?) uarietate. eius signa sunt quod quando resupinatur iacens eger super dorsum suum et ponit manum suam super eam. redit ad locum. Et cura quidem eius medici ... et non sunt ea usu. quoniam in ea est timor. et addit cum curatur et medicatur. ut non addatur hec curatione. oportet ut ille qui rupturam habet. non moueat omnino pabulum. et post ... aut aq assumptionem. ... et ad summum repleri cibo et potu. et medullas ut ... et olera et fructus humidos. et perficiat totum quod sibi est necessarium ante comestionem. Deinde post comestionem adhereat resupinationi et si fuerit sedens sit mirach eius strictum. et non festinet ad surgendum subito. imo postquam strinxerit eam et posuerit manum suam desuper. compressit ipsum ad interiora. Non oportet ut ponat super eam cum stringit pilam. quoniam ipsa dilatat eam immo inuolutione quadam refrenante eam et emplastretur cum emplastro rupture ex eis que dicemus. et assiduet strictura. nam quoniam sanatur omnino cum istis emplastris et strictura. quando ruptura est parua. aut est in corpore humido assiduet ergo medicinas que resoluunt inflationem ex eis que iam diximus in capitulo colice. et non cecat nisi cum est strictus ultima constrictione. et uentris lenis ultime. et caueat sessionem in aqua calida. et longitudinem effusionis aque calide super eam. et luctam et saltum et deambulationem laboriosam. et ascensum ex gradibus cum uelocitate. et ... et uociferationem uehementem. Ista enim etiam dilatant rupturam. immo faciunt ipsum accidere et quando et fit in testiculo ... fit absque ruptura. sed ex dilatatione meatus qui est in nerbitum (?) et magnificantur testiculi et adulterium (?) illud. aut est ruptura aut est dilatatio huius meatus. quia ad ipsum descendit et cadit in eum aut zirbum aut intestina. aut uentositas. aut aqua. aut apostemata que eueniunt in capientia intestinalis et testiculorum. Signum itaque rupture est quod quando resupinatus egrum super collum tuum et eleuaueris pedes eius et compresseris dorsum eius et posueris manum tuam super locum et compresseris ipsum. redibit aut totum aut pars eius. aut cum rugitu aut sine rugitu aut cum facilitate aut cum difficultate. illud ergo quod redit cum rugitu plurimo est uentositas. illud quod redit cum rugitu minori illo est ex intestinis et illud quod redit sine rugitu plurimo et cum difficultate est zirbum quidem et intestina. redeunt cum difficultate et uentositas.

suum difficultate. Et cura eorum similis est ut reducantur cum facilitate. Si autem non redeat cum compressione. tunc sedeat eger in aqua calida per unam horam. post euacuationem uentris. et premat desuper post illud. tunc sirediet (?) bene cum cessauit. adhibeat in aqua calida donec redeat. Et cum redierit emplastretur cum emplastro rupture adherente uentositate effugante et assiduet stricturam et non dissoluatur in minori spatio .x. dierum. et administretur de albo et regimine ex eo quod diximus. Cum autem magnitudo ... testiculorum est ex eo quod effunditur in ipsum. tunc signa eius est grauitas. et quod apostema est splendidum cum paucitate urine. et magnificantur ualde. Et cura eius in ... quod est aqua non redit. est ut perforetur. et cauterizetur post perforationem et euacuetur quod in eo est. perforetur autem duobus partibus commissure duorum ouorum cum capite flommi (?). et currat ex ea aqua sicut currit sanguis ex flomia. quod si fuerit plurima et magna ualde. tunc non oportet ut euacuet in die una. sed in duobus diebus. et postquam egro deinde fuerit aliquid quo confortet. fortasse enim faciet accidere sincopim. dum autem non cauterizetur redit post dies et menses et indiget perforatione. sed cum medicinis que exsiccant aquam ex eis quas diximus in ydropisi. Et fit calor in testiculo ex caliditate. cuius signa sunt rubedo coloris et caliditas tactus. et uehementia pulsationis. Et cura eius est flomia basilice ex latere apostematis. et si fuerit cum eo similiter apostema. tunc ex latere contrario et pone desuper ipsum pannum inbibitum aceto et aqua rosacea. et linatur cum quibusdam apostematibus que conueniunt apostemati acuto. ita ut quando seduitur pulsatio incipiat in resolutione apostematis. cum lenientibus resoluentibus in primis. sicut cum farina fabarum ciceris amidi et camomilla confectis cum mucillagine seminis lini et psillii et carvio (?). Deinde cum eis que sunt fortis resolutionis et lenificationis. si indiget illis. sicut est bdellium et amoniacum et mirra et adipes subtiles et reliqua que diximus in capitulo apostematis duri et emplastra que resoluunt apostemata grossa testiculorum. et sunt ex eis sed grossa. et iam diximus curam eorum in capitulo apostematis sed. Capitu autem uirge. fit etiam ex uentositate uaporosa in qua est caliditas parua replente ipsum. et inflante et tendente ipsum ut coridum (?). et addente in longitudine ipsius. et fit etiam apostema molle. Deinde in capitulo molle dictum. et inflatione a uentositate uaporosa quando implet eam. est quod inflatio ex uentositate non cedit tactui cum tangitur. et apostema molle cedit cum tangitur. Et curatio apostematis moll fit hac medicina. cuius confectio. Recipe folia uitis recentia .xxx. in uino et thuris autem .ii. et ceruse autem .v. terantur et emplastretur eis uirga. Et cura inflationis ex uentositate uaporosa. que plurimum accidit adolescentibus est flomia et ut liniatur uirga et testiculi cum cerato secundum hunc modum. Recipe cere partem .i. olei ro. partes .iij. dissoluatur cera cum oleo et ponatur in mortario et proiciatur desuper ex aqua frigida et moueatur semper donec non recipiat aquam et detur in potu ex aqua nenufaris aut semine eius. Si autem non fuerit calidius (?) manifesta. tunc da in potu ei semen agni casti. aut rutam. quoniam est sanitas eius. Ramex (?) autem infantium cum colore est albus. et confert ut distilletur in foramen uirge oleum sambucinum et emplastretur cum bdellio dissoluto cum uino et ingenietur ut persit flere puerum. Stringatur tamen ex et minoretur ex lacte. et si fuerit ruptura emplastretur cum emplastro faciente adherere. quoniam multotociens confert. 104. de podagra et doloribus iuncturarum

Dolores iuncturarum omnes secundum plurimum fiunt ex humore crudo aut permixtum est aliquid colore. sed minus ex sanguine in digestio. quando est cum eis calidus uehemens. et non nominatur podagra nisi ille qui existit in iuncturis pedum. quibus proprie est quod corpus ... non fit sinuosum et non facit collectionem saniei sicut cetera apostemata. sed aut resoluitur aut ingrossatur. et fit lapis et ... pustule extra digiti. et egrediuntur exitus ex eis diuise. et exsiccato ... et signa doloris iuncturarum fiunt ex calitate. sunt rubedo coloris loci et calitas tactus. Et cura eius est flomia. si est in manu sinistra. et si est in pede dextro. fiat in manu dextra ex manu dextra. et sicut in manu dextra ex manu sinistra et sic

in pede sinistro tunc fiat in manu sinistra. et oportet ut dimittatur flo
mia in hac egritudine propter propinquitatem temporis flomie. sed oportet ut fiat
flomia cum incipit apostema magne quantitatis et coloris rubei. In a
postemate isto quod non est magne quantitatis nec vehementis calidita
tis. sed cum est calidum hoc. necessaria est flomia. verumtamen oportet ut extraha
tur sanguis minus. et sit contentus post illud eo quod educit colam ex
illis que propria sunt doloribus iuncturarum calidis ex decoctionibus. et est
illud que sunt convenientes dolori iuncturarum calido et linatur post
illud cum epithimatibus que diceremus. et declinetur in omni apostemate ma
gne quantitatis rubei coloris ad omne epithima. cum quo sunt fri
gus et stipticitas. ex eis que diceremus de epithimatibus et conveniunt
apostematibus sanguineis iuncturarum. et in apostematibus quorum caliditas ma
gis est augmentata quam ipsorum rubedo et magnitudo necesse
est declinare ad illa que infrigidant. preter quod stipticitatem faciunt.
aut non faciunt stipticitatem plurimam. Ex eis que medicina nominat
epithimata apostematum rubeorum vel erisipile et apostematum colericorum et simi-
lia fiat in illo. assimiletur cum sit apostema sanguineum quorum signa
sunt ea que diximus. scilicet magnitudo quantitatis apostematis vehemen
tia rubedinis coloris. caliditas tactus. Colericorum autem caliditas est ma
gna augmentata. sed ipsorum quantitas magis diminuta et eorum ten
sio minor. et non est eis multitudo rubedinis. et secundum plurimum sunt
ista apostemata calida commixta ex sanguine et cola. et sunt signa com
mixta. quare oportet ut commisceatur cura secundum illud. Sit itaque cibus
in apostematibus sanguineis. omne acetosum stipticum sicut agresta. et
granata et ribes et sumach. et curatio secundum illud. Et in colericis omne
quod ingrossat sanguinem sicut illud quod congelatur. et almosoz et a
tussil et alhiheel. et declaratio in summo ad illud quod convenit. et
in frigidatione sicut cucurbita et citruli et cucumeres et bolus frigida
et melones indi. et sicut sauich cum sucro et aqua ordei. cum
flomiamus et solutionem fecerimus in apostemate calido. et emplaverimus cum
eis que diximus. et declinaverit dolor et apostema. tunc apostemata sanguinea ma
gne quantitatis indigent resolutione. incipies ergo illis cum medi
cinis levis resolutionis. sicut est mucillago psillii et muci
lago seminis lini et camomilla et altea et adeps galline et anatis.
deinde cum illis que sunt convenientiora et fortiora. sicut ea in
quibus est bdellium et amoniacum et storax et mirra et adipes sub
tiles ex his que diceremus. et administrabis post illud si indigemus
illa que frangunt ventositates et extrahunt illud quod est in eis ex illis que
diceremus. Apostema autem calidum pauce resolutionis colericum non indiget
preter resolutionis declinationem. et si indiget. indiget eis que
sunt pure resolutionis. Sanguineum autem indiget illis secundum
quantitatem magnitudinis sue capacitatis et putatis sue
caliditatis et inceptione ad tenebrositatem et duritiem. Sit
ergo tua operatio secundum illud ne remaneat in eo duricies ex qua
disrumpuntur iuncture. et accidit disruptio et iuncture in summo
studio infrigidando apostemata acuta vel cola. et non oportet quod ut ma
ximum studium adhibeatur ad hoc. et propter in eo quod ex eis est
magni spasmi et pauce caliditatis et committe infrigidationem
eius. cum videris ipsum erigi et stare et non addere. Colice non infrigi
da quantum potes. non enim disruptionem times in eo. et quoniam ac
cidit disruptio est eo quod in fine ultime studet in acceptione
medicinarum que sedant dolores iuncturarum. sicut hermodactili et
lentes et ossa combusta et ea que diceremus ex illis. Sit ergo administra
tio tua istorum in apostematibus magne quantitatis que non sunt ve
hementis caliditatis. et minus secundum quantitatem qua sedant quedam
dolores. et post evacuationem cole secundum quantitatem multitudinis
materiei et puritatem eius. et vehementiam doloris secundum quantita
tem magnitudinis eius. et tensionis absque timore secundum quan
titatem qua sedatur dolor. Doloris autem iuncturarum facti
ex humore crudo frigido signa sunt dolor et apostema absque rubedine
in colore sine caliditate in tactu et magnitudo quantitatis
eius et tensionis ipsius. secundum quantitatem multitudinis materiei et pu
tritatis eius et vehementiam doloris eius quantitatem magnitudinis
eius et tensionis ipsius. Et cura eius est ut intentio tua in princi-
pio sit vomitus. cum eis que educunt flegma grossum. et
solo que fit de pillulis hermodactilorum et pillulis de tapsia. et isto
manedo et ad summum cum eis in quibus cadunt pulpa colloquin
tide. et centaurea. et succus cucumeris asinini et semen urtice
et similia ex eis que diceremus. cum ergo evacuaveris. tunc empla
ipsum cum eis que sunt levis calefactionis. sicut vi
telli ovorum et rob et medulla panis de simila. cum croco
et lacte dulci et similibus ex eis que diceremus. Si autem fuerit ve
hementia frigoris in tactu. tunc cura ipsum cum storace et
sambuco et euforbio et castoreo et similibus ex eis que dice
mus. et cum pervenerit ad statum et incipit declinare. tunc
incipe cum resolutione. et studeas in ea valde ut non fiat
lapis. et omnino de una vice studeas resolvere subito. sed
resolve ipsum dum non inveneris ipsum addere duriciem.
Cum autem videris ipsum iam indurari. tunc cessa a re
solutione et administra lenientia. donec videris ipsum
iam lenificatum. et deinde redi ad dissolvendum. Isto
namque modo possibile est ut remaneat ex eo aliquid quod
fiat lapis. et cave ne administres in hoc modo medicinas
que nominantur sedantes dolores nisi post evacuationem
fortem cum resolutione et vomitu et subtilia eius cibum
totum et teneat in eo potum aque frigide. In apostematibus autem
calidis non. et ex eis que nocent omnibus habentibus dolores
iuncturarum sunt labor propinquus paroxismo. et calciamenta
stricta et ebrietas et repletio pertransiens quantitatem cibi.
et vinum autem album est nocivum nimis et coitus etiam no
cet nimis. et est magis adiuvans ad hoc ut accidat po
dagra et digestio que non completur secundum quod oportet. et balneum
et caveat a balneo iuxta horam paroxismi. et confert omnibus ex
eis tempus post egestionem et post flomiam et solutionem
et evacuationem et vomitum. Cautela autem vel custodia
a doloribus iuncturarum. fit abstinendo a repletione nausia
tua et dilatione in comestione et potu. et assiduando
flomiam et solutionem ante horam paroxismi. et minorando ci
bum et dimittendo vinum in istis horis. et allienando la
borem illarum iuncturarum. et dimittendo coitum et fricando
iuncturas cum medicinis plurime subtiliationis. ex eis
quas diceremus. et quoniam eradicant dolores iuncturarum. et
podagre et sciatice vini vehementis subtiliationis
ex eis que diceremus post. Verumtamen oportet ut administrent
in eis quibus accidit hoc ex humore crudo. aut ex humore est
plurimum est crudum. et dimittantur in illis quibus accidit cum eo apostema
ta calida. inflamata. et illi quibus accidunt dolores iuncturarum
deinde recedunt ab eo aut pertransit tempus paroxismi preter quod ad
veniat ei malicia dispositionis in putritate cibi. aut superflu
itate laboris. aut similibus. ex eis quibus alleviant cum evacuent
in hora paroxismi ex humore quo convenit est. Si fuerit apostema calidum est
flomia aut cum eis que educunt colam. et si fuerit frigidum. cum eo quod
educit crudum humorem ex eis que diximus. et non obliviscaris quod
producit ad mortem subitam. aut asma. et quoniam signum illius
est quod incipit tremor cordis. aut strictura anhelitus. et quoniam facit
currere palsim aut apoplexiam. et signum illius est quod incipit tre
mor cordis. et ad ex perturbatione sensuum. et quoniam advenit
illud subito quapropter non dimittat quin evacuetur cum sentit
paroxismum. 104. De sciatica et dolore iuncture anche.

Hec est una species doloris iuncturarum. verumtamen propterea quod iunc
tura anche est iunctura profunda et super ipsam est caro pli
ma super quam non apparet signum apostematis manifeste diversifi
catur cura eius in quibusdam horis a cura reliquorum dolorum
iuncturarum. cum ergo dolor est in ancha et non removetur ab ea
donec tendatur ad coxam. tunc ipse est dolor anche purus.
et si extendit usque ad coxam et lacertum cruris et pedem. tunc
est sciatica. et quoniam in utroque latere est. Si ergo accidat hoc egritu
do in ancha sinistra. est super egrum vehementior quam fit in

[Margin notes: Flegma grossum — Colicorum — In calidis apostematibus — Cautela a doloribus — Quod producit mortem — Humor crudus frigidus]

dura

est interna. In dolore autem anche oz. ut consideretur illud quod precessit de regimine egri et humorum. necessaria sit aggravatio ex cibo et potu eius et motu ipsius. significetur exceis humorum. et si dolor sentitur cum in anchia aliquantum calor qui sentiat. aut siccitas. nec iustificatur significatio super qualitatem sic flumantis. quod si fuit humor frigidus. tunc curetur cum vomitu forti ultimo multociens. et iuvetur clisteribus que educunt viscositatem. et fiat excoriatione. ex eis quod diximus. et est suppositorium quod silia ut faciunt. et eis que calefaciunt cum suppositoriis. et impleatur ancha cum sedantibus dolores sicut emplastrum factum ex camomilla et altea. et semen lini et rei eius quod narrabo. ut sedetur dolor anche in principio rei sue. deinde emplastra rubificantia facientia vesicas si illa necessaria sunt et quoniam sanant dolores anche frigidi. cum vomitu et clisteribus educentibus viscositatem et in unctione oleo de euforbio et castoreo quod diximus. et secundum similitudinem ipsorum exemplis calidis. quod si difficilis fiat in dispositione sanitatis. vel sanatio necessaria est. in initio cure et facere hominem pati famem. ut minuant humores eius. et emplastra rubificantia que sunt sicut hoc emplastrum. Cuius confectio. Recipe sinapis quantum tale et admisceatur ei quantitas ipsius de fimo columbino et conficiatur cum decoctione ficuum et dimittatur ut vesicetur. curat illud quod est in musculis extra. deinde vaporetur ipsum cum aqua calida. Quod si sedatur bene est et si non. revertatur ad illud vel redi super ipsum. Si non vetus fiat et timetur quod dislocetur caput iuncture anche. cum signum est quod assiduus est dolor. et totus illeus quoniam et exsiccatur quoniam cauterizetur. et oportet ut cauterizatio ei fiat cum cauterio minuto. super quod sit circulus anuli. secundum quantitatem doloris. et secundum quantitatem quod capiat caput genuati anche. ut fiat cum una vice cauterium magnum. in medio sit duo cauterii. hoc est quod est verum et non dimittat consolidari usque in tempore longo cum eo quod dixit post deceptionem confectio ebutiro. ut curat totum quod est in iunctura et reducit iuncturam ad dispositionem suam. In illo autem quod est ex calefactione. flomeni basilica lateris illius. et sufficit ex duobus lateribus. flebotomentur ambe basilice. si quod sedatur bene est et si non. flebotometur sciatica. et vena genuculi ex ipso latere. et non dimittas iuncturam anche in illa dispositione cum emplastris frigidis. sed pone desuper in hac dispositione et eaque sunt levius calefactionis. et sunt sedantia dolores de eis quod dixi. sicut camomilla. et semen lini et sibuni et emorroydes fluentes sanguinem. suppone eis excolliis quod ex corizatione faciunt sine calefactione. et flebotomia post illud vena que est in cavatura poplitis et ventosa crura et coxas. et anchiam ipsum ventosare cum scisione profunda. ut currat extra sanguis plurimus. et cum egreditur utitur in dolore anche medicinis calidis antequam evacuatione purgetur superfluitas. et fit egritudo difficilis sanationis valde. quoniam materia inspissatur et fit sicut res que sunt igne cocta. ingrossatur et induratur. Cura eius est ut ponatur super ancham ventosa magna. deinde administretur clistere acuta. Si autem non est. aut caliditate. aut cum frigiditate. consideretur regio et dispositio pedis et curetur secundum eis que narravimus de iunctura anche. ex cibo et solutione et clisteribus et calefactione et exsiccatione coxe et unctione pedis toti cum oleo unguento quod fit ex castoreo et euforbio et oleo de costo et oleo eucini asini et oleo laurino. cum quocumque possibile est. et impleatur hoc emplastro. cuius confectio. Recipe farinam luppinorum amarorum quod decoquatur in aceto et melle et administretur. In causa vero flomeri basilica prius. deinde succedit ei flomia sciatice. Quod si sedetur bene est et si non utetur flomia basilice. administretur cibi minorantes sanguinem et subtiliantes ipsum. De dolore spine dorsi

Istud fit secundum plurimum ex frigore et humore crudo. cuius signum sunt. assiduatio eius. et quod fit paulatim et sedatio ipsius est in ambulatione et parum movetur et confert ei vomitus. et solutio est pillularum fetidarum et pillularum de hermodactilis et pillularum de turbith et unctio cum oleo quod diximus in quo dissoluta sunt castoreum et euforbium et silia. Et sit quoniam extollitur. cuius cura est cum glutinatione et balneum et unctio dorsi cum oleo dicto et violato permixtis et potus vini et cibo boni et subtilis. Et est exsiccantia dorsi. et quoniam ex debilitate renum aut ex regimine in eis. aut ex partibus et aliis. et signum eius sunt que in eis. et quod debilitatur cum ea coitus. et cura est quod dixit in capitulo renum de cura egritudinis renum. Et fit secundum rarum exemplum vene magne posite super dorsum et extendit eius signum et dolor in toto dorso et pulsatio et calefactio tiso et reliquis signis multitudinis sanguinis in corpore. Et cura eius est flobotomia basilice et potatio aque granatorum et introitus in aquam frigidam et dormire super locum madidum. De gibbo

De gibbositate et vetustatibus

Istud est completum et firmatum non curatur. Cum vero incipit gibbositas fieri. curatur et fit aut propter excitationem ex cute in tempore aquationis spondilis dorsi. aut propter vetustatem grossam et signum exitus factum est. quando antecedit eam dolor in dorso et febris acuta. sicut febres acute. et magnitudo pulsus et vehementia caloris et tremoris in adherentia cum febre. deinde post sedationem febris post ipsam cum aliquantum remanet dolor et gravitas in dorso et incipit gibbositas. Et cura illius est potio rerum fortis lenificationis exterius que sicut sunt illa quibus curatur apostema. et linitur dorso aliquo calido et clistere ex oleo in quo decocte sunt radices altee et semen lini et sumat in potu medullam cassie fistule cum oleo amigdalino et flobotometur basilica ante curationem. Si vero fuerit ex ventositatibus gibbositates signum est quod accidit post dolorem dorsi sine febre. Et eius cura est potatio pillularum de hermodactilis et olim decoctam aquam seminum fugantium ventositatem et impleatur locus cum eis que fortis caloris sunt sicut castoreum et emplastrum quod diximus ad ventositatem et quod bibat aquam in qua decocta sunt cuminum et sansucus et seselis et abrotanum et allacube. et suspendat ventosas cum igne super locum qui vult exaltari et liniatur cum medicinis rubificantibus. De varicibus

De varicibus

Iste vene grosse videntur involute apparentes super crus et accidunt pluries illis portantibus in dorso honera et viatoribus et cursoribus quorum cura est flebotomia basilice et incisio earum. aut incisio ipsarum. quod si detumescant deinde flebotomia loci earum et in unctione super eis oleo. bonum est et si non. flebotometur ex duabus aut tribus aut pluribus illarum. et quoniam elevantur subtiliter et est illud magis rectum postquam ligatur quod est super eas. si super eas fuerit vena magis valida et assiduetur post illud flobotomia basilice et eductio melancolie cum solutione et dimissio multitudinis cibi et ciborum crassorum et vini et prope ... laboris peditum et ambulatoris. De apostemate ...

De Elephantia

Istud accidit in pede et crure. ita quod quando firmatur valde et magnificatur fiunt ibi eminentie non habent curationem. In principio vero sui cum incipiunt crus et pes magnificari et incurrit aliquid quod est difficilis resolutionis et ... fit ex sanguine grosso nigro et plurimo. aut ex flatu grosso vehementis vehementis grossitiei. Et signum eius ex sanguine nigro est quod est ... calitas in tactu et tenebrositas in colore et ad excrementum. In principio quod incurratur eius est flobotomia basilice lateris oppositi. deinde eius ventosatio cruris et flobotomia curvature poplitis et solutio cum eis que educunt humorem nigrum ... cibus multi nutrimenti generantis melancoliam sicut carnes vacce et que venando capiuntur et confectiones de melle et lentes et caules et melongiane et almesend. et triticum coctum et aqua sit pulsus et panis azimi et vinum grossum dulce. et sit continuus cibus subtilibus parvi nutrimenti qui generant sanguinem subtilem sicut carnes pullorum et ... et pullorum columbinorum et holera subtilia et vitelli ovorum et illius vinum subtile album. et panis fermentatus bene confectus. et ... eius et pes cum eis que dixit in capitulo podagre ex repercutientibus et confortantibus et infrigidantibus et deambulationes caveat. Et si vero quod fit ex flatu vehementis grossitiei signum sunt grossitudo cruris et pedis sine rubedine coloris et sine caliditate tactus. immo quod frigidior et non habet eminentias. Et cura eius est vomitus et paucitas cibi prout minores fiant et assiduet vomitus post illud et semel in mense educat et sumat super repletionem et utatur trifera minori. Sumendo extra pondus ʒ. ij. et thuris ʒ. s. terantur et misceatur totum et bibatur et liniatur pedem cum aloe et mirra et acatia et vino puro stiptico et aqua foliorum capilli. aut in mel ei. et ligetur cum panno et stringatur et minoretur labor ei. De vitio capillorum

De generatione et cetera capillorum

Primum eorum est decoratio capillorum et ipsorum ornamentum et ... denigratio eorum aut ipsorum albificatio. aut rubificatio eorum

Emplastrum sedans dolorem

Inunctio olei

Emplastrum rubificans

Cauterium

Ex calida causa

Ventosa super ancham

Olea

De dolore dorsi

et facit eos subalbidos. aut ipsorum albificatio crispatio. aut ipsorum aplanatio. aut abrasio eorum. aut eorum euulsio. vel ablutio ne renascantur aut faciet ut nascantur aut faciet eos fortes. aut prohibitio fissure capitis eorum. aut scissionis et extremitatis ipsorum. aut caniciei. Et omnes illi qui uolunt ne eis velociter adueniat canicies dimittant ... et sit continue superfluitas eius que impediat pecten et assationes. et aquam calidam. et assidue uomitum et repletionem. et assidue acceptionem ... que est cum ... nigris. et emblicis. et bellericis. et medicine tardantes caniciem. et minorantes ipsam. quoniam est extra que festinare faciunt caniciem. et alterant aquam et mille. Et adiuuant eum ipsum extra que tardat sub omnia que declarant faciunt sanguinem ad colam et inspissant ipsum. et uitent ea. exemplis. et ab. caueant effusionem aque ... plurimi super capillos. et sit ... capite. et multitudinem suffumigationis. et inungantur cum oleis ... De nigredine uero fit eorum. cum linimentis et oleis et unguentis. et eis que diximus in antidotario. et omnes ut utatur uel uniet regimine ... et caueat aquam ... plurimi. et ablutione plurima cum aqua dulci et ... et sepe cum aqua ... et oleo sambucino. et odoramen anethi. et addere odorem sulfuris et fumum eius et arsenici. et argenti uiui et habitationem in regionibus frigidis ualde et humidis. Ista enim omnia festinare faciunt caniciem. et ad adiuuant ad albedinem capillorum. Albificationem uero eorum iam diximus totam. et medicine quas narrabimus ad albificandos capillos sunt in antidotario. Rubificationi autem eorum medias ... et sunt que eos crispant et que eos abradunt et que auferunt uel prohibent renasci eos. et reliqua dixi. Eorum uero aplanatio et prohibitio scissionis eorum fit cum unctione assidua et multitudine effusionis aque tepide assidua. et oleo et aque ... et multitudine ablutionis in balneo et tonsione eorum et tonsione et ligatione ... assidue. Eorum cuius quidam est qui fit ex egritudine sicut allopicia et tyria. et eorum canities est una ... ut euacuet eorum et caput ... Dum autem ... quem sunt.

De furfure capitis — De furfure in capite

Furfur est dominans plurimum antiquis. aut est in ita in superfluitate quod incinando illi qui non est superfluus. abrasio capitis secundum assiduationem. et ut ungatur omni nocte cum oleo tepido. et abluatur in mane cum aqua calida. et fricetur in balneo cum dragaganto aut cum mucillagine psillii. et mucillagine seminis citoniorum. et althee albe. Ille autem qui dominans est antiquus plurimum indiget solutione. cum aliquibus pillulis. quas diximus ... ingredientibus ponitur aloe. et pulpa colloquintide. Deinde postea assidue abradatur caput et ungatur balneum. et abluatur ipsum cum medicinis que habent abstersionem fortem similiter et cum eis que habent uiscositates. sicut medicinam forte in remouendo furfures extra quod diximus. et medicine leues narrate ad furfures extra quod diximus. et caueat ab omnibus quibus est uapor. et ascensio que uaporem faciunt et eleuationem ad caput sicut capitis. et alleas et porri. et similibus eis ex illis que diximus iam ... capitis et multiplicationem uini et potatione olei ... expulsionem uini.

De lentiginibus et ... (margin)

De pustulis capitis

Est egritudo ... in capite ... ualde plenum humiditate et humiditate uiscosa ... et eius apparitio ... Et foramen lati. Et maius quod foramine ... foraminibus est ... sicut mellis fauus. et iste autem sit recentes aut sint antiqui. et uniuersaliter ... aut est humida. aut sicca. Cura itaque sicce capitis ... et fit furfur. Deinde oportet ut conferret et addantur ... et oleo et mucillaginibus et adipibus et fricetur sinapi et ... Cum uero est antiqua ... ut fricetur et radatur ... recedat ab ea asperitas et curetur extra sanguis. Deinde fricetur cum oleis et adipibus et mucillaginibus. et cera et adipe galline. et anatis et ... uero que non est antiqua sufficit unguentum rubeum ... fricate cum oleo ro. et ... et ... et aceto. Antiqua uero indiget ut ... administret ... cephalice. autem ... que apparuit in capite. et ut fricetur et radatur ... ... suo. Tum diu ... resoluat ... tota mala ... curat

extra sanguisugas plurimum et ponant super eam sanguisugas post fricationem. Deinde liniatur cum epithimate ... fortis exsiccatiuis. et confert ei ... linimentum cum ... abradente capillos usque quo exsiccetur ... et distillat cum eis que diximus in capitulo ... fiet.

De discoloratione — De Rectificatione coloris

Corruptio coloris fit aut egritudine. aut successione ... sicut yctericia citrina. et nigra. et conualescentia. aut ... corruptionem ... Et cum illi ... fit ... conualescentia ... est confortato ... Malitia autem coloris que fit ... quoniam ex palore est que fit a sole et uento et frigore. et quoniam rubet faciem ualde. et ... eminentias ... et quoniam est color citrinus absque egritudine.

De citrino palore

Cum paloris que est ... balnea et inclinatio super uaporem aque dulcis calide ... et sufficit illud ei. ... administret ... quem diximus. Rubedinis autem que super faciem ... et eminentias ... ne cura tardetur. quoniam est mala et confert uentosa ... et uentosatio ... et flobotomia ... cephalice. et dilatatio eorum ... capillis. et ... et ... uociferationis et diminutio ... sanguinem in facie. ... et ... illi ... et longitudine iacendi super faciem. Cum quod ... est flobotomia frontis ... cephalice et extremitatis nasi. et ut liniatur ... et ut diminuat ... ipsum sugget. Deinde abluatur cum aqua ... et ... sanguisugas ... super loca eminentia ... et uitet omnia que multiplicant sanguinem. et uinum et carnes et ... et utatur balneo et assidue et inclinatione super uaporem aque ... et liniatur cum epithimate ... forti. ... facie sua post balneum et inclinationem super aquam ... et caueat ne obuiet frigori et uento uehementi cum facie sua. et ... accidit ... ad balneum. Citrinitati autem ... ut comedat omni die gallinam assatam pinguem et bibat uinum dulce. et comedat ficus. et ... dulcia et sorbilia ... et comedat ... et ... ex alio ... et ... et confert ei ... ferri ... et assiduatio balnei et fricatio faciei et ... rubificantibus.

De panno faciei — De panno in facie

Panni alius est antiquus. alius ... et niger. et ... est ... confert flobotomia cephalice et ... epithimi et diminutio ... sanguinem in facie ... que iam diximus. Deinde epithimate ... in facie ... amigdalarum ... et farina fabarum et semen ... melonis ... cum ... Ad uero antiquum ... digeret medicinis fortibus ... semen eruce et ... et piper ... et ... que iam ... epithima cum arsenico citrino et ... semen almezereon et ponere sanguisugas super ipsos ... et uestigia que similant lentibus.

De pustulis et ... — De morfeis

... et ... rube ... et ... sunt difficilis curationis ... nigre ... eorum est ... Deinde ... ut fortior fiat et ... cum eis que educunt ... medicis fortibus ex medicinis panni.

De uestigiis uariolarum — De vestigiis variolarum et ulcerum

Variolarum que uestigia indiget cum quibus impinguat corpus et balneo assidue ... eorum perfundatio ... liniatur cum lithargiro albificato. cum oleo ro. et radicibus canne siccis. et semine melonis. et farina ... et ossibus ... cum ... Et si uestigia ... fuerit ad nigredinem. administrabis epithimata post balneum. aut post uaporationem ... et addes ... medicinas fortes sicut semen eruce et semen ... et ... Quod si ... adhereat ... medicinam ... cum ... et medulla panis siliginei et fiat ut adhereat ... plurimi ... et semine lini et mucillagine eius. cum que ... simile. et ... et ... plurimi. et ungatur cum oleo ... et adipe galline et anatis.

De ... — De vestigiis percussionis

Confert eis est sicut rubea. omnia epithimata leuia remouentia plurimum ... sicut ... aut uiolacea. confert epithimata de arsenico citrino ... et coriandri ... epithimata sicut epithimata ... et liniatur cum lapide ... et semine eruce. post inclinationes super aquam calidam

De algosin at. de verrucis

de verruc.

Erudicant algorum (v'l gummi) om̄a q̄ uleincunt cum uelocit' sic ungm̄ dianacidon et sapo et allia et q̄ eis similant. linat' d' ipso vlc'e et ex radice' elleborie i ip̄o algo. au ablutt' c aq. et sale. d' soluat' g'ion albu tum. c pice liq'da. d' linat' d' ip'o et dimittat' tb' dieb'. d' fricet' et sal pet' c sapo. et linat' et tote' inducit' q iam dilet' c. d' curet' cu ungto solidatiuo. if De Algosin

Hec est res alsahasin sicca. c oferet assiduat' i uetosa. i u fricet' ueh'e m'. d' linatur c o a. et c oib' leuificatib'. oferret i u fricet' c aceto itat' et linat' c acetua et amolatio. au c mugath' et aceto. et ofet ei olin dex... nalb' nucu iu diu. c a atiq'. et fit alsahasin. indiget lag'ssugis. et fricatoe et t oi c a alsahasin antiq. de morphea

Et alia c alba. a. mg. et alia q'o c c atiq. d'ioz c mg. et c a mo fec c si c antiq. c uo it. et abstinēc ac'b' iuuctatis. et sudare i uluuio. et as sidnato i ferre m' et queet ro. ofeet c mastic et thime et soluto c mc. q'bra' i q'b' c tbt' et pulpa collog' tio. afreate locum in toce rubeat. sig' suffic' bn c et sin. linat' c expe au capsia. aut c rubi t'etue c aceto forti q' nantiq. itō oz ut tepuat' c flosa et assi duet i ueto c mc. q' nato adiuc c gue. et ad lunas et fit epithtica. Nigre atq'ue fer flosa et soluto uētr' c eis q' eduent' nulla. d' linat' c oib' epithimib' fumi fortib' et plb' ip'sin uald. au c strut' pecten p'id i piguato cor' et assiduato balnei et uinu albu subtile. if de barus

Unus alia c ex q' c asp'itas. et alia c q' asp'itas n c. et q' exeas asp'a c sa cilioris sanatois c lenis aut et antiq. pfundu i cute ualde et c illa q' n ruby ppt fricatioem et q' n egedit' sang' c sigt' meia ac. imo egti exea bu'ltas aq sa u ultimato fiat insignito si sit fiete coil c dif ficil' sanatois. c q'o curat c. cura morfee albe. uin tri c c mc fortiorib' et epithmatib' et mc q' bibut' q' ego dicā et sig't et alat' c colat' tetur et fit silis colour' coms' et dicam ea. de lep'

Hic egritudo aut est incipiens. aut iam inualuit ex eoz aliq. aut iam puenit ad ultimu finiu suoz et sig' i capiens sit raucedo uocis et strictura aneliti. et rbo albuni oclou et rubido faciei. et tu bositas eius et paucitas pillou et subtilitas ipoz et callis eoz. Et i h' ho ra oz ut curet' cu flomia i oi mse. p'l q' ultatio fiat i sexte r'e sanguis et soluta c uentr' i oi ebdomada c eis q' educut' colam nigram. p'l q' illo' fortis fiat et puenat' salus dieb' ad balneu et ad capp' ingui' c olo uiol' et d' cuc' et duenisant' i uetio c co. ad cibos leues et hūidos dulces uelocis penetratois. qui tenez faciut' coi' et impinguant ipsum et ad potandu lac q' c ex ai alib' sanis iuuenib' et sorbeat sorbi ties facetas exeo et exq'b' al bo et olo amigd. aui o albo et oto amigd dulu et ad uinu subtile albu. c co mishe q' est ad multitudine q' c maior et ad tu quillitate et sopnu uis q' psens sit hora flore et medie so. sanat' enī hac cā et et uitcat omis cibos meto sdantes sanguinē. et calefacientes ipoz. dels q' iam diximi in ceplo mlie et sunt q' mlt'ipcat' pucatio ne ui'te. Cum ḡ h' egritudo in uadit eoz et fit fortior raucedo et facies fit tubosa et digiti euadit. et o tur but' founa et spasmat' uiceture. et tubose fiut uiceture. if h' ca qm̄ diximi ouenit ei et addit et antiq iā ouenerit et extimauerit q' cānes uipe. et tyriaca facta exea sanat eam. Nob' aut n c experien tia in ea. Sic c auditu et editu. et dixert q' ofto' uocata albūngil sanat exea. et ego n alo q'l ex parte' iniua ad hac egr'ne. et q' spu tio sit ei i uirt c decetse. et q' spuno sit ei iuuo. et q' spatio sit mc ofecta sputa adhuc egr'ne pe. Qn aut uleat' coi' et c int uir et fe tet coi. fe ea ei c ut eau fiet' uicte. ut indurēt loca eau et n ea dat mb tin. et assidua flomia basilice et dua guidegi. ut n pto cef et otinuo linat' pect' ei et inspillet' angli c cap'p'ligio et huc tutae. q' dixi. ut plagat ip's ei et put facto coz et torsio ipoz et ymutet' ad regione hui aeris uald' et no sit in frigoris iuz sup stu ei (ris) et assidue utat' potu lactis omn. q' m plagat p mansetia eius. if

Alia c humida. et alia c sicca. Sicca quidē fit ex militudie usus et alcauguamich et reliq' q' aduri sanguine. exemē et ab. sic sur allia. et cepe et uinu puza. et amar' cilin. et mil' et silia ist. et expau citate balneatois. et mutatois pannou et ablutae coz assidue

Cum ḡ aq c citna et albi. et sig' coz sic i disposi i sanitate. sufficiunt in ea c balneu. et fricato coz c c furfure. et c farina ciceris et baurac. Et q'n res c grossioz. abluat' c aq d'la et fricet' c aceto et o ro. c aq apii ex psili. au aq camomille. d' abluat' ipm c aq dulci calida et i ugat' c olo ro. fiat at illd aliqt diebz. Siat res c grossioz. ista indigt epithumē tenbuel sicut q' sic ea c una citna. au i ea mui q' citna. sz c i ea calitas et apparet i ea sig' d' cole rube i eoz. c necessm ut flom fiat i p'ma. d' purget cu decotto mirobal' et epithi. et sene. et fumi ter. et ex eis q' dixim'. d' utat' balnio. et oib' q' dixe'. et uitet ois cibos salsos. Huidi no indiget flo et sola c uētr' c q' similitudine ra ei. et indigz foz'ne epithimi. s' inuitate sua. et q'to plus c humoz. t'to plus indiget mc fortior in diluendo. Reliqui a regimi tc alb' et medis ÷ 1. De sare

Istud fit ex uapore ca' p'limo acuitate i corporibus. c cui c flo' et lenificatio n c ac p'muoz et sumat i potu aq ag'sti et aq ḡnaton ac. et c necess in hora ponotois ei et uncuet i suture et anglie. ut i g'diat' eg' i aq cala. q' alle uiat abea et i tumescit coi' ei. nā aer frigid' omouet ea. c associat' ei. Hec no omouet' n inuitis ex ensilitudine sudoris et neglig' ablutois ei. Cu g' mlt'plicat' sudor oz ut abluat' ipm ille c assidua sit albusari i die omni semil c aq fia et c addit c aceti. et abluat loca i q'b' ofuet' c ex ut albusari. et post oz ut linat' ea c aq ro. et aliq'ntuli caphoe. et aceto i na; p'hib' ipsum gusari c a egdr' curet c a albusari. De uerucis

Cum iste multiplicat' i h'oe necess c ex ite sanguinē et soluic uētr' c eis q' edu cut' uelia. et ad bile' regm c eis q' gelant fla tece et iuūctet coi' et ipsi ḡtu p'sic c dilatari i eis laudabil' humoris. et pauce gesticet. et assi duato balnei i ptu cali. et multitudo ociositatis et uini subtil' plime omixtois. c at sit pauce fe n cuer' ipe met. n c ill' q' eas i edit. et ex eis quib' ip'e dic' c. c ut fiat c solut cappur huc. au c i eloquitis uabuti hui. c c for te uald' expu. au in sensit et linat c unguo q' m fiet eas eade. et d' let' eo. au ligat' radices coz c capill' toce cadit. aut obuiunt' radices coz cu uirgis merrobiue. 1 z A. De tingardus in facie et labus et pedibus et p'a'. 1 z B. De apate callo

aut loca cum n sit fortes antiq c ueat c eis q' i muit et i ugunt sit eos. et q'n linis sit fortes antiq c necess ut in potiec' i firmo olm aliq diebz aliqt. et i pinguet cib' ei et mlt'ipcet' omisio i uino et admiscet aq ea et d' et i potu dolo sit expssione uue. et sit decoctoe passulati. d' sumat oi die q'tas. u. z. c media z. oli sisami excortican. et fricet palma c una alba fricato c bn et sit pes. et ofert eis u p'at' tb' c aq ei. et tece i tume scat. d' fricet c spingio octo. et si suspito fiat i cane toc e in t exeat gs te ect c ugio. q' n oit anacardii. a ugo sq'llitico et ofert ad tingardu la bu' pē. u i ugat' labui et fiat ut adhereat pell' oui et c ane sit labui. et q'n curat' c adipe gall' c gall'oytis sic alcohol corrugato. q'b' i ugat' i uetre bui. et i uoluat' sit eas pell' oui aut i ugatur c cera aliq. Apati callou. alia sunt sanguinea. alia colica. et oitat eis simil calitas loci. variam rubdo et extnsio sit eu sagnea sit sint c colico. et auitos coz c imini. Necess c i incepte q' phibit co ḡtiam au q' fiat ea minora q' sit. et sit i sanguineo q'd i flom ex late sio et diuiso. sz colico c solutoe cole' exeat q' n plima fiant cale ione sic sit d'p'mis et sit mot' et tolat. et lac acetosu et aq calci c semi. d' c epithimib' sit loc sz sagnea c eis q' infrigidat' ca sumeittate faciut sic sut sandali et rose et sic menuthe et caphoe et aq ro et aceto. Et i coli to q'd c eis c q'b' sit i frigidato et huectato sic psillui oq'llam c aq cilor et sic rasura cuc' et cithi et pozl' ofita et silia exeb fiug'. i u c apa stat et n addit. sit necess m q' resoluat c faciliatr. q'b' ad miscat' c me p'mis i ut c qeuit pulsato toti et dolor siglans appauit resoluti. Sz apati colica pzz i diget resolutois q'm resoluit p'se ipsi p' statu ip'oz sagnea u no indiget ut aduuet c eis q' resoluit. p' sbilitate et te porte coz. Et puenut apati sagnea aduna in iteu. aut c sanat' c resolute. cu signu c q' minorit ap'i. c diminutoe pulsatois in loco. au collectat' fiant sanies. cu sig' c q' assiduato c pulsatois et nulla excusatio sit c i frigidato. d' sedat' pulsato et linit' ap'i. Aut ap'i fit dur. cu sig' c q' sedat' dolor et manet' magnitudo ap'ie et ad dit ei durities. indiget q' p'm eis q' aduuit ad resolutone sz q'n tate calitatis sue et sui tpis. Et p' m i diget eis q' aduuit m'z ut maturet uelocit' et ogegetur sanies et ap'iat. Reu no indiget u studi ose osider'. q'm ipsum qn; fit ap'a dur. q' no sanat' c ea c lenifico

De apati i pustule p've

anacardi sapae a mine a

De lepra

albumahil

Marasso lat

De pruritu et scabie

de nodis 2 aglebus 2ſpſylis

177.

Hoc quatuor ē grām. aū ē ſerpillū ſubtilis. aū ſerpillū ſilueſtre. Sīḡ uīs ei q̄ ſit ſerpillū ſilueſtre. S. q̄ ſi ſene molle leue ſic

eius rubeum aut colorem pavonis. et non vocatur erisipila et ignis persicus nisi quando est inflamatio vehemens valde. et oportet ut extrahatur sanguis e flobotomia ex loco opposito educatur plurima. et cum accidit sincopis [illegible] et pue nat ad infirmum et eis qui subtiliat sanguinem absque acuitate. immo iubeat tunc ipsum et addunt in acuitate eius. sicut aqua ordei et aqua melonis indi et aqua cucurbite. assatorum et mucillago psillii et non dant in hac egritudine ea que ingrossant sanguinem penitus. sanguis namque est eo et grossus in se ipso. et ponatur loco ulceris medicine fortis stipticitatis et aliquantulo acuitatis. sicut trocisci andaron. et ponatur in eis calendis. aut flos eris. aut hec medicina quam ex pulvere ad hanc egritudinem. Cuius confectio. Recipe gallas in manibus que tamen et acceto. aut sumatur alumen et squinantum et calamenta et flores eris et ab limatur et eo. et inde et malum et moveat et ambulat paulatim. Si autem incipit perambulare. tunc oportet ut prohibeat sicut ipsum medicamen acutum. aut cauteriset. 176. De her

Erpes esthiomeno et accidit ad ulcera. ambulet malo. pete esthiomeno.

Hautem tothor niger aut viridi aut cera quam habet colorem pavonis. incipiens ambulare et dilatari velociter. tunc oportet ut cauterizet statim aut prohibeat si ipsum medicamen acutum et limat in circuitu eius cum luto et acceto. et quod dirigat et mollescat nigredo. et tunc ipso ponatur sulfur et vitriolum confectum cum butiro una vice et palma. et cum cadit nigredo et iteretur illud donec cadat cum corrosa mala tota. Deinde abluatur cum acceto et aqua. et curetur cum medicamine granatio carnis. et non sit negligentia in ipso quoniam occupabit ex corpore locum plurimum. 177. De antrace.

Hoc aliud est rubeum aut viride et aliud nigrum et in unguine est malum et signum eius sunt bothor et apostemata ex quibus egreditur inflamatio vehemens. ledens valde pruritus inferius in eis. et fit quod est in circuitu eius velociter. niger aut viride et accidit cum eo vomitus et pulsus cordis et sincopis. et sic sunt vite. et mortificet cito secundum plurimum. et non oportet ut flobotomia ex hac egritudine. sed festinetur et detur infirmo omnia que confortant et infrigidant. et quod dixi in capitulo calefactionis cordis et offeratur ad comedendum acetosa et acetositas citri et condimentum de volumine frontis. Si autem in acte fuit pestilentia et est malum et offeratur ei in quod sunt cum cibis excelentibus et pomo melis et acceto et cibo congelatis. et omne quod ingrossat sanguinem et cor confortat. et restringit superfluitate calidatis et offeratur ei ut aggeret in circuitu eius nix plurima et hoc quod plurimum accidit in autumpno et in fine estatis. et infundere ergo in circuitu eius cum medicis confortantibus cor et infrigidantibus loci. aut scarpella et ablue sanguinem eius et aqua ea. ne congeletur et non cadit. et sucetur sucietur leniter. ut egrediatur paulatim et non limare epithimate frigido. immo et videtur quod iam accidit abepithimate et aqua frigidum pulsus cordis. et tunc recipe et cum brodia ipsum et aqua eius et calefac ipsum et pone super locum et infirmum et sedeat in domo et circuitu eius nix et quod prohibeat fugere puerum ad cor et sublevat plurimum intentionis tue. ad confirmandam virtutem et infrigidandum cor. locum vero illum curatio non est possibile nisi prohibeat. Cum ergo alleviat pulsus cordis et dolet et ut est fortis et consolidatur et sic et perambulans circa ipsum et eis quod dixi et si iam dirigeat. et tunc eis quod dixi et non indiget ut cauteriset et eis incipiet malum cauteriza ipsum. Deinde consolida. 178 De adustione igne.

Confert adustioni ignis unguentum de cera et unguentum de cerusa et magis ultimum quod expertum sum ad hoc et unguentum album. et tunc res magna et plurima indiget flobotomia ex latere diverso. aut opposito. Deinde curetur cum unguento albo. volo intelligi per unguentum album illud quod est factum de cerusa et oleo rosato et cera et non de pluribus. De panaricio.

Confert huic ut ignitur olim taliter ne adurat et imprimat in ipso. Sigillum sedat pulsationem et sanatur. tunc illud sufficit. et si non tunc ponatur super ipsum quod saniem faciat collectionem. Cum ergo colligitur sanies et maturatur. perforetur foramine parvo et exprimatur. Deinde curetur illud. ut non capiat in dicte signis toci et curetur cum medicamine generatio carnis. et quoniam oportet cum prius ut limatur cum rugine ferri et acceto et prius in nive. usque quod obstupeat. 180. De sua curationis ulcerum et vulnerum recentium et putridorum.

In curatione quod vulneris recentis et non est magne quantitatis et prius est corporum oportet sufficit ut coniungat extremitates coniungentur et ligetur et caveat donec ne aliquid olim perfigat. aut cadit inter labia eius pulvis. quoniam prohibebit incarnationem. Si autem perfundum fuerit. tunc necesse erit tunc ut sit tunc ipsum prius unguentum carnis generativum et suffecerit et ligetur et declinet labium vulneris unum et eleget ab alto ad aliquam partem. et ligetur ab illa parte et declinet ad oppositam eius et si declinat labia opposita eius ad dual partes simul et elongatur unum labium vulneris ab alio. tunc ligat utrumque et si ex magnitudine vulneris consequitur ut non coniungit ipsum ligatura et ipsum constringimus docentur. tunc suat in uno loco. aut duobus aut tribus. secundum quantitatem quod non permutat labia vulneris disiungi et si fuerit in eo vir prohibens ipsum conglutinari. erit necessarium medicamen exsiccativum et abstersivum virtutem et prohibeat ad ipsum virum alium. et perforatur quod bubo vel vulneris et exitum oportet ut perforet ipsum in inferiori loco eius. ut non retineat in eo aliquid saniei. sed effundat totum quod in ipsum est et constringe ipsum in inferiori parte eius forti quod in inferiori. ita ut egrediatur sanies et facilitate et minorata cibum vulneratum in primis diebus. et si non egreditur sanguis plurimum. et tunc et fac ipsum declinare ad acetositatem et similibus quod est in circuitu vulneris et incipit aperiri. tunc flobotomia ipsum ex latere diverso. et ut postquam transierint tres dies aut septimana et tunc sucitatis et aceitas sunt apertis. fac dilatationem et sit ipsum in cibo paulatim. et prohibe vinum. non et si non evenerit ex vulnere sanguis plurimum et quoniam vulnus est in latere inventum aut in loco nervoso propinquo ossi aut corde. tunc incipe perforare ipsum. ne sanies corrumpat ipsum in ibus aut os et corrum. et quoniam est in loco carnoso. tunc dimitte ipsum donec confirmetur eius maturatio et quoniam sit vulnus postea unguentum et calefac ipsum et rubeum fac. tunc incipe exprimere ipsum et frigore eo. et quoniam dimitterit ipsum fac et fac ipsum album. tunc cura ipsum cum unguento collirio eo paulatim et fiat incisio semper secundum longitudinem corporis. non in latitudine in omnibus locis equalibus quae eminentias non habent. in locis autem quae sunt flexibilia. procedat cum flexibilitate accidente in illo loco et cum videris super ulcus pus aut albedinem. tunc ad de in acuitate unguenti et quoniam videris quod est extra virum et dolorem et moderatione. tunc seda exacuitate eius adde et prohibe subtilitate eius et in ulceribus quidem difficilis sanationis et malis indiget huius ea flomia et solutione ventris. Deinde catone et lignio et ut quod sunt putride carnis. et necessarium ut curatio fiat et unguento viridi et quoniam est vehementioris putrefactionis et medicamine acuto. Deinde cum butiro unguentum cadat corruptio deinde curetur quousque sanetur. 181. De fluxu sanguinis ex vulnere et mari et alum[illegible]

Oportet ut separet locum a superiori et stringat et infrigidet cum nive. et sumat sanguis draconis. et aloes. et sarcocolla. et thus. et ita sunt plures et sumat pili leporis. aut gazel. aut tela aranea et fiant in terra quod madefiant in albugine ovi et involvat in medicamine et impleatur in vulnere et pulverizet super hoc medicamen et ligamine stringat. et quandoque confert ei hoc medicamen. cuius confectio. Recipe atramentum et sanguinem draconis et aloe et calcem non extinctam et albuginem ovi quod admisceret et pili leporis aut gazel. aut tela aranee. et si sanguis fluit ex vena incisa. tunc sufficit ei sui ebullientia ipsius et multitudo eius et tunc quod est necessarium aperire vulnus paulatim cum subtilitate. ita ut consequatur orificium vene et stringatur cum filo lini subtili firmo. Deinde curetur ita ut stringat quod est super vulnus cum ligatura donec abscidat sanguis. Deinde pulverizet super vulnus ex medicamine postquam conglutinat labia eius et suat et ponatur et dissolvatur ex medicamine et albumine ovi et non solvatur tribus diebus. Et si fluxerit sanguis et est ex arteria et magis difficile constringere ipsum et signum eius est quod sanguis eius impetuose egreditur ex vulnere et egreditur una vice et abscedit alia. tunc ergo est necessarium ut stringat et cauterizetur sed magis aut adhibeatur ferrum et in madit. Deinde curetur locus. fluxus vero sanguinis quod est ex sanguisugis. abscidatur cum sit ipsum invisceat fabe medietas et abscide ipsum et ut pulverizet desuper pulvis molledini. aut infrigidet cum nive. 182

Maior error cum accidit percussio. De sua curationis algebrie et dislocationis et casus et dislocatio et fractura et contusio. et addat dolor loci et fractura et percussione facta dicit. aut plurgatas strictum. et ergo accidit casus aut percussio et adveniet ea dislocatio. tunc non indiget consilio nisi extensione etc. sed ligatur subtiliter si non est fractura et implet empla algebre sedante dolorem et stringatur leviter ligatio caveat ne fatiget membrum illud laborando. et sic et fractura. tunc oportet ut ungatur et sedet et prius imponatur secundum quantitatem quod eget. non reddat os ad locum suum et maiora facilitate quod possibile est ei. Et signum quod sit fractura est quod apparet eminentia eius ossis et expulsatio eius. Fractura vero in longitudine et contusio in latitudine in osse non indiget in secretione nisi concavitate. Vero dissolutio et necessarium ut extendat donec sit possibile ut redeat ad locum suum. Vero tamen oportet ut fiat in summo et facilitate et subtilitate et est minore quantitate doloris quod nobis possibile est et minoretur cibus eius in primis diebus. usque ad vii. dies

securitas sit aperte in loco eiusque; securitas sit aperte. tunc absoluatur et cibis paulatim. Si autem tardatur in curatione fracture et color est extenuatum et leuetur tunc frumento cocto usque sit et puls. et pultibus. et cibis grossis. et capitibus et quando commouetur constrictura ligaturarum dolor mollifica ipsum paulatim et non dimittas nisi tollere dolorem eius. quando fiat in cute apparet et putrefactiones et corruptione membri et quando commouetur subligatum pruritus. solue et embibita cum aqua ca. et dimitte horam et tunc exsugetur et reitera et quando non succedit dislocationi antequam aperiatur et non extendatur. quia fortasse saluabitur a spasmo. Oportet cyrurgici assidue caueant. ne cadat super locum nisi planum et fiat dolor fortis et comprimat ad alium latus nisi ad illud ad quod. ut comprimatur et si fuerit cum eo uulnus. dimittatur orificium uulneris. discooperi ut curat … nam si illud non fit in ea aperte et si in iunctura fuerit frustrum ossis purgetur. est signum ex quo uidebis ipsum eadem in cane sicut spina alia eminente et quando pertransierit mane tua desuper. fortior fit et pulsatio. tunc oportebit ut aperiatur et extrahitur frustrum sicut sepultum aut separetur et si fuerit adherens. deinde curet colligatura et ungere ante illud. quando commouet inde putrefactio membri loci et leni diuitias que remanserit. exalgebra cum cera et adipibus et medullis et reliquis lenificatiuis exeuntibus que dictum et confert casiu et psillioi et sedat dolorem. si soluatur mumia in oleo. et bibat porta super uinum pauce quantitatis autem sicut aqua … et confert ei cum aceto sputum sanguinis. ut sumat in potu boli armeni. aut trociscos de karabe et flomer ex lacte … et confert ei qui cadit super uentre. ut sumat in potu carabe et boli armeni et sanguis draconis. omnium ʒ. i. et opulentatem. cum hec fluxum sanguinis aut uomitum retinet; subito plorat

Confert ei qui in potu *18 7. de animalibus pungentibus et mordentibus* sunt uenenum … ut in potu detur aqua ca. et oleum *et animalibus ue*… aliquid et euomit una uice … est utile. deinde bibat lac et oleum *amigdalini* et butirum … in illud … *ueneni*. et consideretur per illud quod accidit euenit … quod sic accidit febris et rubedo faciei et malus odor oris et fetor oris. et citrinitas coloris et oculorum. detur in potu res infrigidantes et extinguentes. et si apparent pigritia et sompnus et congelatio et stupor. dentur in potu res calide. sicut medicamen dasa et ei similia. Et confert ei quod qui timet quod in potu sumat uenenum. assiduatio comedendi ficus. et nuces. aut sumat omni mane de tyriaca de terra sigillata. quia prestat et est super illud. prestat namque: hoc medicamen est ut confugiat uenenum et ne educat ipsum uomitu et quando accidit ex potu uenenum sincopis in iunctura est subueniendi per debilitatem et dissolutio uirtutis. et ipsum est ex uenenis … conforti cordis toti ʒ. et quod … confert … ea nisi sumat bezahar resistit ei et quod ego iam uidi quod restituit napello qui est ex uenenis que sunt de tiora et quando confert ei diam … et recens et … diacieres. licet non uidimus in ex pulsione napelli magis uiua mitium impuncta uos uipe est mirabilis ualde. Cum autem morsus fuerit punctum animalis ignoratur est sit. et stringat quod est super puncta animali et gatur et ponant desuper uentose. et suggatur. findatur pullus ca. et ponatur desuper. deinde ponant desuper uentose. et suggatur et sic uaporetur. et eis et ponant desuper carne … que sic incipiat peruenire ad corruptionem. abscidatur locus. sicut fit in loco per … lesioni. aut cauterizetur. In incipiet peruenire ad corruptionem. aut putrefactione est signum quod est puncta animalis pretiosi. dum autem non incipit tendere ad corruptionem et putrefactionem. quis sit uehementis doloris. est nunc … sit et uelox perambulatio in corpore. non est malum egro … et est … el cadit punctum … aut non est tertia magis. quod uero quod confert punctum uipere est tertia … magis et quando confert ei metridatum magnum. et medicamen dasa. et butirum uetus. et medicamen de ebo. et comestio aliorum et potus uini puri. Mordicationi autem scorpionum confert uaporatio zasa et allia. et medicamen dasa et tyriaca diatesseron et epithima cum euforbio et oleum antiquum. Adgenerat autem punctum conferunt tyriaca … et poma acetosa et folia eorum et tamarisco et absinthium … et scalpellato in loco mordicationis et suggatur. … autem mordicationi confert balneum calidum ualde et tina et sepelire in arena et cinere calido et accipe puluerem de

nigella et semine apii et medicamen dasa. uespe autem et apium pulegie confert epithima cum bolo armeno et aceto et cataplasma et suppone frustrum grandinis in ano et emplastrum est maluis et portulace aut solatro … deinde cum carne leni. deinde in emplastro cum eo … exhaletur. Canis autem rabiosi morsus est nocumenti maximi. et eius signa sunt rubedo oculorum et plectio lingue et intromissio caude inter crura. et spuma currens ex ore et raucedo uocis et ablatio socios et notas et inuadere hominem cum obuiat. et fugiunt canes alii. et de quo similiat ex sanguine currente ex morsu eius panis non comedet eum canes reliqui et si emplet uulnus cum massa et proiciat galline non comedet ipsa. et si uenit egro timor aque ad minus a xxx. diebus usque ad iiij. menses. Cum ergo sentit infirmus quod canis qui eum momordit est rabiosus. tunc oportet ut ponantur loco morsus uentose et suggatur. et ponatur desuper eruca et ruta confecta cum butiro uaccino. et sumat in potu medicamen decerens et regat ipsum regimine in … exhuectatione corporis et eductione … de medicaminibus que inficiunt. Ille qui in potu sumit cantarides. iuuat potus lactis et olei amigdali et signum est eius quod mingit sanguinem et dolor uesice ei. deinde curetur cum ulceris uesice. Et confert a de potum opium medicamen dasa et tyriaca diatesseron. Et confert ei qui bibit iusquiamum … lac … propter uomitum si sumat ei uelociter. Et confert fungis et tubibus pretiosis. uomitus et medicamen dasa et medicamen diapipero et sumere in potu piper cum uino ueteri. et ut uomat et muri salso et iuuat. Ille autem qui bibit lac et aduenit ei propter uomitum mollificio et nausia et sudor frigidus. bibat acetum forte. deinde sumat ex aiso aut ex calamento et sirup ace. ʒ. i. una uice simul. Et ille cui psilium facit accidentia … euomat. et sumat in potu post. medicamen dasa et tyriaca diatesseron. Et similiter fiat sic accidit hoc hominum accidia a comestione coriandri plurimi … Et signum est quod odorat sicut color ei coriandri odor. Et confert ei illa que diximus confert ei qui bibit psillium et quando accidit ex comestione … et inuoluitur cum ex … ex fimo uel ex igne in aliquid … et non permittit euaporare purius … sicut epilie euacuat … deinde sumat in potu rob fructuum acetosorum. deinde detur in potu rob fructuum stipticorum et mina. deinde … cum x. aloes indo et masticie et excitat sompnum et ingrediatur balneum. Et pisces sui superueniet ei … dies aut duo. et sunt assati. faciunt sicut illi. et dimittunt in loco … et sunt suffocati. accidit est ex illis illud quod accidit ex comestione fungorum pretiosorum suffocatiuum. et cura eius est ut euomat et sumat in potu uinum purum cum pipere et curetur cura fungorum. Et sibi nuces et auellane et fiunt rancide et comedunt. quibus accidit … accidia mala. quibus confert rob citoniorum et rob pomorum. Et lac huius odore uini putrefactorum est malum. et quod oportet ut detur cum uomitu. et detur post illud diacitonium et diapipereo. et detur in potu uinum purum. et confortetur stomacus cum oleo nardino. *18 8. de eis que accidunt*

Quibus accidunt ex potu medicinarum *ex medicinis solutiuis et uomitiuis* solutiue et uomitiue facientium malorum. sicut mezereon. et dende. et labrum et species lacticinorum aliorum et medicine plures igne. sicut ellebor… et gilbenech et … et similia illi et accidia mala ualde. quapropter oportet ut sint omnia … facilliora sicut mirobalani et … et pruna et … et uiolarum et que sunt similia illis et sit comitum est … et aloe et epithimo et polipodio et pulpa colloquintide et agaricum … et … et cassie fistule et tamarindis et scamonea … et … coralsena … pretiosa et euomant omnia que necessaria sunt euomitiue et sint comitum uomitu sint ace. et rafano et … et eruca et alkanem. et indiceante … ualde … cum necesse est uomitu fortis et nucem uomicam et similibus ex illis … alia … ut … uomica et similibus ex illis que experti fuerint et temptauerint de quibus iam diximus in hoc libro et deuitent uomitum et solutionem … est me. ignota. et quando accidit sic fluxus solutionis uetetur da in potu … inghus ponit aliquid opium et iusquiamum et fac egrum ingredi in balneum et da ei ad potandum sauch de ualue et sauie dalgobia et pillulas de … ugnatorum et non dedit ei in potu medicinas in quibus est iusquiamum et opium non est iste … opium … et nisi uide … solu

de [illegible] dnis qui [illegible]

nota non debet dari catarticum ... [illegible]

tione infestare uehementer et timetur quod cadat ut. Cum ergo indigeserit in
ape(r)dies in potu. Et cura eius magis superhabundat uomitus est cura coli
et passionum. et non des in potu catarticum in die una bis. et non solvas
in uehementia caloris neque frigoris. quoniam non est securitas. quoniam superflu
at solo fortis impetu frigoris et caliditatis non solvas in febribus fortis
caliditatis et debilitas ad est virtutis. et illos quibus et consuetudine est
ulcera intestinorum et quibus velociter advenit excoriatio et illum est
ignis felicitate non et difficultate secundum mediam solutam. In
troga ergo ipsum quia mediam solutivam potare consueuit. et quoniam
extra fuerit solutus est. et reuocatur a sellatione huiusmodi. ut sufficiens in
mensura quod necesse sit ei in potu tribuere. et si necesse est ut in potu
tribuas primum incipiendo mediam solutivam quam antea supra sit. In
primis da ei in potu mediam lenem aut minorem quantitate ex for
ti. Deinde tu illa post illud doce cogitans infusum eisdem ei. et scias quod
plures horum quorum non velociter obedivit medicine solutiue sunt ma
gis ... pinguiores non diversi sunt ab hoc. Rememoratio quarun-

De Rememoratione quarumdam medicinarum

dam medicinarum. Aloes solutiue educit colam et humiditates ... et ex sublimibus medicinis solutiue ... et aperit orificia emo roydarum. qui ergo emoroydas habet et indiget acceptione eius fiat ipse (?) cum bdellio et cum dragaganto solutum ei nocebit ipsum sumere et ... post acceptionem eius magis euitare. Sit dosis aloes ex aureo .i. usque ad .ij. aureos et eius quidem solutio est tarda quapropter oportet ut consideres cum fiat preparatio ad comedendum post ipsum. Turbit est medicina sublimis pre malitie. Verum illud quod album est et recens gummosum non indiget pli ma rectificatione. et solutionem educit superfluitates et flegma quod non est plime in viscositatis. cuius dosis est a .ij. usque ad .iiij. cum decoctione et si sumitur sed modicum suum est a .i. usque ad aureum .i. Et turbit est tarde solu tionis et propter hoc oportet ut consideres ut non festinum comedere quod ipsum sumpserit. Pulpa colloquintide educit flegma et extrahit ipsum ex profundo corporis et ille qui consueverit pati excoriationem oportet ut permisceat eam cum dragaganto aut bdellio. est dosis eius a quarta .ʒ. i. usque ad mediam .ʒ. Scamonea solvit colam et humiditates cum virtute forti et cum ea ponitur cum aloe et mirobolanis rectificat eas et similiter rectifi cat ipsum rob citoniorum et quoniam cum ipsa ponitur citonia ipsa in confectionibus sicut electuario decotum et similibus est uelocioris operationis et minoris malicie. cuius dosis sit ex .vij. granis et .v. usque ad quartam .ʒ. unius. Agaricum educit melancoliam et flegma grossum. est dosis eius .ʒ. .iij. et est tarde solutionis. Polipodium solam melancoliam et flegma salsum et sanat fissuram que fit in manibus fortiter. et ponitur in decoctionibus cum epithimo cuius dosis sit ex .ii. .ʒ. usque ad .iiij. .ʒ. Et epithimi non sit dosis ex .ʒ. .iiij. usque ad .vij. et non indiget rectificatione. Mirobolani citrini solvunt colam et nigri indi solvunt melancoliam. nigri non in quibus est ponticitas non sunt convenientes ad solven dum faciendum immo ut confortent stomachum. et non oportet ut de mirobolanis bibat ad solvendum sed aquam eorum cum ... et tamarindorum. quorum dosis sit ex .x. usque ad .xx. Sene aut et fumus terre confert pruritui et borro et educunt colam cum facilitate similiter dosis ex .ʒ. .iiij. usque ad .v. ʒ. in decoctione vel cum aceto et similibus mole. Aqua non casei colam cum facilitate educit et oportet ut ipsum sumat extra calefactum et illeque non tollat medicinas calidas diebus plurimis. quod quod confert pruritui sicco et vulneribus malis siccis sicut asafetida et impetigini et milie et lepre et egritudinibus illis similibus. Ipsum namque educit colam adustam similiter. De signis febrium.

De febribus 1, 8, 4

5 Speties febrium prime sunt tres alie cum sunt que fiunt in spiritibus sicut febrium febris effimera. et alie que fiunt in membris radicalibus sicut febris ethica. et tertia fit in humoribus sicut putrida. De signis autem effimere signis sunt. et ipsa accidit propter aballatione euenientem sicut uigilias et labore su perflui. aut fame. aut sitim uehementem. aut acceptione medicine. aut ac ceptione cibi calidi. aut extra superflua. aut cogitatione uehementem aut caliditate aeris. aut propter stationem in sole. aut propter frigus aeris uehe mentis. aut propter narratione magis frigida. aut in aqua aluminosa. aut ... aut percussione aut propter potum vini puri plurimi fortis. aut propter ni micatam siccitatem sacietatem ex multitudine comestionis. aut propter catarrum aut coriza. aut fluxum uentris. aut longitudine more in aere balnei et non alteratur ex eo color urine. nec tegitur extra plurimum. nec pulsus fit uelox nec frequens uehementer et non est tactus corporis extra ad urens mordicans nec anhelitus est uehemens consecutivus nec signum est ue

hementis asperitatis et siccitatis et si fit quod in initio eius oppilatio et post de clinationem eius sudor. aut humorositas procul dubio. In eo igitur qui hunc febrem febricitat. non est necessarium nisi ut consideres eius declinatione. Deinde mit tas in balneum et fundatur super ipsum tepidum. et fricetur corpus eius tepide et non sit balneum calidum superflue. nisi illius qui febricitavit frigore superfluo quod eis accidit in via. In illo autem cui advenit ex labore et lassitudine et fatigatione plurime multiplica in unctione in virtutum. cum oleo aliquo et effunde aquam tepidam super ipsum in loco balnei non calido. Deinde educ eum ex balneo et ciba ipsum cibo facili humido et pota ipsum vino permixto permixtione subtili. et ... plaget sompnus. et ingrediatur ipse etiam si hec febris ex ... aut obuiatione et capitis lo cus capite calido balneum non ingrediatur sed flegma ipsum in infrigidando loca capi tis singulariter attende in loca capitis extra ipsum doce sedere. Illud non cui accidit hec febris ex potu vini puri plurimi non facies ingredi balneum sed da ei in potu aquam ... acetosorum et aquam ... et similia illis. et ... in frigidantibus doce sedere in eo febris integre. Deinde mitte eum in balneum cum fa cilitate et lenitate. Et ille qui febricitavit ex longitudine stationis in sole. bal neetur in aqua dulci recente. et pone super caput eius aceti ex ... et aquam ro. et da ei in potu fave (?) ... et quarto et aqua ... Et illum qui febricitavit ex ang ustiamorum mitte in balneum semel et bis inunge eum cum oleo aliquo et effunde a quam tepidam super ipsum. doce excitat corpus eius et inflet et iuuet. Et illum qui febricitat propter superfluitate cibi. precipe ut prolonget sompnum et flegma ipsum si uehementer sit rubedo eius coloris et non des aliquid nisi semel vel duobus diebus. In illo autem qui febricitavit ex fame non consideres declinationem febris. sed da ei in po tu fave ordei cum quarto et aquam multis. et ciba ipsum cibis in frigidantibus et hume ctantibus. Et illum qui febricitavit ex catarro aut coriza flegma. Deinde da ei in potu in ... et aquam ordei. Et illum qui febricitavit propter longitudinem balnei fac dormire in domo uenti. aut in loco frigido et da ei in potu aquam cu curbite et pone super corpus ipsius sandalum et aquam ro. et ... est dosis ... ti. Et plurimum harum febrium finitur in die et nocte et de eis sunt que extenduntur usque ad tres dies vel iiij. et autem pertranseat tres dies. tunc tamen egreditur de genere febris effimere. Et plurimum quod hec quidem febris non sit nisi ex repletione et oppi latione pororum et rubor est eo facies et oculi. et confert ei flegma et caliditas hec fe bris quod permisit quantitate febris effimere. Cum autem uides febrem effimeram in die prima. Deinde inveniens eam in secundo die additam et ut signa et pulsus fit uelox et anhelitus et rubor faciei et oculi. tunc extima quod de genere illis sit. et. Incipe ergo succurrere flegmando egrum et solvendo cum aqua fructuum et si addit febris die tertio caliditate et pulsus et anhelitus uelocitate et frequentia. tunc non dubites quin sit hec febris. Incipe ergo cum flegma et solutione cum aqua fructuum. Et si est rubedo manifesta et pulsus plenus et corpus carnosum et intactum cum caliditate humorositatis. incipe cum flegmate et si non est rubedo in colore plurima et corpus est ex tenuatum leve aut lacertosum et pulsus eius est frequens uelox latus et urina mordicans et cutis obscura et sicca. tunc magis corpus tunc fiat solutio cum aqua fructuum. Deinde da ei in potu sirupum acetosum puram et ciba eum inter ex aqua ordei cum aqua duorum granatorum. Cum ergo alleviatur. fac eum ingredi balneum postquam sit calidum et fricet cum lupi (?) eum furfure frumenti et multiplica fricationem eius et ablutionem cum aqua tepida et non extrahe eum et fac ipsum dormire in madidatione vel sudore et est ... regere faciens quasi sanum cum ea ... De genere secundo febrium que sunt putride. 1, 8

Istarum secundum genus febrium putridarum sunt separabiles et ... De quibus est tertiana quartana et flaume. et sinocha. et causon. et composita. et febres apostemum. et signum febrium putridarum sunt quod incipiunt sine alteratione superveniente corpori extrinsece et etiam ex toto eis quod dixi in febribus effimeris. et si venit incipiendo et est eis obviare cum oppilatio aut tumor non est sinocha et quibusdam febribus apostemum et caliditas cum omnibus est for tior caliditate febris effimere et pulsus et anhelitus et urina sunt uehementioris alterationis. Verum unicuique eorum sunt signa propria. Signum vero propria tertiane sunt quod eis principium est oppi latione simili punctura acus. et non plagant sensum oppilationis. nec eventum sunt incidentes et non est frigus eius diuturnum immo frigus ad calefactionem de clinatur. et festinat eius inflatio. et magnificatur pulsus et anhelitus et frequens sit ualde et uehemens sit inquietudo. et caliditas eius et angustia. Quando accidit alienatio et vomitus cole. et eius egestio et fit in oppilationibus et etatibus et temporibus ca. et quod plurimum utitur labore et plurimum habundat humoribus et cibis calidis generantibus colam et si fuerit cum istis signis aut quibusdam eorum quod iam febricitaverit hec pluries febre tertiana. tunc iudica quod est tertiana febris. cuius quod cura est solutio uentris cum aqua fructuum sicut siruppo ... aut siruppo ro. puro. aut decoc tione leni et fac in die non procedere et da ei post modicum aqua ... et ipsum ... et aceto et oleo dolmino aut oleo amigdalarum et aqua eius sit aqua ...

hinc est cum quod extendunt

H ... (?) sit ... febr...

... ... febris sinocha

frigida et omnia que extinguunt et infrigidant. et sit studium tuum ad extinguendum secundum quantitatem vehementie caloris et tepiditatis eius. Si autem exsiccat non. tunc permitte aquam prunorum aut aquam ordei. pluribus diebus et si solvitur. tunc aquam granatorum mizorum contritorum cum granis suis et sua pulpa. Et si non evitaverit hoc regimine non removebitur febris ultra iiii. paroxismos aut minus. et hec quidem febris plurimum stat in periodo quarto. et quandoque sepius in pauciori plurimum quo extenditur est usque ad periodum vii. Que autem pertransit vii. paroxismos non est sinocha pura simplex sed est composita in qua est commixtio flegmatis et longitudinis(?) in ea. Sinocha autem inseparabilia omnia signa sunt signa febris sinoche preter corrupilationem et sudorem. non enim cum ea nisi cum est crisis. et alienatio sunt cum ea vehementiores. et fuerit cum ea asperitas lingue. et citrinitas aut nigredo spuitur(?). et lingua est magis est maligior et deterior. et cum albu est melior et levior quam est citrinum est inter illas in malitia.

Et differentia quid inter febrem sinocham continuam et inter continuam que sit ex sanguine est. quia hec sit fortior in initio. et non sunt cum ea rubedo et fluxus et extensio in corpore et dispositio sicut asmatis et constrictionis anhelitus. quoniam cum febre sanguinea sunt ista accidentia. et inde quod in curatione eius ita ut des in potu infirmo sit dum primus in mane. et aquam ordei cum elevatione solis. et aquam citrioli aut aquam cucumeris aut aquam melonis indi in meridie. et in allagies(?) psillium aquam [illegible] quam si non fuerit obediens. et assellaverit omni die plus duabus vicibus. reduc diversitatem. da ei loco prunorum aquam. aquam granatorum mizorum contritorum cum suis interioribus. et inde in exstinguendo quantum potes. et non attendas nec assellet illud quod dicunt astuti medici quod multitudo extinctionis tardat crisim. Ego enim iam expertus sum ambas vias et inveni hanc viam incolumiorem et citiorem et minoris timoris. et qui mortui sunt ex habentibus hanc febrem est hoc regimine multo pauciores sunt eis qui mortui sunt cum hoc regimine primo omnino dimittentes extinctionem et subtiliationem regiminis ut appingat crisis. Est ergo dimittere ad mortem procul dubio nisi super eis superfluitas humiditatis in corpore suo. aut inobediat medico. et bibat aquam frigidam plurimam aut comedat cibum qui desudat plurimum. et sic plus corporis cibis assatis sicut ita ut spasmet. quod dissolvunt oculi et mandibule et accidit ei tortura et abassatio cibi et spasmat interim et non plus in hac febre. quando in potu sumat ergo aquam frigidam cum vult et quod appetit de fructibus suis huius. 1. 8. 1. de febre sinocha que est febris sanguinis.

Hec febris magis calida sinochis morte et rubet cum ea facies et oculi valde et constringitur anhelitus et tacet et sic tacet vulnerantes et fuerit regimen inceps quod posterius regimen multiplicatus sanguis. et cum commotione eius constringitur corpus et additio in sompno et pulsus est ea est magnus et plenus et est tubus et spissus. Et cum ei est inter sudores ei in principio et quandoque urens valde. cum flegmone dimitte sanguinem cum [illegible] egro supervenerit sincopis. et sitiunt debiliter cum eius cum medulla panis. cum aqua granatorum mugi et aqua agreste. deinde dimitte eum et ad ultimum non dimittas quin procedat egressio sanguinis usque ad sincopim et post illud da ei in potu aquam granatorum mugi et cibum aquam granati ordei. et rege ipsum regimine huius causon febrem. sic fit ex extinctione minori. et si stendatur flegma in dispositione sua. studeas addendo ei in potu aquam frigidam plurimam. et da ei in potu extilla usque faciet aut infrigidet et immutet. sed quod declinat febris. tunc sufficiet ei sincopis. et non ita usque de cibo cum fiat febris levior ad horam. et quod rege ipsum regimine febris flegmatice. hoc est regimen confert in hac febre et ego iam expertus sum et plurimum ipsum et libera eius ipsum gens plurima. que erat in morte. a timore magis non quod sis piger in dando in potu aquam frigidam. et vehementer est necessitas. nec dimittas eam in quam febris sinocha est ex apostemate in stomacho aut in epate aut in matrice aut renibus aut vesica aut diafragmate et pulmone et pectore in diafragmate et pulmone et pectore. in isto non est epate est timor in dimissione tribuendi aquam frigidam in potu est ipsa vehementer necessaria est maior quam sit timor ideo quod generatur ex malitia sua. non ergo dimittas tribuere ipsum in potu est vehementer est necessaria et sic vehementer necessitatis eius est. vehementia inflammationis febris. et quod pulsat cor et timeat passionatorum febris secundum ipsam dispositionem difficilem duobus diebus aut tribus. et non extinguit eam extinguentia et non valet contra ea. cum quod pulsat cor cum hoc. iam bullit sanguis ebullitione. et non liberant ipsum. et non in potu de aqua frigida. et de extra in potu subito tamen quos satiet. Res enim frigide fortes tunc non perveniunt ad que necesse est. nam si non potest isti aquam frigidam supervenit eis sincopis post paululum in frigidum ueniente in extremitatibus corporis et in paruitatibus cibi corporis que emittunt sanguinem per nares et expellit sagittas moriuntur et illi quando artie pre frigore et quando sunt bone potentie et fortes. quod non accidit eis hoc accidens sed constringitur corpus anhelitus et suffocantur subito. quod oportet ut fiat quantum vincat. quod accidit ex malitia sumendi in potu aquam frigidam hoc timore magis. fortasse est non accidit ex ea non debilitas et pigritia febris et prolongato spatium eius et ad veritatem dum in vasis et in extremitatibus quibus expellitur materia extra et quandoque

et post. et ut succurrunt ei hec febris est ea. cum quod administramus flegma et des in potu aquam frigidam. tunc rege febrem post illud secundum quantitatem. quod vides de residuo caliditatis eius cum aqua granatorum aut cum aqua sucre vel aquam ordei aut sirupo acetoso aut trociscis de rosis et similibus. 1. 8. 8. de febre flegmatica periodica. 14

Signa huius febris sunt quod principium incipit cum corrupilatione et rigore et tardatur in calefaciendo. et est corrupilatio longi spacii et fit prolixissimum omni die et fortasse non calefacit. et cum calescit non est vehemens inflationis. et est cum ea vomitus flegmatis. et humectatur in labore. et debilitas appetitus et paucitas sitis. et plurimum accidit in senibus et mulieribus et pueris et eunuchis. et in eo qui assiduat cibos et regimen intemperantias que multum utuntur fructibus humidis et mollescat cum ea corpus et inflatur palpebre inferiores et albescit facies et citrinatur. et cum ea est vomitus est sirupo acetoso et aqua calida hora corrupilationis et vaporatio cum aqua calida. et est vides quod flegma est grossum quod quidem scies ex grossitie eius quod egreditur in vomitu et difficultate eius et exigentia febris et longitudine sui temporis et sui pore et difficultate calefactionis eius. fac cibum cum illud quod incidit flegma ante vomitum. et da oximellis et accucasi(?) et sit acetum dum prius et cum eo caliditas magis. cum autem non fuerit calidum sed fluxus tunc da ei trociscos de rosis. cum aqua feniculi et aqua anisi decocti. et quod prolongatur da ei trociscos de cuperio(?) et medicinas fortes expurgantes(?) ut sunt anisum et ameos et semen apii et amisum vulneum(?) et alia cum corporis est catartico forti. et non dimittas in hoc toto quin fortis sit in principio est maltice et olibano et apiis et similibus illius, perficiendo ea tam illius quibus ea non fit cum hec enim febris debilitatur stomachus. 1. 8. 9. de flegmatica continua.

Cum hec enim febre sunt omnia signa que cum flegmatica sit periodica preter quod corrupilo non est in ea. immo similitudo corrupilationis in corpore et calitas est ad ditam(?) et sudor in ea et non fortasse est non cum totali sequitur. et quod par est ex est sudore seperatur. immo plurimum est recessio huius febris et flegmatice periodice. i. utrasque sistens(?) et omnium febrium plurium tardantur absque crisi immo cum resolutione alie rei post alia. si autem est indispositio. aliquando cum est in vomitu et in solutione ventris. et cum hec est sic cum periodice flegmatice. verumtamen oportet ut sit in initio tua in hac post ea quod calefaciunt cum cautela plus et pre cum caput est debile. vel ante ergo est ex illis in quibus consueta fuit egritudo. confortetur cum fit in elevatione huius febris. bu. febris frigida et primum ad confortandum stomachum. est de et trociscis de rosis et similibus eis. et si caput fuerit debile et febris fuerit tarda vel pigre tepida tunc da ei in potu fortia in provocando urinam et evacuatio flegmatis est quod sunt ut trocisci de cupressu(?) et pillule in quibus sit pulpa colloquintide et aqua seminum et radicum et aqua mellis et cumini et diapipeon. et non dimittas vomitum cum eis que incidunt. non enim prolongatur plurimum in hoc regimine et mittitur quod perveniat vel ad hec febris ad ydropisim et spe yposarca. est quod vides in corpore corruptionis complexionis. tunc incipe succurrere illi cum eis quod diximus in capitulo ydropisis. et elige ex illis medicinis convenientes eas secundum caliditatem febris vel pigritiam et tarditatem eius. 1. 8. 9. de febre quartana. 14

Signum huius febris est corrupilo difficilis vehemens consequens profunditatem ossium et debilitatem pulsus in principio eius valde. in quo situ assiduas illius que habent febrem hec. non indiget est signis aliis. cum pulsus minoratur in incepto omnium febrium aliarum non tamen sic minoratur in hac et plurimum quod accidit hec post febres cum permiscetur corporis proprium ipsum in incepto non ostendit parva accidit et plurimum quod accidit in autumpno et yeme. et in eo quod dominatur colera nigra et habentibus splenes grossos et minus invenitur ab miliebus. Et caliditas eius cum calefit est infra caliditatem tertiane et causonidis. vel caliditatis sicut valde mordicans palmam et caliditas eius est sagittans valde est acuta sed cum humorositate sic est dispositio vaporationis caliditatis eius et tertiane flegmatice divisa est sic dispositio caliditatis pervenientis ad manum retro tertiane profunditate et caliditas quartane est infra caliditatem tertiane. sed non est in sic tertiane et asperitate in transitu. Et cum hec febris est spiritus siacus et est rubia grossa et quando accidit post febres caliditas est flegmatica bisilice exsiccatione sinistro. deinde solvitur ventris ergo mittis vicibus continuis sine est cum tas. febris vehementis forti mus est de tertiane epithi post suum modum et sic fortis cum tertiane est sirupus acetosus et sic est fortior caliditas que est febris quartana et aqua casei sola et si fuerit post febres flegmaticas aut commixtas. tunc administra vomitum post incisiva sicut tiliatiua est quibus non plurima calefactio sicut siela cum pira [illegible]. sinapis et sirupus acetosus. et rafani et fac ipsum vomere et da ei in potu quando antiquatur febris et alleviat corrupilationem illud quod sudare faciet. sicut est cum dampnum et medicinam de sale. est meliore et veloci ipso et pone coram ipso et post ipsum duo vasa in quibus sit aqua bullita cum camomilla et sticha et calamento et cooperi ipsum cum pannis in hora porre corrupilationis ut velox sit ei calefactio. et provocet sudor et mitte in hunc

Marginalia: hic quod debes dare aque frigide et habeas de ... (beside the line "morte procul dubio")

Marginalia: tertia vero aqua frigida in febre sinocha. 18

De quartana gtia

hora in balneo. et inter duos dies aut in die non in die nisi in die priore. Si autem febris fuerit tepida et sensibilis eius regimen. et da ei cibos leues sicut carnem arietinam et assidua lenificatione nature eius. ita ut des ei syr aquam sicle. i. bbis et aquam caulis et fici infusas tamquam mell. et ius galli uetusti. decocti cum aqua et sale. in quo procedit fuerit aliquantulum polipodii. de quo sorbeant parum ante cibum suum. et ita solutionem et flomia sin uidis ei plurima diminutionem. Ipsum enim non prolongabit sed bonum regimen. Quartane non continue: signa sunt quartane prodire. Veruntamen non est complexio et fit fortis in quarto. et repetit in aliis diebus. et quod prius est ei euenit. et quod confert flomia basilicon pre. dixi flomia saplene de in pro uocato uine si fuerit pigre caliditatis. et fuerit cum ea in labore leuitas et biuitas plurima solutio mollie cum non fuerit illo. et accidit post febrem acutam. 140. de febribus que faciunt paroxismum in quinque diebus et in pluribus.

Quam pauci eueniunt paroxismi febrium preter sicut quartani. Veruntamen ego iam uidi paroxismos transeuntes multos. Fuit iste febres omnino ex humoribus grossis quorum cura est sicut cura quartane. 141. de febribus compositis

Febrium compositarum plures sunt uale et modi compositionis earum. oportet facias accidere periodos similes periodis febris simplicis. l. sin singulas quamobrem non oportet ut confidas in eas secundum febre explodis ei immo secundum actiua eius ipsi propria. quoniam enim euenit ex eis potestate duarum tertianarum paroxismum in omni die. et iste est periodus febris flance. Et cum tu uides paroxismum omni die cum accessionibus tertiane scias quod sunt due tertiane. nisi quam paroxismus acuit cum recedit alia tertiana et plures febres accidentes composite sunt ille. que fiunt ex colera et flate. et iste febres plures sunt male quia signa sunt propinqua ex signis tertiane et faciente paroxismum omni die et indicia eius causa propter uehementiam inflationis et in die alia pigritia et sepita. debilis caliditatis plurime eleuationis. quod non forsitan calefiet nisi cum labore. et iterum in eo oppilatio post calefactionem semel aut bis et flatur cum hoc sit. facies et corripiunt uiscera et debilitant et frigidantur extremitates et epar. Et causa huius sit. est ut amisisset in ea purgatio cum medicinis secundum paucitatem caliditatis et multitudinem ipsius et intendas in ea est sicut accessio. puro et illo qui cum eum semibus. et cum sucro rosato. Cumque dies pertransierint tunc da ei trociscos de rosis. et quod rosarum et masticem. et aquam feniculi et trociscos de eupatorio et illa ex eis que diximus. 142. de oppilatione sine caliditate

Non accidit oppilatio postquam non calefit corpus tunc incipe mundificare egrum ex flatu. et da ei medicinas fortes ad prouocandum urinam et minora cibum et potum et fac eum sudare in balneo. et precipe ut moueatur et laboret. 143. de febre accidente ex pestilentia.

Febres que proueniunt ex pestilentia. cum quiete caliditatis. cum tangitur. uirtutem anhelitum eius cum ea est fetidus frequens. adest ei et siccitas sitis et uomitus cum quibus uidis nauseam frequentem cum febre repida. tunc scias quod ipsa est febris pestilentialis. et precipue cum communicat et multiplicatur. et sunt signa pestilentie manifesta in aere. Et euidate illos ex illo quod diximus. Stude igitur tota intentione in confortando cor illorum et expando aerem continentem eos. Adhibe eis bene redolentia et intromitte eos in domos odoriferas mundificatas et ne eas plantis bene redolentibus uiridis aspectu. et suffumiga eos cum sandalis et camphora et asperge eas aqua rosacea. et aceto. et asperge ex eis super frustum lini antiquum aut super lateres domorum subsistantium ueteres. et pone super tempora aquam rosaceam. et cum forum et sandalos cum panno mundo infuso in ea. et fac eos odorare odoriferum super et da ei in potu aquam fructuum in frigoribus ualde. et rob granati acetosi. et rob agreste. et acetositatem citri. et lac acetosum et aquam mirti cum aceto. quoniam non prostro est aluum et cibum eos pullis assatis et uitellis ouorum et da eis in potu uinum album. boni odoris odoriferum cum amixtum sit quantum est quincuplum eius aque dulcis. 144. de uariolis et morbillo.

Signum generationis uariolarum est febris acuta caliditatis conclusa et uehementia doloris dorsi et pruritus narium et timor in sompno. Et quando uides aliquem inueniri cum febre conclusa dolore uehementi in dorso. tunc scias quod illud est ex inceptione uariolarum precipue sicut cum est pruritus in naso. et timor in sompno. Si autem febris est uehementioris caliditatis et angustia maior. tunc portendit plurimum morbillus. Et cum quod uariolarum in principio. est flomia cum cipiunt signa. Si autem flomia non succedit donec incipiant uariole tunc igitur non facias flomiam in eis. sed attende. et si fuerit eger bonus et propinque etatis egressione et non habuerit angustiam uehementem. et uariole iam inceperint exire. tunc rege eum cum eis que festinare faciunt exitum uariolarum. et non des ei in potu aliquid frigidum cum superfluitate plurima ut non stet exitus uariolarum. et superueniat ei difficultas et tarditas. Si autem uidis uariolas pigri exitus. tunc da ei decoctionem ficuum cum urgente lacte. et aliquantulum croci. ut festinare faciat exitum uariolarum. cum igitur exierint omnes. tunc adiuua eas ad maturandum cum regimine et uaporationem cum uapore aque. Sin ceperit peruenire ad maturationem et rege eo regimine. scilicet aptum ea tribuendo in potu aquam ordei. et alia secundum uehementiam caliditatis quantitatem et si multam intendas ad soluendum naturam. et precipue in morbillis. et in fine rei. nam non forsitan saluabit hunc ipsum aueniat in fine rei sue. et quando tu facis uaporem et maturationem. tunc adiuua ad desiccandum eas cum suffumigatione foliorum mirti. et foliorum rose et fumo tamarici. et decoctione istorum. et ablue eas cum aquis eorum si tardat exsiccatio. Et quando exsiccentur tunc sumam in eo aliquid difficilis exsiccationis. de gutta de super aliquid olim tepidi in isto ac eius donec cadant omnes crustae. et incipe quando apparent uariole et signa eius et distilla in oculos aquam rosaceam. in qua infusum sit sumac rubi et quando in albedine oculi accidit locus rubeus. et precipue cum albe in nigrore eius. et similiter accidit illud et uidit uariolas paucas. tunc non indigebis. quod si inueneris punctum quod est in oculo non sedari pillis in uno rosaceo fortior quam fuit. tunc distilla in eum exsucum et sale et uaporem ipsum uapore aque calide. Morbillus autem est maioris timoris quam uariole. nisi in oculo. In mundo igitur in morbillo cum eis que educunt colam cum facilitate absque calefactione sicut aqua pomorum et granati acetosi. et trita cum suis infusis cum succo et aqua ordei. et aqua melonis indi. et citruli et cucurbite. et mucillagine psillii. Si autem inueneris in infirmo aduenire post hoc mediam estimationem et angustiam et fortasse cooperit eum sincopis. tunc fac ei sorbere aquam frigidam. et fac ipsum sedere in ea parum et frica corpus eius et cooperi eum donec sedet quod in ipso est et egrediatur morbillus ad exteriora corporis. Si uis redire est exerit ad extinguendum. et confirma naturam in fine rei ut non sit cum ad solutionem nequissima. et si inueneris in infirmo resudationem sanguinis ex locis morbilli. fac eum sedere magis frigidum et scias quod est morbillus malus et uiridis et uiolaceus. Is eger est malus et pernitiosus et uariole cum ne uel proueniunt durities propinque. in uoluntate nigre et rube uehementis rubedinis et uiolacee. et ille que ambulant ut formica et ille que faciunt se fieri corpus sicut spasmatum omnes male sunt et mortales eos. Et ut conseruerit uariolas ut precipias egro gargarizare cum aqua rosacea. et ut minoretur quod egreditur in suo gutture. et effunde in aurem eius succum meniste cum aceto et aqua ut minoretur quod egreditur in aurem eius. et fac ipsum suggere naribus oleum murtinum ut minoretur quod egreditur extra in naso suo. nam cum hoc feceris. tunc scias ipsum quiescere ex lesione maxima. et nocumento magno. et linguntur de pictura sub plantis pedum suorum et in incisionibus palme sue. fac ipsum assiduare positionem corporis in aqua calida ut alleuiet exitum uariolarum exitus et non cibes egrum hoc duabus egritudinibus pullis donec cadant cortices eius. et donec recedat sitis. et malitia ancilis ab hunc morbillum. Postquam igitur ceciderint cortices. tunc assiduato balnei et regimine impinguatiuo corporis impleuntur foramina eorum. et medicine que eradicant panniculum delent uestigia eorum.

de gutta de su aq sale et de confirmat eorum exsiccatio et plures tr

Explicit liber diuisionum rasis.
Incipit antidotarium rasis.

Posui in hoc meo libro medicinas quarum necessitate inseparabiles, et posui illas que ex eis sunt perfectiores et electiores, et preterii totum in quo erat superfluitas et dilatationis, et sui conferentia tantum quod medico est necessarium, et declaravi illud et abbreviavi et posui illud per capitula. Ista sunt capitula libri.

De tinctura capillorum.
De allopicia.
De furfuribus.
De sahaphati.
De scabie humida et sicca.
De morphea alba.
De morphea nigra et baras.
De panno.
De impetigine et aliis.
De sanguine mortuo et excoriatione.
De eis que delent vestigia variolarum et ulcerum.
De egumeris.
De melancolia.
De colera nigra et timore.
De eis que faciunt libet.
De dolore capitis calido et frigido.
De emigranea.
De tortura.
De paralisi.
De epilentia et egritudinibus frigidis.
De capite frigido.
De medicine lubricorum.
De fissura aurium.
De vesicis.
De adustione ignis.
De eis que delent ulcera et faciunt nasci carnem.
De medicinis oculi.
De medicinis auris.
De medicinis nasi.
De tussi et asmate et lase.
De sodan et capite.
De medicinis stomaci.
De eo qui evomit cibis.
De faciendo bonum colorem.
De sincopi.
De ydropisi.
De medicinis epatis.
De medicinis splenis.
De colica.
De fluxu ventris.
De tenasmon.
De excoriatione.
De syrma.
De ruptura.
De malicia complexionis.
De capite duro.
De testiculis. De lapide.
De fractione lapidibus.
De emoroydis.
De exitu ani.
De egritudinibus matricis.
De eis que calefaciunt matricem.
De eis que adiuvant ad impregnandum.
De lacte.
De spermate.
De podagra frigida et sicca.
De egritudinibus iuncturarum.
De podagra calida.
De algebra.
De morbillo et variol.
De pleuresi.
De ptisi et sputo.
De eis que impinguant corpus.
De eis que extenuant corpus.
De singultu et pulsu cordis.
De nausea.
De colica passione et vomitu.

Iam quidem pervenimus ad expositionem relationis egritudinum que sunt a summitate capitis usque ad pedes et reliquarum egritudinum et eorum quibus indiget medicus in libro nostro magno in arte medicine quem nominavi alhavi, et in libro isto qui est maior isto libro et fuit tertium eius quod est almasori, quem posui dicere tractatum et feci ipsum regi masori domino corazeni ac nomine nominavi libri, et in libro nostro edito de iuvamentis quem feci ad helyas, et in libro atibal muluchi quem feci ad helyas dominum cilusten, et in libro polor qui est maior quam ego composui propter explicare expositionem explanavi in arte medicine et adiunxi in isto [illegible] quod dicitur de sensis. Phie exceptis hiis que diximus ex libris nostris cum ipsi euigilanti quesitores ad locum utilitatis. Quamvis in tertio sit nostro composito helias quem defectus philosophi a comprehensione. Iam ergo diximus in libro nostro quod ipso in [illegible] de omnibus medicinis quarum rememorati sumus eis que precesserunt de nominatione capitulorum et intentione earum, que medicina non dixi. Ubi abubetri. Incipit in hoc nostro libro continet inantidotario. Humay filii ysaac, et illic inveniatur. Confectio tincture denigrantis capillos. Sumatur libra gallarum rubearum romanarum et tingantur et frixentur in frixorio donec sedantur. Et sumatur cileucera umeno et aluminis et dragagantum omnium ana ℥ xv. Salis gemme ℥ vii, aloes ℥ vi. Conficiantur omnia cum aqua calida. Postquam confecta fuerint sicut alcohol et iaceant vi horis et in-

gant in eas et dimittat tribus horis ligari et involui foliis siccis, deinde lavet in mane. Alia. Litargiri et calcis ana [illegible] ℥ i et ℥ ii, partes ii, quantum sufficiat cum aqua, tingant cum eis. Confectio tincture de albat capillos. Sumatur stercus yrundinis et enula sicca et mel et sal risani et nesium et sulfur et cortice radicis capparis. Aggregentur cum felle vacce et aceto vini et tingantur cum eo; postquam suffumigio fiat cum sulfure et non abluantur in uno dimittantur, et fiat suffumigio cum sulfure, et teneatur illud multum, si autem albificaret. Assidue intrito eorum cum oleo sambucino. Ad faciendos capillos flavos sumantur luppinorum et mirre ana ℥ v, staphisagrie et frassini. Aloes ana ℥ iii. Aggregentur cum aqua in qua in suffis est cinis ligni vitis et linantur eis in nocte et fient flavi. Ad crispandos capillos sumatur farina fenugreci et semen lusquiami contritum et galle et sidia et calx et litargirum, et liniant cum eis. Medicinam faciens nasci pilos in volucris. Recipe cineris abrotani ℥ x, ventris cantarid. ℥ ii, laudani ℥ iii, avellane combuste ℥ ii. Tinctus cum oleo veteri et aromatizetur cum aliquantulo galle et fricetur locus, et ligatur cum eis omni nocte et abluat cum vigillat. Et quando incipit vesicari dimittat uno die, deinde iteretur donec nascitur. Confectio medicinis corrumpentis pilos et subtilians eos. Sumantur ova formicarum et semen iusquiami et psillium et alumen et opium et liniatur post depilationem cum aceto sublimato, et assiduet illud quoniam subtiliat eos adeo ut nascantur. Medicinam quod prohibet capillos cadere.

Confectio medicinis prohibentis capillos cadere et prohibens calvitiem in eis. Sumatur galle mirabolani et folia mirti, et decoquatur in vino donec dissolvatur, et sumatur olei onfaciani libra i et proiciatur in eo ℥ i, laudani ℥ ʒ v, ℥ i, mastice et decoquatur illud unum, postquam colatum est donec inspissetur paulatim. Deinde proiciatur super oleum aqua predicti. Et decoquatur donec consumatur aqua et remaneat oleum et involvatur. Deinde liniatur cum eo in nocte et lavetur in die cum decoctione mirti. Medicinam ad allopiciam in uno suo tempore. Sumatur ℥ i laudani et quinta ℥ i euforbii et quinque rute agrestis, coquatur ʒ, mirre et quinta ʒ, storacis liquide et quantum est his totum conficiatur cum oleo de kerva? et liniatur cum eo et abluatur in die.

Confectio medicinis ad capillos cadentes confortans eos et prohibens eos a casu suo. Recipe laudani ℥ iii, gallarum, mirre, mastice, thuris omnium ana ℥ i, corticum nucum ℥ ii, dissolvantur cum oleo rosarum et liniant cum eis radices capillorum. Est enim constringens et retinens. Medicinam faciens capillos renasci. Sumantur spume maris ℥ x, baurach et zedrich et sulfuris et quinque rute agrestis et euforbii, omnium ana ℥ ii, stafisagrie et cantarid. amborum ana ℥ i. Tinctus omnia. Deinde fricetur caput cum cepe donec rubeat et quando mordicat inungatur cum apio adipe ursi et liniatur cum oleo antiquo et liniatur cum hac medicinine diebus duobus. Aut tribus cum vino veteri. Post fricationem cum cepe donec rubeat et quando mordicat inungatur cum oleo ursi. Medicinam ad furfures capitis. Recipe farina ciceris ℥ c, fine fenugreci et baurach, pase? et furfuris eius et mirre contriti et sinapis ℥ ana ℥ xv, altee ℥ x. Conquassentur cum aceto vini pauco et aqua et fricet cum eis caput bene et lavetur omni ebdomada semel et assiduet in unctionem cum oleis et abrasione et balneum. Epithima ad sahaphati recentem et capitibus tenuis. Sumatur vene et alcana et aristol. et litargirum et cortex granati. Terantur omnia sil. et cribellentur et liniatur cum aceto vini et oleo rosarum.

Confectio epithimatis ad sahafati antiquam. Recipe silem

Inul' de.
et dimittat iiii horis.
medicinam
mirabile
R ad alopiciam
vel ceterum.
adipe. fortis
in al. xv.
de ff
de sahafati

De coriza
de medicinis dentium
medicinis oris
mirabilius
de tincta capillorum

7 attramtu adusta. 7 sulfur. 7 litargiri argenti uiui. 7 gallas. 7 uenas 7 lingue. 7 aristol'. fiat totu 7 ammi stratur. sicut primu. Epithima ad scabie humid. Sumatur argentu uiuu extinctum 7 climia argenti 7 sulphur album. 7 folia oleandri. 7 9 elisi. 7 celle. 7 litargiri. 7 misceatur c aceto uini. 7 pauci aqua. 7 olo. ro. plimo. 7 dormiat sr ipm. 7 ingrediatur balneu 7 lauetur cu usne uiridi. deinde i ungatur cu olo. ro. postqua effunditur sr ipm aqua. ci. deinde fiat plima.

de scabie

Confectio epithatis boni ad scabie. sicci. R. floris eris 7 atramenti ptes equales. terantur. 7 cri. 7 terantur. cu aceto bn 7 ponatur i uitreolo uitreato 7 humutur i stercore. xl. diebus. 7 extrahatur 7 terantur bn. 7 aministretur exeo quantitas. ʒ. ij. 7 liniatur c aceto forti. 9mixto. Confectio epithatis ad scabie sicca 7 pruritu. R. baurac. 7 uenar. 7 sal. 7 mirre. 7 eom cluleis. 7 coctis. ō. ana. ʒ. ij. storac liquid. ʒ. v. liniat exeo. cu olo. ro. corpus totu 7 dimittatur tribus horis. deinde abluatur. Pille de mirab. ad scabiem q sumat i oi ebda semel. aut bis. R mirab cit. ʒ. xxx. aloes. ʒ. xv. scam. ʒ. v. quorum dosis sit. ʒ. iii.

= sut uut pille ... gnis

Modus 9fectionis alkesmes. ad scabie. 7 ad saba[illegible]ti. 7 c trifera. R mirob. cit. ʒ. c. sene. 7 fumit. alo[illegible] ʒ. xxx. kesmes quantu aggat ei. bibat exei omi die. quantu c nux. i mane 7 i sero.

de morphea alba

Epithima ad morfeam al. Sumat tapsia 7 nuba 7 sem rafani. 7 9disi. 7 sinapis. terat c aceto forti 7 liniat i sole. Confectio epithi ad morfea arar. R tapsie. 7 blitis 7 stafisagrie. 7 uenis citrinis. ptes equales. liniatur. cu decoctione rubee fei c aceto uini.

de morphea nigra

Aliud epithima. R semis rafani. ʒ. x. 9disi ʒ. ii. liniat cu aceto uini. Aliud epitha. R farina lupinorum. ʒ. x. se. rafani. 7 semis eruce. 7 costi. 7 amigd. amarar. 7 sal armoniaci. 7 pipis. ō. ana ʒ. ij. amoniac. ʒ. ii. 7 s. dissoluatur armoniacu cu adipe. 7 cu ungatur c eo. 7 fiat exeis forma auellanar. 7 dissoluatur c necce c. 7 liniat c aq azedarach. i nocte bn epithando. 7 abluatur i mane c aq decoctionis se. melonis. 7 furfuris n 7 uiolaru siccarum. 7 euaporet locus an qua epitheret cu aqua. ca. 7 ieiunetur sr ea. decoctione rubar. 7 fiat pei balneum.

Confectio epithatis alterius ad panu expm. liniat cu sarcocolla dissoluta cu aqua aut cu felle uacce.

de impetigine

Confectio epithatis. ad impetigine sicca i ultimo siccatatis. Sumat oli de crisomil. ʒ. ij. cu quo dissoluatur litellij. 7 picis. ambor ana. ʒ. iii. moueat cu aqua i mortario. donec sit sic ungui 7 antiat loco.

Confectio gume clarificis facies. Sumat amigdal' dulces. 7 de uigin. 7 farina cicis 7 fabar. 7 9ficiatur cu aqua ordei. 7 liniat i nocte. 7 abluat i mane cu aqua furfuris. Sumatur aseia [illegible] 7 lapid alcial. ptes equales. 7 h unis qta pns. i. fiat inde colirij. 7 liniantur cu necce fuerit c aq coriandri.

de sangue mortuo expressum ad ...

Sumatur litargiri cochiu. 7 radices cinnae sicce. 7 farina cicis. 7 ossa uetusta. 7 farina rizi mani. 7 gna alben. 7 cost. aggent. 7 terantur. 7 liniatur cu eis in nocte. 7 abluatur i balneo i die. Gumen clarificans faciem 7 rubificans eam expta. Sumat cere 7 nubea. 7 th. 7 mira. 7 mastic equali mensura. 7 aggretur cu aqua bulbi. 7 liniantur. 7 fiant collia 7 liniatur c aqua 7 dimittat. iij. horis. deinde lauent c aq ca. 7 multu utatur i mane [illegible] 7 aqua ciceris. 7 sumat podus. ij. ʒ. pulueris ysopi. 7 [illegible] ʒ. i. de exeo aliquot diebus.

de hijs q debet ... uaiolaz

de ... ad faciem

Confectio gume rubificantis faciem. Sumat sinapu al. 7 arsenicu. ru. 7 eo terat sit cu lacte. 7 fiat faciei gumi cu eis. vii. diebus. Confectio pill' uatinu ad lepram. 7 miliam. 7 egnes multas milicis expertas. R epithi ʒ. x. pulpe colloquintid. ʒ. ii. elli. ni. ʒ. iii. 7 [illegible] centauree. ʒ. v. yere pigre. agarici. sal indi. ō. an ʒ. v. sticados. ʒ. vii. polipodii. ʒ. x. dosis eius. ʒ. iii.

de intu ad lepram

Confectio pillularum eclucentiu miliam. 9fennu [illegible] milie 7 timori. R epithi. ʒ. xx. polipodii. 7 agarici. an ʒ. x. elli. ni. ʒ. v. magnetis. iij. sal indi. ʒ. v. sticados ʒ. vii. fiant pill'. de quib sumatur. ʒ. iii. De decoctio epithimi eclucens miliam. [illegible] milie. 7 impetigine. 7 scabiei. 7 morfee nigre. R mirab. iii. ʒ. x. polipodii. ʒ. v. sene. ʒ. vii. turbith. ʒ. iii. passular enucleatar. ʒ. vii. ble eupatorii. ʒ. v. sticados. epithi. aloes ana ʒ. v. decoquatur oia. pt epithimu donec dissoluatur. dein [illegible] sr ei epithimu. 7 eo [illegible] decoctio eius 7 coletur. deinde sumatur exea i potu post pillulas. quaru rememoratio. precessit an cu agarico. 7 aloe. 7 sileido. 7 ello. ni.

de epi

Confectio medicinis ad illud cu aduenit epilia. 7 comotio cerebri. R sticados. ʒ. x. agarici. ʒ. ii. 7 s. siseleos. ʒ. iii. uiolar sicar. ʒ. v. 9ficiatur cu kesmes 7 9 mediatur i quantu sit due nuces. uel iij.

de intu z timore

Sumat mirab. ʒ. xx. harmel i man. 7 [illegible] 7 marubii al. oiu ana. ʒ. v. epithi. ʒ. xv. sticados. ʒ. x. agarici. ʒ. v. elli. ni. ʒ. v. gar. ʒ. ii. melisse. ʒ. iii. folemienius. ʒ. v. cortici cit. citrie. nuc mentie. gallie. ana. ʒ. i. aggeret p 9fectione cu kesmes 7 melle.

.i. ligne boum

Modus 9fectionis letificans ad timore 7 tristiciam. 7 impinguat. 7 facit colore bn. 7 odoriferu. efficit oris odorem 7 sudoris. 7 9fert pulsui cordis. 7 si assiduetur letificat aiam ita ut extrahat. ad egnem silem [illegible] exmultitudineris 7 bonitate aie. Cui comixto. R rosar rubear. ʒ. vi. cipi. ʒ. v. gar. mastic. 7 spic. 7 assari. oiu ana. ʒ. iij. cinamomi 7 ceruci. aloes ana. ʒ. ij. mac 7 cardamomi 7 becl. 7 nuc mentie. ō. ana. ʒ. i. terat 7 oia coficiant 7 decoquatur lib emblicorum cu. vij. lib aq. donec remaineat. iij. deinde coletur. 7 piciant sup ipam lib mel. 7 decoquat donec i spissetur. 7 puluizetur de sr comixto. et moueat cu ligno salicis. aut ligno citri lato donec pmisceat. 7 reponat. 7 sumat sicut suu referi. 7 pone i ipi podus. di. pns. ʒ. i. de musco. qm c mag 9ueniens. Quidam uo homines ponunt hemregem isch. 7 mellisse. 7 margaritar. 7 folii indi. ō. ana. ʒ. ij. 7 i de sepuce alii magis. 7 garioff. 7 nuc mentie. ō. ana. ʒ. ij. 7 non sumat n i yeme.

.i. ... cinnamoi minoris

de fun... pubet

Sumat se. anen. ʒ. ii. ce. 7 mir. aloes ana. tria. pc. ʒ. i. squinanti. vi. pc. ʒ. i. mandragore. opii. ij. gna 7 s. aggent cu mucillagine fenugreci. Confectio somnif. R se. lactuce 7 cortic papau. 7 fabar excorticatar. 7 se. portulace. 7 kelkengi. oiu ana. ʒ. ii. opii. gna. ij. 7 s. aggeratur c mell. psilij. 7 est dosis. i.

.i. solatri ...

de dolore capitis et ...

Confectio yere magne 9fennis i loco pillar cochiar ad dolor capitis. 7 epliam 7 capitis uertiginem exreplecoe. 7 tenebrositate uis. exhutate 7 mictu aq. cuius comixto. R yerep. ʒ. x. pulpe colloquintid. ʒ. iii. 7 [illegible] scam. ʒ. i. 7 s. turbith. 7 sticados aloes ana. ʒ. v. 7 est ipi dosis. ʒ. xx. Cofectio emblce ad dol capitis calid. 7 uigilias 7 birse. Sumantur uiol' sicce. 7 ordeu excorticate. 7 sem cucurbite. 7 se. lini. 7 psiliu contritu. 7 cortic pp. 7 se. altee. 7 se. lact. 7 se. periosel. 7 rose. decoquatur donec dissoluantur 7 nuba fiat aqua. 7 fiat emb[illegible] cu ei. Cofectio emblce ad dol capitis [illegible] 7 uentositate gssam i capite. R camomille

i. abrotanu

ersetha. 7 lisimbrii 7 laniue 7 beringesif: origanu. ordeu.
7 folia lauri. coquant' oia sic pma 7 embrocet' e eis caput.
Confectio epithatis. ad dol' capitis frm 7 emigneii ex umolitu
te 7 dolorem auris frm. R. castorei 7 eufor bii 7 opii. 7 storac.
liquid. 7 piper. 7 folior rute. 7 calamenti. 7 sinapis. ptes eqles
fiat trocisci. 7 embrocet' 7 dissoluat' in olo antiquo. 7 sicut
olm antiquu. costinu 7 aut nardinu 7 distillet' i aure
q est in late dol'. Confectio epithatis ad emigraneam
7 dolore capitis calid. R. sem iusquiami 7 se. lact. sicce
menthe. 7 rosas 7 sandalu 7 kaufel. 7 radice man
dragore. 7 opiu. & fiant ex eis collirii 7 distillet' ex
ea i aure e olo. ro. 7 aceto uini. pauco. prim eni dis
soluatur cu olo costino. aut olo. aut olo narcino
Confectio castorei ad dol' capitis 7 emigraneu dolore
7 ad dol' cutis. cu pulsatione calidae. R. opii 7 camphore
ptes eqles. fiant ex eis collia silia lenti. 7 dissoluat' ex
eis unu cu nectare frust aut chio i olo. uiol'. 7 distillet'
i aure 7 nasu 7 est bonu experimentu. Confectio capud
purgii ad dol' capitis frm. fiant collia ex eufor bio 7 ca
storeo ptibus equalibus 7 dissoluat' e olo. ro. i quo decoc
tus e cost. 7 distillet' ex eo i nasum. Confectio pill'
confrontu timori ffe 7 mirabilis. R. piret. 7 castorei 7
tapsie. o. ana. ʒ. ii. 7 serapini. 7 pulpe colloquintide. a
bor ana. ʒ. iiii. ierep. ʒ. v. quar dosis sit. ʒ. ii. 7 s.
Ceniod' confectionis ad tremore. R. mirab. in. ʒ. xxx.
sauine. ʒ. x. thuris. ʒ. vii. capi. 7 aceti. a cori. amilor
ʒ. v. 7 ponat' loco sauine. ʒ. x. thiris 7 erit mag' ulti
ma 7 melior. Confectio trociscor sectmeiu sini 7
ficie a tu sulet 7 delent alienatone 7 febre 7 dol' capitis
R. se. lact. 7 se. pp. 7 cuc. excortic. 7 se. por. o. an. ʒ.
x. suci liquir. 7 amili. 7 draggi. 7 opiu. o. ana. ʒ. iii.
terantur omia 7 conficiantur cum mussilagine psilii. 7 fi
ant ex eis xxx. trocisci. cui dosis e in uesicatis. i. 7 in qd
mag' necc sit. pacientibus uigilias 7 alienatoem et
qn rex sit fortior 7 supfluit detur i potu cu aq. cori
andri humi. aut cu aqua citruli. aut cuc. 7 similiu.
Confectio castorei ad torturã 7 palisi 7 dol. capitis
7 egnes fris. R. castorei. ʒ. i. condisi. 7 piperis. 7 cielius
7 gilbenech. 7 pulpe colloquintide 7 baurach rubri 7
euforbii 7 fell' bouum exsiccati. o. ana. ʒ. iii. fiat
collia. 7 fiat ex eis castorgiu cu aq. auricule muris.
dur aqua sansuci. Confectio pill' fetidar maior'
qui dantur i potu ad palisim 7 torturã 7 podagrã frig.
7 antiquã 7 incidunt huore crudu uiscosu 7 stat loco
maior yerar quar conmixto. R. yerep. ʒ. x. pulpe co
lloquintide. ʒ. v. euforbii. ʒ. ii. 7 s. sebie. ʒ. i. centaurie
min. 7 plintag. o. ana. ʒ. v. euforbii. castorei. 7 ʒ.
7 asse fetid. 7 sapi. 7 oppoponac. 7 tapsie. 7 sinapis
7 piperis. o. ana. ʒ. i. dissoluat' sapinu 7 asa fe
tida cu aq. rute. ex quibus conficiant' me. 7 fiant ex
eis pille. q' erit. x. doses. dqbus sit dosis. ʒ. iii. 7 me.
Confectio macirdi qd est tyriaca. palisi 7 torture 7
applic ffe. 7 h liquid me sanat cor frigi. 7 sudorem
fiat oz mig. ut ipm co opiatur iri ut sud. cuius
conmixto. R. ʒ. ʒ. 7 piret. 7 nigelle. 7 costi. 7 piperis. et
macropiperis. 7 acori. oiu ana. ʒ. x. mirre. 7 folior
rute. 7 ase. 7 genciane. 7 aristol'. 7 baccar lauri. 7 cas
torei. 7 tapsie. 7 sinapis. o. ana. ʒ. v. mell' macidi
ʒ. v. 7 tria. i uoluatur e olo d nucibus. 7 conficiat' e mlle
7 dtur trabiati. 7 ipm qd stat loco assarse lini. i oibus
egritudinibus fris. 7 inflammat cor frig. 7 attrahit feb
rem. bonu spasmo humo. 7 grauedine lingue qn fiuit
cu eo. 7 destruit sinus nibror qn e eo emplet' 7 fri
cantur. 7 est me magne bonitatis.

Confectio anacardini minoris ad morpheam 7 albaras.
R. mirob. in. bellicor 7 emblic. oiu. ana. ʒ. xxx. olibani 7 ysso
pi. 7 ʒʒ. 7 piperis. 7 mell' anacardini. o. ana. ʒ. v. mell' apis
quo conficiatur. dosis eius ut primi 7 qnis ad unat' i ipso aco
ri 7 capi. 7 spic. o. ana. ʒ. v. Confectio ad epilsia u. als
bonu. R. piretri 7 siseleos. q' est auiden romanu 7 stica
dos. o. ana. ʒ. x. agarici. ʒ. v. coriandri recentis 7 ase
bone. 7 aristol. ro. 7 affodilli 7 est radix asitis 7 radic
liquir. 7 corpo b. 7 ligni pionie. o. ana. ʒ. iii. 7 exprimat'
aqua squille. 7 fundatur sr tm mll'. qd e ipi. 7 coquatur e
eo. 7 conficiatur in me. e. n. bona ultime. 7 con frt ei ultimu
iuuamentu. Jeri hermens 7 anacardinu min'. 7 yera pigra
cu ei assidue utit'. sc qntitate uirtutis 7 etatis dispis.
Confectio formar silii auellane ad coriza. R. thuris 7
storac. liquid. 7 costi. 7 sandarac. ptes equales. fiant ex eis
forme sices auellane 7 sub fumiget' paciens coriza ex eu
na cor cu tractorio. qm abscidi fluxu nasi stati.
Epithima. R. piretri 7 lyrii 7 farinam ordei. 7 lentes fri
xas liniatur cu aqua gemator 7 aceto. 7 ligetur. 7 i d scrip.
alia loco erete. pastur alum. Confectio mechemis
ad lu bos. Sumat' cit. excorticati. 7 thrisez 7 turbith.
7 se. nig. ptes equales. lupinor. p. i. embil meretis
pns 7 bibat an qua ipsm lac exprimu i tbz diebus imac
7 fangeret i. iii. die. post bibat par lactis. d in icipiat
bibe h medicem dissolutu i aceto commixto cu lacte
qntitate. ʒ. vi. 7 bibatur cu fames e ualidi. Con
fectio mechemis flos eris. 7 albugo oui. ponatur sr
eam qn retinent sanguine. Confectio alia. 7 cimi
nu 7 cily insuf bau ponti sr eim. Confectio medi
cinis. Sumatur cu sa d plu bo. 7 climia argenti 7 bo
lar 7 boli armenic. 7 camfora agitent' cu mucilla
gine psilii. Cerusa. 7 aqua. solat. 7 aqua atriplica
con. sup q pulueizent' camfora 7 opium. 7 fit i eis par
aq. ro. 7 liniatur i aliqt dies.
Amministratur litirgir triti 7 inbibatur pauco aceto.
7 olo. 7 terat' iri ut cu equatur amistret.
Confectio collii albi. R. cerusse plumbi ablute. ʒ. x.
sarcocolle grosse. ʒ. iii. amili. ʒ. ii. dragg. ʒ. i. opii. ʒ. s.
fiant collia 7 aministrent'. Confectio collii lenis.
floris eris qui fit in mina eris. ʒ. iii. colcothar adu
sti. ʒ. iii. eris usti. ʒ. ii. mirre. ec. ambor ana. ʒ. i. piperis
ʒ. s. fiant ex eis collia cu uino bono.
Nodus fistule uenientis i lacrimali oculi. hic fistule e
nest caustu. Qz si no amministret' caustu. amistret'
h medicem. R. aloes sarcocolle 7 san. dra. 7 mirre 7 thiris
oiu ana. ʒ. v. climie argenti. ʒ. x. balaustie 7 boli armeni
albor ana. ʒ. v. floris. eris. ʒ. i. 7 s. terantur medie iste
7 humectetur locus saliua. 7 puluizet' d sr. Collii mdig
confectio. d flore eris ad scabie 7 ad sebel. 7 albugine
7 tenebrositate 7 ungulam. R. floris eis. ʒ. iii. aloe
hol rubi adusti. ʒ. vi. arsenici. ru. ʒ. i. baurac 7 spume
maris albor ana. ʒ. i. 7 i d scp. alia. iii. lit. armoiaci.
ʒ. s. amoiaci auri. i. resoluat' amoiac i aq. rute 7 fiat
collia. Confectio collii facientis nasci carne i uul
nibus oculi 7 prohibentes almusaragi 7 subtilians botho.
R. climie ablute. cuse. tuthie. alcohol. olibani. oiu
ana. ʒ. ii. mirre. ʒ. i. sarcocolle. ʒ. i. 7 s. san. dri. 7 alo
es albor ana. ʒ. i. opii tm d fiant in collia. 7 e bon
ad ulcera 7 almusaragi 7 exsiccat ea 7 fac nasci car
ne. 7 non remanet eis uestigiu. Confectio collii
d thure maturis ulci. R. thuris. ʒ. x. armoiaci
sarcocolle. albor ana. ʒ. v. cerci. ʒ. ii. fiant ex eis
collia cu mucilag' fenug. 7 i d scrip. alii sarco. ʒ. x.
Confectio collii ad albugine. R. marcasite. ʒ. x.

de epi(lepsia)
de coriza
de capite [illegible]
de [illegible]
de fissura [illegible]
de [illegible]
de [illegible]
collirium al[bum]

[illegible]

spume maris. ʒ. iiii. floris eris. ʒ. i. et ß. baurach et sapini et armoniaci. omnium ana. ʒ. i. fiat collirium cum decoctione acorum et fricentur in eo et fiat alcohol. deinde pulverizetur iste pulvis. Confectio pulveris ad albuginem. massaliche vel massecarine. ʒ. ii. spume maris baurach assent. omnium ana. ʒ. i. ß. et halosur. d. ana. ʒ. i. pulverizetur cum eo et cribretur quod cadit super aere quod dicitur sicuocitur et est quod est spuma quod est nechta. et est quod est species almezerium. ß. illis est aliquantulum amarum. ana. ʒ. i. pulverizetur cum eo.

Confectio pulveris albi ad obtalmiam calidam et dolorem. Sumatur sarcocolla grossa et fundatur super eam lac et exsiccetur in sole et teratur ad omnis. ʒ. x. cerusa. ʒ. iii. amili. ʒ. i. et ß. opii. ʒ. i. camphore. et est conveniens ad dolorem vehementem et calorem. Confectio pulveris alius magis abstergentis lippitudinem et est bonus quando non sunt sanies multe. R. sarcocolle. ʒ. x. spume maris. ʒ. i. ß. ʒ. iii. terantur et agitentur. Confectio pulveris citrini fortis quod administratur in fine obtalmie. R. sarcocolle. ʒ. x. sief memithe. ʒ. iii. licii et aloes amborum ana. ʒ. ii. cc. ʒ. i. et ß. spume maris. ʒ. ß. agitentur et terantur. Confectio resirium conservans almusaragi et faciens nasci carnem. R. antimonii. ʒ. x. floris eris combusti [illegible] ʒ. iii. san. dra. et aloes. amborum ana. ʒ. i. terantur et administrentur. Confectio collirii de fellibus ad pannum et inceptionem aque et dilatationes pupille. quod est bonum et expertum. exsiccetur fel. yrci. in vase eneo. de quo sumatur. ʒ. x. et colloquintide interioris. ʒ. i. et ß. sapini. ʒ. ii. et ß. euforbii combusti. fiant ex eis collia cum aqua rute. aut aqua feni. et fiat alcohol cum eo et in alia scriptura sapini. ʒ. ii. et ß. Confectio alcohol faciens nasci palpebras. R. ossium dactilorum. ʒ. v. thuris. ʒ. iiii. carpobalsami. ʒ. iii. spice nardi. ʒ. iii. azule. ʒ. x. fiat alcohol. et transeat super palpebras.

Confectio collirii ad zenith(?) in oculo quod distilletur in eo. R. aloes et thuris. amborum ana. ʒ. i. sarcocolle. et balaustie. et san. dra. et antimonii. et aluminis. d. ana. ʒ. i. floris eris. ʒ. quarta. fiant ex eis collia. et distillentur in oculo in ipso lacrimali. post expressionem eius. Confectio collirii de [illegible] ad punctum sanguinis. R. cc. thuris et mirre et armoniaci. d. ana. ʒ. i. arsenici rubei. ʒ. i. fiant collia. et distilletur in oculum. cum aqua coriandri viridis. Confectio collirii decilleat(?) ad ungulam. R. calcucemeno. ʒ. v. floris eris. ʒ. ii. cilicet sal armoniaci. baurac. arsenici ru. omnium. ana. ʒ. i. terantur et conficiantur et dimittantur donec fiant ut flos eris. et fiant inde collia. et administrentur. fiat arsenicum eius sublimatum. fricetur cum eo ungula. deinde pulverizetur cum radice liquiritie. Confectio collirii ad medicandum ad venas rubeas que sunt in oculo. et obtalmia antiqua. et sebel. et ungula. et alias. R. vestur(?) et calcucemeno. et arsenici. ru. et zucari(?) tabarzed. d. ana. ʒ. i. mirre et cc. et venarum. d. ana. ʒ. quarta. armoniaci et thuris. ana. ʒ. i. informentur collia. et administrentur. Confectio alcohol. pro levantis sanitate oculi. R. tucie. ʒ. x. sief memithe. ʒ. iii. aloes. ʒ. i. et licii. ʒ. i. camphore. vi. ʒ. i. terantur cum aqua agreste aut aqua sumac. et exsiccetur et administretur.

Confectio alcohol ad lacrimas. R. tuthie. ʒ. x. coralli et mirobolani frictorum et aloes. d. ana. ʒ. ii. piperis ʒ. ß. macropiperis. ʒ. ii. fiat alcohol et administretur.

Confectio alcohol. acuentis visum. R. tuthiam nutritam cum aqua sansuci tribus vicibus quod est indi. ponderat ex ea. ʒ. x. et ad vitrum postquam pervenit ad hy vicibus. deinde pondant ex ea. ʒ. x. ß. et piperis et celidonie et macropiperis. et venarum. d. ana. ʒ. i. sal armoniaci. ʒ. ß. nutriantur cum aqua sansuci. aut aqua feni. tribus vicibus. deinde exsiccetur et administretur. Confectio emplastrorum et epithimatum ad oculos. Emplastrum ad ictum. et quarteriis(?) et cortic granatorum et lentes excorticate conferunt. Endivia teratur et super faciem suam ponatur. olium. ro. et emplastretur cum ea. Confectio emplastri ad pulsationem et vulnus in oculo. Sumatur ovum albis cum cortice. et aqua coriandri. et olium. ro. et agitentur omnia. et ponatur super ipsum cum coto. Confectio emplastri ad dolorem vehementem. in obtalmia. R. coriandri. mellilotum. crocum. se. lini. tortellas vini. terantur et conficiantur et emplastretur cum eis palpebra.

Confectio epithimatis prohibentis fluxum in oculo. Sumatur aloes et acacia et sief memithe et licium. bolum armenum. et gummi arabicum. et liniantur super frontem cum albumine ovi. Confectio epithimatis ad inflationem et apia(?) in palpebris. Sumatur rose et sief memithe et licium et bolus armeni et gummi arab. liniatur cum albumine ovi. super frontem. et circulus et vene et aloes et sandali. ru. et fiufel(?) et agitentur et terantur et liniatur cum aqua coriandri et endivie. et aqua ro. Ad ulcera in aure sumatur. sarcocolla. et san. dra. et thuris. et mirra. et spuma maris et baurach. et bolum armenum. et scoria ferri. et flos eris. et aloes. deinde abluatur auris cum aceto et aqua tribus vicibus. post involvatur licinium cum medicina et ponatur in ea. et de medicina fiant collia. et cum necesse fuerit distilletur in ea semel cum aqua mulsa. deinde administretur licinium. Confectio medicine ad gravitatem auditus. et tinnitum. et vaporetur vapore sansuci et absinthii. et sebea. deinde distilletur in ea collirium hoc cuius confectio. R. pulpe colloquintide. ʒ. i. castorei. ʒ. ß. armol(?). ro. ʒ. i. succi absinthii combusti. eufor. vi. ʒ. i. costi. grana. ʒ. et fiant collia. et distillentur cum oleo amigdalarum amararum. sunt enim ad dolorem et tinnitum et difficultatem auditus. quod conficiantur cum vaccino felle et fiant collia. Medicinam dentium eradicationem faciens facilem. R. piretri. radicem colloquintide. et corticem eius. radicem capparis. et corticem mori. semen mesereon. aut folia eius. et venas. et arsenicum citrinum et lac sabrem(?). aut lignum eius. et aggregentur. et terantur piretrum. et colloquintida. et reliqua medicine cum aceto in sole tribus diebus. et moveantur in die multis vicibus cum aceto. et dimittatur per reliquum diem in fusione ipsius et proiciantur desuper amilum(?) et bdellium. et fiant ex eis trocisci. et cum necesse fuerit. terantur et liniatur cum eis radices dentium in die aliquotiens. et fiat aliquot dies. postquam scapellationem fecimus in circuitu dentis. Faciet enim eradicationem eius facilem. Confectio medicamenti de quo impletur dens corrosus. et frangit ipsum. semen mezerion. et lac sabrum. et conficiantur cum karabe(?). et ex eo impleatur dens. Confectio medicaminis sedantis dolorem gingive. et dentis quod administretur cum gingiva et capsia(?) et ß. et baurach. et fricetur cum eis radix eius multis vicibus primis tamen bene fricetur cum panno lineo. deinde fricetur cum hoc medicamine. deinde proiciatur ex ea in aceto. et teneatur in ore. deinde evaporentur mandibule. et distillentur in aure. quod est in ipso aure de collirio. doloris capitis fri. et liniatur cum hoc medicamine radix eius.

Cuius confectio cum sit tiriaca. R. castorei. et ase. et storace. et mirre. et aristol. et opii. et piperis. ß. et seminis iusquiami. d. partes equales. conficiantur cum melle. aut [illegible]. et liniatur cum eo. dens dolorosus.

[Margin notes: "[illegible] de fellibus"; "vel fistur"; "vel ocelitam"; "de medicina auris"; "de extractione dentium"]

sicut linitur cũ tyriaca ⁊ suffumiget ĩ trasitorio ẽ
sele ĩqrmi ⁊ storace d'quib, sit sce fore silex auellaṇe
et teneat in ore olim calefactum. in quo decocte s̃ radices
altee ⁊ stringat sup rem callidũ aliquot. Confectio
ad dentes expta. Sumantur piperis ⁊ asc ⁊ opii ⁊ mirre
⁊ castor. ptes equales ⁊ conficiatur cũ melle. Confectio
medicine confirmãs dolorem dentium callidũ qñ est cũ aposte
mate gingiue. Rx se. portul. coriandri. sumach. lentiũ
excorticatorum sandali cit. ⁊ ro. ⁊ psillii ⁊ camfore. ō. an.
ptes equales. teneat acetum in ore cũ aqua. ro. ⁊ im
feratur d'his medicinis sup gingiuã. post contritionẽ ei
⁊ fictum d'glutiat aquã ipsius ⁊ administrent an ipsi
flobotomia ⁊ uentose. Confectio dentifricii. stringens
gingiuas ⁊ dentes ⁊ confirmans rubedinem eorum. Sumant
balaustie ⁊ spodium ⁊ rose contrite ⁊ cinnamom ⁊ alum
equali mensura ⁊ fiat ut sup gingiuã ad heirat.
Confectio odore oris faciens redole. Rx cortice. citri
⁊ api ⁊ cit. ⁊ spic aromatic ⁊ gar. ⁊ nuc m. ⁊ gallie
⁊ xiloaloes. c. ⁊ cinamom. ⁊ mac. ⁊ herba lauge ⁊ cube
be. ō. ana. ʒ. i. musci. kiratti. i. fiant ex eis pille cũ
aqua malorum ⁊ teneat i ore sr cibũ suũ. d'glutiat ex eis
duas aut iii. Confectio medicinis faciens stare
dentes ne corrodatur ⁊ i pleant mastice ⁊ corallo.
Confectio medicinis ad corrosionẽ i gingiua qñ dolor fit
fortis ⁊ denigrat. Rx utriusque arsenici ⁊ cile ⁊ gallar
⁊ aluminis. ō. equales ptes terantur ⁊ fundatur d'sr aliqd
aceti fortis ⁊ conquassetur i mortario donec fiat sic ugt.
⁊ d'im dimittatur donec d'siccetur ⁊ teratur fortiter. do
nec fiat sicut pluis ⁊ sumat quantitas ex eo. ad modum
duorum granorum ⁊ c. ⁊ min' ⁊ maius i die semel ⁊ suma
cum tenue ⁊ ponatur sup egne ⁊ dimittat hora. i.
d'in sumat i ore olim. ro. d'inde sedetur dolor fiat ill
vi. diebus. cuius rubi pastur i ei ex medicine quanto
quãuis d'pulueribus q in almasore ⁊ alius ex eis q ge
nant cine. e. n. exptũ. Confectionis modus ad fe
torẽ oris. Rx extremitatũ mite huius ⁊ cinam ⁊ ebli
⁊ api ⁊ spic ⁊ squinanti ⁊ mastic. ptes eqles. gallie ⁊ ga
riofil ⁊ nuc m. cubebe. albaugue ʒ ʒ. ō. ana ptis
uni mediãte ⁊ aggregent cũ passis enucleatis q sit du
plũ tocius ⁊ suat ex eo q sit sicut nux cũ uino odori
fo. au ẽ mezmezantico ⁊ fit ill post uomitũ ⁊ so
lutioẽm uentris aliquod ⁊ abstineat a cib pinguib
⁊ uiscosis. Confectio ad ocula q ẽ bothor i ore. sumat
spodiũ ⁊ rose ⁊ amilũ ⁊ coriandri ⁊ sumach ⁊ lentes
excort. ⁊ se. portul. ⁊ alcana d'mechia. uene. pireti
equali mensura ⁊ camfore. px. c. ⁊ zucari. qñm ẽ medietas
oĩũ. terantur ⁊ teneatur i ore. Confectio trociscorum d'
arsenico aderpete esthiomeni. Rx arsenici cit. cile.
alum ana ʒ. x. floris eris ʒ. v. colcotar. inde alius
acacie. balaustiar. ō. ana. ʒ. iii. terãt oĩa c aceto.
pebd. i. ⁊ i formẽ ex eis trocisci. sr. n. cõuenientes ad eli
sina ⁊ ulcu antiquorum putridorum ⁊ herpeti esthiomeno ⁊ p
hiciat ex eis cũ clistia sit opiũ ⁊ qñ teratur c aceto
i sole pluries ẽ mag' ultimi. qui reponãt i loco u
nõ sit ros i fece aceti. u nõ debilitent. Confectio
medicinis ad quantitatẽ ligue. Sumat. sal. amoniaci.
⁊ pireti ⁊ stafisagria ⁊ sinap ⁊ pip ⁊ acori. equali m
sura terant ⁊ fricent cũ eis sub lingua ⁊ sup ipsam in
die multo. Confectio medicinis ad uuulam cadentem.
Sumat. galle ⁊ balaustie ⁊ sal armoniaci. eqli m
sura ⁊ sufflent sr ei ⁊ ponat semel sr cocleariũ
tote ⁊ eleuet c ei. Confectio medicinis ad sinan
cia. Rx hamel ⁊ sinap. rafani ⁊ mirre ⁊ asc ⁊ nuc
⁊ piret ⁊ sal armoniac ⁊ piperis. calamint ⁊ cinis nu

dinũ ⁊ storis cinis al. sicci. storis humani sicci. oĩũ
ana ptes equales. terantur ⁊ sufflent in guttur ei ⁊ con
ficiatur cũ melle ⁊ fiat gargarismus ex eo sir q ĩtrũ ẽ
galla. cũ aqua mellis ⁊ qñ phiatur ex eo stercus hois
⁊ ponitur loco eius fimus columbinus ⁊ qñ res fit forti
or ⁊ nõ d'facit i guttur ad gargarizet cũ sinapi con
trita ⁊ aqua ⁊ melle ⁊ ponitur uentose sup locum
dolorosũ. Confectio medicinis auferens fetorem
nasi. Rx mirr ⁊ gallia ⁊ colcotar ⁊ cortic granat ⁊ ca
lamo aromatico ⁊ gar ⁊ nesrin. terantur ⁊ humectet
nas cũ licinio i fuso i uino. odorifo. d'in suffler i eũ
⁊ inoluat. Confectio medicinis ad sklasũ. Sumãt
colloquintide ⁊ ciclam ⁊ nigelle ⁊ baurac. terant c ace
to. et vicibus ⁊ informitur collia cũ aliquãtulo fell' uacci.
⁊ cũ necesse fuit dissoluatur. unũ ⁊ distiller post bulne
atioem. aut i elinatione sup aqua. ei ⁊ naribus suggat
aere cũ tota fortitudine. capite resupino. cũ uehem
te i uenit ordinatoem distilletur meo olim. ro.
Confectio medicinis ad fluxũ san. ex narib. Sumat
aloes ⁊ ch ⁊ balaustie ⁊ cile uiua ⁊ colcotar ⁊ puluis
molendini ⁊ gipsũ. terantur sic alcohol ⁊ sufflent i
nasũ ⁊ mittatur i eo collirii. i alio lignũ
Confectio decoctionis ysopi. minoris ad tussim cũ caliditate
⁊ aspitate pectoris. Rx ficus al. x. nũo. iuiubis. x. se
besten. xxx. rad liquir. abrase. ʒ. x. se. altee ⁊ se. ci
toniorum ⁊ psillii ⁊ ysopi ⁊ uiolarum siccarum. ō. ana. ʒ. v. d'
coquatur oĩa cũ tribus l'. aq. donec remaneat. l'. i. d'q
bibatur ½. iii. cũ uiolarum siccarum pondere ʒ. vii.
Confectio decoctionis ysopi maioris. q uenies ad tussim
plime hũitatis ⁊ dismie ⁊ sanie ⁊ humores i pectore. Rx
ficus al. nũo. x. dactilorum mundatorum trũd. fenugreci
ʒ. v. rad liquir. ʒ. x. capilli. u. ʒ. vii. radice apii ⁊ fe
ni ⁊ se. utriusque ⁊ se. urtice. oĩũ ana. ʒ. viii. ysopi sic
ce ʒ. x. calamintie ⁊ yreos ⁊ psilli. ō. ana. ʒ. v. decoqui
tur p mensurã quã posuimus ⁊ sumatur i potu.
Modus confectionis ad tussi q i diget sputo. faciens
spue ex eo hu. crossũ cũ quo est sonitus i pectore
aut sanie ⁊ unit cũ ea ẽ leuis ualde. Rx capill' ueñ.
ʒ. x. amigd amar. ʒ. v. yreos. ʒ. iii. corticũ radic
capp. ⁊ farine orobi. amborum ana. ʒ. iii. se. apii ⁊ feni.
⁊ feni. alborum ana trũd. genciane ⁊ aristol. ro. alborum
ana. ʒ. v. conficiantur cum melle despumato. cui dosis
ʒ. ii. usque ad iiii. Confectio silic illi ad eũ q ẽ cũ
caliditate uehemti. Rx capill' ueñ. ʒ. x. se. melonis
⁊ citruli. alborum añ. ʒ. v. cui dosis. ʒ. iii.
Confectio ad asma. educes hu. crossos ⁊ sanie ex pec
tore. Rx suc liquir. ysopi sicce. ana. ʒ. x. capill' ue
ʒ. vii. se. urtice ⁊ yreos ⁊ cordumei ⁊ piperis ⁊ anis
ro. ⁊ baurac ⁊ nastrii ⁊ carui capestis ⁊ amigd amar
ō. ana. ʒ. v. cũ melle quantũ ipsi sufficit. conficiant ⁊ dent
i potu cũ decoctioe ysopi maioris. Confectio tro
ciscorum d'papaũe. ad tussim siccã que nõ i diget ut
sputat ⁊ ad locũ catarri. Rx papaũis al. ʒ. xxx. se. cuc.
⁊ se. citruli ⁊ se. lactuce al. oĩũ ana. xxx. ʒ. ⁊ dragag
gũ arab. ō. ana. ʒ. xv. conficiant cũ psillii mucillagine
⁊ fiat ex eis trocisci. iii. ʒ. cui dosis sit. i. eorum cũ sir
de papaue aut aqua ordei. q sunt boni ad tussim q ẽ cũ
caliditate ⁊ sputo citrino subtili ⁊ ad tussi calidam.
Confectio pill' d'storace ad tussi q i quietat i nocte ⁊
facit uigilare. abs caliditate. Rx mirre storac liquid.
⁊ opii. ō. eqles ptes. fiat pille sic cic. ⁊ sumat d'his
iii. i hora dormiendi. Confectio pill. q tenet i ore.
Sumat succus liquir. ⁊ pip. ⁊ ʒ. ʒ. eqlr. ⁊ i formitur.
pill'. Confectio pill. quibus soluunt humores disma

[Margin notes: de fetore nasi; de zincheria dentium; de fetore oris; de extractione dentium; de adola q sit bothor i ore; de herpete esthiomeno; de quantitate lingue; de uuula; de squinancia; no[ta]]

cn

Con[tra] tussim

R̷ pulpe colloquintid. ʒ. i. tria. agarici. ʒ. ß. baurac.
ʒ. i. triam. suci liquir. ʒ. i. se. urtice. 7 yreos. aloꝝ ā
ʒ. ß. tant 7 i formēt pille 7 ē dosis. i. Cōfectō pill.
ad illā q ē cū febrib; tussim. R̷ suci liquir. uiolaꝝ
aloꝝ ana. ʒ. i. agarici. ʒ. ß. q̄rtā. 7 fiant ind' pill.
Confectō pillaꝝ de papauere ad tussi sicci i festinante
7 phibet catarrū q̄n est cū calitate. R̷ opii amili
gūi arabicū sucum liquir. papau. equalit. fiant
pille sic cicēs. quaꝝ dosis sit cetrib; usq ad. iiii.
que sūt ouenscetes puis qui uomūt ex uehementia
tussis. Confectio pillaꝝ ad tussim q uocatur leuē
R̷ suci liquir. 7 amili. 7 draggti. 7 amigd. excortic.
7 gūi arabicū. ō. equalis ptes. ℥. tibarzed. quātū
est medietas eoꝝ. terantur 7 ɔficiātur cū mucil'
se. citonioꝝ. fiant pille cōpsse. 7 teangur sore necte 7
die. aufert. n. aspitatē pectoris. Cōfectio trocisc.
qui i potu sumitur i pleuesi festinans maturitatem
7 facile efficies sputū. R̷ suci liquir. uiol. aloꝝ
ana. ʒ. x. amili dragg. 7 se. altee. 7 se. fen. ō. ā. ʒ.
iii. ɔficiant cū mucilagie psillii. 7 se. lini. 7 se. ci
tonioꝝ 7 sumat i potu cū sir uiol. Cōfectio trisc.
d'arsenico ad tussim plime huītans 7 tussi mala
7 asma. 7 dilatat hanelitū illico cū suffūigo fit ex
eis. sr locum 7 bibitur. R̷ arsnol. 7 mirre 7 storac
liquid. 7 galbai ptes equalis. arseici qntū ipa aggēt
cū butiro uaccino. 7 fiant iii pill. sicut auellane.
7 fiat suffuīgo cū una eaꝝ p trinectoꝝ. Cōfectio
pillar q potant oī ebdomada semel. aut bis 7 mū
dificat pectus 7 stm abasmate. R̷ agar. ʒ. i. collo
quintid qrtam. ʒ. ß. ysopi. ʒ. iii. suci liquir. psilii. si
nap. oīu ana. tria. ʒ. i. detur i potu cū aqua mellis.
7 est dosis. i. 7 qn̄ sumit in potu oī die exeis. ʒ. i.
Confectio sir de ppauē ɔuenēs ad tussim sicci 7 ptisi.
7 ɔfert sputo 7 catarro 7 tussi q uigilare fac. i necte
7 i festat. R̷ ppuis al. 7 nig. ana. ʒ. c. se. lact quāt
oīa. se. iqermi. al. ʒ. xxx. decoquāt cū quīgetis. ʒ. aq.
dec fiat. ʒ. cc. dīn coletur. 7 pficiatur d sup. ʒ. i. mu
cilagie psilli 7 ʒ. c. rob. 7 i dē coquat dec inspisietur
7 ammistret. Cōfectio empli ad solati. sedās dol.
et maturās apā ualde. Sumant uiole sicce. 7 m cimo
mill. 7 anetū. 7 sulfur. 7 altea. 7 farina se. lini. 7 farin
fenug. 7 farina ordi cū aqua decoquāt dec dissoluāt
7 effundat aq. dein ɔficiatur ē olō. 7 fiat exeo eplm
dū ē tepidū. 7 qn̄ addūtur i eo cinis caulii 7 adeps
antiquus cū nō est calitas plima. Cōfectio ungūti li
nientis sputū 7 lenientis pectus 7 aministrat i ptisi 7
tussi sicci. R̷ cē cime. ʒ. x. olī d liem. cira. lib. i.
storac. ʒ. y. adipis anatis. ʒ. x. aggent 7 ūgat ē eis
pectus 7 latus. Cōfectio trocisc. ad tussim siccam
cū calitate uehementi 7 tussi. R̷ suc liquir. uiol. se.
ana. ʒ. x. se. citruli. 7 cucur. 7 farinabi. ō. ana. ʒ. y.
ɔficiantur ē mcilag psillii. 7 citonioꝝ 7 fiat trocisci
iii. ʒ. 7 sumatur in potu cū aqua ord. 7 sirupo uiol.
Confecto trocisc. de tra sigillata ad sputū san. R̷
thisc. 7 san. dra. amboꝝ ana. ʒ. iii. 7 terrā. carabe.
ʒ. y. ematitis. 7 tre sigillate. amboꝝ ana. ʒ. x. aluīs
ʒ. ii. 7 ß. balaustiaꝝ. ʒ. iii. 7 tria. opii. cinamoī. aloꝝ
ana. ʒ. ii. aggentur 7 tintur 7 fiant trocisci. x. Simp.
dosis. i. 7 sumatur i potu. cū aqua albedagi. aū aq
portul. Cōfectō ematithis phibentis fluxū sanḡ.
ex uesica 7 matrice 7 naso. R̷ acatie 7 suci eupatorii (?)
i. balbe. yrise. 7 ē ypoquistidos 7 thic. 7 gallaꝝ 7 ba
laustie 7 cē. 7 gūi 7 mirre 7 boli armeni 7 opii. ō. ana
ptes eqles. fiant iii trocisci 7 liniāt cū nece fuit pc.

de medicin[is] stoi

7 sto. 7 sumatur in hora fluxus sanguinis ex uesica 7 ma
trice. 7 liniant sup mb in quib; sunt uisci mag. sr fistu
las. 7 pessarizat uulua d aqua fluit sangs ex eis 7 liniāt
sup pectine. 7 alcatim. Confectio trociscoꝝ stelle se
dantis dolores stoī. 7 tremoiintiū eructuationes aceto
sam 7 difficultatē. anelitus. 7 puncturā 7 ɔstrictiones
uentris 7 inflationem 7 dol' capitis. ancedente cum
bibuntur aut liniuntur cū stoc. dissolutis cū aceto. 7 ad
dol' auris cū distillant dissoluti cū aqua santua. aū
suco calamti. 7 phibent corosione dentiū cū replent eis
7 ipi ɔferunt sputo san. 7 corize. 7 tussi ancedenti 7 ul
ceribus i testinoꝝ 7 morsui aīaliū uenenosoꝝ 7 febri
ɔmixte. 7 sūt d libro almesal. quoꝝ ɔmixtio. R̷ ci
stoī. 7 cassielig. 7 tresillate. 7 corticū radic mādrag. oīu
ana. ʒ. iii. cē. 7 costi. 7 papauis. ō. ana. ʒ. yi. an. 7 semis
apii. 7 se. Kem. 7 siseleos. 7 se. iusqui al. 7 storac oīum
ana. ʒ. uiii. tīr medicīs siccis. 7 dissolue gūi i uio
odorifo. dīn adiūge eis reliquas medicinis 7 ɔ
fice ē aqua 7 i forma ex eis trociscos. faciendo uniū
quodq; trocisci. ʒ. i. 7 detur i potu cū eo qd couenit egri
ex potib;. Confectio trociscoꝝ d rosis ru. ad dolore
stoī 7 ad febres flēgs i quib; ē humor colericus 7 ad i fla
matione hanelitus 7 malicia digoīs. R̷ rosar rub.
ʒ. y. spice aromatice. mastic. aloꝝ ana. ʒ. i. 7 ß. i for
metur trocisci quoꝝ dosis sit. ʒ. ii. Cōfectō trocisc.
d rosis maioꝝ ɔferentiū doloribus stoī. 7 malicie digoīs
7 i flatoī. 7 inceptioni ydrop. 7 febr antiquis. R̷ rosar
ʒ. iii. xiloaloes. spic. masticis. cassiel. floꝝ squinanti.
cinamoī. absinthii romaī. oīu ana. ʒ. i. i formēt
trocisci cū uino ueti. 7 dētur i potu cū aqua radicum
quoꝝ dosis sit ʒ. ii. Cōfectio trocisc stelle. qui i
potu tribuūt ad dol' stoī. R̷ spice. mastic. cinamoī thus
squinan. castor. mirre. pipis. mandrag. se. iusquiami. 7
absinthii. opii. aloes. ō. ana. ʒ. x. i formēt trocisci
7 dent i potu. ʒ. ii. cū uino. Cōfectō trocisc. ad eum
q euomit cibū cū signib; calitatis. R̷ rosaru. spodii.
cimini i fusi. ō. ana. ʒ. i. sumac. ʒ. iii. coriand' i fusi
i aceto 7 assati. ʒ. ii. sanic d granis granatoꝝ. ʒ. ii.
corticū fisticoꝝ supioꝝ pondus. ʒ. ß. mastic tind. agg
gentur 7 ɔficiantur 7 fiant trocisci 7 sumāt ad mali
ciā digoīs ex calitate cū sirupo acetoso. Modus
ɔfectionis ad eum qui euomit cibū cū signib; frigitis
R̷ radic squinanti. ʒ. ii. pipis. ʒ. i. thuris. cipi. aloꝝ
ān. ʒ. i. usnee. ʒ. ß. ℥. cinamoī. cassie. calamti. ō. ā.
ʒ. i. q̄rtā. mastic. xiloaloes. ana. ʒ. i. 7 ß. bdelii. ʒ. ß.
ameos tind. dīn sumatur inhora passulaꝝ 7 tīntur
cū aq. 7 exp'mant. 7 decoq̄t aqua dec fiat grossa 7 ɔfica
cū ea. 7 bibatur exea admagtudinē nuc. Cōfectio
trociscoꝝ d spica. ad apa duꝝ i sto uuatiua ualde. R̷
floris squinanti. capsie. reubarb. calami aromatici.
spice nardi. ō. ana. ʒ. i. bdellii sub albadi. ʒ. ii. mastic.
storac liquid. aloꝝ ana. ʒ. ii. armoniaci. ʒ. ß. i formēt
trocisci 7 dentur i potu ad apa postē stoī. cū una aū tri
plicato ad apa epis cū sir acetoso. quoꝝ dosis sit
aur. i. Cōfectio diacimi ad frig' stoī. 7 eructua
tiones acetosas q̄ uentositates spg. 7 lenit uū 7 apit
opilaciones epis 7 calefaciat ipm 7 calefacit colicā. R̷
cimi carmeni. ʒ. c. ℥. ʒ. xx. pipis. ʒ. x. ameos. ʒ. xy.
folioꝝ rute sicce. baurac. rubri. aloꝝ ā. ʒ. xx. epi
thi. ʒ. xxx. ɔficiatur cū melle 7 aministret. Con
fectō electu solutiū mū dificantis stm 7 expellentis ab
eo sup fluitates humītatū remanantem i eo extruc
tib; huius 7 cib. grossis. R̷ turbith qd est ut cinaal
bū. ʒ. x. ℥. ʒ. y. zucci albi. ʒ. xy. aggent oīa 7 cō.

oī die

optim[us] ... forte

sitę. dosis eius ℥. iii. et minus et plus secundum quantitatem nec-
essitatis. Confectio cholibani boni ad frigus stomachi
et destructionem appetitus. et ad festinandam penetrationem
in corpore. et retinendum fluxum uentris accidentem ex frig-
ore stomachi et epatis. Rx piperis. et calamenti et spice et lilia.
et ameos. et anisi. et nigelle. omnium partes equales. et thuris et
balaustiarum ambarum ana partes ii. conficiantur cum melle
exquisitissime despumato. et administretur. sit dosis
℥. iii. Confectio zenonis conferens ad debilitatem
stomachi et corruptionem forme uenientem et exuberationem menstru-
orum et sanguinis emoroidarum. Rx mirobalanorum. indorum. emblicorum. citrinorum. sp-
ice. squinanti. cipi. ℥℥. ameos. ana. olibani. scorie ferri.
infuse in aceto. uini. [illegible]. posquam contrita est sicut alco-
hol. et asari. omnium ana ℥. xv. conficiantur cum melle. et ipsum
quidem abscindit sanguinem menstruorum et egestionem fluxum uentris
et extenuationem et multitudinem urine. Confectio de
scoria ferri cum lacte acetoso. ad debilitatem stomachi et exte-
nuationem. Rx scorie ferri. contrite sicut alcohol. psilli
[illegible] i. nigelle. ameos. [illegible]. et anisi. et fenugreci. omnium
ana pugillus i. misceantur [illegible] fundantur desuper lib. vii.
lactis acetosi. et dimittatur duobus diebus. de eo co-
letur ex eo. lib. i. et sumo mane. et caveat per iiii horas
cibum bonum ualde. et non appropinquet aceto. neque oleo
neque salito. et bibat super ipsum uini ueteris puri et bibat
ex illo lacte quantum sitit paulatim. donec [illegible] completis ii.
septimanis diebus aliquot. Confectio de scoria ferri cum uino
faciens colorem bonum et calefaciens cor. Rx seminis apii. seminis
feniculi. ana. cinnamomi. ameos. nucis. origani. keiri. carui.
coriandri. piperis. macropiperis. cinamomi. thuris. spice.
garyophili. nucis muscate. cipi. seminis [illegible]. seminis cepe. omnium ana aur. i.
scorie ferri aur. x. decoquatur cum sextario uini [illegible] donec
teneat et mediet et coletur et bibatur omni die ℥.
xxx. illius uini usque ad xl. calefacit enim fortificat cor et
[illegible] et cuius color ualde malus est. Con-
fectio medicinis ad impinguandum corpus. Rx. cinamomi.
℥℥. ameos. omnium ana ℥. v. nasturcii al. ℥. x. alborum ana
℥. vii. granorum impinguandi. ℥. xx. granorum de [illegible].
℥. v. pas. ℥. x. testiculorum uulpis [illegible] modicum. ten-
[illegible] dus. omnium ana ℥. x. cal. [illegible] ℥. x. scorie ferri.
℥. x. sumat ex eo quantum digitis tenere potest. puluerem
tribus uicibus in mane et sero. postquam coctum est et ebulli-
tum et sorbeat post sorbitionem [illegible] ex farina [illegible] et [illegible]
[illegible] et tritici et amigdalarum. lacte et zucaro. et non com-
edat acetosa neque salsa. neque laboret plurimo et superfluo
neque prolongat moram in balneo. et assiduet comedere [illegible] uini.
Confectio medicinis extenuantis pinguedinem.
Rx lacce. et sandaraci. alborum ana ℥. i. sansuci sicce
℥. s. [illegible]. aristolochie rotunde. gentiane. omnium ℥. quinta. et dosis
sit ℥. i. [illegible] et studeat ad prouocandum urinam et ad tol-
lendum sitim. Confectio emplastri confortantis stomachum
et epar. calefaciens ea. Rx seminis absinthii romani. costi. cipi
℥℥. omnium ana ℥. v. olibani ℥. iii. mastice ℥. v. calami
aromatici. gallie. squinanti. garyophili. cinamomi. omnium ana ℥. ii.
[illegible] ex uino ueteri. et aqua citoniorum quod aggeratur
per ipsorum constrictionem et liniatur desuper. Confectio emplastri
confortantis resolutionis apa. [illegible] stomachi. et epatis. [illegible]
ubi non est calliditas. et [illegible] iam antiquum. Rx seminis lini.
fenugreci. seminis caul. carpob. omnium ana ℥. x. cordumeni [illegible]
os. amigdalarum amararum. costi. mirre. spice. cipi. omnium ana ℥. v.
bdellii. [illegible] ℥. vii. mastice ℥. i. storacis liqui-
dum. armoniaci. cere citrine. adipis anatis. omnium ana
℥. iii. olei camomille ℥. xx. dissoluantur que in ponde-
re ℥. xx. [illegible] aggerentur et emplentur cum eo. Confectio
emplastri ad apostema [illegible] cum non est antiquum.

Rx fenugreci. seminis lini. aneti sicci. uiolarum siccarum. camomil-
le sicce. aloe sicce. omnium ana ℥. ii. cere ℥. iii. olei camo-
mille ℥. xx. aggerentur cum eo. Confectio ad illum
bona. decoquatur in oleo sisamino costus. cipi. spice. [illegible]
[illegible] tribus uicibus et sumatur ℥. x. muscilaginis fenugreci et
seminis lini. et decoquatur donec inspissetur et sumatur de eo
℥. i. et [illegible] de oleo. [illegible] et mastice ℥. v. aggeren-
tur. et emplentur cum eis.
Confectio trociscorum ualentium ad pulsum cordis. Rx thuris
℥. v. enulle sicce ℥. iii. calamenti sicci. foliorum [illegible].
℥. v. ambarum ana ℥. ii. seminis sisimbrii ℥. iii. origani ℥. i. et s. a-
[illegible] detur in potu ex eis aur. i. cum decoctione
cimini. sunt enim boni ad inflationem intestinorum et punctum
[illegible]. Confectio trociscorum ualentium ad pulsum cordis.
et sincopim. et ydropisim et extenuationem. Rx mastice. xiloaloes.
[illegible]. garyophili. gallie. spice. nucis muscate. cubebe. cardamomi.
hallangue. et olibani. [illegible]. omnium ana ℥. i. [illegible]. ambre ana
[illegible] ana ℥. vi. fiant trocisci de [illegible] qui boni sunt
ad sincopim et pulsum cordis. Confectio medicinis
alia ad pulsum cordis. Rx coriandri ℥. x. seminis berigi. seminis
felengemisch. ambarum ana ℥. iii. [illegible] ℥. i. carabe.
margaritarum. omnium ana ℥. i. seminis portulace ℥. iii. seminis lactuce ℥. i. [illegible]
[illegible] camphore ℥. s. musci [illegible] i. [illegible] i.
Confectio medicinis alia ad pulsum cordis. Rx thuris ℥.
iii. rosarum ℥. vi. xiloaloes. et gallie. garyophili. spice. [illegible] que
comeditur. de coralis et spodii. omnium ana ℥. i. cubebe ℥. ii.
fiant trocisci. Confectio trociscorum de xiloaloe. ualentium
ad sincopim et uomitum et colicam passionem. Rx xiloaloes. garyophili.
gallie. spice. nucis muscate. cubebe. cardamomi. hellbaugna.
cipi. squinanti. foliorum [illegible]. seminis albedaragi. seminis felgei
[illegible]. sansuci. sisimbrii. ℥℥. macropiperis. margaritarum.
coralli. carabe. sete cruda. foliorum. foliorum indorum ben.
omnium ana ℥. x. [illegible] ℥. i. [illegible] aggerentur omnia cum melle.
mirabolanorum. kebulorum conditorum. Confectio trociscorum de [illegible]
ualentium ad [illegible] in flammatum et debile. et ad corruptionem com-
plexionis cum caliditate. Rx carnis [illegible] ℥. x. ro. siccarum
℥. v. seminis endiuie. portulace. seminis citrulli. omnium ana ℥. iii. seminis apii
℥. i. spice. mastice. alborum ana ℥. s. fiant trocisci. [illegible]
et ebellationem. pondus aur. ii. et detur in potu. unus cum sirupo
acetoso [illegible]. Confectio trociscorum de reubarbaro. ad mali-
ciam complexionis ualent. et dantur in potu post sed longas cum co-
rumpitur forma. Rx reubarbari ℥. x. spice. mastice. seminis apii.
squinanti. ameos. amigdalarum amararum. costus. amarum ana
moi. omnium ana ℥. i. sexti. succi eupatorii. seminis feniculi. ani.
asari. aristologie. gentiane. omnium ana ℥. ii. piperis ℥℥. alborum
ana ℥. i. seminis eupatorii. absinthii ro. omnium ana ℥. ii.
[illegible] et conficiantur et in formentur trocisci. pondus aur.
i. de quibus potest. Confectio trociscorum de lacca.
conferentium ydropisi yposarche qui prouenit ex [illegible]. et api-
unt opilationes que sunt in epate. calefaciunt. Rx lacce. [illegible]
[illegible] seni. alborum ana ℥. iii. spice. [illegible] mastice. seminis apii.
squinanti. absinthii. ameos. [illegible]. amigdalarum amararum.
costi amari. mirre. [illegible]. omnium ana ℥. i. sexti. succi
eupatorii. et absinthii. seminis feniculi et asari. aristologie. genci-
ane. omnium ana ℥. ii. piperis ℥℥. alborum ana ℥. ii. in forment
trocisci. de quibus in potu dentur. aur. ii. Confectio
trociscorum de mezereon. solutiuorum conferentium asciti in po-
tu detur omni die. faciunt ipsum assellare. et alleuiant.
et apiunt opilationes epatis. Rx seminis endiuie ℥. x. seminis meze-
reon ℥. ii. [illegible] et si uolueris foliorum eius et agarici [illegible].
rosarum [illegible] ℥. ii. et s. succi eupatorii ℥. i. et duas [illegible]
seminis citrulli ℥. ii. et s. fiant ex eis trocisci. et ipsi sunt trocisci
mirabiles ultimi. de quibus bibitur. i. Confectio
medicinis ad ydropisim [illegible] cum non est calliditas.

ad macredinem corporis

emplastrum [illegible] ad [illegible] de [illegible] [illegible]

de pulsu cordis

de medicinis epatis

℞ acus. petrosel. costi. mir. pipis. bacc' lauri.
nigelle. keisim. castor. asse. amiude. asari. ce. oium
ana. ʒ. i. sapini. acori. amigd' amar. rute sicce.
cimini. carui. amoe. gum. ysopi. dauci carmei. ar.
galange calamin sicce. folij. algarice. caleit. aut
uiteolus aut baucie. adusti. armoniaci. polu. ʒʒ.
agar. omnium ana. ʒ. ii. mellis dispumati q sufficit
ad conficiendum. ¶ Modus confectionis de emula ualentis
ad apertionem dur euenens inepe et llo. apii sicce. ℞ anis
ʒʒ. sicce. enule et lingat. eruce. se. apij. se. anisi.
ameos. o. pte equale. aggentur post tritionem et
bellationem cum melle. et detur in potu eyea quantitatis auell.
¶ Cōfectio medicinis de cucina maiori confessis egritudini
epis cum cronice fiunt. et plagam. et medicinur. et terradi
cintis eis. ℞ fu. asari. dauci. se. apii. montani.
o. ana. ʒ. iiii. an. spic. celtice. et illa q mag oiu
unt e. ʒ. vi. costi. mir. cassiel. squinanti. carpob i
qua tingitur oium ʒ. ij. polij. succi eupatorij. o li. de
balsamo. scordion. scolop. succi liquir. o. a. ʒ. iij. ca
lami aro. camomille. al. et ni. asari. o. ana. ʒ. i. et s.
ce. dragg. alborum ana. ʒ. i. aggentur post trationem
c melle. cuius dosis sit sicut nux. ¶ Confectio trocisc.
ualentium ualentium adydrop. cum calitate. epis. et sple.
cum soliie unite. ℞ spodii. cuse. gallie. balaustie.
sumac. se. tamarisci. se. an. oium. ʒ. i. cipi. flo
ris squinanti. anisi. spic. reub. lacce. cortic rad
capparis. o. ana. ʒ. i. se. agni casti. se. portulace
alborum ana. ʒ. i. opopo. ʒ. s. caphe. ʒ. vi. fiat trosc.
pondantes. ʒ. ij. ¶ Cōfectio pillarum facies assellare
aliquotie et alleuiantium eqz. ℞ mirob cit. ʒ. x. se-
rapini. ʒ. v. quorum dosis sit exdiuabz. ʒ. usq ad. iii. s
quantitate bibentis. ¶ Cōfectio pill. de reub. ualentium
adydrop. tipanite. ℞ mezereon. ʒ. x. succi eupatorij.
se. endiuie. albor ana. ʒ. iii. agarici. ʒ. v. reub. ʒ
iij. se. apij. ʒ. i. et s. i formitur pill. quarum dosis sit
ʒ. ii. et s. Confectio aliarum pill. soluentium aquam per
egestionem cum fortitudine. ℞ se. mezereon. excor
ticatarum. ʒ. s. zucari tabarzed. ʒ. i. amigd. excorti
catarum et dragagantum. amborum ana. ʒ. i. fiant pille.
cum dosi. i. ¶ Cōfectio pillarum q sunt ultime. ℞ eius
usti. ʒ. i. vi. fimi columbini. ʒ. i. vi. et est dosis. i.
¶ Cōfectio medicaminis de lacca. ℞ floris squinanti.
spice. asari persel. o. ana. ʒ. iii. eupatorii fimi
columbini. ʒ. i. vi. lacce anisol. o. ana. ʒ. i. et s.
se. endiuie. se. citruli. o. ana. ʒ. iiii. mastic succi
liquir. alborum ana. ʒ. s. dosis sit. ii. aur. ¶ Cōfectio
pillarum de quibusdam ydrop oi nocte qn est cum sicci
tate. nature et leniunt eam et alleuiant egros. quo
cantur de agar. ℞ agar. ʒ. x. succi eupatorij.
reub. ar. o. ana. ʒ. iii. zucari tabarzed. ʒ. v. fiat
pille. siles ciciis. et potetur. i. eyea oi die. usq ad
ultimum. uero leuitas pueniat soluendo. n. faciunt
assellare. et pueniunt assello albeis. et ipse cum hoc confe
runt epi. ut aperiunt oppilacionem. ¶ Cōfectio de reub.
℞ floris squinanti. ʒ. v. spic. asari. petro. an. eu
patorij. lacce. reub. o. ana. ʒ. i. se. endiuie. se.
citruli. o. ana. ʒ. iiii. mastic. succi liquir. alborum
a. ʒ. ii. ce. ʒ. s. quorum dosis. ii. aur. ¶ Cōfectio t
cisc. de capha. utilium ad ep. i flamatum et yctericie.
et se. aduentibus. ℞ ro. ʒ. x. rosith. ʒ. s. cimus
eius cin. ʒ. x. se endiuie. se. lactuce. se. portulac.
o. ana. ʒ. iii. spodii. ʒ. v. sandal cit. ʒ. ij. cam
phe. ʒ. i. i formitur trocisc. ii. ʒ. cum muscill psil.
de quibus potatur. i. et detur in potu cum rob. cit. adep.

inflamatum iu' cor. aut cum lacte acetoso de capris aut
cum lacte de quo extractum est butirum. et sunt boni ad
pulsus cordis excessitate. ¶ Cōfectio empli de sa
dal. ad ep. i flamatum. ℞ utriusq. sand. ro. fausfel.
sief memithe. camphe. liniatur cum aq solat.
et modico aceto uini. ¶ Confectio empli adyd
rop. ascit. absq caliditate. qn emplastrum cum eo
ante quam. et e expertum. ℞ farine ordei. et capitum et ste.
et cimini. et baurach. et boli. ar. et liniatur uesse qm
exsiccat aquam unite forti. ¶ Confectio kelem. co
fenis adydrop. ca. ℞ foliorum mezereon i fusorum i ace-
to. exsiccatorum tritorum. ʒ. v. agar. turbith. amborum
ana. ʒ. v. succi absinthij. ʒ. iii. mirob cit. ʒ. v. ro.
rubarum. se. endiuie. et citruli. ana. ʒ. ij. tiranubi
ʒ. x. succi liquir. ʒ. ij. coquatur tiranubi. donec fiat
sicut mel. et confitiantur. et detur i potu eyeo. ʒ. ij.
usq ad. iij. ¶ Confectio kelekengi. adydropicum
cum quo uo e calitas. ℞ foliorum mezereon citruli.
agar. mirab cit. sapinum o. ana. ʒ. iij. reub succi
eupat. spic. an. omium ana. ʒ. iij. usq. ad. iiii.
¶ Confectio pillarum de mezereon. adydrop. et ascite.
qn cum ei est calitas. in solutio unitus. ℞ mezereon
cileucemeno. stercoris columbini. o. ana. ptes equales
et quartam harum ptium. euforbii. teratur omia. et ex
eis cum melle p. aut sir uiol. pill. i formet. de quibus
i potu tribuatur. pondus. ij. ʒ. et s. cum aqua passul.
de coralscen. sirup. cibz eius exarisci. aut e sumac.
et aceto cum olo. aut cum sir acetoso. ¶ Cōfectio troc
alkeskeng. fiorum ad dol' epis. ℞ asenech. ʒ. v. citruli.
excort. se. endiuie. se. portlace. se. fen. se. fen.
oium ana. ʒ. ii. et s. succi liquir. ʒ. i. et s. rosar. ʒ. i. et s.
i formitur trocisc. cum aqua. ro. et dentur i potu.
cum sirupo acetoso. ¶ Confectio trocisc de capparis
ad splene durum et uentositate. ℞ corticum rad capp
qui sunt alech et scilfagel q d est agnus castus
amborum ana. ʒ. ʒ. x. scolop. cipi. amborum an. ʒ. i.
aristol. ro. lon. foliorum rute. armoniaci. cum aceto
uini et confitiantur. cera cum ei. et i formitur trocisc
ij. ʒ. et sit dosis eorum. i. ¶ Confectio trocisc alkie
mesiti ad splene cum calitate et duricia. ℞ se. alkeign.
se. tamarisci. ptes equales. scolopendrie quantum un
n. partium. i formitur trocisc. pondantes. ʒ. ij. et su
matur cum sirupo acetoso. ¶ Trocisci de kanibe
cum aqua de radicibus. aut cum sirupo acetoso. aut cum
illa q de ei pura est. qn bibuntur ad unitositate sub
splene confert. cōfectio empli ad duricie splenis
℞ foliorum rute. ʒ. x. bauric. ʒ. iij. succi calamenti
ʒ. iij. amoniaci. ʒ. vii. dissoluatur i aceto uini. et
liniantur. ¶ Cōfectio pill. expellentium ventosa.
fortit. ℞ aloes. semin. alborum ana. ʒ. i. quantum. agar.
ʒ. i. trias. ii. succi eupatorij. ʒ. i. et triam. i formitur
pill cum suco endiuie. et sit dosis. i. ¶ Cōfectio
empli ad splenem cum caliditate. ℞ lign salicum
et folii eius. et extremitates tamarisci. et cortices
radic capparis. et extremitates mirti. et extremitates
cipsi. cum aceto uini. ¶ Confectio pillularum so
lutiuarum colica. ℞ aloes. ʒ. x. semin. ij. ʒ. et s. opij.
colloq. indorum et tua. salgeme. ʒ. ij. pondus sa
pini. ʒ. iij. sebre. i formitur pill q sunt doses. v.
¶ Confectio sarabie. resoluunte unitie fortiter
et educes sup flauitates. ℞ semin. pipis. ʒʒ. ci
mini. foliorum rute. baurich. galange. cinamomi.
gar. o. ana. ʒ. x. mellis. ʒ. xl. cuius dosis sit
ʒ. ii. et s. usq ad iij. ¶ Confectio elen diacito

de medicine splenis

masticis. acoz gelle. o. a. resoluit an aciam.

medicine colice

ꝗ inpatiēs ꝓrrectate

nuem solutiui q̄ amministratur ī colica cū sit fortis nausia. ⁊ euomit eger id q(uod) bibit. ℞ staurio. ʒ. x. mastic. gar. gallie. ℥℥. macropipis. nuc muscat. pipis. cinamomi. oīum equalit. ī descriptoe alia. oīum ana. ʒ. x. succi citoniorum aceto sorum ⁊ mell' apu. equaliter omisceatur. ⁊ decoquatur donec ī gssantur. deinde cōficiant cū eis medicine. cuius dosis sit. ʒ. i. usq(ue) ad. ʒ. i. ⁊ s. Confectio pillarum q̄ sumunt ante cibum ⁊ excitat egestionem cibi paulatim. ⁊ destruit sacietatem nauseatiuā uel soluunt uentrem. ⁊ resoluunt colicā. ℞ ℥℥. melanopi. macropi. gallie. gar. neiemisii. ō. ana. ʒ. x. in formantur pille. ⁊ sumunt de eis. ʒ. s. ⁊ faciunt assellare. a. ii. sell' usq(ue) ad. v. hoiem s(ecundum) quantitatem sue nec. ⁊ uirtutis. Confectio clisteris ad febricitantes. ⁊ pacientes b iesen. cū retinet eorum nec. ℞ squinantum aq. ciscle. ī qua bulliat. ʒ. i. baurach. ⁊ fundatur desup olin. uiol'. ⁊ fiat clistere cum eis. ⁊ qn fe. non cōsumitur. pusill' furfuris. ʒ. xxx. zucca. ru. ʒ. ii. baurac. ʒ. i. oli sisami. Cōfectio pillarum resoluentium sacietatem nauseatiuā. uel digestionem puocat ⁊ appetitum. ℞ masticis. ℥℥. cinamomi. gar. neiemisii. pipis. macrop. ō. ana ʒ. x. … tiries. fiant pille sicut cic. po(n)derantes ter ʒ. i. q̄ quidem utile existit colicā assidue pacienti. Confectio medi. ad colicā fram. ℞ acus m'. ameos. ō. ana pugill' i. bulliat bn ⁊ colentur. ⁊ ī colatura resoluatur penid. ʒ. v. medulle. cassief. ʒ. v. ⁊ fundatur desup oli amigd' dl'. ʒ. iii. Confectio medicine q̄ datur cū dol' uehemens cōmouetur ⁊ sedat dol' q(uo)d timetur quod supueniat egro sincopis ꝓpt dol' uehementem. ℞ ℥℥. macropipis. storac. liqd. ⁊ se. iusquiami. oīum ptes equales. castor. oppopa. albor(um) ana. ʒ. s. ī formēt pill' sicut cic. quorum dosis a medio ʒ. aur. usq(ue) ad aur. i. Cōfectio trocisc. de uiol'. q̄ sunt cū scam. cōferentes colice. cū calidate ⁊ utile ī feb. acutis. cū indigent soluere uentrem. aut uomitu. aut sahafin. ⁊ in ultimo ī frigelantes. ℞ uiol'. pondus ʒ. x. scam. ʒ. ii. ⁊ s. mucillagis psilli q(uo)d ei aggregat. ⁊ fiat trocisc. x. ⁊ sumat ī potu. cū. ʒ. v. zucarin. ʒ. i. iulep. aut tranubi. Modus cōfectionis ad colicā mirabil' ualde. ℞ cartam. ʒ. i. serapi. ʒ. x. ⁊ cōficiat cū penid. ⁊ sumatur ex ea cū fuerit necesse. ʒ. v. Confectio trocisc. de uiol'. q̄ ī frigidat ⁊ dantur ī potu cū medulla cassi ef. optime ad eradicandā colicā. q̄ est cū caliditate ⁊ sic. ℞ uiol'. siccar. ʒ. x. turbit trind'. succi liquir. ʒ. v. fiat trocisc. x. ⁊ sumatur oī die. x. ficus citrine. ⁊. ʒ. x. passul' enucleatarum ⁊ coquatur cū. ii. lib. aq. donec perueniat ad lib. i. ⁊ ī descript alia. ad lib. s. uel dissoluat ī ea pondus. ʒ. x. cassief. ⁊ unū ex eis trocisc. distillet desup. ʒ. iii. oli amigd. dl'. ʒ. potest ī mane

Cōfectio trocisc. de epitimo q̄ dantur ī potu cū aqua de ciceribus ad eradicandā colicā crossam. ⁊ uentositatē crossam. ℞ turbith. epithi. albor(um) ana. ʒ. x. fiant ex eis trocisc. uel radix apii. sumat ⁊ feni. semis. utriusq(ue). ameos. ℥℥. gallange. ō. ana. ʒ. v. decoquatur ī duab(us) lib. aq. donec remaneat lib. i. ⁊ coletur. ⁊ dissoluat ex ea. ex istis trocisc. ⁊ sup phiciatur aur. i. oli de keruha. ⁊ sumant ī potu. ⁊ qn phiciatur ī decoct passularum ⁊ ficuum. ⁊ qn datur in potu castor s(ecundum) similit q̄ uisa fuit. Modus cōfectionis de baccis lauri. frangentis uentositatem. fortis q̄ datur ad bibend' in dol' costarum ⁊ ī testinorum uentositatē. ℞ rute sicce. ʒ. x. ameos cimi. nigelle kekil. origani. carui. petro. amigd'. amararum pipis calamenti. macropipis. dauci. acori. cimi. ana. ʒ. ii.

baccarum lauri. castor. sapini. ō. ana. ʒ. iiii. oppopo. ʒ. ii. cōficiant cū mell'. de qua sumat quantitas auellane. cū uino ueteri calefacto. uel. n. est pcat. ei frangendo uentositatē. Modus cōfectionis frangentis uentositatē ⁊ lenientis naturā. uel uentrem ⁊ sedandis dol'. ⁊ est fortior exhoc dispone qua filonium. ℞ pipis. ameos. foliorum rute. calamenti. castor. cimini. baccarum lauri. ō. ana ʒ. i. oppopa. iusquiami. corticum. mandrag. ō. ana ʒ. s. scam. ʒ. iii. cōficiantur cū melle eius quantitatis ⁊ si uis fac eis trocisc sine melle. cuius dosis cū uino cōfici sit. a. ʒ. ii. usq(ue) ad. iiii. Cōfectio med'. q(uo)d suppo dispargens uentositatē ⁊ eam educens p(er) inferiorem regionem. ⁊ soluit uentrem. ℞ cimini foliorum rute uiridium. amborum ana. pugillus. i. boehor maniē. ʒ. ii. cōficiatur cū melle. ⁊ intromittatur cū lana. Cōfectio suppositorii q(uo)d soluit uentrem cū tritur. ⁊ phiciatur ī clisteri solutiuo. ⁊ uocatur suppositoriū al. ℞ baurac. panis. ʒ. x. coloq. interioris. bdelli. sapi. oīum ana. ʒ. v. scam. ʒ. ii. ⁊ s. dissoluatur ⁊ fiat collirium ex eis.

Cōfectio soluentis ⁊ lenientis clisteris. ℞ fice arthas. v. ⁊ pugillus furfuris. ⁊ pugillum altee. posita ī panno ʒ. x. foliorum sicle. decoquatur ī duab' lib. aque donec perueniant ad l. i. ⁊ coletur. ⁊ phiciatur sup eam. ʒ. i. baurac. ⁊ ʒ. i. oli sisamini. ⁊ fiat cū eo clistere. cū at uis ipm acuere. phice ī ipso de suppotorio alio. aur. i. Cōfectio clisteris solutiui. ℞ ʒ. x. coloquintid interioris. ʒ. i. centaur. mi. ʒ. ii. boehor manen. rute. calamenti. baccarum. pu origani. maipl'. decoquatur. deinde dissoluatur ī ea. ʒ. iii. hiere. ⁊ tantūdem mell'. ʒ. ii. castor. ʒ. v. sapini. ʒ. i. ⁊ s. oppopa. aur. i. suppositorii al. ⁊ fundatur desup. ʒ. s. olei de keruā. ⁊ fiat clistere cū h. enemate. cū est colica difficil' ⁊ est yleos. ⁊ si dol' fuit difficil' ⁊ fortis ponatur ī ipso quantitas ciceris. de oppo. Cōfectio medicinis sedantis dol' colice ⁊ est filonium. q(uo)d dispg uentositatē crossam. ℞ macrop. ameos. nigelle. baccarum lauri. cimi. castor. ō. ana. ʒ. mell'. cū quo aggetur. Cōfectio silium auellane sedantium dol'. ℞ castor. ameos cimini. ō. ana. p. equales. oppo. quantum oīum. fiant for. siles auellanis ponderantes ⁊ tum ʒ. i. amministret boni. Confectio formar silium. auellanis. ad dol' colice. difficilis uehementer q̄ est cū col'ra ⁊ punctura. ℞ se. lactuce. se. portl'. oppopo. ō. ana. p. equales. cōficiantur cū mucilag. psilli ⁊ fiant inde forme siles auellanis. ponde. ⁊ tra. ʒ. i.

Confectio clisteris dispargentis uentositatē ualde. decoquatur ruta ī oleo tribus uicib(us). deinde sumat ex eo ʒ. xx. ⁊ dissoluatur ī eis castor. oppopo. sapini. a. media. ʒ. usq(ue) ad. ʒ. i. ⁊ clisteret cū eo ⁊ si dol' fuit fortis. ponatur ī eo quantitas ciceris de oppopo. Cōfectio oli cū quo ungitur uent. ⁊ frangit uentositatem ℞ oli rutacei. ʒ. x. cū quo dissoluatur castor. ʒ. ii. ⁊ eufor. ʒ. ii. fiat unctio cū oleo. Confectio trociscorum ad yleos. cōferentium uomitui superfluo. ℞ se. apii. anisi. amborum ana. ʒ. v. absinthii. romani. ʒ. x. cassie lig. ʒ. xx. pipis. castor. oppopa. ō. ana. ʒ. ii. ⁊ s. fiant … trocisci. cuius dosis sit ab. i. aur. … usq(ue) ad duos aur. Confe… ctio me. ad uomitum leuem. … ℞ cinnar. nuc m'. se. nigelle … se. raphani. aneti. p. eqles. … baurac. sal' indi. ab. ana p te. s. … cuius dosis sit. ʒ. iiii. ⁊ qn addit … ī eo. de dochisi. ʒ. i. qntum.

de medicin plenis

nasturcii. ... gelle. ō. a. resoluat in acum.

medicine colice

Confectio mechiemis spati. confertis fine medicine conse-
tis. fortium. et hec est timor in eo. Rx conclisi. nuce muscate
bauiac. p. equalis. fiat trocisci ʒ. i. cuius dosis ab. i. usque
ad. ii. Confectio sir. de granis. granat. sedantis
uomitum. lib. v. sumac. mundat. lib. i. que fundatur
desup. lib. aq. iiii. et decoquatur donec perueniat ad. ii. lib. et
coletur. et sumatur de foliis eius. x. et acetositate folia mente. ʒ. ii.
aut gar. et auri. i. gallie. et ʒ. v. thus. et ʒ. iii. cortice fistic.
uiridis. et sumatur in potu. exeo cum ad eius uomitum uehemens
turbans. et colica passio. et melius quidem est qui sumitur
cum aqua. ro. et si non inuenitur folium eius. uel mente
sicce. tunc sumat de unoquoque eorum ʒ. ii. Confectio tro.
ad uomitum uehemente dolorosum. quod est propter effusionem
malorum hu. ad stom. Rx gar. ʒ. x. gallie ʒ. i. cinamomi
ʒ. ii. enule sicce ʒ. ii. et s. masticis ʒ. i. et s. oppopon.
mandragore. ana ʒ. v. resoluatur. et fiant troci. quorum
dosis ʒ. i. sit. administrentur in colica passione. qui
sedant uomitum et prouocant sompnum et stupefaciunt sen-
sum stomachi. i. ut non aprimat ipsum. id quod ei obuiat. et nomina-
tur troci. de enula. Confectio tro. ad colica pas. sup-
flua. in superfluitate oponis catarri qui confortant animum
et stringunt uentrem. et retinent uomitum. et faciunt dormire
egrum. se. ce. gallie. gar. cipi. olium ana ʒ. x. gallarum
balaust. carmezioni. cortici g. hthis. ana ʒ. x.
oppopo. mandag. ana ʒ. v. fiant exeis troci. pondan-
tes ʒ. ii. Confectio epithamis. ad colica pas. et catar-
ri. sup fluitate. Sumant gallie et acacie. et tortelle
ex sandal. et cipi. et ro. et thus. et mirra. et liniuntur
cum uino citoniorum et uino. Confectio troci. de spodio
cum acetosa confectiuorum qui dantur in potu ad fluxum cum
fe. et acuitate. Rx ro. spodii. alborum ana ʒ. x. se. acetose.
ʒ. v. sumac. se. portul. alborum ana ʒ. iii. balaustie
ʒ. ii. gum. ʒ. ii. fiat troci. ponde. ʒ. i. et addatur
keratees oppopo. Confectio puluis quod proicitur in
os. et deglutitur bibendo aliquid post ipsum ad solo-
ne uentris cum tussi. Rx granorum mirti. castinearum ita. et spu-
et siliquarum sicc. ana partes equales. gum. ʒ. v. tantum. omnia
de in sumantur in potu exeis ʒ. iii. cum aqua. ro. uel
aqua fri. et in scriptis alia. omnia sunt equalia absque sili-
quis. Confectio puluis qui in ore proicitur de granis g.
boni ad fluxum uentris cum calitate. et cum appetitus. Rx
granorum granatorum acetum pup actiorum sic alcohol ʒ. v. ci-
mini in fusi in aceto. et assat. ʒ. xx. coriand. infusi in aceto
et assatis ʒ. xx. tamarisci ʒ. x. siliquarum nabati ʒ. x.
sumach. balaustiarum. alborum an. ʒ. xx. fiat eorum confectio
bona. et misceantur cuius dosis sit ʒ. iii. Confectio
puluis qui in ore proicitur. lenis ad solutionem uentr.
cum tussi. Rx granum mirti. castin. confectiorum. spumis. gum. olium
p. equales. dentur in potu cum aqua fri. Confectio pul-
ueris qui in ore proiciat. ualens ad solutionem uentris cum
tussi. Rx granorum mirti confectiorum sicut alcohol ʒ. i. casti-
nearum ʒ. v. ppp. siliquarum gum. olium ana.
ʒ. v. tantum. omnia et dentur in potu ʒ. iii. cum aq. fri.
et preparatur ut in potu dentur ʒ. iii. et preparatur in
mane. comedat uitellos ouorum. bene elixatorum
et sumat in ore puluerem de papauere. Confectio mi-
ue. de confectione qui est sirupus de citoniis. Rx
aquam citoniorum aceti. lib. i. uini ue-
tis timere. decoquatur donec spissitu-
dine fiant. et proiciatur in eo. q. a
iii. i. gallie. Confectio elect-
alcalis. conuenientis et constringentis uen-
trem ualde. prouocantis ap- petitum. et spir-
gentis uentositatem. Rx gra norum passul.

de egestione pluuie uet.

conditorum sicut alcohol. lib. v. siliquarum de spina. bala-
ustie. thuris fructus tamarisci. ana ʒ. x. amide ʒ. xv.
aggregentur cum mille cinne. Confectio puluis qui
in ore proicitur de bolo. ualentis ad excoriationem. Rx
psillium assatum ʒ. xv. se. portul. se. fen. tre. assati. an.
ʒ. x. aggregentur isti. et confectio boli ultime fiat ut non
spergentur. et humectentur. semina propter ea. quod adhere-
at bolum. cuius dosis sit ʒ. iii. et tunc de insero et in mane.
cum rob dectoniis puro. Confectio trocisce de spo-
dio qui sunt fortes. Rx ro. spodii. sumac. se. endi.
ana ʒ. i. tramusbi. se. portl. se. ppp. se. acetosor.
ana ʒ. i. et s. camphe. ʒ. s. Confert aduentris so-
lutionem cum calitate superflua. qui in potu tribuuntur aq-
cius. Confectio troci. de spodio. Rx ro. rubeis ʒ.
iii. se. lact. et se. citrul. et cucur. ana ʒ. v. suci liquir.
ʒ. v. cuius dosis integra ʒ. v. Confectio puluis qui
in ore proicitur de granis granat. acetum conueniens
ad fluxum uentris qui extenditur. Rx troci. ypoquistidos
et corticum mela. cum eo dicex. et prolongatur gladium et
castanearum. et balaust. ana ʒ. ii. capit gra ʒ. ii.
proiciatur sicut isti commixti quod tu ipsi de puluis. gra.
acetosorum assatorum. et misceatur cum eis. et sumat in potu.
ʒ. iii. aut iiii. cum aqua fri. aut cum rob. citoniorum po-
quam est confortis expertus. Confectio troci. de siliqs.
stringendo uentrem qui administrant cum est necessitas Rx
gallarum siliquarum nabati fructus tamarisci. thus. et
balaust. ana. p. medium. fiant troci. pondantes
ʒ. ii. et s. quorum dosis sit. i. Confectio troci. ad te-
nasmo expertorum. Rx se. iusquiami. se. an. se. fen. ana
ʒ. v. amide ʒ. ii. et s. opii ʒ. iii. se. apii ʒ. x. fiant
trocisc. pondere. aur. i. cum quibus detur. i. et administret
cum non est calitas. Confectio med. de stor. quod admi-
nistrantur cum est fluxus uentris superfluitas. et tenasmi
qui non est calitas. Rx castor. opo. alsir. storac. liquid.
se. iusquiami. thuris. ana p. equales. mellis quod sufficit. de
dea ʒ. ii. Confectio puluis qui in ore proicitur. et no-
minatur gluten. et administratur cum superfluit cauterius
et cum uehemens est calitas Rx gallar. troci. granat. ana
ʒ. i. thus ʒ. v. tortellarum ʒ. ii. se. iusquiami. quecumque ʒ. i.
opii. vi. ʒ. i. et administretur quando multiplicatur te-
nasmo. et uehemens sit dolor. et uigilie. potest esse minus.
Modus licinii quo utuntur quando dolor est fortis. et uigilie.
et est alexandri mirabilis. Rx troci. o lib. mire. licii. ana
partes. i. opii. p. ii. fiat licinium. et sub ponatur.
die al. fiat licinium de panno nouo torqueatur et con-
atur cum uino ille medicine. s. dissoluatur opium cum
uino. et conficiatur cum eo alie medicine. et in uoluat li-
nium in medicine et utatur. Confectio enematis te-
tenum. Rx pugill. rizi. excorticati. pugill. i. mili.
et pugill. medulle glandium. et pugillus. ro. et pugill.
lentis excorticate. et m. gallit. et fund. super olium. ii. lib.
aq. et decoquatur donec perueniat ad lib. i. et coletur
et detur de ea ʒ. ii. dissoluitur de troci. leuib. et for-
tib. et fundatur desuper olium. ro. et uitelli oui assati.
et clisterizet cum eo. Confectio troci. lenium. Rx boli
ar. ... de plumbo. gum. sangdra. acacie. ana p. eq.
fiant troci. pondere. iii. ʒ. dissoluatur. s. eorum et
clisterizet cum eo. Confectio troci. fortium. proiciantur
cum troci. exisnis ʒ. ii. ... conbuste. oppopo. ... ʒ. i.
Confectio clisteris de arsenico. cum quo clisterizatur et
purgatur mora excoriationis. et putrefactionis.
et Rx. aur. ii. medicamis ... cum quorum est in
capitulo oris ʒ. v. opo. et dissoluitur in decoctione lenis
et balaustie cum aceto pauco. et aq. aut cum aq. sicle.

postquam clisterizatur ante ipsum cum aqua mellis aut cum aqua et sale.

Confectio trociscorum de aluine quod administratur quando est fluxus ventris vel sanguinis plurimi. aut clisterizatur cum eo in uulua. Recipe id. Recipe gallarum aluminis acacie balaustie cortice granatorum et succi ypo. de ana partes equales. terantur et clisterizetur cum eis et cum decoctione medianum corticum glandium balaustie. ro. Confectio clisteris contra fluxus sanguinis in intestinorum. Recipe gallarum ʒ. iii. ro. ʒ. v. balaustie cortice granatorum amborum ana ʒ. v. lini excorticati ʒ. x. corticum medianum glandium ʒ. v. decoquantur et colentur aqua eorum et frangantur in ea ʒ. i. acacie et ypoquistidos ʒ. ii. boli armenici terre sigillate. gummi arabici. et clisterizetur cum ea. Confectio clisteris adulcera intestinorum in quibus est sanies grossa fetida. et in quibus est sicut lotura. Sumatur mel et subtilietur cum aqua. et clisterizetur hoc. aut est in die. et clisterizentur cum hoc clisteri. Quod Recipe eupatorii. succi barbe yrcine. mediani cortice glandium et mirobalanorum emblicorum. sumac. dimidium plus et decoquantur bene et sumatur eorum aqua et dissoluantur in eo. de hoc medicine est confectio. Recipe thuris. sandali. draganti. cum semine de psillio. et litargiri. de ana ʒ. i. opopo. tragaganti ʒ. i. usque ad ʒ. ß. et ante medicine iste cum uitello ouorum [illegible] et dissoluatur in aqua illa. et clisterizetur cum ea.

[illegible marginal note]

Confectio benedicta de [illegible] ad ardorem urine et difficultatem eius et ulcera renum et cum est calitas uehementior addantur eis sumac. et abiciatur opium. Recipe seminis excorticati ʒ. x. seminis citruli ʒ. v. seminis cucumeris dom. seminis portulace. seminis [illegible]. seminis altee. amigdalarum amararum. dragaganti. an. succi liquiritie. penidiorum. al. boli armenici. seminis apii. de ana ʒ. ii. aggregentur postquam conterantur. et fiant pillule similes auellanis. et dentur in potu ex eis ʒ. iii. cum sirupo uiolarum.

Confectio adulcera renum et uesice. Recipe seminis citruli excorticati ʒ. x. amigdalarum pini. et granorum alkekengi. de ana ʒ. iii. seminis apii. carabe. boli armenici. gummi arabici. sandali. draganti. thuris. seminis iusquiami. opii. de ana ʒ. et formentur trocisci ʒ. i. [illegible] et alio ʒ. iii.

Confectio trociscorum ultimorum adulcera in renibus et uesica. in quibus est confortatio et lenitas in carnatio ulcerum. et sedatio doloris. et nominantur trocisci alkekengi quando sunt loco eorum si sunt fortiores ad uehementiam ulceris cum mingitur urina. Recipe seminis citruli ʒ. x. boli armenici. gummi arabici. thuris. sandali. draganti. seminis penidiorum. al. amigdalarum excorticatarum. et succi liquiritie ʒ. i. fiant trocisci. x. et detur in potu. quando non est calitas cum uina. et quando non est acuitas cum sirupo uiolarum. et iulep. sint pondere ex ʒ. iii.

Confectio collirii quod immittitur in uesicam. sedans dolorem quod est in ea. Recipe cum semine sarcocolle. thuris. gummi. amili. opii. sandali. draganti. de partes equales fiat et liciatur in primis aqua mellis. et dentur ea quando pus. urina. deinde soluatur hoc in lacte et liciatur per siringam.

Sedatiuum de uesice

urina

Confectio prouocans urinam. Recipe seminis apii. mei. fi. dauci. nubee. cum quia rigit. et petroselini. sauine. asari. amomi. seminis feniculi. gallie. costi. amigdalarum amararum. excorticatarum de ana ʒ. xx. seminis melonis ʒ. x. cantaridarum ʒ. i. armoniaci auri. i. dissoluti cum uino. et fiant pillule similes auellanis. et sit dosis ʒ. iii. est enim bona ad difficultatem urine. et nobilis est in corpore ydropici et yposarcha et egritudines in quibus necessaria est subtilia cociis. et quando est caliditas in ista seminis melonum. detur in potu ʒ. i. et minus et plus.

Confectio emplastri quo emplastratur pecten. et prouocat urinam. Recipe seminis ru. et squille. et calamenti. et serengesif. et sansuci. et spice. et balsamite. et altee. et foliorum rafani. et napis. et secha. et camomille. et aneti. et caulis. et coquantur cum aqua. et sedatur in ea eger. et fiat emplastrum cum fece super pecten.

Confectio epithimatis epithimans fortis ad difficultatem urine. Recipe pinetri. bauracis. sinapis. mastice. et liniantur cum melle in balneo. et emittatur desuper multiplicetur sudor. et liniatur cum eo anus et anchia. et pecten. et ylia.

Confectio epithimatis quod retinet urinam ualde. Recipe glandium ʒ. i. thuris masculi ʒ. x. coriandri infusi in aceto. mirobalanorum. iii. boli armenici. amborum ana ʒ. x. sumantur pulueris ex eis semel omni die. et [illegible] ʒ. iii.

Confectio que retinet urinam alta. Recipe glandium ʒ. x. ro. mirobalanorum. amborum ana ʒ. iii. acacie ʒ. ii. amili. gummi arabici. boli armenici. omnium ana ʒ. i. lini excorticati ʒ. x.

Confectio ad [illegible] urinam sine ardore. Recipe glandium thuris amborum ana ʒ. x. v. granorum mirtilli et capi. nitri. galange. cinnami. enule. aceti. omnium ana ʒ. v. terantur et sumantur puluis eorum ʒ. iii.

Confectio trocisci de [illegible]. Recipe spodii. succi liquiritie. florum ana ʒ. x. seminis lactuce ʒ. xx. seminis portulace ʒ. xx. ro. coriandri sicci. florum ana ʒ. v. acacie. gummi. sandali. citri. lini excorticati. balaustie. boli armenici. omnium ana ʒ. ii. camphore ʒ. ß. fiat trociscus ʒ. iii. et detur unus in potu cum aqua. ro. et aqua granatorum acetosorum.

Confectio emplastri ad [illegible] et dicitur quod est nomen ulcerationis urine et multitudinis eius. et comparatur catino. quod incipit ab uno puncto et redit ad id. Recipe seminis portulace. solatri. carnis poma. seminis melonis. citruli. aut [illegible] cucurbite. quorum primo fiunt. et impleatur cum eo. et permutetur quando fit tepidum. sint cibi eius excorticate lentes. et acetum. et agresta. et omnia que [illegible] sunt san.

Confectio trociscorum ad [illegible] et malicia complexionis [illegible] in flatione uiscerum et calitate [illegible]. Recipe spodii ʒ. ii. camphore [illegible] ʒ. x. boli armenici ʒ. iiii. thuris ʒ. ii. ypoquistidos ʒ. x. camphore ʒ. i. lacce ʒ. iii. aggregentur et terantur et fiant trocisci. quorum unusquisque sit ʒ. iii. et detur in potu cum rob de papauere.

Confectio alia ad rupturam cerpti. Recipe acacie. nucis cipressi. sanguinis draconis. rute sicce. granorum lauri. gallarum mugath. gummi arabici. de ana ʒ. xx. terantur omnia. et cribellentur. et liquor glutine piscium. cum aceto et aggregentur cum eo omnia. et fiant emplastrum et equatur nucis cipressi. cum aqua. et misceantur cum uino et bibatur. et in infantibus fiat cum psillio emplastrum.

Confectio trociscorum bonorum ad mictum sanguinis. Recipe boli armenici. karabe. de ana ʒ. x. acacie. balaustie. gummi. ypoquistidos. de ana ʒ. iii. seminis apii. seminis iusquiami. florum ana ʒ. ii. fiant trocisci. x. et dentur in potu cum rob stiptico. de quibus detur i.

Confectio emplastri ad rupturam cerpti. Recipe nucis cipressi. partes ii. sanguinis draconis sicci. gallarum. acacie. thuris. gummi arabici. omnium partes equales. dissoluatur gummi in uino. et aggregentur. et fiant trocisci. cum eis. et fiant emplastrum testiculis.

Confectio ad apostema duri intestinalis. Recipe farine fabarum ʒ. x. cimini. farine ciceris. coriandri sicci. de ana ʒ. iii. bdellii ʒ. v. dissoluatur cum rob. et fiat ex eis emplastrum intestinalis.

Confectio olei de scorpionibus. Recipe anisi. gentiane. capi. corticum radicis capparis. omnium ana ʒ. i. [illegible] in lib. i. olei amigdalarum amararum. dimittitur ebdomada i. deinde et ponantur in eo scorpiones. x. et stet sub sole tribus ebdomadis. deinde coletur et ammittitur.

Confectio medicaminis ad lapidem in renibus et uesica. Recipe seminis melonum. carpobalsami. corticis radicis opopo. amigdalarum amararum. baccarum lauri. squinanti. capi. spice. cassie lignee. scolopendrie. harmel. gentiane. armoniaci. ro. asari. cordumeni. bdellii. armoniaci. sapi. mirra in uino subtili. aut in aqua mellis aggregentur et fiat pillule et detur in potu omni die media ʒ. usque ad ʒ. i. cum aqua seminis apii. et aqua seminis apii. feniculi. et aqua capilli ue. et nutriatur aqua ciceris. ru. et oleo amigdalarum. Et quoniam confortat hic medicinine quando inuoluitur oleo balsamini. talis quod humectat deinde conficitur cum gummis. et datur in potu cum eo omni die ʒ. i. omni die de cinere scorpionis. et pus medicinis [illegible].

q̄ pum adusti eq̄litate q̄ua ɔtinet.

de medicinis mestruo(rum) emoro(idarum)

Confectio troci. ḋ karabe. ad abscindendũ san. m̄-
nimis fluentẽ ⁊ emoroyd. ℞ karabe. gũi. nuc̄ cy-
ce. balaust. sucei l[i]be yrrine. ō. ana ℨ. v. thuris
ℨ. ii. opii ℨ. iiii. aggītur cũ mucil' psillii. quorũ
dosis sit ℨ. ii. cũ ℨ. i. sucei sumach. Cõfectio ad
eum qui h[abe]t emoroyd. et lubricitatẽ intestinoꝝ. ℞
se. lini ℨ. x. granoꝝ nigelle ℨ. v. bdellii. thuris
masculi. cipi. ameos. cũm ana ℨ. ii ⁊ s. sandal' de
thei. ℨ. ii. aggregent' omnia ⁊ teratur ⁊ dentur ī potu
ℨ. iii. cũ aqua. Cõfectio subpositoꝝ. abscinde
dũ san. emoroyd. et ad exitũ. ani. ℞ thuris. bala
ust. gallaꝝ. antimonii. acacie. alumminis ⁊ fiant
subpositoria. ⁊ subpoñtur ad exitũ s. ani. c̄ire
et puluerizentur ss anũ. ⁊ reducit intus. ⁊ sedat ī
decoctõe eiꝯ. mirti. ⁊ mediaꝝ cortic̄ granatoꝝ. ⁊ ad
datur in collilio cũ sa. ⁊ ciclamine. Confectio li
cimi puocantis san. menstruũ. ⁊ emoroyd. ℞ elli.
al. calamẽti. sapi. euforbii c̄ aqua savine recentis
resoluatur. ⁊ fiant suppositoria. Cõfecto troci.
ḋ mirra. alleuiant ptum. ⁊ puocant menstrua. ℞ ci
namoñ. mirre. abor ana ℨ. ii ⁊ s. folioꝝ rute exsic
catoꝝ. coreclumei. calamẽti. pulegii. rubee. ase
sapine. opopo. ō. ana ℨ. ii. ⁊ dentur. i. cũ decoctio
ne savine. Cõfectio troci. ad apostema duꝝ
ī matrice. ⁊ dol' sim. ℞ thur. bdellii. madaci. gal
bani. ō. ana ℨ. ii. ce. oppo. armoniaci. ō. ā. ℨ. i.
mastic̄ castor. liquid. oli ḋ lilio. adipis anatis
oli camom. oñi ana ℨ. iii. leniant' gũe c̄ uino
⁊ melle ⁊ liquatur adeps ⁊ aggregetur oña ⁊ fiat
inde subpositoria ⁊ amministretur. Confectio
decoctionis ad dol' matr. ℞ sansuc. ballamite
sec̄hi. abrothanũ. se. cauliũ. fenug. se. lini ⁊ ca
momilla ⁊ mellilotũ ⁊ decoquat' omnia ⁊ sedeat
ī eis. Cõfecto q̄ puocat m̄. Sumatur ℨ. i. tria
euforbii ⁊ terat' bene ⁊ subponatur exeo pedic
ulii ℨ. i. in lana hora una. nõ dimittitur p[lu]s m̄
qm̄ facit fluere san. fortẽ. Cum multiplicatur
fluxus san. tẽ succurre ei abanando ipm̄ cũ reb[us]
stipticis sic̄ nescit ⁊ ponant' lintes excortic̄ ⁊ exci
mb[us] caro adhuc agi. Si āt nõ minuitur allur
q̄ tẽ detur carnes alas begi ⁊ pulloꝝ cũ sa stiptic.
Cõfectio pessarii ad subfumigand. q̄ celerie
⁊ adiuuat impregnatioẽm. Sumatur castor ⁊ sto
rac̄ ⁊ galbani ⁊ euforbii ⁊ opopo. ⁊ carpob. ⁊ gña
alben ⁊ costus ⁊ bdellii ⁊ spic̄ ⁊ resoluant' c̄ uino
⁊ fiant pessaria ⁊ subponitur p[lu]ribus noctibus ⁊ su
mat ī potu oī die diamartis. ḋm̄ apprimet socio
suo ⁊ suffumigetur cũ eis multotiẽs. Cõfectio
trocisc̄ ḋ gũis q̄ impotu datur qñ difficil' fit ptus
⁊ mortuus fetus. ℞ mirr. opopo. galb. sapini.
oñi ana. p. i. ase. p ɔtinuit dentur. ī potu ℨ. iii.
cũ decoctione fessig. dactil' ⁊ aqua rute. ⁊ suffu
migetur una uice post aliam. Confectio ũgti
ad ragad. ī ano ⁊ matrice. ⁊ adustioẽ ignis. ℞ ce.
colate ℨ. ii. oli. ro. ℨ. x. cerusse plũbi ℨ. x. plũbi
adusti ɔdiu. ℨ. ii. amili dragg. opopo. oñium ā.
ℨ. i. albugis oui cũi. aggentur omnia sicut ũgtoꝝ
est. ii. unguẽm bonũ ad ragadias cum calliditate
⁊ adustioẽm ignis. ⁊ ad oẽm ɔstrictoẽm. Cõfecto
pillaꝝ ḋ bdellio. ℞ mirrab. nu. ⁊ kebl'. añ ℨ. x.
sapini ℨ. iii. nasturtii albi ℨ. ii. bdellii. ping
ℨ. vi. dissoluatur gũe cũ aqua. ci. ⁊ aggi ꝯ eis
⁊ fiant pille. Confectio empli sedantis dol'.

emoroid. apostomosoꝝ ⁊ apatũ ani. ℞ mellilo
ti. camomille ḋ cocte de dissoluat'. ana ℨ. i. ce. ℨ.
i. uitelli oui ehuati ℨ. ii. oppo. farine. se. lini. mir-
terine fenugri. altee al. ℨ. v. aggregentur ⁊ ponat'
sr̄ faciem eius olim filaminũ ⁊ fiat emplm̄ exeo. ⁊
ɔficiantur c̄ butyro ⁊ empletur c̄ eo. ⁊ qñq̄ addit'
cũ eo bdellium ⁊ pinguedo gibi cameli. Confectio
empli alia. eliuentur cepe. cũ butiro ⁊ empletur c̄
ea. est ualde utilimũ ⁊ sit cepe albũ. Confectio a
lia ad dol' matricis ex apostemate. ℞ se. lini. ɔtri. al
tee. abor ana ℨ. v. uitelli oui elliuati ℨ. ii. oppo.
se. iusquiami. amboꝝ ana ℨ. i. adipe galline ℨ. ii.
rob cũ quo aggretur. Confectio subpositorii sed
antis dol' matric. ℞ cere ⁊ oli camomille ⁊ adip.
anatis ⁊ oppop. oñium ana. p. equalis subpoñt.
cũ lana. Confectio medicine emoroid. ℞ olm
ḋ nucleis cirisomilioꝝ ℨ. x. storac̄ liquid. ℨ. i. bde
llii ℨ. ii. dissoluat' ī eo. ⁊ inungatur exeo. Con
fecto ũgti boni. ℞ bdellii subalbidi. pinguedine
gibi camelli. medullã cruris uaccine. nucleos cri
somilloꝝ excortic. storace liquida. uitellos duoꝝ
ouoꝝ. leniatur c̄ olo ī quo decocti c̄ cepe ⁊ ī ungat'
cũ eo. c̄. n. mirabil'e ī liniñto. Cõfecto medi — de medicinis lactis
cinis multiplicantis lac. ℞ se. baucie ⁊ napi ⁊ ful
le ⁊ raphani ⁊ porri ⁊ cepe ⁊ feni ⁊ farina ciceris.
p. equalis sumatur exeo puluis ī mane ⁊ so. come
dat post ipm̄ cicer infusum ī lacte. Confecto me
dicinis abscindentis lac ex mamillis. ℞ farine fabar
ℨ. x. se. albedaragi ⁊ savine ⁊ rute. amboꝝ ana ℨ. v.
leniatur cũ aqua albedaragi. Cõfectio medici
nis abscindentis lac. ℞ se. albedaragi ⁊ gnoꝝ agni
agni casti. amboꝝ ana ℨ. x. savine sicce. ana ℨ. v.
puluis exeo sumatur ℨ. iii. Emplm̄ abscindans
lac. qd multiplicat ī mamillis. Sumat' se. albeda
ragi. ⁊ farina ordi ⁊ farina fabaꝝ ⁊ mẽti ⁊ calamẽti
⁊ ruta ⁊ fiat inde emplm̄ ⁊ empletur cũ eo ī mamilla.
Cõfectio medicinis addentis ī sp[er]mate. ℞ se. bauc. — de medicinis spermatis
nape. cepe. raphani. spigi. granoꝝ pini. gnoꝝ al
kikil ⁊ gnoꝝ asselem ⁊ secacul ⁊ satarion ⁊ ben
utriusq; ⁊ rubee ⁊ granor' asseuagi ⁊ lige aur. ō. ā.
x. ℨ. ℨℨ. et macropip. ⁊ cenam. oñi ana ℨ. v. olei
nuc̄. radic̄ ⁊ oli gramatoꝝ alluõ. ō. equalit' tm̄
inuoluatur ī uolutione humoroli. ɔficiant' c̄ mlle
ḋm̄ sumatur exeo ℨ. v. ī mane ⁊ ī sero cũ ℨ. i. lact.
⁊ tm̄ ḋ zucco. Cõfecto ad minoṅd sp[er]ma ⁊ ḋ
struendam erectioẽm uirge. ℞ agni casti ℨ. x. se.
portlace tm̄d. folioꝝ exsiccatoꝝ calamẽti. folior'
rute. abor ana ℨ. v. cimi. cipi. balaust. ō. ana
ℨ. ii. sumatur ī puluẽ ℨ. iii. ⁊ nominatur soror gnosie.
Confectio abscindẽs sp[er]ma ⁊ cũ est caliditis. ℞ se
lactuc̄ x. ℨ. ro. ℨ. ii. se. portl. se. psillii. camir. ō.
ana ℨ. iii. balaust. floꝝ nenufar. amboꝝ añ ℨ. ii.
Sumatur exeo ℨ. iii. cum. i. ℨ. capꝯ e ī ebd.
Confectio clisis addentis in coytu ⁊ calefacientis
renes. ℞ se. eruce. baucie. cinam. zucce. macrop.
se. squille. raphani. se. cepe. porri. ō. ana. p. s. ma.
cicis. ɔtriti. ⁊ cribellati ⁊ fiunt decocti cũ aqua. sicut
puluis fenug. oñium. añ. p. s. ii. capud arietis pin
gue ⁊ fructũ ⁊ medulla ipius ⁊ testiculos ei. totum
aggretur ī uase cũ. x. cepis. ⁊ cooperiantur ī aq. ⁊ di
mittant' ī furno hñs cips' strictẽ. opilatũ ⁊ apert'
ī cibo eius ipm̄ ⁊ q̄ pingue est ipm̄ alia ⁊ summã
exuitẽ ℨ. ii. ⁊ ũctuoso. ℨ. i. ⁊ ex olo ḋ nuce indici.
ℨ. i. ⁊ granis alladri. amboꝝ ana ℨ. v. ⁊ fiat

corum conquassatio [illegible] donec ingrossetur penem et clisterize cum eo nocte cum dormi[illegible] debent postquam clisterizat fuit a(n)tea ipsum cum aqua [illegible] et bauracis et purgatum fuit a fece. et fiat cum eo clistere a[illegible] et regatur cum in nocte. et in medio eius. etsi fine [illegible] voluit ille qui regimine cum quo est crossitudo. et ac[illegible] mult adulterat incoytu ludere cum mulieribus et [illegible] multiplicetur. et bibat unum facione defectione. quoniam [illegible] cum cit et fidium ualde.

de podagra ¶ Epithima ad podagram [illegible] calliditate. ℞ lupinorum amarorum et sandali. cet. et fel. ro. ta. et siest mentithe et tasche mandragore. opii. camphora. omnium ana partes equales. et fiant trociscj. et linianc cum aceto pauco et aqua ro. et coriandri aut endivie aut solatri. et quandoque adiunatur in eo ceruli et bolum armenicum. ¶ Confectio epithimatis ad podagram frigidam. Sumatur storacis liquida. castoreum. mirre. acacie. altee partes equales. et liniatur de eis. ¶ Confectio pillularum de hermodactilis ad podagram calidam. ℞ hermodactilorum albarum ʒ. aloes ʒ. iii. scam. ʒ. i. quantitatem apii. seuti ʒ. i. et est dosis. i. ¶ Confectio pillularum de hermodactilis ad podagram frigidam. et dolorem anche antiquum. ℞ hermodactilorum. scamonee ambarum ana ʒ. ß. coloquintidis minoris. bdellii. ambarum ana ʒ. i. terciam centauree minoris ʒ. ß. euforbii. castorei. oppo. asc. galb. omnium ana ʒ. i. ipsa est potio. i. fortis et media est medietas eius. aut tercia ipsius. ¶ Confectio medicamis albesed. minoris eradicantis podagram frigidam. ℞ camedreos. camepitheos. aristol. genciane. fu. meu. dauci. petroselini. et folia rute. folia eiusdem. et rubee cum qua tingitur. et alar. et lauree. et ameos. omnium ana partes equales. sumat in potu ex eo omni die ʒ. ii. et non comedat vi. horis noctem. ¶ Confectio clisteris ad sciaticam. ℞ corticum radicis capparis. corticum radicis coloquintidis. pulpe eius. centauree minoris. mezerion. hermodactili. satirion. nasturcii. harmel harsen. et taphsii gallicus. et sisimbrie. tapsie. se. riphani. baurac. erucie. omnium ana pugillus. i. coquantur cum aqua et colentur. et misceantur cum aqua eorum. [illegible] de sena. et fac clistere cum ea tociens donec excoriationem sentiat ut fiat. deinde clisterizatur cum clistere et est id quod habet castoreum et galbanum. et bdellium. et storacem. et euforbium. et oppo pon. et sarcocolla. et resolvatur in oleo costino. et fiat clistere. ¶ Confectio ad suppositorium excoriationem faciens et sedans dolorem. ℞ pulpe colloquintide. baurac. armoniaci. et fiant collia longa. et supponantur. et permutetur semper donec excorietur. ¶ Confectio emplastri ad hancham fortis extirpans dolorem. ℞ calamenti exsiccati. tapsia. sinapis. cortic radicum capparis. et lac ficus. cum quo aggregetur. et adiungantur loco doloris. usque cadant. ¶ Confectio emplastri resolventis duriciem et lapidem extenuantis. sumatur. fenugreci. amigdalarum amararum. amoniaci. bdellium. resolvatur cum oleo de alcanna. aut oleo de lilio. et aggregentur. et fiat emplastrum cum eis. et cum eo clisterizas. acuto clistere. et currit sanguis. et eliza educet de fetum. et mordicante intestina. ¶ Emplastrum ad algebra. ℞ nuces excorticate acaciam. mungat. bolum armenum. fiant sicut alcohol. ut applicetur loco traitur ei adheret adheret. ¶ Confectio emplastri. leniens duriciem. ℞ cere citrine ʒ. i. olei de lilio ʒ. i. adipis galline aut anatis. medulle cruris vacce mellilago. se. lini. omnium ana ʒ. i. aggregentur et emplastretur cum eis. ¶ Confectio medicaminis dolorem sedantis usque fiat algebra in potu. detur cum casus accidit in manu duo grana. et ß. et in uino stiptico aut oleo. ro. sedat dolorem. usquequo fiat algebra. Unguentum egyptiacum. ℞ floris eris ʒ. iii. mellis ʒ. viii. aceti ʒ. iii. terantur et permisce ea adinvicem. deinde bulliat ipsum. deinde donec inspissetur super ignem. deinde unge. tege.

Explicit Antidotarius Rasis.

In nocte quiescatio bona donec in grossitate
pectum et districtum in eo nocte cum dormire debet
postquam districtum fuit cum ipsum cum aqua sicce
et bibat aqua ... fuit asice et sit cum eo esse
in apostema magis in nocte in medio eius celi
fine ... et recesserit cum regimine cum quo est
crossitudo appetitum .//.

In nocte quiescatio bona donec in grossitatem pe
ctum et districtum cum eo nisi nocte dormire
debent postquam districtum fuit cum ipsum
cum aqua sicce et bibat et ... fuit
asice et sit cum eo et sit sicut esse in apostema
magis in nocte et in medio eius celi fine
ipsius et recesserit cum regimine cum quo est
crossitudo et attingat iste multum ad dictum incorpora
tum cum mulieribus dimittat mulieres et
bibat vinum faciens delectationem quam multi
plicat desiderium valde. Epithima ad
podagram calidam ... recipe ... amoroz
et sandalis ... ana ...

dol. usque quo fiat alteratio . unguentum ...
tatum . recipe . florum ... ʒ . iij . mellis ʒ . ...
... ʒ . iij . ... et ... misce ... in ...
... ... ad ...
... ...

De arteticis. Et hec cum uolo dicere medicinas que necesse sunt doloribus iuncturarum. S. medicinas laxatiuas que in istis non sunt dicere nisi manifestate eorum distinctiones. qualiter dolor iuncturarum ... ita ut nulla sit externis portio nisi in loco ... ita exquia generatur dolor iuncturarum est primo maiori parte fleumatica cruda. et sepe de sanguine raro de colera. rarius de melancolia. et quando materie componitur ad eas ... primo maiori parte colera cum fleumate subtili cum mixto. raro ... cum fleumate mixto cum melancolia. rarissime de omnibus humoribus ... nec ... et ostendo signum cuiuslibet ualde manifeste. dico quod ... colores ... et de dolore qui est ... in firmitate ... et de regione et qualitate ... esse dolor ... et de dieta in firmi. et de ... et declinare ... est et nos debemus ostendere. et declarare istud capitulum magis ... quia est ... dico quod ... signum coloris ... naturalis. Si color loci fuerit rubeus significatur quod materia est sanguinea. et si citrinus colerica. et si fuerit ... color corporis significat subtile. et si fuerit ... significat quod materia est simpliciter ex melancolia. quando ... color est raro sine aparate colerico. aut singularitate sanguinis. si sicut color ... sicut est ... significat quod est ex melancolia ... in cognitione coloris ... balneo. uel membra ... refrigeratum ... Si autem calor fuerit ... calori ... est propter duas causas. aut quia ... humor ... dolor non ... humoris ... aut propter malitiam humoris. aut quia ... dolor propter multitudinem ... intelligimus quod dolor ... repletionis ... malitia humoris ... et remanserit signum repletionis ... intelligimus quod dolor peruenit ex qualitate humoris. ... in superficie corporis ... debemus scire ... capitis. Signa autem repletionis ... magis pulsus ... corporis et extensio membrorum et tarditas ... debilitate ... hominis et apparet sudor ... rubedo ... et ebetatio ingenii et destructio appetitus et dormire multum ... cum dolor ... Signum autem ... in dolore ... et malitia ... frigore ... et mollities et asperitas et lenitas et plenitudo et extensione et euacuatio. Si in membro tactu fuerit calidum materia est calida. et si ... materia est frigida ... quando forte est membrum ... hora uel ... forte membrum est ligatum ... apparet tactum ... Si autem ... non respexerit ... ipsum calidum tactum et forte est palma ... Durities autem significat quod materia est sicca et grossa. mollities autem significat quod materia est mollis et humida et subtilis. cum dispositio membri fuerit ... que accidit ex ... frigore. quando ... membrum et calor calefacit et remollit ... alii ... Asperitas autem significat siccitatem ... et lenitas humiditatem. quando membrum ... plenitudo ... extensio ... plenitudine et extensione fuerit ... uaporis ... tactum ... lapidis sciat quod inter duritiam et extensum est differentia quoniam ... tactum per expulsionem ... extensum autem ... tactum per expulsionem ... Modi autem egritudinis ... dicti ... autem et pressio significat calorem materie. et pressio ... significat humorem ... et ... significat materiam sanguineam ... significat materiam colericam. Egritudo ... et spasmus ... significat ... materie et ostendit ... uehementia doloris non est

... calor in membro, et ... qui membrum fuerit calidum et leuitate doloris ... et in membro ... sit ... in firmitas ... dolor ... et regimen ... cum Dieta autem in firmi sciat quod ... et ... cum accessione fuerit ... rebus ... et ... et multum dormire. sciat quod materia est melancolica ... et colerica. et si ... cibi ... superflua multa ... et quiete. sciat quod materia est fleumatica et humida cruda. Dieta autem que generat sanguinem ... iuncturarum. quia ista dieta generat sanguinem et reddit ... in corpore ... sic ... laborantium ... generat ... quando ista ... Regione autem in firmi sciat quod si fuerit albi coloris ... et rubeus ... et fuerit ... et quando locus frigidus ... significat quod materia est sanguinea. et si corpus fuerit pingue et albi coloris ... et corpus ... frigidus uenis ... significat quod materia est fleumatica ... mulierum significatur quod materia est fleumatica. et si fuerit ... coloris et pilosus et grossus uenis et manifestis ... quod materia est colerica. Et si ... color ... pilositatis. asperitatis ... significatur quod materia est melancolica ... egritudo ... iuncturarum fere non accidit pueris ... cum sanguinea ... uel fleumatica admixta est colera. et accidit ... colerica uel sanguinea admixta est colera. Senioribus autem ... ex humoribus crudis ... humores multiplicantur. et melancolia. in regionibus frigidis ... multiplicant sanguis et fleuma. et sciat quod yems et uer augmentat sanguinem et fleuma. et estas et autumpnus augmentat coleram et melancoliam ... Signum materie sanguinee. rubedo coloris et extensio et pulsatio ... sanguinis

Signum colere. fortis calor cum pauca extensione. punctura corporis apparens et puntis rubedinis caloris loci et punctura. et ... coloris ad superficiem corporis ... cum additione colere. Signum materie fleumatice extensio sine pulsatione. grauitas doloris sine pulsatione et punctione ... in uno loco manens. et paucitas rubedinis ... Si autem ... Cum agnoueris quod materia sit sanguinea incipe minuere ex latere ... quod unum est declinare materiam a loco ... Si quod dolor fuerit in pede ... minuere ex manu ... de basilica ... Si autem non ... minuere ex uena mediana. minuere autem ex cephalica non ... quoniam ista uena non ... uene ... ad manum ... sanguinem ... et colli ... basilica ... aut ... sanguinem ... minuere ... doloris et rigore corporis ... quando ... in declinando materie a loco ... si ... fuerit ... a pede ... et forte minuere ... minuere ex manu ... sanguinem ... pulsatione et extensione et ... rubedine et multum sufficit cum ista cura sola. et ego narrabo ... quandam mulierem et uociferabat de dolore ... et extensione et pulsatione ... ante accessionem ... cum ... sanguis ... et minui ipsi ex manu sinistra de basilica et ... ea hora ... et ... ea hora cessauit dolor et passio ... rogabat me quod iterum extraherem ... de manu ... ego nolui declinare ...

fius. pp cluat eis. una ñ dleo drē ī h loco. ⁊ alia ē uul. ī tili
b' locis locis mīo nerua. Scias qd ista muli paciebat dolores
ī sinistra manu sz dbiliores. ⁊ pp h nolui qd m̄ diuaret ī
fius. qm̄ h medic ds ꝯsidaē ⁊ simp obfuaē. qm̄ ego curabā
quādā hoīe cui ꝯgelaūt dol' ī uēctur nū cēm sān. ⁊ īcipiebat
dol' ī uēctis. q ē mē asset. ⁊ cathetā ī manu dex. ⁊ itag ui p
si accidbat ei dol. ī manu alia ⁊ ī pedib, ⁊ cū ē m̄ q sīlis dolor
accidbat ei ī manu sinist oīo. sz minui ei ex ped dextro. q ai
at medicus p curabat eū. ⁊ minuit ei ī manu dex. pp apa ci.
q hebat ī uēctūs. manus sinistre. ⁊ q euit dol' ī ista manu sz
dclinauit ī manū dextrā cū magno apate maiori alio. ⁊ qm̄
ego q fui ab illo hoīe ītellexi qd ego plus sciebā d phyca
quā ali. ⁊ h ē una res. pp quā d bes dclinaē m̄ ad alterum
dual pau ⁊ maxie qm̄ fuit dolo. ī clispōe tali. qd psicaug
mētā. ⁊ h ī prī dol. qm̄ ī tali clispōe d bem' cauē a minutōe
⁊ fricatiōe ⁊ alius q trahit m̄. ⁊ l debe eligē d uaciōz m̄ ad a
lia ptu. qm̄ ī aliq ptu fuit m̄b nobile ad qd m̄ t hē in
cipiat ul' psit. v. g. quidā hō patit ī uēctē man' dextre. ⁊ oz
minuē. Jnuesici at ul' ītenib ul' ī mrice ē apa calidū.
Dico q nō d bemus minuē ī tali clispōe ex manu. qm̄ si
fecim' h nocebim' m̄bro ī quo ē apa. sz forte minuem' ex
ped dextro. cū ītellexim' qd ī pte dextra ē apostema san
gneū cui piculū ē manus quā piculū apatis qd ē ī ma
nu dextra. v. g. ī cape ul' ī rene dextro ē apa calid. ⁊ tūc
tūs manus dextre est dbil. dico qd p d bes medicā re pi
piculosiori. ⁊ forte accidt ī atch… m̄ due oppōes. v. g.
ponat qd muli paciat ī uēctis man' pp qd oportet minu
ere. ⁊ t h curat mistruis. dico q d be minuē ex ped ñ ex ma
nu. qm̄ ī minutōe pedis st duo. s. dclinaē m̄ a loco ī firmo
⁊ puocatō mistruoz. Si m̄ nūc ueit ad mulierē q an diu
diacō q p minutōz. tn̄ a . iij. horas ītmissis ex… d soph
na. lib. c. nocte illa dormiū. ñ dormiet. ⁊ n. milit noctib, an'
fecā alia curā ñ qd exibui clictā firmū ⁊ subtile. ⁊ tercia die minu
tis fū sana. ex manu lesā. q pp d be ī cape ī cū minutōe ap
ātū ꝯfortare m̄b ū ē ūguēs stiptic ⁊ fris. q dicē postea. sz ī
dclinaē ñ d bem' ponē ista. ⁊ maxie si cor fuit plenū. qm̄
forte dclinet m̄ ad m̄b nobile. ⁊ fiet peri. ⁊ forte ūgūm ⁊
empla addī ī dol. ⁊ fiet qm̄ fuit poicū s' latū dolorosū. ⁊ m̄
fuit multa. ⁊ ñ poterit mē mouē m̄ a loco. qm̄ tē claudūt
pori m̄b. ⁊ phibet dissolō. ⁊ sic ūgtā l' empla ī clictē l' aug
mētē dol. q pp d bem' minuē qm̄ ūgtā ⁊ empla addē ī dol.
⁊ ponē illa ūgtā ⁊ illas mē. ñ sup locū dolentē sz rer. sup locū
ut hant fluxū. ⁊ ut phibeāt dissolōem. v. g. qm̄ dolor fuit
ī genu ponē epla st cora. ita q phapiu epli attigat pn
loci dolorosi. ⁊ sili faciam' ī oīb, dolorib, uēctūr. Si a dol
ñ ēst pp epla sr poita. ñ ī digem' ponē iux loc paciētē ⁊
d bemus uti illi mediās doc cessi dol' apatis. ⁊ cel cilo ⁊ plus
⁊ tē cessabim' ab eis. qm̄ si noluimus mag uti ei ī cllabit
m̄ ⁊ fiet dura ⁊ ī epta dissolōi. ⁊ ñ dissoluit oīo. sz si uidi
mus q pauce apa ē m̄. ⁊ dclinaē ad sup ficie cor dim
tes ñ. qm̄ ñ pse curabit. Si si fuit ī ꝯiū utem' mollifi
catis ⁊ dissolutis sic dicem' pea. Jnpn g utere [illegible]
pticis. ⁊ pea mollificatis ⁊ dissolutis sicut dicem' pea. ⁊ ī
medio extiste ꝯpoīs. qm̄ ī m̄bro remansit. pū caloīs ⁊ pi
stitudo m̄. ❡ Sufficiat g nb ea q dixi ī h cap. dd ē de
dieta ī firmi. gnalit. si isto cor. l. ī pricipio sit cibaria eius
subtilia. ⁊ t h inspissatiua sangnē. ⁊ ī firma ⁊ calicat…
tib, uīo ⁊ reb, dulab, ⁊ acutis ⁊ putissis. ⁊ dclinī ad acēa ⁊
stiptica. ⁊ bibat aq̄ sīm data ē oximille acetoso. a ē rob
d sucs fructuū macianor. ul' maloz g. l' cocta m. a…
pomi ac ⁊ agstā. ⁊ cotidie siāt ad istoz. ⁊ cū inceat motū
⁊ pe uitāe ī firme. ⁊ cū ītrat balneū ⁊ coytū oīo doc cesser
cl's huoz ⁊ desciet dol. ⁊ tē utat balnō ⁊ motu illi uictē.
medioc. ⁊ si dolor augmētat' ī tm̄ q d eg d fui. pōe ad

d mē. sectatib, dol ⁊ ūgtam' m̄b, ē mdificat. ⁊ h fiat ī apatib,
cl. sīn mag timoē ⁊ mag cautela. sim fuit colica ī pn. ī capi
em' ē euacuatōe colē ē mē lauatis. ⁊ eligem' ex eis cōue
niētiores scd' uirtutē corpis. ⁊ qntitatē caloris. Si autem
fuit corpus calid ⁊ d bile. ⁊ tps fuit estiuū. Lauabi' ē aq̄
prunoz m. ⁊ sir. ro. ⁊ cassei sera. Si at cor fuit forte. laua
bimus ē m̄rab. cit. ⁊ aloe. ⁊ scam. ⁊ uices lauādi erit scd'
qntitatē m̄. ⁊ sicut minuto san. curat ī firm sīi alia ci.
ita pingō colē. ⁊ p ponemus ūgtā ⁊ empla. sīi q attinaīt
buiciāi pū. ul' ē eis que nō multū d siccāt. ⁊ utile ī sīs don
cessit uehemtia doloris. ⁊ tē cl ī mittemus aliā curā. q ñ e
necē d sr ponē dissolutā. marā. ii. ista nō solū pfecit curā. diet
dietā ī firmi sit sir ⁊ hūida sic aq̄ ordi. ⁊ cucur. ⁊ cucu. ⁊ ac plures
⁊ hī ⁊ caueāt a cssis oīo. ⁊ ī ch eb… dabim' alia q…
q ne sic sir aceto. ⁊ aq̄ ordi. ⁊ uiscositas psilli. ⁊ suc mali. g.
sitat ei ī quo lauāt sit fris ⁊ hūid. ⁊ si fuit yeps. cooptat
caput. ⁊ toru cor. ⁊ fugiat uigilias. cogitatōes ⁊ irā. ⁊ si fuit ne
cē dare mē. cessantes dol. dabim' sīn timore. Si at m̄ fuit
flica. ⁊ cali hu. lauabi' si fuit d bil cū seie urtice. ⁊ aq̄ mel.
⁊ baurac. ⁊ si fuit ī firmus fortis. ⁊ m̄ multa ⁊ spissa. lauabim'
ē colloquintida. ⁊ turbit. ⁊ testicul' uulpis. ⁊ erit uices
lauādi p qntitatē m̄. ⁊ utem' uoītu ē oximille. ⁊ seie rafan.
⁊ celgi. ⁊ sinapi. ⁊ sale. ⁊ aq̄ mllis. Au ē medic fortoribus
… sicut nux uoica. ⁊ ellis ⁊ uoitus ē ualde bon' ē egritudo fuit
ī iūctis. ī flozib, āt ī ancha. ⁊ ī clieb ī quib, ñ utunt uomitu
l' ponē dabim' zizibrā ul' dyaterpipō. ⁊ tyriacā d . iiij.
spēb, ⁊ sir subtiliatē materiē ⁊ caueat a minutōe san. et
maxi ī ānib, fris. ut nō d bilitet. diga. ⁊ m sup licēt sup
flua. ⁊ pūm' sup m̄b apri ulti fine. empla calefaciam'
sī ī pn erit d siccati. ⁊ sīn mollificati ⁊ dissoluti fortiter.
⁊ d bes cauē nem' lapidē ī uēctis. qm̄ ipa m̄ obedies ē lapi
dicati. ⁊ ꝯiūcti d bes facē ē mag cautela. ñ sic faciūt mln
medicoz. q ponūt mē fortes ad dissoluend. qm̄ subtiliores pres
dissoluūtur. ⁊ remanēt grossiores ⁊ petrificat. ita qd uix p sūt
dissolui. ⁊ sic dstruūt ī firm' q ñ potit mouē m̄b lesū. sz de
bem' ponē una uice mollificatā. pea dissolutā. ⁊ qm̄ uidem'
q apa minuit mltū respiciem' uix dicies pmanat sic pus.
⁊ tē nō ponē dissolutā oīo sz pea mollificatā… ⁊ reddat
bn molle. pea dissolutā. ⁊ dieta ī firmi sit subtil. ⁊ comedat in
die . i . alcā nō. utat sopno abs cibo. ⁊ ñ d s cibat. vt ad repleē
ñ ū saciat appetitui. ⁊ famē remoueat ū digant hu. q
remāsiit ī cor. ⁊ ñ d s faciā aq̄. sz cotidie bibat aq̄ mllis.
ē speb, ⁊ mē qs dicā pea. qm̄ cessauit flux m̄. ⁊ uidem' q apa
ñ augmētatē. ⁊ cor ē bn̄ mū ab hu. tē utat' exertē balnō ci.
⁊ reb, puocatib, urīā. si m̄ fuit p portiōs ī cor. ⁊ ñ appet
aliq uictoia aliquoz ñ ī dol. nec feruū. tē scias qd m̄a ē
ex plenitudie ⁊ multitudie huor. ⁊ tē ī cape curā p minu
toz san. pea ē mē. p fluxū uētis. q possūt pgare dulsos
hu. sic pilse cochie. v. ⁊ … ñ d bes ponē sr m̄b aliq
mē doc pgerē cor. ⁊ minuē d cibaris ei. s. facē puūs ⁊ sbu
le. ⁊ ñ ī diget alio regiē pt illd. Si at apa q ē ī uēctis
fuit ex san ⁊ co. aū ex san ⁊ flate. d bes cū curaē ē ꝯ pui
ns. v. g. patitur q aliq apa sit ī aliq uēctā. ē calor fortis
tiati sīn extesiōe ⁊ pulsatōe ⁊ rubedie multa qm̄ d bet
eē ī apate sagius pui. ⁊ dolore cū pulsatōe aln ē pūc
tiōe. dico q maifestū ē ex pmoē mīs q illd apa ē ꝯpoit
ex san ⁊ co. ⁊ d bem' ī cape a minutōe ⁊ purgatōe co. ⁊ ꝯ
ponē curas qs dixi. vt mllā at ia diximus. q ñ accit
passio uēctū. ⁊ pp h dci clinmatā s mone.

Lavatīn ī dolore uēctū ex san ⁊ co. qm̄ uicte fuint ci
lid. ⁊ uoluis solue solone meiēl. acc succū mali. g. d.
p. s. ullb cōmiscē. ⁊ mitte. z. v. mirab cit. ⁊ moretē ibi . i .
die . i . nocte. pea cola ⁊ bibe. Alui dbili sz mag ī frigelat.
acc. l . i . ullep ⁊ appe . l . v. mirab cit. ⁊ sic dimitte. p. i.

die et nocte. et postea cola et pone ʒ. i. de melagine psilii et da po
tui. ¶ Aliud acetum. prima sicca passi. nuo. xxx. tamarindorum ʒ.
iiii. ¶ Alii acetum. prima sicca passi. et postea exprime cola et cola
xii. coque in lb. x. aque donec remaneat lb. v. postea exprime cola et cola
te mitte mirabolanis citrinis ʒ. x. et claude. i. die et nocte. iterum cola et
add. ʒ. v. zuccari. sumat pro. Similiter mirab citrini quando dolor inceperit
add. ʒ. v. zuccari. sumat pi. Similiter mirabolani citrini ʒ. c. ablue
et fac amaris et tenue. purgat ii. co. Recipe mirabolani citrini ʒ. c. ablue
cum aqua et tene in aqua ita quod aqua fere emineat duobus
digitis. postea in estate pone ad solem per iiii. dies. de inde acetum missa
aqua et remaneat. et iterum mitte aliam aquam et sic et tene cum ʒ.
aqua et remanebit mirab. et iterum mitte aliam aquam et stat et c. ʒ.
mane aliter decoquatur ad ignem et remoue spumam. donec fiat sic
ut lep. et si uis acuere cum scam. et x. appone ʒ. i. scam. et sup
ut lep. et si uis acuere cum scam. cum x. appone ʒ. i. scam. et sup
quod libet appone ʒ. i. aqua. ro. et utere quando uolueris. ¶ Pillule ad dolorem
iliis. 75 iohis. Recipe aloes. citrini. ʒ. trium pre. mirab cit.
indorum. 75 iohis. Recipe aloes. citrini ʒ. trium pre. mirab cit.
ʒ. i. scam. seyti pre. ʒ. esule. v. p. ʒ. mastic. vi. p. ʒ. fac
pillulas cum aqua coctionis uel macianorum et sume totum semel. Iste et
pillule purgant co. et plus aquas et bene operantur in dolore illo inueterato
¶ Pillule optime in passione egritudine. Recipe aloes ʒ. x. zinzigi. mirab.
cit. an. ʒ. v. confice cum suco uue acerbe cimine et sume qualiter
uult. an. ʒ. i. 75. ut. iii. ¶ Pillule scam. puluerizate ʒ. v. in
uice. ʒ. i. 75. ut. iii. ¶ Pillule scam. puluerizate ʒ. v. m
te in aqua coctionis ʒ. x. deinde donec desiccetur et misce cum ʒ. x.
zuccari et cum bebe. ʒ. v. confice cum iulep et fac pillulas ad modum
ciceris et sunt optime in qualibet dispositione et maxime cum floss cum in pectore
ciceris 75 optime in quali dispoe et maxime cum flos est in pectore
et non egit. sume in quacumque hora uolueris. ¶ Electuarium quod purgat
co. et confortat stomachum. boni saporis et hodoris. Recipe citoniorum fr
co. et confortat stomachum. Recipe citoniorum et pone ... dies et nocte
infunde in aloe ʒ. xl. pone in aceto forti per dies. i. et nocte.
postea exprime et pista et xl. ʒ. appone scam. ʒ. x. cubebe ʒ. ii.
cinnamomi ʒ. ii. spice nardi. auri. i. an. iv. ʒ. v. confice
cum xl. ʒ. mellis et accipe cum uolueris ʒ. ii. ualet et in hac cum
trociscis rosaceis. scam. et trociscis uiolarum scam.

Medicamen laxatiuum mundificans intestina a fecibus et a flatu
grosso et attrahit fleuma ab intestinis et auriculis. Recipe turbith ʒ. x. ʒʒ.
ʒ. ii. zuccari ʒ. xv. fac puluerem. an. sumat ʒ. iii. uel ad iiii.
ʒ. ii. zuccari ʒ. xv. fac puluerem. Siruppus de turbith. uel addicitur dicendum fleuma. auicenne et abacha.
Sirup de turbith. uel addicitur fleuma. auricule et abacha.
fortis et aptum est et bonum eis quibus minuit me. Recipe turbith. lb. i.
mitte in lib. x. aque fere et moretur ibi iii. diebus ad solem de
inde cola et uide si amisit saporem proprium et aqua sua si non
appone aliam aquam et iterum ad solem pone donec amittat sapo
rem. postea aggrega illas. ii. aquas et mitte. i. lb. zuccari et coque
donec fiat sicut iulep. multos educit flegma humorem et si uolu
eris citius facere coque ad ignem. quando non est de bilioso penitus. sed no
eris citius facere coque ad ignem. quia non est de bilioso penitus. si no
et ita clarus. ¶ Aliud laxatiuum inueteratum ex flatu. purgat fo
rtiter et sepe. Recipe zinzigi ʒ. i. esule trium ʒ. turbith ʒ. i. 75.
ʒʒ. seyti pre. ʒ. i. zuccari. quantum uis et species. ¶ Pillule que purgant
fleuma inueteratum. Recipe turbith ʒ. i. 75. colloquintide ʒ. trium. hb
lis. quantum ʒ. iii. fac pillulas et cum mirabolanis extrahendo fleumatis
di cum ex ancha. ¶ Aliud medicamen. Recipe sarcocolle. ru. ci
... ex ancha. ¶ Aliud medicamen. Recipe sarcocolle. ru. ci
tri. ana. auri. ii. clistere i. ʒ. oli nucis. et i. decoctionis ane
ti et bibat pi. purgat n. sine nocumento et aufert dolorem anche.
¶ Medicina ad dolorem anche generaliter ... colloquintide
oio. ¶ Medicine ad dolorem anche generaliter fit ut colloquintidis
centaurii. minoris. succus cucumeris agrestis. zinzigi. oppoponac
exilis componitur medicina. ad dolorem anche ex flatu. ¶ Medicina
optimum ad dolorem anche et dolorem inueteratum ex flatu. cortice succi
colloquintide ʒ. v. pillulas sume ante plenam manum quorum
i. iii. lb. aque. donec remaneat tertia pars. x. duc. v. uicibus ma
gis flaua et cum hu. ¶ Pillule fortes ualentes. ualde purgant
fleuma et exitus ex ancha. Recipe zinzigi ʒ. v. esule trium ʒ.
turbith. ii. terras ʒ. colloquintide. quantum pre. ʒ. cufor
biu. quantum ʒ. pre. sumat uice una. sed non fortes. et iusto
loco utitur pillulas. ferras et pillulas. zinzigi et alie pillule que sunt
septe in libris. ¶ Decoctio que facit hominem ... alecto que
utitur in podagra et dolorem anche ex flatu et est mirabile. Recipe
cortice radice apii. feni. an. ʒ. x. colloquintide. centaurii.
mi. ameos. an. zinzigi. esule. an. ʒ. v. coque in iii. lb.
aque donec remaneat lb. i. et sumat cotidie ʒ. i. ieiunat.

¶ Pillule fortes purgant fleuma et remouent id de ancha et uocantur. Recipe turbith
ʒ. x. colloquintide ʒ. x. 75. succi cucumeris asinini ʒ. iii. eufobii
auri. i. esule ʒ. v. sarcocolle. sapi. i. ʒ. ii. armoniaci. oppop.
a. ʒ. i. 75. castorii. sinap. nasturcii. an. ʒ. iii. confice cum suco feni.
uel porrorum. donec forti ʒ. ii. misce n. duc. et dolores uii. et cum sunt
plena hu. et tunc et flatus in talis cum. potes uti yerapigra. et yera nisi.
si melius est ut utaris yeramisi. ¶ Cum sanus quia dolor uictorii
peruenit exinaliter. uide istic medic. Recipe epithimi nouum ʒ. v. pului
ʒ. et bibe. cum ʒ. ii. aque mellis purgat n. multa multa. ¶ Aliud Recipe po
lipodii ʒ. xv. epithimi ʒ. xv. zuccari ʒ. xl. puluerizata et bibe cum
uileb. ¶ Aliud Recipe mirob. indorum ʒ. xv. epithimi ʒ. v. mitte in i. lb. aque
et c. fenu. et moretur ibi per tres dies. postea exprime et bibe cum
x. ʒ. zuccari. Decoctio epithimi que purgat multa fortiter. Recipe mirob
indorum ʒ. xv. polipodii. sticados. ana ʒ. v. sene ʒ. vii. coque tantum diu
in iiii. lb. aque donec remaneat. i. lb. postea mitte ʒ. v. epithimi. de in
remoue ab igne et sic claude per i. noctem. postea exprime et cola
lb. postea accipe ʒ. i. agarici. et triam ʒ. sal indi. et quarta ʒ. elli
ni. aggrega in simul. cum oximelle et sume in sero et diacitoniton superius
dictum inmane. ¶ Pillule purgantes multa quantum ... Recipe epithimi
ʒ. i. polipodii ʒ. i. agarici ʒ. ii. ... ʒ. ii. elli. ni. quarta ʒ.
aggrega et fac pillulas quas una uice sumat. et caue in purgando multa
quia non debes semel purgare. sed sepe. ... n. hu. non ducet in p
gare in multa quantitate. et nota quod post purgationem multa hu. balneum
et dignum semper debent precedere. ¶ Dolores incitantur per maiori
parte fiunt ex flatu. quoniam dieta plurium hominum est grossa. quare grossi
humores augmentantur. qui aduenientes non possunt dissoluere
nisi per subtilientur ab aliquo calore. ut exercicio. uel usu rerum calidarum
cum ipsi de non sua sit copia et inceptio ad fluxum. et propterea uidemus in
multis qui paciuntur. dolorem ex hu. calidis. tempore quietis et duas actiones. b
uiora cum uigilant et laborant. uel rebus utuntur calidis. In aliis
autem sic. cum propterea non preseruat ab accessione. quoniam quando multiplic
atur iiii. hu. claudunt meatus et destruunt an. corrumpit. tempu
tantur. sicut acquirunt acumen quod subtilietur. et hi les fiunt ad fluxum
et propterea minus que attrahit fleuma. et co. in simul. meliores sunt quam
co. uel fleuma tantum. et in quibus operatur pillule sine omnes species
et scam. turbith. colloquintida. et aloe. cum turbit. a thit. hunicres
et colica. ¶ Trocisci qui purgant. co. et fleuma. et confortant stomachum. et ducit
sine labore et labore. Recipe scam. ʒ. i. et ii. uiol. ʒ. turbit. rol. ʒ. i. 75.
spice nardi. ʒ. v. confice cum suco macianorum et cotanorum et
facias. x. trociscos. et bibat. i. cum ... 75. et forti. ii. ¶ Decoctio
purgans fleuma et co. meliore. Recipe mirab cit. a. ʒ. x. uel ad xv.
turbit a. v. uel ad. x. coque in iii. lb. aque. donec remaneat. ii.
lb. appone zuccari. al. ʒ. x. cola et bibe. ¶ Pillule purgantes
fleuma et co. fortiter. Recipe scam. ʒ. i. colloquintide ʒ. ii. aloes ʒ. iii.
suci absinthii. dragaganti. mastic a. ʒ. v. bibe ʒ. i. 75. in n. ele
te. optime. et nota. quod zinzigi habet magnum uirtutem in omnibus
dolorem inueteratum. sed destruit appetitum comedendi. et desiccat nimis
tunc. cum in magna quantitate sumitur. et propterea si fiunt necesse de eo
sume. in magna quantitate accipiat. postea miscetur confortantes stomachum
quod propterea admiscemus cum zinzigi an. ʒʒ. et mastic. et mollificant
sanius inueteratas cum aqua calida. pinguedinibus et oleis. si non
sanius et non debent uti. non cum magnus. et uehemens sunt dolor. et ca
mucrum de de sal in firmi. quare iste mittet in spissitat sanguinem. et plus
heret de sesu. hu. aduenientes. que propterea non debent eas uti. non tamen
corpus sunt uacuum. et dolor sunt fortis. tamen debentur admonificandum
pu. et ad ... cessum. et ego ... illas quas sepe expertus sum.
¶ Medicamen ad potandum cum dolor sunt fortis. et ad leuandum. zinzi
ge bibe cum aqua fri. ¶ Aliud bibe seis coriandri sicci. cum ʒ. iii.
zucca. ¶ Aliud pone glandes in aceto. i. die et i. nocte. et postea
desiccare et mole. et da. ʒ. iii. ¶ Aliud leuas excoriate. semen cori
andri. glandes. zinzigi. an. mole et bibe ʒ. iii. cibus eorum sit
agresta lentes in aceto. et poma citrina acida. et generaliter omnes in spissa
tes. cum uehementia dolorem. duxit nos ad dandum res mortificantes.
Faciem sic meliam. Recipe seis lactuce ʒ. x. seminum al. ʒ. v.

Margin notes: ... fleuma · Anche sagh... · Eplad ... · ... · hermodactili · ... · Podagra ... · Purgand ancha · Eplasto dol... · Co. et fleuma purga · Ad ...

opii ʒ.x. aggrega cum succo lactuce. et fac pill. sic etc. Si si dolor
fuit impeditus pone suppositorium de opio. et statim dormiet. Et est
faciendum. cum dolor fuit ex ca. ca. Si autem dolor est ex frigida ca. utaris istis
illius. ʒuruge. ʒ.x. sene. ʒ.x. azari. ʒʒ. cipi. cimini. pipis
lo. spatine. ana. ℈.ii. confice cum melle. et sumat circa. pondus
.ii. aur. cum aqua tepida. Aliud ʒuruge. ʒ.x. mirre. cimini
se. agni casti. ana. ʒ.v. opii. ʒ.ii. confice cum melle. et sumat. ʒ.iii.
Si non fuit compositum cum pinea ca. diafilon est optimum. adhibeatur
sit novum. Cibus eorum debet esse sicc. sicut runes cocte. et postea assate. pa
nis cortus coctus cum seilibus calidis. et tantum sustineat quantum poterit.
Aliud medicamen ad cessandum dolorem podagre. ʒuruge. olibani ana ʒ.iii.
et si dicas quod aliquando sit fortis dolor. ex distensione membrorum propter hu. quod oportet
sicut exinde clistere. et est emplastra de seie. de malva et malva et dial
tea et post sint ungenda medicina confortativa. post purgationem ma
ior cura sit secundum clistere fortissima que attrahit materiam talia attractive que
vulnerant intestina. et emittere faciunt sanguinem. et tunc cessabit dolor
eius die. Ego vidi plusquam in mille hominibus. et nunquam vidi aliquem
qui uteretur istis medicinis. qui ex toto sanaretur. non sit ita fortis qui dige
at ustione. et ego de istis clisteribus aliquas manieres pulas et exceptis
dicam. Clistere forte valde attrahens fla crud. et auferens egritudinem. Recipe
cortic. radic. capparis. cortic. colloquintide. centaur. v. coque in
.lb. ii. aq. donec remaneat. ii. mensur. lb. deinde cola. et appone mel
et oleum. et fac clistere et sustineat quantum magis poterit. et antequam fiat
rursus clistere fomentum de herba que dicitur acegal. vel ebule. et aqua et mille ad
mollificandum intestina a fecibus. deinde sequitur clistere predictum. Aliud Recipe
elli. ni. ebule. colloquintide. nasturcii. centaur. camedreos. ana
m. i. coque in lb. ii. vini. et mitte in. ʒ.v. olei veteris. et fac clistere i
sed nimis forte et calidum. et non debes uti eo nisi in corporibus flante et pig
ris aliis vero sufficiet. aqua herbe alcelgas et mittitur et aqua
sal. Aliud clistere. accipe nasturcium anisi. mitte in aq. i. die et
nocte. postea calefac. et ex ea aq. clistere fac. est optimum. Aliud
accipe tres lb. aq. mitte in ea. lb. i. mirti. et coque. usque ad solem
.ii. vel septimam. et eo quod fuit fac clistere. Aliud accipe corticem collo
quintide coque in aqua et cola et mitte parum mirti. et parum olei et fac cli
stere. Iam diximus supra quod unguenta que prohibent fluxum non debes
ponere super iuncturis. nisi corpus fuit mundum. et post purgationem tunc debes po
nere tales medicinas. sed iuncture ad confortandum membra. et claudendos poros.
ut non recipiant multa superflua. et iam diximus conditiones istarum etc. Et uo
lo modo dicere medicinas preclaras. Unguentum prohibens materiam. et sedans
dolorem et ea a partibus sanguineis. et infrigidat ei et confortat membra.
Recipe spodii. caprifolii. menthe. acacie. ana ʒ.i. opii.
quarta ʒ. conficiantur cum aqua solatri vel lactuce vel portulace.
et pone desuper. Aliud Recipe menthe. sandali. ru. et rosarum. cortic. papavi
ni. ana ʒ.v. opii ʒ.i. fiat trocisci. et cum volueris resolve cum aqua
ro. vel caprifolii. Aliud unguentum mirabile confortat membra et facit dolorem
quiescere. Accipe ossa combusta sicca. ablue in aq. pluvie. postea sicca
ʒ.ii. ʒuruge. ʒ.iiii. amidi. ʒ.ii. cilie. ʒ.ii. aggrega cum aq. ro.
et caprifolii. Aliud quod confortat et prohibet fluxum magis quam infrigidat.
et debes eo uti cum materia fuit modica. et timemus ne apostema augmentetur.
Recipe sandali. ru. et menthe. boli armenici. cortic. mandragore.
opii. frugis. ana ʒ.ii. confice cum succo mirte. est unguentum for
te ad reprimendum hu. Aliud adiod. acatie. galle viride. menthe.
et tunc sandali. et rosarum ana confice. cum aq. mirte. et unge. Aliud
in frigidas cum apostema fuit in augmento. et est de materia fuisola quantitate.
non in quantitate. Recipe amidi. caprifolii. ana mole. et confice cum aqua
ro. et suppone. Aliud quod sedat dolorem et infrigidat et expellit materiam.
mole cerusam. cum lacte vaccino. et suppone. Aliud quod facit
dolorem sedare statim. et est expertum. Accipe micas panis albissimi. mitte
in lacte vaccino. et claude donec fiat sicut unguentum. et pone opii. v. parte.
et mole cum lacte. et si posueris et cilleforum fuit remove. et appone
aliud. Aliud accipe ceram et oleum ro. Et quando cera sit de cera et aulibus
ʒ. appone. ii. ʒ. ceruse. et opii. malexa. et totum appone desuper. et eo
pi cum seie lactuce. Medicamen valde forte. et debes eo uti cum
fuit necessitas. Recipe opii. cortic. radic. mandrag. ana ʒ.v. mole

et confice cum aqua portulace. vel lact. vel squamarum et in forma
nuclei. et cum opus fuit solve in aqua lactuce vel lactuce
portulace. Si quando dolor fuit ad eo fortis quod istis medicinis
non sedatur fuit. unge eum cum aceto fortissimo calido.
Cum apostema fuerit instanti et calor fuit aliquantulum for
tis. Recipe sandali. ru. ce. ana confice cum succo coriandri viridis. Aliud
accipe menthe. aloes. ana confice cum succo stravor. Aliud
bolum armenicum. aloes. ce. ro. mirre. confice cum succo cori
andri. hec sunt medicine quibus uncgis apostematis. furfur. bis
malve. flos camomille. confice cum aqua furfuris et ponit
super eam de pano. Aliud farina tritici. et se. lini. confice cum
aq. furfuris. Aliud farina fenugreci. aneti sicci. se. lini.
conficiuntur cum aq. furfuris. succo caulium. Aliud diaquilo cum olo
camomille est valde bonum. Aliud storax liquida. ladani. mastix.
se. caulium. aggregentur cum fecibus olei yris. Aliud valde forte. ma
stix ladani. se. ristum. se. caulium. armoniacum confice cum fecibus
olei yris. et non quod quando volueris istis medicinis uti. prius abluatur membrum
cum aqua calida. donec rubeat. et sic pone medicinas. et permitte. x. horis.
postea remove. et iterum appone. et sic tamdiu facias. donec apostema
solvatur. Et si remanserit aliquid lapideum medicabitur.
sicut dicetur inferius. et iam diximus supra quod emplastra que
dissolvunt non sunt necessaria nisi in doloribus iuncturarum ex sanguine
et modo dico quod sunt necessaria in apostematibus quorum materia est sanguis effus
malicus aut flaticus. Si apostema que est ex colera putrida istis oleo non indig
et non debes mutari si hora mora sit in dissolvendo quod remansit
ex partibus in iuncturis de calida ca. quando materia collecta est in corporibus dis.
atque connecta in iuncturis ligamentis. quod propter difficilior est ad dis
solvendum quod fieret in carne. tamen si istud apostema curatum fuit per quod
habuit et non fuit error ex medicina. non existimo. non aliam materiam sed aliam
fluxit. dissolvetur in xl. diebus. et plures menses putant quod materia
continetur. non tamen in ligamentis sed in cordis. quod similiter autem sup
natur. quando materia si materia esset in cordis accideret spasmus. propter coniunctione
nervi unum in vello in cordis. et non est materia. quod quando materia dicitur
adligamenta sed durior vero declaratum est in ii. modo. quod omnes ap
pellant. Si illud ignorare volo in pedite curationem.
Iste post purgationem debemus confortare membrum ut non
recipiat multa superflua. Si quamvis confortare est cum medicinis
debemus infrigidare ipsum oleo. Si aliquando aliquantulum calefacere
et est faciendum cum dolor fuit in aug. Si si aliquando vigoretur dolor in
in medicinis sedantibus dolorem. istis exilli medicinas quod aliquando. et cessavit dolor
et fuit in declinatione. utemur medicinas dissolventes. et si materia fuit grossa
et dura utemur medicinis fortibus. Si si fuit mollis et subtilis utemur
debilioribus. Unguentum quod debes uti in principio. dolor iuncturis exstr
ca. acacia. aloe. mirra. ana. congregentur cum aqua mirte. Aliud nucis
cipressi. iunipi. mirra congregentur cum aq. gallarum cortici. Aliud spi
ca nardi. galle. ana confice. et appone. Unguentum alternum confortat.
et sedativum dolorem. storace liquida. misce cum oleo laurino. Aliud casto
rei. coste. mirre. congregentur cum oleo antiquo. Aliud ceram dissolve in
oleo antiquo. et oleo yris. et eius ʒ. appone. ii. ʒ. euforbii. istud
magis facit ascendere cal. in loco statim. Aliud quod calefacit membrum plus
castoreum. euforbium. ana. aur. i. piretri. aur. ii. mole et appo
ne ʒ.i. olei. et unge locum fortiter. Aliud unguentum admonitionibus.
opium. castoreum. ana. ce. media pars. aggrega cum aq. et pone. Et si dolor
vigoravit et medicinis non cessavit. ungatur cum aceto forti in quo sit de
coctum mentastrum origanum. et alie herbe calide. Medicamen dis
solvens apostema molle. Recipe zimia accipe cinere vitium. cinerem
quarta. et mitte in aq. calida. i. et nocte. postea cola et misce cum uino de
aceto. et inunge pannum. et pone desuper. Aliud salg. mole et confice
cum oleo et frica locum. Aliud aloe. et mirra. et misce ana. et pone. Aliud
cere. alumen. confice cum aceto. et pone vel unge membrum cum oleo et sup
pone. plies. Aliud litargirum pulverizatum. ʒ.i. olei. ʒ.i.
coque donec sit spissum. et postea mitte cinerem vitis caulium
misce donec incorporentur.
Cum apostema magis indurescit. utaris medicinis mollificativis

Adcessandum do. podagre
Clistere
Unguentum sedans do.
Capla
Do. sedat
Medicine forte
Apostema d. status
Confortatio membri
Unguentum in principio do.
Apostema indurescit

catinus per diete aptatis. 7 ea diu decoque in rem. molliri. 7
rumpi. 7 in lana tri die augmenta. tres reunias ad mollificandum
ad dissoluendum. 7 eis uteris per eluriem quantitate. 7 non cesses
quam mollificare est balneum intrare. 7 cibis subtilibus 7 mollibus
ut in purgo per mellie. est caue ab eis que inspissant sanguinem. 7 ulterius ab
omnibus cibis uiscosis. 7 siccis. sicut ordo 7 lete. 7 ab omnibus que adiuuant
san. sicut allus salsis. 7 silibus. 7 ab omnibus que sanguinem inspissant
uelud uinum nouum. panis azimus. oua dura. 7 sufficiat
eis omnes aues pullorum. 7 edi. 7 ariete. 7 oua mollia. 7 misceat li
le cum uino. 7 panis frumentinus est multo sile. 7 uinum subtile.
7 non cesset uti decoctione dissoluente. apta. 7 si lapidatum fuit exeo
ad medicinam est ista medicina. [C] Unguentum mollificatiuum. Ablue
membra cum aqua calida. decoque in sicco. postea unge cum cera. 7 sic permitte
tercia horis. 7 cotidie fac similiter. donec appareat mollificatio.
[C] Aliud radix maluauisci. radix cucumeris. asini. coque in oleo 7 fac unguentum
[C] Aliud forte mollificatiuum. pinguedo galline. anatis. medulle cer
uis uituli. cera. 7 oleum misce. 7 fac unguentum. 7 pone desuper nocte
7 die. postea ablue. 7 iterum appone. Aliud magis forte. bdellium
storax. liquida. amoniacum. misce cum oleo yreos. 7 suppone. Aliud
expertum quod non fallit. feces olei yris. 7 feces olei sesami. 1
musilago fenugreci. pinguedo anatis 7 suppone. [C] Aliud mol
lificatiuum. cere ℥ v. olei yris ℥ i. 7 alie medicine puluerizate
addantur 7 conficiatur. Farina fenugreci cum aqua mill. realis
est pinguedine antiqua. stercus caprarum cum oximelle. cinis caulium
cum antonmaco. cum oleo antiquo 7 aceto commisce. Emplastrum
compositum radix yris. aristologia. ellis. piper. conficiatur cum oleo. Aliud
farina lupini. fenugreci. stercus columbinum confice cum oximelle. 7
pone desuper. [C] Emplastrum forte. Aristologia. piretrum. radix capparis.
lupini. yris. stercus columbarum. cilix. ana. de ficubus nigris quantum
omnibus conficiatur cum oleo antiquo. [C] Diaquilon forte addito
lumbris. litargirum. oleum antiquum ana. decoque donec inspissetur
postea pone uiscositatem. sinapis quantum est oleum. 7 moueatur
donec coaguletur. est non ualde forte. Aliud litargirum coque. 7 appone
uiscositatem fenugreci. postea misce cum oleo eo calente. 7 nitrum pi
retrum. aristologia. 7 sulphur. ana de omnibus sit tamen quantum de
uiscositate. [C] Aliud emplastrum mollificatiuum quod dissoluens est mira
bile. amoniaci. bdellij. storace. liquide ana ℥ x. galbani
℥ x. piretri. 7 fenugreci. ana ℥ x. olei yris quantum sufficit.
ad mollificandum. gummi. 7 conficiatur cum ficubus nigris. [C] Cura
propria ad mollificandum lapiditatem. Ablue cum aqua in qua cocta
sit maluauisca. metum. camomilla. donec rubeat quod est in cau
tu lapiditatis. quamdiu quanto fortis est lapiditas. locus lapidis non
rubet. dein apponendum super pinguedines. 7 medulle. 1. nocte. 7
1. nocte. die. postea lapis maceratur. 7 pone in igne donec
rubeat. postea roze cum aceto forti. 7 pone membra desuper. 7 stet super
uaporem 1. hora. postea laua cum aceto forti calido. 7 fiat omnis cura
ista per aliquot dies. postea mole amoniacum cum aceto forti. 7 po
ne desuper. 7 dimitte per aliquot dies. postea reiterate ad mollifi
candum. tunc 7 sed donec resoluatur. [C] Emplastrum proprium ad soluendum la
piditatem. amoniacum. opoponacum. bdellium. galbanum. nitrum
sinapi. piretrum. sulfur. ana. de litargiro. quantum de omnibus coque
litargirum cum oleo donec fiat spissum. dein conficiatur cum aliis medicinis.
si mollificat membra nimis. postea pone medicinam istam desuper. Diuide
c. accipe caseum antiquum 7 lege capris. 7 nasturcium. 7 puluerizen
in simul. 7 postea accipe pedes porci antiqui salsi. 7 coque. 7 cum
aqua illa misceatur nasturcium. 7 caseum. 7 fac emplastrum de super
iuncturis. lapiditatis. 7 rumpetur cutis. omnis. 7 sic paciens sana
bitur. 7 expertus sum istud sepe.

Satis istis medicine uicium medicine. in egritudinibus pluribus citrinas mag
debent in egritudinibus iuncturarum. per purgationem ad trahendum illa que est in
profundo iuncture. ad superficiem corporis. 7 propter uehementiam adustionis
istarum medicinarum. attrahunt materiam ad superficiem nisi forte. 7 applicantur
nisi locis. 7 illa applicata aggregant totum uenenum. unde fortius
attrahunt materiam. quia quanto magis debilitatur aliqua pars. tanto magis

deliniat materia. ad ipsum. 7 iste medicine sunt ualde fortes. 7 eis non
debes uti nisi post plenam purgationem. [C] Emplastrum attrahens materiam
ex profundo iuncture. 7 anche comburentes. nasturcium. capericam
conficiantur cum aqua cinis ligni ficus. 7 pone ligatum donec com
buratur. postea solue. 7 si nigrescit locus. sin autem repone donec am
pullauit. 7 appetit inpulle. 7 tunc laua locum cum aqua calida ut
cessi dolor. 7 ungatur cum butiro. ut non consolidetur uulnus.
quanto diutius fuerint aperta. tanto melius erit. [C] Aliud forte
feces uini aduste. cera prouincie. cinis nasturcij. ana conficiatur
cum suco squille. Aliud simplex. locum unge cum melle anacardi donec
apullescat. mel anacardi sic fit. pone anacardos in forti aceto ad
ignem. 7 permitte ibi bullire diu. 7 mel quod continetur anacardis
exibit. 7 iuncteris in aceto illo accipiatur ad usum reseruetur.
[C] Cura ad dolorem anche. 7 arthetice. que composuit G. 7 laudaui eam.
ualde. 7 dixit quod non est necessaria alia 7 semel in propria cura. ita ef
ficacit. quod si paciens delatus fuit ad balneum uel in mula uel in lecto sine
alieno adiutorio ad propria reuertetur. Accipe litargiri ... in estate
coque ea cum sepo 7 pone super dolorem anche uel iuncture. 7 dimitte. ii. horis
ligatum. 7 cum sudauerit paciens in balneo. intret aquam. 7 dissolue emplastrum
quia tunc non est necessaria alia cura. 7 si remanebit id de dolore. fac eandem
curam per ix. dies. Signa autem existentis materie in ista iunctura. non in diuisa
aliquis. illius iuncture. si in modo congregati. 7 cum est aliquantulum di
uisa. 7 propter hoc locus sui de ea separatum. Unde ergo quod ista iunctura est pro
funda cooperta multa carne. unde medicus non potest bene
cognoscere materiam. nec excessum. non excessum loci. Si autem apparuit in eo
in eo aliquod signum manifestum. significatur quod materia est ualde habundans
Exemplum. quod si calor uel frigus sit apparuit in tactu. significat quod
maior est in duplo quam appareat. propter profunditatem illius iuncture
si pro maiori parte non manifestatur. nec in calore non in tac
tu. 7 illud quod distant ad illam iuncturam sed humor. Alia tamen
claudunt ibi tante dissolutiue. quod propter multas relaxantur
ligamenta illius iuncture. propter humiditatem materiam quod illa debilitate
uertebre. reuertitur ascia. 7 hoc est magis malum quod ponit accide
in hac egritudine. lapiditas autem non contingit unquam. quia nec ego ui
di non aliquem magistrorum meorum uidisse audiui. Cura hic egri
est hec. si uidimus quod sanguis habundat in corpore. minuimus
de basilica. de manu opposita anche infirme. 7 extrahemus san
guinem. 7 si sanguis non super habundauit. sed infirmus habeat exitu
re 7 excal. nihil tamen quod per minutionem non infrigidabit eius cor
minuemus 7 quando maneries illius cure est pro certo ualde bona.
Perdabimus uomitum uel fluxum uentris prouocabimus uel clisteria fo
cia. Faciemus 7 emplastra fortia. postea que adiuuant si fuit necesse. 7 si
fuit necesse. 7 si apparuit signum flammis in corpore egri. tunc cum camomilla.
7 recipe cum uomitu. dein fluxum. postea ab his sed ordine. 7 non ponas
super ancham emplastrum non unguentum ante nimiam euacuationem corporis. sed si
dolor augmentetur ante purgationem corporis aliquantulum. ponemus medicine humectantes
calidas temperatas. que possunt sedare dolorem. 7 non extrahere materiam. ut est
mollia 7 sed lini. 7 unguemus cum oleo de alcina uel oleo aneti quando
unguentum 7 emplastra talia quando corpus fuit repletum malis humoribus. attrahunt
humores ad iuncturas. 7 nocent multum. quando magis attrahunt quam dissol
uunt. 7 hec est causa quare non audemus ponere ad emplastrum firmum. in passione
sciatici. quamuis sit excellida causa. Emplastra autem fortis non in
digemus in passione huius iuncture quamuis comburant excellore
quando medicine. quando est tam fortis quod possit expellere materiam a loco suo.
sed in se includunt maius malum. quia claudit poros. 7 retinet materiam. 7
facit maiorem dolorem accidere. 7 sollicitudo nostra debet esse causa attrahendi
eius. que est in profundo illius iuncture ad superficiem corporis. quod propter uertentes
emplastris comburentibus. uel cum igne ipso si necesse fuerit. 7 post est corpus fuit
euacuatum per uomitum. utemur medicinis laxatiuis que attrahunt flauam uel su
per flumitates inualagiosas. ut cucumeris. asini. coloquintida. cerei
ureti. 7 hi. 7 aqua aloes mirabilis est adiuuans. quando quando frequentat acci
pit sit dissimilia. sed tamen ante quod fiat curatio egritudinis. 7 sic medi
ut non utatis medicinis laxatiua ante uomitum. in hac egritudine oleo. quando
multum augmentetur dolor. per attractionem medicine in fine. unde debes

Vomitus prouocatio

p puocie uomitu p replicoe acib dissimis. qb impat hu. ad uomitu. 7 qn i hiic ia usus fuit. uomitu sepe. re puoci uomitum mane e melius. 7 dbes inpone aliqs dies. ic utriqz euacuatoem ut qescit cor 7 spiritus illu adeuacuatoem. 7 maxie i hm eg. qm tc dbes ponere spaciu it duas euacuatoes logi. qm tc unus e dbil. 7 si ui fuit dbilior adhc logi spaciu poem. 7 dabimus eilu multi nutrim. pauce supfluitatis. sic e panis

Cibaria

cu dibus. bn fermtatus 7 bn coctus 7 uitella ouor 7 carnes aui u 7 uinu clar. sp aqu i qlitatib. qm ista egritudo e cu icta 7 ichel qntis da me. qd diximus. Tanta sicte me 7 elige ex eis fortiores l dbiliores p fortitudine l dbilitate me 7 ei uenas acib multi supfluu gnantib 7 abeberatte 7 suffat fame q potuit. sitat at cibu i tanta qntitate i q maio fiat restauratio q fuit dperdito. 7 caueat ab ablatione 7 bal. 7 eqtatoe 7 coitu uite 7 stercis. ut no dtineat supfluitates ad ancha 7 it euacuatoes. ii. utat uomitu. 7 qn i tellexim qd sufficit. fum me lauatis. faciem clistia san. ducenta 7 ap poem empla q buretia 7 poem cu balnis cisti 7 poemus uetosi si ancha cu igne.

In longitudine pedis dolor

[E] Si firmitas h e dol fortis in logitudie pedis. exanci usq ad extremitates digitor pedis silis cord extense 7 fortem n pueit ad pede. si clauditur apd uite tuci anche. aut i medio crurs. aut ap genu 7 uenit ex replicoe uene uetetis ad ultu p pote excepte i filos duas p cu uene uetetis adgibbu cpis. 7 forte erit replo ei exsa gne po. sic ac san. qui e i cord 7 forte erit replo ei exsa guie crosso. 7 nigro 7 forte erit ex hu. dscendutib adi flora corpis. pimus aut modus. accit i corb multi san. qn u titur ablone 7 eqtatoe 7 carnib 7 uino 7 alus reb dul cib 7 sintit i firmus cil i initu cu extensioe dol 7 forte sintit cil i loco p q extedit ista uena maior. apd tietum 7 h cit qn multu repletu isti uena. qr coculci e spe 7 sic puctio. 7 cura istius passiois e minue san. ex uena an

apud iuncturam anche

che uet appuit i pte sinistra. si at n apparuit minue a liq dramis q e sup dorsu pedis i meietate extrinsecus e i pte auricularis 7 meia digitor pedis. qn tunt q sut i illa pte ramificate extra uena q dr sophena 7 acbe quas ab e dadatur exeid uena apd genu. tn meli e mi nue ex ancha. au ex ranis ei qr exsophina. imo meli e q ex uena q e i genu exq uia e ista uena 7 sophena diuidute. 7 sp h meia utat ex minuite isti uene pex p tentia. Nos 7 g sidam 7 expti sum. multos 7 uenimus ipm ee sicut diximus. 7 labor autumus milia i ueciendo rone 7 ecum qd n i minu e. si n e loc. clicedi ei 7 dbim minue dista uena p minutoes exlabilici ex manu oppo pedi 7 max. qn cor fuit plenu 7 post sub tiliabi dietas 7 philebim moueu 7 equitatiue 7 iste mod n i eliget a liacica. Sext at modus e ii minuiaos 7 pn ded uena post me lauatis q attrahe milia. sic epithimus polipodio m roluit. iii. agaricus 7 hr 7 abstinant acib gnantibus milia ut e panis opimus no bn fermtatus 7 panis ordi ceus 7 fabe 7 lentes 7 cithes uacce 7 talia 7 talia 7 ui nu spissu 7 caules 7 hr 7 cibi eu cu his q gnat san. sb

Balneum

tile. sic e pulli edi 7 uinu albu 7 utat balno n minus qnetur ex spisso san. Tercius at mod. tato qtig 7 caus sig sut isti. sentit mortificatoem 7 frigus i pede. 7 alcu atur fame 7 sit. 7 motu 7 sudore 7 gnatur milio cibo 7 nimia potatoe aq. 7 uino liphato 7 i capiemus cur e uomi 7 me lauati q duc fla. sic dixi i ea ache 7 dabim oximel 7 i dieb qntis ppm sibi electu aequia. sic yera buhumiz 7 riacha iii. spar at leniora illis 7 si remansit ad exegne cu buteni cu igne. qm una qbustio fiat sr a che media alia i coxa sr loc dolite 7 relig sup dorsu pedis.

Cause passionis uicturarum

[C] Ause qb fuit passiones uicie sc. iii. pa e augmetato hu. sa e fort mbs p incipalium potetia expelle supflua tra e mbra recipietia dbiliorg. Secda e nto 4. iii. eius .s. fortitudo mbra phib n dz h dz q fortai i sua dis poe. tca at .s. dbilitas n dz cui n p mdificatione corpis. cu fuit securus ne supfluu decurr ad aliqd m b nobil 7 h e tacitur q suatois ad dol uicte. Vicim

Conseruacio a dol ex sanguine

q qd q suatio ad dol uicturu ex san. est abstinia a carnib 7 uino 7 reb dulcib 7 cib mlti nutrim 7 us aceti 7 lectu 7 agste 7 coponat cibaria sua. ex hus reb

Agresta

sic illd qd fit ex aceto 7 pulli cu agsta 7 similib 7 utitur fructib ut mal g. prunis 7 dimittat ficus uidez 7 uuas dulces 7 si i firmus n pot abstinere acerib dabim exeis q min nuitt sic galli 7 perdices 7 edi. coct

Balli adi cocti cu aceto

cu aceto 7 si uoluit bibe uinu. bibat pu 7 tenuum q n sit nis forte. n nis antiquu 7 si bibit alm forte bibat pei sucu agste l acim pomi etc. au aq mll e aq ro 7 caueat sacietate 7 si accidit euomat stati 7 h est ei dieta i cibo 7 potu in sopno 7 uigilis 7 motu 7 qete dz ee meioce. fagus n multiplicet exmlto sopno 7 nia qete et 7 acuitur 7 calefit ex multitudie exsitis oib pessim paciecib i uictis 7 si alm accidit sit ait

Ab al. ...

cibu 7 potu 7 caueat a balno 7 q sidem cotidie pulsu 7 colore coris 7 faciei 7 si uidim sign augmtatois san. p multu cibu minuem exeo 7 si fuit p qntitate cibi mutabi eu ad aliu cibu 7 si fuit exmlto sopno 7 qete 7 reuocabim eu admot 7 ad uigilias. e at ad bibitum eu in firm ista qsideratoem 7 fuit obedies n aggrabuit i eod ei supflua 7 si supuenit acessio aliqua. dbem q sidrare i ipis tprib acessiois 7 si uidim sig replionis minuem. Si sig fuint fortia. si a fuint sig pauci 7 dbilia minue. Si acessio uenit cito minuem 7 cofortabi mbra 7 dabim i fimo spissacta san. phibitina ei cisu. qd acessio cito recedit 7 sit leuis 7 ego cibu q da ho. ex passioe uictay cessa. e solebat acessio uei re fortis i fin uei 7 p suam illu ab acessioe iii. annis qito uo ane qtig eu agali ic q n potuit caue agus 7 pei uidi ipm 7 dixi ei q si n uenit minuet acessio ipe uo celebat se san ee ab egne 7 io n curau. p paucos at dies i nocte sensit paucu dol i genu q n cau. sz uin bibit e pueit i nocte arripuit eu dol fortis

ad minuendum a s...

7 ego mane ueies extrai d san. l. c. 7 primsi sic dbi hore 7 posui dsr sidal iii. 7 acetu 7 aq ro 7 extri ui d san. l. c. 7 pei addidi i eod eplo balaustia 7 p maiori pte nocte illa cessauit dol 7 alio die extri d s. l. c. 7 toto cessauit dol 7 multotiens isti accidit illud.

Passio ex colera

[I] In psuatione apis uictay exeo. dbe p q sidare uicau hu. si puas qualitatie. co. nt. au sic mag acatus uehemtoris qlitatis. Si at sig appuint i uictis sr sig apatis. co. pe. Scias qd illd supfluu colie e n let si i uictis fuit mag dol 7 cal fortis 7 n appuit cor aspi ut 7 dol fuit fortis. scias qd illd supfluu e uehem tioris qlitatis. co. nt. qm dicitur qm melia. q q dol mod dol uicturi e ex malicia qplioes 7 m. 7 nos ia fecr libr plyu 7 ad hunc faciemus i qrto istas qes. dico q i tali loco dbe uti euacuatoe 7 alterar qne. sz i pa dispoe dbe mag euacuare q i sa 7 i di spoe sa. dbe mag acceptare q i pa. qn g nos scium q m dscedit i uictis. euacuabim. co. 7 max i dispoe

A colera fugiend

sanitatis. p acessiom 7 cauebim ab eis q gnat. co. sic acerbis dulcib 7 cessis. sic uini exctu. mel. zucca 7 butyr 7 olm 7 nuces 7 sil 7 gnalit sit ei dieta q dixi i passioe uictay ex san. sz mag humida 7 utatur aq ordi. cicer. cucum. porcl 7 n p mittem e reb acc. q uis n. aci dsicent. m fimo sitate. co. repmit 7 mortificat ei acuim 7 utatur bal. dulci. magis

mag' q' in dol' ex san. & aspicientes cotidie ei pulsu
& urina & si uiderimus sig' co. dabimus me. si in fuit supflu
acuti. & cor' fuit macer & urina euacuatione p' n' i tllexim
q' ille hu. e malicia e mult. & h' declabit ex clistere eius
.f. urine. qm qn no apparuerit apa. sig' q' hu. oppans
no e multus. & ceteri. sit eius cib' aqua ordei cu uiscosi
tate psilij. & dab' ei aqua e uino. & abluet mb' e aq' cla
repidi. & tiere. bal. pmittet p' coctionem. & frecetat pi
ij i die. s' sepe. & dormiat mltu. & no laboret oio s' sit i
qete. & utet alm eua cene. co. pe. & cotidie post eplm sum
sit ep. & dabimus bibe aqua sanna & uina cinama. & c es
tuerit acutu & c. dabimus pl' de ibo & uinu suphaticu &
dietabit cibota ill' q' mult i pinguai. & e corp eius fuit
pingue & suscepit carnem & c erit sanus.

S i mg fuit frici caueat eger a cib' mlte supfluitatis
sic carnib' arietis. oms. lacte & uino & piscib'. fructib'
huis & suffic ei res assate & carnes auiu q' s' pue sup
fluitatis. & utat tallis subtilib' uiuatib' digestum q' sunt
cydonie. cimino. origano. aceto & sinapi & hu'. utat ol'e
tuuis callis. & uino antiq' pauco. caueat a repletione cibi &
pot. & si alm coedit mltu pucat uomitu & sudy i balno
mltu. an cibu. & utat moui an cibu. & no coedat post
mot sciti. s' pu posta & fricet ei uicere i balno mlte fri
catione forti. & no dormiat i die oio. s' dormiat nocte tot'
qm si uigilauerit d' nocte corrupet digo. & mltiplicabunt
supflui. & e illexim q' d' i cor mltiplicit supflui. dabim
me exhibite ei. p' necessitate & sepe ppe tps accessiois. et
nllam me i cosuatione ad ol' uictu e ita uiuati sic puocatio
urine & me qs d'be dare. ad remouendum ista pas' sic yera
hurmuz & tyriaca mi. sperc & h'. qm ista sepe absumunt
pas' hoiu q' eas tollere uolunt. & gnali dico q' oms e
uacuatois ut uoitus. minutio. potio. lauati. puocatio
urine sudor. qn usa sunt suo loco auferunt dol'. oio. nisi
i fine usus fuit e hac replice cibi & potus. qm si mbra
fuit uacua. & uint fuit plenus. attrahunt supfluitates
mag' q' solent attrahe. q' spr pcip. G. q' d' nlls meior
suscepy alig' istor q' pacuit i uicens i cura. n' sit sapi
ens & obediens me. s' si alm contigat suscipe alig' uolenti
obedire. eor me. melior e uoitus. psiliu. n. euacua
flea & gsuit. s' tn n' d'bes frequit uti. ne sto' debilitet
& sili da me pucante fortit. & spes flea pgantes. si i firm
n' potuit auino sustine. & cib' ei n' bn digit' absz co.
q' poem uinu ex passis & mll'. & se. apii. Diu. n. G. q'd
ista pocio uz uis dol' uictay & q' solz pati i uicens qn
pay hu. & eo augmentat. d'z cum euacuatione i diebus
qetis & frieme uictuias cu sale. & colo forti fricatione. h'
.n. e ualde utile. u' uicte n' recipiat supfluitates &
dissoluendo q'd eis e fluxu. & si remanserit ad p' egne.
mutabimus aulla i q' iacet ad aliam ulla & caue q' si fe
cis alic cautiu. & p hibem mb' ne recipiat supflu
u. euacues corpus. paulati paulati ne supfluitas
q' solebat currere ad illa mb' reuertatur ad ad mb' no
bile. Ego. n. uidi ples hoies mori subito. eo q'd no
fuit usi euacuatione p' cauterizationem.

Q uod illi uicte eis d'est cu curae aliar uictay. s' uoitu
i ista d'z mag' uti. & potes. Lirare d'bnt ee fortiore &
caue a coitu. & eqstione & max ppe tps accessionis. & n' dor
miat eg' sr lesa acha. modus at sciatice q' contigit exre
pletione san. d'z curari sicut curat passio uictuy ex san.
& mag' q' no d'z ablare. n' hon magn ferre. n' erige
alta lapide. mod' uo q' contig' ex huius aduena illa puci
ete. d'z cum siccat pas uictuy ex flate. Medicina no
bile q' sumat eg' i una. chimitur i oib' dieb' ani. excep
tis e uilis & uinis & excep. meicetate augu & sumat exco
aur. 1. cu 1/2. 1. aq. mllis. postqua i mane assellauit &
si aliq' dcet no assellauit. no sumat me. dc assellauit
pclusa. p ad tale. & n coedat p' me. p. x. horas. & d'bes eu
custodire sic diyi. ex passionib' uictuay ex flate. R' carne
dreos cetuur. m. an. ʒ. viij. aristol. ʒ. vij. genciane ʒ. vi.
petrosel. ʒ. iiij. spic nardi. spice romane ana ʒ. i. agarici
ʒ. ii. aggregent c melle. Alia nobile expertu. R' se. apii ʒ.
v. petro. rubee cicero ana ʒ. xv. aristol. ro. rad' capparis.
genciane ana ʒ. x. agar. ʒ mingue. an ʒ. xv. iunipi ana
mi. an ʒ. x. agger & sumat p yeme toti. aur. 1. hurmuz
e melior istis medis & pcior. Medicina diatessaron ex
pui. R' camedreos. camepitheos. genciane. se. rute. an su
mat cotidie aur. 1. gar. & clime & estate. Alia q'd aufert
dol' uicturay. R' reub. pioie. mte. spic nadi. an ʒ. xv.
foli ʒ. 1. gariofil. gna. xv. aristol. genciane. an ʒ. xxx.
sumat cotidie aur. e. p digestione cibi & d' i sepe i equinoctio
autupnali sic. p. xl. dies & i tpe. xv. & sumendo. 1. donec
sumat ccc. l. v. uicib' & pcoui usu & meicetate augm & n
coedat n' p. ix. horas. Cura q' fit ex olo uulpis q' uniue
i passione uictuar sic fit. accipiatur cato uulp. & ponat
i caldario mag' pleno aq. & appone sal & anetu & bulliat
donec caro dissoluat & solu mo ossa remaneat. & aq' illa po
nat i tina & intret eg' & cooptat i ea. p. ij. horis. post ex
eat & iniciat cand' aq mitt' sic po & i nocte sili & sic i
fiat i pn' uiuis c'h dieb' & i fin sili. iij. dieb'. Ugntm
ad dol' uictuy q' d'bes uti p tota yeme. R' salgeme aluis
aluis tartari an q' fice e olo antiquo. Alia alum. sal. olei
antiqui. Alia salg. uinu olm & si apulauerit loc' mell' est.

Q uaius ego pu delino ad has res. cu bo e sebe i li. m.
u unguenu coa at s' eis q' d' uit antiq. d' dere coru si
fiadis pede tane & ligauis sr pede podagrici p. iij. curati
i q' d'ext pede tane pais sr dext. pa. & e ro. & d' si. q' si
ligauis corillu ad opt & diu sinu q' q' posuit lib
de lapidib'. q' d' mag' si fuit ligat' i ped podagri cat. et
ali phie dic. si accipiatur calcaneu aquile & ponat si
gati sr pede eg' curit. ita q' d' d'ex sup d'ext & ch. & iu
tuut q' sic x m. & chy coralson q' si ponat pec testu
dinis d'ext sr d'ext podagri & ch. curatur. Accipiat
uitrea. e cap sit ad m sua uni palme. & accedat e
igi. & sit figura aptitud' ad uictam ache. & claudat
os agite b'n & pone sr acha & stati adhebit & e cinctat
ij. hois. & p remoueat & abluat loc & uitre supponat
donec uesice acha. cauterizat multis mods. s' leuior e
iste. accipiat i strm i sl admod cocleans ferri & sit di
amet ei sic meieta palmi. & fiat i ceutu ei. v. emi
nencie ad forma ossu dactal & mittat i igne donec rubeat.
d' in pone sr puide ache. & eg' iaceat sr latus suu san
& cauteze. v. cauteris una pone i stri. posta pone em
pla d' buno u' uulna p manat apri. donec uiscoitas &
ueneno sitas tota exeat. & e uelius cauterizare egr d'bes
pone tili mo q' acum anche appere possit. d' m fac
sr ipm caula & posta cauterizabis.

E mplm ualens podag. dol' quiescat. puocat sopnum.
R. amidi ʒ. 1. sandali. ru. ʒ. v. acacie ʒ. iij. mine ce
opii. aloes. an. ʒ. 1. mole. co fice cu aq. uue canine &
plantagis. mitte guttas oli. ro. & ute. a principio egri
tudis. Alia expertu ad podagram ca. & ad forte dol'. & ad apo
stemati san. repletir mat. q' fortat loc. sedat dol'. R' se.
nasturtij. fenne ordi. psilly. mice panis boni frumti ca
chissimi. aq. ro. an. q' fice e suco plantagis & portulace
& mitte olm. ro. e albumine oui & pone d' sup qn i cap q' e
sce dolo. ad q'd qcra pone uitelli oui & pu ce. Emplo
mirabile ad uehementia dol'. R' rob d' musto agresta un
so sitatis maluauisco albuminis oui. a. ʒ. ij. q' fice &

Emplastrum formicarum probatum

Non vehementissimum do.

Emplastrum a principio usque finem egritudinis

Unguentum ad calidam podagram et sciaticam et apostemata dura

Experimentum podagre fac

Aqua ablucionis membri

Diaquilon

mitte. sem. citoniorum. farina fabarum et farina ordei. ana ʒ. x. lapidis armeniaci. sandali rubei. memithe. aloes citrini. cere an. auri. i. agrimonie totum et mitte cere et oleo ro. ʒ. s. commisce bene et utere. et cum cessaverit dolor. adde olibani et mirre. an. aur. i. et duo vitella ovorum. Emplastrum formicarum dolori podagre. est illud et multis plurimi ipsum. et inveni mirabile. accipe de ovis formicarum aloes lipiatum ʒ. iiii. farine ordei ʒ. i. foliorum ro. ʒ. s. farine fabarum ʒ. s. malve. mandragore. ana ʒ. vi. coque mil... et mandragoram in ii. lb. aque. usque ad medietatem. et cola et confice reliquas medicinas. pulveriza. postea mitte in mortario et misce cum eo et albumine ovi. et ii. vitella. ʒ. iii. cere. pista fortiter bene et superpone. et non est necessarium ad emplastrum nec alia cura. Emplastrum dictum quod confortat membrum et sedat dolorem. et de eo usi sunt vehementissime fuit dolor. R. cere mellite. et resolve ʒ. i. amidi dordei farine cum aqua ro. vel cum aqua cucurbite ʒ. s. misce totum et mitte in mortario. et pista bene et remolli. cum aqua lactuce et albumine ovi. fac et pone super emplastrum psillii. et pone ... et dolor podagre. et de eo usi sunt in corporibus calidis et frigidis. calido mitte psillium in scutella. et cooperi aqua coque diu. postea repone in mortario et appone micas panis remollitas in aceto cum aqua ro. aggrega et misce. cum pauco oleo. et utere. Emplastrum bonum mirabile quo potest uti a principio egritudinis usque in finem. ut ... accipe fabas cum corticibus iii. et ... coque in aqua. et postea cola et aquam repone in scutella novo. postea accipe tantum sem. malvavisci. sem. citoniorum. sem. lactuce. sem. papaveris albi. an. ʒ. ii. sem. plantaginis. et feni. et aneti. foliorum ro. sem. caulium. mandragore. sandali rubei. an. ʒ. i. coque totum in aqua plantaginis. donec ... me. donec remaneat medietas. cola et misce cum ... oleo ro. coque usque consumatur aqua. et remaneat oleum. postea pondus olei et eius pondus ʒ. iii. appone ʒ. iii. cere albe et ʒ. iii. sepi de renibus vituli. misce totum et utere. ex eo cum opus fuerit. et si podagra fuerit calida ei. appone mirre. cere ʒ. i. et s. et ʒ. iii. et si fuerit excellida. pone acacie. opii. an. ʒ. i. est ii. mirabile. et si volueris pone opium. pone quam ʒ. cum ... et si volueris solvere ... appone de eo de templo simplici ʒ. ii. pinguedinis aquile ʒ. i. bdellii dissoluti in ... R. rob de musto ʒ. commisce. et pone desuper dimitte. Unguentum valens ad podagram calidam et frigidam et sciaticam et dolorem. et ad apostemata dura. accipe vespertiliones. et pone in scutella et cooperi aqua pluviali. coque usque ad medietatem. et pone tantum de oleo ro. et frustra salicis. et coque usque ad consumptionem olei. et utere in passionibus his in qualitate sua ... occultis. Emplastrum de seminibus valens in ... sem. papaveris al. sem. cucurbite. sem. aneti. sem. malvavisci. an. ʒ. i. et s. coque totum cum lb. s. aque. usque ad medietatem. deinde cola. appone olei antiqui. si fuerit yems. si estas olei ro. et pondus aque. deinde coque ad ignem. donec consumatur aqua et remaneat oleum. deinde cola. et mitte cere al. et pinguedinis renum vituli tantum ... ʒ. pone ʒ. i. acacie et i. ʒ. aloes et i. ʒ. cere. confice et quando volueris uti in podagra ei. accipe aque et mitte in ea ʒ. i. coche pulverizate. lapidis armenici ʒ. i. farine ordei ʒ. s. sem. b. malve ʒ. i. ʒ. i. et duo ova. cere auri. i. et s. aqua ro. confice ... et dicitur invenisse quidam philosophus monachus. qui de socius eius esset podagricus et fuit in ... multo tempore. vidit in sompnis ... dixit ei. accipe coloquintidam et pulveriza cum bdellio. confice cum aqua ... et maiorane. et pone desuper tepide. quando alteri die ... est de podagra ... Aqua ex qua abluitur membrum podagricum. ex ... accipe folia salicis. et mechacane ... fabarum lupini. an. plenam manum cum aqua coque et intinge pannum et membrum ablue. Diaquilon valens ... accipe psillii xx. aur. squinanti. al. x. aur. fenugreci. sem. lini. an. xx. aur. sem. cucurbite. sem. papaveris al. an. x. aur. misce cum aqua et ... neat in ea i. die et i. nocte. postea accipe eius spumam in mane et coque cum oleo. et lithargiro. et bdellio ana. x. aur. et dolo. quantum sufficit. coque quousque fiat diaquilon et utere in ... et ...

Ad apostemata mollia sicca nodos podagre

Emplastrum ad apostemata dura. mollia et sicca. et nodos podagre et spasmum. quod corrigit membrorum distentiones. virtus. dissolvit nodos. et removet spasmum. R. bdellii ʒ. xxx. pone in olla et cooperi cum aceto et ʒ. i. rob. et permitte donec remolliatur. deinde mitte ʒ. s. mellis. pista donec fiat sicut medulla. et adde olibani. opopanacis. amoniaci. mirre. ana aur. i. postea pista in mortario. misce olei camomille ʒ. iii. olei antiqui ʒ. i. pinguedinis aquile pinguedinis gallinee et anseris ʒ. i. pinguedinis vituli ʒ. ii. confice et utere.

Cura puerorum

Sahaphati accidit pueris et forte accidit in facie et in capite. quando ... ex multitudine sanguinis. et humiditate cutis. et signum eius est vulnera parva. ex quibus exit humor qui spargitur in facie et capite. et ei accidit pruritus quod puer vigilat et plorat. et cooperitur in capite. et mater ... cura corrigendo cibum nutricis. deinde cum de capite pueri cum psillio. deinde suppone folia ... quam forte curatur plus tamen. quia ista folia sugunt venenum. aut pone desuper illud unguentum. Unguentum valens ad sahaphati quod accidit in capitibus puerorum. R. cerusse. lithargiri. ana ʒ. v. lexivie de cinere urtice ʒ. iii. olei ro. ʒ. i. cere ʒ. i. liquefiat cum oleo ro. et ... et unge. cum eo capud pueri. Passio que dicitur tinositas mollis est species sahaphati. et de vulnera apparent quasi ... scalpit cutis. cum magno pruritu et eliquatur ex eis quasi mel. ... et ut cotidie ... capud et abluatur cum aqua ... et maiorane salicie. deinde ungatur cum isto unguento. accipe lithargiri cerusse. ana aur. ii. sulphuris. argenti vivi. i. aur. olei ro. ii. partes. aceti i. partem. commisceantur et conficiantur cum oleo ro. et aceto. donec fiat unguentum. et unge cum oleo ro. sero et mane capud et ablue cum illa aqua.

De capite ultra mensuram

Accidit quibusdam capitis pueris ut exeant cum magno capite et post exitum augmentatur ultra mensuram debitam. et ego vidi puerum cuius capud adeo augmentabatur in longitudine quod collum eius sustinere non poterat. et non cessavit. et non cessavit augmentari quousque mortuus est puer. magnitudo autem capitis aut est ex humiditate crossa. quantitas in omnibus capitis. aut ex aggregatione aquilosa in eo quod non invenit viam exitus et in ... eius purgando capud nutricis. cum venis magis et cavea a cibis generantibus humiditatem. et superflua crossa. deinde incipiat in eius cura cum eis que mittuntur in naribus pueri. sic de oleo de amigdalis dulcibus. amaris. aut oleo aneti. vel de ben optimo aut de aqua maiorane. et si sic curatus fuerit. sin autem pone super capud emplastrum de olibano. sarcocolla. sapino. gummi amigdalarum. si sanatus fuerit. sin autem accipe arzun. vini. et pista. cum testa sua. donec fiat sic unguentum. misce cum pauco olivi. et pone super totum capud. post rasuram. et permitte aliquot diebus. ista medicina restringit capud. et reducit ad mensuram debitam. deinde mitte in eius nares fel lupi. et cerebrum. et pone mirre et ... quibus misce... capitis si fuerit nil non curat.

De inflatione ventris

Sequitur de inflatione ventris. multotiens accidit ei in ... cum magnitudine capitis. et cura eius est ut accipiat ... et aloes. et ceruse. et conficiantur cum aqua ... et pone super cap. et si cum ... in magnitudine capitis ... col. accipiat m. i. ... et v. avellanas. et vii. amigdalas et feni. aur. i. et tantum. et extrahatur ab eis oleum. deinde mitte in naribus usque ad iii. ʒ. et unge capud. et mitte in naribus et da bibere nutrici cum lacte.

Dementia

Sequitur de ... accidit in cerebro ... est quod oculi profundantur. et supponit se. et cura eius est ut ponas super cerebrum eius folia portulace. aut rasuram cucurbite. cum oleo ro. et farina ordei. et unge capud. cum vitell. ovi. et oleo ro.

Vigilie puerorum

Vigilie accidunt pueris in prima etate ex corruptione lactis. et cura ei est. ut mittatur in naribus pueri de oleo viol. cum ... aut oleum aneti. cum suco lactuce. et unge capud. et ... cum ... et sit sollicitudo nutricis in corruptione lactis. et da sugere puero sirupum papaveris al. et unge tempora et frontem cum oleo opii. et cetera.

Epilensia

Sequitur de epilensia. epilensia accidit ii. modis. aut ... nascitur

puis. et e ex malicia cõplexionis nãl. in cerebro. s. frĩe aut hũi
aut erit accidẽtal'. et signũ nãle ẽ qñ nascit' cũ ea signũ acci
dentale qñ aduenit p' primum. et cura nãl' ẽ. ob s'uitio
dicte. q2 cũ mutauit etatem: sanabit' ab ea. si autẽ
nõ fuit sanus sociabatur ei us3 ad mortẽ. et cura accidẽtal'
est sollicitudo circa corruptionẽ lactis. ut corrupt' et c
nutrix ꝑ purgentur. et caueat ab omnib3 cibis grossis
sia. et non lactetur puer: nisi i ea quantitate qua pos
sit digere. ul' minus. et mittatur i narib3 medicinas ca
lidas. et odoret alam fetidam ul' rutam. et unge ẽ oleo
calido. et suspende pionia. a collo. et liga a pedes eius fini
rigd'. et ñ accid' ei epilia. et si durauit p' h' da tyriacam
magnam. ¶ Sequit' d' quadã passiõe q dicit' mat' pu
eroꝝ. h' i firmitas accidit pueris i p' etate frequẽt' et si
gnũ eius est ploratus multus timor. i sopno et uigi
lia augmentatur calor. et ex ore eius egreditur odor fetid'.
et cã hui' egritudinis ẽ acceptio lactis plusquã possit dige'.
et cura ei' est i corruptiõe lactis. et g' detur pũo d' diapli
ris et elamco condie. vi. p. ʒ. cũ lacte. et pepira est
me' inb' tyriaca magna cum lacte data.

Sequitur d' hu. fluente ab auricul'. h' i firmitas accit'
puis i pa etate. ex humiditate cerebri. et cura eius ẽ ut mictit'
i eius auricul'. licinũ bõbacinũ antiquũ. et cũ fuit humore
plenũ et ali' i intromittat'. et forte ẽ h' tm̃ cũ. sin aũt ace
alum et dissolue cũ uino. et i intromitte. hũor aũt desicca'
aut ace' crocũ et mirr' conteres cũ aqua et aceto et i intromitte.

Sequit' d' ueneno. h' et accit' puis ex uesica ul' plaga.
accidẽte i auricula et suffic' eis intromittere mel bullit'.
ẽ aqua. fugat. n. ueneñ ab auricul'. aũ ace' folia mirte
aut galle et distempe' cũ aceto et intromitte.

Sequitur d' egritudinib3 puoꝝ i ocul' accit' pueris i ocul' clul'
sitis egritudo et eius est inflõ et clausura palpebraꝝ. et
forte h' accit' ex medicinis stipticis. quas mulieres ponũt
sr' cap' puoꝝ sic alcana et huius. qm̃ sup'flua capitis
ꝯfluũt ad oclos. et forte accit' eis ex fluxu medicine
calid' et frĩe. et cura hui' egritudinis ẽ qñ rubor ẽ i facie et calo
i fronte ut accipias succũ mirte. et folioꝝ. ro. añ. ʒ. i. cẽ
mirte añ. ʒ. i. et s. et pl'. et coficiant' ẽ aqua lactucar' et lac
te mulieꝝ. et sr' ponatur ocul'. et fronti cotidie remouẽdo
quos3 apiũt' oculi. et ẽ expertũ in puis. si aũt i ocul' nõ
fuit rubedo ñ calor i fronte. ace' mirr' et cẽu. et aloe. et fo
lia. ro. et ꝯfice ẽ uino bono. et sr' oclos põe. et platanũ ad h'
ꝯ sepe platani. mitte i narib3 pũ ambre distempate
cũ lacte mulis. Si aũt accidat eis aliq̃ alia egritudo
sic scabies et albedo et hi. curetur cũ me. q d'ñi i cetri
b3 ad holosceñ et iuueñ et alioꝝ. s3 tm̃ cũ lenioribs.

Sequit' d' egritudine qñ aliquis obliq̃ aspicit ul' uid3. et hoc
fit erit nãle. aũ accit' p' p'ru. et cura ei' ẽ q' ponatur
d' nocte candela ex p'te ꝯ'a uisui obliq. et cũ receptus
fuit i lecto suspẽdat' calcatre pulcre. d'ysoꝝ coloꝝ
sr' lectũ quousq3 corrigatur uisus. ¶ Sequit' d' egritudinib'
q accidũt puis circa natiuitatẽ dentiũ. G. dixit q' dentes
nascũtur cito. natiuitas coꝝ erit leuior et minoris
dol'. s3 dentes erũt debiles. et cũ tardauit coꝝ natiuitas
erit dol' fortis. et dic. et si origo coꝝ fuit i ue'. nascũtur
statĩ. et sñ dol'. et cẽ. si fuit i yeme. s3 gingiue nõ i flã
tur. et si fuit i estate. accit' eis puus dol'. et accit' i hoc
tp'e plim apa. i gingiuis. et i maxill'. et glandule. et
pruritus. i auricul' et fluxus san. et ueneni. et forte
accit' quibusdã febr. aut fluxus uentris. aũ ꝯstipatio.
et cura ei' ẽ qñ gingiua i flatur q' scalpant' pũ. unge
postea cũ olo aut pinguedine. galle aut cerebro lepo
ris. aut cũ lacte canis. et põe cap' pũi aqua i qua d'
cocti sit. camomilla. anetũ. et põe sr' mandibulis
et ꝯ'pla dissolutam ne dol' augmentet'. post h' ap' d' originez •
ace. cãtiã olim lauĩ misce totum et pone sup' lac'. ul'
ace' butirũ uacce et medullam cruris eius et pone desu
p'. et cum apparent capita dentiũ põne sup' cap' eius
totum et lanam mundam et sfegatur cotidie sup' lanã
aqua tepida et si accit' fluxus uentris medicamur eũ
eis qui dicemus inferius de constipatione.

Vesice que accidunt morb' pueroꝝ in prima etate. quia
accidunt ex corruptiõe lactis ul' ex acumine et illa uesicat'
aut erit nimis acuta aut p'um acuta. Signũ aũt acute ru
bedo et fortitudo dol'. et fluxus saliue q' signũ p'um acute
et uesice declinant ad albedinẽ et sunt p'u dolores et humor
qui descendit ab eis sit multus. Cura uesicaꝝ acutaꝝ est
corrigere lac nutricis cum aliis frigidis et humid'. deinde mastica
p'um de lenticulis et ponat mulier in ore pũi. aut ace' p'um a
mirtillorũ p'atum aqua. ro. et sup'pone et ponant in ore pu
eri aquam matianoꝝ ul' mal' g'. ul' coctanoꝝ. et si acutius
fuit nimis colica. misce cum illis succ' lactucaꝝ. aut p'u
tul'. aut uue canine. et cura uesicaꝝ p'u acutius et decli
nantis ad albedinem. est ut accipias mirti cum. añ. ʒ. i. ꝫ
cera duplum pulueriza et mittat' sup' plagas et si plage fuint ni
gre aut putride medicant' cum medicis dicis in cetiiib3 uiuenti.

Accidit puis in prima etate uomitus multus et cãs diu'sis. aut
ꝑ multitudinez lactis humiditate magis quã digere possit. aũ
ꝑ corruptionẽ eius et magis sup'uer fuit hũi et debil' stomatici
et cura eius est q' uet' multitudine lactis et post confici'i inuo
mitu si fuit odor acetosus et fuint meo. hu. albi. ace' oliba'
vi. p'. ʒ. et mitte sicce tria p. ʒ. pulueriza et mitte ẽ sir. ro. et da
pũo. aũ accipiat nutrix pũi cimĩi pũ simac et mastic' et ponat in
ore pũi. aut d' pũo sir. mali. g'. ẽ mẽta aũ q' sepe plum.
ace' lig' aloes. ʒ. s. mastic'. ʒ. s. galle. vi. p'. ʒ. mole totũ.
et ꝯfice ẽ sir. ro. et medico algalie. et da pũo añ q' sugg
at lac. et põe sup' stom̃. ẽ. n. expertũ. ad stom̃ et saluũ puoꝝ.
et si i uomitu ñ fuit odor acetosus s3 acuit' et dol' delin3
pũ ad acuitatẽ et pallorẽ. p'pina pũo panẽ d' rob agreste ul'
citonioꝝ ul' coctanoꝝ. aut d' sirupo de ciscus. ꝑ spodii. ro. añ.
ʒ. iii. galle. ʒ. ii. se. portul'. se. lapacii. ana. ʒ. i. et s. ꝯ sibe libre
ꝯficiatur ẽ aq'. ro. ul' ẽ aq' mali. g'. ad pond'. ʒ. i. et da. i. iro
casai pũo ẽ sirupo et põe sr' stom̃ illis emp'l'm q' iuz uomitui
et fluxui uentris que accidũt puis. ꝑ farine ordei. iii. coc'
tie mali. g'. añ ꝯficiant' cũ aqua. ro. et põe sr' stom̃

Sequitur d' fluxu uentris multociens accit' flux' uentris eis ꝑ
natione dentiũ sicut diximus ul' ꝑ frigus cerebri et digestiõ
pue. aũ ꝑ corruptionẽ lactis. ex co. aut ex flãte. et frigo
co. ẽ. q' inueñitur i egestiõe pũi cruditas aut acuitas. et q' ego
ẽ sñ mora et signũ frigoris et flãs ẽ albedo i egestiõe et cor'to
i urine ẽ eglt. et ñ flã sit ul'scosũ ẽ stom̃. et cura ei' ẽ q ẽ
ex co. h' ut d'tur pũo sir. ro. et matianoꝝ ul' mal' g'. ẽ mẽta
et accipiat d' spodio posito i aq' et d'tur ad bibend'. aut accip
ferrũ dissolut' i aq' et oli. et mitte. vi. p. ʒ. spodii. ʒ. iii. p'.
ʒ. galle. ʒ. s. et da bibe. ace' sem lapacii. mole et misce ẽ
uitello oui assati et da pũo. aũ da ex hac inẽ expti. semis
lapacii. mirtilli uuaꝝ passaꝝ. assati. añ. ʒ. iii. glandiũ et ꝑ
uis al. ana. ʒ. ii. cẽ. ʒ. ii. añ. iiii. pulueriza. et d' ex co pũo.
ẽ rob d' citoniis. ul' sirupo. ro. et põe sup' stom̃ emp'l'm stiptici.
et ace' aq' d' coctionis sumach et malaxa cũ farina ordei et farina
mili et sr' põe. et cessabit statĩ fluxus. Sin aũt ace' acacie. ce
ruse. añ. ʒ. ii. opii. vii. p. ʒ. et i forma ligustri et sr' põe et statim
cessabit flux'. Si aũt fuit ex frigore et flãte. d' pũo. viii. p'
ʒ. galle. ẽ suco coctanoꝝ. et d'tur. iiii. p'. ʒ. olibani. emp'l'
ꝯstiptic' uentris. ut s3 h'oc puoꝝ ace' cẽu. mirti et cẽu ꝯfice ẽ uino.
et põe d' sup'. ¶ Sequitur d' ꝯstipatiõe. multociens accit' puis ꝯ
stipatio. et cura ei' ẽ ut d'tur nutrici. pũ carni. asini. d' m̃ alia
die lactet puer. aũ ace'. lich'd. cẽ. et fac cõtũ. et põe d' sup'

Humor fluens ab auriculis

Oculorum do... puis

De aspectu obliquo

In natiuitate dentium do.

De origine dentium

Vesice oris puerorum

Cura vesicarum

Vomitu puerorum

Fluxus ventris

De constipacione

aut acc. medu. ʒ. i. cerusis sorici. et tere cum pinguedine yrci. et fac linimentum puero et suppone. et si accidit puero duorum annorum minus ut semper non eius est et alteratur in te ill'. et non potest mouere. acc. si ante uol' aui. p. ʒ. i. et da cum lacte matris eius. aut fac elice cum oleo uiol'.

Tussis puerorum

Sequitur de tussi. tussis accidit pueris in prima etate ex frigore .n. eorum non posse claudere epiglotum. et sic infrigidatur pectus et eorum in tussi. et cura eius est cum eis que sunt calidi et medie. uti .n. non debent curari cum forti uehementi medie. si cum hac. acc. amigd' dulce. pista et coqui ea cum aq' feni. et coqui cum ea. ʒ. ppina puero seru et mane. Aut acc. aq' feni. et misce cum lacte et da. et si cum tussi fuit asperitas et siccitas. acc. sem citoniorum et remollit in aq' ei. et extrahe eius mucilaginem. et cum ea coque semen ignee cum penidiis. et oli amigd'. et da. et si fuit cal'. misce mal' g. dul'. Ovedicem ad tussim puerorum cum calore. R/ se. ppuical. dragagant an. ʒ. ς. se. cucu. ʒ. i. confice cum aq' rute. sit sebeste. Al'. galne ad tussim puerorum passis sine auill'. fac bullire in uase ferreo. si caue ne aduratur. postea remoue abigne. pista et misce cum penidiorum et da puero mane et sero. admodum. et si pectus pueri fuit plenum. mixtis hu. acc. dragagantum. gallum. an. mitte in ouum uitello asso et ppina. et si accidit in siccitati hanelitus. acc. se. lini. pista. et confice cum mille et da. aut acc. se. bobacis. et da puero in uitello oui assati. et si cum tussi fuit fluxum uentris. da sirupum mirte cum lacte coctum. aut coque dactilos cum tiritis in lacte et ppina.

De pruritu uesicarum in corporibus puerorum

Sequitur de pruritu et uulneribus et uesicis accidentibus pueris in corporis exitu ante urinae. et quando accidit caluta uuluia in pueri corpore. et cura eius est corruptio lactis. in se. uel ex corrupto lactis illo pueri. Evill' sunt uesice. quedam sunt al. quedam ru. quedam nigre. et quedam uehementis doloris. et quedam non. et si nigre fuerint cum se. morte significat. et cura generalis eorum est ut primo incipias in curatione lactis. et postea puerorum si est calidum. aq' calida plenum. ad attrahendum superflua. ad superficiem cutis. sui corporis. et da puero medicinam. ad expellendum superflua ab interioribus ad exteriora. sic est decocto elacul'. in fl'um cum aq' feni. et extersius que ex superfluitate exeunt. balnea cotidie in aqua in qua cocti sunt folia. ro. et mirte. et hi. cum autem puer exeunt aliquam ungatur cum oleo. ro. et si uulnera fuerint sicca cum oleo uiol. et si fuit humida ex multitudine uenenum. postea deinde cerusam mixtam cum cera. et oleo ro. et si affluit pruritus. et puer fuit ultra vi. mensis. balnea ipsum in aq' in qua decocte sunt uiol' sicce. et ordei excorticatum. malue et ouo et sal' et cuce. si non unge cum alio unguento. et da nutrici furfure siccum mixtum eius. et abstineat nutrix ab omnibus rebus dulcibus et salsis et uisecibus tam. et si accidit in cruribus uulnia alia exuria. postea balneum amid' et spodium a alenna et ro. puluerizatis et misci. et farinam ordei.

De lumbricis

Sequitur de lumbricis. non oportet nos dare pueris medicinam ad proiciendum hanc passionem. si eligemus ex eis que apponuntur extra medicinam ad extra hunc lumbricos abiiciendos. acc. cuminum pistatum felle tauri mixtum et postea super umbilicum. uel acc. lupinos asini ʒ. i. alphu. luceos la. ui. an. confice cum felle tauri. et da ei cotidie ad bibendum aq'. se. beste. aut olim oliue. aut cum coctum amigd' dul.

De egritudine umbilici puerorum

De eminentia umbilici pueri. accidit hic pueris quando plangit multum uel uociferat. aut ex tussi magna. aut forte accidit ex causa uel ex percussione et cura eius est ut acc. lupinos et petas pinni linei. et coque. et fac cum uino et intepide suppone super umbilicum. et si fuit flexibilis cauterizabis in circuitu umbilici. si in loco flexibil'. per tenuitatem cutis. et si in diguens fortioribus medie postea deinde medicinam in capitulo crepature.

Crepatura puerorum

Iam dixi quod multis accidit crepatura. si modo non indigemus medicinam puerorum necesse. Emplastrum ualens crepature puerorum. R/ aluis. xv. aur. galle. ii. aur. tant et confice cum uino. quousque in spissum et postea super locum. et suppone spongiam in ticenti in aceto mixto aq'. et accendere super aliud. Al' bue. pona super aliquam pannum glutinum de coriis. et super locum pone. et permitte quousque adhereat. et si ceciderit a tempore.

Ad lapidem in uesica puerorum

Sequitur de lapide qui generatur in uesica pueri. et signum eius est stringitur et magnus dol'. et tenuitas urine. et pruritus in uga. et forte erit ungi fimus eius. et cura eius est ut balneetur puer in aq' ei. cotidie. et da ex ista medicina cotidie. Orecheum puorum urinam frangens lapidem

R/ olibani. michon. an. confice cum mille. et da admodum auell'. mane et sero. Orechem expertum ad quantitatem lapidis. et difficultatem urine. acc. vii. nuces uiride. et pista cum cortice exteriori. et accipe manipulum .i. porrorum et lotorum. et ex utrisque extrahe succum. et mitte in uase uitreo colatum. et da puero. omni mane vii. diebus. et quando lenit eos mitte in uge ug' et testiculos cum oleo antiquo. aut oleo de lent.

Relaxatio puerorum

Relaxatio accidit pueris. aut in uno membro aut in toto corpore quod perhibet ipsum ab ablutione et motu. per hu. uiscosum. relaxantem neruos. et cura eius est si non fuit nisi uul'. ut detur nutrix sirup' fortis de medie stillibus. et sitere calidus sic res ualde assate. et non comedat lac non comedat carnes eunucis. nec pisces nec uinum. sed puluis. et ante quam lactetur puer ponatur in balneo. et in unge uiscis cum oleo de costo. et oleo castoreo. et utatur isto electuario cotidie. Electuarium quod competit

De spasmo

contra spasmum puerorum qui patiebantur spasmum in toto corpore. R/ mistic. ro. cinamomi. masticem. ancu. fu. amecos. doroici. zodoarii. gar. q. aur. sin dat. lig' aloes. ana ʒ. i. musci ʒ. ς. unge cum medicinam balsamo et confice cum mille et da cotidie quantum i pe. ʒ. uel ʒ. ς. et si spasmus fuit in toto corpore. postea super spondile dorsi emplastrum euforbii. que sic fit. R/ ce. ʒ. i. eufor bii. ʒ. i. oli quod sufficit. et confice.

Experimenta

Dixi igitur quod dicetur sed aliorum combussit libros regum. et combussit libros multorum medicorum. et combussit plurimos libros quorum quidam erant completi. et quedam que in cepam componere. et nos dol' cum de aliis libris quamuis dolo de quibusdam experimentis medicinis que erant in. quia ad quas fuerunt aliquibus bonis uiris experimentatoribus. et forte pro uno experimento acquisito. dabant multi bonum experimentum. et forte dabant pecuniam. et

Contra lapidem uesice

scio unum qui curabat lapidem in uesica cum medicina perfecta. et hec sepe in multis hominibus. et lucratus in summa pecuniam pro hoc. et solum pro hac medicina acquisiuit sibi nomen optimi medici. et scio alium qui curabat perfecte sano hec. cum dabat magne pecunie. et aliquis dare noluerit. et alius non curabat mortes ubi dicimus completate. et medio uocat hic medie bedzar. i. a morte liberatrix. et forte medicus potuit cognoscere ex hac medicina multa. et boni medici exegetis. cum sciuit aliquis bonum hominem facere experimenta et uoluerit illi magnum pecuniam ut ab eo doceret. Et larmos de regiore ethici qui fuit unus de bonis experimentatoribus. habebat multa bona experimenta experta. que sic custodiebat quod nemo eo uiuente habere potuit. qui postquam mortuus fuit. peruenerit ille medicina in manu laicorum. qui per faciebat mirabilia. et exaltauit nomen eorum medicorum. et nos non laudauimus nomen ignorans autem. uel fuit hac medicina. quia forte uellet perdere et nocebit. per hoc oportet medicum scire omnes causas. et acc. quia qui ignorat hoc. non est sciens quando noceat plurimum et permanet pre et si aliquis perderet hoc cum ex fortuna. fortissimus cum aliquam medicinam posita ex mag' facta pretium. aut ad fluxum uentris aut ad colicam pas. aut ad gelosem de dol'. an ad alias egritudines. et quia uiuebat illi medicina si suo tempore. non suo ordine loco non nocebat. verbi gratia. patitur quod aliquis uir patiatur fluxum cum eius corpus extenuatum. aut ex ethica. quare aliter cibum. aut ex frigore in euiorum membrorum. ita quod non attrahit cibum. aut ex debilitate ossis fell'. in attrahendo colam ita quod cola expellatur ad intestina et fiat fluxum aut ex apostemate duro existente a patum multorum in concavitate epatis. quod albus non potest peruenire ad ipsum sed exit ad intestina. et fiat fluxum uentris uidetur tibi quod cura sit eadem. non immo dicam. quam medicina experta laudata quando usa fuit ubi non conuenit. et eo quod non potest nocere nocet. quia nos laudemus medicos aliquis qui curat cum cibus tacitus eorum quando errauit tibi uelociter corrigitur. errauit medicina. forte dicat ad forte. oportet non medicus considerare genus et causas considerare per se. et ego composui hunc librum ex medicis expertis quas probaui et acquisiui ab omnibus medicis. et magna sollicitudine et non posui in hoc libro illud quod tibi notum est medicinam. sicut yere et opiate et tyriaca. et alie medicinae que sunt note omnibus hominibus. et posui in eo non medicinas quas omnes homines ignorant. et hunc librum feci in medicinis. et si accidit postea que experiar alias medicinas et scribam eas.

Nota

Experimenta

Prima igitur earum est medicina. quam accepi ab aliis iam experimentatore qui erat de curis tocius. et curabat cum ea febre antiquas

et ui. ad eo usque et tertium cum piper. et post fecit et aperit uesic. prouocat urinam. et ad iuuat digestionem. Confectio. R. cinam. spice nar. ʒ. ij. lig. aloes. ʒ. i. et ss. mastice ʒ. i. ani. ʒ. ij. spice celtice. ana. ʒ. s. conficiatur cum melle optimo. et accipe ex eo auellanam .i. cum aqua calida. et qui est fortis con pilose. et hic opila[…]tiones. cum aqua decoctionis feni et ani. et iste ast[…]atio quando aliquis paciebatur paciebatur dol[…]aium. coquebat camomillam et dabat aquam ad bibendum. et curabatur. et nos experti sumus multotiens. et uidimus ipsum esse uerum. et experti sumus medicinam pluries. et non fallit. et eius que nominate sunt in laude et certificatur super hoc in experimentis eius. quoniam cinamomum confortat putrefactionem et ideo est bonus odor. qui confert membris interioribus et debilibus et quod subtiliat spiritum naturalem. et habet bonum odorem et stipticitatem. et propter hoc est quod in pluribus opiatis cinamomum. et cinamo. est subtilis. lignum aloes cum eo … cinamomum est utilissima … proprietatibus … et mastice aufert dolorem et … stomachum et digerit humores … prouocat urinam et aperit opilationes. est enim ualde subtile et … facit dolorem quiescere. spica aperit opilationes. est enim ualde subtile et liquefacit superfluitates et facit dolorem quiescere et … spleni utilitatem magnam. Gal. … humiditates … confortat membra interiora et aperit opilationes et dabat ad potandum aquam in qua decocta erat radix yreos. … tibi grossos opilationem et hora .i. curabitur. et ego dico quod decoctio absinthii et … facit hoc … radix yreos … confortatur hic. ¶ Alia medicina quam accepi ab aduena egiptiaco qua curabat opilationes antiquas et fe. et asma. … aqua … et non est ei similis. et iste aduena accepit a uiro medico … Confectio. R. radicis yreos. aristol. lon. et ro. et succi marrubii ana. ʒ. iiij. … camedreos. camepiteos. a. ʒ. i. spice nardi. spatule. ana. ʒ. ij. grana balsami. et lig. aloes. ana. ʒ. i. et ss. puluerizentur et conficiantur cum melle … hoc modo. R. gar. cinamomi. cardamomi. … ana. ʒ. i. ligabis medicinas in panno raro. et pone in lib. i. aque die ac nocte. deinde colatur ad misce lib. i. mellis boni et coque … et spuma. deinde fiat sir. … alias medicinas … da ex eo in egritudinibus quas diximus. in modum auellane. ¶ Hec electuaria est de melioribus medicinis quas uidimus et uidi hic medicinam curare multas egritudines … quas curant … ʒ. i. aristol. ro. asmaticos. et dabat decoctionem … Accipiebat ex eo ʒ. i. et … in aq. ca. per noctem. mane colabat et apponebat ʒ. vi. … usque ad iiij. ʒ. et nos … agarici ʒ. i. et dabat ad bibendum decoctionem agarici … dolorem capitis et dabat amoniacum … sepe. et curabat talia. … solo dare de succo marrubii et … mixtis cum aqua. in qua decocta sit marrubii urtice. camedreos. et dabat ex eo asmaticis et sanauit multos. ¶ Aliud quod accepi ab aduena ad epilenticos … anelosis. et tussientibus. et est expertissimum ad epilentiam. R. ysopi. yreos. mirre. piperis. ni. et lo. … in loco ei ponitur. nasturtii. … ana. ʒ. ij. spice nar. costi. amomi. ana. ʒ. i. conficiatur in aqua … fuit coctum squinantum. et succo … qui purget. conficiatur cum melle. et da ex eo. a. ij. ʒ. usque ad iij. ʒ. et est utilissimum ad hoc. et dicimus decoctiones quas plenius … decoctio squinanti et gariofilorum balsami quando bibitur. … epilenticis et hu. grossos … continue … aqua in qua decocti sunt … quando bibit … decoctio agarici. quod qui bibit … sanabitur. decoctio apii leuistici et carui. fortiter prouocat urinam et subtiliat hu. grossos. decoctio centauree … decoctio … fortiter … et mundificat … decoctio … prouocat urinam … decoctio mastice fortior est … ualde. … decoctionis accepimus ab

aduena exp[…]tis. et plurimum eas. et ueris inuenimus medicinam quam accepi a quodam sene curat splenem durum. et si potum fuerit scrophulas dissoluit eas. et est sublime ualde. R. amoniaci ʒ. iiij. et dissoluatur cum succo camomille. et … fac cum eo … et conficiatur da ad bibendum ʒ. ij. et de cortice … ¶ Aliam medicinam expertam quam accepi a quodam uiro experimentatore. ualentem ad splenem. R. scolopendrie. … tamarisci. rubee. ana. ʒ. ij. conficiatur cum mel. … ex eo ʒ. iij. postea bibit acetum in quo decocta sit spica na. … ʒ. ij. … acetum … usque ad iiij. ʒ. medicinam expertam quam accepi … prouocat urinam. aperit opilationem et est … forte. R. cinamomi ʒ. i. folii. cortice … cinamomi. … gar. squinan. gariofilorum balsami. ana. ʒ. ij. succi … se. fen. … ʒ. iiij. mirre. aristol. ro. radicis yreos. mastice. ana. ʒ. i. conficiatur cum melle bono et sumitur ʒ. … cum aq. ca. in qua cocta sit assa … ¶ Aliam medicinam assiregeuz confortat membra … spasmo et mortificationem membrorum et ualet omnibus passionibus hiis … R. armoniaci. agarici. succi … squinanti. cinni. ana. ʒ. ij. castorei. assari. squille ana. ʒ. i. radicis yreos. mastice. se. apii. ana. ʒ. s. spatule. sarcocolle. ana. ʒ. i. et ss. conficiatur cum melle bono et sumitur ex eo ʒ. ij. cum aqua calida. et iste assiregeuz fuit de sapientibus qui fuit in suo tempore … uolebat et dabat ei … forte dolorem … prouocabat urinam et … mox curabat dolorem … confectio hec est. R. yreos camedreos se. fen. … se. apii. ani. assari. ani. camomille. ʒ. ʒ. cinni. floris camomille. ana. ʒ. i. succi. sticados. genciane. marrubii ana. ʒ. ij. puluerizentur et conficiatur cum decoctione assari. squinanti. feni. … fac pillulas. da ʒ. i. cum aq. ca. in qua cocti sint flores camomille. hec enim … et non est ei similis in prouocando urinam et subtiliando hu. grossos. et aperit opilationes … ¶ Aliam medicinam quam accepi ab eo … ad fe. … et digerit hu. … R. se. feni. se. apii. radicis yreos. aristol. ro. folii … ana. ʒ. … conficiatur cum melle … et sumitur ex eo … cum aq. ca. in qua decoquitur se. apii. ¶ Aliud expertum ad fe. … plurimum ipsum multotiens. R. assari. feni. … piperis ni. et lo. se. apii. feni. ana. puluerizentur et conficiantur cum uino antiquo et da ex eo cum aqua decoctionis feni. Aliud prouocat urinam expertum. R. assari. se. feni. rubee. costi. ana. ʒ. i. … ysopi … centauree. mirre. ana. ʒ. ij. puluerizentur et formentur pillule. et da ex eis ʒ. i. cum aqua decoctionis feni … ¶ Aliud ad puncturam scorpionis. R. assari. feni. sarcocolle. centaur … ana. ʒ. i. se. rute. castorei … ʒ. iij. … conficiantur cum uino antiquo … ¶ Expertum plurimum quod lauat hu. uiscosos. et est expertum contra sciaticam … R. … mastice. radicis yreos. armoniaci. succi sticados. … ana. ʒ. i. agarici … ana. ʒ. i. conficiantur cum succo feni. fac pill. et da … Aliud … ualens ad fluxum urine quando fit ex debilitate urine retentiue. confortat intestina … R. ro. pl. gariofilorum. mirre. sumac. … ana. conficiantur cum succo pl … et forma pill. ʒ. ij. et da ex eo cum aq. decoctionis gariofilorum. ¶ Aliud ualens ad fluxum ex debilitate epatis. et in ea expertum. R. lig. aloes. ro. spice nar. cinamomi. … ana. ʒ. ij. lacce … ana. ʒ. s. conficiatur cum aqua decoctionis ro. et da ʒ. ij. ¶ Aliud ualens ad fluxum prouenientem ex frigiditate … et iste mod … quam accidit … et illa medicina est … R. cinamomi. lig. aloes. gariofil. ana. cinni. camedreos. aristol. ro. spatule. ana. ʒ. i. pl. et conficiantur cum aq. decoctionis aloes. ¶ Aliam medicinam quam accepi … qui fuit … et uocat ipsum electuarium. lig. aloes. et non est ei simile. et plurimum ipsum sepe … ad debilitatem membrorum sepe … et ad fluxum epatis. et aperit … et subtiliat hu. et confor

tat expir valde. R. reub. liuec. spicenar. assa. camepith.
gallig. gar. an. ana ʒ iiii. rosar. maiorane. mastic. gūma
balsami. fu. meu. an ʒ i et s. lig. aloes. cimochrox sua sbci
dex. ana ʒ viii. conficiatur in aqua decoctionis lig. aloes et spicenar.
post admisce mel quod sufficit et malaxa et sume ex eo ʒ ii. ℞ iii.
cum decoctione lig. aloes et spicenar. et hec medicina est de melioribus quas
diximus. quoniam provocat urinam et confortat membra et aperit caulas et valet
ad lapidem. et iste catiorum valet ad potandum decoctionem [illegible]
stol. asmatice. et ad provocationem menstruorum et valet [illegible]
hominibus fla. multo. Medicine [illegible] quibus utebatur gision. que ex. [illegible]
erat annorum et sunt experte et iuste hec sunt. Medicina valens
ad morsum scorpionis. R. asse fetid. galbani. conficiatur cum decoctione scor
dii et aristol. ro. et accipe ex eo avellanam cum aq. ci. Medicina va
lens asmatice. R. marrubii ʒ iii. aristol. ʒ ii. liuec. ʒ iii. confic
iatur cum melle et da ʒ iii. Al' subtilians hu. et [illegible] contra putrefactionem.
R. spicenar. cinamomi. gar. aristol. lo. confice cum vino odorifero.
aut cum aqua decoctionis aristol. ro. et galit. Al' valens ad expur
gat canales ei et extenuat pingues homines. R. liuec. aristol.
ro. reub. spicenar. an ʒ iii. conficiatur cum melle et da ʒ iii.
Medicinam provocans urinam fortiter et est bonum contra fe. [illegible]
gasit. liuec. an. apii. an. conficiatur cum melle et da ʒ iiii. cum aq. ci.
Medicinam urinam dissolvens cito et ventositates. R. an. ʒʒ. ma
stic. an ʒ i. ebith ʒ iiii. pl' et conficiatur cum melle bono et da ʒ iii.
Al' expertum. R. ebith. agarici. an ʒ i. mastic. an. an ʒ s. con
ficiatur cum melle et da ʒ iii. Al' fortis co. purificans et delibuans
in qualibet hora et dissolvit cito. ace. ʒ ii. semen. mitte in cortano
et assa sub cinere calido. post ex hec et misce cum sem. et citoso ʒ i.
mastic. post pista et fac trociscos ab i. usque ad iii. et da i. iste
g sunt medicine composite et hec experte. medicine catelli que sunt
medicus lichos [illegible]. Medicinam expertum in ydropice dissol
ves ventositates cito [illegible] et confortat stomachum debile et sicut balsa
hat ad [illegible] quos [illegible]. R. an. yris. liuec. spicenar.
lig. aloes. gar. agar. folii. ana ʒ iiii. carui. harmel. fen.
an ʒ ii. aristol. lo. et ro. centaurie mi. lactuc. ameos.
mirre. orig. an ʒ iii. mastic. ro. ana ʒ viii. reub. genci
ane. an ʒ v. squinanti. mirre. sicce. ana ʒ vi. conficiatur cum melle
bono et sume an ʒ ii. usque ad iii ʒ. cum aq. decoctionis carui
et aristol. et hec medicina est nimis nobilis ad ea que dixi et probavi ostendit
hic. Electuarium expertum febr. antiquis et ventositatibus [illegible]
urina. R. floris camomille. an. liuec. aristol. ro. an ʒ iiii. mast
ic ʒ i. ro ʒ ii. rubee ʒ i. fen. assari ana conficiatur cum melle et sume
ex eo ʒ ii. cum aq. decoctionis an. Al' provocans urinam. R. assari. rube.
se. cucu. cucurbite. apii. ana. conficiatur cum sir. fo exmill. rubio
et melle. medicinam valde expertum ydropice dissolvit in flone.
R. yris. aristol. agar. ana. conficiatur cum sir. fo exsiccato car
pobalsa. et melle et sume ʒ ii. cum decoctione fen. Al' provocans
urinam. R. amigd. dul. se. cucu. assari. aristol. lo. ana ʒ ii.
conficiatur cum aq. decoctionis apii et fen. Al' ad ydropisim et asma.
R. yris. succi marrubii. aristol. et ro. liuec. an. conficiatur cum aq.
decoctionis yris et detur cum aq. decoctionis genciane calida. Al' provocans
urinam. R. saluiee. se. cucu. liuec. rubee. an. conficiatur cum melle et
detur ex eo iii ʒ. Al' confortans ep. confortat mag. [illegible]
[illegible] et est mirabile. R. reub. liuec. lig. al. ro. rubee.
conficiatur cum aq. decoctionis fistici corticis et gasit. et detur ex eo ʒ ii.
cum aq. decoctionis aristol. ro. gasit. Al' expertum ad splenem.
R. scolopendrie. radicis cappar. amoniaci. ana. conficiatur
cum melle et aceto et detur ex eo ʒ iii. cum decoctione aristol. ro.
Al' contra lapidem. R. linguis yrci sicci. lapis iudaici. saluiee. lap
is in felle vacce. assari. amigd. amar. se. cucu. bdellii co
[illegible] an. conficiatur cum melle et aq. in quibus decocta sit rubia et costu
et dent ʒ ii. cum aq. decoctionis assari et floris camomille. Al'
expertum contra lapidem renum. R. san. hirci. lapidis qui invenitur
in cistis fell. vacce. fen. saluiee. amar. amigd. conficiatur cum vino
antiquo. aut decoctionis radicis apii et fen. et fortitudo trocisce quaelibet ʒ.

et detur cum sir. saluiee. Medicine Sorion. iste vir fuit magnus
medicorum [illegible] quod habebat experimenta plurima. In hoc nobilitatis qui
nos [illegible] adiscipulis eius [illegible] argenti. boto.
Medicinam magnis nobilitatis lavat dissolvit ventositates et [illegible]
et non est similis quoniam probavi. R. agarici. [hole] ʒ iii. celli. mi. ʒ iii.
et s. mastic. ʒ x. folii. lig. aloes. [hole] assari. yris. ebit.
squinanti. an ʒ ii. an. carui. fen. [hole] amomi ana ʒ i.
squille assate ʒ iiii. ro. ʒ vi. semen ʒ i. conficiatur cum melle bono
et sumatur ex eo quantum avellana cum aqua ci. Decoctio fistici [illegible]
mulier dissolvens ventositates [illegible]. R. floris ameos. hamel
assari. floris squinanti. cinamom. fen. genciane. spicenar. squina
[illegible] cum eius. an. rubee an ʒ x. [illegible] in iii. l. aq. quousque
remaneat i [illegible] remouetur [illegible] et dissolvatur in ea calida
ʒ i. amoniaci et detur ex eo quoniam est mirabile. Decoctio valens
nimium in delinante febr. [illegible]. R. genciane radicis apii. rube
radicis fen. agarici. ebit. assari. ro. spicenar. an ʒ i. ponantur
in caldario cum iii. l. aq. et decoquantur super ignem lenem sine fumo et sine
flamma donec remaneat l. i. et dissolvatur in ea calida ʒ i. liuec.
et utere. Al' provocans urinam cito. R. fu. rube. cinam. et detur ex eo
ʒ i. et s. cum aq. ci. decoctionis ysopi et lactuc. Al' dissolvens omnes
dieces [illegible] splenis et scrophul. R. drigg. floris
camomille. [illegible] amoniaci. medulle [illegible] gal
bani. ana. [illegible] dissolvatur galbanum et amoniacum
in aceto antiquo. [illegible] medulla et pix et conficiatur et sit locum
[illegible]. Al' [illegible]. R. foliorum cappar. amoniaci. galbani. cipill
[illegible] floris camom. medulle [illegible] conficiatur et pone
super locum [illegible]. Al' quod lavat cito dissolvit in flone per urinam [illegible]
ydrop. R. ebith. agarici. se. folii. an ʒ i. semen. viii ʒ. rad.
yris. liuec. spicenar. rubee. fu. ana ʒ s. s. a. conficiatur cum sir. fo
exmille. ysopo. origano. lactuc. et utere. Al' subtilians hu. et est
bonum contra asma. lavat hu. viscosos. R. aristol. ro. [illegible] succi
marrubii. liuec. ebit. ana ʒ i. mastic ʒ ii. conficiatur cum sir. fo
exmill. et marrubio et utere. Al' valde bonum et dicitur electuarium yris.
et est mire utilitatis. et est mirabile contra ydrop. et debilitatem ep.
per urinam. lavat hu. [illegible]. R. aristol. ro. liuec. squinanti. ma
rubii. ana ʒ ii. lig. aloes. ro. ana ʒ iiii. ebit ʒ iiii. agarici ʒ
viii. yris ʒ i. conficiatur cum melle bono et detur [illegible] cum aq. ci. de
coctionis spice et lactuc. Al' electuarium et dicitur electuarium reub. confortat ep.
et est aptum et [illegible] plurimum ipsum sepe. R. lig. aloes. mirr
ro. spicenar. liuec. folii. ro. an ʒ x. reub. ʒ xx. conficiatur cum sir
fo exmill. et detur ex eo quantum avellana cum aq. decoctionis folii et genc
[illegible] apium [illegible]. Al' electuarium aristol.
expertum ad removendum [illegible]. R. asse fetid. ʒʒ. folii.
cinamom. piperis ni. et lo. centaur. harmel. an ʒ i. aristol. ro.
ad pondus omnium. conficiatur cum sir. fo exmille et aristol. et utere sumi
te ab i ʒ usque ad ii ʒ. Al' [illegible] dissolvens ventositates. R. asse
fe. rute. lactuc. castor. an ʒ ii. an. fen. an ʒ i. conficiatur cum mell.
et uso [illegible]. Al' dissolvens ventositates per urinam fortiter et m. fortit.
an. liuec. aristol. ro. rubee. genciane. fu. meu. spicen. costi.
conficiatur cum melle et dent ex eo cum aq. ci. decoctionis feni.
Medicine avicenne. iste vir quamquam non habuit nomen inter medicos
accepi in libro eius iii. medicinas nimium experte primam medicinam [illegible]
ad febres cronicas que fiunt ex hu. et aufert [illegible] dissolvit ventosi
tates et lavat hu. viscosos et pulsi. R. yris ʒ x. piper. ni. al. lo.
et al. et assa. fe. sardon. castorei. folii. se. rute. assari. amoni
aci. galbani. lactuc. [illegible] sicci. amoniaci. galbani. sapi
xilobalsami. carpobalsami. an ʒ s. spicenar. [illegible] an ʒ iii. ci
medrios. [illegible] ameos. mirre. maiorane. foliorum rute
agrestis. carui. gar. an ʒ iii. ebit. ad pondus omnium. agarici ʒ x.
conficiatur cum sir. fo exmille. gar. lig. aloes. cinamomo. an.
et detur ex eo ʒ i. et s. cum aq. decoctionis genciane et assari. ista medicina est
valde experta contra infirmitates [illegible] et asma et dol. [illegible]
dissolvit ventositates et sepe probavi ipsum. Medicinam [illegible]
confortat membra minora et est valde bonum ad fluxum [illegible] confortat

Marginalia (left): Ad morsum scorpionis — Purgans canales et extenuans pingues — urinam provocans — contra ventositates — ydropisi expertum — Antiquas fe. — urinam provocans — Contra lapidem — expertum

Marginalia (right): Experimenta — lapidem dissolvens ventositates — Infirmitas fe. — urinam p. — contra duritiem splenis — ydropisi — Asma — ydropisi — Ep. confortans — fe. antiqua — vento(sitates) solvens — Experimenta contra fe. — palpebra — confortans membra minora

stum aufert uomitum. Rx nuc. cipssi. lig. aloes. tamarisci ana ʒ iii. ro. mastic. Liacc. cinamomi. ana ʒ ii. conficiatur cum aqua decoctionis cubebe. et trium pdere. cum aqua decoctionis cipssi. Et cum ualens ad lapidem renum et uesice a pitopilacc. expellit feces putridum et est expertum. Rx capilli ueneris anis scorpionis gentiane. nuc. adusti. se. cucu. cicer. lapid iudaici. ana. rad. lilii celestis. pl. et conficiatur cum aqua decoctionis camomille et mille. et sumatur cum aqua decoctionis agar. Medicina quartum ualens ydropisi et febri epatis et uino coloni. Rx agarici. rad. lilii celestis. liacc. aristol. ro. et lo. succi sticados. succi marrubii. olibani. fu. camedreos. camepitheos. cinamomi. ana ʒ ii. folii. gar. ana ʒ v. reu. ana ʒ iii. lig. aloes. ad pondus omnium. pl. et conficiantur cum melle et dentur cum exeo ʒ iii. Medicinam generosam quam ab isto uiro accepimus. xi. medicine expertis. ad ualitudinem egnes. quas omnes nos probauimus et inuenimus efficaces mirabiles. Primum medicinam ualens ad infirmitates stomaci frigidi. confortat ipsum et est mirabile. Rx tri. pipi. spicenar. ʒʒ. ro. ana ʒ x. lig. aloes ad pondus omnium. conficiantur cum melle. in quo decoctum sit gar. Secundum ualens ad dol. fortium. probauimus ipsum. Rx flores camomille. squinanti. centaurii. aristol. ro. conficiatur cum melle et detur ʒ iii. cum ci. Tertium hic preceps securum est. Rx ce. spicenar. opii ana ʒ ii. camomille ʒ iii. conficiantur cum melle et detur ʒ v. cum ci. Quintum hic et est mirabile. Rx succi corone regie. camomille cum fuerint uirides. ana ʒ iii. et si non fuerint in uenire uirides accipiantur decoctiones eius et apponantur ui ʒ. ce. et squinanti ʒ iii. bulliat usque ad medietatem et colata da bibere. Quintum ualens ad dol. ex opilacc. Rx rad. lilii ce. agarici ana ʒ iii. aristol. lo. et ro. camepitheos ʒ v. et qui sentit et innuit in aqua. Accipe frigide leue. bulliat quousque remaneat l. ʒ. accipe liacc. ʒ. et bile tepid. Sextum dissoluit uentositates et ualet colice ex uentositate. Rx cimi. feni. carui. ana. ana. contritis et conficiantur cum liquore et cum melle. et amoris cathera. et origani. et sumat exeo cum aqua decoctionis rad. apii. et ʒ i. agar. Septimum hic modo. Rx cimi. ana. agarici. absinthii. centaur. contritis dentur exeo ʒ iii. quoniam uentositates fuerint multe et passio fortis. Octauum laxat humores uiscosos et est bonum contra epilensiam et palisim quo semper utimur ego. Rx agar. absinthii. colloquintide. ana ʒ i. ana. lig. aloes. mastic. ana ʒ ii. et s. spatule. amoniaci. sapini. ase fetide. rad. lilii ce. ana ʒ i. et s. aggregentur et conficiantur cum aqua decoctionis ana. aristol. lo. et ro. et mille. et sumat exeo cum auellana. Nonum ualens timidis et febribus. Rx rad. aristol. ro. gar. lig. aloes. ana ʒ iii. conficiantur cum aqua maiorane. dentur exeo ʒ iii. Decimum ualens lapidi renum et uesice. dissoluit uentositates. laxat humores dulsos et est bonum. Rx thur. agar. nuc. usti. ʒʒ. lapidis iudaici. san. hyrci. sicci. ana. feni. tri. pipi. camedreos. camepitheos. bdellii. ana ʒ iii. conficiantur cum bono uino. in quo decoctum fuit agaricum et cimini. Undecimum ualens ad asma. Rx bdellii. agar. absinthii. aristol. ro. ana ʒ i. castor. camedreos. ana ʒ i. conficiantur cum decoctione marrubii et detur cum decoctione assari. Iste est medicina quam probauimus sepe et inuenimus optimam. Modo dicam medicinas baurazin. sicalc. et sunt tres quas probauimus. Prima ualet contra medicinas et est expertum. Rx lauro le. luti sigillati. nuc. auellanarum. fu. meu. apii. cinamomi. ana ʒ i. ture. ... bal. carpob. ana ʒ ii. conficiantur cum mell. et detur ʒ i. et s. cum forti uino. Secunda ualens ad morsum scorpionis et calefacit cor et aufert timorem in febribus. Rx castor. pre. i. scordon. pre. ii. costi. ana ʒ i. et s. ase. ʒʒ. ana. pre. s. conficiantur cum melle et detur ʒ i. et s. cum uino. Tertium prouocat urinam et menstrua. Rx pulegii. cimi. rad. lilii ce. aristol. ro. rubee. conficiantur cum melle et detur ʒ iii. Medicinam quas composuit antialoz de ma cedonia. ualet ad fe. fleicis. dissoluit humores et liquefacit eos et est boni odoris. duricies splenis. Rx scolopendrie. squinanti. camepitheos. castor. trium pipi. spicenar. folii. assari. ana ʒ i. terebinth. rad. lilii ce. carpobals. xilob. pl. et conficiatur cum mel. in quo sit decoctum. assari. squinanti. oppon. et detur exeo quantum auell. Medicinam licet quod contra morsionibus scorp. Rx aristol. lo. et ro. ana. aur. i. timi. ʒ i. ase. fe. carui. seseos. rute. ana ʒ ii. ci

stor. ʒ iii. conficiantur cum mell. et dentur ʒ ii. cum aqua ci. decoctionis genciane. uel cum aqua decoctionis aristol. et est melior. Medicinam meliorem qua usus a dol. fortium probauimus ipsum sepe et inuenimus meliorem triaca. Rx cimi. carui. ase. fe. aristol. camomille. corone regie. absinthii. agar. ana ʒ x. tri. pipi. opii ana ʒ i. ce. carpob. squinanti. cinamomi ʒ iii. assari. genciane ana. aur. i. pl. et conficiantur cum liquore succo ex mel. squinanto. camomilla. corona regia. ana. et detur quantum auellana. cum decoctione ana. Medicine supre athazo. expertum totum decimum athenarum ab isto nobilissimo medico accepimus. iii. medicinas compositas quibus semper utimur ex quo inuenimus eas. scilicet. ii. mirabiles. et ab eo et adquisimus. xv. medicinas simplices expertas in egritudinibus diuersis. Primum medicinam compositum ualet ad dol. matricis et apit opilationes. Rx assari. aur. i. succi marrubii. ysopi. storac. succi. cisticis ana ʒ s. tri. pipi. assare. sesile. ana. aur. ii. conficiantur cum mell. squillitico et detur exeo. ʒ iii. ʒ usque ad iii. Medicinam secundam ad fluxum annos quos contigit ex frigore membrorum. Rx cipssi. folii. lig. al. spicenar. ro. ana ʒ ii. conficiatur cum aqua decoctionis lig. al. et detur exeo ʒ iii. cum decoctione ro. Tertium confortat uirtutem confortatiuam uel retentiuam. Rx galle sumac. bbic. ana ʒ. aur. i. gum. arab. usti. lig. aloes ana ʒ i. rub. ʒ iii. conficiantur cum decoctione se. lapiciacii. et ignoramus et detur cum decoctione cipssi. Iste uero curabat multas egritudines simplices equabus eligimus. xxv. uiaces. Primum dabat mastice. ad dol. stomaci. secundum dabat ʒ ii. ase. fe. contra morsum scorp. Tertium dabat ʒ iii. seminis aceti cilli. contra morsum tyri. et est fortis compositis ualde. Quartum mirabat sue bari et uomitabat. contra maculam oculorum et sepe sic faciebat ad pergendum petrus. iii ʒ. lilii cel. Sextum dabat ʒ i. assari et curabat singultum. Septimum dabat camomillam. pl. et maturam. cum melle. ad dol. uesice et renum. ... hic consumitur in illius istius et prouocabat urinam et sic curabat. Octauum dabat ʒ ii. liacc. contra opilationes epatis. Nono dabat ʒ iii. armoniaci splenetico et curabat cum in paucis diebus omnino. Decimo dabat lac leprosis et curabat multos. hic intelligere ... lac ... lepre in quo coquitur lac. xi. dabat reub. ad debilitatem epatis ex frigida causa et curabat omnino. Duodecimo dabat iii ʒ. albete ad apiendum opilationes que accidit in mulieribus in doloribus. xiii. dabat iii ʒ. maiorane. cum ʒ i. reub. ad p. m. xiiii. dabat ii ʒ. assari ad prouocandum menstrua. xv. dabat ciruii romanam ad sciaticam et curabat. xvi. calguram. ad lapidem renum. xvii. iii ʒ. laurol. cum aceto et curabat morsus scorp. xviii. iii ʒ. ʒʒ. ad infirmitates fere. et lessiciebat cor et est fortis. xix. ʒ ii. aloe. cum ci. ad tussim. et cor fortitudo oris stomaci et uelus. pa. et curabat. xx. ʒ iii. centaur. mi. ad sciaticam et curabat. xxi. gar. pl. contra debilitatem uirtutis digestiue. xxii. dabat decoctionem galange. contra debilitatem epatis et opilationes eius et curabat omnes. xxiii. olim uigilem contra spasmum. exsiccatiue. xxiiii. decoctionem agar. in egritudinibus cereb. et epatis. xxv. dabat ad infirmitates pectoris et curabat asma. xxvi. decoctionem centauree ad morsum reptilium. xxvii. decoctionem uimipi ad prouocandum m. xxviii. decoctionem genciane ad fricture in mulieribus et ad fluxum prouenientem ex eis. xxix. decoctionem squinanti ad dol. mulie ad prouocandum. xxx. dabat gallam ad prouocandum menstrua et ad retentionem embrionem. Nos autem scripsimus has medicinas quas plures eius agnoscentur ab omnibus non ut non negligant ab eis. quoniam si uenerit sic oportet mirabiles et quecumque usus fuerit decoctione seminis ex ysopo assari. et cum duabus aristol. curauit de epilensia et decoctione solius ysopi. de asmate. hic preceps oportet medicum scire quoniam oportet dare has medicinas in quo tempore et in quibus egritudinibus ualent. Medicine andemoc grec. Iste autem sint in temporibus philosof. et habebat multas medicinas compositas ex quibus elegi. vi. expertas et dimisimus alias que confecit a pluribus hominibus. Primum medicinam ualet ydropisi et frigiditate epatis et prouocat urinam fortiter. Rx rad. lilii cel. agar. cilii. armoniaci. liacc. assari. ro. spicenar. cinamomi. lig. aloes. ana. viii ʒ. galang. fistici. ʒ i. mastic. ana. ana ʒ ii. pl. et conficiantur cum uino et melle.

Ad forte do.
Urina abigit per opilaciones
Ad sluxum abigit
Retentiua uirtute confortat
Addo stomachi
Scorpio
Contra opilaciones matricis
Singultum
Contra uesice et renum do.
Epatis
Epatis do.
Lapidis renum
Ad sciatica
Spasmus
Asma
Ad menstrua
Epilensia
Ydropisis frigiditate
Urina prouocat
Quintum dabat
Quartum dabat

Ad asma

Ad interiorum membrorum do.

Ad extrahend' ebone

lapatiu

Ad morsu[m] scorpio

Ad interiorum do.

Ad ucterice lapid' frangit

Ad cronicam capitis do.

Ad tussi[m]

Ad timore cordis
Ad morsu[m] canis

c[ontra] opilacōes epatis
splenis

et dent' exeo. ℥. iiii. c̄ decoctōe lilii. cel'. 7 gasit. Scd'o u. slec.
ad asma. c̄ cū est. hu. grossus. R. genciane. ysopi. agarici. ana
℥. i. ebur. ℥. iiii. succi marrubii. succi sticados. an. ℥. v. masticis
℥. ii. conficiantur c̄ mell'. 7 dentur ℥. v. 7 ist medicina ē sic. Laxat hu-
mores viscosos 7 sanat grossos. Cetu[m] ualens ad dol' membrorum. minorum
7 libat apud colici. q̄ fit ex hu. grossis. i frescimie. R. agarici
℥. viii. rad' lilii cel'. aristol'. ro. ysopi. squinanti. mastice. euforb.
an. ℥. i. ebur. ad pondus om[n]iu[m]. conficiantur c̄ decoctōe agarici. 7 dent'
℥. iii. c̄ cala. Cerotu[m] ad extrahend' ebone. 7 ē ualde forte. R. ari
stol'. lo. 7 ro. ase fe. an. ℥. v. spice nar. alari. agarici. an. ℥. iii.
mirre. ℥. i. conficiantur c̄ decoctōe aristol'. 7 dentur. ℥. ii. Cantum
laxatiuu[m]. hu. diuisoru[m]. R. ebur. agarici. rad' lilii cel'. ℥. i. elli.
ni. mastice. squille assate. ana ℥. i. colloquintide ℥. ii. scam.
℥. v. conficiantur 7 dent' ℥. i. 7 s. Electuariu[m] ualens ad morsu[m] scorp.
R. semis rute. sulphis no[n] positi ad ignem. ana. aur. vi. castor'.
aur. i. ase fe. aur. v. conficiantur c̄ mille 7 dent' ℥. iiii. c̄ uino
po. Est hi 7 ualde 7 ualde expertu[m] ē. R. se. rute. ℥. aur. i.
castorei. aur. v. aristol'. lo. 7 ro. an. aur. ii. genciane. ase fe.
an. ℥. viii. conficiantur c̄ mille 7 detur exeo ℥. i. 7 s. c̄ uino po.
Electuariu[m] bon[um] ad dol' membrorum. minor[um]. q' accepi a q[u]adam muliere q' ad
consuiat amefos a l'damu[m]. R. ce. aur. v. opii. aur. ii. spice n.
aur. iiii. rad' lilii cel'. aur. vi. florum camomi. aur. ii. conficiantur
aur. c̄ bono mille. 7 utat'. Al' optimu[m] ex q[uo] pregnant 7 est
ualde forte. R. cinamomi. aur. vi. ce. aur. iii. 7 s. piperis al. aur.
iiii. 7 s. galbani. aur. iii. costi. aur. ii. 7 s. conficiat' c̄ mille. 7 dent'
ab. ℥. i. usq[ue] ad. iii. Electuariu[m] 7 acon. dulcibilem. qua aduen
toritate 7 colici. 7 frangit lapidem. Laxat urinam 7 iam pluui
ipm 7 ē ualde bon[um]. cu[m] dubitauit ipm i egritudinib[us] urinalis lap.
ul' colici. q[uo]d acc[ipit]. ē oib[us] alob[us]. R. spatarne. vi. aur. amo-
mi. ana. aur. i. rad' li. ce. aristol'. an. aur. vi. origani.
ysopi. ana. aur. i. mastice. squin[anti]. ana. ℥. viii. conficiantur
7 accipiat q[uan]t[um] auellana. Tyriaca ualens ad dol'. cronice
capitis 7 ad uentositates 7 ē mirabil'. R. succi sticados. succi ma
rrubii 7 absinthii. mastice. reub. camedr. cameph. ā. ℥. xii. y
sopi. aur. vi. agarici. ad pondus oim. pl'. 7 conficiat' c̄ mille 7 da
exeo ad firmitate[m] cebri c̄ aq' decoctōis sticados. 7 ad asma
c̄ uino bono. 7 ad prouocand' menstrua c̄ decoctōe uini piperis 7 feni.
7 ad dol' fe. c̄ aqua decoctōis camomi. 7 ad opilacōes c̄ de
coctōe absinthii. 7 ad epilensiam c̄ decoctōe pinee. 7 ad scia
ticam c̄ decoctōe centaur'. mi. 7 ad lap. c̄ decoctōe lil' ce. Ele[ctuarium]
lacce q[uo]d ē bon[um] c̄ opilacōes cronicas. prouocat m. 7 ē ultimum
ad asma. cronicē 7 tussim cronicā. R. Lacce. ℥. aur. piperis
ni. 7 lo. centaur'. mi. aristol'. ro. castor'. galbani. armoni.
an. camepitheos camedreos ali. sticados. ana. x. aur. ma
rubii assari. ana. iiii. aur. folii. rad' lilii ce. liquir. an.
vi. aur. pl'. 7 conficiant' c̄ bono mille. 7 d' q[uan]t[um] auella. c̄ cala.
Electuariu[m] magnu[m] q[uo]d accepim' a bardio filio meliori. 7 ē expertu[m]
7 multe utilitatis. ualet asmati 7 tussi. prouocat urina 7 sedat
dol' fortes. liq[ue]fac[it] fla. aufert ethica. aufert dissolutione
uentositates 7 ē mirabile ad timore cordis 7 ad mala 7 ad q[uo]d dolo-
rem 7 ad morsu[m] canis rabiosi 7 punctura[m] tyri 7 generalit' decet
q[uo]d val[et] oib[us] potoib[us] mortiferis. R. aristol'. ro. rad' lilii cel'.
an. x. aur. squinanti. xx. aur. assari. xv. aur. piperis al. 7 ni.
viii. aur. camedreos. camepiteos. succi. marrubii. succi sti
cados. ana. viii. aur. spice nar. spice romane. mastice armo
niac. galbani squille assate. gar. an. x. aur. genciane. uinipi
ro. an. ii. aur. spatice. amomi. cubebe. se. apii. maiorane
ana. ix. aur. ebur. agarici. apii. an. x. aur. folii. ligni aloe.
reub. ce. olibani. centaur'. mi. an. xx. aur. lacce c. aur. con-
ficiant' c̄ mille rubo. 7 d' exeo s[ecundu]m q[uod] uoluit egritudo. 7 h' me[dicina]
ē mirabil'. ad fortes dol'. 7 laxat hu. sine labore. 7 est
confortat ep. cor 7 stom. Ele[ctuarium] aristol'. calefac cor[pus]. ualet
opilacōib[us] splenis 7 epatis. q[uo]d accepim' ab achicon deu[m]
tyria. R. aristol'. xxiiii. aur. marrubii. camedreos ā. x.

aur. mastice. viii. aur. gasit. v. aur. ase fe. castor'. cu
pipu. ana. ℥. aur. pinee. iiii. aur. conficiant' 7 utat' cu[m] d.
Medicatio squinanti. val[et] ad fe. cronicam. apit opilacōes
prouocat urinam. dissoluit luxu[m] uentositates. R. squinanti. viii. ℥.
marrubii. ℥. ii. absinthii. rad' lilii cel'. an. ℥. iii. ari
stol'. ro. vi. aur. agarici. iii. aur. costi. ii. aur. mastice. iii. aur.
rad' feni. cimini. ana. x. aur. ponantur i caldario. cu[m]. iii. l'
aq'. 7 decoquitur quousq[ue] remaneat tcia ps. 7 detur. iiii. ℥.
7 h' decoctio est ualde mirabil' hominib[us]. fe. frigidis. 7 debilitate
membroru[m] minoru[m] ex frigiditate ci. Decoctio anemi. confortat m[em]-
bra debilia ex frigore 7 aufert dol'. sanat. hu. grossos.
apit opilacōes 7 est expertissimu[m]. R. assari. aur. iiii. ani.
aur. viii. absinthii. genciane. an. aur. ii. feni. centaur'
centaur'. mi. ana. aur. ii. ponatur c̄ iiii. l' aq'. 7 bulli
at. donec remaneat. iii. ps. 7 dent' exeo ℥. iiii. Decoctio
ar. ual. ad lapid'. R. ar. aur. v. assari. aur. ii. marrubii
aur. i. radic' lilii ce. ce. ana. aur. iiii. saluice. se. citrui.
ana. aur. vi. coquat' c̄ ii. l' aq'. donec remaneat. ii. ps.
detur ℥. iiii. exeo. Decoctio ual. ad opilacōes apiendas lau-
dabil' ē. R. ase. rad' lilii cel'. rad' apii. radic' feni. ar.
ro. ana ℥. v. Decoctio agarici. vi. ad epilensiā. purgat m[ateri]a[m]
prouocat urinam. R. agarici. ℥. x. ebur. ℥. x. ani. iiii. ℥. hi
nii ℥. ii. rad' apii. ℥. v. rad' lilii ce. ℥. iii. masticis
℥. ii. radicis pionie ℥. vi. coquant' i. iii. l' aq'. donec re
maneat medietas. detur ℥. iiii. i qualib[et] die. 7 ē ualde ualde
expertu[m]. R. pionie ℥. v. rad' pentafi. ℥. v. aristol'. ro.
℥. vii. cu[m]. iii. l' aq'. sufficient. 7 detur ℥. iiii. Decoctio hi
iori pfa c̄ mirabil' curat cito ydropisi[m]. R. ii. aristol'.
centaur'. mi. squinanti. camedreos. lacce. lig. al'. ro.
ana. aur. x. spice nar. amomi. fu. meu. apii. an. lilii
ce. rad'. rad' apii. fistici. cubebe. ysopi. gar. marrubii
sticados. cinamomi. ana. aur. viii. amomi. mirre. ā. aur.
v. costi. aur. ii. decoquitur i. iii. l' aq'. sufficient. dent'
℥. iiii. c̄. iiii. ℥. istu electu[m]. R. aristol'. ro. granor[um] uini
pi. ce. mirre. ana ℥. ii. lig' al'. aur. i. spice nar. ℥. i. ma
rubii. ℥. iiii. conficiant' c̄ decoctōe predc̄i. Decoctio camo
mille. prouocat m. aufert dol'. forte. R. camomille
aur. xx. ar. aur. iiii. Lacce ℥. ii. spice nar. cinamomi.
rad' lilii cel'. lig' al'. an. ℥. ii. corone regie. ℥. x. coquat'
cu[m] x. l' l' aq'. lento igne sufficient. detur ℥. v. De-
coctio ysopi ad passiones pectoris 7 artici tussi 7 asm.
branchiu[m]. R. ysopi. agarici. rad' lilii. liquir. squinanti.
pionie. aristol'. ro. assari. armoniaci. se. feni. succi
sticados. marrubii. Lacce. ana. aur. ii. decoquat' i. iii. l'
aq'. sufficient. dent' ℥. iii. i mane. Ele[ctuarium] ad egrit[udines] di
uisas optimu[m] val[et] ad scotomia[m] uirgine[m] absidit sta[n]ti u[m]
bosu[m]. purgat ipm. aufert dol'. stom. 7 ē bon[um]. q' uene-
nu[m]. apit opilacōem. prouocat m. 7 urina[m]. calefac cor-
p[us] ad fe. cronicas. purgat m[ateri]a[m] 7 cetera. R. agarici. aristol'. ma
rubii. Lacce. ā. aur. v. ase. galbani. reub. spice nar. fu.
se. feni. rad' apii. tritu[m] pipu[m]. ana ℥. vi. lig' al'. ℥. iiii.
aur. ebur. aur. x. conficiat' cu[m] sufficient' mill'. assari. aga
rici. spice nar. lacce. ℥. iiii. rad' lilii. cel'. an. conficiat' c̄
decoctōe gasit. detur ℥. iiii. cu[m] ci. Electuariu[m] q[uo]d purgat la
pide[m] i uesica. 7 ē expertu[m]. R. squinanti sticados. ana. ℥.
i. sem. byrci sicci. anisi. aristol'. ro. Lap' q' i uenit i fel
le tauri. mit' gbusti. saluice. agarici. lap' iudaici ami
gdal' amar'. an. pl'. conficient' c̄ mill'. 7 dent' ℥. iiii. cu[m]
aq' decoctōis se. apii. Ele[ctuarium] mirabile. c̄ uentositatem
forte. R. an. cimi. lacce. cauu. an. conficiat' c̄ melle.
dent' c̄ decoctōe agarici. q' sic fit. R. agarici. capil'. folii.
rad' squinanti. ii. aristol'. radice apii. ℥. vii. ponat' in
caldario cu[m]. l'. i. aq'. sub igne lente. donec remaneat me
dietas. detur ℥. iii. cu[m] ℥. ii. mel. predc̄e. Medicinam

c[ontra] debilitate[m] membr[orum]

Ad lapid'

Epylen[siam]

ydropis[im]

Ad tussi[m]
branchi[a]

Ad scothomia[m]
virgine[m]
aq' vrina

lap' uesice

cardiacis

bonū ad asma cronicē. Rx lacce. aur. x. aristol. lō. aur. vi.
marrubii. aur. xii. cōficiātur 7 dētur qn̄ nux ē ei. Medicīm
q accepi ab antōn ad frigiditatē stōi 7 ad humiditatē ei'. Rx lig.
alo. cinamoi. gar. tri pipu. ʒ. iiii. cōfice ē mell. 7 dētur ʒ. iiii.
ē decoctē sticados. Alī cōfortās mēbra absēd flux ē m ē [illegible]
tis in breui. Rx lig. al. cinamoi. reub. spic. nar. mastic. car
damoi. cōfice cū decoctē ro. 7 nūc capsll. 7 dētur qn̄ nux. al'
ualiūs ad uolī extraitate hu. eiusdē. Rx ami. cinamoi.
alich. flor. camomille. aur. ʒ. x. agarici. ʒ. xx. sem. ʒ. i.
mastic. ʒ. vii. cōfice ē decoctē cimi. 7 dētur ʒ. ii. ē decoctē
gasit. Alī ad dol' capitis 7 cephalee 7 ē expertum. Rx sticados. ʒ. viii. gasit. spic. lig. al. ʒ. iiii. mastic. ʒ.
vi. agarici. ad pondus om̄. cōfice cū decoctē ro. 7 mastic.
7 dētur. ʒ. ii. usq ad. iii. Alī q ualz ī principio descēsionis aq.
ad oculū. est quo sepe utim. 7 expertū ē. 7 uelociorē cura
tionē. Rx spic. nar. aur. x. cinamoi. aur. x. agar. aur. ix.
mastic. ad pondus om̄. cōfice cū bono mell. 7 sumat cotid.
ē. ii. mirabil' curationē. Medicīm zenonis de arthic. iste hi
ex magis mē. ego aūt nō uidi ipm. q nō fuit cōtēpor.
meus. ei. si magr meus uidit ipm. qui habebat expimta
hui. 7 nos plurimi ipi sepe 7 inuenim' ei uera. Edem medici.
q dicit ectē spic. nar. cōfortat ep de bilē 7 aer. 7 ualz ad uentri
culū. Rx spic. nar. aur. c. spice ro. aur. x. absinthii. aur.
viii. cinamo. aur. xv. lacce. aur. x. gar. aur. v. ga
lirh. aur. xvi. marrubii. aur. xii. aristol. ro. reub. aur.
xvi. cōfice cū mell. 7 dētur aur. ii. cū ei. Medicīm
q dicit epilemicū centaurē. ualz ad podagrā. 7 ad dolorē
pis. inueniat. cui nō ē simile. 7 b' prouocat urinā. 7 lauat hu
duis sos. sedat dol'. aperit opilatōes 7 ē optim ad lapid'. liqui
at fla. 7 mollificat fluxū. aperitione. 7 plene 7 b' medi.
zenonis dicit desēpis zenon. q cōposuerat pulv. Rx cen
taur. mi. aur. c. zinzige. aur. x. ami. api. feni. aur. vi.
olibani. gar. ana. aur. i. agar. rad' lilii. ce. ami. aur. l. oi
bebe galbani. castor. trium pipu. spic. ro. ami. aur. xx.
aloes cicot. aur. xvii. spic. nar. turbith. ā. aur. xxx. i.
carpobal. xilob. squille assate. ami. aur. xvi. mastic. ce.
ami. aur. x. sem. aur. viii. pulūizet cōfice ē mell. 7 sub
mittet ī ordo. p. vi. mses. 7 dētur ex eis. ʒ. iiii. 7 b' medi
cam est de magis meicis. quae habet medic. ille. Medi
cam tri q dicit emplin colloquintid. q lauat hu. aq̄sos
7 fla. 7 mlti. 7 ē hi. prouocat urinā. 7 uē dico q nō ē ei si
le ad acuend' uisū. q mirabilis ē ei h. Rx colloquintid sql
le assate. assa. tri pipu. ami. aur. iii. spic. nar. ami. api.
feni. carpob. galirh. ce. ami. aur. iii. camedrios camepi
thios. aristol. ro. gentiane. ana. aur. vii. pl'. 7 cōfice ē mell.
7 sb mittat ī ordo. p. vi. mses. 7 dētur. a. ʒ. ii. usq ad. iii. ʒ.
Medicam qnm. q dicit emplin squinanti. ualz ad dol' fo. prouo.
urinā. aperit opilatōes. cōfortat ep. cōfortatiue maxe. frangit
lapid'. ualz ad fe. cuius acute. Rx squinant. aur. c. aristol.
ro. aur. vi. lig. al. aur. viii. galirh. aur. xvi. ce. spice
nar. carpob. opii. ā. aur. i. mastic. aur. iii. tri pipu. fo
lii. camepitheos ami. aur. vii. cōfice ē bono uino. 7 dētur
qn̄ auellana ē eo q cōuenit tal' egri. Medicam qd
dicit emplin ci. ualz ad frigid' q ī pectore ē uiscosū. ethu.
crosso. 7 ē nis expertū. Rx capill' ueneri. aur. xxv. rad' lilii
ce. liquir. pinee. carpob. marrubii. flor. camomille. ari
stol'. ro. ami. aur. xv. pulūiza 7 cōfice cū suc' fco ex melle
7 capill' ue. 7 dētur ʒ. iii. ē decoctē camom. Medicam
vi. qd dicit emplin folii. ualz ad egritudines forties. q accidit mu
lieribus ī earum matricibus. prouocat m. calefacit renes. Rx rad' folii
aur. xx. cinamoi. spic. nar. spic. ro. rubee. castor. trium
pipu. lig. al. ā. ʒ. xx. reub. mastic. cinamoi. alichi.
ana. aur. xvi. cōfice cū mell. 7 dētur qn̄ auellana. Medi
cam xvii. q ualz emplin aristol'. prouocat mstru. ualz ad
dol' matric. cōfortat stōm. de bile intrāsp flux ē mit. 7 ē mirabil'
cōpositionis nō ē ei simile. sepe n. pbauim' ipm. 7 iste zibion.
uerbū illo. Rx aristol'. ami. aur. xx. rad' lilii ce. lacce. squinanti.
marrubii. ana. ʒ. x. reub. ʒ. xxx. spic. nar. lig. al. ami. aur. xx.
pl'. 7 cōfice. ē mille. 7 dētur. ʒ. iii. ē ei ad incipiens flux ē de
coctē lig. al. ad mstrua. ē decoctē aristol'. ro. ad dol' matricis
ē decoctē cimo. alii. Medicam. viii. q dicit emplin olibani
7 ē ualde utile. ad humiditatē stōi. liquefacit fla. quiescit senibus cōfortat
ca' uile ī cordibus eorum. Rx olibani. aur. x. mastic. aur. iiii. squinanti.
aristol'. ami. aur. i. lig. al. lacce. ami. aur. i. rad' lilii. ce. ā. aur.
i. ro. reub. ā. aur. v. ami. aur. vi. pulūiza ex eo cōfice ē mille 7
dētur qn̄ auella. Medicam. ix. qd dicit emplin gasit. ualz ad
ep. cōfortat ipm. 7 aperit ei' opilatōes. ualz ad ydrop. 7 ad eam
corruptionē. Rx gasit. aur. xx. lacce. aur. x. lig. al. aur. aur. vi.
gar. aur. ii. cinamoi. aur. xvi. al'. nō ablut. aur. ii. agar.
aur. iiii. mastic. aur. x. pl'. 7 cōficiātur. ex sirupo fco ex melle.
7 agarico. 7 ē medi. ualde nobile. Medi. x. q dicit emplin
reub. nobi mastic. ualz ad flexibilitatē stōi. cōfortat ep. ualz
ad ydrop. 7 nō ē ei sīt simile. ad. 7 zenon nemi uolebat dare
cōpositionē nō latuit meicos. qm ei' cōpositio cōposita ē magna
sollicitudine. Rx reub. aur. c. lacce. aur. xx. lig. alo. aur. xxx
vi. cinamoi. aur. xi. aristol'. ro. aur. xxx. fistula. aur. ii. sq
nan. aur. xxx. agar. folii. ami. aur. xvi. gasit. aur. xxxiii.
spic. nar. xvi. trium pipu. ā. ā. aur. x. sticados. origani.
ana. aur. ix. rad' lilii. ce. rad' endiuie. ami. aur. vii. ysopi
sicci. mastic. ce. ana. aur. vii. carpob. aur. xvii. pl'. 7 cōfi
ciatur. ē mll'. 7 dētur ʒ. iii. usq ad. iiii. Medici. xi. q dicit
emplin cippi. iii. ad eliminat splenis. 7 aperit opilatōes eius.
7 ē optimē cōpositionis. Rx cippi. aur. xxx. vi. oppop. scolope
drie. marrubii. ami. aur. vi. gasit. aur. xvi. armoniaci. aur.
x. sapini. aur. vii. pul. 7 cōficiātur. ē bono aceto 7 dētur ʒ. ii.
ē decoctē cimi. cippi 7 gasit. Medi. xii. q dicit emplin
scolopendrie. cippi. ualz ad dicit 7 ē expertū. Rx cippi. ʒ. xx.
aristol'. ro. ʒ. xx. marrubii. ʒ. x. scolopendrie. aur. xvi. cō
fice ē aceto. 7 fiat trocisci. 7 dētur ʒ. ii. ē decoctē tamarindi. 7
gasit. Medicam. xiii. qd dicit emplin turbit. ualz cōfortat ep. cō
micis. lauat hu. colicos. uiscosos. calefacit renes 7 ē optim
ad pic. colici. ex humiditate. prouocat urinā 7 ē mirabile.
Rx turbit. aur. l. agar. aur. xii. ce. mastic. ana. aur. vii. sq
nant. aur. ii. 7 ē. squille assate. aur. vi. aristol'. aristol'. sti
cados. ā. aur. viii. cōficiātur ē mille 7 dētur a. ʒ. ii. usq ad. iii.
cū ei. Medi. xiiii. q dicit emplin elli. ualz ad ulignem
7 scotosi. 7 emigraneā. 7 mlti. 7 ad guttam pectoris. Rx elli
ni. aur. xx. ligni aloes. aur. i. 7 ē. croci. aur. iiii. ami. aur.
ii. mastic. iiii. aur. maiorane. aur. i. agar. aur. vi. rad' lilii
ce'. sticados. ā. aur. vii. turbith al. aur. iiii. cōficiātur 7 dētur
ʒ. iiii. Medicam. xv. q dicit emplin agar. ualz ad cepha
leam. uertigē cōfortat. 7 stōm 7 ep. Rx agar. aur. xvi. pio
nie centaur. mi. ami. aur. vi. lacce. ligni al'. ami. aur. viii.
gasit. ami. camedrios. camepitheos. squinan. flor. camo. m
sthe. ami. aur. vii. reub. spic. nar. ami. aur. ii. turbith. aur.
iii. cōfice ē mll. 7 dētur. ʒ. i. 7 ē. usq ad. ʒ. ii. ē ei. Medi.
xvi. q dicit emplin squill'. ualz ad asma. 7 ad opilatōes. 7 uero
sitates. h nō dr dari. hui ulnius ī mēbris ī corib. Rx squille
assate. aur. vi. aloes. aur. i. sticados. aur. iii. agar. aur.
xii. mastic. ʒ. ii. galirh. costi. trium pipu. ā. ʒ. x. rad' lilii
ce'. aur. v. capill' ueneri. aur. iiii. flor. camo. aur. iiii. cō
fice ē decoctē agar. 7 mll'. 7 dētur ʒ. ii. cū ei. Medi.
xvii. q dicit emplin gum. ualz ad pic frāc. 7 uentositates.
7 dol' uentris. 7 sciatica. Rx armoniac. sapi. oppopanac.
ana. aur. x. euforbii. ʒ. ii. dauci. aristol'. rad' lilii. ce'.
ami. aur. iii. mte gum ī suco feni. aū decoctionē ei'. 7 reliq
cōfice cū mille 7 da. ʒ. ii. usq ad. iii. ē aliq q cōueniat passi
oi. sarco. aur. ii. mastic. aur. iiii. ami. cimi. ase. fe. ā. aur.
iiii.

Jad apiacione (?) ore ... habeat

Medicinam qd' dr̄ emplm̄ lini q̄ ē utile · 9 uenenū. R. lu
ti sigillati. an̄. sal' indici. agarici ana ʒ. i. rad'. auellan-
rad' piole. an̄. aur̄. iiii. pl'. 7 9ficiē ē melle 7 d'tur. q̄ aue-
llana. Medicinam .xx. q̄ dr̄ emplm̄ rute. v3 ad morsum
scorpionis 7 se. ... liq̄ficor ... uiscosū. dissolū uen-
tositate. R. ... se. costi. amm̄. 7 eluls̄. ana. aur̄. v. arist'
ro. ʒʒ. asari. ana. aur̄. ii. costi. cinamoi al. an̄ ʒ. iii.
rad' lib. ce. sarcocolle. ana. ʒ. i. 7 s. aristol'. genciane. an̄.
ʒ. vi. puluerizentur 7 9ficiantur cū bono uino 7 melle. ru-
ti. 7 dentur ʒ. iii. Medicinam .xx. q̄ dr̄ ellesin. ro. v3 i fin
condiacē 7 v3 i ydrop. 7 dissoluit uentositates. R. ro. ʒ. x.
rad'. li. ce. ʒ. a. 7 s. agar̄. aur̄. ii. marubii. ʒ. iii. Licce. rad'
lig' al'. cinamoi. an̄. se. feni. cimi. i. absinthii. mastic̄ an̄
ʒ. vi. spicnar. aristol'. ro. an̄. aur̄. i. 9fice ē mellē 7 dent̄
ʒ. iii. Iste g° me zenonis 7 ia. p'baui'. ipās. 7 nos uolum'
scribē ipās me. q̄s multos expti sum'. d'inde absumdet ter.

Medicinam. hu. subtiliās 7 ... cox ... i ... egritudine ...
necessitatē laxatiua. R. absinthii. an̄. se. feni. aristol'. ro. squina
ti. costi. xilob. folii. opi. lini cel'. an̄ pl'. 7 9ficiatur ē mellē
7 dē. q̄ auella. Emplm̄ qd' dr̄ eiusdē ... ad dol' ...
cō fessi. R. spicē. aur̄. xvi. mirr. opii. Licie. oppoponac ci
stoz. olibani. an̄. aur̄. x. squinati. aur̄. xx. amo. cinamoi. an̄
aur̄. iii. aluis. se. apii. ana. aur̄. viii. petro. aur̄. ii. scordon
aur̄. ii. bdellii. aur̄. i. rad' lini. ce. agarici. an̄. aur̄. xvi. pl'.
9fice ē mellē. illd' eplm expti multos 7 9fessi tollit. dol'. h ū
dolet p lungas ʒ. ii. Medicinam. amator regis. v3 ad podag' ::
7 dol' uicerum ... uiscoso quo ... motus. v3 ad
repl... 7 debilitate ... 7 ē optim mulib3 i q'b3 h̄ñdat
humiditates ... v3 ad lapid' 7 g'naliter ... p'bito hi epli
paduinantū dinū ē q' infinitis ... p'baui 7 ame ...
eius. sequit̄ m3 i ... R. rad' lib. ce. aur̄. xx. galliū. aur̄. vi.
7 iiii. d' ... ammoniaci ʒʒ. iii. elli. iii. aur̄. vi. aristol'
lo. aur̄. v. ro. aur̄. xv. liquir̄. aur̄. ebur. aur̄. vi. sticados. aur̄
viii. satēie. cetrīur. iii. an̄. aur̄. viii. ce. aur̄. i. meu. aur̄
i. meu. aur̄. vi. fu. aur̄. iii. gariof. aur̄. i. eupatorii. aur̄.
xvi. zinzige. aur̄. xx. viii. xilob. an̄. aur̄. viii. agar̄. aur̄. xxx.
olibanī. aur̄. ii. camepitheos. aur̄. xi. camedreos. aur̄. ii. ma
stic̄. aur̄. vi. an̄. asari. gūa iunipi. ana. aur̄. v. spicnar.
ysopi. ana. aur̄. v. h'aur̄ tamn̄ 7 agnis maioris squille assate.
ana. aur̄. viii. lapini. armoniaci. aloes. cicot'. ana. aur̄. v. co
sti genciane. aur̄. iii. ocigai. aur̄. xii. ... ci... mirici.
aur̄. iii. 9fice ē mll'. 7 submittat i ordo. p. vi. mensē. dēt'
q̄ auellana ē aqua ci. decoctōe satēie 7 diuar̄ aristol'. Me
dicinam lauro. ro. mmo. m3 ad lapid' uesicē. puo. urinā.
R. amigd' dl'. se. cicui. cucur. lapid' iudaici. agar̄. floz
cinamom. ce. ana ʒ. iii. aristol'. ro. capill'. ue. ... ce.
lin. byra ... mit cōbusti. lap. qui repe' i felle uacce.
an̄. rad' apii. bdellii. mirr. an̄. aur̄. v. pl' 7 9ficiā ē mllē
7 denē ʒ. iii. ē aq̄ decoctois apii 7 feni. Dixit ... lam
diximi' i h. li. nro. q̄m uocam' libu experimētois ne. q'uis
p'bauim' 7 accepim' a sapientib3 oib3. notū qd' medici alio
rum curabant ... beneficioz. nō melioz reputabant
alius meie. oportē dēbemus laudarē uir' qui ista faciant
pabū q' al' ... pmedicinā. q̄m cor q̄ ... p mediciā.
7 meieis posse suo d3 9sidare. ut cib3 7 me. q' d' ... ppin. ii
sint ppinqui nature accipienes. 7 sint boi saporis ut eger d'lec
tet i epis. 7 diligat. 7 nō d3 uti me dui. ne fiat q̄ ... 7 sp
caueas ut nō plus me. mali saporis. q̄m me q' infirm' ...
odio mag' noceret q̄ ... unde 7 me. dignū dixerunt ut ē me
dicās i ... res dulces sapo ... sic nos fecimus i lib. 7 nō
q' accipit i ... 7 sil' i gelay ē. i medicās laxatis
poē q' 9fortat sim 7 ep. 7 d'lec. caue ne i ... malicie co
pliois sui m' ad curatūe. 7 co. 7 d'lec laxare me. ...
b3 me. 7 9 suetis 7 g'nalit' sic diximi' i loco i ... si sp ē uo
luens curatūe. p'o subtilis. per curati. pau. d'im me

dicē. d'im fortē 7 caueat a medicās nō expus. si ut' is ex
ptis 7 usitatis a bomib3 p'bās 7 no' tm' q' ois iste medic.
hus laris 7 uenena ... Hoc a ... iā dixi i h. tractatu d'imis
me. plex expertis 7 si plus acquisiuim' alius i fin hi' tractat'
scribemus. De apiacōe medicinaz ut sim orbilitate pos
sint ... pille meicinales q' sint 9 posite. nō ualentib3 su
me dentur. R. e. mirab' ... 7 conquassa 7 submge i aqua i q̄
cooptintur. aqua exposita soli vii. dieb3. d'ind' cola. postea
... aqua 7 sup cois d' mirab'. alia aqua mitte 7 pmitte
tū diu dōc fiat sine sapore. postea repone aquā i uase uitreo.
7 obturā uas. cū panno lineo. 7 pmitte dōc inspissetur.
aqua 7 mod' mllis. postea ... tm diu. dōc pill' formam
possit 7 accē ... v. pill'. ul'. iiii. 7 resolue cū zuccaro
Si uolueris remouerē saporē mirab' 7 uolueris remouerē aspe
ritate. 9fice cū uiscositate psillii. purgat n. sine labore 7 sine
orbilitate sumitur. Mediciam adepsiliam. d'mus pille
7 dbilitatis. R. squill'. sua pendioz. coq' 7 mitte pipis
quātū ē meietas pendioz 7 da ʒ. ii. al' sticados. puem.
-i. siseleos. ii. ptes. spatine dimidiā p. ʒʒ. pipis. an̄.
qui. pte. squille assate. pte dimidia. aggentur i pl'.
ad pod'. oiū. amigd' dul'. 9fice cū mll'. x. pendioz. ul'
cū zuccō puis. cū alpulu. ... i forma. stomaticō. ad'
sim sicca 7 ... 7 fluxu hi. 7 ad plone. ac. se. ...
al. 7 mole. 7 misce ē rob uini. 7 coq' 7 mitte o lin amı
gd'. dl'. 7 bulliat dōc i spissent'. 7 da cotidie. 9. uino.
Ad leucoflegmātiā. oximel. purgās aq'. R. aceti for
tis. l'. s. aq'. l'. s. folioz esule. ʒ. a. infund'. i aceto 7
aq' p septimanā. 7 postea bulliat usq ad 9suptom ptis
meie. 7 adiuge ʒ. i. zucce 7 coq' dōc sir' fiat. purgat sine
nocumto. 7 est sine orbilitate saporis. 7 si habuit ep ...
cū. loco aq' pte aq'. ro. 7 si sitis fuit d'bil' mitte succi
citrioz acrtū. si d'b3 9 siderare quātitate fluxus ap ...
7 s' hui' minue ul' add'. 7 si alii ... 7 si ...
p' pillas q's dici postea 7 p. iii. sellis. ...
7 si eg' fuit d'bil' 7 simplus cluxit. ē. l' q'. noli adde i
quātitate plus. q' cotidie purgabit ... 7 dōc cotidie ...
hi' fro qui puocat urinā. Pille laxantes aq' citrinam
fortis 7 sine orbilitate saporis. Infund' esula i aceto
forti. p. a. septimanā. postea sicca 7 puluiza. ...
co. i. pte. 7 semine ... pte 7 euforbii. viii. ...
ptes. zucce ad pod' oiū. dissolue zucce ad pod' ... 7 9fice
ē co reliqs me. 7 in forma pillas. Si aut uolueris ...
potus. si d'b3 9 siderare. q' i quilib3 sit d' esula ʒ. s. 7 ...
eris. tha. p. ʒ. euforbii. vi. p. 7 si uolueris potus dare
succo stomatico. l'. alphuli. Oximel. puocat urinā
ut ad ydrop. R. se. cicui. cucur. se. endiuie. i aceto 7 aq'.
vii. dieb3. postea cola 7 mitte tm' zucce 7 ... lib' appe
ʒ. aq' cicui. albi 7 coq' 7 fac sir'. Medicina dissolues ue
tositate. i colica ... pis 7 ē. ab3 orbili sapore. R. ʒʒ. pipis
ana. api. mastic̄. ana. ptes ii. zucce ad pod' oiū 9
fice 7 dētur ʒ. iii. cū ... i ista passione. ...
bestiz. 9 bulli. si multo melius ... lupi. al' ...
ce. q' hee medicine absq orbilitate saporis ...
R. se. apiis. pte i. sal' vi. ptes. mllis ... quoti
ē mag' 7 dentur ex eo. q. iiii. ... se. apiis. ... ʒ. i.
minus. iii. Oximel puocans uomitū. R. rad' ... q
soli comedi ʒ. ii. pulpe melois ʒ. ii. fimi ... lib' ...
7 i. a. aq' 7 malaxi ē manu. bulliant cū ... pond'.
aū. ii. l'. mllis 7 fac oximel 7 ppina. Medicina ad
ydropisi. acc. esulam 7 pista. cū diaggro 7 amido ...
esule sit. i. p. amidi. iii. ptes. diagg. p. s. d' zucco q
tū sufficit 7 da ʒ. s. purgat aq' fortit' 7 si fuit arsura i
gutture. bibat. pum olo amigd' dl'. 7 si supuenit na
usea. bibat pau d' succo coctanoz. dōc incipit fluxus
7 ... i ... ē a suco. Ad maculā san' cū ... 7 plaga

---

venen'
Ad morsum scorpio se ...
quotti' se ydropicis
Ad podagram
7 s. squinati. aur̄. viii.
i. hermodactili.
oximel. cum aq' ...
Ad lapid' vesice
... q' i ... hort ...
Cautela curandi
Ad ... vom
Ad ...
Ad ...
Epylent'
Ad ...
Ad leucofleumā
ydropicis
pvom' uomit
ydropicis
Ad maculas ...

i uescica ul' uirga ...

Ad stringendum vomitum

In uesica uel plaga sui primo mictu cum urina exit sanguis. accipe cumino et bulliat. donec coaguletur. pone succum exeo. l. i. et misce cum farina siliginis et da comedere in mane. ʒ. v. c. n. uulgus dicit excepit. Ad stringendum uomitum. accipe mora celsi non dum plene matura. et desicca ad umbram pl. unza. posita pulverizata ʒ. ii. da. aufert uomitum penitus. quibus medici utebantur. apii. sicca. adusti. et aliquando simul. R. succi inquo. pl. iv. succi l. i. cum frigide donec coaguletur. postea misce cum gummi arab. usti ʒ. amili usti. iiii. parte. et postea extende. et fac pedes.

Ad despumandum potum quod detinet in manu sua. paciens ut odoret et assellabit. R. scam. aloe. mire. iii. ana ʒ. i. esule. colloquintide. ana ʒ. i. et s. pl. et enbelletur per pannum spissum. et confice cum suco coriandri. ut intelligite exeo in forma duo poma que paciens tenent in utraque manu. sepe adorare. mutando ut per motum calefiat. et acer fortius inmutetur. et sic laxabit fortiter. si caue quod precidant aliquid dig. uel aliquid mollificantium. Ad confortandum cerebrum et ireum incipiendum. R. spice nar. garo. lauro. le. cario. lignorum. aloes. acci pe sicci ʒ. i. nuce catapucie. ana ʒ. ii. piretri ʒ. iii. capita alliorum. x. gariofili. ʒ. i. euforbii. iii. ʒ. mastice ʒ. iiii. oli antiqui. l. s. oli citrini quod eliciat l. iiii. quod oleum sic fit. coquuntur cicer ex posita in olla noua. obturetur postea os eius cum panno forti. posita accipe aliam ollam nouam cuius orificium sit amplius. et in terra mitte olle prima uacua. et aliam suppone orificio uso sit orificii olle. lutare. et in circuitu line luto. et desiccare et fac in circuitu igne leuem. donec emanat aliquod desiccatur.

Medicinam ad maculas remouendas magnas. et ad cutem subtiliandam et albificandam. R. farina luppinorum. iii. parte. farine fabarum. ii. partes. farine ordei. i. parte. farine lenticum. amidi. ana. i. parte. orobi quod dicitur erchensis. i. p. et dragagantum parte s. cicer. iii. partes. pl. confice cum lacte mulieris. et supponatur in facie. per noctem et abluatur cum decoctione uiol. et sc. cicer. Trociscum ad mundificandam faciem et cutem subtiliandam. R. farine fabarum siliginis tritici ana ʒ. iiii. accipe ʒ. ii. bohac ʒ. iiii. confice cum decoctione fenugreci. furfur ordei. et fiant trocisci qui desiccentur ad umbram. et cum uolueris dissolue. dissolue cum aqua clula. et unge faciem. Aliud fortius expertum. accipe luppinorum fabarum sc. cicer. lenticum. ana. amigdalarum amarum. farine orobi ana parte s. radicis cime sicce. amidi. ana. parte ʒ. i. mirre uitre. rezi. lent. i. costi. mirre. aristol. lo. parte dimidiam. radicis lilii. ana. parte. i. confice cum aqua furfur. et pone super faciem per noctem. et mane ablue. Aliud faciem mutabit. experimentum. accipe lunam acquam ablutio auri et argenti. ʒ. iii. florum spinarum. ʒ. viii. radicis lilii. cec. ʒ. gummi ana. ana ʒ. vii. conficiatur cum furfur ordei. et in forma trocisci et siccentur et distempa in aqua. et unge faciem nocte. et mane abluatur cum aq. f. Aliud. accipe furfur spissam coque sicut sirupus et pulpam melonis. et mitte in eadem aqua. coque plus. et in mane malaxa. et appone soli. appone postea baurac. quantum est quasi parcitatum. et dimitte sic donec desiccetur. et exeo faciem unge. et mane cum sero ablue. Aliud faciem faciet rubicundam sic. ro. R. farine lupinorum orobi. ciceris albi. ana. vii. partes. tria sume. i. p. pul. et confice cum albumine oui. in forma trocisci et pone ad umbram pone et exeo distempera in aqua ro. et faciem unge. et permitte. ii. horis. Medicinam ad maculas ni. remouendas cum colorat faciem. R. scorie argenti. aur. i. cerose. aur. i. camp. iii. aur. s. confice cum aqua ro. et unge et cum desiccatum fuerit per se cadit. postea accipe. ii. testas nouas. et accipe aquam melonis et frica cum aqua illa testas adinuicem. et si non habes melones accipe lac cum pulvere ossium uenerium quod inuenitur in parietibus. donec inspissetur et unge.

Aliud ualens ad omnes egnes maniores maculas in facie ad uestigia uariolarum. R. passularum uetorum palearum in lectanum in parietibus. et radicis cime sicce. et testa lutea. amidi. ana. xv. ʒ. capilli ueneris. ʒ. xvi. sc. cicer. rezi. ana. ʒ. xv. lupini ʒ. xvi. aristol. ro. costi. ana. ʒ. x. confice cum aq. melonis. et faciem unge. et ablue. post. v. horas. cum decoctione uiol.

Medicinam ualens ad mundificandam faciem. et rubedinem inducit. et multum clarificat. R. farine fabarum ʒ. x. farine ordei. ʒ. x. sc. cicer. ʒ. xv. amigdalarum dul. ʒ. x. tritice siliginis ʒ. xv. florum passularum. viii. ʒ. lupini ʒ. vi. confice cum aqua fursfur. et ablue. appone cum decoctione uiol. et camo. Dixit quod si quis acceperit. sc. cicer. et pulsatim cum croco tritico. intra pulpa melonis. et in formauerit trociscos erunt mirabiles. et abluendo faciem. multum mundificando corpus. Medicina ualens ad constitutionem cutis faciei. et manus. R. cere pinguedinis hyrci. ana. l. i. medulle cerui. ʒ. iiii. uitella ouorum. viii. mirre. ʒ. i. liquefac cera cum oleo uiol. et confica et alias spec. et pone super faciem et manus. sed notandum quod debet uti omnibus medicamentis istis mediante bal. uel abluitur cum aqua ei. donec locus rubeat. Medicinam confortans radicis capillorum mundificans caput et balneum et hu. corruptos. R. sal usti pulverizati. zucce radicis. confice cum oleo et caput in ungatur in balneo. Aliud faciet capillos odoriferos et confortat radicis eorum. R. spice nar. sandal. al. costi. cinnamomi. foli ana. aur. i. confice cum uino odorifero. deinde accipe olla habentem orificium strictum in fundo perforatam quam illinies intus cum super dictis confectis. postea suffumigabis cum mirtis. heb. zucci. ungula caballina uel sandal. an. et cum fuerit desiccatum ex fumigio radicis et pulverizabitur. postea omnia confice cum uino odorifero. et iterum illinias sicut prius. et suffumiga cum storace sicco. et sandal. et capha. et desiccatur radicis. et ad usum reserua. ex quo resolues. et pone in uino illinies caput. decoctum faciens omnes capillos. et ad odorem iz hircinum. R. succi foliorum salicis. succi mirte ana. ʒ. iiii. ponantur super igne leue. et dum bulliat donec remaneat tertia ps. deinde pl. ʒ. i. ladani. et mitte in eo olm mirte. et totum misce in simul. ex quo radicis capilli inunge. Dixit quod si caput fuerit lotum cum aqua mirte. et totum misce in simul. confirmat capillos eorum casum prohibet. Medicina denigrans capillos. et cum redolere faciet. confortat cerebrum. R. papauli. ni. ʒ. ii. corticum nucis uiridi. ʒ. iii. laudani. ʒ. ii. lig. aloes. ʒ. i. mastice. gar. nuce musc. cinamomi. ana. ʒ. s. nuce cipssi. ʒ. ii. foliorum oliue. ʒ. ii. et s. rubee. ʒ. ii. pl. confice. cum mille mucillagine maluauisci. c. iiii. aur. alcane. si prius ablue cum decoctione corticum nucis. et mitte prius ungas. et suffumigas cum laudano. et hoc est faciendum aquibus longo tempore spatio. Aliud denigrans capillos et faciens eos pulcros. sine nocumento. R. galle frixe in oleo ʒ. i. tutie combusti ʒ. s. nuce cipressi ʒ. s. draggant. ʒ. s. laudani. aur. iii. acium. iii. combustorum. aur. iii. baurac. aur. s. pulver. et confice cum uino odorifero. et suppone capiti. per noctem et ablue. in mane cum uino acetorum. iii. et in uices capillos. et quod non est faciendum nisi semel in longo tempore spatio. Aliud ad denigrandum capillos. R. succi. corticis nucis uiridis. ʒ. iii. glandium ʒ. vi. ℥. viii. bulliat ad ignem usque remaneat tertia ps. et mitte calamenti ℥. i. oli bani. l. s. confice. et unge cap. Aliud denigrans capillos. R. galle frixe in oleo ℥. i. cime ʒ. i. eris combusti ʒʒ. salis gemme. ʒ. ii. pulueriza. et confice cum aceto. mixto cum aqua. et suppone capiti. et suppone fol. atriplicis mane ablue cum uiscositate maluauisci aut psillii. aut granorum citoniorum. Aliud adde et confice succum ffrauis. iii. suc nuce cap si. uiridi. olm. mirte. confice totum. Aliud denigrans capillos. R. litargirum cinerem. ana. pone in. vii. l. aq. et expone ad solem per dies. et crudie moueas et in die deinde unge

Nigrans capill

Nasci fans capill

Ortud destruit capillorp

Cute humectat capil
Dissoluit cute
Aufert fissuras
p'uid lapi renu

Olm ros

lanam 7 si nigscat fiat. sin aūt mitte in aqua .vi. p
tes litargiri 7 calce. 7 pmitte soli p tres alias dies 7 coli
7 sic facies donec nigrescat. laua postea cum aqua illa oficie alcana
7 appone capill. ¶ Al' q' posuit abeneze. denigrat capill
7 e mirabil' Rx. b. ferruginis Ind. galle. an. ʒ .i. litargiri
aūi .i. emblici. ʒ .ii. nuc. aūi .c. allumin. aūi .c. ericabu
li. aūi .c. lasgeme. dragag. an. aūi .i. pului 7 gfi. c decoc
one dactilo 7 suppone capiti 7 e mirabile. ¶ Al' facit nasci
capillos 7 supaliis 7 i barba. acc plūb 7 fiat ex eo morta
rū. 7 pistellū pone intus olm .ro. 7 intiñ 7 pista tam diu donec
muteur i colore plūbi 7 fiat spissū 7 unge locū quocumus
facere oriri capillos 7 dimitte p noctem 7 mane ablue. ¶ Al' faci
e oriri capillos i eisd loco 7 forte denigrat. Rx. ppri. rū. fo
lio mirte. ci. ue. spicenar. api. fen. apii. emblici nuc.
cipssi an. ʒ. ii. 7 decoquātur i .iii. lb. aq. donec remaneat
lb .i. cola 7 colature add lb .i. oli murini 7 decoq i caldario
pleno. aq. usq adeo supremā aq. deīn acc cortic pini
laudañ. an. iii. pte. ʒ. puluizent subtilissime 7 misce
misceto i olo 7 unge mane 7 sero. ¶ Al' bue exprim
adoriend' capill. Rx. ossiū dactillo laudañi an. p'
7 co fice c olo mirte 7 unge locū. ¶ Al' denigrat cap
illos 7 confortans casū eo 7 est bue. Rx nuc cipssi de
coq i aceto. 7 ablue ex eo cap. ¶ Ad destructionem ort'
capillo oīo remouet capit' d loco. postea unge cum
iusoitice psilly. 7 i aceto. 7 sepe cū apio 7 iqemo aut
cū tintino 7 mille 7 e expti. Adid unge cū sangne ra
ne 7 testudīs. Al' ad furfures capitis. si cap' fuerit ca
lidu. acc acces pul. 7 co fice aq. ample. 7 ablue cap
cū ea. ¶ Adid si cap' fuit frī g pliore ablue cap'
cū aqua colloquintid. aut aqua luppinos. aū e aqil
i qua resoluitur. nitr. 7 fel tauri. Adid acc. furfur.
lb .ii. remolliant i aqua p nocte 7 die. postea exprima
colature admisce. lb .i. aceti. bulliat 7 ex eo cap. ab
luatur. ¶ Al' cap' ablue cū aqua ample 7 fenu
gri 7 unge c olo. lily. ec. Al' Rx lupinos. absinthii.
puluii. 7 co fice cū aceto 7 cap' ablue.

Oleū d uiule. acc uiule 7 folia eius multa misce in
simul. 7 frica sepe cū manu ul' c ligno alia die c ba
7 folia sr ebū remanebunt uiule 7 fac eadem postea pone
alia folia. 7 fiat sicut prius i ordine. p. v. dies. po
stea pista uiule 7 extrahe eius olm cū aqua. ci. 7
si uolunt clarū facere. add pux ul' puluizatā. h est
eleñ. ci. 7 hu. dissoluit 7 humectat cutē 7 capillos
aufert fissuras accidentales i manib 7 pedib. valet adp
riciū. sicut ad spasmū d ianitione bibitū expellit lap
arenib. h nec sto. qm remouet eius uillos pp est hu
tate 7 uiscos' laxat 7 debilitat opōes intestis digestiue
7 tenue 7 ato cōstrinit i colum 7 i duc sitī. si ac sup sit ex
eo. iii. ʒ. cū .ii. ʒ. cū aq lig aloes 7 ii. ʒ. pillet. teriun
ualebit ad aspitate ue'. 7 ad pruritū accidente ex sl'ea
salso. 7 ex sagine. 7 si addic .ʒ. .v. penid. erit utilius
7 uz senib 7 friis cuib 7 cephalee. 7 pruritui accidete
i naso. valet emigranee. 7 torture faciei. 7 si ex eo fiat
emplm cū cera citrina. 7 ponitū sup apa. duī digerit
7 dissoluit. ¶ Olm. ro. sic fit. sicut dixi' i almasore.
h admittat unitue fit trib modis. quo prim' e iste
Acc. olm. oliue. lb .i. 7 pone i uase uitreo. 7 mitte i eo
qrtā. pte. ro. uiridiū 7 opila cap uasis 7 submitte i
p fundo t'e i loco i quo n irrigatur aqua nec alia humi
ditate. 7 pmitte sit p. iii. mēses. 7 olm sic fus rocepim
acquirit odorē. ro. quā alia olei. lauis h' oli h' po
ticitate medioct'. 7 est frm. tā ei frigis nec poticitas
e m. manifesta. si si ac supsit ex eo i maiori quitate q
dbat. maxie si fuit admixtū cū reb in qūntitate

mollificatiuis ul' ostrictiuis. sedat os dol. ca. 7 si supra
fuit pos ualebit q asuri sto. 7 silr si eo sto fuit i uetus
7 si supra fuit cū spillis ablutio. 7 ponitū adignē calefa
ctū. ualebit fluxui 7 uulnib i testino. ualebit c lac
te caprino supra. uz asume uesice 7 uire. ualebit uulnib
renū 7 calori eo 7 e mirabil' i passione dubetica 7 si
admixtū fuit cū aceto. 7 i fusū sup cap. ualebit cep
halee ex ca. sol. 7 ex fumositate. fe. 7 frene. 7 admix
tū cū aceto. 7 ex eo corpus i uctū uz pruritui 7 scabi
ei. h hui' nō dz fi. n post pgom. corpis 7 cū cap. ac
cidit pcussio cū fractura ossis. inquo apparet tela capis.
si i fusū fuit i sanguine colube ul' turtis. sedabit dol'
capitis. 7 admixtū cū uitello oui decocto i posito sup
oculū sedabit dol' ca. ex eo fit cerotū qd e ceria l.
7 suppositū i fissure manuū 7 pe. curabit eos. ci fissu
ris labiorū cōmixt cū suco plantaginis 7 ore ex eo abl
uto. uz eius uulnib 7 eius uesicis. 7 vz herpeti 7 ser
pigini 7 ignis cōbustioni. 7 fissure nasi. ul' cephalee ex
ca. 7 fre. non uere. 7 admixtū cū lacte mulis stati
i unulso vz fre. nō tie. 7 i rectū i auriculas p se soli
cū lacte mulis uz 7 p frigi i rectū arsure uire. 7 mi
tū cum ptisana uz sicce tussi 7 asperitati pectoris et
canne pulmonis. mixtū cū cera al. 7 ponitū sr cōbusti
one ignis sedat dol'. 7 apii. 7 admixtū cū farina or
di. 7 suppositum herisipile l' plesi. sedat dol. ¶ Olm
nenufarin sic fit sicut olm. ro. vz cephalee ca.
napoub cebu ascendentib. uigiliis. fre. mixtū i
ca. al. 7 olo. ro. vz apan. stoi 7 epis. calefactoi ue
hemti. sin potato cū aceto. psilio abluto in uulni
bz uesice 7 renū 7 eliziatum vz arsure urine.

¶ Oleū lily fit sicut oleū. ro. est n. ca. 7 hu. vz ad dol
stoi. lana i eo i tincta 7 i matrice missa. vz ofirmati ori
ficii minoe. 7 eius spasmo. 7 apatib q fiunt i ea. vz ce
phalee ex frigore i mixtū i auriculas. vz dolori 7 puls
sioi q fit ex frigore. admixtū cū litargiro 7 cerusa i
duc cutē i uulnib. vz senib. fit aūt mō alio. Rx co
sti. storace sicce. carpob. mastic. an. ʒ. s. ec. aūi .i. gar.
cinamoi. an. ʒ. c. cōquassentur. 7 apponat i uase uitreo.
cū olo abluto ad pōd' oīū. 7 flores lily al. pōde .i. d
sicato. xx. uno. pone i ubra 7 ute p. iiii. mses. ¶ Olm
mirtinū. acc. foliorū mir. hu. lib. iiii. qsse 7 pone
i uino die et nocte. deīn cola. 7 pone i olla. c. iiii. oli
guttas oliue. 7 decoq sr pruinas donec cōsumat 7 dq
uinū. cola 7 ute. fit aūt ex florib eius sic. acc ex ei
ʒ. iiii. 7 pōe. l' i. oli. 7 suspend ad solē. v. dieb coli
7 ute. fit 7 ex foliis trib modis. quo .i. est tal.
acc folia mirte. iūd. postea pista. postea extrahe
sucū 7 misce cū tanto oli oliue 7 decoq usq ad eo sit
pom suci. secūs mod' e ut decoquatur folia cū uino.
donec accipiat uirtute folio cola 7 misce tantū oli
7 decoq i uase duplici donec cōsumat aqua. tercius
e ii accipiañ folia mirte iūd. 7 mittat i olm 7 ex
ponitur soli. p. v. dies 7 utatur. vz ad flexibiliti
te stoi 7 epatis. est. n. po tica. 7 frm. si melius e
illud i cuius gustu i uenitur amaritudo 7 uiditas
i c odore i uenitur odor mirte. qd si corpus ungatur
phibet sudorē. cōfortat mbra d bilia 7 fluxibiliti
te. medetur cutis fissuris aīi. 7 sic vz cōbustioni cū
ca. al. v. uulnib omib ex quib manet humitas
7 ponitū sup uulnus i duc carnē. mixtū c laudāo
capiti suppositū facit adortū pillo 7 cōfortat corū
rad. 7 ipso phib casū 7 denigrat eos. i retinet in
nares i quib euenerit ipm d sicc. ¶ Olm ca
momillinū sic fit. acc flores 7 mitte i olm 7 suspēd

Sedat ca dolor

uulnibus renum
Vesice vesice
Cephalee fr
fe.

herpes serpig

Olm nenufarin

vesice renum
uulnibus
lily

Mirtinum

Sudor inbecilla
debilia fluxib
[illegible]

Camomille

ad solē .x. dieb; d'in cola 7 s'ua. fit 7 alio mō. acc̄ capitā camomille uir̃ 7 pista. 7 acc̄ succ. 7 tm̄ d'e olei. 7 d'coq̄ sup ignem in uase duplici donec succus ↄsumatur. 7 remaneat oleū 7 in illo oleo iter͂ mitte ↄ succū. 7 iter͂ coq̄ sicut pri9. 7 h' fac sepius. donec fiat oleū odorifer͂ forte. v3 ad lassitudinē 7 cephaleē ex nimio gelu. oīb; dol'. 7 est ↄueniens oīb; corporib; 7 ē ualde n̄ tr. si melius ē ex quo resoluitur odor maior͂ maciano͂.

Oleum citrinū fit multis modis. acc̄ oleū zarabat. l.i. cortic̄ cū citonor͂ post in oleo. 7 moret͂ p'mis dies. p'remoue cortices illos 7 appone alios. sic facies donec tota uirt9 cortic̄ maneat in oleo. fit autē alio mō. acc̄ citr̄ uir̃ 7 rad' el cortice superior̄ cū nit. l' ferro subtili in post in olla noua c̄ aq̄. ro. 7 oleū zaraba. 7 coq̄ donec albescat citrinū 7 madeat uic eius cū oleo 7 tc̄ remoueat ab ig. 7 sic dimitte p dies. postea cola. colato add' succ̄ capi͂ 7 usui reserua. fit 7 alio mō acc̄ bolrac 7 intrige in oleo 7 uas d'adit in arbore cui sic. 7 unge cotidie p. x. dies. d'inde colentur 7 extrahe oleū paulatim. fit autē alio mō. acc̄ citr̄ ē sicut bñ maturum 7 rad' cortic̄ superiore 7 post in uase stricti orificii clausa cū cera. h' oleū ē nobilissimū 7 ualet regib; 7 diuitib;. v3 ad egritudinē renū 7 ad tremorē 7 ac cidentē frigidā 7 coriclana. v3 7 ad dol' uentris. q̄ ad hora ut pulsus 7 tremor capitis. cardiace. sciati ce 7 dol' dorsi 7 iuctū i nasū. v3 epilie emigrañ.

Oleū maciano͂. sic fit. frica int manus. mala maciana cū iuule. postea extrahe oleū 7 iuule. l' acc̄ corticēs ma 7 post in oleo 7 suspend' ad solē donec uis macianor͂ madeat in oleo. ↄfortat aīam p bonū odorē suū. ualet egritudinib; intus bibitum 7 ext͂ i uctū.

Oleum citonior͂ sic fit. ii. mōis sicut oleū maciano͂. v3 emotoice passioni 7 cephal'. ca. citrinā 7 ca. apostemati. ep̄ie fluxui uentris q̄ fit ex calore. clisteriatū ut uulnib; intestinor͂ manifeste.

Oleū costinū sic fit. acc̄ costi. ℥. xxx. 7 post in uino. p. i. diē. 7 post mitte i. lib. ii. oli. d'inde coq̄ donec ↄsumat͂ uinū. cola 7 utere. v3 bibitū ul' i uctū frigori stōi. 7 ep̄i 7 tremori q̄ fit i accessiōib; febriū 7 reddit pulcros capillos.

Oleum mastic̄ sic fit. acc̄ mastic̄ ℥. v. te 7 coq̄ cū duab; guttis olei abluti. donec ↄsumat͂ ii. p̄c. 7 ↄ s'ua. v3 ad dol' matricis. q̄ calefac̄ 7 adiuuat retentioēm mediocr͂. v3 fluxui uentris 7 debilitati ep̄is 7 uulnib; i testiculor͂ 7 fac pulcr͂ col' 7 curat fissuris manuū 7 pedū.

Oleum basilicon̄ sic fit. acc̄ basilicō uir̃. ℥. iii. 7 appone l. i. oli. 7 claudas uas 7 suspend' i puteo est fortioris odoris. 7 q̄ ad solē suspendat͂ ē subtilius i cardiace. 7 melius ↄfortat cor. 7 reddit audac.

Oleum absinthii. acc̄ flores uidū. l. i. 7 post. l. iii. l' oli abluti 7 suspend' ad solē. x. dieb; post cola 7 reserua. h' oleū ē ualde mirabile bibitū. ii. ut ad opilacōem ep̄is. v3 yctericie. p. mistura ↄfortat stōm d'bile i uctū i aurē mitte. u'mes bibitū interficit lūbricos. forma ex eo cotū 7 appositū d'bili stō ↄfortat ipm̄. v3 suffumigatōi 7 bibitū ē optimū ap'it opil'ōes splenis et epatis.

Oleum zuruge fit sic oleū basiliconis. v3 cardiace bibitū 7 i uctū.

Oleum lilii sic fit. sic oleū. ro. 7 ē repāte copiosius fortiss. v3 suffumigatōi. lassitudi. cephaleē. q̄ fit ex ebuadmixtis.

Oleum aneti fit sicut oleū camomille. v3 q̄ dol'. accidit ex uentositate. mollificat duriciem apatis uel cuiq; sunt suū i intrice. suū i albis mb̄e. v3 lassitudi 7 dol'. aurium q̄ fit ex uentositate.

Oleum nuc̄ est. ca. 7 sic. copiosius. uirtus eius ē sic oleū d' been. 7 extrahit post pistatōēm 7 expressiōem. sic oleū d' dulc. 7 ē fortioris dissolucōis. v3 dol' renū 7 uesice 7 fissure.

ani. si nociuū est nō.

Oleum laurinū. ca. ē. 7 sic. q̄d sic fit. b. accis maturis pista 7 d'coq̄ i aq̄. donec si natet oleū aut decoq̄ donec ↄsumatur aqua et remaneat oleum 7 fortius est illud q̄ est nouū. uir̃ minus amar͂ 7 est mollificatiuū. 7 calefaciēs 7 ap'it orificia uenar͂. 7 v3 dol' membror͂ i ca. sūt. v3 scabiei. pruritui. 7 i perigrinū fit ex flatu sillo. v3 allopicie. 7 tyrie. si d' illud d' cute hīs corpus calid'.

Oleum fenug'. acc̄ fenug'. l. ii. calami aromatic̄. l. i. post i oleo. p. ix. dies. moueat 7 exprime oleū 7 c̄ s'ua. v3 ad duriciēa faciei indissolubilē. mollificat faciē. v3 duriciei apatis 7 dissoluti apatib; calefac̄ 7 i tristic̄ 7 ano clisteriz̄ 7 ulb; ut fissuris pedū.

Oleum amigd' amar̃ sic fit. acc̄ uir̃. l. i. d'sicca 7 post i mortario. donec fiat sic medulla. 7 i fud'de sup. ℥. i. aq̄ bullientis. 7 frica manib; 7 si uideris oleū exiens int digitos sufficit. si n. aut add' aq̄. donec exeat oleū. si caue ne appiē mult' d' aq̄. colore n. ei fit q̄ l' lac. 7 corripit. uideq; oleū 7 nō ex. d'in exprime i uase. 7 aggrega illud q̄ sup natat 7 sic. d'in i fud' i alia aq̄ua sup in dum qua hec i manib; 7 p mitte donec cōbibat aq̄. 7 fac sicut pri9. donec h' oleū sufficienter extrahit d' amigd' dulc. 7 h' oleū v3 in uulnib; 7 cor. dol'. pacienb; 7 suffocatiōi eius cephaleē 7 aur. dol'. 7 uen͂ tinnitui. 7 interficit u'mes i eis. 7 ap'it opil'ōes splenis 7 ep̄is 7 ut admiat. 7 dol' renū 7 adimit cū cera 7 suppositi 7 pcorū. v3 apatū lapid' renū 7 splenis apatū. et extendit rugas faciei. auxit uisū. 7 extingu' maculas cōis mixtū c̄ uino. 7 positū sr̄ capud. v3 uulnib; capitis. 7 surdi sumb;.

Oleum amid' dul. v3 ep̄i. pectori plori lenit aspitate. ut arsure urīe. dissoluit apat' duricie 7 extendit spasmū.

Oleum sinapis sic fit. pista sinapi. 7 mitte i aqua. ca. 7 misce c̄ eo pīi oli. 7 dimitte. p. i. nocte. 7 exprime p mantile. donec exeat oleū 7 s'ua. ut dol'. 7 d'siccat humiditē. v3 allopicie. 7 dol' uentris paralisi 7 tremori. 7 morsui scorpioni. 7 ex posterior capitis oleo i ucta tollit obliuioēm ualde ↄfortat memoriam. dissoluit fla. 7 uiuos calefac̄.

Oleum auellanar͂. extrahit sic oleū amigd'. 7 est tenuis 7 subtile. v3 cor uenenū 7 morsu reptiliū.

Oleum d' lapidib;. acc̄. l. i. cōbure donec exeat 7 pmitte. donec i frigidet. 7 pista donec fiat sic medulla. d'in acc̄ fenugrec 7 post i aq̄. p dies. i. 7 cola d'in i suppone ig. aq̄ illa 7 cū bullierit mitte i ea unge illa. 7 post binas l' ternas inclinationes remoue. 7 collige oleū suaue. ē. n. uald. ca. 7 v3 plesi i uctū i nanb;. v3 ciatiro. 7 emigrañ. 7 fricatu cerebri. 7 dol' uiceturar͂. et g'nalit ē optimū i egritudinib; fric.

Oleum fistic̄ fit sicut oleū amigd' v3 aust. 7 dol' pectoris 7 ep̄i. 7 fit ↄin.

Oleum colopsier fit sicut. ut n. emigraneē 7 apatib; aurium. mirabilit͂ v3 in fissuris ani 7 apatib; ani.

Oleum urtice fit sic oleū sinap. l. ext fla. v3 dol' dorsi bibitū aut i uctū.

Oleum uisq'mi. acc̄ sem eius. ℥. i. sic nouū pista malaxa cū aqua ca. 7 post ad solem 7 c̄ d'siccat fiant misce cū amido. 7 tm̄ diu si facias donec mgsc̄at 7 mollescat. d'inde exprime p pannū lene spissū. 7 aggrega oleū suaue. ē. n. frim v3 uigilie. 7 i uctū i nare ut cephaleē. ca. 7 dol' mīe. 7 aurium 7 si ligatur c̄ eo tipa i duc̄ sopnū ↄpatū.

Oleum ouor͂. d'coq̄ oua 7 eor͂ uitella post i cīdano ferreo. 7 post sr̄ prunas donec ↄburat͂. 7 oleū ↄremaneat sua. i uit. v3 dol' ani. 7 ei passiōi. 7 dol' aurium 7 decau.

Oleum d' se. aucur. fit sicut oleū amigd'.

Oleum meloīs amil'. cicu. v3 cephaleē capitis aspitati nasi i clue sopnū. uti eo i passiōe lepre. arsure uesic. 7 iui p frigid.

Oleum fiuum fit sic. acc̄ fiuum 7 appone sup marmore. 7 calefac̄ laminā ē illa post d' fr

Lauriud

Apparit. [illegible]

Allopicie de uicar

De uictus

Emigrāe

Cephaleē de maio

Asperitati nasi lepre arsure uesice

et exhibet olim. et fit alio modo. chymiasy in almansore uim perignibus. Oleum nigelle fit sicut oleum frumenti. vide in perigo plurium olim frumenti. Oleum storacis sicci sic fit. Recipe storacis sicci … olei comunis lib. i. decoquatur in uase duplici donec … consumatur. olio coletur. valet dolori iuncturarum ex frigida causa. morsui … quod secat dolorem. Oleum piretri sic fit sicut oleum costi. confortat … calefacit … membra. ut paralisi. flexibilitati neruorum et iuncturarum. dorsum cum eo inunctum et posterior … tollit … cessionem. … aufert timorem … in uictu ut mortificatum membrum et reuocat … et prouocat sudorem et in … epilenticis ut multe. et ualet cephalee et emigranee. fit. Oleum euforbii sic fit. Recipe euforbii … pulueriza. mitte in … olei. et pone super ignem. uel ad solem forte. valet ad rigorem … mirabile in sciatica passione. et dolori dorsi. et lumbis … Oleum formicarum uolantium sic fit. Recipe mille. et pone in olio olim comuni … confortat. Oleum rute sic fit. accipe succi foliorum rute uiridis lib. v. olei. lib. v. aq. lib. iii. decoquitur donec succus consumatur et olim remaneat cola et serua. valet frigiditati renum et uesice et dorsi et paralisi uniuersali et particulari et flexibilitati neruorum. abscindit coytum. dorso ex eo inunctum et in … in naso … et … ex eo tento et ipso sito super aperta … trahit uenenum et illud quod fluit ex eis. Oleum saluice … saluiam et decoque cum aqua mitte olim super ignem cola et serua. ut debilitati … lapidi renum. et dol. bibitum et in lectum purgam aurium. Oleum oleandri. Recipe succi oleandri. lib. i. olei. iv. lib. v. et olei onfacini. decoquatur donec consumatur succus cola et serua. … et aufert … Olim … sic fit sic alia olea … dol. aurium. … ex eo dissoluit apostemata duriciam. ut ulceribus capitis puerorum. Oleum maiorane fit sic olim aliud. ut … in lecto in balneo. ut paralisi et torture oris in lecto in auribus sedat rugitum et tinnitum et in lectum manibus … in firmitatibus frigidis dissoluit uentositatem. prouocat menstrua. … Oleum balaustie sic fit. mitte in olio onfacino. balaustia et suspende ad solem per xxx. dies. postea cola et serua. … confortat debilia membra. … emoroide … passioni. … ex eo … curat uulnera et ulcera … Oleum mirtilli … sic fit. Recipe ex eis lib. i. coque cum … lib. aq. donec remaneat … cola et coque cum olio onfacino. lib. ii. coque donec remaneat olim. cola et serua. Aut si uolueris conte et pone in olla et suspende ad solem … fissuras. capilli ex eo inuncti … confortat … Oleum … accipe … pulueriza et malaxa cum aqua … pone in caldario pleno aq. donec … olim. collige … cito melius … morphee. … dissoluit forte et calefacit multum ut paralisi et torture oris. Oleum benedictum sic fit. accipe olim antiquum et lateres rubeos. quos non tetigit aqua noua. frange eos per frusta minuta. … accende ignem donec rubeant. postea … in olio. … imple ex eis uasa … que possint sustinere fortitudinem ignis. … cum luto sapientie et suspende in furno sicut suspendit uas … debet esse inter … ignem edificium. … mitte sub … ad ignem suauem et leuem. quanto plus calefactum fuerit tanto magis … ignem donec fluat … aqua … et in capite … ignem quousque uideas fluere olim … rubeum et caue ne ignis … olim. quia … non extingueretur sed … minori igne donec cesset olim fluere. et … primum … ignis. postea ex … alios lateres si uasa sint sana. uel accipe alia et sic facies

usque … olim sufficient. et repone in uase … odorifero et claudas ei. Hoc olim est de secretis philosophorum. Valet sic olim … hoc est subtilius et calidius et maioris subtilitatis … frigidis. … prouocat … ut lapidi et frigidis uesice. prouocat urinam. valet dolori frigido et passionibus frigidis … interficit et … in eis. valet paralisi et torture oris in lectum … valet sciatice et dol. iuncturarum dorsi. … emplastrum ex eo et armoniaco dissoluit apostemata splenis et duricie eius. in paruo spatio temporis. et illis omnia apostemata dura in lectum naribus. valet epilentice. ut opilationi narium. calefacit … ut obliuiosi sedat dolorem dentium. … prouocat et educit … uiuum … mortuum. aperit orificia uenarum. dissoluit sanguinem coagulatum. et ex eo aliquot gutte posite … et bibite purgant pulmonem ab humoribus grossis. valet hamelosis et est mirabile ad … in oculis. valet ueneno … et morsui scorpionum. et eis qui post … aperiunt … si piscatores … sua retia. ex eo … pisces … et melius est quod est ualde rubeum. et fortis odoris … et si ferrum … inungatur ex eo et igni apponatur accendat statim. Cum enim circa medicinam sollicitus oporteret me uigilare nocte quod tamen … de somno … et usus sum rebus diuersis que mihi ualde profuerunt. et non inueni melius quam apponere olim nenufarinum. naribus et lactucis comedere. quibus sum usus … tempore iuuentutis. et in tempore senectutis … et non inueni ad hoc melius quam comedere passeres et pullos columbarum quo usu … ueni olim … ad hoc opus … Recipe … fel passerum … bulliat omnia super ignem leuem … post balneum. hoc enim calefacit … Quidam iuuenis qui ueniat ierosolimis … manifesta. … precepi … aqua … et precepi … fortitudinem et audaciam. et sic … et pauci sanguinis. … columbarum … passerum … Comes … filius … quo … solutum fuit ligamen brachii et sanguis fluxit … nocte … et inueni ipsum sincopizantem … ita fortiter quod aperte oculi palpebre non mouebat. … precepi iugulare iiii. pullos columbarum et iiii. gallinarum … iiii. lib. uini odoriferi et … bullire donec ossa separata erant a carnibus. et apposui … gariofil. cinamomum. … et paulo post redit ei … et locutus fui … qui usus fuit isti … xxx. diebus donec recuperauit sanguinem quem amisit. Contingit … iuxta … domino regi. ego … familiaris et precepi … minutionem … quantitatem … in sincopim … et curaui ipsum absque timore aliquo sic … cum algalia. … accepi. lib. i. uini odoriferi. et … pullos columbarum et gall. et addidi musci … minutione. Et contingit … filio … et … precepit … contentus fui apponere … in fontenella colli … quod non fit ex … apposite nenufarine in naribus … consumebatur de fluxu urine continuo. et precepi ei … rebus quibus usus fui. cum ipso … quod non …

Appoplexia

sellam frangit non post longum sopnu. d in 9 mpebat' ei n du.
te q sim uir accideret ei post sopnu. noctis 7 respondit no. 7 in
tellexi q acutus humor descendebat a capite usque ad stomachum. ad ex
pellendum superfluum 7 quod ingelabat speculat'. sepe. in parox
q humor ille descendebat i sopno cum precepi ut tonderetur caput
7 fricaret cum sinapi 7 radderetur musco. 7 ablatus e fluxus
c[illegible] 7 liberaui plures homines a morte. q conquerebantur de
siti siccitate 7 calore. 7 in receptione cum zuccaro nenufarino
7 ei sir. 7 uino liphato cum modico aqua in siccitate sup[illegible]
7 dabat ciceris pl[illegible] coctos 7 fricatos 7 asperso cum uiscositate ci
trior 7 olo nenufarino. 7 liberaui socium qui conquerebat de ardo
re stomachi. maxime in principio digestionis. acc. ℥. iiij. zuccari uiol. 7 ro. 7 9
misceri. 7 apposui ℥. ii. ambre ℥. i. oli nenufarini 7 uiol
commisceri. 7 feci illum uti eo. qui curatus e 9pleta curatione
7 sp̄ furcotene i effimia solo balneo dulc aq tepida. d in
aq sic sp̄ cauendo ne oppilatio patet. 7 sp̄ corretus fuit i fi
necha sirupum fructuum laxatiuum. 7 i oi genere febrium uti i fri
dantie aq 7 huectantie. Cum quam adhibui quidam i estiue
a gressus e it qui techies febre acu. fortis ci. adepte e 7
ualde i. iii. die augmentata e fe. 7 rubedo. eo. 7 appeit sig
mortalis 7 uapor qui resoluebat a beo ualde calc 7 post
hora i currebat cardiaci. ego at expectabam fluxum e narib,
p fluxus uenis q uidi eum. hec accidentia sup manabit
i mici passioe. q scilpetur in naso. si forte supuenit flux
qui cum tanta i 7 cal' augmentaret. 7 prurit. x. l. aq frie 7
dan huius rigore 7 remissus e cal' 7 in manum 7 sic p mansit
fe. 1 [illegible] 7 sic fuit ei cum eo erat hic eius passus e
fe. q no potuit aqua finem eius hora mortuus e eadem
die. cum die. no e ergo dubium qui iste liberatus fuit a
morte p potionem aq frie.

N[illegible] ypo. q quod i sopnis. apparet apa nigra i possioi p
[illegible] i fimus morietur in fra. vii. diebus. C[illegible]
[illegible] ydropisi exit apostema an i pes. liberabit pro
[illegible] quam appareat. si at sup nasum appareat pustu
l[illegible] luiens. aut magis moriet i fin. an adiea
p[illegible]. Et quam febricitantis huius dol' sub ypocondriis sinistris.
7 apparet i lato apa 7 dl i uenit subito morietur i die 7
si pustula nigra fuit eo. aut paruo colo. i pollice sinist.
fe[illegible] q e pestilencia, pronosticatur morte. signum eius
e. q alienabitur cito. post dol' toems cordis i cardiaci stati.
post sopnum sigetur hundamma i cor 7 pronosticat morte subi
tanea. Cum exierit i palpebris feb. apa q i auellana fu
sensu. dol'. i. xxx. die moriet. qui multum i sopno loqt
pronosticat ipsum ee appopleticu. paralisis sius i fe. acuta.
aut frictis pedum. pronosticat morte i die xv. Cum
exitus i sincitate nasi apostema nigra subito cum forti dol'.
moriet i. ii. mensib. Qui in enfet odoratu reumatice pro
nosticatur dol' mentis i uiuntute. b uitatu uite sigt.
i umor genuum post sopnum cum remanecia urinis pro
stici pulsus. Cum in lumeri apa iacitu apparet moriet
i. iiii. mense. Cum ulcus lag le i iuuentute longitudine
morte sig. subitanea. Cum in cartilagine auris i
auris exierit apa fortis dol'. i. iii. mensib. Qui in pant
effimera 7 fluxum sanguis a narib. morietur i
xxx. die. qui dormit ocul' apertis sine 9suetudine pro
nosticat epilia. Qui uo febricitantes huc 7 illuc manib
9tieit q uidat mortuos moriet i. xv. dieb. Jnquo i
febrientis dispositiones i fine discooptat pudenda 7 lo
quitur ultra tpla. moriet oio. Alienatio i oi acuta eg
ne malum. p manencia sensuum. no sigetur eiaculatem oio.
Cum i toto corpore appareant macule celestis. eo. oio
moriet i m se. 7 si fuerit sine ardore 7 pruritu mortale
i. vii. mse. pupille nigre 7 uir d. mortalis. maxime si fue
rit e febre. Cortine i rachibule 7 obliquitas uis.

inse. acuti. sigt morte. Cum oculi fuerint obliqui cito
alienatoem pronosticat. Qui appetit comedere i hora
no 9suetis. humores i eius sic pronostic. Qui multum
studuit in tenebris phisicorum pronosticat malum. Que ledit
cibaria nocturna sic subito debilitate membrorum. Cum lan.
mens e. sz q magis plurimi medicine operantes iurit
oculi. qui transierit 7 accidit ei frenesis moriet'. Cum
accidit fe. citum 7 subita tussis recedit. pronosticat apa
i aliqua iuncturarum. Jn manus corpe accidit sepe dormito
membrorum p nosticat quum morti cito pp paucitate spiri
in corpe. Qui pigs est a dormi pronosticat dol' iuncturarum
Cum e sudor assellarum fetet lepram pronosticat.

Capitulum sextum suma i huius post electoem spierum 7 boni
tate m[illegible] 7 prudentiam dicus est 9silatio du
pnis stellarum 7 tprum 9iunctis dni 7 osida i his ultra ypens
quam dicit. q qui 9cedit artem medicie 7 huius subti
le ingenium. scit qd astronomia ars no modicu ps
i eis quibus indiget m. 7 postillis sit 9ectio sperum q d
coquantur aq cla. 7 dum lig nuc 7 salic 7 ramorum ro. 7
cinarum. hbarum odoriferarum 7 mo i capiam. Electuarium ualens
ad fe. acutis. 7 e mirabile expertum. Rx mirab. kebi.
7 cit. an ℥. ii. se. endiuie. basilicis. gariofil. an ℥. i.
cinamo acuti. ana ℥. i. usque ad ℥. iii. ss. sir macia
norum cum sir fit exzuccaro. Electuarium mediu. ad hac fe. mirabi
le. Rx mirab cit. indorum emblicorum. ana ℥. ii. cinamo.
gariofil. assari. sandali. an ss. i. se. cucu. al. se. pp. al.
℥. s. ungat cum olo maciano 7 9fice cum tot mellis. cus
sufficit 7 detur. ex eo ℥. ii. cum ii ℥. sir macianorum. Electua
rium ad fe. quartana. Rx se. assari. citri acetos. se. rad
lilii ce. an ℥. i. sandal'. cit. aneti. capill' ueneris an ℥.
s. cinamoi. ana ℥. iii. 9fice cum mille dispumato 7
detur ℥. s. cum sir oximell' sir d sir endiuie. Electuarium boni
ualde ad hac fe. tritiac cardiace. mlie. oli citoniorum
lb. i. oli noui nuc lb. i. ponatur i uase rudo. 7 ad sig oli
quantitate 7 appoe aq bullitois gariofilate. bullire. ii. lib
7 colatur 7 decoq i uase duplici. donec 9sumat' aq 7
remaneat olm. tc remoue ab igne 7 mitte i eo ℥. s.
musci 7 detur ex illo olo. a. ii ℥. usque ad. ii. ss. Electuarium
mirabile ad sincopham. acc se. platig. se. endiuie. se.
portul'. se. cucu. ana ℥. i. sand citri. se. lactuc. lac
bbis. an ℥. i. 9fice cum zucc. 7 dent' ℥. iii. e sir p
norum. Emplastrum pulcre 9positois ad frenesi cum uehe
mina uigiliarum. Rx se. lac. cucu. melois. pp uis. al.
portul'. iusquiami. ana ℥. ij. endiuie. basilicois. ℥. i.
7 s. sand. cit. campht. ana ℥. x. cinamo ℥. ii. 9fice cum
sir sebeste. cum tri 7 iuiub. 7 detur ex eo ℥. i. 7 s. e sir
uiol. 7 prunorum. Electuarium ad emigraneam. acu. cum ue
hemeta uigiliar. Rx amigd. se. pp. al. se. lact. cucu.
melois. 7 cit. ana extrahe olm 7 misce cum olo ne
nufarino. 7 utere i i firmitatib. ci. quod e laudabilis
Contra ualitudes ad debilitate epis. d ci. cu. Rx bbis
℥. x. ante se. se. endiuie. portulace. ana ℥. ii. sand.
cit. ℥. s. musci. tri ℥. zucci ad podus oium. fiat trocisci
i suco basilicois. q liber. n. 7 dent in cum sir macianorum
a. ℥. 7 aq endiuie bullite. 7 colate a. i. ss. Electuarium medi. ad
difficultatem mi. Rx mire. squinanti. api. cinamomi
ana a. i. ss. acc media pte. farine glandium. ii. ptes.
7 fiue ex eo. ii ℥. Confectio ad uulnera oris 7 cura[illegible]
Rx api. mire. 9 bulite ablute ana puluiza 7 pone sup
uuln. 7 ablue cum aqua. ro. 7 aq i qua i fusum fuit [illegible]
Electuarium mirabile ad pestifera 7 ad pustulas 7 ad ant
ce. 7 ad oia uulnera pestifera. anacardi. amidi. api. ma
stic. cicu. an. lapis lazuli. pte. s. 9fice cum tot d suc

Jta 9 ditatio: patie i extis cord' sig[illegible]

Ad fe. acutas cpled

Ad q[illegible]

[illegible] cordis cardiac

Ad sincopha

Ad frenes

Ad emigrane

Epatis debil

uned diffi

[illegible] oris

Ad pestifera pustulas [illegible]

[illegible]

Acute fe

Sata ypoti

[illegible] [illegible]

Appoplexia

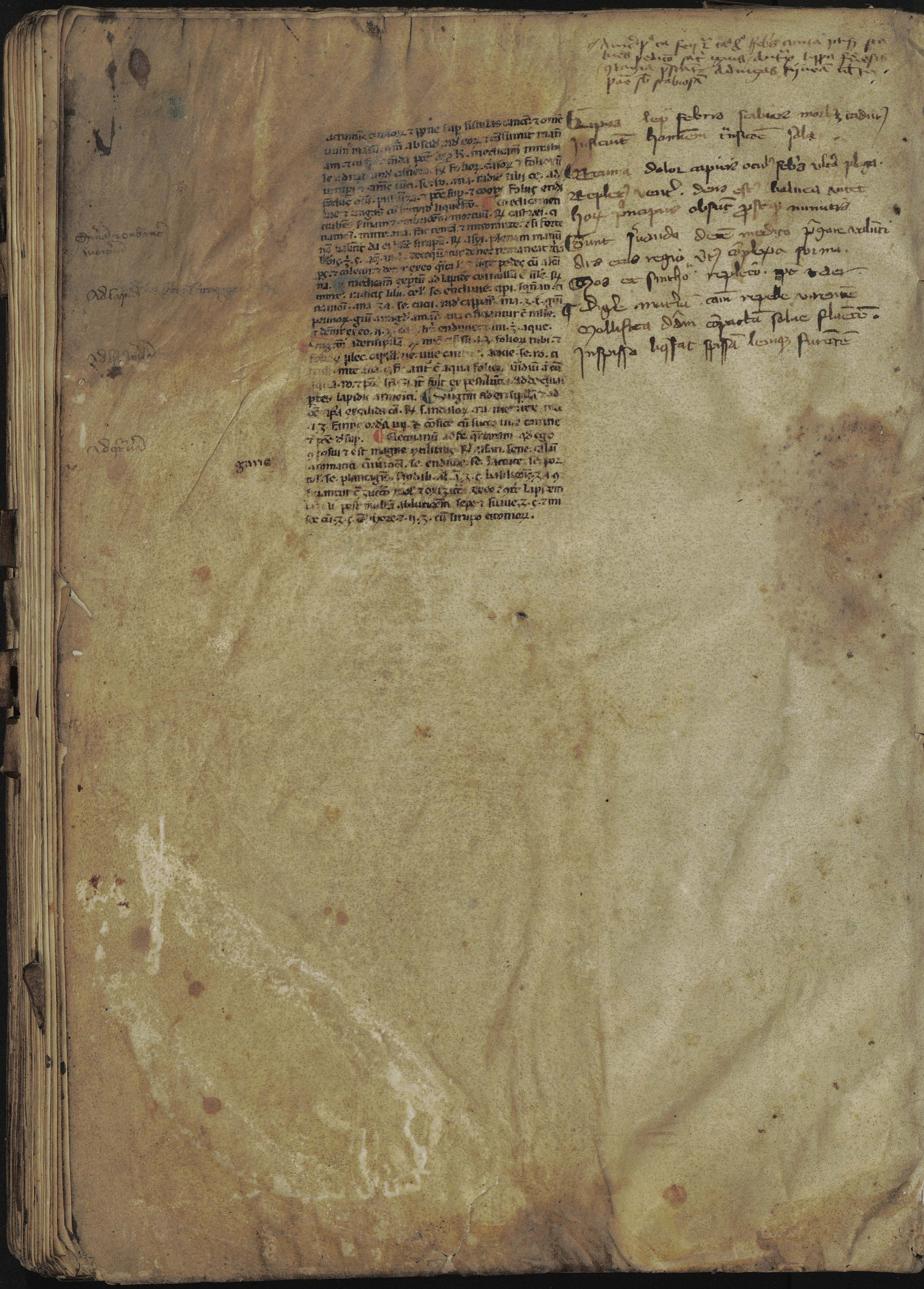

... omnia i[n]natur[a] ... temperate ... tempore capit ... per
... quando ... sol transit tam signa
... et i[n] mense ...
... sedus ... tempore ... est ... calide et humide
... assellatur ... digestio ...
... melius ... cum ... vene sanguis ut sicut ...
... calor naturalis hoc tempore mala ... infirmitas que fit ... melancolica
... cotidiana pessima ... ut ...
... sanguinis ... tempore ... pessimis ...
... pervenit hoc tempore ... ingestus ... pluviosum ...
... hyemis ... estatis ... eadem ...
... calidus ... est ... infirmatur ...
... apte operto ... corrumpunt ...
... utendum est ... et ...

In martio sepe balneare et lavare ... salsa ...
minuas ... vomitum ... potus ...
... comede ... salvie ...
... die minuit ipso anno morietur ...
... validos et ...
... in martio tonitruum ... ventos validos ...
... pisces ... kl. martii ...
... marcio ... morietur ...
... a palisi ... etc.

In aprili sanguinem minue ... pulmone ... radices
... comede ... carnes comede ...
... morbum ... die minuit hoc anno moritur ...
... alios ... kl. aprilis ... die minuit
... anno morietur ... die minuit ...
... aprilis ... fertilitas ...
... morietur ... tonitruum auditum fuerit ...
... significat etc.

In maio ... infirmitas sanguis ...
... nimia ...
... comede ... sanguinem minuit ...
... morietur ... alios ... kl. maii ... minuit ... morietur
... dissolutionem ...
... in capite ... dolore ...
... auditum fuit ...

... 31 ...
... morietur

Estas sicca et calida hoc tempore ...
tempore ... calida ...
... fuit ...
... tempore ... flegmatici ...
... infirmitas ...
... in ...
... tempore ... pessima infirmitas fit hoc tempore colera ...
mala ... tempore et hoc utendum est frigidis et humidis quia ...
... fit ... pessima et infirmitas que fit
... in ... tempore ...
... fit ... estivale ...
... etate et calidi ... etc.

In iunio aqua fontana ... pulmone ... bibe lac ... sume
... betonica ... quis ... die sanguinem minuit
hoc anno morietur ... alios ... kl. iunii ... minuit ... morietur
... in ... nonas ...
... minuit ... morbum vel ... patitur
Si tonitruum auditum fuit habundantia ... infirmitates et
... futuras significat etc.

In iulio ... custodi ... absinthia ... apostol ...
... sanguinem ... calidis ... potus tua sit
... salvia ... et apium ... sanguinem
minuit ipso anno morietur ... alios ... minuit ...
... tonitruum ... anno ... pericula ...

Augustus est periculosus ... custodire ... infirmitas ... custodi ...
... sepe balneare ... plantaginem sume ...
... die minuit hoc anno morietur ... in primo die ...
... hoc ... die morietur ... in ... augusti ...
... die ...

Autumnus frigidus est et siccus hoc tempore sol transit per ...
libra in mense septembris in fine sagittarii ... tempore ...
... tempore ...
... melancolia ...
... frigida est et sicca ...
... vigilias ...
... melancolici ...
pessima ... melancolica ...
... hoc tempore utendum est humidis et calidis ...
... etc.

In septembre ad buccellas lacte ...
fructus maturos sume potus tua sit ...
nolitis sanguinem de vena minuere ...
vel xxviii sanguine minuitur hoc anno morietur ...
septembris minuit a infra annum moritur
... odores ...
... minuit ...
... si tonitruum significat ...
... potentium significat etc.

In octobri tam volatilia quam quadrupedia ...
capta ...
... potus tua sit ...
die sanguinem minuit hoc anno morietur ... alios
alios ... octobris ... minuit ...
tonitruum significat ventos validos ...

In novembri non balneare calide ... balneum ...
... sanguinem minuit ... custodi ...
... potus tua sit ...
die sanguinem minuit hoc anno morietur ...
novembris et nonas ... minuitur ...
habundantia ... anni significat

Hyems est frigida et humida ...
... sol cum ...
...
... aquarum in fine ... tempore ...
... flegmaticus ...

... cum ... calido ...
... frigida et humida ...
... in pulmone ...
... fuit ...
... hyemis ...
... tempore ...
tempore pessima et infirmitas ...
...
ut ... etc.

In decembre custodi ...
... in capite ...
... die ...
hoc anno morietur ... die ...
infra xl annos morietur ...
... fuit ...
morietur ... si nati fuerint ...
Si alios ... kl. ...
... infirmitates ... tonitruum ... anno ...
... concordias significat etc.

In ianuario debemus ... bibe sanguinem
... solve
... comede ... minuere ...
...
... ipso anno morietur ...
... validos et habundantia ...
... Si ... kl. ianuarii ...
... die ...

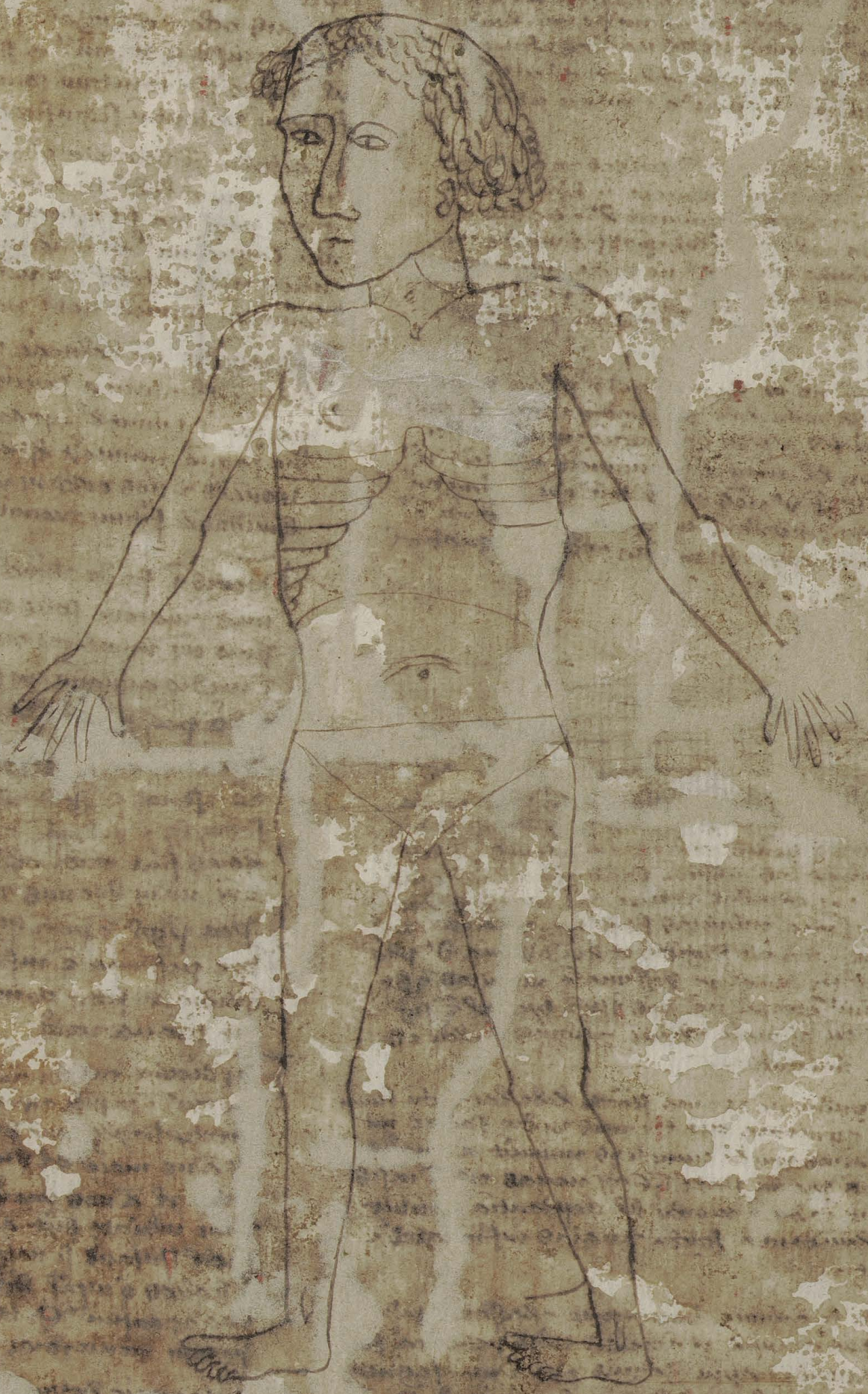

wykleiło odbitkami z mikrofilmu na folii
VI 1990 w Prac. Konserwatorskiej BJ UK